Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Setentiarium libri IV - Cod. Aug. perg. 61

Petrus <Lombardus>

[Reichenau ?], [14. Jahrh.]

[Text]

urn:nbn:de:bsz:31-92452

Visual Library

Bibliotheca Publica Hagiæ Comitis

VPEIES: aliquid de pemura
ac tenuitate mea
cum paupercula inge
zophilacium dñi
mittere, ardua scan
de opus ultra u
res meas agere pe
summi pfiimationis fiducia laboris q̄ incedem
mi amanuensis flatuentes qui pro tam mediocre
ne seminum duos denarios sup erogauit cuncta
redde pfectius et delectat uos tuas pollicentes
si uer minutas labores. Desiderium hortatur p
fruendi. Si de hortatu infirmitas deficiendi q̄m
uincet zelus domi di quo in ardescentes fidem
meam aduersus errores carnalium atq; animalium ho
minum dauitice tis clipeis munire, poterimu
nam ostendere theologicarum questionum
abdita aperire nec ut sacerdotes ecclesiasticos pro
modulo intelligentie mee noticia trade studiu
mus solum ualentes studiosos. Sim uero ut resis
tere eos in xpo laudabilibus studijs ingenia ac
stilo nos seruire flagrantium qs bigas agitari
nob xpi carnalis q̄muis non ambigam omnē hu
manum eloquij sermonem calumpnie atq; detracti
onis emulos semp fuisse obnoxium, q. dissentien
tibus uoluntatum bonorum dissentiens q̄ sit a
animo sensus sit omne dictum in rone pfectum
sat non dum aliud alijs. aut indoct. aut copla
cet iuuenis l non intellecte offendens impie
tatis error obnubat ac uoluntatis mundia resis
tet q̄m deo huic scio operatur in illi diffidentie fi
lijs. qui non rom uoluntate subiecti nec doc
trine studio impenduntur, hijs que scripturarum
sapie uba comparare minime nitunt placitam rationem
sectantes. qs mihi uoluntas non ad intelligentia
utilitatis q̄ ad defensionem placitorum meorum in
desidentes doci utilitatem, q̄ habet ad fabulas cu
rentes audituri quorum profectio est magis placita
q̄m docenda inquirere, nec docenda desiderare q̄
desiderant doctrinam comparare diuine rationem sapie
ntie suppletione qua fidei defectionem sequitur ypo
crisis mendacij. ut sit illi mihi pietas quam am
bierat. Specia. Speciosa simulatarum pietatum oi uboz
uitatio impia reddunt falsa doctrine ministrum

fidei sinceritatem corrumpere. molientes aut nisi q̄
prurigine sub nouello sui desiderij dogmate a
lijs nigrum esse quod album sit dicentes et unitatem
fidei de bellare, immo unamq; assertionem pla
cem defensionem. pugnare pugna est. dum se a uitet
tenere. ne sequutum as errorus uitet. hoc g̈ do o
bilem ecclesiam emere. atq; ora opplere ne u
rus nequime in alios transfunde queant. hinc
etiam utilitatis meam de labore erratice uolentes.
in labore multo ac sudore uoluntatis do pstare
operam. g̈ re testimoniis utilitatis iterum sum
mas si quando sibi distinctu in q̄ maior ere
pta doctrina q̄ reperiens. Inquo p diuine
fidei sinceram pfessionem impie doctrine frau
dulentiam p diuinam admixtum uenenum de ui
tans optari nec pie do impie pfessionis miseri
cordiam uti unquam moueamur uereri. sic u u parum uer mea insomnia ut aperiens
discessit uanitatibus sermon g̈ debet hic labor cui
q̄m pigro ut multum docto indi supfluus.
cum multa unpigris multisq; indoctis utilitatis q̄s
in sit necessarius. Breui uolumine copu
lans pauca sententias apostoli eoz testimoni
is sit in sit necesse quattuor libroz numero
stratem euoluere cui breuitas collecta quo que
uitatur offert. sui laboris. Huius autem materia
in solum puum lectorem sed in liber correctio
desiderio. maxime ut pfunda uerbaris usitatis
questionis q̄ uanitatem uel hic inuentores quos
hoc confidentes. ut aut quo quaerentis facilius
occurrat typicos quibus singlos libros capitu
la distinguunt primitus. Incipiunt capitula primi

Omne doctrina est de rebus l' de signis. libri. — Sol. i.
De rebus quibus fruendum est ut utendum
de his que fruuntur ut uidimus;
Quid sit frui ut. De trinitate. Unitate: Quae fuit ut. Sol. ii.
Quis ordo sit seruandus cum de scripturis agitur; de benigno
De testimoniis ueteris testamenti quibus trinita
tis misterium declaratur.
De testimonijs nouum testamenti ad eos primitiuos.
De cognitione creatoris per creaturas in quibus tri
nitatis uestigium apparet.
De ymagine similitudine trinitatis mentis huius.
De similitudine creature. Cuius trinitatis.
De trinitate unitate;

C.B. HOFBIBLIOTHEK KARLSRUHE

Utrum dꝰ pater se dic̃ gemere.
Utrum ⁊ mutatis ve mo vꝰ poterunt
sic̃ unus dꝰ de tribus ꝑsonis.
Utrum una c̃ma gemit filium
⁊ gemma sit a ꝑre ul̃ de ip̃a sit
natus filius. ul̃ spc̃s ꝑcedens.
Quod filius non c̃ de substa. ⁊ de
aliq̃ u tu de natura sit ⁊ spc̃s sc̃s.
Quare unum ꝑr̃is dicat filiꝰ nate.
Utrum ꝑ voluntate gemit filiꝰ
an necessitate. an volet ⁊ nolet sit dꝰ.
Utr̃ ꝑ potuit ul̃ nolui gignere filiꝰ
um an posse gignere filium sit a
liq̃ potentia ip̃re que ñ sit in filio.
De una ac ꝑpetua una c̃ma.
De incõmutabilitate eiusdem.
De simplicitate eiusdem.
De corꝑali ⁊ spiritali creatura q̃modo
sit multiplex ⁊ non simplex.
Quod dꝰ c̃ sit simplex ñ multiplex dr.
Quod di simplicitas multa ꝓdicam
tor subiciuntur.
Quod dꝰ absolute substancia dicit
Quod ñ c̃ in dꝰ aliquid q̃ ñ sit dꝰ.
De distinctione trium ꝑsonarum.
De coeternitate ꝑr̃is ⁊ filij.
De ineffabili ⁊ intelligibili gñatione
ul̃ modo. Utrum debeat dic̃ semper gignitur filius ⁊ semp genitꝰ est.
De obiectionibꝫ hereticoꝝ contra ꝓ
bare filiũ ñ esse coeternum patri.
De spu sco q̃ amor ꝑr̃is ⁊ filij. ꝙ
prie dr nominatur amor qui est c̃
mutatio sic̃ unum ꝙprie dicitur sa
pientia. ⁊ ni tota trinitas dr sapia.
Quod eadem nomina ꝙprie ⁊ unius
substãtie accipiuntur.
Quod spc̃s sc̃s sicut ꝑr̃i ⁊ filio est co
mmunis ita spui sco non hꝰ ꝙprium.
Quod spc̃s sc̃s procedit a ꝑre ⁊ filio q̃
ñ differt a filio procedẽ distinguitur.
Quod spc̃s sc̃s ꝓcipaliter ⁊ ꝙprie dr
procedere a patre.
Utrum spc̃s sc̃s ꝙprie ul̃ plenius
a ꝑre quam filio procedat.

De communitate gen⁹ ⁊ nominũ
in sensu ⁊ differentia in verbis.
Quare spc̃s sc̃s cum sit de substa
patris non dicitur genitus sed
tantum procedens.
Ut filius dicatur procedere cum
spc̃s sc̃s ñ dicatur gignere.
Quod non ꝓt mortalis distinguere
inter generationem filij ⁊ ꝓcessionem spc̃s sc̃i.
Utrum spc̃s sc̃s debeat dici ge
nitus cum non sit genitus.
De gemma ꝙcessione spc̃s sc̃i rem
patis. s. rectia.
Quod ñ solum dona spc̃a. sed ⁊
spc̃s spc̃s sc̃s dꝰ datur hominib⁹
⁊ nobis.
An nos sc̃i possint dare spm sc̃m.
Quod spc̃s. a se ꝓ dator. ⁊ filius
a se ipso nullus.
Quod in intelligenda sit missio ꝓp.
Quod a spu sco ⁊ filius sit missus.
Quod filiꝰ ⁊ sit datus a se ipso.
Quomodo intelligendum sit aliꝗd
a me ꝓ non nem.
Ut semel ñ sit missus filius ampe.
De duobꝫ modis missionis filij.
Quod pater non dicitur missus.
Quod filius ⁊ spc̃s sc̃s non sunt q̃
patre. qua missi innascẽs.
Quod sc̃m alium modũ semel sit
missus. sc̃m alium sepe. ⁊ sc̃m
alium modum dicitur missus in
mundo. sc̃m alium non.
De missione spc̃s sc̃i. q̃ fit duobꝫ
modis visibiliter ⁊ invisibiliter.
Quod filius sc̃m qd homo nõ in
ꝑre. ⁊ spu sco etiam minor est.
Quod spc̃s sc̃s ẽ carnis qua dilignẽ
dum ⁊ primum.
Quod sc̃a voluntas est dꝰ. nec ꝑ
ul̃ filius s. tantum spc̃s sc̃s.
Quod ñ ⁊ dictum ꝓ causam illius
os carnis ẽ. sicut illud. Tu es
patientia mea. ⁊ spes mea.

Quod in spc̃s. s. unus ul̃ duo nobis
Utr̃ spc̃s sc̃s augeatur in homine
ul̃ minus ul̃ magis hãtur ul̃ dꝰ
⁊ an deus hom ñ homo.
Quod aliqua dicuntur carnaliter dei
genitum. non ee spm sc̃m.
Utr̃ accedendo sit ꝓ dono dari dona.
Utrum spc̃s sc̃s eadem rone dicat
donum qua datus sive donatus.
Quod sic̃ habendo accep. non nisi
ut ee filius ⁊ ee c̃ma ut spc̃s.
ꝓcedendo accep non nisi ut ee
donum. s. ut ee c̃ma.
Quod spc̃s sc̃s dicatur donum. ⁊ do
natum sc̃m duos modos ꝓdic
tos ꝓcessionis qui sc̃m qd donũ
est referrũ ad ꝑrem ⁊ filium
⁊ sc̃m qd datum ad eum qui de
pot. ⁊ ad eos quibus datur.
An filius cum sit nobis datus possit
dici noster ut spc̃s sc̃s.
Utrum spc̃s sc̃s ad se ipm referat.
De equalitate trium ꝑsonarum.
Quod etnitas ⁊ magnitudo ⁊ potẽ
tia in deo unũ ẽ ⁊ indiuidua dicta.
Quod aliqua ꝑsonarum aliam nõ
excedit magnitudine. q ñ ẽ ma
ior una ꝑsona q̃m alia. nec ma
ius aliquid dne quam una nec
tres quam dne ul̃ una.
Quod dr ꝑ ee in filio. ⁊ filius in ꝓ
pe spc̃s sc̃s mutuo q̃.
Quod nulla ꝑsonarum par est
alteri.
Quare tres ꝑsone dicãt hũe unũ.
Cum dicit tres ꝑsonas ee unã ẽm
nam. nec ut genus ve spebus nec
ut spem de individuis ꝓdicamẽ
to. q non ẽ c̃ma genus. ⁊ ꝑsona
species. ul̃ c̃ma spes ⁊ ꝑsona
individua.
Quod nec secũ materialem cam
dicit tres ꝑsone una c̃ma.
Nec ita dicit tres ꝑsone una c̃ma
ut tres homines unus natus.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Utrum tres psone dicant nūmo q̄
gr̄ecanicis distincte sint.

Quare tres psone simul nō sunt
mal̄ aliquid quam una.

Quod dē nō est dicendū ipse & unus.

Quod aliqua psonarum non gerel
lit aliam poremia.

Quod nō unus pot̄ filius quam pr̄.

D e obiectionib⁹ hūc ordē & h⁹ q̄ resp̄o
nsionib⁹ euidenter.

Quomodo via possit solus pat̄ ul̄
solus filius. ul̄ solus sp̄c scūs cum
sint inseparabiles.

Utrum debeat dici solus pr̄ē dē.
ul̄ solus filius ē dē. & solus sp̄c s.
dē. An pr̄ ē solus dē. filius; solus
dē. sp̄c scūs ē solus dē.

Quod nō unus dicatur ēē solus dē.
cum ipā sit cum sp̄ibus scīs am
nabus.

fo. vii

D e nominū differentia quibus
unitur loquendi de deo.

D e hac q̄stione deo nequeunt ex
relatiue dicendum.

D e hac nomine qđ ē unus.

D e hac quē p̄dām deo nequeunt
& dicuntur relatiue.

D e hac q̄ pe ad singlā psonal pn
nem. & de hac q̄nquiue ēēme
significant;

D e hoc nomine qđ; psona qđ sēm
substantiam dicam: non singulariē si
pluraliē accipitur in summa.

Quare ēēnitate dictum sit tres pso
ne a latinis & grecis tres ypostā
sel ul̄ substancie.

Quare nō dicam pr̄em filiū & sp̄m
scūm ēē tres deos ut tres psonas.

Cur nō dicuntur tres ēēntiales ut tres
personē.

Quod unitatem nō ē diuisam ul̄ sin
gularem. ul̄ solitudo & unitas
& unitas & diuinitas. & deitatem.

Quod nō debet dici dē multiplex.

Quod significetur hac nominibus

unus duo. ul̄ duo. tres ul̄ tria.

nus ul̄ unus. plures ul̄ plures

Distinctio ul̄ distincte cum his
utimur loquendi de deo.

Quid significetur hac nomine psona
in plāu nūmo sal. ē dicē psone.

De ipsa acceptione huius nomi
nis psona unitatis.

Ex quo sensu dicatur alia psona
pat̄ & alia filij. siue aliud in p
sona pat̄ aliud filius.

De hoc nomine ypostasis.

De p̄dicabilibus psonarum. de noīb⁹
earum relatiuis;

Quod nō omnia dicunt̄ de deo se
cundū substantiam. quam & sēm re
lationē nuncupatiuā sēm accidens.

Quare dicat̄ primū ēē ingenitum fili
um vi ēē & hoc est filij dei.

Quod homo dicit filius humanus. & ē
nitas pater hominum.

Quod sp̄c scūs eadem ypostasis dicit
tur. qua sp̄c scūs. nuncup modo re
latiue ad pr̄em ul̄ filium.

Utrum pr̄ ul̄ nitas ipa ul̄ filius
possint dici sp̄c scūs.

Quod nō omnino que relatiue di
cunt̄ sunt ad se inuicem respon
dentia nocabulis.

Que sunt illa. sunt ypostasel quib⁹
distinguuntur psone

Quod non omnino nō dicē ē ēē pa
trem & genitū ul̄ hāc filium.

Quod ypostasel determinatē ypostā
sel non substantia & natura.

De gnali regla cōis que ad se & ad
eum que relatiue dicuntur.

An sēm substā dicat̄ dē de deo & hōe.

Quod nō nō licet ypostasel psonarū.

An solus pr̄ debeat dici nō genit⁹ ul̄
nō filius sicut dr ingenitus.

De ypostasi qm nouit ingenitus.

Responsio ambrosij contra arria
nos de ingenito an diuisum sit
ēē pr̄em & ēē filium.

Sapientia genita dr secūm re
lationem ul̄ secūm substantiam.

De ymagine. De principio.

Quod ab ēēno pat̄ est principiū
filius & non spūs scūs.

Quomodo pr̄ sit principiū filij &
spūs cum filio spūs scī.

An eadem notione pr̄ & filius sint
principium spūs scī.

De his que dicunt̄ de deo dicē re
lative secūm quid accidens. quod non
deo si creaturis accidat.

An spūs scūs dicat̄ donum ul̄ donū
relative ad se cum ad se dictum.

An filius dicatur eqū ul̄ similis
pri secūm substantiam.

De sexterna sci hylarij qua uult
unire psonarum pa ostendat.

Quare pr̄i attribuitur unitas.

Quare pr̄ & filius dicat̄ ēē unum
ul̄ unū dē & non unus.

Quare dr ēē equalitas nitio.

Quare in spū scō dr ēē unitas cō
cordie ul̄ congrue.

Utrum pr̄ & filius ea dilectione
diligat q̄ procedat ab utroq; & spūs scūs.

Utrum pr̄ sit sapiens sapia gen
ta ul̄ ingenita.

An filius sit sapiēs se nō solo pse pm.

An una nō sit sapia patris. sicut
unitas ēē dilectio q̄ ē unitas
& nō spūs scūs ē dilectio que ē uni
tas. nec ideo sunt due dilectiones.
nec due sapientie.

Quare pr̄ non dicatur sapiens sa
pientia genita sicē dr diligens di
lectione que ab ipo procedit.

Utrum ypostasel psonarum sunt
spūs plene ul̄ una usia.

Quomodo ypostasel possint ēē in
natura vi nec; eā deitatem.

De hac hylarij quib⁹ secūm prauo
rum intelligentiā male dicē nō
de ēē duas natūras. tres natās. &
nō de ēē dīm & qđ dei est.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Utrum ea possit dici. uñ dś tri
um ꝑsonaꝝ ut dr una ēssa tri
um ꝑsonarum tri es ꝑsone uñ
ēi. ut tres ꝑsone unus ēssme.
Quod potentia sapia. bonitas utē
omnia meritā ad ꝑsonas distine
te referuntur.
Quare pr potentia filio sapia spi
ritui sc bonitas tribuantur cum
sit una sapia potentia bonitas ēi.
Deo uł noīe homo uł on ut ī auctō
ritate reperiunt sit. quod sigē.
De scia. ꝑ scia. ꝑ prudentia dispone
ꝑ prouisione di.
De quibꝫ sit prudētia ul' prelatā.
De quibꝫ dispositio.
De quibꝫ ꝓdestinatio.
De quibꝫ prudentia.
De quibꝫ sapientia ul' scientia.
Utrum prescia ul' dispo. ul' ꝓdesti
natio dei ee ponat si nulla ēnt
futura.
Quod scia di ē de ꝑtib⁹ rerum.
Quoth oīa dicuntur ee in deo
una in eo.
Utrum oīa debeant dici ee i di
ēntia ut in di agentione ul' ꝑ
scientia ee dicuntur.
Quare bone bona dicunt ee in deo
non mala.
Utrum idem sit omnia ee in deo
ꝙ ipsum ⁊ in ipso.
Quod oīa sunt in quibꝫ ut unum
ꝙ ipsum ⁊ in ipso.
Quod non omnia q̄cq; deo sunt
etiam de ipso sunt.
Quibꝫ modis dr dś ee in rebus.
Quod dś ubiq; ē habitat per essiam.
Ubi erat dś antq̄m eet creatura.
Quod dś cum sit i oībꝫ rebꝫ ēntia
liter. ñ tñ coaptat̄ sordidis rerum.
Cum dś sit ubiq; ⁊ semp ñ tñ local
neq; loco ⁊ neq; ꝙ motetur.
Quibꝫ modis aliquid dicat̄ locale.
aut circumscriptibile.

Quod sit mutari sc̄m tempus.
Utrum spe creatu sint locales ⁊
circumscriptibiles.
Quod ē ubiq; sit localiter motu.
An scia ul' ꝓscientia di sit cantia re
rum ul' ecommersio.
Utrum ꝑscia di possit fallere.
Utrum ꝑscia di possit augeri ⁊ imi
nui. ul' aliquo mō mutari.
An dś ꝑtin nomē ⁊ gr̄ꝙ scire ul'
ꝑscire aliquid.
Utrum dś ꝑtin scire plā q̄m scian
Quod dś ⁊ semp simul sciat oīa.
An aliquis predestinat̄ ꝑtin dāp
nari ul' reprobus saluari.
Quid sit reprobatio di in q̄bꝫ ꝛsidē
tur ⁊ q̄d sit ꝓdestinatōis effectus.
Utrum aliq̄d sit meritum obtu
mentis ul' misericordie.
De uarijs sup̄bis carnalium opi
nionibus.
An ea que scient sciat dś ul' ꝑscit
sempr sciat ⁊ prescierit ⁊ semper sci
ent ⁊ prescient.
De omnipotentia di quare dica
tur omnipotens cū nos multa
ꝑsimul que ipe non possit.
Quoth dicatur dś oīa posse.
Quod omnipotentia di secundū
quid consideretur.
Impium ee illos qui dicūt deū nil
posse ñ q̄d multa facit.
An dś ꝑtin facere aliquid melius q̄m
facit. ul' alio ul' meliori modo.
Utrum dś semp ꝑtin oē q̄d potuit.
De uoluntate que ēntia di est
⁊ de signis eius.
Quod licet idem sit dicere quod
ee ñ ni dicit ꝑ dś oīa ee q̄ multa.
De intelligentia harum locutio
num dś scit. ul' dś multa. dś scit
oīa ul' multa aliquid.
Quod di uoluntas sit summa bona
causa ē omniū que naturaliter
sunt. unus causa ñ ē quarentia
qua prima est ⁊ summa omnium.
Quibꝫ rebus accipit̄ di uoluntas.
Quod ꝑceptio prohibitio remissio cō
silium operatio nomine uoluntatis
multum intelligunt.
Utrum dś uelit ab omnibus fieri ea q̄ ꝑ
cepit ul' non fieri que prohibet.
Quod uoluntas di que ipe est inmu
ta cessari potest.
Quomodo intelligendum sit illud uolun
tatem filios meos. mo. illud.
Quomodo dś homines saluos fi
Utrum mala dś uolendo ul' deo
lendo fiant.
Quomodo intelligendum sit illud
mali mala fieri bonum ē.
De multiplici acceptione bo
Quod mala impunitam habent.
Quod in dō ñ ē cā ut hō peccet sit.
Quomodo uoluntas di de homine im
pletur quocumq; se uertat.
Ex quo sensu dicunt quedam ee
dei uoluntatem fieri.
Quare ꝑcepit dś omnibus bona face
re mala uitare. ⁊ si non id ab om
nibus uult impleri.
Quod homo aliquid bona uoluntā
te uult aliud quam dś. ⁊ ma
la idem qd̄ peius.
Quod mala uoluntas pmalas ho
minū uoluntates impleant.
Utrum placuerit unicuiq; scōꝝ qd̄
ipe pateretur ⁊ moreretur.
Utrum passiones scōꝝ debeamus
uelle. Ex plurimis capitula.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Augustinus. fruendum ē.

De reb⁹ quib⁹ utendum ē.

Aug⁹.

Aug⁹.

Aug⁹.

Aiij⁹.

Determinatio eorum q̄ indent sibi contraria.

Aiij⁹.

Alia determinatio.

Aug⁹.

Aiij⁹.

De reb⁹ quib⁹ fruendum ē.

Aug⁹.

De reb⁹ que fruendi sunt. Quo sit fruendum. Aiij⁹

De reb⁹ quib⁹

Aug⁹.

Aug⁹.

Aug⁹.

Aug.

fruerit quo effecerit beatus. vnoquo spem po/
nit ut adid quemas. De hoc idem ait mus
ve doctrina xiana. Dns ei re nos fruc qm di
ligim ppr se. vt ea re nob fruendum ee cr. q
efficiamur beati. Cetis uero utendum/frequr
tr dr fruc cum delectacione un. cum enim
ad e. qo diligim. r delectacionem secum ge
rit. fruc eam ns fuerit. r ad illud ubi pmane
dum e. eam retinet. nis ea r abusiue non pe
uerit fruc. Si u unhaserit. nop pmanserit si
nem mea ponent lticie me. time uere ppria
fruc dicend. et. Qd ergo faciendum u mlaz
mape. r sumo. r incommutabili bono. Vtrum bo

Cap. 8

C Vm autem omnib; sit utendum uel fruendum.
bommel qui fruunt rutunt aliis rebus
res aliquae sint. qr utrum fruc se debeant an
tm. an utrumq. Ad qd sic respondet Aug in
libro de doctrina xpiana. Si ppr se bonus dil
gend. fruc ea. si ppr aliud utc ea. videt
autem mi ppr aliud diligend. Qd enim ppr se
diligend. meo stimulor beata uita. cuius
spes hic pr solamur. Non e autem spes mihi ponenda. qr maledictus e qui hic facit. o siluq
de aia. nec se po quisquam fruc debet. Qz
n se diligere debet. ppr se. hic ppter aliud quo
fruendum e. Hinc aut ait rursum undr qd apls
ad philemonem loquens aia fr ego fruar
re in dno. Qd ita determinat aug. Si dr illi mi
fruar re. mi addidisset in dno. indecens timen
dilectionis ac spem stimulis in eo. hic qua illo
addidit in dno. se finem posuisse eod qd fru
figeam. Cum enim ut aug aut. homine in
deo fruerit. do potuit quam hominis. fruens. hic qr

S cum ds diligat nos utc ds fruat an ita
ut frequr scriptura tm nobis
dic que cui dilectionem erga nos mutui cum
dat. querit aug. Quo m diligit an ut utens
an ut fruens. r potius ita. Si fruimur nob.
eget bono nro. qd nemo sanus dixerit. Aut em
ppha. Bonu mecu ii nro. Omne em bonum
mum ul ppe e. ul ab ipo e. non g fruc nobis
hic utimur. Si enim nec fruc nob nec utimur
ii umquo qm diligat nos. Neq mi sic utc no
bis ut nos aliis rebus. Nos enim res quas nos
utimur ad id referim ut di bonitate ptruamur.

Dns uo ad suam bonitatem ubum nrm refert.
Ille enim misereb mi. ppr suam bonitatem. nos
aut nob mutuc ppr illius bonitatem. Ille mi
mi sereat. ut se ptruam. nos u mi mutuc mi
sereat. ut illo fruam. Cum ii nos alic misere
mr. r alicui ostulim. ad eius quid facim utilita
te. cui ostulim. Eamq utcumq. hic mia fit ostensi.
cui miam qm alij impendim. ii relinquid ds
sii nicede. hic em uicet suma e. ut ipo ptruam.
Se. Qma bon sum. r qm mi summus bonus
mi. Porro i qr utilitat. ii impune mali sum.
r mqm mali sum. mihi i mihi sum. Ille g
utilis quo nob utc ds. ii ad ei hic ad mia utilita
tem referim. ad eius u mi ii bonitatem. Vtru

Ic sic dandum e mi mihi fruendum an u
tendu sit an fruendu. Cum utendu sit mihi.
bus dam undr qd ei sit utendu. mi fruend hic
sirmam auctoritate auct. qui ut ptxmi e dle
ii ee fruendum in trinitate. r sumo. rm comuta
bili bono. se dicum io ii ee fruend ei. qui ppr
se amande ii sunt. hic ppr eam beatitudinem. u
lud aut qd fruendu. ppr se amandu e. Si qd u
tutel ppr se amande non sint. imo pp solam
beatitudine. plane auctoritate auct. qm libro. xiij.
de. trin. comta quosdam aut. some inutiles qs pp so
lam beatitudine amant. sic psuade nob audem
ur ipam beatitudine ii amem. Qd si factum. r ip
sa ut eq amare desistim. qm illam pp qm sola
stat amamus. ii amant. Ecce hic uer bis undr
aug ostende. qd inutiles ii pp se. hic pp solam beau
dine amande sunt. Qd si uta. g ei fruendum
ii. alijs u ee undr. s. qd ei fruendu sit. qr pp
se appetende. r amande sunt. hic firmam auc
toritate ambo. qui aut si illum locum eple ad
galatas. fructus aut spe. gaudium.
pax. patia. re. hic non nomat opa hic fructus. qr
ppr se perenda sunt. hic pp se amanda. Sed aut
barum que undr auctoritatu repugnantiam
de medio gremere cupientes. dns qd ut tu
tel ppr se perende. r amande sunt. tu ppr so
lam beatitudine. ppr se quid amande sunt. qr
delectant sin possessoe. sincera. r sca dilectio
ne. r in ei parium qdam gaudium spuale.
Verum non e hic ostendendum. hic ultra gaudi
um. Non hic hereat dilectionis affectus. neq hic

Dug
Ysaie dicenti. fili
o ore dilectionis ut
tutu. sine hic dilec

Si uero ppr se
perenda sunt
hic. n. significatur in
legum. quia ppr fructu
hic fructu ppr e.

ſur dilectionis cum ſit referatur ad aliud ſum
mum bonum. cui ſolo omnimo inhęndū ꝛ. Qua
liter ꝓpr̄ ſe nō amandum ē. nutē aliō mihi que
rendum ꝛ. Aliud ꝛ enim ſuppīm finis. ſō aūs am
qđ eat dilig ꝓpr̄ ſolam beatam ē. nō quin eat
ꝓpr̄ ſe diligenda. ſ. q̄ ad rēm qđ eat dilig refe
rim ad illud ſummum bonum. cui ſoli inhęnd
ē. nō eo ymanendū. ſimlr̄ tertiū ponend. qđ
utendū nō ē fruendo. ſ. dicēs aliquis. frui ē amo
re alicui rei inhęrere. ꝓpr̄ ſe nō amanda ꝑdicāt ꝛ. Sic
utendo ꝓpr̄ ſe amande ſunt. ita fruendo ꝛ. Ad
qđ dīm. ſ. in illa deſcriptione ubi dīr ꝓpr̄ ſe nō amā
dum intelligendum ē. nō ſm. vt. ſ. amentur ꝓpr̄ ſe nō
nō. ut nō referantur ad aliud. ſ. ubi ponat̄ finis
ut finis oſtendat. aūs dicens. ſi inhęſit amor pīmā
ſeriē ponens finē tenendi. tē uere ꝓpe fruendū
dul est. q. nō nō ē faciendum ubi in illa trinitate. i. ſum
mo ꝛ incōmutabili bono. vtendū ē. ſ. ut mundo.
ꝛ per eam fruendū ſummo bono. mutabi ꝛ de uoluntate
bona dubitat. vñ aūs in libro. ſ. de ꝛ. arb. voluntas
ꝛ per quam fruimur ſit ꝛ per quam fruimur nō est. ubi fceret
aliqua utilis ſit. ds. ut carnalis de qua ꝑ tractabit.

Omnium ig̃ q̄ dicta ſunt ge quo ꝓpōsito
de rebus ſpecialiter tractandis. h. ſumma ꝛ. qđ alie
ſunt quibus fruendū ē. alie quibus utendū. alie q̄
fruunt̄ et utuntur. nec est quibus utendo ꝛ. i quedā
ſē ꝓpter aliud frui. ut utimur. i. ꝓtemur ad aliud
q̄ ſunt naturaliter dona. de quibus omnibus ante
ꝙ ſignificetur agendo ꝛ. Ac ꝓmō de rebus quib⁹
fruendum ꝛ. ſ. de ſca ac individua trinitate. De ter
tio tractatur. cum dicens.

Doctrina ꝙ pia ac recta ꝓpter tertium tractatur. cum dicens.
uera fide tenendū ꝛ. qđ trinitas sit unus. i. so
lus deus. ut aūs in. i. libro de tri. ſ. pater
et filius et ſpūs scūs. ubi trinitas unus eundemq; sub
stantie. uel essentie dicit. creatrix et melioque ē sum
mū bonū. qđ purgatissimis animis certissimisq; men
tis. ut humane actui tranquillam atq; excellentem lu
cem ꝓfigat. nihil ꝓfuturum fidei enodandum. de
hac ig̃ re tam ꝙ excellentissima ē modestia et
more agendum est. ꝙ ꝛ. ꝛ. cum ſanctissimis animis atq;
devotis audiendum. ubi qđ trinitas trinitas. pīs
ſ. et filius et ſpūs scūs. Quia nec putet ſe alicubi erra
re. nec laboriosius aliquid qđ. nec fructuosius
aliquid inueniri. ꝓpter. omnis qui audit et legit
ea que de ineffabili et inaccessibili dicuntur nec

Aug.

Aug.

Aug.

uerũ ac nouũ testamẽ. auctoritates q̃ubꝰ di
uine unitatis atq; trinitatis ueritas demonstre
tur. Ac ꝓmum ipa lex ex odia occurrit. ꝙ
mo⁹ sc̃i ait. Audi isrl dñs deꝰ tuus. deꝰ unꝰ est.
Jc̃. ego sum dñs deꝰ tuus qui te eduxi de tra
egypti. non erunt tibi dii alii ꝓter me. Ecce ꝫ
significatur unitatem diuine nature. deꝰ
enim et dñs. ut ait ambr̃ⁱ in libro ꝓmo de fi. Ambr.
dei. nomẽ ē nature. nomen ē potestatis. Jc̃ alibi
loq̃ns deꝰ ad moysen ait. ego sum qui sum. et
sic quecunq; nomẽ meũ inde et idē est. Dñs
ē. misit me ad uos. Dicens enī ego sum. nō
nosti sum⁹. et qui ē non qui sum⁹. aptissime de
claratur unꝰ solus deꝰ in ecc̃ia. Jn canticis ī exodi
legitur. dñs omnipotens nomẽ eius. Non ait dñi
unitatẽ uolens significare. ꝑsonarum q̃ pla
tatem et nature unitatem simul ostendit
dñs in genesi dicens. faciamus hominẽ ad ima
ginẽ et similitudinẽ nr̃am. Dicens enim faci
amus et nr̃am. plalitatem ꝑsonarum ostendit.
Dicens uero imaginẽ unitatẽ ecc̃ie. ut enī
dicit aug⁹ in libro de fide ad petrum. si in illa na
tura patris et filii et spc̃s scī una ecc̃t trinitas ꝑsona-
rum dicere erit. faciamus hominẽ ad imaginẽ
et similitudinẽ nr̃os. Cum enī dicit ad imagi
nem ostendit una naturam ee. ad cuius imagi
nẽ homo fieret. Cum uero dicit nr̃os ostendit
eundem dñm nr̃um. si plures ee ꝑsonas. Hylarius. ꝑ
ostendit ꝙ ne
solitudo nec di
uisio nec sin
gularitas ibi ē.
Hylarius. In libro. ix. de trinitate dicit. Non inuenio
q̃ in libro. ix. de trinitate dicit. Non inuenio
significari. ꝙ unitatem nec diuisionem ee nec
singularitas. ut solitudo. Hi similitudo et plalis
tas sine distinctio. Ait enim sic. Quia dicit. faci
am⁹ ho. ad ymaginem et similitudinem nr̃am. Ne ne ē diuisionis
ne ne ē diuisionis
Hi similitudo.
Hi ymaginem et similitudinem. Ne ne ē diuisionis
Hi similitudo sol

embrx.

embrem unitatē atq; trinitatem simul ostendens. Sensus autem est persona dicit. Israhel si me audieris non erit in te deus recens. nec adorabis deum alienum. Aliud horum ut dicam brevi. Multis modis est dicta trinitas aliud unitas. Aliud differentia subest. ut neque priorem posteriorem neque alterum alterius dicamus filium. ut ipsum sem de se. Abraham filium. et ipse sese. Abraham recens fecit. et si unius sit alterius dicamus alienus est. nec prior est. quia recens non est. nec alienus est. qui ex patre natus est. et filius. et ex patre procedit ipse sese. Alibi quoque distinctionem personarum insinuans ait. verbo domini celi firmati sunt. et spiritu oris eius omnis virtus eorum. Alibi trinitatem unitatemque confitetur. Audi israhel dominus deus tuus deus unus est. Alibi trinitatem ex persona unius unitatem ex communione substantie. Audi israhel dominus deus tuus deus unus est. Quod quidem dicit dominus de deo unitatem. Daud quoque trinitatem filii gratiam nobis aperte insinuans. et personam sui dicit. Dominus dixit ad me. filius meus es tu. ego hodie genui te. De hac in effabili gratia ysaias ait. Gratiam eius quis enarrabit. In libro quoque sapientie trinitas sui cum patre monstratur. In sapientia loquitur. Dominus possedit me initio viarum suarum antequam quicquam faceret a principio. Ab eterno ordinata sum. antequam terra fieret. nec dum erant abyssi. et ego iam concepta eram. nec dum fontes. nec dum montes. aut colles. ego parturiebar. adhuc enim non fecerat. et campos. et reliqua orbis terre. qui preparabat celos. aderam. qui appendebat fundamenta terre. cum eo eram cuncta componens. et delectabar per singulos dies. In universo coram eo. tempore. Ante omne de eterna genitura testimonium quo ipsa sapientia phibet se ante mundum a patre esse. et parturire. et generare. et apud patrem eternaliter existere. Ipsa et alibi ait. ex ore altissimi ego prodii. primogenita ante omnem creaturam. Michaeas quoque ante nativitatem. Et tu bethleem effrata parvulus es in milibus iuda. ex te egredietur qui sit dominator in israhel. et egressus eius ab initio a diebus eternitatis. Specialia testimonia de spiritu sancto.

De spiritu sancto in ipsa domina nuncupata. et habent in genesi eius legimus. Spiritus domini ferebatur super aquas. Et david de quo ihesus in spiritu suo in libro sapientie dicit. Spiritus sanctus disciplinam effugiet fictum. Benigna enim est sapientia. et ysaias quoque ait. Spiritus domini super me. etc. De testimonium

Unus per testimonia nec tri. de non testium fide sacre trinitatis unitatisque ad nostre. re. auctoritatem accedamus. ut in medio duorum animalium cognoscatur unitas. et forcipe de altari sumatur calculus quo tangantur ora fidelium. dominus quoque christus trinitatem divine essentie ac personarum distinctionem aperte insinuare dignatus est baptizare omnes gentes in nomine patris. et filii. et spiritus sancti. Item in nomine eius. ait. ut ait ambrosius in primo libro de trinitate. Item ut unitas essentie demonstretur. Quoniam tria que subponuntur res est. et personas declarant. Pater ego et spiritus unum sumus. Unum dixit ne hanc discretio potestatis et nature. addidisse putetur. Sumus ut patrem filiumque cognoscas. ut proprietatem patris proprium genuisse esse. unitatem quoque patris filiique unum sunt non confusione substantie. Jobs quoque in epistola canonica ait. Tres sunt qui testimonium phibent in celo. patrem verbum et spiritum. verbum tres unum sunt. Pater in principio erat verbum. et verbum erat apud deum. et deus erat verbum. Ubi aperte ostenditur filium semper et esse natum. Fuisse apud patrem. ut alium apud alium. Aplus quoque aperte trinitatem distinguit dicens. Quia tres sunt in celo. pater verbum et spiritus. filius in carne nostra. et alibi. Si spes eius qui fiducia nostra est. hanc habuerit unusquisque. et alibi. Trinitatem unitatemque ante omnem eternitatem commendat dicens. Quam ex patre. et per filium. in spiritu sancto. Ante omnia. ex patre ait. ut alibi multi. dicit per patrem. et per filium dicens. per filium. in patre. per spiritum sanctum. et hoc uno quod unum ait ex patre. et per filium. et in spiritu sancto. nec ait patris gloria. et filii. et spiritus insinuans hanc trinitatem unum deum esse. et quod singule pene sillabe nostre hanc in effabilis unitatis. atque trinitatis unitatem ostendere insinuant. Inductionem testimoniorum fiet hac re finis sedeamus. et verbis gratias quod simul audimus. ea que unius naturalis nostre naturaliter ostendant. Incipit ostendere quam pretiosa po

Aplis namque ait. Nunc cognovi ex parte. quod invisibilia dei a creatura mundi per ea que facta sunt intellecta conspiciuntur. Et semper

ambrx.

ambrx.

ambrx.

Jobs

apte

aug.

Index delectationis sive inestimabilis.

q̄ intel ei⁹ ⁊ dinitiā. p̄ creaturam mundi intelligī
bō. p̄ excellentiam qua excellit nō aliaz creaturaz
ul̄ p̄ aliquam euidentiam q̄m bō ē omnī cāturā
homo ⁊ inuisibilia dī intellectu uīaz ꝫspicīe po
nūt. ut ī ꝫsp̄gerīt. pea que fēā sunt ⁊ p̄ creatu
ras inuisibiles. ut intuisibiles. ā dnoz enim una
bamur. s. anarum que rōnat' ent. ⁊ ab oppibus
ā dō fēās. ut manifestarēt hominī uīas. sō
apl's aut. q̄na dō reuelauit ul̄. s. dum fecit
opa in quibz arguit aliquatenꝰ uelucet nīchā
umisslam fīē aīe ambīe. vō dō qui natura in
uisibil' ē. ꝫa inuisibilibz posīt sensꝰ opus fecit. qō
opificem uisibiliumq̄ sīu manifestorum. ut p
certum meritum p̄lev sequ'. ulle dīsl omni
um credēdum. qui hoc fecit. qō ab hoīe ē
impūsibile fī. ponendum ꝫ cognoscē sine cogno
uerum ultra omnē cāturam ē illum qui ea
fecit. q̄ nulla cātura facē ul̄ destruere ualet.
Accedat q̄cumq; ul̄ cātura. ⁊ anat tale cēlum.
⁊ talem terram. ⁊ dicam q̄ dō ē. & q̄ nulla crea
tura talia facē ualet. constat supra omnē cā
turā ē illum qui eam fecit. ac p̄hīlīī ē de
um humana mens cognoscē potuit. Sed à rō
ne dī unum ductu qua potuit cog
nōsci ul̄ modō
ub ⁊ cognouerunt. vt enī aūb que nouerunt.
aut in u. de cuitate dī. vidimus sūm philoso
phi. nullū corp̄ ē dīn. nō cuncta corpa fīsce
ūum. q̄ ut nec dīn. vidimus ⁊ quecquid muta
bile ē nō ē sūmū dīn. omnīq; p̄cipuī. nō
omnē aīam mutabile q; spē. transcendimus
Deū uidimus ē q̄ mutabile ē nō posse ē ā
ab illo. qui incōmutabil' ⁊ simplic' ē. intelle
ctum ḡ eum. ⁊ ita ita fecisse ⁊ a illo fī potu
isse. Tercia ratio ul̄ modus.

Considerauerunt ⁊ quecquid ē in subiectū ul̄
corpus ē ul̄ spūs. melius q; aliquid spūs
ē q̄m corp's. & longe melius ē q̄ spūs fec ⁊ corp's.
Intelligerunt ⁊ corpus spēm. Quarto modo ꝫ ratio.
ē sensibile. ⁊ spē spēm intelligibile. ⁊ intelligi
bile spēm sensibili. p̄ulimus. Sensibilia dicim⁹
q̄ in tu tactu q; corpus sentiri queunt. Intelligi
bilia q̄ conspectu mentis intelligim⁹. cum ḡ in eoz
aspectu ⁊ corpus ⁊ animus magnificā speciosa
ēm. si aūt oīa spē carere possent omnino

nulla ēm. videmus ē aliquid quo illa speciosa
fīūnt. ut ē p̄ma ⁊ incōmutabil spēs. sō q; mō
pabilis. ⁊ illud ē rerū p̄incipium rectissime
credidimus. q̄ sūm nō ēet. ⁊ ex quo omnia fēā ēm.
ēet. vor ūus ponit cognosci uīas dī. cum ḡ
dō una sit ⁊ simplex. ēmia. q̄ ex nulla dūsi
tate partium ⁊ accidentiū ꝫsistit. plr nō dicit
apl's inuisibilia dī. q; plibz nūs cognoscuntur ut
tas dī. pea q̄ fēā sunt. ex p̄creatura namq; ere
aturarum intellīr conspic ēmus. ex magnitu
ine. omnīpē. ex ordine. ⁊ dispone. sapient. ex gu
bnatione. bonit. Hīs aūt omnia ad unitatē dī
unitatis p̄nēt. monstrīdam. Q nouīm merea
ur restat ostendē utrum uīas apparet
pea que fēā sunt aliq̄ tm uestigiū inuisi
bilis uīsibilīū. ul̄ exiguum hēre potuerit. vis
de li aūb mlt. vi. de t. ar. Oportet ut cāturem
pea q̄ fēā sīt ⁊ intellectu conspicientes cātu
rem intelligamus. huius enī cōtemplatiōis uestigiū
mereamur apparere. Hinc enim que arte dīnā fēā
sunt ⁊ intuemur q̄dam mle ostendum. ⁊ spēm.
⁊ ordinem. sīlem q̄p hoz cāturaz ⁊ unū aliquid ē.
sīc sunt nātē corpm ⁊ animaz. ⁊ aliqua spēs for
maīē. sīc sunt figure ul̄ qualitates corpm ac
coctiones ul̄ artes animaz. ⁊ aliquem ordinē
petunt nec tenent. sīc ponderā sunt ul̄ collocatio
nes corpm. amores ul̄ delectationes animaz.
⁊ ita mereamur ꝫplicer uestigium inuisi
bilis. In illa enī trinitate. sūma ergo ē omnīū rerū.
⁊ pfectissima pulcrīdo. ⁊ beatissima dilectio.
Sūma aūt ergo ut aūb ostendī in libro de uera
religione. intelligim⁹ dō p̄ncipiū a quo sunt omnia
a quo simul. ⁊ spēs sēās ē. Pfectissima pulcrīdo ⁊
religiosa. simul. s. unitas p̄ncipalis. nulla ex parte ei
dissimilis. q̄m cum ipō unipō p̄ncipio p̄ncipiū
Que forma ē omnīū q̄ ab uno fēā sunt ⁊ ad
unum referunt. Que nī omnia nec fierent a pa
tre p̄filium. nec simul simul salua ēent nisi dō
sūme bonus ēet. qui ⁊ mlti nature q̄ ab illo
bona ēet immediate ut in bono ipō manerent
alia q̄nam uellet. alia q̄nam posīt decīr.
Que bonitas intelligibilis spēs. qui ē donum p̄ris ⁊
filii. Quare ipm donum dī cum p̄re ⁊ filio eq
in cōmutabile colere ⁊ tenere nos conuenit.
Posīdatione magnificentiarum unā subiectarum

mtacem mtelligmi. l. mtū dīm pīem. a q̄ simi. ī filium p quem sum. a ipm scīm mq̄ simi. l. p̄ncipium ad qō recurrim. ī formam q̄ seq̄ mur. ī gr̄am qua reconciliam. ī vnum. l. quo amfrui o dm sum. ī sumitudinē ei p̄ q̄m ad unitatē reformam. ī pacē qua unum adhe ri. l. dīm qui dr̄. fiat rūbum p qō fām ē omne qō subsistit. ī manualit ē. q̄ donum benigna tis ei. qua placuit qō abeo p̄ rūbum fēm. ī cō eliatum ē auctou. ut non mūret. Hec ostendi sum ē qualit mereamur aliquando ymago t̄ mitis mdicatur. Non enim p̄cmur. nisi cō templacōnē sufficientis t̄nitatis nonca hēi p. ul' ponit sine doctrine ul' mūtionis mspuōne revelone. vnde antiqui philosophi q̄ pumbrā vel longinq̄ mdium vnitatem deficiente rel mo numi vnitatis ut magi phamonis mteo signo. adunatiā rō mfide mvisibiliū pea que facta sunt. Quo ō in anima sit ymago trinitatis.

Deinde ad eam iam puenta disputōnē ū ī mente humana que nomi dīm ul' pō nosse t̄nitatis ymaginem re plam. vt enim auc. m. xiiij. li. de t. am. lucet humana mens ō sic enī natē aū dō ē. ymago tī ulī q̄ mehi mel. ī ubi. q̄renda ī muenenda ē. quo nīa ō mch hī melius. ī ītē. in ipa enim ītē. ī amē q̄m sit particeps di. ei ymago repiē. Et si enim amissa di participatione deformis sit imago mī dei p̄manet. eo enim ipō imago di ē mens quo capax ei ē. eiusq̄ ē particeps pō. Iam g̣ ma ter mitatem q̄ dō ē inquiram. Et ace g̣ mens me mmm sui mtelligt se. dilig se. hoc si ōmmus. ōmm t̄nitatē. non dum quid deum sit ymagi nem di. hic ēm quedam appar t̄nitatis memo rie mtelligentie ī amoris. h̄ g̣ ta posti mū ōmm. memoriā mtelligentiā voluntatē. h̄ g̣ ta ut aut aug̣ mi. x. de tri. ū rel ute. h̄ una una manet rel mens. h̄ una mens. una ēmma. Memoria ū dr̄. ad aliquid ī mtelligēntia. ī voluntas siue dilectio. similit ad aliquid dr̄. ī ma ū dr̄ ad se ipam. ī mens ī ēmma. h̄ g̣ ta eo unū sum. q̄ una una. una mens. una ēmma. ī quecquid aliud ad se ipa singla dicunt. ī simul ñ plia. sunt singla dicunt eo uero ta sunt q̄ ad se ītē refe runt. Quo ō in equalia sint q̄ capiunt a singlis tota ī omia.

Equalia ī sunt ī totum singla singlis. ī singla omnibus. Quo q̄n ñ se ītuetur cap em. se aut mtuet capiunt. Capiunt enī ī a singlis singla. ī a singlis oia. Memini enī me mea me hre. ī mtelligentia. ī voluntate. ī mtelligo me mtelligere. ī uelle. atq̄ meminisse uolo me uelle. ī meminisse. ī mtelligere. Hec oīa mq̄ mea memoria. ī mtelligentia. ī voluntate ī. memoria capiat. simul memini. Quis enī memorie mee ī meminisse illud ñ ē. ī memoria mea. sicut ram ī memoria ē. q̄m ipa memoria. totam g̣ memini. Item. Quecq̄ mtelligo. ī mtelligere me sco. ī sco me uelle quecq̄ uolo. Quecquid aut scio memini. Totam g̣ mtelligentiam. totamq̄ uoluntatē meam memini. Quo ō in illa ta tota capiat m simile enī ī ta mtelligo. ī mtelligentia. tota simul mtelligo. Sic q̄ quecq̄m mtelligibiliū ē. q̄ ō ī mtelligam nisi q̄ ignoro. Quis aut ignoro. nec memini. nec uolo. Quecquid aut mtelligibiliū ñ mtelligo. consequ ter ī ñ memini. nec uolo. Quecquid g̣ mtelligibiliū meminī. ī uolo. Sequit mtelligo. Tolumus ī mea tota. Quo ō in illa tota capi mtelligentiam. totamq̄ mentem aut voluntatem meam capi. Dum utor tota eo q̄ mtelligo. ī memini. Cum atq̄ iuice a singlis. tota ī tota capiant. equalia tota sunt singla. ī tota singlis. ī tota singla simul oibus totis. Eo hec ta unum. una una. una mens. una ēmma. Ecce illud simile unitatis atq̄ trinitatis. ubi una ē ēmma. ī rel ptone. imago ē humana mens. licet impar. Quia mens autem hic p animo ptō accepim. ubi ē illa ymago trinitatis. Q̄ prie uero mens dr̄. ut aug̣ aut. non anima ipa. Si q̄ō mea ē excellentior. Quatuō sepe accepit. illud ī secundum q̄ō memoria ñ solum ē ablentium. ī p̄sentium. h̄ ī p̄sentium ut aut aug̣ m. xiiij. libro de t. Alioquin ñ se caperet. Et quo sensu illa ūi dicunt ē unū. ī una ēmma. Hic attendendum ē dm gen. er q̄ sensu accipiendum sit q̄ sup dr̄. illa ta. l. memoriā mtelligentiā ī uoluntatē ē unū. una. una. una. ī una ēmma. Quō mq̄ ñ uidr̄ ē. nec ut ratio pecūs ser mones. quia ēm. ī spēs rōnalis. ēmma ē spualis. ī incorpea.

Hec ostendit q̄ ñ omnia a singulis.

Quo ō in illa tota capiat m.

Quo ō in illa tota capiat m.

Non uidr̄ ita me uelle q̄d mtelligo. ī q̄d me minisse. h̄. q̄ de his sed q̄ de rebus. ī sed q̄ ea re ferunt ad sensus homi.

ſſla ño trīa natūr alel ꝓprietel ſeu utel ſũ
rſnul nũl· ta ſe inuicem differunt qua me
moria ñ ē intelligentia ul' uoluntas nec intel
ligentia uoluntas ſiue amor. Qđ ꝙ ad ſe inu
Gr hec ta ꝙ ad ſe ipa referũ / cem dicam⁹
tur· ut aut aũ in libro .xi. de t. relanur.
Mens enim amare ſe ipam ul' meminiſſe nõ
pot ñ ꝙ nouit ſe. ſlam qm amat ul' memi
nit qđ ne ſcit? Quo magis ih ta iſta intelligibi
lia ſunt a ſe mentis ꝙ ñ cor ſinglis ſimul
omia una ẽmia ē. cum ꝙ relanur dicam⁹ ad
inuicem. hic apparet qđ ſupra querebat⁹ q

Sꝙ iam tendũ ē. modo hec ta dicantur
qm h ta dicantur una ſubſa. ſo. ſ. unus
qđ mipa anima ul' mens ſubſiſtens. ex iſtũ.
non ſic accidentia ſubiecta ſ que poſſunt
ab ē ꝙ adē. vñ aũ⁹ in libro .x. de t. mentem
am. Admoneñ ſumus ꝙ nec poſſumus.
hec ee ſubſiſtere ſubſtare nonne qm mi
ſubſto ut color magnꝙ. Quia ſi relanur dñr
ad inuicem ſingla ñ ſunt ſubſtanter in ſua ſub
ſtantia. Itez ex quo ſenſu illa ta dicantur ee
unum. ul' una ſubſa. Quo ta ut aut aũ⁹ in
li. xv. de t. m mentem nactus duumuirũ uſtu
ra. quilquil unacũ ꝓpicit. ꝙm magnifi
ſit in ea. vñ pot in ſempiterna immutabilisq
natura. recolit. conſpicit. conciſcit. retinuiſ
cunt in ip memoriam. intuetur. intelligen
tiam. amplectit⁹ p dilectionẽ. ꝓfecto repit illi
ſũme trīnal ymaginẽ. Qđ nulla ſimilitudo
Certamen caueat ne hãc dixe ẽ diſſimili
imaginẽ ab eadem trīnate fac rudo.
tam. ma ei comparet ut omnino grſſimer
ſimilẽ. h pocius inqualitatꝙ illa ſimilitu
dine magnam qđ diſſimilitudinẽ certum ꝙ

Quod breuit oſtendi ma diſſimilitudo.
por homo unus pilla ta memint. intel
ligit. diligit. qui nec memoria ē nec intelligẽ
tia. nec dilectio. h hit unus g homo ē qui
hit h ta. non tpe ē hec ta. ſi illius ũ ſummꝙ
ſimplicitate nature que đs ē. ſi unus un⁹ ſit
đs. trel nõ plone ſunt. pr. filius. ſps. ſ. ſ.
hec trel unus đs. Aliud ē magis trinal vel tpa.
aliud ymago trinatis inre alia. ꝓpr qm ymag
inem ñ illud m qđ ſunt h tria. ymago dr. ſ.

Qđ ꝓpr illa tria homo dr ymago.

homo. Sic ymago dr. tabula. ꝙ pictura qđ ē
in ea. Sic tabula nomine ymaginis appellat⁹
ꝓpr pictam que in ea ē. Alia diſſimilitudo.

Rurſus iſta ymago que ē homo hñs illa ta. Anõ.
una ꝑſona ē. Illa uero trinal ñ una ꝑſona
ē. h trel ꝑſone. pr filius. ſps ſanct. nec pr
filius. ſps nec iſta ymago trinal. non hoc
ta unus homo. ſi unus homines ſunt. ſimul
ta ũ ſũma trinate cui h imago ē. ñ unus đs Nec unus đs
ſunt illa ta. h unus đs. nec ſunt ille ñ una ſi ſunt tres đs.
ꝑſona. Illa enim ta ũ homo ſunt. ſi homines
ut' homines ſunt. Sed numquid ꝓſum dicere
trinate ſic ee in đo. ut aliquid dicat. nec ꝓ
ſus đs. Abſit ut h credamus. Dicam⁹ g mi
re ipa imaginis trinate ſi exiguam. ꝙ quale
cunq; ee. que ſũme trinatis tã gerit. ſimili
tudinẽ. ut ex magna parte ſit diſſimilis. Se
cundum hoc qđ h trinatis mentis. ut aut aũ⁹ in Aũ⁹.
xiiii. li. de t. Non ꝓpr ea ymago dr. quia ſui
memini. mens. intelligit. ac diligit ſe. hoc
pot in memini ſe. intelligẽ. et amare illum. a qđ facta ē

Potest in alio nõ. aliſq; nõ ſibi. Ita aſſignamo Aũ⁹.
diſtinctiõ trinatis in anima trinatis ma
gis ē imago illi ſũme. ineffabili trinitati. ſ. mentis
trinatis. ut enim aut aũ⁹ in .xv. li. notitia amor.
de t. Mens. notitia eius. et amor ea quedã ſunt. Aũ⁹.
Mens enim nouit ſe. et amat ſe. Nec amare ſe
pot. nſi ſe nouit ſe. Duo igitur ſunt. mens. no
titia ei⁹. ſ. Duo quedam ſunt mens. et amor eius.
cum g ſe nouit mens. et amat ſe manet ut tri
nitas. ſ. mens. amor. notitia. Mens aut hoc ac
ꝓpr ꝙ anima. h ꝓ eo qđ anima ſpiritus ē.
ce aut ea cum ſint. Qđ ñ dicam⁹ ee trinitatem Aũ⁹.
diſtincta. a ſe inuicem dicam⁹ ñ ee unũ quia
in animo ſubſtant ſpiritum. Quia mens nec
Cr ē ipa mens. ſi. pr. notitia filii amoꝛ ſpe
patris. et notitia eius. ſi ꝙ ſci accipimus. Aũ⁹.
les eius. Mens enim cum ſe cognoſcit notitiam
ſui gignit. et ea ſola parentis notitie ſue. Tertius
enim amor qui de ipa mente. et notitia procedit
unum mens cognoſcens ſe diligit ſe. Non enim
poſſet ſe diligere. niſi cognoſceret ſe. Amat. ſi
placitam. plenam. et notitiam ſuam. et ita amor
quidam explens ē parentis. et plus. Qđ ñ ē nec
minor ē. nec nõ notitia ñ amor. nec

Cognoſcit ꝙ ſibi ſit ſpiritus

plet pareme dum tamam se nouit mens qñ
ta ē nec immo ē amor pareme ꝛ ple ꝛ meme
ꝛ nouita. dum tñ se diligit mens. ostenum no
uit se ꝛ ostra ē. Q̄o hec ita in se ip̄is sunt.

Sunt ī ꝟ singla in se ip̄is, ī mens amans in
amore ē. ꝛ amor in amante. notia. ꝛ not
cia in ītē noscente ē. ecce in ibi tribus qualē
cumq; unam ut singuli apparet. Q̄no ī mēt
em ꝛ ītia ꝛ ōnal' ostdant hec p̄ma ꝑsona
ta. ꝛ illam unam ēm̄am ad intelligen
dum qua ista sunt. exrendit se ad con dñ dim.
templonem ēt̄ꝰ. ꝛ uidet unumquemq; ītm
unare. ꝛ unare in unare. Intellig enim u
num ē dim. unam ēm̄am. unum ꝑncipi
um. Intelligit enī q; si duo ēent ut accep ī sua
tuent ēet. ut at̄ supfluerent qua si aliquid de
ēet. um q̄ hꝫ et alter. ñ ēet ibi summa ꝑfectio.
Si ū mih̄ um de ēet q̄ hꝫ et alter cum in uno
ēent omnia. at̄ supfluerent. Intellex & unum
ē dim. unū omnium auctorem. ꝛ unū q̄ abs
q; sapia. ñ sit q̄ uel fama. uidō intellig ut eum
hꝫ sapiam. que ab ꝓ genita ē. ꝛ qua sapiam
suam dilig. intelligit ibi ī ē amorem. hic de

Q uapp̄ uerba utam ostdacionē sume ut
ur aut aug in libro. v. de t. sic trinitas u
nus est pr̄em ꝛ filium ꝛ sp̄m. s. unum trinitas
ē dim. unius creature conditorem ꝛ rectorē.
nec pr̄em ē filium. nec sp̄m. s. ul' pr̄em ē
ul' filium. sz trinitatem relatiuam ad inuicē
plonaꝝ. ut aut ip̄e in libro de fide ad petrū.
una ē natura siue ēentia pr̄is ꝛ filij ꝛ sp̄c. s. no
una plona. si enim sic ēet una plona. sic est
una fuba pr̄is ꝛ filij ꝛ sp̄s. s. ideoq; trinitas ñ
dicerent. Rursus quidem trinitas ēet ueraz
sz unus ds. trinitas ꝑa non ēet. sz quemadmo
dum pr̄ ꝛ filius ꝛ sp̄c. s. plonarum sunt ad ī
uicem. ꝑtate distincti. sic fuissent & natura
rum diuersitate discreti. fides autem patri
archarum ꝛ ꝓphaꝝ. aplōꝝ. unum dm
p̄dicat ēe trinitatē. Inuisibilē & sēm incommutabilē unū ē ds
pr̄. qui solus ēternaliter de se ip̄o unū genuit
filium. unus filius. qui de uno pr̄e solus ēter
naliter ē natus. unus sp̄c. s. qui solus ēternali
ter a pr̄e filioq; pceden. hoc autem totum non ꝑ
una plona. ꝛ gignere se. ꝛ nasci de se. ꝛ pcedē

I

Hoc se. ut enim aug in li. ꝛ de t. Nulla res ē
que se ip̄am gignat ut sit. hic q̄ritur. utrum dice
ndum sit. an dicendum sit. q̄ ds
ria. Constat enim ꝛ ratio ꝛ fides. se genuerit
habuerit uerum ē. q̄ ds pr̄ genuit filium.
Sz q̄ritur. dicendum sit. q̄ ds genuit
ōm. Si enim ds genuit dim. uidet. q̄ aut se
dim. aut aliū genuit. Si ū aliud dim genuit
ñ ē tñ uns ds. Si autem se ip̄m dim genuit.
Aliqua res se ip̄am genuit. Ad q̄ respon
deret dinus sane ꝛ catholice sentit. q̄ unus unū
genuit. ꝛ q̄ ds dim genuit. q̄ q. ds pr̄ genuit
dim filium. In symbolo q̄ scriptum ē. lumen
de lumine. dim ueꝝ de deo uero. Q̄o ū additur.
& genuit se dim. ul' aliū dim. neuter sentiendus
ē dinus. Q̄o aliud dim ñ genuerit manifestū
ē. qua uns tñ ds ē. Q̄o aut se ip̄m ñ genuit os
tenditur aug in libro. ꝛ de t. dicens. Q̄m primū
enus ē potentie dim ut se ip̄m ip̄e genuit eo
plus erraui. q̄ ñ solum ds ma non ē. sz nec sp̄s
alius nec corpalis creatura. Nulla enim res est.
que se ip̄am gignat ut sit. nō non ē credē
dum ul' ducendum q̄ ds genuit se. Alia q̄

Sed adhuc opponunt garruli de eodem.
Si ds pr̄ genuit dim.
aut genuit dim qui ē ds pr̄. aut deum qui ñ
ē ds pr̄. Si genuit dim qui ñ ē ds pr̄. g ds est
qui ñ ē ds pr̄. g unus ñ ds ē. Si uero genu
it dim. qui ē deus pr̄. g genuit se ip̄m. Ad
q̄ respondem. determinanda ē ulla ꝓpone
qua sic ꝓponunt. Si ds pr̄ genuit dim. aut de
um qui ē ds pr̄. aut dim qui ñ ē ds pr̄. hoc. n.
sane ꝛ ꝑne intelligi potꝫ. ꝛ io respondendum
ē ita. ds pr̄ genuit dim qui ē ipse pr̄. hoc di
cim ēt falsum. ꝛ ꝯcedimus aliam. s. genuit de
um. qui ñ ē pr̄. nec tñ genuit aliū dim. nec
alie qui genitus ē aliud ds ē. quēm pr̄. sz unus
ds cum pr̄e. Si uero addatur genuit dim qui
ñ ē ds pr̄. hic distinguim. q. dupliciter potest
intelligi. Genuit deum qui ñ ē deus pr̄. s. dim
filium. qui filius ñ ē pr̄. qui ds ē. hoc sensus
uerus ē. Si uero intelligatur sic. genuit de
um. qui ñ ē ds pr̄. ꝛ qui ñ ē ds. qui ē pr̄. hic sē
sus falsus ē. unus enim. ꝛ idem ds ē pr̄. ꝛ filius
ꝛ sp̄c. s. ēt omnis. pr̄. ꝛ filius ꝛ sp̄c. s. ēt ds.

Ang.

Ang.

Ang.

Ang.

Ang.

Ang.

Solutio.

Ang.

Responsio.

·q·si negatio copulet ad pred. tm̄ si ad subiectum. tñ plane succedit

Opinio quorundam dicentium. tres psonas ee unam
ẽm. unam substãm. & non conuse. s. unum dm̃ nũ
unam substãm esse. tres personas.

Quidam ni unam substãm adulari. & credunt pr̃em
filium et spm̃. s. siue tres psonas ee unã
ẽm. unam substãm. & nolunt credere unum dm̃
siue unã substãm. ee tres psonas. dicentes tres substãs
unã pdicari. de tribus psonis. non tres pso
nas de substãa diuina. fides aũt catholica tenet
ae pdicat. & tres psonas ee unum dm̃. unam
substãm. siue ẽmam. siue naturã diuinam.
ee unum dm̃ siue ẽmam diuinã. ee tres p
sonas. vñ aũb. m. i. u. de t. ma aũt. ecce ipe ds.
tinat. melligit. unum. beatus. & solus potens. ecce
dm̃ ipse dr̃. ipe ds unat. ostendet. ipsum dm̃ ee tinatem. & tinatẽ ipm̃ dm̃. item
in eod. Nihil inquit istis apli. in quib. deo
nem. xpi agent. dic. Cm̃ ostendet bs & solus
potens. rex regum. & dns dominantiũ. qui solus
hr̃ immortalitatẽ. &c. Hec pr̃ pe nominat. nec
filium. nec spm̃. s. hbs & solus potens. i. ml & solus
uer. ds. qui e ipa tinat. Ecce et hic apte dicit
unũ solum uer. dm̃. ee ipam tinatem. & unum
ds tinat e. g unus ds e tres psone. Item in lib
. v. de t. dicit tres deos. si unum dicis dm̃ ee ip
sam pstantissimam tinatẽ. Item in libro de
fide ad petrum. ma. pone symbolum. Credimus et fatemur
uno uero deo patre omnipotente. et filio eius unigenito. et spu
sancto. unius substãie. unius potestatis. unius uirtutis. unius
maiestatis. unius gloriae. unius deitatis. unius bonitatis. unius
omnipotentie. unius creatoris. unius saluatoris. unius gubernatoris.
unius omnia uisibilium et inuisibilium. et unius iudicis. Item in
libro de fide ad petrum. ma. pone. Credere debemus et sine
dubitatione tenere. et confiteri patrem et filium et spm̃ sanctum.
unius substãie. unius potestatis. unius uirtutis. unius maiestatis.
unius gloriae. unius deitatis. unius bonitatis. unius omnipotentie.
unius creatoris. unius saluatoris. unius gubernatoris. unius omnia
uisibilium et inuisibilium. et unius iudicis. Item in libro de fide
ad petrum. ma. pone. Credimus unum dm̃ unã ee duum nois tinatẽ.
Jo. m. vi. li. de t. Dns dm̃ solum ee ipam trinitatem. Ecce hic plib
q aliis auctoritatibus eum
unũ ostendimus. dicendum ee. & credendum quo
unus ds e tinat. una substãa tres psone. sic econ
uerso tinat dr̃ ee unus ds. & tres psone dicuntur
ee una substãa. Redit. ad pmissam qonem. s. an ds

Dvnc ad pmissã pr̃ se ipm̃ an alium genuit
qonem reuocamus. & querebamur an dm̃
ds pr̃ gendr̃ se dm̃ an alium dm̃. ad qd dici
mus nemũ fore credendum. die nũ aũb. in epla ad
magnum. qd ds pr̃ se ipm̃ genuit. his uer
bis. Pater ut h̃eret filium de se ipo. nũ minuit

se ipm̃ & genuit de se alium se. ut totus
maneret in se. et in filio totus. quamuis solus
esset. Ad hec intelligi pot. s. de se ipm̃ genuit.
nũ aliquã alium dm̃. & alium psonam. vl genuit
se alium. i. genuit alium. quibus ẽ qd ipe. sum
mus alius sit pr̃ quam filius. nõ ẽ nũ aliud summũ.
Post hec est rursum hoc quã an pr̃ genuit dum
credendum sit. qd nam ẽmam ul ipa fi
li pr̃ genuit duinã ẽmã. Numquid an ẽma genuit
ul qd duina ẽma genuit. an ẽmam. ul ipa
m filium. ul ẽma genuit. nec genuit nec
ẽmam. Ad ommo nõ genuit. nec gemma ẽ.
gemma ẽ diuina ẽma. Ad qd catholici respon
dent. sic eum et filium. qd nec pr̃ genuit diuinã
ẽmam. nec diuina ẽma genuit filium. nec
diuina ẽma genuit ẽmam. Hic aũt notãe
ẽmam. intelligim diuinã naturam. q ois ẽ tribus
psonis. et non in singlis. Ito nõ ẽ dicendum. qd pr̃
genuit diuinã ẽmam. qm si pr̃ dicerem genuisse
diuinã ẽmã. ẽma diuina relatiue dicet
ad pr̃em. ul p relatiuo poneret. Si aũt rela
tiue dicerem. ul p relatiuo ponerem. nõ mu
taret ẽmam. vt enim aũb. in. v. li. de tri.
Ad relatiue dicta nõ mutant substãam. Item. Cum
ds pr̃ sit diuina ẽma. si eum ẽet genuisse ẽet
unigenitum genuisse. ei rei. que ipe ẽ. una eadem rei
se ipam genuisse. qd aũb negat ut supra ostẽdimus.
Tem si pr̃ ẽ genuisse ẽmam. tertiario ponor.
diuine. ẽ ipe ẽma diuina. & sit. & ds sit. eo q
qd gnãt. & ẽ. & ds ẽ. Item q nullum qd gnãtur ẽ
a pr̃e ds. & pr̃ eo qd genetum. & ẽ. & ds ẽ. Et si ita
ẽ non genito gignenti. & gignenti genitũ eã est.
ut & sit. & ds sit. Similis ratio emanatione pbatur ab
m. li. vij. de t. qd pr̃ nõ ẽ sapiens sapientia quam
genuit. qua si ea sapiens ẽet. ẽ. hoc enim ẽ illi eõ
qd sapere. Qd si hoc illi eõ ẽ qd sapere. nõ ẽ illam sapi
entiam q̃m genuit pr̃ sapiens ẽ. Quid enim alius
dicentis. cum dicis hanc illi ẽ eõ qd sapere. nisi eo
ẽ qd sapiens ẽt. & que eã illi ẽ ut sapiens sit. &
ipa illi causa ẽ ut sit. Si & sapia q̃m genuit eã
illi ẽ ut sapiens sit. & causa illi ẽ ut sit. Si eam
pr̃i qua sua a pr̃e genitam nullo m̃ quisquam
dixerit sapientem. Quid enim ẽ inter sapientem & pr̃
genuit eẽmam qua ẽ. ẽma quam genuit eã
& illi ut sit. Non & ipam qua ẽ ẽmam genuit.

Dē cēm. ne cogam dē. ut sibera salue mā pmā. ē sine deo

Amen illa implemur inquo. aug. qua nō
ē aliud sapē qm ē. eadem ⁊ ibi sapia que cēn
tia. ioēs qō de sapientia ij de cēmia dicunt. si
cut g ij genuit sapiam qua sapiens ē. ita nec cēn
tiam qua ē. vt enim sapientia sapiens ē. ipo
tentia potens ē. ita ⁊ cēmia ipe ē. eadem q est
sapia ⁊ potentia que cēmia. Patet itaq; ex pre
dictis qō pater cēmiam diuinā ij genuit. hic
vbi autē inditur contrarium qō inditur auctor.
aug. aug⁹ aut mihi de fide ap̄etrum. dns cum
uerbum genuit. id qō ipe ē genuit. nec de ni
chilo. nec de aliqua rem fēa condita q̄ mānas
se ipō. id qō ē ipe. item. dns pr̄ qui ūnitime
se inducare animis cognitis ⁊ uolunt ⁊ potunt ij
ad se inducendum genuit. qō ē ipe qui genuit
ecce apte dicit hil uerbis dm pr̄em genuisse
illud qō ipe ē. aliud autem qō ipe ē. non ē mihi
cēmia diuina. nidi g diuinā cēmiam genuisse.
Ad qō respondem illa iba sic intelligenda ē.
diecmel. Pat de se ipo genuit illud qō ipe est
⁊ filium qui ē illud qō pr̄ ē. Item qō pr̄ ē ⁊
filius ij ē. ij non qui pr̄ ⁊ filius hic ē. Alius
ta ī non ē dicendum qō pater ⁊ filius ⁊ spūs sc̄us
diuina cēmia genuit filium. qua ē filius sic
diuina cēmia. iam cēt filius est aqua gnātus. ⁊
ita eadem est se ipam gnārent. ista ī q̄m dicit
qō cēmia diuina ū genuit cēmiam. cum eā
una ⁊ sūma q̄dam est sic diuina cēmia. si di
uina cēmia cēmiā genuit. eadem est se ipam ge
nuit. qō omnino cē ñ pot. ij pr̄ solus genuit
filium. ⁊ a pr̄e ⁊ filio procedit spūs sc̄us. Que inde
Reducit autē inditur ee auctē p̄dicti cē contra
contrarium. qō dicē aug⁹ in libro. viij. de tri. hoc modo ē dō cē qō sapere. unde pr̄
⁊ filius. simul sunt una sapia. quia una cēn
tia. ⁊ sigillatim sapia de sapientia. sic cēmia de
cēmia. ecce his ubi apte dicē aug⁹. sapiam de sa
pientia. ⁊ cēmiam de cēmia. Vbi inditur significare
qō sapia sapiam. ⁊ cēmia cēmiam genuerit.
Io in libro de fide ap̄etrum ait. sic. pr̄in dei
filium. i. unam ex trinitate psonam. dim uerū
credē. ut diuinitatem ei de natum pr̄is. natā
ee ñ dubitet. hic inditur dicē. qō natura filij. sit
nata de natura pr̄is. qō ⁊ in. xv. li. de trinitate
ait. dr filius sapientia de filio. ⁊ uolumus de no

lumate. sic iuba de iuba. sapientia de sapien
tia. ec hic inditur dicē qō iuba sit gemma de iub
stantia. ⁊ sapia de sapientia. Si hec ita dicentia
mi. sapientia de sapientia. ⁊ iuba de iuba ē. ⁊
filius qui ē sapientia. qui ē iuba. ē de pr̄e qui
ē eadem iuba. ⁊ sapia. ⁊ filius qui ē diuinitas.
natus ē de pr̄e. qui ē natura diuina. ec in ps
filius dicent. dicenti filium sapiā ee de pr̄e
sapia. ⁊ dnūs filium iubam ee gemmā de pr̄e.
⁊ pr̄e iuba. Qō aut ita intelligi debeat. aug⁹ os
tendit. vij. li. de t. dicens. Pr̄ ipe sapia ē. ⁊ dr
filia sapia pr̄is. quo ñ dr lux pr̄is. ⁊ nec lux
de lucife. ⁊ utiq; unū lucē. Sic intelligat sapi
entia de sapia. ⁊ utiq; una sapia. una cēmia.
item. Io. xpe dr unus. ⁊ sapientia di. qi de pr̄e
natus ⁊ sapia. ⁊ ipe natus ⁊ sapia ē. sic ipe lumen
de pr̄e lumine ē. ec ipe fons natus ē. ap̄ dm pr̄em
fontē natus. filia g sapia de pr̄e sapia ⁊ sic filius
lux de lumine pr̄e. ⁊ ds filius de do pr̄e natus ⁊
singls sit lux. ⁊ singls sit ds. ⁊ singls sit sapia.
⁊ simul unus lux. unus ds. una sapia. ecce iis
ubis manifeste apte aug⁹. ex quo sensu accipie
da sint p̄dicta iba. ⁊ hiis similia. s. cum dr iuba
de iuba. ul iuba genuit iubam. Quidam

Dicit ū ⁊ id contrarium mihi. qō p̄dicte expo
hilarius. aut. i. my. li. de t. sūt in contrarium.
mquod ū natum hē filium. ⁊ genitum honorat am
mirando. in honore gnātis ē. cum g filius cō
natam habeat. tota enim ē in eo diuina cēmia.
mihi qō ipa diuina cēmia nata sit. item i. v. li.
ait. Natum est di non pot eam ex qua p̄fecta est.
ñ rem nātam. Nec enim aliud ē dm ds subsistit.
qō non aliunde quam de do subsistit. Ecce hic
dicit natum ee di p̄fectam ex natura. ⁊ natum
dicit ex his ubis aut p̄dicta natura di. ⁊ genitum
ee. ⁊ genitum. Qō apte dicit mihi. ex de t. sol in
quod unigenitum dim in forma di manentem in
natura dei manifestē p̄fectum. nec unitatem formę
seruat. i natum diuine unitatis refundit. Si
rursus corpali in similitudine p̄rem in filio p̄dica
mus. ex eo eisdem gnis naturam. genitam natu
ram in se gignentem hūisse natum. am. qi forma na
ture se gignentis manentis. formam nature. sibi
mutuat corpalis accep. Non enim defectum di na
ture ne cēt. ⁊ misse humilitatem trene natu

I
Dcimmatio eor que inducunt contra.

aug⁹.

hylarius.

hyl.

hyl.

Ad n. cā di m forma sua ma net forma ⁊ ñ mutat mutat corpalis accepta.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

tans manens sibi di natã suscepat gñl sm
potestatem · mhabitu assumpte humilitatẽ
ꝑtens. Ecce hic apte dicit · natãm genuisse ·
natãm gentem · natãm assumpsisse natãm
qꝫ aplis ꝙ negetur. Item meod. sitne quid u
migenito dño ꝺ nomen ẽ ꝑtem sibi innascibilẽ
deum ẽ cum ꝑ innascibilitatẽ dño naturaliter
gentem in natãm unigenitam subsistentẽ. Ecce
hic dicit unigenitũ natãm. Quo ñ sunt intel
ligenda ꝓmissa ·
Sed qm̃ uerba sane multo ligenda ꝓmissa ·
intelligi ipse idem dicit unigenitus. In hijs
intelligentia dictoꝝ ꝑ caulis ẽ assumenda dicen
di · qꝫ non sermoni rei subiecti ẽ sermo subiecti ·
hinc ꝺa intelligi ꝓsumit · sicut hic filius nri
natum · i · mehi hic secundm qꝫ ds ẽ · nri qꝫ natꝰ
ꝺo accepit · et ipse nascendo ꝓpter nos subsistẽ
tem huic naturam · uñ ꝺo hic · addit n · v · li ·
eandem natãm hic gentem quam ille qui genuit ·
ita nri ut natus non sit ille qui genuit · sed
quia erit ipse cum gentus sine ds mihi ꝓpter subsistit · ille qui gentus ẽ · in quibus omnibus ẽ ipse qui
genuit · quia nõ ẽ aliunde qui genitus ẽ · et ideo
non refertur ad aliud qꝫ in uno subsistit ge
nito · de sm gratiam filij · natãm suam ut na
turam · sequitur nõ immutabilẽ ds · nõ immutabilẽ
gignens uim · nõ natãm suam deserit · gignendo
immutabiliter ꝺo nõ immutabiliter di ꝓfecta naturali ·
Subsistentem ẽ ꝑ eo di natãm intelligamus · cum
i ꝺo ds in sit · sicut ꝓter eum qui ds ẽ · qui ꝙm
ds alius sit · qꝫ ipse ds · in eo ꝺo · Habuit ẽ di
pris unus in ꝺo filio · ex docet · cum i eo ds in
telligit · ex qui ds ẽ · Est enim unus in uno · unus
ab uno · Quo legitur pr̃ de suba sua genuisse fi
lium ꝙ frequenter lium · filij subsistentis pris ·
In sacra scripta sepium legitur · patet de substã
tia sua genuisse filium · uñ aug in · li · de fide
ad petrum · aut · pr̃ ds de nullo genito ꝺo · se
mel de natura sua sine initio genuit filium
in sibi equalem · ideo qua qua ipse natura
lit · eternus ẽ diuinitate coeternũ · Ecce hic dicit
aug filium genitũ de natura pris · Est autem
una natura pris · filij · ipse ds · Si ꝑ de natã
pris genitus · et filius genitus ẽ de natura filij ·
ipse ds · ẽ · imo de natura cum ꝓnatorum · sed
ꝙ aug in li · xv · de t · dicit xpm ee filium sub

stantie pris · et de suba pris genitum · ostendit
illud uerbum apli loquens de ds pre sic · Liberauit nos de potestate tenebrarum · et transtulit
in regnũ filij caritatis sue · Qo ꝺubitãm ẽ inquid
filij caritatis sue · nichil aliud intelligat ꝙm fi
lij sui dilecti · qm filij subsistentis caritatis quip
pe pris que in natura ei ẽ · ineffabiliter simpli
ci · nichil aliud qm ipa natura · atq suba ut se
pe dictum · ipse nouit non pigeat ꝺe pfi filij cari
tatis eius nullus ẽ alius quam qui de suba ei
ẽ genitus · Ecce apte dicit aug hic filium ee ge
nitũ de suba pris · et filium subsistentis pris · Idem
ꝙ aug in li · v · contra maximinũ hereticum ·
subam di genuisse filiũ · et filium genitũ de
suba pris asserit dicens Carnalibus cognitumb
plem subam di de se ipa gignit filium · non pu
tat · nichil ꝺubitatur ꝙ suba carnis patitur
qm gignit · et carnis nec aeternel septus · neq; mu
tatem di · Nullo enim modo di filium cognitus
si eum nati ee de suba pris negatis · Non enim
iam erit homunis filius · et ꝺo donante fios ẽ dei
filius · et ꝺo natus gratia non natura · Audeatis et sin
homunis filius · cum aliquando iam erat qui
cumq; creatus · et nichil filium ꝺo mutatione ꝑ
uisa ẽ · Si nichil horũ ẽ · ẽ aut de nichilo · aut de ali
qua suba natus · Si ne ꝺeretis uos putare de
nichilo ee di filium · affirmastis · Si uos dicere de ni
chilo ee di filium · De aliqua ꝙ suba ẽ · Et sin
ce pris · de qua sit dicere · sin inuenitis · Iam
ꝙ ungentium di filium ihm xpm de suba pa
tris esse · non uos nobiscum pigeat sentire · Idem
eod · Utraq; legimus ut sim in uero filio eius ihu
xpo · Dicere ꝙ nobis uerum ste ueritas di filius
ab eis qui gratia filij sunt · quadam ꝓpetate discre
pus · de nulla suba sit an de aliqua · Non dico in
quis de nulla · nec dicam de nichilo · ẽ de aliq
suba ẽ · Quero de qua · si non de pris suba ẽ · ali
am qre · Si aliam non inuenis pris agnosce sub
stantiam · et filium ẽ pre hominis non esse · Iterum
eod · Confiteor din prem ois meon inscrutabiliter ge
nuisse · si qd et ipse genuisse · Item dico qꝫ sepe
dicendo ẽ · aut de aliqua suba natus ẽ dei filius ·
aut de nulla · Si de nulla ꝙ de nichilo · Qd nos
tum ñ dicetis · Si uõ de aliqua · nec uñ de pris
suba · ñ ẽ ueritas filius · Si uero de pris subam

Idem.

Idem · Exponem confirmat querelam eiusdem.

Idem.

aug.

aug.

aug

nī eiusdemq; subē sunt pī⁹ filiul⁹ vel aliē
necessium de pīis subā gemitum mulier; am
eum nec ex nichio. nec ex aliqua matia. ḥ ex pīe
ē ꝛ ecclesiast nec indecul ēm necesse sit. ut qui nō
ē ex nichio. nec ex aliqua re alia: ḥ ex dō. mi
ex dī subā. ē nō possit. ih ē qō dō ē. de quo
ē. i. dās de dō natul. qui aliul pī sunt. ḥ natā
coēna de dō ē. Colligens sūmam pdictox apīt
dis ub pmissis ex quo sensu accipienda sunt
mmi in dī: qō duma subā filiū genitū. i
qō filiul sit genitū de subā pīul. i qō de dō est
natura coēna. i qā pī id qō pīe ē genitū. id a
qō ipe ē ēēma duma ē. i ma pmu poē. ēm
am duma gemisse: vehemēt monent nos
ḥ ūba. q; quom intelligenda sunt. malē abalu
il audire ēm made. ut nī sine pmchio accp
remate loquar ex ḥ sensu dicta pstim accipi.
slatura coēna de dō ē. i. filiul coēnul pīul. de
pīe ē. ma qō ē eadem cum eo natū. l' eiusdem na
ture. quem sensū confirmat auc ibid subiecit.
i qō dubit qī explanant. Dicto enim natura co
ēna de dō ē. addidit. nī ē aliud filiul quā illud
de quo ē. i. unū cuiusq; subē ē. deni apī talem
intellin ex pdictul ub sive habendum apte in eod
libro ē. ingenuitū dicens. Genitul ḥ unl eius
dem q; subē ē. q; nī de aliqua matia aut de nichio
ē filiul. ḥ. de quo ē genitul. Item q; spō. s. nī de a
liqua matia. l' de nichio ē. ḥ nī ē uñ p eccīt. his
unq; ubis apte ostendit. ea rone dici filium ē
de subā pīul. qua ē de pīe genitul. ita qō est
eiusdem subē. cum eo. i spm. s. ē de subā pīis.
i filiul. qua ab unq; p eccīt. ita qō ē eiusdē subē.
Ostendit ēt ex illis ubis filium Cō nec filiul
i spm. s. nī ēde nichio ḥ de aliq nec spe ses ē
nec nī de aliqua matia. vīl ī hylarī de nichio si
m. xij. li. de trinitate aut. vīngenti de aliquo
pōs ē natul sit pīem vellatius auctorē nī nī de ma
Hylarius nihil eum ex manente nat̄ vere si-
de synodis. Eos q; e. non ē natul ex nichio. i nī
dicunt nī de ex nī amne qīs natul ē. omnē sen
nibs ē filium dei. sium puenit nascendo. hic
Simili. i eos qui apte dicit. qō filiul nī ē nat̄
dicunt. qō nec pa ex nichio. Simili. i spē. s. nō
filio. nec patri volum ē dicendō ēē ul' p cedere ex
tate pī genitū ḥ nichio. qua filiul de subā

pīul natul ē. i. a pīe ē eum
quo ē eiusdem subē. ea
subā. ex quo sensu ḥ accipi
endum. i illud. pī geni
tū id qō ē ipe. i. filiuum qui
ē ḥ qā pī. i ḥ ita debē intel
ligi. Aug apte dicendō in
li. ytia maximū. ḥ genī
tū pī qā. i. aliō qui non ē
nec filiul. si qō ē pī nō
ē filius. Item. Subā di ex
mitt filiū. i. pī subā gemi
tū filiū. qui ex eadē subā. nec
dum subē. qō sic ēē intelli
gendum. aug ostendit dicēs ad maximinū. Sicut
dicit ipe spm genitū. ita dicit ipe eiusdem nat̄
ul subē spm genitū. Ita sic dicit. D's dīm geni
tū. ita dic. D's eiusdem nat̄. ul subē dīm genī
tū. ḥ si credidis. i quīs. multō de hac ve ubius
accusabis. Dul enim ubis apte. quo ih pdicta
ta debeant intelligi. similiter filius natul ex de
subā pīul. ul pī genitū filium de sua natā siue
ēēma. i. de se natura. i ēēma genitū filiū eiusdē
ēēme ac nature. i qui ē eadē ēēma ac natā. Si
milit exponendum. filiul subē pīis. i. filiul pa
tul subē. i. qui ē subā. cum quo. i filiul eadem
subā ē. q; o subalis ē pī filiul. hinc sensit ad
mat̄. ex ubis augī. qui in. v. li. de t. ait. Tres
psonal eiusdem ēēme. ul' tres psonal unam
ēēmam dīnl. tres aut psonal ex eadē ēēma nō
punil. qī aliud ubi sit qō ēēma ē. aliud qō pso
na. hinc ubi ostendit non ē dicendō psonam ēē ex
ēēma. nisi ex sensu pdicto. qui sensus confirmat
ī ex eo. qō in. xv. li. de t. dō ait. Sic una scīa su
me dī. sic i nīm ubum qō nascitur de una
scīa. dissimule ē illi ubo dī. qō natum ē de pīis
ēēma. tale ē aut ac si dicem de pīis scīa. de pa
ti sapīa. ul' qō ē ex pīsius. de pīe ēēma. de pa
tre scīa. de pīe sapienta. ex hoc itaq; intellec
tu. ubum dī pīis unigenitū filiū. p omnia pī
mitt ēē equal recte dicit. de deo. lumē de lu
mīe. sapīa de sapīa. ēēma de ēēma. qua ē hoc
ōio qō pī. nī nī pī. qui iste filiū ille pī. Quare ubi
sde ē qō solus unigenitū pīis dicat filiū natura
dī dī. natura scīus. qui eiusdē nature ex i eadē natā.

filium. anathema
sit scā ecclia. Item.
Si quis nolente pīe
ēēm natum filium
anathema sit. sicut eum
nolente pīe coēte
ē pī. ul' natura li
ter ducius.
nec ēēmare ducius.
nollet genu
it filiū. ḥ magis ut
nolunt sine pīe i
mpassibilē ex se
unigenitum de
monstrauit.
ostendit dicēs ad maximinū. Sicut
dicit ipe spm genitū. ita dicit ipe eiusdem nat̄
ul subē spm genitū. Ita sic dicit. D's dīm geni
tū. ita dic. D's eiusdem nat̄. ul subē dīm genī
tū. ḥ si credidis. i quīs. multō de hac ve ubius
accusabis.

Quare ubi
sde ē qō solus unigenitū pīis dicat filiū natura
dī dī. natura scīus. qui eiusdē nature ex i eadē natā.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Hylar. ē cum pr̄e vñ hylar· m·u· de ē. de xp̄o loquēs ait. Natum filiū ē· q; eum nat̄m quam ille q̄ genuit hō. vtr̄ pr̄ voluntate genuit filium aut

Orosius. Recta certitudo tam volentis vl nolentis sit d̄s: quer̄i solet utrum pr̄ genuit filiū voluntate an necessitate. De hoc orosius ad augūm ita ait. voluntate genuit pr̄ filium an necessitate? Nec voluntate nec necessitate· qua necessitas in d̄o nō ē. pure voluntas sapiam nō potē. Quod ita ut augūs ait· m·xv·li· de t̄i. Videnda ē dialectica eius omnium· a quo eius nōmis hēresis exorta fuit· qui cum nō potuisset intelligē. nec ēdē voluisset unigenitum verbum· filiū dei ē nat̄m· i· de subā pr̄is genitum· nō nature vl subē dix̄ē filium· q; filium voluntatis dī· volens asserere accedentem deo voluntatē· qua gigneret filium· hīc nos aliq̄d aliq̄n volum· quō multa nō volebam· ppt̄ quō immutabil' intelligūt nāt̄m· qd absit· ut in d̄o ē aliq̄d dicam· Dicam· g; verbum dī ē filium dī· nat̄m nō voluntate· ut docet aug̃ in libro· xv· de t̄i· ubi quendam catholicum hereco respondentem ita mendat dicens.

Aug. Responsio catholica. Ame tame quidā respondit hereco utilissime interrogauit· vtr̄ d̄s filium nolens an volens genuit· Vt si diceret nolens ab turpissima dī miseria segregat· Si aut̄ volens ob quid ita mendabat excludebat· s· nō nat̄e ē filium q; voluntatis· At ille ingeniosissime ueritatem q̄situm ab eo· Verum d̄s pr̄ nolens an volens sit d̄s· ut si responderet nolens segregat̄ quidē ab turpissima miseria· q̄m de d̄o credit magna ē infamia· Si aut̄ diceret volens· respondetur ei· g; ita pr̄e voluntate sua d̄s ē nō nat̄e· Quod g; restabat ut si ut obmutesceret sua interrogatione obligatus insolubili unde se uideret· ē q; dictis doceat nō ē credendum· q̄d d̄s voluntate vl nolens· vl nolens sit d̄s· sed q̄d voluntate vl necessitate· vl volens vl nolens genuit filium.

Sed contra hoc opponit se· voluntas di ē natura sive essentia dei· quo contra p̄dicta nō ē aliud d̄o esse· aliud velle· nō sic una ē essentia· tum plonas· ita una voluntas· Si g; d̄s nat̄e d̄s ē· et voluntate d̄s ē· et verbum dī nat̄e filius dī ē· et voluntate filius dī ē· Hoc aut̄ facile ē refellere· Nam pr̄scientia dī sive scīa· q̄ scit vl pr̄scit bona et mala· diuina natura· sive essentia

Responsio. Pro quarum filius dei licet sit nat̄e filius et de natura ē et genitus pr̄e· tñ deo ē genitus libentissime sine voluntate

Pro 2ª g; pr̄scientia pr̄ genuit filium· nec nolens nec volens nō tamē sic sit de scīa nat̄e et volūtate dei ē nat̄e filius· q; sic nat̄e d̄s et dei filius· sicut g; de scīa pr̄ genuit filium· et volūtate· q; sic nat̄e d̄s et dei filius· et de alijs· nā pr̄scia ē de bonis et malis· volūtas autē non pr̄scia ē de bonis

Pro 3ª g; pr̄ genuit filium· volentes pr̄scientia et pr̄scitis et bonis ipsum genuit nō tamē volendo· sic enim

Ro quarum nulla pr̄scientia idonea ē potentia et alia ē pr̄scientia et alia ē omnis potentia et omnis· Pro 1ª g; pr̄scientia ē nō ē aliqua potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· nolle filiū nō ē aliqua potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle filiū nō ē aliqua potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 2ª g; q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 3ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 4ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 5ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 6ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 7ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 8ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 9ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 10ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 11ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 12ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 13ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 14ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 15ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 16ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 17ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 18ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 19ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 20ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 21ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 22ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 23ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 24ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 25ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 26ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 27ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 28ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 29ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 30ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 31ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 32ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 33ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 34ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 35ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 36ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 37ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 38ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 39ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 40ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 41ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 42ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 43ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 44ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 45ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 46ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 47ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 48ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 49ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 50ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 51ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 52ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 53ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 54ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 55ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 56ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 57ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 58ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 59ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 60ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 61ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 62ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 63ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 64ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 65ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 66ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 67ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 68ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 69ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 70ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 71ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 72ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 73ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 74ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 75ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 76ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 77ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 78ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 79ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 80ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 81ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 82ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 83ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 84ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 85ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 86ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 87ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 88ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 89ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 90ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 91ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 92ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 93ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 94ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 95ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 96ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 97ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 98ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 99ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 100ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 101ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 102ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 103ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 104ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 105ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 106ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 107ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 108ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 109ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 110ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 111ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 112ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 113ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 114ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 115ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 116ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 117ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 118ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 119ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 120ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Pro 121ª g; pr̄scientia· q; filiū nō pr̄scit· velle· nō ē potentia· q; ipsum d̄s nō volendo pr̄scit· velle· nolle· Et pr̄scientia aliqua potentia ē· q

dña ẽ intelligenia xpi ostm ubi ꝑse ul uelle gig
nere filiũ ñ ẽ ꝑse ul uelle aliquid sleꝑ gñacio
filij aliquid eoz ẽ. q̃ subꝫa fuit dumme potentie:
r noluntas. nec ẽ aliquid mᵉ omiã vl de omni
bꝫ. h sit omnia r añ omiã. slon enim añ uolu
it ul potuit q̃m genuit. sic nec añ fuit q̃m ge
nuit. q. ab ẽno fuit. r ab ẽno genuit. Ex si
militꝫ ḡ. h unde ꝓfluit. pr̃ enim pot ẽ pr̃: r nullo
ẽ pr̃. filiꝰ auꝰ nec potᵉ. nec nullo ẽ pr̃. ꝰ pr̃ potᵉ
uultr uel. ẽ aliquid. qđ ñ potᵉ. ul nullo ẽ filius.
hon sequi. dña ẽ pr̃em. non ẽ aliquid. ut in
sequi ostendet. Potuit q̃pam ubꝫ auꝰ. ñ mo
Sed uehementᵉ nos mouet ñ potᵉ andmoz.
qđ aut auꝰ in. r. h. ẽ maximi. q̃ asserе
bat pr̃em potentiorem filio. eo qđ filium genui
t dñs ẽmorem. filius auꝰ non. Dicebat pr̃em
potuisse gignere. ñ filiũ. nõ potentiorem ẽ filio.
Ad qđ respondens auꝰ dicit in dr. qđ filius ꝑ po
tuit gignere. uolens ostendᵉ pr̃em non ẽ potᵉ
iorem filio hꝫ ubiq. Absit ut ꝺ sit potentior
pr̃ filio. sic patꝫ. qua cãtorem genuit pr̃. fi
lius auꝰ non genuit cãtorẽ. sleꝑ enim nõ po
tuit. h ñ oportuit. vide r diligenᵉ attende hec
ubꝫa. slon enim non potuit. h non oportuit. vi dir
enim dicere qđ filius potuit gignᵉ. h ñ oportuit.
r ita potuit qđ ñ oportuit. Quare autᵉ ñ opor
tuit subdit dicens. Immodata enim ẽt diuina
gñatio. si genuꝰ filius neporẽ gignᵉt pr̃. qua
ipse nepos nñ auo suo ꝑ neporem gignᵉt. sed
uã mirabilem sapiã. imponens dicentᵉ.
Similiꝫ r ille si neporem ñ gignᵉt auo suo.
r ꝑ neporem ꝑ auo suo. non auꝰ appellaretᵉ
omnipᵒ. nec impleretur gñationis series. si sem
per atᵉ ex atᵉ nasceretur. nec eam ꝓficeret ullue.
si ñ sufficeret unꝰ omnipᵒ. sic q̃ omnipotentᵉ ge
nuit filium pr̃s naturam non fecit. Opponitur
Hoc autᵉ ñ uidet quibusdam ꝓbabiliꝫ ne
stare. s. qđ filius potuit gignere. hꝫ. aug.
Si enim filius potuit gignere. potuit ẽ pr̃. r si
potuit ẽ pr̃. potuit ꝑ ẽ pr̃. ul pr̃. ul pr̃s. l
spe sci. l aliquid aliꝰ. sꝫ aliud ñ. q. nullus aliꝰ
semp fuit. ñ pr̃is. quia pr̃ ẽ ingenitꝰ. r immuta
bilis. nec fuit. q. nulla res se ipam gignᵉ potᵉ. ñ
spe sci. q. nasci ñ potuit. Si enim nasci potuit.
potuit ẽ filius. r ita mutabil esse potuit.

Quod aũ ꝓ accipitur qđ inꝑdictum hoc qđ q̃m
ẽ. slon enim ñ potuit gignere. h fuit inuti
lis. non oportuit. ñ ẽ nob ꝓpicuum apte. legenda: /quasi potuit si ñ oportuit
q̃m sit hꝫ uerꝫ. nõ sub silentio ꝓcul ẽt ꝓtem
ptum. mihi me sup. h aliquid loqui cogᵉt ista
ra q̃rentium. hic apitur ex quo sensu sint acci
pienda:
Quod ꝺ sic intelligi. slon enim ñ po
tuit. h ñ oportuit. r ñ ex impotentia fuit fa
cere. qđ filius ñ genuit. h ei ñ inemebat. Sicut ꝺs
filiũ ñ ẽ ꝺs pr̃. nec ñ hꝫ ex impotentia sua ẽ. Nam
r pr̃ similiꝫ. ñ ẽ filius. nec hꝫ ẽ ex impotentia pr̃is.
Si q̃ sit magnus arrianus epc. vñ ẽ qđ pr̃ ñ
potᵉ ẽ filius. ul filius pr̃? Non utiq ex impoten
tia. h pr̃ ex ꝑcate gñationis pr̃ ẽ. qua oportet e
um ñ ẽ filium. r filiꝰ ꝑcato naturalis filius
ẽ. qua oportet eum ñ ẽ pr̃em. de quibꝰ ꝑcati
bus ꝑea plenius tractabitur. Verum pr̃ naturali fre
tem q̃ aq̃ualibꝫdam sit pr̃ potens gignᵉ filium.
potens sit nata gignᵉ filium. r an sit hꝫ aliq potᵉ
r an hꝫ sit aliqua potentia q̃ sit ea q̃ sit in filio.
in filio. Ad qđ dicit. quia ñ ẽ potens ñ nata. sunt
eni potentia nata ẽ. ul ẽntia. Ait inquiunt ali.
Si potens ẽ gignᵉ. hꝫ ꝺ potentiam gignendi.
filius autᵉ non hꝫ potentiã gignendi. si non
potᵉ gignᵉ. hꝫ ꝺ pr̃ aliquam potentiam q̃m ñ
hꝫ filius. slon sequit. Cum enim potentia pe
rinᵈ hꝫ filius quam r pr̃. qua pr̃ potuit gig
nᵉ. r filiꝰ potuit gign. Cum enim potentia in fi
lio qua potuit gign. q̃ ẽ ipe qua potuit gig
nᵉ. Si contra hꝫ opponit. Aliud ẽ posse gignᵉ. ali
ud ẽ posse gign. qua aliud ẽ gignᵉ aliud gig
ni. Hic distinguend ẽ. Si enim eundᵉ. aliud est
posse gignᵉ. aliud ẽ posse gign. aliam significa
ret potentiam qua pr̃ potens ẽ gignᵉ. r aliam
qua filius potens ẽ gign. et sic intellectus. Si
aut dicat ꝑtem posse hꝫe aliam ꝑcatũ sine no
tionem qua genitor ẽ. r filium aliam qua ge
nitꝰ. uel ẽ intellectus. Aliam enim ꝑcatum hꝫ
pr̃ qua pr̃ ẽ. aliam filius qua filius ẽ. Quoniam sic
ta ī eum dicit. filius ñ hꝫ potentiã intelligendi
gñandi. q̃m pr̃ hꝫ. duplex intelligi filius hꝫ ul nõ
potᵉ. Si enim dicat non hꝫ filius hꝫ potentiam
potentiã gñandi q̃m pr̃. i. qua generandi.
potens sit ad gñand. r ut genuit l ut generet
sic pr̃ uerꝫ ẽ. Si ñ intelligat sic. ī hꝫ potentiam

qua posſit gignı̃.l̃ genı̃ eē.q̃ eidem pr̃ poteſt
ſ ur genitur ul' in gñer filium.falsum ē.nĩ
vr pr̃ hē potentiam qua pot eē pr̃. filiul ñ
non hō potentiam qua pſit eē pr̃. ℞ eoūso.
filiul hē potentiā qua pot eē filiꝰ. pr̃ uero ñ
hē potentiam qua posſit eē filiul. hē ḡ aūm
pr̃. quam non hē filiul ꝛ eoūso. Adhuc una eāt
potentia ē pr̃is. qua pot eē pr̃. ꝛ filiꝰ. qua pot
eē filius. sed ī eāt ē uoluntas qua pr̃ unit eē
pr̃. non filiul. q̃ filiul unit eē filiul. ñ pr̃. q̃ e
adem ē uoluntas filiꝰ. qua unit eē genı̃. et
prem genuisse. ℞ pr̃is. qua unit eē genitor.
ꝛ filium genitum. De pecie ꝛ incommutabilitate
Dyne et ſimplicitate diuine essentie.

de unitate siue pecie ꝛ incõmutabilitate
atq; simplicitate diuine nate ul' subē siue
eēntie. agendo ē. est magis ds ut aīe aūs m. v.
li. de t. sine dubitatione subā. l' si melꝰ li appel
latur eēntia. quam ḡ uiam uocant. Sicut ꝛ
ab eo qđ ē sapē dicta ē sapia. ꝛ ab eo qđ ē stare.
dicta ē stāa. ita ab eo qđ ē eē. dicta ē eēntia. et
quis magis ē. quam ille qui dixit famulo suo mo
ysi. ℞go sum qui sum. et dicet filiis isr̃l. qui
ē misit me ad uos. ipse uē accipe dr eēntia. cum
eēntia nō nouit primum l' summum. nō intro. ad
macellam scribens aīe. ds solus qui ex eternō
nō hē. ule eēntie nomē retinet. quia in eo compa
tione qui ue ē. q. m. immutabil ē. qui nō sunt. q̃
mutabilia sunt de quo. ꝛ dr. fuit. nō ē. ꝛ de
quo dr erit. nō dum ē. ds aūt nō ē. qui nō nouit
fuisse l' futurū eē. Solus ḡ ds uere ē. aūt eēntie
cōparatum nr̃m eē. nō ē. Qualiter intelligenda sit
De diligenter adhibenda uba ihe. q̃endum ē.
ē. quom intelligi debeant illa uba ihe. q̃
nimis. s. ds nō ē. ꝛ non nouit fuisse. tamq̃m
nō possit dici. de ds. fuit ul' erit. ꝛ nō ē. cum
de ds fr̃equēter scriptum reperiam. fuit ab eē
no. fuit semp. ꝛ erit in scala. abui nō. vñ inter
q. nō ē nō dicendo de ds. fuit. ul' ē. ul' erit. Si
enim dicetur nō fuit. putabit eē. qđ deficere
eē. Si dicet nō ē. putabit eē. qđ nō semp fuit. ꝛ
eē cepit. Si dicetur nō erit. putabit eē non
eē in. Dicamus ḡ quia semp fuit. ē. ꝛ erit. ut in
telligatur q. nec cepit nec desiit. nec desinet. nō
desinere eē. De hiis aūs sr̃ ioh̃is in ap. cū de sem

pna re ꝑdicatur ē. secūm nos bñdicentur fu
turi erunt. fuit. qua nunq̃m desiit esse. nec q̃ mīg
dere erit. est. qua semp ē. nō pñs. est. qđ nō manet
in eternitate. qđ non erat. cum ḡ una locutio
ꝓpria uarietur. de eo ue dr uba cuiuliber ꝓpe.
qua nullo ꝓpe. desinit. ul' de ē. ul' deerit. et iō
nō mir̃. si de spu unanı̃ una loquit. dr̃ ꝓphm.
q̃ eum q̃ audiet loquetur. audiet. s. ab eo a quo
procedit. audire illud ē scire. idem ī ē eē. a quo ḡ
ē illa ēntia. ab illo audientia. i. scia. que nō ē alia
q̃m ēntia. audiet ḡ dr̃. de eo qđ audiunt. aud.
i. qđ semp sanum. scit ꝛ sciet. Ecce hic dicit aūs
uba cuiuliber ꝓpe dicta de ds. ē. ꝑe. ē. Illud ḡ
qđ ieiunat dicit. ita intelligendū. ꝛ non nouit fuisse
l' futurū eē. ē. ꝓpe. nō eē. i. cum dr de ds qđ fuit ul'
erit. nō ē intelligendū qđ ꝓpe. ul' futurū sit. ꝛ qđ
ē stat simpl̃r. fuit aliquo ꝓpe. non. licet enī
uba substantiua duisoria ꝓpie de ds dicantur
fuit. erit. ē. erat. nō nī ꝓpter mor̃ tē distinguē
tes. primum. l' fuit. ē. ꝓpe. primum imperfectum. l' pri
mum pfectum. l' primum plusquam pfectum.
ꝛ ēntiam siue eternitatem diuinitatis simplicē
minimam. ds ḡ solus ꝑe dr ēntia ul' eē. unde
hylarius. li. vij. li. de t. aīe. esse nō ē accidens deo.
ꝛ ē subsistens unale. ꝛ manens ēt. ꝛ naturalis gñs
ꝑtas. De incommutabilitate huc.

Quia nō solus ēntia ꝑe incōmutabil dr. qua
nec unitas nec mutat. potest. vñ aūs m. v.
li. de t. Atq; inquid eōrum ul' subē capitum ac
cidentia. quibus mens fiat. l' magna. l' quantacūq;
unitate. deo aūt aliquid istorum accidere nō potest. nō
sola suba ul' ēntia que ē ds. incōmutabil est.
an pfecto maxime ac ūltime competit eē. qđ
enim mutatur nō seruat ꝓpiam eē. qđcūq; mutatum ꝑ.
ī finē mutet. potest. qđ fiat non eē. solq; illud so
lum qđ nō potest nō mutari. cum ēntia mutari. ꝛ
potest. ultime dr eē. ꝛ suba prīs. ꝛ filiꝰ. ꝛ spūs. sc̃s. solq;
apte de ds loquim aūs. Quia solus hē immortali
tatē. vt enim aīe aūs in. i. libro de t. Cum
alia quam nī immortalitate dicat. ꝛ sim. nō dicet apte.
solus hē immortalitatē. nisi qua via immor
talitatis ī cōmutabilitatē ē. quam nulla potest hre
creatura. qm̃ soli cōuenit ē. vñ iacoby aīe in epla
canonica. dr quē nō ē turbinum. nec mutabilitatis
nis obumbratio. et dd. Mutab ea ꝛ immutabiū

m aut· ipe· est· ic· sc̃ aug· sup genesim dic̃· qđ ds
nec p loca nec p tp̃a mouetur· creatã ũ p tp̃a ro
ca· p tp̃a moũ ẽ· p affectiones cõmutau· ds aut̃
nec loco· nec affectione mutari p̃· qui p tp̃a am
am· ego ds· nõ mutor· qui ẽ īmutabil' solus· vñ
recte solus dr· hr̃e· immortalitatẽ· ∫n omni mu
tabili natã ut ait aug̃ contra maximinũ· Nlõ
milla mors ẽ ipã mutõ· qua tã aliquid ẽ ea nõ
ẽ qđ erat· vñ ipã anima hũa q̃ idõ dr· īmortal'
qu̇ sedin modũ suum numq̃· desinit uiuere· hr̃ nõ
quidam mortẽ suã· qui uiuebat· ꝛ peccat·
meruit uiuere· si peccare erat· ꝛ uiuificatur· mo
rire· peccato· ut alias eius mutõnes taceam· de q̃
bꝰ nõ longum ẽ· disputare· Et ĉarum· natura
celestium mori potuit· qđ peccare potuit· sã
ꝛ angli peccauerunt· ꝛ demones fr̃i sunt· quos ẽ
ī diabolus ꝓceps· ꝛ qui nõ peccauerunt· pecca
re potuerunt· Et animam q̃ ĉarne rõnabilẽ
primus· ut peccare nõ ꝓfus· nõ ẽ hũ natã· ꝓ pum· hũ di
gno· Et ideo solus ds ut aut aplus· hr̃ īmortalitatẽ·
qui nõ aliquam gr̃am natã sua· nec potuit nõ
posse aliqua mutõne peccare· Qui ut aut aug̃
in li· v· de t· Subam dr· si nõ ulla sua ꝓmutõne mu
tabilia facerent· time illo suo ꝓpio motu ꝓ
lia creauerunt· nec ea· ꝓ quibꝰ mouerent· ꝓ
posset· Haec sic dubitare nõ
potest· vere q̃ ait ꝓpe mõ· Immutabile ẽ sola diuina
ꝓuidentia· q̃ sine sua mutõne· cuncta ꝯdidit· natã·

Haec ergo sola ꝓpe ait uere hic de simplicitate.
simpler ẽ· ũ nec parcium· nec accidentium·
seu quarumlibet formarũ ulla ẽ diuisio· siue
partiario· siue mutuatio· ut aut̃ sciat aliquis si
pler sit ulla suba· ut re doceat aug̃ in· vi· li· de t·

Anima dicit̃ primo qr̃ omnis ĉarẽ sit multi
pler· ꝛ nullo modo ũe simpler· ꝛ primo de corpali pa
te ꝑ spiali ĉarum· Corpal· magꝰ ĉarum parti
ostat· ne ut sit ibi· alia pars maior· alia minor·
ꝛ mai sit totum· quã pars quelibet· ꝛ minor
q̃ corpe· aliud ẽ magnitudo· aliud color· aliud
figura· Pot enim ꝛ minum magnum dme ma
nere ꝛ color· eadẽ figã· ꝛ eadẽ magnitudo· Acp
it multipler ẽ omne creatũ natã corpal· simpler aut̃
nullo modo· hic de spiali ĉarne ostendit quo modo sit

Creatura q̃ spialis ut multipler nõ simpler·
ẽ anima ad compatione quod corpis ẽ sim
pler· sed ꝯpatione si corpis multipler ẽ· ꝛ nõ sim

Quia quare ĉa
rum sit multi
pler nõ simpler·
hic de corpali
ostendit quare
sit multipler.

Quia
ꝛ color muta
to manente
cade figura·

Quia

Quia

Quia

habitu omnia immutet. sme loco ut quorum. sñ rpe sempnum. sñ ulla sit immutabilmate immutabilia. ¶ si non dum pot oio inuenire q̃d sit. pie ñ ceuear q̃nam pot aliquid de illo scire. qd ñ sit. Ecce si subtilit intendas. ex his ar. qi p̃dicit aplꝰ. nulla p̃dicamenta. in rñ dialetice di nature immime inuenire. q̃nulli subiecta est accidentibz. Qd dr ñ pe si abusiue dr suba.

facientẽ michi. patientẽ. quis qs dñm ea cogi tur.

Quo.

Unde nec pe dr suba ut aliꝰ ostendit in. v. de t. Sic ẽ ab eo qd ẽe appellatur ẽmata ab eo qd ẽ subsiste subam dicim. si ñ dignũ ẽ ut ds dicatur subsiste. h enim de his rebus recte intelligit. in quibz subiect sunt ea q̃ malu q̃ subito ee dicunt. sic in corpe color aut forma. corp̃ enim subsistit. nõ suba ¶. Rel g immutabiles nec simplices pe dr sube. ds autem si subsistit ut suba pe dici possit. in ẽ meo aliquid tam q̃m in subito. ¶ ñ ẽ simpler. sl ea ẽ aut dire ut subsistat ds. ¶ subsit bonitas sue. nec illa bonitas. ñ suba sit ut pcul ẽmata. nec rpe ds sit bonitas sua. ¶ in illo sit tam̃ in subito.

Vñ manifestum ẽ din abusiue subam uocari. ut nomine ulitatiore intelligat ẽmata. qd' Hic ac pe dr. ita ut fortasse solum din dici opteat ẽmata. Est enim ue solus qi immutabil' ẽ. Vnus aut ẽme simplicitas ac q̃d non est sine ẽmata tanta ẽ. qd non ẽ in ds aliqd aliquid qd ñ sit rpa. ¶ idem ẽ huic ¶ qd non sit qd habeatur. vñ hilarius in. vij. li. de t. deus pater. hylarꝰ. Ilon ex compositis ds qui una ẽ subsistit. nec qui unus ẽ ex unitatibus unitꝰ. nec qui ter obscurus coaptatus. nec qui spe ẽ ex disparib' formal' ẽ. Totum qd in eo ẽ unum ẽ. Ipo in. vij. li. de t. Ilon humano more l'in. ex compositis ds ẽ ut in eo aliud sit qd ab eo habeatur. ¶ aliud sit rpe qui habeat. ¶ rerum una ẽ natã. ¶ pfecta una substantia. ¶ ñ ex disparibz structura. ¶ uenit rpa pro rum. De ¶ eodem boecius in pmo libro de trin. Quo. Ita uere unum in q̃ nullus numerꝰ multũ in eo aliud pt id qd ẽ. nec rp. ¶ subtili ¶ p. boecius. aug. aug. q̃ in. li. de fide ad petrum dicit. In di suba ñ ẽ aliquid qd ñ sit suba. q̃ aliud ibi sit suba. aliud qd accidat sube. ¶ quicquid ibi intelligi pot suba ẽ. verum ¶ pfecte dici facile ¶ cedim. Deri autem ñ puro corde oio ñ possumꝰ. Ipem

in. li. xv. de t. Sic hẽmus in natura uni cuiq; rerum psonaꝝ. aut qui hẽ ¶ si sit. qd hẽ. hẽ immutabil' simpler q̃ suba. vñ ysidor. aut. ds simpler dr. si ue non addendo qd hẽ. seu qd aliud ñ ẽ rpe. ¶ aliud qd in põ ẽ. Et cum tanta simplicitate. ut q̃ simplicitas sit natura diuina. ẽ ñ ĩ ea psonarum trinitas. vñ aug. in. li. xi. de ciuitate dei ait. Illo ppr ¶ natam summu bonu simplicẽ dr. qua ¶ mea pr̃ solus. aut filius mea solus. aut spe. s. mea solus. ¶ q̃ sola ẽ ista nomina trinitas siue subsistentia psonarum sic sabellium puerunt. ¶ ideo simpler dr. quia ẽ ¶ qd hẽ. ¶ ergo pro qd relatiue q̃ psona ad aliam dr. nec ẽ rpa. sla unus pr̃ hẽ filium ad quem relatiue dr. nec ñ ẽ filius. ¶ filius hẽ pr̃em. nec ñ rpe ẽ pr̃. In quo ut ad sempm dr. ñ ad aliã. hoc qd hẽ. sic ad sempm dr. unus. ¶ unus hẽ deus. una. ¶ ead una rpe ẽ. Ppr ¶ magn natã ¶ dr simpler. qd ñ sit aliud hẽ. ¶ aliud qd hẽ. sic in ceteris rebus ẽ. Ilon enim hẽ liquorem. liquor ẽ. nec odorẽ colorꝰ. nec alia talia. Ecce qnta. ¶ idem quanta ẽ una. ¶ una. ¶ immutabiliter. ¶ simpliciter. ¶ pariter. ¶ diuine sube. una substantia. ¶ ẽ natura. ¶ ẽ aliquid dicendũ. assignauim. De distinctione psonarũ.

ysidor. aug.

Duc ad distinctionẽ psonarũ accedam. Teneat ñ ¶ ut doceat aug in li. de fide ad petrum. Pr̃em ¶ filium rpm. s. unũ ee naturali dinitate ñ rpm pr̃em ee qui filius. nec filium rpm ee qui pr̃. ¶ nec spm. s. rpm ee qui pr̃ ẽ aut filius. Una ẽ enim ẽmata pris. ¶. ¶ spe. s. in qua non ẽ aliud pr̃. aliud filius. aliud spe. s. q̃muis psonaliter sit a pre filius. alius pr̃. alius filius. alius spe. s. hic de coetanea.

Omne ẽ enim a pre filius. ñ ali. ¶ filio ẽ nec ñ ante fuit pr̃ q̃m filius. coetaneus pr̃; filio fuit res psone. Argumentio arriani.

Sed ẽ hoc unquid heresi ut refert ambr. in. ¶. li. de t. Omne qd natum ẽ p̃cipue hẽ rio quia filius ẽ p̃cipue hẽ. ¶ ee cepit qd heresi ambr. ore sic dictum ẽ. sla rpe arriani ut memini aug in. vi. li. de t. dixisse referunt. Si filius ẽ natus ẽ. Si natus ẽ. erat q̃n ñ erat filius. Rñdeo.

aug.

Quib; dic. ñ intelligit ¶ natum ee deo aut sempm ee. ut sit coetaneus pr̃i filio. Cum sic splendor qui gignit abigne. atq; dic. embo fundit coetaneus. ¶ illi. ¶ ee coetaneus fatuus ee etiã ita.

Ppa q̃ dr de deo ee ut res ppe dicantur. ¶ ambigue pferri. ¶ ambigue verbum ¶ naturam ẽ a pre

Item. Si dī filius. quid aūb. nurō Oppō aūbrosii
rsapīa dī ē. nec umq̄m fuit dēs sine in eum hēs
imut rsapīa. coēmus ē dō pr̄i filius. Dīc
aut ap̄le. xp̄m ee di imutem. rdi sapīam. aut
g̃ ñ fuit. qñ non fuit filius. aut aliqñ dēs nō
hūt imutem rsapīam. qđ demūl ē dīc. Con
stat enim q. semp hūt sapīam. semp g̃ hūt
filium. Responsio ambr̄ ad idem auctoritate

Ambr. mod. Eidem q̄ arrianice q̄dam ambr̄ m fulta.
hunc mod̄ respondet. Ego unquam filiū
natū ee dixeri. qđ reliquū ē. impietatis hoīe
ē. Sēptuā enim in uet̄. t. ut. l. unū de plūr
In ysaya. ibus dicam. Ante me ñ fuit alius dēs. rp̄ me ñ erit.
Qui g̃ hi dicut. p̄r̄ am filius. e. Si filius. ante
me. inquid ñ fuit alī dēs. si p̄r̄ p̄ me. inq̄ ñ e
Rone unitur ambr̄ cum hoc rit. Hinc porro ille p̄tor em ñ hūt. sine mutem. si
cum. me. rp̄r̄ in filio. rfilius in p̄r̄e agnoscit. Cum ue
p̄rem dr̄it. sui filium designat. qua ne
mo ipe sibi p̄r̄ e. Cum filium nōiat. rp̄rem
sanct. qua nemo ipe sibi filius ē. Itaq; nec fili
us p̄r̄e. nec p̄r̄ potē eē sine filio. Semper g̃ p̄r̄.
semper. rfilius. Suscitio ambrosij inhereticum.
Item. Dic inquam in tempe. fuit ne qñ omip̄s
dēs p̄r̄ ñ erat. rdēs erat. Nam si p̄r̄ ee cep. dēs
g̃ p̄mo erat. rpea p̄r̄ fuit. Quom g̃ immuta
bilis dēs ē. Si enim ante dēs. pea p̄r̄ fuit. atq;
gñationis accessione mutat. Sī autē deus
hanc amīsit. Ineffabile ē quo filius sit. ñ hr̄
Sed quer. ante p̄rem potem sit. nisi gñatio
Ambr. inquid ambr̄ q̄ nisi intelligibil. rineffabil
modo si filius sit. ñ potem hāt p̄rem. Qđ. est
ro nem abiit quom filium puer. ee gñatum.
Quicqd enim impossibile ē gñationis scire secre
tum. mens deficit. ager silet. non mea ñ sī. ran
glor. sup̄ potestates. rsup̄ angl̄os. rsupra che
rubin. rsup̄ seraphin. rsupra omnem sensū
ē. q. sēptum ē. par. ẏ supra omnē sensū. et
supra. ẏ sup̄ omnē sensum ē. q̄ñ ñ ē sup̄ om
nem sensum tanta gñatio. tu g̃ eu manū
admouet. secretum. ñ licet. supna misteria. Licet
scire qđ natus sit. ñ licet. discutere q̄m natus sit.
Illud negare ih ñ licet. Sī quer̄e mec̄ est.
Ineffabilis enim ē illa gñatio. vñ ẏ Esaias. ge
neracionem eius quis enarrabit. Quidam
Quidam tñ de ingenio p̄sumunt discutere
gñationis secretū;

huo p̄sumentes dicunt. illam gñationem p̄se
intelligi. ralia huiusmodi. ut sibi ipsi illi auctoritatem re
rommi sup̄ ecclesiasten. In quo dō sēptuā. quod. se
ptissime non p̄ inspirabiliū p̄ difficilia ponit. ut ibi.
Gñationē eius quis enar. Si hī ñ dūr. ieiunio qđ ge
nerationis filij ecclesia plene intelligi. uel explicari uel
posse. a quam mortalium. Es qđ de ea aliquid
intelligi. uel dici p̄. Quidam tñ hī accepunt dic
tum de spūali. xp̄i gñatione. Verum debeat dici
Ne quer̄i potest enim gñatio semp gignī. et semp
filij a p̄re nec p̄incipium hāt nec egenus filius.
Imem q. ecclesia ē. utrum debeat dici filius semp
gignī. uel semp genitus ē. uel semp gignet. De hoc
gregorius sup̄ iob ait. Dūs noster xp̄s meo qđ unitus Gregor.
rsapīa dicit. de p̄re ante spā natus ē. uel potius q.
ñ cepit nasci. nec desinit. Dicam uerius semp nas
ci. Ñ autem p̄sumi dicere semp nasci. ne imperfectum
ee uideatur. Ar ut nr̄o etiam designari ualeat
rperfectus. rsemp. dicamus. rnatus quantum. natus.
ad perfectionem perueniat. rsemp ad ecclesiam.
Quamuis p̄ hī nim qđ perfectum dicis. multum abui
mus humanis exp̄tionē deuiamus. q. qđ factum
ñ ē. nec potest dici esse perfectum. Ī balbutiendo
ut psalmus. excelsa dei resonamus. Et dūs noster im
mutabilis ut nos descendens. Ethore inquid
perfectus. sic. rp̄r̄ ut celestis perfecit. Sup illum
locum. ẏ psalmi. ego hodie genui te. De hac ge
neratione filij ita loquit̄ auc. Quam quam Auc.
p̄ hī qđ dic. hodie p̄sto. ẏ intelligi. duel ille quo
xp̄s secundum hominē natus. ẏ tu quia hodie p̄sen
tiam sigē. atq; metiamur nec p̄teritum quicq;
ē qđ ee desierit. nec futurū qđ ñ dum sit. Ī p̄sens
tū. quia quicquid etenim ē. semp ē. dum nō
accepit de semptena gñatione sapie dicit. Ecce
hic uerbo olē auc. qđ gñatio filij semp ē. nec
p̄teritum. nec futurum ē. qđ etenim ē. Jō enim dixit ge
nui. ne nouū putaret. et. s. ne inde
sc. hodie dixit. ne p̄teritum gñatio uideret. Ex hiis
g̃ ubiq; ꝑspicue ut arb iohis crisostom. mihi satis
manifestatur. tū quia ex ipa etenim p̄r̄is ē
per genitus ẏ filius. Origenes indicare ausus
Origenes uero sup̄ enim qđ semp gignatur Origenes.
ter etiam dicit. quod filius a p̄re filius;
semp gignatur a p̄re. hic uerbo. Salubriter mihi est
sapīa dī. Sapīa uero ē. splendor etenim lucis. Sa

Nunc ad distinctiones. Distinctio nona ostenditur octo gelocos. Prima g̃ē q. p̄r̄ et filius
et sps̄ omnis deus et nā. nec p̄r̄ et filius nec filius et p̄r̄ nec sps̄ sctus p̄r̄ aut filius.
Ergo q. una essentia et p̄r̄s et filius et sps̄. Singula non et aliud p̄r̄ et aliud filius et
aliud sps̄ sctus. q. nec p̄r̄ alius sit p̄r̄ alius filius alius sps̄ sctus. Ergo q. filius et genitus
a p̄re non tamen ante fuit p̄r̄ q. filius coeternus sibi tres p̄sone. Item q. sit splendor
qui gignit ab igne qui coeternus et illi ignis et coeterna sit ignis et etiam sit et
filius et coeterna pat. Quinta q. cū p̄rem dicis et eadem filium cum designasti q.
nemo sibi ipsi p̄r̄ cui filium notabit eadem priem fateris q. nemo sibi ipsi sit et

natus ḡ ir̄. splendor ē clar natꝰ. splendor autē
non semel nascēs ꝛ desinēs ꝙ quotiens oriun
tur tuꝫ ḡ quo splendor oriuꝫ. totiens ortꝰ
ē splendor clar natꝰ. sic ḡ saluator semp nas
citur. vñ ait in libro sapientie. ante omnes
colles gnāt me. nūt quidam male legunt ge
nāuit. hil ubi ostendit oēs. sane dici posse ꝛ
debē. filiuꝫ semp nasci. qđ inde contrariū
ut ubo ggorij p̄mitto. s. ū pl̄ium dic. semp nasci.
Sed ne rām auctores sibi ꝛ ponit p̄missa u
contrarie videant. nr̄a ba ggorij ne pu
re illa uba ggorij benigne nec mō doctores
Quo in .lxx. cōmun mūpre. cē contrarietas:
ne semp nato differē rentur. Dñs inquid
at. Pater ē semper hic aute tpa de p̄re na
natꝰ quam qui sēp nat̄ē. l. potiꝰ. quia ante
nascit. qa qui nascitur: non dum ē cepit nasci nec desiit.
natꝰ. ꝛ nunq̄m nat̄ dicam̄ uer. l. semp nat̄.
Qđ de ipso ē. aut natꝰ erit si Sed q̄m uer̄ ē hoc.
ubi gregorij. semp nascitur. aliud q̄. qđ filiuꝫ semp nat̄
ē nasci. aliud natꝰ ē. ē. quam illud. s. qđ de
Ac p hoc nunq̄m fi pre aute tpa natꝰ est.
liuꝫ ē. si nunquam illud enim sincera ex
natꝰ ē. filiuꝫ aute tholica fides veneratur
Hic solum. ē qua natꝰ. ꝛ semp p dicat nr̄ illud. Qua
filiuꝫ. semp ḡ nat̄; re ḡ aut dicam̄ uer. nul
cum utr. unq̄ p ar. tē fir uer. um. ū forte qua
nolebat intelligi. hadmodum eundem am
ꝛ ḡpl̄ionem ūtam. dicq̄ am illud. hil. ꝛ
enim ubi omnis calumpniandi ūsiuꝫ hēnt
obstrum̄ adimꝫ. quib; xp̄i secūm dignatꝰ ge
neratio. sine initio. ꝛ sine fine ē ac p̄fecta
monstrat. s. nō ait adeo apte manifestatur una
cum dr. filiuꝫ ante tpa genuꝫ ē. de p̄re. ut. s.
filiuꝫ semp nascit̄ de p̄re. nō dicit ggorij. qđ nō
pl̄ium dr̄e. semp nascit̄. s. non unq̄m tamq̄ none
nem. ñ ita ogruē ad explanationem ūtatis.
Pot̄ ñ dici si sane intelligam̄. semp enim
nascitur filiuꝫ de p̄re. nr̄ aut ouge nel nō qđ
conditꝰ nēcm̄ illa gniatio. ꝛ qua semp ē. sem
per ḡ nascit̄. ꝛ naturali enim semp̄na est.
Clarus q̄ dicit filiuꝫ. Qđ filiuꝫ semp
nasci ex p̄re. mihi non ayt. gnātus. sic
hylar. de ut minare hui⁹ uerbis. mat ex dictis hyla
rius. uens dñs ꝛ mature ecclie nr̄ uenit. pot. Rij.
pat̄ natura ecclie
na uuiēs. potens.

filius sine p̄re nec p̄r. pt̄ ee sine filio semp ꝛ p̄re ē et filius ē ℔ 6ta g°. q
gnātus filij dei ē. m effabilis. quia plene intelligi aliquo mō. illud. nō pt̄ licet
aliq̄ dicta possit intelligi atq; dici. 5na g°. q filius ℔ nascit̄ de p̄re sed ggenerig
dici ℔. natꝰ. 8na g°. Qđ semp cū sit cū natꝰ. qđ ante tpa
nec ante ee q̄ natꝰ nec cū natꝰ q̄ ee

tus ē. ꝛ qđ cum sacramento scie sine ex eo nascēs
ñ possit aliud ee q̄m unigen. sicut ante
sicut unus me unigen pr̄ ego unus p pr̄em.
possit una mse pugnemem pr̄em in ee. ecce
hic habes qua filius nascitur ex p̄re. s. rem in
eod. cum dicat xp̄c. sic pr̄ hō unum mse. sic
filio dedit unam hōe in se tempo. omnia
una sua ex unigente restat̄. Qđ autem ex
uno. unū natum ē. hō naturaliꝫ p̄fecti
ñ nomine natē. non enim nouū ē. qđ ex uno
gnātur. mundū. qui nec ex nichilo. una q̄n
unate sumitur ex una nece ē. p nate unitatem
ꝛ p̄fecte naturalitatē sacramentum. ut ꝛ ūtatem
re unat. ꝛ mse hāt unam unitē. ecce ihc
habes. qui gnātur ex uno. unigen filiꝰ. s. ē eod.
ñ deo verum qđ ; unum. dō enim una ē. ꝛ ex u
ta ñ pot̄ quicquam ee ñ unū. nec ex diuersa
tione. si ex unitate naturali ; ac si dum verum
ē qđ unum. dum verū qđ ex eo natꝰ unus ē. sic
hō naturaliter filiuꝫ. ñ de unione. Et hinc dic
qđ natꝰ. sp̄ in. ex. li. do natꝰ p̄re filio tantum
ē quantum ē ipse. cui innascibilitatis ee imagi
nem sacramento naturalis impertit. qui ex se
in forma sua gnāt. hinc dic qua gnāt p̄re filiū.
Dicam̄ ḡ filium natum de deum̄ docet. qđ
p̄r. ante tpa. ꝛ semp nasci de hoc accedendo
de p̄re. si ogruem semp natum. ꝛ eundē fac.
faceam̄ ab eno ee. ꝛ p̄ri coeternum. i. auctori p̄
tem̄ gnātione auctor filiꝰ ē. ut insequim̄ osten
dem̄. ut ḡ p̄r ē eternus. natus ꝛ filius eternus. si p̄r
sim̄ auctore filius ñ. qua p̄r innascibilis filius
natꝰ ē. ut aut hil. in. xij. li. de t. Aliud ē sine
auctore semp ee eternum. aliud p̄r. i. auctori ee
eternum. ubi aut̄ p̄r auctore ē ibi ꝛ naturalis
ē. qui ñ naturalis ab auctore ē. natus ꝛ ab eterno aucto
re. eternus naturalis ē. Omne aut̄ qđ semp ē.
ñ eternum ē. si tm ñ omne qđ eternum ē. ñ natū
ē. qđ ab eterno nascitur. hoc eternum ee qđ natū
ē. Qđ autem ñ natum ē id cum eternitate ñ natū
ē. Qđ uo ex eterno natum ē. id si ñ eternum natum
ē. tam ñ ex se ꝛ p̄r auctore eternus. si qđ ḡ ei qui
ab eterno p̄re natus ē. ex eternitate defuer. nr̄ dep
sum auctorem ñ ē ambigui defuisse. Quia si gig
nemi ē infinitū ē. gignere. ꝛ nascemi ē infinitum
num nasci. Medium enim quid. inter naturam

rem di filiꝫ ⁊ gñationem di pr̃i. nec sensus ad
mittit. qua ⁊ in generatione naturali ē. ⁊ una
turnitate gñatio est. qua sñ nūq̃ neutꝝ ē. vtꝝ
q; g̃ sine mutuallo sui ē. Argumentatio hereti-

Sed inquid hō. omne qđ natū ē. ñ fuit. ſqđ.
qua in id natum ē. ut ēet. Nemo ambi
git quin̄ in rebꝫ humanis nata sint. aliqđ
non fuer̄. ſs aliud ē. ee eo nasci. qđ non fuit
aliud ee eo natum ēe qđ semper ē. ſbi nec semp
fuit qui pr̃ ē. nec semp pr̃ ⁊. ee qui non sem
per pr̃ ē. non semp genuit. vbi autem semp
pr̃ ē. semp filius ⁊. Quod si semp dō pr̃i. ꝑ
est. qđ semp ē pr̃. necꝫ ē semp filio ꝑ̃ ē. qđ
semp ē filius. Quo ñ g̃ cadet in intelligentiam
mutatiōn ut ñ fuit semp cui ꝑ̃ ē semp ēe qđ
natum ē. Natum g̃ ingenitū dimittemus.
ſi natū ante ꝑ̃. nec ante ēe qm̃ natum. nec
ante natum quam ēe. qua nasci qđ erat. ñ
non nasci ē. ſi se ipm̃ demutare nascendo. hoc
aut̃ humanū sensum ⁊ intelligentiam mut
⁊ ee. Sed hoc ſon̄ capit rō humane intelligentie
ſi prudenter fidelis confessio est. hic de ſpu

D. Vnc ꝑ filiꝫ cōmunem de ſpu scō scō. agnum
quinum dō donante ut dē. ee. ꝑ quid sit
dilectio. ⁊ quos amor ē sue ca
ritas. sue delectatio pr̃is ⁊ filii. vñ filii dicit.
aug. annis m. v. li. de t. aut. ſpc scō nec pr̃is ē soli
nec filii ē soli. ſi ambor. ⁊ ō omnīs qua inter
se diligunt pr̃ ⁊ filius. nob̄ insinuat caritatē.
Iob̄s aut̃ in pl̃a canonica am. dō caritas est.
Sion dic̃ ſpc scō caritas ē. Ad̃ si dicitꝫ absolum
ee cēt. sermo ⁊ non parua pars q̃onis decisa. si
quia dic̃. dō caritas ē. meritum ē. ⁊ iō. quer̄
dum. utrum dō pr̃i sit caritas an filius. an
ſpc. s. an dō ipa trinitas. quia ⁊ ipa trinitas dō.
dō im̃ ē. ad qđ aut̃ in eod̄ libro ita dicit.

aug. Sic ūbum
dī. ꝑ dī sapia
mentem nostrā
trinitas dī sapia
tia ⁊ ſpc s. ꝑ
dī caritas. ⁊ ni
pr̃ ⁊ filius ⁊ ſpc
scō dī caritas.

Deleo aut̃ sic̃ sapientia. ⁊ pr̃ dicitur ⁊ filius
⁊ ſpc scō. ⁊ simul omnes. non tres. ſi una sapi
entia non tria ⁊ caritas dicatur pr̃ ⁊ filius. ⁊ ſpc
scō. ⁊ simul omīs una caritas. sion iō tri quis
quam nos inconuenienter estimet caritatem
appellare ſpm̃ s. qm̃ ⁊ dō pr̃. ⁊ dō filius. pot̃
caritas nuncupari. sic ꝑ uerbum dī. ⁊ dei sa
pia dī. cum ⁊ pr̃ ⁊ ſpc s. sit sapientia. si g̃ ꝑ
aliquos hoc trinum caritas. nuncupari debet

quis apl̃s qm̃ ſpc s. ut s. m̃lta simplici hīam qđ
natū non sit. aliud subā. ⁊ aliud caritas. ſi subā
ipa sit caritas. ⁊ caritas ipa sit subā. siue ī pr̃e
siue in filio. siue in ſpu scō. ⁊ tri ſpc s. ꝑ caritas
nuncupet̃. Ecce hīs uerb̄ apte ostendit̃ aūg. qđ in
trinitate caritas aliqui referrtur. ad subām que
cōis ē trium ꝑsonarum. ⁊ tota in singlis aliqui
ſpaliter ad ꝑsonam ſpc scī. sic̃ sapia dī. aliqui pro
subā diuina. aliqui ꝑ ꝑ filio accipit̃. ⁊ hīm mo
dis fi reperiuntur. Exemplis firmat̃ eā nomina. ⁊

Filiꝫ enim exemplis ꝑ ⁊ unusalis accipi. aug.
doci. poꝫ multa rerum uocabla. ⁊ unusquisq̃
salu. ponit ꝑ quibusdam rebꝫ adhibi. sic̃ le
gis nomine aliqui simul omnia ueteris instru
menti significantur. eloqa. aliqui autem ꝑ
uocatur lex que data ē p moysen. Multa a
lia supersunt exempla ſi mire aptata intanda
ē longitudo. sermonis. Sic̃ g̃ unicuique dī ubi
ꝑ uocabi. noie sapie. cum sit unusalis. ihc̄s. ⁊ pat̃ ipsa sapia. ita ſpc
⁊ ꝑ nuncupat̃ uocabulo caritatis. cum sit ⁊ aug. ponit qđ filius
pr̃ ⁊ filius unusalis caritas. ſi dī ubum. ⁊ u ꝑ ducatur
nigenitus dī filius apte dicitur est dei sapien sapia.
tia. ere apli dicentis. xp̃m uirtutem ⁊ dei sapi De ſpu scō tri
entiam. ſpc aut̃ scs ubi sit dictus caritas inue nitatis que
nimꝰ si diligenter ioh̄is apli eloquium scrutetꝰ est. ⁊ inuenit
quē diuisse diligamꝰ inuicē. quia dilectio ex dō in dicitur ee
ē admixē. ⁊ ois qui dilig ex dō natus ē. quia caritas.
dō dilectio ē. hic manifestatur se diuisse eam
dilectionem ee dīm. quam dic̃ ex dō. dō g̃ ex dō
ē dilectio. ſi qui filius ex deo pr̃e natus ē. ſpc
scs ex dō pr̃e procedit. quem ponit eorum hic
debeam accipe dictum ee dilectionem meritorio.
qui. pr̃ enim solus ita dō ē. ut ñ sit ex dō. ⁊ iō
dilectio que ita dō ē. ut ex dō sit. non ipe pr̃ ē.
ſi aut̃ filius. aut ſpc s. ds in consequibus cum
dei dilectionem cōmendaſſet ioh̄s qua dilex
nos. ⁊ nunc hortatus est. ut ⁊ nos inuicē diligā
mus. atq; ita in nob̄ dō maneat. qui atq; dilec
tionem dīm dixerat. statim uolens de hac re a
liquid aperire eloqui inquit. In hoc cognos
cimꝰ quia in ipo manemꝰ ⁊ ipe in nobis quia
de ſpu scō suo dedit nob̄. ſpc utiq; s. de quo
dedit nob̄. facit nos in dō manere. ⁊ ipm̃ in no
bis. hoc aut̃ facit dilectio. ipe ē ex dō dilectio.
dō ex ſpc scō. qui procedit ex deo significatum.

Nunc po filiꝫ cōmunitatem distinctus ab aliis tres ꝑsonas / Prima q; ſpus sue est
amor sue caritas sue dilectio pr̃is et filij qua pr̃ et filius se inuicē diligūt et nos
2a q̃ mentis caritas aliqua referre ad subam q; tres eiusdē personas et tota in
singulis aliqua speciat ad ipam ſpum scī sic sapia dei alia q; filius ꝑ
accipit̃ / 3a q̃ ſpc sue mentis dī caritas q; t pris et filij amo ꝑ et nō
ꝑ ꝑ q; pr̃i et filio cuiter quodā ꝑgnit /

Vide quibus ſpc sue mentis ut Sabellius
amor seu caritas ita pris et filij uocat
et q; eoꝝ note gn̄ q; tres et singulos ſpc
appetant caritas Deitatꝫ

L

ubi legim⁹ ds dilectio ē. ⁊ dilectio ex ds ē. Ecce
vtr uerbis apte dicit aug spm scm ee carnalem
pris ⁊ filij. ⁊ nr̃m q̃ sermonem p̃ducit ut inde
aut dixisse spm scm n̄ solum ee dilectionem
pris ⁊ filij qua se inuicem ⁊ nos diligunt. sz ⁊ di
lectionem qua diligim⁹ deum. sz ut rursum spe sit
carnal. qua nos diligim⁹ deum. mlcq̃m ex pte ea
bitur. Redit ostendē qō ꝓpoſuerat. s. qō spe scs
sit amor quo pr̃ filio. ⁊ filius spe diligit.

Primo ñ qō incepim⁹ ostendē curem⁹. s. spm scm
dilectionem ee. siue amorem pris ⁊ filij. q̃
s. pr̃ dilig⁹ filium. ⁊ filius pr̃em. De hoc ex sup
rius. plam̃ aut. Spe scs nec pr̃ ē. nec filius. sz
dilectio quam hꝫ pr̃ in filium. ⁊ filius in pr̃em.
Hieronim⁹ aug⁹ q̃ in vi. u. de t. aut. In omnibꝫ ē equal pr̃i
Aug⁹. Quod sit spe scs hic apertum. filius. ⁊ ē unus ⁊ ē unus ⁊ equalit⁹ substat. Sic enim
sit unus ambor⁹ siue scūs. siue carnal. siue carnal ma
nifestum ē. qd̃ ñ aliquis duor⁹ ē. quo utr̃p cō
ungit⁹. q̃ genit⁹ a gignente diligim⁹. genit⁹
rem q̃ suum diligit. Sic ut q̃ non participa
one. sz ētima sua. neq; dono sup̃ioris alicui⁹
sz suo ꝓ⁹ seruabili unitate spe in unitio patr̃
Ecce hic habes spm scm ee. quo filius diligitur
a pr̃e. ⁊ pr̃ a filio. ⁊ quo illi duo seruant un
Aug⁹. tatem pacis. Spe g scs ut dic aug⁹. in eod cōmu
ne ē aliquid pr̃is ⁊ filij quicquid illud ē. ar
tpa cōmunio substantialis ⁊ coeterna ē. que si amici
cia quemcūq; dici potest dicat̃. sz apt̃ dr carnal.
ubi op substa. quia ds substa. ē. ⁊ ds carnal ē. ita
g sunt ñ ampli⁹ unus diligens eum. qui de
illo ē. ⁊ unus diligens eum de quo ē. ⁊ ipa di
lectio que si mich̃. quo ñ ds dilectio ē. sed nō
ds substa. quo ñ ds substa est. Quod sic spe scs cōst
dic notandum ē. qd̃ sic ē pris ⁊ filio. ita cō
spe. s. ut unitate spiritꝰ unus nom̃ hē xp̃i.
dr carnal. que ē pris ⁊ filij unio. ita ⁊ nomē
Aug⁹ tenet. ꝓpe qō pris ⁊ filio cōmuniter quoda in
o grut. vñ aug⁹ in. xvii. de t. Si carnal inq̃t
qua pr̃ diligit filium. ⁊ pr̃em dilig⁹ filius. mes
tabilit⁹ cōmunione demōstrat ambor⁹ quid
quem unus quam ut ille ꝓpe dicantur carnal.
qui spe ē cōmunis ambobus. hoc enim sanū
credimus. ⁊ intelligim⁹. ut non solum spos.
sit carnal in illa unitate. sz ñ frustra ꝓprie
carnal nuncupet̃. qm̃ illa que dicta sunt hō ñ
solus in illa unitate. s. spe ē nisi scs. qua ⁊ pr̃
spe. ⁊ filius spe. ⁊ pr̃ scs. ⁊ filius scs. ⁊ ñ ꝓpe non
frustra dr spe scs. qui enim cōis ē amborū. id
uocat̃ ꝓpe ipse qui amb⁹ cōis. Aliqn sic in illa un
itate solus spe. s. ē carnal. ꝓfecto ⁊ filius ñ solus
pris. sz spe sci filius inuenit̃. Quia enim apte de
deo pre. translatus nos in regnum filij carnalis
sue. si g ñ ē in illa unitate carnal dr nisi spe. s.
filius ē ⁊ spe sci. Sz q̃ sz absurdissimū ē. reli
qui ut ñ solus ubi sic carnal. spe. s. sz ꝓpe illa de
quibus tam dissertim ꝓpe sic uocat̃. Qd spe scs pce
dit dicendum ē spm. s. ee a pre dua patre
et filio. ⁊ procedē a pre ⁊ filio. qd̃ et filio. Ne
multa hereticis negauerunt. qd̃ aut de utroq; pce
dat. multis dictis eloquijs testimonijs q̃batur
Dñs enī apls. Misit ds spm filij sui in corda nr̃a.
clamantem hic dr spe filij. et ibi. Quia aut spm xp̃i nō
habet. hic ñ ē eius. spe ⁊ filius qui de spu scō dicit
euāglio. quem ego mittam uob a pre. pris aut
spe dicit ē ubi legim⁹. Si spe ei qui suscitauit ih̃m
habitat in uobis. et ipe xp̃e dicit.
Non enī uos estis qui loquimini. sz s. p. u. et
alio loco. Que mittet pr̃ in noie meo. et alibi spe
filius de spu scō aut. De pre procedit hic ⁊ alijs
plibus auctoritatibus ostendim⁹. qd̃ spe scs a pre
et filio procedit. Qd̃ cur ñ addidim⁹. spm scm procedē a
patre ñ a filio. Qd̃ ideo dicim⁹. qm̃ unitas in euāglio
fidem integre annunciat de processione spe loquēs
solum patrem cōmemorat dicens. Spe qui a pre
procedit et ideo quia in principalibus aliis que a
patre eos celebrata sunt. ita similia eorum sub
unitate anathematibus sancta sunt. ut nulli de
unitatis fide aliud docere. uel aut̃ predicare. quam ibi
unum docent. inquibus quod similis cum spe cō
memorat procedē a pre et a filio. Quicumq; ig
norant a filio eum procedē addidim⁹. anathema
merito rum. vñ et nos arguunt anathematis reos.
Addidim⁹ enim et ad assertionē fidei opinionis. et
testimonij. nr̃e damnationis de similibus fidi
q̃ secundum traditionem patrum. aliorum. leo papa ro
me transcripsit in tabula argentea p altare bi
pauli posita posuit reliquit. p amore ut ipe
aut et cautela fidei orthodoxe. in quo quidem

Hic dr de noīe hꝫ tres grece ꝓma q̃ spe scō procedit a pre et filio et hꝫ dicit doc
tores latini et non greci. Sda q̃ greci dicit spm scm procedē tm a pre no a filio
litteris xp̃i credant spiritū ee filij. Sza q̃ et dicit qui aliud docuit ut predicauit
anathema sit. intelligend est. aliud. q̃ oppositū. i. qui ꝙm docuit ut eccl̃ia predicauit
anathema sit

Dm 12

ꝓpe scm vna Spe scs nec a pre nec a filio procedit ut dicit
a pre et filio ꝓcedit nullo modo. qm̃ pr̃ est maior seu plenius procedit
et hoc modo a filio spe scs. tantummodo ꝙtum
et hoc q̃ et dicit 12ª

similo impressione spe solus cõmencat pri. hy
libris. et in spm scm dnm nuncupatorie ge pre
precedentem cum pre. et filio coadunandum. et cõ
gitandum. ne. Illud e similim qõ in multis ea
rat. eorum fuerimo ge filio. Ini cui subumetti
e. Quia aliud docuit. ut aut pdicunt. anathema sit
Ioh qi gen nos anathematizatos. dicunt. qi dns spm
scm procedere a filio. qõ ibi nõ annecti. Ds enim scdm
nos ibi dr qm a pre filio qi procedit atin. a tamen
e addendum. et filio qi. Responsio ii determinanda pre
dicta.
Dicendum aut illa ba ra determinanda. Quia
aliud docuit. ut aut pdicunt. et contrarium
docuit. ut contrario nõ pdicunt anathema sit. Quia
ud g posuit p opposito. qua ait apls in epla ad
galathas. Si quis aliud euangelizauit. et contrarium
anathema sit. Sed dicit. Nam si illud
poterit sibi ipi ut aut aub. pnudicaret qui cupie
bat uenire ad eos dam quibz scribebat. sicut ad
thessalonicenses ut supplerent que illoz fidei de
erant. Si qui supplet qõ unus erat addit nõ qõ
merat tollit. Quia aut si progredit fidei reglam
nõ auget nisi. Si recedit auge
Ad illud aut
qõ de euangelio opponunt respondent ita. Qui a
cum dicat meo uerisimile spm. s. a pre procedere nõ
addit solo. nõ ita a se procedere negat. Si nõ pre
mi nominat. quia deum solet referre. et qõ ipse
e. qua ab illo bn. Quo gen misterii nobcum queri
Sciendum ii e qõ gen unus et si uerb differant.
sentent spm scm ee filii nec pris. quia et apli
cuit spm filii. et unus in euangelio spm unctus.
Si enim nõ sit aliud spm scm ee pris ut filii qm
ee a pre. et a filio. et in hijs meum nobcum fidei sen
tentiam seruauerunt. Unde et quidam eorum catholici
doctores intelligentes una eam buic greece
qui fuerunt tam pdictoz uiroz quib ostenditur
or. spe scos procedere a filio. nec filii proferri spm scm
spm scm et a filio procedere. Vñ athanasius in fidem
symbolo fidei. Spe spe. scos a pre et filio nõ procedere
factus. nec creatus. nec genitus. Si procedens a filio.
Nec spm. s. a pre dicere procedere a pre et filio. Dicunt
et eoz magistri. ut doctor in libro de spu scoz. spm. s.
a filio procedere. dicere saluatore in quod qui creatus.
Non enim loquere a semetipso. Ite non sine me
et sine meo. et pris arbitrio. quia inseparabilis est

ame. et a pri et uoluntate. quia ge se nõ e. Si ge pa
tre et me e. hoc enim spm qõ subsistit. et loquit
a pre et a me ille e. Item. Spe scos qui e unus et spe spe
qi sapie. non pot audire a filio loquente q nescit.
cum ii spm sit. qi proferat a filio. et procedens ds
de do. spe unus et procedens audire. dolatare ma
nas. et dolone. Item et in illud epe in epla nes
tro directa aut. Spe intelligunt. p se scdm
qõ spe e. nõ filius. Si mi nõ e alien ab eo. Spe au
unus et nominat. et plus ab eo sic ge de empre.
Johs qi chrisostom mometa qdam. de exponẽ
simbli sic aut. Iste e spe scos procedens de pre et filio Johs chrisostom.
qui dundit dona pa. qui unus. Item in alia o
meta. Credendum e spm scm pris et e et filii. Si
cum spm scm dnm pris et filio. coequalem et pce
dentem de pre et filio. hoc cõmuni nec colloca
mala corrumpunt bonos mores. Ecce a docto
ribz gen apta habent testimonia. quibz spe
scos a pre et filio procedere ostendit. Omnis g lingua
confitet spm scm procedere a pre et filio. Verum spe
Item ge cum spe scos procedat a pre et filio scos pus
unum pot magis procedere a pre et spm
a filio. qõ patuit. Hec ut ostendere ita procedat
dicens. Si procedit spe. s. a pre procedit a pre et argumentacio
unigenitum. tam filio. aut non nato a filio. hetici.
filio. Si unum nato filio procedit ante natum et filii.
et spm procedere spe. procedit et natural filii proces
sionem spe sci. Si aut procedit a pre non genito.
filio ante procedit. quam filium et genitum fuerit hu
manum quoniam magis laborosis quam fruc
tuosis. respondet aug. in. xv. li. de trin. dicens.
Nulla summa trinitate q ds e nec alla nullam Respo aug ad
sum. p q ostendi. aut salue requiri. ut qõ de pre natus sit filius. et pea de ambobz pce q pmo qre
dente spe. s. Numquid et possum qrere ut b. mur. s. an pri
iam de pre procedat spiritus. s. qui natus est fi de pre quam
lius. an nõdum procederat illo nato de utro filio procedere
procedere. Non ostendit prius ista ubi queri ubi
nichil et pre inchoatum. ut sequitur. ostenditur in
pre. Iste qui potest intelligere sine pre generatione filii
de pre intelligere sine pre processione spe sci. de
utro. Ecce his uerb absoluta e qõ illa qua qre
batur. nec potuit procedere spe scos a pre et spm a filio.
Nunc tractandum hic agitur de eo qõ sedo qre
qõ sedo uat. s. impleri. Vel mag. procedit a pre et spm
a filio.

Item qñ de vii ormet tres gelõs Prima q. q cñi qñ Dñs spus scus pus procedat
a pre et a filio dr q qm pt intelligere sine spe gnacõm filii adeo pre intelligat sine et
processionem spe sci. De utroq unde non e ibi pus neq posterius q. michil i eo spe
merita. Ad q. q spe scus sicut ante nã precipit a pre et a filio ita non magis nec
plenius a pre et a filio. Ad q. q cñi aug dicat q spe scus procedat a pre pnaꝰ
et postea q procedat a pre et non hillarius Spus scus dr a pre mitti per filiũ et a pre
et per filiũ intelligendũ et ee dictũ q. q procedit a pre hoc ht pri ase q aliq pcedit
a filio vel mitti ab ipo hoc ht filius a pre et ingenito filiũ et dedit q ab ipo
procedet spe scus

quereba[tur] s. an plenit[udo] mag[is] p[ro]ced[at] sp[iritu]s. a p[at]re quam a filio. A[d] q[uo]d d[icit]. quia fic[ut] n[on] ante p[ro]ced[it] a p[at]re. q[ui]m a filio. ita n[on] magis tot[us] plenit[udo] p[ro]ced[it] a p[at]re quam a filio. Q[uo]d rn[on] v. li. de t. dicit q[uo]d sp[iritu]s. principaliter p[ro]ced[it] de p[at]re. D[e] ontrit[ate] quod in hac unitate n[on] dic[it] rbum di. mihi filium nec dominum di mihi sp[iritu]s. nec de q[uo] gemmum rbum. et de quo p[ro]ced[it]. principaliter sp[iritu]s n[on] d[icit] p[at]. e[t] cet audistis. q. sp[iritu]s. principaliter p[ro]ced[it] a p[at]re. si ne te ii[n]fra[n]gat. immo ipse ex quo sentit dic[it] apl[u]s subdens. io addidi principa[li]t[er] qua. et de filio sp[iritu]s. sc[u]s p[ro]ced[it] reperim[us]. si h[oc] q[uo]d illi p[at]res dix[er]unt. n[on] tam existimo mendum h[abe]m. h[oc] quicquid unigenito tribo dic[it]. gigniendo dic[it]. sic g[enui] eum genitum ut. et de illo. dominum c[om]mune p[ro]ced[er]e. et sp[iritu]s. sp[iritu]m esse ambos. Ecce exposuit ipse ut quoth sp[iritu]s principal[ite]r. p[ro]ced[at] a p[at]re. non quia p[ro]prie mag[is] p[ro]ced[at] a p[at]re q[uam] a filio. h[oc] ex eum p[ro]ced[at] a filio. h[oc] ipse dix[er]it filio a p[at]re. E[x] eodem sensu i. dic[it]. p[ro]cedere ex eod[em] sensu de p[at]re unico. in ep[isto]la fidei di. ipse sc[u]s catholice utrumq[ue] simbliter. C[ur] ergo p[ro]cedere dix[er]unt ms[pi]m. s. q[uia] de p[at]re p[ro]ced[it] ex. a p[at]re. Item sp[iritu]m sanctum ut[er]q[ue] dix[er]un[t] mutuum. et de p[at]re filio. et sp[iritu]s. ex p[at]re et filio. Ecce dicere ex p[at]re sp[iritu]m. s. p[ro]prie est de p[at]re. et p[ro]prie p[ro]ced[it] a p[at]re. q[uod] non ita est intelligendum ita quam p[ro]prie plenius a p[at]re p[ro]ced[at] quam a filio. h[oc] ex hoc h[abe]t p[at]er a se. non ab alio. ut de ipso sit. p[ro]ced[at] sp[iritu]s sc[u]s filius autem non a se. h[oc] a p[at]re hoc h[abe]t. ut de ipso sit. et p[ro]ced[at] sp[iritu]s sc[u]s. Ex eod[em] sensu dix[er]unt sp[iritu]s sc[u]s esse in unitate hanc intelligentiam esse. et unum a dix[er]unt sp[iritu]s sc[u]s a p[at]re unitate filium. p[at]re filium. et a p[at]re et filium. unitate sp[iritu]s sc[u]s. de t. ar. In sc[u]o sp[iritu] tuo ergo p[er]fecto. et cum multo[rum] dn[orum] tpa ungentium. unus. ergo nat[us] manet una q[uo]d ergo et cum sp[iritu]s sc[u]s unus est. q[uo]d ubi sensum non perpiam tamen teneo. scia in spiritualibus eni[m] rebus multe habes sum. Item in eod[em]. conserua hanc ecclesiasticam fidei mee regionem ut q[uo]d in regenerationis mee symbolo profiteor semper obtineam. p[re]m. s. re. filium unum una cum adorem sp[iritu]m sanctum. qui ergo unge[n]tium meum unus est. promeruit. Ecce apte dix[er]it sp[iritu]m sanctum a p[at]re. p[ro]cedere filium. et unum et est. q[uo]d non est intelligendum

Ex quo dicit sp[iritu]m. s. principaliter p[ro]ced[er]e a p[at]re.

Ex quo sentit aug[ustinus] dix[er]it principaliter p[ro]ced[er]e a p[at]re.

hylarius.

Sol[u]m.

qui a p[at]re et filium immoc[ulatus] mittat[ur] ut sit. et quia ex p[at]re et filio est immissus ab utroq[ue]. et in ipm hoc filius a p[at]re et ab ipso et ista immittantur sp[iritu]s. et ego non sufficare videar. distinctionem faciens missionem ut ostenderet m. p[at]re esse auctoritatem. unde est in q[uo] una est ostendens. p[at]rem esse auctorem processionis. qua p[ro]cedit sp[iritu]s a filio dix[er]it. meritoq[ue] de patre p[ro]ced[ere]. cum de p[at]re et filio p[ro]cedat sp[iritu]s sc[u]s. una auctoritas quaeritur. Si de p[at]re et filio p[ro]cedat sp[iritu]s sc[u]s. et filius dix[er]it de p[at]re p[ro]cedere. cur potius mihi quia solet ad eum referre. et in quo ipse est. de quo et ipse est. sicut ait. Mea doctrina non est mea. et ei qui misit me. Si ego hanc intelligit[ur] esse doctrina quam tibi non dixerim suam. et p[ro]ris. dixit magis illuc intelligendum est sp[iritu]s sc[u]s. de ipso p[ro]cedere. et sic ait. de p[at]re p[ro]ced[it] ut non dicat. de me ipse procedit. a quo autem habet filius de. et enim de deo de. ab illo habet unusquisque et de illo p[ro]cedat sp[iritu]s sc[u]s. et deo sp[iritu]s sc[u]s ut et de filio p[ro]cedat. sic p[ro]cedit de p[at]re. ab ipso habet p[at]re. quia ipse quia potest intelligere in eo quod ait filium. sic habet primam intellectu ipso. sic dedit filium habere intellectu. non sine una existentia. iam filio unitatem dedisse. et una cum filio p[at]re genuisse ut una quidem p[at]ri filio gignendo dedit. coetanea sit unitas p[at]ris. qui dedit intelligat et sic habet p[at]rem intellectu. ut de illo p[ro]cedat sp[iritu]s. sic dedisse filio. ut et de illo p[ro]cedat. deo sp[iritu]s sc[u]s. et utrique simul sp[iritu]s. Justum est ergo sp[iritu]m sanctum de p[at]re p[ro]cedere. ut intelligat quod et p[ro]cedit de filio de p[at]re esse filio. si enim quemquod habet de p[at]re. habet filium. de p[at]re habet utique et de illo p[ro]cedat sp[iritu]s. s. h[oc] nulla ibi tpa cogitent. que habuit p[ri]us et postius. quia ibi omnino nulla sunt. Quare sp[iritu]s. cum sit de subba patris. aut non dicatur esse naturaliter. h[oc] potius p[ro]cedere. non dicatur filium. Quare aut sp[iritu]s. non dicatur aut sit natus. duo non sit filius. quos ostendat m. xv. li. de t. dicens. Si sp[iritu]s sc[u]s filius dicetur. amborum utrique filius dicetur quod absurdissimum est. filius quippe nullus est duorum nisi patris et matris. absit autem ut mihi dem primum et dim filium. tale aliquid sapientia. absurdissime filius dicetur amborum et patris et filii amborum enim filius dicet[ur] si eum am

Simile locus in gemmis. Aug.

D. xiij

Aug.

Post hoc consideranda de proprietate spiritus sancti quomodo intelligat spiritus sanctus procedere et sit de subba prius est et filius non tria dicat natus sive genitus et non dicat filius et tres sint. et si spiritus sanctus dicetur filius dicetur filius amborum sit natus. filius autem nullius est duorum non patris et matris. et propterea omnis sanctitas. et filius. et spiritus sanctus procedit a patre et filius procedit a patre non tamen et spiritus sanctus procedit tamen et filius non dicetur natus sive genitus sive spiritus sanctus

bo genuissent qđ abhorret omnīs sanctorū
lon & ab utrq; ē genit⁹ & precedit ab utrq; ambor⁹
spūs. hūs ūbis ostenditur. cur spūs. cum sit de
pte. non nī dicatur genitus nī filius. Cum spūs
Cvm aut spūs scōs non dicat genit⁹
genit⁹ & nō precedens. queri ē filius dicat⁹ p̄ce
solet cur filius non dicatur nī genitus. dent.
& precedens. Sic pte in euāglio iohis ait. ego ex
deo processi. nī exiui. neq; enim īmundum. sōg nī
spūs. s. procedit a pte. & ē filius. Ad qđ dnīs q. ē
utrq; p̄cedat a pte dissimiliter nī. sam spūs scōs ut
aut aug. in. v. li. de t. procedit a pte. nī quom nat⁹
& quom dat⁹. nī dominus. filii aut processit nascen
do gen ut genit⁹. de pbi elucelat ut potī. cum
spūs. s. & non sit filius cum a pte & pte creatus sit do
s. nī dr filius quia nec⁹ natus ē. sic ingenitus.
nec⁹ scōs ut p dī grām in adoptionem nascere
tur sic nos. qđ non pōt distingui a nob⁹ mī gnā
strer gnāco. tione filij. & processionem spūs sancti.
nem uero filij. & processionem spūs scī. dum hic u
trum⁹ distinguere nī sufficim⁹. vñ aug. in. v. mo
pmissam qōnem retinentes. q̄rem⁹ cur spūs scōs
non dr⁹ filius. cum de pris cōr subā respondet
sic aut. Quereris a me si de subā pris ē filius. de sub
stantia mea pris est. etiam spūs. s. cur unus filius &
alius nō sit filius. Ecce respondeo. sunt capitalia. sunt
nō capitalia. de pte ē filius. de pte ē spūs. s. & ille ge
nitus ē ultr precedens. ille filius ē pris. de quo
ē genit⁹. ille aut spūs utrq; qui de utroq; procedit
& nō ē. de illo loquerentur aut de pte procedit qui
pte processit et & auctor. qui tale filium genuit.
& gignendo a deitate ut & de pō procederet spūs.
sanctus nisi procederet & de pō. non diceret discipulis.
accipite spūm. s. cumq; insufflando daret ut a
se & procederet significans. apte ostenderet insufflando qđ
spirando dabat occulte. Iuxta & finaliter ut
nī de pte. nec nī de filio. si de ambob⁹ utrq; pa
teretur sine dubio filius dicetur ambor⁹. de p
& q. filius ambor⁹. nullo mō esset nī oportuit nas
ci eum de ambob⁹. Ambor⁹ ē & spūs procedendo de
ambobus. hic dē qđ nō valet mī illa duo distin
Quid aut inter nasci & procedere inter sit. guere.
de illa excellentissima natura loquitur explica
re quis potest. non omne qđ procedit nascitur. qm
uis omne procedat qđ nascitur. sic nō omne qđ

hypes ē homo ē. q̄nuis hypes sit omnis qui hō
ē. hoc ait. Distinguere aut nō uolo illam gratiosam
& hanc processionem nescio. nō ualeo. nō sufficio. de p
hoc quia nulla & nisa ē mensurabilis sic ppria de filio
loquitur aut gratione ei⁹ quis enarrabit. sed de
spū scō ut limine dr processione eius quis enarra
bit. Sanctus sit & nob⁹. qua nō ē a tempō filius. &
ab illo de q̄ natus ē. simul ē a tempō spūs scōs. & ab il
lo de quo procedit. & qua de utroq; procedit sic
iam ostendim⁹. De spū scō quo modo ipse de
bō sit. nec nī ipse filius sit. q̄m procedendo nō
nascendo. legim⁹ ee de dō. iam supra q̄ntum
ut sum ē disputatum⁹. An spūs scōs debeat dici
Vnde videndum ē an spūs scōs non ingenit⁹.
sit genit⁹ ut debeat ingenit⁹. Ad qđ dnīs
sum. scām nec genitum. nec ingenitum debe
dici. nī aut ab aliquo aut. spūm scām nec
genitum nec ingenitum. fides certa declarat. Nā
si dr⁹ ingenitus duos patres affirmare uide
bimur. si aut genitum duos filios edere eui
patris. sic enī solus filius dr genit⁹. ita & solus
pr⁹ dr ingenit⁹. eo qđ ab alio nō sit. vñ aug. in
. v. li. de t. p. quid solus nō ē de alio. ideo solo
appellat⁹ ingenit⁹. non quia ut sapientissimo
huc usq; disputatum⁹. & de re tanta sermo
nē qualem ualuerim⁹ proferendum⁹. filius aut
de pte natus ē. & spūs scōs. de pte p̄cipaliter
communit⁹ de utroq; procedit. ideoq; cum spūm scām
genitum nō dicamus. dicere nī audeam⁹ inge
nitum. ne in hoc uocabulo ut duos pres mihi ui
mur⁹. ut duos qui nō sunt de alio quispiam
suspicet. Ecce hic ubi aperte ostenditur spūm scām
nec genitum nec ingenitum debere dici. adhuc
Romanis nī in regulis distinctionum dicit spūm scām
contra hereticos spūm scām dicere ee ingenitum qđ
genitum. hic ubi. Spūs. s. pr⁹ non est
si ingenit⁹ atq; innascibilis pr⁹ non est aduersum.
q. pris ē. nī pte est processionem hanc qua pte nī
nascimur. filius nī & q. genitus non ē. Ecce
hic ubi dr spūs scōs ee ingenitus qđ nulli aduersa
ri possit ubi augustinus. determinans secundum diuinas
Sed ut istam que nūc acceptionis dicit ee eos
repugnantium de medio abeat. locum⁹.
gantium⁹ dnīs qđ uerus aut accepit nomen ingenitum. &
alius aut accipit enim aut ingenitum qui ut qđ

omne q. nascit precedat hoc dicit aug. Scio distinguit aut mr gnacom illa et
hanc processionis nestis sed hoc sufficit q. filius no ē ascriptus sed apte spūs scō no
ē ascriptus sed abutroq; procedit ffyta qđ dr spūs scūs no debet dici ingenitus nec
genitus q. si dicet genitus erit duo filij nideo si aut genitus duos pres asserere
videmur q. ē ingenitus. Sapta qđ aut sm qđ dr spūs scūs dr ingenitus sed si
accipit ingenitū q. non genitus et sic spūs scūs dr ingenitus. & no genitus aug
aut accipit ingenitū q. illūs q. ab illo no ē sm hoc de solo pre dr de scō spū m
te sligit q. ab alio nat & id ē no ab aq⁹

Abatio non ē. ꝛ sc̄dm hoc de solo pr̄e dr̄ Ieꝛ ū
ingenitum dic̄. ñ genitum ꝛ sc̄dm hoc potest dc̄
a de spū. cum spēs sc̄s ñ sit genitus. Ex ūbis iero
Quod aut̄ ihc̄ ita acceptū ostendit cum ostendit
dicit. ex q̄ sensu dr̄
tractatu mutē. facient talem diuisionē ecclie spūs.
Dnūs ñ nouū ē. diligem̄ nem. Omne qđ ē. aut ingenitum ingenitum aut
Ieꝛ. ē. aut genitū. aut fīm. est. g. qđ nec natum. nec
fīm. ē. et ē. qđ natum ē. ꝛ fīm ñ ē. et ē qđ nec
natum. nec fīm ē. et est qđ fīm ē. natum non
ē. et ē. qđ fīm ē. natum ē. ꝛ renatum ē. et est.
qđ fīm ē. natum ē. ꝛ renatum ñ ē. Nunc ꝓpo
sitoꝝ singlis rebꝫ subsistentiam destinem. q. đ
g. nec natum ē. nec fīm ē. pr̄ ē. Non enim ab alio
quo ē. q. đ. aut natum ē. ꝛ factum ñ ē. filius ē. q
a pr̄e genit̄ ꝛ ñ fact̄. q. đ. ūn nec natum nec fac
tum ꝛ. spēs sc̄s ē. qui a pr̄e procedit. q. đ. ꝛ fīm est
natum non ē. celum ꝛra. cet̄a q̄ que sunt in
sensibilia. q. đ. aut fīm natum. ꝛ renatum ē.
hō ē. q. đ. uero fīm ē. natum ē. ꝛ renatum nō
ē. animalia simil. Nec ex hijs ūbis ostendit
ihc̄. se ingenitum accepe. ñ genitum. aliter
enī ñ esset ꝓmissa diuisio trā. s. oē qđ ē. aut inge
nitū ē. aut genitum. aut fīm. atq; inditio
nis hui⁹ psecutione. malignatione ingenitū
q; ponit ñ natum. q. đ genitū ē ꝓcessio spēs sc̄i.
S. xiiij. Recta diligenter ad notandum ē. qđ ge
nitū ē. ꝓcessio spēs sc̄i. etna nulli. que mes
tabile ē. qua a pr̄e ꝛ filio etnaliter ꝛ sine tp̄e proc̄
sit. tp̄aliter. qua a pr̄e ꝛ filio ad sc̄ificandam cre
aturam procedit. et sic ab etno cōmuniter ac simil
procedit a pr̄e ꝛ filio. tra ꝛ in tp̄e cōmuniter. ꝛ simil
ab utroq; procedit ad creaturam. ñ diuisim a pr̄e ꝛ
filium. ꝛ a filio ad creaturam. vñ aut̄ m. xv. li.
Aug. de t. ait. spēs. s. ñ de pr̄e procedit missum. ꝛ de
filio procedit ad sc̄ificandam creaturā. sz simul de
utroq; procedit. q. simul ī filio. pr̄ dedit. ut sic de
scripta ꝛ de illo procedat. De tp̄ali ꝓcessione. spūs tp̄alis
Beda. De tp̄ali aut̄ ꝓcessione. Beda in agitur.
omel. dñice p̄me ꝓ ascensionē ita loq̄t. cum
spēs gra datur hominib⁹ ꝓfecto minuitur spēs
a pr̄e. nimirū ꝛ a filio. q. procedit a pr̄e. proc̄ ꝛ a filio.
qua ꝛ ei⁹ missio ē. ipa ꝓcessio. His ūbis a pr̄e
ostend̄ donationem gr̄e spēs sc̄i. duci ꝓcessionē
ul̄ missionem eiusdem. sz cum donatio ul̄

dato non sit mihi tp̄alis. stat q. ꝛ ih̄ ꝓcessio sue
missio tp̄alis ē. hanc q; tp̄alem spēs ꝓcessionem.
Aug. m. xv. li. de t. insinuat dicens. spūm sc̄m ꝓ
cessisse ait. qui ꝓ resurrōnem insufflauit discip
lis. his uerbis dicens. cum resurrexisset xp̄s
Aug. annotauit. ꝛ apparuisset discipulis insufflauit ꝛ ait.
Accipite spūm sc̄m. ut eum ī de se procedē ostenderet
tp̄s ē. unde que de illo scribat. ut legunt in euā
glio. ꝛ sanaret omēs. et ut ostenderet hanc ꝓcessi
onem spēs sc̄i ñ esse aliud q̄m donationem. uel da
tionem tp̄i spūs. adhuc ꝓ resurrōnem dñi. ihc
bis dedit spūm sc̄m. semel in terra ꝓ dilectione
proximi. ꝛ iterū de celo ꝓ dilectionem dei. q. ꝓp
ter hoc donum diffunditur cor nr̄m. meritis nr̄is
qua diligim⁹ deum ꝛ proximū. Q. đ aliquis dicit spūm
Aug. Sanctū aliquū qui datus spūs ñ dari. sed dona
tum spūm dm non dari. sz donari ei. cui
que ñ sunt tp̄e spūs. unde aut̄ spūs. s. dr̄ dari. ei
gra ei que ñ sit ipse datus hoī. ꝛ hoc dñe bedam
sensisse. in suprioribꝫ uerb⁹ quibꝫ dic̄ spūm sc̄m ꝓ
cedē. cum ꝓ suis gra datur hominibꝫ. tanquā
ñ ꝓpemet det. sz cui gra. sz qđ ipse spūs sc̄s qui dr̄
ē. ꝛ una mutuare ꝓsona. dicitur. Aptē ostendo aug̃
m. xv. li. de t̄m. ra dicens. Quidem spūm. s.
Aug. Qđ ꝓpie spūs
sc̄s qui dr̄ est
datum ꝛ munus
datum. cum insufflauit. hic de quo mox ait. suscipite
baptizate omnes gēs in noīe. p. ꝛ. f. ꝛ. s. ambi
gere ñ debem⁹. ipse ē. g. qui ī de celo datus est
die pentecostes. Quo modo dr̄s ñ ē qui dat spūm
sc̄m. imo q̄m dr̄s ē qui dat. cum. Ecce hic
ūb aptē dic̄. spūm sc̄m ꝓ. s. dñm dari hominib⁹
a pr̄e ꝛ filio. et qđ ipse spūs sc̄s qui dr̄s ē. ac trā
mutare ꝓsona nob⁹ dicit. nisi q; infundat aut̄ aug
ustinus. memb⁹. aptē ostendit ambos. m. a.
Ambos
li. de spū sc̄o dicens. Licet multa dicam de spū.
q. legim⁹. qui facit angelos suos spūs. uni ñ est
ꝓ spūs. ipse g. unum spūs ꝛ apli. ipse sunt
scum. sic ī tua electionis dic̄. qui a unum spūm
portauim⁹. qui cum qui ñ queat sanctificari mun
dari. animis. ꝛ sensibꝫ illabatur. ut sc̄ar⁹ sus
Ambos
pectus. extinguat ardorem. qui spūs. s. ñ ē de subdita creā
ture. nec de subdita mutabilium creaturarū. his
ūb aptē dicit spūm sc̄m ipm qui creatura ñ ē. mutā
bi memb⁹ nr̄is. se in eod. Omnis mutabil⁹ ē. creā
tura. sz ñ mutabil⁹ spūs. s. Quid aut̄ dubitem
dicē. q. dat⁹ ē. ꝛ spūs sc̄s. cum scriptum sit. Carnis

Pterea diligenter / do / viii / aduert q. ad doctōs ꝓma q. q. gemma e. q. ꝓcessio spūs
sc̄i sz ꝓma eterna qua a pr̄e et filio eternal. et sme tp̄e procedit. Alia temporalis
q. a pr̄e et filio coiter mtpe. procedit ad sc̄ificand' creatur. et hec ꝓcessio dicit missio
Ad 3^m q. p hanc tp̄alem missiones ꝓpius in scriptura dr̄ spūs sc̄s. ꝛ
spūs ds. ꝛ spūs pr̄is. ꝛ spūs filij. ꝛ spūs pr̄is et filij. ꝛ spūs sc̄s. ꝛ spūs
sc̄m. q. 20. ꝛ 20. ꝛ 21. ꝛ 22. q. de ipso agitur et scribant. unde lucē vij. 3^a. q.
q. dns ihc̄ ut ostendat hanc temporalē ꝓcessionē spūs sc̄i. ñ ē aliud q. donatum
a pr̄e ꝛ filio post resurrectionē ipm dedit semel in terra. ꝛ iterū de celo. ꝛ item
dat̄ ne solid⁹ eius dona. sed eius dona q. ñ
plura certe sc̄a ñ dant nec
hinc licet inferre hoc ad ꝓpositum. q. dat̄ deo spūs sc̄o

q. ꝓ sententia ꝓcedit ꝛ gemma q. salus et ecclia spūs dat̄
et ag. gra a polo deo ñ aduersatur

di dissidia ē · mhia ē · m eoꝝdibꝫ pſpm · ſ · q · da · no
bis · Qui cum ſit inaccessibil natura · receptabil
nī ꝑ ꝑ bonitatem ſuam nob ē · cōplens unitate
omnia · ſi qm ſolus participē · nullus ſimpler
ſuba opulens · immbz · immenſ ꝑſens · diuidens
ce ſuo ſinglis · vtq; tot · ſpiritū ſcm · q · unū
nul ſpc · ſcōs · qui diſciploꝝ ſensus ſeparoꝝ infudit
quē mō ꝑ fallē · Angli ad paucos mirabant mir ·
Spc aut ſcōs · pplis infundebat · Quis ḡ dubitet ·
quin diuinum ſit qđ infundi · plibz ſimul ac ter
mdi · ? vnus ē ſpc · ſ · qui datus ⁊ omnibz · licet ſe
paret aplis · ſic hic apte dicit ambz · qđ ſpc · ſ · q
⁊ ſuba ſimpler · cum ſit mō datus plibz · Alia q
auctoritate ḥ nō aſtruit ſ · qđ ſpc · ſ · qui ē equal ·
filio hominibz · dicit · Dat enim aut̄ de uerbis a
poſtolo · Sic ē carnal di diſſidia ē · m eoꝝdibz nr̄is ·
ꝑ ſpm ſcm qui datus ē nob · a quo datur · ab illo
qui dicit dona hominibz · Que dona ? ſpm ſcōg ·
qui tale dat donum · qual ē ſpc · Magna ē mia
eis · donum dat equale filio · q · donum ei ſpc · ſ · ē ·
p̄miſit · alios pliꝝ auctoritatibz apte monſtra
tum · qđ ſpc · ſ · equalis pri · ⁊ filio nob datur · nec
ḥ nī minor ē pri · ⁊ filio · vñ aut̄ m · my · li · de ·
Non ḥ quid minor ē ſpm ſcm · q · ⁊ eum pri
mit · ⁊ filiū ſ · ar · but̄ndum ē · An uti ſcā eccliē pre
Dic qđ utrum · ⁊ ſcā uti lam dent ul dare ꝑ
dent ul ꝑ ſunt dare ſunt ſpiritum ſcā ·
alios ſpm · s · Quem ſi alios dant cum ei donatio
ſupra ſit dicta ꝓceſſio · indi · ab eis ꝓcedē ſpc ſcōs ·
ul minus · ſ · ei tanta ēſſentia nō ꝓcedit ul minuit ·
Reſtat ḡ ut ſpm nō det ſpm · s · nec dare ꝑſum · vñ
aut̄ m · xv · li · de · t · Non aliquis diſciploꝝ xp̄i · ded
ſpm · s · Orabant quippe ut uenirent in eos · quib
manū imponebant · ut ſpm eum dabant · Quem
morem in ſuis ꝑpoſuit · ⁊ mine ſcā ſeruat eccliā ·
Denq; ſimō magꝰ offerens aplis pecuniā · non
ḥ dare · ⁊ m ḥanc poteſtatem ut dem ſpm ſcm ·
ſi cuicunq; impoſuero manꝰ accipiat ſpm ſcm ·
Quia nec ſcriptura ſuperꝰ diuitias uidens aut̄ ſimō
q; apli darent ſpm · s · ſi diuitias uidens aut̄ ſimō
q; ꝑ impōnē manuū ap̄lōꝝ · dat ſpc · ſ · Ecce hꝰ
uerbis oſtendō aut̄ nec ap̄los nec alios eccliē ꝓla
tos · docuiſſe ul dare ſpm ſcm · Qđ non ꝑſunt da
Et qđ pluſ ē non poſſe eam re ſpm ſcm hic
dare dicit meo dō ſubdens · docet · ·

Dē xp̄o ſc̄ptum ē · qđ accepit a pre ꝑ miſſionē ſpc
ſcī · reſtudit · in quo uterq; natura monſtrata ē ·
humana · ſ · ⁊ diuina · Accep quippe ut homo · et
fudit ut dꝰ · Nos aut̄ accipe quid hoc donum ꝑ
fluit · ꝑ modulū nr̄m · eſſunde · ū ſit aliud · nī mag
ꝑfluat · Sz ut ḥ ſiat · dīm ſit eos a quo id effice ·
inuocem̄ · Hi ſub expoſitē dē · annos ſpm · s ·
nī ꝑdē ſup alios effunde · ⁊ alios dare · Qđ nidet ·
Sed hinc indi · eminentiā qđ apl̄s
ad galathas de ſe loquens ait · Qui uos uti
bis ſpm · ⁊ operatur uirtutes in uob · Ecce eum
eum dē ſe tribuiſſe ſpm · Si intelligendum
ē · aplm diuiſſe hīi qui hīer poteſtatem ⁊ auctō
ritatem dandi ſpm · ſi qui miniſtrū hūnt · mq
abatur a dō ſpc · ſ · ut eum aut̄ aut ſup eum
locum ponens illud ūbum apli · Ab apl̄o ꝑdi
tum ē eis fides · mqua ꝑdicōne aduentum · xp̄i
ſemam ſci ſpc ſenſerunt · ſic illo xp̄i inuitare
munus · ad fidem · ⁊ ſenſibilibz miraclis · pre
ſentia ſci ſpc appar ebat · ut in actibz apl̄orum
legit̄ · Apte hic oſtenditur · qđ nī illi ſpm · s · apl̄s
tribuerint · ſi non in quib ꝑ impoſitionē manuū
dicendo eis fidem xp̄i · qm illi recipientibz qđ
ſpc · s · m eis eēt · Aliquibz uiſibilibz ſignis mon
ſtrabatur · Non ḡ homines qm̄ in eis ſcā da
re poſſunt ſpm ſcm · Verum ſpc · s · a ſe ipō dat ·
Dic ſtudendum ē eum ſpc · s · dari hominib ·
apte · ⁊ filio · qđ eſt · xp̄m ꝑfluē ꝓcede abu
troq; ul minus · utrum · ⁊ a ſe ipō detur · Si dat̄ a
ſe · ꝑcedit ul minus a ſe · Ad qđ dīms quia
ſpc ſcōs · ⁊ dōs ē · ⁊ donum · ſiue datum · nō · ⁊ dat
⁊ datus · Dat quid m̄ſimum dōs · ⁊ datur m̄ſi
mum donum · Cum aut̄ donatio ſiue dato ſpc
ſcī ſit opatio di · ⁊ cōmunis ſit · ⁊ indiuiſa opatio
cum ꝑſonaꝝ · donat̄ unusq; ſpc · s · nī mī a patre
⁊ filio · ſi · ⁊ a ſe ipō · vñ aut̄ in · xv · li · de · t · dicit ·
qđ ſe xp̄m dat · Sic inquid corp̄a carnis · mehil
aliud quam cibo · ſic donum ſpc ſci mehi ē aliud
q̄m ſpc · s · In tñ ḡ dominī di ē · m̄ſimum datur
eis quibz datur · ap ſe aut̄ dōs ē · ſi nemini dat̄
qui dōs erat · pri · ⁊ filio coeternus · antequam euq;
daret̄ nec qui illi dant · xp̄e datur · ō inmor ē
alios · Ita enim datur ſic dominus di · ut · ⁊ ſe xp̄m
dicit ſic dōs · Non enim dicit poſſe nī ē ſue poteſ
tatis · de q̄ dictum ē · ſpc · i multr ſpiritū · Ecce

Hic conſiderand̄ do v o / gnce ſeptem q̄es ꝑma q̄ · t · dā tempar ſpūs ſcūs ꝓcedit
dat̄ et mittit̄ apr̄e et filio et ecc aſcripō ſ̄ magnū · t · deq · et · t · dom̄ mg̃ · t · deq dat ſc
ipm̄ ut · t · dom̄ nec ex hoc · t · minor pr̄e et filio quia dat̄ ſſ · Ad 2m q̄ ꝑ ſpūs ſcūs nō poſ
ſet dare ſe ipm̄ et pr̄ et filius poſſent eū dare pr̄ aliquid poſſet dare et filius q̄ nō
poſſ ſpūs ſcūs ergo aliquid pr̄ apare · et filius q̄ nō ſpūs ſcūs q̄ ſ̄ ingenia q̄ opa tm̄ ꝑ
ſt mdnſa tempar · ergo ſpūs ſcūs ꝓcedit aſe et mitt̄ aſe et dat̄ aſe ·// · 3a q̄ · Qz pr̄
mig̃ legit̄ miſſū ſed filius et ſpūs ſcūs dicit̄ aut̄ filius miſſū apr̄e et ſpūs ſcūs et a
ſe ipō et illa miſſio fuit mcarnatio · ⁊ q̄ factus ē homo per q̄ viſibl̄ fuit apparuit q̄
t · apa q̄ nec pr̄e et filij et ſpūs ſcī q̄ſſ dicta q̄ · Qd filius dicit̄ · Omnia q̄cūq; habet pr̄ mea ſunt
hec dicit · t · ſm ſcām fidem ſm ſm q̄ non t · apatri · mea tm̄ ſed ſm ſcām deitatē dicta ·
q̄ ſo pudent · Chriſt̄ ſcūs et dei filius duo mihi · et dat̄ patri · no
ne pūtep̄ mentiendo aliud quid pat̄ filius ·

Aug.

apre dicit. qd' spc scs. se ipm dat. Si enim spc scs se ipm dare non pot. ipe eum dare pot. filius dare pot. itaq; pr pot aliquid filius qm non pot spc. s. Item. Si pr filius dat spm sem. nec ipe dat aliquid q; pr operatur filius. qm operatur spc. s. Dat q; spc. s. se ipm. Si autem se ipm dat. tunc a se ipso procedit missus. Qm utraq; nec; stam processio ipius spc. s. ut missio ipi est donatio. ita ē di operatio. Procedit q; spc. s. ipse a se. mittitur a se. qua datur a se. Non e autē mitti si spc scs di mitti. ut spc scs procedē a se. stam. ita ut procedē a se de filio di dicit aug in sermone. de emn filius. Qm n mō a pre missus ē. sz ita a se dicat mitti a ipo. ita spu scō. quemadmodū filius ut spc scs. se. sit missus. cum utiq; sit ubiq; tamdiu ds. stam utiq; quid aug legit missus. De spu enim scō legit. qui mittet pr in nomine meo. Et item. Si abiero mittam eum ad uos. Et filius de se dicit. Et eum a pre ruent in mundum. Et apse dicit. Mitto ds filium suum. In ysaia autē scriptum est. Et ecce ego mitto Seraphin utraq; ut ds ē. ubiq; q; ē filius. ubiq; ē. spc scs. Illuc q; missus ē filius. ibi erat missus scs. ubi erat. Qm intelligendo

Amb.

vo ecce q̄rendum ē. qm data sit missio ut intelligatur missio filii. ut spc scī. Pr usq; eum solius inquid aug meo nusquam legit missus. nisi filius. et spc scs. Et de filio pmū inde inuenim. qm missus. apse dicit. Mitto ds filium suum fem ex muliere. ut simul ostendat eo ipo missum filium. q; fem ex muliere. Qui enim a pre sine spu scō non potuit. quia pr intelligitur mittere se cum. cum fet ex femina. qui utiq; n fecit sine spu scō. Ecce hic dicit filium missum a pre et spu scō. Quia spu scō filius sit missus auctor

Amb.

Est qa spu scō missus sit ut aug in eod auctoritatibus confirmatum. Ipse. s. pc dicit. Spū ysaiam. Nunc misit me dns et spūs eius. De hoc amb. i. li. v. de spu scō ita ait. Quis ē qui dicit. misit me dns. et spūs eius. nisi qm ne una a pre. ut saluos faceret pectore. i. ex pre. et ipm filium misit et spūs. Jo in eodem. Datus ē a pre ut ysayas dicit. Puer natus ē nobis et filius datus ē nobis. Datus ē. ideo dicit. et a spu. quia et a spu missus ē. Dicit enim filius. Spūs dni super me. propter qd unxit me euangelizare pauperibus misit me. predicare captiuis remissionem. et. Quo cum de libro ysaie legeret. ait meipsum. Hodie completa est hec scriptura in auribus uestris. ut de se dictum ee significaret. Bene aut dixit sup me. quia qui filius hominis et missus. ad predicandum sic secundum humanitatem. ut sup. ipm ē spūs. sic ipo

Amb.

ee ex his ubi ostendit ambo. stum ee missum et datum nob. si nō aperte sic a spu scō. Quod filius ostendit ee datum et a se ipo sit dat et a patre dicens in eod ubi cum nō diffinitum sint pauperiam. aq datus sit filius. ostenditur datus gratia humanit. ut et ipse filius dederit.

Amb.

ecce hic dicit quod filius se. quia humanitate eum deorum. Si autem filius a se datus ē. a se q; missus est. a se pcessit. ubiq; uerum ē. ideo oportet eum ei missio sit duina operatio. Quo autem a se mittat aug astruit in li. v. de t. dicens. Forte aliquis cogit. ut dicam et a se ipo missum ee filium. qm mariis accepto ipse uisus operatio mutatus ē. Et inquid aliq. Quid ih pr eum misit si ipe se misit. Cui respondeo. Quereris ut dicam. quomodo eum pr sanctificauit si ipe se sanctificauit. Verum qm eum dns am. Quem pr inquid sanctificauit et misit in hoc mundum. Et alibi. Ego pro eis sanctifico me ipm. Item ego. quomodo eum pater tradidit si ipe se tradidit. Verumtamen eum legimus credo respondebit. si ibe scpm. quia una uoluntas est patris et filii. et inseparabilis operatio. Sic q; intelligat illam meam natiuitatem. qua ex uirgine natus sum. qua filius intelligitur missus. una eademque operatione patris et filii. inseparabilium ee sam. non inde seperato spu scō. et a pre filio missus ē idem filius. qui a pre et a uerbo cui factum ē ut uisibilis et mortalis carnis hominib; appareret. Non enim missus ē mutando locum. qui ubique erat. Qui pr pr inuisibilis una cum filio eorum inuisibilis eundem filium inuisibilem faciendo. misisse eum dicunt ē. qui sic inuisibil fieret ut eum pre inuisibilis ee desisteret. et sibi a inuisibil ubi mearum inuisibilem mutaret. et uisibilem inferret. Ita missus a pre intelligit filius. ut nō missum ei eum pre mittentis inuentio intelligat. Cum q; sic accepta est forma serui ut maneret in ea immutabil forma di manifestum ē qd a pre et filio nō apparuit

q; filius dei preter eius gratiam sm q; missus dicit pt meluis et uerius sm eam diuinitatem preter eam igit diuinitatem mittit uel eam uisibiliter mutando et carne assumit uel eam inuisibiliter intra pprietatem primo mo dicit missum et mutatio uultus et hoc mo missus ē semel tm. sed duo mittit cottidie et missus est mo uultus sit homo sed ut sit eius hoīe et hoc mo mittit ad apostatas et ad angelos et ad sanctos. Et ita q; q; licet pr corpe aliquo ignotat sicut filius non tm dicit missus q; m pre et auctas principij q; e principium filij et spūs scī. Anima q; e q; pr mo ideo dr missus filius uel spūs scī q; ipe sit maior et illi minores sic quid hereticus putarunt sed semp concedada auctoritate principij et q; pr mo inuisibilis erat apparuit sicut illi

.vj.

fcēm fit qđ appareret mfilio · ab mufibili pre
cum mufibilu filio · ꝙ ꝑpe filiꝰ unibil mutteret.
Ex fupđictis apte monftratum: Summarum eoꝝ
qđ filiuſ miſſus ē a pre · a fpu ſc̄ꝰ q đicꝫ fcō · a ſerpō · aque fit ꝓpa miſſio affirmauim⁹ ·
· i · incarnatio · i · qđ factus ē homo p qđ unibilis
apparuit · qđ ꝫ op̄ cōmune pris · filij · ſpūſc̄ fcā.
Sed ad hoc opponit̄. Si filiuſ a ſerpō Q̄o cur
miſſus ē · cur g̈ aīa me ꝑ hoīem? dic̄ aīa
ad hoc aūg̈ reſpondet · m · y · li · de t. dicit. ꝑ nō
hoc dictum ē ſecūm formā ſeruꝰ · ſecūm nem-
Soluno. qm̄ n̄ fecit ut mitteret · i · n̄ ē opatus · incarnatio
nē · & ſecūm formam dī. verum ſemel cū miſſus
Dic qđ utrum ſemel cū miſſus fit filiuſ an ſepe.
fit filiuſ an ſepe mittat? Si enim miſſio filij
ꝑ cū incarnatio ē · cum ſemel cū incarnatus
fit · & ſemel cū mādī miſſus · fit ſi ſepe mittitur
ē · alia ē miſſio q̄m incarnatio. Et que ē illa? Nū
quid etna generatio · miſſio ei⁹ dicenda ē? an · ī
alia miſſio querenda ē? Q̄o duobꝰ tm̄ dicitur
Ad qđ dic̄ qđ duobꝰ tm̄ dicit̄ filiuſ mitti · ſe
filiuſ mittit ꝑ illam etiam gentem q̄ meſſa-
bilē ē · ſecūm q̄m ī miſſus ꝑſert dici ut intelligat qui-
busdam · Et melius ac utilius ſecūm eam dī gentis
ꝑ eam g̈ duobꝰ tm̄ dī mitti · i · ut cum unibilis
mundo apparuit · carne indutus · ut cum ſe manifeſtaſ
pſis ſic teſtificatur ab eis ꝑ quos ꝑcognoſcitur.
Hoc duos miſſionis modos aūg̈ apte diſtinguit
in · iij · li · de t. dicens. Non eo ipſo qđ de ꝑ natꝰ
ē miſſus dī filiuſ · & ut eo qđ apparuit huic mū-
do ūbum caro fm̄. unde dicit apte gen-
uem inmutabilem · i · eo qđ ge ꝑ cuiuſquam nūc
ꝑcepit hīc dictum ē de ſapientia · ſemꝑ tm̄ eam de
celeſtibus ſedibus · ad ſede magnificentie ſue ut me
cum ſit · cum ē laboret · i · docear me laborare.
Et nunc unicuiq; mittit⁹ cum a quo ī eo gnoſci
tur · atq; ꝑcipitur: quamuis ꝑcipi · cognoſci ꝑ.
ꝑ capitu ut ꝑfecta cognitio in diſcipulo ꝑfecte · in doctore
ronatur. Q̄o ſecūm aūg̈ ſemel · ſecūm aūg̈ ſepe
fit miſſus · ſecūm aūg̈ ut ſit hō · ſecūm aūg̈ ut
Hec diſtinctio ſumit duo ī fit ē homine ·
miſſionis filij · ſecūm aūg̈ ſemel cū miſ-
ſus ē di filiuſ · ſecūm aūg̈ ſepe miſſus ē · cum
tur conditor · ſtam ſecūm aūg̈ miſſus ē ut ſit hō.
qđ ſemel cū fm̄ ē · ſecūm aūg̈ ū mittitur · ut

·I·

·12·

ſit cum homine. Q̄o ī conditor mittit̄ ad ſcōs, et
miſſus ? ī aīa mea nationem ad oēs ſcōs qui an
tiquitus · i · ad anglos · vīī aūg̈ de filio · i · de ſapi
entia ꝑ⁹ loquens in · iij · li · de t. ait. Alter mittit̄ dūs.
ſapia ut ſit cum homine · aliter miſſa ē ut ſit hō.
in anima enim ſcōs ſe infert · i · amicos dei ꝓphe
tas ſtruit · ſic ī impletur ſcōs anglos. Et cum ne
mo planctu ꝓphete · miſſa ē ut impleret anglos ſi
ut eēt anglus · nec ut eēt cum hoīb⁹ ut in hom
nib⁹ ut antea impleret cum impletur · & ut ꝑfi
cibum fieret caro · i · hō. Q̄o ſecūm aūg̈ modum
Hec ea notandum ē. dī miſſus īmundo ſed
qđ cum his duobꝰ modis mittatur aliter nō.
filiuſ · ſecūm aliter dī miſſus īmundo · ſecūm aliter nō.
nō · ſo enim nō miſſus īmundo dī · q̄ unibilis mundo dūs.
apparuit · vīī aūg̈ in eod · li · dic̄ · Cum ex ꝑte aliq;
mente ꝓpter mutationem quod dicitur ſi nō in hunc mundū
ſum enim ſenſibiliter apparet · i · corpeis ſenſibus
ꝑſto ē · ſtam · i · nol · ī ſecūm qđ nunc aliquid eorum
eorum · ſi nō in hoc mundo ſum? · i · horum unus ſpe ī
mearum inuenimur · in q̄bus dumtaxat ſapientia
n̄ ſunt ī hoc mundo. Expedit aliquem qđ ꝓter
ineffabilem gentem duobꝰ modis mitti filium.
· i · ē unibilis apparuit · ut ī unibilis ꝓpter nos.
Ut q̄ · cum ꝓ nō dī miſſus · ei ſum ꝓ nō dicit̄
ex ꝑte a quo q̄m cognoſcitur: miſſus eum
hīc filiuſ · Ad qđ dicim⁹ q̄ in eo eſt ab alio cognoſ
ꝓncipij auctorem ſui non hīt de ex ut filius.
quo ſit · a quo filiuſ ē · ſic ꝓpo · g̈. Pr̄ enim ē ut aut
aūg̈ · in eod · li · ꝓncipiū voci dum mittit · ut ſi
metus dī dicatur · q̄ ꝓncipium ē filij · ſpūſc̄.
ſtam ut aut aūg̈ in eod · Si noluiſti ī dō pr̄. per
ſubrectā cātam unibilis apparere. absurdiſſime
n̄ aut a filio quem genuit aut a ſc̄o ſpū qui
de illo pcedit miſſus dicetur · congruenter aut
ille miſſus dī · qui in carne apparuit. miſſus
aut ille qui ī ea n̄ apparuit. Putauerunt quidam
Deoq; putauerunt quidam filiū · ſpm ſcm
hereſi · eum pr̄ n̄ ſit miſſus · ſi minor eſt miſſus ꝑ
filiū · ſpūſc̄ · g̈. prem ē maiorem ut · q · miſſi dūs.
ac filiū minorē · ſpm · s. · aq; prem q̄ maiorem
miſſus ut ꝓ q̄ minorē. Quod aūg̈ impbat in
· iij · li · de t. ait contradicens. Non ō inquid ar-
bitrandum ē · minorē eē filiū · qđ miſſus ē a pre.
n̄ ō minorē ſpm ſcm. qua · i · pr̄ eum miſit · & filiꝰ

D. xvi.

hinc enim ꝓ̄ inuisibilem cām hinc post ꝓ̄ ꝓ̄ma
pñ emendacionē ñ ꝓ̄ mequalitatē nl̄ impari
tatē nl̄ dissimilitudinē subē inscīs hec po-
sita intelligunt. Non g̈ ideo pr̄ dr̄ misisse filium
nl̄ spm scm. qđ ille eet maior. illa minor. sed
maxime ꝓ̄ auctoritatem p̄cepti omīdandam.
ꝙ̄ inuisibilis cāmā ñ sic illi apparuit. Ecce
ostensum ē que sit missio filij. quibꝫ nūl min-
uatus. De missione spūs scī que sit duobꝫ nūl inui-

Dvne de spū seō uenerō bꝰ̄ inuisibiliter.
ē. ꝑ̄ illam ineffabilem nectaream ꝓ̄cessio-
nem. qua ꝓ̄cedit apr̄e. filio. non ase ipō q̄
sit ꝓ̄prius eius ꝓ̄cessio. q̄ dr̄ missio siue donatio.
Ad qđ dnūl qua sic filius duobꝫ nūl dr̄ mitti-
mo quo inuisibiliter mundo apparuit. alīꝫ quo
inuisibiliter cuidā nūlꝫ ꝓ̄prium. sed ꝑ̄ ipm. s. apr̄e
et filio ac se ipō duobꝫ nūs. pcēd. siue mitti
siue dari dr̄. uno inuisibiliter. alīo inuisibiliter. Dat̄
ē enim inuisibl̄ cām̄e demonstratione. sic in
die pentecostes. aliis q̄ meibꝫ. dat̄ cotidie inui-
sibiliter. illabendo mentibꝫ fidelium. ꝑ̄ quē dr̄ mitti
que sit inuisibilis spūs. de hoc aūt in seqūti qui
vi. li. de i. ita am̄plius. mē melligē sic inuisibi-
le spūm scm̄ esse. mittī. cum missus. ꝓ̄ dicatur. scī est. tūc.
enim q̄dam cām̄e spēs ex ꝓ̄. in qua inuisibilis
ostenderetur spūs. siue cum in ꝓ̄m dūm corpa-
li spē columbe descendit. siue cum die pente-
costes fōs ē subito de celo sonus q̄si ferretur
flatus uehemens. ubi sunt illi lingue diuise
sic ignis. qui insedit supra unum quīq eorū.
hēntes opacio ꝓ̄pria. et celis oblata mortalibꝰ mi-
sio spūs dicta ē. non ut appareret ei ipa
substa qua. ꝓ̄ē inuisibl̄. et incōmutabl̄ est
sic ꝓ̄. et filius. sunt ꝓ̄ceptis inuisibilibus corda ho
minū cōmota. aliqñ manifestacione uenien
tis ad occultum cōmutatē semp̄ ꝓ̄sentis ostendi.
Ecce hic ūb apr̄ aūg ulum modū missionis
qui inuisibiliter gerebat. cum nō ꝓ̄pe spēs misi na
tura ñ indicatur. qui nec in illo cām̄e tis mag
nitudo ꝑ̄m in alīs. si ad aliud. In illis enim ꝓ̄p
eat ad hominē. uenientes ostendebat ē inui
sibiliter. ad quos ille cām̄e uenebant. non enim spē
s. ꝓ̄pali motu nunc uenit nl̄ descendit in ho
minē. sed ꝓ̄palem motum cām̄e figurata ē spū

alis. inuisibilis spēs scī missio. Et ut apr̄ dicam
plius. modū missionis spēs scī. corporalium.
monstrata ē spūalis. minor missio spēs scī. siue
donatio. de qua agendum ē. Cum filius sit minor

Sed ꝑ̄ q̄rendum ē cum filius pr̄e secm̄ nūl
dicat̄ minor pr̄e secm̄ nūl cām̄am m̄ q̄ appa
rionem qua uniforma cām̄a apparuit ē ñ spēs scī
rum cui. spēs. s. ñ dicat̄ similit̄ minor. sum̄ mitti
pr̄e. ē uniforma cām̄a apparuit. Nam de filio q̄ minor sit pr̄e. secm̄ formā q̄ missus apparuit.
apr̄e olī aūs. m. nūl. li. de v. dicens. Quis dē filium
suum. s. scīm ex muliere. scīm sub lege. usq
adeo parvum ut scīm. eo tp̄e missum quo
scīm. carnē g̈ scīm minorē. in nō minorem q̄m
scīm. in nō scīm in q̄m missū. Et
ut habes ex filiū in q̄m ē missus. i. scīs minor
ē pr̄e. cur g̈ spēs. s. ñ dr̄ minor pr̄e. cum in spē
cām̄am assumpsit m̄ q̄ apparuit. Quia alia
spēs. s. assumpsit cām̄am in qua apparuit. Aliud fi-
lius. Nam filius accep̄ pmonē. spēs nō. ñ filius. ut
accep̄ hominē. ita ut fieret homo. spēs ūs. s. non
ita accep̄ columbam ut fieret columba. De hoc aūt in
vi. li. de i. ita am̄plius. Nisi q̄m septimum ē. qđ dēs pr̄
maior sit spū scō. nl̄ spēs scīs minor pr̄e. q. non
sit ē assumpta cām̄a in qua appareret spēs scīs.
sic assumpsit filius hominis. m̄ q̄ forma ꝑ̄m
di uerbi plena p̄sentaret. ñ ut hēret ūbum di
sic alij sc̄i sapientes. si qđ ꝑ̄m ūbum erat. Aliud
ē enim ūbum in carne. aliud ūbum caro. Aliud est
ūbum in homine. aliud ūb̄ hō. caro enim
q̄ homine posita ē. in eo qđ am̄ ūbum caro fac-
tum ē. Non g̈ sic assumpta ē cām̄a m̄ q̄ appa
ruit spēs. s. sic assumpta ē caro ulla. humana
forma ex uirgine maria. Sō enim columba. Nec illi
flatum. nec illum ignem uisibiliter sibiq; iun
ctē plene assumpsit mentem. Et xp̄i dicit apr̄e
ostensum ē. secm̄ quid filius dicatur minor pr̄e.
i. quare filius dicatur minor pr̄e. ñ spēs scīs.

Notandum aūt qđ filius secm̄ qđ filius secm̄ qđ
qđ hō scō ē. ñ ñ pr̄e. ꝙ̄ spū hō fōs ē ñ modo
scō. et ꝙ̄ se ipō minor dicat̄. qđ se pr̄e. ꝙ̄ spū scō et
ipō minor dicat̄ secm̄ formā ser-
vi. Aūg ostendit. i. i. li. de i. dicens. Errant
trinitatis homines ea que de xp̄o secm̄ hominem
dicta sunt. ad eius substam que semp̄ ina est

Aūg.

Aūg.

Aūg.

Aūg.

Aūg.

De filio plura.

Quare ñ sit de spū scō.

Aūg.

Aūg.

Aūg.

Aūg

ūsliter emel sic illud qđ ipe dix dic. Pr maior me ē. qđ ppē formam serui ūmal diem secdm q̄ modum ī se ipo minor ē filius. Quoñ enim ñ ī se ipo minor fr̄s ē. qui se ipm̄ germanum forma serui accipiendo. Non enim sic accep forma serui. ut amittēt formam di. in qua erat equal pri. Informa g̃ di unigenit pris. est ē pri. Informa serui ī se ipo minor ē. Non g̃ i merito scptura dic. utrumq. s. equale pri filium. Prem maiorem filio. Illud enim ppē di formam. Hi aut ppē forma serui intelligunt.

Hug. De hoc eod. in. ij. libro de t. ait. Di filius equal pri. secdm di formam id est ē. minor pre secdm formā serui q̄m accepit. in qua ñ m pre. h ī spi ritu scō. nec hoc tñ h ī se ipo minor iuenit ē. ppē q̄m ut dō ait. in libro sua mgrimmū. ñ mñ pre. h ī se ipo. ī spu scō minor fr̄s ē. ī ī minor ait paulomū ab anglis. est g̃ di filius ut ipe ait in. i. li. de t. dō pri natura equal habuit minor. i. ī forma serui q̄m accepit.

Hilar. Hilarius autē ostendit. filiū secdm formā serui minor pre. ī se ipo. ihū scō. hylax. alūs. qđ dicit. Non aut dicē indi. qđ pr sit maior nec pr sit maior filio. nec tñ nec filius tñ minor. hilarius sit minor pre. Pr enim dr maior ppē auctoritatē. qm̄ deo ē auctoritas gñationis. secundū quam dicē pr maior me ē. et ap̄le. Donauit ei nomen. qđ ē. s. o. n. cum g̃ ait. pr maior me ē. hē ac si diceret donauit ih nōi. Si g̃ m quid hylax. in. xi. li. de t. donauit auctoritate pr maior ē. mundo p dom̄ affectionem filio minor ē. Maior unq̄ donauit ei. ut minorem ñ ē. cū unum sint donans. aut enim. ego. et pr unum sumus. Si ñ ut donat ihū ut affirmēt sit inglā di pris. minor pre ē. Si aut in ea gla ei donauit ē. qua pr ē. habes. et indonā ut auctoritate. qm maior ē. undonans affectione qm unū sunt. Maior unq̄ pr filio ē. et plane maior. cui ñ donat ee quam ē ipe. cui innatā bilitatem ee. imaginem substantie. naturam. in natura quem ex se in forma sua gñat.

Aug. Audi lector quid super hoc dicat hylarius cui uerba ubicunq̄ occurrerint diligenter nota precipe intelligē. De missione spūs scī qua ipse ad nos accedimus. ad allig sibi nos.

Iam nūc distincta sunt. Contuer ego gratia ꝑma q̄ spūs scūs qui deus est ac creata mentate p̄ patrē et filio et ad ipō tempaliter procedit. et mitta ac donatur fidelibus. Gra q̄ q̄ spūs scūs ē amor patris et filij quo se mutuo amat et nos. Gra q̄ q̄ spūs scūs ē amor siue caritas qua nos diligimus deū et p̄ximū q̄ tuc dicat mitta siue dat nobis cū ita ē in nobis ut nos faciat diligē deū et p̄ximū et qui diligit ipm̄ dilectus diligat deū. Quia dilectus ipa deg ē. s. spūs scūs ait q̄ h̄ nō tenē mgri. Gra q̄ q̄ deg dr spes mea nō q̄ ipa sit ista. quia p̄ q̄ ista sunt. Alioq̄ non aut deg dr caritas illo mō. sed q̄ apa ē caritas ipa. Gra q̄ q̄ caritas q̄ ē spūs scūs in se nō efficit nec defectū q̄ deg ē. sed homo in eo efficit et defectū aīe et dr magnificēt et nob nō in semetipso. Gra q̄ q̄ spūs scūs spat in nob actū credendi. actū sperandi. mediantib; uerbis fidei et spei actū in diligendi spatur in nob sine aliquo uerbis medio. et patet eodē. q̄ mgri nō potuit tā te causatā preter actū et nō tenē q̄ preter actū diligendi doctoribus parui hylarij caritatē creatā et sic ut certū teneat h; q;

Hug. Deinde ostendit auc qđ dilectio ipa qua diligim dr in nob gratuita dō ē. Sed adhuc apertius in eod. li. subdit dicens. dilectionē fr̄nam q̄nam cōmendat iohēs apls attendamus. Quia dilectio in quo fr̄em in lumine maneri et scandalū in eo non ē. Manifestum ē qđ misericordia precio

Hug. Deinde quidam ad hoc aut ut intelligibilius. hanc ostensionē ne doctā ac plenā ppiciā haleat cessarū. s. qđ ipe primitus. quiddam ab h̄ nal de. s. ē carnal qua necessarū. Dictum quid ē sup. Salis diligim dīm auctoritatibus ostensum qđ ipe. s. et primum amorem pris et filij quo se mutuo amant. nobis aut addendum ē. qđ ipe ut ipe. s. ē amor siue caritas. qua nos diligim dīm et primum q̄ carnal cum ita ē. et ob hoc nos faciat diligere deum et p̄ximum. Et ipe. s. dr mitti ut dari nob. et qui diligit ipam dilectionem qua diligit primum deus ē. Sed adhuc apertius in eod. li. subdit dicens. dilectionē fr̄nam q̄nam cōmendat iohēs apls attendamus. Quia dilectio in quo fr̄em in lumine maneri et scandalū in eo non ē. Manifestum ē qđ misericordia precio

Hug. Deinde ostendit auc. Quia dilectio ē ex deo et omnis qui diligit ex deo natus ē et cognoscit deum. Qui non diligit non cognouit deum. quia deus caritas est. Et infra. Deum nemo uidit unq̄. Si diligamus inuicem deus in nobis manet et caritas eius perfecta est in nobis. Et infra. Timor non est in caritate. sed perfecta caritas foras mittit timorem. quia timor pnam habet. Qui autem timet non est perfectus in caritate. Et infra. Nos diligamus deum quoniam deus prior dilexit nos. Et infra. Si quis dixerit quoniam diligo deum et fratrem suum odit mendax est. Qui enim non diligit fratrem suum quem uidet deum quem non uidet quomodo potest diligere. Et hanc mandatum habemus a deo ut qui diligit deum diligat et fratrem suum. Hec auc.

nem in frīs dilectione posuit. Iam in quo sc̄a
malum nō ē. in q̄ perfectus ē. et nō audit dilectionē
ōi carnalle. q̄ nunquam facit nisi q̄ in pa
frīa dilectione multū intelligi dīn. Apīssime
enī in eadem epla paulo p̄ duxit ra. Dilectissi
mi diligam⁹ invicem q̄ dilectio ex dō ē. et omnis
qui diligit ex dō natus ē. et cognouit dīm. Cui nō
oīligit nō cognouit dīm. q. dō dilectio ē. Sīa ōtex
no tanī aptē declarat. eandō p̄iam frīam dilec
tionem. Iam frīa dilectio ē. qua diligim⁹ invicē
nī solum ex dō. h. et dīm ex anima autē. Io
hīs p̄dicat. cum g̃ de dilectione diligimus
frēm. de dō diligimus frēm. nec fieri potest. ut
eandō dilectionem. nī p̄eptue diligam⁹. qua fra
trem diligim⁹. qui dīs dilectio ē. frem. Qui nō
oīligit frēm. nec ē in dilectione. Sequi non ē
in dilectione. non ē in dō. q. dīs dilectio ē. ex
aptissime dr̄ frīam dilectionē dīm ex. Qīs frīa

Cum autē frīa dilectio sit dīs dilectio eam
nec p̄ ē nec filiul ē. et nī spūs sit dīs. non
scīs qui ꝑtrio minuat dilectio nī p̄ nī filius
carnal dicitur. vii autē m. li. xv. de fructum
t. Sī in domī domī dī. mēh manul spūs sanctus
ē ea tate. et nullum ē mal⁹ donum di q̄m spūs
scī. quod sequim⁹ ē. q̄m in ip̄e sit carnal que
dr̄ dīs. et ex dō. ita enim aut ioh. dilectio ex
deo ē. et paulo p̄. dīs dilectio ē. et manifestat
eam se dixisse dilectionem dīn. quam dixit
ex deo. dīs g̃ ex dō ē dilectio. frem in eod. Ioh̄s
nolens de hac re aplō loqui multū. In hoc
cognoim⁹ q̄m in ipō manem⁹. et ip̄e in nob. q.
de spū scō dedit nob. Spūs nat scīs de quo de
mur nob. facit nos in dō manere. et ip̄m in nob.
Hoc autem facit dilectio. spūs ē g̃ dīs dilectio.
spūs g̃ significatur ubi legim⁹. dīs dilectio est.
Ex his apparet q̄ spūs scīs carnal ē. Qīs nō
ed ne forte aliquis dicat. illō est dictum
dictum ē p̄ excessionem cause. p̄ carnalem
dīs carnal ē. eo. s. q̄ carnal sit ex dō. illud de
non sit ip̄e dīs sic dr̄. dīs mea patien
tia. et spes. non q̄ ip̄e sit ista. sed quia tal sic
ista ex eo sunt. Decurrit autē ostendēs illud. Tu
n hoc ē dictum p̄ cām sic illam. xv. es patīa
li. de t. ra dicens. Sīon dicturi sum⁹ et spes mea.
carnalem. n. ꝑtrea ē dictam dīm q̄ ipa carn

Tal sit ulla suba que dī digna sit nomine. si q̄
nonum sit dī sic dictum ē. dō. Tu es patīa mea.
Sion unde io dictum ē. q̄ dī suba ē mea patīa.
si q. ab ipō nob ē. vñ alibi. Ab ipō ē patientia
mea. huic enim sensum facile refellit. scīptura
rum ipa locutio. Tale ē enim. Tu es patīa mea.
quale ? dñe spes mea. et dīs mīs mīa mea. et
ta similia. Sīon ē autē dictum. dñe carnalis mea
aut tu es carnal mea. aut dīs carnal mea. Si
ta dictum ē. dīs carnal ē sic dictum ē. dīs spūs ē.
Si qui n discernit unde illa ā dño. nī ex pōnem q̄
rat a nob. Sion enī apertus quidē possum⁹
dīre. dīs g̃ carnal ē. Ex p̄dictis clare fieri q̄
spūs scīs ē carnalis. qua diligim⁹ dīn et p̄ximum.
vñ facillime nob ostendit. quo in spūs scīs mutat⁹
sive detur nob. Quo in spūs scīs mutamur vel de

Tunc enim nob mutu⁹ dari
dr̄. cum ma in nob ē. ut faciat nos dilige
deum et p̄ximum p q̄ maneam⁹ in dō. et dīs in
nob. vñ aut⁹ dñe missionis modum ut minuam⁹
m. xv. li. de t. ra. dīs spūs scīs qui p̄cedit ex dō.
cum dat homīm sint accensi eum ad diligendū
deū et p̄ximū. et ip̄e dilectio ē. Sion enim hō
mō diligat dīn mihi ex dō. Nec q̄m dat⁹ vel
mittit. spūs. s. nob secūm q̄ dr̄ datum sive do
num. q̄ donum aut⁹ emendat ex plana sa
pientis quo in dicit. in eod libro. Dilectio meo
rum dilecta ē mihi. et adversarii nīri. ut aut ap̄le p̄ spūm
scīm qui datus ē nob. Nullum ē isto di dono
excellentius. Solum ē q̄ dicit⁹ nos filios
regni. et filios p dictionis. Dant⁹ itaq; p
spūm munia si sine caritate nichil prosunt. Sin g̃
nī impediantur. cuncta spūs. s. ut enim di. et p̄ximum
faciat amantem. ille a similitudine nī distet⁹ ut ap
petam. nec spūs. s. p̄ce dr̄ donum. nisi q̄ dilec
tionem quam quis habet. et loquatur om
nibus linguis et habet apīam. et omnē sciam et
omnē fidem. et distribuerit substantiam suam et tra
dit corp⁹ suum ut ardeat. nichil ei prodest. Om
nium g̃ bonum ē sine quo ad etnam unitam
neminē tamen bona p ducunt. Spūs vero di
lectio ut caritas. nam unī rei. nomen ē unde q̄.
p ducit ad regnum. Dilectio g̃ q̄ ex deo ē. et de
us p̄ter spūs scīs ē. p quem diffunditur in cor
dibus nīris. dīs caritas p quam nos tota mun

Predicte auctoritatis colligimam.

bnar tunat. Quo ẽca rectissime spẽ sẽs. cum
sit ds. uocatur donum ⁊ di. Qđ donum ꝑpe
quod uni carnal intelligendum ẽ. que ponat
ad dim. ⁊ sine qua qs̃ libet aliud di domi non p
ponat ad dim. Ecce hic apparet qđ supdictũ
est. qđ carnal sit spẽ. s. ⁊ donum excellen
tius ⁊ qm̃ hꝫ donum. s. spẽ. s. detur nob. ẽ. cum
ma impetu aliquem. i. ma hẽ ee in aliq. ut cum fa
ciat ver. ⁊ primum amatorẽ. Qđ cum fiat time
or dar. ⁊ siue mta aliquem. ⁊ rẽ ille dr ꝑpe hẽ
spm sc̃m. verũ accedendum sit qđ spẽ. s. auge

Due qr si carnal spẽ sẽs ẽ. cum augr in ho
tia augeat ⁊ minuatur in ho. ⁊ magis ut
minus ⁊ magis ⁊ minus p causa tia non habeat
habeatur verum accedendum sit ut ut dict.
qđ spẽs augeatur ut minuat in homine. et
magis ⁊ minus habeat. Si enim in homine au
geatur ⁊ magis ut minus datur ⁊ hꝫ cur. mutabile
ẽ inde. ds aut omnino immutabile ẽ. vide g
qđ ⁊ spẽ sẽs. nõ sit carnal. ut carnalis augeatur
ut minuat in homine. Item. Carnal nõ
hĩm dat ut hãt. ⁊ hĩm ut pleni hãt. Si g spẽ
sẽs carnal ẽ. ⁊ nõ hĩm datur ut hãt. ⁊ hĩm ut
pleni hãt. Si qm̃ datur non hĩm. cum ꝑpe ut
ds sit ubiq. ⁊ in omnibus ĉaturis totus ⁊ qm̃
pleni datur ut hꝫ cur sine fin mutue. Respo
ns mta respondem dicemus qđ spẽ ad ꝑmam
sẽs siue carnal pnt immutabil quiem.
e. nec in se augeri ut minui. nec in se recipit
magis ⁊ minus. Si in homine ⁊ pot hoi augeri
⁊ minui. ⁊ magis ⁊ minus datur ⁊ hꝫ cur. sic ds
est magnificus ⁊ exaltatus in nob. qui nõ in se
nec magnificatur. nec exaltatur. vñ xpiana. dici
tur homo ad ex altum. i. ex. ds. sup quem loq̃
atur auctor nal. ds nõ in se Si in nob de homis gn
dicens. Si g spẽ sẽs datur homini. ⁊ dat ampli
atum. i. augetur. ⁊ magis ac minus hꝫ. ⁊ nõ immu
tabili ĉaritas. Responsio ad secundam.

Cum magis ubiq sit. ⁊ in omni ĉatura totus.
sint nõ multi qui eum nõ habent non enim
omis spm sc̃m habẽ. inquibus ẽ. aliquom. ⁊ utro
habilis ĉaritas hꝫ cur spm sc̃m. qđ sibi pictas non
adsumit. Auctoritate sic firmata utrũq; respondeo

Ut aut certi fiat qđ dictum. auctoritas
ut firmam. Qđ spẽ. s. magis ⁊ minus ꝑpetuati

⁊ hominis augeat. ⁊ nõ hĩm detur. ⁊ hĩm ut pleni
habeat. Aug. Si ioh̃m ostendit dicens. Sine
ꝑtu sc̃o stat xp̃s in nob. ut nos in diligẽ. ⁊ mandata ei
seruare nõ posse. ⁊ id nob. ꝑfecte atq; age tamdiu
nõ quo illum ꝑcipim̃ immutatio ⁊ amplio
quo illum ꝑcipim̃ amplio. Ideo nõ solum non
hĩm nec hĩm nõ in eadem ꝑmanet. Sed hĩm
⁊ quod ut habeat. hĩm aut ut amplio habeat.
Sanctus ab alio mino. ⁊ habeo alio ampliꝰ non
habeo. Sẽs helisẽ sẽo he

In libro regum lic.
lue nõ dicet. Spẽ qui re helias dixe ad helisẽ
ẽ duplo sp̃u tuo. xp̃o a um. Postula qđ uis
que dicit filius. nõ admi ⁊ faciam ti. ameq̃m
ratum dabit ẽ spẽ. sleep e vollar aut. Dixit he
num sine gra spẽ sc̃i est lisẽus. Obsecro ut fi
mediator dei. ⁊ hominũ. at spẽ tuus duplex
ho. xp̃s. Qđ cum ẽ unge in me. Qđ ibid sic
tus filius equal pri nõ exponit. Helias spũ
ẽ gie sũ nature. Qđ aut apbalu. ⁊ opatione
in immutate psone. unge miraclor. excellen
tum assumpsit ẽ ho gre pollebat. Gemina
ẽ nr̃i nate. Cetus autem gram qua helisẽ
ad mensurã dat. ⁊ datus us in magistũ unge
additur. donec unicum agnoscebat sibi tri
qui plus fuerit ꝑfectionis bus rogant. unde
plus mensura cõpleatur. patet qđ nõ ee diser
Ecce exemplum habes pulus sit magistri
qđ spẽ sẽs magis ⁊ minus postulauit
datur ut accipiat. ⁊ hoi datus augeat. ⁊ hĩm ⁊
non hĩm datur. quia spẽ. s. ẽ carnal q̃ non
hĩm datur. ⁊ in hĩm augetur. ⁊ ꝑficit. Jn no
ut ũi. ⁊ magis ꝑe loquar. homo in ea ꝑficit ⁊
deficit aliquando. ⁊ tunc tia dicit ꝑfecte. que
nõ nec ꝑficit nec deficit ex se. quia ds ẽ. unde
aug. mometa. ꝑ. sup epla m ioh̃is am. Ꝑbet
se quisq; q̃mam in illo ꝑficit carnal. ut pot
q̃dam ipe meat ꝑficit. Sam si carnal
os ẽ. nec ꝑficit nec deficit. Sue g dr ꝑficit in re carn
nal. q. ru in ea ꝑficis. Ecce q̃modo intelligen
dum sit. cum dr spẽ sẽs augeri in nob. q. nos
in eo. s. ꝑficim̃. sic ⁊ alia huiusmõi. Qđ aliqui di
cunt. Supradictum ẽ qđ spẽ sẽs tunc spũs. non
carnal. ẽ. ꝑ ⁊ filij qua se ẽ carnalis que diffundit in cordibus ꝓximũ

mris ad diligendum dm ꝛ ꝓximū. hoc alīm os
catholici tenent. qd spe seō sit carnal pris ꝛ
filij. Q. d autem spe ꝙ sit carnal qua diligim
dm ꝛ ꝓximū. aplis ꝙ negatū. Dicunt enim si spe
seō carnal ē pris ꝛ filij ꝛ mris. eadē ꝙ carnal est
qua ds diligit nos. ꝛ qua nos diligim eum. hoc
aut scōz auctoritatē negare uident. Dicit enim
aug in li. de spu ꝛ anīa. Unde ē dilectio ꝙ nīm
ꝛ pīa fidel. ꝛ a spu seō. Non enī esset in nob tanta
diffimilitudo cum meretrix mris p spm. carnal aut
victa dei ē diffimilitudo meretrix mris ꝙ qua nos
spe diligī. ꝙ qua nos facit dilectores sui os. sic
unitiua di dr. qua nos sīh cui mutue efficiū
ꝛ dnō salus. qua nos saluat ꝛ fidel xpi qua nos
fideles facit. His ūbis mdr monstrari. dilīe
no mr carnalem qua ds diligī. ꝛ qua nos diligi
mus. ꝛ hē unitiua mra dr di. non qd spe sit ea ē
carnal. ꝙ qua ea nos unitos facit. Similr ꝛ fides ꝛ sa
lus. Sic mdr dicta carnal di que ē in nob. nō
qd spe ea diligat. ꝙ qz ea nos diligē facit. de ꝙ
idem aug in li. xv. de trī. cum nobis cōme
morat di dilectionē non qua nos eum. ꝙ qua
spe dilē nos. ꝛ mittit filiū suū ꝓpitiationem ꝓpec
catis nris. ꝛc. Ecce ex hoc mdr manifeste di
lectionem dumdē. qua nos diligim dm ab ea
qua spe diligit nos. ex ūbis auctoritatum ar
guīmur qm quum spe seō gratuitando precin
dilectio ē qua ds diligit. ꝛ qua nos diligi
mus. duplex dilectio ē. immo duo dissa. Q. d
absurdum ꝛ minime longe ē. si non ē ḡ dilectio
qua diligim. ꝙ qua ds tantum diligit. Respō
dī si respondem ꝓdictarum ap̄ꝝ decim
auctoritatum uerba decim manif auctoritā
manet ꝙ hīh carnal di dicta ē diffimilitudo rel
cordis mris. ꝙ qua spe nos diligē. ꝙ qua nos di
ligē facit. ꝛc. hīs uerb non denotatur. nec dissa
ostenditur carnal qua ds diligē. ab ea qua nos
diligim. ꝙ potī cum sit una ꝛ eadē carnal. ꝛ dica
tur spa di carnal. diuīsis de causis ꝛ rōnibz di
carnal appellari. in scīptura ostendit. Dicit
enim di carnal ul qz ea ds diligē nos. ul qz nos
ea sm dilectores facit. cum ḡ ab aplo dr. carnal
di diffimilitudo in cordibz mris. ꝙ ē dicta carnal
dei qua diligē nos. ꝙ qua facit nos diligere ea.
ꝙ ibi appellatur. carnal di. eo qd ds nos ea
diligat. ꝙ eo qd nos ea sm dilectores facit. ꝛ qd ea
rōne spūs dicit. carnal di. qua nos ea diligē fac
re simul gne locutionis ostendit. sic dr unitiua
di qua nos unificari. ꝛ dnī salus qua nos saluat
ꝛ fidel xpi qua nos fideles facit. Decimum octauū.

Similr ꝛ aliam exponunt auctoritatē ubi
aut dilectionē di cōmendari. ꝙ qua nos
eum. ꝙ qua spe diligē nos. Ne fidem cōmendat
dilectionem di ꝙ secundum qd ea nos diligim
dm. ꝙ secdm qd spe ea nos diligē. Sed aliud est
manifestum. qd magnitudinem dr. Dr enim supbe aliud qd
dilectio ē a spu seō. a quo fides. sic ḡ fides non
ē spe seō a quo ē. ita nec carnal. Q. nō in ḡ carna
lis spe. s. ē si ab spō ē. Nam si ab spō ē. ꝛ spe ē.
ḡ spe a se spō est. Ad qd dicim. q spe seō quid a Responsio.
se spō non ē. ꝙ ut a se spō detur nob ut supradic
tum ē. Dat enim se spm nob spūs seūs. ꝛ ex hoc
sensu dictum ē. qd carnal ē ab spō in nob. s. mis
spa spōs. ē. fides autem ē a spu seō. et ī ē spe
s. qua donum ul datum solūmō ē. ī ds dans.

Quas qd inducunt auctoritates. Q. d aliās in
rōnes ad idem ostendendum ducūt rōnes
s. qd carnal ī sit spe. s. qz carnal. auctoritates
affectio mentis ē. ꝛ motꝰ animi. spe ad ꝛpbandū.
s. ū non ē affectio animi. ul motꝰ ūtutis. qua
spe. s. immutabil ē. ꝛ mercenarius. ī ē ḡ carnal. Q. d
Quod aut carnal sit affectio animi carnalis ē
ꝛ motꝰ ūtutis auctoritatibz ostenditur. mortis
dicit enim aug in. ij. li. de doctrina xpiana. ul affec
tum carnalē uoco motum animi ad fruendum
dm spe xpm. ꝛc. ac primo. spe dicit. sed in
libro de moribz eccle catholice tractans illud
ūbum apli. Sect mortis. nec una potest nos sepa
re a caritate dei. caritas dei inquit hic dicta ē ut
ntis. q. animum mīm rectissima affectio ē. q. ostendē
nos deo qua eum diligim. Ecce his uerbis ex
primitur. qd carnal ē affectio motꝰ animi. ac per
hoc ī mdetur ee spe. s. Respō decimum aug auctos
Ad qd dicim. ī ita dictum ee. sic dr. ut ei
ds ē spes mea. ꝛ patientia mea. qz facit nos
spare. ꝛ pon. sua carnal dr ee motꝰ siue affectio a
nimi. qz ea mouetur. ꝛ affectus animi. ad dili
gendum dm. Non aut ut ei si carnal eum
sit spe. s. dicat motꝰ mentis. ē. ī in ūb sapientie
dicitur. de spu sapientie que attingit a fine usq

q̄ ad finem · qō ē actus mobil' cert' intoīq̄nūq̄ qō nō ō dic' qō sūpia sit mobile · aliquid · ul' act'. aliquis · ℔ q̄ sim īmobil mare omīa arīg · nō locali motu · ſ sit ubiq; semp sit · ī nusquam meluſa reneat' ℟ic ḡ carnal' dic' mot' anim' nō qō ꝑa sit mot' ul' affectio · anim · ul' in' aī · ſ q̄ ꝑ eam qſi cēt in' affect' mens · ī moueat' ℟ſ carnal' spē · s · ſ't qui op'at' in singlis ꝑ in unit' cum ꝑ eum mens hoīs afficiat' · ī moueatur ad ē / ~ vendum ul' ſpandum · ī hui⁹mō fit ad diligendū / quare nō sic v̄ carnal' mot' ul' affectio nūq̄ ad ēndum · ul' ſpandum fit ad diligendum ·

Ad qō ſame dicī pot' q̄ aliq̄s actus atq; mot' / ~ rum unum operat' carnal' · ī spō · s · mediantib; / ~ mēbr; quarum actus sunt · impote actum fi / ~ de · ī · cōe fide media · ī actum spei · ī spare me / ~ dia spe · ꝑ fidem enim · ī spem ꝑ ductol' op'a act'. / diligendi ū actum p se nō sine aliq̄ī mutuī / ~ medio op'at' · ī diligē. Alit' ḡ hunc actum op'a / ~ rum q̄m aliq̄s immium actus · ſ oq; differt de h; / ~ de aliis loquit' sc̄ptura · q̄ ſ ubum spāl' carn / ~ tam tribuit. ℟ſ ḡ carnal' ue spē · s · vñ aug' / ~ pmultum apl' uerbum tractanti · ī eod' libro. / carnalem dicit' ē bonum q̄ mel' ē · ī p hoc / ~ ipam ē dm signifieat ducens. Si nulla rel ab / ~ eius carnate nos sep'at. quid ē nō solum mel' · ſ / ~ ī cert' · hoc bono pot' ē. ℟ic dicit' quia car na / ~ te mel' ē mel' · carnal' ḡ spē · s · ē qui ē dō · ī domī / ~ ni · sine datum · q̄m dundat' singlis fidelib; / ~ dona nec ꝑ ē dundat' · ſ mdumtis ul' singlis / ~ datur · vñ aug' ſ ubis dicit' ñ admensuram / ~ dat · spm ait · cert' ſ dundat' · ñ quid ꝑ ē spē / ~ ſ dona ē. An credendum sit qō p domum dei / ~ ie qī cum spē · s · p quē dun / ~ dunt' dona ꝑ ē sit domum an rum credendum sit qō p domum dundant' ac denuo dom.

Ad qō dicūt q̄ p domum qō ē spē · s · p̄a singl' / ~ dundum · ī spm omnium' os bom hīt · vñ aug' / ~ m · xv · li · de t · am · p domū qō ē spē · s · in cōmune / ~ omnib; nūb; xp̄i · mita dona q̄ sunt quib; / ~ q̄ p̄a dundunt' ſ lon enī singli quiq; hīt' oīa · / ~ ſ hij illa · alij illa · q̄m ut ip'm domum a quo eu / ~ q̄ p̄a dundunt' os hīt · ī spm scīm. Apre dic' p / ~ domū dona dari · Verum spē · s · eadem rōne di / ~ cunt' domum · ī datum sunt donatum

Hic quē distinct' xviii. Contuer' ꝺ gdo cū ꝑna gdo q̄ per domū q̄ ē sunt / ~ sue singulis ꝑ̄a dona dant' et dundant' non et singuli hnt' ꝑ̄ dona sed ihs illa et alij / ~ alia q̄ibus ap'm ait' hēant ap'm domū sc̄a spm scīm aquo ꝑ̄a aug' dundatur ſ̄ꝑa gō / ~ q̄ sunt sue diat' domū et datū sed domū ab eterno q̄ p̄destinat apre et filio dat' ꝺ / ~ quē et q̄ dat' nobiſ̄ꝑa gō q̄ sunt sue mee q̄ ipe diat' sunt sue relatiue in / ~ telligit' q̄ ad priem et filium referr' ipa relatio non appet in hac nōie sed alius / ~ cū dī domū dat ſ̄ gō ꝑa q̄ ē tue q̄ dī sunt sue uel domū ipa ꝑ̄sona ē qua / ~ ab eterno p̄destinat apre et filio uel domū sue donabile ſ̄ Tertio ꝺ q̄ filius p̄ / ~ apre ut gemeq; et ut domū sue donabilis sunt sue sue aut apre et filio q̄ / ~ destinat nō ut gemeq; sed ut domū sue donabilis aliud tamē q̄ filius ſ̄ ꝑa

Quō dicit' spē · s · eē unde amus.

Quō.

Quō.

Hic qō domū.

Quō. Quando spūs filio. eē apre. et spūs scō.

Quō. Eo dicit' spē · s · quo donat eo domum q̄ procedens.

Quō. Qō semp procedit spē · s.

Pterea diligent' ſsid'endum ē · ē spē scōs dicat' / ~ nur domum · ī datum · uñ' eaq; rōne uñ ꝑ / ~ ce nomē inuenat · qd' inq; tudi ꝑ · cum enī nō / ~ sit sp'm scīm dari · ī sp'm scīm donari · ex eadē / ~ rōne tudit' spē · s · dicī · datum · ī donū · hī · ī tudit' / ~ mos sigēare in · xv · li · de t · cum am · Spē · s · m / ~ nūm domum dicī ē · in q̄mum dat' eis q̄ uis dat' / ~ ap'se aut' dō ē · ī sinemum dicī. Hec apre dicī / ~ sp'm scīm donum appellari · q̄ datum · Si autem / ~ ex eo nō appellat' donum · q̄ dat' nō ab eterno / ~ fuit donum · q̄ nō datur nisi ex tpe. Resp'o q̄re / ~ d q̄ dūſ q̄ spē · s · ī domum dicit' / ~ ī datum siue donatum · Si datū / ~ siue donatum ex eo nō dicit' q̄ datum / ~ ſ donat' q̄ hī nō ex tpe. Donum ū dicit' ī ex / ~ eo nō q̄ donetur sed ex ꝑcepit' q̄m hūit ab / ~ eterno · uñ · ī ab eterno fuit donum · Semp nō · m · / ~ donum fuit · ſ non q̄ dat' ē · ſ q̄ p̄cessit apre ī / ~ filio · vñ aug' in · xv · li · de t · Sicut natū ē ē filio / ~ apre ē · ma · ī sp'm scō · donum dicī ē · ē a pre ꝑ / ~ cedit · ī a filio · hic apre ostendit' · q̄d spē · s · eo do / ~ num ē q̄ procedit a pre · ī filio · sic filius eo ē a pre. / ~ q̄ natus ē ab eo · ſ non ē enim ō filio ē a pre · ī / ~ sp'm scō · ī nō ea ꝑtate filius dī ē · q̄a spē · s · nō / ~ filius dī ē a pre · q̄ genit' ē ab eo · spē · s · ſ dī / ~ ē a pre · ī filio · q̄ spē ē donum p'ris · ī filij · ī q̄ / ~ procedit ab utrōq; eo enim dī spē · s · q̄ donum · ī eo / ~ donū q̄ procedens · vñ aug' in · v · li · de t · am · Spē / ~ · s · qui non ī unitate · ſ ī trinitate unitū · in eo q̄ / ~ ꝑe dī spē · s · relatiue dī · cum ad p̄rem · ī ad filium / ~ referr' · q̄ spē · s · ī p'rū · ī filij spē ē · ſ ipa / ~ relatio nō apparet nō nomine apparet autem / ~ ē dī donum dī donum ē · in · p'ris · ī filij · q̄ a / ~ pre procedit · ī a filio. Hec hīs uīb; apte ostendit' / ~ eam relationē sp'm · s · dici · ī donum · donū aut' / ~ q̄ procedit a pre · ī filio · ꝑtal ḡ qua dī spē · s · ul' / ~ donum ꝑcessio ipa ē · de qua p' plenī agem' cum / ~ alijs · Cum ḡ ab eterno ꝑsteret ab utrōq; · ī ab eterno / ~ donum fuit · ſ non ḡ spē · s · eo nō dī donū · q̄ do / ~ nat' ſ̄ ī ante fuit donū q̄m donaret' · vñ aug' / ~ in · v · li · de t · Sicut ꝑcedit spē · s · nō q; ꝑe · ſ ab eternitate ꝑcedit · ſ q̄ sic ꝑcedebat ut ēet do / ~ nabile · ī am donum erat ante q̄m ēet cui dare / ~ tur · Aliq̄ enim intelligit' ē dī donū · Aliq̄ enim dī / ~ donatum · ſ non donum pot' ē · ī anteqūm detur ·

q̄ꝰ quinta rō ꝺ Spē / sancto ē aboriu dum / ē q̄ spē datus uel / donatus appellat'. / Cui hic ſ dicit' spūs / dicit' nobis quia nobis / omnē donū ades donat' /

ſ Dupl' bo ue Summa bo / ē arby primy principi / tractatus diligenter / amore fratrum / et debito ob / seruato ordine tempo / ris et disputationis qd / ducit ad primum / me et ad ultimum /

donatum aut nichil datum hinc nullo tñ dicā
pot̄ s empcione g spe ē donum. cpalit aut̄ do
natum. Hec uerb apte ostendunt qd licet
spe sēs ab eterno precd na ab eterno donum ē. nō
q donaret̄ a pre filio. uel a filio pri. sz q ab
terno p̄cessit donabil. Si q̄ cū donabil. uerū
pri. z filio an nāi nob. qm tñ dicm erant. Si aut̄
nō erant donabil pri. z filio sz nō nob. z ex eo don̄
erant. q. sic donabil precedebant. Spe indr qd filius
eadē rōne semp donum fuit. q. a pre p̄cessit.
ab eterno. donabil nob m̄ pi. sl̄am. z de filio le
gim. qd datus ē nob. Ad qd dnī. q. spe. s. nob
nāi. si pri uel filio donabil p̄cessit. sic. z nobis
nāi donat̄ ē. Ex hijs uē datus ē nob. ab eterno
p̄cessit apte. si ut donabil nāi. sz ut genit. qui
z donari pōt. P̄cessit ē ut genit. z donabilis
sz spe. s. non p̄cedit ut genitus sz nāi ut donā.
Donum aut̄ semp fuit. nō solum q. donabilis
sz q. ab utrq p̄cessit. z quia donabil fuit. nō
aut̄ nichil. de. z eo tpo quo datus erat eum
ds. iam donum erat. z antequā daret. nō do
nabilis sz alit donabil q̄m filius. sl̄am z aliter
datus. z alit p̄cessit quam filius. filij enim
p̄cessio. genitura ē. uel naturalis. Spe sc̄i uero
p̄cessio naturalis. nō ē. vtrūq; ineffabil est.
Et notandum qd sic. Qd sic filius nascen
filius nascendo accep̄ do accep. si nāi ut es
non nāi ut filius sit sz oio ser filius sz ē ei ma
ut sit. z ut tpa fuba sit. z spe. s. precedendo at
na z spe sc̄s a pre z filio rep. si nāi ut est donū
precedendo accep. nō nāi sz ut est ei ma
ut spe. s. sit uel donum. sz ut omnino sit. z
ut fuba sit. qd utrq si accep ex eo qd datus.
Sl̄am cum si dic. mihi ex spe. sibi habet eo quo
datur accepisti. g ex spe ut est. vii aut̄ in. h.
h. de. filius si hoc tñ hī nascendo. ut sit fi
lius. sz oio ut sit. Qz g ut spe. s. eo quo dat̄
habeat. si nāi ut donum sit. sz oio ut sit. Qd si
si ē mihi q. datus. z sibi hī ē ei mihi eo q. dat̄ sic fi
lius nascendo hī. si nāi ut sit filius qd relan
ne dic sz oio ut sit tpa fuba. q̄si iam spe. s. e
rat tpa fuba cum si p̄sul daretur. quam ē
ei daret. Non g eo quo dat̄ sz precedendo hī.
ut sit donum. ut sit ēima. sic fili. si eo q.
datus ē. sz nascendo accep. si nāi ut sit filius

hī ut sit ēima. vñ aut̄ m. rv. li. de. t. ar. Sic h.
luio p̄ar ēimam sine initio tpis sine mutabi
liate nat̄. de pre gñanto. ma spūs scō p̄ar
ēimam. sine ullo initio tpis. sine ulla mutā
bilitate si. de utrq p̄cessio. Qd exp̄dictis indr
hoc ent̄ qd. Si filius nascē qd filius si nō sit
do hī si nāi ut sit filius. sz filius naturaliter sz
ut sit ēima. z spe. s. precedendo. z ds. l. ēima z
si nāi ut sit donum. sz ut sit spe scī p̄cessio.
ēima. g. filius naturaliter ēima ē. z spe. s. p
cessione ēima ē. tum alibi ducat̄ qd nec pr̄ eo
pr̄ eo pr̄ ē quo ds. nec filius eo filius quo ds.
nec spe. s. eo donum q ds. qz ut aut̄ am. l. vij.
li. de. t. hijs nominibz relatiua eoz ostendunt.
si ēima. vñ p plenā agem. Ad qd breuit̄ res
pondemus. dicim. qz nec filius naturaliter ēi
ma ē. sz si filius. nec spe. s. p̄cessione ēima ē.
sz si donum. z si utrq. ille nascendo. ut precedē
do. accep. ut est ēima. Non enim ut aut hil. in
v. li. de. t. p electionem aut p̄cessionē aut
diuinatione ex do ds ē. sz ex ut unite nāe. in
natam carnē. naturaliter subsistit filius. ex
unite nāe in natam carnē p̄cessione subsistit
spe. s. Exponit uerba hylarij.

Quod ma intelligi pōt ex pre qui ē ut ē in
genita. natam quam hī carnē filius. nā
turaliter. z nascendo. spe. s. p̄cessione. z precedē
do hī. vñ spe. d apte. eloquens. qd dicit ap
ut subdens. Naturaliter inquit dī si pōt si eam
de qua p̄dicta ē uenire. natum. Non enim alii
quam ds. subsistit. qd si aliunde q̄m de deo
subsistit. Ecce hil uerb aptum. q̄si nō accipiē
dum sit. illud de pre gñanto. p̄ter ēimam filio.
z de utrq p̄cessio. p̄ter ēimam spūs scō. si qua
ille. z p ēima sit filius. z ille ēima sit spe. s.
imo p̄cepit plenaliter. si qua. z ille nascendo. si
ne precedendo. ēimam hī carnē. z eorum q̄m pre
est. Qd spe. s. dr donum. z donat̄ secdm duos p
Exp̄dictis patet qd dictos p̄cessionis modus
spe. s. semp̄ne donum ē. z p̄alit̄ datum
si donatum ex q apparet illa distinctio. gen
ne p̄cessionis. de qua sup̄ egim. sl̄a secdm aliam
p̄cessionē dr donatum si datum. secdm aliam
uero dr donū. Secdm hoc qd donū ē referē ad pa
rē z filium. secdm qd datū ad eū q dedit. z ad eos q
bus dedit.

= uolūp q ē suffigo p mō
dere. igno dū dicit
ymo dd dom. tq. aīa
donat̄ ē. q. a. suffigo
gelat̄ tum. p̄ponit
Suppon q dp̄ē ē cū
multis nichil ex quod
pt ergo p̄mū donū
ē p̄mū suffixū sic
uel tale suffixū dicit
actualis ibi subst
ypostasis natis ut ad
tubam abalis et
nota. Suffixū et
p fcm. ll nō dat uerba
dy. q. ipse ē amor gratuitus p filio amor debitus p spū
ad dm. Ista pmissa. dr aliter q. duplex genus bonitatis inuenitur
in deitate p̄mum. de deitate a parte post. q̄ nō nō ē ē. ē. ē. nō male

Aug⁹.

Ad aliū spē seū creatū nī. Alterū spē naturalis. Aug⁹.

Ad non dicit spē seū nī. sī nī.

Aug⁹.

Ad aliū spē nr̄ quo dr̄ filius. Aug⁹.

Ad hoc q̄ dr̄ filiul. nō filiul prius ē. sed nō nr̄. Dicam⁹ nō panem nr̄m da nob⁹. sic dicamus spm nr̄m. verum spē seū ad se ipm referamus.

Ad hoc q̄ uerum spē. s. ad se ipm referat. hoc enim udr̄ exp̄ dictul. p̄ se p̄bari. si enim qđ datur refertur ad eum q̄ dat. et ad eum cui dat. et spē. s. datur a se ipo. uel p̄dictū ē. g̃ refertur ad se ipm. hoc qđ omis deuminatio nem unius differt. donec certū. de his q̄ relatiue dr̄ de do ex tpe. in quibz datum et donatum intelligim⁹. hic de equalitate uni um ꝑsonarum ꝓ modulo facultatis nr̄e mīm aiam. tam de earum. equalitate aliquid eloquij sup ē. fidei enim catholice sic ecclesiastica regula ꝯcedit equales esse ꝑsonas. equalis ē enim in omnibz pr̄i filiul. et pr̄i et filio spē scō. quia ut aug⁹ in libro de fide ad petrū breuit apiens. quomodo intelligatur equalis dicit. Nullus hoz alium aut p̄cedit ētate. aut excedit magnitudine. aut superat potestate. qz nec filio. nec spū scō q̄ntum ad nature diuine unitatē primet. aut antior. aut maior ē pr̄. nec filius spūs scō. ētum quippe. sine initio ē. qđ filiul de pr̄i natura genit. et ētum ac sine initio ē qđ spē. s. de natura pr̄is filioq; p̄cedit. Ob hoc g̃ uel unū recte credim⁹. et dicim⁹ dm qz una pr̄is ētus. et una immensitas. una naturaliter ꝑsonarum q̄litas equalitas. s. qz alia aliam nō excellit. aut ēquitate. aut magnitudine aut potestate. Ad ēquitas et magnitudo et potestas

Aug⁹. Ad equitas ē. Ecce hic assignauit aug⁹. in quo tum ꝑsonarum

Omnes quippe ens. in dō ē unū. licet ponant⁹ ee. et diuisa. in dō nī unum. et nō sunt. s. ētia diuina simpler et incōmutabil. ut aug⁹ in. vij. li. de t. Non alio magno alio dō ē. et eo magno quo dō. qz nō aliud illi ē magnū ee. aliud dm ee. ead quippe ei magnitudo q̄ deus. et ead ētia q̄ magnitudo. pr̄ g̃. et filiul. simul una ētia. et una magnitudo. sic et potestas di diuina ētia ē. ut aug⁹ in. vij. li. confessionū. Equitas et potestas di. dō ipe ē. ētitas et di ētia diuina ē. qđ aug⁹ ostendit sup illum locum psalmi. Ingratione gratiarum animi tui dicens.

Ad potestas est dō ē. Aug⁹. Ad ētitas di dō est.

Aug⁹. Ad magnitudo ē deitas.

Dunc postq̄ d⁹ xpc ex gñatione duo gdoces p̄dicauit q̄ sm fidem catholicā tres persone dine coetne sibi sunt et ecclēs ℣ Beda. q⁹ nulla dinas personas aliam p̄cedit eternitate aut excedit magnitudine aut superat potestate ℣ Aug⁹ licet aspatiantes magnitudo et potestas quasi diuisa mente et indeo in eis intelligat sit. s. dina ētia simplex et ī gmutabilis ℣ Ex. q⁹ Aug⁹ pr̄ nō ē maior filio nec filius maior spū scō nec mag⁹ aliquid dne persone sc̄ simul q̄ una ut tres simul mag⁹ aliquid q̄ dne nec maior ē ētia in tribus q̄ in duabus nec in duabus q̄ in una q⁹ tota ē in singul⁹ ℣ Anita q⁹ pr̄ ē in filio et filius in pr̄e et spū scō utroq; et singula singulis dicitur nec dine unitatē ℣ Beda q⁹

q⁹ pr̄ ē in filio et spū scō nec dine unitatē nec sc̄ trinitatē ecclesiastica mag⁹ intelligit. q⁹ sit deus trinus nec tres dei. sed trinitas. s. tres subsistentie una substantia. deitas

Aug⁹

Sūp egit de ēmate.

Hic de magnitudine qō ea aliqua ꝑsonar⁹ non ꝓcedit a liam.

Aug⁹

Hilarius.

Est gr̄iano gr̄aconum que ñ tñr collecta de omnib⁹ gr̄ationib⁹ ꝛ sēi. Jn illa ergo arrij dī. qm ñ transeuntis ꝛ ēmis dī. Nō enim aliud sunt anni dī. aliud ꝑpe. Si ām dī ēmas dī ē. ēmat ū ꝑpa dī subā ē. melꝫ hñs mutabile. Jn oculle g̾ reneam⁹. qō unum nōp ē. ꝛ ēmia diuina dei ēmat poteria. magnitudo. ꝛ rō oculeum sēptura. ꝫ ꝛ hñs simila. q̄ distincta ponere. Jn hñs g̾ uerbis tum equalitatem ꝑsonarum ꝫ unit cōꝑg⁹ē. aug⁹. q. aliꝰ aliū ñ ēmare. nec magnitudine. nec poteria superat. Q vōd aut ēmare aliq̄ trium ꝑsonar⁹ aliam ñ ꝓcedat. sup⁹ ostentum ē ubi cogitat tum ꝑsonarum mistica ē. N vide g̾ sup⁹ ē ostēdē qō magnitudine l poteria alius aliū ñ ꝓcedat. ꝛ hñt de magnitudine mdeam⁹. Qō non ē maior una ꝑsona alia nec

Secundum ē g̾ quia maꝰ aliq̄d dic̄ q̄m una pr̄ ñ ē. maior filio. na. nec tres q̄m due nec pr̄ ul filius. maior sp̄u sc̄o nec ul una maꝰ aliq̄d due ꝑsone simul sunt q̄m una nec tres simul maius aliquid q̄m due. nec maior ē ēmia utrib⁹ q̄m utrualib⁹. nec in dualib⁹ q̄ in una. q. tota ē singlis. vñ iohs damascen⁹ ar. Continēs dicat natūm omnē ꝑfecte ēe in singlā suaꝝ ypostaseon. ꝛ ꝑsonarum. omnē in pr̄e. oēm in filio. oēm sp̄u sc̄o. sicq̄ ꝑfectus

Iohs damascen⁹.

Deꝰ pr̄. ꝑfect⁹ d⁹ filius. ꝑfectus d⁹ sp̄s sc̄us. Ex hinc ē q̄ pr̄ dr̄ ēe in filio. dr̄ pr̄ ēe in filio ꝛ filius in pr̄e. ꝛ sp̄s. s. in ꝛ filius in pr̄e. sp̄u nōp. ꝛ singlis in singlis. vñ aug⁹ sc̄o in nōp ꝛ in

Aug⁹.

in. de tpe ad ꝑtum. Propt̄ g̾is singlis unitatem naturalem dr̄ pr̄ in filio ꝛ sp̄u sc̄o ē. dr̄ q̄ sp̄s. g̾ in pr̄e ꝛ filio ē. sicut⁹ horum ternā quemlibet ipoꝝ ē. ꝓpr̄ nature diuine unitatem. Ecce hic apr̄ aliquantū non enim plene poꝰ ñ ab homine researi arcanum ꝗ qua intelligentia dicant singla ꝑsonarum ēe in alijs. vñ ī hylarius ista manifestat

Hilarius.

in. li. iij. de t. ar. Affert plio q̄ obscuratem sermo dñi cum dic. Ego in pr̄e. ꝛ pr̄ in me est. nec in nōmo. Manifesta enim intelligentie humane rōnem ducti b⁹ ñ cap⁹. nec exemplum aliq̄s rebus diuine cōparatio. humana ꝑtabit. Sz q̄ ñ intelligibile ē hominū dō ēe possibile ē. cogno-

cendum magis atq̄ intelligendo ē. quod sit illud. Ego in pr̄e. ꝛ pr̄ in me ē. si ū comꝓhendē hoc ma ur ē ualebim⁹. ut q̄ natura rerum patiō ꝑ se estimat. id diuine ītatis rō sequat. Pr̄ē

hylarius.

g̾ in filio. ꝛ filium in pr̄e ēe. plenitudo. ī utrq̄ diuinitatis. ꝑfecta ē. q. plenitudo diuinit⁹ in filio. q̄ in pr̄e ē. ꝫ in filio ē q̄ in ig̾enito. ingenito. alō ab alio. ꝛ utrq̄ unum. ut. s. quē melꝫ hñs q̄ ñ sit ī eo. a quo ē ñ duo unus. ꝫ alius in alio. q. ñ ē aliud in utrq̄ ut unū sint in fide ña utrq̄ ñ ui. nec eund⁹ utr⁹q̄ nec aliud ostendit. q. dīm g̾ dō natum. nec eund⁹ natum. nec aliud ē ꝑnitum. Eand⁹ g̾ utrq̄ ꝛ utrumq̄ ñ

hylarius.

multitudinē. ꝛ dīnitatis plenitudinem ostendit. q. unus dic. Ego in pr̄e. ꝛ pr̄ in me ē. Omīa enim sibi accep⁹ a pr̄e. Nam si pars ē eiusdem q̄ genus accep⁹ neq; ꝑfectus ē. De ē enim ei ñ decessit nec plenitudo in eo erit qui ex portione estimet. neq; ꝑfect⁹ ꝗ si plenitudinē suam. ꝛ qui genuit amittit. nec qui nat⁹ ē sequit. Hæc amittit ꝗ qō pr̄ ē in filio. ꝛ filius in pr̄e. dō in dō. ut ī hylarius. ar. in. vij. li. de t. Non ꝑ duplicē suam

hylarius.

rum generum ꝺumctionē nec ꝑ mistionē carnis aut sub⁹ natūam. si ꝑ nat⁹ unitatem similitudinē. ꝑ unionē uoluntat⁹. ex una ēe nat⁹ dum res ñ differt. dum natūam di ñ degenerat. Una

Ecce ex hac ub⁹ ꝑ ut humana ꝑnitent intelligi ꝑt. ex quo sensu dr̄m ē. se ēe in pr̄e. ꝛ pr̄em in se. ex eodem ī sensu intelligit Spc̄ s. ēe in utrq̄ ꝛ singla ꝑsonas in singlis. q. s. in singlis ē eaꝝ plenitudo diuinit⁹. una una similitudo nat⁹. q. ñ ē maior nat⁹ a duna. in aliqua harum ꝑsonarum. si una. ih differentia nat⁹ sunt. hec tres ꝑsone. sicq̄ alia in alia. ēe dr̄ ut ꝑichorum ē. vñ ambr⁹ ꝑdict⁹ ubiq; sententiā nob⁹ ayens sup eplam sedam ad corinth. ar. Ꝑ in intelligit pr̄ ēe in filio. ꝛ filium in pr̄e. qua una ē eor⁹ substa. Ibi ē enim una nat⁹. ū milla diuinit⁹.

Ambros.

Ecce ex his illustrium uiroꝝ testimonijs. s. ambr⁹. hylarij. atq; ambr⁹. in uꝰ occurrentibus reuelationem spc̄ sc̄i. in eloquentis pie cōdere uoluntibus ostendim⁹. ne qd ꝑ spontaneum ingenium aliter accipiendo sit cum dr̄ pr̄ in filio ēe. ꝛ filium in pr̄e.

q̄ aliq̄ tiū ꝑsonaꝝ non ē pars dei uel diuine essencie q̄ singula harū vera et plena deus ē et plena et tota dīna essencia ē et ꝛō nulla istaꝝ montacē pars ē. Ma gr̄ō q̄ tres ꝑsone dicant una essencia nō sm̄ materialem causā ut tres statue uel aues nec sm̄ accidens gloriosis ꝑtibus ut tres homines uel species nec ut genus ꝑdicat de speciebus. nec ut species de individuis nec ut augmentū de augmentato nec ut magis de minoribus. Ꝑ dīna g̾ dei dicat trinitas nō aut dicat triplex ē. Ꝑ Mona g̾ q̄ in trinitate prima ē trina una ꝑsona. q̄tad tres sint et trini sint dic. q̄tad una et mse mistice sint ꝑ nō ē finis magnitudinis eaꝝ

ihc̄. s. mutuꝫ. Ad id qđ cepit rectius ut ostendat
Sed iam nunc ꝙ qđ magnitudine aiunt. nō se
ad ꝓpositum reducam. cepto ꝙ
militam ostendere ꝙ qđ magnitudine nulla
rum ꝑsonaꝝ aliam superat. q nulla maior alia. nec
maĩ aliquid sunt due q̃m una. nec tres
quam due. nec maior dꝰ quam singli eoꝝ. q
singlis eoꝝ ꝓfectus ẽ. nec ẽ quo ẽtiam illa ꝓfectio
nec ẽ aliqua rum ꝑsonarum pars qđ nulla
di nl' duume cẽme q singla hãt ꝑsonaꝝ
uerus ꝙ plenus dꝰ ẽ. tota ꝙ plena di pars ẽ m
una cẽma ẽ. nō nulla istaꝝ in unam cẽmam
pars ẽ. vñ auđ in .u. ꝙ .vi. ꝛa magnumnū. hi enim
sic arg. Pater dim prem cum filio ihu scō
nullã dim ee nẽ ꝑsee timet enĩ ne pr sit pars sunꝫ
vi qui ostat ee tribꝰ. sed hi nullo. nulla enĩ ex
partibus in diuinis unitate diuisio. vñ ẽ dꝰ pr
ihc̄ filius. ihc̄. s. ꝙ ihc̄ unitas unꝰ ẽ dꝰ. ẽ unus
dꝰ pr ẽ. pars di. Absit tres enim ꝑsone sunt
pr ihc̄ filius ihc̄. s. hic tres ꝙ unus sube sunt unus
sunt. ihc̄ sunt unum. ut nulla natura. nulla ẽ diuisi
tas uoluntatum. si enĩ natã unus ẽent. ꝙ essen
one unus nẽ ẽent. nẽ sunt unus ẽent. si enĩ natã
ex patre ẽent. unus nẽ ẽent. hic ẽ tres qui unum
sunt ꝓpter ineffabilẽ unctionẽ dicunt. qua ineffabi
liter copulantur. unus dꝰ ẽ. pater ẽ. et nunc ẽ nẽ pos
qui cuncta unit uiribꝰ. in unitate ẽ. q dꝰ ẽ. ꝙ pr dꝰ
ẽ. ꝙ filius dꝰ ẽ. ihc̄ sc̄s dꝰ ẽ. simul hic tres unus
dꝰ. nec hui unitati. ꝛa pars ẽ unus. nec mai aliquo
quo duo q̃m unus ẽ ibi. nec mai aliquo sunt oĩa q̃
singli. q. spiritus nẽ corpalis ẽ illa magnitudo. ex
poterit capere capiat. Quia aut nẽ potest credat ro
ctus. ut qđ credit intelligat. verum ẽ enĩ qđ ꝓ
phãm dicitis credidisti nẽ intelligentis. his uer
bis apte ostendo. nichil esse inter magnitudinem
tium ꝑsonaꝝ. item in eod. Tu nempe dicitis
unus deum nẽ ee partibus ẽ compositum. hoc de
pre uel intelligi. sine inquis unus ẽ in gemma si
pleg. ꝙ nẽ unitas simplicitate multa inde
monstrare cum dicit dꝰ deus genuit. bonus bonũ
genuit. sapiens sapientẽ. clemens clementem.
potens potentẽ. summo ꝙ bonitas. ꝙ sapia ꝙ
clemtia. ꝙ potentia pares sunt unitati. q̃m
simplicẽ ee dicitis. si dicit pares sunt. simp
lex ꝙ unitas ex partibus stat. ꝙ simplex ista unitas

re distinente unus ẽ dꝰ. ꝙ deus ex partibus ee cō
positum dicit. non dico inquis. non sunt ꝙ
partes. si ꝙ in una ꝑsona pris. ꝙ illa inemo
q̃plà uidemus. ꝙ partes nẽ inuenis. q una in
simplex ẽ. dmo mag̃ pr ihc̄ filius. ihc̄ sc̄s. ꝙ spūs
indiuiduam diuinam unus dꝰ. ꝙ spūs unus q̃libet
ꝑsonam tres ꝑsone sunt. ꝙ preter singlos ꝑsonã
nẽ. pars unus dꝰ nẽ sunt. ꝙ tres ẽ pr. unus fil
ẽ filius. unus ẽ spūs sc̄s. si uero dicit. si qđ unusquisq
ꝑsonarum de se unaquaque gentium. ꝙ unusquisq de unaquaq
uel omnibus ꝓcedentẽ. nõ
uel omnibus hãt naturam si falsum dicit. Hic uer
bis apte docet. qđ tres ille ꝑsone nẽ sunt par
tes dꝰ. nl' duume cẽme. nullaq earum tota
nl' pars dicenda ẽ. nec una maior altis. sunt di
cte adiuuandi ẽ. qđ tanta ẽ cui tres ꝑsonas eẽ
equalitas tum ꝑsonarum una cẽma. nec ut
aiunt indifferens magnitudo. genus de speciebus. nec
qđ cum dicam tres ꝑsonas una ut speciem de mul
tis cẽmam nl' subam. nec ut uidetur ꝓdicamus
genus de speciebus. nec ut speciem de qui nẽ ẽ cẽma ge
nus dicunt. non enĩ nisi nec ꝑsone
cẽma duuma genus ẽ. tres ꝑsone species uel cẽma
sone species. uel cẽma duuma species ꝑsone in
tres ꝑsone indiuidua. qđ aiunt duuma. ...
rumbus probabilibus aiunt irrefragabilibus apte
demonstrant. in li. vij. de ẽ. ta dicens. Si cẽma
na genus ẽ. species aut ꝑsona ut nẽ multi semimuno
possit appellari tres subaudiat. ut appellant tres
ꝑsonas. sic cum sit animal genus. et equus species
appellant tres equos. q̃ta animalia. non enĩ
species ibi plaut dicit. et genus singlariter. ut si dicẽ
tur tres equi sunt unum aial. hi sic tres equi
speciali nomine. ita aialia nomine generali dicun
tur. ꝙ tres ꝑsonas una tantam cẽmam. nẽ tres
cẽmas. cum tres eq̃ta aialia dicamus. nẽ unum
parem nomine cẽme. nẽ significari genus. nec nomine
ꝑsone speciem. hi plane qđ non dicunt species de multi
tudine. Si nẽ dicuntur nomine ꝑsone non dicunt
speciem significari. hi aiunt qđ singlis atque indiuidu
um. nomine cẽme speciem intelligi ut ꝑsonas
nẽ dicẽ sic homines. hi qui dicunt hic homo. uelut abraham
ysaac. iacob. ut quos alios quos ꝛa digito ꝓsentes
demonstrari possit. sic ei illos eos homines demonstrat.
Sic enim dicit abraham. ysaac. iacob. ita indi
uidua. ita tres homines. ita animalia. cum ꝙ

hoc qđ fidẽ rectã
et catholicã dicas

Aug. pri plan
qđ nẽ illud dic
tur genus de speciebus.

Aug.

Argumentatio
Augustini qua ostendit pa
trem. et filium
et spiritum sanctum nẽ esse
partes in trinita
te. Aug.

no ad ea ꝑsone fidi ꝛ dmicẽ ẽ. i malis ee. ꝛa dꝰ. ꝛa ꝙ ꝑsonã dicitis
Sortius Iudeum fuit deus. nec ꝙ deus. ꝙ medio subsit et relatiuis tres
medii substantie. ꝙ esse tres ꝑsone et nec deos. ee nec medii sunt. ꝙ nec
esse tres ꝑsone et ꝑsonas. Ergo medii medii sui uidelicet eius ꝙ ꝙ qđ et ꝙ
et tres medii differentes. ꝙ differentie medii quoniam ꝙ ꝙ qđ et ꝙ
si habeat et hoc differentie medii intelligi. Ad ꝓpositum ꝛa dicitis ꝙ
hoc ꝓpter ineffabilem simul et simplicitatem. ora ꝙ ꝓpter quod dicitis ꝙ
quia nec dicunt nec ꝓpter quia aut nec dicunt aut ꝙ dicunt hoc aliquo
quia aut pro ut ꝓpter quia ꝙ sed ꝛa ꝓpter ꝓpter ꝓpter ꝙ ꝙ
inseparabiliter ita nec dicunt dei nisi ꝓpter quia ꝙ ꝙ ꝙ
ꝓpter dei dicunt nisi ꝓpter quia ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ
ita nisi dicunt hoc ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ
ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ
ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ ꝙ

pr̃ ⁊ filius ⁊ spūs ſc̃ⁱ. ſi ſecm̃ genꝰ ⁊ ſp̃em. ⁊ mdualiter
um ista differenꝯ ũ una dr̃ vel eẽntie vt vel p̃
Aluo q̃ nõ ꝯ ꝓbat aũ. ſ. qꝰ el. Aluo ñ ꝓbat
ſentia dumia ñ ē genꝰ. nec ꝓsone idem
ſp̃es. vl eẽntia ñ ē ſp̃es. nec ꝑ mdualia. vna m
quid eẽntia ñ hr̃ ſp̃el. ſic unꝰ animal ñ hr̃ ſpe
cel unꝰ eẽntie. p̃ ⁊ filius. ⁊ spūs. ſ. ñ sunt vel
ſp̃es. unꝰ eẽntie. dumia ⁊ quꝫ eẽntia genꝰ ñ
⁊. ſi nec ſp̃es ẽ eẽntia dumia. ⁊ ꝓsone mdu
dua. ſic homo ſp̃el ẽ mdualia aũ abrahã
ẏſaac. ⁊ iacob. ſi enim eẽntia ſp̃el ẽ. ut homo
ſic ñ dr̃. unꝰ homo ẽ abraham. ẏſaac. ⁊ iacob.
ita ñ dicet una eẽntia. ẽ vel ꝓsone. ſion itaq
ſecm̃ genus ⁊ ſp̃el ista dicamꝰ. ſic ſecm̃ ma
Oportꝫ ⁊ q̃ eẽntia dumia ñ dr̃ eẽ dr̃
ẽ mathia ⁊ tum ꝓsonarum ut vel ꝓsone u
aũ in eod̃ libro dicit. tam q̃m ita essentia
ſecm̃ cõmunẽ ratiõq̃ mathiam vel ꝓsone dicã
tur ẽ una eẽntia. ſic ꝙ eod̃ auro si fierent ve
statue ducẽtꝰ vel statuaꝫ unꝰ aur. ñ aũ sic ẽ
natarem. ⁊ vel ꝓsonaꝫ dicamꝰ ẽ unam eẽntiã
⁊ unꝰ dr̃. tamquã ꝙ una mathia ⁊ quedam
ſubſtãtia. Instatuis enim equalibꝫ. pluꝫ au
ri ẽ vel simul quam singl̃e. ⁊ min⁹ aurꝫ est
una q̃m due. In illa ũ eẽntia ⁊ natꝫ nullo mo na
ẽ. ſion ꝙ ſecm̃ mathalem cãm. vel ꝓsonaꝫ u
nam dicamꝰ ẽ. eẽntiam sic ⁊ vel statue dr̃
unum aur̃. Nec na dr̃ vel ꝓsone una eẽntia
Dicit ꝙ addendum est ut vel hommes una
ꝙ vel ꝓsonaꝫ non natã ul̃ unius nature.
ita dicamꝰ ẽ una eẽntiã ut aũ in eod̃ au. Vl'u
nus eẽntie sic dr̃. aliquos vel hommes eius
dem ſpeciei. ⁊ eiusdem q̃litatis corp̃is eiusdẽ
animi unam ẽ natã. ul̃ unius nature. ſiam
mihi rebꝫ ñ mã ẽ unius hõ. q̃mum ut vel homi
nes simul. ⁊ plus aliquo sint homines duo
quã unꝰ hõ. sic ⁊ instantia ẽ de numꝰ. ut in deo
non na ẽ. ſion enim manet eẽntia ẽ p̃ ⁊ filius
simul. quam solus p̃ vel solus filius. ſi vel si
mul ille ꝓsone equales sunt singlis. Exprẽ
missis patet. qꝰ vel ꝓsone dicamꝰ dumia et
ſentia. nec secm̃ mathalem cãm. ut vel statue
unum aur̃. nec secm̃ complexionis similitu
dinẽ. ut vel hommes unius nature. nec ut
genus ꝑdicantur de ſp̃ebꝫ. ul̃ ut ſp̃es de mdi

Ludul⁹. ⁊ omnes de ecclesia mal̃ de multoꝫ. Qꝫ
si aũ mdua adũsari. que quidã indeuꝰ ad
sacre ſcripture tractatoꝫ el̃ authoꝝ ũsam p
in suis ſcriptis tradiderunt. inquibꝫ signi dictis.
ficare mdemur. qꝰ eẽntia dumia sit q̃ddam cõ
mune. ⁊ unũſale uelud ſp̃es. vel ũ ꝓsone sit
ta particularia. ita mdualia nõ differentia.
vñ iohs damascen⁹ mꝰ greꝯ doctoꝫ el̃ magnꝰ
in. u. quẽ de ⁊. ſcripſit. quem ⁊ papa eugeni⁹ in
ferri fecit. Cõmunia ⁊ unũſalia ꝑdicant̃ Iohs damas
de subꝫ sibi ꝓpꝫ particularibꝫ. Cõmune g̃ subꝫ mis.
ẽ. particulare. uno ẏpostasis. ⁊ ꝓsona. particu
lare aũ dr̃. ñ quã partem hr̃ nature. ſi particulare
nõ ut arbonũ. ⁊ mdualiũ. ſumo enim una
ẽ differre dr̃ ẏpostasi. ſõ m eod̃. Subꝫ sigr̃ cõ
mune. ⁊ cõplectitur ſpem hõ. deon. ⁊ simili
um ſp̃e. ẏpostaseon. ⁊ ꝓsonarum. Ut puta dns hõ.
ẏpostasis aũ. mdualiũ demonstrat. ſ. p̃r̃
ulũ ⁊ ſp̃m. ſcõs. petr̃ paulum ⁊ huiusmodi.
Ecce apre dr̃ substantiam eẽ unũſale. ẏp
ticulare. ⁊ qꝰ dns ẽ ſp̃el ut homo. ⁊
qꝰ p̃r̃ ⁊ filius ⁊ spūs. ſ. sunt mdualia sic petr̃
⁊ paulus. ⁊ qꝰ multo differunt. q̃ p̃mitte sen
tentie aug̃i ꝙ ita dicẽ tradit̃. Quod & dicen
ad hec. hoc magis dicẽ p̃bum accp̃ debem⁹ qꝰ Verba augꝰ
ea que aug̃ tradidit suꝑ. sine omni helitõ ne retenda sunt.
Qꝰ sane p̃sunt intelligi qꝰ
Dicit aũ que hic dr̃ hõs dicẽ ⁊ qñ ostendit.
Ducet misericordi⁹ ſupficie aliquid a fide alie
num resonare videantur: sane ñ intelligi que
unt puniq̃ intellectoꝫ plenũ efflagitant:
In quoꝝ explanatione mallem silenꝫ audire a
liosꝫ. quam loq̃ndo malignis. detrahendi oc
casionem p̃bere. videor ñ inebri. ita posse accip
ſum aut sibꝫ ẽ cõmune. ẏpostasis ẽ particu
lare. ñ ita ꝫ accep̃. cum de dõ dicamꝰ ut accipiã
tur mphisica. disciplina. ſi p simultudinem
eoꝝ q̃ a philosophis dr̃ loquutꝫ ẽ. ut sic ibi cõ
mune ul̃ universale dr̃. qꝰ predicat̃ de plibꝫ.
particulare ũ ul̃ mdualiũ qꝰ de uno solo. ſed
hic eẽntia dumia dicta ẽ unũſale. q̃ de omnibꝫ
ꝓsonis simul. ⁊ de omnibꝫ singlis ſeparatim dicit.
particulare ũ singla quelibet ꝓsonarum. quia
nec de aliis cõmuniter. nec de aliqua aliaꝝ sin
glariter ꝑdicatur. ꝓpter simultudinẽ & ꝑdicõnis.

lubam dr̃ unuſcale. ꝟ ꝓlonal parualaria l'mdi
uidua. ꝓꝑ h̃ nõ ī eam̃ dnam̃ eẽ man dr̃ ee ſpe
cien cõmunẽ. ꝟ cõpletiuã ſimulũ. ſpẽ ꝓlona
rum. q. ſic h̃ ſpẽ homo de ſuis pr̃ indiuiduis.
uelud de pet̃ ꝟ paulo. ꝟ aliis. nec ita ſpẽ differ
rum. ſ. nemum. ita dr̃s de tribꝫ pr̃ ꝓlonis. q
m dummodo nõ differrum. ſ. ponna ꝺ nemum.
hanc g̃ ſimilitudinẽ unũ rel ſempũ nal. ꝟ rel tẽ
palel. iohꝭ damaſcẽ. ꝓpendens unũ ſimul ꝟ par
ticularem nomina q̃ relꝭ ꝓbatibꝫ ꝓe nemum
ad rel etnal. trinitatẽ. aũg uero naturam u
ens diuinam ſimilitudinẽ. q̃m ſimilitudinẽ unũ
rel ꝓdictal. ab excellentia ũnitatis. ꝓdicta no
mina remouit. ex quo ſenſu dr̃m ꝓlonal dif
ferre numero.

Quod autẽ iohꝭ dicit ꝙpoſ
ſe differre numero. ſ. differre numero ñ natura. meo qꝺ ñ
differre natã aũ. ũ ſime. ꝟ ſũ ullo ſcrupu
lo. loquit. Qꝺ ũ dicit differre numero cauendũ
ẽ quo ñ intelligatur. diuiſil enim modis dici
tur. aliqua differre numero. Quibꝫ modis dicat

Dicunt enim alicꝫ differre differre numero ꝟ
numero qñ ita differunt ſecũ quẽ modũ ꝓpi
un h̃ ũ ſit illud nec aliquid qꝺ meminit ꝓlonis.
illud ẽ. ꝟ impoſſ ẽ. qualiũ differrunt ſortes ꝟ
plato. ꝟ huiũmodi. que ap̃ philoſophos diſſr̃ in
diuidua uel particularia igitur quem modũ non
ꝓpium dicũ. rel ꝓlone differre numero. dicen
tur qꝫ differre numero q̃ munitione ſine
cõpoſitione ñ ſibi adiungunt. ꝟ ad ſe inuicẽ
diſcrimina. ut eum de aliquibꝫ rebꝫ loq̃mur di
cim̃. una due trel. ꝟ ſecũ hunc modũ forte
dr̃ iohꝭ. ꝙ poſtales. ꝟ ꝓlonal. differre numero.
poſſum̃ enim dice. pr̃ẽ ſũ. ꝟ pr̃ ꝟ filiꝰ ſunt duo.
ꝟ pr̃ ꝟ filiꝰ ꝟ ſpc̃ ſcs ſunt tres. Et rursum h̃ ꝓlona
ẽ una. ꝟ h̃ nulla ſunt due. ꝟ hec nulla ꝟ alia tres.
Conuenerunt ni tres ille ꝓlone ꝓcedunt
ñ diſtingui dr̃. de quarum diſtinctione ſe
cundũ ꝓcedẽs diſtinguẽ inſequentia tractabũ.
ſunc uero ad incepta redeam̃. que dicta ſũ
repetentes. ut ſepi ñ cando fastuari innoue
eam. Qꝺ una ꝓlona ñ ẽ maior alia. nec trel ſi

Secundum eſt g̃ ſimul cũ una. ꝟ ĩ rõne of
ficiam equalitatem ẽ. rendit catholica.
ſimplicitate ut aũ aũg. m. vliꝭ. u. de t. ut non
ſolum pr̃. ñ ſit maior quam filiꝰ. h̃ nec pr̃

ſimul ſimul maior aliquid ſunt quam ſpc̃ ſcs.
aut quelibet ꝓlona minor aliquid ſit quam ip
ſa ũnitas. Qꝺ aũt ita ſit aliquo m̃o ſi fieri poſſ.

Demonſtrandum ẽ. Quantum g̃ ipſe ẽtor admittat
augendam̃. inquid augẽ in eod̃. Qꝺ ih mittat ũnita
te due uel trel ꝓlone. ñ ſunt maiꝰ aliq̃d quã
una earum. Rõne ſubtiliſſima innititur ad oſtẽ
dendũ qꝺ ita ſit.

Quod ibi magnum dicẽ
tur magnitudine magnũ ñ ẽ. quam eo qꝺ uere ẽ. q
ibi magnitudo ipſa ũnitatis ẽ. ꝟ ũnitas ẽtima. ſion
g̃ ibi maiꝰ ẽ. qꝺ ũ ñ ẽ. ſion autem ũ ẽ pr̃ ꝟ filiꝰ
ſimul. q̃m pr̃ ſolus uel filiꝰ ſolus. ſion g̃ maiꝰ aliq̃d
utrumq; ſimul. quã ſingl̃s eoꝝ. ex qua eque
uere ẽ. ſpc̃. ſ. ſ. ꝺ pr̃ ꝟ filiꝰ ſimul ñ ſunt aliq̃d
manus. quam ipſe q. nec unus ſunt. Ita el
ſentia ũnitatis. hoc ẽ uerum eo qꝺ ẽ ẽ. ꝟ hoc eſt
ẽ qꝺ ẽ magnum ẽ. h̃ ẽ g̃ magnum ẽ. qꝺ ue
rum ẽ. Qꝺ g̃ ibi eque uerum ẽ. ꝟ eque magn
ẽ. Qꝺ g̃ ibi plus ũnitatis ñ h̃ẽ. ñ h̃ẽ plus magn
itudinis. plus aũt ũnitatis ñ h̃ẽ. qꝺ unus non eſt.
ſ. ẽ aũt ũ una ꝓlona q̃m alia. ut due quã
una. ut trel ſimul quam ſingla. ſion g̃ plus
ũnitatis h̃ẽ una q̃m alia. ut trel ſimul quam
ſingla. Sic g̃ ipſa ũnitas ñ ẽ maiꝰ aliquid quã
una quecꝫ ibi ꝓlona. h̃ tam magnum quam
ſingla. h̃ non enim ibi maior ẽ que ũior non ẽ.
ũ ipſa ũnitas ẽ magnitudo. Decet ñ autem
rõne catholica oſtendi ẽ. quom̃ differẽt
ſit magnitudo ſum ꝓlonarum. qꝫ nec una
maior ẽ alia. nec due una. nec trel ſimul ma
ius aliquid quam ſingla. Qꝺ dꝫ ñ ẽ dicendũ

Propter eum dꝫ dicatur
ꝑplex. h̃ ſimul
ſimul. ñ m̃ debet dici ꝑplex. ibi enim non
ẽ triplicitas. ũ ſumma ẽ unitas. ꝟ indifferens
equalitas. vñ aũg m. u. vi. de t. ait. Non q̃m
dꝫ ũnitas ẽ. ſ. ꝺ triplex putandũ ẽ. alioq̃n mi
nor eẽt pr̃ ſolus ul filiꝰ ſolus. quam ſimul
pr̃ ꝟ filiꝰ. cum magnitudo ſimul ẽ ſolus pr̃. ul ſo
lus filiꝰ. ul ſolus ſpc̃. ſ. quantus ẽ ſimul pr̃
ꝟ filiꝰ. ſpc̃. ſ. nullo m̃o ꝑplex dicendũ ẽ dꝫ. ſ. ꝺ
enim pr̃ cum filio ꝟ ſpũ ſcõ maior dꝫ ẽ. quã
ſingli eoꝝ. qua non eſt q̃ eſſent ullo effectu. p
fectus autem ẽ. pr̃. ꝟ filiꝰ. ſpc̃. ſ. ꝟ ſteꝰ
dꝫ ſingls eoꝝ. ꝺ ũnitas potuit q̃m ꝑplex
dici debet. Qꝫ ñ ma ẽ in rebꝫ corpeis. ut ĩmane.

Si rei ex pozeri ñ nñ ẽ una. qñtum rei simul
r plus sunt dne quam una rei. sm̃ intimare ñ
sñma. nñ ẽ una plona. qñtum rei simul.
r nñ sẽ dne qñtum una. r ms se unisunt sñt
qz ñ ẽ sm̃ magnitudinis eaz. de pñi aptũ
qđ supra dr minus. s. qñ singla sunt m singu
lis. r omna m singlis. r singula in omnib. r
omnia in omnib. r nñ in omnib ẽ. r nñ
omnia. Hec iam ostendim sufficienẽ qualiter intimare aliqua plona. aliam ñ super mag
nitudine. Ostenso qđ aliqua plonarum aliam

Nunc ostendẽ rectũ ñ super magnitudine
quoñ aliqua harum nẽ ostendit qđ alia
plonaz aliam ñ excellit. ñ excellit aliã potẽ
potentia. vt sẽ una r indifferens est ma
magnitudo. tum. ra una r indifferens mõ
strentur potentia tum. Sciendum ẽ qz quia nõ
ẽ potentior. pr filio. nec filius l' pr̃ spũ scõ nec
maiorem potentiam hñ duo ul' rei simul
qm singlis eoz. qz nec plus potẽ pr̃ simul. ri
lius. quam solus spc. si nec hñt rei simul plꝰ
ptunt quam singlꝰ eoz. qz omnipotentiam
quam hẽ pr̃. r filius accep̃ nascendo. r spc. scõ
procedendo. qđ auẽ rõnibz r auctoritatibz pba
bilit̃ astruit. in li. xxx. magnum hereticum
qui dicebat pr̃em potentiorẽ ac meliorẽ filio.

Dicebaq quod nmq̃ pater hẽ ille qđ ñ nmq̃
qui dicit. Omnia q hẽ pr̃ mea potẽ filius
sum. Iam si nmq̃ hẽ unipotentiam alĩ quã pr̃.
quod quã pr̃ ñ sunt ei omnia q hẽ pr̃. Si ei
sunt omnia q hẽ pr̃. Tantam g hẽ potentiã
qntam pr̃ equalis g ẽ pr̃. Non enim potẽ qui
accep̃ inequalis ẽ ei qui dedit. Hec ponit fal

Verum autem hoc de potentia sa
pientia qđ potentiꝰ sit filius. Et potentior nec hereti
pr̃ ut scitis doctrinã unam potentiã potentiã
potuit gignere. ñ omnipotens omnipotẽtẽ. hẽ g
pr̃ omnipotentiam quam ñ hẽ filius. ri hoc
ẽ falsum est qđ aut filius. omnia q hẽ pater
mea sunt. Hic quidem fuerat hereticus ex quo pg

Sed inquit. Pater a nemine dicebatur ad falsa
ne potentiam accep̃. filius autem a pre. face
atur. r nos filium accepisse potentiam ab il
lo. de quo natus ẽ potentiã. Pri ñ potentiam
nullus dedit. qz nullus eum genuit. Gignen

do enim dedit pr̃ potentiam filio. Sic omnia q
hẽ in suba sua gignendo dedit ei quem ge
nuit de suba. Ad augustum qđ ait hereticum.

Sed qđ uni tantam qntã pr̃ ẽ potentia pa
filio dedit an immoꝛẽ. Si tantã ñ solum po
tentem hẽ. omnipotentem genuisse omnipm̃ rei
ligit̃. Si ñ immoꝛem quis ola q hẽ pr̃. filij sunt
Si pr̃is omnipotentia filij ñ ẽ. ñ omnia paulus
bio que hẽ pr̃ filij sunt. Ad omnia filij sunt. Omnipo
tentia g pris r filij ẽ. non ẽ g pr̃ potentior filio.

Item alio ñ pbat filium equalẽ pr̃i. Inter
ora maximum ma ducens. Iudicis pbat fili
qđ pr̃ genuit filium immoꝛẽ se ipso unum equa
lemquo r pr̃i derogat. Cum ñ filium u
tem pr̃i
lem immoꝛẽ genuit aut ñ potuit. aut ñ no
luit gignere equalem. Si aut dicis qđ ñ uolu
it eum immoꝛem ẽ. Arrius. Si aut ñ potuit ubi ẽ
omnipotentia di pr̃is. Pr̃terea ad hunc articulũ
rei colligimus. ut dñs pr̃ equalem sibi gignere
filium. aut ñ potuit aut noluit. Si ñ potuit im
firmꝰ. si noluit iniuꝰ inuenimur. Si utrumq; ii
falsum ẽ. pr̃i g filius uerꝰ equal' ẽ. Genuit g
pr̃ sibi equalem filiũ. r ab utroq; patet. utrum
equalis spc. s. Si enim forma sua ut ait aug̃
in eum. pr̃ in unico filio. plenam gignere
potuit nec ñ plenam genuit. si immoꝛem cogi
mur. pr̃em iudicium dicẽ. Plenã g din equalẽ
genuit sibi filium. Per similem ostenditur qđ nõm
Hoc aut per similitudinẽ notũ pr̃ filium ge
humanã ira ẽ demonstrat magis. unit.
Homo pr̃ si potuit. equalem filiũ genuit. ter.
Quis g audeat dire qđ h omnipm̃ ñ potuit. ad
do r quia si potuit homo maiorẽ melioremq; se ip
so gignere filium. si mai ul' melius dõ quo
quam ẽ ñ pot. Dñs g eum non equalem ut ao ge
nuit filium. cum nec anni necessarij fuerunt
per quos adimplerentur equalitas. nec omnipo
tentia defuit. an forte noluit. g qđ absurdum.
Si ñ immediate equalẽ g genuit. credam g
ei filium ẽ equalem. Optimone hereticis ponit ut

Sed forte dicet. eo ipso maior ẽ pater destruat.
filio. qz de nullo genit. genuit ñ equa
lem. Ad qđ eum respondebo. Immo io ñ ẽ maior
pr̃ filio. qz equalem genuit. Origenis est qđ
ẽ ista. Unus de quo fit. equalitas. aut equalis

Nunc ostendẽ dño nõe gñmer cor gñlocẽ pma q̃ scitur ẽi p̃p̃ sz pr̃ et
filij et sps s. ẽ una mdine magnitudis ita ẽ caꝑ ona et mdis ẽ potentia
¶ Ra go q pr̃ non ẽ potentior filio nec spũs scõ nec ona p̃ ẽ potentior alia nec
pr̃ plus pt sñt et filius qm plus spc scitur hij tres non pnt plg simul p̃ singli
corp ¶ Ra go q omnipotentia p̃ hẽ pr̃ filium recipit nascendo a spc scitur q̃ procedo
¶ Contra go q ñ ideo pr̃ ẽ maior filio q̃ equalẽ genuit q̃ hac ad sigmẽ ptm;
no adequalitatẽ eiꝰ cum dr filius aprẽ genita no ostenditur mẽsuratis subẽ s
ordo nẽ no q alter sit por altero sed q alter ẽ equalis no ei fm Rot. q pr
i genstit

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

aut quam sit. Q3 ē dre ad orginem pnnet
qō qua qē qual de quo sit. Ad equalitatem uero
illa qua qē. qual' aut quam quis sit. sic ecia
ōr filius a pre genitus. ostendit in equalitat
sube. sz ordo nature. non quo alt pot eē alto.
sz qō alt ē genitō. sm g secdm sz qō pr genuit
t filius genit ē. ul' spe-s. ab utrq; procdit equa
litas. ul' inequalitas. ubi genitus qz ñ secdm hoc
alia plona. aliq; equalis. ul' inequalis dr. Ecce
equalitas trinitat. t una eēq; suba quam bre
uit potuim' demonstrata ē. insup ioubz qualit
s. aliqua tum plonarum q̄ similes aham nec
ei trinitate nec magnitudine. nec potentia creel
ture. Q3 q̄ quo ñ possit dici. solus pr. ul' solus filius
Dicit ecia qō habem' ul' solus spe-s. cui sim
orginē grē dicat. Dictum ē inseparabiles
cium supra. qō tamen ē solus pr. ul' solus filius.
ul' solus spe-s. quamū simul illi tres. t qō duo
ul' tres plone simul ñ sunt maius aliquid quam
una sola. sz quer' aut ō. vi. li. de tri. Q3 modo
h sane dici p̄sum. cum nec pr sit solus. nec filius
nec spe-s. sz semp t inseparabilit. t filius cum pre.
t pr cum filio. t spe-s. cum utq; inseparabilel eni
sunt hec tres plone. ad qd dicim' ita respon
det aut' in eodem. Solum pr̄em dicim' non
q̄ separat' a filio l' spu sco. sz hoc dicem' ligēa
mus. q illi simul ē eo ñ sunt pr. Solus enī pr
pr ē. qō non dr q spe sit solus. t ñ filio l' spu
sco. sz p hoc filius. spe-s. apt manet. solo. creatu
rarum. Ita t cum dicit. solus filius. filius ē. ul'
solus spe-s. spe ē. ses. non dicit' filius apte ul'
spe-s. ab utroq; sz a conforto filiatus. p̄cessit. creatu
rarū pr. t spe-s. a conforto possibil. p̄cessit.
pr. t filius. cum g dr. tamen ē solus pr. quamuis
simul illi tres. p̄ qō dr. solus. ñ sep̄at' pr. ab
aliis. sz h ē sensus. Solus pr̄. a. pr̄. qua ita pr ē.
qō nec filius. nec spe-s. tam ē. ic. Similit' intelli
ge cum dr. solus filius. l' solus spe-s. Solus
g pr dicit' ut aut' aut in eod'. q non ita spe. ibi
pat ē. t solus filius. quia ñ ita ipse ibi filius est.
t solus spe-s. qz ñ ita ipse ibi spe-s ē. Vtr ñ dicet
Posit hec qr utrum possit solus pr ē dē. so
sic dr. solus pr est. ul' solus filius ē dē. solus spe
pr. ul' solus filius est. s ē dē. ul' pr ē solus dē
filia ita p̄sit. filius ē solus dē. spe-s. ē solus dē.

Respo. aut.

dici solus pr ē dē. ul' solus filius ē dē. ita t de
spu sco. aut pr ē solus dē. filius ē solus dē. Ad
qō dicim' quia pr. t filius. t spe-s. dr. t ē unus
et sz trinitas simul. pe dr. ee solus dē. sz ē solus
sapiens. solus potens. sz ñ uidr debet dici. a no
bis uerbis nris utentibz. ubi sermo auctoris
aut occasionis solus pr ē dē. ul' pr ē solus dē.
Ita de filio. t spu sco. dmis. vñ aut' in. vij. li. de
trinitate. aut. Q3 ostendim' q̄n p̄sit dici solus
pr. l' solus filius. sic danda ē illa ratio qua dicit'
non ee solum pr̄em. dim uel solum. sz pr̄em
t filium. t spm. scm. Ecce habes qō ñ solus
pr dicend' ē. ee solus uerus dē. Item in eod'.
Siquis mihi obiciat pr solus unus sit dē. q
modo respondebim' ni ee. mihi forte ita dicam'.
ee quod pr̄em dim. sz ñ eum ee solum dim. Ad
aut' solum dim ducam' pr̄em. t filium. t spm. s.
Ecce. t hic habes. quia pr ñ debet dici solus dē.
aut' sz solum in parte subtu. tm accipe qui
dam uolunt. In parte uo p̄dicati si sit. secdm
qō pr ē solus dē. sz ubicumq; aubi inuidr ostendi
qō pe solus dē dici debeat. tota trinitas. Et sz
trinitas ut aut' aut' contra maximum' militer.
cum aplē dicat. beatus. t solus potens. tibi.
Soli sapienti dē. tibi. Inuisibili soli dē. non
enim hec de solo pr̄e accipienda sunt. ut con
tendebat magnus. t alii hereti. sz de tota
tr. sic. illd. Solus hō est animal rationale. Q3 se
cundum rectam fidem. tota trinitas ē unus solus
deus. bs. potens. sapiens. sz aug ad magnum. Hon
eum. inuisibilis. vñ aut' in eodem. cum
unus dē sit trinitas.
questionis. ut intelligam' solum dim sapien
tē solum potentē pr̄em. t filium. t spm scm. q
ē unus. t solus dē. Q3 ñ trinitas dicit' solus dē. ita

aug.

Q3 ñ dr. solus pr dē ē.

Sed nim q̄ spūs sc̄s ē spūs. t animalis scās.
Q3 ñ tam trinitatem dicim' solum dim cum
sit cum spūs. t animalis scās. Ad qō respondet
aut' in. vi. li. de t. ita dicens. Trinitatem dmis
dim solum quamuis semp sit cum spūs. t
animalis scās. sz solum dmis quia ñ aliud q̄m
spa trinitas dē ē. Non enim illa cum illa dē sit
l' aliqua alia. sz spa trinitas ñ ñ illa ul' alia

Sō. Q3 pr̄ non
ē solus dē. sic
mihi.

aug.

aug.

Hic dicitur. dō xvi. Tantum spo gētes. prima q̄ ei dr solus pr pr ē. no dr q spe sit
solus. t sic filius et spūs scs. sed pelhor filius et spūs spūs a primus a patre excludit
2a q̄ ei dicit solus filius ē filius. vel plus spūs spūs ē spūs spūs. no dim filius
a pre vel spe spūs abusiue. sed a patre et filius spūs spūs. et pre
et a patre et pcessibilis spūs et pr et filius excludit spūs spūs. et pr
solus pr ē pr. et solus filius ē filius. ñ ei dicā solus pr ē deg nec eq solus
deg ē pr nec dicit solus filius ē deg nec eq solus deg ē filius plr. et de spu sco
dicit. 3a q̄ pr. et filius et spūs sc̄s dr. et ē omnis solus deg et eq omg
omg solus deg ē pr et filius et spūs spūs et trinitas ē solus deg et omg solus
deg ē trinitas. 4a q̄ dō q ei dicim' trinitas ē solus deg no intendim' q̄n sint tres
sed q una essentia ē deg. 6a q̄ dō q ei notatur ō p̄ dim' alic intelligit ōn nd
dr nemo nouit pr̄ nisi filius no ab hoc sequa pr et spūs spūs et ē vera trinitas

q pr̄ spūs. 21 d. Solus
pr̄ solus filius
solus pr̄ est ei deus
sc̄ pr̄ subintelligitur
no sc̄ spūs sc̄

Dns ē. Et de pr̄e solo p̄dicta dicēmus. ñ mi credunde
Ceruicē uc aut aūc rli rec̄ filiul. rspe scs.
de solo pr̄e p̄dicta dicēmus. ñ mi credendē
filiul ul' spē. s. qma hȳ tres unum sr̄. sic ī apo
calipsi de filio legim. qd hȳē nomē sēptum qd
nemo scit nisi ip̄e. sion mdo sepatur pr̄ ul' hȳe
s. Et dr. nemo nouit p̄rem nisi filiul. ñ mdo
sepatur pr̄ rspe scs. qua inseparabiles sunt.
Aliqñ ī nominamus. pr̄ rfiliul. tacitur spe
s. sic ūtat ad p̄rem loquens aut vt cognos
catur re. quem misit dñm xp̄m ee unū de
um nec. Cur. g. inquid aūc tacitur de spu scō
Quia sleqnr ē ut ubicunq nominab̄ unus
sic p̄r. rfiliul. tacita pace unitatis intelli
gatur. ī ipa pgr. quāuis ñ cōmemoret. vno g
ulos munero nominato. ī reliqu intelligun
tur qm plib̄ sēpture locis occurrit. De nomiā
Post p̄dicta disserendum nob differentia q̄b
uidr de nominū diuisione manū loquēs
quib̄ loqnr de unitate ac trinitate de deo.
ineffabili unū. Deinde ostendendum ē quib̄
nūs de ea aliquid dicat. Illud g̀ p̄cipue tene
am quedam ee nomina distincte ad singlas
psonas pertinere ut aut aūc m. vnj. li. de t.
que de singlis nīa dr̄ p̄sonis. Quedam ū
unitatē ēntiā significare sunt. q̄ de singlis
singularib̄. de omnib̄ cōmuniter dicunt.
Alia uero sunt. q̄ translatiue sunt ac p̄similitudinē de deo dicunt. vñ ambīe. m. n. li. de
t. ait. Qe puri intuitu fidei ipsa uidr diuina
va distinctio. Sunt enī nomina q̄ euidenter p̄e
tatem d'trant ostendunt. Ex sunt q̄dam que
p̄spicuam diuine maiestatis ex̄pmunt unita
tem. Alia ū sunt q̄ translatiue p̄similitudinē
de deo dr̄. p̄ creatis magnitudinis sunt. Gigantis fi
lius ūbium. rhȳ in. vniuersū ū ecclesiastica ū
uersitas. ūtas. rhuiusmodi. Similitudinis ū splen
doris caritatis. speciei. rhuiusmodi. Possibile autem que
ri adiacens ē quedam. q̄ dam ee nota q̄ p̄ti
cipia nomina ee ut aut aūc dr̄ deo eqn relatiue dicunt.
uenientia. rrelatiue ad creaturam dicunt. Quoz q̄
dam de omnib̄ dr̄ psonis. ut dr̄s. creator
refugium. Quedā ē non de oīb̄ ut donator
omnis misericordie. De hoc nomine unitatis addit.

Preterea ē unum nomen qd de nulla psona sī
gillatim dr̄. sed de omnib̄ simul. s. trinitate
Qd non dr̄ sedm substantiam. sed qd collectionem plāiam
tē designat psonarum. De aliis nominib̄ que
Sunt ī quedam nomina rpōne dō ad creaturā.
q̄ ex tp̄e dō ad creaturam nec ī relatione dr̄is.
relatione dr̄is ut incarnatio. humanatio. rhȳ mō.
Ecce. vi. nominū distinctas assignauimus. quibus
unusquisq̄ loquēs de dō. de quib̄ singlis agendi ē.
Secundum ē g̀ qd illa q̄ Qd illa nomina q̄ ad
p̄e ad singlas pertinent singlas p̄e psonas pa
psonas. relatiue adūcem nent relatione dr̄is.
dr̄is sic p̄r. rfiliul. rutrūq. Ea ū q̄ unitatē ēntie
uorum spe. sēt. Ea uo q̄ unitatem significant ad se dr̄is.
rem ēntie significant. ad se dr̄is. rde singlis. rde om
nib̄ q̄ ad se dr̄is substantialiter nib̄ cōe dr̄is psonis
unitatē dr̄is. rde omnib̄ cōiter. rsinglis ū plib̄ nisi
rde singlis singularum dr̄is una accipiunt
psonis. rsinglis ū plib̄ accipiunt in sūma ut dō
bonis. potentia. magnitudo. rhuiusmodi. Que aut relatiue
dr̄is substantialiter ū dicunt. vñ aūc m. v. li. de tri
nitate. Quicquid ad se dr̄ substantialiter uel
summa sublimitas. substantialiter dr̄is. Qd aut ad aliq̄d
dr̄ non substantialiter sed relatiue dr̄is. Tamq̄ quid ē eui
dens subesse principio. rfilio. rspiritui scō. ut quicquid
de singlis ad se p̄se dr̄. non plib̄ ut sūma sed sin
gulariter accipiatur. Dns enim p̄r ē deus. filius ē
deus. spūs. s. ē deus. qd sedm substantiam dicit. nemo du
bitat. sion ut dicunt hanc unitatem ee tres deos
sed unum deum. Ista dr̄ p̄r magnus. filius magnus. spūs
scs. magnus. ñ ut tres magni sed unus magnus. ista
communis p̄r. ois filius. ois spūs scs. nō ut
tres omnipotentes. sed unus omnipotens. Quicquid
g̀ ad se p̄pr dr̄ deus. rde singlis psonis similiter
dr̄. rsimul de p̄pria unitate non plib̄. sed singlis
dr̄. rquin ū ē aliud deus ee. raliud magnum ee.
sed hoc ipm ē illud. ee qd ē magnum ee. p̄ter hoc ut ē ū de
mus tres ēntias. sic non dicunt tres magnitudines
nes. sed una ēntiam. runa magnitudine. Qd
Deus enim ū ē magnus ea deus ē magnus ea mag
nitudine magnitudine que ū ē magnitudine q̄ ipse est
qd ipse ē ut qui participat eius sic de bonitate. rde
sic. Aliquin maior ēet illa omnibus q̄ sedm sub
magnitudo q̄m deus. Deo aut sententiam dicimus
ū ē aliquid maius. ea g̀ magnitudine magnus

Post p̄dicta. d'o xviij. gratiae caritatis p̄ma q̄ nam q̄ dedco dicit spo sine dilectio
nam quod sit nascentia sit effectum sed desponsatio. et gratia cum filius et hȳ
q̄ cōilia q̄ de persona singulis dr̄ singillatim et decoribus simul ut capiat vitae
uitae et hinc quedā sic transferunt dicta sit p̄ similitudinē dedco ut tractetur spe
culū et hinc alia sed dicta dedco ap̄e in relatione ad creaturā quorū q̄ dicit
decoribus p̄sone ut deo tractetur et hinc / quedā nō non decoribus ut dicit missa
ā ep̄o dr̄ dedco ap̄e sed nō relatione ad creaturā ut mentis hinc intellige sen
sorem q. s. rem respectu melioris / aliud ē nomē q̄ dr̄ decoribus simul et deitas
significat ut trinitas q̄ non dicit sin substantiam sed q̄ collectionem et plāe psonarū de
signat / Ad q̄ dō q̄ illa nomina q̄ ad p̄me pertinent ad singulas personas dr̄ relatione ad m
orem nō stabilitatem. Ad q̄ dō q̄ illa nomina ·m·n·q· ut mentis essentiae significant ad se dr̄
et illa q̄ ad se dr̄ stabilitatem dr̄ et decoribus p̄ signata et decoribus que et signata et nō
plāie ut deo bonitas et hinc magnus et hinc Veritas dō q̄ nōi inditum q̄ ad aliq̄d dr̄ nō stabilitatem
sed relatione dr̄

ē que ipa ē. Soq; nec tres magnitudines dñs ł
una magnitudine nec tres magnos ł unum
magnum qz ł participatione magnitudinis
os magi ē. ł se ipo magno magi ē qz ipe ē una
magnitudo. sca ·z dei bonitate ·z ēternitate ·z omnia
poterna di dicendo ē. ·z de omnibz eo que de deo
ptium principaliu subalternoz quibz ad se ipm dicit
non translate ac ꝑ similitudinē ł ꝑe ł ri de
illo ꝑe aliquid ore hominis diu pot. Hec
aptē docentur qo nomina unitatē dñne manifestant
tiuł significanna ·z ad se dr de do ·z sine rela
tione ·z de omnibz ꝑsonis eoz ·z de singlis dnitatis
oz nec plia ł singla in suma accipiunt. Illa no
nomina q ꝑe ad singlas pmarum ꝑsonas relatē
ñ subalternē dicunt. Qz enim ꝑe singla unitatum
ꝑsona dr. ut ait aug meoz. Nullo m ad se ipm
ł ad aliam tinitem ul ad eam dr. nō relatē nō
subalternē dicit manifestum ē. De hoc nomine qd ē

Predicta adducendo ē qd cum ois ꝑsona qd dicitur
nomia q secdm subam de do dr subam dicat
aiam singlr ni plia de omnibz istis ni plia ñ su
ma dr ꝑsonis ut supostensum ē. glia i suma
est ni unum nomē. s. ꝑsona qd secdm accipitur
subam dr de singlis ꝑsonis ·z plia ñ singlr in suma
accipit. Dns enim pr ē ꝑsona. filius ē ꝑsona.
spc. s. ē ꝑsona. ubi secdm substantiam dr nec ni
dr pr ·z fi. ·z spc. s. sunt una ꝑsona. ł tres ꝑsone.
ł g nomē accipit apdicta regla. nomia que se
cundm subam de do dr. q cum ł ad se dicuntur
secdm subam. plia ni non singlr in suma acci
piut. Ideoq; qd ꝑsona ad se dicit secdm subam.

Quod aut ꝑsona secdm subam dicat. Aug. oc
tauo de tri. ·v. ·vij. ·ve ·t. dicit. Son ē aliud do ē.
aliud ꝑsona ē. ł oio idem. sic in hac tinitate ea
dem ꝑsonam pris. ñ aliud dnis. qm subam pris.
Quo ꝛa ut suba pris spe pr ē. non q pr ē ł q
ē. sta ·z ꝑsona pris non aliud qm spe pr ē. ad se
qppe dicit ꝑsona. ñ ad filium l spm sanc. sic ad
se dr do. magnus ·z bonus. ·z ūs. ·z ł m. et qnē
admodū ł illi ē ē qd dm ē. qd magnus. qd bo
nus ē. ita ł ē illi ē qd ꝑsonam ē. Nece ge
nesse habet. qd ꝑsona secdm subam dr. ut cum
dr pris ꝑsona. hic sit sens. pr ē ēterna deitas.
sumpsit cum dr filius ē ꝑsona. spc. s. ē ꝑsona. ·z
ēterna deitas. Cum pr ·z filius ·z spc. s. ñ dicantur u

Una ꝑsona. ut una suba. ·z unus deus. ····· C

Deo autem hoc qd difficile. quod ł ñ mirabile. si
qs eum ñ dicentem hoc tres una ꝑsona. sic una
ēterna. ·z unus do. Questionem ante diligentius tra
tari. atq; agitue explicari mo. vij. li. de tri. ta di
cens. Cur non ł ita simul unā ꝑsonam dñs sic
unā ēternam. ·z unum dm. si dns tres ꝑsonas
cum tres dos. aut tres ēternas ñ dicam. Quia
uoluit ł unum aliqd uocabm seruare hinc
figuram qua unitatis tinitas. sic oio tacēti m
rogam. quod tres cum tres ē tacitū. cum g
si quid tres ut aut ante m. v. li. de t. Magnum
ꝑfecto opia humanā laborat eloquium. Dic
num ē ut tres ꝑsone ñ ut ille dicentur. ł ne tace
mur omnino. sonem rei ineffabilis enunciata
ł uocabilo. explicari valet. Ecce ost qua ne
cessitate dicatur plia ꝑsone unde. ut ł unono
mine q̄rentibz de tribz respondeam. Quane
va necessitate ñ solum tamen cessitate dictum
sermo ł ꝛ grue eo pene sit tres ꝑsone a
sup hac re laborauit. nomiū latinus. ·z agnus
penuria coartatus. vñ aute. Quod tres ỳ postates
agnt ul alicuius necessitate de mia substantie.
effabili tinitate dictum sit. apientissimo. vij. li. de
t. am. loquēdi cā de ineffabilibz ut fari aliq̄ mo
possem dictum ē a grue. una ē ēterna tres sube
·z una ỳ tres ỳ postates. Aliter enim gre accipiūt
subam quam latini. A latinis aut dictum ē u
na ēterna. ubi suba tres ꝑsone. Qua ñ aliter in ser
mone meo. ·z latino ēterna qm suba. solet intelli
gi. Et ut intelligue latrem ī enigmate placuit
ta dicit. ut ē q̄rentem quid ta sint aliquid dice
rim: q ta ē uera fides ꝓmittat. cum ·z prem ñ
dicit ē filium ·z spm. s. donum di. nec prem
dicit ē filium. cum g si quid ta. ul quid tres
offerunt nos ad inuentum. aliqd nomē q̄ complec
tatur ł ta. Sic q; occurrit ago. q sup ineffabilia
dicimus ł unum. ł eloquij facultatē. ꝓcedit;

Verus enim cognitor. dū quam dr. uerus
ē quam cognitor. Pr g. ·z filium ·z spc. s. qm tres
sunt. quid tres sunt. queram. quid cōmune
habent. Sonem ꝑsonarum dicit tres. Pr. ·z fi
lius. nec tres filii. cum nec pr ibi sit fi
lius. nec spc. sanctus nec tres spes. q spc. s. pa
sigeatione qua ·z donum di dr. nec pr ē nec filii

Quod dō ne
rius cognitor g
dicamur. uerus
ē quam cogni
tor.

Quod pr ·z fi
lius ē pr quo ē.

Dixim.

Quia

Solum.

Quis pr̄as hoc nomen
ꝑsona de subba dicit
et tamen de deo ꝑsona
valet ꝑdicari

Quād ḡ trēs sūt trēs ꝑsone cē dūr. ōmune ē eis
ꝺ qꝰ ꝑsona ē. Certe enim qꝫ ꝑ ē ꝑsona. ⁊ filiꝰ
ē ꝑsona. ⁊ ꝓ̄ꝰ. s. ē ꝑsona. ⁊ ō trēs dicunt ꝑsone. ꝓ
ta ḡ dicunt trēs ꝑsonas qꝫ cōmune ē eis id qꝰ ꝑ
sona est. Ad ꝓ̄dicta ꝯ̄ nō intelligi ꝓt qua
nec̄itate dictum sit. Alanus. trēs ꝑsone cum
ꝑsona sedm̄ sūbam dicat. vñ ⁊ illa cōmune ē id
qꝰ ꝑsona ē. Qꝫ nō dūt trēs deos sed ꝑ̄em ⁊ filiū

Sed qꝫ hoc ⁊ ꝓ̄m. sēm. nec dūt trēs ꝑsonas ē
eum dꝫ id qꝰ dꝰ ē. sic eis cōmune. qꝫ ꝑ ē
cum ꝑ̄em ⁊ filiō. dꝰ. ⁊ filiꝰ ē dꝰ. ⁊ ꝓ̄ꝰ. sc̄ꝰ. ē dꝰ;
⁊ ꝓ̄m. sēm ē trēs ꝑsonas. qm̄ cōmune ē eis qꝰ
ꝑsona ē. ⁊ qm̄a ꝑ ē ꝑsona. ⁊ filiꝰ ē ꝑsona. ⁊
ꝓ̄ꝰ. s. ē ꝑsona. cur non dicam̄ tres dꝰ. cum ⁊ ꝑ sit dꝰ. ⁊ filiꝰ sit dꝰ. ⁊ ꝓ̄ꝰ. s. sit dꝰ.
Qm̄a. s. illud septima ꝑs dicit. hoc aut̄ ⁊ filio
dicit. ⁊ nō ꝑs dicit. vñ aut̄ movent qōnem
hāc. ꝙꝫ diffinit. m. li. vj. de t. am. Si
ꝺ dūt ꝑ̄em ⁊ filiū ⁊ ꝓ̄m. s. cē trēs ꝑsonas. qꝫ
cōe ē eis id qꝰ ꝑsona ē. cur ⁊ nō trēs deos dicim?
Certe ut ꝓdictum ē. qꝫ ꝑ ē ꝑsona. ⁊ filiꝰ ē ꝑso
na. ⁊ ꝓ̄ꝰ. sc̄ꝰ. ē ꝑsona. ꝺ trēs ꝑsone dūt. Qm̄a ḡ
ꝑ̄ dꝰ. ⁊ filiꝰ dꝰ. ⁊ ꝓ̄ꝰ. sc̄ꝰ. dꝰ. cur ꝝ dūt tres dii?
Hec ꝓponit qōnē. attende quid ⁊ respondeat
subdens. Qm̄ ꝺ non dūt trēs dii. qꝫ scriptura nō
dicit trēs deos. sed nec trēs ꝑsonas aliubi scripta
reperit. cōmemorat. Qm̄ ideo loquēdi. dispum
at. nec̄itate trēs ꝑsonas dicere. ⁊ qꝫ scriptura dicit.
⁊ qꝫ scriptura nō contradicit. Si aut̄ dicat trēs de
os contradicit scriptura dicens. Audi israēl. dꝰ
unus. dꝰ unus ē. Licet absolute ꝙnsl quare pos
dicam̄ trēs ꝑsonas. qm̄ trēs deos. quia. s. illud
nō contradicit scriptura. Ad qꝺ cur nō dūt trēs

Verum hic alia emergit cōmunis ut trēs ꝑsonas
qꝺ quam aut̄ assequi ꝺ nec̄itate
nas ē scriptura
ut dicens. Cur inquit trēs cōmunis
nō conc̄dicat.
nō ducit dicere. qꝺ simili scriptura tuē nō dicit. ma non
contradicit. ar si dicis qꝺ ꝓ̄ unitatē substantie
nō dūt trēs cōme. ⁊ una cōmunis. quero cur non
ꝓ̄ eam unitatē substantie dicam̄ unā ꝑsonā. ⁊
non trēs ꝑsone. vt enim ē ill' cōe nomen cōm
ne. ita ut singlis quibusqꝫ dicat cōmune. sic ill' cōe
ē ꝑsone nocabulum. Cui ḡ restat. ut saltem ut
loquēdi necessitate. a gent. ⁊ latinis. parcat hec no
cabula. adūsus inuidias ul errores hereticoꝝ. cuiꝫ

conatus humana inopia loquēdo ꝓterre. ad hoc
nil sentiat. qꝫ ut ecce ratio nūl de dō teneat. sue
ꝓpriam fidem. sue ꝓfitemur. nec intelligentiā
minuit dire trēs cōmunis. ne intelligeret nulla
sūma esse. nec ulla diuisio. Rursum nō potuit
ꝺre nō ē tā qdam. qꝫ qꝺ dūt Sabelli. nō ideo ꝑ
lapsus ē. Qꝫ simꝫ ḡ quid tu dicere. ⁊ dūt trēs ꝑso
nas. sive trēs substās sedm̄ gros. Sicut nos dicim̄ Qm̄.
Quod enim de ꝑsonis sedm̄ trēs ꝑsonas. na
turam. ⁊ de substās sedm̄ gre. ḡ trēs substās
eoꝝ. intelligamus oportet intelligi. Sic
cum illi dūt trēs substās unam cē. sed. aut̄ am
biam. ⁊ trēs ꝙsules unā uiam ꝓcedunt substā
quēadmod̄ nos dicim̄ trēs ꝑsonas. unā ꝙm nos.
cēmā l' substam. Qui ꝙm illi si uellent sic dicere
trēs substās. trēs ꝙsules. possent dicere trēs ꝑsonas
ita ꝙsopa. Illud aut̄ maluerunt dicere qꝫ fortasse
sedm̄ linguę sue ꝓpietatē aptē dicit. Quod minus
Am sufficienter ut puto ostensum ē ꝛ nō ē dūtas
qua nec̄itate dicam̄ trēs ꝑsonas. ⁊ nec singlares
qre nō simꝫ trēs deos nil' cēmas. nil' solitudo ⁊
qꝫ. s. matēo obviat scripta m. aut̄. unitas rerum
dūtatis intelligentia. qꝫ ibi nil
ta pene ē. dūtatis sic nec singlaris
tas nil' solitudo ⁊ unitas ⁊ unitas.
vñ aut̄ m. li. vj. de t. am. humana
iopia qrens qꝺ dicat ita. dicunt trēs ꝑsonas nil' sub
as. quibus nominibus nō dūtatē intelligi uolunt.
⁊ singlaritatē nolunt. ut nō solū ibi unitas in
telligat. ex eo qꝺ dicit una cēmas. ⁊ unitas ex eo
qꝺ dūt trēs ꝑsone. hylarius ꝙ m. li. vij. am. dei.
dūt dic. Quia me videt videt. ⁊ ꝑ̄em. cum hi dis
gredi dūt singlaris. atq; unitas intelligentia. sic
nec solitarium sermo sig. ⁊ mutuo ꝺ nā
tum ꝓfitio docet. unus ē enim ex filio ꝑ̄. ꝓ na
te unitā similitudinē. vnū sunt cū natus ⁊
gnans. unū sunt neq; unū. non unaq; solitudo
filius ē. nec singlaris. nec disparis. ꝑ meod. Sic
ꝑ̄ ⁊ filio duos credit deos. impiū ē. ita pa
trem ⁊ filium singlare dicere ꝓdicere sacrilegium ē.
Michi mihi nouū. michi dubium. michi alienū. m
ebul. sepabile ē. de ꝑ ⁊ aut̄. m. li. qꝫ unum nec̄itate
nouę legis am. vñ ē dō. ⁊ nō singlaris. item ambo
nū. de t. am. Qꝺ unū ē subē separi nō potest ⁊ nō
sit singlaris aut̄. ⁊ unitas dꝰ unū. cum dicunt

¶ 4ª q. dcā nō ē ꝙfitenda ꝑsonalis ꝙ singularis ꝙ singularitas ad solitudo ꝑ pluralitatem
ꝺ essentie nec diuersa ꝙ diuersitas omnino tollit essencie ¶ 5ª q. mēnitatē
nulla ē diuersitas et ꝑ alia dicta mouentur tres ꝑsone nec diuse diuersitas nec
distinctas ¶ Ad 4ª q. ꝙ ꝙ. nūdos nō ē diuersitas nec multiplicitas dcā nō est
dicenda multiplex sed trina et simplex

ne q̄quam dicant ſ'tm̄ē ḡcludat. nō ñ qđ ſm gl'ar'm ſ'tm̄ē q̄ unitatē ē p̄dicāt. Ecce ḡ pre
dict' oſtendit' qđ nec ſingl'aris. nec duītas ñ
unē. v' ſolitar'. ſ'tm̄ē ē dō. q ſingl'ar'tat' ul'
ſolitudo. ꝓlonaꝝ. ꝓlalitatē ḡcludat. ꝛ duītas
unitatē ēnē tollit. duītas mādet ſeparationē
vnitatis. ſingl'ar'tat' admīt. diſtinctionē v
unitat'. ſo ambꝝ. m. i. u. de t. am. ſlon ē duīta
nec ſingl'ar'. equalitas. nec unita labellianos
p̄rem filiumq; ſtendens. nec unita arrianos
p̄rem filiumq; ſtēnens. p̄ē enī ſtatus diſtinctio
onē hñt. ſeparationē ū ñ hñt. ſ' ī eod. p̄ē enim ꝛ
filī dūitatē unū ſunt. nec ē ibi ſubē differētia. nec ulla duītas. Alioq̄n q̄ñ unū dīn dñōs
duītas enī ꝓles facit. Conſtat ḡ ḡ p̄dict' q̄ī
tatē nulla ē duītas. ſ'tm̄ aliq̄ñ ſ'ceptā ūe
nit'. ductum ꝛ eſſ dñōs ꝓlone. ꝛ hui⁹m. duītā
tē diſtinctā. Qđ ñ debet dici dē multiplex.

Ecce unitatē ñ ē duītas. ſ'tm nec multipli
tas. nō ñ ē ducend' dē multiplex. ſ' unus
ſimplex. vñ ambꝝ. m. i. u. de t. am. Eſt ī p̄ce
ptis. ñ diſcrepans. ſ' una ḋiuinitas. nec diuiſum
qđ unū ē. nec multiplex ēē p̄t. qđ nō differens
ē. Multiplex nāq; dē ñ ē. Quid ſ'gnificēt hīs noīb⁹
Ne diligens inq̄r oporteat. unū. duo. ſ' duo. ſ'
cum ſ'tm̄ē ñ ſit duītas. ſ' eſt l'ta. ſ' nō
ul' ſingl'aris. nec multiplicitas. ul' l' unitas. ꝓles
ſolitudo. quid ſ'gnēt hīs nonnulli. l' plalitas. dī
ſ. uī l' una. duo l' due. ſ' ul' ſ'ta. multio l' diſ
ples ul' plalitas. diſtinctē l' diſtinctio. ſ'tm̄ē ſi
cum dī. unī dē due ꝓlone. ul' ſ' ꝓles. hīs un
ne. ꝓles ꝓlone. diſtinctē tñ ꝓlone. vl' ei ñ dē dō
ri diſtinctio ꝓlonaꝝ. plalitas ꝓlonaꝝ. loq̄ñt'
unitas ꝓlonarum. ꝛ huiusm. videmur enī hec di
centes multoꝝ q̄ſtitatē. ſ' ſ'tm̄ē multitudinē. l'
multiplicitatē m dō ponē. Quid ḡ ſta ibi ſigni
ficent. ipō de q̄ loquim̄. apiētē ſimilare curem⁹.

Si diligens ꝑ multā auctoritatē magiſtra
ſit intendam⁹ ne ductoꝝ. dīm ad ḡcludendū
intelligentiam capiam⁹ magnā. ea q̄ ſunt ī dō
ceant hoc. ſ' ubiq; ſtat. ſ'tm̄ē. q̄ ad ponendū a
tione remouendi. atq; ḡcludendi. a ſim̄ liqua.
placeant dicam⁹ q̄ ibi non ſunt q̄ñ ponendi a
liqua. Quid punctum ſ'gnificēt. ē dī unus deus.

Cum enim dī unī dē. multitudo deorū
ḡcludat' nec unitas q̄ſtitatē ſ'tm̄ē dicant'
nec ſ'tm̄ē q̄ſtitatē ſ'tm̄ē dicant' pon
nat' tanquā direct' dō ē. nec ſilitudo ſ' ꝓles dī.
ūi ambꝝ. m. i. de t. am. Cum unū dñōs dīm u
nitatē ḡcludat' unitatem dō⁹ nec q̄ſtitatē ī deo
ponat. q. nec numerū nec q̄ſtitatē ibi ē. Quoſē
Simul cum dī. unī ē p̄. ſ' unī ē filiꝰ
ē p̄. ſ' unī ē filius. ſ' ſūm rō ducit hoc ē. qđ nō
unus multa p̄ſ. ſ' multa filij. nec ſ' de ſimilibus. ſ'
Item cum dñōs ꝓles ēē ꝓlonas. qua intelligētia
ſingl'aritatē atq; ſolitudinē. dicam⁹ ꝓles ꝓlone
ḡcludam⁹ ñ duītatē ul' multiplicitatē ibi pon
nī. ſi dicēt. Sine ſolitudine ac ſingl'aritate ꝓlo
nas ſ'tm̄ē. vñ hȳl'. m. i. u. de t. ſic am. hȳ
pōs. faciam⁹ ho. ad ymagi. ſi. nos. Quero nē
an ſolum dīm ſibi locutum eſſe me. an hunc
ſermonē ei⁹ intelligat ad aliā ḡcludē. ſi ſo
lum fuiſſe dicat ſ'pt. nocet. arguēris dixiſſe
faciam⁹ ſ'tm̄. Subſtitue enim ſingl'aritatis
ac ſolitudinis intelligētiā ꝓfectio ſ'tm̄. qđ ali
qđ ſ'tm̄ ēē ñ pot. ſ'pt ſolitario. neq; ſolita
rio ſolitariꝰ. ꝛ ſcripſ. faciam⁹. nec alieno aſſ dixe
rim⁹. Attende lector. hui⁹ libri. ꝛ inde. qđ nomīe
ſ'tm̄. plalitatē ſignēt. Pfectio ḡ ſ'tm̄. eſt
pfectio plalitatis quam pfectus ꝛ ducem. facia
mus ſ'tm̄. Plr enim uīq; dr. ſi hac pfectio
ne plalitatis. ñ duītatē ſ' multitudinem poſui
mus. ſolitudinē ſ'tm̄ē negam⁹. Sic ḡ
cum dīm. ꝓles ꝓlonas. ſ' plalitatem ꝓlonarū
ſingl'aritatis. ſolitudinis ḡcludim⁹ intelligen
tiam. Quid p̄narū ſigneſ cum dr. tres ꝓlone.

Ta ī cum dīm tres ꝓlonas nomine unitatis nō
q̄ſtitatem ſ'tm ī dō ponim⁹. ſ' aliq̄m duītatem
ēē ſ' intelligentiā ñ ad aliū mū ad p̄rem ꝛ filiū
ꝛ ſp̄m. ſ. dirigendam ſignam⁹. vt ſit ſ' dicta
intelligentia. tres ꝓlone ſunt. ſ' tres ſunt. p̄
ſi. ſ. ſ. i. nec ūn p̄. nec ūn filius. nec ūn
p̄ ꝛ filius in diuina ſunt. ſ' ī ſp̄c. ſ. ꝛ ñ aliꝰ ab
hīs. Simili⁹ ū ñ ē ibi. ſ' ꝓlona. ſ' illa. ſ' hec
illa. ſ' illa. illa. ꝛ non alia. Et ſ' ita foret
intelligend'. aut ſanſ oſtendat. ū dīē qđ illo
nomine ī duītatē intelligi uolunt. ſ' ſingla
ritatē nolunt. Quid p duo cum dr. due ꝓlone

Simili ē dicam⁹ ul' pater ꝛ filius duo ſunt;
duo ſunt p̄ ꝛ filius. ñ dualitatem q̄ſtita
tem ibi ponim⁹ ſ' hoc ſignam⁹ qđ ñ ē ūn pat'.

Hic diligenter ſ' ꝓnom. q tamen notare grecos // p̄ma q. q. cū eīm dicit' vna deq multitudo deorū ꝓpter
nō mū ḋiuinitatē p̄ ſimilit' cū dr. vna p̄r vel vna filius et ſpūs ſc̄ō dicet' ho. q. nō ſ' multi p̄res vel multi filij
ergo // 2a q. cū dicim⁹ plures ee p̄s mdco uel pluralitate p̄ſ ſm ſingularitatē atq; ſolitudinē ꝓcludim⁹ nō duītatē nec
multiplicitatē ponim⁹ ī // 3a q. Cum dicit tres ꝓſonas nō ter narij non q̄ſtitatē mū mdco ponim⁹ vel alīq̄ duītatē ſ' q. nō
tamen ē ibi hec q̄ uel ſta uel hec uel illa ſ' hec et illa et ī ee nō alia ſignificam⁹ // 4e q. q. cū dicim⁹ duo ſ' p̄r et filius
nō dualitatē q̄ſtitatē ibi ponim⁹ ſ' hec ſignificam⁹ q. nō ē tm̄ p̄r nec tm̄ filius ſ' p̄r et filius et hic nō ē ille // 4o q.
Q. cū dicat' diſtincte ſ' ꝓſone vel diſtincte ī mppm⁹ q̄ſtione atq; ꝓmptione ꝓcludim⁹ et hanc nō ee illa ſignificam⁹
// 5a q. Q. cū dr. alia et alia q̄ nō duītatē ibi ponim⁹ ſ' aſſumptione ſabelliana ꝓcludit' // 6m q. Q. cod' mō accipit' ubi
diſtincte quia et diſtincte ſignificat' ī ee diſtincte vel diſtincta non duītas nel duītas ſeu ſeparatio // 7ma q. Q. cū dr
tantas id ſignificat' vt q. tres ꝓſone et ſtant nō p̄ dicta p̄r ē tres p̄ ita nō p̄ dici p̄r ē tantas // 8va q. Q. cū
ꝓpōa dicat q. unitas ſimplex ē et ſingularē accipit ſingularitatem ꝓpter q. alīq accipiūt unū Q. ergo dicat q. tantas
ē multipex et nō alias accipit multiplicitatē et ſociabilitatē ſicut alī dicunt finis

Hic quadra ad ſ' Cum dicim⁹ ḋiuinitatē unā duo uel plura nō ponim⁹

nō ergo ī hoc nō ſ' ipſe ſ' mdalis ſ' tm̄ alios ſ' tm̄ ſibi
ponit ut ſ' dicit deus q. ſ' q. ſ' magis ꝓpriē
dr cum ē hoc ponit alietas ſ' hec

nec ñ filius. ꝟ pr̄ ⁊ filius ⁊ hic nonē ille ⁊
ita de alijs huiūmodi. ita ī cum dn̄s pr̄ ⁊ filiꝰ sp̄
⁊ one. psone. h figram qđ ñ ñ pr̄ ē psona. nec
ñ filius ē psona. ꝟ pr̄ ē psona. ⁊ filiꝰ ē psona.
⁊ h non ē illa. Et quo sensu dr̄ ipsoms distinc

Cum aut̄ dn̄s distincte sūm no. l' psone distincte.
psone. ul' distinctio ē impsoms ꝟfusionē
aut̄ pmixtionē excludm̄ ⁊ hanc ñ ē illā sig
nificam̄. cūq; addim̄ distincte p̄ psone. p̄ eam
bus siue differentes. p̄ eamdē. aliam ē hanc pso
nam. ⁊ aliam illam sims. p̄ eamdē figram̄. Et ē
dn̄s aliam ⁊ aliā ñ diuisuram l' alienationē
ibi ponim̄. ꝟ ꝟfusionē. sabelliamā excludm̄. et
ta ī ē diu. discrete psone l' ei dr̄. ñ ibi accipi
discretio ē impsoms. caue intelli. ar̄ discretio:
gemā facim̄. eo enī ñ ibi accipit distinctio q̄
discretio ⁊ gr̄ue ibi dr̄ ē discretio l' distinctio.
ñ diuisa. ul' diuisio. siue separatio. vñ ambe ī
⁊ li. de ī. sion ē p̄ē pr̄ qui filius. ꝟ inō p̄ēm ⁊
filiū exp̄ssa distinctio. Cum ū dr̄ unitas id
figari. indr̄ qđ figat cum dr̄ tres psone. vi
sicut ñ pot dica. pr̄ ē tres psone. l' filius ē tres
psone. ita ñ debet dici. pr̄ ē unus. l' filius est
unitas. Q. d̄ videtur communiū predictoꝝ:

Dic ñ ē p̄mittendum qđ cum sup̄ dictū sit.
dm nec singlarem. nec multiplicē ē ꝟfuē
dum id qđ sc̄oꝝ auctentic. sōrum maximum
ortodoxum. vidr̄ semper. ysidoꝝ dicens. distin
guendū ē inō unitate. ⁊ unitate. Est. n. unitas
simplex. ⁊ singlaris. unitas. ū multiplex. unitas
abil̄ qđ ē unus. cum unitas. Ecce unitate dō
ē singlarē. ⁊ unitate multiplicē. ⁊ unitate abilē. ꝟ
ad ꝟ dicim̄ qđ singlarem accep. sic ⁊ alij accipi
unitatē. multiplicē ū. ⁊ unitate abilē sic ⁊ alij di
cunt unum. Quid sigret cū dr̄: pr̄. ⁊ tres pso

Recte ostendendum ē cum ꝟ ne ul' dne pso
nōm psona. ut p̄dictum ē. sed in ne
sublam dicat. q̄ sit intelligentia dicti. cū p̄dr̄
p̄ferat tres psone l' dne psone. ⁊ cum dicat
alia ē psona pr̄is. alia ē psona filij. alia psona
sp̄ scī. si enī in his locutionibus psone noca
bulum ēntie intelligentiā facit. p'ter ēntia
ostenti. ⁊ ita p'ter deos. si ū ēntie sig
nificationē ibi ñ inuen. alia ē hui noīs rō cum
dr̄. pr̄ ē psona. filius ē psona. ⁊ alia cum dr̄

pr̄ ⁊ filius ⁊ sp̄os. sunt tres. psone. ⁊ cum dr̄ a
lia ē psona pr̄is. alia filij ⁊ sui. Q. d̄ indr̄ secūm
Persona enī ut sup̄ am aug. ad se ēntiam dn̄.
dr̄. nō ē do ēntia qđ ēt sicut alia psona
idem ē et ēt qđ din ēt. vñ manifeste pr̄is. alia si
colligit. qđ ēntia dumā p̄dicam hij. siue tres
dicunt. pr̄ ē psona. filius ē psona sp̄c psone ut ē
sis. ē psona. ⁊ ēntia ⁊ oio unū nō dr̄. pr̄ ē pso
figrantur nomine psone. ⁊ ēntia na filius ē pso
duma ē dr̄. pr̄ ē psona. ⁊ filius ē psona. qđ na
figrat̄ noīe di. cum dr̄. pr̄ ē d's. filius est d's.
ita ī idem figrat. ē dr̄. d's ē d's. ⁊ d's ē psona.
vbi enī nomine ēntia. duma intelligit̄ qđ
unū p sedm sublam dr̄. tū nō dr̄ pr̄ filius ⁊ sp̄c
s. sunt tres psone. quod noīe psone figrant̄
an ēntiale. h enī indr̄ si supra posita ibi agi
tur intellectus. supra enī dic̄. qđ nō tres p
sonal dns. quid qđ psona ē cōmune ē tribꝰ
et nemi. ⁊ ita pr̄ ē psona. ⁊ filius ē psona. ⁊ sp̄c
s. ē psona. nō tres psone dic̄. vidr̄ g̃ eandem
rem significōne hij nom̄ psona cum dr̄ tres p
sone quam hr̄ cum dr̄. pr̄ ē psona. filius ē pso
na. sp̄os. ē psona. q. ut ostendi aug. hij dr̄. ⁊ tres
psone. ꝟ nō illud. ⁊ qđ id qđ psona ē cōmune ē
est. id g̃ qđ cōmune ē est. ⁊ pr̄i. ⁊ filio. ⁊ spiu scō.
indr̄ figrari nomine psone. ē dr̄ tres psone.
Et ꝟ potest ostendi. qđ ibi ālis indr̄ posse os
nomine psone significet ēntia tendi qđ
cum dr̄ tres psone. ut enī sup̄ dictū sedm ēn
aug. ēa necessario dicim̄ tres psone. nam di
cunt respondem̄ q̄rentibꝰ quid tres l' cūi ⁊ cui
quid tria. cum g̃ q̄rit quid tres ul' q̄d p'ter. p'ter
tria. nemem̄ respondem̄. ē dr̄ tres
psone. ar̄ cum q̄rit quid tres ⁊ quid tria. ꝟ quid
de ēntia q̄rit. sed non enī inuenit. quid illi tres sīt
nisi ēntia. Dic g̃ qđm recte respondem̄. oportet
ut respondendo ēntiam. figrem̄. Ad quartum ō
ostendim̄ quid tres sint. Si uero respondeam̄ tres
ēntiam figram̄. ipam ēntiam psone nomine
intelligim̄. cum dr̄ tres psone Opinio q̄rum
Quibusdam indr̄ qđ nomine dam q̄ntū
psone figrent̄ ēntia ē dicē ēntiam sig
tres psone. p̄ter quia ante dictam nitebar nosse
nō dici tres psonas. qđ cōmune ē psone ē dns
est id qđ ē psona. ut sit tal' intellectus. tres psonas.

Qđ nomine
sone nō figrat
cum dr̄. pr̄ est
psona. qđ figra
tur nomine
ñ cum dr̄ pr̄
ē dns.

Ambe.
Qđ ñ tantum
ibi accipiat.

ysidorus.

·d. xxv.

Preterea d's pater est deus. ⁊ filius est deus. ⁊ sp̄s sc̄s est deus. non tamen tres dii sunt. sed unus deus. Quare non sunt tres dii. cum tres sint patres. et filii. et spūs sc̄i. et unusquisque eorum sit deus. Quare non sunt tres dii. Ad hoc dicendum est. quod licet pater sit deus. et filius deus. et spūs sc̄s deus. non tamen sunt tres dii. sed unus deus. quia tres sunt unum in essentia. Et ideo cum dicitur. pater est deus. et filius est deus. et spūs sc̄s est deus. non sequitur. ergo tres dii sunt

gemma. pr̃ filius · ihc · s̃. sunt tres ꝑsone · i · ē
tres id h̃ tres cõmune qđ ē ꝑsona · i · tres sunt
quoz quilꝫ ē ꝑsona · i · cẽma · es q̃ uult hanc tñi
ligemã ligura dicet · alia ꝑsona pr̃ is · alia filius
ꝓ hij · i nolunt intelligẽ · i · alĩ ē pr̃ · alĩ ē filius ·
id ñ cõe h̃ tres qđ ē ꝑsona · ihc affirmant auctõ
ritate augi · qui i · vij · de t̃. am. tres ꝑsonas
eiusdem cẽme · et tres ꝑsonal una cẽma dñs.
tres aut ꝑsonal ex eo cẽma ñ dñs · q̃ aliud
ubi sit qđ cẽma ē · aliud qđ ꝑsona. hac auctori
tate ꝓmissis · conant asserere in ꝓdictis locis
nihil · nomẽ ꝑsone cẽma significare · es quod respõ
debitur ad id qđ ipe aug̃ in · li · de fide ad petr̃
dicit. s. qđ alius ē pr̃ in ꝑsona. sine ꝑsonaliter · a
lia ꝑsonalit̃ filius · alius ꝑsonalit̃ spc · s̃. de in
tñ alĩ ꝑsonalit̃ pr̃. alĩ ꝑsonalit̃ filius · si nec
ꝑsonam oio ouenium̃ · i · si ꝑsona cẽme tñ
intelligema ẽt · ꝙ nob̃ uidr aliter hij ꝑse dici
o gr ecim̃ ngra catholicoz doctoz auctoritates.

Secundum ē ꝙ qđ hij nomĩ ꝑsona q̃ hij nomen
multiplicẽ dicit · ñ una tñ intelligema · unde hylarius aut multi dicit. ter unitas
intelligema sacre ꝙ nob̃ uidr aliter hij ꝑse dici
mendã dicendi · qz ñ sermoni rei · hij ē unit · hij
rei ē sermo subiect. discernentes ꝙ catholici doc
dicendi cas. hij nominis · s. ꝑsona tria de ꝑsona
significatione distinguunt · dicentes · ꝑsone · o ·
qđ hij nomĩ · s. ꝑsona ꝑe secũdum subam dr · ẽma
am significat. sicut supra ostensum ē cum dr. deꝰ
ē ꝑsona · pr̃ ē ꝑsona. Quadam tñ necessitate ut
supradictum ē hoc nomĩ unitas significatur
ditur · tres ꝑsone · cum q̃rit̃ · quid tres · ꝙ
quid ta · ii ñ significat cẽmã · i · naturam dui
nã q̃ communis ē tribꝰ hij subsistentiaꝝ uel ypta
sos secũdum greos. Greci quippe ut supra dic̃
aug̃ · aliter accipiunt subam · i · ypstasim · aliter
nos. Nos enim subam dicim̃ cẽmã sine naturam
ꝑsonaꝝ aut̃ dñs. sic illi dicũ subas · i · ypostases.
si q̃ nos tria accipim̃ ꝑsonal · ut illi accipiũt
substantiaꝝ · ꝙ ypostases. ar illi aliter accipiunt
ypstases. q̃m nos subam. Aliter q̃ nos accipim̃ ꝑso
naꝝ q̃m subam · cum q̃ dicim̃ tres ꝑsonal ñ ibi
ꝑsone nomine cẽmã significam̃. Quod q̃ dicim̃ ·
dicim̃ qz tres ꝑsone sũt · i · tres subsistentie · tres
entes ꝙ quo greci dicunt tres ypostases;

Et hic sens aduertat̃ cruibus audi · Ostenditur
pmissis · si nec tria intelligant̃ uba aug̃
Una enim pr̃ ē ꝑsona · i · cẽma · ihc̃ confitemur
ꝑsona · ihc · s̃. ꝑsona · io dicim̃ tres ꝑsone hunc sensum
ne · i · tres subsistentie. tres entes. non enim posset
dici tres subsistentie ꝙ entes · i · singlis eoz cer
ꝑsona · i · cẽma · Qua q̃ ens cõe ē id qđ ē ꝑsona · i ·
cẽma · io recte dicim̃ tres ꝑsone · i · subsisten
tie ꝙ subsistentes. vt sic cẽma q̃ ē ens cõmune
ue ac ꝙe ē una illi tres ue ac ꝙe subsistentie ꝙ
entes intelligant̃ · ꝙ aug̃ caute dictoz dic̃
nemo dic̃ tres ꝑsonal cẽ unã cẽmam · ꝙ eni dẽ
cẽme · ñ er eadem cẽma · ne aliud intelligant̃
ubi cẽ ꝑsona · aliud cẽma · tres enim ꝑsone · i · sub
sistentie · una sunt cẽma · unũ cẽme · ñ aũ
sunt una ꝑsona · ꝙ unũ ꝑsone · licet ꝑsona sed
subam aliqñ ducat · iam si hij dicerent · obstio
ficet un ꝑsone; Obiectionem illoz hic respondet

Ad hij aũ ꝙd illi dicunt q̃ intim̃ ꝓbare ꝑso
cum q̃m · quid tres ꝙ nal secũ cẽmam aut
quid ta · de cẽma q̃m · qđ pr̃ · q̃ respondem̃ q̃rẽ
nõ inuenit̃ quid illi tres nihil · quid tres ꝙ quid
sunt ñ cẽma · ꝓ hij uolentes nos inducẽ ut ta
noie ꝑsone cẽmam intelligam̃. cum respon
dem̃ tres ꝑsonal · ta dñs · indubitanter uer ē
qđ ñ inuenim̃ unum aliquid qđ illi tres sunt
ñ cẽma · unum eni sunt illi tres · i · cẽma di
uina · vñ ruud aut. ego ꝛ pr̃ unum sum̃ ver
tañ ē q̃m quid tres ꝙ quid ta · ñ de cẽma q̃m ·
nec ubi quid · ad cẽmam referunt̃ · es cum ti
tel catholici tres ee ostendunt sic̃ ihs in epla
canonica aut · tres sunt qui testimoniũ ꝓhibẽt
mutilo. q̃rebatur quid illi tres cẽnt · i · an cẽnt
tres res · i · q̃ res res · i · q̃ nomine illoz tres res
significant cum · i · ro loquendi necessitate inuenit̃ ē · ad
respondem̃ · hij nomĩ ꝑsona · i · dictum ē tres ꝑsone.

Non te aũ moueat · qđ q̃rim̃ tres Quod ē
res · ñ cum hij dicentes diuisã rem res · una
unũ ponim̃ · remanet · si na tres res res dicte.
dicim̃ · ut eisdem ee unam q̃dam summã rem
ostendam̃ · vñ aug̃ in · i · li · de doctrina xana sic
ait · Res quibꝰ fruendum ē · nos beatos facit̃.
Res q̃ quibꝰ fruendo ē sunt pr̃ · filius · ihc · s̃. e
ademq; una tres q̃dam summa res · cõmu
nisq; fruentibꝰ ea · si ñ res · i · ñ ver ñ omnium

Ans

causa sit. sui ⁊ causa. Non enim facile pot̄i
ueniri. nom̄ qd̄ tanne excellentie inuenam⁹ n̄
qd melius dic̄. tantal. Ham̄ ds. sic̄ g̃ tres res
sunt. hec sunt una res. na res subsistēte
dic̄. hec sunt una substā. Ecce ostensum est̄
q̄ sit intelligentia h̄ nomīs ꝓsona. cum dic̄
tres ꝓsonas. Sic q̄ sensu dicat. alia ē ꝓsona ꝑis.
Vnde inspiciam⁹ intrā alia filij. alia spūs scī.
secūm eand̄ rōnem ⁊ cām dicat. alia ē ꝓso
na ꝑis. ⁊ alia filij. alia spūs scī. qd̄ utiq; sane in
telligi pot̄. ut sit sensus tal. alia ē substātia
ē ypostasis ꝑis. alia substantia filij. alia
substātia spūs scī. ⁊ alia substantia ꝑis. alia
filius. alia spūs. Qs̄ m̄ intelligam⁹. alt̄ in pso
nā qm̄ sūpra. alius filius. alius spūs scī.
eand̄ rōnē accipiam⁹ cum dic̄. alius ē ꝑis ꝓ
sona. alius ꝓsona filius. alius ꝓsona spūs
scūs. ⁊ sine alius ꝓsona. alius ꝓsona ꝑis. alius ꝓsona
filius. alius ꝓsona spūs scūs. Ad qd̄ dic̄
q̄ si ꝓ eod̄ ꝓ accepi. gruent̄ ei ꝓ rōne
dicti. alia uaria⁹ intelligentia. ut hic ꝓsone
nose ꝓtas ꝓsone intelligat̄. ut sit sensus tal.
alius ⁊ ꝓsona. ē ꝓsona. ꝑis. ꝓtate sua ꝑis
alius ē quam filius. ⁊ illius sua ꝓtate alius
ē quam ꝑis. Patuit enī ꝓtate distinguī ypo
stasis. ꝑis. ab ypostasi filij. ⁊ ypostasis filij. filii
alia ꝓtate discernim⁹ a ꝑis. ⁊ spūs. ab utrq; dis
tinguim⁹ ꝓcessibili ꝓtate. Qs̄ secūm hunc mod̄
hoc ⁊ modo sane pot̄ accipi. ⁊ supdicti loc⁹
ꝓsona nr̄ nullis locoīb⁹ cui hui⁹ pot̄ accipi
dicitur. alia ē ꝓsona ꝑis. alia filij. ⁊ alia ē ꝓ
tas qua ꝑis ē ꝑis. alia qua filius ē filius. alia
qua spūs scūs ē spūs scūs. Ita ⁊ nomine ꝓsone quidā
ꝓtates intelligē noluer⁹ cum dicim⁹ tres ꝓ
sone. ⁊ melius ⁊ in substantiam⁹ ul ypostases
ē intelligam⁹. cum dic̄ tres ꝓsonas. Summam
expdicti colligit. qd̄ nom̄ ꝓsone in diuinis est
intrare ꝓtatem tenet rōnem. Est enī sigñ.
ubi facit intelligentiam ēsse. ⁊ ubi facit
ypostasis intelligentiam. ⁊ ubi facit intelli
gentiam ꝓtatis. Auctoritatibus seqū ostendit qd̄
quod aut̄ secūm sabam dicat ⁊ ēē. duriu⁹
uidet̄ aliq̄ sigñet. supra ex dictis aut̄ ap
te ostendim⁹. Qd̄ uero ꝑ ypostasi accipiat ex ꝓtate ac
cipiat ex adiacentibus seqū ostendi oportet. ne eū

Qd aliū accipiat. hic ꝓsona qm̄ supra. hic ꝓtate accipit.

lectoris m̄is aliquid aut̄ dicē indeant̄. De hoc
ieron. in epistola fidei catholice ad anastasiū papam. ait
epos ma aut̄. Non ē ꝑ sus aliquis intrauerat ⁊ ver.
uos. meth qd̄ inferut sup̄ ne duci ꝑt. h̄ tota
diuis sua ꝓfectione equal ē. ut ex ꝓcepto nocā
but q̄ ꝓtatem indicant ꝓsonar quicq̄d de u
na ꝓsona dic. de tribus dignissime ꝑt intelligi
atq; ut ostenturel arrianum miam eand̄ ep di
uinā ēē diuinā substantiā ⁊ unū in tribus ꝓsonis fate
ri. Dimicta impietate sabellij declinantes tres
ꝓsonas expīas sub ꝓtate distinguim⁹ in ipm
filium ꝑtem. ipm filium filium. ipm filium spm. scm
ēē dicentes. h̄ aliam ꝑis. aliam filij. aliam
spūs scī. ēē ꝓsonam. Non enī nomina nīa nō. h̄ ⁊
nomina q̄ ꝓtates. ⁊ ꝓsonas. ut sit ꝑis. ut filij. ut
spūs scī. ꝓtas ꝑis. ꝓtas filij. ꝓtas spūs scī. Ita q̄ substā
tiam sint. h̄ ꝓsonis ac nominibus distinguant⁹.

Ecce hic apte dic̄ ieron. ꝓtates ēē ꝓsonas. ⁊
sonas ēē substantias. ut manifestum sit q̄
quinq̄. s. ꝓsone nomine significari. ⁊ ypostasim ꝓ
tatem. Iobs ⁊ damascen⁹ ꝓsonā dicūt ēē ypostasē
sē. ⁊ eā dicūt esse circumscriptam. Iudicant enī
naturam ⁊ finem. ⁊ tres ypostases secūm unitatē. ⁊ en
tes. ⁊ ꝓsonas. De ꝓtatibus ꝓsonar. h̄ pul de tribus

Iohis damasceni

Vnde de ꝓtatibus ꝓsonarū nunc ypostasibus
sic frequenter nobis hoc fidem memoratum?
aliquid nos loqui oportet. Et primū anchan.
quid de h̄ nomine ē. ypostasis ieron dicit. aut ex
sub h̄ nomine uenerunt. Et hoc dicit secūm
qd̄ ipsa eo utebant ut simplices decipe
rent ⁊ seducerent. s. ꝑ ꝓsona. ⁊ ꝑ essentia. ut sit dif
fa inter ypostasis. sine tres. unus. ꝓsones ad nō
mentis deductum. ē ū esset h̄ nomen ita ap
bolicis utilgatum. nec ita eius significatio de
minata. ut ih. xp̄s dicit hoc nomine ū ut
eum fore sine distinctione ut exponentes. s.
qui eum h̄ent ⁊ defendebant. ita scribens de
fide catholica ad damasū papam. ab arriano
rum ꝑsule ypocrisis nouellum nomen ausi ho
minem romano exigunt. Interrogant. quid tres
ypostases. ut intelligi. tres ꝓsonas
substantes. unum. Respondemus nos ita credē.

Ieron.

Iohis damasceni

Dunc. Do. ppri / grauer nouit quoc ꝑtas q̄ nomē ypostasis dicit q̄d no vtēd
ēē ꝓpter hereticos qui eo male utebant et q̄ tres essent ypostases
ypostases id est tres ꝓtates q̄ tres sunt ꝓprietates siue nocōes tres ꝓsonas q̄ v
nō est alia substantia siue primitas naturalis siue filiacio et pressio quas ꝓprietates i
nascibilitatem ꝓsonas deputāmus ꝑ et fil. et ꝑ. Ad q̄ dicendum q̄ ista nascibilitas ꝑ et fil. et spūs s
relationis sunt et ad se invicem dicunt q̄ nōne relationes q̄ nō sunt deo accidentales
sed in ipsa ꝓsona sunt immutabiliter Ad q̄ dicendum q̄ non aliter q̄ deo dicit sua sab̄a
dicitur quod deo dicit sua sab̄a quod nō sua relatio nichil aliud sua accidens
et ꝓprietas patet et ipse filius et ꝓprietas filij q̄ habet primus Ad tertia q̄ ipse est
natus deus q̄ et deus filius et verus et ipse deus ipse tamen ꝓprietate deitatis nō ad
ꝓprietatem humanitatis nō incarnatus non creatus sed hanc dicit filius dei factura vel
adoptatus nō naturalis ꝓprietates Ad q̄ dicendum q̄ licet sint multa dona dei ꝓpria quae
nō tamen essentia vel substantia Alia vero sunt essentia ꝓpria Ipsa vero
ypostasis / hec autem ꝓprietates dicunt ut notet ꝑ ⁊ deo pater et filius
et spūs scūs / tres aliquis hō patres

non sulle cel sens. ipm nom effragiam qua
nescio quid uenieni isillabis latet. clam. mi. Siqs
uel ypostasel. i. uel subsistentes psonal ñ ofite
tur. anathe sit. Siquis aut ypostasim uhyam in
telligent. ñ ubi psonis una ypostasim in diuin.
alteruis. Ar̃o e. q. m. s. uel ypostasel. dicent sub
h nomie pcarnis. uel naturis conar. asserere.
Sustinat nob duce unam substam. uel psonal.
pfectal. equalel. taetam uel ypostasel. si placet.
non bone suspitionis e. e meo ubo sensus dis
semuñ. Aut si rectum putat uel ypostasel eñ
nuptiis ubi sint debe. nos dicere. ñ negam. Ss ñ
ere dure uenenu sub melle lacte. ti. anglis
se. anglis sathane in anglin luce. hoc uerb
ñ negat uendum e nomine ypostasis. h hereti
co pterue nlos ostendit. ma quos cautela op
erat indistinctione significationis. alio quin sibi
met dicer. qui sup uel ypostasel ofitet. De personis
Am de personis psonarum iudeam. psonarii
q. ñ nocionel siue relationel in scpta. i. de noib
plerumq; dissr. si illa unitate sca. q. io earum
a nob repetitum ut nro cordi remanet relationis
mitigat. aut aub. mtu. de fide ad pet. aliud e
genuisse quam natum e. aliud q; precede qm
genuisse ul natum e. uñ manifestum e qo
alie e pr. alie filii. alie spe. s. et e genuisse solu pris
ñ q. no e nat spe. si qo nati filiu genuit. Ppter q;
solus filius. ñ q. spe ñ genuit. si q. de pris e ima
nat e. Ppter ho spe sci e. ñ qua nec nat e spe.
nec genuit. si q. solus de pre filio q; pced. et
hunter assignatur uel petrel tum psonarum.
qrum una ñ e alia. h enim significatur e dñe. aliud
e genuisse qm natum e. aliud q; precede. i. alia
petal. siue nomo. e gñatio. i. alia naturalis. alia
pectio. q. aliis noib; distr pticularis. situatio.
hal petrel designatur nomia illa psonar. s.
pris. filiul. spe. s. q. relatiua sunt. ad se inuice di
cunt. qi nomie relionis. q. ñ sunt do accidentia
lel. si in pris psonis abeuno sunt immutabiliter
ut ñ ñ appellationel sunt relatiue. h in relatio
nel siue nocionel in rebus ipis. i. in psonis sunt.
Quo ita secundum e ñ omne quod ñ nomia q. de
qo de do dr. alia do dm. secdm substam. dm
secdm substam. qi. quedã qdam enim secdm relionem
dr. secdm relationem. q. ñ e dm. mch in secdm acci
dens;

accidens. qui ñ e immutabiliter aut. m. v. li. de trin.
tate. sicñ in do secdm accidens dr. qi. melius ei ac
cidit. nec ñ oe qd dr. secdm substam dr. in rebus
creatis. atq; immutabilibus. qd ñ secdm substam dicen
dum restat. ut secdm accidens dicat. in do aut in mch secdm
accidens. qi. mch in eo mutabile e. aut amittibile.
le. nec ñ oe qd dr. secdm substam qm dr. dr enim
ad aliquid. sic pr ad filium. i. filius ad prem.
qd ñ e accidens. qi. ille semp pr. ille semp filius
e. ma semp. qi semp nat e filius. nec unquã
cep eo filius. Q. si aliqñ e cepit. aut aliqñ de
sinet e. filius secdm accidens dicet. Ex qi pr non
dr pr ñ ge eo qd e filius. filii ñ dr ñ ge eo qd hz
prem. si secdm substam h dim. h adiunge tibi di
cunt. neq; ñ secdm accidens. qi. qd dr pr. qd
dr filius. eternum atq; immutabile e. et Ecce
ge hyl ub apte ostendit. qdam dici de do secdm
substam. qdam secdm relionem. mch ri secdm acci
dens. Ostendit. i. petat pris e. qd hz filium. qui
petat filiu qd hz prem. so qi cum dicit eternum. nec
mutabile ee qd pr dr. i. qd filius dicit ma intelli
gi nolunt. i. petat qua pr est pr. i. petat qua fi
lius e filius. eterna e. immutabil. qi. i. pr sem
per pr. i. filii semp filius. vii hylar. petat. p
sonarum. assignant in. xv. li. de t. ma aut. Si
semp pr. prius e qd semp e pr. necesse e semp
filio. prius ee qd semp e filius. i. e. semp pr e.
semp i. filii e. Q qm ñ semp pr. e. ñ semp genuit.
se in cod. Nam do manifestu e. pter ee qd filius est.
Ne qr. qm dicat ee prius natu. Quare dicit
do qd e dr filius. i. genitus ex. ee. prius unige
do. cum ñ homines filiu dr dicant. nisi qd filius
sit secdm illud. filiu ex electionis. e dr e. ita ho
ex ad nos sen de qlo ubi dr. am. nisi sit fi
lii meus primogenitus ubi. Sz magna est hy dr.
ositas ma. Homines enim filiu dr sunt factura.
ñ naturalis petat. do aut filius originis petat
re filius e. i. nascat naturalis. ñ factura. i. adop
tione. illi quos ante sunt qm filiu dr sunt. si
sunt enim filiu dr. ñ nascentur filiu dr. vii hyl.
Solum qm nati originis petare. dr filium osten
dent. nob ipm. i. homines filios dr eudem mi
me distinguunt. xv. li. de t. dicens. Ac ideo pri
sonis qui ex eo nascitur nere filius e. i. nos qd
filiu dr sum. i. ex factura. sum. enim aliqñ filiu

Aug.

Hylar. Pter
est pris. i. filiu
eternum. ac.

Solum.

Quicquid firmat solutionē
hylar. Apta
distinctio me dm
filiu. i. homine

dens;

ñ ista petare in mutabili. ce. etia dom. e. sicut filius petare. filius illo mo
dom dr. quo spus scus. et utrag; nois. vel. / dica. licet. vel. no ita appareat. i
ho nois. spus scus. sed magis nois dom. Sma. go. q; tm tae pe dica. spus scus
spe. et e scus. sed nec spus scus. relatiue no dr. ex. sm. comia. / ex. spe. spus scus
no e tm tae. sed mtm tae dr. relatiue. Sus. go. q; licet spus scus dica. relatiue ad
pres. et ad filiu no tm sue. ad se mutuo respondet. vocabulis pe. et no dr. pr. Sic
lic. spus scus. sic spus pris. Similiter filius no dicit. filius spus sc. lic. spus sc.
dicit spus filius. / sed ne hoc uia. ssim. indicat. dicimus. domd. donator. et donatore
dam. ex. hoc potuit mutari. et. ex. tali. vocabulo illic non potuit. Sed Mona. go
et. domd. dr. donator. et donator. dom. relatiue. in donator. no sunt. deq; ñ ex. spe
licet. dam. pr. abeuno. / et no. q; donator. mt habuit. esse. sunt. abeuno

filiol. quille na nf filiuf. hic fñ filij

Aug.

hylare.

ce prem nem

ce fortuñ 7 nestbeñ
ce labellñ. ce arruo

Aug.

t' distinct

Aug.

t' duo

Aug.

maemiche. h filij di p adoptionē fñ nūf. poc̄ q̄n nasem̄. ēt q. omne qđ hr. ameq̄m fiat ñ fiunt. nos eum filij di ñ fuisse m̄ esse nūm. dnc enim filij ñ eram⁹ hz p gr̄am fñ sum⁹. ñ nat neq; gr̄m. h acquisim. Acquisiuit. nr. nos đs s 7 p̄ nos dr. genuisse. Genuisse enī dm filios. nunq̄m eum p̄ccatis figr̄atone agnoscm̄ dic. hr adoptione eum hō ē filius di. ñ gr̄atione. Sicp enim p̄ccat ē. h nūmcupatio. ac p id non ille filius. qua nec p̄ natus dr. nec semp filius fuit. vngenit⁹ aut đs nec fuit aliq̄n ñ filius. nec fuit aliquid añquā filius. nec ꝺe quam p̄ ñ filius. Atq; ita qui semp ē filius. nascibilitatis p̄ccare. ac ñrare filius ē ei so lius qui genuit. ille m̄ qui genuit p̄ p̄ ē. q. fñ ille filius augmentatione ille p̄ gr̄atione.

Homo ño qui filius di ē factura. qđ homo ñ rñ p̄ris. h filij. hic scī. filij dr filius ex ē. i. verus unitatis. 7 unitas p̄a p̄ nitatis. ex eius dca pot. vñ aug. in. v. li. de t. trinitas po at. sion pot dici unitas p̄. ñ forte rest dca p̄ trinitas ad eam. p̄ ad opn homines; onē filioz. Qđ enim scīptum ē. Audi isr. dñs ds tuus. đs unus ē. ñ utiq; excepto filio. atq; spu scō oportet intelligi. qñ unū dñm deū nr̄m recte dicis. ī p̄cem nr̄m. p gr̄am suam nos regnaturem. De h. 7 hylare. in. vi. li. de t. at. Omnibus p fidem đs ē p̄. quibus ē p̄ p̄a fidem ihm. xp̄m di filium obtem. Ecce os tensum ē. qr. p̄ium dicat ēē di nat. qđ filius ē. q. s. ipe solus nat. p̄ dr. vñ hylare. in li. de t. at. dñs dicens. clarifica filium tuū. ñ solo nomine prestat ē. se ēē filium. h 7 p̄cat re. nos filij di sum⁹. h ñ tal hic filius. hic enī uer. 7 p̄ul ē filius. augmentatione. ñ adoptione. ñ ornatu ñ nūcupatione. naturaliter. ñ ē. ratione. Qđ ta 7 de spu scō ducendum ē. qui spe scs. p̄ dr. p̄ dr. donum di. cum ni. 7 alia. donum di. qz pta sunt dona di. sz spe. s. ita. p̄cator ē. dom̄ p̄cator immutabilis. 7 etna do ur. donū filius nūcti ē. sic filius. p̄cator filius. naturaliter. 7 eo enim donum dr. q spe. s. 7 utiq; ñ dr re utiq; utiq; nomine relatiue. latiue secdm e dr. eadem relatione dr. spe. scs. aut relatione; 7 donum. licet ipa relatio ñ ita appareat in hoc nomine spe scī. sic ñ in hoc nomine donum. vñ aug. in. v. li. de t. ra. at. Spe. s. qui ñ in tal ē. ñ intelligitur. nisi eo qđ p̄ dr spe. s. relatiue dr. cum ad p̄em 7 ad filium referat. q. spe. s. 7 p̄ris 7 filij. spe ē. s. ipa relatio ñ appareat in h nomine. apparet aut ei dr donum di. Donum ē enim p̄ris 7 filij. q. a p̄e p̄cedit. 7 a filio. ē spe. s. mediabit quedā p̄ris 7 filij cōmunio ē. nō fortasse sic appellat ut iam diximus. nec nūre pigeat q. p̄ri 7 filio p ea appellatio conuenire. Quam h ipe p̄ dr. qđ ille cōmunio. qua 7 p̄ spe. 7 filiul spe. 7 p̄ris scōs. 7 filiul scōs. vt g ex nomine qđ utrisq; conuenit. uel q eōrio significetur. uocat donum amboz. 7. s.

Licet hs quare spe. s. p̄ dicat donum. qđ relatiue dicat sine donum. sine spe. s. 7 qđ ho ñ sibi p̄ium teneat. qđ cōe p̄ri 7 filio conuenit h dumtaxat. ēt ē secundo q. ē p̄ 7 filiul dr. spe. sine scōs. neutr relatiue dr. h secdm substan. tie quem pot unus p̄ 7 filiul. duo p̄ 7 filius. 7 ipa unitas p̄ius dici spe. s. 7 unitas p̄a sine distinctim dr. spe scōs. De h p̄ius dica spe aug in. v. li. de t. sue. at. Trinitas multo ih scōs pot dici filiul. spe ui scōs pot quod unusquisq; eoz dicit secdm id qđ scīptum ē. qui đs spe ē. tam p̄ 7 filiul. spe. s. qui unus đs. unusq; đs scōs ē. đs spe ē. pot appellari trinitas. spe scōs. si ñ spe scōs. relatiue ñ dicet. si secdm eōrum. q. p̄e spe. s. qui ñ ē trinitas. h intuitum dr relatiue.

Quidam ñ putant spm. Quidam putant scīm 7 donum ñ dicere spm scīm ñ dicere latiue ad p̄em 7 filium. si relatiue ad p̄em eum inquunt h relatione ad 7 filium. q. interrogati se dicere. sunt unusquisq; tibi respondere. si respondeant filium uocabitis. ut sic dicere patet. Vocabula h. filioli filij. p̄ris 7 filiul. p̄ris filiul. na dicat p̄ spe scī. 7 dom p̄. 7 spe 7 donum. p̄ris spe uel dom̄. h ñ ita est. ut omnibus relatiue. Sion eum omia q relatiue dicere sunt ad se inuicem respondeant uocabilia. vñ aug hoc eodem opinione. in. v. li. de t. at. Sion moueat inquid qđ dr. mi spm scīm ñ ipam unitatem. h eum qui ē unitate. relatiue dica. licet non ei inuicem respondeat uocabilia. ei ad quem referatur. dicam enim spm scīm p̄ris. h ñ inuicem dicam p̄rem spe scī. ne

qr pñs de aza Relatiua
dm̄ nr̄z pl̄s ḡsules et ḡa
p̄ nom/ p̄mutat filiam et
hesppq̄ cetta p̄ alt et ꝑ
valent equalit. Genitor Genit⁹
natus Donator et Donat Nec
tum et ymago

filius ei⁹ intelligat spō sc̄. sē dicam⁹ spm scām.
filij. h̄ n̄ dic̄ filium spō scī. nec p̄ eum intelligatur spō s̄. In mtal em̄ relatum h̄ intelligitur n̄ unum nō vocabm̄ q̄ sibi mutuo respondeant. cum q̄ dic̄ p̄ donum p̄ris. filij n̄ quod possumus dic̄re p̄rem dom. aut filium dom. Sz utrūq; mutuo respondeat. dic̄ domi donatoris. donatiōe dom. q̄ hic ponunt inueniri ut unum nocabm̄. illic n̄ ponunt. Donum q̄ donatoris donatio dom cum dic̄ relatiue utrūq; admittit dic̄. Donatori n̄ n̄ sunt ds̄ n̄ ge rōne. cum spō s̄. sit donum ⁊ ab eo.

Hic queri pot⁹ un⁹ p̄ceptorel assignetur aut⁹ ⁊ qual hȳlas. ⁊ an ille q̄ p̄ē semp p̄ ⁊ filius semp sunt q̄ distinct pat⁹ ē filij. sunt ille eid⁹ p̄ceptorel ds̄ aut⁹. mutat filiatio sup̄ dictum⁹ dicens. p̄ma ē p̄ris q̄ genuit filium. ȳpum filij q̄ genuit ē a p̄re. ⁊ spō sc̄i. q̄ ab utroq; procedit. de dem⁹ utrum ille sunt ille q̄ dic̄t p̄ma⁹ filiatio. pcessio. Videtur q̄ n̄ sunt eedem p̄ceptorel qual ponit hylas. ⁊ ille qual ponit aut⁹. Si enim eedem sunt n̄ ē g̃ p̄ri ē p̄rem. ⁊ genuisse filium. q̄ utiq; quidam eccedunt. Si aut⁹ h̄ ē. cui g̃ conuenit ut sit p̄ri. et conuenit genuisse filium. sanctus g̃ deus. ⁊ genuit filium. Si ū n̄ genuit. p̄ri n̄ ē. Si quis audeat dic̄re aut q̄ spā genuit filium. aut q̄ spā p̄ri n̄ sit. Si aut spā p̄ est nec filium genuit. n̄ ē g̃ nem dic̄re aliquid ē p̄rem. ⁊ gignē filium. ⁊ ita n̄ und⁹ una eadēq; ē p̄cās. Respō ū ostendit ē eandem p̄ceptorel.

Ad q̄ sine p̄iudicio alioꝝ dicim⁹. q̄ eadē p̄ceptorel notant inter quoscunq; diuersis uerbis. q̄ enim hylas. aut ita intelligi debet. p̄ma p̄ris ē q̄ semp p̄ ē. ⁊ p̄cās p̄ris ē. qua semp p̄ ē. semp ū p̄ ē. qua semp genuit filium. ⁊ a p̄ma filij ē. q̄ semp filius ē. ⁊ p̄cās filij ē. qua semp filius ē. filius ū semp ē. q̄ semp genuit ē. ē q̄ p̄cās qua p̄ p̄ ē. ē. qua semp genuit. ⁊ h̄ eid⁹ dic̄t⁹ paternal⁹ ⁊ generatio. ⁊ p̄cās qua filius semp ē filius. ē. ē. q̄ semp genuit est a p̄re. ⁊ h̄ eid⁹ dicetur filiatio. ⁊ generatio ut naturalis. ⁊ origo. ⁊ nascibilis. Sic ⁊ p̄cās q̄ spō s̄. ē. spō s̄. ⁊ donum ē. q̄ procedit ab utroq;. ⁊ h̄ eid⁹ dicet⁹ pcessio. In p̄missis g̃ locutionibus

Quo n̄ intelligenda sunt p dicta uba hylas

Quo n̄ indem eedem p̄ceptorel qual ponit aut⁹ sanctus ⁊ hylas.

eccdem significare sunt p̄ceptorel. Quo n̄ ē oīo ut
Dicit nō mdi. nob oīo ut ee dic̄re. dic̄re aliquid
aliquid ee p̄rem. ⁊ genuisse ee p̄rem. ⁊ genuisse
filium. ⁊ aliquid ee filium. ⁊ h̄re nusse ⁊ h̄re
p̄rem. ⁊ ee spm scm. ⁊ procede ab utroq;. filium. n
Quoq; p̄ n̄ ceet nomi ypostasis. ⁊ psonas. ⁊ plo
ne. h̄ p̄ceptorel nō. sunt⁹ filij. ⁊ spō s̄. ⁊ ita ū p̄ta
nomina significarent⁹ ut rel psone. sicq; dic̄t⁹ q̄
p̄ris nomen. ū n̄ rel onem notat. h̄ ⁊ ypostasim
⁊ subam sig. sta ⁊ filius ⁊ spō s̄. Relonum uo
cabla. s. cabla sunt patrnitas. filiatio. processio.
patrnitas. filiatio. processio. aut filiatio. proces
⁊ gignic. gignu. procedc. spāl nō sic. nec psonas sig
nat rel onem non ypostasim sig̃ant. sine nificant:
h̄t filium. ⁊ h̄re p̄rem. ut ubi gra. cum dicit
cum ds̄ ē p̄. nomine p̄ris. ⁊ rel onem nomi
⁊ dumā ypostasim sig̃ant. ut sit intelligēda
tas. ds̄ ⁊ dumna eccma ē p̄. ⁊ ille qui genuit
s. ypostasis. que h̄t filium. Similr ds̄ ē filius
⁊ ypostasis genita ⁊ hūs p̄rem. sta ⁊ ds̄ ē spō s̄.
⁊ ypostasis procedens ab utroq; sine ille qui procedit
cum ū nomina relonum ponunt impdiant. ne
tionem ipās nō sig̃ant. ⁊ ypostasim. ut cum
dic̄t ds̄ genuit. ⁊ h̄t filium. ⁊ ds̄ genuit. ⁊ h̄t pa
trem. ⁊ nō oportet intelligi in subiectis. ypos
tasim nō. ⁊ eccmam. q̄ illi p̄ceptorel determinant.
Ille enim p̄ceptorel single singlis. Que p̄ceptorel
p̄ne nemini psonis. ⁊ eas p̄ne determinant.
psone determinant. ⁊ se inuicem ypostasis non
differunt. ⁊ a se n̄ secundum. ⁊ subam. ⁊ na
iohis damasceni aut⁹ sonat differunt ab inui
nuicē ypostasis. secdm subam. ⁊ secdm caracterismā
ta ydiomata. ⁊ decmi natal⁹ p̄ceptorel. Caret
tistica ū. ⁊ decmi natura sunt ypostasion. ⁊ nō
nate. ⁊ enim ypostasis decmi aut⁹. Item esse
quo nupiale. ⁊ecmale. dicim⁹ diuina ubi yp
tasim simplicē omnia h̄nte q̄ h̄ p̄. ut ei h̄re
usion. ⁊ substalem. sanctum. modo. ⁊ habitu
ome a paternali ypostasi differente. nunquā ū
a paternali ypostasi. secedentem. ⁊ ad actus ge pri
ment psonales p̄ceptorel aut modos. Differen
tiam ypostasion. ⁊ plonarum mihi p̄ceptorū. ⁊
paternali. ⁊ filiali. ⁊ processibili recognoscam. Inse
cessibiles aut ipās ypostases. ⁊ incōmunicabiles inuicē
⁊ mutuas. ⁊ nutuas quod incommunicabiles. ⁊ tres

Quando intelligenda sunt p̄dicta uba hylas

Quando intelligitur cum dicit⁹ p̄. ⁊ ds̄ ē filius. ⁊ ds̄ ē spō scs.

Quando intelligitur cum dicit⁹ ds̄ genuit ut ds̄ genuit ē.

Iohis damasc.

Hic distinguitur p̄ceptorel apte.

Hic quē ⁊ d' ro pnū ⁊ gnacc ⁊ gelacc ⁊ p̄ma q⁹ ⁊ fm aug⁹ ⁊ ccatis mdco sc̄ tres ⁊ ⁊ pris ē p̄ris ⁊ q̄ genuit filiū ⁊ filij aut ⁊ sc̄
genitq; apte ⁊ ⁊ spūs scūs ⁊ q̄ procedat abutq; ⁊ Sed hilarius ē pris ⁊ ⁊ q̄ semp ⁊ ē ⁊ filij q̄ ⁊ filij ē ⁊ ⁊ sc̄ ⁊ q̄ ⁊ spūs scūs ⁊ scūs do
nū Sedm alios ⁊ ccatis p̄ris ē p̄mitas ⁊ filij filiacio ⁊ sc̄ ⁊ pcessio. Sed aug⁹ ⁊ ccatis mdicit ⁊ locutionibz suis signate // 2ª q⁹
q̄ nom p̄ris nō tantū relatiū not sed ⁊ ypostasim. ⁊ substantiā significat. ita ⁊ filius ⁊ spūs scūs relationē nō ꝺ ꝺbula
⁊ p̄mitas filiacio pcessio suo genere gen p̄cedē tm relatiue nō ypostasis signt // 3ª q⁹ q̄ ⁊ dic̄ deq ⁊ p̄ nō pris relatiū
nōiaq; ⁊ dm ypostasis. sgificatiq; dm nē nois relōnis ponit impdiēt notiē ipās tm significatiq; nō ypostasis ut tm dic̄ deus
genuit. ⁊ q̄ filiū // 4ª q⁹ 2ª ⁊ ⁊ singule ⁊ ccatis quēmat ⁊ singulis ⁊ same ⁊ q⁹ eas ⁊ determinat ⁊ adsit nocte distinguūt
litteras nō scdē // 4ª q⁹ litte p̄ filius sp̄ scūs sine nois. p̄ ⁊ ccatis ⁊ les distinguant. sp⁹ ⁊ alia nois q̄ casū designat
ue genetiu genetiq; ⁊ liū ymago ⁊ tm relatiue dic̄ add eq ⁊ ymago relatiue dic̄ ad eq ⁊ ymago // 6ª q⁹ q̄ add
⁊ ccatis sine nocte dic̄ ubiq; ⁊ ymago. qua filius sed nō eo quo ubiq; dic̄ ⁊ sapia / uel ecnia ū fm relatiū dicit //
sine q⁹ q̄ litte deq sapia lime ⁊ humāi fm sua diuie ⁊ nūs ⁊ relatiue alii tm ⁊ relatiue accipiūt ut eid dic̄ deq deco
lime de lime alem ⁊ p una ⁊ alem ⁊ palecta accipiet // 8ua q⁹ q̄ sedm noiā sc̄ tm dic̄ ⁊ tm de illo litte ⁊ asta noia
sua nō significant fm nē noiā ⁊ ⁊ mig⁹ illud dic̄ de illo q̄ nō dic̄ tm de duo nec filiq de filio q humāi nō dubiū ⁊ sit
quemue nō pnē // 9ª q⁹ q̄ noia sc̄ alii intelligentia ⁊ ⁊ distincte facit ut eid dic̄ deq ⁊ genuit deū nec tres tantū
tantaq; sit intelligentia facit ut eid dic̄ nec bang ⁊ filiq deq ⁊ tantaq

Aug. Hoc qđ ꝑ̃ debuit dr̃ hic. et quare est dict̃ hoc nomẽ verbi h. vbẽ nocionẽ.

enim sunt. ꝛ si unus dimittas aut̃ mutuas aut̃ mutuabis. ev enī singla ꝓfecta ē ẏpostasis. ꝛ ꝑ hanc ꝓpriam s. cristenne nouum ꝑsum ꝓfidet. sumus sub̄ sub̄stantiū distant neq; secundum a patrali ẏpostasi. Ecce hic hȳs distinctas illas nec ꝓprietates que inuicē dicunt significare sunt modi vel noiby. Dicit ergo primo qđ sic ꝑ filiū. q. ẏ sunt ꝛ spūs. s. nomina ꝓsonarum alia nomina ꝑ sua ꝓpria sunt ꝛ ꝓprietates ꝓsonales designant. sonat eadem ma. ī sunt ꝛ alia nomina ꝓsonaꝝ ꝓprietates notant. i. q̄litat ꝓsonas significant. ꝛ eas ma. s. genui. ge. ꝓprietates denotant. ꝛ eadem qs nunc. ūbum ẏ ꝛ nomina ꝓdicta. vñ ꝛ relatiue dr̃. s. magis genitor genui. ūbum ẏmago. vñ aut̃ m. v. ti. oct. videndum ē unquid hȳ significari cum dr ge nui. qđ significant ē dr filius. ꝯo enim filius q. ge nui. ꝛ q. filius utrq; genui. sic aut̃ filius ad pa trem. sic genui ad genitorē refert̃. ꝛ sic ꝑ qđ filium. nō genitor ad genui. ꝯo m. vi. li. de h.

Ve dr filius passive. sic plane ūbū passiū. de nomine ūbi ꝛ ẏmagi nis.

Verbum quod solus filius accepit. ī simul ꝑ ꝛ filius ramen ambo sic unū ūbū. Sic enī ūbum dr. qm ẏmago. ī aut̃ ꝑ ꝛ filiū simul ambo ẏmago. ꝛ filius solus ẏmago ꝑ is quē admod̄ ꝛ filius. ꝯo m. vi. li. de t. verbum secm qđ sapia ē. ꝛ ēma. hȳ ē qđ ꝑ. secm ūbū. ī hȳ ē qđ ꝑ. q. ūbum. ī ē ꝑ. ꝛ ūbum relatiue dr sic filius. ꝯe meod̄. Sic filius ad ꝑrem re fertur ma ꝛ ūbum ad eum cui ē ūbum refer tur. cum dr ūbum ap̄ea. ī eo ūbum q̄ sapi ema dr. q. ūbum. ī ad se dr. hȳ ī relatiue ad eum cui ē ūbum. Sic filius ad ꝑrem eo qp pe filius q̄ ūbum. ꝛ eo filius ūbū quo filius. sapia. ī quo ēma. ꝛ ī ō q. ꝑ. ꝛ filius una ēma na. ꝛ una sapia. ꝯe meodem. Non ē ꝑ. ꝓpe ūbum. sic nec filius. nec ẏmago. Quid aut̃ absurdius q̄m ẏmaginē. ad se dicat ꝯo m. v. Dicat̃ relatiue filius. relatiue ī dr ūbum. ꝛ ẏmago. ꝛ ī omnibꝫ hui⁹ uocabulis ad ꝑrem re ferrū. Huic aut̃ hoc ꝑ dr. breuiter summa

Aq̄ ī eo ūbum dr quo filius. Aug.

Apte ostendum ẏ qđ sic filiꝰ colligi ꝑ dictoꝝ uī genui relatiue dr ad intelligentiam ꝑ. ma. ūbum ꝛ ẏmago. ꝛ qđ eo dicatur uerbum siue ẏmago. quo filius. i. eadē ꝓpria te siue nocione dr ūbum ꝛ ẏmago qua fi lius. hȳ ī eo quo ūbum dr sapientia uī ēma

·L·

q. ī nocione qua dr ūbum dr sapia. sic am sa pientia dr secm ēmam. ī secm rel'onem.

Quando simul dicuntur ambo ꝑ dicti relatiui

Ver hic adūenda q̄dam. Qđ'l regla eoꝝ gyal' regla eoꝝ que ad se que ad se. ꝛ eoꝝ q ꝛ eoꝝ ꝓrelatiue dicuntur. de ꝑ. relatiue dicun ꝛ filio. Quecq̄d enim ad se dr̃ cum quecq̄. ꝛ ut aut̃ simul. m. vi. li. de t. sō dr ad se simul. am alr̃ sine alr̃o. i. quecq̄o dr qđ bo dūs. hȳ ī ī sub̄am eoꝝ ostendat. ambo ꝑdicti relatiui simul dūs. Ge net ꝑ ē dō sine filio. nec filius sū ꝑ. hȳ ambo simul dō. hȳ ī ambo simul ꝑ. ī ambo simul filiꝰ. l'ūbū ẏmago. Dicit qđ. cum dō de dō. lumē de lumie cum ꝛ filio. ut dicatur secm sub̄am dicat̃ sub̄am. sic am secm rel'onē stat dō dō de dō ista ī dus. ꝛ ūbū secm sub̄am dr. Ihesus simul ambo. s. ꝑ. ꝛ filius. ꝑ simul dicit dō de dō. lumē de lumie. sic in ꝓpria sub̄am alioꝝ ī ꝓpriū. ꝛ ꝓsonis. hȳ ī re latiue accipiuntur. vt cum dr. dō genuit de um. alr̃m ꝑ ꝑ. alr̃m ꝑ filio ponit. Similit ē dr dō de dō. lumē de lumie. sic alios q̄ locum buisse. sepe repetiuꝰ notia ēmā. ad significationem ꝑ sonarum deducta. vt cum dr. dō natus. dō mortuus. dō passus. ī filius ī ī sic accipiatur. ista. ī de solo filio nuncupatiue. cum dr. dō de dō. ihs ūbū. vī aut̃ quereris. qđ hȳ ī dicam̄ m. vi. li. de t. am. Quoniā dō de dō. lumē de lumie dr. sō cum simul ambo dō de dō. hȳ solus filius dō de dō. s. ꝑ. nec ambo simul lumē de lumie. hȳ solus filius de lumine ꝑe. Qđ ī sic secm nomē sub̄e

Aug. Aug. Aug.

Ver ē sciendum qđ secm dr illud de illo ī secm nomina sub̄e nō dr illud de noia ꝓsonaꝝ. illo. licet ibi illa nomina sub̄am ī significent. hoc ī eaꝝ nomina ꝓsonaꝝ. nunquā dr illud de illo. sic ūbum de ūbo. ē filius de filio. qđ hȳ nomina dicūtur ꝓsonis nuncupatiue nō ꝓprium. Quod aut̃ licet obscure in eod̄ libro ī dicē. hoc so lum de eis dicī ī ꝑ illud de illo. qđ simul am bo ī sunt. ꝛ illo solo nomine ī ꝑsonis ī ad osten dendum unū de uno. qđ simul amboby nō nuncupatiue sic ūbum de ūbo. dicī ī ꝑ. qđ nō simul ambo ūbum. nec ẏmago de ẏmagine

Aug.

Ro ꝓpō. ī noia sub̄e dr. aug. ꝑ pon ꝓsonis

nec filius de filio. qz ñ sunt ambo filii et ymago.

Et sic nomina subeo aliqñ. Q3 nomina subeo ab
intelligentia plonarū qi eoꝝ intellige
ostendere faciunt. ita ī nicēnū vel ītra fac
tū simul. vñ aug̃ in eod libro ar. 5 pris nun
quam. pe pr̃ p se ynuocat. In dī uero nomine
ipe et filius ihc. s. v. enim dr. Nemo bonus nisi so
lus ds. qz tamen ē unus ds. Q3 ñ nū vel pdicte pe

Preterea ostendi oportet eam vel sum ipsoꝝ si
qz ñ nū vel pdicte. petam vel aliquid aliquo signū
sue notionis ipsoꝝ sum. ut nonnulli ut
uer ī aliquid aliquo notanꝫ nolly. slam ī filiū ingenitū
nomī ingenitū relatiue dr de pre nī. et aliam de
signat notionē qm pr̃ et genitor. sonē enī ut
esse prem. nec ingenitū. n. ea notione pr̃ dr. q
ingenitū pr̃ enim ut pdictum ē. dr secdm petrum
grammos. ingenitū. secdm petrū inascibilitatis.
differt g pr̃ a filio. auctoritate gñationis. differt
ī petro inascibilitatis a. qz ingenitū vñ aug̃
in septimo super ioh. petrū qua dr pr̃. et illam q dr
ingenitū. m. v. ii. de trin. sic am. Non ē ti dare inge
nitum. qđ ē prem dare. qz ni filium ñ gennisset
mihi prohibet dare eum ingenitū. ec si gignat aliq
qz filium ñ gr eo ipe ingenitus. qua genuit hoiē
gignit autē sonē et ego dr pr̃. qz ingenitus. Ideoqz ē
ne do pr̃e nisi nimiꝫ dicat. alia notio ē qua intel
ligitur genitor. alia q ingenitus. Genitor. ii. dr ad
gentium. et filium. cum vo ingenitū dr. ñ quid
sit. ti quid ñ sit dr. Hoc exempl̃ plane facien
dum ē. Q3 dr ingenitus ostendit. qđ ñ sit filius.
Si genitus ingenitus comode dr̃. filius aut̃ iam
ne dr. ti ut dicat̃ in filius. ñ admittit loqndi
obuiando. sicut ñ intellectu demus. si dicatur
ñ filius. quēadmodum. ī si dicat̃ ñ genitus. pro
qđ dr ingenitus. melius dr. so non ē in rebus
sic accipiendum. quod ī sinat. ī ñ sinat dici usus
sermonis nri. ti qđ rei ipsi intellectū ducat. Q3

Non g iam ñ dicam ingenitū. ñ valet nō
si ñ genitū. qđ ñ valet genitus quam ige
nitumquo g aliud dr̃ quam ñ ingenitus. et tamen dē
filium. sic negatiua potuo particulā ñ id
efficat ut qđ sine illa relatiue dr. eid ꝓponi.
tabiliter dicat̃. si id ñ negat̃. qđ sine illa agebā
tur. sic in aliis pdicamentis. cum dr̃ hō ē substā
tia. negamus. Quo nō dicē ñ homo ē. ñ aliud genus.

pdicamentum enumeratis ñ illud negatur dicē g sedn
substam. no hō ē. sic substam nego. et dico ñ homo ē.
dr si ñ valet qđ dr genus. quamuis valet qđ
dr filius. tamen g valet qđ dr. ñ genus. qua
mum valet qđ dr non filius. Relatiue aut̃ ne
gans ducendo ñ filium. Relatiue g negans dicē
do ñ genus. ingenitus vero quadē. si ñ genitus e
sset g recedimus a relatiuo pdicamento. sic inge
nitus dr. sicē enī genitus ñ ad se dr. si qđ ex genitore
sit. ita ē dr ingenitus ñ ad se dr. si qđ ex genitore
ñ sit ostendimus. vñ qz ñ relatiue dicit. Q3 a
relatiue ynuocat̃ ñ indicat substam. Quāmus g
quidam sit genitus. ingenitus ñ ñ indicat duas
substas. qz sic filius ad prem. et filius ad ñ prem re
ferunt. ita genitus ad genitorē. et ñ genitus ad ñ ge
nitorē referri. necesse ē. Sed eadem ostendo
qđ ingenitus relatiue dr. et de solo pre accipitur.
Alia q notio ē qua dr ingenitus alia qua pa
ter. nec ñ valet ē dr ingenitus qm ñ genitus et ñ filius.
Deo solet aliquando sic solus pr̃ dr̃ solus pr̃
dr ingenitus. ita ipe solus debeat dr ingenitus dr
dici non genitus et ñ filius. vt nec ī ea debeat ñ gen
spe. s. pter dici ñ filius et ñ genitus. sic ut ñ filius
dubitabiliter dr qđ pr̃ solus debeat dici ñ genitus
et ñ filius. spe ū ses sic ñ dr ingenitus. ita nequa
ñ ē dicendus non genitus et ñ filius. debet quadē
dici ea ratione spe. s. ñ ee genitus et ñ ee filius. si non
debet dici ee ñ genitus et ñ filius. aliis aut̃ vi
detur. qđ cum spe. s. ñ pter dici ingenitus. pot
ñ dici ñ genitus et ñ filius. Q3 si aut̃ supra aut̃ ñ
valet cum dr. ingenitus. quamuis ei dr ñ genitus.
et ñ filius. ethymologiam nominis ostenden
do cum si quisse dicimus. ñ vonē pdicabilis. Q3

Si aut̃ sic sere q sit petrus. secdm sit petrus sed
dm pr̃ dr ingenitus. audi hylarium quam dicit
patrem no esse inascibilitatis in my. ingenitus
sterio de trinitate. est unus ab uno. s. ab ingenito
genitus. petere indi. in uno deo. et inascibilitatis.
et ingenitus. Sigquam g inscpitus plonat̃ intelli
gentia. et distincto inascibilitatis a ingenitus sa
sensu. soluat̃ dis. ñ ē opinatus. discretio g et dis
tinctio plonat̃ inscpitus posita ē. inullo a ñ distincto.
Illud ī tacere. Arrianus ingenitus plonat̃ aliis
ñ oportet. prem alius filius. q dicit ingenitus ille genitus
qđ arrianus qđ respondet. ambos dr se ingenitos. n
scripturis ñ legisse dicunt.

Precedit̃ ppositū. et antecedit̃ assumptū. Sumat g. q ingenitus relatiue dr de pre tm et alia notio ē qua dr ingenitus et qua pr̃ sine genitor tm aliud valet. nisi dr ingenitus quidam genitus sine no filius. ingenitus ei dr sm petrum inascibilis et dr relatiue q
no dr sm se. licet relatiue neget. Assumptū g. q sine sua pr̃dicta no genitus vel no filius licet pe no dicatur ingenitus. q ingenitus
dr sm nostros. in inascibilitate et oignis. Sed g. Ambigi videbat. vtr iste vocabula ingenitus pre hereticos arrianos. Sed ita g. q
sic dr deos sum ē esse ingenitus et genitus ita et dr diuersi ee prem et filium et spm sm. q no ea notione pr a pr q filius. sit
filius. vel q spus sue ē spus sus. Sed ita g. q aliud ē quo pr̃ ē et aliud ē quo filius ē nec tamen pr aliud nec filius aliud ē
q hos no sedm substam dicit. sed sm relatiue. q tamen relatiu no ē accidens q no ē mutabile. Minor g. q sic solus filius dicit
ur bis et ymago ita etiā solus dr nata sapia et genita. et mirabar q dr nata intelligit notio cadit q non etiā dr ut bis et
ymago etiā de dr sapia non ē centia no q centia sit nata sed q filius qui natus ē ē centia vel accipit ī sapia q ypostasis
sum nata sapia et genita ypostasis. Sumo g. q ymago mentis dicit relatiue sic ut bis et filius alius centie intelligentia
sunt et tres dicit et no relative

ypo pmo. Sed ps. Ppetuus potius ē ee trinitatis ingenitus et no genitus no filius
nec no Et nat ps relatiue nec q. assumendo debita detur assumptum sum

er eo plure metebant alcūl sube ee prem. alū filuum. qr ille mgenū. r ibe genū dicat. eum ouilium sit ee mgenuum. r ee genuū. vnde ambx. eox qm respondent dū se in duum sptis. hoc nom. s. i genū ni legisse. jta mgem m. li. vj. de spu scō. cum dndum audierint q ram dicembz nob filuū di. qm gnat e. pri. q gnaut mesiem ee ū ple. qmus ille gnat sit. ille gnaut. qr gnacio nate est. adhuc qnd ilam qne uocem sibi arbitrant aecclam. p mgnificacione dampnabili m eoz loco uesti guum unum ut putent mutne fi qm in ratione sermonis dicet. s. qm plura mgenit. r genū ee unū nate atp sube. o ut vel pondeam in qpsitne qm primo omiū mdi unus septis mgenuum mulqm inuemo. no legi. ñ audiu. cui g mirabilianit sunt hoie huiusmi. ut dicam nos ea usurpare qū sunt septa. cum ea q sunt septa dicam. r ipi obiciat obiciant qd septuum non sit. slone ipi sibi ad ulant. r auctoritat calumpnie sue derogat.

Attende lector qm hi nomine igenū nolebant un ambx. apte hieros. jta r nos subnere quedam oportet. propter calumpniantiū insidias. que catholicis ac pus lectoribus secure ire possint. Sunt enim qdam qui tante sc religionis. r auctoritatis. ut eis nos oporteat semp offendo ac recipiendo mstare. uerū si memo prius. quam aliqn. sic. illuis ni sunt pūsentis. qui. oportunū fuit eis un ubiu hām.

Recta queri solet cum sup dicta. an duitū sit. q. aliud ē dice mgenuū. aliud sic. ee prem. r qd duisum sit genū. r mgenū. prem uti. simulat duisum sit ee prem. r ee filum. an nem. Ad qd dici q. ge eo pem. unoy sensu q dr duisum. genū. r mgenū. r quo dr ñ ee no. dice genuum. r igenuū. pot dici ñ ee no. q duisum ee prem. r ee filuum. t ee spm sem. q. ñ ea nocione. pr ē pr. qua filuus ē filius. q qua spūs. s. ē spūs. s. Idcp ge hoc sensu accedum. qd aliud ē ee prem. r aliud ē ee filuum. q. alia nocio ē. qua pr ē pr. alia qua filuus ē filius. Si ei hisponas ut dicas. aliud ē prem ee. r aliud filuū ee. nariat intelligentia. nbi ñ accedit. Est enim sensus talis. ac si dicatur. aliud est quo pr ē. ñ quod. sed ē. aliud quo filius ē. ñ qd filuus q. ē. qd permul falsum ē. eo em pr ē. quo pr dis ē. i. p germanam. l. naturam. ac filuus eo dis ē quo pr ē dis. eo g filius ē. quo pr ē. r ita de ē prem ee. r filuum ee. g ū ē idem ee prem. r ee filuum. vñ auc in. v. li. de t. am. Quamuis dni filii sit ee prem. r ee filuū. ñ ē ni dubia fuba. q. hi. ñ secm subam dr. g secm relationē. qd ni relationi ñ ē accidens. q. ñ ē mutabile. Ecce ouilium ee dū. ee prem. r ee filuum. qd ut ra rone ppositam accipi oporteat. q. s. alia. nocio. ē. q ē pr. alia. qua ē filuus. non em secm eam nam pr dr pr. r filius filii. g secm relationem. Secundo q ē. qd ni solui dicit capitulo ge filius dr ubium. l. ymago. unus. l. una. anima. r ipe solui dr. sapia nata. secm relationem. g genus. et io qr utrum hi rela. g secm subam. mue dicat. r ni relatiue dr. an secm eand re lationem qua dr ubium. r ymago. de hi aut in. vij. li. de t. am. id dicta accipiam. cum dr ubiū. ac si dicat. nata sapia ut sit. r filius. r ymago. et hi duo cum dnt. r. nata sapia. i. uno eo. eo qd ē nata. r ubium. r ymago. r filius unu intelligantur. r uni his omnib nominib ñ ostendat ee ima. q. relatiue dnt. ar maro qd ē sapia. ñ ee ima. demonstrett. qm. r ad se dr. se ipa. m. sapiens ē. hi ē ei ee. qd sape. vii pr. r filius simul una sapientia. q. una ee ima. Caue lector q. in unintelligas. qd hic dic aug. videl cui dice qd ē vir. nata sapia. ibi sapia ee imam significet. nata relone nonet. Qd si ita ē. cognui dicere ee imā duma ee natum. qd supioribz repugnans; ad hoc dicim qd maro. i. ea. qd natura ē. eam nocio intelligi. que notanda cum dr ubiū ymago. In maro ū. i. sapia. demonstrat ee ima. r de monstrat qd filius sit ee ima. q. sapia secm ee imam dicit. et io cum dr. nata sapientia. intelligitur. qd ipe qui nat ē. ee ima ē. ibi ū sapia ū p ee ima. si p ypotasi fiat. vt sic qui dr ubium l. filius intelligi ypotasis enim sua petunt. ut cū dr nata sapia ne intelligat. r genita ypotasis. Io ingulanit aut. ne ee intelligendum cū dr ubium. r ee dr nata sapia. i. eam relo. eam qp ypotasi. cui me tua petunt. et ex hoc adunatum intelligi. qd sup dixim. s. qd cum dr pr. r filius. ut

Quia ambx nolunt un hoc nomie mgenuit. s. ape hieros. Regula pulis. s. qd que am sunt qb aliqn un. aliqn regiole p sumuis.

Respo ubi dr ee duisum ee prem. r ee filuum. si ñ prem ee filuum ee.

Quia ut unelligenda sunt p mista ubia sic.

Attende diligenter.

Ihc·s. nō nō ulr ꝓtrel hgtanr. uv cum dr pr
mtal filiano. h ꝙ ꝓtrel cum sint ꝙ ecumby. Q. d
illud ꝙ scm oportet. qz cum supradictū ymago
sit ymagnē relatiue dica de filio. dr aliqs sēd
nō ubum l filiꝰ midum nō reptt ēmam.
secm sabam dca. vii aug i ii. de fide dr. qd
una ē sē substanl. ēmalr duumtal. ꝙ ymago
ad qm hō ō hō. hylary ī m. v. ii. de t. aut hō
sit ad ōmunē ymagnē. sloñ nō dicrepat. nō
nō differt una ē cum ad qm hō creat ē spēs.
Exhl ostendit qd ymago aliqn ēmne nel
ligentiam hat. nē ad se ducat. nō relatiue.
Est ꝓēa aliud nomē multiplicē de ꝓncpio
noanl relonē. l. ꝓncpiū. dr qd relatiue
eū ꝓncpiū semp ad aliquid. Et dr. insepti
dr pr ꝓncpiū. ⁊ filiꝰ ꝓncpium. ēē nomē relo
nis. s. ꝓncpiū. h differenc. sm pr dr. nē.
ꝓncpiū. ad filiū. ⁊ ad spm. scm. vii aug in lib
. iiij. de t. ait. P ar est ꝓncpiū rel dnum
tal. l si in eli dno dicant. qz spe ē. a illo. sō
cui hō de q sit. l de q pcedat. h ab eo filiꝰ est
genit. ⁊ spe. s. pcedit. sloñ g dr ꝓncpiū nomē
tal. qd l sit l dnum ēmne ꝓncpiū sit. h
qz ꝓncpium ē filiꝰ. ⁊ spe scī. in quib; singlis
tota dnitas ē. P filiꝰ ad spm scm. spe nō
ses nō dr ꝓncpium nisi ad ēmal. ad qual ⁊
⁊ pr dr ꝓncpium. ⁊ filiꝰ. Et ēmal ipa simul.
⁊ singla ꝑsona ꝓncpium dr. ēmm. pr g
ꝓncpiū ⁊ fil ꝓncpio. filiꝰ ꝓncpiū de ꝓncpio
spe. s. de utroq. ⁊. de pre ⁊ filio. Q. ab eno pr
Et pr ab eno ꝓncpium ē filiꝰ. ē ꝓncpium
⁊ pr ⁊ filiꝰ principiū spe scī. ⁊ fil. h spe
qz filiꝰ ē a pre. ⁊ spe. s. ab utroq. spe ses nā imo
uero ses. nō ab eno principiū est. h copit ēē
ēē cep. qz nō dr ꝓncpiū nō ad ēmal. ciptum.
cum g ēmune ēē ciptm. ⁊ spe. s. ēē cep ꝓncpi
um tam. ⁊ pr ⁊ filiꝰ ēē cep cum spu scō
unū ꝓncpium creaturarum. qz creature cepe
runt ēē a pre ⁊ filio ⁊ spu scō. ⁊ dr hꝫ nel
si ta. h unū ꝓncpiū oium ēmum. qz uno eod
qz in ꝓncpiū reru scr. N on enī alr scr rel a
pre. ⁊ alr a filio. h pcedo eod m. sō apls unelli
genī hanc dnitatē. ēē unū ꝓncpiū rer. aut. fe
rō. ⁊ spm. cum ro summa omnia. C um oīa
uero audiū ēē. gr de. uv aut aug de natura
bom. oīm unq; naturaꝝ unelligē debemus.
⁊ omnia q naturaliter sic sion enī ex ro sunt pec
cata q naturā nō seruant. h uciam. q ex uolun
tate peccamus nascimur. Omnium g q naturaliter sc.
unū ꝓncpiū ē pr ē filio ⁊ spu scō. ubi ēē cepit.
Abeno aut pr ꝓncpiū filiꝰ ē gnatione. ⁊ pr
⁊ filiꝰ unū ꝓncpium spe scī. vii aug in. v.
ii. de t. ca aut. D icit relatiue pr. idq; rela
tiue dr ꝓncpiū. Sz pr ad filiū dr ꝓncpiū nō
ad oīa q ab ro sunt. Et ꝓncpiū dr filiꝰ.
lū enī dr retiue. ei. tu qui es. Respond. Princi
piū q ploqr. nob. Sz nīq ad pris ꝓncpiū ē.
imo ēt oi se uolut ostendē. cum se dr ēē pn
cipium. sic ⁊ pr ꝓncpium ē ēātarum. qz ab ro
sunt omnia. cum n g dnūs. ⁊ prem ꝓncipium.
⁊ filium ꝓncpiū. non duo ꝓncipia creaturar dr
cum. qz pr ⁊ filiꝰ sunt ad ēaturā unū ꝓncipi
um. h ad inuicē ēātor. Si aut quodd in se manet ⁊
gignit l operatur aliquid. ꝓncpiū ē. h rei. q̄m
gignit l euī q̄m operatur nō ꝓium ⁊ negare spm
scm recte dica ꝓncipium. qz nō cum sequam ab
appellatione creatoris. qz sequm ē de illo.
qd operat. ⁊ unaq; mse manens operatur. sion. ay.
m aliquid eor. q operatur. spe mittitur ⁊ nō
tur. unum g ꝓncipium ad ēaturam. ē pre ⁊ fi
lio ē spe. s. non duo l ta ꝓncipia. Ecce apte
ostenditur inē prem ⁊ filium ⁊ spm scm ē unū
ꝓncipium. et ēaturē. uno eodq; in ē ꝓncipium. et illuc modo sancti apostoli. qz. s. operan
tur omia. ⁊ qz simul operantur hui trel. iō si
mul unum ꝓncipiū ēē dr. hic ostendit qui sit
em in eod libro omnes pr ꝓncipiū filiꝰ. ⁊
ostendit. qm pr dicat spe ⁊ filiꝰ ꝓncipium
principiū ad filium ⁊ spm scm. um spiritus
⁊ spe ⁊ filius dicens. nō prem ēē ꝓncipium filiꝰ. qz genuit eū. ⁊ prem ⁊ filium ēē
ꝓncipiū spe scī. qz spe. s. procedit l dat ab utroq.
aut enim ita. Si gignens ad id qd gignit ꝓncipium ē. pr ad filium ꝓncipium ⁊. qz genuit
eum. Verum aut ⁊ ad spm scm ꝓncipium sic
pr. q dictum ē de pre procedit. nō parua qō ē.
Q. si ita ē. nō iam ꝓncipiū ei nō rei. et ip qm
gignit. aut facit. h ei qm dat. q procedit ab
ro. Si g qd dant. l qd procedit ꝓncipium hꝫ
illud a quo datur. l procedit. fatendum est

est pria d uoce / atnet q / grece qm ma go q mdms t aliud nanq; q relatiue dr / sp̄ pncipiū pr em t pncipiū no de pncipio
filius de pno p̄ / spūe sc̄o pr / de utroq; sc̄z pre et filio // 2a go q pr dicat p̄ / tacq dnitate vel si melig de tacq dnitate no
q est spūs uel dne ēātor p̄ / sed q t pr / filij et spūs sc̄i / msbz singulis t tota deitas // 2a go q pr abeno t pncipiū filiꝰ et
pret filius no dus pncipia sed unū pncipiū spe sc̄i / pr ei no t pnitate p̄ / spūs sc̄i nec filius filiatue sed pr et filius
una et eadē natue sunt p̄ / spūs sc̄i // Tertia go q spūs scō licet sit abeno q. no dr p̄ / n. ut relatiue dicatur. q no
sabeno sed et pr et filius. ⁊ tm spūs scō ut ab eno pr et filio. Q. ab eno pr et filio spūs scō. q no dr p̄ / n. ut relatiue dicatur. q no
ead pr et filius ⁊ tm spūs scō ut ab eno pr et filio. Q. ab eno pr et filio spūs scō. q no dr p̄ / n. ut relatiue dicatur. q no
filij q genuit ead et pr et filius unus p̄ / spūs sc̄i q abeno pr et filio spūs scō. Q. ab eno pr et filio spūs scō. q no dr p̄ / n. ut relatiue dicatur. q no
relatiue ung creatō et ung deq dr sic relatiue ad spm sc̄m unus p̄ / adnectatis uocab pr et filius et spūs scō unus p̄ / n. ut relatiue dicatur. q no
sc̄ sanct ung creatō et ung deq // Dna go q licet filius sic p̄ / dep̄n no t tm procedit q filius h eade pncipiū spūs. Q. ab eno pr et filio spūs scō. q no dr p̄ / n. ut relatiue dicatur. q no
diuinitatis // q go sz sane intelligi pt pter et filiū eadē relatiue uel nocatiue dicī p̄ / spūs sc̄i / illig aut nocatiue q a
uiet p̄ / no no h abemꝰ / sed no t apd pr̄nitatis uel filiatis no t nocatiue quod q pr̄ t et filij q abeno pr̄ et filio
unus p̄ / sp̄ spūs sc̄i

Ysbus quidā hic no detorta [illegible]

Er hñs colligit qđ pr̃ eo ē ꝓma ꝓnum filiꝰ quo pr̃ s. gñacione ī eoꝝ ⁊ auctor filij

Nota q̃ dic̃ filium nō ee abū mo. ⁊ abunec abilu.

Hylarius. Aptr qđ quo sensu illa dicerit.

Hec duo. sunt unū sub eadē binarij.

Responsio.

Q̃ q̃ sit nocio qua pr̃ ⁊ filius or̃ ꝓncipium spc̃ sc̃i.

unū ⁊

prem ⁊ filium ꝓncipiū ēt hꝑ sc̃i. nō duo ꝓncipia. nec pr̃ ⁊ filius ad cām relatiue unū creatore unū dñm dic̃ relatiue ad spm sc̃m. unū ꝓncipiū. ad cām. nā si pr̃ ⁊ filius ⁊ spc̃ s. unū ꝓncipium sc̃m. nec unū creatore ⁊ unū dñm. Ecce hñs qđ pr̃ ꝓncipium filij dic̃ q̃ genuit eū. qua g̃ nocione ē pr̃. ea ꝓncipium filij dic̃. gñacione sc̃m q̃m ⁊ dic̃ auctor filij. vñ hylarius in. xj. de t. am. spo. quo pr̃ dic̃ cui quem genuit auctor ostenditur. id hñs nomen. qđ nec̃ gr̃a alio ꝓfectum ītelligit̃ ⁊ gr̃a q̃ ut qui genit̃ ē. subsistit se deitatis. sicut ecclia unū inseparabilē dic̃. nouit unigenitū dei filium. ⁊ licet pr̃em ab origine ubiq̃. confitet̃ ⁊ filij eiusdē ab initio. nō tñ ab initio. ⁊ ab inseparabili ꝑ se tñ. ⁊ ab eo qui a nemine ē. natū ab eterno. nanciscit̃. s. ge patria etiam at sumīt̃. Ecclia ē hec fidei ꝓfessio. ⁊ ꝓfessionis rō. ñ dum ge posita ē. et. rō q̃re ita ē. s. q̃m intelligendū sit qđ ant. filij origine ee ab initio. ⁊ nō tñ ee ab initio. ⁊ ab inseparabili. hinc ꝓ subdens determinauit q̃m accepit unum ab initio. ne si dicer. nō ita intelligas origine filij ee ab initio. qđ tñ ꝑ filius habeat initium. ⁊ q̃ tñ ē ab inseparabili. ⁊ a pr̃e a quo sint omnia. sicut filius licet sit ꝓncipium de ꝓncipio. nō ē tñ accedendum qđ filius hab ꝓncipiū. cum q̃ filiꝰ sit ꝓncipium de ꝓncipio. ⁊ pr̃ ꝓncipium nō de ꝓncipio. nō ē tñ ꝓncipium de ꝓncipio. ꝓncipiū sine ꝓncipio. sic filius nō ē pr̃. neq; duo nec ꝓncipia. ⁊ unus. hic pr̃ ⁊ filius. nō duo auctores. ⁊ unus creator. Cum unus aut ꝓncipiū sint pr̃ ⁊ filius. sint unus pr̃ ⁊ filius. non tñ creatu ꝓncipiū spc̃ sc̃i. utrum ut dictum ē sup. ⁊ ī q̃ an eadē nocione spc̃ sc̃i. ꝙ. q̃ri solet. utrum eadem nocione pr̃ sit ꝓncipium spc̃ sc̃i. ⁊ filius. an sit alia nocio q̃ patet principium dicatur spc̃ sc̃i. ⁊ alia qua filius. Ad qđ dñs. cum pr̃ dicatur ꝓncipiū spc̃ sc̃i. ⁊ filius. q̃ spc̃ s. procedit. ⁊ datur ab utroq;. nec aliud procedit. ⁊ datur a pr̃e q̃m a filio. sane ī telligi pot̃. pr̃em ⁊ filium eadē relone. ⁊ nocione dici ꝓncipiū spc̃ sc̃i. Si ū q̃s q̃ sit ulla nocio. q̃m ibi notat principium. nomīa ei ū hñs. ⁊ nō ē ipa. paternal. ⁊ filiatio. unio nocio q̃dā que pris ⁊ filij ē. qua ab eterno pr̃ ⁊ filius sunt

ꝓncipiū ē hꝑ sc̃i. Donatus aut ut ꝓbabilius est. dr̃ pr̃ ⁊ filius gr̃a spc̃. sic spc̃. s. dans. ⁊ donatum. Sunt enim q̃dam que gr̃a debita q̃ ꝑtur de. ꝑ. de dō dic̃. eaq; ꝑtur dō dñi. ⁊ relatiue dicuntur. sine sui mutatione. secūm accidens. qđ. ⁊ relatiue dñi. secūm accidens. si dō si causatiue. ac si qđ accidat dō. ⁊ qđ accidit creatiue. ut dat. creator. dñs. refugium. donū. ⁊ donatū. ⁊ hñs. debita aut̃ immutabiliter. Creator relatiue dr̃. ad cām. sic dñs ad seruū. ꝓnam. nō mutat q̃d spc̃. s. cum sit coetū pr̃i ⁊ filio. dr̃. ut aliquid gr̃a ꝑ. uelut hꝑm q̃ donatū dr̃. mutat̃ iam semp̃ne spc̃ē domin. ꝑtur aut̃ donatum. Et si dñs ū dr̃. mutat cum hꝑe map seruū. etiam ista appellatio. relatiua gr̃a ꝑ ē dō. non ei semp̃ cām. q̃ ille dñs ē. q̃ dum ē. ū semp̃ hꝑ. ne cogat̃ ī cām semp̃nam or̃e. Qua ille semp̃ne ū dnare. ū. ⁊ ista sic p̃ne famulare. ne. sic aut̃ ū pot̃ ee seruus qui ū hꝑ dñm. sic nec dñs qui nō hꝑ seruū.

Sed hic aliq̃s dicet. q̃ ū gr̃a ꝑ competit dō. b appellatio qua dr̃ dñs. q̃ ū ē ū dñs. rerum q̃ gr̃a ꝑ. aptum ⁊ ī illi rei. q̃ ū cep̃ gr̃a ꝑ. ⁊ ꝑ ns ꝑ is q̃ ū cep̃ m ꝑ. q̃ nō erat ꝑ. ante. q̃ ū cep̃ ee dñs. nec erat ⁊ nō ū cep̃ ee dñs gr̃a ꝑ. Ad qđ dici pot̃ q̃ uel ū cep̃ gr̃a ꝑ. ee dñs ꝑ. is. q̃ non semp̃ fuit ꝑ. ⁊ ꝑ hoīs gr̃a ꝑ. cep̃ ee dñs. De hoc aut̃ in eod. li. ꝓxime ꝓna dicet. Quisquis ergo ait q̃ ee unum solum dñm dicat. ꝑ. ia ū ū ē ōia ꝓpr̃ ua rietate. ⁊ mutabilitate. sed ut ꝑ. ia ū m ꝑ. ee ꝓfisse. q̃ ū erat ꝑ. ante q̃ ꝑ. ia cep̃et. nō. ū m ꝑ. accidit dō. ut dñs ee. q̃ ꝑ. ante ꝑ. m dñs erat. que ut cep̃ ū ī ꝑ. ee cep̃um. quid respondebit de homine q̃ m ꝑ. fes. ⁊ cui ut cep̃ dñs ū erat ante q̃m ee. certe ut dñs hominis ēt gr̃a ꝑ. accidō. ee ut omis amouear. ⁊ nihil certe ut nisi dñs ēt ꝑ. mis. quia ū ee cep̃it gr̃a ꝑ. hinc. Quo th g obumem̃ meū secūm accidens dicendum. q̃ ut ea que ꝑ. ut nate mea accidat. q̃ mutentur. ut ea sint accidentia relatiua. q̃ cum aliq̃ mutatione rerum de quibus dic̃ accidunt. sic ame relatiue dicunt.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad. 9.

Ad. 10.

Ad. 11.

Ad. 12.

Ad. 13.

Ad. 14.

Ad. 15.

Ad. 16.

Ad. 17.

Ad. 18.

Ad. 19.

Ad. 20.

Ad. 21.

Ad.

Q3 dis dr refugiū relatiue 7 cr xp̄i sine sui natiuo.

Q3 xp̄i dicat relatiue.

Sūmaria pductorum intelligentiam ptingit;

Solutio.

Doceri;

Aug.

Aug.

Aug.

Sed relatiue nō 7 eqlis nō iequalis

Ambrosius nichil qd nomine equalitatis vel similitudinis nō ponit aliqd relatiue nomen.

Ron enī amicꝰ ee mapī. nī eum amare cepit. fuꝫ aliꝗ multo uolumine ut amicꝰ dicat. Sūmꝰ ū eū dr̄ pōnum relatiue dr. nec nī unum ē. ē ee cepit pōnum. necp eum dr pigni. ihūm. Si ꝫ nūmꝰ p̄ milla sui mutatione to aeui dici relatiue. ut ne qꝫ ē unap dici. necp ē desinat aliquid ī ei natā l̄ forma qua nūmꝰ ē mutatiue fiat. ꝫmo facilꝫ de illa ī cōmutabili dī subā debem̄ accipe. qā ma dicat relatiue aliquid ad ēatum. ut dr̄ unus xp̄a lū nepiat dicā. nī nī xp̄i sube dī. amittisse aliqp intelligat. ꝫ illi cātare ad quam dr̄. Qualiū ī refugium nr̄m dr. Refugiū enī nr̄m dr dꝰ relatiue. ad nos enī referē. ꝫ tame refugiū nr̄m sit eū ad eum refugiū. sūmꝫ tame sit aliꝗd in ei natura. qꝫ antequam refugiū ad eum nī esset. in nob ꝫ sit aliqua mutatio. qm ad eū refugiēdo effi cim melioret. In illo autem nulla. Dic ꝫ xp̄i nr̄ ee nap. cum p ei gr̄am regnant. qm dedit nob potestatē filios dei fi. subā ꝫ nra mutat in melī cum filij ei efficiam. Si mul ꝫ ille p̄ nr̄ ee nep. ꝫ nulla sue cōmutatione subē. Qꝫ ꝫ xp̄alit nep dicat dꝰ. qā antea nī dicebant. manifestum ē re latiue dici. nī nī secin accidens dr. qꝫ ei aliꝗd ac cidit. ꝫ plane secin accidens ei. ad qꝫ dicit aliꝗd dꝰ nepit relatiue. Exhis apte ostenditꝫ qꝫ quam de dꝰ xp̄alit dicatur relatiue ad ēatum. fm mutatione dicatur. ꝫ nī fm mutatione ēatum. ē ena accidens ē in ēatum. nī in ēatue. Et appellatio qua creatura relatiue dr ad ēatum. relatiua ē. relationem notat qꝫ ē ipa creatura. Appella tio ū illa qua ēatue relatiue dr ad ēatum. re latiua quod ē. ꝫ nullam notat relationem qꝫ sit ī ēatue. Hic solumꝫ qꝫ qua quer ebatur an spes cie pot solui qꝫ dicatur donū relatiue ad supl̄ apposita ubi qrebat ē se ē xp̄s de spe sēs dicatur datum l̄ donatum. Qꝫ autē datur. refertur. ad eum q dat. ꝫ ad illum an datur. Et cum spūs dr̄ se ipm. utꝫ ad se ipm relatiue dicat. cum dr̄ dari l̄ donari. Cui qm respondemꝰ. dnūꝫ spm sēm dici datum l̄ dona tum relatiue. ꝫ ad dantē. ꝫ ad illum cui datur. Dans autē siue donator ē pr̄ ē filio ꝫ spū sēo. nec nī dnūs spm sēm referri ad se. Si appellatio dans l̄ donans referatur. ꝫ ad dantem. ꝫ ad rempi entē. qꝫ ū por aliquid dici datum ab aliquo

ꝫ aliqm dēt. tum autē spe dari. aḍ se l̄ dantē aḍ se dr̄. relatiue qꝫ dr̄ ad illum. cui datur. Et ē ap pellatio relatiua ī illo cui datur nūdū sit nī dantē.

Recta ꝫ sidari oportet. ē trel ad nī dicentē. plone coequalē sibi sim. simꝫ equalꝫ pri. nū relatiue ꝫ dicatur secin. an secin subam. an secin subam. Et si relatiue. nī secin secin relonē nī relonē. an secin ēmam studenda similis. sit equalitatē. dicī quod sit xp̄a essentiā. Ad qꝫ dnūs qui sē simile mehī sibi ē. Similitudo. ū. ut aut hylaꝛ. sibi xp̄i nī ē. ꝫ ꝫ equale aliquid sibi nī dr̄. Ac p̄ sē simile. ꝫ ꝫ equale dr̄. relatiue. Dr̄ ꝫ relatiue filius essentiā. utꝫ spē. s. Est nī equalis pri filius. ꝫ utꝫ spē. s. ꝫ pō sūmā sim plicitatem. ēmē. ꝫ unitatē. equal ē ꝫ filius pri secin subam nī secin relonē. vñ autē in. v. li. de t. aut. Qui nī secin quid. equal sit pri filius. Non secin ꝫ qꝫ ap̄rem dr̄. filius equal ē pri. Rec tum ꝫ ut secin id equal sit qꝫ ad se dr̄. Quicqd autē ad se dr̄. secin subam dr̄. Restat ꝫ ut secꝫ subam sit equal. Eap ē ꝫ utꝫ suba. Ieremi. vi. lib. Sanctē unde nullo in filiū equalē ee pri si mul aliqd. s. qꝫ pueniat ad significandā eē subam in equalitate. Nemini. Solus ꝫ equal ē pri filius. nē eidē subē. equal ē ī spē. s. nī omnib equal. ꝫ pō sūmā simplicitatē. nulli subē. Exhis physicā sit qꝫ secin subam filius ē equal pri. ꝫ utꝫ spē. secꝫ. ꝫ appellatio nī relatiua ē. equalitatē ꝫ pri. ꝫ filiū ē relatio l̄ nocio. ꝫ ꝫ pō natē unitatem substantiā. Hic qm dr̄ dnūs ē simil. ꝫ quid sit nocio. ī dnūs de simili. de similitudine. Cum enī dr̄. filius simil pri. re latiue qꝫ dr̄. ꝫ simil ē pri ꝫ pō unitatē ēmē. est ꝫ appellatio nī relatiua. Similitudo ū est magis differentia. vnde quibusdam nī idocte audi. noīe equalitatis l̄ similitudinis nī aliqd ponī. ꝫ re motiue. ut ea rone dicat filius equal pri. qꝫ nec maior ē ei nec minor. ut ꝫ pō unitatē ēmē. sit. ꝫ simil dr̄. qꝫ nec dissimilis nec alienus. nec in aliqd dissimilis. hoc. ꝫ pō ēmē simplicitatē. nō ꝫ secin ꝫ. qꝫ filius ē genitꝰ a pre. equal ut ie qual ē pri. nī simil l̄ dissimil. ꝫ equal. ꝫ simil secin subam. De sententia sci hylarii ꝫ unitatem

Non ē hic pueniꝰ qꝫ ut plonas ostendā. sed ut his utar hyl. pectet plonas assignatas dē.

Pterea / dꝰ nouꝰ / grece q greces prima gꝰ q; nec ut lice relatiue nō ēt equalitas. ut pl̄itudo. ē relatio sue eqles. ut plee nō sm̄ ꝓcreatē relatiue sed fm unitatem ad se dicat fm unitatem nē ꝛꝛa gꝰ q; quibus dē videt q; nōie plee equalis q; nō ē maiꝰ nec minor. et hꝰ ꝓpe ēnac unitatē ꝓpe ēnac simplicitatē intelligendā. q; hic dr̄ ay gr̄. q; respuit equalitatē. nō ponit inde os aliq fm rē sed tm̄ ꝑ rem. ipa equalitas panat ideo vain rem ꝛꝛ. gꝰ q; ꝑ hilarium ēntas dr̄. ee mpre ꝓpter nymagine. Sue in nūne ymago tm̄ dr̄ de filio et nunc apte de ꝑ sēo ꝑ ee dom ꝛꝛ. q; gꝰ q; ēntas spes et pulchritudo et ast sue delectatio et felicitat nō ꝓcreatē distinguit ꝓp̄ sed ypostasē ostendit. et id apte de eis dicit ꝛꝛ. 6a gꝰ q; ymago. q. e filius coeq; pri nō auē pri filio hoc ꝑ est equalis. q; q; filius ꝑ est equalis pri hoc ꝑ filius apte pt aut non ꝑ a filio q; ꝑ est ei eqlis ꝛꝛ. 7ma gꝰ q; sēdm̄ ꝛ mpre e unitas in filio equalitas in ꝑ sēo. vtꝰ ꝑ gradia ꝛꝛ. 8va gꝰ q; pr̄ et filius et ꝑ sue sue. vel dnūs unit et ang dei. sed nō ang ꝛꝛ. 9gꝰ q; vitas dicit ego et pr̄ unus sum. q; dr̄ unus excludit. heresim. arij. q; tres ꝑsonas ee et nolebat unig et ausa ꝑ dicit nō sue centie. q; dicit sum. excludit. hēsim sabellij. q; unitatem ponebat in nōie sue subsistentia. ꝑ

q; ꝑ sue. Equalis ē et ꝑ filius. filius ꝑ ꝑ sm̄ substantiā. vñ relatiue ꝛ tum ꝑ. ꝑ ut nūe ꝑ sue alicui et ꝑ ꝑ ut valet ꝑ omnē ꝑ sentiā.

ecimanē ee m pñe. spem in ymagine. ulum in
mine. q̄ nunc difficultatis sunt ūba. ut i eoꝝ
intelligentia atq; explanatione uehemēt la
boranim. Aug. ut pē ostendit in vi. li. de ti. ma
ricens. Quidam enim nelles humilime fugia
rum nūmare psonaꝝ nūmare pa. ecimat
ē inquid in pñe. spēs in ymagine. ulus in
mine. tm q; in melioꝝ auctoritatis mutatio
ne sēpārim, aller none ficti sunt ecrum hila
rius enī in libris suis posuit horū uborum pñe.
in ymaginis. nūmine. ecimans. spē. in ubi ab
dnam seruatā intelligentiam. q̄nī ualeo nō
eum secuti. arbitror. ecimans uocabla. mi
qd pñ in hē pñem. de quo sit. filī aut de pñe
ē ut sit. atq; ut illi ecimit sit. ymago enī si p
fecte mpleta illi. cui ymago ē. pa eo equatur
ei. in illo ymagim siue. in qua ymagine spem
nominant. credo qd pulerrime dicunt ē tam
in agruenta. pma equalitas. pma similitu
do. nulla in re dissidens. nullo in inequalis.
nulla ex parte dissimilis. ad idem putauerē re
pondens ei. cui ymago ē. ubi ē pma. suma
una. cui in ē aliud unde. aliud ee. ut nō. pma
ac sūma melius. cui in ē aliud unde. aliud in
telligē. ut nō. ubi ē uni nequam ūbum pfectum
cui nō desit. aliqd. aut quedam opoꝝ
ni. aut sapientie di. plena omnia ūba unius
mi meo unigenitoꝝ. nos unū in ea. sic pa unū
de mo. ē q; unū. ubi nouit omnia ds. q̄ fecit
pñam. Est aut ineffabilis q̄dam cōplexus
pris. ymaginis. qui in ē sine pfectione. a
sine carnate. sine gaudio. illa ex dilectio. de
lectio felicitat. ubi gaudio. si ni aliqua humana
noce. digne dicit. nihil ab illo appellata ē ubi.
ē in ūtate spēs. in genui. ex genitoꝝ genui
ex suauitate. ingenia largitate. atq; ubertate p
fundens os ūtatis. ex pectu eius. quasi illa tria
a se inuicē decimauit indenti. in se infinita
sunt. Quidet si ex parte. ex specie. in meng
mate gaudeat. cognoscens deum. et grās agat.
Cum uero in iudicio tendat. ppiciē ad indentō
in ex ecimate ad calumpniandū. q̄m uni ē ds. sed
in ūtate. Ecce habes qualiter ūba hylarij
ptinsa accipienda sunt. licet tamen sint ptin
enata. ut in adhibita exponē uix aliquatenꝰ

ea intelligo ualeat sensus humanꝰ. ē ipa eoꝝ
explanatio. q̄m hic aut eloquii. plinū inse ha
beat difficultatis. et ambiguitatis. Qui secūm hoc

Non enī secūm ptinaciam exponē exponentiū n
distinguim. ne tres uite. ex tres distinguim
supi. assignare. ut ipe ypostases distin
re ab inuicem monstrauit. Ecimans uel psona
in nomine eaꝝ uidet designata ypostasis. cum tres
q̄m notat in nomine ingenitū. sz indem quid sit
qd aut ymago si pfecte mpleta illud ē. ē ymago.
ipa eo equatur ei. in illud ymagm siue. uideꝝ
cui dicit. qd filius qui ē ymago pris eo equat pri.
in pri filio. cum et filius dicatur equalis pri in
septum. ipe filio. s; filius ex hoc apte. ut sit ei e
qualis pri aut in hoc a filio. et in filius plene acp
fecte equalis ē pri. et ymago ei cui ē ymago. Qua
propa ex psonarum in re dicit hylarius pa
pñcium ubi assignasse psonas assignasse
dicit hylarius. qui relatiua nota nubis pdicti ei
psonas posuit. s. pris. ymaginis. ubi in sunt ge
nuitis. q; relatiue dicit de psonis. pris ppetes.
et ppetes notant quibus distinguunt plone. sed ut
dicit spes. unius relatiue sic dominus. et ei in ipas
ppetes. alius ubi nonnulli in sic caute ingenia pa
rictam aubi ponē. in solo noie ecimans quo in
ipam paternitatem. sed eam uolunt intelligi
tionem qua dicunt ingenitus.

Hylarius. in libro de synodis. imago ei ad qm
ymaginat species indifferens. et sic qui eni ipe sibi
quisquam ymago ē. ex eum cui ymago ē. necesse
ē. ut ymago demonstret ymago ex ē rei ad re
ē confundam. et ymaginata indifferens dissimi
limdo. est ex pris. et filius. qui ymago pris ē filius
et qui ymago est ut rei ymago sit. spem necesse
ē. inuisam et ecimam. secūm qd ymago ē in se
hāt auctoris. Hylarius. li. de synodis. Siquis u
nascibile et sine nisi dicat filium. qui duo sine
principio. et duo innascibilia et duo innata dicens.
duos fingat deos. anathema sit. Cap. eni qd ē pma
pium oīm ecimum filius. Cap. aut qd ē pncipiū
ex ds. sic eni ad unū innascibile oīum nūmū et
filiū. innata referum. filiū innascibile et pri
mipissimū ē. Iam eni in erit uni ds. qui dicit u
nū pncipiū et nata unū innascibile di grig. cum
ex ds unus sit. duo innascibiles ee ni pfitim. cum

ne ẽ eo unꝰ dꝰ sw cum ꝰ dꝰ pr̃ sw. ꝰ filiꝰ dꝰ dꝰ
sw. qꝝ nn alabilit̃ sola pene sim̃ sw. filiꝰ autꝫ
ne ẽ eo dꝰ. qꝝ gr̃a nalabilit̃ ẽ ma nat̃ xpi. Capm
ẽ ommũ filꝰ ẽ. ẽ aꝑ filꝫ dꝰ ẽ. ꝰ ad unũ dim̃ oĩa
p̃ gdu. ꝰ hoc ofessione referm̃ ẽ ab eo sum̃
unuisa ꝓ quiq; ẽ ipe ꝓ quꝑ sw. ¶ Trem̃ in eod.
Obꝫ ẽm ꝰ subam uolumꝰ di. arriu. ẽ na
ram filio dedit. gr̃a passibilit. ac ñ nata subam p
fecta natura. Talia enĩ a nta ẽm sum̃ qualia
ẽ dꝰ uolut. filiꝰ autẽ nat̃ gr dꝰ ral subsistẽ.
qual ꝰ dꝰ ẽ. nec dissimulẽ sm̃ ecclam. natam na
tura. ẽ gr subam di genit̃ nate scdm̃ augnẽ annu
ntiu. ẽ scdm̃ ẽtalꝫ uolumꝰ ẽtinam. Q. dꝰ amdẽ
illud. ꝰ sem̃ oꝑtet. qꝫ eandẽm ꝓnarum di
ctum ꝓnar̃ distinctionẽ. autẽ mctionẽ nom
ostendẽ uolens. sine gr̃a ꝓfessione autẽ alijs ubi
llat̃ dum ꝓtinum supꝫ ẽme sine ꝓfessione ra
tionata rum̃ ꝓmo. li. de doctrꝫ dum ꝓtinum
xana sic aut. In pr̃e ẽ unꝰ alꝫ. filio equalꝫ alꝫ
in spũ scõ unꝰ alꝫ equalꝫ alꝫ q; corda. et una
hũ oĩa. qꝝ pr̃em. equalia oĩa qꝝ filium.
Congrua omĩa qꝝ spm̃ s̃ ẽm. Ita qꝫ pr̃ ꝰ filiꝰ
ac spẽ. s. ꝰ singls quisq; hoꝝ dꝰ ẽ. ꝰ simul omĩs
unus dꝰ. et singls quisq; hoꝝ plena subam est.
ꝰ simul omĩs una subam. pr̃ nec filiꝰ ẽ. nec spẽ
s. ẽ. filiꝰ nec pr̃ ẽ. nec spẽ. s. ẽ. spẽ. s. nec pr̃ ẽ
nec filiꝰ. ss pr̃ nõ pr̃. ꝰ filiꝰ nõ filiꝰ. ꝰ spẽ. scõ
nõ spẽ. s. eadem rõe ẽtinat. eadẽ meõ inmutabi
tat. eadẽ maiestat. eadẽ potestat. In hiꝫ ũb aperẽ
sanctam ꝓnarum tum distinctio. Q. aut pr̃
Sed plin ostenet. qꝫ pr̃i attribuꝫ attribuẽ
untat. filio equalitatẽ tum. n. untat. ꝰ
untat dicat. scdm̃ subam sm̃ nõ in pr̃e filio eq
ẽ. ẽ in filio. a in spũ scõ. ꝰ equalitat una tinat.
ẽ pr̃i. ꝰ filij. ꝰ spẽ scõ. tur. g; pr̃i attribuꝫ untas.
ꝰ filio equalitat. sonꝫ eadem rõne attribuꝫ.
pr̃i untat scdm̃ augnm̃ q; supra. ecclam scõ
h ylare. qꝫ indl. pr̃ in ẽ. ut ab alio ñ sit. ꝰ qꝫ fi
lio genit̃ unꝰ scm̃ dim̃. ꝰ spẽ. s. ab eo pcedꝰ
unꝰ cum eo dꝰ. untat. g; in pr̃e ẽ dr. qua nec
ẽ aliud aliquid a quo sit. non cum ab alio est.
nec ab eo aliquid ul aliquis ẽ ab eo. qꝫ unꝰ
cum eo non sit. filiꝰ enim ꝰ spẽ. s. unꝰ sum
cum pr̃e. vñ untat aut. ego ꝰ pr̃ unꝰ sum. Q.
re pr̃ ꝰ filiꝰ dicant ẽ unꝰ. ꝰ unꝰ dꝰ. ꝰ ñ unꝰ

qꝝ rel eiusdem nature recte ꝓsm̃ dici. unꝰ si
pluit̃ ꝰ ẽ adiectione. Rel uero diuise nat̃ non
possunt dici. unꝰ. nisi dicatur quid unꝰ.

b Sic dici oportet qꝫ pr̃ ꝰ filiꝰ ihc̃ s. recte di
cunt ẽ unꝰ. unꝰ dꝰ. ꝰ ñ unꝰ. Rel enĩ diuise ꝰ
ꝓ rel recte ꝓsm̃ dici unꝰ ẽ. si sunt unꝰ ẽtinue
rentium una sw natura. vñ autẽ ꝰ una ñ potẽ di
a de diuisis rebꝫ. ñ addat quid unꝰ ꝰ una. Q. no
addno recte potẽ dici de rebꝫ. ꝰ unꝰ. ꝰ diuise subꝫ
vñ autẽ in. vi. li. de ẽ. aut sic. Sicleo unꝰ ẽ uem
antur. mlcꝑis dictum. unꝰ si qr̃ ẽ diuisa nat̃.
Si autẽ ꝰ aliqua ꝓa eiusdem nat̃ sunt. ꝰ diuisa
sentiant. ñ sunt unꝰ. nq; unꝰ diuisa sentiũt.
cum g; sit dr unꝰ. ut ñ addat quid unꝰ. ꝰ
ꝓa unꝰ diuise eo nat̃ aut ẽtinat. si diuisi ẽ
nequ dissentiant sigeatum. vñ paulus ꝰ apollo.
q; ꝰ ambo homines erant. ꝰ eo sentiebant unꝰ
ẽ dim̃ ẽ dr. Q. ut plantau ꝰ q; rigat unꝰ sunt.
cui ñ addatur quid unꝰ. pot aliquid significari
ꝓprijs unꝰ sem̃ quãuis diuisis natur. si ẽ alia
ꝰ coꝑ ñ ꝓsum unꝰ unꝰ unꝰ dicu. Qd enĩ tam diui
sum ẽ ñ addatur ꝰ sub intelligat quid unꝰ ꝰ
unꝰ hõ. vñ aplc. Q. an addet aliquid dño. unꝰ
spẽ ẽ. ñ dr unꝰ ẽ. ꝰ unꝰ sunt. si addatur spẽ.
diuisi enĩ sunt nat̃ spẽ hois. ꝰ spẽ di. si intel
rendo sit spẽ homis. unꝰ spẽ ẽ dr. qꝫ para
cepi sit ut aut bndictus illi. si g; de hiꝫ que
diuise subẽ sunt. recte dr. qꝫ sunt unꝰ spẽ. qñ
conuag; ꝰ unꝰ subẽ sunt. recte dr unꝰ dꝰ ẽ.
pr̃ g; ꝰ filiꝰ unꝰ sunt. utraq; sedm̃ unitatẽ sub
stantie. ꝰ unꝰ dr. Si q; arriana hẽsis dampna
tum. q; pr̃em ꝰ filium ꝰ sp̃m scm̃ ut aut aliꝫ in
libꝫ de hẽsibꝫ ñ uult ẽ unꝰ. eiꝫ q; subẽ. aut
natẽ. ꝰ ut ꝓsbꝫ dicamus. ẽtinue q; ꝓe dicit
tia. ꝰ filium ẽ ẽtinum. De ñ sabellius ama
quit autẽ in eod. li. dicebat xpm eundẽ ipm ꝰ
pr̃em ꝰ sp̃m. s. ẽ. ut ẽ ẽtinatis nominũ sine
subsistentia ꝓsonaꝝ. vtraq; pestem ut aut aliꝫ
sc̃ iohm. eiꝫ ẽtinat dicens. ego ꝰ pr̃. unꝰ sum.
vtraq; audi. audiuit. unꝰ ꝰ sum. Et ac rpdi
ꝰ sabella libabis. Qꝫ enĩ dr ut unꝰ. libat ut ab
arrio. qꝫ dr sum. libꝫ ¶ hyl. in li. de synodis.
at ut a sabellio. si unꝰ Quꝫ forte exꝑsse ut
g; ñ diuisum. si sum g; ocum, indifferẽs si
ꝰ pr̃ ꝰ filiꝰ sunt ñ dicet multitudine pr̃is. ꝰ filij

Ano.

Ano.

Ano.

Ano.

ꝰ unꝰ ꝑsonis

Exemplũ pro nr.

De hesi arrij.

De hesi sabellij.

Ano.

Ano.

¶ Explicit ñ ms. vñ sit. ꝰ deus vnus.
ꝑsonis sit ꝰ idem. s. ñ sunt vis ꝰ idem.
hic ñ ẽ iste. ñ est qm̃. s. quod hic iste.
non ẽ qm̃. s. quod. ñ idem q. s. idem quod
hic alꝫ quod ñ aliud.
non idem. s. idem. ñ idem. s. deus idem.
non ꝑ hoc illo. ñ maior ad minus ut ho.
una trium diuinarum maiestatum potestas.
hoc semꝑ credo. nec ista ꝑtereo do.

Si fidei locata ē eam de pre
filio ihū scō ita sensit sig
nificatā in nominibꝫ pa
tris et spūs scī ne ipsa
rordinē. et gliam aut sint q
oem psubam ita. p sonan
tiam ū unū. volens g ogga
ta scōr synod impietatem
eam pmere q unitē pris
et filij. et spūs scī. nomiū unio
cludere. aut ñ subsistere
cā unicuiq noīs. explet. nū
cupatio ostruēr. sub falsita
te nominū unionē. a pre so
lus atq unus dr. nec hūer
et spūs scī nomē et filij. ad leo
tres subas ē dr unū.
subsistentiū psonaliū subas
cidentes. non subam pris
et filij. dr ūsime distinctus
ēmo separatas. q dr aut
ristam. et ut sint q dr p sub
stantiam. ita. p sonan
tiam ū unū. ñ hr alumpt
nā. Quia ē noīa spūs. i.
pactus. sonāte pcul dubio
ēmo. pluralitatem
subē prohibeant. unū.

¶ Item ī eod. Cum dr pre
ostenū. et spm dr filium p
ceam. et unū h dr deor
sit irreligiosa ofellio non
p sint secm nāe indifferē
nā. et nomē ī differens nō
unū ē ī ēmo gie q ū
ēmo nomē ñ licet ē mi
unū. ut unica ac singlāris
dr subā p unionē noīs. m
telligatur ē utq ēmo no
men unū. et dr ut. ob idē
creet unitq nāe indistī
milē subam p dicerem.
ut sit equalis utq. h aut sine alteratiōe supa
luo. et maioris intelligentie p udentio dr. malē

de uno. nec unū
de dubio. et rubes
cant g libellum
qui dicunt spm
ē pre et qui ē filij
et duobus et spūs scī. et
passiam q. dicunt
pre et filiū esse passū.
Arriani ū dr aut
ud pre et ē. aliud
filium. ū una sub
stantiā. h duas. pa
tre maiore. filiū
minore. sloui h dre
ni catholice. si medio
g nanga. unusq pa
etorum tm de una.
et dr pre. pre ē. et filiū.
filiū ē. aliud pre. ali
filiū. si ñ aliud. imo
h spm q uni dr.
ecet ostensum est
quare unum sint ē ī
pre dicat. cum ne
utiū unū sint. Qua
re dr equalitatē ē
ī filio. et sic una eqlitas
Dic ne idea iū
ni dr re equali
tas dicatur ē in fi
lio. et una. et una
sic equalitas tum.
h io forte dictum ē
q filiū genit est
a pre. equat gignē
ti. et dono q abiit
q procedit. nō alia
q unica ac singlāris
ta dicunt ē equa
lia pre filiū. filiū
ei h ē a pre. ut sic
et equat. et spm scō.
et spe. et abusq h
ut sine alteratiōe supa

vel in aptione tam clausos sermonū prioresl
audire q̄m aliquid aliꝰ intuere. Ar in spū scō
Quod aut in spū scō dr ē utiq dr ē in unoquoq
corde. et deus in ois mentibus fari. corda t angelo
rum ē intelligentia. nob plurima admīē remota
ribus. Sup cum secm auctoritatem scōr dictum ē
q̄ spe. s. amor ē. q pr diligēs filium. et filiꝰ pr
recte g spe. s. dr. angelo t corda pris et filij. p
eum ois angelica vis aut m. cc. li. de t. cōio que
dam substantia pris et filij ē amborū spe. so m. cc. li. de
Spe. s. ē summa caritas utriusq iungens nosq sub
iungens. verum pr et filius spū scō diligat ē diligē
re aut q̄o expedit et de do sit q̄ esse.
ducti. Dictum ē enī sup. atq scōr auctoritatibꝫ ostensum q̄ spe. s. ē cōio pris et filij. et amor
quo pr et filiꝰ se iuicē diligunt. so q̄ uterq pr et
filiꝰ. p spm scm et spū scō. diligit. q̄ uterq uide
tur. oportēre dici secm auctoritates supra posi
quibꝫ ostenditur spm scm ee. q̄ genitū a gignente
diligit. genitorem q̄ suū diligit. sic eoīm
si pr et filius diligāt diligē p spm. s. videt ee p spm
scm. q̄ ī ē aliud do ē. et aliud diligē. si ñ q̄ut
aut aliꝰ m. cc. li. de t. Quoniā q̄ secm substantiā m
lla simplicia natura. dici videt. secm ēmā ē
intelligentē. ut bona magnā immortalē sapientē. di
ligentē. et hmōi. sicq si pr et filius diligē p spm scm
p spm spm ee videtur. neq uterq ēmā sua diligē
si ī dono. h q̄o insolubile ē humanū supare sen
sum. ī sc̄ auctoritatem filij
dine utrumne p incidentia omnem eorum
id solum respondem q̄d aliꝰ significare videt. s. q̄
pr et filiꝰ se diligunt. utrumne ē seruent ī sola
ēmā sua, suo dono. po. q̄d licet supra posui
sse tāre uti ū pigeat. quia sic expedit. aut g m
vi. li. de t. ma. Manifestū ē q̄d ī aliquo duo
ē. quo utq omnig. quo genitū a gignente dili
gatur genitore. sicq sibi diligit. Supuacuū ē para
re ratione si ēmā sua. neq dono superuacuū. sed
suo po seruantes unitatē pacis. ecce hic dicē q̄d
ēmā sua et dono suo seruant unitatē. so m. cc.
li. de t. Si illa unitas qui videat dicē pris
et ē. nec filiū. nec spm scm diligē. nisi p spm
scm. hic apte ostenditur pris et ī ū p spm. s. diligē
ī aut simpliciter dicē pris et ī diligē p spm scm.
Unde pr sic sapientis sapia quia genuit sic diligit

Hic dicitur q̄o d. xxxvii. genuit vii. q̄ecs pma q̄ pr et filius se diligūt et unitate sue nāe ēmā et suo dono q̄ spūs
scūs // ra. q̄o q̄ filius dr sapia prie qui ē sapia de prie q ē sapia no aut q̄ pr sit sapiens sapia. q̄ ipe genuit digne aut dr
ra. videt q̄ pr est sapiens sapia genita sed m hoc vetat actio. hr contrarie. aut pr no ē sapiens sapia genita id ē filius //
q̄ sanat pr ē ingenita deq et filius deq genita. et deq genita ē deo ingenito no io tm aliud ē deq pr aliq sig sed vnicū deq utq
no q̄ aliud ē ingenita aliud genita. imo utriq unq deq rta sapia genita no ē sapia ingenita sed alia ē sapia ingenita alia
genita no tm alia sapia sed una et eadē sapia pr aut ē sapia ingenita sig aut sapia genita // Ergo q̄ sps dicit quod sps filius
ē tm una sapia prie sed no dr uno mo na sapia prie dr. i. q̄ genuit et sapia prie dr ista q̄ sapiens ē q̄ sapia
dr prie q̄a sapit una ē tm sapia prie q̄ sapia genita et ingenita una et eadē sapia ē q̄ ēmā dna intelligi
gne tribus psonis // Ergo q̄ mutuate diligāt ē q̄ pr et filius et sps scūs q̄ ē sapa ēmā dna mutuatis et tm spūs scūs dilecti ē
q̄ no ē pr nec significet io due dilectiones sed trinitatis et dilecti q̄ spe sps scūs ē / ē dilecti q̄ trinitas ē sps scūs scūs ēmā ē q̄ et trinitas
ē no tm spe tm tas ē / Ma go q̄ pr non dr diligere filiū et ego ei dilecte q̄ abuerat q̄ abuerat p̄cedit q̄ no ē aliqs cū pred tm
spūs scūs trin et dilecte pr sit vel filius sed sic et pr diligit filiū et ego dr / cū pr pater / ea q̄ spūs dilecte diligat sic / et fili

Ergo sua ēmā trinitas ipsum id ipsum sua ipsa pr diligit essentia et suppositos sps una
sapia q̄ ē natura dna ma trinitas

amore qui ab ipo procedit.

Aug. Videtur quod spūs scī non sit genitus.

Aug. Videtur quod spūs scī sit genitus.

Aug. Videtur quod spūs scī non sit genitus.

Aug. Videtur quod spūs scī sit genitus.

Solutio secunda questionis.

Aug. Videtur quod non.

p beneplacitum suum.

Hylar.

Hylarius

agat. ꝛ ma non a se agat. ut pse agat. Intelligę
filiꝰ agenꝫ. ꝛ patꝝ ꝑem agenꝫ. sꝛ̄ a se agit
ē ꝑ in eo manere monstratur. pse agit. quꝝ
sm̄ nr̄m nascitur filiꝰ agit. ipe quę planta fit.
Infirmꝰ sit ñ a se agendo. ñ a dō ipe agit. non
sit ū mutare natē sic̄ agit. ꝛ in quibꝰ pla
cet ñ pse agit. sic̄ ḡ mq̄m. filiꝰ pse agit. ꝫ ñ
a se. ma filiꝰ debet dici sapiens. pse. ꝫ ñ a se.
sic ꝛ pse dō ee. ꝛ ee dicendō ē. ut aliꝗ ꝫ ñ a se
nl̄ de se. Summa nō sit sapientia patris.....

Post hꝫ a quibusdam q̄ri solet. unꝝ una nō
sit sapia ꝑ nl̄. qꝫ ñ ee plures ꝑhare hꝫ.
filiꝰ mq̄m ē sapia ꝑ nl̄ genita. qua ꝑ
sapiens ñ ē. ē ḡ aliqua sapia ꝑ nl̄. qua sapi
ens ñ ē. est autem ꝛ sapia ꝑ nl̄ ingenita. ꝛ ea
ꝑ sapiens ē. est ḡ quędam sapia ꝑ nl̄ qua
sapiens ē. ꝛ ꝑa ñ ē illa sapia ꝑ nl̄. qua ꝑ sapi
ens ñ ē. sō ē ḡ una nō sapia ꝑ nl̄. Jtē sapia in
genita ē. sapia ꝑ nl̄. ꝛ sapia genita ē sapia ꝑ
sion ē aut̄ sapia ingenita. sapia genita. ñ ē ḡ u
na nō sapientia ꝑ nl̄. Hec ꝛ hui simulia tā
quam sophystica. ꝛ aliunde longiꝫ q̄ emendāq̄
mihi eologia petenti parcēna abieuntꝰ respōso
indigna adūeniet. Jd nī adueniet. q̄ una ē
nōnū sapia ꝑ nl̄. ꝫ ñ uno nō dr̄. sed una sapia
ꝑ nl̄ dr̄. illa quam genuit. ꝛ sapia ꝑ nl̄ dicit
ea qua sapiens ē. Diuisa ḡ rō dicti. Illa enim
dr̄ ꝑ nl̄. q̄ eam genuit. ꝛ ea dr̄ ꝑ nl̄. q̄ ea sa
piet. una ē nī sapia ꝑ nl̄. q̄ sapia genita ē ea
dem sapia q̄ ꝛ ea sapiens ē. siue ea qua sapiēs
ē. intelligatur ꝓsona ꝑ nl̄. siue ēima ꝑ nl̄.
q̄ ꝓsona ꝑ nl̄ q̄ue intelligēdo eum dr̄. sapia
ingenita. ꝛ ꝓsona filij q̄ signatur cum dr̄. sa
pientia genita. una eadēq̄ sapia ē. q̄ ēima di
una intelligēdo cōmuni rebꝰ ꝓsoni. ꝑ tm

Qr̄ sic̄ unitrinitate dilectio ē. nec ē dilectio
q̄ ē ꝑ ꝛ filiꝰ ꝛ spūs. s. q̄ ē q̄ ē trinitas. l. nī spūs
ipa ēima trinitas. ꝛ nī spūs. s. ē dilectio q̄ nī
dilectio ē. que nī ē ꝑ nl̄ filiꝰ. ē trinitas. nec ō
ñ ō due dilectiones sunt in due sunt dile
ctionis ma. q̄ dilectio q̄ ꝑ ē tionis ma ꝛ de sapia.
spūs. s. ē. ē dilectio que trinitas ē. nī ni ipa trinitas
ē. sic̄ spūs. s. ē. ēima que trinitas ē. nī ni ipe tri
nitas ē. Ita nī trinitate sapia ē. que ē. ꝑ filiꝰ ꝛ spūs.
s. q̄ ē ēima dumta. ꝛ nī filiꝰ ē sapientia.

q̄ non ē ꝑ ꝛ spūs. s. nec ō due sapie ibi sunt.
q̄ sapia q̄ ꝑ ē filiꝰ. ē sapia q̄ est trinitas. ꝑō
nī ñ ē trinitas. sic̄ filiꝰ ē ēima q̄ ē trinitas ꝑ ni
ē trinitas. Qua rōne pr̄ nī dr̄. sapiens ea sapia q̄m
Recta diligentꝫ genuit. eaꝫ nidr̄ debēt dici
notandō ē. qō q̄ nī sit diligēs ꝑ ꝛ filiꝰ dilectꝰ
ea rōne qua pr̄ nī dr̄ ee. quę q̄ abuntꝫ precdit
sapiens sapia q̄m genuit. vidr̄ fore dicendū
qō pr̄ nī diligat filium. l. filiꝰ ꝑem. ea dilectio
ne que abuntꝫ precdit. s. q̄ ꝑ spūs. s. ē. sic̄ enim
nō ē dō sape qō ee. ma. idem ē ei diligē qō ee. Joēp
sic̄ negatur. pr̄ ee sapiens. sapia quam genuit
q̄ si ea dr̄etur sapiens nī ipa ab eo. ꝫ ipe ab ea.
intelligēt ee. ita nidr̄ nī debēt. ꝛ eccli. qō pr̄ ꝛ fi
lius diligat. dilectione q̄ nī spūs. s. ē. q̄ si ea di
ligēt pr̄ ꝛ filius. nī spūs. s. nidr̄ ee a pre. ꝛ filio. ꝫ
pr̄ ꝛ filius. a spū sō. q̄ nō ē ibi diligēt. qō ee.
Ar supdictū ē aut̄ auctoritate sanctoꝝ aut̄
qō intimare ta sunt. ut diligens eū. quis de
illo ē. ꝛ ut diligens eum de q̄ ē. ipa dilectio.
nī ē. aliquis duoꝝ q̄ genit a gignente dili
gunt. ꝛ genitꝰ ē sum dilig. quibꝰ ꝛbis ap
te signatur. pr̄em filiū. ꝛ filiū pr̄em ea diligē
ti dilectione q̄ nī ē aligs eoꝝ. ꝫ nī spūs. s. cum g
nō ibi sit diligēt qō ee. q̄m dr̄ pr̄ ꝛ filiꝰ nī ee ea
dilectione qua alt̄ alterum dilig. ē ō pr̄ negē
mus sape sapia quam genuit. ne ea ee intel
ligatur. Ad hec qō ingeniabil ē quęrō qui
officiale ē in gręcis unitrinitatis hominis.
hanc facere qōnem solite. ꝑcipue cū ex
dictis oriatur. q̄ similē uident hre rōnem.
qā nre intelligentie adrendens. unitrinitas
urbat. cupiens magis ex dictis scōꝝ referre
q̄m afferre. O prime emi lector ē. mqd
hylarie in pmo. li. de ṫ. q̄ dictoꝝ intelligē
tia expectet ex dictis ponē q̄m imponat. ve
rius mag quam arcius. neq cogat idudi
dictis onus. qō ame lectionem plumpserit
intelligendō. cum ḡ de rebꝰ di sermo ē secda
m̄. dō sm̄ ingressionē dicti q̄ ei pia veniacie
famulem. Jntelliget ḡ diligenti pr̄ lectoꝝ
dictoꝝ rōnē. si forte dictoꝝ aliq̄m ualeat re
prire eam qua nota ꝓmissa qō aliq̄tenus
explicari ualeat. ego aut̄ qōnē nī absoluens.
nec eam excludens. ꝓfiteoꝝ nī ma dictū ee.

prem dilige filium. l' filium prem ea dilectione qua utrumq; eorum diligit non spe-
cialiter. tamen ea dilectione pr̃ filium l' filius. sic ea-
dem dilige filium. et filius prem. ut i pr̃ pse ea que
ipse e dilectione diligat. sic et filius. non autem sic ut
pr̃ pse non diligat. et filius. pr̃ eam non. Quia
nulla ratione unquam aud̃ oppinari uel
affirmare presumat. eam non quone lec
tor diligentie plenius diuidicandam. atq; absol
uendam relinquam. ad hoc unum sufficienter. vñ

D. xxxiij.

Post supdicta. patet quel psonarum sunt ipse psone
numerus assignari. et ds. et humana essentia.....
atq; subtilius inquiri oportet. utr patet quel pso
nae. quibus ipse psone communicantur. sint ipse
psone. et sint deus. et humana essentia. an ea sint in
psonis. ut non sint psone ac p hoc nec humana essen
tia. Quod enim in psonis sit patet quel. nemo ita
ari audet. et apte clamet auctoritas. quod in pso
nis e patet. et in essentia unitas. supi q; unitas
seu testimonium astruxim. psonas patenter de
monstrauit. atq; declarauit. ut quel. sit pr
gerissim uocabuli. Cum igit patet ipse aber
no sumunt. quibus ipse psone communiant. dubi
tatur. quin essentie sint quel. quin in essentia
ipse psone. quin ibi essentie multiplicate. Ne
cessitatem patet quel essentie. Quod
si patet quel essentie. ita et patet quel psonas
diuersas. sicut supra auctoritate ieiunii. ut non pigeat
reuocare admonendo presentium. inter psone fidei
ma discretionis. Sabellium hebion declinantes. ut pso
nas quidem subsistentias. sed unius substantie. ut
unum quidem. sed personales. non esse substantias. ut
tentare. esse apte due psonas patenter distinguu
ri. ipsas patenter esse psonas. cum hec ratio pstringit
quam supra iam posuimus. Cumque de simplicita
te diuina supra differeretur. auctoritatibus sancti
Augustini. et hylarii. et ysidori. non non uoces eruden
ter monstrauimus. deum hoc esse. quod nisi hoc. grece
non. quod pr̃ hoc filium. nec hoc filius. et filius hoc pr̃em. non
pr̃. nisi hoc esse in natiuitate. quod hoc. et
rationibus ibi hoc unum esse. una una esse. quin non eadem
ne falsidici lectores ingeramus. Si igit patet quel
ibi sunt singula eorum. hoc unum esse. unum eorum qui u
na singule sunt. facta igit patet quel esse ibi psonas
ipsas esse psonas atq; humana essentia. Auctoritas

Quod patet quel sint psone.

Quod patet quel sit humana essentia.

Quod dicitur de tribus patet quel esse psonas et humana essentia.

patet esse substantias.

Post predicta de unitate et pluralitate deitatis / prima quo q̃ patet quel psonarum ipse distinguant et dimittant / et sint ipse psone et humana essentia / et sint ipse diuersae essentie / prima autem patet quel psonarum ipse distinguant et dimittant / et sint ipse diuersae essentie / non prime non deus et non deus humana essentia / non prime non deus et non deus humana essentia et tu et deus et humana essentia / Secunda quo q̃ patet quel psonarum ipse distinguant et dimittant / et sint ipse diuersae essentie / alie quidem non prime non deus alie non deus humana essentia / non deus humana essentia sed sit quia non determinat nec distinguunt ipse psone aut sint quia non determinat et distinguit et tu essentia non deus nec deus pr̃ aut deus et filius deus // Tertia quo q̃ pr̃ patet / deus est pr̃ et et non deus sua humana essentia et tu apud patet deus et non deus sua humana essentia

quo quidem patet quel psonarum ipse psone et humana essentia quia non sunt non deus nec humana essentia sit non deus tres psone

Quia patet natura.

Quod enim patet et natus diuina sit ostendit hylarius. dicens. natum nec filium esse naturam. nisi ipsa est. ut de patre patet natus non differat unum. sed pr̃ et filius. hoc est ingenitus et natiuitas. et proprietas. hylarius.

Alia expositio de nat. ut stet ostendens Yarum nos. patet esse.

Ergo ingenitus et natiuitas proprietas est.

Quia ingenitus et natiuitas proprietas est. Ergo ingenitus et natiuitas proprietas est.

Quia filius non potest accipere. quia nisi loquendi cum de deo natura

Obiectio contra prima quia uolunt patet patere patet non esse psonas. Secda.

Sile. Si pr̃s essentia. et tu non est plana. quia non est essentia.

Quia dicit non esse humanus nisi. ..... ymnisi. ubo hylarius respondeo. Innisi

hylarius.

Quia dicit non esse humanus nisi. ..... ymnisi. ubo hylarius respondeo. Innisi

quā ultra ḡrm̄ nō intelligam. Q. m̄

Cēm hēnc. mpbr. mpbi hēnc.

Cmīm cū diabolice ſiſtam̄ alia addam̄. fraudulēme gramma nō dum ḡeſcer. ſ. mam̄a

Tēa obiectio. rē quelione adām. Sī pāmal ⁊ filiatio ī dō ſiue ī dūna cēma ſum̄. eaꝫ ḡ rel's p̄ē ⁊ filī. ſlam mq̄ pāmal ē. p̄ē. nīq̄ filiatio. filī ē. ſi

hyl. ḡ una eaꝫq; rel hō ipſe pāmare. filiatio nē. ipa ⁊ gnāt. ⁊ gnāt. qō dicēres nīſi abelliamā beſim̄ p̄rabmum: ḡtendēres p̄rem̄ iſtum. eū ipm̄ ſ filiū. ipm̄ ꝓponam̄ ⁊ p̄ſeu. ſi nō

.. negam̄ ī una dī cēma pāmare ē. filia acnē. q̄ſi ḡ dm̄ ē dm̄ē hyl. acp aliſ ar gum̄ nor aculeis utimur: m̄ſue oppmonis aſſer cionē. ut ūtamſ formā chriſtee m. Reſpō ē hāc eorum oppōnē ubi dicim̄: qō ꝓpriet rel nō

Reſpō. hylarie. penit̄ ra ē in dei eſſentia ſicut in ypoſtaſi'

Sed vox audane reſiſtet rel acp dicim̄. ignorantie p̄ndet rel audebim̄ aliq̄d ſi' hoc loqui. pāmal ⁊ filiatio nō ra ē oſo dicim̄ ī dūna ſuba. ſic m̄pīs ypoſtaſibꝫ. mquib; ra

Johs damaſcen. ſum̄. qō eaſ determinat. vñ aut johs damaſcen. caracteriſtica ydiomata ſum̄ ⁊ determinate ꝓ pr̄ rel ypoſtaſeoſ. aīa nat̄. ⁊ eni ypoſtaſim determ̄. nō natām. jō q; licet pāmal ⁊ filiatio ſum̄ dūna cēma ē ea nō determ̄. nō ō pot̄ dici. qō dūna cēma ⁊ gnēr ⁊ gnēc. ⁊ qō eaꝫ rel ſit ſi bi p̄ ⁊ filius. ſra enī ꝓpriaſ determat pſonam ut hec ꝓpriate ypoſtaſis ſit gnians ⁊ nulla alia ypoſtaſis alia ſit gnta. ⁊ ra nō nō gnāt ⁊ gnātur. ſ. alīd alīum. Q. uerm̄ q; nō ꝓpriaſ poſſint ē

Sed forte querel cum hec ſ nati. nec eam de ꝓpriaſ non p̄ſint ē unplonis. ⁊ m̄m̄ quā eaſ determm̄. q; in cēma dūna ē p̄ſint ra ut nō eam determm̄. Reſpondeo ad

Reſpō. hylarie. ī ⁊ hic cum hylario. ego neſcio nō requiro. ⁊ ſo labor me nō. archangli neſcim̄. angli. nō audi erim̄. ſed ā nō veneram. ḡbā nō ſenſim̄ ap'le nō mō rogam̄ filiū p̄ē nō edidit. ceſſet ḡ dolor ḡre larum. ſi puer hō ſua intelligema gn. moſi ſacīm̄m̄ p̄ſe ſeq̄. absolute nō intelligen dus ē p̄ ⁊ filius ⁊ ſp̄ſ. Stat nīl ſine intelli gema ūbor. eſt filiū a p̄re qui ē ingen tus. ab ingenito. ḡgenet. a parente. unum a uno. nō natum dicatur alia ⁊ alia. q; ambo

tum. h̄ cēdendo. ſuppe peruerſe. ſtis. ⁊ nō puen turū ſcām. nī grauiabor p̄ſecutorum. Qui e nī pie unitum ſequitur. ⁊ ſi nō ſangue aliq̄n. nī p̄ſeuer. ꝓdēndo. & ne te miſeras illud ſec tum. ⁊ archana mopinabīl naturaſ ne te

Aug. ī merga. humanam intelligeme ſ ꝓbende p̄tumēt. & intelligo meom ꝓbenſibilia ē. hyl aliſ q; mittet eundem oſtendi: nob nullate mus licē. maieſtatē p̄ſcrutari. uſ ponere pos tatu. modū ſcīmſcribē mīnimo. Quibꝫ auctou tatibꝫ oppmonem ſuam. ſ. qō ꝓcreaſ patris ⁊ filij non ſint deuſ inuicem.

Aug. Cerumpnī nō dum deſiſtim̄ ī pacīe ſp̄u agi tam. & oppmonē ſuam ⁊ ſeōꝝ auctoritatib munire conam̄. quibꝫ oſtendē uolum̄ ꝓcreē qua p̄ē p̄ē. ⁊ ꝓcreē qua filiꝰ ē filiꝰ nō ē deum. Ad h̄ mducem̄ ſba aut ſē illum loē p̄ſ. nō ē ſuba. ra dicem̄. Dō ē quedam ſuba. vñ ī

Quando rem̄ querim̄ ſba an ſpūſcm ad ſū pertinē. tuſide catholica. Sic edificam̄ ut dicam̄ p̄rem ⁊ filiū ⁊ ſp̄m. ſ. unū ē ſube. Quedē unū ſube. Quoq; ē p̄ē qō dō ē. h̄ ē filius. h̄ ē ſp̄ſ. ſ. Cum a p̄ē. nī illud ē qō ē. p̄ē eum nō ad ſe. h ad filium

Quo dō ſumat la rationalis ḡm dicam̄. p̄ē. ad ſe aut dō dr. eo ḡ qō ⁊ quo dō ē ſuba ē. ⁊ qō eidem ſube ē filius. pcedit a dō. ⁊ filius ē dō. ar ū qō p̄ē. qō nō ſube ē. h referat ad filium. nō ſic dūs filium p̄rem ē. ſic dūs filiū dūs ē. h̄ hyl uerb ſignari dicim̄. qō ꝓcreaſ p̄ſil. ⁊ ꝓcreaſ filij. nō ſit dō ī cēma dūna. Cū enī dīco qō dō ē ſuba ē. h qō p̄ē ſube nō ē. ⁊ pre mqm mm̄ oſtendat. ad ē ſubam q; dō ē. ad ū q; p̄ē eſt nec ē ſubam. ſ. cum aut p̄ē nō illud ē qō ē. ol tendat eum nō ē p̄rem. eo qō ſuba ē. ſlon enim ſimpliciter dīc. p̄ē nō ē illo qō ē. h aut ē p̄ē. nō illo ē. qō ē. ſignent quo p̄ē. nō ē illo q; ē. ⁊ cēma. hec illi tm̄ ꝓponem̄. ſua cōcepta ſimpliciter. m eam̄. nīa nichil faciūm. ſ. oſ aut aliq̄ intelligē

Aug. oa forte dīm̄. Dicent enī eo qō dō ē ſuba ē. h qō p̄ ē ſube nō ē. h intelligi nolum̄. q; cēma dō ē. dica re ſuba ē. eo enim ſuba ē quo dō ē. ⁊ eo ſlo. cui ea ē dicat. q; ſuba. ⁊ ſuba. quo dicat. h qō pat eſt. nō ē ſube. ⁊ nō quo p̄ē ē eo ſuba ē. q; ꝓcreē gna tionē. p̄ē ē. qua ſuba nō ē. ſp̄m nī ꝓprietatem ſubam ē nō negam̄. ſra. ⁊ illud. intelligendū ē qō am. cum p̄ē ē nī illo ē. qō ē. ⁊ nō illo p̄ē ē. qō ut quo ipe ē. ⁊ cēma. h nonone. Aliꝫ ī uerbis

Reply.

Quicunq; q̄ p̄ ꝺ̄ ꝺ̄ ꝺ

distinguendo minime sic i cantrisma ee. hylary.

oia pris filius ē unus dns ē natām dicit dr. p natām di. natū ipa habitam inob. sup ipm. s. xpc ē unob. sm q minime ii na distinguen unus ē. nec natām rem nate. sic in rebus cam. Luna ut ait hylarius. cōparato creatori addim nulla ē. si qua cōpatiōnū exempla me rum afferrim. nemo ea examinet absolute i se. rōnis p fectionē. sonere. non enī humano sensu de dō loquendum ē. Quippe res creatas ut d natām dicit non idem ē natura. re. g rerum cantarum respiciens inquid ii id ē natā. qđ nate rel. submens exempla de ipis cātis. inde ostendens errore ee submē sura cantarum merui cātoremi addat. i secin h ii id ē dns. i qđ dicit ē. ac si diceret. si adm stat creatarum de cātore sentis. cogetis fa teri. q non id ē dns. i qđ dei ē. qđ dicē impi um ē. cum ipe dicit dns sit. i dicit filius sit deus.

Ad ii aliud ē dns. i que sua sunt ea ut ii sint alia enī sua sint q̄ sunt alia que ii sunt. hyl.

Non g secin corporales modos. ut in creatē seriem subdat. accipienda sunt h. que de deo dicūt. ut cauendi sint oppinionē eoz. qui ma putant. aliud ee dim. i aliud qđ dei ē. aliud q natām di. i rem nate. ut est meantur. i. apte uocet. ii aliud ee dim. i q sua sunt ma ut ipsum ipsi sue dicent. hō aut aliquid ei simile. cum alicubi erit. alibi ii erit. q id qđ ē alicubi esse intelligitur. ii sint informatū ut ii ubiq sit qui nusq sit. alicubi sit. dō a. mūdo ē immut. mouens po testat. q nusqm ii affirm. nec deest usqm. se omnem p sua ee uocet. i sua ii aliud quam se ee fatet. ma ut ubi sua substantia ipe ee p sua intelligatur. hō aut corpalis ii cum alicubi sit. ii ubiq ee credatur. cum p sua in omnibus ee ii desinat. sm aliud aut sint qua qđ ē ipe que sua sunt. et h xpō nate intelligenda dicta s. hui sibi apte significēt si ii intelligis hereticē. q. diuina natura ii aliud ē ab hiis q sua sunt. ma ut substantia. i pilla in omnibus ē substantia. que ii substant. sua enim sic. i. que ii substant. i. dō ē. aut ē. i sua sic que substant ut rel. psone. q sunt eiusdem nate. i eadē natura sic sunt. aut rel

Aug. unomo sit unanimū dicemus. i. rel. plonal ee eidem ētie. i. eni ētiam. si non ex eadē ētia. ne aliud intelligatur ētia. aliud plona. sic ii differēt distinctionē hūdam

sere secin intelligentie rōnē. cum dr. ypostasis. i. dr. ētia. q ibi signat qđ ē cōmune trib. hic ii ē ii ypostasis ētia. i. essentia. factam g unum atq ii. ee rel. plonas. secin ētiam. differentiam aut personarū. vii aut sic. locum psal. in pīgrinatione aut. Queris quid sit pr. respon detur dō. Queris ad sit filius. i. respondetur dō. Queris quid sit pr. i filius. i. respondet ee dō. De singlis interrogatis dim respondet. De utrq interrogatis si deos. si dim respondet. ii sic multoiby. Tanta enī ibi ē subtilitas. ut ēqlitatē admire. plalitatē ii admittat. si g. i. dictum sit. ē dicit filium ee qđ pr ē. profecto filius pr ē. respō det. secin substantiā. i. substantiā ē filium qđ pr ē. ii secin id qđ ad aliud dr. Ad se enim dr dns. ad ad pr̄em filius dr. Item ii qđ pr ad se. dr dns. ad filium dr pr. Qđ pr ad filium dr. ii ē filius. qđ dr filius ad pr̄em. ii ē pr. qđ dr pr ad se. filius ad se. i. ē pr. i filius. i. dns. Nec ita possit dici unus dō ium plonarum ut. i. rel plone unus dicit dicet una ētia ium plonarum. i. rel plone unus ētie.

Vide dandum ē. ē dns sic diuina ētia. i. ma dicet unus dns ee rel plone. sic una ētia dr. i. rel plone. unus ma ualeat sane dici. unus dō ē um plonarum. i. rel plone unus dicit. sic dr una ētia ma trium plonarum. i. rel plone unus ētie. In hiis locutionibus septem ut ait nobis emulandus inuestigare. i. reperire. ma dicitur una ē ētia trium. i. rel sunt plone unus ētie. nisi qm a doctore legisse unum dim trium plonarum. i. rel plonal unus dicit. Qđ ro puto leos doctores unasse. ne ma foret accipere in duntaxat plonis. ut accipio ē ee ētiam. i. similē qđ dr. Dicitur enī dns habraā. ysaac. i. iacob. i. dns ois cāture. Quia quis dr. qđ pretiosum cantoris. i. gre pulegii. i. cāture subiectionē. i. seruitutē. cum g mutuare nequit sit ētium. i. seruiens. i. subiectum. ii admittit fides. mutuare talem locutionis modum. ita i. eōrsus ii dr de di ētia. qđ ipa sit ētia habraam. ysaac. i. iacob. i. alicui creature ne cātoris. i. cāture natum. i. finde uideam. Qđ si aut potentia. sapia bonitas. de dō secin substantiam accipi nisi potest. i. non ma distincte ad

Aug. Xp dicebat. sm qđ hō plonas mediū referri. ētia. ma potentia. sapia. bonitas. de dō

dñr lectn subam. Que aut lectn subam de deo
ois. tly pson̄ pat̄ nuncupat. vna ē g̃ poten
na. sapiā. bonitat. pris. filij. spūs. scī. thu. trēs
eaď potentia. eaď sapiā. eaď bonitat. vñ apt̄
tur aut̄ summa pfectio. ee. si enī ibi de ēt poten
tia aut̄ sapiā aut̄ bonitat. nī ēt summi bonī. si quib
ē pfecta potentia. nullius sapiā. incomphensi
bil bonitat. recte dr. recedr summi bonī. cuiq;
unum. eidem pene tur uidō. potentia. sapiā.
bonitat. mlāe nī septā frequēr solent hōmia
ritudie ad pson̄ referri. ut pri potentia. fi
lio sapiā. spūi scō bonitat tribuatur. Qđ quare
fiat. aī ē ociosum inquirere. Quare id fiat. si. qđ pri
ď g̃ sāe eloquij potentia. fi. sapientia. ūtutum.
prudentia sāe cuiusdā. ne di multitudē summi
tudinis creatē mentem. Dyo. at cui scriptura
scā. q. ds pr ē. et qđ ds filī ē. et audiuit hō. q
hoiem prem mdat. dim prem nī mdat. et cognia
re cepī. ita ē. ne metaphore ut mdat ī canticis. a
quibus hō nomina tollam sunt ad carorē. in
quib pr ē pot. filio. filiū ē pnor pr. et per an
riquitate. ut pr ē defert. ei pnitate. nī filio. ut
fectio sensus. solet notari. hō oēs ut scriptura di
cens. primū potentē. ne uideat pot filio. et dō
mum potens. et filiū sapientē. ne uideatur p
nior pr ē. et dō mum sapiens. Dicens ē. et spūs.
ds. et dicitur ē hēspīm ds. et uidebatur hō. qđ
nomī nīfationis. et numeris. vñ huā ostia ad
dim p rigore. et crudelitate accedē. meminī. hō scp
tura tempauit sermonē suū. spīm bonī no
minā. ne crudel putaret. qui unus erat nī
qđ pr solus sit potens. et magis potens. et filī
solus sapiens. et magis sapiens. et spūs. s. solus
bonus. et mag bonus. una ē g̃ potentia. sapia.
bonitas. tum sic una essentia. sōp hēt dr. si
bus homo usyos. et. obsūbatus pr nra. et eo ipse.
Dicit ē primitus. de hoc nomine hōusyon
qđ aut u. i. y. ēt ubi m auctoritate confir
mar. mutū dic de hoc nomine hōusyon. qđ significet
nomine hō usyon. q̃ latini tractatores frequen
ter unum. pr. inquid. et filium. uni. fr. et eiusmq;
substā. hēt illud hōusyon. qđ m celio meneo ad
usus hereticos. arrianos. catholicos. pribus. unitas
auctoritate firmauit. ē. Qđ pea meminerit arri
nimensis. qui nouitatem uerbi mutuā. qm po

tuit melle etiam. qm ri fidei amica pepere
rit. multos. paucos. fraude deceperit. hēresis im
pietas. sub hereico imperatore ostantio labefacta
re. et rumpere. et p. ī longū. tps libertate fidei ca
holice. ualeret. p̃. qm. uni ibi sic debuit. uel
lecta ē. hōusyon. ubi archolice fidei. sanitate lon
ge. lateq; defensum ē. et diffusum. Quid enī ē hō
usyon. unum eiusdē. et subē. Quid ē. n. qm hōusyon
ī ego. et pr. unū sumus. Ilon g̃ nr̃ apbanas. notum
nouerat. hōusyon. et unitatē. est. De nobis. q. filius. agnē. et

Recta sciendē ē. p similitudinē de dō dicenda.
qđ in assignatione distinctionis nominū.
nr̃ata q̃ supra diligenter exercitum. sumi. q. dā dyri
mī filiatē. ac p similitudinē de dō. quatur. specu
lum. splendor. et arct. figura. et huiusmodi. de quib
pro lectori. breuitatis. gr. cautis dicendi. doctor.
intelligentia. assimilat. et catholicā. De sacrā
to mysterio. atq; unitate. sūme. et ineffabilis. mi
sericordie. dyrimī. fidei. ui. et ineffabiliter. digni
tatis. dedisse. primitus. hō. pot. et nob. mirificatum
ei. sēam. nec potuisse nos ad illā. De quibus. q. se
cundū. sōbam. de dō dixī. q. spūalem. efflagitāt. ma
teriam. et. de sēa. et. sēa. prudētia. et. dispōne. pdes

Cumq; supra dixerimus. materiam. uoluntate. et potentia.
ac plā. qui mī. de his cōmemorque. secūdm. sōbam
de dō dixī. eos. ui. qdam. spūalem. efflagi
rare. materiam. de quib. ante. tractandū. ē. s. de sēa.
spūalia. prudentia. dispone. predestinatione. uo
luntate. et potentia. scientiam. ē. g. qđ sapia
et sēa. dicit. ei. sit una. et simpler. ui. ppē. uarios
status. rerum. et diuinos. effectus. plā. ac diuina
scientē. nomina. dr. enī. ñ. ui. sēa. sapia. et spūalia. et pru
dentia. dispō. predestinatio. et prudentia. et. ē. pre
scia. sue. prudentia. de futuris. nī. et. de oīb
de bonis. et. malis. Dispō. ū. de factendis. pre
destinatio. de hominib. saluandis. et. de bonis. q̃
buis. et ne libauimur. ī. infinitū. coronabimur. pre
destinauit. et. ds. abeno. hominē. ad. bona
eligendo. et. predestinauit. eis. bona. p̃parando. Qđ
hominē. predestinauit. apls. ostendit. dicens. p̃
destinauit. ds. p̃sciuit. et. elegit. nos. ante. constitutionem. mū
di. ut. essēm. sā. et. immaculati. Qđ. aut. eis. bona. p̃
parauit. apls. ysaias. ostendit. dicēs. Oculus. non

Quomodo dō nomen. atque. sēa. et. sapia. dicat. et. sit. una. et. simplex. in. dō. et. quare. sēa. et. sapia. dicat. et. sit. plura. et. diuersa. effectus. plā. ac. diuina. sortes. nōbula. dr. et. nō. tm. sēa. sed. et. p̃sciā. uel. prudētia. dispō. predestinatio. et. prudentia. que. p̃sciā. et. tm. de futuris. sed. de. omnib. bonis. et. malis. dispōnit. et. de. factendis. predestinatio. et. tm. de. bonis. quib. liberalit. hec. sit. actilpa. et. apena. et. infuturis. coronabit. meglaia. prudentia. et. gubernatoris. et. uerisimilia. uidet. accipi. q. dispositas. interd. tm. q. prudētia. accipit. p. p̃sciā. Sapia. uero. uel. sēa. de. omnib. et. bonis. et. malis. pteritis. et. futuris. temporalib. et. etiam. q. deo. semp. perfecte. sit. et. et. hymn. ii. ca. q. 24. p̃sciā. dispō. predestinatio. q. sēa. ad. ipsa. q. dicit. videt. ia. q. dna. certa. et. manet. et. sp. dato. q. nō. et. sit. futuri. angli. tm. ex. certa. mptat. ad. futa. nō. cert. sī. meglia. et. futuri. ii. alia. q. q. sapia. et. sēa. nō. sp. tm. de. tpalibus. sed. eia. de. eternis. et. io. q. nulla. eternitas. et. tame. deo. sēa. q. nō. ē. nec. minor. esset. q. nō. nec. maior. ē. nō. q. esset. q. a. q. q. quia. dnr. et. deo. et. aeterno. et. nra. res. angli. eternitas. in. sua. na. eternitas. in. sua. dna. et. alius. nomen. rei. facturas. q. ignoscit. eas. q. futuras. nō. in. sua. dna. et. ipse. eo. quia. nō. io. q. creata. sit. creatur. uel. q. ista. talia. eternitas. sunt. modo. sed. q. fuerunt. et. erunt. sp. mea. sēa. et. uita. ii. a. q. q. quia. aia. tam. p̃teria. quia. q. futura. dnr. deo. presentia. et. licet. io. q. deo. nichil. preterit. nec. futurū. sed. aia. sit. ei. presentia. et. hac. q. quadā. ignorantia. in. effabili. sue. sapie. meo. sinu

q. q. sūm. aia. i. deo. sit. et. p̃sens. q. de. his. et. ceteris. supra

ad. q. quatuor. de. uerbis. dicit. euangelium. de. deo. ne. hereticus. fingat. aliquem. tertium. pro. tribus

q. de. uerbis. meis. dicit. ego. et. pr. mens. et. spūs. meus. sum. et. mecum. est. et. me. non. reliquit. solum. q. facio. quae. placita. sunt. ei. semper.

Quid. de. his. supra. dictum. est. Quia. p. sunt. et. non. minora. Quia. de. sunt. et. non. sunt. p. se. sed. per. deum. et. in. deo. sunt. Quia. sunt. et. non. sunt. Quia. sunt. et. non. sunt. Quia. sunt. et. non. sunt. Quia. sunt. et. non. sunt.

mdar dꝰ absqꝫ re. que ꝑpasti dilige mbꝫ l' ex pec
tambꝫ re. ℊ abeēno ꝑdestinante ꝙdam filiol
beatol· ꝛ bonol· ꝛ elegte ee eēm bom ꝛ beam· ꝛ
bona eis ꝑdestinante ꝛ ꝓpte nte. Quidemia aute
ē gubnatoꝛ. q̄ntqꝫ eoꝝ ñ mdr accpt q̄ dispo.
Imdum ñ ꝓuidemia accptē ꝙ ꝓscia. Sapia ñ
l' scia. que de hoīmbꝫ est· bonis ꝛ malis ī de ꝑ
sonambꝫ ꝓmul ee fiuꝰ· ꝛ ñ ñ de ꝓalibꝫ q̄ de eē
mul· sion enim ita scit dꝰ. ista ꝓalia ee se ꝓm
tescia ꝫ ꝓpe solui se ꝓm ꝓfecte nouit. eiꝰ scie
ꝙtione: omīl cāt scia ꝓfecta ē. Rōnem po
ne qua uideat ꝑsc ꝓbari ñ eē ꝓscia ꝫ dispo
nē l' ꝑdestinationē si nulla essent futura.
Dic dicdari oportet. ne scia ul
ꝓscia· l' dispo· l' ꝑdestinatio ponit eē m
deo· si nulla fuissent futa· cum enī ꝓscia sit fu
toꝝ ꝛ dispo faciendoꝝ ꝛ ꝑdestinato saluandoꝝ·
si nulla eēnt futa· si nichꝰ eēt factus dꝰ. l' nichꝰ
saluatꝰ· ñ mdr ponitte in deo eē ꝓscia· l' dispo·
l' ꝑdestinato· ponit aute dꝰ nulla ꝓscire fu
tura· ponit ñ care aliquid· l' ñ saluare aliꝙs·
Ponit ℊ ñ eē in deo ꝓscia· l' dispo· l' ꝑdestinato.
Ad hꝫ autem ita aquibusdam opponit. si inqui
mur ponit ꝓscia dī· ñ eē in deo abeēno· ꝛ ponit
ñ eē· si ū ponit ñ eē. cum ꝓscia dī sit et scia· ꝛ scia·
sit et eēnia· ponit ℊ ñ eē ab eēno· id qd̄ ē dmn
ta eēnia· ita ꝛ de dispone ꝛ de ꝑdestinatione q̄
ē dumna eēnia obiciunt. Addunt eꝫ ꝙ alia ita
ꝛ eēnit· Si ponit dꝰ ñ ꝓscire aliqua· ē ꝙ sit dꝰ
ꝓscire qd̄ scire· ꝛ scire qd̄ eē. ponit ℊ ñ eē· ꝙ eēnit
sit dꝰ ꝓscium eē· ꝛ dīm eē. si ponit ñ eē ꝓscit· ꝛ
ponit ñ eē dꝰ· ponit aute ñ eē ꝓscit· si ponit
ponit nulla ꝓscire. ac ponit nulla ꝓscire qꝫ ponit
ponit nulla facē: Respo qd̄ ꝓscia ꝛ dispo ꝛ prdesti
natio ſ relatiue dicuntur ad futura ſ rel uel

Ad hꝫ ulra modulū ñre facienda
melligentie ita dmis· ꝓscia
ꝛ dispo· l' ꝑdestinatio· ad aliquid dici uidentur
sue eni cātor ad cātum relatiue dī· ita ꝓscia ul
ꝓscit· ad futa referri uident· ꝛ dispo ad facien
da· ac ꝑdestinatio ad saluanda· unde ñ cātor ita re
latiue dī· ut eēnia ñ significet· ꝓscia ñ ul
ꝓscit· ita respectu futoꝝ dī· ꝛ eēnia designa
ta ꝛ dispo ꝛ ꝑdestinatio· sicut cum dī· simul
la eēnt futura ñ eēt in deo ꝓscia· l' ñ eēt de ꝓscl·

q̄ uana ē ibi eē dicendi· distingui oportet rōne
dicti· cum ℊ dicit si nulla eēnt futa ñ eēt in deo
ꝓscia· l' ñ eēt ꝓscl· Si inducendo hanc cām arren
dol· s· q̄ nulla eēnt subiecta· ei ꝓscie· ita ꝓpa ꝓ
sit dici ꝓscia· l' ipe ꝓsciri· qd̄ uitiumq; dī· ꝙpt
futa· nec ē melle· Sm aut ℊ ea rōne id dicit·
qd̄ ñ sit meo scia· qua ꝓscit futura· l' qd̄ ipe nō
sit dꝰ· q̄ ē futoꝝ ꝓsciri· falla ē ymelligentia· Si
mul· ille locutiones deēmandę ꝫ· ponit ñ
eē ꝓscia dī· l' ponit ñ eē ꝓscit· ꝛ ponit dꝰ ñ ꝓsci
re aliqua· ꝛ ponit eē qd̄ nulla futa subiecta el
sent ei scie· ita ñ ꝓscit dici ꝓscit· l' ꝓscire· l' eēnt
scia ꝓscia· ñ eo ñ ipe nūc eēt· l' ei scia· ꝫ ñ ꝓscit
dici ꝓscit· l' ꝓscire· l' ꝓscia· ñ ei scie futa nulla
foret subiecta· Si mul· de dispone· ꝑdestina
tione· l' ꝓuidentia· h enī ut dictum ē ad ꝓalia
referunt· ꝛ de ꝓalibꝫ ñ sunt. Qd̄ scia dī non
Scientia uero l' sapia ñ ñ ē de ꝓalibus
de ꝓalibꝫ h ꝫ de eēnt ē· h ꝫ de eēnturis.
Ioop· si nulla fuissent futa· eēt ñ in deo scia
eoꝝ que in ē. nec minoꝝ eēt q̄m in· nec maioꝝ
eēt quam in· sicut ℊ dꝰ abeēno· ē etnum· id ē
qd̄ finē in eē· sicut immutabiliter scit q̄ ñ unū
ꝓtium l' futū· q̄nam ꝓsciat· ita etna sapia ñ
mutabiliter scit ipe oia q̄ scibilia· Dis enī ro supra
rerum sapie· ut aut ambe· ideo ē. q̄ oēm sapiam
tiam cap· sua immisa scia. Qd̄ oia dīr ē ideo
Propria oia dīr ē in deo ꝛ qd̄ factum est in
finite abeēno· uel aliud sup
genesim· h mirabilia magnalia q̄m fierent non
erāt· q̄m ℊ deo nota erant· q̄ ñ erant· ē uel finite
in ea facta· q̄ sibi nota ñ erant· Non enī quicq̄ fit
ignorans· nota ℊ sicut ñ facta ignorat· ymde ali
quam fieri erant· ꝛ erant· ꝛ ñ erant· erant in dei scia·
ñ erant in sua natā· ipi aut deo ñ audeo dicē· deo
in ñ notuisse ē ea sciri· quam illo quo ea notiam
ut faceret· ap quē ñ ē finitum numero· nec mu· ō· sicut
hoc habet· q̄ hec mirabilia ante q̄m fierent· in di
scia erant· sic h ℊ sentit omia dīr ē in deo· ꝛ oē
qd̄ factum ē· dr ē ita in ipo· ñ io qd̄ creatura
sit ānor· l' qd̄ alia ꝓalia eēnaliter sint in deo.
h q· in ei scia semp fuit· que ita ē· Qd̄ et dē
Unde ē· ī q· qd̄ omia dīr ei ē ratione diuine
ꝓsciaꝰ· ñ solum ea que sunt· aut omina ea
h ꝫ ea que ꝓfuerunt· ꝛ ea q̄ futura ꝓsciuntur·

Aug.

D. xxxvi.

Resp. Dicit

Aug.

Aug.

Aug.

beneplacitum ꝛ obtalem ꝛ obtalem ogitatiõẽ. aliqua dr̃ ee mdo. s. q. tra ea sent ut ī appbet ꝛplateat. i. tra sent ut eoꝝ sit auctor. Quop uẽ
Romi si diligẽt̃ inspiciam. est omia esse
rõ dr̃ ee oia ee ge do. ꝛ ge deo ꝛ per ip
pm ꝛ nrm ꝛ vñ ambꝝ m. ij. libꝰ sum ꝛ ip̃o
de spu sc̃o. h ta ge rõ. ꝛ p pm ꝛ nr̃m sunt oia
unum ee sup̃ q rim̃. cum dic̃ p pm ee oia ne
gaut nr̃m ꝛ ee omia. Eand̃ unt int̃ oia. s.
nr̃m ꝛ ẽ rõ. ꝛ p pm. ꝛ nr̃m nr̃i mbꝝ ampl̃ ee simile
ñ ntrarñ intelligẽt̃. Ette habet q ge eaꝰ intel
ligentia sẽptim dic̃ oia ee nr̃m ꝛ p pm. ge
rõ l̃ cum rõ. cum g ge ea rõne oia dicant̃ ee
ge do l̃ p pm. ñ solum q sent. h̃ q auctor ẽ e
ox. sequunt̃ nr eaꝰ rõne ea ee mdo dicam̃.
ñ q sent eoꝝ auctor ẽ. dr. q mllo unum̃ ꝛ
mouem̃. ꝛ sim. q eo auctore sunt ꝛ mouẽ ꝛ
unum̃. cũ g ñ sit auctor mli bonꝝ. mo sola
bona m eo ee dr̃. hõ ge rõ l̃ p pm. cum g ī ei
ogitatione l̃ ꝓsentia sint oia. s. bona ꝛ mala.
m eo nĩ ñ dr̃ ee ñ bona. quoꝝ auctor ẽ. vñ
aug̃. m. li. de natã bom. cũ audiam̃ mq ge
roo. ꝛ p pm ꝛ nr̃o ee oia. os unq natã intel
ligẽ debem̃. ꝛ oia que naturaliꝝ s. neq enĩ ge
rõ s pecia q natam ñ seruant. ñ uciant q ge
nolumtate peccamiñ naleñ oia. hic apte dr̃
q̃ mlla gr̃a tutate locutoml bona vñ omnẽ
tm. Q oia ge p̃ce ꝛ p p̃em. s. ꝛ m p̃ce. ꝛ ma do fi
lio ꝛ spũ sc̃o est dicendũ uter. ꝓ ꝓsonas fiat dr̃

Recta sciend̃ ẽ q̃ uter ibi ducẽd̃ nncio. ad
distinctio ꝓsonaꝝ. ẽ dr̃. ge rõ p p̃m ꝛ rõ.
oia nĩ ge p̃ce. ꝛ p p̃em. ꝛ nr̃ p̃ce sunt. Similiꝰ
de filio ꝛ spũ sc̃o accipiend̃ ẽ. vñ aug̃. m. li. de
t. Sloñ. sicut mq accipiend̃ ẽ. q̃ aut ap̃le ge rõ
ꝛ p p̃m ꝛ nr̃ rõ. ge rõ dicens. ꝓ p̃ce. p p̃m
ꝓ p̃ce filium. nr̃ rõ ꝓ p̃ce spm sc̃m. vigilant aũt
attende. neq p̃ce uolens intelligi. dr̃ ge rõ.
hic intelligat. oia ee ge p̃ce. ut neges oia ee ge
filio. l̃ ge spũ sc̃o. cũ ge p̃ce. ꝛ p p̃em. ꝛ nr̃ p̃ce oia
ee tanc dicti p̃ter. Similiꝰ ꝛ de filio. ꝛ de spũ sc̃o. sẽ
mendũ ẽ. Q ñ omnia q̃ ge do sunt eadem de rõ
lluꝺ ꝛ hic adnectendũ ẽ. q̃ sunt ꝛ eodem sc̃o
ñ oia q̃ dr̃ ee ge do. ꝛ de rõ ee dca debem̃ q
ut aut aug̃ intꝰ de natã bom. Hõn ꝛ significat
pentꝰ ge rõ q̃ de rõ. q̃ cũ de rõ ẽ. potest

ge rõ. ꝛ hĩ omne q̃ ge rõ ẽ. pot̃ dici ee de
rõ. q ñ ẽ de sua sua suba. ge rõ enĩ sunt celũ
ñ ra. q rõ fecit ea. ñ aut̃ de rõ. q ñ de suba
sua. Sic. aliquis hõ signat filium. ꝛ dicat dominũ
ge rõ ẽ filiuꝫ. ge rõ ẽ dom̃. ñ filiꝰ de rõ. Dominꝰ
ñ de tra. ligno ñ de se rõ. Que dicta sunt sum
ñ pmissis aptum ẽ. q̃ m di. m. rum colligit.
ogitatione sine ꝓsentia. ẽ oia. s. bona ꝛ mala. ñ nõ
oĩm sunt ibi mala quo bona. ꝛ q̃ mdo bona
nũ fr̃i. hẽ ge rõ ꝛ p p̃m. ñ mala. ꝛ ge q̃ sentiũ hec
accipienda sunt. assignatum ẽ. ꝛ q̃ de rõ. non
dr̃ ee ꝓ̃e q̃ aliud ẽ ab rõ. ꝛ rõ aut̃ ee dr̃ oia.
q̃ eo auctore sunt. Ambus modis dicatur deus

Et q̃ demonstratum ẽ esse in rebus. ꝛ
ge parte. q̃m oia dicant̃ ee mdo. addenchi
hic ndet. quibꝰ rõnꝫ dõ dicat̃ ee mrebꝫ. s. tam
humana mente l̃ ge parte digne ualeat cogita
re. l̃ lingua sufficiat eloqui. Secuñ g ẽ q̃ dõs i
cõmutabiliꝫ semp inse existens. ꝓsentialiꝫ pote
tialiꝫ eternaliꝫ ẽ m oi natã. siue ee ima. sine sin
gulatione. ꝛ m oi loco sine ꝛ cum sẽptione. ꝛ m
oi tp̃e sine ꝛ cum sẽptione mutabiliter. ge p̃ce
nsciis ẽ spũbꝫ ꝛ animabꝫ ẽ excellenti. s. p gr̃am
illabitꝫ. ꝛ inhomine ẽ excellentissime. m q
plenitudo diuinitat̃. corpaliꝫ habitat. ut ait
ap̃le. In eo enĩ dõs habitauit ñ p gr̃am adoptio
nis. sꝫ p gr̃am unionis. Ne autem ista q ea
patiantur humane intelligentie. g eccium sit
suasus arguere. aliq̃ p similitudinem. sc̃oꝝ auctoritatibꝫ
munenda ñ videnꝫ. Et enĩ ggoꝛ si ee omnia eã
neq; inquid. licet dõs coi ñ omnibꝫ rebꝫ insit
ꝓsentia fuba. ñ familiaꝛ. ñ dr̃ m ee p gr̃am
illi q̃ mirifica opm dr̃. actus ꝛ fidelis. alia
aut de hꝫ eoꝝ aũ addat damiã. m. li. de ꝓsentia
dei aut. cum dõs sit natã in corpea ꝛ incõmuta
bꝫ una. ecta stabilitate in se ipo. m. mentes. vel
ad ee rebꝫ omnibꝫ ꝛ singlis vel. ꝫ inquibꝫ habi
tat. hñ. p̃sue capacitatis dũtaxat. dñi ampli. s.
alii. immo. q̃s ipe sibi dilectissimũ templum
gr̃a sue bonitatis hedificat. hylariꝰ. q̃ in. li. vñ.
de t. apertissime docet dñm ee unq. Dõs inquiãm
se immut. mutens potestat. q̃ nullo ñ adsit nec
desit usq̃m se oẽm ꝓsentia edocet. ñ ubi sint. p
ee intelligat. non aut̃ corporali ñ ei alicubi sit
ñ unq ee revelat. cum ubiq ee ñ desinat.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ambre mlu. de spu seō. spm scm, p bat nō
ee caritatem. q uq; e. qō e. pp̄um duumtaxat
na dicens. sim omīs camera cerui nate fue
rit. eam sepa lummb; . qm quis audeat cam
appellare spm scm. q nō habeat eam sepā der
minatā q tunc. qui tm omnib; uq; semp
e. qō unq; dumtaxat. tuacionis e. pp̄um. sce
m eoō. Duf e oia ple. qm dic. ego celum tram
ple. Si dns e. qm celum plet tram. Quis
g pot spm scm michare dnacionis dumne po
restatis gr sortem. q repleuit orbem. qō plus est.
repleuit thm mundi totū redemptore e. gr ins
aliis q plib; auctoritatib; apte monstrat. qō
ds uq; tm omnem caritatem. eē tm alicui p̄sentialiter.
potentialiter e. Qō nscis nm e. si habitat qm non
nscis n habitat. in quib; est unaquq e habitat.
p gram. Non enī ubiq; e. ibi habitat. ubi vero
habitat. ibi e. Insol bonis habitat. qui se tem
plum ei. sedet ei. unde p ysaiam dns. celū
mihi sedes e. tra autem scabellum pedum meoz.
qz ueletis qm s celum habitat ds. uegnat.
qm ei uolumtas deuota obtemperat. Saloīs
qui s tra. mdicij dilectione calcat. vñ in libro
sapie dr. tronus sapie amma rusti. qz in nullis
specialiter e. qm in aliis reb; inquib; nī oīb; tot
e. Quēadmodum aīa tur aut aug. in epla ad
ieron. de corpe aīe p os p os particulat corpis
tota ad e simil. nec immer in minoribus. nec in
maioribus maior. si nī in aliis mensuris aliis re
missiō opatur. e in singlis partibus corpis eēm
alit sic tra. ds cum sit in omnibus eēmaliter ac
tot in oib; nī plenit ee dr. qz inhabitare. inqlis
ra e ut faciat eos templum sui. vbi tales ei
eo sunt. Mali uero. si ubi sunt ibi e. qui nusq;
ee e. si tui sunt e eo. vñ aug. si tot im. Non tanti fu
w dere. ut ego sum. si illi sunt. si addidit mecū q;
nr. p̄sunt ee ubi. ille e. qui nusquam
ee e. si beati cum illo. qui nī sunt beati. nisi ge
eo. cum illo. qui fruunt eo. indeunt illum sic
e. Mali cum illo nī luce. nī sunt cum luce.
nec bona ra nē sunt e eo. ut indeat p̄sentem.
si aliq; in eum eo p fidem. Quoīs autem
ds habitet in bonis certū. aliquatenus intelligē
tale brē q sup dicta sunt. cui de spūs sci pfessione
tpali agetur. ubi lucet gr parte gr ponitur. gr

parte enim ignoīam. et parte gr habitat. qm
hec habitat in nob. qui non sunt pr̄e. et filio in
habitat. vbi enim habitabat ds. antequm eēt
Sed quer. ubi habitabat ds. creatura.
antequam sci eēnt. dnīq; in se habitabat.
vñ aug. in magnum. Sī templo suo habitat
ds. s. in scis qui s templum di. in sedin fidem
ambulant. et templum di. et in unoquoq; in se
cundum spem. qualit. et in me templū di sunt
angli. Si dic aliquis. antequam faceret ds celum
et tram. aliquam faceret sci. ubi habitabat. In
se habitabat ds. apte habitat. et apte e. Non
g sic sunt sci domus di. ut ipa subtilita cadat
in ds. Immo sic habitat ds in scis. ut si ipe dis
cederet. caderent. Secundum. Quintum aut aug.
in. li. ad dardanum. Dicit in sanctissima mente
spūs. si hre locum in nro corpore. qm totū nra
aīa impleret. Sed tunc. dr. angustias aliqua
bi impediri. unitatē. ut pr. et fi. et spe. si. alicubi
simul ee in pse. verumtamen e multum mira
bile. qm cum ds uq; sit tot. et in oib; habitat.
tamen ponit habitare audeat oppinari. in mise pa
bilitate tuitatis. penit ignorer. qm in aliq; pse
habitare. pr aut filius. in qui habitat spe. si
aut in aliq; spe. si. in qui habitat pr. et similit.
Faciendum e g uq; ee dic. p duumtaxat p̄sen
tiam. si in uq; p habitationis gram. apter
hab in habitatione. in dnis. pr in qui est
ubiq; cum uerum sit. et qui est nec in
scis. in quib; e quodam excellentiori. Ds
habitator e. q̄ fundā. sicut cognoscentium dm.
Illud qm in ee habitator. q̄ fundā cognoscentium.
rabile e. qui aut aug. in eod. Ds e in habita
tor. quorundam. sicut dm cognoscentium dm. non
q̄ fundā cognoscentium dm. Illi enī ad templū
dei in pertinent. q cognoscentes dm. non sic dm
gl̄ificant. Ad templum di pertinet parum
scientia sacrū. x. et romanian spū seō. q in di
uinam cognoscē dm. et quem potuerunt illu
minare nec bre. isti potuerunt bre aliquem nos
se. Beatissimi aut sunt illi. quib; in e dm bre.
qō nosse. hoc aliquatenus apte aug. quo in ds
habitet malis. et habeantur cum indec. ma e
maliquo. ut ab eo cognoscantur et diligantur;
Qō in ds tot sit uq; p̄sentialiter non p̄t intelligi ab humano sensu;

Exclude quesdam
diuersitates / et
scil. Thibet sect. magi
ste. etc.

Aug.

Aug.

Aug

Aug.

Aug de agone
ranoloenenc
oā qō fi ūpoi

Q ūnquam
oēdunt deum
ubiqz er.

oēs q; Deus
ubiqz ē
t Deus q;
cuctor

Q ambo nīsi de
quo dicat Loca
le t circumscri
ptibile.

De spū cūs q;
sedm totū nō
ueniūt nec circum
scribūt ē. sed ūs
ū alīum ēt

Ambr.

Crisostom.

Ille mouet Deum q; pdā
dicēm p deū t Deus
q; nō cōgnouerūt
deū p ea

Latitudinus

Ex pdictis patet. qđ dēs ubiqz totus ē p ēmā-
nm sās habitat p grām. Cumqz sūpi liter
rentur ostendum sit qua rōne dicamur habita
re in quibūdam effectibus ordinis. id ē assig
nari quo mō ūqz p ēmam nr̄os sit. mūlis ō sidē
rationē sublimiat. aqz īmensus humane
mētis sensum ō logrecedet. vt ēm ait crisostom
sup epłam ad hebr eos. Sic mīta de dō intelligi
mus q̄ loq̄ pentes nō ualem. Ita mīta loquimur
q̄ntelligere nī sum ydonei. vbi gā. dō ubiqz
dēs ē. sem. t dicim. qm̄ aut ūqz sit. intellectu nō
capim. sz qđ ē. mō corporea q̄dam uirtus. q̄ōm
ē cā bonoz. sem. qm̄ autem t q̄ta sit. penitus ignō
ramus. Q uorundam opinio ap̄ plurimum ostē
dit ūdam nī deū qm̄ dēs ubiqz sit p ēmam
mīsa ingenio suo potentiam p sentiam.
mentis plumentes. hūa fore intelligend mūdi
dum. qđ dēs ubiqz ē p ēmam dr̄. nī qđ di ēma
pe sit in oī loco t in omni creatura. sz qz oēs natū
aqz oē qđ naturaliter ē. iqđam qz loco sit. pcum
bō ē. t oēs locati uiquo ultō ē. spūs nō t dicunt. ideo
ūm ubiqz dici ē p p sentiam t ypostasim. qz
uncta loca sunt ei p sentia. t que mēs sunt
nec mens aliquid operari cessat. sed am t ipā loca
t quecqz in eis ē. in ipe obseruet. manere nō pos
sunt. Sed g p stabam dēs ē dr̄. tm unum. qz p uir
tutem ppe substantie sue facit. ut t loca sint. t
oīa que in eis sunt. sz licet hec uera sint que af
ferunt magistralia intelligentis p dictor.
mīt. nī uerbis quibz dr̄. dēs ubiqz ē p ēmā.
plus amen credendum ē qđ homo uidens ca
pe nō ualet. Q. dō dēs cum sit in omnib reb nō cō so
Solet t dubitari qm̄ rerum p similes. t unus
ab eisdem queri. qm̄ dēs substantia ostendit
ur mīt oīb rebus. t corpalibus tm sordidis. qm̄
nacionibz nī omnigenis. qđ tam fr uolum ē. ut
nec responsione sit dignum. ē etiam spēs cār
sordibz corpis. t ignis. ut ēm cum ēp pollui non
quinari non possim. Sol qz radios suos sine sin
pollutione effundat. sup loca t corpa. nī solū
munda. sz immunda. ac sordibz se permisceat. qz nī
tradu hominel ac q̄dam alie res inficiuntur.
sol nī radij impollutus. t inconiamin ea cum
gentes grassantur. sic ē g. ut medium. si ēma di
uina oīo simpler t incōmutabile. oīa replet lo
ca t omnibz cāuit. ēmaliter mē. nec ūi aug
ret sordibz contrahet. Congruū ūi aut mīe de
natura bom. cum modo unquo sit oīa q̄ sedm
ūi ūi unquam aut cūqz p ēmam. de qua t sapīa
q̄ dung a fine usqz ad finem fortit. dr̄. attingit
oīa. propter suam mundicia. t nichī inquinatum
incidit. nec humana carne unitus est
subā inquet. t ūi p dicare ultum uisibile solet.
radios suos p oēs eccl. t sedel spargeret. eos
mundos. t nitidos seruare. Si g uisibilia mun
da a uisibilibz mundis tangi plura. nī inq
nari. q̄ inq magis mundibile. inmundibile. cōmuta
bile unitas. Postremo respondeam. quid po
nī dēo respondeat. ppinquum. t q̄ nusquam
p ēmam sit. t q̄ ubiqz. aliubi ita q̄ nonubiqz.
Si quis audeat dicē q̄ nusquam diuina ēm
na sit. t q̄ aliubi t non ubiqz. si enim ita ē
aliubi. q̄ non ubiqz. g locatus ē. Est g ubiqz to
ta q̄ omnes totum. t penetrat totum. que ut
p sui simplicitate diuidunec p sui puritate
maculari. nec p sui ūmentiam ullo modo com
phendi potest. ut aug. dēs ubiqz ē. cum nī locati
actionibz applicuam. Q. dō dēs cum sit ubiqz. nī
Cum q̄ diuina natura omnium ppz nī ni locatus ē.
uiuat. t ēmaliter sit in nec circumscripbil
omnia loca. t oī tpe. nī tam nec loco nec tempore
moueat. p loca. t tpa. nec loca moueantur.
lis ē nec ppatus. locat non est. q̄ permixt nī errō
scribatur loco. q. nec ita ē in uno loco. q̄ non
sit alibi. nec p dimensionem bō sic corpa cū
sedm locum assignatum. principium. medium.
t finis. t anne. t retro. dextra. t sinistra. sursum
t infim. q̄ sui ūpositione facit distantiam
ēmis tatim. Omnibz namqz hīs modis dr̄
mīscetur. aliquid locale sine circumscripbi
le. t coīuso. s. l. q. dimensionē capiens. longitudi
nis. latitudinis. distantiam facit in loco ut cor
pus. l. q. loco definit. t determinat. qm̄ ei sit a
liubi. nī ubiqz uenit. q̄ nī solum corpa. sz oī
ēm spūs. Omne g corpus oīm locale ē. Spūs
nī ēmis quo dā mō locatus. t q̄dam in nī ē loca
lis. locatus quidē dr̄. q. diffinitione loci ēmina
tur. q̄m ē alicubi p sens sic non alibi nī uenit.
sion aut na localis ē. ut diffinitione capiēs dis
tantiam in loco faciat. Diuina g sola ēmia

ommino ilocalis nr̄ cum sēpribilē. q̄ nec
locis mouetur: aliq̄ rōne. s. definitione finita. v
ōnensione suscepta. nec pribus. s. affectu. v cogi
l' cogitatione
mōne. hys enī duobus modis. s. loco uel tempore.
sit mūdo creatē. q̄ longe ē a creatore. vñ aug⁹ sī
bene lim. dō. inquit. ōps meō immutabili eternita
te uoluntate. ūnare. semp nō mouet. pp̄s erga
ēam spualem. mouet. ī pp̄s. v locum creatum
corpalem. aut eo modo naturali quasi debitū admi
nistrēt. cum g̃ tale aliquid agat. nō debet ēē oppi
nari ei subam que dō ē. pribus locis immobilem
siue pp̄a. v loca. mobilem. cum sit pōe. nr̄or
omniū re. q̄. inpō sunt omnia. a. gētior omniū
re. q̄. pōe ē sup omnia. v ama. omnibus. q̄. pōe ē
aī oīa. v nouit. omnibus. q̄. pōe uō ē. p oīa. ē. p om
nia. ī principia. ecce hic apte ostendit. q̄. nec locis
pribus mutat. l' mouetur. dō. Spualis aut ēatura
p pōs mouet. corpalitū. ī pp̄s. v locum. Quid sit
Ouari aut pp̄s ē uariari. l' mutari secūm pōe.
qualitate mētis. l' gētis. l' q̄ sunt in pōe. q̄
mutat. ut qui suscep intellectū. in gaudiū. de
lousse. ecce. obliuionis. l' uariationē forme. sue. al
terius qualitatis gētis. hō enī mutō q̄ sit secūm pōs.
uariatio ē qualitatum q̄ sit in corporali uel spua
li natura. nō uocat pōe. O primo q̄ fundā qm
De mutatione ī loci magna dicunt spe ānoꝝ
aut equitum. distinctio. ī mouēri loco ī
uersarum. sunt enī q̄ dicūt mltū ēē locales. spīm
aliq̄n pse mutari loco. ab oī spu locum un
salē remotē. noluerunt. q̄n secūm dimensionē nr̄
cum sēpribilē. locum ostare. asserunt. atq̄ id so
lum locale l' mloco ēē dicūt. q̄ dimensionē recipit
v distantiā mloco facit. v hī dicunt. aug⁹ sentisse
mutationem pōe nr̄ spuali creature. tribuentē loci
uero pōe corporee. Hic respondeatur eis.
Sed ut supius dixim⁹ duplex dicit. res ēē lo
cal' ut circumsēpribil. s. l' q̄ dimensionē re
cipit. v distantiam facit. l' q̄ loci termino diffinit. q̄
unūq̄q; uenit corpee creature. alterū ī nō spuali.
sam ut sup⁹ dixim⁹ corpal' ēatura ē localis. v cir
cumsēpribil. q̄ō termin⁹ diffinitione loci. v q̄ō
dimensionē recipiens distantiā facit. spualis ī nō
diffinitione loci ostenditur. cum ea sit alicubi. q̄
q̄ ī alibi. s. dimensionē recip. nec distantiam in
loco facit. q̄. si mlta spe ēent hic. nō congruerent

locum. quo nr̄i de corpib⁹ ornat. sōq; aug⁹. ut
bene mutonē loci corpis ī spīm. q̄ suscep dīcit
de loco ad locum. nō ri ea ut dimensionib⁹ circē
sēpribilis. pone sin facias distantiam circum
stantiū sibi corp⁹. Conclusio. q̄ pcedentis. q̄ spe creat
Sunt g̃ spe creatē sunt locales. v circumsēpribi
les. loco. v dicuntur les quodam ī spe dicunt
de loco ad locum. q̄ō. oīo. v mensurabiles.
ī locales. v circumsēpribiles. s. ī omni eo nr̄i quo
creatē corporee. Spe aut mētal. qui dō ē. mloco
quidē. q̄. omni loco. s. oīo. mlocalis. v mensu
sēpribilis. vñ beda sup lucam aut. cum ad nos
angli uenim⁹ sic ecclā implent⁹ innumerum.
ut nī aī dīm unū p̄ templo nē assistant. q̄. si
angli ē spe. v circumsēpribil. sūm nī spe qui dō ē.
mensurabilē. ecce hic. q̄ spe angelica est circumsēpr
ē. Spe aut qui dō ē mensurabil. alibi. v ambie
distantia ostendens aut spm. ē circūscriptiuū. spm mēa
rum. dic seraphym de loco ad locum suum ire. ea
mquam. nr̄i. de. v. Dic ysaya. q̄ missus ē unus
ad me de seraphym. spe quo seq̄ missus dicit. si
seraphym ad unum. spe. s. ad omnes. seraphim
mutuo in numerō. spe apparuit mystum. Seraph
de loco ad locum suum nō enim complet oīa.
sī spe repleat a spu. hic apte monstrat. q̄d an
geli quodam ī locales sunt. cum repentina
mentis. p̄ditā supios. affirmat auctor
natam. p̄ minūtate. ambi dīm ē ubiq; sine
sui mensurā de ē. ea. q̄. sola. nō locali motu.
mlocalem. v circumsēpribilē nullo. s. cludi loco
sī a fine usq; ad finē. attingē ī nī spaciosa magni
tudine. nec locali motu. sī tm̄ sunt. atq̄ ī
mobilitate sue celeritate. vñ aug⁹ ad dardanū au
ctōn. q̄. in spaciosa magnitudine oppinem dīm. q̄
cuncta diffundit. sicut humor aut lux ultra dif
fundit. sī pot sic ī duobus sapientibus. q̄rum
aut alter corpe grādior ē. sī sapientior. nī ē ama sa
pia ē. nec ē. in maiore maior. nec in minore mi
nor. nec in minori imo q̄n in duobus. nī dō sine
labore regens. v continens mundū. in. s. e. lo tot ē.
mētia totus. v ubiq; totus. v nullo mentis loco.
sī inscripto ubiq; idem. q̄. sup psalmū aut.
Adduxim dī. posuerunt ī ē impartē. sī ubiq; ē. pse
spīm. hō ē. enī capia dī. q̄. attingē a fine usq; a fi

beda.

ambie

dmē.

p̄ posse q̄ sine
mutatione ad
mutationē ē ubiq;
ē sup

nem forte non in motu locali ꝙ immutabilitate sua. Velud si moles aliqua sit rea implens aliquem locum. dr. qđ attingit ad me illi loco usq; ad finem. cum in altum in deorsum aliquo occupando. Non g̃ hꝫ motum locale uerbum illud. nec sapientia ulla solida ē. ubiq; expedit ista non ostendere. qđ ds ita ē ubiq; p essentiam. qđ nec spatiosa magnitudine diffundit. nec uno deserto loco alium occupat. qđ localem motum in hꝫ. Sed aut nolent. peccare ad ei pertinere omne localem motum. et localem cum sit passionem. potest dici omnia ee in illo. qm ipm ee alicubi. nec in ipm ee locum qui in ē in loco. Jnfinito. lxxx. mi. qm mundum ita magnus ds in alicubi ē. qđ alicubi ē. tm nec loco. qđ tm nec loco. corpi ē. ds aut in ē. corpi. ni g̃ alicubi ē. tm qđ ē. tm loco in ē. illo sunt potius omnia. qm ipe alicubi. nec tm in illo ut ipe sit. loc. loc enim in spacio ē. qđ longitudine. latitudine. et altitudine corpis occupati. nec ds tale aliquid ē. omnia g̃ in po sunt. et loci in ē. nec in loco ē. loci in deo. sicut pe dr. templum di. in qđ eo ameat. Jd aut mihi melius qđ ea mundana intelligunt. Ecce hic dicit din in ē in loco. ꝙ intelligendum ē. cui in ē in loco locati. s. qđ nec ē. scripturam. nec localem motu hꝫ. Ad hꝫ aut solet opponi. Condite sunt create que ante in erant. et nisi ds ē. ē aut in ē. ens. ē g̃ ubique in erat. Jo qđ mutabile dicit. Et licet condite incepiat ee in tempore. in quibus aut in erant. qđ ille in erant. hꝫ tm sui sui mutatione. qualiter in mundo ceptum ē. quē stetit. tm sine mutabilitate. simul. et desinit ee in quib; ante erant. sine sui mutatione. nec in ipe deserit locum. ꝙ loci desinit ee. Epilogus ubi exponit quare unpre dam sufficiens demo dictam uetus disputationē. strictum dicit qm omnia dicunt ee in deo. et ds in omnibus. quam discretionē. qsi uideat suscepisse. qui id undebat postulare. et circa qm uersabat termo. differebam enim de scia siue sapia di. et cum dicent din scire. qđa. questio ē. utrum ppo cognitionē. qm de ois hꝫ dicentur omnia in deo. an alia rone hoc dicat sepius. hꝫ g̃ quod occio impossibilem mouet disputationem. hic videtur ad positum

repetens superius dicta ut addatur alia.

Dvne g̃ ad propositum reuertentes cepto insistamus. Supradictum ē qđ pscia di fundit non ē. ꝙ omnium. tam bonoꝝ qm malorꝝ. Scia uero siue sapia non in deo primi ꝙ i de plenis et fundit. nec non in de ꝙ aliis insistunt. ꝙ i de omnibus qđ ipm nouit ds. Dicitur qđ nihilominus landa. untur. s. scia. siue pscientia. sit causa rerum an res sint. ea scie uel pscientie dicitur. Videtur enim pscia. ea ee eoꝝ q̃ ei subsunt. ac necessitate euenire. ut ei scie. qđ nec aliqua fieri posset. nisi in ea ds pscisset. nec pscire non euenire cum ds ea pscierit. Si aut impossibile ē ea non euenire qđ pscita sunt. g̃ ipa pscientia qua sunt pscita. ei ee ea euenire impossibile ē aut ea non euenire ē pscita sunt. qđ si non euenirent cum pscita sunt. falleretur di pscia. ac di pscia falli non potest. Impossibile ē g̃ ea non euenire cum pscita sunt. Sic g̃ pscia ea ee eoꝝ inde q̃ pscita sunt. hꝫ idem. et de scia dicit. s. qđ qđ ds aliqua nouit. ea sunt. Quod si ee aliquo modo arestari uidetur. in. xv. li. de ciuitate dei. sic dicens. Non ita g̃ aliquo pte cognouit ds. ꝙ futura. ea ipa alia. atq; in ei q̃ quid et q̃n ab illo percipi haberent. et quos et de quibus rebus et quando. nec non et grauiora. et ee. sine initio aliq pscientia. Vnius aut eternal et spiritual et corporalium qđ sunt. ea nouit. ꝙ sunt. et qđ nouit. ea non nescit q̃ futura. et q̃ sint. et q̃ secundum eas. non q̃ secundum ea. nec aliud secundum creata quam canda. Jo cum ei sapie aliquid desit. et ille scientibus sic opponebat. et qui opponebant. illa manifestiora erant. Vni in ecclia sco. Antequam creaturę ulla essent. uel in nouissimo sic. quam ulla mundana. Ecce his uerbis uidet aliquis mouere scientiam. pscientiam di. eam ee eoꝝ q̃ sunt. ē dicetur. ea ee quia ds nouit. Jo qđ in. vi. li. dicit uidet. Cum unusquisq; decedit. succedant. ipa. ni decedat. aliquid. succedit scie di. in qua nouit omnia q̃ erant priusquam. Jo cum hꝫ q̃ cuncta sunt. Jo secundum ea. do. qđ ea sunt. potius. Jo ea sunt. qđ immutabiliter ab eo sciuntur. Et hic cognitare uidetur di scientiam. eam ee eoꝝ q̃ sunt. dicere. ni Jo dicit ea nouisse. qđ ea sunt. hꝫ Jo ea qđ nouit ea ds. Jo qđ uidet di scia. pscia ea eoꝝ ee q̃ nouit. Jouenalia ostendit q̃ sequitur si dicat scia. pscia ea omnia que ea subsunt

Omne ergo dꝰ vere vult quicquid fuit quod fuit deus et fuit q̃ fuit bonum et malum non fuit ea vera ut sunt quia non fuit nec fuit ea fuit deus quod fuit deus et ea fuit q̃ fuit bonum et malum non fuit ea vera ut sunt quia non fuit nec fuit ea fuit deus quod fuit deus et ea

Quod si ma ē ē g causa omniū malorū ē omia
mala scanti ꝓsciant a deo, qđ longe ē a mēte. Si enim dī scia l' ꝓscientia causa ēet malorū,
ēet utiq; dīs auctor malorū. qđ penitꝰ falsum
ē. Sed long' scia l' ꝓscia dī causa ē omniū que ei sub
sunt. Qđ fuit rel nō sunt eā scie l' ꝓscientie dei.

Deinde si rel futura eā sunt dī ꝓscientie, licet
eni nō ēent futura nisi ꝓsciret a deo, nō
tn idō ꝓscientia qđ futa sūt. Si enim si ēet ē ēet
ei qđ ē nunc aliquid grave eā ab eo alienum.
ab eo duriusq; ꝑcuratur si pendet ꝓscia creā
tura. Ē nunc ei ēet meretrix. Dic. nō sup ea lam
ad romanos am. Sed aliquid erit qđ scit
deꝰ futū. si qđ futū ē deꝰ scitur a deo antequam fi
at. si mdi ꝓmissi uerbū augi. obuiare. hic enim
signare mdi. qđ rel futē cause sint ꝓscie. sed nō
qđ ꝓscia causa sit rerum futarum. Quid ergo
amē g q mdi repugnantia. dicis rem manē
de medio tolle. cupienter. Dāns sit ei decim
rel futūs nullatenꝰ eam ee ꝓscie l' ꝓuidentie auctor
scie dī. nec ideo ꝓscia nil scit quia futa
rum. l' ee sunt. ita exponentes qđ aut obx. qđ futūm ē.
ideo scitur a deo antequam fiat. i. qđ futūm ē. scitur
a deo antequam fiat. nec ꝑ scitur nisi futūm ēet
ut nō noscitur. ibi eā nisi sit nequa non fuit. ꝑ
dicem scia l' ꝓscia dī nō ee eam eoꝝ q sunt.
nō ualem sine qua nō sunt. si nō scia ad noticiam tamē referam. si nō nomie scie meludit
bñplacitū. atq; dispō. nō recte. Nā deꝰ ea q
deꝰ facit. his enī duobꝰ modis ut supi ꝓtestatū
ē accipim: ignoro l' scia dī. s. ꝓnotica sola. nil
ꝓnotica simul. l bñplacito. hīn fecit accipit
aūb dicens. Nō sunt qui noscit. qđ scientia placen
tia qđ scientia dispositio. Et hic sensus ꝑ eo adu
natur. qđ de bonis ibi tantum agit aūb. s. de
eāmīl de his q deꝰ facit. q omnia nouit nō so
lum scia. sed bñplacito ac dispone. sic g ibi
accipitur dī ignoro. ut nō in noticiam sed bñ
placitum dī sīgēt. q ala nō sciat deꝰ ꝑ se. tamē q
fiant. sed sola noticia non beneplacito ꝓscientia
deꝰ. l ꝓdicit. i. q nō ē. ꝑ factum. sē ꝓscit. l ꝓdē
mfidelitatē iudeoꝝ. si nō fecit. nec ideo qđ ꝓscit
ad pcē mfidelitatē eos coegit. nec ꝓscitꝰ ul' sa
ter eoꝝ mala nisi ēent ea habituri. vñ aūb ir
ohm. Deus mquid iniqꝰ ꝓscit. et ꝓhibam ꝓdi

Adhoc aūt qđ supdictum ē. hoc factum est
s. ꝓscientiam dī fallu nō posse. ꝓscientiam dī nō ꝓ
Solet aquila dam sic opponi. Deus ꝓscit fallē. Oppo.
bē lectum. l' aliquid hūmōi. Et potē ee ut ita nō le
gat. q potē aliter ee quam deus ꝓscit. q potē fal
li dī ꝓscia. qđ omnino falsum ē. potē equid non
fi' aliquid. nullo nō ꝓscitē ē. Et. nō ideo nō potē fal
li dī ꝓscia. qđ si illud nō fieret nec a deo ꝓscitum
ēet fi'. Et adhuc urgueat qđ dicemus. aut
aliter potē fi' quam deus ꝓscit. aut nō aliter. si nō
aliter. q necessario cuncta eueniūt. Si nō aliter
potē igitur dī ꝓscia falli. l' mutari. Si potē aliter
fi' qua potē aliter fi' cum fiat ita a deo ut ꝓscitū
ē. aliter q potē fi' cum ꝓscitum ē. Ad qđ dicim illā Respo
locionem multiplicem facē intelligendā. s. ali
ter potē fi' cum deus ꝓscit. et hīn. ut potē nō ee
qđ deus ꝓscit. impossibile ē nō ee. qđ deus ꝓscit
et impossibile ē nō ee prelecta. omnia que fiunt. et
hīn. ꝓscit enī Ē aliter intelligit. ut ordo
sit implicitus et confusus. Si enī ita intelligat.
nō potē aliter fi' quam deus ꝓscit. nō potē ita
sint. l' ee. s. qđ deus ꝓscit ita fi' aliter fiat. nec
intelligit. Si aūt ꝑ distinctionē intelligat ut
dicas. Ē aliter nō ꝓscit euenire. cum eueniat quod
deus ꝓscit. l' cum deus ꝓscierit. iunctum intelli

gnl uerum dicel. li dñum tum falsum. ita ī 7
illud. impossibile ē nī ee presentium. oē qđ fit. ī
nī pot ee uer qn simul. s. ut fiat nī sit ps̄entium
hic sensus uer ē. si ū dicel dīs nī ponisset ū ps̄en
re. omne qđ fit falsum ē. ponat eni facē uerū
fieret. ita nī ee ps̄entium. Verum scīa di possit

Preterea solet queri ut augeri l' minui
scīa di possit augi l' mi aliq̄n minuat.
nu. vel qn eni incipit ps̄e ybari. vel qn eni incipit
qđ duina scīa ps̄it augeri ul' incipit ps̄e ybari.
minuari. li nī ybatur. qr pot dīs scire qđ nūm
qm scit. Est enim aliquis q nē lectur hodie.
nī pot ee ut legat hodie. Pot enim hodie le
gere. sicut aut pot fieri. qđ non possit a deo sci
ri. pot g dīs scire hunc lecturum hodie. pot
g aliquid scire. qđ nī scit. g pot ei scīa augeri
ul' minuari. eodemq; uidetur posse minui. est
enim aliquis hodie lecturus quē dīs scit lectur.
ut pot ee ut nī legat. g potest dīs nescire hē
lecturum. pot g nī scire aliquid qđ scit. g pot
minui ei scīa. l' minuari.

Ad qđ dicim. qr dī
scīa oīa īmutabil ē. nec augeri pot ul' minu.
stamur aut aug in xv. li. de t. Scīa di ē ipa sa
pīa. i sapīa ē ipa ētia. sue substa dī. q m
illius nature simpliciter immutabile nē aliud
sape. aliud ee. i qđ ē sape. hoc est ee. ioq; nouit
omnia ūbum. que nouit pī. i. se nosse de pīe.
ē. hō ee. i nosse eni ee ibi unū ē. i hō pī sic ee nī
ē. filio. ita nec nosse. p̄ inde tamq̄ se ipsi
uerū. pī genitus ūbum. i eccle pomia. sion
eni se ipm integre. p̄fecte q; dr uiz. si aliquid
minus aut amplius eet i ei uerbo. quā inte ppo. h
ē. g oīa ūbum qđ pī. nī nī pē ē. quia iste filius
ille pī. scitur. g mutee pī. i. filius. i. ille gig
nendo iste nascendo. et omnia q sunt in eo. i. sa
ma. in eo. i. sapia. in eo. i. ētia. unusquisq
eo. simul uidet. nī particulariter aut singillatim
uelut alternatim respectu. huius. i. illius. ami. huius
et uicissim. nī. l' minus aliud. aut aliquid aut aliq
uidet nī ps̄entia ipius nī uidendi alia. i. oīa simul in
uno. quorum nullū ē. qđ nī semp uideat. i. sci. at
tingit eq; scīa īamissibil' i. inuariabil' ē. Hui
us scīa i. amissibilis ē. i. reprobi. qui nī ei est
nobis ee qđ scire. p̄ter hanc scīa. alia scīe
dicit. i. nī ūbum qđ nascitur de mea scīa. di

Similē ē illi ūbo. qđ natum ē de pīe scīa. Ex hoc
autē ūbo clare ostendit. scīam di ommo in
uariabilem ee. siē ipa ētia di ommo inuari
abil' ē. qđ pī. i. filius cum spū scō simul oīa
scitum. i. idem. sicē g nī pot augeri l' minui.
omnia ētia. ita nec duma scīa. nī creatē
ps̄e scire qđ nī scit. ps̄e nī scire qđ scit. q; posset
aliquid ee subiectum. ei scīe. qđ nī ē. p̄ti nī ee sub
iectum aliquid qđ ē. sī p̄mutone pī scīe. Oppo
Sed opponit aquinas dam dīs p̄sit nouere.
ma. si dīs pot aliquid scire. uel ex tempore
l' ps̄cire. qđ numq̄m scitum nec scire uel ps̄cire
ps̄entum. pot g ex pte aliquid scire aliquid
ul' ps̄cire. Ad qđ dicim pot qđ dīs scit l' ps̄cit.
omne qđ pot facē. i. pot facē qđ numquā fiet.
pot g scire l' ps̄cire qđ numquam fiet. nec est
nec fuit. nī illud scit l' scitum. nec q; ps̄cit l' ps̄ci
uit. q; scīa ei nī ē nisi de hijs q sunt l' fuerunt.
l' erunt. i. ps̄cia nī ē nisi de futuris. ex hoc pot
scire l' ps̄cire qđ numq̄m ē. nec erit. nī nī pot
aliquid scire l' ps̄cire ex pte. pot unq; scire ul
ps̄cire. qđ numq̄m ē nec erit. nec illud scitum
l' ps̄citum ē ab eno. nī nī pot unq; scire. ul' ps̄
scire illud. si ita pot dī scire l' ps̄cire sic pot sci
re l' ps̄cisse ab eno. Si eni dicas eum dī ps̄e
scire l' ps̄cire. qđ ab eno nī scitum l' ps̄citum. i. ita
qđ ab eno nī scitur l' ps̄citur. q̄l uterq; simul
ee ps̄it. falsum ē. Si ū dicis eum nī ps̄e scire ul'
ps̄cire. qđ ab eno nī scitur l' ps̄citum. i. hōe potē
tiam sciendi. i. ps̄ciendi ab eno. nī aliquid.
nec illud nī ps̄citum ē. l' futurum nec ē. ū pot g no
tur l' ex pte scire l' ps̄cire aliqđ. sic nec potest
notur l' ex pte uelle aliquid. i. nī pot uelle qđ
numq̄m uolum. Verum dīs ps̄it ps̄cia scire q̄m sci
tem aquinate dr dīs ps̄it ps̄cia scire q̄m scit.
et pot scire omnia que scit. i. pot aliqua facē
que numq̄m erunt. i. nulla pot scire. scitum eni
aliqua mogmta facē pot. Si ū omia ētia q̄m
sunt. i. alia quedam facēt que nī sunt. nec erit.
nulla oīa scirent. p certo ps̄cia scirent q̄m nī scirent
nec nī ei scīa augeri posset. quia ī rerum na
ri ps̄et sine mutabilitate scie. constat g dī scie
nam oīo ee īmutabilē. nec augi ps̄e l' minui
ī ei subiecta. Qđ uidetur aduersum illi sente
ne q̄ supdictum ē. dīm semp. i. simul oīa scire.

Dicitur d. xxxix. q. tmet dicas q. acce
sit sid ptia ptia et fiducia bona et ma
net minui nec mutari scit nec ag ētia q. ag scia et ag ētia
bñ concedit q. dī posse scire q. no scit. i. posse ptire q. non ptit nec
ptire q. ptit. intelligit dns sm. q. quicq. falsū ee. q. scit aliq. i. mutabilis
q. ps̄cia scīa dī īmutabil nō pt augeri nec minui. ī pt scire
q. ne scit et ag etiā ipt. mutari. etc.

Resp̄o eius de
immutatione
scie eius p̄ma. q.

Ser.

Quid sit p̄destinatio bonorum et reprobatio malorum.

Quid sit p̄destinatio vnā offerunt Aug.

Solutio

I.

Sñ qd̄ p̄ctm̄ ē. l. qd̄ ds̄ omnia semp̄ vndiq; simul audiēt obmare qō aut ieiu ingerpōne abanie. Absurdum ē mqnd ad hꝫ deducē deu manestatem. ut sciat p̄monīa singla quor cuicet naleant. q̄ue moriant. q̄a pulcrum. vel mulcy sit multiplicado. q̄ue pisces nascent in aq̄s. similia. sic̄ sim̄ tam facta adulantes deū. ut dum p̄udentiā ei. et adḡma recludūt. inmoles q̄os mirabili sim̄. cum irrōnabilitū. nō nabilitū. p̄udentiā ē. dicentes. hic mdi dire ieiu qō ds̄ illos. minimos. sciam siue p̄udentiā nō habeat. qō sic̄ nō omnia simul sciat. et semp.

Ex talu magis sensu ulō dcm̄ ē nominā dm illa alīarum. l. partiale. sciē negēt. neq; p̄ dīsa. q̄m monīa sue illa ognoum. sūē p̄uaria monīa illos. q̄dam deficiunt. q̄dam incipiūt. neq; illi alijs qui irrōnabilibꝫ nā p̄udent. quēad modum rōnabilibꝫ. sumḡd enī ut aut apl̄e. eu nē dō de bobꝫ. te sic nō ē cura dō de bobꝫ. nā nō de alijs irrōnabilibꝫ. dic nī sc̄ptura. q. ip̄i ē cura de omnibꝫ. P̄udentiā ḡ. et curam unusq̄sq; habet unūq̄q; qō ds̄ debet. et iuenit. ds̄ speciale. p̄udentiam atq; curā hō de rōnabilibꝫ. de quibꝫ p̄cepta tradidit. et sp̄ recte uiuendi legem p̄scripsit. ac p̄mia promisit. hāc p̄udentiam. et curā de irrōnabilibꝫ nō hō. ds̄ apl̄e dic. qō nō ē cura dō de bobꝫ. P̄udentiā omnibꝫ. et cura. et gubnatio. qui omnibꝫ solem suū fac oriri. et pluuiā dare. sert atq; ds̄ q̄m sit multiplicādo pulcram. culicū. et muscas. ac pisciū. et q̄ nascuntur. q̄ue moriant. sūm scientiā hꝫ p̄monīa singla. imo simul. et semp omnia. sicp; ita sert ut eandē hāt p̄udentiam. et rōnabilium. et irrōnabilium. i. ut eoꝝ penitꝰ nihil queat irrōnabilibꝫ. et rōnabilibꝫ. Rōnabilibꝫ enī p̄cepta dedit. et angl̄os ad eoꝝ custodiam delegauit.

Simul atq; simultabilit breuit̄ sūma p̄ sert ds̄ omnia q̄ fuer. sūt. fiēt. dicēdum eum et rerum. cum bona q̄m mala p̄sciat. addicione q̄ q̄ omnia fuīt. cā bona quā mala. et mundanā.

P̄destinatio ū de bonis saluandis. ē. de hominibꝫ saluandis. ut enim aut aliq̄s unus. de p̄destinatione sc̄a. P̄destinatio ē gr̄e p̄parato. que sine p̄sciencia ē nō. P̄ossit autem sine p̄destinatione. ee p̄sciencia. p̄destinatio ne quippe. ds̄ ea p̄sciat. q̄ fiat ipe factum. hꝫ p̄sciat ds̄ i. que nō ē ipe factum. i. omnia mala. p̄destinauit eos. q̄s elegit. reliq̄s nō reprobauit. ac merito eciam p̄sciat peccatoꝝ. An aliquis predestinatus reprobus. nullus inde destinatum p̄ se damnari. nec reprobus saluari. vñ aliq̄s in reprobis saluari. p̄mo. li. de correctione et gr̄a. Sñ apocalipsi. mō dr. ne qō habeat. ne alius accipiat coronam tuam. Si aliq̄s accipiat. non ē acceptus. i. iste p̄destinatus. et electus. nunc. ut. i. nō p̄ augeri ul minui.

Adhuc aut obiciunt q̄dam murmurēs plures. minui electos. p̄ se minui. augeri sic. Ponit ds̄ nō apponē gr̄am. quibꝫ apponit. apostolis. subtrahē. quibꝫ nō subtrahit. qō si fieret. nullus damnaret. P̄sciret ḡ damnari. nō quēm saluabit. p̄ nullus electoꝝ minuit. ita i. p̄ser augi. q. p̄ apponi gr̄a. quibꝫ nō apponit. p̄ q. saluarentur. p̄ ḡ saluari habita gr̄a. q̄ nō sine ea damnabuntur. p̄ser augeri. numerū electoꝝ.

Quibꝫ respondem̄ ex ea rōne dictū ē. uerum ee. minui electoꝝ. nō p̄ augeri l minui. q. nō p̄t unusq; simul ee. s. ut aliq̄s saluet. nō sit p̄destinat. aut ut aliq̄s predestinat sit. et damnet. Intelligentia enim eōrum. nō plene. sūt ee facta in dicto. ip̄i libri tractatum uero. si nō simpliciter intelligantur. in p̄sibilitatē nō admittūt. ut cum dr. p̄destinatus. p̄t. et nō p̄t damnari. et reprobꝫ p̄t saluari. Sic enim. et hōm loco. ex rōne dicti. diuidenda ē sententia dictionis. alia namq; fit intelligentia. si p̄ junctionē hec accipiat. dicta. atq; alia. p̄ disjunctionē. ut supra cum de p̄scia agebatur. p̄tigerunt ē. Si enī ē dicit. p̄destinat. non p̄t damnari. intelligat. ita. et nō p̄t ee ut predestinat. sit. et damnet. ee. quē dicit. q. junctim intelligit. falsum aut. si disjunctim. ut si intelligat. aliū nō p̄se damnari. quē dico p̄destinatum. Potuit enim nō ee p̄destinat. et ita damnari.

Q. nō adhuc instent questionem.....

Ceterū adhuc instant. et sedm junctionē argumentando ita. peccatum. non minui p̄t ee ut aliq̄s p̄destinat sit. et damnet. ee. utriq; istoꝝ simul. ee nō p̄t. et aliquem horū nō p̄t non ee. s. quin ille sit p̄destinat. ab eterno enī p̄destinatus

Responsio.

Predestinatio dō vl̄ donum q̄ gr̄atos. p̄ma gr̄a. p̄destinatio ē gr̄a ad effectū eternalis et mora. sic in filio gr̄e alius finalis. et sine fine in regno. ut collatio gloie. Sed dō q̄ ad dr. p̄destinatus. q. p̄ predestinatus potuit ee nō predestinatus. et ita non damnaret. nō. Ad 2ᵐ dō q̄ sicut ab eterno deus potuit aliq; nō p̄destinare ita dr. aquibus. q. nō p̄t deus cum nō predestinasse ab eterno q. meritū. possibilitas et impossibilitas respicit. ad nās rei ōnis. et ita motus actibus creatis. q. factū ē. uel dicitur ee. imple ē. non ee. uel non fuisse factum uel dicitur ee. uō de p̄scientia uel de p̄destinatione dei agitur possibilitas uel impossibilis ad p̄ns rei referē. q. temp. cad ē. ut sint. Ad 3ᵐ ita dō. q. reprobatio ē presciā iniquitatis quoꝝdā et nō actus damnatus. cuius ratio q. ab eterno deus altiꝰ horū sciuit. sed nō uult iniquitatē. alterū uō sciit et uult. s. penā eternā. Ad 4ᵐ dō q. sic. p̄ destinatus. effectū ē gr̄e applicatus. ita reprobatus. ee. quodammō effectus ē. obduratus. nec obdurat deus inducendo malicia. sed nō inducendo gr̄am.

Ad 2ᵐ

Ad 3ᵐ

Ad 4ᵐ

Quid sit p̄destinatus. q. p̄destinatus ē de bonis saluandis et de hoīb saluandis et de gr̄a. saluante et de gr̄a. q. nō saluat. et de gr̄a. q. nō saluat. et de gr̄a. q. nō saluat.

Solumo mqua
mag moner
alios audire
qm doce.

nat ē. nī pot nīn ē pdestinat. cum g impōi
bile sit simul unūq ē. impōibile sit alīum
nī ē. videat nī pte alīum ē. s. ut dampnet̄ qō
fiē g nī pot ē ut nī velit. Hunc sōnis
solumone. mallem alios audire quam doce. Di
cum nī simulē de placema pse moin qonem.
soq tam hic qm ibi. unam faciam responsio
nē. quemcūq electionem fore illud cui immit
tora hoc. s. impōibile ē alīum nī ē. s. qn iste modo
sit pdestinatus. Abeono enim iste pdestinat
ē. Distinguendo enī ē. cum ait iste nī pot nīn
ē pdestinatus. nī pmodo ē qn sit pdestina
tus. Hec enī sunt tam distincta. melligi pot.
sion enim pot ē. ut abeono sit pdestinat. nīn
nī sit pdestinat. nec pot ē simul ait sit pdesti
natus. nī sit pdestinat. hī nī potuit ē abeono.
qō nī ēet pdestinat. potuit abeono nī ē pdesti
natus. sic abeono ds potuit eum nī pdestina
re. sta occidum a quibusdam. qō nīn pot ds eū
nī pdestinasse abeono. g pot ds nī predestina
se eum. g pot iste nī finisse pdestinatus. sui
nī finis predestinat. nec ēet pdestinatus. g
pot nīn non ē pdestinatus. sta. de placema
placentia dicunt. qō in actionibz uel opa
cionibz di. hominū nullarem occidunt. ex
quo enim aliquid factum ē. dictum. nī oc
cidunt qō pōit non ē. nī fuisse. imo impōibi
le ē. nī ēt. non fuisse qō factum ē. dictum.
referant nec pōibilitatem. impōibilitatē ad
naturam rei ge. sed cum dicunt de placita pdesti
nacione dei agunt. pōibilitas. uel impōsi
bilitas. ad potestatem dei referunt. que semp
eadē sunt. est. qō pdestinatio. placentia. pote
na. unum idēo ē.

Quando sit reprobatio dicitur
Cumq pdestinatio huius modi dicitur. quod sit pdestinatio effectiva
gre. qua pdestinatio. et dum
na electio qua elegit. qs voluit ad mundi
constitutionē. uel ad aplos. Reprobatio econtrario intelligenda ē. placentia unicuiusq. qualem. qua pa
cio dampnationis eorundem.

Hic dicitur quod sit pdestinationis effectus.

Sic enim pre
destinationis effectus illa gra ē. qua impletur
iustificatio. atq ad recte vivendum. ait bono
placitandum adiumamur. illa q̄ iustificatio veri
ficabimur. Ita reprobo di qua abeono nō
eligendo qsdam reprobauit. secundum duo obsta

Hic secundum quae obsistentur reprobationi.

Grauit do pli. gemet q. gelonice. Prima q. q gre que dant homi. ad iustificationem milla sp mita
et multo mg. ipis predestinatis. qua ab eterno elegit. quos voluit. obduratis aut que ē. quodammo ef
fectu. reprobatis. sp mita. qd deus obdurat. sp iudicio. q. meritū reddit. obdurat non irrigando. sp. potest
fit deterior. sed nō erogando. ne fiat melior reprobando aut qua abeono quos da pscit futuros. malos nō
sue fidei mitas. 2a. q. p. catholica fides respuit. aias nec. gratuitas. et ibi aliquid bonum esse et
p merit. ad regna tenenda detrusas. ee. 3ta. q. 4. deus elegit. quos voluit gratuita mia. nō. q. fideles
futuros erant. sed ut fideles esset. eis. q. gras dedit. nō. q. fideles erant. sed ut fierent. nō aut. qs
quos da reprobasse ut mali essent. et obdurare ut pereant. q. reprobatio nō ē ita ro. mali sic pdestinati
causa bonis neq; obdurationis ira facit homines malos. quadmodū facit misa bonos. Mita q. p.
deus multa pscit. q. nō non pscit. q. pscit. nō ē. nisi fructuosa. multa aut. sp. q. sine fructu
cant. et. nō. nō. sp. futura. q. q. p. deus semel stat semper stat. et si aliq. p. p. m. nascitur
scit. nec stat. nascit. aliq. stat stat. hoc et. stat. sed tpaliter. sp. mitata. ita. vba. mitata. sp. et
q. p. mat. deus. nisi. sua. gratia. obduratus. sua. culpa. meritū. sp. pdestinatus
Alterius et reprobatus nō habemus nō tradit. catholica

Anō.

Anō. m. h. de bono placitamur.

Qō obdurō qua in effectus sue reprobat.

Anō. q. h. dicitur nō ē obdurator.

Anō.

vulgatus.

d. xli

Anō. m. h. ad spm.

Anō. q. ultimū.

hec sūmarium colligē pūmissa ut addat alia;

exemplum pone de iacob & esau dicens. q. nec illum elegit nec illū reprobauit dās: pro meritis;

Quō in reiectionem.

Exclamat super profundam pdestinationis.

Quō in eodem Reiectione.

ra obduro di⁹ cui⁹ miserei-tur ⁊ quē vult indurat. Quid ergo adhuc conqritur. Quis enim resistit voluntati eius. O homo tu quis es qui respondeas deo. Nunquid dicit figmentum ei⁹ qui finxit se. Quare fecisti me sic. Aut non habet potestatem figulus luti ex eadem massa facere aliud quidem vas in honorem aliud autem in contumeliam. Quid autem si deus volens ostendere iram ⁊ notam facere potentiam suam sustinuit in multa patientia vasa irę aptata in interitum. ⁊ ut ostendat divitias gloriæ suæ in vasa misericordię quę preparauit in gloriam. Quos & vocauit nos non solum ex iudeis sed & ex gentibus. Sicut in osee dicit. Vocabo non plebem meam plebem meam. ⁊ non dilectam dilectam. ⁊ non misericordiam consecutam misericordiam consecutam. Et erit in loco ubi dictum est eis non plebs mea vos. ibi vocabuntur filii dei viventis. Isaias autem clamat pro israel. Si fuerit numerus filiorum israel tamquam arena maris reliquiæ salvæ fient. Verbum enim consummans & brevians dicit dominus in equitate quia verbum breviatum faciet dominus super terram. Et sicut predixit isaias. Nisi dominus sabaoth reliquisset nobis semen sicut sodoma fuissemus & sicut gomorra similes facti essemus. Quid ergo dicemus. Quia gentes quę non sectabantur iustitiam apprehenderunt iustitiam. Iustitiam autem quę ex fide est. Israel autem sectans legem iustitię in legem iustitię non pervenit. Quare quia non ex fide sed quasi ex operibus legis. Offenderunt enim in lapidem offensionis. Sicut scriptum est. Ecce pono in sion lapidem offensionis & petram scandali. Et qui credit in eum non confundetur. Fratres quidem mei voluntas quidem cordis mei & obsecratio ad deum fit pro illis in salutem. Testimonium enim perhibeo illis quod emulationem dei habent sed non secundum scientiam. Ignorantes enim dei iustitiam & suam querentes statuere iustitię dei non sunt subiecti. Finis enim legis christus ad iustitiam omni credenti. Moyses enim scripsit quoniam iustitiam quę ex lege est qui fecerit homo vivet in ea. Quę autem ex fide iustitia sic dicit. Ne dixeris in corde tuo quis ascendet in celum hoc est christum deducere. Aut quis descendet in abyssum hoc est christum a mortuis reducere. Sed quid dicit. Prope est verbum in ore tuo & in corde tuo. Hoc est verbum fidei quod predicamus. Quia si confessus fueris in ore tuo dominum iesum & in corde tuo credideris quod deus illum suscitauit a mortuis salvus eris. Corde enim creditur ad iustitiam ore autem confessio fit ad salutem. Dicit enim scriptura. Omnis qui credit in eum non confundetur. Non enim est distinctio iudei & greci. Nam idem dominus omnium dives in omnes qui invocant illum. Omnis enim quicumque invocauerit nomen domini salvus erit. Quomodo ergo invocabunt in quem non crediderunt. Aut quomodo credent ei quem non audierunt. Quomodo autem audient sine predicante. Quomodo vero predicabunt nisi mittantur. Sicut scriptum est. Quam speciosi pedes evangelizantium pacem evangelizantium bona. Sed non omnes obedierunt evangelio. Isaias enim dicit. Domine quis credidit auditui nostro. Ergo fides ex auditu auditus autem per verbum christi. Sed dico numquid non audierunt. Quidem in omnem terram exivit sonus eorum & in fines orbis terrę verba eorum. Sed dico numquid israel non cognovit. Primus moyses dicit. Ego ad emulationem vos adducam in gente non sapiente in gente insipiente irritabo vos. Isaias autem audet & dicit. Inventus sum a non querentibus me manifestus factus sum non interrogantibus me. Ad israel autem dicit. Tota die expandi manus meas ad populum non credentem & contradicentem mihi. Dico ergo numquid deus repulit populum suum. Absit. Nam & ego israelita sum ex semine abrahę tribu beniamin. Non repulit deus populum suum quem prescivit. An nescitis in helia quid dicit scriptura quemadmodum interpellat deum adversus israel. Domine prophetas tuos occiderunt altaria tua suffoderunt & ego relictus sum solus & quærunt animam meam. Sed quid dicit illi responsatio. Reliqui mihi septem milia virorum qui non curvaverunt genua ante baal. Ita ergo & in hoc tempore reliquię secundum electionem gratię salve facte sunt. Si autem gratia iam non ex operibus alioquin gratia iam non est gratia. Quid ergo. Quod quærit israel hoc non est consecutus electio autem consecuta est. Ceteri vero excecati sunt. Sicut scriptum est. Deus dedit eis spiritum compunctionis oculos ut non videant & aures ut non audiant usque in hodiernum diem. Et david dicit. Fiat mensa eorum in laqueum & in captionem & in scandalum & in retributionem eis. Obscurentur oculi eorum ne videant & dorsum illorum semper incurva. Dico ergo numquid sic offenderunt ut cadant absit. Sed illorum delicto salus gentibus ut illos emulentur. Si autem delictum illorum divitię sunt mundi & minoratus eorum divitię gentium quanto magis plenitudo eorum. Vobis autem dico gentibus. Quamdiu quidem ego sum gentium apostolus ministerium meum honorificabo. Si quo modo ad emulandum provocem carnem meam & salvos faciam aliquos ex illis. Si enim amissio eorum reconciliatio est mundi quæ assumptio nisi vita ex mortuis. Si autem delibatio sancta est & massa. Et si radix sancta & rami. Si autem quidam ramorum fracti sunt tu autem cum oleaster esses insertus es in illis & socius radicis & pinguedinis olivę factus es noli gloriari. Non tu radicem portas sed radix te. Dicis ergo fracti sunt rami ut ego inserar. Bene incredulitate fracti sunt tu autem fide stas. Noli altum sapere sed time. Si enim deus naturalibus ramis non pepercit ne forte nec tibi parcat. Vide ergo bonitatem & severitatem dei. In eos quidem qui ceciderunt severitatem. In te autem bonitatem dei si permaneas in bonitate alioquin & tu excideris. Sed & illi si non permanserint incredulitate inserentur. Potens est enim deus iterum inserere illos. Nam si tu ex naturali excisus es oleastro & contra naturam insertus es bono olivę quanto magis hi qui secundum naturam inserentur suę olivę. Non enim volo vos fratres ignorare mysterium hoc ut non sitis vobismetipsis prudentes quia cecitas ex parte in israel fit donec plenitudo gentium intret & sic omnis israel salvus fieret sicut scriptum est. Veniet de sion qui eripiat & avertat impietates ab iacob & hec illis a me testamentum cum eis quando abstulero peccata eorum. Secundum evangelium quidem inimici propter vos secundum electionem autem dilectissimi propter patres. Sine penitentia enim sunt dona & vocatio dei. Sicut enim aliquando & vos non credidistis deo nunc autem misericordiam consecuti estis incredulitate eorum sic & isti nunc non credunt in vestram misericordiam ut & ipsi misericordiam consequantur. Conclusit enim deus omnia in incredulitate ut omnium misereatur. O altitudo divitiarum sapientię & scientię dei quam incomprehensibilia sunt iudicia eius & investigabiles vie eius. Quis enim cognovit sensum domini aut quis consiliarius eius fuit. Aut quis prior dedit illi & retribuetur ei. Quoniam ex ipso & per ipsum & in ipso sunt omnia ipsi gloria in secula seculorum amen.

Hec sūmarium colligē pūmissa ut addat alia;

Quō in reiectionem.

Exclamat super profundam pdestinationis.

Quō in eodem Reiectione.

Hec sūmarium colligē pūmissa ut addat alia;

Exemplum pone de iacob & esau dicens. q. nec illum elegit nec illū reprobauit dās: pro meritis;

Quō in reiectionem.

Exclamat super profundam pdestinationis.

Quō in eodem Reiectione.

Por dn hoc restat reiectatio

Por ī cetu de risu dictum ī relligi.

Amō.

Amō.

nheam: pot ni merer. ur ñ apponat ei petm
abeat. Et qd aliqm mm ꝑfunchi miqans de
neerim: ur li mereant ur li digm sint. Alij ño
m uniunt. ur si ñ meant gram multiplicm.
ñ tñ mererent oño repellu. gram s subtrahi. ꝺ q
ꝓ tñ inquib dam peccatis ꝓcedẽ. q digm sint mi
ricordie. im alijs q digm sint obtutione. si hoc
fruolum ẽ. Quinto quor dam fatui. de occultis

Dubitu ñ de isto ꝓfundo di discernu carnalis.
qrenes recte rõnem. atq secm ictum
cordis sm miserabilem almudinẽ nidicos di
cognare con ames. infabulas uanitatis abiectiõ
nes. q. anime sint sum in celo peccant. se
cmo sua pecta ad corpa ꝓnus dirigunt. digni
mis s qi earũdẽ meludinis seruitute hui ualet ꝑ co
gnõnes suas. uolentes disputare de di ꝓfundo.
ueri sunt mysticũ. dicentes. anmal in celo añ
ꝺũsalem. ubi aliquid bom l malu egisse. ꝓmeri
tis ad corpa ñ rena deꝝulat ee. Ih autem res
pnit catholica fidel. ꝓpr eundem apli sententiam q. ait. Cum ñ dum nat eẽm. aut aliquid
bom l malu egissem. ne. Melior ẽ g fidelis igno
rantia. q̃m temeraria scia. Elegit g quos uolunt
gratuita mia. ñ q fideles fuim. cum si uel fi
deles eẽm esset gram dedit ñ q fideles eram.
si ut fierem. Aut cum apli. Nam si secundm si
ut fidel eẽm. ñ aut q fidelis eram. Datur quid
fidelib; data. ꝑ ut ẽ fidel. fca. reꝓbatur q̃l uolumꝰ ñ ꝓpr una fuã que ꝓfundit una
ut ñ rectissima. a mil semib; remota. Sed
qr ut sic dicat elegisse quos dam ut bom fie
rent. fideles. ma. ꝺ ecdi debent reꝓbasse q̃dã
ut malu eẽm. infidel. ꝺ obdurare ut pecce
m. qd nullatenꝰ ecdi oportet. Non enim reꝓbatio
na ẽ cã malu. sic ꝓdestinatio cã bom. neq ob
durtio ma facit hominẽ malum. quẽadmo
dum mia facit bonum. An ea que semel sunt dꝰ
l ꝓsciat semp sciat. ꝑ sciat. et semp sciuerit. ꝑ

Recta ꝺ fidari oportet. ut rum ea sciet.
omnia que semel sunt l ꝓsciat dꝰ. semp sci
at. et sciuit. et ꝓsciat ac ꝓsciuit. an olim sciuit
l ꝓsciuit. qo modo ñ sunt l ꝓsunt. De ꝓscien
tia ꝑmo respondem. dicentes. multa enim ꝓsci
se. que ñ non ꝓsciat. cum eoꝝ ꝓscia ñ sit nisi
de futuris. ex quo illa que futura erant ꝓscia

tia sunt. l ꝓcessum sub di ꝓscia ee desinunt.
Sub scia u semp sunt. ꝓsciunt oĩa. ergo dꝰ. ab
eterno que futura erant. neq ꝓscire desinit.
ñ cum futa ee desinunt. neq cum ꝓscire desinit
aliqua q̃ ante ꝓsciebat. nunq ea nosset q̃m ante
cognoscebat. Non enim dicit ee detectu scie cui.
qd aliqua ꝓsciat. aliqn. que ñ ñ ꝓsciat. si ge rõ
ne ubiq qd ẽ ꝓscientia. ꝓscire enim ẽ ante scire.
q̃m fiat aliquid. sic q non ꝓt dici dꝰ. ꝓsciet. q̃
futura sunt. Hic de scia dicens dm semp scire qꝰ

De scia autem alr dicm. Scit enim semel scit
dꝰ semp omnia. q aliqn scit. Oẽm enim sciẽ
tiam quam aliqn hũ. semp hũ. vel habebit.
Ad hec autem opponunt ma. Olim sciuit hanc hoiẽ
nascitm q natus ẽ. nñ scit eum nascitm. Sciuit
g aliquid qd in ñ sciet. fr. Sciunt mundũ ee erem
ꝑum. vel ñ scit eum candm. aliquid g sciunt qꝰ
qꝰ tñ ñ scient. alia huiusmodi multa moduꝝ ꝓdunt.
Sed ad hec dicm. quidem de natuitate hui ho
minis. a mundi cõtione. nẽ ñ scit qd sciebat. añ
q̃m fierent. uere tñ. nñ. habet scia ei dubiũ. ex
primum ubis. oportet. esse. am qd tunc fuit. eum
nẽ ꝑtium ẽ. sic q ubi annuanda sunt. ad ipm
designandum. Sic dubiũ ꝓbis loq̃mur. eandẽ
rem tñ ꝑ diuersum. erat designand. dum ad
huc futa ẽ. tñ ꝓhodie. dum ꝓsciet. eadẽ. ꝓbabilitatẽ
ꝑtita ẽ. ita antequam careret. mundi. sciebat dꝰ
hunc canem. q̃ quam canis ẽ. scit eum canem
nec ẽ. h scire dubia. si sic. de mundi cõtione.
Sic animã priꝰ edidimus. ꝑm nascitm. et mortem.
nos aut credim. eam iam natam. et mortuã nec
tñ dubia credim. nos. ullo. si eadẽ. ꝓbabilitate. Cui enim unq
aut cui nata sum. nõ ubi nunc. tñ fideli. Sed in
buimꝰ g teneam. dm semp omnia scire. que ali
qn scit. De omnipotentia dꝰ. ꝑ ꝓsidaeum. quare

Nunc aut de omnipotentia dꝰ. dicat omnipo
tentem. ẽ. ꝑma ꝓsidaeo occurrit. quom
ue dꝰ dicat omnipotẽs. an q oia ꝓsit. an tñ qua
ꝓsit. q̃ uniq qd enim dꝰ omnia ꝓsit. ꝓbis
auctoritatibꝰ ꝓbatur. aut enim auctoritatibꝰ. nulla. quom
uetis. mouetur legis. Omnia q̃ potest dꝰ. si ñ fiant
q̃d quidem unum ei. ꝓhibet. Jo meo. potest
dꝰ cuncta simul facere. si uolunt. Uolumus. Nonnem neque ibi uoluntatem appellauit
q di uoluntas rõnabilis ẽ. requisitissima. facultatis

Dnus dꝰ volu// Contract cor gocẽ ꝑma q̃ q̃ dcꝰ tm tale ẽ omipotens q̃ ꝓt dñi q̃ ꝑ
silua ꝑ/ posse quod cm ꝑfecte ꝓt facere ut aliare aliud q̃d ꝓt facere no mꝫ/ sed meretur
mond quedd dicte non posse aut ꝓtestare id patri vel matri q̃ hiesu posse no ẽ posse sed defec
ase dñi ꝓt creatã ase et ꝑfecte michl ꝑ/ filius dei ꝑ ꝓt ꝑ/ sed ho no hꝫ ase ꝑ apte et ꝑ
stue quoꝝ ẽ dñi potẽ et cad// ea gꝰ q̃ dcꝰ ꝓt q̃q̃ uolẽ fieri et ꝓt q̃q̃ uolẽ se posse et ea gꝰ no
tm omẽ q̃ uolẽ se posse uolẽ fieri

gꝝ sinat deus aut ꝑ q̃ sue ꝓfecte et q̃ uolẽ agat ꝑ multa ẽ ꝓpuis

ē g̃ dīm omnīa posse. Q̃ꝫ n̄ dō dicaī omnīa ꝑse

Sed qr̄ quoꝺ ō n̄ntia ꝑsnī q̄ ꝑse non ꝑt

omnīa ꝑse dicaī. cum nos quedam ꝑsumꝰ

que ꝑse n̄ ꝑt. sīc enim ꝑt ambulare. loqui.

r hūm. q̄ a natā dnāmt pemꝰ sunt aliena.

ō hoc mltr nūca mllateꝰ hēe queat nec

Respō. ꝑtea substanīa. Quib; id respondendum

arbitroꝝ qō huīn actionel ambulatio. s. r loci

no r hūm. a dei potentia aliene n̄ sunt si ad ipā

ꝑtinent. Licet enim hūm actionel in se dō hēe

non ꝑtīr. n̄ tamen ꝑ ambulare l' loqui et hūmi.

tal nī incātis ꝑt operari. facit enim ut hō am

bulet. r loquatur. r huīn hūm. sīc g̃ ꝑtīnt actio

nel dīne potentie. de tali tm aliquid. q. r

hec ꝑt dō omnīꝑs facere. De alīs obiectum.

Sed sunt alia quedam q̄ dō nullateꝰ facere

ꝑt. ut pecīa. Hoc enim ꝑt nūtri. n̄ potest

peccare. Si n̄ ō omnipotentie dī. m aliquo de

tali n̄ l' derogatur. si peccare n̄ ꝑse dī. q. si ēet

hec potentia. hūmōi mutatī. Si enī hoc ꝑsēt. omni

potens n̄ ēet. si g̃ impotentie. hoc potentie ꝑtinet

oum ē. qō ista n̄ ꝑt. vñ aut̄ m. rr. si. de t. Ag

na nīquid dī potentia ē. n̄ ꝑse nūtri. Sunt enī

q̄dam q̄ n alīs rēbꝰ potentie deputanda sunt. i

alīs ū nnnme. r que n alīs laudabilia sunt.

n alīs reprehensibilia sunt. sīc enī g̃ ō dō. cum oīps

mllateꝰ sit qui hoc ꝑt. n̄ tm potens ē. q. peccare

n̄ ꝑt. Sunt ī alia quedam que dō n ꝑt.

vñ inde. si omnia ꝑse. sīc enī ꝑt moīi ut' tal

li. vñ aut̄ mlti de symbolo. Dō omnīꝑs si ꝑ mor.

ī ꝑt tālli. n̄ ꝑt inser fi. n̄ ꝑt ut̄nū. hec ut

q̄ hūm. abīr ut ꝑtīr omnīꝑs. Si enī hūmōi pa

ssiombs aīp defectibz subiect posset. omnīꝑs fieret

nnnme. vñ. monstrat omnīꝑs. q. ei hoc p̄ q̄

re n̄ualeat. ꝑt ei hoc r alīs operari. Q̃ꝫ omni

potentia dī secīm duo

Hoc g̃ diligenter sīd. potentia dī secīm duo

amtbs omnipotentia ei secīm duo ꝑsideranīa.

apparet. s. qō oīa facit q̄ mltr. r melī oīo permit.

dēm ut q̄ dō omnīs iustissime ꝑdictū. q. nec ali

quo ē. qō ei ad patientiā cōis ratiōne inferre ua

leat. nec aliquid ad faciendum impedimēn aī

ferre. Manifestū ē itaq; dīm oīo pōt melī posse

r omnia facere ꝑse. ꝑtea sola quibus ei tal dig

nitas ledetur. eiusq; excellentie derogaretur.

In q̄ n̄ ū ē mirū omnipotē. hoc enī posse n̄ ēet ꝑse.

hoc posse. sīc omnipotentem. in aliq̄ dicē

ꝑsumꝰ q oīa pōt. q. ꝑse potentie ē. nīl ue dr. om

nipotens. Q̃ubꝺam auctoritatibꝰ tractū. qō io

Ex quibꝺam dī. oīpotens. q. pōt quecq̄

n̄ auctoritatibꝰ tractū. io uere dici. mltr.

omnipotens. q. quecq̄ mltr pōt. vñ aug̃ in ench.

sīon ob aliud nīacī uocaī omnipotens. nī qm q̄cq̄d

mltr pōt. nec uolumtate cuīpiā cōtrie uolun

tatī omnipotentie impedīe effectū. sō m. u. de trī

nit. sīon pōt dō facē mutata. q. p̄ sūma iusti

tia r bonitate ē. omnipotens. nī ē. nī qō ꝑtīr omnia facē.

si q. p̄ efficē quecq̄ mltr. ita ut mlti ualeat ei

uolutati resistē. ān cōplearī aut aliq̄ n̄ impe

dire cmō. Johēs crisostom ī omel. q̄dam de expō

ne symboli ait. Omnipotens dī. q. ꝑse ullus n̄ pōt in

nenīre. n̄ ꝑse dicenīe ꝓpria. Omnia q̄cumq; uo

luit fecit. ipse ē g̃ omnipotens. ut totū. tutū ꝑtīr. vñ

apīe. ei quod uolumtati. quicq̄ resistere. His auc

toritatibꝰ uidet ostendi. qō dō ex eo n̄ dicaī oīpo.

qō omnia pōt q̄ mltr. n̄ q. oīa ꝑtīr. De impossibilo

Sed adhuc pōt dici. qō aut̄ dicīr premissarū

ū dicī. oīpotens n̄ dīr qō omnia ꝑtīr. auctoritatī

bus tam ample ignaīr acceptis. aut ī mala ī clu

derer. q. dō nec mltr. nec pōt. sīc g̃ negatur ei

ꝑse oīa. que ouenīt ei ꝑse. Similiter enim dicīr.

sīon ob aliud uiacī dīr. oīpotens. nī qm quecq̄ mltr

pōt. n̄ negat eum ꝑse ī ei q. n̄ mltr. h. adhuc sul

tos qui dicebant dīm mlta nelle. q. n̄ potant af

firmare eum ꝑse quecq̄ mltr. r ex eo ue dici om

nipotentem. n̄ ob aliud. q. pōt quecq̄ mltr. Si

cut q̄ n̄ intelligat pōt quecq̄ mltr. an quecq̄

mltr se ꝑse. an quecq̄ mltr facē. an quecq̄

mltr fi. Si enim dicat ō oīpotentē nocaī. q.

pōt quecq̄ mltr se ꝑse. g̃ r peccē. nec oīps sum

mē dīa pōt. l' quilibet fidēs baptizatus. q. pōt que

quid mltr se ꝑse. r ꝑ facē. quecq̄ mltr facē. sīon

enim mltr facē. nīl q̄ fiat. nec ꝑse. nīl q̄ pōt

h. n̄ pōt facē. quecq̄ mltr fi. mltr enim saluos

fi. qm saluandi sunt. vel ei eos saluare n̄ ua

leat. Dō aut̄ quecq̄ mltr fi. pōt facē. Si enim

mltr aliquis fi. p se. pōt illud facē ꝑse. r ꝑse

fiat. sīc etiam r nos ꝑse fieri q. uolum. Si aut̄

mltr fi. p alīam. r p eam opamur. Sic ꝓhom

nes fiunt domini. r huīn articulata. fr dō. q.

dem ex se. r ꝑse pōt. homo aut l' angl̃s quecq̄

Ppō

Solum.

hylarij.

hic plene ostē
ditur qđ om
nipō dicat.

Ko illoz ꝓma.

Secd̄i.

Respō ad primū dictum.

Respō

Terra illoꝝ

Respō

Terra illoꝝ

Rubr.

Rubr.

Rubr.

rnum illi q̄ dicunt ſ. mch facu aut dmnuit. ñ
optima rōnabilu cā. lucet nob occulta ſit. ſcdm
q̄m oportet eum facē rdmnuē. q facē l dmnu
ut. nō enī penet eum ē. qua illa facē. rilla dmnu
ut. q rō cōia ē. rſemp manent. pō q̄m ñ pō
aliq̄ facē. l dmnuē. illa g̃ manente. ñ pō
qđ facē dmnuē. nec qđ dmnuit facē. rim. nō
pō facē mſi qđ facu. Et ad ij respondemus
ambiguitatē locōnis dicim⁹. cum enī dr
rō l causa optima penet dm ē. qua facē cm ſtia
q facu. rdmnuit ea q dmnuit. uel qđ ē. q ni
il uolunt ſ ē. equissima rrectissima. q facē rdu
mnuit. q nulla cā quā facē ñ pō nec pō eam
facē p. ſicc nulla cā eam facet. nec pō eam. ſi q
facu dmnuēt. l q dmnuit facet. et. ſi eā manē
te rōnt. rēt. alia ponit facē. rnlla dmnuē. licet
g̃ rō ſit penet eum. qua alia facu. alia dmnu
it. pō ñ ſcdm eam rōnem rdmnuē q facu.
rfacē q dmnuit. Ipſi aut addunt. rō ē cum
facē que facu. rñ alia. rñ pō facē. ñ qđ rō ē
cum facē. rna ñ pō facē mſi qđ facu. ſē rō ē
eū dmnuē qđ dmnuit. rñ pō ñ dmnuē qđ
rō ē eum dmnuē. rna ñ p ñ dmnuē qđ dmnu
it. Et ad ij dr̄s locōnes ambiguas ē. rō. de
mandas. Si enim cum dr. ñ pō facē. mſi qđ
rō ē. eū facē. melligat. eū ñ ꝑſe facere. ñ ea q
rōnabilia ſunt. rea q ſi fierent rōnabilia eēnt. uel
ē sensus. Si aut melligat eum ñ ꝑſe facere. a
lia rōnabilia. rbona. nō ea q nulla facu. fal
ſus ē. mellectus. Ir̄ aliud adunḡt dicēs.
Si pō aliud dō facē q̄m facu. pō g̃ facē qđ nō
pſeuit. rſi pō facē qđ ñ pſeuit. pō sine pſcia
oparī. q. omne qđ facturum se pſeuit. facu.
nec facu aliquid. qđ ñ pſeuit. Cō ſi pō pſciam
eius aliquid ſi impſibile ē. omne qđ pſeuit
ē. ſi necē ē. g̃ aliud ſi q̄m ſequ nulla rōne pſi
bile ē. ñ g̃ pō a deo fieri nſi qđ fit. Hec a
qō de pſcientia facile determinari pō. pter que
supius dicta sunt. ē pſcia agere eum. Auctoritas
Ibi aut illi scripturarum ꝯ tribus ummur. in
qui defecerunt. scripturarum assertione suf
ficiens. scōz. annectimur testimonia. oppinōꝝ
Dic em aut⁹ mli. de simbolo. hī solum ñ pō
ſ. qđ ñ multꝝ qđ uidr ñ ꝑſe facē aliquid ñ
qđ multi. hī ñ multi nſi qđ facu. rita uidetur

ñ ꝑſe mſi qđ facu. Illud aut ita intelligendū ē.
Ipſe solum ñ pō dō. qđ ñ multi. ſ. ſe pſit. Ipſe mli. vij.
ꝯfessionū ad dm loquens aut. licet cogeret ſum
ad aliq̄d. q uolunt ſ ita ñ ē maior q̄m potē
tia. licet aut maior. ſi re ꝑō. tu pē maior eēs.
et hī mdr qđ dō ñ pſit pl̄a q̄m multi. Suē non
multi pl̄a quam p. Suē enī uolunt ſ ñ ē maior
potentia. ita nec potentia maior ē uoluntate.
Ipſe sic pl̄a ñ multi q̄m pō. ita cum ñ pl̄a ꝑſe
q̄m nelle dr̄. Sed ad hoc dr̄s. q nec uolun
tas potentia. nec potentia uoluntate maior est.
quia ea rem ē. potentia uoluntas. ſ. ꝑ dō
qui eēt maior se ꝑō. si uoluntas eēt maior pō
tia. l potentia uoluntate. nec hac auctoritate
negatur. dm pl̄a ꝑſe q̄m uelle. q pl̄a sub
iecta ei potentie quam uoluntati. sīt ea in mag
ꝝ̄m multa ꝑſe facē que ñ multi. ꝑſe dimittē
que facu. Q. ꝛ ut certi sit in q̄ retinatur scp
ture testimonij assensus. dm pl̄a facē ꝑſe q̄m
facias. v. certas ꝑa secūm matthm aut. dm pl̄a
q ñ ꝑſum rogare ꝑrem meū. rq ibebit in
ñ plusquam. xij. legiones angl̄oꝝ. Et quib⁹
ūb patent immut. q. rhlius poſſit rogare qđ
ñ rogabat. rpē gebie qđ ñ erhibebat. vtiq̄ g̃
potuit facē. qđ non faciebat. duo ī mendi
ōnes aut. Dūmpotentia uoluntati multa poſ
facē que nec uult nec facē. potuit em facere
ut. xij. legiones. anglōꝝ pugnarent contra illos.
qui xp̄m crucifixerunt in cruce. cur ap̄ quosdā
ñ fecē sunt ut ruerēt. q si fecē fuissent egissent
illi homines penā. rfecē sunt ap̄ eos qui ñ fue
rant creati. nunc ñ facebat. qđ nunc facit. ñ
unq̄ dō ī multe uolunt. saltē si. ē posset
salui ēe. si uellet. rē melarissima sapie luce
indebit. qđ nē prior fidei hō antequam ma
nifesta cognitione uideat. q̄m certa rīmuta
bili efficacissima sit uoluntas dī. q mira ꝑſi
rīm nelit. sicut aut qđ ñ ꝑſit nelle. ſō mli. de
nata rgra. Dīs lazarum suscitauit in corpo
ſtum quid dicem ē ñ potuit eum sanare ē
nec. Potuit quid. ſ. nolle. hui auctoritati
mīrusq̄ alti apte docet. qđ dō multa ꝑſit facē
q̄ ñ multi. qđ ꝛ rōne ꝓbari pō. Non enim
multi dō. os hoīes nſi sanare. rīm quis dubi
tat eum ꝑſe. pō g̃ dō aliud facē q̄m facu.

Q̄m intelligē
da sit auctori
tas.

Alia

Resp̄o.

Auctoritatis
obiectarum
pl̄a q̄m facē ꝑſe
facē.

Alia

Alia

Q̄ sine mum

bilitare potē
re ꝙ uoluntas
potē dꝰ ꝙ alia
uelle ꝙ alia fa
cere q̄m unle
l̄ facer.

·d·xlm·

illi dicunt nō
posse.

Aug.

Respō.

ꝙ uñ ſ aliud ſ facēr alius ipe ñ eēr. ꝙ potē aliud
uelle q̄m ult. uñ eī uolūtas ſ nec alia. nec
noua nec mutabil' aliq̄ in ē potē. er ſi eni ꝑtin
uelle. qō mutaꝝ q̄m uoluer. ñ uī nouū nec noua
uolūtate. ſi ſempūa uī uelle potē potē enim
uelle qō potē ab eēno uoluiſſe. hō. n. potuit am
nolendi. uñ. ꝙ ab eēno. qō uī nec in ult. nec ab
eēno uoluit. An dꝰ ꝑtin facere aliquid melius
Dunc illud reſtat diſcutiendū. uī q̄m facer.
melī aliquid dꝰ ꝑtin facēr q̄m facer. dolent
eni illi ſeruatores dicē. qō ea que facit dꝰ non
potē meliora facē. q. ſi ꝑtī facē. uī facēr inutil
eēr. uī ſūme bonū. hīj ꝛ ſimili aſtruere conan
tur. Aut enim aliq̄ mli. qōmun octogīma tm.
Dꝰ quē genuit qui meliorē ſe gignere ñ potuit.
mch eni dō melius genuit equalē. Si eni uolu
it uī potuit infirmū ē. Si potuit ꝙ uolūt iuuā.
ex quo ſequit equalem genuiſſe filiū. Similiu
uolunt dicē. qō ſi potē dꝰ rem meliorē facē q̄m
facit iuuā ē. hī ñ valet huiuſmodi inductio.
q. filium genuit de ſubā ſua. ꝛō q. ſi ꝑtet gig
nere equalem uī gignere iuuā eēt. Alia uero
que ñ de ſubā ſua facit. meliora facē potē. Q.
Verum hīc ab eis reſpondi q̄ illi arguunt.
depoſco. cur dicāt rem aliquam ſiue ī rei
unuſquiſq; naturā. q̄ qua maior ſubſtantia exiſtit
ñ ꝑtē eē meliorem q̄m ē. ſiue ꝛō q. ſūme bo
na ē. ꝛa ut nulla omnino bona ꝓ certo ei deſit.
ſiue ꝛō q. mai bonū. qō ei ne ē eque ꝓpa ñ uale
at. & ſi ma ſūme bona dicit. ut nulla ei ꝓ certo bo
na deſit. iam ēntia ēntiū. equat ur. ſi ñ ꝛō ñ
potē meliꝰ eē. q. bonum ampli qō ei deē eque
ꝓpa. ñ uale. iam hīj ꝑtin ñ ꝑtē defectum ē. nō
ſtimationis. ꝛ potē eē melior. ſi fiat eque melio
ris bonū qō ipe potē. qō eam fec. Potē g dꝰ rē me
liorem facē. q̄m fecerit. uī aliq̄ ſi gen elim. Talē
potuit dꝰ hominē facere qui nec peccare ꝑti
nēt uellet. ſi talem fecit. dꝰ dubitat cum me
liorē fecerit. ꝛ ꝑfectiꝰ eſſet. qō potē dꝰ ꝛ alia fa
cere q̄m facit. ꝛ que facit melioꝛa ea facē q̄m fac.
Poſtꝛ hīc ſciendum ē. uī aliq̄ l' melioꝛ no
uī aliq̄ ñ l' melioꝛ q̄m ne poſſit facere
facit. ꝑtin ei facē que facit. Si modo q̄m facit.
operationis ad ſapientiam opificis referatur. ñ
alī. nec melioꝛ ē potē. ſicut enim potē facē aliq̄d

alīd l' melius q̄m facit. ꝛ alia ſapientia l' maiꝛ
ſapientia. ſicut enim ſapientia potē facē q̄m fac.
Si ſi referatur modo ad rem ipam q̄m facit dꝰ.
unū qꝛ alius. ꝛ melioꝛ potē eē modo. ſicut hoc
credi potē. qꝛ ea que facit potē facē melī. ꝛ alīd
q̄m facit. quia potē quibuſdam meliorē modū
exiſtendi ꝓſtare. ꝛ quibuſdam alīū. uī aliq̄m
exiſtere dicit. qō fuit. ꝛ alius modo me labē
tationis ꝓſibilē dō. qui omnia ꝓ. ſi nullus alī me
liorē ſanande fuit occaſionē. potē g dꝰ eque
q̄ facit quedam alio ñ melioꝛ. q̄dam alio ñ
eq̄ bono. q̄dam ī nullī bono. facē q̄m facit. ut ñ
modo referamus. ad qualitatē operis ſanatoris. ñ ad ſa
pientiā ſanantis. Vñ dꝰ ſemper ꝑtin oē qō oli potuit.
Recta queri ſolet utrum dꝰ ſemper ꝑtin oē
qō olim potuit. Q. dō quibūdam ñ uidet dicē
ndū. potuit dꝰ incarnari. potuit mori. ꝛ reſur
gere. alia huiuſmodi. q̄ hīc ñ potē. potuit g que hīc ñ potē
ꝛ ma huius potentiam q̄m hīc ñ hī. uī uidet ei po
tentia immutata. Ad qō dicis q. ſic oīa ſemper
ſunt q̄ aliq̄n fuerunt. ſemper multa q̄ aliq̄n uoluit.
ſi unq̄. aliq̄. ſciam animum. l' uoluntatem mutat.
q̄m huiuſmodi. ita oīa ſemper ꝑ q̄ aliq̄n potuit. ſi unq̄.
aliq̄ potentia ſua ꝑmutat. ſi ē g ꝑmutāt potentia
incarnandi. l' reſurgendi. licet ñ ꝑtin ſit incarna
ri l' reſurgere. Sic enim potuit olim incarnari. ita
ꝓpter hoc incarnari ē. q̄ eō rei potentia. mon
ſtrat. ut eni olim fuerit ſe reſurrecturū. ñ ſit
ſe reſurrexiſſe. ſi ē alia ſcīa illō oli fuiſſe. ſicut
fuit. ſi eadē oīa. ſic uolunt oli reſurgere. ſicut reſur
rexiſſe. q̄ q̄ uī rei uoluntas exprimitur. ita po
tuit olim nasci. ꝛ reſurgere. ꝛ ſi potē nasci. fuiſſe
ꝛ reſurrexiſſe. ex eadem rei potentia. Si. n.
ꝑtin ſicut nasci et reſurgere ſi erit. ꝛō ꝑtē. verbum
uoluit ꝓpter. duiſti plana ꝓpter. ꝛ duiſti aduer
ſa. a quibus eum factum ſenſum. ut ſi loqui
tur dñs. iſte potē legere hodie. erat autē diebus
iſte potē legiſſe. l' potuit legere heri. ſi uni rei
monſtrantur potentia. Si autē duiſti ꝓpter lo
cum. nec eōdem ꝓpter ubi. ꝛ diuerſis. utrum dice
re. ſicut hodie. iſte potē hodie legere. ꝛ dicemus erat. iſte
potē hodie legere. ſi uī ſi diuerſa dicis. eum ꝑ
ceam q̄ dicis ſemper poſſe. quicquid ſemel potu
it. ꝛ hīc omnem illam potentiam. q̄m ſemel huius
rei. omis rei potentiam cui ſemel huius ſi ſep

Respō. ſic ſemper
ſunt q̄ aliq̄n fuer.
ſemper multa
ſemper potē q̄ oli
potuit.

Dunc dō volūt / q tmcet iij q dō ce / ꝑma q. q dcq pē alia facē q̄ que facit et que fecit qđ facere meliora vñ dcq
talem posse potuiſſet fecisse hoīem qui nec peccare potuiſſet / nec vellet qui vtiq; melior fuiſſet ho ſ dcq volūſſ
ſcīa q. q dcq cōꝛa que fecerat ſunt quedā que posſet facē mō meliꝰ et quedā mō eque bona q̄ faciat ſiue aliter ut
operatio modo referat ad qualitatē creature mō ad sapiaꝫ creatoꝛis nullo em mō meliꝰ nec alia nec mō bona sapiēd
ꝑ facē que facit q̄ que facit ſi modo referatur ad creatoꝛē ſcīa q. q dcq semp. ꝑ qđ semel potuit et semp volt
q̄ semel voluit / et quādo semp hꝫ potestatē et quādo voluntatē q̄ semel habuit vnde potuit meāri et ata ꝑ mo ī carne
et quādo pōm dicat fieri et cadere et ſtā qua ſtituit / ſe reſurrecturū et fieri ſe reſurrexiſſe nō tm ꝑ semp facē apud se
q̄ alīd potuit nec volt et vel ſicā amā q. voluit et vel ſicā ita et deptā dei ꝛdd
q ſ. ma dcm ꝑ melioꝛē nec nō melioꝛē modo q. adq̄rata fuit q et ꝑq vnq̄ potuit
dicā et ſingla tm ata

d. xlv.

Dor
p vo
lun
t de
cent

pse facē omne illō. qō aliqī potuit facē porō qō
facē aut fieri. qō aliqī potuit
quo ēmm nolunt ⁊ multa oēm qm hūm nolū
tatem. ⁊ hō. ⁊ ēēq ea nolumus hūm ⁊ no
vo hō mī multe ēē ⁊ fi oē qō aliqī nolunt ēē ⁊
fi. h multe fiūt ⁊ fēm ēē. ita ⁊ de ſcia dicendū
eſt. De voluntate dī q ēēma dī dr una ⁊ ēma ⁊ de
dm de voluntate dī. aliquid p ſentiū ſignū ei.
mī mbellitate dicendō ē. Sciendū ē q. qn volū
tas fiue volens de dō ſcdm ēēmā dr. non ē emi
ns aliud uelle ⁊ aliud ēē. h oīo p. ſe fiē poſſet ēē
ns ēē bonum. qō ēē dīm. ita p ē ns ēē uolentem.
qō ēē dīm. ſtam uolumus q ſemp uolens ē. non
affect ⁊ mor ē. qī dm cadē non ualeret. h diuina
uſia qua uolens ē. dō ē. ⁊ hui modi. Qō fuer

Eo modo
obr ſcdm

r fuer p dō uelle qō ēē. p fir dō uelle qō
ni vi dicendum ē. dm ēē. ēē. ni ni poſſ dm dō
olā q multe. Qō quidam de dī ēē omma q multe
uoluntate ni recte ſemetipſos nob obiectum dicē
rel. Si p ē dō uelle qō ēē. g ē dnis dm uelle oīa
que fiunt. duſ eum ēē oīa que fiunt. Quoq non
ibi illo ubo p ſignificatur. qō ſignificatur h ubo ēē ni
ve deo dr. ēē ſimā ē. ni ſemp dr de dō uelle ſcdm
ēēmam. Si li ſcdm ēēmam ni dr. aliqñ. qm g dr
ve dō. Relatiue enim nūmq dr. Ad qō di
cm. q. licet p poſſe fir dō uelle. qō ēē. ni ni poſſ
dici ēē omma. q multe. ſiē p ē dō ēē qō fuere. nec
ni ſiē dr fuere omma. ma ch poſſ dici ēē omma.
Cur licet modo dō dr. Quis fuit ſeus hoc ubor dō
fuere l fuerit. uelle fuer. l dō multe. ſeō dō fuer
l uolens. h de eo ſcdm oīa l multe aliqō. ⁊ quid
ēēmam dr. Cum emi ve dō ut hui p dictum.
dr dō fuer l dō multe fiue dō ē fuens. l uolens ēēm
na dumia p dicatur. ⁊ dō ē enumeratiue cum a
dmur oīa. aliquid. l aliqua. ⁊ dr dō fuer oīa. l
multe aliqō. l aliqua. ēēma quō dumia p dicat
ni ſimpliē ⁊ abſolute. h ma ut ſcē q ipa ē. omīa
ſubiecta monſtrmur. ⁊ uolumtati que ipa ens ē.
aliquid. l aliqua ſubiecta dicamur ut rel fiat ſen
ſus. Dō fuer omma. ⁊ dō ē. cui ſcē q ipſum ēēma
ē. oīa ſubia ſi. ſimiliū dō multe. h illa. ⁊ dō ē.
ē uolumtas q ipe ē. h ſiue illa ſubiecta ſiunt.
Volens g ſiue uelle dr dō ſcdm ēēmam. ē uolū
tas ēēma. ē. ſempīna. ⁊ iimutabil. Licet ea
uarient ⁊ fiāt. ⁊ fiuscant q ei ſubiecta ſiunt. Que nō

Obiectio q fda.
Reſpō plenam
omnem ſoluendo
nem.

Deus ſcit omnia que fiunt. ſcit ſe. ⁊ omnia alia a ſe. ſcit ſe ut eſſentiam. ſcit alia a ſe ut cauſa eſſendi eis. Deus ſcit ſe ut obiectum ſuum. ſcit alia a ſe ut cauſa eſſendi eis. Deus ſcit ſe ut obiectum ſuum. ſcit alia a ſe ut cauſa eſſendi eis.

Quicqd ē. rpā non ē extra. ḥ ēxtra. Quibs mīs m
dicit ē p̄ceptum scīptura accipit di voluntas.
nob. qd sancta scīptura de voluntate di ua
rijs mīs loqn̄ solent. nō ē di voluntas dūa
sa. ḥ locumo dūsa ē de voluntate. q̄ nomie no
luntas. dūsa accip̄. sam voluntas di ūe acp̄e
ōr. q̄ mpō ē. rpī ēxtra ē. ḥ una ē. nec multi
plicitate rerum. ḥ mutabilitate. q̄ impleta
ē nō pōt. De qua ypha ait. Omnia q̄cunq; vo
luit dūs fec̄ in ce. aplc. voluntati ei qui resistere
ē alibi. vr gbens q̄ fit voluntas di. bona ⁊ be
neplacens. ⁊ perfecta. ē ḥ voluntas recte appella
tur. bīplacitum di. sue dispo. Qd secūm figā
ciem voluntat di. p̄cepto. phibmo. obsum pmis
sio operatio. ⁊ dno plmaturet. dicit scīptura nolī
te.

Aliqui ū secūm q̄ndam dicendi
figuram voluntas di uocatur: qd secūm pe
tentem nō ē voluntas ei⁹ p̄cepto. phibmo. obsi
tum. nec nō pmissio. ⁊ opatio. ꝺ̄ q̄ plr aliquan
do scīptura voluntatem di pnuntiat. vnū pha.
Magna opa dñi. exq̄sita. in oēs uo. ei⁹ eum nō sit
nō una voluntas di q̄ pe ē. plia nō dicat voluntā
tes. q. voluntas di uarijs sūt accipiendis accipi
tur. ut dictum ē. sra. ⁊ ī ypha. ypt̄ multos ef
fectus. mīe. et multae plia dicat. Quias dñi mei
num contra bo. et alibi. Justitiae dñi recte letifi
cantes corda. ei nō ī dō una sit mia. una. una
sit ustina. cad̄ q̄ sit mia q̄ ustina. s. dumna
tia.

Deo aut̄ p̄cepto. ⁊ phibmo. acp̄ dei voluntas.
obsitum. ē sūt ea. di. nō unū q̄q; eor. di voluntas
q̄ ulta signa sunt diuine voluntatis. quē
admod̄ signa pe dñi nr̄a. ⁊ dilectionis signa di
lecto appellant. et dr̄ manus dō. nō ē ma in eo a
liqua. ḥ signa nō q̄ fuit sunt. quibs mat̄ ostē
dit. ma ip̄i nominant. et ē figura dicendi.
secūm q̄m nō ē falsum q̄d dr̄. Huerum dr̄ q̄d. sub
typmbulo obumbratur. ⁊ secūm hoc ⁊ propter dul
se voluntatis di dūr. q. dulcia sunt illa q̄ p̄to
pium voluntas di dūr. vbi voluntas di. p̄cepto

Puto p̄cepto di acp̄ obsitio ⁊ obsitio accipiatur.
pot̄ accipi voluntas ibi. fiat voluntas sic i. et
nūa. et alibi. Qui fac̄ voluntatem p̄ris mei q̄ in
ce. ipe. fr̄is mis ⁊ sororis. ⁊ matris. ce. et hanc voluntā
tem mlta sunt. vnū aut̄ mlti. de spu ⁊ utra. sūt

vele inquadam voluntate di facium. nō ei cūm
glio nō credum. Qd dns nō mutr ab hominibus fi oīa q̄
vti illa ta dūr. p̄cepit ul non fi q̄ plr.
di voluntas nō q̄ signa sunt diuine voluntā
tis. nō ē mī intelligendum dm oē illd fi nelle qd
cunq; p̄cepit. vl nō fi qd phibuit. Precepit enim ha
brahe immolare filium. nec nī voluntas nō p̄
cep̄ ut fieret. ḥ ut abrahe placeret fidel. im
telligio p̄cep̄ sanato ne cui dicer. Tue aut̄ p̄di
cauit ubiq;. Intelligens dm nī nō phibuisse q̄n
uellet op̄ suū p̄dicari. ḥ ut daret formā hoī
laudem humanā declinandi. De ymissione ⁊
permissio q̄ di operatione ū dicat̄ dei voluntas.

Propano. voluntas di appellantur. qualit̄
accip̄ aut̄ i eccl̄ia. dicens. Non fit aliqd ñ oīps
fi uelit. vl iubendo ut fiat. vl nō faciendo. si du
bitauit ē. dm fac̄ bñ. ⁊ iubendo fi q̄ndoq; fi
unt male. nī enī ḥ ñ nisi nudmo sunt. ⁊ pfec
ti. boni ē oē qd nisi ē. Fere manifeste hic ha
bes. di voluntatē appellari. vl p̄ opatiōnē. vl p̄mis
sionē. ē duc nī si aliquid ñ oīps fi nolit. ut melio
ra ⁊ bona ⁊ mala omnia sunt que. Joh. apte
distinguit. q̄n dm nelle dr̄. ne eā rōne in
telligerent. nelle bona ⁊ mala. sub dem vl simē
do ut fiat. ḥ q̄mū ad mala dicō. vl nō faciendo. ḥ
q̄mun ad bona. Malas sunt si. ḥ nō fac̄. bona
nō ipe fac̄. Joh. dr̄ eum nelle. q. nolens mala
sunt. ⁊ nolens bona operatur. ⁊ ob ḥ pmissio ⁊
opatio. voluntas di dicenda. Quia sup̄ posita
sunt q̄ dicam̄ secūm ipm. nō distinguit lectio
nem q. ymo q̄ eorum accipiam voluntates.

Quia q̄ sup̄ posita sit. q̄ dr̄ secūm ip̄m di
voluntas. q. signa sunt diuine voluntatis. q̄ una ē ⁊ īmutabilis. s. di bīplacitum. Joh.
diligent̄ distinguat lectu. ū de voluntate di
scīptura. memoretur. ipsa quē mod̄ accipi oporte
at. vnū. s. p bīplacito di. aliq; signo ñ. Magna
enim ē ad habenda discretio. in cognitione
omnis voluntatis. q. ⁊ bīplacitū di ē voluntas
ei⁹. ⁊ signum bīplacti ei⁹ dr̄ voluntas ei⁹. Sz bī
placitum ei⁹ etiam ē. sīg. ū bīplacti ei⁹ ñ. ⁊ solo
nat rerum effectibs. beneplacitum ip̄i. ⁊ ip̄i ef
fectus rerum ab illo ñ discordant. Sit enim oē
qd bīplacito unit. fi. ⁊ oē qd unit ñ fi. ne q̄dm
fit. Solum aut̄ ē de signis. q. p̄cepit dns mlts.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Ad 1ō. D. xlvi.

Ang. merch.

Ad 2um

Ad 2um merch.

ea que non facturus ait. Nihil enim quod ei cauetur resistit. q̄ ii implent. Illa sententia qua dictum ē di uoluntatem ei posse cassari. que ipse ē. que fit omnia uniuersaliter ac singulariter omnium. qđ uoluntas dei que ipse ē. uocatur qđ placitum ei. cassari ei potē qua illa uoluntate q̄cunq; fecit uoluit in celo et in tra. cui resistere aplō mihi resistit. Ad q̄ dicendū sit qđ aplō de dño ait. qui uult oēs homines saluos fi. Cum enī ei oēs saluos fiant. si placet dampnet. videtur uniq; ei fi. qđ ds uult fi. humana. si uoluntate impediente uoluntatē di. dei. q̄ meliorē impiā cuncta expellant. Quoniam quid uoluntati gregarie fi. re. sic. gal. ogganit. pulsu. no. Ita hec dicunt tamq̄m di uoluntas. separata sit hominū uoluntate. a mirabilissima nolendo impedientibus ei potuit facere potentissimi. qđ uolebat. ipse ē illa omnipotentia q̄ celo et tra. Secūm apham omnia q̄cunq; uoluit fecit. q̄ui uoluntati ei secūm aplm mihi resistere. si colligere filios ierlin uoluit ei fecere. h enim pdicti plurimi. obuiare uidentur. Solumo q̄modo

Sed audiant solonem. intelligentiā sit. ut. no dē primū q̄ in accipien- tes congregare solonem dum sit. ut. qđ dñs ait. uideam. slon. i. ex eo sensu ut dictum ē. ut ait. auō meneh. pdicta soluens q̄onem. Quasi dñs uoluit colligere filios ierlin. et ei sit sīn qđ uolunt. q. ipsam uolunt. h potē illa quo filios suos. ab ipo colligi uoluit. qua ei uolente filios ei collegit ipe omnes q̄s uolunt. q. i celo et tra. ei q̄dam uolunt. et fecit q̄dam ei uolunt et ei fecit. Si omnia q̄cunq; uoluit fecit. ut sic sensus. Quicunq; uolunt congregari. fi. tra. no. i. q̄dp congregari uolentes mea semp effecta. re uolente fieri. fecit indem potuit ē. quia dñi ubi supioribus ei repugnant. Quomodo

Hyne uidē do intelligendum sit ut. qđ ait. ds. restat. q̄ ei pmissa uerba hoies saluos fi. impli pdicti ei contradicant. qui de ds loquens ait. uult omnes homines saluos fi. q̄rum occasione uobis multi admirare deuarit. dicentes eum multa uelle fi. q̄ ei fiunt. sin ē intelligē- dum ea rone illud ē dictum. qđ ds uoluit a- liqđ saluare. ei saluentium. Qđ enim ei ipse

Ad 2um

Sic ē intelligē- dus. ut omnē homi- nē uenire ī hunc mundū.

Qđ si ei aduē- nit differunt. Alij dicūt ēm mala ē. et fie- ri. alij non.

Prima ro illo- rum q̄ dicunt eum nolle fi mala.

odcipiat. ut dicat ēm malas hominū uolunta- tes qualuolūt. q̄ ii uolūt. et ei uolūt. in homi- ni ipse uitet. Sed non ē utique uerum qđ in psalmo dr. q̄cunq; uoluit fecit. Si aliq̄s uolunt ei fecit. qđ ē indignū io ei fecit q̄m ei fieret. qđ uolebat om- nipotens uoluntati hominis ipedienti. Jo q; ē audi- ui. in sacris literis legimus. qđ uelit omnes ho- mines saluos fi. si ei ii io debem⁹ oportet mihi me di uoluntati aliq̄d derogare. Sic in intelligē qđ scriptum ē. uult oēs homines saluos fi. ita q̄n dicitur. nullū hominē fi. saluū in quem fi ipse uolūt. si qđ nullus sit hominū. in quē saluū fi uelit. Sic qđ nullus fiat saluus. in quē uelit sal uari. ro. rogamus ē ut uelit. q. necē ē fi. si uo lūt. Non ē enim ēdem oipotens aliq̄d uoluisse fi. qđ fieri ei sit. Sic ī intelligendo illo. Illuminat oēm hominē uenientē in hunc mūdū. Non q. nullus hominū ē. q. ei illuminet. et q. ei ab ipo multi illuminant. Por ita uolo in illud intelligi. dum ei credē ei cogam⁹ oipotentē aliq̄d uoluisse fi. fa- ctum q. ei esse. qui ei illi ambiguitatibus siue merito. siue ei fi. uitat cantat. omnia q̄cunq; uoluit fecit. perfecto facit ei uoluit. qđ cunq; non fecit. Ex his apte ostenditur. q̄m ds ea uolunta- te. q̄ipse ē ei uult aliquid fi. qđ ei fiat. neq; no fi. qđ fiat. Utrum mala ds uoluntate fiant an

Deoq; cum constet omnia bona eo nolente q̄ fiunt. et si uoluntate. q. si ei nollet. nullatenus fierent. recte queri solet. unde mala oīa q̄ fi unt. si pecta di fiant uoluntate. an eo nolente fiant. Super his duobus uarie sentientes. et con- trarie inueniunt. Alij enim dicunt. qđ ds uult mala ee. et fi. si ei uult mala. Alij uero qđ ei uult mala ee. et fi. his ei uoluntatibus. ubi ei uult. qđ uelit fieri dicitur mala ei uelle. et ei fi. ei uoluntatibus aut potestatibus ei immutat. ad immutē eam suam assertionē. Qui dicūt q̄dam dicendi uel

Qui enim dicit dicendum mala ee. et fieri. nelle ee. et fi. suam his uerbis. mutat ei nonē. Si enim aliquid mala ei ee. et fi. ei uelle. nullo modo ee. et fieri. q. similiter ei ee. et fi. ei potē ei efficere. si ei uult ei fiant. uoluntas ei ei. et potestas aliquid resistat. ei ē omnipotens. q. ei potē omnia qđ uult. ei impotens sicut et nos sumus. qui qđ uolumus quibusdam ei ualemus. Si qua

Dic ds ylui gmer uyar qdacē ſſpma q̄ deꝰ ea uolūtate q̄ ipe ē q̄ bñ placitū nāture nō uult fieꝝ aliq̄s q̄ nō fiat neq; nō fieꝝ q̄ fiat et ſ obiꝫ ar xxxuj augustus uolu ggregare filios suos et nolupt / et ſpius qđ ꝛ uult amēs horeſ saluos fieꝝ ſp deꝰ et eū nō amēs saluari / hec intelligiē q̄ filios quos deꝰ ggregare uolut q̄ q̄cunq; licet aut̄ nolente / et ecclām intelligi. Qđ nullū saluari ei q̄ ipe saluare uolūt / Sic dr illustre amēs horeſ ve mente mihi mutet / no q̄ amēs ho illumet ſſ q̄ nullū ei abeo illuiat // 2a q̄ q̄ deꝰ nō uult mala fieꝝ nec uult mala nō fieꝝ ſd nō uult / mala fieꝝ licet ꝑmittat mala fieꝝ ei deo auctore mala nō fiāt nec homo sit deitor ei nō uolt mala nō fieꝝ q̄ ſ ſiant impatibiliter uidet ꝑmittit aut̄ mala fieꝝ deꝰ licet non uelit q̄ fiant q̄ ex malis q̄ fiūt fiant bona ꝓuenire ſſ 3a q̄ q̄liqđ e q̄ nō ſe e bonū et eū sit ſd nō futurum sit ut ꝓ deū se aliq̄ bonū / ſe futurum ſd nō eū sit / ut uitare predicare ꝓter deū obedientia / e aliq̄ bonū nō se et facien et eū sit ut uitare ꝓter deū obedientia / Est aliq̄ q̄ nō e bonū nō se nec facieti ſd ualet ad aliq̄ ut ad decorem uniuſi et hoc e malū uel mala q̄ bonū ꝓsunt ualent uel ademendandā pter ad ꝓcurandū ꝓuidendū q̄ uigilandū uel ad damnū ſtinendū huius uite miſias / Qta q̄ q̄ licet aut̄ deꝰ sit adeo et mala fieꝝ sit uelle non ꝓter hoc mala fiunt adeo placet deꝰ q̄ ꝓhibet fieri fieꝝ et fieret fieꝝ e uelle nō ſ erit q̄ ꝓsistat uel nulla bona uera q̄ dr mala fiunt adeo e ſd ꝓ mala ei ſ adeo / ꝓ quia ora fiant q̄cunq; deꝰ uolt q̄ nō uult fieri nec ſ nō q̄ deꝰ uult

Secta

Tem. Aug.

omnipotens ē. nam nullo impotens. certum ē ūm p se fi mala l' ēē ā eo nolente. q̄m eni eo multo nolente pūs ab aliquo malum fi. eum sēp num sit. nolumtem ei q̄s resistet. Sup q̄ dr̄ aug. q nec ē fi si nolūt. Si multa mala fi aut nō fi. Si multa nō fi. nō sunt. sunt aut multa. g fi. Item bonum ē mala ēē l' fi. Aliocqn sūme bo nū nō pmitteret ea fi. vū aug mench. Quāuis ea mquo q̄ mala sunt nō q̄m mala fi. nō sunt

¶ Cō sup genesim. dō alia accidit ppi ei. alia pmittit ma lis. i que pmittit sic velle. ubi nemus. ab omnipotem uſum alīū irat. vū sit ut qđ fit. fiue di uolum tem agit. uolum tate cōmutat. nō fit. vū magna opa dñi ge quib; facile ē. qđ multi facē. tam facile ē qđ nō multi ēē timere. hī mīs erectam. pclamant. nēa affectio. qua nolī patī fit. vū magna oīpotentem crede affectū. Ecce hic apte habes qđ bo num ē mala ēē. Omnis autem bom dō auc tor ē. qui multa oē bonum ēē qđ ē. cum g bo mum sit mala fi. l' ēē. multa mala fi l' esse hīs atq; aliis huiusmodi rōnibz. i auctoritatibz u tum. qui dicūt dīm uelle mala ēē l' fi. hic ex ponit rōnes illoz qui dicunt di uolūtate non fieri mala fi. l' nō ēē. inductionibz p̄mittit ra respondēt. dicentes. dīm nec uelle mala fi. nec uelle nō fi. l' nolle nō fi. h nō ut uelle fi. Si enī uelle ea fi. l' ēē facēre malq; ea fi l' ēē. et ita ēēt auctor malox. nō ē aut auctor malox. ut scōx pretā tur auctoritates. nō g eius uolūtate fiunt ma la. Item si nollet mala fi. l' nelle nō fi. i tamē fierent omnipotēs nō ēēt. cum ei uolūtas. hu mane uoluntatis effectu impedire. Sic q̄ nō dicendum dīm uelle mala fi. ne malox auctor intelligat. nec dicendum eum uelle mala nō fi l' nolle fi. ne impotens iudicet. Si nō dicen dum eum uelle mala fi. ut nō auctor. h primū ostendo malox monstret. vū. i euangelista ubi ostendo dīm auctorem ēē omniū bonox dicēs. Omnia p ipm facta sunt. sequent malox auctorem ēē negat. dicens. i me ipo stūm ē mēdi. i. peccm.

sion dr̄ peccm sēm ēē l' eo nolente. i tamen h nō sine eo. i. sine uoluntate eius. q. nō ei uoluntate fit peccm. sed g dō uolente l' nolente. h nō uolente fiunt mala. Qa nō subē di uoluntatem. ut malū fiat. l' nō fiat. h ut fi sinat. q. bonum ē sinere ma la fi. unq; uolens sinit. nō uolens mala. h uo lens sine. ut ipa fiant. Quia nec mala sunt bona. nec ea fieri. l' ēē bonum ē. Qđ nō sit uel

Quod ū aug ait. mala ligem̄ sit. illd aug. ma fi bonū ē. nec sinerem̄ ea fieri bonum est.

Quod ū aug ait. malā fi bonū ē. nec sinerem̄ ea fieri bonum est. mala ab omnipotente bono bonū ē. fi. ū li ēēt bonum ut ea ēēnt. ea rōne dictum ēē asserit. q. ex mal' q̄ fiunt. dō bona eluit. nec ipe pmit teret ea fi. nisi de eis bn aliquid faceret. unde aug in eod. li enchiridion. apte indicans pre cedox. ubox talem ēē intelligendū ait. dō oīpotēs cui ref ē sūma potestas. cum sūme bonus sit. nullo mō sinet aliquid mali ēē in operibz suis. nisi q. adeo ēēt omnipotens. i bonus ut bn facēt. i de ma lo. Item in eod. Velint iudicent dō. de malis bona facē. q̄m mala nulla pmittēt. Ex h itaq; ſē sū dictum ē. ac uer ē bonum ēē mala fi. qua ex mal' q̄ fiunt. bonus qui secūm ppōitum noca n fit scī. accedit bonitas. i. utilitas. Talib' enim ut ait apls. in bonum cooperant oīa. i mala. q. est ꝓsimum q̄ aliis facientibz obsunt. vū. i aliqn in scriptura legim̄ malum appellari bonū. ut ieremie. fit marchum. Malū itaq; inde bonū fiunt. si no bis. nec si bonū ē uti. l' illi. inde sequit. qđ sim pliciter bonū sit. p̄ se enī ac simpliciter bonum est qđ in se. i facientem bonū ē. Quadrupum bom ac

Aug. Confirmat illū sensum alias auctoritates eiusdem.

Ad ea q̄ dicūt bonū et malū multiplicē

cidit enim aliq̄n qđ in se bonū ē. cepno. i cum fit. h nō ē bonum facientem. ut ē subue nire. p unire. h nō ꝓ dīm. i aliquid bonū ille facientem. h non ei cui fit. ut cum ūtas ꝓdicat. ꝓ dam ēdem. vū apls. bonus odor sumus dō. Aliis odor uite. aliis odor mortis. est aut aliud qđ nec in se bonum ē. i facientem nocet. i dampnat. nisi penitat. ut malum. valet nō ad aliquid ut ei aug ait mench. Alūme. i equalitas. i im mutabilia bona creata sunt omnia. nec sūme nec equalia nec immutabilia bona. Ex nō bona. i singla. Simul ū unusa valde bona.

Quia ge omnib⁹ sistit uniuersal⁹ admirabilis
pulcrudo · inqua ī illud qđ malum dr. bñ ordina
tum · ī loco suo ponum. eminenti⁹ cõmendat boã.
ut magna placeant · ī laudabiliora sint dum cõ
parantur mal'. Qđ mala uniuersum ualent · ī facien
tibus sua pa · l' patientibus aliena · ptinet electis omnem.

Dine patet qđ ge mal' q̃ sunt aliqđ ptinent
ad bonum · dum bona mag̃ placent · ī laudá
biliora reddunt. Ipse ī facientibus ge mal' q̃ facit
unt. medium bona uenunt. sic secdm xpi ordinem
uocati sunt sc̃i · Talibus enim ut aut aug̃ in li · de
correctione · gra · · sap ad dñs omnia cooperat⁹
in bonum · ut si qui hoc deuitant · ī erroribus ī
ī hypm. erubescat · ī faciat ptinẽ in bonum. qui humilio
res redeunt · aut docti ores ut petr⁹. Illa · ī mala
q̃ ab ũgis fideles pie pferunt. ut aut aug̃. ī lib⁹
de. b. Ipse utq; ptinent l' ad demenda peccata l' adde
monstrandam b'ne miseriã · ho qui nob di ma
nũ · ī ap'le sathane stimulũ sensit · ī utq; pfec.
qui malum bñ portauit. Expeditius secundo ostendi
mus · ī ẽ bonum fieri mala multis modis:

Siquis g̃ diligẽt attendat. q̃ scptra sunt. fa
cile ẽ ei pspe. ge mal' bona puenire · ī ge ei
one dictum ẽ. qđ bonum ẽ mala fi' l' ẽ · si qua
malum sit bonũ · l' qđ bonũ sit malũ fi' · sic non est
enim bonũ malũ fi' · ab aliq̃ qui ñ ẽ bonum · ut ali
quis faciat malum. Si enim hoc ẽt bonũ · pfec
to hoc dño auctori ẽt. qui ẽ auctor omnis boni. qđ
sit nullus dñs auctor ẽ. eo g̃ auctore hoc agit malum.
· ī ei⁹ auctore hoc sit dctior · ñ eo auctore hoc sit
dctior. Hoc ẽ enim dicẽ aliquid fi' dño auctore. qđ
deo nolente. Deo aut auctore ñ sit homo dctior.
g̃ nec dño nolente ut aug̃ in li · lxxx · v · q̃nnm
apte astruit animos dicens ma · Stulto sapiente
homine auctore. sit hoc dctior. Tanta enim ẽ ista cul
pa q̃ in sapientẽ hominẽ cadere nequit · est autẽ
hoc omni homine sapiẽte pfitemur. Multo min⁹
mul g̃ dño auctore sit hoc dctior. Multo enim ẽ
pfitemur di nolumus. cũ hoc sapientes. Illo
autem auctore ẽ dicẽ illo nolente dictũ · est g̃ ut
enim nolumus · q̃ ẽ homo dctior. qđ unum si
longe abẽ · a dño nolente ut hoc doceat · a q̃ sit
q̃dnum ẽ · facere apte hoc dũ aug̃ dño auctore l'
nolente. Homine ñ fi' dctior cum · si uelo nolumus
nil fiat · ñ ẽ g̃ dño auctore qđ malũ sit ab aliquo · ī
ma dño nolente mala ñ fiunt. Qđ in deo nõ ẽ

Dem hoc aug̃ q̃rens quæ causa ut sit hoc dctior.
sit causa ut sit homo dctior. m dño ñ ẽ asse
rit in eod li · sic dicens. vt sit hoc dctior aut in
hoc ẽ. aut in alio · aut ī multo · sī ī multo: mul
la causa ẽ. Si in alio aut ī dño · aut in aliq̃ q̃li
bet homine · aut ī eo qđ nec dño · nec homo sit.
Si ñ in dño. bonor · n · dño nñ cã ẽ · g̃ aut ī homĩe
ẽ · aut in eo · qđ nec dño · nec hoc · aut in nichilo.
Ex his apte ostendi · qđ ñ ẽ bonum ut sit hoc
dctior · q̃ ñ ẽ dñs ei rei causa · q̃ nñ cã bonor ẽ ·
· si ñ ẽ bonum ut hoc fiat dctior · ñ ẽ g̃ bonum
ut ab eo fiat malum · ñ g̃ nullr dñs ut ab eo fiat
malũ. Aug̃ ybat qđ dño auctore non fiunt mala.

Tem aliũ ī ostendi · qđ dño auctore · ī uolente
ñ fiunt mala · q̃ ipse nõ ẽ cã rendendi ad ñ ẽ.
Tendẽ enim ad ñ ẽ malũ ẽ. Ipse aut auctor ma
li ñ ẽ · Tenẽ ñ ad ñ ẽ. qui opat malũ · non g̃ dño
auctore ẽ. qđ aliquis opatur malũ · hoc ẽ g̃ bonũ
qđ aliquis opat malũ · q̃ nñ bonum dñs auctor ẽ.
hoc aut aug̃ in eod · li · apte explicuit ma dicẽs.
Cum omnũ q̃ fit auctor ẽ · ita cum hominẽ id pri
mum ut sit omne qđ ẽ. bonum · nñ nõ cã ẽ · q̃ ita ma
li auctor ñ ẽ · nõ ipse summũ bonũ ẽ · a q̃ nullo
deficẽ bonum ẽ · · malum ẽ deficẽ · non ẽ g̃ cã
deficiendi · · tendendi · ad ñ ẽ. qui ut ma dicã.
efficiẽs cã ẽ · q̃ omnium q̃ sunt auctor ẽ · q̃ in q̃nũ sunt
bona sunt. Fere apte habet. qđ deficẽ a dño qui est
summũ bonũ malũ ẽ. Mala g̃ facẽ malũ ẽ · ñ g̃
dño auctore l' nolente mala fiunt. Obiecto quo
dam sufficienti ostensũ · rundã sophistica qua plu
ẽ. qđ dño auctore non fiunt mala. g̃ deo ẽ qđ
fiunt mala · quidã ñ sophistice. mala fiunt
nec debent. · nõ dño obiicẽt pbare conantium.
ex dño auctore ẽ qđ mala fiunt. si ñ. Qđ mala
fiunt uerum ẽ. oẽ aut̃ uer̃ qđ ẽ · ẽ animare q̃
dñs ẽ. Adeo g̃ ẽ qđ mala fiunt. Qđ aut oẽ uerũ
a dño sit affirmant auctoritate ausi mali otto
genta aliq̃ quæstiõ ma dicens. Oẽ uer̃ animare ue
rum ẽ. est aut̃ omnis dñs. Dim g̃ hoc auctore ẽ om
ne uer̃. est aut̃ uer̃ qđ mala fiunt. l' fiunt dño
g̃ auctore ẽ. qđ fieri l' fiunt mala. Respõdẽ dicẽdr

Quibus facile ẽ nob omne uerũ ee a deo · sophi
responde. si diligenter ma apte ip.
responsione uidr qđ dictum. Oẽ nãq; uerum

a deo ē. ut ait aug. cū sonat ambe gr̃eca illud ūbum apli. Nemo pō dicē dñs ihc nisi in sp̃u scō. Dicat qō omne ne a quamcūq; dicat a sp̃u scō ē. Cum itaq; ne sit qō mala fiunt hoc ne qd dicit illa locutione. s. mala fiunt a deo ē. hinde sequit qō a deo sit ut mala fiant. Si enī hi dicerent auctor malor dō ē ne mlligere ntr qō ex simili manifeste falsum ostenderent. dō ꝓhibet furtum fi. hi furtū fi ne ē. g ꝓhibet ne rum nō sequit. Patet qōnis applicat illor oc g. r alia huiusmodi qui dicunt dm non nisi mala vel mō mel. p̄mittē qōnis le ma parti. Sanor. inuenit. q. scōz. restimo. la fieri nisi plene applicat. dicam dm nō uelle mala fi. nec nō uelle non fi. neq; nolle fi. omne enī qō multr fi. fit. r oē qō multr nō fiebat. fiunt a multa q nō multr fi. ut omīa mala. Q nolum

Uolumtas quippe dei semp implet de di semp efficax ē. ut homine q̄p se utat. fiat oē qō uelit. r meli fiat qō nolit. q de hoie semp adimplet. quicunq; se utat. Hicli enī ut aut aliq̄s in libo arbio costituti. supat uolumtē di. ni faciat ipa ei uolumtē. nī ipa ei uolumtē q̄ ipe ē. melī putando ē ua fi. tam dm uelit fi. non fiat. l nolit fi. r fiat. Illa enī uolumtas ut aut aliq̄s in melī semp implet aut de nob. aut a nob. de nob impletur. hi nī nī iplemus eam. qī peccam. a nobis impleri. qī bonum facim. Jo enī facim. qī semp placē dō. ipa de homine semp dō. suam impleri uolumtatē. q melī facit homo de quo dō nī optime qō multr. Sīc enī multr dō ut peccet homo quilibet. Si aut peccatur. pena nulr parēt. ut uindicta in peccī ꝑ pena iam ruat. aut finē potentiam. mutet. ni ea dat. Sīc alios ab eterno ꝓparat ad penā. alios ꝓparat ad glām. Et hec sunt magna opa dñi qrq. i. o. no. ei. Et tam sapiēr qr̃ quisq; aut ē anglica. r humana cātura peccatū. r nī qō ille hi qō nolunt ipa fecisti. ipe eam cāture uolumtatē qua fūt ē qō cātura nī uolunt ut impleret ipe qō uolunt. bī mentis r mal. nunqua sinet bonū ad eor damnationē quos unde ꝑdestinauit ad penam. r ad eor salutem qī benigne ꝑdestinauit ad glām. Quamī enī ad ip

sos attinet qd dō nolunt fieri. nunq. Quantum ī ad omnipotentiā di. nullo nī id facē ualerent. Videntur enī ipa sepiusly obuiare. ei dictū ē uolumtati ei multi resistē. hic apte dicunt dñe si ut uerū ut sup̄ dicim. uolumtas mea sup̄ accepit di dñe mea accepit. q dicimus di uolumtatē ꝑdicte. ubi si diligenter notetur. nichil rem. ubi ymaginatione reperiet. ubi enī dicē. nī si ꝑter ei uolumtatē. r qō fit ipa ei uolumtatē dicimus accep. uolumtatē. nī ipam uolumtatē q dō ē. r semp̄na ē. h ei sigīa ꝑdicte ubis intelligi uolum. r ꝓhibitionē sine ꝑceptionē r ꝓmissionē. Ubi enī finit ipa di ꝑceptum. l ipa ꝓhibitionē q nī ī finit ꝑ ei ꝓmissionē. ipī namq; ꝓmissione omīa sunt mala. q nī ꝑter ei uolumtatē semp̄na. finī. Sīc aut dicē sup illum loc̄ psalm. ver nī loquit os meū. o. hō. opa enī hominū dicē. ea q mala ē. q ꝑ di uolumtatem finit. q ipe ē. h nī ꝑ ei ꝓmissionē. q ipse nī ē. appellatur nī ipa dei uolumtas. q dō nolēt fiunt mala fi. finit. ipa ei ꝑceptionē. l ꝓhibitionē. h nī ipa ei uolumtatem que ipe ē. inuiolabilis ipa eam fi. qua ꝑ eam finit. Contra eam quippe melī ita fit ut uelit fi. nī fiat. nī uelit fi. qī fiat. qō euidenter ibi aut notatur ī aut. Q ad ipos attinet. qō dō nolunt fieri. q nō ad oīpotentiā di. nullo nī id facē ualerent. de si dicēr fecim ipa di ꝑceptum. qō appellat uolumtas. h nī fecerī ipa di uolumtatē omnipotētē. qī nī ualerī. nichil ualerī ipa. ꝓh qō fecerī ipa di uolumtatē.

Uolumtas d̄ volui gtinat ab greco ꝓma q̄ dei uolumtas q ipe ē et eterna semper ē efficax ut fiat quod ipe uelit fieri et melius fiat q nolit fieri q et de hoīe semp impletur quicquid se utat. Secunda uolumtas q ipse ē sed signata. a. q q deus quedā precipit ꝑ moysen lege et in nouo q fieri uoluit. ab illis quibus ꝓphetabat et de violatore filij abrahe et deuicato quibus precipit ne tui dicēt

gta dei uolūtas d̄ uolui gtinat ab greco ꝓma q̄ dei uolumtas q ipe ē et eterna semper ē efficax ut fiat quod ipe uelit fieri et melius fiat q nolit fieri q et de hoīe semp impletur quicquid se utat. Secunda uolumtas q ipse ē sed signata. a. q q deus quedā precipit ꝑ moysen lege et in nouo q fieri uoluit. ab illis quibus ꝓphetabat et de violatore filij abrahe et deuicato quibus precipit ne tui dicēt

gta dei uolūtas d̄ uolui gtinat ab greco ꝓma q̄ dei uolumtas q ipe ē et eterna semper ē efficax ut fiat quod ipe uelit fieri et melius fiat q nolit fieri q et de hoīe semp impletur quicquid se utat. Secunda uolumtas q ipse ē sed signata. a. q q deus quedā precipit ꝑ moysen lege et in nouo q fieri uoluit. ab illis quibus ꝓphetabat et de violatore filij abrahe et deuicato quibus precipit ne tui dicēt

gta dei uolūtas d̄ uolui gtinat ab greco ꝓma q̄ dei uolumtas q ipe ē et eterna semper ē efficax ut fiat quod ipe uelit fieri et melius fiat q nolit fieri q et de hoīe semp impletur quicquid se utat. Secunda uolumtas q ipse ē sed signata. a. q q deus quedā precipit ꝑ moysen lege et in nouo q fieri uoluit. ab illis quibus ꝓphetabat et de violatore filij abrahe et deuicato quibus precipit ne tui dicēt

66.

Aug.

·i· ꝓceptum de ipſi fra ē· uolumꝰ ei· i· mple
ra ē uolumꝰ ei ſemp̃ ma q̃ eos dampnari nole
bat· vñ gē· ſup genesim· Mīn uoluntē di pa
gunt uñ unitare rendūr· ꝛ ſilio ei· reſiſtere
obſcam· q̃ li ei diſpōnt imitar q̃ ꝓ humanā
ſtudiū· reſiſtūt· hic aꝑte oſtendunt q̃ dum ma
li ſilio ac ꝓcepto di reſiſtunt q̃ di uolumꝰ
appellant· ea facere· uñ uolumꝰ ei q̃ ꝓ ē· ſi
mpler· q̃ diſpo ꝑ bñplacitum uocat· ſam ut
aut aug· i ench· Quamcūliber ſint uoluntates
angl̃oꝝ ꝛ hominū beatoꝝ ꝛ malorꝝ ꝛ illud q̃ dō·
ꝛ aliud uolenti q̃m dō omnipotēti uolumꝰ
ſemp̃ iunctū ē· q̃ mala ē· munq̃m poſſ· q̃ ꝛ dum
mala rogat· unſta ē· ꝛ effecto que iuſta ē· ma
lā ē· Dō g· omiꝑs ſiue ꝓuām· cui· unde· unle
rear· ſiue ꝓuidui· quem unde obdurat· nec
unq̃ aliquid facit· nec ꝑ uolens quicq̃m facit·
ꝛ omnia q̃ cunq̃ unde fac· Sūmam ꝑſtringit· ſen

Exꝑdiens· liquet· q̃ uo· tenā ꝑ ſcripꝰ· addēſ
unitas di q̃ ꝓ ē ſemp̃ ſit· dō ꝓcepit· omnib·
unuſta ē· nec in aliq̃ ceſſa· bona fac· ꝛ mala u
tur· ꝑ poſſa impleꝰ· conſiliū· rare· ēn uelit· ꝑ ab
ꝑ eum· acq̃ ꝓcepto ſiue ꝓhibito ñ· oīb· impleri·
ab oīnib· implent· quib· ꝓpoſita· ꝛ data ſunt·
ſlecp· ꝑ ꝓcepit· oīnib· bona ꝑ ꝓhibuit· mala ꝑ ꝛ
ſuluit· optima q̃ uellet· ab oīnib· bona q̃ ꝓcep·
fi· ꝑ· mala q̃ ꝓhibet· utari· ſi eñ uellet· utiq· ꝛ
fierent· q̃ nullo poſſ· ab homīe ſuperari· ꝑ impe
ri· ei uolumꝰ· ſ· ut· uſtutē ſuam· hoīb· oſtē
deret· ꝛ mali ēnt· ingratitudinē· ſ· demq· ut· bñ
ge· obedientia· gl̃am· mali· ingratitudo· penā·
ſortiant· ſic· ut· iq̃· abeūno ꝓpriū· ea· ḡ· q̃· oīb·
ꝓcep· ꝑ· ꝓhibuit· a· quib· dam· uolut· fieri· ꝑ· una
ri· ſ· ñ· ab oīnib· ꝛ· q̃dam ꝓſonalit· ꝓcep· ꝛ· uetē· ꝛ
in noua lege· quib· ab· eis· quib· ꝓcep· ꝑ· ſi· uolut· ut
habrae· de· imolatione· filij· ſ· ñ· euāgelio· quib· dā·
aurant· quib· ꝓcep· ne· eū· diceret· ſcm· Q· aliq̃·

Secundū q̃· ē· q̃· aliq̃· bō· bona· uolumꝰ· ab
mala ē· uolumꝰ· bo· ud· unde· q̃m· dō· ꝛ· ali
mus· ſ· dē· uolenti· q̃· dō· quando· mala· idem·
unde· ſ· ꝛ· aliq̃· bona ē· uolumꝰ· q̃· dō· bō· a· uolū·
hominis· aliud· uolenti· q̃m· dō· vt· ſ· ·· unde·
bona· ſit· homīe· uolumꝰ· operet· attende· q̃·
ogruat· ei· uelle· ꝛ quo· fine· Tamē· eñ· unde· ē· unde·
uolumꝰ· dī· ꝛ· uolumꝰ· homīs· ut· iq̃· dam·

aliud· ogruat· dō· unde· aliud· homīe· ·· vñ· aug·
mench· Aliq̃· mḡo· bona· uolumꝰ· bō· unde· aug· mench·
aliq̃· q̃· dō· ñ· unde· bona· unde· ampl̃· multoq̃
ceri· ñ· uolumꝰ· Nam· illi· mala· uolumꝰ· ēt· exemplū pon·
unq̃m· poſſ· tamq̃m· ſi· boni· filiꝰ· ꝑ· em· uelit·
unde· q̃· dō· bona· uolumꝰ· unde· mori· ēt· ſ· exemplū·
rurſ· ſi· poſſ· ut· ſi· uelit· homo· uolumꝰ· mala·
q̃· dō· unde· bona· uelit· ſi· malus· filius· uelit· mo
ri· ꝑ· em· uelit· ſ· ſi· dō· ſ· empe· ille· unde· q̃· nō·
unde· dō· unde· ſ· id· unde· q̃· unde· ꝛ· dō· ꝛ· ñ· bōe
ſ· uolumꝰ· pietas· illi· poſſ· ꝛ· onar· q̃· unde· ali
ud· uolenti· quā· ſi· ē· uolenti· impietas· Mul
tum· ·· unde· ē· quid· uelle· homi· q̃· dō· ogruat·
ꝛ· ad· quē· finē· ſuā· quisq̃· referat· uoluntatem·
ut· appbet· ꝛ· unpbet· poſſ· eñ· uelle· bonū· q̃· ñ·
ogruit· ei· uelle· ꝛ· poſ· uelle· bonū· q̃· ogruit· ſ·
non· refert· ad· finem· rectum· ·· nō· non· ē· bona·
uolumꝰ· Q· bona· dī· uolumꝰ· p· mala· ſ· hominū·
illo· q̃· ñ· ē· ꝓmittē· uolumꝰ· impleꝰ· ut· impe· dnus·
dum· q̃· aliq̃· dī· ſione· ꝛ· mag· ·· ū· quidā· fēm· ē·
uolumꝰ· bona· ꝑ· q̃· dō· bona· ·· udī· mala· uolum
mala· hominū· unde· uoluerē· voluerī· ni· ꝛ· ali
uolumꝰ· impleꝰ· ut· ī· eru· quid· q̃· dō· ñ· uolu
ehrione· xꝑi· factum· ē· q̃· dō· bona· uo· ꝛ·
lumꝰ· mori· uolum· udī· ū· impia· uoluntate·
eum· crucifixerunt· ēt· uolebant· udī· mala· uo
lumꝰ· quidā· q̃· dō· bona· uolumꝰ· nole
bat· ſ· ut· xꝑc· paterent· ꝛ· mori· ēt· ꝛ· uolebant· ꝛ
aliquid· aliud· q̃· dō· ñ· uolebat· ſ· occidē· xꝑm·
q̃· fuit· mala· actio· ꝛ· pecē· Alium· ꝙpe· udo· nō·
uolebat· dō· passionem· ū· xꝑi· uolut· ſic· in· psal·
mo· xꝑc· ad· ꝑrem· ait· Tu· cognouisti· ſessionē· me·
am· ꝛ· uolutu· ꝛ· appbasti· passionē· meā· ·· enim·
placuit· uolut· unq̃· rota· unus· ut· ē· pateſ·
nec· ñ· uolut· ut· udī· occidem· q̃· uolut· penā·
xꝑi· ·· ñ· uolut· culpā· udo· ·· ñ· ñ· uolut· ſi· eñ·
uolutu· nec· fuiſſ·

Sed· ad· ij· oppont· ſic· Si· Oppo·
uolut· dō· ut· ē· pateſ· uolut· unq̃· ut· pateſ·
a· udis· ·· ñ· ſi· uolut· ut· ñ· pateſ· a· udis· ē·
paſſus· ſit· fēm· ē· unq̃· q̃· uolut· dō· ñ· fi· ſi· aut·
uolut· eum· pati· a· udis· ḡ· uolut· eū· occidi· a·
udis· uolut· unq̃· ut· udī· occidere· eum·

Ad· q̃· reſpondemꝰ· ſ· dnis· ſimplr· occidend·
ē· q̃· dō· uolut· xꝑm· pati· mori· q̃· ei· paſſio· Reſpo·
bonū· fuit· ꝛ· eā· ut· ē· ſalutis· Cum· aut· dī· uolebat·

Aliud· q̃· dō· uolut· q̃tuct· q̃ſq̃· ꝛ· ſcdm· q̃· ma· q̃· uolūtas· hūane· uolent· idem· ſi· q̃· deꝰ· uult· aliq̃· bona· eſt·
uolūtas· hoīs· nolent· aliud· ꝑ· ꝛ· ſtud· q̃· deꝰ· uult· alīt· ē· mala· ꝛ· ꝑ· ms· hūd· ē· ē· nōn· d· ad· bonitate· mē· uolūtas·
nō· ſufficit· ecq̃· q̃ſmitas· ad· dīna· uolūtate· / · uolūtas· ſue· ꝛ· obiecta· // ·· ad· q̃· uolūtas· bona· dei· alīt· impleꝰ· ꝑ· malā·
uolūtate· hoīs· ut· deꝰ· uolut· bona· uolūtate· mori· / · moꝛi· uero· ꝑ· mutauit· ei· iudei· mala· uolūtate· // ·· ad· q̃· tota·
tūtas· uolut· ut· xꝑc· paterēt· ſd· nō· uolut· ut· udi· accidēt· ei· uolut· ei· pena· xꝑi· ſd· nō· uolut· culpā· udeoꝝ· ꝑ·
nec· ēt· uolut· q̃· ſ· uolūſſet· nō· fuiſſet· // ·· ad· q̃· ſtis· uris· placuit· ut· xꝑc· moꝛeret̄· mutauit· mē· redemptā·
et· impletā· d̄ne· uolūtatē· ſd· eā· nō· placuit· mutatu· tantas· ſ̄ne· delentē· afflictā· // ·· ad· q̃· passione· ſcoꝝ·
ꝑ· ſāmo· uelle· et· nolle· bona· et· mala· uolūtate· ·· ad· passos· pauli· bona· uolūtate· nolebant· / · qui· ei· placebāt·
ſd· exꝑ· passione· nolebāt· qui· ille· uolebant· ut· eis· ratiōa· accidentiū· bona· uolūtate· ēd· uolebant·

ꝙ· ſūāt· Gent· q̃· ꝑ· mala· uolūt· ſcōt· idem· uolentes· q̃· deꝰ· uult· ꝑ· et· ē· bonū· uolūtatis·
ēde· illud· uolentes· q̃· deus· uult·

Sed· ·· ꝙ· dē· uolūtate· dei· ſm· ꝑ· ꝛ· papiā· adeſſent· hic· ds· de· ei· ꝑ· ꝛ· papiā· ēd· uolūtate·
uolūtate· ſ· ut· ſ· ut· deus· q̃dē· ꝑ· ē· q̃· ſo· mala· uolūte· idē· uult· q̃· deꝰ· uult· bona·
uolūtate· ſ· ut· d· filio· mala· q̃· ut· ꝑ· ſ· ſ· ſm· mori· ut· idē· uult· deꝰ· / · ·· q̃· deus· q̃· bona·
uolūtate· ſ· ut· ſ· ut· ſ· ſ· ſ· q̃· deꝰ· uult· ꝑ· d· filio· bono· q̃· nō· uult· ꝑ· ſ· ſ· mori· q̃· deꝰ·

Ca 4 Solue qd̄ illam dñe sancte diues placere debuit ut xp̄s pateret

dñe.

Ca 6 Ex hac ratione quidā dicebant de mā xp̄e passe

Qd̄ passiones scōr̄ ꝓfuit uel le nolle cuiq; bona uolūtate.

cum pm l'occidi a iudeis. hic distinguendū ē. si enim intelligit sic uolebat eum sustinē passionē sine cruciatione a iudeis illata uel ē sensus. si intelligit sic. volebat ut iudei occiderent eū. falsum ē. sed non eū nolebat dē actionē iudeoꝝ q̄ mala erat. sed uolebat passionē bonā. i. uoluntate ꝓ malas iudeoꝝ uoluntatē impleta ē. ui aut̄ meneh. dē quasdā uoluntates suas impleri bonas impleri ꝓ malos. hominū uolūtates malas sic ꝓ malis iudeis iudeos bona uolūtate pfis. ꝑ nobis occisus ē. que nō bonum fuit ut aptē peri. qui id fieri nolebat. sathanas ab ipō q̄ occisus ē dr̄ eum. fuit manifeste habet magnū bonū fuisse qd̄ xp̄s occisus ē. nisi bonū q̄ peri nolebat ideo redarguitur ē. Utrum placuerit uris bo. Ad q̄ solutum qd̄ quamuis qd̄ xp̄s paterētur. mo q̄ri solebat utrum uerum q̄d placuit immutabilis scīs placē debuit immutabilis uoluntatis sue qd̄ xp̄s paterētur l'occideretur. xp̄i crucians. debuit enim eis placē immutabilis mē redemptionis si uoluntas eoꝝ crucians uoluerit. Hac uehementer cupierit xp̄m mori ꝓpter ibacionē hominis. i. pleccionē diuine uoluntatis si uoluerit delectacione ipsi affluentis. De eo q̄ letabant. i. estabantur si ob aliud gaudebāt. ipō aliud dolebāt. uolebant q̄ xp̄m mori. ꝓ hominis redemptione sui de morte xp̄i diuisi deceptis corda eoꝝ uarie mouebamus. Qm̄ seruandū sit de passio

Sciū q̄ utr̄ eod̄ m̄o uelit scōr̄ an uelle an nolle seruand̄ sit de passionibus sanctorum debemus. utrūq; scōr̄ dñm. Aliquam ē differentiā utr̄ passionē capitis ac mēbroꝝ. xp̄i nāq; passio cā est mē salutis qd̄ nō ē passio alicui sci. Nulli enī passione redempti sumus nisi xp̄o fuerunt qd̄ nō mō est. qui passi sunt. et aliis fidelibus ꝓfuit passionē. verum tñ mā redemptio nō fē. Si enim nullus sola passio potuit qui dē ē. i. homo. Sui q̄ passionē cōdemnū pie uelit uoluerit. et optauerit fē. fieri fuerant cōdebant. Passionē sci scōr̄ possimus uelle. et nolle. utrūq; bona uolūtate siue uolumus ꝓponamus finē. cum enim placuit pauli passio eo fini q̄ primū ei. pli. actum. et paratum cernebat. bonam utiq; habuisse uoluntatē q̄ uoluntati ei⁹ gruebat. q̄ cupiebat dissolui et cē. x. Qui autē uolunt eum declinare passionē. et fugere mala mīq̄rum ꝑ passione pietatis. ille bonam huius uoluntatis. uī aut̄ meneh. bone apparebant uoluntates ꝓfidelium. q̄ uolebant apli paulū. uel in ꝓgere ne ibi paterēt mala q̄ agaby. ꝓphā p̄dixerat. et nī ihūs dē pati uoluit. ꝓ animarum fide. xp̄i. et ceteri martires. i. neq; bonā uoluntatē suā ꝑfecte impleuit. ꝓ. i. magis bonas uoluntates. si ꝓ iudeoꝝ malas. ad eum ꝑtinebat. q̄ uolebant q̄ uolebant q̄m illi. ꝑfecte uoluerunt fēm ē q̄ uolebat. q̄ id ipm mala uoluntate fecerūt. q̄ dē bona uoluntate uoluit. ita ꝛ in passione. i. fēm ē. Ad ea dē uolunt. i. uidē iudeos ꝛ diabolus si illa mala uoluntate dē uero bona uoluntate. si ut xp̄s moreret. ut ei nī illi actum uoluerunt quē dē ꝑ uoluntatem

Que admissū diuine uoluntatis augmentum lucet et parte agnoscendū ꝓfecto nosse. quantum unusquisq; diligenter ecclesiam sunt. sic ad edificationē eccl̄ie unusquisq; ꝛ sic. hic finit primus liber de multo augmento. hic incipit capitula secundi libri.

Quod unum ē principiū rerum non plura. Quid sit creare. quid facere. Secundum quam rōnem dr̄ de deo. hoc uel illum agere facere. Quare rōnalis creatura fēa sit. i. homo uel angelus. Quod dr̄ hō fēs ꝓpter reparationem angelici casus. Quare ma hō sit instrumentum ad unitatem alia corpi sit. De angelis qui fēi sunt. Quid mihi fēm ē an celū nouū. Quod simul et xp̄s et mundo. cepit spiritualē carnalē. Ubi angeli mox creati fuerunt. Quod simul creata ē utrūbit materia. inuisibilium natura utriusq; informis. Quomodo dicere luciferi ascendam in celum. Quales facti fuerunt angeli. An omnes angeli fuerunt equales in cognitione sapientia libertate arbitrij. Que communia ꝛ equalia habuerunt angeli. An boni uel mali creati sunt. an aliqua mala fuerint inter creationem ꝛ lapsum. De ꝓplici sapia angeloꝝ ante casum confirmationē. An aliq; habuerint dilectionē ad suum ante casum. Imperfecti ꝛ beati creati sunt an miseri ꝛ imperfecti. De confirmatione ꝛ unione stantium. ꝛ actione ꝛ lapsu eorundem. De libo arbitrio breuiter tangitur. An aliquid datum fuit stantibus quo ꝑseuerarent. Qua gratia indigebant angeli. ꝛ qua non. An lapsis sit impetranda auersio. Quid beatitudinem quam acceperunt in confirmatione

ome admissū
Ca 1 Utrū
pi
Si q̄s dicat
Qd debuit
Ad de xp̄o
ꝓpter
Ad de de xp̄o
ꝓpter Inde
Ad
Ad
Ad

stauit meruerũ p aliqm tmc
apostam grãm.
Q vod de maiorib; ⁊ minoribꝫ q̃dã
erudiũt uñ quos uñ sint celsior
⁊ lucifer: Unde ⁊ q̃ electi sint.
Q vare ũ ẽ eis accessum habuare ꝑ
gelo ⁊ ñiã. D e placitis demoñ.
An demones sint mbi aere caligino
so. t' in inferno aliqu.
D e potestate lucifer.
An demones semel uicti a xp̃o ul
tra accedant ad alios.
Utr bon angli p̃sint peccare ul
mali recte uiuere.
Q vod cum utrꝫ hãm libm ar bri
um ñ ñi adiuñ q̃ flecti possint.
Q vod bon p̃firmationem libꝰ
hũr arbitrium q̃m ante.
Q vi ñ p̃t gr̃a peccare sic ante
Q vibꝫ ꝑmis mali angli noscant ũi
uersum temporalium rerum.
Q vod magice artes uirtute ⁊ scia
diaboli ualent. q̃ est ei a deo.
Q vod mal' anglis ñ seruit ad mi
nima mãa inuisibilium rerum.
Q vod ñ sunt ẽtes eis licet peos ma
gi ramal. ⁊ alia fecerint sic nec bo
ni illi peos minutiũ sunt creatr.
Q vod' solus ds sic operatur creatio
ne rez. sic uisibilium ministl.
Q vod angli mali mitta p̃sint p na
turr ungere qui p̃t̃ pp di phibitio
nẽ. Utr os angli corporei sint.
D e locis quibꝫ apparuit ds ⁊ de
ill' in quibꝫ angli apparent.
Q vod ds inspe qua deus est nun
quam apparuit mortalibus.
Q vom dicunt demones mitt̃re in
homines. D e ordinũ distinctõe.
Q vid appellent ordo ⁊ que sit ra
tio nominũ eorũq.
Q vod nomina illa sumpta sunt
a donis gr̃e non ꝑ se ꝙ ꝑter
nos est data.
Utrum hꝫ ordines abinicio crea
tionis distincti fuerint.
Utrum os angli eisdem ordini
bus sint equales.
Q vom dicat sc̃ptũ demnũ ordine
compleri de hominibus.
Utrum homines assumant̃ in ꝑ
mũiũ stantiũ l' lapsor.
An os celestes spc mutentur.
An michael raphael gabriel sũt
nomina ordinũ uel spũm.
Q vod single animę hãnt angũ
bonũ ad custodiã malũ ad grauẽ
Utr̃ angli ꝑsentent in merito ⁊ pre
mio usq; aduentum. ſ. iiij
D e distinctione opum. vi. dieru.
Q vod alii senserunt oia simul fã
ta mãa ⁊ forma alii ꝑtialla tpm.
Q vom ꝑtialla tpis rel corpora
lia condita sint.
Q vo sensu tenebre dicant̃ ee aliqd
⁊ quo dicamur ñ ee aliquid.
Q vare illa mãa informis sit dicta.
informis ⁊ ñ ad ee ꝑdux. ⁊ q̃mi
amq; in actum ꝓcedit. accedit.
e. iiij. modis diuine operationis.
D e ꝑmo distinctionis ope.
D e luce facta ꝑmo die tm spũali
an corporali fuit.
Ubi facta fuerit.
Q vibꝫ modis accipit dies.
D e naturali ordine xpi ad hoc dicit
⁊ de illo q̃ primitio ĩstructus est.
D e intelligẽtia hoc ubi dixit ds.
Ex quo sensu pat dictum. operi
filio. t' ꝑ filium t' in ꝑ eo.
D e ope secũdo die qua factum est
firmamentum.
Q vod celũ nõ tm debet ĩtelligi.
D e qua mãa factum sit.
Q vomodo aque possint ee super
celum. ⁊ quales sint.
D e figura firmamenti.
Q vare dicitur scriptura de benedic
tione operis huius diei.
D e ope tertij diei quando aque
congregate sunt in unum.
Q vom os aque congregate sunt in unũ lo
cum ẽ multa sint maria ⁊ flu.
D e ope q̃rti diei q̃ facta s luminaria.
Q vare facta sunt luminaria.
Q vom sit accipiendum illo sunt
magna ⁊ tempora.
D e ope. v. diei quo facta sunt natan
tia ⁊ uolatilia.
D e ope. vi diei quo creata sunt a
nimalia ⁊ reptilia terre.
D e benedictõe ⁊ imprecõne dei
quando facta fuerit anima an
me corpore. an grata.
Q vare homo grata paradisum crea
tus. in paradiso sit positus.
Q vibꝫ modis paradisus accipit̃.
D e ligno scientie. unde.
D e ligno scie bon ⁊ mali.
D e formatione mulieris.
Q vare de late uiri ⁊ non de alia
parte corporis formata sit.
Q vare dormiens ñ in anglam uiro
subducta sit costa.
Q vod de costa uiri multiplicata
sit additum in gr̃am ee rei facte sunt.
D e caulis superioribꝫ ⁊ inferioribꝫ.

§. D. V.

De causa que in dō simul sunt et merentur aut demeritum. De causa finalis hominis ante lapsum. Quom grā mereatur augeri. De duplici gratia hominis ante lapsum. Utrum homo posset finire cursum quem sibi statuta erat. De tribus gratiis bonorum. De anima mulieris que ni gratia unita. De gratia hominis potentia ante culpam. In quibus bonum sit liberum arbitrium. De statu hominis ante peccatum qualis fuit secundum corpus et qualis post peccatum. De gratia hominis merentis ante culpam. De immutatione hominis ante culpam. De gratia que liberat voluntatem ut utrum sit vel non.

§ v. vi. De mundo diaboli et qua ad tempus tantum accessit. De forma in qua venit. De calliditate serpentis. Utrum elegerit serpentem ut per eum tentaret diabolus. De modo temptationis. De duplici temptationis specie. Quare peccatum hominis non angelicum irremediabile sit. Quod non solum unum peccatum fuit datum. De origine illius peccati. De mulieris elatione. De viri elatione. Quis magis deliquerit vir an mulier. De ignorantia presciabili et gratuita bili. An voluntas peccaverit ante peccatum. Quare deus permisit hominem tentari quem sciebat casurum. Quale secundum quid fuit homo ante peccatum.

De causa finalis hominis ante lapsum. Utrum homo posset finire cursum quem sibi statuta erat. De gratia hominis potentia ante culpam. De statu hominis ante peccatum secundum quod stare potuit. De libero arbitrio. De sensualitate. De tentatione et de partibus eius. De simultate dimittendi nobis nostros parentibus. Quod in nobis est unus mulieris et spes. De spiritu magno uni et mulieris nobis. Quale pena una in nobis consumatur temptatio. Quando mulier sola manducavit cibum uetitum. Quando sic manducavit. Quando sit ueniale et mortale peccatum. Quibus modis accipitur sensualitas in scripturis. De libero arbitrio secundum philosophos. Quale modo accipitur liberum arbitrium. Quod angelus et homo liberum arbitrium. Quod liberum est et liberum arbitrium quod peccare non potest. Differentia libertatis arbitrii sed diuersa tempora. De libertate arbitrii. De corruptione libertatis arbitrii per peccatum. De eius quod libertas libertatis arbitrii ante cessitate a peccato a miseria. De libertate qua gratia et quae gratia. De gratia operante et cooperante. Quid sit voluntas. Quae sit gratia voluntatem bonam preuenientis. Quod bona uoluntas que putetur gratia quedam dei bona putetur. De cognitione boni peccati fugiendi. Quod intellectus et cognitio boni et delectationem putetur. An per liberum arbitrium operetur homo bonum sine gratia. Utrum eadem gratia sit qua dicimur operari et cooperari.

Quom grā mereatur augeri. De tribus gratiis bonorum. In quibus bonum sit liberum arbitrium. De immutatione hominis ante culpam et quod actus eius. De gratia que liberat voluntatem ut utrum sit vel non. Quom gratia incipiunt mala et de qua gratia hic intelligamus. Quod bona uoluntas gratia principaliter est. Qua ratione dei fidelis meretur iustificationem. De multitudine hominum et de gratia que non est in facit unum. Quod non est usus utrum et libri arbitrii gratiarum principalium. Quidam putant utrumque bonos usus esse liberi arbitrii et actus meritus. De heresi pelagiana. Quom pelagiani dicunt aliquid mutuum testimonium sui erroris. Quom augustinus tuba determinet contra actionibus. De heresi nouiana et manichei eos colludat rex. Utrum homo ante peccatum egeuerit gratia operante et cooperante. Si homo animal lapsum utrumque bonum. De electione hominis de paradiso. Quom intelligendo sit illud ne sumat de ligno uite et uiuat in eternum. De flameo gladio ante paradisum positum. An ante peccatum homo edit de ligno uite. Quod paradisum peccatum et pena in sit imposterum. § v. viii.

Utrum ullo peccato quod transiit sit originale uel actuale. Quidam putant simile actuale. Quom assignat ullo esse immundi. Quod originale peccatum nere sit quod transit imposterum. Quid sit originale peccatum. Quod originale peccatum est culpa. Quod originale peccatum dicitur hominis peccati et scripturarum. Quod nomine scripturarum intelligi

grauit que fomes est peccatum.
Quod p adam originale peccatum intrauit in omnes. i. concupiscentia.
An sit peccatum originale in quo ois peccauerit.
Ex quo sensu dictum sit originale peccatum unius nihil obstare quin peccatores.
Quod peccatum originale in adam fuerit omnibus est.
Quomodo omnes dicantur in adam fuisse qui peccauit. et eo decepti sint.
Quod mens primi parentis aliter in huiusmodi quam cetera.
Quomodo peccatum originale a parentibus transeat in filios.
An secundum animam an secundum carnem.
Quod per carnem traducatur peccatum quo modo ostendatur.
Caulam corrupti omis ostendit.
Carnis ex qua peccatum sit in anima.
Quare dicitur peccatum esse in carne.
Utrum causa originalis peccati que in carne sit culpa vel pena.
Quare dicitur originale peccatum.
Quomodo originale peccatum dimittatur in bapto.
Utrum fedatur quam exhibeatur remittitur in bapto diluatur.
Utrum illius concupiscentie deus sit auctor.
Quare illud peccatum imputetur adae.
Utrum illud peccatum sit necessarium vel voluntarium.
Quomodo deus unigenitam animam corpori sensibili sic mirabiliter uniat.
An anima sit talis qualis a deo creatur.
An anime creatione sint in diuersis natalibus equales.
An peccata omnium precedentium participiali originali exhauriantur peccata.
Quomodo nullo nunc peccato primo plura repurgamur.
An peccatum adae sit grauius ceteris.
An illud peccatum sit primis parentibus omnibus.
Quomodo peccata parentum inferantur filios. in universum.

De peccato actuali. Cap. ix.

Quae sunt causae et ea peccati prima.
Quae sunt secularia causa malorum.
Quod in nisi in bona re sit malum.
Quod mihi fallitur dialectica regula de contrariis.
Quid sit peccatum. De peccato.
Utrum mali actus maximum peccatum esse corruptio vel privatio boni.
Quomodo peccatum sit corrumpere bonum nisi sit.
Quale se homo elongat a deo.
An pena sit privatio boni.
Quod quedam simul sit peccatum et pena peccati. quedam peccatum et ea peccati.
Aliqua unum peccatum et ea et pena peccati.
An peccatum sit ea peccati idem numero peccatum est.
Quod in omne peccatum est pena peccati.
Utrum peccata aliqua eternaliter sint pene peccati.
Quod est peccatum et sit pena peccati. peccatum est ab homine pena ade.
De quibusdam quae modo nature peccata sunt et pene magnum est pati nature peccata in sunt.
Quod aliqui putant malos actus nullo in esse a deo.
Ex quo sensu dictum sit deus non est auctor mali.
De voluntate et eius fine.
Quis sit bonus finis et carnalis.
Quod ois bone voluntatis unus finem huius. et tamen quedam duo sint finis secundum.
De differentia voluntatis et eius finis.
Quare voluntas dicatur peccatum cum sit de naturalibus quorum nullum aliud peccatum est.
Quare actus voluntatis sit peccatum si actus alias potentias in ois peccata.
Ex quo sensu dicitur naturaliter omnis homo velle bonum.
An ex fine omnes actus pensari debeant ut gratificetur finis ois

sunt boni uel mali.
An omnis ignorantia ratio infidelitatis sit mala.
Quibus modis dicatur homo.
Quomodo intelligendum sit illud peccatum a deo est voluntarium.
Utrum illud nusquam nisi in voluntate peccatum est.
Utrum ne in voluntate peccatum.
Quod mala voluntas est voluntarium peccatum.
An voluntas et actio mala meo dem ratione non sunt unum peccatum et plura.
Si peccatum ab aliquo committitur eo sit usque permittat.
Quibus modis accipitur remissio.
De modis peccatorum.
Quomodo differunt delictum et peccatum.
De vii principalibus vitiis.
De superbia.
Quomodo superbia dicatur radix omnium malorum et cupiditas cum superbia non sit cupiditas.
De peccato in spiritum sanctum.
De potentia peccandi an sit homo vel diabolo a deo.
An aliqui videndi sit potestas.

Explicunt capitula incipit liber secundus de veritate creatione et formatione corporalium et spiritualium et aliis pertinentibus ad primembria.

Beda.

Strab. Plato ria dixit p̄ncipia.

Qr quare ōnes p̄ncipia creatura. Qr quis creare quid facit.

Qr quo sensu dr̄ dās aliquid facere.

Qr humiles esse.

Aristotel. de sūmo bus.

Beda

Aug⁹ in ench.

Qnom distinguitur sit rōnalis natura.

Qd creatura sit rōnalis

Qd quid creatura sit rōnalis

Qd quare creatus sit homo ut angl's.

Qd quare creatura sit rōnalis

Qd quare creatura sit rōnalis

Qd quare creatura sit rōnalis

quer. quare ut ad quid facta rōnalis creatura.

Cvm g qr qr. ad quid fca sit rōnalis creatura. bussime respondi por. qr di bo uti ma suam imitare. vult ne nempe pr e seruire dō ei fruere. fcs g angls. siue homo qr dim di e. non qua ōnes dcs. maxime beatus. at ut is imigit ostendo qm bonor mor. ñ egret. h ut seruiret et ac frueret eo. cū seruire regnare est. Jnh enī pfect seruientī ille cui seruit. Sic fcs Et hic fcs e homo qr dim. i. e homorum dō seruiret ei seruiret. ma mundi fcs imago sic mundus e qr homē. s. ut ei seruiret. seruiret homini. Potuit e g homo i medio. ut i ei seruiret ita. ripe seruiret. ut acciper unicq. a refluere et totum ad bonum hominis. i qd accep obsequium. i qd impendat. Jta enī uolunt dcs. h ab homine seruiri. ut ea seruitute ñ dcs. h hō seruientī unaret. et uolunt ut unus seruiret hoi. i ger ñ simul unaret homo. Totum g bonum hominis erat. i qd prin e qr fuit. uter qd factus e ppe. Ofa enī ut aut aple mia sunt. s. supiora. i equa. i infe riora. Supiora quid mia s. ad pfruendū dcs unat. Equalia ad ornatū s. angli. Quin i si in nob sunt supiores. in hiis erunt eccles. q unus mi sunt. qr ad usum nobis fcs sic res dnor. dūr ee famulor. ñ dnō. h qr sunt ad usum eor. ip̄s ange li unq̄ dam sēpare loci. nob seruire dūr. unum qr nos in unitatem unamus. Qō ñ di e homine qd mispiā aliqui mispium homo mundum repnat. qd factus sit pter reparan fcs sit pr reparatōne ange lum. angelica ruina. qd ū ma est melius gendum qi ñ fuisset homo fcs si ñ peccassit. angls. Et qr uno atual cās. s. ut pequal. h i ñ multa genera sūa g sunt su piora. i equalia. ma i sunt inferiora. qr ad ser uiendum nob fcā. Solet i qri. Cum maiores dignitatis ee uideat anmas. ab qr corpore pmanssit. cui unita sit corpi. Ad qd pōt dici por. qua dcs uoluit. uoluntatis et causa qr rem oa ñ e. Secdo aliē dici por. qd uo dcs uoluit eam corpori unari. ut in humana actione ostenderet nouū gremplum beate unionis. q est unio dni i spīm in qua diligimur ge toto ee de mundi fa cie ad faciem. Putaret enim ēatura se ñ ple u nari. creatori suo. nisi ap̄ in quantū ut eum tota mente diligeret. i cognoscer et mihi uideret spīm qui ē excellentissima creatura. tam intime i. earum que de ētie. minima dilectione unire. ut ñ ualeat ar tari ad hūc uelit eam relinq re. sic. ap̄le ostendit. dicens. Nolumus corpe ee ignorare. h siquis uelit. p qd ostendatur spīm ēatum spīm unit eam ne habit anne unire. p exemplo g fuit sanctorum. que unit dim. i spīm rōnalē unificōne eiusdem pfruenda erat anmā cor poreis mansionis. ut ei unis manionibz copulaut. sicut heam. p mariam fecit ad unit. seruium ne gre uit. ut seret homo. qr si potuit dcs tam dispa rem excipi naturam. i anime unificatōne unam. i anmam tam ā sumpsit. i angelum. nequaq̄m ei impos sibile fuit. rōnal. i creatura humiliare. ut ei longe inferiorem ad suę gl̄e participationē sublima re. Cum g p exemplo rōnal. spē impartit usq ad eternum ut eum corpi humiliatus. ē. sic fecit mihi unus de pōtus iudeorum. addidit dī. pro de natur. p motivum ē eor. corpe glificato. ad eternū illor. q mihi sua p̄sentia. p̄parat sublimari. ei ut qd unus ge dispensatione caroli sit acceptat. o. ne p motivum p gratiam eiusdē. accipet glificat. sic g. adunat dcs rōnalem spē natura secū. p arbi trio uoluntatis sue disponent. illis quos in sua pur. mat. relinq̄t. sui sunt in celo mansiones. illis u ās corporibz ut eis sonaliat. de eisdem m ēta habitationem eternum. ut usq regnam. p onens obedientie. quarum illis ab eo ū erant ñ ade rent. illis ab eo ū erant ad id ū ñ erant. ascē derent. sicut magis dcs homini ge duplici sub stantia. corpe de ēta fingens. aiam ū de melio ri. s. ō i unit. s. anime corporibz. ut i ei dō famulantes. maiorē mercedem coronā. Post Ex p̄missis appareret. Sequenti humanā de ci rōnalem ēaturā. cum ipsa agendū e. i in angelica i humana. plus de dignitate. i ange lis distinctam. Quare alia tota est. spūal. i. anglica. alia ge parte spūal. ge parte corpoal. i. humana. Cum magis de his ētandū sit. s. de spūali. i corporali ēatura. de rōnali i de ñ rōnabili. Primo de rōnali. i spūali. i. de an gelis agendum uidet. ut a. eorum ēatura. ad cognitionem ēature dignioris. rō nostra ītendat deinde ad ois dationem corpoē. cum illi que est

Quo. Quo. Quo. Quo.

De mōtamis.

Quo.

Quo. Quo.

Quo. Quo.

Quo.

rōnal' q̄m illud que non ē rōnale descendat.
ut rōnale mereat' sēm emī tpūs creatur.
ēt creatur' aīe angelum sequat' do cōmī.

De anglica nāq; natura. ꝯ primo Que ordinā
de sideranda sūt. q̄ creata sūt. da sunt de
mbr rqual' fēa dum primo de rē. angelis.
Deū qual' effecta. actione q̄ mundā. rōne
q̄ mundam. de creatione q̄ rordinib; ordinor
ōtinā. rde officiis. ac nominib; aliis q̄ plib;
aliis dicenda sunt. Q̄ fuerit sunt angli p̄us dic.

Quedam auctor. quo indemur sibi obuiare. vel amicum rel. ...
indem' q̄ ante omnē creaturam creati sunt an
geli. vñ illud primo omnium creatum ē sapīa q̄
intelligit' de anglica nāa. que nūq̄a sepe in
ra sapīa rlur dr. sam sapīa illa q̄ dō ē. creata
nō ē. filius enim sapīa pr̄is est genitura non facta.
nec creata. rnota unitas una sapīa ē. que nec
fēa. nec cāta ē. nec genita. l' procedens. De anglica
g̃ una illo accipiendū ē. de qua dicit scīptura.
qui fēa ē. s. primo oīum. Si rursus alia scīptura
dicat. In principio cāuit dō celum rām. in
ppā. Immo tu dīc cāta. fun. ropa. ma. mare
sunt celi. ec indr̄ q̄dam metaphorica. aut. grā
seruonib; istis. dam si primo omniū cāta ē. sapi
entia. omnia p̄ ipam fēa sunt. rma p̄ ipam
fēa sunt. celum rām. rra. rpa fēa sunt celi
rām. ꝯ. Si in principio cāuit dō celum rām.
nō factum ē añ celum rām. nec ipa sapīa
fēa ē. ante celum rām. cum g̃ h̄ contraria inde
sunt. nec inscīptura dicta fuit fuisse aliqd
ē creatum. Requiram' intelligentiā istarum.

Videtur quod sit renouandum docet
renouandum. q̄ simul primitias auctoritate
creata ē spūalis creatura. rante determinatas.
glica. rcorporalis. Secūm q̄d p̄ accepi illud sa
lomonis. Q. in unum principium cāuit oīa simul.
r. spūalem rcorpalem naīam. rma ni p̄ ipr.
cāta sunt angli. quam illa corpal' materia. ut e
lementa. rni primo omnium cāta cāta ē sapien
tia. q. rli ni ipi. procedat. ni dignitate. Quod
aut simul cāta sint spūalis corpalis q̄ creata.
mō sup̄ grecismum apte ostendit dicens. Q̄ celi
rām spūalem corpalē q̄ cātum intelligi. rh̄
cāta in principio. s. ipso l' in principio. q̄ primo fēa s.

Ante ea enim nich̄ sēm ē. nec Q̄d nich̄ sēm ē ante
ē. ipōs sēm ē. ante spūale celum rām nec
langlicam naīam. rante ce / ē ipōs ē ipe. ut ce
pestalem. s. materiam illa. vñ. materia sē sm̄ ge ipe.
elementor. rsulam. illa enim ē ipe creata sunt.
nec ge ipe. nec in ipe sic nec ipōs in ipe cāuit
cāuit ē. q. ni sunt ipe p̄quam cēt celum rām.
vñ aug' in li. de ē. dicit. Q̄d dō sunt dīc. antequam
cēt ipōs. vñ in ipr. cep cē dīc. q. dīc sunt ipōs qui
cē cepit ipe. nec unq̄ ipōs cep cē. in ipo. q. ni esset
ipōs. antequam inciperet ipōs. Q̄d simul cum ipe. vel
Simul ꝯ cum ipe fēa ē. mundo cep corpalis r
corpalis rspūalis cātu. rsimul spūal' cum
cum mundo. nec fuit anima anglica cātura.
q̄m mundo. q. in aug' ait. Nulla creatura ē añ
sela. h; a' sēlis enim q̄bz cep. scīpe ni sic explicam ad
mi. aliud indr̄ semper dicens. Deus nulla nec
rum ni ipse. impleuit annos. rq̄nal' put ce
mater. q̄nta ipa. q̄nta sel'oy augmet. fuisse ar
bitrandum ē. inquib; anglicā. dnacionē. cessaq
ordinē. seruuerit. do absq; ipo. mebz anp̄ ni
si ris. rdō iubente sustinuit. his ūbis quidā
adūersar. q̄runt cū mundo cepisse ipōs sela
re. h; ante mundum genuisse ip̄ celum. sine
materia. rin eo immediate. rin ipōs
astruunt anglos dō iubente subsistisse. cep
seruisse. sos aut q̄ put dictum ē. procepto mei
ligeme nr̄i magr̄ appbant. salua ni reuerentia
seruato. In quib; mebz temere asserendū ē. ni
hil ieronimū dixisse ni ma sermonem. h; alio
opinionē refellendo arbitrantur. vbi angli
am ostensum ē q̄ cāta mor cām fuit in em
fuit anglica natura. sic pyreo. s. q̄ stam factū
arrendendū ē ubi facta an anglis fuit repleta
fuit. testimonijs q̄rundā auctoritatū. tum
eudem monstrat. angelos añ casum fuisse i
celo. rni corruisse. q̄dam. ppr̄ superbiam. alios
ū qui non peccauerunt illic p̄stitisse. vñ michi
glio dīc. ait. videbam sathanam sic fulgur
cadentem de celo. nec appellat hic celum firma
mentū. q̄ sēcā die fm̄ ē. h; celum splēdidū
q̄ dr̄ empyreum. rignem. a splendore ū a ca
lore. q̄ statim fm̄ anglis ē repletū. q̄ ē supra
firmamentum. rultō empyreū quidā gr̄ potius
rum sacre scīpture nomine celi. intelligi no

De angelica / do 2a / q̄nct. 4 ar̄ticē. Prima ꝯ q̄ angeli creati sunt simul cū materia ut dicit
vide gen̄ primo q̄rto. creauit deus etc. ert / r spūalem corpulē q̄ creatura. 2a ꝯ q̄ illa no sp
creata in tpe sicut nec tpe creata ē. nec tpe. sed angeli imp̄ materie etas et tempus creatu
empyrea simul spūalia creata / 3a ꝯ q̄ angeli creati sunt. necessit empirea q̄ probat q̄ ecclia beat
q̄ deus legitime coronasset / 4a ꝯ q̄ corporalia creata et spūalia antiq̄ materia formis et sua
creata fuit / si spūalia forte q̄ gustatione beatus q̄ addeat q̄ amore formata / obiecta ꝯ 2a q̄ sed
ost. q̄ ir dicit 2a q̄ st luc fer. extendat medium non ēqualitate dei nā deo purificari volebat

q̄ ꝯ primo 2e 3e 4e simile empyreo
sit [illegible] simul cū primo tempore
i spūalib; creaturis ante
corporalib; sextum

Strabo.

Beda.

Aug.

Solum.

lmur ú ſcpm'a dicm. Jn ꝓncpio ẽauit. dꝰ. ce-
rꝝ. celum mꝰ. ſtrabo ñ uiſibile firmamꝫ hꝰ
appellat. ſ empyreum. i. igneũ ſ intellectuale.
qꝰ ñ abardere ſ aſpendere dr. qꝰ ſtatim factũ
repletum ẽ anglis. vñ cum me laudarem aſſ
mantma. rc. de hꝰ qꝰ beda ma am. hꝰ ſupꝰ celum
qꝰ a uolubilitate mundi ſecretum ẽ. Mgr ut
ẽauum ẽ. ſcõs anglis impletum ẽ. qꝫ ꝓncpio
cum celo. rũ odnos reſtat dñs dicens. Veras
ẽ me laudarem. aſtra mantma. nubila ẽ
os filij di. aſtra mantma. rfilios di. eoſdem
anglos uocat. celum enĩ inq̃ poſita ſ lumina
mantã ꝓncpio ſ ſcõa dne fcm ẽ. ſe hꝰ liquet
qꝰ in empyreo omis anglꝰ fuerunt. añ quoꝝ
ꝓpriam ruinam. timul ꝙ creatꝰ ſ anglꝰ. cum ce
lo empyreo. rẽ informem matiã oĩũ corpalium.
Simul ꝙ uiſibiliũ. Ad ſimul ẽauit ẽ uiſibi
rerum matiã. rũ. Unum rez matiã. rũi
ſibilium natũ. o dnã ẽ. bilũ natũ. rnatiam ꝙ
rum. informe ſ fuit ſcdm. informis ſcdm ali
quid. rformata ſcdm aliq̃d. q̃. rformata
Hẽ enĩ corpalium matiã. rfula ſcdm aliquid.
rpriatã. q̃ ſcdm gnũ chaos dicta ẽ. i illo gr
eco. odcionis ꝓ matie. rformã. rfuſionis hui.
rũ hui formã diſtinctionis. rdiſcretionis. donec
ꝑa formarẽ. acꝙ diſtinctis. receptis ſpẽb. ca
ſpualis. rangelica natã in ſua odcione ſcdm na
ture habitum formata ſint. rũ illam q̃m ꝑ
ea pulcritudinem. rſuſionẽ a ẽatore ſuo acceptam
erat formã ñ hui. ſ erat informis ſine illa.
vñ aũ multiplicatꝰ ꝓponens ꝓmiſſa ũba ge
neſis. ꝑ celum dñe intelligi informẽ naturam ſpi
alis uite. hic ufer. ꝓꝰ grille ñ nihil ad ẽatorem
m q̃ formatꝰ. ꝓmum corpalem matiam ſine oĩ
qualitate que appareret in matia formata. Qꝰ
re q̃ri ſolet ſi in celo empyreo ñ dicat fuiſſe
fuiſſe angli. q̃ ſtatim facti ſint. ſcr. ſcdm ꝙ
quoñ ut legim. in ẽſaya. ſaꝰ. m. aſcendam ſ
dñe lucifer. aſcendam in celum. rc. ẽ ẽat in celo.
celum. rgratabo ſolum meũ. rero ſimil' altiſ
ſimo. ſi ibi celum uocat di. excelſitudinẽ. cui
parificari nolebat. rẽ uite. aſcendã ſ celum. r
ad equalitatẽ di. Qualeſ ẽ ſũt angli. niſi. ex
cce oſtenſum ẽ. arbitrũ ſuũt in ꝓncpio inno
ũ anglꝰ fuerunt mox ut ẽa fuit odcionis

ſunt. nunc ſequenꝫ ẽ. inueſtigare qualeſ fue
rũt inꝰ ꝓncpio ſue odcionis. Et. inq̃. dꝰ.
anglꝰ inde ẽ arbitrũ inimo ſubſiſtentiã
ſue ſ. ẽatura ſimpleꝛ. rindiuiſibilis. rimatia
lis. rdiſcretio ꝑſonalis. rꝓnem intima. intelli
gentia memoria. rvoluntas ſue dilectio. libũ
q̃ arbitrium. rſuba inclinande uoluntatis. ſi
ue ad bonũ. ſiue ad malũ. facultas. potentia.
ꝓ libũ. ar. ſine uoluntaria. rcoactione. ad ut
libet ꝓa uoluntate deflecti. An oĩs ſũt equa
le odendũ ẽ ut in ſuba ſcdm anglꝰ. rut
ſpualis. rſapia rnalis. rlib. vns. ẽ. in ẽatura
ẽat arbitrij: que omnibꝰ meruit. ſapia. mi
ſi equaleſ ſũt ut ſit ꝓma. Utute arbitrij.
odcio. de ſuba. ſcdã. de forma. ẽtia. de poteſ
tate. ꝑſona quippe ſuba ẽ. ſapia forma. arbitrij
poteſtas. rad ſubam quid ꝓnet. naturaliter ſubſi
ſtat. ad formam ũ intelligentie ꝑſpicacitas. r
ad poteſtatem uoluntatis rõnalis habilitas. Si
le ẽ ẽatie rõnalis que ꝑſone erant. ripſe erãt
natie ſimpliceſ ac una immortaleſ. differentie
ẽatie. rimutabilitatis. rdifferentie ſapie ꝑſpicacita
tem. acꝙ differentie arbitrij habilitatem. ꝓ
ut huiuſce intelligunt. hic accipiꝫ ñ nulla diffe
rentia ẽ ſcdm ẽatiam. ac formam. rponde.
ꝙ quam enĩ alijs meliorẽ ac dignioꝛẽ ẽatiam
am. rformam huius. ralia alijs lemoza acꝙ
agiloa ſint. ad hunc ꝙ modum ꝓcedendo
ẽ. illaꝰ ſpualis naturaliſ. ſuementeſ ſue puri
tatis. rgrecellentie. rin ẽatia. rinforma. rin
facultate differentiaꝰ accepiſſe. meridio
ſue odcionis. quibꝰ alij ſuperioreſ. alij inferioreſ
ſi ſapia. ſtituerentur. alios maioza. alios minoza
dona ꝓſtantiſ. ut qui ſit ꝓ natia bona alijs ge
cellebant. ipſi ſ ꝓ munia gie eiſdem ꝓ ẽatie.
Cum enim natura magis ſubtileſ. rſapien
tia ampliꝰ ꝑſpicaceſ ẽatum. hui ſ maioribꝰ
gie muneribꝰ ꝓdita fr. rdignitate. excellentio
reſ alijs ſtitui. Qui ſi natura mutꝰ ſubtileſ.
rſapientia mutꝰ ꝑſpicaceſ odcti ſunt. mino
ri gie dona habuerunt. inferioreſq̃ ordi
nati ſunt. ſapia di. equo modo mihi cuncta
ordinanti. In ipa facultate arbitrij differ
entia animadtenda ẽ. ſcdm differen
tiam natie ẽatie. rdifferentie odgitionis. r

Hic dñe qꝰ dñe
ſeruiendi fue
runt mihi.

ꝑ ſimilitudi
nẽ corpm ea
ẽ oſtendit.

Scdm qꝰ ſi
dandum eſt:
differentia fa
cultatis arbit.

Actꝰ dꝰ iij. q. tinet actꝰ archiꝰ ꝓma ꝙ angelus in micto ſue ſubſtantie ſeu ſubſiſtentie ſit attributa ẽ tripl. ſ̃ natiure
ſimplicitas ꝑſonalis diſcretio. mentalis. vigor. ingenioꝝ intelligentia. et voluntas ſue dilectio. et liberꝫ arbitriũ. ꝓma duo
ad ſubaz corꝝ ꝓmet. ſ̃ ij. ad formã. ſ̃ iij. ad ꝓtate. ſ̃ iiij. ꝙ ñ omes angeli ſint equales in ſubſtantia ſpuali. et intelligen
tiali. et libero arbitrio. omes alij in ſũmis alij ſuperiores diuina ſapia ſint conſtituti. ita tñ. q̃ ꝓ iſta compatiõ ſ̃m magꝝ
et mi. nulla in ſimplis in nã nulla ignorantia in intellectu nulla ueritas in corꝝ arbitrio intelligẽtia. ſ̃ v. ꝙ. dr. qu ita magꝝ
ſubtiles et ſapia ampꝝ ſpiritus creati ſint hij. qui maioribus ſue munibus ſint predicti et dignitate excellentiores cꝝ
alijs conſtituti. ſ̃ vj. ꝙ ſed angelus diſſens vigor et ſubtilitas nẽ infirmitate ñ aduerit minor. q. cagmis ſapie
ignorantia ñ ingerit. ſ̃ tẽbras in ſũmis nulla arbitrio ueritate impedit. ſ̃ vij. ꝙ aliq̃ ſint ẽatie et ẽatia ſ̃ q. ſ̃ ſpue
et indiſſolubiles et immortales. ſ̃ viij. dr. ꝙ omes angeli creati ſunt bam et ſine aucto uſq. ꝙ ita nacti ſed no
dd ꝑ meritum ꝑditi q̃ ſtantibꝰ appoſite fuerint. ſed ñ cadentibꝰ et ꝑ aliq̃ mortua inter creatꝰ et lapſum. ſ̃ ix. ma
ꝙ angeli ante caſu malos et confirmatos bonos ꝙlitatem ingenioꝝ malem habent ſ̃ q. facti erant et ago ſti
erant et qd facti erant. ſ̃ x. in mutabs natiam et ẽatie bonꝝ et mali et q. appetend. et q. reſpuend illis
ſint. ſ̃ xi. tenet angelꝰ tue dilectionis habent uale q. dd et ſe diligebat. ꝑ q. in ñ meretur
Ut ſpus ſuauis ſunt angelus. ſ̃ xij. q. ſ̃ ſancti ſ̃ bom. ſue creati. ſimul. ſ̃ cadentibꝰ
ꝓmittes ſue ẽatura ſ̃ ſtantia

Qd nec mmo renuntiat nāe mfirmitatē. nec mmo gr mmo sapiē tie ignoratiam nec mfelix libat necessitatem v ouem.

mtelligentie um. Et sīē differens ingeī subtilitas nature mfirmitatē ñ adducit mmo ergo gmo sapiē. ignoratiā ñ mgerit. sic libat mfiōr. nullam arbitō necessitatē uolumtatē mponit. Et cōmuna ⁊ equalia habebant. Et sīē mpōdictus angli differebant. erāt angli. ma ⁊ quedam cōa ⁊ equalia habebant. qd ipē erant. qā indissolubili es ⁊ immortales erant. cōe omnib ⁊ equale erat. Jnsubtilitate ñ essentie ⁊ mtelligentia sapientie. ⁊ libertate uolumtatis differentes erant. hās differentiones mtelligibiles. ñ sensibilium natūrā. ille solus cōphendē potuit ⁊ ponderare. q̄ cuncta fecit. mpondē. numō. ⁊ mensurā. Illud q̄ mtelligatione bonū ⁊ malū. usū ñ dignum iudicat. qō ⁊ aplis ñ usū cām sint. augere quiēti solet. verum bonū ⁊ malū. sine mora fecit. mter cāos sint angli. ⁊ an aliqua mora ñ ⁊ lapsum. fuit mō cātionem ⁊ lapsum. Et sine mora. ⁊ ipō creationis gaudio ceciderūt. Optimo quorundam dicentiū angelos in malitia creatos. ⁊ sine oī mora fuisse. Putauerūt quidā cām angelos qui ceciderūt cāos ee malos. ñ libō arbitrio in malitiā declinasse. ⁊ in malitia a dō factos ee. nec aliquam fuisse moram inter cātionē ⁊ lapsum. ⁊ ab instanti apostasie. alios ñ fuisse plene beatos. Quin oppinionē suam munire auctoritate aubi sup ee nesim ra ducentis. sīon frustra putari potē. ab instanti ipīs diabolum ceciderit. nec cum sēis angelis pactum aliqñ iuisse. ⁊ beatū. ⁊ mox apostatasse. vnde dominus am. ille homicida erat ab initio. nitatē ñ stetit. vt mtelligam. q. nitatē ñ stetit. ex quo creatus ee qui staret. si stare uoluisset. Idem in eod. sīon frustra inquit putandum ē ab ipō instanti. ipīs. l. ōdictionis sue diabolum ceciderit. nūquam nitatē stetisse. vñ quidam in hāc malitiam libō. ar. ñ ee. flexum. ⁊ in hac quamuis a dō putant ee creatum sed illud. beati Iob. hōc ē inquit unum figmentum. qd ferunt dās. ut illudatur ei ab angelis ei. ⁊ ppha ait. Draco iste quē fecisti ad illudendum ei. tanquam ipō sēs sit malus nitatō. ⁊ di

abolus non uoluntate deputat. Hui aliq̄s testimonijs utunt. qui dicunt. angelos qui ceciderunt cāos fuisse malos. ⁊ sine mora corruisse. eos ñ qui pstiterunt ptectos. ⁊ beatos fore et beatos astruunt. auctoritate aug. qui sic genesim exponit. q̄ celum sīgrauit. creaturam spūalē q̄ ab exordio quo facta ē. ipfecta. ⁊ beata est semp. Alios sententia pbabit. qui dicunt. oēs angelos cāos ee bonos. ⁊ aliq̄ omnes angelos fuisse mortalem nitatē. et cāos ee bonos. ⁊ in ipō cātionē omē. ⁊ culpam. p̄ exordio bonos extitisse. ⁊ sine uicio. fuisse. ⁊ innocentes. si ñ iustos. ⁊ immortales. et cāos hūes. sondum em pfecti erant. in quib quedam labi. appōit fuerunt mfirmatione p gram. Alios plūbus. ar. supremis. ñ eadem bus. Aliquam ⁊ fuisse maculam aīm inter cātionem ⁊ lapsum. l. ofirmationē. a milla breuitate ipīs omnes bonos erant. ñ quod pfecti libi. arbitrij. ⁊ p creationis bñficiū. mutabiles erant qui stare potuerant. ⁊ ñ cadē pbona creationis. ⁊ cadē plūbus arbitrium. potuerant enim peccare. ñ peccare. ⁊ ñ potuerant pficē ad nitatē. nisi gra sup addereretur. que addita est quibusdam in confirmatione. et ad hoc ofirmandum uerum testimonio aug. q̄ sīm genesim. dicit. Angelicam naturam primo informē creatā. ⁊ celum dictum. p̄ea formatā. ⁊ hinc appellatā. qñ ad cātionem ē sibi. pfecta dilectione cohereret. vñ pulcre dictum ē. Jnp̄cipio. creauit. ⁊ ñ. ipea subaudimus. Dixit. dās. fiat lux. ⁊ facta ē lux. q. primo agitur. de creatione spūalis nature. ⁊ informitate. p̄ea de formatione eiusdē. Ro. q̄ obuiat illi. qui dicunt. angelos creatos fuisse malos. sion em potuit cātor optimi auctor malos ee. ñ totum bonū erat qd ex ipō illis erat. ⁊ totum bonum erat. qñ ex ipō totū erat. Et ñ pbatur. qd bonum erant omnes angeli. qñ primo fēi sunt. ⁊ ea bonitate qm natura mediante. acepar. Pbonem angelum ee illos manifestē. Deo auctore. ostendamus. qui dicunt angelos sēos oppressione eorum qui malos. ūba in iob determinant angelos cāos fuisse. quam illi. ple. inducebant. malos. putant. auctoritate. ⁊ ronē pbat. bonos fuisse creatos. ⁊ ūba p̄missa beati iob que

Aug. 2.

Auctoritate augustini confirmat ronem.

Rone idem augustini.

illi q̄ se mendacium quo in sum intelligēda
apte ra dicens: si² genesim. Dia inquit fēt ds:
valde bona natām g̃ angloz bonam fecit. Et
q̄ nullum ē ut nullo merito. Him aliquo qđ
creatur: ds damnet. ñ natām ꝫ voluntatem
malā punendā ee ēendum ē. nec ei natām
ee signficatam ī dr. hē mnium signū dr. sc̄
ꝫ cop̄ aerum qs̄ alii voluntī apte ds.
l'pam ordinatiōne di mq̄ eum ī unū fecit u
tilem bonū. l'pūs angli facturam. q̄ si pre
scīret ds voluntate malum futūm. fecit ñ ei.
prudens. q̄ntā de illo sua bonitate ēet factu
rus. signemū g̃ dicit. q̄ eum scīret ds eum
voluntate malum futūm ut bonus noceret.
ēnum ñ illi ut de illo bonū pdestī. Hi autem
fecit ut illudat ei. illudū enī ei. eum scīs pfī
rempō ee. sic ī mali hominel qs̄ ds malos fu
tos prudens. ēnum ñ ad sōs mutuatem ludum
eum p̄stat scīs. eoz rempone pfectus. ꝫ. ipe est m
nium q̄ precedit. antequāre. ī preparatu malicie.
Hanc illusio fit anglis mal. ī hominib; p an
glos sēs. quia subdit eis anglos malos. ī hom
nes malos. ut ñ q̄mum mutuē. ꝫ q̄mum sunt
ut p̄sunt. fecit apte ostendit. qualiō p̄dicta ī
ba rob. intelligenda sunt. ī angliam natām
bonam ēnam asserunt. Q̄ ñ intelligenda sic
em qualiō illa dñi. uerba dñi p̄missa dis
que sup̄ posuit accipi
enda sunt apte. ubi ī sua anglos ee creatos bo
que p̄dix uerba determinat. nos. ī p̄ canonē ecc
eundem docent anglos fuisse creatos dicte.
bonos. ī p̄ canonem nē posita aliqua morula
cecidisse ita mḡri. Q̄ p̄mus diabolus nun
q̄m mutate sterilē. nunq̄m beatam mutuo
tristē. ꝫ abunde cecidisse. ñ sic accipiendum
ē. ut malus a bono d̄o ēnus ee putetur. q̄ ab
initio ī cecidisse dicetur. Non enim cecidit sed
ī malus factus ē a quo eum cadere scīs ꝫ p̄ius sta
tum ad unitate se unit. p̄a potestate delectatus. be
atop̄ unq̄ dulcedine ñ gustauit. q̄m acceptum
ñ intendum. ꝫ nolendo accipe amisit. sui g̃
eas p̄scius ee non potuit. quia sapientia frue
tus ē pietatis. Continuo aut ut factus est. ee
cidit. non ab eo q̄ accep. ꝫ q̄d accepit ꝫ deo
subdi noluit. Hec hic apte declarat anglos

bonos ee ēnos. ī p̄ creationem cecidisse. ī fuit
ibi aliqua mora. licet brevissima. d̄o augen
firmat sc̄ ecclesiem dicens. Serpens hostis
contrarī unus. ī ni a principio nec stetit in
pectus. ī ueneni suī ambulauit. sic ad ā. ī ena
ñ stetit precaverunt. ī a serpens aliqui non
serpens. cum uipereo deliciarum mearet. ds
eum maledictam ñ fecit. Hec apte dicit p̄ canō
ne ni posita morula cecidisse. sc̄ q̄ illa uerba
sic accipienda ut dicit. homicida erat ab initio
l' mḡr. ī stetit in p̄ncipio q̄ sibi dī equalitatē
p̄misit. ut se ipm occīdi. qui hō dr in meridiē nec
mutate stetit. q̄ in ea ñ fuit. ꝫ ab initio ipis
ī stetit p̄ initiū ipis apprehendit. Poē ī ut
accipi illud. ab initio homicida fuit l' mḡr.
ī. gr quo homo adultus fuit. quē p̄ munditiam ī
mente p̄pitauit. ī falsitatē seduxit. Et p̄dictus
g̃ uiquer anglos omnes bonos ee ēnos. ī p̄ cre
ationem q̄dam cecidisse a bono. q̄ habuisse
si p̄stitisset. Q̄ ipl̄er fuit in anglia sapia ante
ic inquiri solet q̄m casum l' obfirmationē.
sapientia huius ante casum l' obfirmationē
erat mens naturalis. gratio ipl̄er. qua sciebant
q̄ sū erant. ī a quo sū erant. ī eam q̄ sci erant.
habebant aliq̄m bonum ī malum noticiam. mel
ligentel q̄d appetendum l' refugiendū illi foret.
Solet ī queri utrū an aliq̄m di habuit
aliq̄m di l' sui inuitē dilectionem uel
dilectionem habuerunt. Ad q̄d dici fm̄ ī incerti
por. q̄m naturalem habebant dilectionē aut memo
riam. aut intellectum. aut ingenium. q̄dam. ī sic aliq̄s
nisi diligebant. p̄ quam ei merebantur.
Post hec intendum ē. An p̄fectos. ī beatos ēt
urum p̄fectos. ī beatos fuit ds angloz an un
tos creatus ds anglos. an seros. ī impfectos. ī
miseros. ī impfectos. Ad q̄d dici potest. q̄ nec
in beatitudine nec miseria ēm fuit. Miseri. ī.
ante peccē ee ñ potuerunt. q. d. pecco miseria
ē. sed si non fuisset pecc. nulla eet miseria.
Beati q̄ nunq̄m fuerit illi q̄ ecciderunt. q.
sui essent ignari fuerunt. ī. pecci. ī supplicii
sui. Si enim lapsum p̄scierunt suum. aut
mutare voluerunt. ꝫ non potuerit. ī ita erat
miseri. aut potuerit si noluerunt. ī ita erat
stulti. ī maligni. Sc̄ q. dicimus. q. ī nō erant

Post hec ds iiij genesi tres gradus p̄ma gradus q̄ angeli non fuerint creati. Beati nec miseri ni quis vellet hos
appellare illud statum in quo fuerint creati. q̄ status nec erat beatitudinis nec miseriē. Q̄ ergo q̄ mali angeli nō sunt q̄ssi
sui esse nec futuri damnandi. neq; bni angeli sive futuri beatitudinis fuerint p̄sentij licet alij dicant. q̄ deo vadiate
ad futuram beatitudinē p̄sumendi in ame q̄ illud p̄babilig vide q̄ postea dicendū ē. Ad ea q̄ q̄ angeli creati p̄fecte p̄fecti
p̄m tempus q̄ que eis apparebat p̄m q̄ssi q̄ habuerint nō ame p̄fectos q̄ē p̄m nam q̄ quis q̄ q̄n q̄ q̄
debuit nel oppedire nō sic ad glificatē q̄ssi habuerint bni nec ēt fuerint creati p̄fecti p̄fecti omnīsali q̄ ei
nunq̄ nichil deest. et q̄is bona q̄uenerint omnīa ista ēm q̄ds deo p̄fecti. ē
q̄ no quidq̄ de angelis nō p̄ ēm nisi sit met beatum p̄fecti p̄m tempus tm fuerint
plissimi

ꝑsen̄ euenum̄ fuit nec est data est. cogimur eoꝝ
que fuer̄ erant. sup eos. Dom̄ ū q̄ ꝑsum̄
fore suę bnūdinis ꝑsen̄ fuerunt. vñ auō fr̄
genelim. Qr̄ ñ inquiū beatus nr̄ anglos sum-
qu̇ fuis pecc̄is atq; supplicij ꝑsentiſ non fuer̄
Ad iiij Ad vij Ad viij

Q Verū aut̄ cur non fuim. forte cōs diabolo
reuelare nolum quid factum̄ ꝑ passum̄ ēet
cer̄ū ū reuelare uolum. q̄ minuere manifu
ri ēent. his ubi uidr̄ aut̄ signficare. q̄ an
gli qui conuerſuri ñ fuer̄ ꝑsen̄ fui ſalut. ſō
q̄ beati ñ fuerunt. atq; angli qui ꝑsum̄
beatitudinem ō assūcam ꝑsecuturi. atq; de
ea certi spe gerūnt. vñ quodam ū iam be
ati erunt. Et reuera si ma fuiſſ̄ poſſ̄ uidr̄ dic.
aliquo ñ fuiſſe bonos. alios ū non. qui noſci
erunt euentū suum. Ad oppugnando h̄ dr̄ir.

Sed h̄ magis oppugnando ñ asserendo. s. qui
q̄ querendo dic̄ aut̄ q̄m angli qui ꝑsum̄
asserendo vñ. ut nunc oppugnem ꝑsen̄ sui bon̄
opponent. seqūter subditi. q̄ discernebā
tur illi aceruſ. ut dr̄s ritus quę ad uſ̄ pertinebāt
ñ reuelaret. aliſ ū reuelaret cum ñ pri sit
ꝑ ultro. q̄m aliquis peccet. non enim dāp
nat ꝑ innocentes. hic uidr̄ innuere. q̄ ñ
pecc̄is fiunt malis. nec pmanſuri. ſi fuim bo
num reuelauim. ſō q̄ nec illi qui ceciderunt
unquam. nec illi qui ꝑsum̄ usq; ad o
ſummationē beati fuerunt. quia bi ñ poſſunt
ēe. si de bnūdine certi non erunt. Et dampna
tionis incerti erunt. vñ aut̄ meoſ. dicē uidr̄
de anglis. q̄ in suo gr̄e beati ē ꝑsum. damp
nationis ſ. salutis incerti. quib; nec spes ēet
q̄ mutandi ēent. in metuti. summa ꝑsump
tio ē. De ñ enim beati ē ꝑsum̄ quib; est incer
ta sua bnūdo. Summā colligē ꝑdictoꝝ conſirmat

Ad ix Ad x Ad xi

Ergo ducit sequit. et anglos ante confirmatio
q̄ anglī q̄ certe ñ ē lapsum ñ fuiſſe be
atos. nunq̄m bi fuerunt. nisi bnūdinē ac
ceperunt. nisi bnūdinē aptac illum statū innocen
tiæ aliquis acceperit. illū tñ q̄ fuerunt ante confir-
matum innocentię. q̄ fuerunt ante pecc̄m. Ju
li ū qui ꝑsum̄ aut̄ suam bnūdinē sūam
deo reuelante ꝑsecuturi. ma spes certitudi
ne aliquo ñ beati fuerunt. l incerti certitudi
ne beatitudinis. ma aut̄ beati non fuerunt

q̄m reliquię credidum. Quidā aut̄ q̄d ꝑsul dic
tum ē. ꝑbabiliuſ uidetur. Respō ad id q̄d quere
bat. Ad hoc autem bat̄ an angli ēent certi.
q̄d querebat. ꝑsecuti. an imꝑfecti. dr̄. q̄d ꝑse
cuti. ꝑfecti. l imꝑfecti. si fuerunt secūm aliquid.
fuim. ēt. dici pot̄. q̄ quo. imꝑfecti secūm aliquo.
tam ñ ꝑfecti fuerunt. q̄ quodam alio imꝑfec
ti. Non enim uno ñ dr̄ aliquid ꝑfectum. sed
pluribus. Quę cr̄ebus ñ dr̄ ꝑfectum secūm ꝑsi. secūm
tuitiue. nam q̄ ꝑ. natum. uniuſalit ꝑfecti-
fectum tribus ñ. Est enim ꝑfectum secūm ꝑsi.
ē ꝑfectum. secūm naturam. et sic uniuſaliter ꝑfec
tum. secūm ꝑsi ꝑfectum ē. q̄ hr̄ quicq̄ ꝑsi re
quirit. conuenit secūm ꝑsi hr̄i. et hm̄ angli e
rant ꝑfecti. ad confirmationē. ꝑ lapsum. secūm
natum ꝑfectum ē. q̄ hr̄ quicq̄d debuim est.
l exigit natura sua ad gliſicationem. alij ñ ꝑfec
ti fuerunt angli p confirmationē. ut sit sci
p̄ resurrectionem. uniuſaliter. tuim ꝑfectum ē.
cui nichil unq̄m deē. a quo uniuſa quę sunt
bona. q̄ē solum dī. ꝑma g̃ ꝑfectio ē naturę
adam. secūda. naturę gliſicatę. tercia. naturę
incarp. Predicta bunter tang. addendū qualeſ fu

Quę valeſ fuę. ert angli in confirmatione. confir-
mati angli mutatione ostendum ē. bonos.
ſ. ñ malos. nec innocentes. ꝑfecti. q̄dam m. a
tuo ñ imꝑfecti. Beati ū ſi fuerunt usq; ad confir-
mationem. ñ bnūdo acceperant. utrum dictum ē.
ille stat innocens. et bonus. ſi quo ad eum sum.
Post hꝝ obiectio addunt De confirmatione. et confirma
Inquirere. qualeſ esse confirmationis. ma
ri sunt. dum dunꝛ cum confirmatione. ultione. et lapſu
et confirmatione. p̄ dationem nanq; inter cadentiū
quidam conuerſi sunt ad caritatem sanctam. q̄dam au
ſi. conuim ad dñm sunt et caritate adhere. Autem
odio hr̄e l inuidę. Inuidię nanq; mr̄ ē. superba.
qua noluerunt se parificare deo. Insuſitus q̄
inspectio reluce cepit. di sapia q̄ illuminari ſi.
Autem ſi. gratia sunt. illa quę autem ſi. illumi
nari a deo gr̄a apposita. Istę duo sunt. gratiam non
immissione malicię. ſi deseratione gr̄e. aqua de
serti sunt. ſi ma q̄ ꝑsul dedma subtraherent. ſi
q̄ unq̄m ē apposita. ut inuenit hr̄ ē. g̃ confir-
matio. qua diuſi sunt. qui natura boni erant.
ut sunt alij. sup illud bonum ꝑ ultra iam bonum.

Post hꝝ d' v. ymnet vij. gelicę. q̄ angeli mox ut creati sunt. quid deo adhęserunt ꝑ caritatē. quid ad eos ꝑtinet
sancti. et superbię prauitatē. et quid ad dñm fuerunt ad eos dilatati. apposita. quid aut̄ vero opertuit ad
nec substantiales habitus gr̄e. sed non apparentes gr̄e uerę tenti. Secunda gelo q̄ angelos quos. addend sunt. et ꝑ caritatē ad
herere. ad uerti ad eos gr̄e uel mundę. Immundi enim mr̄ et superbia qua uoluerunt se ꝑficare deo. Tertia gelo q̄ angeli ad
sunt creati. mutati. nec aut̄ volumtate. Sed ad uolendū abiles et per libertatē arbitrij. q̄ mutari et uolumtate
ſi sistere spontanee hoc bonum et hoc malum degerunt. Quarta gelo q̄ bonis angelis data fuit gr̄a. qua omnes motiones ꝑ
ꝑ liberum arbitrium q̄ ad ſ. ad bonum bono q̄ habebant. ad peccatum. ad malum bonum q̄ non habebant. non aut̄ data fuit eis gra
tia. qua quidam stans dicit. q̄ de impio pius fit. Quinta gelo q̄ bonis angelis data fuit gr̄a. qua sine aliqua motione. aut
certe gr̄a malis aut̄ non data fuit gr̄a. qua quidam autor. q̄ gratia stare potuiſſet. nec steterunt. Sexta gelo
Septima gelo q̄ bonum angeli impio confirmatione beati fuerunt. Septima gelo q̄ plus placet magis omnis q̄ diuit angelos
bonos beatitudine q̄ hnt. non meruiſſe ꝑ accepta gratia. sed nis merita. eos. q̄ quod nobis exhibitum hoc operibus. ei
dicat opposita. et ita primo precedit. meritum et intelligand q̄ omnis magis plus placet hodie non tenet. tenet enim die
q̄ mangelis primo meritum non precedit.

Hyp̄ gratiam. q̄ ex ut creati sunt. q̄ gratia non dederunt angeli ꝑ stantes deo adhęserunt

Dam ille corrupto p culpam mali⁹ uisio uultus
fecit⁹ auersio uoluntatis⁹ unde fiunt uoluntarii⁹
uoluntas uti⁹ q̃ libranis. de libo arbrio bñ
abebant enim oēs hōm. ar. qđ tangens do
ē libā potestatis⁹ habilitatis⁹ no
cens quid sit.
uoluntatis rōnal⁹. Potest enim uoluntate eligē
qđlibet⁹ rōne uitare⁹ & declinare. in quibꝫ ostēdit
hōm. ar. sic ēam fuisse uolentem. ait. Omnis⁹ q̃
habilis⁹ ad uolendum bñ & illud a p̃ cationem
spontanea uoluntate alij elegerunt malum⁹
alij⁹ bonum⁹ & ma discreuit deus lucē a tene
bꝫ sic dñs sēpuauit⁹ & angl⁹ bonos a malis⁹ &
lucem⁹ appellauit dñs tenebras uocauit noctem. q
bonos angl⁹ gr̃a sua illuminauit⁹ malos uo
luit⁹ reliquit. p̃ cationē aliquid datum ē stantibꝫ
p qđ nitantur nec nūm aliq⁹ sine gr̃a cooperans⁹
Sciant qđ uni⁹ p̃ cationē nihil aliquid collatū
sit p qđ nitantur⁹ & diligent dñm. dictum q
est⁹ est⁹ collata gr̃a cooperans⁹ sine qua nō potest⁹ fa
cere rōnalis⁹ creatura⁹ ad unitum unde cadere
etiam potest⁹ sine gr̃a adiuuante. Quia gr̃a indigebat angl⁹ & quia non.
Non indigebat angl⁹ gr̃a p quam iustificarentur. qui mali non erant⁹ & qua additigendo
deum p̃fecte⁹ obediendum adiuuarentur⁹ op
timus quidē gr̃a dicēda qua iustificat impi⁹ & de im
pio fit pi⁹. de malo bon⁹. cooperans⁹ & qua iuuat
ad bñ uolendum⁹ efficaciter⁹ & dñm p omnibꝫ diligē
dum⁹ & ad opandum bonum⁹ & ad p̃ficiendum⁹
in bono⁹ & iustum⁹ de quibꝫ p̃a plenius agemus⁹
Data ē g̃ anglis qui p̃stitum⁹ cooperans gr̃a⁹ p q̃
nisi fuissent ut dñm p̃fecte diligent⁹ nisi g̃ fuissent⁹
a bono qđ habebant⁹ & p̃ceptio⁹ ad mali bonū⁹ qđ nō
habebant⁹ & ē fal⁹ ita⁹ nisi⁹ p gr̃am cooperantē.
hōo⁹ ar. quę gr̃a aliis quia cecidit⁹ apposita nō
fuit. An sit imputandū illi qđ auerti sunt.
Deo q̃ aquibusdam dicit solet⁹ & ē imputandū
illi qui nisi sunt⁹ & nō nisi⁹ quia sine gr̃a nihil⁹
possunt⁹ & illa nō ē eis data⁹ nec culpa illoꝝ fuit⁹
qđ nō ē data⁹ quia in eis nulla culpa adhuc p
esset⁹ ar. Ad qđ dicā potest⁹ q̃m quibꝫ apposita ē p̃a
gr̃a⁹ & fuit⁹ & ex nūmi⁹ cor⁹. Alioquin iam nō esset gr̃a⁹
& ex merito⁹ qđ esset⁹ si autē gr̃a non daretur⁹ &
Quod nō aliis non ē culpa gr̃a non est data⁹
data⁹ culpa eoꝝ fuit⁹ q̃ ait⁹ & ceciderunt⁹

Quę sit gr̃a o
p̃ans⁹ & que co
opans.

dñs dixit⁹ ego
cecidi sic me
los⁹ & me sti

cum stare possent⁹ noluerunt⁹ & quoq̃ gr̃a appo
neretur⁹ sic⁹ alij⁹ p̃stitum⁹ & donec ita⁹ cadentibꝫ
p̃stipham⁹ est⁹ gr̃a ē apposita⁹ & p̃ter g̃ casuros
culpa⁹ mali⁹ & deprehendi potest⁹ & q̃ lucet⁹ sine gr̃a nec
erant⁹ p̃fecte⁹ quam nōdum acceperant⁹ & id nō qđ
est⁹ collatum erat⁹ in actione⁹ potuit⁹ nō cadere
& stare⁹ q̃ multi erant⁹ & qđ ad eum⁹ est⁹ compelle
rent⁹ & sua spontanea uoluntate declinauerunt⁹
qđ si non fecissent⁹ qđ datum ē alijs⁹ & quibꝫ dare
tur⁹ & nisi⁹ Quod angli in ipa confirmatione beati fu
erunt⁹ & uerum eam meruisse⁹ p gr̃am nō sibi
datam⁹ non ambiguū ē de his enim dubitari⁹ dubi
tari solet⁹ utrum in confirmatione⁹ & confirmatum⁹
ipa confirmatione⁹ bi⁹ fuerunt⁹ angli⁹ & an ipam
beatitudinē aliq̃ in uenerunt⁹ & qđ in ipa confirma
tione bi⁹ fuerunt⁹ p̃fecti⁹ & restantur auctoritates⁹
ratio⁹ & p̃stantia⁹ huius dicti⁹ & uerum⁹ & p gr̃am
nō sibi datam ipam beatitudinē meruerunt⁹ & am
biguum ē. Quibꝫdam enim placet⁹ qđ eam me
ruerunt⁹ p gr̃am q̃m in confirmatione⁹ & percepe
runt⁹ & simul⁹ & in eis unum⁹ & primū fuisse⁹ & dicunt⁹ & hoc
unum⁹ & p̃cessisse⁹ primū⁹ & p̃ gr̃am⁹ & causa⁹ Aliis autē
uidet⁹ qđ beatitudinem⁹ & q̃m recepturi⁹ & confir
mationē⁹ & p gr̃am⁹ & nō ap̃ operum⁹ & nō meruerunt⁹
dicentes⁹ & nunc⁹ & non fuisse⁹ & eis collatam gr̃am ad
merendum⁹ & & ad beate uiuendum⁹ & nō & eis da
tum ē bonum⁹ & q̃ mererentur⁹ & & quo beati⁹ & fru
erentur⁹ & qđ autē nō & primū⁹ & acceperunt⁹ & obsecra
nos⁹ & gr̃a⁹ & habita⁹ & gr̃a⁹ & di⁹ & obedientia⁹ & & reuerentia⁹ & me
reri dicunt⁹ & ita⁹ & primū⁹ & p̃cessit⁹ & unita⁹ & ubi⁹ & nō ma
gis placet⁹ & fateor⁹ & Q⁹ de malis⁹ & & immundis⁹ & a
Restat⁹ & sari⁹ & opus⁹ & restat⁹ & dam⁹ & credimus⁹ & nō⁹ & qđ
q̃m⁹ & ē de malis⁹ & & immundis⁹ & nō⁹ & fuit⁹ & & collig⁹ & & luci
immundis⁹ & quidam⁹ & plenius⁹ & ita⁹ & de⁹ & nō⁹ & fer⁹
& p gradu⁹ & quidam⁹ & corruerunt⁹ & nec⁹ & qđ⁹ & nō⁹ & fuit⁹
omnibꝫ⁹ & alijs⁹ & eadem⁹ & bꝫ⁹ & excellior⁹ & nec⁹ & nō⁹ & stante⁹
aliquid⁹ & eo⁹ & fuit⁹ & eo⁹ & fuit⁹ & dignior⁹ & sic⁹ & testimonijs⁹
auctoritatum⁹ & monstratis⁹ & & ait⁹ & enim⁹ & iob⁹ & ipse⁹ & Iob.
principium⁹ & uiarum⁹ & dei⁹ & & in⁹ & ezechiele⁹ & legit⁹ & tu⁹ & signa⁹ & Ezechiel.
culum⁹ & similitudinis⁹ & plenius⁹ & scia⁹ & & ratione⁹ & de
cor⁹ & tui⁹ & delicijs⁹ & paradisi⁹ & dei⁹ & fuisti⁹ & & quo⁹ & & ordine⁹ & exponit⁹
ait⁹ & Quamuis⁹ & in⁹ & eo⁹ & subtilior⁹ & & sit⁹ & natura⁹ & eo⁹ & magis⁹ & Gregor.
in⁹ & illo⁹ & & magis⁹ & & imago⁹ & dei⁹ & sunt⁹ & & insinuatur⁹ & impressa⁹ &
& in⁹ & ezechiele⁹ & legit⁹ & & Quis⁹ & lapis⁹ & & pretiosus⁹ & operimen⁹ & Ezechiel.
tum⁹ & eius⁹ & & omnis⁹ & angelus⁹ & & operimentum⁹ & eius⁹ & erat⁹

Pretea dñs⁹ & ut⁹ & ostenderet⁹ & uiam⁹ & & ratione⁹ & uiam⁹ & gratie⁹ & & ostendit⁹ & de⁹ & malis⁹ & & immundis⁹ & angelis⁹ & quid⁹ & & sit⁹ & futurum⁹ & & tradidit⁹ & & deus⁹
quid⁹ & actum⁹ & est⁹ & & q̃⁹ & q̃⁹ & luciferi⁹ & & similes⁹ & eis⁹ & ruinam⁹ & sint⁹ & & excellentiam⁹ & nec⁹ & meritis⁹ & & aliquis⁹ & sit⁹ & eo⁹ & dignior⁹
& & communicando⁹ & sue⁹ & nec⁹ & & & finditatis⁹ & sue⁹ & sue⁹ & & pendet⁹ & ni⁹ & & quid⁹ & creatore⁹ & sup⁹ & bonit⁹ & intim⁹ & & deo⁹ & voluit⁹ & se⁹ & esse⁹ & ita⁹ & & q̃⁹
luciferi⁹ & & illi⁹ & qui⁹ & perseuerant⁹ & & de⁹ & celo⁹ & empireo⁹ & & ceciderunt⁹ & & &

Cuna ut dic̃. ꝯ. malior; q̃uenone ceciderat
sunt. vñ ⁊ uocant̃ lucifer. sic̃ restatur ysaias.
Quomodo quid cecidisti lucifer. q̃ mane oriebaris
ce. qui ñ uidebo. si ut spe accipiem̃. Q. reste
ysidoro. p̃ q̃m cant̃ e eminentiã nat̃e. q̃ ñ
oriatur sãe sue. p̃pendens sibi ñ in creatꝛe.
superbum. m cantum. qd ⁊ dr se equare uolu
isse ut in ysaia dr. In celum ascendam. supra astra
celi exaltabo solium meu. ero simil' altissimo.
Simil' quo dr e uolum. ñ p̃ intentionem. sed p
equalitatem potestat̃. vñ ⁊ quo decidit sunt
Errant superbie nomo. de nomo sue superbie
celo. ⁊ de empꝛreo in q̃ cum aliis fuit. de
cidit e in istum caliginosum aerem. e oibus
suis p̃ncipat̃ ⁊ sortib;. Nam ut iohs ait in apo
calipsi. draco de celo cadens. secum trahit tertiam
partem stellar;. quia lucifer ille alios maior. nõ
solum cecidit. sed cum eo alii multi. qui ei in ma
licia ⁊ senserunt. eosq cadentes. hui caliginosi
si aeris habitaculum recepit. Et hoc ad nram
pbonem scim̃. ut sit nob̃ cã ꝯtidiani. vñ aplꝰ.
colluctatio e nob̃ aduersus p̃ncipes ⁊ potestates
mundi hui. aduersus rectores tenebraꝝ. de spũ
alia nequitie in celestib; q̃ demones qui sunt
spuales. nequitie. in celestib; ut turbulento aere nob̃ p̃
quo q̃ celum appellatur. habitant. vñ ⁊ diabo
lus p̃nceps aeris dicitur. Q. ñ e ei sessum in ci
Non enim e ei sessum in celo. habitare in celo. q̃a
habitare in celo. q̃a clarus locus e. ⁊ ame
nus. nec mira nobis in me hominem nimis ite
rarent. si ultra apli pet doctrinam ip̃am
canonicam. tradam in isto aere caliginoso q̃
ei q̃ carcer. usq ad xpi iudicium deputat̃ est.
tunc am̃ detrudentur in barathrum infer. m
sedim illo. ire maledicti in ignẽ etnum. q̃ p̃par
e diabolo ⁊ angelis eius. Q. demones alii alias
Et hic unt bonos angelos p̃sumut ⁊ hinc ⁊ alias
alii alios p̃sumut ita ⁊ mos placones
alii alios p̃sumut ⁊ alii alios subiectos quam
diu durat mundus angeli angelis ⁊ homines homi
nibus ⁊ demones demonibus presumut. sic mutuo oio
ens actuabit̃ plano. ut docet apls. hinc q̃ sedim
modum scie maiores ⁊ minores. placones alios
ac maiores ⁊ minores. Q. unde ens unum quam
ac. alius unus homo. alius unus mus p̃sumit vñ

dr spe superbie. spe luxurie. ⁊ hinc. q. de illo
uitio migrie p̃t homines reparare q̃ nosan̄
sin̄ e ⁊ q̃ nomine demonis dicunt uocant̃. s.
mamona. est enim mamona nom̃ demonis. q̃no
mine uocant̃ diuicie. secim̃ sanctã integritatem. Et ant̃
nõ e. q̃ diabolus in potestate hãt dare ⁊ auferre
diuicias eis uelit. Et q. eis utuntur. ad hominis
temptonem ⁊ decepcionem. Amos demones sunt
Solet ant̃ q̃ri. ant̃ omnis in isto aere caligino
so caliginoso aere sint. Eo an aliqui sunt ⁊ q̃
an aliqui iam sint inferno. q̃ nimis. Sed inferno
nõ credit descendant aliq demonibus simile
e. q̃ animas illuc cruciandas deducunt. Et q̃ illuc
aliqui semp sint. animas forte uexabunt. nõ poss e
auerso q̃ illuc animas detinẽt aut cruciãt. Q. ad
animas malor; illuc descendant. aut ibi puniã
tur. ex eo dictum q̃ xp̃c ad inferos descendit. ut
inde eos qui ibi tenebantur. educeret. Si enim inde
illuc descendebant. multo magis inde. ⁊ hinc ni
sunt auctoritas. cum inde eduxerit. manifestum ibi reli
quid. Nomen dat enim infernus. ñ absorbuit.
De lucifero aut̃ Q. quidam putant lucifer nun
q̃dam oppinatus. infernum religuisse. q̃ q̃ q̃
qd ibi relegatus sit. ⁊ dicunt xp̃m cum ad
ad nos temptandos dicunt p̃ius hoiem temptasse
non hãt nunc accessum. Q. a m se recessisse
apocalipsi legit. ubi dicitur quod mille anni
soluentur sathanas de carcere suo. ⁊ egredi ⁊ seduc
et gentes. qd erit nouissimo tpe. antixpi. qui
erit tanta tribulatio. ⁊ si ei por̃ monstrantur electi.
Quem ibi relegatum dñm. ab eo tpe quo temp
tauit xp̃m in deserto. uel in passione. inde ei est
ab eo. sp̃m putant p̃ius hoiem temptasse. ⁊ in
esse. ⁊ sedisse ab eo inde. ubi. nimis. infernum re
legatum. Alii aut̃ putant. ex quo cecidit. apparet
eum sui magnitudine illuc fuisse deiectum. Q.
Sed sive infernum deiectus sit lucifer. nõ hoc
sive ei. credibile e ei ei hoc potestate q̃ habeat
facultatem accedendi ad nos. q̃n habebit xp̃i. ant̃
xpi. antixpi. in q̃ fraudulenter ac molestos xp̃i
rer. operabitur. nõ forte dicetur tunc solutus. q.
nunc diabolus ei a deo potestas temptandi homi
nes. q̃a ñ non hãt. Q. demones semel uicta
Aliis q̃ qui ascii unde scis. ⁊ accidunt ampli
a pudice uiuentibus unanimis. ad alios.

Alii putant q̃ accidit illuc deiectum.

d. ꝯ bñ dictum ⁊ ei esse
sum sedem thronum. ⁊ in
gressa est. ⁊ q̃ tamen
fuit in gressa ut ar
bitror. ⁊ ingressus nuncio
rus. ⁊ ingressus //
dr. dei. p̃ius. et
p̃ius superbie. q. cecidit
sibi cum gressa
dicit. ut

e deorsum habitare nobis
sin̄ e ingressa

plato vg dic̃ iudicij
cruciabit̃ q. ad offensa
B plato nus nat dies

ꝓcellas aliosꝫ rumpendi indr adum· vñ ox. Pu
ro inquꝫ same qꝫ cū repugnantes achilsul illoꝝ
remouel· ꝛ umeremꝫ mutuam ḡrem demoñ.
uelim q̄m plmos eoꝝ unꝛmam· ne ultra fal
sis illusionib⁹ q̄ ab aliq̄ cōe caste ꝛpudice mulie
re uoluntas é. impugnare nec alium hoīem· hoc
aut quidam putant intelligentes· tamē de illo
meo mḡ sup aī ē. ut si de superbia aliquem ut
cōm rempt· ꝛ unam aut non uideam illum
ꝙ alium de superbia rumpere. Q bom angl ad dō

Supra dictum ē qō sunt confirmati ꝓgr̄am
angli qui plurimum· ut peccare nō possunt.
ꝓgr̄am confirmati sunt· ꝛ q̄ malu nec obdurati
ceciderunt a gr̄a dī deserti malo· ut bñ uelint
sunt· ꝛ bom quoꝝ uoluntas confirmata ē· nequa
ꝓgr̄am· q̄d peccare ē nequit. Quali ergo p malicia
a deo sunt obstinati· qō bonam uoluntatē hre·
sue bñ uelle ñ ualent· ꝛ si bonū sit qō aliq̄s uo
luntas· ꝙ aliq̄s aliq̄n fiat· qō dō multi fiat· unusq̄
illoꝝ bonum ē· multum fit· nec nisi bona uolun
tas illoꝝ uolunt· nec bñ illoꝝ uolunt· Q uide li

Sed cum nec bonus peccare bn· arbitrium hui⁹
ꝑsonæ· nec malus bene uelle· nec aliquis qui
q̄ bene operari· uidet qō iam nō habet flectere ꝑsonæ
libm· ar· q̄ minus q̄ partem flectendi in ꝑsona ei⁹
libm arbitrii ad utrumq̄ seruatur· uñ ieronimus tracta
tu de prodigo filio dicit· Scitis dō ē in quē peccā
tum cadere non posse· certa cum sint libi· ar· in utrumq̄ par
tem flectendi ꝑsonæ· hinc uidet dicere qō omne creā
tum in libo· ar· arbitrium· posse flectendi ad bonum ꝛ
ad malum· Qō si ē ḡ ꝛ bom angli ꝛ malu· ad utrū
q̄ flectendi ꝑsonæ ḡ ꝛ bom ꝑsonæ fuit· ꝛ malu· ꝛ mali
boni· Ad qō dicim· q̄ bom ꝛ ma gr̄a confirmati sū
ut nō queant fi malu· ꝛ malu adō in malicia obdu
rati sunt· ut nō ualeant fi bom· nec unq̄ hui⁹ li
bm arbitrium· qua ꝛ bom nō aliqua cogente
necessitate· sꝫ ꝓpria ac ꝙpontanea uoluntate ꝓgr̄ā
quā adepti· bonum eligunt· ꝛ malum respu
unt· ꝛ mali· similiter ꝙpontanea uoluntate a gra
cia destituti· bonum utrumq̄ ꝛ malum· sequn
tur· ꝛ hui⁹ mali· libm· ar· sꝫ depositum utriusq̄ cor
ruptum· qō surgere ad bonum nō ualent· Q bona

Bom uero arbitrium ꝓ confirmationē libertatis hui⁹
mirū uberius post arbitrium ḡm ante
confirmationē ḡm ante· ut enī aug⁹ tradit· in ench·

Non ō carent libo· ar· qua male uelle nō possit. Aug⁹.
multo quippe liberius ē arbitrium qō nō potest ser
uire peccō· sicut culpanda ē uoluntas cui no
luntas nō ē· aut libā dicenda nō ē· qua beati cē
sic nolunt ut cē miseri· nō solum nolunt· sic nec
prorsus uelle ꝓsunt· sicut ꝓsunt mali angeli
li uelle malum· ꝛ uelle cē miseri· sicut hoc hui⁹
ge natē sꝫ gr̄e beneficio· Ante gr̄ē nāq̄ confir
mationē potuerunt peccare angli· ꝛ quidam
ꝛ peccauerunt· ꝛ demones fēi sunt· uñ aug⁹ in Aug⁹.
libro ꝛra magorum uū· creatarum naturā ce
lestium non potuit· q̄ peccare potuit· sicut
ꝛ angli peccauerunt· ꝛ demones facti sunt· q̄rē
diabolus princeps ei⁹· ꝛ qui nō peccauerunt pecca
re potuerunt· ꝛ ideoq̄ eāt rōnali ꝓtatur Aug⁹
ut peccare nō possit· nī ē hui⁹ nate ꝓpe· sꝫ dī gr̄e· Sicq̄
solus dūs ē qui nō gr̄a creaturā sꝫ natura sua nec
potuit nec potest nec potest peccare· Ecce hic habem⁹
aut· q̄d angli ante confirmationē peccare potue
runt· sꝫ ꝓ confirmationē nō ꝓsunt· ꝛ q̄d potuerūt
fuit ei⁹ libo· ar· q̄d ē ei⁹ nāle· Qō nō hoc non
ꝓsunt peccare nō ē ei⁹ ge naturā· ꝛ ge libo· ar·
sꝫ ge gr̄a· ge qua gr̄a nō ē ut ipm libm· ar· iam
non possint seruire peccō· Qō ꝓ confirmationē an
Non g̃ post confirmationē· gli nō ꝓsunt ge natā
angli de natura hō ante peccare· hō ante·
peccare potuerunt· nī qō libm nō q̄d debilitatum
ar· eoꝝ debilitatum sit ꝓ gr̄am· sit eoꝝ arbitrii
sꝫ ita post confirmationē ut iam unq̄ confirmati
ꝓ illud nō ꝓsint boni angli peccare· q̄d utiq̄ nō
ē ge ipo libo· ar· sꝫ ge gr̄a dei. Quod g̃ nec ante
cta cum sint libi· ar· possint· ꝛ· ꝛ· peccare
ꝛ oportet cum sic in statum mḡ certam sint
Talis enim ꝛ hō ge angli cui ē· qui ad utrumq̄
flectendi potēt· sꝫ pea boni angli ꝓgr̄am sint ita
confirmati· ut peccare nō ꝓsint· ꝛ mali ita ultio
obdurati· ut bñ unq̄ nequant. Similiter ꝛ illud
ꝙ ꝛ dicit nitigenus ē· angli mutabiles
naturā immutabiles sint gr̄a· q̄ ge natā ꝓ
mordio sue addictionis mutari potuerūt· ad bo
nū sine ad malū· sꝫ ꝓ ꝓgr̄am ita bono addic
ti sint ut nō mutari nequeant· Ad hoc enim re
pugnat gr̄a· non natura· Q mali angli ut mā
Verūtamen mali angli constitui nō ꝓdicuntur· sꝫ
ita ꝓ malicia sunt obstinati· uñ scīt·

Aug⁹ q̄m ꝓdic
ta ūba ieron· sic
intelligenda.

Eod⁹ modo intelli
gendum ē hoc
aliud
ꝙ ꝛ dicit

Sup d· vii q. unica vii. Prima q. q. bam angeli qui quo ad sua nam peccare potant sic confirmati sc per
gratiam q. peccare no pnt nec pticipat sc ima libertu arbitriu sc amplia dei aut solus natura sua hoc q. peccare no
pt. Ad 2a angeli q. mali angeli simt adeo in sua malicia obstinati q. bn velle no pnt huic nec illi aliq. libertu arbitriu
dic. multitudo dep̃ssimus. Ad 3a q. q. licet demones simt obstinati ꝛ malo ꝗta tñ sue actionis exigentia sc subtilitate nō
tpis opportuna reuelare aliud supra sc salutaꝛ q. corpa sua et ubiq̃ aere magice excreare ad q̃m suam et pte
limor spandi adeo demones accipere uel ad fallendu fallaces uel monstrandu fidelis uel ad exercendu uel ꝓbandu iustoꝝ
patientiam sc uirtutes q. q. creatas capaces no sunt. Ad 4m dicendu q. demones no pnt aliq. creare sc
quoꝝ species no exoꝝ ueras sed ex accidenti uero similes. Ad 5m dicit tñ aliq. imperitu ꝙ demones adhibeat sedu
agricole ad excitandu frugiferam q. q. nulla creatura creare sc sed solu ad actione naturaꝝ adhibendo unaqꝛ pnt
bam angeli sc ubicunq̃ mali ut sc ymaginem. Ad 6m q. mali angeli multa pnt q. nō sc subtiliare q. no pnt q. ꝙ
deus uel boni angeli ꝓ reuelatione q. ex no pnt facere licet aliquibus angelis ꝓ mittatur q. adeo ꝛ sibi sed
no ꝓmittitur

Ad ꝗo quando Christus ꝓtulit no pnt. Angelus confirmari sc uelle bene no pt q. unus
plus obstinati

Aug.

umaeui sensu non penit̃ sunt p̃uari. sam
ut tradit ysidor. ip̃ius aeuitate scie ingent
demones. s. subtilitate nature. et prima rp̃m.
reuelatione sup̃nor. spiuum. De hoc i aiob am
spe mali quedam uera de rp̃alibz rebz nos
cere p̃muntiat̃. partim subtilitate sensus.
partim experima rp̃m. callidiores ap̃e tam
magnam longitudinẽ unt. partim scis an
glis q̃ ip̃ ipi ab omnipotenti do discunt. uel
su euul sibi reuelantibz. Aliq̃ aut uolem ne
fandi spe. i que ipi acturi sunt uelut diui
nando p̃dicunt. Q. d̃ magice artes et quare i scia

Aug.

Quor scia atq; unde diabolu ualeat que
i magice artes cadẽ. unde i scia ẽ ei data.
tum. quibz ni tam scia q̃m ad. d̃. V. ad fallendu
potestas a deo data ẽ. uel malos. V. ad monendo
ad fallendum fallat̃. V. uel ad gr̃endum bo
admonendu fideles. V. ad gr̃endam nos.
p̃bandam q; uiroz pacientiam. Vñ aut̃ in li
bro regũ de unctione. video inquit unicuiq; re
gum. quid p̃sit occurrere cur. s. ista miracla
i magicis artibz fiant. sicut magi pharao
nis serpentes fecerunt. i alia. si illud ẽ am
plius admirandu. q̃m magoz potentia q̃
serpentes facẽ potuit. ubi ad miracula omni
potentis dei. s. cinifes uenum ẽ. omnino defecit.
qua tria plaga egypti cedebat. Ibi certe de
fecerunt magi dicentes. Digitus dei ẽ hic. vnde
merito gr̃i dantur. nec ip̃os quid transgressione
angloz. i aeria potestate. in ima ultima cal
ginem tanq̃m in fine gñis carcerem abiicit
sublimis ethere p̃cipitatus. habitione dete
tos. p̃ q̃s magice artes p̃sunt quicquid possit.
ualere aliquid. nisi data desup̃ potestate.

Aug.

Datur aut̃ ad fallendos facultas. sic in
egypcios. i impios. i magos data ẽ. ut meo
spiuum operatione ostenderet̃ admirandi. a
quibz fiebant damnandi. V. admonendos
fideles. ne tale aliquid facẽ p magno dei
crederent. p̃ q̃ i nob in septima sunt ydum.
V. ad gr̃endam p̃bandam manifestandam
q; uiroz pacẽm. Q. diligentibz angli non
Dicendum sunt ad unum mala
ẽ ulli contigisse ubi angeli ueri inuisibiles
ut ad unum seruire. hanc inuisibili re
ni

mã. h. do potui aq̃ h. potestas data
quum mõmutabilis iudicat. Q. d̃ non sunt
Dicendi angli q̃ illos magi mala. et alia
magi mala. et serpentes fecerit. fecerunt si soluti
ni eam ap̃i creauerunt. Omnium d̃s.
quippe rerum q̃ corpalium inuisibiliũq; naturaꝝ
extra q̃dam semina. incorporei mundi. h. elemẽ
ti latent. q̃ d̃s originaliter insidiat. ipse g̃ creat
ẽ oium rerum. q̃ creat ẽ inuisibiliũ seminũ. et a
q̃umq; nascendo ad oculos nr̃os prodeunt. et oc
cultis seminibz accipiunt p̃gredi. ne p̃mor
dia. aut̃ mẽmenta debuit magnitudinis altissime
nouitasq; formaz. ab originalibz ut ita dicam
regulis summum. Sic parentes si ducunt̃ creat̃es

De seminibz
õiũ rerum q̃
creat ip̃e solus
creat̃ est.

Sicut g̃ nec pa filiorũ nec agricole frugum.
rentes dicunt. ita nec boni angli. nec mali
creatores hominũ. sed eoz ministerium fami
li agricolaꝝ creatores frugum. quamuis creare.
eoz gr̃iuntur ad habitus moribz. Ista cauda di uer
sus unius operis. non solum malos. sed nec bonos
angelos fas ẽ putare creatores. Sed p subtilita

Nota hic mutu
re est hẽc expl

te sui sensus. et corpis. semina rerum. nob
occultiora nouerunt. et ea p̃grua tempacio
nes elementoz. iacentẽ sparguntur. atq; ita gigne
rum rerum. et accelerandoz. uel retinendoz p̃bent
occasiones. sed nec boni hoies quicquam d̃s iubet. nec
malis iniuste facturis. aliquid unde ip̃e puni
tur. iam inq; malicia uoluntate sua hoc iniqui hoc a
tam. potestatem aut̃ nisi iuste accipit. siue ad se uoluntate
suam penam. siue ad alioz. l. pertam malos. uel malam a deo
laudem bonoz. Sic inquisitiones mentis ita cum potestatem
Sicut g̃ mentem cum rerum solus d̃s operat. accipit.
mam inhibendo. nec cuncta gerunt. sed in
formare ni potest. nisi d̃s. p̃dicare autem an
gelus et illuminare. i hominem p̃sumi. ni solu
bonum p̃fectum. sed i mali p̃fectionem. ita cuncta
ne rerum inuisibiliũ. d̃s inuisus operatur. sed uiroz
aut̃ operationes accipit. et impacationes siue offen
ab anglis. tam bonis. q̃m malis. V. i hominibz
adhibentur. sed ab hominibz tanto difficilius
adhibentur. quanto deorsum sensui subtilita
tes. et corpoz mobilitates. in membris creant. pi
guis. unde qualibuscunq; anglis mentes cas
tas ab elementis contrahe. quanto facilius ẽ tanto

mirabiliter el mhuiñ opibus eox exhibuit et
leruatel·ti ñ ẽ ẽatus·i qui ꝑncipaliꝫ ista form
ar·ne quisq̃m hꝫ poꝰ i unusl ẽatus dõ. Aliud est
enim ꝑ intimo ac ſũmo causaꝫ cardinẽ: con
vere ac ministrare ẽ caũam. qđ facit solus ẽatus
dõs. Aliud aut ꝑ distribuit ab illo uiribꝫ 7
facultatibꝫ aliquam operationẽ fouisse ꝰ admo
uere. ut ꝛ ut nunc sic 7 sic ꝑ creat qđ ẽatus
ista quippe originaliꝫ ac ꝑmordialiꝫ in qua
dam rerum eleméoꝝ ẽmeta iam ẽata fr̃is ac
ceptus oportunitatibꝫ ꝓdeunt. Q. d angli mali
aliud q̃ secundum ẽq̃ angli multa ꝑsunt ꝓ male
mali q̃dam ꝑsunt ꝓ nale ingorem q̃ ñ possunt
subsistere. q̃ ñ non ꝑsunt ꝓ dñi 7 bonoꝝ an
gelꝝ dñi 7 bonoꝝ angelꝝ ꝓhibitionẽ. glos ꝓhibi
ti·q. ñ ꝑmittunt illa facẽ a dõ. 7 ab nonẽ·ꝓmit
angelis bonis. Possent utiq ferisse eum
fel. qui ranas ser pentesq; fecerunt. q̃dam ñ non
ꝑsunt facẽ·i si ꝑmittant ab angelis superioribꝫ.
q. ñ ꝑmittit dõs·vñ aug in lib. lxxxiij. de 7. fr̃m
stabili porro ordine fr̃i qđ ꝑsunt mali angeli
si ꝑmittunt. io non ꝑsunt q. ñ ꝑmittunt. sicut
eni occurrit alia rõ. ẽ ñ potuerunt facẽ cuniphes.
quas magi serpentes q. fecerunt. ñ q. maiores aderant
vnanimo. ꝓhibentis dñi. ꝑsonã sciũ qđ 7 magi ꝛ stelli
sunt dicentes. Digitꝰ dei ẽ hic. Quod aũ ꝑsunt p
nalem. nec ꝑsunt ꝓpter ꝓhibitionem. 7 quod ꝑ ꝓpi
nate sue ꝛdicionẽ facẽ ñ sinant homines ꝓpter
ire difficile ẽ. imo impossibile. sicut homines
ꝑse ambulare. 7 nec ꝓ se sine ꝑmittente volare
aut ñ ꝑse 7 si ꝑmittant. Sic ergo angeli quedam
ꝑsunt facẽ si ꝑmittantur ab angelis potentioribꝫ
et impio dicit quedam si ñ ꝑsunt 7 si ab eis ꝑmit
tantur. q. ille ñ ꝑmittit. aq̃ ille ẽ talis nature
modꝰ qui 7 p angelos suos ita plerumq; ñ ꝑmit
tit. q. ꝛ ceteri ita ꝑsint. vñ angeli ꝛ corpora sunt

Solet ꝛ mõne qđ quibdam usitatꝰ ẽ. quibus
usitari ap doctos. aug ꝛ sermone ad dicens an
gelꝰ angelis ꝛ bonis. glos ꝛ aut enim hominis est
ac mali ꝛ corpora sunt pa. ꝛ terrena 7 spiritalia. sunt enim
si. ꝛ corpora habent sibi munera misericordie malos ꝛ
munera. Q. d aliquando ꝛ ꝑmittit possent pau
pertatem inferre sibi angeli. qui dicere videtur qđ
angeli omnis amore obtemperationis 7 laudis ꝛ corpora ac
ria humana de puriore ac superiore aeris parte fac

mata ad faciendum habilia. ñ ad patiendum.
7 angelis bonis qui ꝑsentium talia ꝛ servata fr̃i
corpora. ut in eis possint facere 7 ñ pati. q. tamen ꝛ
remittantur. ut amentalibꝫ uidi ñ valeant. nisi
sumpserint alia grossiora forma. q. assumpta in
ꝛ dem depositaq; uidi deficiant. angelis ꝰ malis ꝛ
mutata sunt in ealium corpa inferiorem qua
liter aeris. Sic enim aloco digniori
in ferioꝛem locum. i. caliginosum aerem deiec
ti sunt. ita illa corpa remixta infusorum sunt
inferiora corpora 7 spissiora. in quibꝫ ꝑsunt
pam a supremo clemẽto. i. ab igne. ꝛ hi ano sen
sisse uidi. si generalem ita dicens. Demones ae
ria dñr animalia. q. corpa aeriorꝫ natura in
genit. ñ ꝓmortẽ dissolubilia. q. ꝑualet in eis
clemẽtum aptꝰ ad faciendum quam ad pati
endum. ad patiendũ. n. humor 7 humꝰ ad faci
endum aer 7 ignis. aptissime ꝑhibent. Trans
gressores ꝰ angeli. cum ꝓcipe suo nẽ diabolo ꝛ
archangelo. ñ mirũ si ꝑ pecc in hanc caliginẽ
detrusi s. sunt. 7 hi mirũ ẽ si ꝓfũdi s. ꝛpenam in
aeriam q̃litatem q. ꝑsunt ab igne pauco caligi
nosa ñ aeris. venie vñ ꝓmissi s. qui ex q̃
carcere sit. usq; ad ꝑs iudicij. Ecce hi nequa
quam aug. id trade qđ quidam opinant de
corpib angelꝝ. Hoc aut cum alij diuisse
affirmant non ita sentiendo. si opinione ali
oꝝ referendo. qđ ꝛ ipi ub diiudicare uolẽ.
quibꝫ aut demones dñr aeria animalia. nõ
aut suum ꝛa enim quida dicebam de habi
tione ũ caliginosi aeris. in quẽ detrusi sunt.
ñ opinando si rem ũ tamen asserendo eum ita
diuisisse dicunt. qđ ipi loquendi distinctio os
tendit. Dicunt ꝙ plinos catholicos ẽtatoꝛes os
tinuisse atq; id ꝛ cordiam docuisse. qđ an
gli nec corpei s. nec corpa hui sumpta. assumunt
aut aliqñ corpa dõ ꝑpetua. ad implendam mi
nisterij sibi a dõ munera. eademq; ꝑ ꝛpletionẽ
deponunt. In quibꝫ corpib hominibꝫ apparu
erunt atq; locuti s. aliqñ quid loquuti sunt.
ꝛ ꝑsona dei. sine distinctione alicuius ꝑsone. ali
qñ ꝛ ꝑsona ꝑtis. 7 filij. sine ꝑsõe. Q. d dõs in
Nec dubitandũ ẽ dñm in corpalibꝫ ut angelꝰ
corporis apparuisse hominibꝫ. sicut ano m. y. li. de 7. ostendit.

Anº 2.

Qr ñ potuerũt ꝓducẽ simphes qđ ranas 7 ser pentes fecerũt.

Plumbe ostend.

Anº 2.

Anº 2.

Anº 2.

Quibdam uidetur dicẽdum qđ ano ñ ita sentiendo diuisse si opinionẽ referendo

Solet dñs ꝙmittere tres gradꝰ ꝑma gradꝰ q. in bonis angelis angeli hunc corpora ñ ualet sibi omnia licere alij dicunt gaudere angelis malis sed corpora assumere quibꝫ deo iubente apparent quibꝫ q. dq̃ animo ꝑ completos apparere. Quibusdam aut apparentibꝫ bonis locuti sit ꝙ ꝑsona dei sine distinctione alicuius ꝑsone. aliqñ ꝛ dñe aliqñ ꝛ ꝑsone patris uel filij uel ꝑ sancti. et dicitur angelꝰ hoc diuisse nõ asserendo sed ꝙ opinionẽ tendo. Et nõ q. magistro nõ se dedignat dñs appellare. in illa q. angelꝰ dicat a nullo thaie teneri sed alia ratione. Q. d q. ꝑ deum missa sue creature nisi q. mirabilibꝫ apparuit sed apparendo deus q. ꝛ ꝑsona in legitur. q. sibi creata. angelos ꝙmittendo facere dicitur. Q. d ꝙ de nonnullis dubitatur. illabuntur solubile qui ꝙmittit aliqñ aut ꝑ illabi. Et nõ q. ꝙmittit inquit an demones ꝓbabiliter mouere corpora absq; ꝛ deo dñr. mirare et exire ꝙ. i malitie sue opus operentur. et dedignare ꝙ. ꝓbabiliter nõ mouere corpa homis sed ꝓpter malitie sue effectu mirare dicitur. de quibꝫ pelli dicitur in nocte nõ timuit. sed hoc nõ facit ad ꝓpositũ ꝙ. i. quę et beda loquitur de coride et ꝙ. q. cor. i. acer. ꝙ sped conatu vñ et adhuc ipsum actum q. eum temptauit et admulcere satanas cor tuum deus constat. q. nõ erat obsessa a demone. Et ẽ tenendũ q. mirabiliter ꝑ corpora nõ corda. i. nõ ꝑnt illabi aliqbꝫ

q. ꝛ ꝑsonã dñi. ꝑ et spiritus ꝛpti. ihesu ꝑ manifestatum. ꝙ tenuit dominus ꝛ. Gaudet corpus ꝑ corpus nõ mutabiliter

sterens diuisa scripture testimonia. ex quibus dñs
nonnull figuris hominib; apparuisse ꝓbat.
aliqñ ex psona dei. sñ distinctione. aliqñ sub
distinctione psonar. sermonē ee fēm est. De
pposita qone quam ponit aug. querens an ad
scribendum hās corpales apparitiones cāmq;
nova sit formata an angli qn ante erāt mul
ti. et si ipi multi sunt utrū seruata qualitate
sui spiritalis corpis aliqñ spem corpalem de
corpulentioꝝ maīa assumpserint an sui
ꝑpetuum corp mutauerint in spem sue actiōis aptā.

Sed ubi dñs hominib; ī corpalib; imaginib;
apparuisse asserit. ꝓpositam qonem ꝓpon.
qñ nec absolut. qrens mē ī illt corpalib; appa
ritionib; cām aliqa careant. ad illud op mō
in q dns hominib; appareret. an angli qui ante
eius ra mutationē ū manēte mē sint spiritalib;
corpib; assumiendo ex corpulenta inferioꝝ ele
mentoꝝ maīa aliquam spem corpalem. quam
ea aptam qñ aliquam uelle mutarem. mgīli
bet spēs corpalis ueral quid. an corp suū ꝑpe
tuum mutarent in spēs aptas actionib; suis. p tēpe
ꝑ a deo datum. Aut eius aug ra. in. ix. li. de
Querendum ē m illt antiqs corpalibus fo
mis. nubisse ad hoc op mō cāmra formata fe
in qua dns sic ꝛ oportuisse iudicauit. hu
manis ostendendo aspectib; an angli qui
tam cito mutabant. ut ex ꝑsona di lo
qrem. assumerēt corpalem spem de cāmra
corpea. ī usū ministerij sui. aut ipm corp su
um cui nō subdunt. si subdutum regulam mu
tarunt aptā mutarent. in spēs quas uellent. acco
modatas aptas actionib; suis secm ar
bitrium. a cātore poterimam. Sed tamen ex
cedo ut ex testimonijs nec. ut angli manen
te spiritali sui corpis qualitate. ꝑhant occulti
opimēt assumant ex inferioribus elemētis cor
pulentioribus qd sibi ea aptum. qñ aliqñ mu
tem mutāt. ꝛ utrum in qualibet spēs corpa
les. ꝑpetuat. sic aqua ña. in uet ynum o
ña ē a duo. an ꝑpetua corpa ꝑ sua ūformem
in id qd uolunt accōmodatū ad id qd agunt.
Qd hoc sit qm homo sum. nullo tēpore
ꝓhendē ualeo. sic angli qui ī agunt. At
tende lector. quia qonem ꝓpositam nō solut

aug.

Concedit angl
mutari ꝛ relinq
ꝑpetuo nō fine
sua.

In medio illam relinquit. Ut angli ad mutabi
tur seruata sua spiritalis corpis substantia. nō
rem aliqua corpulentioꝝ spē in qua ꝑsumit mō
an ꝑpm corp mutarent. ꝛ transformarent. nec
et nollent spem in qua ꝑsumit cum inquibus ubi
mō aug attestat. angelos ee corpeos. aeria. ꝛ
spūalia hīe corpora. Qd dns nō spē qua ds ē num
Cum uelut mutabilia quam mortalib
arcp obscura relinqueret. Illd apparuit.
mutabilitatē teneam. qd dns nūqe ee
nunqm mortalib; apparuit. sic famulo suo moy
si dic. Non uidebit me hō ꝛ uiuet. ꝛ meipsum dicit
his legit. Deū nemo uidit unqm. visibile em
quequam nō ē. qd nō sit mutabile. Jō subdita sue
ei natura dicit. qui nullo ō mutabit ē. nullo ō pot
pse ꝑdam ee uisibil. p nil illa ois q ꝑtib; uisi
bus. cum ds illt ꝑsentat. et ꝑ cātam factam ee ma
nifestum ē. et tuol latet. qui ea mutabilis angelis
fecit ds. p angelos nō ee facta. dnus. Audio. ꝑ sibi
alit dicit. nec dm prem. nec ubum ei. nec spm ei
que ei uni ds. p id qd ē atp id ipm ē. nullo nō ee
mutabile. ac pñs multo unū utabile. ut demo
illud ī obiectione dignū nec utrum corpa homi
nū. ut demones sue nī. subalit. ꝛ illab. aut
corpori. sue mcorpei sint. membi hominum.
hoīm subalit utrum corpa. coq; aiab; illabā
tur. an ō mire dicam. qd malunt sue effectum
ibi ꝓcreat di ꝓmissione. opp nūdo atp uerando
eas. ꝛ in pcē. p uoluntate sua ībendo. qb hoies
mireant. atp ab eis expulsi ꝓcreant. euāglium
apte declarat. o memorans demonia mqdā
mgīa. ut ex pn dejecta. si ut secm subam fu
erunt mgīa. an ꝓpē malu effectum dicant ī gīs
sa. nī adeo ꝑpicuum ē. de hīs aut gēnadi in diui
nationib; ecclīastici dogmatum am. Demo
nes ꝓnergiam opationem nō ēm subalit
illab; animē. si applicatione ꝛ oppressione utri.
Illab; aut tūm illi soli ꝑsibile ē. qui ēant qu
nata subsistens incorpeal. capabit ē sue ēctu
re. Ecce hic dicit insinuari. qd subalit nō illa
bant demones. ꝛ mireant corda hominū. Beda
ꝑ sñ illum loc actuū aplicor. ut petr aut ana
me. cur temptauit ꝛ impleuit sathanas cor
uum. dic. solutū qd nūquā hois uxorē subā
dicit impleē ꝑsit nisi cāpe ēmerat. qr nō nō secm

dns. ds. ds

Beda.

ꝑ quos dicit se Bonum
adiuuare non dubitat
se deus. Quare corpus mutare
ꝑ demones

opacionem · uolumus[?] mlmetum. ata de hiſ
que ſunt ẽa mpleẽ. Impleꝛ ũ ſathanaſ cor au
cuꝰ · ũ quo mgdiens in eum · mſenſũ ei · neq;
uuens adtum ordiſ. ſiquo poteſtat ꝫ ſoli di
ẽ. ꝫ callida · fraudulenta deceptione. aiam ũ
affectum malue uahens ꝓ cogitionel · uicen
tua uictoꝛ quib; plen ẽ. Impleuit ꝙ ſathanaſ
cor auane ũ mundo. ꝫ malue ſue uuel mle
uendo. Idem ſpc mundꝰ flama iuenũ de cor
oꝛib; fidelium expulſꝰ. doſtoꝛib; iuenil uene
num ꝓfectionũ mſundꝰ. hyl auctoꝛitatib; oſ
tendituꝛ. qꝰ demonel ũ ſubalꝰ mtuam cor
da hominũ · ꝫ ꝓpꝛ malue effectũ de q̃dã pel
li duꝛ. ẽ nocte non ſinuuꝰ. De ordinũ diſtinc
Poſt ꝓdictã ſꝛẽ cognoſcere nome · q̃ ſint.
de ordinib; angloꝝ. quid ſcꝑtuꝛa tradat.
que mplib; locis nouem ee ordines angloꝝ ꝓ
mulgat. ſ. angloſ. archangloſ. ꝓncipat. pote
tates. uirtutel. dnationel. throſ. cherubin. ſe
raphin. Et uenimuꝰ mſtiſ ordinib; ꝛa ter na
ee. · ſingſ uel ordines ut uirtutel ſimulꝝ
ordo uocel mlumeꝝ. in pſſa. vñ dicitur uel or
dines angloꝝ ee tradit. throſ ſingſ ponel.
Dicitur. Sunt eñ tres ſuꝑioꝛes. tres. inferioꝛes. tres
medij. ſuꝑioꝛes. ſeraphin. cherubin. throꝰ
Medij. dnationes. ꝓncipat. potestates. Inferio
ꝛes. uirtutes. archangli. angli. Quid appellat
Ne ꝛeticãdum ẽ quid appel
let ordo. Deuꝰ. uꝰ ab ꝓa ca
tione suꝰ distinctio illoꝝ ordinũ. Ordo angloꝝ
ui multitudo ſpuũ celeſtiũ. qui uꝰ ſe in alt
quo uuꝰ gꝛe ſimulantuꝰ. ſic · uuꝰ natalium
datoꝝ. participatione ouenium. ut ubi gꝛa.
Seraphin dicꝰ qui ꝓ alios ardent caritate. Se
raphin enim uꝰ ardent. ut incendent. Cher
ubin qui ꝓ alios mſcia eminet. Cherubin. ꝙ
uꝰ plenitudo ſcie. ẽ. ar ſedes. throm autẽ
notam ut barus ꝛõ ait. qui tanta diuinita
tis gꝛa repleꝰ. ut in eis ſedeat dñs. · ꝓ eos ui
cia discernat. Dominationel notam. qui
ꝓncipat. · potestatel ſubſecãt. ꝓncipat. diſ
qui ſibi ſubiectos q̃ſ agenda diſponunt. eiſq;
ad explenda diuina mdia. ꝓncipant. Potel
tatel nomuꝰ. hꝰ qui ꝫ ceteꝛ potentiꝰ. · ſuo
ordine accepunt. ut uirtutel aduſꝰ eos ſubiectꝰ.
eoꝝ. refrenent. Potestatuꝰ ne homines temp
tare uꝰ ualeant. q̃mus desiderant. uirtutes
uocantuꝰ. illi ꝓpꝛ ſigna · mirabilia fieq; fiunt
Archangli. qui maioꝛa nunciant. Angli. q̃mo
do. Hec nomina ũ ꝙ ꝓpꝛ ſe. ꝫ ꝙ ꝓpꝛ illos eis data ſ.
Hec nomina q̃ ſuꝑbi ſunt ad omnil gꝛe q
ille ũ ꝙ ꝓpꝛ ſe. ũ hiis singli. ũ excellentes. ·
ꝫ ꝙ ꝓpꝛ nos data ſunt. Cum accepimus nomina
eorum sibi non ſunt ꝛeꝛemptione. nob̃ innotes
cunt. agnominatione. · nominant singli ordi
nes ad domil gꝛarum. q̃ ũ singli ꝫ excellentes data
ſunt mparticipone. In illa enim celeſti patꝛia ubi
plenitudo boni ẽ. licet quedam data ſint ex
cellentes · melioꝛ ũ ꝓfectio singli. Dona enim in oib;
ũ quod equalia. q. alii alios ſublimioꝛ ꝓfectus q
ui os hꝫ. cunctaq; oia dona gꝛarum. ſuꝑioꝛes ot
nes ſublimat · ꝓfectus ꝓcipiunt. ui ex ꝓcipuis
ſeruꝫ ſiue no cabula. Inferioꝛibus certa relinqũt
ordines ad agnominationẽ. ut ſeraphim
qui ordo excellentiſſimos gerunt. tam dilecti
onis q̃m agnitionis dominicaſ · certa unumq;
dona ceteris omnib; ſublimat ꝓpinq. ui ab excel
lentiori dono · q. acritate nimi accepꝛ. ille ſu
prior ordo. Maꝛ enim dominꝰ ẽ caritatis q̃m ſa
pientia. ſi. Maꝛ ẽ scire q̃m indicare. ſcia namq;
informat iudicium. ſoꝝ ſedis ordo. a ſedo do
no. · agnitione uocatuꝰ. appellatuꝰ ẽ. ſ. cheru
bin. ſcia · de aliis intelligens ẽ. Aliquanto
ꝫ excellentia ordinum. ſecũ excellentiam
donoꝝ. · uꝰ ſic ꝛõ aut. illa dona oib; ſ cõmu
nia. os eni ardenti caritate. · ſcia plenitudine.
ſic · de aliis. ꝫ ſuꝑioꝛes aliis excellentiꝰ ut ia
dictum ẽ. ipa accepiunt. a quib; · nominantuꝰ
uꝰ ꝛõ. In nulla ſumma cuncta quisq; ordo ei rei
uenitur notie. q̃m plenius accepꝛ immitte. Quel
Sed ꝛeꝛ hic ꝛõ ratus. si quisq; no eruerit
ordo ab illo dono nominat ꝛõ cum · · ·
qd plenius ꝓfidet. ut cherubin ſcia ꝑmittet
omnib; · qꝛ a ſcia nominat. ꝫ qui magis diligit.
plus agnoscit. tantum enim ut tradit auctoꝛitas.
agnoscit ibi quisq; quantum diligit. Itaq; sera
phin ũ solum in caritate. ꝫ · ſcia ꝑmittens.
Joꝝ auctoꝛitat illa sic uidi · intelligenda aut
compacto ũ referat ad omnes ordines. ꝫ ad ſ
am. ſ. inferioꝛes. Ille enim ordo non plenius

Explanacio illi auctoritatis.

ſeraphim cherubin throni medij sm aliq dnationes uirtutes potestates ſnſioꝛes sm aliq principatꝰ angeli archangeli Sm ꝙꝙ
ſ dnationes principatꝰ potestates ſnſioꝛes uero uirtutes angeli et archangeli // 2ª q. 9 ordo angeloꝝ dr multitudo celeſtiũ ſpuũ qui
malique nunc gꝛe assimilant ſtatur et quemlt mpticipatione nãlia dona ꝛ ceteris ſimplificat angeloꝝ ordinibꝰ ut intropeꝛa // 3ª q. 6 ar. te
geles aliq dona ſ gꝛa nam sing ordines angeloꝝ excedit ꝛ eo q illi ordi ẽ ꝙ id me illos qui ſ unig ordines nã sing ardent cari
tã ſ plene ſed ſuꝑioꝛes alios ex excellentia ipa dona accepiũt a quibꝰ ex nõ tam ſtatur cherubin aplenitudine ſcie ſeraphin ꝛõ ſ
ne. ꝛõ 4ª q. 9 quibꝰ ordo angeloꝝ aub ꝛõ tenet nõ ꝙ plenius accepit ꝛ munꝛ nõ plenius accipiãt ordines ſ pluraliter ꝙd
oꝛ. ꝙd nõ plenius uꝰ ordines ſ uꝰ dona. q. aliud dona a quibꝰ nõiat. hꝰ implementũ me maioꝛ ꝙ alia dona lucet quedã dona
omnibus gꝛa nõ tñ omnibus ꝙlucet. quemlt / ſ aliis ꝑfectius ꝙ dona possidet alios ut ſuꝑioꝛes plus mſioribus // 4ª
ꝙ predicta distinctio ordinũ nõ fiat ꝛ angelis a ſua creatõe eo ꝙ ipa dona non acceperint aliis denoiatꝰ ſ naturaliter alij
oꝛes alij uel ſuꝑioꝛes excant ſime. Suꝑioꝛes q̃ natura magis ſubtiles et sapid ampliꝰ ꝓ ſpiritales ſnſioꝛes uero q̃ nãt minus ſub
tiles et mtelligentia minꝰ ꝓ ſpiritales facti ſpuũ q ſi illi q ceteris ꝓ mansissent ꝛ illis ordinibꝰ fuissent mquibꝰ ſi illi q eis
similibus pos erant // 5ª q. 9 q. mter illos angelos qui ſ in eod ordine unꝰ e alio dignior et excellentior ſic mordine aplorꝰ
narraꝰ unꝰ e illo dignior ita q. ſi lucifer steriſſet ſuꝑior mordine ſupra fuiſſet // 6ª q. 9 q. nõ est decimꝰ ordo hanc mi
rabilem dicimꝰ in decimꝰ ordo inſcꝛa. q. tot de angelis crederet q unꝰ ordo ex eis poniꝰſſet ꝛ ſtatim q ꝛ ex ꝑditione q
habit // 7ª ad ꝛõ q. 9 q. ſtamo saluaꝰ ex ſi angeli nõ ꝑcipiſſet uel alii q ego nõ mꝫ credeꝛ eſſet ſi ex angeli nõ ꝛeꝛ
ex // nouã q. tot electi saluabiꝰ q. angeli remaſſent / ñ electi ꝛ angeli ex humanis ꝛõ ad ue quibus ꝛ. ſ. de
tot saluabiꝰ q. corruerunt /

seraphyn accep̄ scām īmmic. ꝫ plenus alijs or-
ordinibꝫ qui sunt inferiores sic nominat̄ q̄s q̄
ordo. ab omni re q̄n plenꝰ alius accep̄. ꝫ ab aliq̄
rerum q̄s accep̄. vt̄ por̄ compacto referri. nō
ad ipos ordines. ꝫ ad alia dona. nec ad omnia
alia dona. ꝫ ad quedam. Sic̄ enim homines
ē pla hāt dona. quedam alius excellentiꝰ pti-
cipāt. sicꝫ forte ⁊ angli quibꝫdam īmunibꝫ mag
polleāt. ⁊ alius quibusdam unꝰ. ver̄ ordines ab
am nō mq̄m̄ erit restat unꝰ ista
ordines. accōmōdā numero ma dis ⁊ ista distinc
cti sūnt. Qd̄ ma sūnt distincti
a principio sue ordinatiōis. q̄dā testimonio aue
rentur. insinuari. q̄ tradit de singlis ordinib⁹.
aliqs̄ creditū. De ordine namq; supiorū luci
fer creditū. ille fuit. q̄ nullus dignior ordinis
ē. apl̄e ī principat⁹ ꝫ potestatē tenebraꝝ. notat.
ostendens de ordinibꝫ ill̄ creditū. qui ē ī mal⁹
minus̄tum gr̄e eam. ī ni pecuꝰ nominibꝫ or-
omniū suoꝝ p̄ua sunt. sꝫ ī nūdr̄ illō p̄le sta
re. sion enim n̄ ea erant ardebant. nec sapia
pollebant. neq; ineꝑ ds̄ sedebat. Si enim h̄ ha
buissent ī creditū. sion g̃ n̄ erant seraphī
ē cherubin. t̄ūm. Ad qd̄ dicam⁹ q̄ ante ea
sunt q̄ fundam⁹. n̄ enim ista ordines. q̄ ī dum
hēbant dona m̄ q̄rum participōnibꝫ ou em̄ ia
sꝫ quibꝫdam cadentibꝫ alius apposita s. eccl̄e
q̄ creditū collata fuissent. eadem dona si ipsi
stissent. sōcl̄ sēptima dicit de singlis ordinibꝫ
aliquos creditos. ī qua fuissent mo ordinib⁹
p̄cea corruerūt. si q̄ si p̄stitissent eoꝝ aliqui
in singlis fuissent ordinibꝫ. q̄ ī unaq̄ q̄ comu
tate. ī uforme. ī p̄spicacitate. differ emel gra
ciosi hēbant. sicut illi qui p̄stitūm. diu eum
ut p̄dixim⁹ supiores. alii. inferiores ordi sīc.
Supiores. qui natā magꝭ subtiles. ⁊ sapien
tia p̄spicaces. ampli⁹. inferiores. qui natura
minus subtiles. ⁊ intelligentia minꝰ p̄spicaces
fei s. hal enī ī utibiles et differentias ī utibili
um. solui ille pondare potuit. q̄ oīa ī mūdo.
mēsurā. pondꝰ. posuit. ⁊ in sepo. qui ē mēsu
ra omnī rei modum p̄fingens. ⁊ numerū. oī
rei spem p̄bens. ponderis. omnē rē ad stabilita
tem trahens. ⁊ ī numerū. ⁊ formā. ordinās
oīa. vēr̄ os angli eiusdem ordinis sunt equales.

Alia decima eo eiusdem.

Ad s. anne casū ī fuerunt hui ordines qui nō anne hēbant dona gr̄e que quibusdam eadem̄ alius apposita fuer̄.

Eccl. Hyslond.

Quo sī ordi.

Prorsus oportet. nr̄ē omnes angli eiusdem ordinis equales sint. ista ē quib⁹ dam placuit. sī nō ē sī p̄babile nec allegatione dignum. q̄ lucifer qui fuit de collegio supiorū. p̄ncipat⁹ ī dignior ceteris. qui alius excellentior ceteris fuisse. ista ē quo p̄cipit. q̄d si p̄stitissent ordine superiori stitissent. ⁊ alius eiusdem ordinis dignior ceteris. Sic̄ enim in ē ordo apl̄oꝝ. ⁊ alter martyr̄. nī in apl̄is alius sē alius dignior est. simile in martyribꝫ alius alius fuit superior est. ita ⁊ in ordinibꝫ angloꝝ retine ri debet. ē. Q no dm̄ orandum. ī q̄d decim⁹ ordo legit de hominib⁹ ordinē ex hominibꝫ restaurand⁹. ista ē si fuit nisi p̄ncipat⁹ cum ī fuit ī nouē ordines. angloꝝ nec p̄ter ī nouem ordines. esse. ī si illi p̄stitissent qui ceciderunt. monet lectorē. q̄ sēptima dicat decimū ordinē ex hominibꝫ. ex hoc n̄ dicit homines assumi ex ordine angloꝝ. quoꝝ alius assumunt ī ordine superiorum. qui s. magis ardent caritate. alius ordine inferioꝝ. qui s. minus p̄fecti s. ex quo apparet ī ē de hominibꝫ formā vū decimi ordinis. tanq̄m nouē sint angloꝝ ⁊ decim⁹ hominū. si hoc est. p̄ qualitate meritoꝝ. stantes ordinibꝫ angloꝝ. Qd̄ ex legit decim⁹ ordo complet⁹ de hominibꝫ ex ratione sui dictum fuit accepi por̄. ex de hominibꝫ restaurabit⁹ qd̄ m angelis lapsum ē. de q̄bꝰ corruer̄. vn̄ p̄dix⁹ si decim⁹ ordo. ppr̄ qd̄ apl̄e dicit restaurari omnia in ē que ī cel. ⁊ que ī terris. s. q̄ p. xp̄m redemptū ē. humanū genꝰ. de q̄ sit reparatio ruine angelice. nī ī unū saluare tur hō. vt angelꝰ ī ceditū. Q. d homines assumon enim ex hoc numero eoꝝ unus ex ista q̄ creditum. ī eoꝝ q̄ p̄ma ī merū stantiū seruit homines ad beatitudinē ī lapsoꝝ adunitentiā vñ ḡō. Supina illa ratio est. ex angelis ⁊ hominibꝫ stat. ad q̄m ēdm̄ ex hominibus gen⁹ assendē. q̄nos illuc angelꝰ angloꝝ remanisse sic sēptimum ē statum. ī nos p̄ter ex ista numer⁹ angloꝝ dī. Quidā dicit secūm unū lapsum aliquibusdam nō placet. qd̄ ex angloꝝ hoīes homines reparent ex ista nu repandos. mer⁹ angloꝝ. qui creditum. ex illa celesti cuntos. nec suoꝝ annū. imo p̄ueniet nec maiori

Psimile obiectio ī omnes ordines ordinis p̄cedē.

66.

ī cameredeclonum

copia regnet. Qd amō in ech̄ semꝑ uidet. nō ad
serent de hominib⁹ plus saluari q̄m ceteri
ve anglis. hō minus. ita dicens. sūpna terra
mat̄ nr̄a ecclia dr̄. nulla ecclā suor⁹ numero
rare fundabr̄ aut ubiore & copia fortasse reg
nabit. sicꝫ enim minꝰ aut scōr hominū. aut
īmundor⁹ demoniū nouim⁹. in q̄rum locis fue
rit ecclesia filii catholice maior. que sibi appare
bit multitudo. in ea pace de qua illi cecidisse fi
lio xp̄i dñno ꝓmanebunt. & illor⁹ ecclā
numer⁹ sine q̄ē. sine q̄ sint sine q̄ fuer⁹ ē.
in cōtemplatione ei⁹ articulat̄ ē. qui uocat ea q̄
nō sūt. tanq̄m ea q̄ sunt. Ecce apte dr̄ ī mīo de
hominib⁹ saluari. q̄m ceteri de anglis. ꝓ
nō asserit. An ōs spūs celestes mutant⁹ & ponit duas
Doc ī mīo eius gaudio oppinionē. & audeat asserē.
ē. utrum ōs illi celestes spūs. q̄b⁹ mutant⁹
ad gr̄iora mandata mutant⁹. Quando putēt
aliq̄s milla multitudine ē. qui foras ꝓ officio
ceteros alios. qui semꝑ ut⁹ assistunt. sit sēpī
ē in damele. Milia milliū ministrabāt ei. & decies
ēs centena milia assistebant ei. Item dionisius
in gerarchia q̄ facit ꝓcipat⁹ dr̄. de plācione spi
rituū aut supiora illa agmina ab unitate mīq̄ā
recedunt. q̄m ea q̄ ꝓmanent usū gr̄iosi officii
mutāt in hūc. hui⁹ auctoritatis unitat̄. qui. angelos
mutt. nisi inferiores. mīstrantes. Obiectio & illor.
Quib⁹ obiectū q̄d ꝓ sanct⁹ aut⁹ uolunt ad me
un⁹ de seraphin. qui ordo supior ē. & excellē
tior. ideoq̄ si de illo ordine mutatio ī ē ambigen
dum an. ī. & de aliis mutent. aptē q̄ an. ōs sē
ministratorii spūs. ī ministriū missi. hui⁹ testimo
nio asserunt. q̄dam ōs anglos mutt. sicc debr
indignum mali. si. ī supiores mutant⁹ ē. ille q̄
carn⁹ ē. cūm ad h̄ inferiora descendat. Ideo si ōs
Dic autem. q̄o si ōs mutatio⁹ mutatio⁹ aut. u
tatio⁹ dei gr̄itum q̄b⁹ unus nūc ēm ordo no
stri mīr. gr. ordinis. anglos. noīe mutatis
Respō q̄dam. censetur. Ad q̄d quidam dicunt. censet⁹
ōs quidam mutt. & alios sepī. & q̄ frequenti⁹ mu
tato. q̄ ꝑ angli. & archangli nominant⁹.
alios ut rari mutt. s. maiores. causa. gr̄ia com
mune dispensatione ē. bona. qui ē anglor⁹ mu
ltitudo suscepta. ī nomē assumunt. ut in
plo. dum facit anglos suos spūs. q. illa q̄ natura

spūs sunt. aliq̄n angli. & mutat⁹ sunt. Putat
& putant illi. michael. quidam michael.
gabriel. raphael. de su- gabriel. raphael.
prior ordine fuisse. Michael de supiori ordine
mīp̄i. quis ut dō. Gabriel. fuisse. & sunt noīa
fortitudo dei. Raphael. medi spūs ut ordinis.
cina dei. nec sunt ista noīa ordinū & spūū. &
uocant q̄dam singlim horū unū ꝑ ac singlr
spūs ē noīa. Alq̄ ū non unus singlr. & denominare
t̄ nō b. nē illi ē noīa. sedm qualitatē eor⁹ ad
q̄ mandata & gerenda. mittunt⁹. sic. & demoniū
q̄dam noīa s. que q̄dam putāt mīa ē ꝑ. Alii
no ꝓbis cōia. Diabolus quippe. qui gr̄e tra uo
catur. & unus angel⁹ mīp̄i. ut deorum fluent.
hebraice dr̄ sathan. & adūsarius dr̄. & belial. i.
apostata. & abs ꝙ iugo. dr̄. & semathan. & addita
mīū eor⁹. & alia ꝓta repiet noīa. q̄ ut⁹ unus spūs
sunt ꝑ. & ꝓbis cōmunia. Quo ꝙ determinēt
Quia aut ōs anglos mutt. ꝓbetas auctoritas
asserunt. ꝓmissas auctoritates. ecclā q̄ audiens. ad
ruatel. damel. s. & dionisium. ita ūsor⁹. qui dr̄
determinat. Dicunt⁹ supiora ōs anglos mutt.
agmina do assistē. & ab unitate mīq̄ recedere
ī q̄n aliq̄n mutant⁹. si q̄ rarissime ad gr̄iora
ꝓficiunt. neq; rē ab unitate recedunt. si
ea plenitudo & templatio semꝑ assistit. q̄d
si faciunt ꝑ frequenter mutantur. Quasi alii di
lui ū dicunt. ecclā mutt. & q̄si dicant non
ordines supiores. mutt. ō determinatione
s. seraphin. cherubin. & auctoritatē q̄ uidentur
nos. ita eor⁹ assistē. q̄d aut sibi adūsarii
ad gr̄iora ī ecclā. Inferiores aut ecclā ad gr̄io
ora mutt. ecclā ū medios mīr⁹ nusq̄ assistē. ī ū
ordinatē & loco. & officio. q. ꝓceptum dn̄i
a superiorib⁹ accipiunt. & deferunt ad inferiores.
ideoq̄ cum supiores medios. & medii ultimos. atq; in
hominib⁹ ꝓcipui dei nuntios. nūc ōs anglos
nominari dicunt. Job. id ipse. aptē dr̄. omnis
spūs ād mīstratorius. ē. filii ad mīstrationē
missi. ꝓ eis qui hereditatem capiunt salutis.
ut ꝓnūs singlos ordines. s. de inferioribus ad
omnes singlos angelos explicet. ē. Illud ū q̄d ꝓsan
as dicit. ꝓ uerba dionisii determinat dicentis.
hui⁹ spūs ād mīstrationē ꝓcipuū horū uocabula quor⁹
gerunt officia. ut dicit illum angelum q̄ missus
ē ad ezechiam. ut mundaret ei⁹ labia.

Hoc est do ō grece ꝙ hebraice ꝙma grece q̄ missi angeli mittūt q̄ quid mīstrent lucet in scripturis ut pli⁹ vel amicis
mittūt ꝙ de omnib⁹ sedmib⁹ mirabilib⁹ mittūt vel quia tres supiores ordines medios mittant medii mīstribus inferiores ultimos
Hamibus ac si amicis mīstratorib⁹ appellent⁹ recipiūt denotatum verbi quod ingerunt officiandi Sedd q⁹ q quid putat ista
nam michael gabriel raphael nomina sunt angelorum alii vero ita vnus simplex ordinatus sim q̄libet
corpus ad hoc mittens nuntianda vel gerenda mittere potest et demum quidam nam quid putat vnus esse ista alii vero
plurimis annis a ꝙ ita q⁹ q quia grece existimatur multitudo vel decies centena milia Daniel
apostata et ab spūs magis dr̄ semathael. i. addita mihi a spūs sunt
q⁹ q⁹ quidam hoc est de ꝙ angeli no cognitum mutant sicut exponit ista superiores Daniel
filii a spūs sunt

aphē fuisse de ordine inferior. Ḥ iō dictus est
fuisse de seraphin. q. nemebat incendē. rsume
rit delicta ysaie. Ad quēq; anīa hīt anglīm vo
luit q̄ sciendum ē. num ad sui custodiam dele
gat angli bom. de gamm. rmalū adḡēcatum.
punm sū. ad custodiam hominū. ma ut quisq;
electior. hāt anglīm ad sui pfectum. atq; custo
diam spāle delegatum. vñ in euāglio unus
apusillor. seandalo plibens. aut angli eor. sēp
tudent facient pīs. Anglos dicē eor. ē. quib;
ad custodiam deputm sum. si quē locē ḡēr v
om. vnam q̄mq; acam ab grodio nanctant
hīt anglīm. ad sui custodiam deputum. nd
ens ma. magna dignitat animar ē. ut una q̄
q; hāt ab ortu nanctum. in custodiā sui angt
lum delegatum. ḡḡ. q̄ dic. qđ q̄sq; unū bonū
anglīm sibi ad custodiam deputum. rumū ma
lum ad ḡēcatū hē. cum enim oēs angli bonos
ē bonum uelint cōtēp salutē sui studeant. si
le nī qui deputat ē aliquē ad custodiam. cum
spūalit ordinat ad bonum. sic legit de anglo
robie. rde anglo pet mactib apl. Simūt
rmali angli cum delident mali hoīm magt
ni hominem ad malum mouet. rad nocendū
soī instat ille. q̄ ad ḡēcatum ei deputat esti

Solet aut quer. Verum singlis hominib;
um singli angli. singli angli an plib; un
singlis hominib; an unus plib; ad deput
custodiam l' ḡēcatum deputat sic. Sz cum elec
ti sint. q̄r. rbom angli s. plēs stat ē omīs
simul bonos. rmalos homines. q̄m bom angli
sint. rcum sint electi. q̄r angli bom. ran
gli bom plēs sint q̄m mali. plēsq; sint homines
mali q̄m bom. nī ē ambiguum plēs ē bonos
homines q̄m sint mali angli. rplēs ē malos
homines quā sint mali angli. l' bom angli.
Deo q̄ dicū opotuit. confirmare unū anglīm plib;
unū cum anglīm hominib; deputari. sine si
bonū l' malum plib; unū. sine diuīs rpibus.
hominib; deputari ad custodiam. l' ḡēcatū.
sine eod rpe. sine diuīs rpib;. Jo aut dicim eod
rpe l' diuīs rpib;. q̄ inde quib;dam qđ omīs
homines qui s' simul. rutquo rpe. singli sing
los anglos hīt pfint. bonos l' malos. q̄ lucer
maior sit numerus hominū. cōparati unū

omnib; qui fuerunt. rsunt. rfuturi sunt. q̄m an
glor. nī q̄ homines decedentib; hominib; succedē
rio nūq̄m simul. s. unus aut una. angli. nūq̄m de
cedunt. si simul obi. s. ē. pōt ut singli hominū
dum unus aut una. s. singlos hāt. anglos bonos
l' malos. ad sui custodiam l' ḡēcatū destinatos.
cum sint una sit. sint ū. nī ē dubitandū unū
quēq; hīt anglīm. s. deputatū. sint plib; simil
destinat sit. sint unus singli. sic ē mirand unū
anglīm. plib; hominib; ad custodiam deputa
tū. ē unus hoī plium custodia. deputat. ut ut
cor quisq; sui ducat hīt duīm. l' epm. l' albatē.

Verēa illud indagari oportet. utr angli pfec
tur angeli bom in uno l' in plib; aut in uno
plib; ut uno. plib; aut usq; ad unū. plib; usq; ad un

Quod utiq; pficiant. magr. aut con
dne magr. ac magis. nitamur. quibusdam ma
gr eor. q̄ condne hominū malitiosis miserū
tur. eor. q̄ pfectib; studem. Quib; ī uic hominū
magr. qđ. rin plib; pficiant. s. in cognitione. rdi
lectione dī. licet enim ut amant mutuam ē
benignē acceperint. cōtra aut pfectam. augēt ni
condne eor. benigno. q̄ magr ac magr diligunt. aut
cognoscunt. ē eor. carnis. q̄a deum. nos dili
gunt. rin nī. rplius. Q̄ cum q̄ per eam. robsequia
ḡ ea nob impensa. mentē. rin benignē pficiunt.
rpia eadem ē plius. q̄ ea bene sunt. Audeamus

Et qđ angli pficiant. bn affirmant. qđ dicunt.
in cognitione. ac pbe. nī benignē. restimo
nius scōr. affirmant. Dic enī plalyal. ḡ. pson an
glor. ē attendentes magnificentiam animarum
um. Q̄s ē iste qui venit de edon. in uestib;
ue bosrae. ste in pulc. Quis ē iste. ste. ḡ. ste
apparet qđ multum ubi mentem plenius ag
nouerunt angli p̄ implectionē. q̄m nī. rsic in
cognitione. b. ministri pfectī. ḡ. ita dicunt eos i dra
ni. cognitione. pfici. q̄ aut. nī. b. ministri cognitione
pfectum. euidem docet apl. dicens. que sit
dispensatio sacrāti. abscondit a seculis in d'o qui
omnia creauit. multiformis sapia dī. ecclesiam pn
cipib. rpotestatib. celestib. sup quem locū
habet ieiunans. anglicus dignatur pfectum ministri
ad pua. in melius esse. donec completa ē passio
ē. rapl. p̄dicatio p gentes dilatata. Qđ mīa
sentima mdr. aug. aduersus ieronimū

Illud q̄ d'o ōi gtmet duas gelses pma q̄ q̄ quisq; habet
et malū angelū oppugnantē et hoc sic unus. plūbus deputet. sive unq; cui tm deputet hic plūbus successive. q̄ q̄
quid dicat angelos mgrinatos tanta dignitatis dilexe atq; rotecta fuisse predictos q̄ ulterius in hac no pficere nec pfi
cere tm meogmetos rep optauerit aut meānatos et huiusmodi sed no magis complacet deitatis similiter pficere et
mo. rintorp. q̄ plura bona facere et facere no tm in uite merendi. q̄ corp tantas non ē aucta alij dicat eos meri
tissp adiudicari eos pficere mdeitatis cognitos et dilectos et no solū mreps exteriorp nutricia unde hoc fieret.
firmari mbrandme ipi tm pficere mipa et hoc apparuit probabilior apparet magro hoc aut apparuit magri no tue

Vbrem ostendit

Determinacio pdictor auctoritatibus

Dixerat autē mgr contradictor auc supradictum locum epīe dicens. Non latuit anglos mysterium regni celestis. qđ oportuno tpe reuelatū ē p salutē nīa. Illi. g. a seculis innotuit sanctis mortalibus. qs ois scriptura ꝫ anteā scripta ꝫ a scriptis ē attende lector. qm iudeus dissentire nititur a tota ecclesia illustres doctores. scdm quos ut omnis repugnantia de medio tollat. pdicta admonē secundum determinem. ut illi anglis qui maioris dignitatis s. ꝫ qđ minimum illa minuta s. pars regni anglici fuisse. tempore familiaritas nominis. illi ꝫ admouit dignitatis s. integritatem fuisse dicam. usq; impletum s. ꝫ ecclesiam pdicantē ab omnia oīs anglici pfecte fuerūt cognitā. constat. e sum magis os anglos cognitos omnino. ut dictū ē. secundum possibilitatem tpis pfecisse. vii. s. ꝫ nīi cognouerit tpi diuinitatem. angelos scīam ac beatitudinē angelicā. usq; ad futuram glorificationē. qui in scīa ac beatitudine perfectissimi creati. ut nec augeat amplius. nec minuat. Aliter

Alii aut dicūt anglos quoniam conuersionem. rata inquibdā pfectos ꝫ venerati dilectione atq; noticia pfecisse. fuisse pdictos. ut nihil ultra non pfecerint nec pfecturi sint. Pfecerē nī multa rerum genera. tē incognitione sacramenta. incarnationis huiusmodi. ꝫ nō complone diuinā. qđ unanē i unitate. atq; unitatem mirante. nī plenū intelligēdo. sine intellectum fr. quam ab ipa conuersione percepunt. sera i dicunt eos meruisse. ꝫ pfecisse. postea conuersionē. qđ eos carnali pena nō aucta. nec diuinos eos nō pfecisse. minimi. ꝫ quāmī aduenientis ꝫ nō quāmī ad minimū minoris. pla enī bona fecerē pena. qđ nō fecerant. ꝫ eos carnali ex qua illa pena seruata nō ē aucta. ex qua cū meruerē. augmenta illa adderentur. quorum pena inf adiectis. Illud

Quod sit probabilius.

ū qđ alii sup dicunt probabilius iudicio. scīt qđ angli usq; ad tempus. Isaia. ꝫ alios ꝫphantes.

Determinacio.

Quibus nō iudicem dam auctoritates iudicem obuiare. qđ nūdā obuiare. probabilium semē auctoritati. Aut enī ysp doctor in lib de ascensione bono. Anglis nō dicit omnia sancti. angelicam ꝫ nec omnes. nec omnia. pfecte anglos scire dicit. nō eos misia pfecisse. nō retinorum. ꝫ in libro dialogorum. an quid ē qđ ibi nescirent.

Item alia determinacio.

Quidam namq; sanctorum. si li qui adhuc tradidit primū. ꝫ illa dicit. atq; scientia. alios sanctos. scīa archana excellentis seruauit. si l. facta in mansionibus superni sunt. si li qui adhuc manifestat. alios ꝫuentualia scripsisse iudicemus. alii qđ temporum. traditum. scīa simul in mansionibus forma fuisse canat. qđ aut sensisse iudicit. Alii nō li magis probauerit. atq; asserunt. ꝫ primū mansionis iudicis atq; inferioris. nīi. electionis. emptionē atq; distributionē recipiant. tam sunt. p modū ꝫuentualia scripturarum. ꝫ illa mansionum. corporalium gratia sunt forma ta. secundum spem. quam sententiam. Quam sententiam. bona. alias plene commendant. atq; pferunt. Quae si scripturę generaliores. nīi pua li rei ad nos manant cognitio. magis cognoscere iudicit. Quomodo quin

Quomodo quin ista pfecisse.

Secundum hanc magistri traditionem. nulla spiritualis secundum atq; modum carnalis corporalis conformationis ꝫ rei impossibilem. dicere sunt.

Quia illa confusa mansionis nocturnum. cum. abyssi. aqđ. dūs.

Sicut sup memoratū ē. In principio creauit deus celum. ꝫ angelicam naturam. ꝫ adhuc informē ut quibusdam placet. terram. ꝫ illam abyssum mansionum. nīi. electionis. qm nomine terre ut aut manichei. sō appellauit moyses. quia terra ut omnia elementa. nimis ē speciosa. illa iamꝫ erat. ꝫ mō positura. ꝫpter omnium electionis

Hoc dō nōn q tmet sco greco pma q. q deo mp nō ante omnes diem creauit celū. ꝫ terrā. nam angelicā licet mysterium ut quibusdā placet. et terrā. ꝫ materiam. quor electos. qđ ꝫ in forma materia ꝫ materialia sco die. ecclo corpalia genera sum pcō appellauit forma // 2a q. q materia illa informis nōiatur tra in ame. et creatura abyssi tenebrosa. et aqua ideo aut in libris hys ē vacuitata ut res ignota vocabulis notis ꝫ sumerent impressionibus. et non vno tm. ut nō hr pntare esse ꝫ specied erat. ꝫ sto vocabulo designat // 3a q. q io dicit tra ꝫ aqua speciosa in ame. ꝫ mō posita. qđ ter am electo. gmo nos abyssi tenebrosa. qđ gfusa. et gmixta spūi. qđ distincta caruere aqua. qđ subiacebat voluntati creatoris. et qđ oia ꝫ in terra ignis. ab hmoi formā. tepime. atq; mutabilissima. q. q tenebre dese nichil dicit. sed tm absentia lucis. deo aut subiecta. ꝫ alig ponit. fiat lux. et hdiens deus dixit. ut mps hdiret lucē. et tenebre dns // 4a q. q ista materia dicit informis ꝫ nō q. oi formo. tamde. sed q in forma confusa. pius simul corpora materialia simul et semel. sp creata postmodū in forma disposita. do diebus. sp ordinata // 5a q. q illa materia potuerit deus nisi malit. q. usq; sumitas nec corpus ꝫ tingit // 6a q. q. ꝫ. sanctor modi operatur. primo in verbo animi dispanendo. sc in forme materiaz. ut de nichilo creando. 3o ꝫ opa sex die. creata varias distinguendo. 4o ad opportunitatibus semibus. magnitudinis ordinatis naturis licet note separis reformentur. ne pereant. 5o finaliter. ꝫfectis. Iustificatis materia sue istis. postmodum formatis

cõmyrtionẽ eandem ꝙ uocat Abyssum dicens. Et tenebre erant sup faciẽ abyssi. q cõfusa erat ꝙ cõmyrta spẽ distincta caruit. Eadẽ ꝙ matia informis dicta ẽ aqua. sup q̃m ferebat spũs dñi. siũ supferuꝝ habendus reby uolumꝰ aristoteles. q. subiacebat bone uoluntati ãnoz. qđ formandum ꝓficiendumq; medio auiat qui siẽ dominꝰ odinet. Penat fluuium rofuse materie. ut distingueret ꝙ spẽs naturas. qui uellet. ꝛ siẽ uellet. hec ĩo dicta ẽ aqua. q. oĩa q̃ mia naturãt. siue animalia. siue arbores ꝙ hẽt. ꝛ similia. ab humore incipiũt formari. atq; nutri. hys oĩbꝰ uocabul uocata est ulla informis matia. ut religiosa nouis uocabulis nominarẽt. ut uno uocabulo tã ẽ pura rerum. qđ oculis ãt hominꝰ nullo uocabulo intelligẽt. Sub hꝰ ꝑ nominꝰ signata est matia illa nuda ꝛ informis. q nulla spẽs erat. aut fieri ꝛ poterat. nominibꝰ intelligibilium rerũ. quã fuisse ꝛ erasse ꝓpũ inuisibilia comꝓhendere. ꝛ tame erant tenebre. ꝛ lucis absentia. sicut enim tenebre aliquid sũt. sic ꝓpa lucis absentia. sic silentium nõ aliq̃d rei ẽ. sic ubi sonꝰ silentiũ dr. ꝛ nuditas. nõ aliq̃d rei ẽ. sic incorpũ. ũ regnum nõ ẽ. nuditas dr. sic ꝛ inanitas. non ẽ aliquid. sic manus dr. ee loc. ubi nõ ẽ corꝑ. ꝛ manitas absentia corꝑis. Quo rendo quibus sensu tenebre dicant. ee nõ aũ tenebre. aliqn. ꝛ quo dicant. ee alicuꝝ nõ ee aliquid. cum alibi tenebre quidam cãas ponant. q̃ bñ dicentur dñm. vl ubi oĩ. bñdicere lux. tenebre dño. ꝛ qn sciendũ ẽ tenebras dupliciꝰ rem accipi. s. ꝓ lucis abla. qualiter sup accipũ aũ. nunc quam accipiũt nõ ee aliquid. ꝓ aere obscurato. siue aeris obscura qualitate. ꝛ sic dñr aliqua res creata esse. ꝛ sic dicit tenebras esse sup faciem abyssi. q tũdem erat lux. q̃ sic ẽt sup ẽt. ꝛ supfundebatur. si nõ dum lucis gñs ꝓpũ suum ds nemisticuit. que ꝓea in ꝓmo die formata est. Duo hic scidanda sunt. qꝝ ulla matia ẽ dicta informis. ꝛ ad qđ ꝓdu

Ad ꝓmũ huꝰ rõis.

Ad 2ũ.

t' ofusa

Ad 3ũ.

Ad ꝓmũ huꝰ rõis.

De dꝝ priq̃m ꝛ certũ. duo nob̃ discernenda occurrunt. ꝓmum ꝙre illa matia ẽ dicta informis dicat ãn q omĩ forma earum. an ꝓpt aliud. Secdo ũ ad eã ꝓdierit. ꝛ q̃ntum in altum ꝓdierit. ascendat. ad illud ꝙ qđ ꝓmo ponitur ẽ. Ꝗ ad ꝓmũ huꝰ rõis respo. respondemus dicũt illam ꝓmã matiam nõ ĩo dictam fore informẽ ꝙ nulla oĩo forma hũr. q nõ aliquid corꝑeum tale ꝑfecte ꝓfectũ qđ nullam hãt formam. h ĩo nõ absurde informẽ appellari ꝓt dicemus ꝙ in ꝓfusione ꝛ ꝓmixtione qđã sublatens. nõ dum pulchram apta nata ꝛ distincta recepit formam. qualẽ in ãnimãl fãa ẽ ꝙ illa matia informa confusionis. aĩ formã disponit informa ꝓfusionis. ꝓut omnia corꝑa lia. matiã. simul. ꝛ sem el sunt ꝛa. ꝑ modũ informa disponit. ser debuit sunt ordinata. fecit absolutum ẽ qđ ꝓ mo inciscũtione ꝓpositum fuit. s. q̃re illa matia dicat informis. Hic adid qđ secdo querebat. Dunc sup ẽ qđ secdo ꝓponebat respondere explicare. ubi. s. illa matia substãtialiter ꝛ actualiter. q̃ntum matitudine ꝓtrigebat. Ad qđ michi uidet asserendũ dñm. qđ illa ꝓma rerum oĩũ molis qui data ẽ. ibidem ad eã mãr. ꝓduxit. ubi nunc forma substitit. erat q̃ terrenum ẽ elementum in ꝓximo loco cor. q medio subsidens. secũs una ꝓfusione ꝓmixtũ. extra q̃ ecia q̃ minimo cuidam nebule opacitatis obnoxium erat. ut apparere ũ ꝑ se qđ sit. illa ũ ita in una ꝓmixtione ꝓfusa. cum quaq; sui pensa. to usq; in altum potrigebantur. q̃usq; nõ sibimet ee corꝑe nate ꝓnge. ut quibdam mãr. ultra locum firmamenti extendebat illa molis. que minoꝝ parte spissioꝝ atq; grossioꝝ erat. ꝛ supioꝝ ũ rariorꝝ ꝛ leuioꝝ atq; subtiliꝝ existebat. de qua rariori subta putant quidam fuisse aquas. que sup firmamentũ ee dñr. dicut sunt mundi factes inꝓncipio. ꝓ quam recipere formã ꝑ disponẽ. Ostenso qualiter sunt mundi facies in ꝓpo ꝓ medio mepũ ꝓsequi opus ser dierũ

Dunc sup ẽ ut distinctionem. ... disponem illam qualiter ꝑfecta sit. ordine ꝓsequamur. ꝙ ser diebꝰ sic docet scꝑtura genesis. dicẽs. ds. informat recolegit ꝓ ac cumera q̃ simul matiam fecit. ꝑfecteq; op sunum

die·vi·rle deꝰ die sequenti requieuit ab oi ope
r· cessauit nouam creaturam facē· ex eis dieb⁹
ser rer gria dilexit· mich op ꝑea fec· qđ in aliq
illoꝝ ñ conuenerat: opaꝰ ē ñ ꝑea· fiē unal in
euāgelio an· ꝑ mensꝫ opaꝰ usq; nūc· rego opoꝝ
illud. De quatuor modis diuine opationis.

Quatuor enī modis ut ait alcuinꝰ sr genesi·
opaꝰ ds· ꝑmo· mundo omia disponendo·
Secō· in materia informi· uidz· electos de
mō eam creando· vñ qui uiuit mercēd· caut oia
simul. Oia· s· elemēta· & omia corpa materialiꝫ si
mul creauit· Tertio· ꝓ opa· vi· dier unaqꝫ distinx
it creaturas. Quarto· ex ꝑmo materialiq; seminibꝫ nō
mo agmē eorūꝫ naturis· ꝙ nouit· sepi reformauit
ne perirent. Que fuit ꝑma distinctionis opatio.

Prima aūt distinctionis opatio fuit· for
matio lucis· sic ostendit scriptura· q̄ cōmemo
rata rer· informitate eas disponē· a luce in
choauit· subdens. Dixit ds· fiat lux· & facta ē lux·
& diuisit lucē a tenebris· Appellauitq; lucē diē·
& tenebras nocte·· Et fcīm ē uespe & mane dies
unꝰ. congrue· mundi ornatꝰ a luce cepit· ūm ce
rta q̄ cūcta eorum uident. Qualis fuit illa lux

Siqs· qualis illa corporalis an spiritualis.

Sed lux fuit corpal· s· an spūal· id respondē
mus· qđ a sēs tradidit legimꝰ· Dixit enī aūt· qua
lux illa corpal' & spūal· intelligi ꝓt· si spūalis
accipit· anglica natura intelligitur· q̄ ꝑ ut infor
mis fuit· & ꝑea formata ē· cum ad carorem con
uisa· et carnibꝰ adhesit· cui informitas cāta
sup̄ sigrata ē· vt dictum ē· In ꝑncipio creauit ds
cte· rr· hoc ut eiusdem formatio ostenderet cum
aūt fiat lux· & facta ē lux· h· ē· anglica natura· ꝑ
tenebre· ꝑea lux fuit· q̄· ꝑ hanc informitatē
& imperfectionē· dei formationis ꝑfectionē· ma
nifestat ds lucē & tenebras· Nam ut aūt
sr genesim· h· cāte informat· imperfectio fu
it· antequā formaret· in amore & amoris formata
tio ē· q̄ nūsa ē· ad incōmutabile lumē· ubi
sui corpal' fuit lux illa· qđ utiq; ꝓbabile ē·
corp' lucidum fuisse intelligit· velut lucida
nubes· qđ si de nicho· & deprehacem materia·
formatū fcīm ē· ut lux cēt· unum lucendi ha
bet· cum q̄ dies ꝑma creata ē· q̄· ad lucē nec
dies fuit· nec nox· lucet ips lucē· Et lux illa

Facta ē ubi sol apparet· que mer aqual lucere
Sciaūt q̄· ubi ē fca lux illa cum potuerat·
abyssus omnē circe altitudinē occupauerit· di
ei por· mille partibꝰ facta· quasi nō illustrat so
lis diurna lux· Nec mīa lucem magnis ꝑse lu
cere· cum ꝑ naturā· operatione sepi illustrent·
Q̄ ingressum· mersi nullo ex ore oleo aqual sibi
illustrant· q̄ multo rarioreꝫ fuerunt impetu
osi· q̄m nūc sunt· q· ñ dum aggregant sibiant· tuno
loco· fca & lux illa lucem· ꝓ locum sol· tenebat·
q̄ motu suo circum agitꝰ· rata· noctem diemq;
vicissim· sibi & ꝑmutim lucē apparuisse· ñ si
mile ē· ñ sol cotidiano circuitu· apparet·
ut eod⁹ tempe lux· circumierit· ac ꝑmo ad occa
sum descendens· uespam facer· deinde reuocata
ad ortum aurorā· i· mane illustraret· ita
dr ds lucē & tenebras· & appellauit lucem
diem· tenebras noctem. Quod diuersis nūc

Ne notandum ē· qđ dies accepimus·
dixisse· nūc mistice accepit· dr enim dies lux
illa· q̄ illo ꝑduo tenebras illuminauit· & dr di
es illuminato ꝑa aeris· Dr enī dies spacium
xxuiij· horarum· qualiter accepit· cum ait· fac
tumq; ē uespe & mane dies unꝰ· Q· ꝓ ita distin
guendum ē· factum ē uespe ꝓ· & ꝑ· mane· &
ita fiunt dies unꝰ· explentes xxuiij· horarum dies
s· naturalꝫ· qui hūt uespam· & ñ manē· Ma
nē· & dr fuisse ꝑcedentis· ut ordinem sequentis diei·
qđ ē aurora· que nec plenam lucē· nec olim te
nebras hī· Mane & ꝑmū dies ñ hūt· q· nec
dies ꝑcesserat· qui sequitur diei munus ꝑsumma
retur· & eo ꝑcipue q· lucē apparentē mgr sup
ter̄am plenus atq; ꝑclarus· diei ceteris· qui ñ
ab aurora & a plena luce inchoatum· & mane
sequitur diei· & sic mat ē· vñ beda sr genesim· de
cebat ut dies a luce inciperet· & mane sequi
tur· ita rendēret ut opa dī a luce inchoasse· & in
lucē ꝑfecta ee significarent· & eliq; aūt dies
mane hueret· & uespam· quoꝝ usq; a suo ma
ne incipient· usq; ad altrius diei· mane ten
debatur. De naturali ordine cōmunis diei·

Hic ē naturalis ordo distinctionis & de illo qui
diei· ut distinguāt accp mysterio uetere
apparent· diei a mane· usq; ad ductus est·
mane· ꝑea ū in mysterio factum ē ut dies cōpu

Prima dꝰ· pīi gmet v gebes· ꝑma q· ꝑmud apd dom fuit fōmata lucs· ꝑ 2m q· ꝑ illā lucem fōmatā ꝑmo ꝑt mtā
na angelica q· tūc fōmata ē· q̄m gūsa fuit ad mutabile lumē· vbi et ei cōtrate adhēsit· ꝑ ecta· ꝑ apaī intelligi corpa· q̄
lucid' velut nubes lucida· nō de metalo· sed depraccti matā facta· eid· q· exorta ē ꝑma dies· q· an lucē nec dies fuit· nec
nox lucet· fuit tempus· ꝑ 3m q· ista lux facta ē· & sol cottidiano tursi circuitu· et apparet· ut cod⁹ tramite circadurentes
mane et uespertā faciebat· ac ꝑ hoc die ac nocte· 4ta q· dies explicit· accipi· exemplo· q· lucē q· ꝑmo ꝑmo tenebras illumi
nat· ꝑ 5to q· illuminatio actus· ꝑ 6to· q· ꝑfectio· 7i· horaꝝ· 7i· actus· i· factū ē uespe et mane· dies unus· tra q· ꝑ
mane dr· sine ꝑcedēs· et tria ad sequēs· ꝑ dici et ho ē· aurora q· nec plena lucē· nec adhuc tenebras hī· hinc tm uespe
ꝑ· nō ab aurora sed a plena luce inchoant· Alij dies a nocte· hinc mane et uespe quoꝝ unusquisq; a suo mane· ꝑcipit· et ad
dici mane· dicat· sic· q· ꝑ sm nāle ordinē ꝑcedēs dies sequi nocti adiungi debet· ut dies a ē· horas tm habet· sine q· ꝑcedat· sed ꝑ ꝑ ꝑcedēs
homo redyt· a tenebr· ad lucē· deo nō nop sequi· dici adiungat· a uespa· m uespā· q· ꝑcedendo· sequitur· q· ꝑ mysm tēpus nō fuit·
sed potius ꝑ sole facto fulgur· dici auctor ē· Est· aūt sol· facta· de illa luce· ut sic illa lux una· sole· ut dicit· non posset
sr Mona· q· ꝑ dicit deꝰ fiat lux· ita nō in tempalibꝰ· sed ꝑ filiū dispositū· ēnar· ut in effectu fiēt· tpa· & dicit· q· ante
fr dicit· apparuit filius· et sps scs nō fuit· ꝑ missꝰ· sed ꝑ pr eid· filius et sps scs· apa· et sine eis nichil fecit· dr·
aut hoc de pre· ut in eo auctoritas demōstret· Vel dr· apa· pr· ꝑ filiū q· ꝑficit eid· amē· genuit· q· sciens dr· ꝑ eum
dicere ꝑ indicet· q· aut· et sic ꝑ sps scs dicit apari· sue pr· sue filius q· ꝑ· ubiq; ꝑcedit sps scs

tem̄ aue|pa mane|pam · ⁊ adiungit̄ diei · p̄cedē
n noctē in computōne ē nyra nāl̄em ordinem
p̄cedens diē seq̄m noctē · adiungi debeat · q; hō
Fece misit eum. aluce p̄ pec̄ eorum · in tenebr; ignorantie · ⁊
pec̄oz · deū p̄ xp̄m a tenebr; ad lucem reduit ·
vñ ap̄l̄s · Eram̄ aliq̄n tenebre · nūc aut̄ lux in do
mino · p̄m̄ ita q; diei nō ab aurora · si a plena lu
ce incipiens · ⁊ p̄ paulatim uesp̄am occidēte lu
Beda. ce crescens · mane seq̄ns diei cōplet̄ ē · vnde
beda occidente luce paulatim · ⁊ p̄ spatium di
urne longitudinis inferiores partes subeunte
sōl ē uesp̄e sic nō ut ita cursu solis si solet ·
factum aut̄ mane eād si ita ram redeunte · la
tum diem inchoāte · ⁊ diei cōplet̄ ē unū · xxiiij ·
horaꝝ · huiusp̄ noctis illo · s. duo omnino tenebro
sa · q; p̄ ea sp̄cia aliqua luce clarescit · Quare
Aug. Solet aut̄ queri q̄r sol fact̄s ē si tunc illa sufficie
factus ē sol · sicut̄ illa faciēdo ebat ·
diei sufficiebat · Ad q̄d dici pot̄ q̄m tunc illa so
re sup̄iores partes illustrabant · ⁊ ad illuminandū
nem inferiorē solem si opportebat ut ponit̄ · ideo
q; seō sole diei fulgor auct̄ ē amplius eum
nitio luce inchoatur diei p̄cia q̄m aīa · sua q;
ād de luce illa sēm sic cū nō appareat · pot̄ di
ci aut̄ de ea cōp̄ sol̄ fornacem · aut̄ in ea
parte celi ē · in qua sol ē · ū q̄d ipsa sit sol ⁊ sic
a unita ut duōm ū ualeat · Quo ū accipiendū
sit illud · dix̄ deus · an tono uocis id deus dixerit
Hinc aperit ꝝ sensu dicere operi filio et p filium.

Preterea inuestigandū ē q̄modo an aliter
accipiend̄ sit q̄d aut̄ dix̄ deus · ut p̄alute
⁊ sono uocis · illud dix̄it · an alio m̄. Aut̄ sic q̄
nesim̄ rōnī · nec p̄alut̄ · nec sono uocis dm̄ fu
isse locutum · q; si p̄alut̄ · mutabiliter · ista eo
palut̄ dicat̄ · sonuisse uer di · nec lingua erat
qua loq̄r̄et̄ nec erat · quem oporteret audire ·
intelligere · Bene g; uer di ad natām ubi · p q̄d
omnia facta sunt referūt̄ dix̄ g; deus · fiat · ⁊c · non
p̄alut̄ · ū sono uocis · sum ubo sibi coēno · ⁊ uer
bum genuit m̄ p̄alut̄ · mq; eum · ⁊ disposuit
habēdo · ut fieret ut p̄. · ⁊ meo sēm ē · Si ū ac
Solet q̄m solet accipiendū sit q̄d dix̄ p̄ operatum
q̄modo accipiend filio · ⁊ p filium ⁊ m sp̄u sō ·
sit q̄d dix̄ p̄ operari filio · ⁊ p filium ⁊ in sp̄u
sō · h enim scriptura frequēt̄ nob̄ ap̄ponit · ut oīa
in sapia fecisti dix̄it · ⁊ filio · ⁊ in principio · ⁊
filio creauit d̄s · ce · rā · illud p quē fecit ·
scā · Sup illum q; psalm̄ locum · uerbo dñi celi
firmati s̄ · rā · dicit aut̄ q̄d p̄ operatū p̄ uerbum su
um · ⁊ sp̄m sēm · q; in q; accipiendo ēē p̄manent
q̄dam hēnt q̄d p̄ uelut auctor · ⁊ artifex fi
lio · ⁊ sp̄u sō · ⁊ rem operatione q; ministrum uere
exp̄dientē sib̄ ex munditia · ocionem sumēs · q̄d ue
lut blasphemū · atq; sane doctrine aduersum
abiens · pia fides · sonē · atq; intelligens · ideo scp
tām frequēt̄ cōmemorare p̄ deum operari in filio ·
⁊ p filium tanq̄m filii n̄ p̄ter · facē · si ei ū possit
illi p̄ deputā · ⁊ nunquam aliq̄d ministrum
fuit p̄ri operanti · si potē illi ubi p̄ deum uelli
gi uolum · ē filio · ⁊ sp̄u sō operari · ⁊ sine eis nichil
facē · Contra hanc exponem surgit hereticus ·

Sed dic̄ hereticē hac rōne p̄ dixisse filiū operā
p p̄rem · ut in patre · ⁊ sp̄m sēm · ē unū q̄
p unūq; · q; filius cum p̄re · ⁊ sp̄c · s · cum unū ope
rant̄ · cui huic respondet̄ · ideo illud dictum ē nō Respō
illud · ut in p̄re monstrarent̄ auctoritas · sed ut
p̄ a filio · ⁊ filius a p̄re operatōr · ⁊ sp̄c · s · ab utroq; · ideo
q; filius · ⁊ p sp̄m sēm legim̄ operari · q; cum sp̄u sō
operat̄ · ⁊ in p̄m a filio hūm ut operet̄ · Alia predictor

Postea · ualet illud accipi · ut a patre
dicat̄ p̄ filio · ⁊ p filium operari · q; eum
genuit · oīum opificē · sicut dix̄ p deum iudicare ·
q; genuit iudicē · ita ⁊ p sp̄m sēm dix̄ operari · sicut
p̄ · sine filio · q; ab utroq; procedit · spc · s · factor oīum ·
vii iohs ecclesiā · ingerone ep̄le ad hebreos sic au
sonum ut hēnt manu suspicant · tamq; aliquo ministe
rium p̄ri genuit filius · neq; p eum p̄ dix̄ fecisse ·
tamq̄m ope fac̄ ū p̄ri · ⁊ sicut dix̄ p̄ iudicare · p
filium · q; iudicē genuit · sic ⁊ dix̄ operari p filium · q; ei
ostat opificē genuisse · Si enī causa ei p̄ ē sēdm Nota cā filii
q̄d p̄ ē · ⁊ q̄d p̄ ē multo ampli⁹ eoꝝ causa est · p̄ dix̄.
que p filium fēa · s · h de ope p̄me diei dicta · s ·

Dixit q̄d d̄s · fiat · De ope tēde diei qua factum
firmamentū in medio aquar̄ · ē firmamentum ·
⁊ diuidat aq̄s ab aquis · Duntaxat aquas que
erant sub firmamento ab his q̄ erant sup firma
mentum · Sciendum ē q̄d illi celi describit · Beda Beda. Ad oēs
aut beda sup genesim m̄ q̄stra sunt sup̄dicta · cui sup dix̄ scr̄ar.
posite sūt aque inferiores · mutate · ⁊ suppositē alie de
quib; dix · ⁊ in regis aq̄s sup̄iora eius · Immedio De q̄ medio
⁊ firmamento ē · ⁊ sic eum celum · q̄d de aquis sit celum dic.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

De mā aq̄ sint sup celum. qualis sit aque.

fān ee credi por̄ crystallū enim lapis eu mag/
na ē mbr mutal. ꝛ spūalr. de aquis factus ⁊.
Siquē ꝙ moueꝛ quom̄ aque natura fluide.
nim ma tabulet sup celum p̄sint ⁊ fluere. de dō sēp
num ee memin̄ qui ligāt aquas in nubibꝫ su/
is. Q. in enim ifra celū ligāt aquas ad rpl. ua poꝛib̄
nubiū. retinal. por̄ ⁊ fr̄ celi spam̄ ua poꝛali.
remitare ꝙ glanali solidare aquas suspendē
ne labam̄. Qualis aīe ⁊ ad quid ordīr sint ipe
nour q̄ dicit. frēr ostensum ē. hīs uīb qb celū
fān sit. s. illud in q̄ sint fixa ficta. ⁊ qb̄ gredit
aerem. ⁊ de q̄ matia. s. de aquis ⁊ qualis sint.
aq̄ que fr̄ illud celum s. s. ut glacies solidare s.

Aliū putant celum illud ee ignee nature quibus

Quis fr̄ gene.

Qualis sint aq̄ q̄r̄ celum inter. ⁊ q̄m̄l ue uenim̄ dīm augīn.

Quidam ū celum credunt augustinus.
qb̄ gredit aeris spacia. ignee natē dīr. asse/
remel fr̄ aerem pur̄ igne ee. qui dr ee celū de
q̄ igne fixa. ⁊ luminaria facta ee. nectant. quib
aut̄ videre uidr. ut ū nomine firmam̄ ce/
lum qb̄ gredit aerem an spe aer. hic intelligā
idem aut̄ q̄r̄. nec absolum. Mag̃ mi appbare
uidr. celum illd hic accipi. qb̄ spacia aeris exce
dit. aquas aut̄ q̄ fr̄ illud celum s. die. ua poꝛa
tū trahi. ⁊ leuissimis suspendi guttis. sic aer
iste nubilos ex alatione ire aquas uapoꝛaliter
trahit. ⁊ pbabiles minimas suspendit. ⁊ p̄ co
pulem̄ globatas plumaliter retinādas. sic̄ poꝛ
aqua sic̄ eidem ad ymnas minimas ꝙuenire
ut reteat uapoꝛali fr̄ aere. aquis natāli leui
oꝛem. cui ū credam̄ ⁊ fr̄ illud leuī celū animi
nubiꝫ guttas ⁊ enibꝫ ymanare uapoꝛibꝫ. sic q̄
m̄ ibi sint ubi ee ñ dubitam̄. Que sit figura

2ª fr̄ gene.

ꝙ b. ñ sicꝫ anim̄ ad celum. ⁊ de dicit̄ firmamentum.

Quoꝛi ⁊ solet cui figure sit celum firmam̄.
os sp̄o. s. q̄mus auctoꝛes m̄i seuerint ꝙeo
dre uolum. ñ qb̄ ꝓsit talum. Quoꝛi ⁊ si stet an
mouear celum. Si moueꝛ inquim̄ q̄ū ee firma
mentum. si stat. q̄m in eo fixa fixa circumeun.
Si firmam̄ dia potī ñ ap̄ stationē. q. ap̄ fir
mitatem. ⁊ ūmm̄ aq̄rum. mīs gratibilem. si
aut̄ stat. nichī impedit motū ⁊ circuire fixa.
Post ꝙ q̄r̄ solet q̄ hic. Quare dicat sep̄ ñ
ee dictum fr̄ in de ope sex̄ dier. qb̄ ⁊ alius dixe.
alioꝛ dier̄ opus. videt dās qb̄ cet bonū. Sacra
m̄m̄ aliqb̄ hic cōmendar. Jo enim forsitā non
ē hic dictum qb̄ ni fr̄ in alius ē factum. q. hic

Aue fr̄ sicꝫ spūs ferebat sup aquas. Gen. i.

Quare dicat sep̄ ñ ee dictum fr̄ in alius.

Quia fr̄ ⁊ dnatus adducit hoc
ostendo. q. ope dier̄ qb̄ aque congregā
tur. ⁊ fiunt in munū locum.
in locum mū. ⁊ appareat arida. Terē dicit
op̄ congregatio aquarum in mū loc. Congregate.
fr̄ os aque celo inferiores. in una mane. in lux
q̄ prio biduo aquas clara luce illustrauit ⁊ pu
ro aere clarior fulgeat. ⁊ apparentia q̄ cooptā
lacebat. ⁊ q̄ aquis humosa erat fieret arida. ⁊
germinibꝫ apta. Hoc enim die pronūtiat terā her
bam uirentē. ⁊ lignū q̄ faciens fructū. Si aut̄
q̄ras ū congant s. aque q̄ nunc ꝙtinet spam̄.
nū. usq̄ ad celum. ponit fr̄ in ima subtilem
aquas partem p̄ aer. ubi fluctuantes aq̄s recip
et. Post ⁊ credi ꝑmarias aquas rariores fuisse.
q̄ nē nebula regeret ymas. ⁊ congatione ee spi
satas. ⁊ ñ facile in munū p̄se. redigi lorum.

Beda.

Beda.

Dē ūs aque sunt in munū locū congregate ut multa sē maria. ⁊ flumīa.

Cumq̄ multa sint ee maria. ⁊ flumina in
munū ni loc. dic aquas congatas ap̄ omnia no
ne oīa aq̄r. q. nūr is fr̄. Quia cuncta flumīa
maria. magno mari ungunt. Jo op ē dr̄m
aquas congatas in munū loc. deinde die plis congre
gationes q. aquar ap̄ multitudos sin̄ earum
quibꝫ omnibꝫ ex magno mari ꝑncipū est. De
cesū. dic dās. Fiant luminaria in op̄e quarti
firmam̄to celi. ⁊ diuidāt dies quando sue
diem ac noctē. Si p̄cedenti ꝑduo ea sunt in
dispom̄ ē immutatis hīs mundi ma
china. ⁊ partibꝫ suis distributa. forma
ta. in cui luce ꝑma die. q. munita illustra
ret duos sequentes dies. arcubus s. suppme ex
time patri mundi firmam̄to. s. aeri. ire. aque.
stam sedā die firmam̄i deinde expansū ē. ter
ra ut aquar molibꝫ unda recepta. sua collec
ta. ira ē reuelata atq̄ aer serenat. Quarto q̄
mundi elemēta ill diebꝫ sint locis distincta sint
ornata. ⁊ ordinata. ⁊ ibꝫ aut̄ sequentibꝫ diebꝫ ornata sunt
illa. iiij. elementa. Quarta aut̄ die ornatum est
firmam̄i sole. luna. ⁊ stellis. Quinta aer undo
sus ibꝫ. aq̄ in piscibꝫ ornatus accepit. Sexta ae
rem̄ ira animalia. ⁊ reptilia. ⁊ bestias. ꝑ q̄ oīa tres ē
hō de ira. ⁊ unda. ut ni ad ymam. ⁊ ap̄ ymam. ⁊ ad
celum. ⁊ ap̄ celum. Jn ista de ornatu celi agi
tur. Quia q̄ celum cetis suis sicut pri factum est.
elementis spe p̄stat. ꝑ q̄m aliis sem ē. Jo an

Beda.

Q. ꝙ ē duo ꝑce
dem sēa ē dis
positio. ⁊ distin
no. iiij. elemē
tis. ⁊ uidno
sequēs ornat ē
mundo.

Dies quinta firmamenti fuerunt et die
sexta dies dicebat deus fiant
duo magna luminaria. Et
stellas fecit et dixit 2° die firmamentum
fluminis et aquas quae erant sub
firmamento ab aquis quae erant super
firmamentum aves et 3° die congre
gentur aquae et fiat arida et
sic factum est et vocavit

Aug. Quare in
tuare fca sunt
luminaria.

alia ornat. m quarto die quo sunt facta. Que
o fca sunt ut pea illustretur: nfernor. pars ne
cet habitantib; tenebrosa. Jnfir immanip hoi
num ptulit ut ceu nunc sole pourent di
a noctisq; mestitudine xpo dormendi vigilā
vicp uecturne. vnde ne uger indecora remanere
t si luna ac stellis solarentur homies. qb;
innocte opandi necessitas. meminer. ger quidam
animalia sr. q; nec ferre nl pstant. Quod aut
subdit. sunt in signa tpa. dies. annos. q; in
accipiendum sr queri solet. Jsa enim dictum
ndr. q; quarto die cepisse tpa cum in pfe
ctum sine tpe nl fuit. Jdeq; tpa q; sunt pfidan
spacia mearum. si mestitudine aeris quan
tul. debem accipe. qr talia mobz sidium sun
sic dies. anni. qs utuntur nomin. Sr enim sig
na serenitat tempestat. in tpa qr pea dr
ungunt. in. tpa ann. s. uer. estatem. autumn
num. hyemē. vt sunt insigna tpa. a. mutatione
horarum tpis. qr p quam fierent ordo te
por. nulli notabat nisi. e. mediana hora.
e qualiber hora. h. mj. die facta sunt. De ope
quinti die qui dr deus creasse volatilia. et na
tantia.

Bed.

Dixit deus. Producant aque repule ntantia.
animē uiuentis uolatile sup terram. sc. Op
quinto die e formatio pisciū. ranarū. quib;
duo elementa ocupant. de ea. scilicet materia
et natantia remanent gurgu. De ope. vi. die.
Sequit. qui dr sunt animalia et reptilia cre.
Dixit deus. Producat terra animā uiuentē unūa
quodq; reptilia. et bestias tre. secundm spēs suas. sc. Sexto
die opa describunt cum dr sunt animalib;
ornari dr. Verum p peccm uenenosa aiantia nocia
facta fuerunt an. qm peccm nocte cepisse pr nisi fac

Aug. li. 83 gene.

Quod ueri solet de uenenosis reptilibus et
reptilibus animantib; uni p peccm homis
ad unum chetam dr sunt. an potius dr in pecto
ribz nocte cepisse. Sane dicat pot op dr non
chil hominis nocentem si n peccatis punien
dor. nam. p. unor. et rendor. et pbande ypha
ende timul dr. nocte cepisse fuerunt ergo
creata uenenosa. si qm peccm fca sunt nocia.
De quibusdam uel minutis animalibus et
minutis aiantib; creata fuerunt.

qo e. vte in pnis scientib; creata sunt an ge
ribz corrupti pea orta sint plena qm em de bu
midor corpm meor. et ge alationib; sunt de ta
nabilib; gignunt. Quedam et de corruptione
lignor. et arborum et fructuu. dr auctor om
nium e. pot aut dici qd ea q de corpoub; anima
lium marie mortuor nascunt. animalib; dra
ni fuerunt in potentialit. materialit. ea uero q
ex tra et ex aquis nascunt. et ex eis que in agerum
nante orta sunt ut dra fuisse non incongrue di
i pot. Quare post omnia factus est homo.

Solutio. Aug.

Quamb; aut dr aut aliq dispotis nouissime
fcs e homo rationem dni et possessor. q omn
ibz pferto erant usui seruit. videt deus qd eet bon.
et ait. Faciam hominem etc. Sed antequam de ho
minis creatione etem. qd supra breuit retigim.
pleni usuri. clarius faciam. In hac enim rerum
institutione catholici patres dilligenter ut su
pra diximus inuenimus. alios dicentib; res creatas
aliq distinctas secundm spēs suas primualia. vi. di
erum qui sue qui tria genesis magis inseruire
undi aiunt ecclia catholica magis approbat. Jo hac
rem studiose docuim. qm in illa eoi materia p in
formitatem fca pea rerum corpalium gnia p. vi. dier
uolumina distinctum sunt formata. Alios aut
undi qd in primualia tpis fca sint. et simul ma
formata ad ee p dierum. Quo aut sr genesim
plibz nihil minus ostendere dicens. elementa. mij.
ma formata sic m apparent. ab immo genuisse.
celum et diebz omnium fuisse. Quedam u in for
malit. et materiali ee facta fuisse. q p p tpis accel
sum. formalit distincta sr. ut herbe arbores
et forte animalia. Omnia g in tpo tpis immo. fca
ee dr. et quedam formalit secundm spēs quas hre
dum. ut maiores mundi partes quedam u
materialit nn. Sic ut dicunt moyses loquit rudi
et carnali pplo locutus modum tempant.
ve deo loquens assimilia hominis q p morat tpor
opa sua pfecit. cum pe simul sua opa fecit. vn
aug. Jo inquit moyses diuisim refert. dr simul
la opa fecisse. qm non potuit simul ab homine
dici. qd a deo simul potuit. et. sc. Potuit dr indi
screta. loquendi tpis. qd deus opandi tpis in di
uisa. Illi quibus auctoritatib; aliis huiusmodi m
hemus. duo. mj. elementa atq; celi luminaria

Dixit etc. / deus. / Producant etc. / Quo ad primū / dicta. / Quo ad primū / dicta. / Quo ad primū / dicta

na humana simul cē ⁊ hūiusce mōsi. vi. diei quod
scriptura memorat. vi. rerum gra ⁊ distinctione
appellant q̄ simul fēe sunt partim formaluer.
partim cultatu. Cē ūi intelligendum ē dm reqe
am de septime unde ab omni ope suo. ⁊
diei requie aliquid nos eloquij oportet. Sēptī
ē q̄ compleuit ds die septimo op̄ suum ⁊ reqe
uit die septimo. ab omni so ope op̄ quod
Reqeuisse dr. ds. die septimo ñ q̄ opando las
sus. ſ. ab omni so ope requeuit. q. nouam cātu
ram facē cessauit. Requiescē enī cessare dr. vñ
mapocalipsi. ſlon hēbant reqem diecmia. scs.
scs. scs. ⁊ dre ñ cessabant. Requieuisse ḡ ds
or. q. cessauit a faciendis gnibz cātē. q. ultra no
na non addidit usq; nē mī ut finat meūgtio
ne. Opatus pr eum filio. ſ. āministratione
eop̄dem genes q̄ ūmissura sunt cātuſ enim
simul cā subsistendi ē omnī cātē. Ideo ḡ dr. pr mīs
usq; ūi op̄ā. ⁊ ego op̄ illud unuſe cāture en
uam. āministratione ostendit. Die ḡ septimo
requeuit ut nouā cātam ñ faceret ullus. cui ma
ria l similitudo ñ poterit. ſ. usq; nē operatus
ut q̄ addidit sinere ⁊ gubnare ñ cessī. Qualiter
accipiendū sit q̄d ds dr. compleuisse op̄ suū. vii. die
cum tunc requieuit ab omni ope suo.

Sed q̄ quo ūi. vii. die dicat ds cōpleuisse op̄
sua. cum ab omni ope illo die quieuit nec
aliq̄ genī nouū rez fecerit. Alia ſsiderato hō
ſsimatur ds die. hī. opa sua que meū questio
nis afferr q. manifesta ſ. que meo fēa ſ. rom
num ſsumano eo die pfecta ē. sic scriptura ostē
dit cum ait. vidit ds cuncta ḡ fecat. ⁊ ecce
valde bona. Summa quid natura bona esset.
mchoz unius natā unū bona ⁊ ūium bona q̄
addidit ds. ī singla. simul ū unūsa valde bo
na. q. ex omnib; ostitit unūsitatis āmirabilis
pulcitudo mqua ⁊ illud q̄ malū dī. bñ ordi
natū ⁊ loco suo positū emineūt intuēt bona
ut magis placeant ⁊ laudabiliora sint dū cōp
amur mal. Sero ḡ die fēa ē omnīū opm sīn
mano. ſ. ꝓmissa cui q̄ ūi dicat ds die. vñ. op̄
suū explesse q̄ hebraica ueritas hē. Inq; nī mch
nouū cāsse dr. ñ sine dicat die. vii. cōpleuisse
op̄ suū. quīn bñdīxe ⁊ sanctificauit sē subiecit
scripta bñdīc die. vii. ⁊ sanctificauit illū. Op̄ eni

ē bñdictio ⁊ sanctificatio sē salomon aliquid
opis fecē cum templum dedicauit. Que sit sā
ctum aut sermo ⁊ bñdictio. vii. dieī.
diem sanctificasse ⁊ bñdixisse dr. q. multica pcū
bñdictione ⁊ sanctione eum donauit. vñ ut lege
dr. Nemo stimare debet sabbī. nī ē q̄ mune
rando diei usq; ad septimū. precedīm ⁊ diem. vii.
ee dieī q̄rum repetitione oē tps agit. ñ q̄n alī
sit ab illī dieī octauus ⁊ nonus. ⁊ sic de ceteris. q.
m. vi. dicy rerum gra distincta s. mm. vñ. lucer
ñ sint noui genis rerum institutū. sunt ñ in
eo q̄ quidam noui stat. sanctionis opm ⁊ reqe
tionis opificis. Poss ⁊ sic exponi illud. cōpleuit
ds die. vii. op̄ suum. ⁊ requieuit die. vii. de
hominis creatione ubi scīdendū ē. quare cre
atus sit hō. ⁊ qualis. sit instituī q̄ duo sup̄ tracta
ſ. ⁊ q̄l fēs ⁊ qualit lapsus p̄ remo q̄n sit reparā
dus cetur sit q̄ supra de ḡ dissemenda sum.
hominis cōmone ꝓmissum effectum manupa
re. atq; eadme explanare. nē suscepim ubet
scīdanda uidem. ſ. quare cātus sit homo ⁊ q̄
lī mutuī. ⁊ qualis ⁊ quom fēs. deni qualit
sit lapsus. p̄ remo qualit. ⁊ p quem sit reparā
dus. hoz aut p̄mo ⁊ ūi potta. ⁊ cum cōmone humā
ne ⁊ moū instructionis supī. ꝓmodulo nīe fa
cultatis tractauim. Soq; si ē ut qual ⁊ q̄n fēs
sit dissecuanda. In genesi legī. Faciam hominē
ad mag. ⁊ ū. mām. In eo q̄ dī faciam. una
opatio ⁊ num plonaī ostendī. In hoc q̄ dī
ad mag. ⁊ si. nos. una ⁊ equalī subaudium plo
nam monstrat. Et plona cui p̄ī. hoc dicēd situ
um ⁊ ipm sīm ū ut quidam putant anglis
q̄ dī ⁊ anglos ñ ē una ⁊ eadē ymago. ſ. similī
tudo. Q̄ ymago ⁊ similitudo hoc a diuīsi aucto
ribus arbitrio aquibdam mēta. ab aliis cōfa ⁊
ymago aut ⁊ similitudo mēta ſ. cōmia ⁊ tm
in hoc loco. ſ. mēta tm ⁊ hoc ſ. filius ⁊ spūs scs.
intelligī ⁊ tm mē cōmia ad q̄m fēs ē homo.
ſ. ānā in qua fēs ē homo. ⁊ ipa hominis cre
atio. Intendeatam eni ymaginē q̄ ds ē intelle
ctus inde beda. cum dicit ñ ee una ymaginē
dī. ⁊ anglos. ſ. tm plonaī. ⁊ ideo plonis nō an
glis sit ibi sermo. In ee ñi ymago dī. q. ymā
go relatiue ad aliud dī. eni similitudinē ge
rit. ⁊ ad q̄ replendam dī fēa ē. Dīc ymago ee

Quare tunc requiescendo dies usque ad .vii. precedīm.

Beda. De ūi intelligendo sit faciam hoc. ad imag. ⁊ si. n.

Quia solum ds inuisam exponi.

Dies dñi primus / grece cy greci / ſ. ma gretis q̄ eni deq dicat faciamq; ydeā ad ymaginē et ſilitudinē nrā. nec q̄ dicit
ea q̄ una operis ad ꝑfectionē / sed nec q̄ dicat ad ymaginē et ſmilitudinē nrā. una et ecclie / sicut sic ꝓmaz monstrat
n op̄ ꝑfectē ad filiū et ſpm scm. hr dicit non aut angelis et quod dicit / 2a. go. q. ymago relatiue dī ad istud eq ſmilitudine
et ad quod requirand fuerat et is ymago mpis dī deco sanctē ad istud ad quod sit / 3a. go. q. filius da dī ymago ꝑfē
quod discred ydeā. no ee dei ymaginē sed ad ymaginē / et aplius dicit ps eloz vi vie dei et ymago dei dicit hic p
magnem intelligi filiū p ſsilinē nō ſsm scm mistice ecclesiā ymago et ſsimilis et magrenda / dicta q. 02. hanc dicta
rem ad ymaginē dei ſm mensuraz intelligentiā ecclesiaz ad ſsimilitudinē nō sm in natē et instrad et ymago ad ſsi
militudo ad nāz / alnea go. 03. hanc sm aliaz facty et ad ymaginē et ſsimilitudinē dei nō pcē vel filij vel ſpūs scī sed
hominem / filius aut ymago dī nō ad ymaginē q. natus non creatus sed bñ creatus et adeo nō genitus adeo nō ꝑfectus
aliis sed quadā similitudine accedēs / Septī go. q. meritpe hōīs et quod affectas et inditat hōīs filius eo deo scō et sanctificatō
corpo sue tmali ygnit q. in celū erectū et

Aug. in li. vij. de t.

Aug. opio q̄ imagō dicere[n]t filium. ⁊ similē spm.

Quib⁹ sidāt imago ⁊ similitudo.

Aug. in lib. de t.

Aug.

Aug. q̄ ois creatura spūalis dicat̄ fieri ad imaginē dei.

Beda.

Arl que nūc similitudinē p̄ferebat. nūc q̄ dām̄ rep̄sentabat. Jn p̄e aūt imago dr ad qđ aliud fit. Sic exemplum p̄e dr qđ fit ad exemplar. exemplū aūt ex quo simile aliq̄d. Ponit̄ ⁊ aliq̄n abusiue dr. alīm p alīd. sic ⁊ nūm p̄e accepit̄ imago ecclīa imanē. si nō ea nomīe imaginis nūl loco nuelligat̄. Oppono ergo q̄ primauer̄ filiū. p imaginē ⁊ similitudinē

Fecit sup̄ intractatu de t. dixim̄. vñ fuer̄ nōnulli qui ea distinguunt ut imaginē nūl loco intelligerent filium. hoīem aūt nō in imaginem ⁊ ad imaginē sēm dicent. qđ refellit apl̄s dicēs. vir quidē nō debet imago. ⁊ gla dei. Hanc imago. ⁊ hō eam dr fieri ad imaginem. nō qđ ad filium ꝯr fi. Alioquin nō diceret. ad imaginē nr̄am. q̄m eam nr̄am dicer eam filii solū p̄ris imago sine.

Fuerunt aūt ⁊ alii ꝓplicari hec tractantes qui p imaginē filium. ⁊ p similitudinē sp̄m sēm intelligerēt. qui similitudo ē p̄ris ⁊ filii. nō pli⁹ posuer̄unt dicentes nr̄am ad referentes ad similitudinē nō. ad imaginē aūt sub intelligendū ē meam. homīnē nō. ⁊ imaginē ē. ⁊ ad imaginē ⁊ similitudinē sēm ē tradidūnt. ⁊ imaginē magnis ē. ⁊ similitudinis. Sic hoc sūam applicat. si imaginē ⁊ similitudinē dī in homine. q̄rēdam ⁊ sidāda

Verumq̄ hāc distinctio lucet cum. regulabilis penit̄ nō uideat. q̄ de medio nominū. ⁊ auctoritatibus sēcū nō manat. q̄ imaginē nūl impō homine imago ⁊ similitudo dei. q̄renda ⁊ sidāda ē. fēs ē q̄ homo ad imaginē dei ⁊ similitudinē sēm mentē. qua rōnabilis hūs aīe cellit. ⁊ ad ad imaginē sēm in memoriā intelligentiam ⁊ dilectionē ad similitudinem sēm innocentiā ⁊ iustitiam q̄ habuit. ⁊ rōnali naturāl fit. vt imago sidāntur in cognitione ūritatis. similitudo i amore iustitie. vt imago malūs omnibus similitudo i ēternā. q̄ i mortal ⁊ mutabilibus. vñ aug⁹ in lib⁹ de q̄ntitate am me. anima fēa simil dō. q̄ immortalem ⁊ indissolubilem fecit eam dō. Imago q̄ p̄uenit ad formā. similitudo ad naturam. factus ē q̄ homo sēm aīam ad imagi. tri. nō p̄ris. ⁊ fi. ⁊ sp̄s.

Quo sēm̄ dr imago ⁊ similitudo.

Quo sēm̄ dr imago dei. ⁊ imago ⁊ nō ad imaginem.

Quo creat homo ⁊ imago dr. ⁊ ad imaginē filii aūt imago nō ad imaginē q̄ nat̄. nō creatus equalis. ⁊ minullo distimul. hō eāt ē ado nō gen nūl. nō parilitate equalis. si quadā similitudine accedent. ei. vñ aug⁹ in lib. de t. Jn genesi legi. faciam⁹ ho. ad imag. tri. n. faciam⁹ ⁊ nr̄am. p̄ris. filii. ⁊ sp̄s. nō ex relatiuis accepi. nō oportet. ut fac intelligamus. p̄ri. filio. ⁊ sp̄i. s. Ad imaginē p̄ris filii. ⁊ sp̄s. s. ut subsistēt homo imago dei. si quasi oīo equal̄ hēbat. illa imago tanquā nō abillo nata. si ab eo cāta nō tra imago dr. qđ ⁊ ad imaginē q̄ nō equat̄ participat̄. si accedit quadā similitudine. filius aūt ē imago. si nō ad imaginē. q̄ equal̄ p̄ri. Dicit̄ ē g̃ homo ad imaginē sp̄ūm patrē similitudinē. nō nr̄am ut imago mutari ē hō. intelligat̄. nō tamen equalis sic filius p̄ri. Esse ostensum ē sēm quid. hō sit simil dō. t. sēm aīam. Sed ⁊ in corpe quidam peccatum hūt. que si mdicat. q̄ ē erecta statura. sēm q̄m corpus anime rōnali congruit. q̄ in celum erectum ē. De canone aie. nūc de alia fēi sit. t. nō ⁊ qui fēi. ⁊ q̄m gr̄am habue

Hic de origine ut in canone.

Anime p̄ta quer̄i solent. s. nō cāta sint ⁊ qui. ⁊ q̄m gr̄am hūit in canone. sic homīs formatio sēm corp̄a describit̄. cum dr. formauit dūs hominē de limo t̄re. ⁊ inspirauit in faciē ei spiraculū uite. corp̄a enim de limo t̄re formauit dūs. cui aīam inspirauit. vt sēm aīam. flauit. sufflauit. nō q̄ faucib⁹ sufflauit. t manib⁹ corpa corp̄a formauit. Spe enim dūs. nec humanis membris compositus nō g̃ carnalē p̄tem dr̄m corpa manib⁹ formasse corp̄. t faucib⁹ inspirasse aīam. si potē hominē de limo t̄re. sēm corp̄a formauit. Jubendo uolē. uoluit. nūbo suo nullū ut ita fieret. nō inspirauit. nō facie ei. spi. ui. ⁊ flabam aīe in qua

Hic. dō posuit. gtuor. elemēta. p̄ma q̄ hominis hanc sūm corpus describit. cui dicit formauit deus hoiem de limo t̄re sm aūt vero cui dicit. seu addit. et in spiraculū uite. ostendit. q̄ talis creatus quo deus homines aīauit. ⁊ aīam fecit. sed est adeo nō dedecus. sed nec detractus materia. sed de melius. Ga go. q̄ aīa adeo sūm augustū dicit angel̄ creata fuit sine corpe. et p̄ca naturaliter omnia corpa. Alii dicit. ad creata fuisse incorpea. dealiis aūt aīalibus aīabus. ⁊ tēstime q̄ tenend̄ q̄ deus cāt creando in singulis corpibus. et in singulis creat. Quinta go. q̄ aīa ade in sui creatōe non fuit perfecta fuit sui opis nisi. vel in usu. Quinta go. q̄ add factus ē. g. tertio metate virili nō sūm tales. ut sapientes q̄ non erat in tali statu seminalibus ut ita fieret. sed sūm superiora que sp̄ altitudo dei. et potentia sedm̄ nām non aperiebat q̄ in tali casu naturalibus erat. ut si ita posset. go. q̄ homo extra paradisū fuit formatus postmodū ibi posit⁹ eo q̄ nō deberet p̄manere. vel non ut nec sp̄ gre. ⁊ sp̄ualē vel assignare. Septima go. dr. de paradiso. sp̄ tres sūm aliud paradisum. tm accipiūt alii aut spūaliter. Ay vō utroq̄ modo. et hoc placet mihi. Octava go. q̄ paradisus magis humano fuit positus loco. q̄libet amenissimo fructuosis arboribus consito. magnis. et magno fonte fecundo. inprimis occidentali primitus usq̄ ad ultimum circuitū. ubi nec aq̄ diluuium illuc peruenire. secreta atq̄ habitabili mansionis tēre. vel mari longe spacio. Nona go. q̄ in paradiso tres erant ligna diuersi generis. inter q̄ erat lignum vite. et lignum scie boni et mali. et hoc pter q̄ adeo unus accepit. ut qui operis fructu edit. corp̄a eius naturalis esse vel etatis mobilitate indeficiens. vel ut occasu habet. sed p̄tua sanitate. soliditate firmitatis et ligni scie boni et mali dicitur. et eo quidem. q̄ primo motu primi orbis. ⁊ primitus diuisit. q̄ sic in ortu. sic diebus et malus in diebus. io. q̄ nullus malus erat ede destructu scie boni et mali sicut aut q̄ ibidem ut ipse homo ab edit. et malus in obedie. ministrare

Oppō q̄rēdam hereticos. q̄ putauerūt aīam ee de substā dī.

unūer caut ī de maīa aliqua corpali. t̄ spūali. ḡ de melio. Putauerunt enī quidam hereticōm de substa sua aīa cāsse ūbis sēpuire puerōr mīs ementes quib⁹ dr. inspirauit t̄ sufflauit re. cum flat mḡnus t̄ spirat homo de se flatum emittit. sic ḡ cum dr. dns flasse t̄ spirasse spiraclm in faciem hominis ex se spm hominis. emisse. nr ttr. v. de sua substa. Q̄ hoc dnī non capiunt spūca locutione dictum ee sufflauit t̄ flauit. i. flatum hoīs. s. aīa. fēc. flare enī ē flatum facē. ē. aīa. facē. vñ dns p ysaiam. Oēs flatum ego fec. flon sunt ḡ audiendi q̄ putant aīam ee partē dī. si enim hī eēt nec a se nec ab alio q̄ deo posse nec ad malum faciendū. t̄ patiendum. cōpelli. nec in melī. uel deūs immutari. flat ḡ quo hominē aīatum. fēs ē ado ñ deo. nec de aliqua maīa. ḡ de melio.

Hic quando facta sit anima an unio corpis an in corpore

Oppō anōs q̄ dicūt aīam in corpe fuisse ante corpis.

Sed unī in corpore an genita corp̄ re. ī medio etol serpulosa qo ē. dns enī sī gene sum tradit. aīam eam anglis sine corpe fuisse ētam. Postea uo ad corp̄ accessisse. neq; cōpulsa ē in corpa. t̄ naturāl ullo uolumine. sic ēta fuit. nelle. sic naturale nob ē nelle unīe. Male aut nelle unīe. ñ nate. ḡ uolumaris ē pūse.

Alios sīe qui dicūt aīam in corpe fuisse ere atam.

Alii ū dicunt aīam p̄m hoīs. in corpe fuisse creatam. ita exponentes illa ūba. inspirauit in faciē. e. s. unde. i. aīam in corpe ēatū. q̄ uolūt eos p̄ animare. facient nī spūalit exposit. q̄ ḡ pars sensibus ornata ē. ad inuenda supiora. si quis q̄ de anima p̄m hominis. estimetur. de aliis ceteris me semen. dī ē. q̄ in corpe creauit. creando enī infundendo eas dns. infundendo creat. dicendum ē. aīam illam ñ sic ee creatam. ut p̄stea eet op̄ suū. unde ul' in uno.

Q̄ anima illa sera ñ fuit op' suū.

Ingnia erant dō hoīem mīe fecerit.

Solet ī queri. unde dns hoīem mīe fecerit. Repente unde ille erat fecit. ampliendo. i. erat fecit augendo sic nē formam in arbo unde. dns sī genetim dīe. Q̄ adam in etate uirili. immo fēs ē. ḡ secūm supiores. ñ inferiores eās. i. secūm uolumatē. i. potentiā dī. q̄n nate gnibus ñ alligauit. qualit. i. urga moysi. uīsa ē in draconē. sic alia ee natām suum in nob quib⁹ aut nate eurisse inotum. dō aut nata ē. q̄ fact. ñ ḡ contra disponē suam illo fecit dō. erat enim in

Unde ingnia erant fēs ē hoīe.

Q̄ secūm supiores. ñ inferiores causas.

prima caularum adictione sic hominē p̄se ḡ non ibi erat necesse. ut sic fieret. ḡ enim non erat in adictione ētatus ē ḡ in displacito ētatis cui uolumas nectitas ē. ḡ enim necessario sit ētū ē. q̄ mutet. i. p̄sens. Alia ū secūm inferiores eās fuīa s. ḡ in spūa dī. fuīa ñ sunt. si aut ibi alte fuīa s. post fuīa sunt. sīō ibi sunt. ū p̄sent ille qui ñ post fallit. sic ḡ fēs ē adam ñ secūm inferiores causas. q̄ ñ erat in rerum causis seminalib⁹ ut na fieret. ḡ secūm supiores ñ in na tām opamēs. q̄ in rer causis naīalib⁹ erat ut na posset fi. Q̄ homo erat in paradiso ētus in paradiso sit posit. i. quare ita factum sit.

Hominē aut na formauit. nulit dns ut sēpa doret. i. poīt ut in paradiso. uoluptatis quam plantauat a principio. hīc ūb aptē moysen insinuat. q̄ hō erat in paradisum creat. p̄ modum i paradiso sit posit. q̄d ō fēm dī. q̄ non erat i eo p̄manstus. t̄ ut ñ natus ḡ gre ḡ assignaretur. Intelligit aut paradis locatis. i. corpalis. i. q̄ homo locatus ē. tres enim gnales de paradiso semēme. sc. una eox qui corpalit intelligit uoluptatē. Alia eox qui spūalit. ut. Tertia eox qui utrq; in paradisum accepit. tertiam ut placet fateor. ut homo in paradiso corpalis sit posit. qui ab illo p̄ncipio plantat accepit. q̄d tam omnē remotis aquis. ḡ bal. ingna p̄ducet in fluit. q̄. si p̄sentis ecclie t̄ future typum teneat. ad ut. ut intelligendū ē. ee locū amenissimū. fructuosis arboribus magnum. i. magno fō te secundū q̄d dictū ab principio. antiq; transiaco ad orientē. vñ uolunt in oriental⁹ pte ee paradisum. longo tractu spatio t̄ marīs ut tres aregionib⁹ quas incolunt homines secretum. i. alto situm usq; ad lunare ētulum p̄tingere. ut. ñ nec aque diluuij illuc puenerint.

De ingnis paradisi. ut q̄ erat ingnū unde. i. ingnum ḡ in aut paradiso erant scie bom. i. mali.

ingna diuersi gnis. ut q̄ unū erat q̄ uocatū ē lignū uite. alterum ū lignum scie. bom. i. mali. lignū aut uite dicitur ē. sic docet beda. et strabo. q. diuinit accepto hanc uim. ut qui ex ei fructu comederet corp̄ eius stabili sanitate. p petua soliditate firmaret. nec ulla infirmitate t̄ casus imbecillitate mederi t̄ occasum

Q̄ paradisus sit dictus. i. locus. Tres semēte de paradiso sunt. i. q̄ne. Q̄ principio sit plantat paradisus. Beda. Q̄ ubi loc⁹ supa dictus. ubi.

Q̄ arbor sit dictum ligni uite.

Amen. Laus deo. Finis. Explicit. Paradisus deliciarum.

Qr̄ no eatum fuit lignum sciē bom̄ malī. ad 2.

labēnt. Lignum aut̄ sciē bom̄ malī nō
amata ī nomen accep. ḥ ab operone rei ꝑa secute.
Arbor enī illa n̄ erat mala. ḥ sciē bom̄ malī ī o
rieta ē q̄ ꝑ ꝓhibitionem erat in illa fuga fio
futa. qua homo experiendo discerēt. quid eēt inō
obediente bonum. ⁊ inobediente malū. ſō g
de fructu qui nascerēt in positum ē illud no
men. ḥ de re fuga fione secuta. Cognouit enī
homo ꝓut q̄m tangeret ḥ lignum bonū ⁊ ma
lum. ḥ bonum ꝑ prudentiam ⁊ experientiam.
malum ū ꝑ prudentiam nī. dō ī experien
am nouit usurpato ligno uetito. q̄ ꝑ experi
am. ⁊ malū didicit. quid sit unū bonum obe
Ex ḥ ꝑm hoiē dientie. ⁊ malum inobediente. Si ū ꝑm pa
nī peccassent rentes obedientes eēnt. nec ꝛra ꝓceptum
nī dē unū dice peccassent. nī iō ut unū d̄ret lignum sciente
tur bom̄ ⁊ ma bom̄ ⁊ malī. q̄ ḥ ex ei tactu accidēt. si usurpa
lū. dic̄ fr̄ gen. ret. Aligno g̃ homo ꝓhibit̄ ē. q̄d malum nō
esset. ut ꝑa ꝓcepti seruato. bonum illi eēt
fuga malum. nec meli⁹ sidāt. q̄rum
malū sit. inobedientia. quam ḥ ū. cum s.
iō reus fr̄s ē homo intelligit̄ q̄ ꝓhibuit
rem fuge. quam si nō ꝓhibuit fugisset. nec
peccasset. nec penam sensisset. Si enim uenenō
sam ḥbam ꝓhibit̄ fugis. pena seq̄r. si ne
mo ꝓhibuisset. simulē ꝑsequerēt. si ꝓ
hibetur res tangi. que non tangem. nī ḥ ꝓhi
bem ob ē. sī alienā pecuniā. iō ꝓhibit̄ ē pec.
q̄ ꝓhibit̄ ē dampnosum. cum ī fuge q̄d
nec tangem ob ē. sī nō ꝓhibetur nec ciuiber
fugiatur iō ꝓhibet̄. ut ꝑ se bonum obe
dientie ⁊ malum inobedientie monstret̄. sic
ꝑ unū homo a re bona ꝓhibit̄ penam meruit.
ut nō fugere mala. ḥ ex inobedientia pena ē nō
fugere. sic ex obedientia palma. De formatione
mulieris.

Sexus.

Sexus.

Dñs de costa uiri. sic ꝑ plantatum ꝑadisum
hominē q̄ in eo positum. ⁊ p unitissa aiam a
ad eum ducta singl̄is nob̄ designata subnec
tur seqūtia. Innuit dñs sopoeem madam. cui q̄
obdormisti tulit una de costis ei. ⁊ formauit e
am in mulierē. hic attendendū ē q̄ are creā
uit simul uir. ⁊ mulierē sic. angl̄os. ḥ ꝑ sul u
rum. deinde mulierē de uiro. iō. s. ut unum
eēt gen̄s humanum ꝑ naturā quarum in ḥ ⁊ sup

Qr̄ uir ꝑ. ꝛp̄ea de uiro mulierē ēauit nō simul uir. ꝛp̄

bia diaboli confunderēt. ⁊ homīs humilis
dei simulitudine sublimaret. Diabolus quippe
aliud a dō ꝓceptum ē. cupierat. iō q̄ ut eius
superbia retunderetur. ḥ hō immunē accep. q̄d dia
bolus pūse rapere uoluit. si obtinere. nī potuit. ꝑ
pli imago dei in homine apparuit. Quia sic dñs
omnib; rebus scripturē. ꝑcipuē carnis ꝛra hō
ōib; hominib; ꝓcipuum gr̄iarum. Ideo ī ge
nere hoīs os ē uoluit dō. ut dum agnoscerēt
se ab uno ex omīs sc. q̄ unū amarent. Quare
de latē uiri. nī de alia parte corpis formata sit.

Cum aut̄ hīs de causis fēa sit mulier de u
ro. nī de qualibet parte corpis uiri. ḥ de la
tere ei formata. ē ut ostenderē. q̄ in consortium
crearet. dilectionis ne forte si ḥ de capite
uiri fēa. uiro ad dominationē indebitā ꝓferenda
aut si de pedib; ad seruitutem subiectenda.
Quia g̃ uiro nī dnā. nec ancilla. parabatur ḥ
socia nec de capite. nec de pedib; ḥ de latere suo
ꝓducenda. ut iuxta se ponenda agnosceret. q̄m
de suo latere sumpta dicitur. Qr̄ dormiente nō
sine uigilante costa subtracta est.

Dormiēti q̄ dormienti uiro ponit̄ q̄m uigilanti de
tracta ē costa de qua mulier inadmirabili gra
nonis uiro ē formata. ḥ ut nullam in eo sensis
se penā monstraret. ⁊ diuine simul potentie
op̄ mirabile ostenderetur. que homīs dormien
tis aperuit. nec eum ī aquere sopoeis ecstasim
Et quo ⁊ ope sacramenti xp̄i ⁊ ecclie figuram ē. De sacramento xp̄i et ecclie.
Quia sic̄ mulier de latere uiri dormientis forma
ta ē. ita ecclia ex sacramentis q̄ de latere xp̄i in cru
ce dormientis ꝓfluxerunt. s. sanguis ⁊ aq̄a.
quibus redimit̄ a pena. atq; ablut̄ a culpa.
Qr̄ de illa costa sine addito uel extrinseco facta
sint p dei potentiam sicut ex parte uiri mulier.

Solet ī queri utrum de costa plena sint
illa sine adiectione rei extrinsece fēa sit mu
lier. q̄ quibusdam n̄ placet. Ceteris ut ad plenum
corp̄ mulieris dō extrinsecum. scilicet
mali ullo eēt q̄m ex ea costa. iō q̄ ponit de illo q̄m
de costa mulier fēa debet dici. de quo pl̄es accepi
ssent subē partes. Restat g̃ ut de sola ex̄ coste sub
stantia. sine omni extrinseco additamento p dei
potentiam in eo tempo multiplicata mulieris cor
pus factum dicatur eo sane miraculo q̄ ex de u

dā effudēt q. aliud adeo p̄n̄ dono cupierat et hō accepit qo nimis q. dono pusillo uolut qc
et perfect̄ imagō dei in hoīe appuit q. se deq rebus omnibus constituit p̄n̄ creatō. ita omnibus hoīb; ꝓcipue gratias et ideo omēs facti
ex uno hoīe uoluit ee deq ut diuina agnoscēnt se ab uno ee omēs se quasi omnia amant. ita q. ꝛo ꝓducta ē mulier de latere uiri ut
ostenderēt p̄ creare ad q̄ sortiend dilectionis et nupta se ponend agnoscēt ne sortiend nō dominū nec anallū nō nec decapite fomata ut
de pede assumpta q. ista extracta ē de latere uiri dormientis. Quia q. uigilante deo ostendē potentia q. dormientis latus aperuit
et ad a sopore quiet nō exciteatur et ne sacrū ecclie pandetur q. sicut ante de latere uiri dormientis fomata ē ita et ad de somno
q. de latere ꝛo dormientis in cruce ꝓfluxerit sc. sanguis et aq̄ quibus redimit̄ a pena et ab pluuia aperta. Quanta q. ex corpis
de sola costa ade sibalit sine alio extrinseco additamento p dei potentia de fomatio eo miraculo quo et q̄m p mulierē ꝛo dormit
panibus saturaut. Septa q. q. ē facta ab eo de femur licet fuit angelor̄ ministerio fomata q. non sit recitatus nec fomare
costam i mulierē nec tamen supplementū in loco coste facere potuissent. et ad sit casta ministraut. Septima q. causa dom ꝛoph
ab eius que causa dñs p mordialem q. et sit mdco sit quid tamen ꝑter effectū causa placuerit noīare. Intentio nō fuit ut causa no
esset sed quod q. uocab seminales et te p mordiales dici pnt licet nō sit ic q. mdco sit q. ꝛo m mutabilis ē et ad ē stat
ille nō mutatū prius et causate sit ab illue. Dotata q. ista q. fuit sm causa seminale dm naturaliter sicut illa nō
ꝑter natam quasi causa tm sit mdco ut sunt illa q. fuit ꝑ gratis et sit m terq; sexu mulieris de costa uiri ꝑ
mutet. Nona q. catholica credit et id q. nec simul nec ex tradice factam aliam sed meꝛphis ꝑ quod sicut
atq; fomatis et id o infundi et m fundendo creari. unde deus alias de metallo creare sed uniuscuiusq; corpis signillari

Q̃ lucet angli
co mmistio fit
illud op̃ ꝯplet
rum ũ mĩ cmo
rel fuerit ange
la.

Aug̃ sup̃ Gene.

Aug̃ sup̃ Gene
sim.

De causis rer
visputar. tam
Q̃ cause q̃n
veo s. pe dñr
pmordiales.
z q̃ pmordia
lis dr.

Q̃ ñ omniũ
q̃ hũc cause s.
mĩcatis.

Q̃ cause z q̃s
mĩcant is uer
mpe mĩ dr pmo
rdiales.

Alia rõ q̃ pri
mordiales.

Q̃ dr natu
ra ñ ul non.

pamby ihu celesti bñdictione multiplicam. v.
milia hominũ samaria fr. Illud ĩ seria oportet
q̃ cum angelor ministio fcã fit mulieris forma
tio. nõ ẽ nisi nouenda canonis portenta. Angli
cum nullam plumbum care natam. g nec formare
costam i mulierẽ nec carnis supplemẽtũ in loco
coste. non q̃ mihi agenti ut aliquid creet. hic nõ
rõ carnes s. sed nec agricole segetum aut ar bo
rum. Solus dns. i. animal ẽ carnem fcã ẽ. femina ad o
ĩ si costa ministrata fit p angelos. Verum secũ sũ
plicet an secũ inferiores causas ita fcã fit muli
er. i. an rõ seminal. id hĩet ut ita fieret an nõ
ut ita fi ppũ. s. ut sic fieret in dõ nõ eet causa.

Sed q̃ an rõ q̃m dns primus opibus creatur.
id hĩet. ut secũ ipam generi lateret femi
nam si necte foret. an hic nõ ut si posset. Ad q̃d se
cundum ẽ omniũ rer causas in dõ abscõo ee. ut. H.
homo sic fieret. i. eq. ihũ. in dõ portenta. i. dispo
ne abscõ no fuer. hec dicunt pmordiales cau
se qua vsat. alie nõ pcedunt. si vsde alias que
sunt cause causar. sunq; inmi sũ diuina porẽ
tia dispo. sine voluntas. rõ una oĩum prin
cipalis causa. nõ ppẽ effectus dubios. plures dñr aug̃
causas pmordiales omniũ rer. in dõ ee. mduens
simulitudinẽ artificis. in cui dispone ẽ qualis
sinũ sit archa. ita in dõ uniuscuiq; rei fuerit cã
pcessit. Interamur si q̃ quasdam rer hic omniũ
cause sunt. ut aut aug̃. Alia inferunt dns semi
nales rones rebus sedm q̃s. alia gr alius puenit.
ut de hac semine tale granum. De hac arbore tale
fructus. ihũ. hec q̃ dñr pmordiales cause
rũ in dõ ante se. cãm eãm quippe
nunciatur prima ẽ. ille ũ ad rel aliquas di
cunt pme. que si creet puenient. sũ ĩ pmordi
ales dñr. q̃ in pma rerum creatione rebus ad eo
infuse sunt. ut ĩ eãm ee mutabiles s. ita ut cause
mutari possint. Que aut immutabili dõ ea
ẽ. mutari ñ potẽ. Distincto causar rer puncto
s. q̃ quedam in dõ creauit. quedã in dõ ĩ.

Omniũ g rerum cause in dõ s. ut q̃rundã
cause in dõ sint. in cãis. Quarũdam ũ
cause in dõ ĩ. ut illarum rerum cause dr
abscondite in dõ. q̃ ita ẽ in dnus dispone. ut
hic illud fiat. q̃d non ẽ in seminali ẽatur. rõ
ne. A villa quidem q̃ secũ cãm seminalem
humi dr naturaliter q̃ ita currit nature.
hominibus inotuit. Alia ũ preter naturam quoq;
cause nõ sunt in dõ. ut aut dicit aug̃ ee ut
la. q̃ p gr̃am fiunt. i. ad ea significanda ĩ
naturaliter ut mirabiliter fcã sunt. sic q̃ mulie
ris factura de costa uiri ponit. ita dicens.
Vt mulierem ita fieri nectre foret. ũ in reb⁹ Aug̃ sup̃ Gene.
odium. ut in dõ abscondium erat. Omnis
nature currit hic naturalis legel si hinc
naturalem cursum creator hic apud se posse
re omnibus facere aliud q̃m eor naturalis rõ hic.
vt virga. s. arida repente floreat fructum
gignat. viuimentum sibilus semi. senectutem
pariat. ut asina loquatur. ihũm. Dedit aut
natis ut ge hic ĩ hec fieri possent ũ ut inna De genuino o
turali motu hĩent. hic q̃ mise abscondunt. pe prudentie.
quedam fcã. causas quas rebus condunt ĩ
miserunt easq; implet. ñ operi prudentie quo
nate subsituunt. ut sint. si quo illas animus
erat ut uolũt. quas ut uolunt adhibet. Omnia
um g q̃ ad gr̃am significandam ñ naturali mo
ni rerum ita mirabiliter fcã sunt. ab seculo hic
cause in dõ fuerunt. Quoq; unũ erat q̃d mu
lier fcã ẽ. de latere uiri dormientis. sicut hinc
pma rerum adueo. ut femina sic fieret. si
ut si pfer. ne ee causas quas dns uoluntarie
instituit. mutabili uoluntate aliquid facẽ
putaret. De alia mulieris q̃d ñ ẽ ex anima ui
ri. aut quidã putauerit dicemus alias ee ex traduce.

Quemadmodũ mulieris corp̃ de uiri cor
pe traductum fuit. ita putauerit aliq;
pri animã de uiri anima ppagatã. Thomas
alias pri primam de traduce ee sicut corpora.
Illi aut putauerit simul os animal abiit Aliqz oppo qui
no creatas. Catholica aut ecclia nec simul putauerunt of
nec ex traduce factas ee animas docet. hic cor alias simul ab
pibus p coitum seminant aut forma ris infu initio cãm.
si. infundendo cari. vii ut ecclia fides dog Semenma embo
matibus. Animas hominũ ñ ee ab initio nec rũ lice digna
etalis intellectualis naturas. nec simul cre fin.
auit. sic eugenes fingit dicẽs. Deus cum cor Auctoritas hic
pibus p coitum seminari. sic inseruiam. ita ecclesiam ille dic
rillus. Aquidam latinor p̃sumptores affir tasse opinione
mant. si dicũ corp̃ rõ p̃ nuptiũ copulam ecclie semẽtia
seminari. Creatorem ũ animę solum creã. humano.

rotem nosse eundq; michio corp̃ coangulari ī
unitua · rapingi aiam formari ac formato iam cor
pe aiam cari rinfundi ut unitat ī uno homo ge
anima astans · rcorpe regdiat unū ge uno · plen
huā suba · ver ī anathatis unelo · illos ɔdemp
nat qui aias gerradnee dicunt · mdu cēl auc do
rinatē ꝓbe. Qui fing singillati corda coy · hie
sanc mquid unitur ꝓba · qō ī aiam de aia fa
cit ds · h singillatim aias de nicho creat · de pri

Solent quēri pa mo hominc statu ante pecc̃.
de ꝑmo hominc · ſ · qualis fuerit secundum
statu ante pecc̃ · ſ · qualr corpis rsecundū aiam ·
fuit homo ꝑquam peccaret ī corpe · rm anima
mortal · an īmortalis passibil · an īpassibil · de
mmo inferiorib⁹ unt · rde finitu ad supiora · de
ī ꝓpagatione filioy · ralia multa que non
minutio scium · licet aliqī curiositate q̃rant

Quo ꝑquā ad animā q̃ntatē punēda ꝓsequn ·
de qualitate eius secm corp̃ · ī ꝓpagatione
filioy · rde aliis q̃bdā inspiciam · Primū q̃
homo secm naturā corpis fuerit · rimortalis
fuit q̃dam ī secm aliquid q potuit nō mori · r
mortal q̃dam ī q potuit mori · Si illo nāq;
ꝑmo statu huic posse mori · rposse nō mori · vel
fuit ꝑma humana corpis immortalitas · ſ · ꝑse nō
mori · Si secdo ī statu huic ꝑ pecc̃ ꝑse mori · vel
posse nō mori · q multi statu moriendi ē nec̃itas ·
Si tmo statu hō hūit ꝑse nō mori · nō ꝑse mori · q
ad illum statum ꝑtinet moriendi · impossibilitas
q̃ gr̃a erat non ex natura · Si ꝑmo statu fu
it corpis hois animale · i · egens alimonie cibo
rum · vel nō factus fuit ut aiam unirēt · nō spū
alem · q · m aiam corp̃ sensificāt · q̃ ad hoc erat
aiale · nō spuale · q̃ egebat cibis · ut ꝓ aiam u
nirent · fēs ē g ut aiam unirēt · rund corpi damē ·
nō ꝓ sustentatione cibor · nec erat corp̃ mortale ·
nmortale · q potuit mori · nō mori · potuit · Post
pecc̃ ū fuēre mortuum · sicut dic̃ aplc · corp̃ quid pec
cati mortui ē · rnecitate moriendi nō se hē ·
In resurrone ū erit spuale · ſ · agile · rcibis nō
egens · rnmortale · nō sic ꝑmo statu · nō fuit
ſ · q̃ ꝑse nō mori · h̄ q̃ non potuit mori · vel
aug sup Genesim · aplc ait · corp̃ quod morituꝝ
ē · ꝑ pecc̃ · nā Pri de limo ire formati ē corpis
animale nō spuale cum quali resurgem · ēre

nouabitis · et auertissetis non mo corp̃ aiale quale
fuit · si mmelis · spuale cum h · mor · idiri · imor ·
Ju q̃m muraud erat adam · n̄ morte corpis aiati
peccando meruisset · sō aut aplc · corp̃ mortale ē
ꝓ pecc̃ · si mortui · Illud enī aī pecc̃ mortale
rnmortale erat · q potuit mori · rn̄ mori · Aliud
ē aut ī ꝑse mori · aliud posse nō mori · sō sēm ē ꝑ
pecc̃ nō mortale q̃d erat si morituꝝ · qō nō fuerit ī
peccatum · immortale enī n̄ ē h corp̃ sic ꝑm hominc
fuit · si iam decc̃ ē · hō enī nec̃itate moriendi · licet
h eudic̃ aplc aug · q̃d corp̃ hominc aī pecc̃ mor
tale rnmortale fuit · shn̄ qualr̄ fiet in resur
rone · De h eod · Beda sup Genelim aut sō est
credendum aī pecc̃ ita fuisse mortua corpa hō
nū · aut enī aplc · corp̃ pecc̃ mor · ē · si licet fuisset
aiala · nō dum spualia · n̄ n̄ mortua q̃ · ſ · necesse
est mori · vel immortalia q̃m hinc aī pecc̃ est

Solet hic q̃ri · de condicione nat̃e · an ge grē hō
cum homo ꝑ mortale rimortale · sicut
corp̃ hinc · nec ge odicione nat̃e · ꝑ quid corp̃ hinc
immortale · rꝑse nō mori · Ad q̃d dici pot · q · aiam habebat
ī natā corpis · rposse mori · Aiam ū ſ · ꝑse nō mori ·
erat ei ge ligno unit · ſ · ge dono gr̄e · vel aug sup
Genesim · Quo dam n̄ erat ē homo immortal q̃d
erat ei de ligno unit · nō de odicione n̄ · Mortal
erat odicione corpis animati · Immortal beneficio
odituis · Non enī immortale erat q̃d otio mori nō ꝑt ·
q̃d n̄ erat ū cum finit spuale · Apte dic̃ q̃d ī ge
nata · ſ · ge ligno unit · hēbat ꝑse nō mori · ge hoc
aliq̃ dicunt · q̃d n̄ illo ligno nec̃e · n̄ semp uiue
ret · q · peccaret · Peccare enī ſ · illo ligno nō me
rut · q · ꝓceptū erat ei · ut cōmederet de omni lig
no ꝓdisi · nisi de ligno scie boni · mali · Dū q̃
peccauit cōmedendo q̃d erat ꝓhibitum ita etiā
peccaret ſ · n̄ cōmederet q̃d erat utilium · Si fo

Sed adhuc q̃r̄ si non ret ꝓceptum ut de illo
c̃et ꝓceptum ut de ligno ederet · ralius ī illo
ligno unit ederet · ralius ī illo nec̃et · impōi nō mori · ·
illo uescerec̃ immēdiate ꝑ nō mori · Si semp uiue
nō mori · si illo ligno nō erat ei ge illo ligno ꝑse non
mori · Dicū nō ꝑ semp uiue · id erat ei ge illo ligno ·
Aliq̃ dic̃ q̃d sicut fuisset ei ꝓceptū uesci de illo lig
no · ralius · nō illo uescerec̃ unde semp · sic dic̃
immanuel illo q̃d sup̃ dix̃ aug · ſ · erat ei de lig

Solent dō xiij q̃ntce tres q̃c̃ ꝑma q° q̃ homo instatu innocencie potuit nō mō / aq̃ ā in mortalitas erat ꝑ
non mō unde et cibis indigebat / in statu vero ne lapse q̃e nec̃itate moriendi q̃ statu nō gl̃ie habuit impossibilitate moriendi
op̃ nō op̃ natura vn nec cibis indigebat / Ad q° q̃ homo instatu innocencie op̃ nā erat immortalis et sic op̃ nā potuit
sibi posse mō sed q̃ posset nō mō ei in erat op̃ ligni vite / Ad q° q̃ quid dicit̃ q̃ ꝑmo homo in ꝑmo statu op̃ nō habuit ad
ap̃tendū mōrendi / sed cibis alijs aliqs vita ad uitā apticiente huic qua potuit nō mori sed vite necessario apposito sm̃ q̃ de
placet simr̃ de ligno vite tq̃ esu in mortalis fiet mirū q̃ nō requirēt ultrā a limo / Alij dicūt q̃ ei nō mesuit / mō illo
ꝑ sim tribus aliis sed tm̃ ꝑ esu ligni vite / assig̃t ad multa ꝑ se determinat

Quo gr̃a ho
nē ad imagi
nē dicit̃
qual aī pecc̃
fuit hō · sec̃m
corp̃ · rdē aliis
quibus dicit̃
Q̃ homo ꝑ
mo statu · ſ · aī
pecc̃ fuit sec̃m
corp̃ mortalis
rimortal ·
In secdo statu fu
it mortal · mor
tuus · ſ · ꝑ pecc̃ ·
In tcio statu e
rit olo immorta
lis · rn̄ potens
mori ·
De ū dr hō fac
tus in animā
uiuēt ·

Quo ꝑ Genesi ·

no unc · ñ de ꝺmone nat̃ ꝛ̃ñ · l · qꝫ non ex condi
cone nat̃ solum ñ erat ei · si ex ligno illo.
Alliasserunt qꝺ ex ligno unc erat ei posse non mori · ñ ex natura · sꝺ enim ꝺr potuisse nõ mori · q potuit un ligno illo de q̃ edere ñ mori
Hũs aũt uidet · qꝺ ex ligno unc erat ei posse non mori · ñ ex natura · sꝺ enim ꝺr potuisse nõ mori · q potuit un ligno illo de q̃ edere ñ mori
ret. Nõ aũt sic quoꝺ immortal fẽs fuit homo.
Solue maꝝ.
De hac ꝺ hominis ĩmortalitate quat̃ fuit aũt
ẽ genesim q̃ dnm mouet sic am. Qr q̃ ñ
immortalis fẽs fuit hõ · p aliꝰ ammanitibꝫ · q ñ
ẽ uit̃ ꝺem accepit alimoniã · sꝫ alia ẽ immortalis
tas carnis q̃m in adam accepim · aliã q̃m in resur
cõne speram̃ p xpm. Ille fẽs ẽ hõ ĩmortal ut ñ posset
mori · si ñ peccaret · si ñ peccaret · mori ee aũt ·
si peccaret · filii ũ resurrõnis · nec potest ulterius
peccare · nec mori · caro mia ñ ẽ egebat refectio
ne cibor · q nulla potuit ee defectio · caro ade aũ
pec̃ta ĩmortalis · cara ẽ · ut p alimoniã admixta
eet mortis · i doloris experis · sic g̃ ĩmortal · in
corruptibil · admixta ẽ caro · hois ut suam ĩmorta
litatem · i corruptionẽ · pobseruaret · am manda
tor ꝺi cibo ꝺuct. Si quibꝫ mandatis hoc
bat ut de illi ligni · ex esset manducaret · i ab
uinculo abstineret · p hoc · edulii ĩmortalita
tis ꝺona seruaret · ꝺonec in corpalibꝫ maneñ
ret · p ꝺuct̃ ad etatem quã ꝺeus placeret · multi
plicata pgenie · ipo uberi · sumeret · de ligno
uite · q p fecte ĩmortal fẽs cibi alimõia ñ ulteri⁹
requireret. Ecce aũt hic uerbũ uidet · qꝺ
caro p̃mi hominis ĩmortalitatẽ in se habuit · q p
alimoniã cibor · seruaret · usq ad tps sue trãs
lationis · unde ꝺs qñ de ligno uite cõmederet ·
fieret omnio ĩmortal · ita ut ñ p̃ter mori · Qꝺ cũ
Deo aliqn ꝺicit ꝺicitis · sequi uidet · hominẽ de
qꝺ immortalitatẽ nat̃e sue admone q̃n fuisse
de natã habebat ĩmortalẽ · si ñ cibo fuerit ĩmorta
qua potat · non mori · Nisi ꝺ parui cepam ligno uite
que alior · ligno · rũ potat · seruari · si ñ potat
sumari · in assumptionẽ · ligni uite · qꝺ uidet
aũ · sentire sup genesim ꝺicens · Ne q̃ addo tale
arbum illam arborẽ · p tenuisse · q corp̃ hominis
stabili tenitate firmaret · ñ sic · ex alio cibo ·
inspiõne salubrium occulta · hinc inuere uidet
qꝺ cum alii cibi · p̃ter corp̃ sustentari · i cibo
ꝺeficiente cessat · mansuetis naturaliter sensus · effectos · adipisci · sed p̃mter malla tps · in sensu et cognitione · p fici usq ad effectũ · nec
alis ignorãs · pe · peti · e · sed illa · ei · mee · uices obtinere · nec cognoscere valent · ea · q̃ cognoscere debet · ad ceti · q̃ · p̃ · sicut hõ · ex
uplia nã · cpatis · e · ita ꝺeus · ille · ꝺus · luna · xpus · ecclesia · sic · unus · tpalis · alius · et unus · uiuens · et tpale · alius · et unus · uiuens · alius · et unus · uiuens · et tpale · alius · et unus · uiuens · et tpale · alius · et unus · uiuens · et tpale

ñ nulleret. q̃ calum eor̃ p̃elaebat. de quib̃ hō
ꝛpagandus erat. ꝛcet ꝛp̃ille habeſ de modo ꝛpa
gationis filioꝝ. De ãno illius inferioris uite
De ãno uo ꝛpis nisi filiꝰ p̃ ſucceſſionem an
q̃ finiret̃ eniret ad ſp̃ualem ſimul & finiret̃
celeſtemq; uitam ceteꝝ aliq̃d ſ̃ep. di finiret̃.
ura ñ tradit. uo ambiguū ẽ. ut̃ parentes ge
nitis filiis ꝓfectaq; humana offitia ad me
liorẽ ſtatum finiret̃. ñ ꝓ moreret̃ & ꝓ aliq̃m
mutonẽ. an p̃ſes in alioq̃ ſtatu ure maneret.
ligno ure uetuſt. donec filij ad eund̃ ſtatũ
puenirent. ꝛ ſic impleto numero oēs ſimul ad
meliora finiret̃ ut ceteri ſc̃i angeli dicunt.
De quo aũ ambigue dicẽdum ſ̃t ꝑ Genesim ra
tionem. Poſſemus ꝓ homines in paradiſo
filios gignere. ñ ut morientibꝰ ꝑibꝰ ſuccederent
filii. ſ in aliq̃ ſorte ſtatu. manentibꝰ. ꝛ de lig
no ure ungorem ſumẽtibꝰ. ꝛ filii ad eundem ꝓ
uocarentur ſtatum. donec impleto numero
ſine morte ad alia corpa in aliam q̃litatẽ tran
rent. in qua omnino regnum ſpiꝰ deſeruiret.
ꝛ ſolo ſpiꝰ uiuificante ſine corpeis alimentis uiue
rent. vl̃ ponerẽt parentes filiis ceſſ. ut ꝓ ſuc
ceſſionis numer̃ impleret. Qui genitis filiis
ꝓfectaq; humana offitia ad meliora
tranſiret. ñ ꝓ morte & ꝓ aliq̃m mutonẽ. ee
ſe hic hñs de tranſitu hominis ad meliora
& in eternum nob̃ relinquit. ut̃ ſimul finiret̃
rentur. an ꝓ ſucceſſionem. Qualeſ ꝓſſent ſi
Sñ q̃ qualeſ ſi nō pec
tos ut̃ ñ ꝓfectam
eaꝝ homo filios genuiſ. eiusdẽ nature ꝛ
ſet. ut̃ nidl. ſic ꝑ ꝓ primo ſum mẽbroꝝ hñt̃
hō ſecũm ſtatum corpis ſui mẽbroꝝ qualẽ hō
ꝓfect̃. mox condit̃ ꝛ eni ꝑ ſum odi
filii in ꝓ naturam ex ocho ꝓfecti geſ. ut
rent. qui ambulare ꝛ loqui. ꝛ cuncta facere
poſſent. ꝛ reſpondi pot̃. q̃d filios paruulos
nati oporteb̃at. ꝑ manũ ñ ñ ecclie. & ſi
ut̃ mox nati ꝓfectionẽ ſtatꝰ ꝛ mẽbroꝝ uſum
hẽrent. an paruuli ꝛ minimoꝝ ecclie ſtatum
ñ poſſent. mẽbroꝝ offitia. an punctualia ꝛ
poꝝ eo ñ q̃ ñ ſit ꝓfectionẽ ſtature ꝛ uſum ñ
broꝝ receꝑt. ẽnt de antedictis diffinitiõ nõ
hñs. Ambigua augmi ũba ponit uni uidꝫ
ſumere. q̃d filii ꝛ pueri ꝑfect̃ mẽbroꝝ offitia
nti.

Et ſup hoc aũ ambigue loquit̃. Moueri
noſ inquid ſi ꝑ uim hominem nō peccaſſent.
ut̃ tales filios ẽnt habit̃. q̃ nec lingua ſi
manibꝫ uicem̃. ſtam ꝑ ut̃ nec tantam ſce
re nece erat puellos nasci. & q̃nuis grigua pars
corpis ſit coſta. ñ ut ꝑ hoc paruulam uxo
uigẽ fec. uir. & ei filios potat omnipotẽs ta
uit̃ mox natos ꝑfect̃ facẽ. & ut ſi omnia
potat. certe eis ꝓſtare q̃d multis animalib̃ ꝑſti
mus. quoꝝ pulli q̃uis ſint paruuli ut̃ mox
nasanto curit ꝛ matre ſequunt̃. ecce homun
nato nec adnecessium pedes. idoneos. nec manꝰ
ſatis ad ſcalpendum habiles. ꝛ uix ꝛ inanis
poſſunt nascentes magiſtre furientes. flere. q̃m
ſuggere. de enim murmuran nisi ꝛ grunire
murmuris carnis. his ũb uerbis ꝛ minuari. q̃d
filii ꝛ paruuli officiis mẽbroꝝ ualerẽt uti.
Sed cum aũ Ambãdam ñ abſim de placiti
ſub aſſertione q̃d filii ñ ꝑ nascent ꝛ puerꝰ
re his meis tradat ſum ꝑſtitutum ꝛ alios
ñ irrõnabiliꝰ quibdam ſic ne ꝓcederent q̃d ñ
placuit ꝓ moꝝ parentũ filios eet uno impu
nascentes paruulos. ac deinꝫ ꝓ punctualia randi.
ꝑ in eaꝝ lege qua ꝛ nunc. naturaliter humana
ordinauit ceteris̃ ſtature mereriti. ꝛ mẽ
broꝝ uſum. receptos. ut mox ꝓpectaretur
erat ad ambulandum. ꝛ loquendum ſic ñ in
nob̃. q̃d uterq; ñ ẽ uno deputandũ. ſ odio
ni nature ſic acabo non penit̃ abſtinẽ nalebã
nec tñ illud erat ex uno. ſi ex nata conditione.
Ad hꝫ aũ opponitur ita. Si ñ peccarent ñ mo
rerent̃ & non peccarent ſi ñ cõmedem. Potãt
g̃ ſine alimonia uita ſecũm ſic ſup̃ dixim̃ nõ
ſolum peccarent. ſi de ligno uetito ederent & ſ
ſi conceſſiſſ. ñ uerũ q̃ ſic erat eis ꝓceptũ nõ illo
ligno ueſci. ita alios uesci. Precepta contra natu
ralem rõnem. facerent qua intelligebam. de
ut̃ ẽ edendum. q̃d naturaliter appetebam.
Item opponit̃ cum fames ſit pena peccati. ſi non
peccarent fame ñ ſentirent. ſ ñ fame. ſuperflu
um uiderent cõmedere. vñ putant quidam eos
abſq; ñ indiguiſſe. an̄ pecc. q ñ potuiſſe eſſe ſine
ſine peccaſſent. Ad q̃d dici pot̃. q̃d fames uere
defectus ẽ. & pena pecc. eſt enim innocentibus ap
perte edendi. an ſi ſubtiacuiſſet nõ ſine peccato.

Ang.

Ang.

Ang.

Reſpõ ſi mo
ſine ambiguo
poſito ꝓpria
ſubiect diffini
onem.

Oppono q
rundã uete
rum ꝓbor
eos ꝑſe nũq
ne alimonia
Nõ q̃ peccati
ſi ñ alia uitia
ecclie.
Alia ꝓbo eor
dem.

Reſpondeo.

Si ē hui⁹ ꝙ
mo qđ ebo
mdigebat. si
pec̄t. sic ñ ēt
ge mo sustē
tum mpfecti
nam aut ei. m
alīū ꝓfuerūt.

Ex eius de corpe sūcta corpis ma ī sensibus par
humano non multi nascent. ꝙ accessum ꝓfi
ens absurdum uī ꝓficeret mmorta sensu ui
siuenens. h germanꝰ unus. s. aut mgr nam in uis
griseler. unꝰ de sensu anime rog. ēm pfecti
onē imaui eoꝝ ñ sentiendū fuit. ut. s. hm q
sine pecco nascēt. sensu r intelligentiam ānal
mpfecti gr̄item. ꝙ accessum ꝓfi nisi ꝓfice
rent. usq ad pfectionē animg ē. eam pfectio
nem sens⁹ cognitionis peperem. Illi qui sen
suum parulos natos instantia accipi uultu ni
broꝝ accessum ꝓfi pfectu os ñ differenꝫ eosd.
ingressu nam natos sensu mpfectos gr̄istere
ꝙ mutuallum ꝓfi in sensu cognitione ꝓfice
usq ad pfectum. Ad qđ quidam opponunt
dicentes. Si minor nam ñ haberent pfectionem sens⁹
intelligere. ignorantia in eis aut ignorantia
aut peccata ē pena. si q̄ ti dñi ñ sancti diligent
sidiant. q ñ omīl qui aliquid nesciat. l mmo
ꝓficit aliquid scire stultum ignorantia hui⁹. siue
ignorantias ee. ducendū ē. q ignorantia ñ dr nisi
eum id qđ scire ñ ignorari debet nec tale
qđ ignorantia pena peccati ē. ē mens uino ob scu
ratum. ne cognosce uideat. ea que scire debet.

Talis erat hominis institutio aīe de homine
peccō. sed in corpis admonē tionē melio
de bot aut stum ut misereret ē statum. r de
erat. cum unusq a pīncipe sua duob⁹ bonis ut
admeliorē dignoscēp stimun eo hic dico. alio
ñ celesti r eterno bono meli⁹ pmo. frue
rentur. sic enim gr̄ duplicia natū opactus ē homo.
ra illi duo bona adhuc a pncipio ꝙ aut. unū
tpāle. aliū eternum. unū uisibile. aliū insi
bile. unū earū. aliū spūm. et q primum ē. qđ
ē aiale. dem qđ spuale ē. tpāle ac uisibile bo

num pri⁹ dedit. Inuisibile aut eternum pmi
serunt q̄ rendū ꝓposuit. Adilli aut uisibi
lem qđ dedit. r ad illud merendū qđ pmi
serat naturali rōni in camone anime hominis in
posuit q̄ posset inter bonum r malū discernere
ꝓceptum addidit obedientie. p cui⁹ obseruan
nam datum ñ ꝓderet. ꝙ uisibi oportuerat
ut primū uenirent ad primū. De iuidia diaboli

Quare in uisi
uiforma serpē
tis accessit.

Quare in alia forma uenit.

Ideni g diabolus qđ ad hominē temptan
hominē pobedientē humili, dū accessit
tarem ꝓfe ascendē. ñ ut ē. p superbiam corruerat
iudex. et. q̄ ꝓsuperbiam fuat diabolus. r de eius
lapsu. r zelo inuidie hōis ē sathan. r adūsarius
ui. r mulierem temptauit. ī q̄ minꝰ q̄m iuuro
nē ingere nouit. ei enī malicia ad temptan
dum inuidia humanam naīam ex parte
ut debilior uidebat aggressa ē. ut si forte illic a
hāc ui qualē. p̄ modū fidum ali ad aliam que
robustior sunt pulsandam l. pot subintendā
accessū primum g̃ solitariam femīam explo
rauit. ut in ea pmū oīm sue temptionis uim
experet. Quare in aliena forma uenit.

Sed qua illi ptolemā nocē ñ potat ad
fraudem se extulit. ut dolo hominē subplā
taret. quē uenit supare nec ꝓfit. Se aut fraus
illi nimis manifestaret in sua spē. ñ uenit.
ne aperte agnosceret. r ea repelleret. Iō ne
mini occulta foret fraus eius q̄ eam ñ posset.
r hō simul uideret mutuam pacis statum et
communem. ꝓmitteret eum ds. ut p cautē nō
ꝓfit in aliena quo forma uenret. punitus ē dia
bolus. si mali in qua ei malicia facile ꝓfit deprē
hendi. ut g in pa forma ñ uenret. uolumtate
sua fām ē. ut aut forma sue malicie agnosceret
uenret. duumꝰ fām ē. Venit g ad hominē in
serpente qui forte ut primitus erat in columbe spē
uenire maluisset. si ei erat dignū ut spe malig
nus illam formā hominum odiosam faceret. ī qua
spē. s. apparē erat. Non g nisi per serpentē temp
tare permissus fuit diabolus ut pillo qđ fouse
rat animam temptauit aīa dūce quaret. Diabo
lus ei⁹ per serpentem temptabat. in q loquebat.

Ido qui serpens dictus ē ē callidior omnibus
animalibus terre. q ut aut aut. Mali angeli luce superia
celesti naturā ñ suam excellentiorē omnib⁹

Ar dictus ē ser
pens callidior
omnibus aīalib⁹
libri Geneſi.

dcorsum lapsus q̄ dus mundi factus. o sathan. r adūsarius. q̄ q̄ dyab per serpentē mq̄ loquebatur sicut et bonus angelus per
structo mire temptauit. q debilior et timid uīc uictore uicto agnouit. q̄ q̄ dyab qui per violentiā mulieri nocē non potuit
dinus se gerit. q ne minus esset patens in sua spē nō uenit. et ne minus ecce stultā in tali spē uenit. in qua aīa malicia
posset dolosi ophendi. ꝓnus fecit. uolumtate pria. sua. ad uolumtatē dīna. Secunda. q̄ q̄ ffens nec uīa intelligebat. nec uīale facto
esse in dicto callidissimo ꝓtor dyab. aduersarius. Tertia q̄ ꝓ mulier spentem nō horruit. q̄ ipm̄ tentatū nouit. et lapsi assiduā
mm̄ odes accepisse putauit. Quarta q̄ ꝓ ipsius ꝓfecto assiduo discrat mlī. q̄ ambiendo ad dyoic. dyab negauit. q̄ igit̄ dubitat
basphemauit. credidit. et negantia ꝓ mentiatur. Quinta q̄ malid ꝓ mulier timuit dyab negando temere ꝓmissam displacuit
nec cum mestos suadēs dīo mpmio ꝓmisit. sic plenitudinē dei spūs q̄ bona et mala spondēs. Sexta q̄ ꝓ tunc nō dyabolus
emptauit. q̄ ei⁹ gula mpsuasione sibi mpsuscep. et dicet. Auaricia mpmissio. Septima q̄ ꝓ tunc mestos. Septima gloria mpmissio. deitatis
sicut deus. Octaua q̄ ꝓ tunc. Octaua gula. et moderata sibi audacitas. Vana gloria amor ꝓpe excellentie. et auaricia in moderata habendi
predicas. q̄ nō tm̄ ē peccatum sed et alienū dimissa. et spē tm̄ sup̄ nō sublimitas ambigue. Decima q̄ ꝓ duplex ē temptatio spūs
ior. et exterior. exterior fit. spūs nobis exterius nobis uisibiliter malid suggerēte. uerbis uel signis. q̄ tm̄ fit ab hoste. Interior nō fit
spūs mouente malid nobis suggerente. nisi spūs et hoc fit. aīa ab hoste aīa. aduersa. Quod certū q̄ ꝓ temptatus. q̄ ē aduersa nō
ad est natura. ꝓcorde ē. tuit. Duodecima q̄ ꝓ primus homo sola exterius temptatus est. Tota gratia peccauit tm̄ q̄ ꝓ
aliud peccauit. q aliud ē exterius et similiter q̄ tatus fuerat quoꝝ appetitus sp
Tredecima q̄ ꝓ qui factura erat mulier fortē sic sc̄ptū ut. q̄ vnus
q̄ deus fecit tales primos parentes. q̄ posset laq et distorqnē seu distorte

Tangens et in peccatū ut mediabile fuit nō negetis
ad mulierē. q̄ uenit et mandatū. Tertiadecima q̄
ab alio ꝓ uenit

bestia. xpō eminem. in rōne q̄mus serpēs ī
rōnali anima. si spū diabolico ꝑsit sapiem
nī dei. sion g̃ mirum si diabolus spūs ō imp
lens. serpentē sic narret implebat sapiem
nū reddidat omnī bestiar. q̄ī ad rempta
tionem ñ elegit diabolus. sic ꝙq̄ animal ꝑmissus
fuit remptauit. vñ aūg̃ sup genesim. sic est
putandum q̄d diabolus serpentem ꝙnq̄m rēp
tare elegit. si eum deinde cuperet ī ꝙm ꝓuit ī ꝙq̄
animal ꝑt ꝑmissus ē. sic enī voluntas mē
cunq̄ a se ī poestat actō. sic aūg̃ loq̄bat diabo
lus ꝑ serpentē ignorantē. sic ꝓuerguntes. l'
phanarios loquūt. serpente enī uelut organo
ē usus. mouens natūam ei. ad grēmendos sonos
ūbox. signa q̄bus suam mentem ostenderet uolun
tatem. serpens g̃ nec ūba intelligebat. nec rō
nalis ē fēs. callidissimū vñ dicitur ē q̄ē astutā
diabolū. locuē aūg̃ sic asina balaam. ꝙ ī dia
bolicam. illud anglicum fuit. bonum. malum
anglī similia opant. Hic q̄rit solet q̄ mulier non horruit serpentē. q. cum noui cāui
ē. ꝙ ostium loq̄ndi ad eo accepisse putauit.

Tempracio aūg̃ hoc ī De ō temptacione mulieris
sēā ē. Deus coram femina hostis supbus non
audet ūba ꝓsuasionis gerere metuens deiūē
di. sed sub nūrogatione eam aggredit. ut ex rei
ponsione colligeret. quatūmnabilia precepta
sint. dūr inquit ꝓcep nob ds ut ñ comedamus de oī
ligno paradisi. cui respondit mulier. De fructu
ligni. q̄d ē in medio paradisi. ꝓcep nob ds ut ne
cōmedamus. ne tangamus. ne forte moriamur. Iniquo
ūbo dedit locum temptandi. ē dūr. ne forte mori
amur. vñ mox diabolus dūr ad mulierē. ne d̄ceris
morte moriemini. Scit enim ds q̄ in q̄cunq̄ die com
medetis ex eo aperient oculi ūri. eritis sic dī
scientes bonum malū. deinde ordine ac p
gressum humane ꝓditionis. primo ds dixit. Qua
cunq̄ die cōmederitis ex eo morte moriemini.
Deinde mulier dūr. ne forte moriamur. postremo serpens dūr. ne d̄ceris. mortem. ds affirmauit
mulier q̄ abigendo illo dūr. diabolus negauit.
Que ḡ dubitamus. ab affirmante recedit. ne
gantem appetimus. De ultima diabolo q̄ ne facit
vi ad suam ꝓsuadet malū remotum. bonū
ꝓsuasionem plenē impellitur duplicatum.

Qui sit genesi. Quō ñ elegit diabolus serpentē ut per eum rempta
ret. Diabolus. Quis sit gen.

Qr mulier ñ horruit serpentē.

Qr ab ūbo gra
tuito gratis est;

Verba serpen
tis.

Respō mulieris.

Addit serpens
factum subā
ge ab mulier
ꝓmissionē fal
lam;

subfulciendam. i. ut malū q̄d ūmendebat ibe
ꝓsuadet. malum q̄d mulier ūmum negan
do removit. ꝓmissionē addidit. ut ei ꝓsua
sio ami. reciperet. ꝓmissionē duplicatum. vñā
uempe cognitionē suadens. duo in primo ꝓpo
suit. simul mudmē dī. sciamq; bonū. malī spon
te. vbi. sus hominē rempsauit. s. gula ex
suasione ebri. ē dūr. Inquam q̄ die cōmederitis ex
am gla. ex ꝓmissione dicatis ei dūr. eritis sic dī.
Auaricia ex ꝓmissione scie. ē dūr. scietes bonum
et malū. Gula ē immoderata ebri. Audmal. vana gla
amor ꝓ excellentie. Auaricia immoderata hōis
ex ꝓdigalitate. q̄ñ ē ūm peccatum. si ē ab mudmal. et
scie. eam sup modū sublimat ambit. De duplici
Dicendum ē duas esse temptationis spē
ces spēs temptōis mūtiplicē. s. ꝓ gerendam. ꝓ
ꝓ temptō ē q̄n nob ꝓcisse malum visibile sug
gerit ūbo. ꝙ signo aliquo. ut ille cui fit adole
scens peccī declinet. mal' temptō tamen sit ab
adulario. Minor ū temptō ē q̄n invisibile ma
lum nob mūtisse suggerit. ut ꝙ temptō aliq̄ sit
ab hoste. aliq̄ a carne. sua et diabolus invisibili
mala suggerit. ex carnis cor. temptōne subortū mo
tus illicitus. titillatio ꝓua. sic ex temptō q̄ ē ex car
ne. ñ sit sine peccō. Que autem ē ab hoste. nisi ex
plenata. ñ hō peccī. si ē tacita ꝓcedit. interd
temptō aūt carnis. minor difficilis. quia cū mō
obpugnat. de nro ē nos provocat. Homo ḡ q̄
sola grā ou temptōne pulsatus cedit. tamen gra
vi plectendus erat. q̄ nro leviori impulsu suar ꝓtri
tus fuerit. q. aliqm licet modicam caderdi occa
nē hūt. id eo p̄ci grām unam. potius ad ne
mam. ut qui p alium cecidit. p alium erigeret.
qui ē mediatorem hūt. ad malum ñ mundi
reparatorem. hūt ad hominem. Diabolus ñ q. si
ab temptōne peccandi p alium ut surgeret
minari ñ debuit. nec ꝓt potuit. ḡo ñ remedi
abile peccī. ei genus peccī. ḡo hominis sic p alium
hūt remedium. p alium ñ magne hūt re
medium. Quare homo ꝑ angl̄os fuit redemptus.
Recta anglica natūa qm ñ tota pierat. si tp
te ꝓstat. ñ ē redempta. humana ḡo tota
pierat. ḡo ñ ꝑ eam tp̄e repetit ꝓdendi. ex parte ē
redempta. ut ñ tota simul ꝑdita. ꝑ angl̄os. vñ as
menchridion. Placuit unitissimi ēatoꝝ ī

Quis hō tu mihi inimicus ē gula na gla amarissima

Que sit gratie temptō ra ē bona.

Que sit minor temptō ra ad ñ bonum.

Qr homo ꝑ hunc surgere potuit non diabolus. ubi nimis peccat medicabile diabolo ñ ñ.

modaucrit qm̃ ni mulcando anglor dim̃ de
ſerendo pcrat ea que pcrat mpcrna pdicto
ne remaneret. Que aiã cum dõ illa deſerere
pturã. de ſua cũſtudine agnita ſemp̃ feluerare
gaudet. Ar ũ cãta rõnal' que in hominib; erat
qm̃ peccãt angl' ſuppleat vota pcrat̃ ſeparte re
pari. vñ anglice ſonerat ſupplet. qđ ruina illa
minuerat. hoc enim pmiſſum ẽ ſcis. qđ erat
equalet anglic dr. Quã ñ ſolu uro pcepti fuit
Illud ĩ notandum ẽ qđ ñ ſolu uro pcepti datum
mar eõ datum ẽ ipa mulier reſtet ó ĩ ẽ man
datum dicẽs. pcep nob dns. ne cõmedat. ſup ũ tegñ aime fac
tam mulierẽ. dim dr̃ſte uro. de ligno ſcãe boi
mali. ne cõmedas ũ dr̃. ne cõmedat. ſcõe qđ
factum erat mulierẽ ſic pcepit ut pmũ admu
lierẽ pcuerer. mandatum qđ mulier q̃ſuba
uro ſua ũ ñ mediante uro dnum̃ debuit
accipe pceptum vñ apls. Siquid dilcẽ uoluerit
mulieres domi. uros ſuos ñr̃ogent. Siqđ
q̃ñ loqui potuerõ. l' loqñem intelligẽ qui nõ
videãt. nr̃ loqnes ẽtendo l' magiſtõ. dicẽs
qđ dns eos tales fecãt. qui pſent loqui. mulierẽ ab
aliꝰ ſi ẽent. De origine illius peccati.

Hic mdr diligenr̃ inteligandum ẽ q̃ ſuit
origo mdr illi pecti. Quidam putant
quandam elonẽ in animo hois pceſſiſſe ex qua
diaboli ſuggeſtione ſequit. qđ mdr aiã mulierẽ
fr̃ genelim in dicens. Non ẽ putandũ qđ hõ
ceciderẽ niſi pceſſiſſet in eo. q̃dam elo cõprimen
do. ut ph̃ humiliatẽ peccãt ſcaret. q̃m ſalſo de ſe p̃
ſumpſerat. qđ ñ bñ ſe hr̃. natã ſi abſtinere rece
ſſet. Item in eodem. Dr ñ ũb temptatoꝛ credi
dit mulier. dñm ſe arc bona. nr̃ti phibuiſſe. ñ
in cõ ei ñr̃i amor ille p̃ poteſtatẽ. nr de ſe ſup
ba p̃ſumpſit. q̃ p̃emptõnem ſuã ar̃ annienda.
t̃ punienda. ad mulierem referend ẽ. ut intelligat
ur q mulier. ñ elo ſuã p̃emptõnẽ. re. Que ſu
oler q̃ñ utrum illa tal elatio ut elatio uni
ſ. amor p̃ poteſtatẽ mutuo ſint. an credidit
ſõ ĩ mulierẽ. Ad qđ dicẽdũ. q. adam nolens qđ mulier
ñ fuiſſet ſeducta. cogit̃ q mulier. ſtim eam putauit
uer qđ diabolus ſuggeſſerat. In eo ni fuiſſe ſeduc
tam credit̃ qđ cõmunem uſum putãt q
p̃emptorum eam ſit. nec p̃ ſeductã fuiſſe nec
in eo mq mulier. ut crederet dim. illo ligni. ſõ tan
gere phibuiſſe. q̃ñ ſi tangere fuerat ſõ dr̃. ver
tamen p̃uaricator fuit adam. ut teſtat apls. Potu
it q aliqua elatio ñr̃i ei in ẽ illuo p̃ temptõnem

Quã fr̃ ẽent. Qđ
ñ loqui potuit
t̃ loqñem
intelligẽ.

Quomodo qđ dr
qui dr̃ qđ
elonẽ pceſſiſſet
in animo hoĩs
Quã fr̃ ẽent.

Quomodo mulier
ſtim̃ fuerit
ſeducta.

Quã fr̃ ẽent. Qđ
aiã locuta ẽ dya
bolus in mulie
re q̃ñ ĩpenit.
Quam intelli
gentiam qui
dam tradiderũt
ſcripſerũt.

Que ſunt in
telligenda ſi
la verba hic
poſuit.

Vide tempto
nis ordinem.

Quã fr̃ ẽent. Qđ
ſuper hoc ſcaret. qđ ſuper hoc ſcaret. Quã fr̃ ẽent. Qđ
ſuper hoc ſcaret. qđ ſuper hoc ſcaret.

Dic. dõ 22. q. mict acta. gcldcõ. ꝓma. gcls. q. ꝓmũ. pctm. actũ. ꝓmus. ꝓntũ. fuit. dactis. aliq̃. in. mẽte. quo. ꝑ. dyabolũ. ſuggeſtus
t. mẽte. mulieris. t. cõſorta. ꝑ. quã. pctm. actũ. ſcuta. t. ẽt. pena. pctati. 2ª. 2ãe. q. 27. ſicut. p. rcceptũ. dei. ꝑ. uirũ. ꝑ. uenit. ad. mulierem
ta. dyabali. temptãtis. ꝓmulierem. tranſiuit. ad. uirũ. 2ª. 2ãe. q. 2. dyag. nõ. t. in. mulie. loquit. ſicut. in ſꝑ. pente. ſed. eue. ꝑſuaſo. q̃d
in. ſimetu. admirabat. meãq. ꝑ. ſꝑente. gerebat. cõcio. ſalita. 2ª. 2ãe. q. 27. in. uiro. fuit. aliq̃. mẽte. elatio. t. ẽ. explicãdi. cupiditas. ẽt
t. ſeducta. ſ. 2ª. 2ãe. q. mlt. plus. pctauit. ꝑ. uir. q. ꝑ. qualitatẽ. uolunt. uſuꝑare. diuinitatẽ. et. ſo. fuit. ñ. credidit. minia
ꝑ. ſimpctẽ. elata. addit. iſtud. nõ. credidit. ſ. uenale. putauit. et. de. pma. et. dei. mãa. cognitauit. ũ. comedit. unde. notãs
t. triſtat. 2ª. 2ãe. q. 2. ꝑ. t. pctat. ſtã. ignorantia. infirmitate. et. mdiſtã. et. grauẽ. pctat. mdiſtã. q̃m. in. firmitate. et. ignorantia
licet. ergo. aia. pctauit. ignorãtia. mãli. ꝑ. putauit. uerũ. q. dyag. ſuggeſſerat. nõ. t. in. mẽte. q̃n. nouit. iſtud. ee. dei. mãdatũ. et
pctauit. ẽt. gia. agere. et. ſo. excuſat. non. patuit. ũ. ſto. ignorantia. tollit. ũ. mandatũ. ignorat. Septima. 2ª. q. 2. ꝑ
t. ignorantia. ſtã. cõrũ. q̃ſuit. nolut. ẽt. pnt. pctm. ẽ. et. nõ. excuſat. et. cõrũ. qui. uolut. fuit. et. nõ. pnt. q. excuſat
et. ẽ. pena. pctti. et. nõ. pctm. et. cõrũ. q̃ſuit. ſimꝑ. noluit. nõ. remittet. nec. ꝑmittet. fuit. q. nomĩe. plene. excuſat. ſed. fuit
fortaſſe. ut. mag. plimat. 2ª. 2ãe. q. uoluntatẽ. ignorãtiã. negatiue. et. diſpoſitiue. ꝓma. affectata. 2ª. eſſa. et. ſeptima. ſ. adtenua. 2ª. 2ãe. q. mala
uolũtas. ꝓmũ. pctm. q. dyat. excuſatiuũ. ꝑſtatiuũ. et. ſ. ſoꝛ. arbitrio. ipaꝝ. malã. uoluntatẽ. uolũtas. ꝑfecte. ſed. nõ. alia
q. mnẽ. mala. uolũtas. et. ata. ꝑ. bonũ. malũ. manauit

Auctoritate confirmat quod dicit ap.

Quam apte nocuit seductionem quia mulier uiri uxor seducta est.

Inquo adam deceptus. mā non.

Serpens ipius pmulgabat mulier.

Ande.

Determinatio predicte auctoritatis.

De uno legi quod uolunt esse sic ds.

Quod adam filius qd adam ambierit deo quibdam esse ut ds. si id credidit possibile.

Alius

qua uoluit lignū uetitū gustari. cum mulierem ui uidet mortuam esca illa precepta. uiuam se genetim. Cum apl'adam guaricaret eam fuisse ostendat. dicens. Insilimdine guaricomisadet: seductum ui negat ut ap. adam ui esse seductus. ui mulier. uii mitrogenus ui ap. mulier seduxit me. ut dedit mi. comedi. Quilier ui quod. Spem seduxit me. Hanc aut seductionē pe nocuit apte p̄ām id qd suadebat cum falsum eet ut ueru putauit. t. qd ds lignum illud ō tangē phibuit qqua srebat eos ui uoluisset. sic dol fuit. ramq; el dumtaxat mendet. qui eos hominel fecit. s. ui unū ppt aliqm uitul elonem q dim late nō potuit sollicitauit aliqua. cupiditat. ei mulieré undet accepta illa esca ui ee mortuam. nec ui eum arbitroz. ui iam spuali mte pdite e. uit. ullo mō erediduisse. qd diabolus suggebat.

Ex quo manifeste ostenditur pot. Quis plus peccauit quis eorum plus peccauit adam uel eua. Plus eni undr peccasse mulier. ut eua. q uoluit usurpare. dumtaxat equalē. i imma psumptione stata. edidit ita ee sup̄ adam ui nec illud credidit. i de pmissa. idi mia cognauit. unum uroz mortem generis eius pfusionem. sensit. nolens eam offendere. case alienatam. relinq̄re nec puit. arbitratꝰ illo ee ueniale ut mortale delictum. uii aut. apte inquid adam ui ee seductus. Quinq; ita accepi pot. ut intelligat ui ee seductus. pot. s. ut eo in quo mulier ut. s. credet illud ee uerū. ermis sic dū. ti putauit unq; ple si ut uroz mortem generet. i p pmissū ueniam hīet. Ut nul g̃ peccauit qui de pmissa. idi mia cogitauit. Post q̄m enim mulier seducta manducauit eiq; dedit ut simul ederet. noluit eam offendere. q̄m credebat sine suo solatio. i absq; case alienatā. mō uitare. sion quid carnali metus. accepit. ema q̄m ui dum sentiret. ti annuabit quadam bona oleina. q̄ plerumq; fit. ut offendat. ds. ne offendatur amicus. qui eum facē ui debuisse. uine sic ut. s. erunt. dicamus. Ero mō alio quodam modo ipe i deceptus est. Inexpertus. n. dum me scirem. mei fallit potui. ut uenialē crederē ee. cōmissum. ti dolo illo serpentino. unq; mulier seducta e. nullo modo arbitror. illum potuisse seduci. Ex his datur intelligi. qd mulier plus pecca

uit unq; maiori. timori. ut plumpto fuit. Que ui se. i grauius. i m dim peccauit. uir aut ui se. i dm. Sic i colli. qd mulier plus peccauit. q. gnā punita e. cui dictum fuit. in dolore paries filios. re. Qd pdicte sententie adiungi mulieri.

Sed hinc indr confirmat qd aut genesim de uiro i mulier e peccatu suū grauius uiro ait. Dic adam. mulier. quam dedisti mi. dedit mi. i comedi. sion dic. peccau. Superbia enim uir i fusionis deformitatē. ui rationis humilitatē. sed i mulier. i ut peccē. ti refert in malū dicens. Serpens decepit me. i comedi. Unde pari seruti pari facti. Ecce hinc dic aut. q. pare facinus hinc mulieri cum uiro. Pariq; superbierunt. i pariq; peccauerunt. Sed ii ita determinari pot. ut dicam pares. uisq; fuisse facti. ui ex ignorantia. peccē i mulier. ui ex ui igni uenia. ti disparem. i mulierem multo maiorē. ui eo qd credidit. uoluit ee sic ds. qd ui uir. ueritatis. i de uiro legit. qd uoluit ee sic ds. dic eni aut ti illum loc psi. Queui rapui ui gerolumebam. Rapuit adam. i eua pmissum ut diabolus. de ui mittere rapere uoluerit. i dimittere. i pdidit felicitatem. i rem supi lum loc. ds quis simul. t. Quia p se uult ee ui ds. pisse uult ee simul. ds. ut diabolus. qui noluit subesse. i homo qui ut seruus uoluit ui pari to. ti uoluit ut nullo sibi dñante. eet qi ds. hic si uitum loc epte. sic rapina arbitratꝰ e. se ee equalem ds. qui ui usurpauit qd sui ui eet ut diabolus. i pmissio. Quia adam filius qd adam ambierit deo quibdam ee ut ds. si ui credidit possibile. undr. qd. i adam ambierit ee sic ds. non ui credidit id fieri ple. nō fallax ee qd. i mittebat diabolus. i gnouit. i licet dimittat equalitatem nequiuit. ui mi adhe gerat sic. nec tamen e affectus ambitione sic mulier. q illud si posset. putauit. nō magis illi ambiendo superbiuit. uirum aut aliq; fore ambitionis subrepto moti. si ui ita ut illud putaret. uel i pbile fore.

Alius aut undr id dictum ee. qd adam illud noluerit. q. mulier de eo sumpta illud uoluit sic mq̄uit. peccādi primum hoiem mitti se in mundū. i anhumanam naturam. e ui mulier aut uniuersaliter peccauit. q. i mulierē mittitur de uiro factam. Vel pot nō phibitū di. mittere. q. i

Determinatio predicte auctoritatis.

De uno legi qd uoluit ee sic ds.

Augustinus ita quippe ui dicit de uiro supra ut dictum. i de costa.

Le ostenden

peccame mulier hunc ñ peccasset humanum
genꝰ minime peccti ascriptum fuisset. Quis g
peccatur in qua mulier. Obiecto et id qđ dictū
est aut opponi solet hic. Virum minime pec
cari inuitum aut amore ydoli. esse.
Peccū generet. s. ignorantia infirmitate inducta.
Ignū ē infirmitate peccare. qm ignorantia. ginq
inducta. qm infirmitate. Eua aut inducit ge ignoc
anna peccasse. qꝛ seducta fuit. Adam ů ge induct
ta. qꝛ non fuit seductꝰ ut aut apli. Ad qđ dicen
qꝛ licet eua. mlt pignorantiā. deliquerit. qđ pu
nitū fuit ee. qđ diabolus suadebat. ñ ñ in hoc
qđ nouit. illđ di ee mandatum. i peccē ee et agere.
nō ꝑ culari. a peccō pignorantiam ñ potuit. Q
est enī ignorantia que ignorantia alia ꝑcu
ꝑ culat peccatū. i est sal. alia non.
ignorantia tal. que ñ ꝑculat. ē aut ignorantia
uincibil. i ignorantia inuincibil. ꝑculato oīs
uoluꝝ ů mandati ñ ignorati. De triplici ignoc
Est aut ignorantia triplex. anna quę ꝑcu
i eoꝝ. s. qui scire nolunt. secun. i que non.
cum pñt qui ꝑculat. qꝛ ipa peccm ē. i eoꝝ q
nolunt hꝝ pñt que ꝑculat. i ē pena peccti. nō
peccē. i eoꝝ qui qñ simpliciter nesciunt. ñ reminent
l apponent scire. que nemo plene ꝑculat. hꝝ
sic fortasse ut mns primati. vñ aug ad nalem ñ.
Est autem ꝑculato qui mandata dei nouerit qm
solent hic homines de ignorantia. i licet grauiꝰ
sit peccare sciens qm nesciens. ñ ideo ñ contingit
dum ē ad ignorantie tenebras ut in eis qui qñ
ꝑculationem reḡrat. Aliud ē enim nescisse. alii
ud scire noluisse. qꝛ in eis qui intelligere noluerunt
rum. ipa ignorantia peccm ē. In eis ů qui ñ potue
runt pena peccti. Ignorantia ů que ñ ē eoꝝ qui
scire nolunt. hꝝ eoꝝ qui tamqm simpliciter nesciunt.
nullum sic ꝑculat. ut cum igne ñ ardeat. hꝝ
fortasse ut mns ardeat. sicut ge mulier ꝑculatio
nē hui⁹ de ignorantia. cum i mandatū no
uit. i peccē ee sciens agere ñ ignorauit. vñ pet
Solet i queri cum sit ē sensus illi⁹ peccti. ei
sit uicio cōt natā nam hominis esse uicio
hominis. vñ i sens⁹ malu peccasse ut. i ipa.
Ad qđ respondi pot. qꝛ ge libo. ar. uolumus
sint. i ipo cum i alio. ea esse ut fier. et
uetio. In alio qꝛ in diabolo qui suasit. In ipo

qꝛ uoluntate libi arbitrii ꝓcessit. i cum libm
ar. sit bonum. ge re unq; bona mala ule ꝓces
sit queunt. ma ge bono malum manant. De
hi aut mlti qm plen⁹ ētabm⁹. ē ergo mali. i
nqua. re. coalescent mutuo ligabm⁹. An voluntas
Sed qđ um voluntas illd peccē peccasse ut illd
peccasse. dnīl qꝛ peccē illd ñ uoluntas. pecc
te. i actu. i stante. i voluntas actum peccti. hꝝ
ipam uoluntatē. alia hominis voluntas mala.
non pūt antq ge diabolꝰ psuasione. i homis ar
bitrio illa uoluntas mala. pdiit. qua nullo tam
pore. i unqtē inchoauit. i ipa uoluntas
unqtas fuit. Q ē deus ꝓmiserit hominē tempta
ri extra quem solet. ri. secus ei ē caeterum.
Cur deus hominē tentari ꝓmiserit. quē de
cipiendū ee ꝑcebat. Si ñ ee laudabile boi
si iō bn⁹ unde ꝑce. qꝛ nemo male unde sua
der. ē tata ꝑce. i un potestate hi⁹ ee nolle. nō
ꝓsequi suadentem. do tuuante. ē gloi⁹ ñ ꝓsen
tare qm tentari ñ ꝑce. Mouentur i quidam
uicenes. ē caute deus eos futuos malos ꝑcipiebat
qꝛ ꝓuidit quid bon de mal eoꝝ facturꝰ eet.
Sic enim eos fecit ut reliquꝝ ret. ui aliquid
facient. si culpabiliter aliquid facient. illum de
se laudabiliter operantem inuenirent. Ase hui⁹ uolū
tate malam ab illo natam bonam. i usitatam
penā frustra ḡ dr ñ debet deus caute. quos ꝑce
bat malos futuos. Sciebat enim bonis ꝓfuturos.
i iuste ꝓ mala uoluntate puniendos. Addunt
ē talem hominē debet facē qui nollet eōi pec
care. Concedim⁹ quō melioꝝ natam ee. q eōi
peccare nollet. Concedant i ipi ñ ee malam q
tal fta ē. ut ꝑce ñ peccare si uellet. i iuste pu
niam quoluntate ñ necessitate peccauit. Cum
ḡ hꝝ bona sit illa melior. cur ñ unūqꝝ facē ut
ubi laudaret de utroꝝ. Illa enī de scis angelis
hꝝ de hominib⁹ ē. Sē in quorum. Si deus uellet i
illi boni ee. et hꝝ quidē credim⁹ hꝝ melioꝝ uolu
te ut qđ uellent ee. et boni quoꝝ ñ instruc
tiose. mali ů ñ impune ee. Irrem inquit. Po
test deus uoluntate in eoꝝ unde in bonis. qꝛ omn
potens ē. Posset regere eos ñ fecit. qꝛ noluit. cur
noluit ipe nouit. ñ debem⁹ plus sapere qm
oportet. Hic qual sed animi ragis de seta hois
Et quos sedin animum rōnal fuit ante pecm.

Ad ñ. Benedicti. xxvii.

Ad ñ. deus cauit quos ꝑcipiebat futuos malos. Aug.

Ad ñ. Vbi no tat ꝑculato.

Ad ñ.

Ad ñ.

Respō.

Respō qua dr ignorantia eius. s. in quo ignorantia peccatur. i qꝛ non.

Preterea do ppos gtmce v gelacē ꝑ ma gō ꝑ glāsius ē nang sentire suadentem malū ꝗ temptari nō posse ꝛ io deꝰ ꝗ mpt
hoc temptari licet ipm ꝑtice decipiendū ꝗ 2ª gō ꝑ deus deꝰ creauit malos futuros ꝑscibat ꝗ quidam de malis futuris act ꝑ ꝗ debc
ꝗ 3ª gō ꝑ ego ase hmoi voluntate malā adeo amē nāz bonā et penā iustā deꝰ ꝛ 4ª gō ꝑ deꝰ fecit duas nās ꝗ peccare nō uellent vas
peccare nullo mō uellet ut angelica salua ꝗ peccare posset ut ꝗ humana et ego fuit medio ꝗ si una tm facta ꝗ gō ꝑ lux
eꝰ potius ꝛ corp voluntate dei in bonā ñ tm uoluit cui nō uoluit ipe nauit ꝗ 6ª gō ꝑ ping ho mox ut creatꝰ ꝗ fuit duo
ad qđ respond ad diffinē de ipis strīs hmoi pudicaā atq; turpē ꝗ 8 octauā gō ꝑ creatoris hmoi notā ad aḡ creatꝰ ē ꝗ 8
nitori in pfectē ꝗ deū gre plabāt nec sic pfecte ut beī nec sic in emigrate ut in vita xpi ꝗ 9ª gō dr ꝑ ping homo
dupliꝰ hmoi notari ꝗ quid debet simpliciter quid equali quid mediocriter equaliter facere ꝛ ctr ctqualiter mrede debet ꝛ ꝗ age
re ꝗ 10 caute medlcpit ꝗ decia gō ꝑ ping homo accepte strīs ꝛ precepti corp ꝗ facienda fiat sed nō hmoi ꝑ strīs corp ꝗ futa
rare vñ nō fuit ꝑ strus sui corp.
gō quod Glosa ꝑ hmoi fuit ꝗ ho ꝑ adiutoria a impiam ꝛ unde posse ꝗ in magnum
fruitu qui permissus ꝑ diffinitē patrie gubernare

hō. hñs discretionem bom ⁊ mali. Sciam⁹ q⁹ rerū
⁊arum ⁊ cognitionē habuim⁹. que p̄fectum egre-
bar mor ꝺn̄i. ñ magne accepisse putau⁹. ⁊ adh̄
tam ñ studio ⁊ disciplina aliqua p̄mansissem nē
potuiss̄ p̄fecisse. ⁊ ab greuio hue ꝺn̄ice dulcedinē
illam pepisse. Q⁹ igit̄ hūr homo aīa lapsum
unq̄ homo p̄ cognitionē ⁊ rei ⁊arū. p̄
ante lapsum ip̄ius se factarum ⁊ius
De cognitione rer⁹ ⁊arum. cognitione p̄dictus rei ⁊. p̄ se factarum ⁊ius
⁊arum ⁊ius. Rerum quippe cognitionē hominē
accepisse. p̄sumi ē. cum non ip̄e carō ⁊ angl⁹
aliquis h̄ homo. oīb⁹ aīalib⁹ nomina imposu
erit. vt ostenderē q̄ sinḡlor⁹ noticiā hō ip̄e hūr.
Que enim p̄ illum ⁊arū erant. ⁊ ab illo regen
da ⁊ disponenda erāt. horum oīum ꝺs illi ⁊ius
nam ⁊ horum. ⁊ p̄cipuam atq; ⁊am reliquis. Ea
In scia dispōnis ⁊ gubernacione rerum ñ indigu
it hoīem sēpt̄a
sic nec in scia
p̄cipi carnis
necia. hī scia
mune ⁊ q̄r.
tur aut aplc⁹ ñ ē cuia ꝺō de bobꝫ. Quor⁹ alior⁹ q⁹
aialium. ꝺs hoi ⁊am reliquid. ⁊ p̄cipuā ⁊
nationi ei⁹ subiceret⁹. ⁊ione uīt gubernaret⁹
ut sciret uīt necia. p̄ unde. a quibꝫ emolumentum
debebat recipe. hanc aut̄ sciam homo peccan
do ñ p̄didit. sic nec uiam. q⁹ carnis necia. p̄ unde
nat. nid ⁊co in sēpt̄a homo de hūi ñ erudit⁹ h̄ de
scia aīe q̄m peccando āmitt⁹. De cognitione ei
Cognitione q⁹ ⁊arū p̄mi hō habuit ⁊ius
credit⁹. cognoscit eni aquo carnis suar⁹. ñ eo
modo cognoscendi. q⁹ grandiscu solo p̄cepit⁹. q⁹ ñ
adeūtibꝫ absens q⁹. ⁊ quadam mīa ou aspiro
ne. qua ꝺi p̄sentiam repplabat⁹. ñ ni ma greel
lenti sic p̄ hanc uiam sci uisuri s. nec ma in
enigmate qualit⁹ in hac uita indem⁹. De sui cog
Postq̄ sui cognitionē ro hō talem nitione. ⁊
accepisse uidet⁹ ut q̄d deber supiori. ⁊ q̄d
equali. ⁊ inferiori. ñ ignoraret. cō dnōne q⁹ suam
ordinem. s. qual⁹ fēs cēt. ⁊ qualit⁹ uiuedere de
bet. quid agere. quid cauē. ut melior. si hoc no
uerit am ñ hūiliꝫ. ñ cēt rē p̄uaricōnis. nec se ip̄m
cognouiss̄. Vel hō p̄sens fuit eor⁹ que sibi subi
Sciauit q⁹. verum hō sciam hūr eor⁹ q⁹ cum
cia cum uenirā cum. ⁊ si rumā suā p̄scirit
simulq; si p̄scierit bona q⁹ habuit⁹ sumꝫ. sumo
beneficia p̄sumꝫ respondi. p̄. q⁹ ei magis fa
Respō q⁹ dic. ha cienda indicta fuit. q̄m sua ⁊ reuelata. Accepit
buisse sui⁹ p̄ ei sciam. ⁊ p̄ceptum eor⁹ q⁹ facienda sciam. ꝫ hō
faciam. hūr p̄sciam. ⁊ eor⁹. q⁹ futa tram. sion fuit g⁹ hō.

p̄sensi. sin cauis. hē ⁊ de angl⁹ dicim⁹. Q⁹ aut⁹
se Genesim asserit. rōne utens. q̄m sup̄ posuim⁹.
h̄ de sua hominis q̄ntū. ad p̄mū statum pun
ct. diuisse sufficiat. De gra hominis ⁊ p̄ma aī
Nunc diligentiꝰ inueligari oportet. casum.
q̄m gram ⁊ p̄ceptā hūr homo aī casum.
um⁹ p̄ eum poterim⁹ stare ⁊ non stare. secundum ē
g⁹ hominū q⁹ monitione sē de angl⁹ dicimus
datum ē p gram auxilium. ⁊ collatā potentia p
q̄m potat stare. ⁊. ñ declinare ab eo. q⁹ accepit.
⁊ ñ potat p̄cē uitam. ut p gram eternā
sū alia mereri. salutem nasci. Potat quid⁹ p
Quo magis cō
situm. p quam
potuit stare ⁊
non p̄cē. ille
angl⁹.
Q⁹ potat p⁹
Lam eternā
gram hō uite
quidam.
lud auxilium gre eternā. resilire malo. ⁊ nō
p̄cē bonum. Potat ut p illud hō uite quodā
mō. q⁹ potat uite sine peccō. Si ñ potuit sine alio
gre adiutorio. spualis uite. q̄ uitam mereri et
nam. vñ aut⁹ in eneh'. Sic fēs ē homo rectus ut
manē mea rectitudine. p̄h'. ñ sine diuino aī
utorio. ⁊ uo si p̄fuit arbitrio. ut liber hoc ele
gisset ꝺi uoluntat. fieret. vt ab illo. ut de illo. ⁊
q̄ suam malum nolumtatē facē q̄m ꝺi. de illo
facta ē uoluntas ꝺi. Item in eod⁹. sic opponebat p̄
hoiem si. ut ubi posset uelle. ⁊ male elect fructus
si hūi. ñ ip̄une. si male. Idem mīa. de correctione
⁊ gra. ait. Si h adiutorium angl⁹. ⁊ homini. cui
p̄mū fuit sē. defuisse. q̄m si tal⁹ natā fā eam ut
sit diuino auxilio p̄ manē si uellet. ñ unq̄.
sua culpa cecidisse. Defuisse quippe adiutoriū sine
quo manē ñ p̄t. Idem. Declar ꝺs hominū bonā
uolumtatē. in illa quippe eum fecit. rectum de
dit adiutoriū. sic q̄ posset mea manere. si uellet
⁊ q⁹ posset. vt autem h uellet mei dimisit ar
bitrio. In eod⁹. Accepit p̄se si uellet. h ñ hūr uelle
q̄ p̄t. Iam si hūiliꝫ. specialiꝫ. his testimoniis
euidēr monstrat⁹. q⁹ hō rectum dimē. ⁊ bonā uo
luntatē mētione accep⁹. atq; auxiliū q̄ stare po
tuit. Aliq̄n ñ sua culpa uidet⁹ cecidisse. Quia
Sed quoīn rectam ⁊ bonā suam recte uendo ita
uoluntatē hūr hō sic ⁊ bonam. si uoluntatem
eam nec mereri unā malum. ut. i. q̄ caruit esse
nec ea stare uoluit⁹. q⁹ nec aliquid mali ea tē
nolebat. ⁊ ad p̄ stare uoluit. h ñ p̄sciam⁹ ⁊ recta ⁊ bona fuit tē uoluim⁹ hoīs. Oppo ē illd
Ad hoc aut̄ q⁹ dictum ē. hominē ñ po
tuisse dyam⁹. hoiem ñ potuisse ⁊ uisse p̄fecte.

Nunc ꝺ⁹ uolim⁹ q⁹ tm̄et uo⁹ gr̄eces ꝓma q⁹ ham̄ per gram creacōis auxiliū collatū ē et potentia p q̄ posset
stare sed non potuit p̄fice nec salue merēs ꝓa q⁹ illud auxiliū fuit libertas arbitrij abūi labe et culpa ⁊ mmb atq; vulne
ratitudo et aīe malū potentia q⁹ ꝺ⁹ ꝺ⁹ q⁹ ꝺ⁹ et mare a nullo semp̄ uitat⁹ pend sed nō semp̄ mat
palmā Sn̄m⁹ cū homie q⁹ illud erat impellens si resistere tēptacōi nō fuisset ei meritū⁹ fuisset et meritū⁹
q⁹ in nobis ē impellens ad malū mēm si tēptacōi resistim⁹ ꝓa q⁹ lib⁹ arbitriū ē facultas rois et uolūtat⁹ p̄ bū
agit⁹ gra assistente uel malo cadj desistente. et ꝺ⁹ libertas quo ad uolūtatē q⁹ ad utrūlibꝫ flecti pōt arbitriū dr̄ q⁹ ad
rois q⁹ ē ꝺ⁹ sterne mb⁹ bonū et malū ꝺ⁹ ⁊ ta q⁹ p̄ma ad rōis ē uolūtas ñ aliq̄ q ñ aliter uult bonū huj⁹ uolitē q⁹ agit
agitā et ut⁹ ut efficacē uelit bonū malū aut̄ pōt efficacē uelle ꝺ⁹ ta q⁹ p̄ma ad q⁹ ñ libertas arbitrij
p̄ tenere rōe ⁊ ne tm̄ sensū et appetitū spualitas ꝺ⁹ q⁹ p̄ma q⁹ q⁹ maia nra nobis cōsiderantibꝫ actualiter p̄sens
sit q̄ne tm̄ bestijs ad rōis p tm̄et que uō q̄ne tm̄ bestijs ad spualitatē p tm̄et ad tertia q⁹ p sensualitas ē q⁹ ad uis
ni sior aīe q⁹ ē motiua spualis corpis atq; appetitiua rōis ad corpis p tm̄enciā ꝺ⁹ q⁹ p⁹ ro ē uis aīe superior q⁹ q⁹ duas ꝺ⁹
rationales sine p̄te sui superiorem et ni sioren. sm̄ superiorē intendit sup̄ma q⁹ ꝺ⁹ et supra deputat sm̄ ni sioren ad ꝺ⁹
dispositōis q⁹ spēciē et sic deputata ꝺ⁹ tia q⁹ p⁹ ei differmq; de nā mentis humane de una quidā ad differmq; nec ad aliq⁹
duc q⁹ memoratū ñ q⁹ p̄ter efficaciā q⁹ mandatū ꝺ⁹ q⁹ spualiter in nob⁹ spualitas ē velut hyems superior p⁹
rois ut mulier pars superior rois ē ut vir qui dominari debet et a debet ee subiecta p⁹ ni sior rois ut mulier

Resp̃o. Ad resistẽ malo aliqñ: nñi. ẽ aliqñ ñ.

ptiẽ ℓ merer. p gr̃am cãonis solet opponi hic. p illud aug̃inum gr̃e cãonis. potuit stare mbo no qđ accepat. potuit gr̃es resistẽ rempt̃ioni. & resistẽ rempt̃ionibꝫ aup suggestionibꝫ mal. nñi est ac bonum remuneꝛabile. Dẽ aũt bonũ nñi. p fecit ẽ. p gr̃am ℊ cãonis ꝓtiẽ potuit sñ adhere one atq; gr̃e. Ad qđ dñs q resistit malo. ñ ñ intellexit rempt̃ionẽ. ñ fecit ꝫ illi nñum. vel ñ ꝛ cessit. q; mehĩ in eo erat qđ ad malum impell̃ et. sic angelis qui ñ cecidũt ñ fuit nñum qđ stetũt. ꝛ qđ ñ corruerunt. Nob aũt nñi ẽ aliqñ si malum ñ fuit nob̃ ꝫ resistit. Ibi dum tract ũ ei subẽ. q nos facẽ mouet. q; q; pecci corrupte la ꝓn fuit ad lapsum. ℊsimꝰ nr̃i. ℣ aũt ñ mittit nr̃ ci no sq̃z ad malum impellent. ñ nieñ si ab eo declinam̃. declinare enĩ a malo semp̃ untur pen̄. ꝫ ñ semp̃ meret palmam. De admono ho ne sñ admonn ẽ qđ fuit nñi mentione da

Liũm ũ arbñm ẽ facultas. De libo arbitrio uoluntatis. qua bonũ eligit̃ gr̃a assistente. l malum eod̃ desistente. & de libo quan tum ad uoluntatẽ. q aduñ liber flecti pot̃ arbi trium ũ q̃ntum ad rõnẽ cui ẽ facultas. ℣ potentia illa. cui ℓ ẽ. discernere int̃ bonum ꝛ malum. & ali qñ quo discretionem. hñs bon. ꝛ mal. qđ malũ ẽ elig̃. aliqñ ũ qđ bonum ẽ. & qđ bonũ ẽ nũq gr̃a ad iustum. ñ eligit. Malum uo ꝓse eligit. est enim in anima rõnali. uoluntas naturalis. q̃na salue nullo bonum. licet remitt̃. certũ ñ gr̃a mittet. q aduenient̃ iustat eam. ꝛ erig̃. ut efficax eo uelit bonum. ꝓse aũt ꝓ uelle. malum effi cax illa gr̃a rõnal̃ animę potentia qua uelle bonum l malum p̃. mittit̃ discernit. libm. ar bitrium incipiat̃. qđ bruta animalia ñ hñt. q rõne carent. hñt ñ sensum ꝛ appetitum sensualitatis.

Est enim sensualitas qđã De sensualitate. uis animę. inferior ꝗ qua ẽ motus qui m rationi. inuicti. ꝗ sensus aup appetit̃ ver ũ ad obiect̃ presentia. Ro ũ uis animę ẽ. superior q; ut ita dicam. dual hñt pres ul differentias. superiꝰ ẽ. inferiorem. Sic in lupiã lupus conspicit̃ ouis. ℣ esuiendis immendis. Sic in inferiorem ad rationem disponẽ. ꝓspicit. Quicquid ℊ mãia mih nob̃ obiãnibꝫ occurrit. qđ ñ sit cõe cum bes tiis. admonẽ potest. Qđ aũt in ea reperit cõe cum bestijs ad sensualitatem pertinet. & ubi no bis ℊdam̃ possidentibꝫ pium animę p̃gdien tibꝫ p̃mũ aliquid occurrit. qđ ñ ẽ cõe ẽ bestijs. ibi meꝫ rõ. h aũt aũs docet. m. xii. li. de trin. Videam̃ ũ sit q̃. quedam hominis gr̃atuit. im ꝛationabilis animũ. Quicquid enĩ hmõi in animo cõe ꝺpetere. recte dr̃. ad gr̃atuitam hominis ꝓfec tionem solum corp̃. hõ gr̃atuito depetit̃. & admixta quadam intra. sua qua cõpages. corpis ꝛ os sensus regit. quibꝫ instructus ẽ. ad gr̃a ta sementa. Affectibꝫ ℊ nr̃is quibdã gradibꝫ possidentis. p animę partes. ꝛ inepte aliquid ostenderet. qđ ñ sit nob̃ cõe. ut bestijs ibi meꝫ rõ. ℣ homo inferior. iam ꝓsit agnosci. Rom aũt pars superior. etiã rõnibꝫ conspicuendis ut possit intendis adhesit. Porro inferior ad ꝓpria gu bernanda deflectit̃. & illa rõnis mentio q̃ndam plane extra sapiẽ deputat̃. Illa ũ qua bũ inuisibꝫ ꝛ ꝓpriis scie deputat̃. Cum ũ differim̃ de natu mentis humane. de una quadam re. differimus nec eam unã duo q̃ commemoram. ñ ꝓsima ge neratim̃. carnal. aut ℣ sensualis. animę mot̃. q̃ incipit sensus intendẽ. nob̃ peroub̃ q; cõis ẽ. qui sectus ẽ a rõne sapie. rõm aũt scie uam ẽ. Qđ illud q; ꝓmittendo ñ ẽ. qđ mal ẽ ordo pertendi ℣ mal mutat in nob̃. quat rempt̃ionis ẽ ordo. ꝗ gilio q̃t inꝑnus hoibꝫ. nunc inꝑnus ꝑcessit parentibꝫ. ut enim nunc serpens mulieri malũ suasit. ꝓ q; sensit deinceps suo dedit. sic q; ois humanũ ẽ peccatum. mutat in nob̃ ꝗ serpens in mulierem ẽ sensualis motus animę ꝗ mulier inferior porro rõnis. ꝗ uiro superior rõnis porro. & hic ẽ uir qui secũm aplm dr̃. ma go. ꝛ gl̃a dei. ꝛ illa ẽ mulier. q̃ secũm eund̃ dr̃ gl̃a uiri. atq; uir hmõi mulier. ꝛ hanc mulierẽ ẽ uelut quãddam sp̃iale uirginum natal̃ q; mutat. q̃ superior rõnis porro. quasi uir debet ꝓ cedere. ꝛ dis ci. inferiori ũ q̃ mulier debet subdere. ℣ obedire. Sic uir secũm aplm ñ debet hic uelam̃. humili ari. & hñ mentis alicui. ñ ẽ reprum hominum

Quo admonẽ primus.

℣ animam rep̃ho.

Ad 2m.

De partib̃ rõnis.

Qđ mob̃ est mulier. ꝛ serpens. ꝛ q̃m.

De spiali animo uirtutibꝫ nob̃.

De admono sili.

no et mdℓ hec duo est peccatum quidem. sed dicendum qđ si in motu sensuali tm̃ ꝓtis illecebris teneat̃ sp̃ons suggerẽ mulieri ẽ veniale peccatum. Si uero in fidi pars rõnis. q̃spirit ita q; sola cogitatõe delectõe siue uolũte ꝓ faciendi teneat̃ mulier. sola inducat q; si ñ diu teneat̃ delectõe cogitationis sed statim ut mulier tetigit uir illã repellat̃ uenial̃ ẽ. Si ñ tm̃ de facto cogitationi teneat̃. et si uoluntas ꝓficiendi desit̃ mortale ẽ. et damnabile. uir et mulier. a teste ℔o q; tũc uir ñ sentiebat mulierem cognouisse. uel q; pe dicti consensisse si uo adsit plena uoluntas ad effectũ ꝓducẽdi uir q; mandducat. ꝛ superior rõnis illecebre q̃sentiens. ẽ damnabile et q̃ uenial peccatum. Sed ita q; quibusdã placuit. q uel de facto peccat q; si semel tm uellet uel facienda disponẽdo damnaret. quod ñ ita. nisi ꝑpetuo stare uel facienda determinate uellet. Ex quo sequit̃ q; qui ñ tenet̃ q; uellet omnia ꝓficienda damnet. nisi ꝛ de quolibet dispiciens uel mortale ꝓpetare. q; damnet. Sed ita q; liberum arbitriũ impedire uolit. ẽ quo ame petitum mortale genere. sed ñ sine uenial̃ istud quidem ñ sic mouen dum. uidet q; amotare lector diligens uigilanter

Ant. Testimonio autē rationis ostenditur.

adumbrum simile ē. s. de illo sumptum qđ ei formaret? mouguū. ma in partibz anime dīs eū peccatibz hūīl cōel. nullū nūm nīe simile ē ad unitatem. vñ aug⁹ in 6 de. Illō ūrīm qō in actione ppatum ēstandoz. ita ūsq; ut ī sīc nob? cōe ē peccat. rōnale ē quō. ꝫ ex illa rōnali nīe. q; subl'ē intelligibili. in cōmutabili. unum tā dīm ductum. inferioribz ēstandis gubnandisq; depuatum ē. sīc. ī. in omnibz peccatibz ī ē ine unum uro adumbrū simile illi. nisi de illo ver? cum mouguum formaret? ita ūm in? q; supna ostulum? ūtatem. nullum ē. ad ūtū rei ppatum. q; unum natē hominis sat ē. fīle adumbrum ex aīe parub? dīs cōel ē peccatibz hūīs. sicp rōnale nīm. si adunentur dimonū segatum. ꝫ in aqua unum societatis. dī deuastū in suo dispu? offitio ēt sīc una caro ē duoz. in masculo. ī femīa. sic intellectum nīm. ꝫ actionem sine rōnē. ꝫ appetitū rōnalē. vl si aliq; ñ sigant? dica ppatum una nīm natā cōplectitur. ut sīc de illo dictum ē. erūt duo in carne una. sic de his dica ppatum. duo ī mente una. ecce ex his intelligi pot. qualit? in anima homīs. genitat? imago illius. augū. i qualit? in angelis in spualit? sunt illa ta. s. ut mulier. serpens. Qualit? ppia ira in nob? assumet? temptō.

Hinc sī ē ostendē. quo ñ ph'a in nob? assumatur peccū. ad agnosca potūt ī diligīt intendat?. qō sit in aīa mortale. vl veniale peccū. ut cū ibi serpens suadet mulieri. mulier uro ira in nob? sensual mot? ē illecebram peccī accipiat. qī serpens suggit mulieri. s. inferior pars rōnis. i. rōm scīe. q; si assenserit illecebre mulier edat cibum uetitum. p? de eod dat uro. ē supior pars rōnis. i. rōm sapie. eam illecebrā suggerit. q; si assenserit ut ux. ī ei femīa cibū uetitū gustet; Si g; in motu sensuali nīn. peccī illecebra tenentur. uenale ac leuissimū ē peccū. Si nō inferior pars rōnis assenserit. ita ut sola cogitatiōnis delectatione sine uoluntate ppetrandi teneatur. mulier sola manducauit non ux. ē aut uentate cohibet? uoluntas. ne ad op? usq; puenīat. Si nō adhibeat plena uoluntas ppetrandi ut si ad sit facultas. ad effectum p̄ducat. ux. q; manducauit. q; supior pars rōnis illecebre assensit. ux ē damnabile. i. grue peccū. Quando aut mulier sū uro gustat. aliqī ē mortale. aliqī uenale peccū. ut enim ū dēm ē mulier sū uro gustat. cum ta delectatione cogitationis peccī teneat? ut sī tendum sī decreuerat. ꝫ cum quadā animi. i. mentis peccō adhibeat? uro. ut sī uocat? mulier. efficacia labōrat in peccō ꝫgredi. si g; peccī sī dū teneat? delectatione cogitationis sī statim ut mulier ē cogit? uri autē ouocat? repellat? uenale ē. sī cum indelectatione cogitationis teneat?. sī uoluntas ptinendi desit. mortale ē. ꝫ eo damnabil? si mul? ux. i. mulier. i. ror hō. q; ū ux. sīc debuit mulier ē cohibuit. vñ p̄ dīm assentisse. Recta ux uir suā ptinga. qī peccī peccatum ma. i. aīa accipit. ut illud facē dispona. ma ptingat. l' efficiat. aliud frequēt? aliud l' semel. sī. i. qī delectationis cogitationis dū teneat? mortale ē. Cum sī insensuali motu. sī ē ut ꝑ dīm sit. ē leuissimū ē. q; rō ut sī delectat? Ro autem sup? dū. aliud frequent?. aliud semel. q; quedam sunt. q; si nō semel fiant. l' facienda disponant? dāp nāt? q̄dam sī. sī sepī fiant. l' facienda decernant? ut de oppositis. ihūīmōdi autē augm? in. xij. libris. ē. tradit ma. Sīc mulier augio. pōt hominī serpens manducandum ꝑsuadere. mulier autē sī manducauit sola. si uiro suo dedit. similī mā ducauit. i. ma. unicuiq; secreto augio. qō in uno homine gerit. i. dignoscit. cum rōm scīe. q; in rebus ꝑtibz agendis rōnandi. unicuiq; ūtī? animal? malus sensus. ingerit q̄dam illecebram ut uelut serpens alloquit femīa. hinc aut illecebre consentire. de ligno uetito ē edē. Si sīc assensus sī sola cogitationis delectatione remanet ē. supior sī auctoritate ma retinent? mbra. ut sī habeant arma. si quitatis. peccō. sic hīdum estimo. uetitum ligmum uetitū mulier sola cōmedit. Si a assensu illo ma deciner? qā ex peccō. sī si potestas sit. peccm. impleat? intelligenda ē mulier dedisse uiro suo simul edendum illicitū cibum. sicp eius ꝑ peccī sī solum cogitandū suauit? ut ī ppetrandū efficaciā nīre decreuit. sī illa nīs instinctu pene q̄m summa potestas ē. mbra in op? mouendi ꝑ sī ab ope cohibendi. male actionis ecclam. Dicitur cum sola cogitōne mens oblectatum illicitī sī quō decernens ee facienda. teneris sī molestī libenter q; statim ut augere? animū. respui de

Qui peccat ut male; An mulier sola manducat cibum uetitū.

Qui peccat ut manducet; Qui ē mortale peccm.

In gustu mulie

vtl dicer ma. augī mortale. augī uenale. Respon. quō mulier sū uro gust. sī. ō. ōr. uor. qī uenale. ser. vel augī uenale.

Qui ptinge. qīne l' semel.

Augo in mulie tenent ma sī firmat.

Qui sola mulier gustat.

Ant. Qui mulier uiro gustat.

Qui ptinget. Qui firmatur. ꝫ le qī sola de lectatione mentis cogitatiōnis

buerunt negandū ē ee pecē. h longe mnī qm si
ope stamanur implendū. ee id de talib; q̄ co
gnōnib; uema pcrnda ē. pcrusq; puniendum.
z dicendum. Dnmare nob. de n. fic. mos. ch. de.
mos. sleq; enim fic in ill duob; pmis hominib;
psonam suam q̄sq; portabat. nō si sola mulier
er cibum edisti illicitum. sola unq; mortis sup
plicio plecteret. ma dica por in homine uno. si
oelectationib; illicitis. a quib; omnino se debet
aliēr. cognō libenē sola pascantur. nec faciend a
pcīamur mala. h rīn suauī in recordatione re
neant. qī mulierem sī uiro pse dampnari. Absit
h credē. h quippe una psona ē. uī hō ē. rotusq; d ap
nabit. mīt h que sīt uoluntate opandi. h rīi cum
uoluntate animī talib; oblectandi. soli cogitōnī
seminū ee pecīa. punchabunt grām remittam.
por q̄ in. li. ee manichei. de h eodem sic aut apls
ne. Secīm pncipem potestatis aeris. h spē qui nō
opat in filiis diffidentie. slumq̄d g̃ insibile ei
apparet. aut q̄ serpens loci accedit ad eos. ropa
tum. Si mulis nīl p cogitōnē suggīt quecq̄ por.
quib; suggestionib; relistendū ē. sion enim ig
noranī assumat ei. Qn rīn enim accessit. adiudam
qī ei pnasit. ut dmīn tradēret. sum quo i loci
aut hos occīdi eis mos ē. Sz unq; ut dictum ē. i cor
ei mittit. Repetit aut illum hō. ī paradisum cui
rodiat. Posuit enim hoīem dns in paradiso ut ope
retur. i custodiret. q̄ sic ecclie dr in canticis can
ticoz. Ort sponsus fontī signat. q̄ utiq; rī admittit
pīnitentem. ille pnasor. Si rī mulier ē decep. hō
em rō nīa dedit. ad assensionē pecti p. rī eum
delectatio mota fuit in illa parte animī que
debet obtēperare rōni. tamq̄m rectori nro.
Etiam in uno q̄ rīm mihi aliud agenti mīt.
ei ad pecē quisq; dilabit. q̄m rē actum ē in illi
bo. serpente. mulierē. uiro. Iam pmo fit sug
gestio. siue p cogitōnē. siue p sensū corpis. l. inde
oo l. tangendo. l. audiendo. l. gustando. l. ol
factiendo. Qn suggestio cum rōne fuit. recipi
tur. si nīa rī mouetur. ad peccandum. timendū
serpentis astutia. Si aut mota fuit. q̄ iam mu
lier pnasum erat. h aliq̄ rō utilitī. i cōmo
dum aptidtum retinet. atq; cōpescit. Qn ei
sit rī labūm in pecē. h cum aliquanta inclinatio
ne. coronam. Si aut rō resistat. i qd ubido

cōmodi. faciendum ee decernat. Ab omni bona u
ra. tamq̄m de paradiso expellit homo. Iam enī
pecē imputat. i h rī subsequitur. trīn qī rea tene
tur in assensione electa. Qn h de anime parib;
Hoc de anime parib; mīt sermonī ut dicat.
ipī anime nata plene cognoscere. i sedīn
quam sui portionē in ea fit ubīm. ar. intelligi
mus. s. secīm vōem q̄ oē mortale pecē. gerit ur.
h rī oē uemale illud. s. qd in solo motu sensua
lium geritur. Qn sensualia sepe misceri. aliter
non ēant sceleris. qm sup accepīmus. ut i inse
riundum qd. vior vōnis porro ei nomine
sepe misceatur nomine sensualitas. intelligamus.
ris. rī id solum i anima. qd ē nob ooe cum pec
ve. h i inferiori porro vōnis. que ipa uium dispō
nī intendit intelli. Qn diligens lectr in locis
sepiure h de ipa fit mentio ingitauī animoz.
Nam ū ad postrī redeam. Recte ad tibi arbitriī
et ad tibi arbitriī tractatum. Quod phisicorum
philosophi diffiniunt. dicūm. lībm de uolun
tate uidem. q̄ potestas ipa. i habitus uoluntā
tis. i vōnis. qm sup dictum ē. lībm. ar. ub a est
ad utrumlibet. q̄. lībo. pot moūi. ad h ul ad
illud. lībm g̃ dr arbitrium. quantum ad uolū
tatē. q̄ uoluntarie mouī. i sponte meo appetitu
ferri pot. ad ea q̄ bona ul mala. iudicat. ul ni
hil horum agere valet. Q. lībm. ar. rī pmittit ī ad finē. nec
Hoc aut sciendum ē. qm lībm ad oē fin
arbitrium. ad psens. l. ad pteritum rī refertur.
h ad futūm. tangemus. Qn enim in psentem ē dec
minantium. ē. nec in potestate nīa ē. ut rē sit. l
rī sit qī ē. Pot enim rī ee. l aliud ee. pteritum. h rī pot
rī ee. dum ē. l aliud ee. dum id ē qd ē. Sz infu
tō ambō sit. l illud. ad potestatem libi. ar. spec
tat. sec rī oia futa. sub potestate libi. ar. nec
minus. h ea rīa. que p lībm. ar. psunt fi. l rī fiert.
Si quis enī tale quid uelit. q̄ sponat facere. qd
in eī nullateni. sit potestate. l qd sine ipī dispo
ne eq̄ fieret. in h ipo lībm rī hīt arbitrium. Qn
Et quīo secīm pdictam sup positā descriptionē. in
assignationē. mihi rī ar. non uidetur dō. ri
di. ee lībm. ar. q̄ uoluntatē. hūs qui gliscam
mutare in contraria. psunt deflectere. sunt.
In q̄rum mdi. potestate. ē eligē bonū. l malū.
i uī liber secīm electionē facere. l dimittere.

am ro dō xvv. gmet ro gcō. Roma. q̄ sm pīm lībm arbitriū. ē lībm de voluntate iudicij. lībm ēt pē mouī. et ferri spon
taneo appetitu ad ea q̄ bona uel mala iudicat. uel iudicare uellet. Ad dō. q̄ lībm arbitriū nō ē ni facultas. q̄ pnt ab ips
sta. uel nō fieri. Ad. q̄ lībm arbitriū alie. ē mdm dict in tractatu. q̄ mdm dr lībm arbitriū cui tempō sup ita et voluntas
i nō necessitate. sed libera homines facere ōt. q̄ uult. Ad. q̄. mbīe. ē lībm arbitriū sed peccare non pnt. q̄ sine coactione
et necessitate. valent appetere et eligere. q̄ expedire voluerint. Ad. q̄. mīsie. q̄ mīsie nōīe. q̄ status lībi arbitrij. sit an
pecti. pq̄ peccauit. an gre repatiōi. pq̄ gre repatiōi. et an gre q̄ firmatōi. Ce. dō. pq̄ gēsie adepto. i ipīmo statu. nichil ad
mundi. pdebat. nil q̄ malū impellebat. in sede pīmi. hūpi. et unicē uī non pe nō peccare et dampnabiliter. in. 2ō
pīmi pe an. ceī. nec pe peccare. Ad. q̄. q̄ p pīmū peccī. tm. mentē. corrupti. et dep̄ssus lībm arbitriū. nā p ipsum nāla
sine corrupta. sī negatiū memoria. intellectus. sed gratia. sē detracta. Ad. q̄. q̄ triplex ē libertas. sī. a natūa. et equalis. ē. mbīis. et. m malis. et. an peccatū. et pq̄ alia. ē. apto. et. ipsa. ē. in beāe. et hīs per gram. dā. alia
ē. a miīa. et hec. ē. mbīle. et erat. mīrus. beāe. licz. nō. ita. perfecte. et. ē. agrīd. dā. Ad. q̄. q̄ libertas. qued. ē. admalū
faciendi. quedā. ad beāe. et. ad. q̄. p libertas. libri. arbitrij. et. ex. causis. diuīs. diuīsa. sortit. vocabula. et. dr. admalū
aliq̄. per gram. sī. repata. sed per gram. repata. dicit. Ad. q̄. q̄ nō. libertas. arbitrij. ff. et. in singulis. sī. libertas. i
beāe. et. m malis. et. ad bona. et. ad mala. libertas. ei. ē. m beāe. ubi. libertatē. ē. q̄. in. mal. ubi. libertas. nō. ē. et. libertas
et. admalū. q̄. pīsse. pe. q̄. ad. malū. q̄. pīsse. nō. pe. ni. libertē. et. ad. unū. q̄. gram

Gaudent sancti rō q̄ sūt
cōfirmati in lībm ar.

Iaug.
Q3 in dō fuerit libm ar. ānīb.

Q3 libm ar. habuerit ante peccm.

Iaug.

Q3 libm ar. fuerit cā peccandi.

Iaug.

Iaug.

Q3 libm ar. fuerit causa peccandi.

Iaug.

secm qd nec in dō. nec mihi omnibꝫ qui tanta
munimina gr̄ē sūt roborati. ut iam peccare nequeant.
libm. ar. eē negauerim. Sed qd dꝰ libm. ar. haberi
aut docere uelit. rem decernat dīa maiestas.
certe dꝰ ipe numq̄d q̄n peccare nō p̄t. libm. ar.
hīe negauerō. cū ānīb⁹ q̄ mihi det. ar. Paulus dicē
q̄ omnia operat. in utilitatē p̄fectis. dūmodo singlis
p ut multa. p libē uolumus arbitrio. nō p neces
sitatis obsequio. Qualiē in dō acceptū libm. arbi-

Sed aliū accipiū libm. ar. i carne. q̄n uidelicet
Dīs rem libm. ar. dicit esse sapientissima. oīpo-
tentia. q̄n necessitate. sed uoluntate omnia
facit. ut multa sic q̄ nec attendens nīa ee libm
ar. indo. sic e medijs. ab ipō uidi libm. ar.
excludē in omne. quadā de pelago filio dicē.
Solue dꝰ e. unde nī cadā. nec cadē potē. ecce
eum sine libi. ar. multūq; parcentem effectū sum.
Dum aut certa maneat libm. ar. sic e necessi. nō ee
in dō. Q3 angli. sci qui iam bi sunt huī libm
Angli nō. sci. qui iam cum dīo feliciter ar.
uiuunt. atq; ita gr̄a bīmdumi firmati sūt
ut ad malum flecti nec uelint nec p̄sint. libo
arbitrio nī careant. uī aut in futuro. de mutare
nō. ar. sic p̄ma īmortalitas fuit. q̄n peccando
adam p̄didit p̄se nī mortē. ita p̄mū libm. ar. p̄
se nī peccare. nouissimū. nī p̄se peccare. idem in
eleū. sic opponebat p̄mum hominē si ut bī
nelle p̄t. male. Postea ū sic erit. ut male uel
le nī p̄t. nec ī carebit hīo ar. Multo quippe
libtas erit arbitrium. qd olim nō potuit seruare pec
catū. neq; aut uoluntas nī e. aut libtas dicenda nō
e. qua bi ee sic nolumus ut ee misericordi. si solum no
mus. q; nequaquam p̄ficiū uelle possimus. sic q
animam mālā nunc hīe nolle infelicitatē. ita nol
le unq̄ate. semp habitā e. sic odio seruandō
fuit. quo dꝰ uoluit ostendē. q̄n homīm sic
ālā rōnale. qd ī peccare p̄t. q̄nuis sit melius
qd peccare nī p̄t. ecce hīc uerbū eundē astrui
tur. qd p bīmdumi firmationē erit in hoīe.
libm. ar. q̄ peccare non potuit. nec in angli
e. in scis. qui cum dīo sunt. et amore unq; li
bitū. quanto a peccō īmuni. ad bonū p̄mū.
De eis quisq; ab illa pecti seruitute de qua
scriptum e. Si filius uos liberauerit. uere liberi
abscisio. tanto ui eligendo bonum. libtas hīt

mdicui. uī si diligenter inspiciat libm mdi-
cii arbitrii. q̄ sine cohactione necessitatis na
ler appetere. et eligere q̄ ratione decreuit. De libo
Ex p̄dictis p̄spicuū fit. qd ut arbitrii differen
maior sit libtas arbitrii. ita secundū duā
p̄ma q̄m secūda. et tertia. multo ma. ita tempora-
ter q̄m secūda. p̄ma. prima enim libtas arbitrij
fuit in q̄ potuit peccare. et nō peccare. et huius mō
di in qua potuit nō peccare. et nō potuit peccare. de
inde in qua potuit nō peccare. et nō potuit nō peccare. ante
reparationem et mortalem. p reparationē uero sal
tem uerialiter. De q̄nor gradib⁹ libi arbitrii.
Ex p̄dictis notari in homine. ut. sit. tres libi. ar.
Ante pecc eum ad bonū nil impediebat
ad malum nil impellebat. sed habebat arbitrium
tantum ad malum. et ibi ad bonum. Te
sti error rō inducere. uoluntas sine difficul
tate boni appetit. potuit p peccm ut. ani reparatio
nē gr̄e primā accepisset. et tamen habet infirmi
tatem in malo. sed habet gr̄am in bono. nō potest pec
care. et nō potest nī peccare. et damnabilitē p reparati
onē nō ante confirmationē. primā accepisset. sed
immediate. habet quod infirmitatē in malo. et gr̄ā
in bono. ut possit peccare. ppter libertatem. et infir
mitatē. et possit nī peccare ad meritū. ppter libertatē
et gr̄am adiuuantē. et dum habet posse odio. nī pec
care. et nī posse peccare. ppter infirmitatē et dū posse
re absolutam. ppter gr̄am nondum perfecte consum
tam. et confirmationem et infirmitate penitus ab
sumptā. et gr̄a consumata. nec unica potuit nec pre
mi. tunc habebit nī posse peccare. De corrupti
Unde manifestum e. qd pter actual. one libi ar.
et penalitatem peccato illo meruit. ppeccamus
homo peccando incurrit one et depressione libi
arbitrii. et p illud naturaliter peccati natalia bona in
hominē corrupta sunt. et gratia derelicta. hinc e
enim ille q̄ a latronibus uulneratus e. et spoliatus.
uulnerat quidē in naturalibus bonis. quibus nō e pri
uat. Alioquin nī posset fieri reparatio. spoliatus ū gratui
tis. et p gratiam naturalibus additis fuisset. hec si
ne dona optima et dona perfecta. quoꝝ alia sunt cor
rupta ppter. et naturalia ut ingenii memoria
intellectus. alia subtracta. et gratuita. q̄nq̄m
et naturalia. ex gr̄a sunt. ad quālem quippe dei
gratiam pueniat. sepe nī huiusmodi sit distinctio. e

Aug.

De libtate ante cessionē.

De libtate a peccō.

Aug.

Aug.

grē uocabulum ad spēm ñ ad gemꝰ refert nam corrupta ē g̃ libtaſ arbitrij p̃ peccā ꝛ ex pte pdita. vñ aūg̃ mench. libo arbitio male utentes hō ꝛ se p̃ pdidit. ꝛ p̃m cum h. libo. ar. peccare ñ ualeret ad ea ad q̃ amissū ē. ꝛ libm. ar. a q̃ eī quis deuict ē huic ser̃i addictus ē ecce libm. ar. dicē hom̃ ñ amisisse ñ q̃ p̃ peccā ñ hmōi libm. ar. sic q̃ libtatem arbitrij p̃didit. ñ quō ergo dicit libertatem amisertat ꝛ a peccō. De tribꝰ ſtibꝰ libtaſ arbitrij.

Est nāq; libtaſ tripler. s. ante culpā. ante pecā. ꝛ a peccō. ante culpā. ante ꝛ aī peccā. ante culpā fuit libm ē arbitrium. sic enī rectē uocꝫ ñ poſſum. ita nec ñ. sic q̃ uoluntaſ ñra ap̃ dm̃ medicā q̃ semp̃ a nec̃tate libera ē. rectumq; cogi potꝫ ñ nec̃tate. ibi nō ē libtaſ. ubi non ē libtaſ. nec uoluntaſ. ideo nec ñtum. hec libtaſ in omnibꝰ ē. tam in malis ap̃m in bonis. Est ꝛ alia libtaſ a peccō. s. de qua dicit ap̃le. ubi spūs dñi. ibi libtaſ. nitaſ in euāgelio. si filiꝰ uos libauerit ūe libi erit. ꝛ libtaſ a seruitute peccī libat. ꝛ seruos uſtitie facit. ſm̃ illud. Libati a peccō. seruite iustitie. Ex rem. cum seruꝰ essetꝫ peccī. libi iustus uſtitie. ꝛ hanc libtatem homo peccando amisit. ideo aūg̃ dicit. q̃ hō male utendo libo. ar. se p̃didit. ꝛ p̃m. q. p̃dita ē p peccō libtaſ. ñ a nec̃tate ſta a peccō. Cum enī ſit peccō. seruꝰ ē peccī. Quo fuit hanc libtatē. s. a peccō stum libtatē que ē a peccō. illi soli cauet. p quid. ñ hm̃. ſſ. ſtituī p̃ gr̃am libat. ꝛ rep̃at. non ea q̃ perierūt sine peccō. ubi ac mortali carne. ſ. ut in ea peccta ñ duīcant. nec p regnet. ibi ē uera ꝛ bona libtaſ. que bonam partē seruat ñ uſtitie. vñ aūg̃ mench. Ad uſticiam faciendā ñ erat aliquis libꝰ. ñ a peccō libatus. ē uſ nec erit p̃ter ſcꝫ. ꝛ p̃m ē uera libtaſ. p̃ quā recte fēi sentiam. simul ꝛ pia seruitꝰ p̃ quā p̃cepti obedientiam. Est alia libtaſ ñ uera. male seruum admixta. q̃ ē ad malum faciendū. ubi nō distinguit a uoluntate. utrū ea uſtē faciendū q̃ uolūtaſ appetit ad bonū. ꝛ faciendū. ꝛ credat. nō uoluntate. nō ibi ūa libtaſ ē. p̃ia. De libtate aūg̃ ad malum. ſeruitute mala aīe. aūg̃ in mench. Serui addicti que p̃ ē libtaſ. ubi qui enī peccare delectat. libatꝰ enī seruꝰ q̃ sui dñi uoluntatem libenter facit. ac p̃ ad peccandum libꝰ ē. qui

peccī seruꝰ ē. Quo de libtate ad malū. aplus ꝑ ea q̃ri potꝫ. ut hec libtaſ libi. ar. an alia. libtaſ. qua quis libꝰ ē ad malum. sic libtaſ arbitrij. Si enim libtaſ arbitrij ē bonum. q̃ ē. q̃ libtaſ arbitrij bonū naturale ē. Quibꝫdam uidet q̃ sic ꝑ libtaſ arbitrij que semp̃ bona ē. si q̃ peccī seruitutē ad malum sic libertas p̃m. ro. dicit. ñ ē ūa libtaſ. q̃ ad malum ē. Alius aūt modꝰ. q̃ hec libtaſ. ad malum q̃m supra cōmemorauit aūg̃. ñ sic p̃a libtaſ arbitrij. ſ. sic q̃dam p̃ncipat̃ peccandi. ꝛ currunt q̃ que peccō ē mala ē. Quo alia de libtate ad bonum. an

Simili. ꝛ queri p̃a sic libtaſ arbitrij. ſ. non solet. utrum illa libtaſ ūa. que ē ad uſticiā faciendam sic p̃a libtaſ arbitrij. Quidam dicit illam eam ē. ſ. reparatam p gr̃am. q̃ una ante libꝰ ē ad bonū. sine gr̃a ū ūe libꝰ ad bonum. vñ aūg̃ mench. ista libtaſ ad bene faciendum. mihi erit hominꝫ addicto. ꝛ uendito. ñ cum redimat ille q̃ dicit. Si filiꝰ uos libauit ūe libi eritis. Quo ante ſm̃ hominē mea ꝑ quo ñ quiſq̃nde libo. ar. gliatur. qui ñ dum ē libꝰ. ad opandū bñ fece apte ostendit libm. ar. p gr̃am libatꝰ uocat illud bene operari. quis. ſ. q. dicunt illam libertatem ūam. q̃ ē ad bene faciendum. cui supponunt aūg̃. ē libertatem p̃am arbitrij. gr̃a dei libatam. ꝛ aduntā. Alii uero putant ñ ē p̃am arbitrij libertatem. ſ. aliam quandā q̃ per gr̃a libero. ar. ſuīte hominē. do operante icip̃ ē enim reparatus. Certa dicimus ea ꝛ ſonis qua dicimus. Verum nob̃ magis libtaſ ad bonum. ꝛ ad ma placet. ut p̃a libtaſ hmōi ē libtaſ arbitrij. arbitrij sic. ꝛ illa. quaq; liber. ē ad bonum faciendum. ex causis enim uarijs sortiꝫ diuisa nomen. Dicit enim libtaſ ad malum faciendum ante ſm̃ p gr̃am sic reparatꝫ. si ē p gr̃am fuit reparata. dicit libtaſ ad bonum faciendum. q. ante gr̃am libꝰ ē noluntas ad malum. p gr̃am ñ libꝰ fit ad bonum. semp̃ ē noluntas hois aliq̃ libꝰ ē. si ñ semp̃ bona ē. Non ē enim bona nisi a peccō libꝰ ē. ſn. a nec̃tate libꝰ. vñ aūg̃ in libro de gr̃a ꝛ libo. ar. semp̃ enī in nob̃ uoluntas libꝰ ē. si ñ semp̃ bona ē. Aut enī libꝰ ē uſtitie q̃n seruit peccō. nec ē mala. aut a peccō libꝰ ē q̃n seruit uſtitie. nō est bona. De libtate ante cessionē.

Respō secdm quosdam.

Secdm aliosꝫ.

Secdm aliosꝫ.

Aug.

Aug.

Aug.

Aug.

Est ūm libtas amissa. de qua apls ait. Ex ip̄i
tata libabit aseruitute corruptōis. in libtē
glē filioꝝ dī. hanc libtatem hui hō. ante pec̄
q̄ omīa caruerat miseria. ⁊ nulla tangebat mo
lestia. ⁊ plenā hēbat. scīam. ūbi misere
cē nō poterāt. sz mbac una que ē mē p̄mū pec̄ nulla
mā ⁊firmatōne. nemo amissa libē. q̄ pena pec
cati non esset. Repetit de corruptōne libi arbit.
Repēdictis iam apparet ut addat alia.
Quoniq̄ ppec̄ fuit īmissū l̄ corruptum libm
ar. quia ante pec̄ nulla erat hominī difficul
tas. nullumq̄ impedimētū de lege mbroꝝ ad
bonū. nulla impulsio l̄ instigatio ad malum. sz
aut̄ plegem eramus. ad bonum impedit̄. ⁊ ad ma
lum instigat. ut nō ps̄t̄ uelle ⁊ facere bonū. ⁊
p gr̄am libertat̄. ⁊ admouet̄. q̄ ut aut apls. pec̄ ha
bitat in carne. Libm g̃ arbitrium ē semp̄ ⁊ insin
git sit libm. nō ē nī parte libm mbonis ⁊ mal'
⁊ ad bona ⁊ ad mala. libtas enim ē mbonis. ū hb
anim ē. q̄m in mal'. ubi libertatem nō ē. ēt ubi ē
ad malum q̄d̄ ps̄e pot̄. q̄m ad bonum q̄d̄ nisi
gr̄a libertat̄ ⁊ adiuuetur. non pot̄. De libtate q̄
libtas g̃ a pecto ⁊ amissa sit ex gr̄a. ⁊ quę
p gr̄am ē libertas. uero anectitate p ex natura. ⁊
naturam. ⁊ unq̄ libertas in natē. ⁊ gr̄ē notat apls.
cum ex psona hominis nō redempti ait. uelle ad
iacet mi ps̄to. aut̄ nō inuenio. ac si diceret. habeo li
bertatem nat̄ē. ⁊ nō habeo libertatem gr̄ē. sz non ē
ap̄ me ps̄fectio boni. iam uoluntas hominis q̄m
naturaliter hē nō ualet erigi ad bonum efficaciter.
uolendum. l̄ opandū. nī p gr̄am libet. ⁊
admouet̄. Libertas quid ut uelit. ⁊ admouet̄. ut
ps̄timat. Qa ut ait apls. non ē uolentis. uel ne
q̄ currentis. sed currere. ⁊ opari. ⁊ miserentis dei.
qui opat̄ in nob. uelle. ⁊ operari bonū. aiē gr̄am
non adiuuat hominis uoluntas. l̄ opatio. ⁊ p̄a
gr̄a uoluntatē p̄uenit. ip̄ando ut uelit bonum.
⁊ ip̄am admirat ut ps̄timat. De gr̄a operante. ⁊ co
operante. ē gr̄a operans. ⁊ cooperans. Operans. ⁊ operante
gr̄a p̄parat hominis uoluntatē. ut uelit bonū.
gr̄a cooperans admirat ne frustra uelit. uel aut̄
in. ⁊. de gr̄a. ⁊ libo arbitrio. Cooperando dō in nob.
ps̄icit. qō operando meip̄. q. ip̄e ut uelim operet̄
meipsum. qd̄ nolentibz cooperat̄ ps̄icit. ut g̃ ue
lint operat̄. cum aut̄ uolumꝰ. ⁊ nc uolumꝰ. ut ps̄i

tiam. nob cooperat̄. sine illo l̄ operante ut ue
limꝰ l̄ cooperante cum uolumꝰ bona pietatis opa
mur. ualem. Ecce his ūbis aīal apt̄ esse ut operans
gr̄a. ⁊ que cooperans. Operans enim ē q̄ p̄uenit uo
luntatem bonam. ea enim libamur. ⁊ p̄parat̄ ho
mis uoluntas. ut sit bona bonumq̄ efficaciter
uelit. Cooperans ū gr̄a uoluntatē iam bonā. se
quit̄ adiuuando. ut aut̄ & ut illam hereuo.
qui bonam uoluntatē ex libo. ar. tm ē. dicebat
aīa hominē plibm. ar. ps̄e bonum uelle. ⁊ op
ari. sine gr̄a asserebat aut. Apram de cōmenda
tione gr̄ē. apls. prulit tiam cum ait. tē uolē
ti nec. c. h. d. mi. h. si attendes utilitatē ex
tendes cui gr̄am mea uoluntati humane.
sion enī iō misereē ds alicui. q. uolui. ⁊ cui non. ⁊ iō uolenti. ⁊ cur
q. misereē ds. Parati enī uoluntati hois ad
iūo gressus hominis dirigunt̄. sic q. ego ut ait.
nō. uo. nec. c. h. misereē. d. sed q. ds me uolentē
me mea agentem. h. q. uoluntati mee nil bon agen
ti dimittat̄ aduersum. uī alibi apls ait. non aut̄
ego. h. gr̄a dei mecū. sed iō dicit. q. mihi bene agebat
h. q. mihi bene ageret. si nulla nō adiuuaret. hui
testimonii aptē insinuat. q. uoluntati hois gr̄a
hoīs p̄uenit. nec ip̄arat̄ ut fiat bona. nī ut fiat
uoluntas. q. ita ante gr̄am uoluntas eius. h. non
esset bona. ⁊ recta uoluntas. Quid sit uoluntas.
Uoluntatē ip̄am aug̃ in libro de duabz aīabz.
ita diffinit. uoluntas ē animi motus. cogente
nullo. ad aliq̄d nī admittendum. l̄ adipiscen
dum. h. aut̄ ut nī admittat malum. ⁊ adipisca
tur bonum p̄uenit̄ ⁊ p̄parat̄ dei gr̄a. uī apls.
Gr̄am p̄uenientem. ⁊ subsequentem. cōmendans. ⁊
operantem. ⁊ cooperantem. ingiluit dic. nī ē. no. ne
q̄ ē. ⁊ entis. sam. d. nī ecomiso. nī ē miserentis dei.
h. uolentis. ⁊ entis. sam si ut quibdam placu
it. qd̄ dictum ē. non acceptat̄ nī ē. no. nec. cur. h.
mi. d. tm̄q̄m dr̄ ē. ⁊ non. sufficeret sola uolun
tas hominis. si nō sit mia dei. econtra dr̄ nō suf
ficit. si mia dei. si nō sit uoluntas hominis. Ac ph̄
si recte dictum ē illo qd̄ id uoluntas hominis
sola nī impleat. cur nī ita a contrario recte dr. nō
miserentis ē dei. h. uolentis ē hominis. ē id mia
tia sola nī impleat. homo enī credē. l̄ spare nō
potuit nisi uellet. nec peruenire ad palmā. nisi
uoluntate curreret. Restat g̃ ut iō recte

Hec ē gr̄a d'o 26 q. tmen. v. q. 1. ad. 2. Sp̄ma q. 2. q. duplex ē gr̄a
non ut fiat uoluntas sed ut fiat bona sue ut uelit bonū quod nō operante
uoluntatem ia p̄parata iuuat ut efficiat. Ad
aduersand' tt̄ aug̃ q. nō admittat malū et adipiscat̄ bonū. Sp̄uenit gr̄a
gr̄a p̄uenies / gr̄a iō cooperans ē gr̄a subsequens. Ad 2. q. gr̄a p̄uenit bene uolentes
ē q̄ nō p̄uenit alios gr̄a gratis nō daret. Ad 3. q. ipa gr̄a p̄uenit bene uolentes
hominē uoluntatē ē que dona dei p̄uenit q̄ ad cōmenta. gr̄a aduuat ē uoluntas q̄ p̄uenit / q. ad p̄uenit gr̄a operans subse
tu cautatem. Ad tertiū q. aliq̄n cogitatio bona sue uoluntas p̄uenit fidē sed nō ista bona uoluntas uel cogitatio q̄ ue
uinet illa ē sine fide et cautate nō ē. Prona q. 2. intellectu bonum precedere genuinā. corpꝰ. 2. ipa gr̄a precedit delectā
q̄ fit per fidē et cautelam q̄ uita ē. Ad tertiū uolentem ipa gr̄a p̄uenit et operantem. Hoc ē precedit quod bona cogitatio
gr̄a. et ita dicit. q. gratuita. q. at nō ex gr̄a. Ad 2. q. 2. q. p nō nostra. nulla bona fi' absolute. Liberum arbitrium gratiam
fit. q. p̄ē. cum duersis effectibz dr. operante et cooperante. operans dicit. magistrū liberat et p̄parat uoluntatē ut bonū uelit. Ad
cooperans magistrū cū admirat. ut bonū faciat. ip̄e ei gr̄a nō ē actiosa. sed merē augens. ut sancta mentis p̄fectū. Ad 3. q. 2.
q. ita. sp̄ gr̄a bonum. sit magis in dia et minus. magna. sp̄ de uirtute quibz bonus homo bñ utit̄ et male uti nō pt. q. 2. q. 2. et bonus
est. melior. audacior. sp̄ p̄ce alicui ar. sine quibz recte uiui nō p̄t. ad animi. ē. sp̄es quorūlibz cōpetit sine quibz recte uiui p̄t. sapie
ne et minimis pl̄. q. 3. bñ et male uti. sed aut̄ dicta bona sp̄ adeo

ꝺictum ꝟ intelligꝫ ꝟ eorum ꝺeꝫ ꝺo quo ho
mis uoluntaꝫ bonaꝫ ꝓuenit. ⁊ ꝓparat aduna
ꝺam. ⁊ aduuat ꝓparaꝫ. uoleꝫ ꝓuenit. ꝺ ꝟ
ut uoleꝫ subsequit ne frustra uelit. Ecce hꝫ
ꝺ ⁊ aliꝫ ꝓuisit euidenꝫ tradit q uoluntaꝫ
hois ꝓparat. ⁊ ꝓuenit gra ꝺi ut bonum uelit
⁊ aduuat ne frustra uelit. Q ꝺ bona uoluntaꝫ
taq bona uoluntaꝫ cōmutat cōmutat gram.
gram ꝺ gra uoluntate. ꝺ aliꝫ ad bonefaꝺ
papa. sebent ꝫ pelagianoꝫ inquit. Cum fideꝫ in
petit nullius cōmutem. sic unicuiq ꝺs partit est
meritum fiꝺi. ꝺ gram ꝺi aliquiꝺ meriti ꝓcedit
humanꝫ. si ipa meret augeri. ut aucta mereat
⁊ ꝓfici uoluntate cōmutat. ꝺ ꝺicit petisse
ea ꝺ ꝓma. Ecce hic expsse habet qꝺ gra ꝓuenit
bone uoluntatis mei. ⁊ ipa uoluntaꝫ bona
petisseca ꝫ gre ꝺ ꝓma. Que sit gra uoluntatem

Et si diligent mandas ꝓuenientem. s. fideꝫ eam
michi hominꝫ ꝫ monstrat q sit ꝺilectioꝫ.
ipa gra. uoluntate ꝓuenient. ⁊ ꝓparat. s. fideꝫ ei
ꝺilectione. ꝺ q aug meoꝝ ꝛectam. q ꝺ iustificari
mi ꝫ ihm xpm. ꝺ q iustificati gratis. q ex fide. Aug.
iustificati ex fide. Alibi aut. Justificati gratis ꝓ
gram. h enim ꝺicit ne fideꝫ ipa ꝓpria sit ne ꝺi
ert ꝺ. si ex fide iustificati q modo gratis. q enim
fideꝫ meret. ꝫ ꝺ ꝓmiꝫ redꝺit quam ꝺonat. ꝺ hoc Intende.
ꝺicat ista homo fideꝫ. q cum ꝺicit ꝺ ꝺeo fideꝫ
ut mereat iustificꝫ. ꝛespondet ei. qꝺ habet
qꝺ ꝺ accepit. fideꝫ enim qua iustificat. est gra
ꝫ ꝺata ꝫ. hic apte ostenꝺit qꝺ fideꝫ ꝫ causa ꝺ
ificꝫ. ⁊ ipa ꝫ gra. ꝺ iustificatum. q homis ꝓuenit
ꝫ uoluntaꝫ. ⁊ ꝓparat. ꝺ aliꝫ in. i. li. rectitudinis. Aug.
uoluntaꝫ ꝫ qua ⁊ peccat. ⁊ recte uiuit. uoluntaꝫ
ꝺ ꝓpꝺ. ꝺ gra ꝺi liberat. a seruitute q peccati seruꝫ fit
ꝫ. ut mea super. aduuet. recte ꝓcipiat uiuat. a De beneficio q
moralibꝫ ꝺ potꝫ ꝺ beneficium quo liberat. ꝺ ea uoluntatis libe
ꝓuenit. et iam gratuita ꝺ. ꝺ ꝫ gra que rum.
unqꝫ grauis ꝺatur. Preuenit q bona homis uo
luntaꝫ illo gre beneficio q liberatur. ⁊ ꝓparat. Et illo
beneficio fideꝫ ꝺ recte uiuere. sic aliꝫ in eccl. cum
ꝺeus ostenꝺit ꝺicens. Ipm arbitrium liberandi est.
p illam ruinaꝫ a ꝺo uenire peccati. Nec omnio ꝓsequi
mur. h ꝓ solam ꝺi gram. que infide. ꝺ ꝓficit ꝫ.
liberat. ut uoluntas ꝓparetur. Ecce apte ꝺicit gram
p qm liberat arbitrium. ⁊ ꝓparat uoluntaꝫ ꝓsequi

ꝫ infide xpi. fideꝫ enim xpi ut in eo ꝺicimus
petrat qꝺ ꝺ impetrat. Q ꝺ uoluntaꝫ bona que p
ꝓsa in eadem quedam uenit gra. qꝺam ꝺi do
gre dona ꝓuenit. uti aug in ench. p ꝺna ꝓuenit. Aug.
ꝺitur bona uoluntaꝫ homis. multa ꝺi dona ꝫ
ꝺ omia. qꝺ aut si ꝓcedit ipa in eis ꝫ. ipa mutat.
stam utrq legimus in scis eloquiis. mia ei sub
sequat me. nolenti quippe ꝓuenit aut uelit. no
tenti subsequit ne frustra uelit. Cui enim admo
neꝺ orare. p nuꝺaꝫ nris nolentibꝫ pie uiue.
ꝺ ut ꝺs in eis operet. uelle. Itaq cui admonetis
pet. ut accipiant. ꝺ ut ab illo fiat. qꝺ uolunt
ꝺ q stim. ut uelint? Ju aplꝰ aut. Non ꝫ uolentis
neq. cur. ꝫ. d. m. Exhis apparet qꝺ bona hois
uoluntaꝫ. q ꝺam ꝺona ꝺi ꝓuenit. q eam comita
tur gra aduuat. ⁊ quibuꝺam ꝓuenit. q eam
ꝓuenit gra ut operat. s. fideꝫ eam carnate. Que ꝓ

Non ꝫ mi ignoranti qꝺ ꝺictis inꝺeant contraria
alibi aliꝰ significare uidet. s. qꝺ uidi. ꝺicit. si
qꝺ ex uoluntate sit fideꝫ. ꝺ illo ꝺo ꝺ ꝫ ex eo
apli. s. corꝺe creꝺit ad iustitiam ita sit lumate.
ihm ꝫ tam. Jꝫ ꝺeo ꝫ simpli. aplꝰ aut. creꝺit ꝫ Aug.
corꝺe creꝺit. q ecia potꝫ homo nolens ꝫ credere. nisi
nolenti ꝫ ꝫ credere. Ipe in eum vbi Laban. ⁊ Batuel.
ꝺixerunt. uocem puellam. ⁊ quam ei uoluntate.
uit expostea. q fideꝫ ꝫ uoluntaꝫ. ꝫ nec tamen.
Ad quem respondeneꝫ ꝺns. ꝫ hec ita accipienda Respo ann deꝫ
sore ut ex uoluntate hois. fideꝫ intelligat ꝓue minatione.
nire. ꝫ ipa sit ex ꝺe ꝺi ꝺonum ut aut aplꝰ. ⁊ ex ea bo
na hominꝫ merita meritaꝫ. Plane enim ut aut aug.
si ꝓb. lx. vi. Justificamus impi. ⁊ de impio fit pi.
ut ꝺeniq ipa fideꝫ meritaꝫ ꝓ ꝺilectione operi. uti
ola bona merita meritum ꝫ potꝫ ꝺ hoc ita ꝺicta sint.
q ꝫ ꝫ fideꝫ mihi meo ꝺ ꝺ credere. cui bona uo Aug.
luntate fideꝫ ꝓuenit. ꝫ ꝓpter h causa ꝺ mihi. uti aug
sup. ꝺ gruent ꝺns. q bona uoluntaꝫ in eis ꝺ ꝫ
ꝫ. que ꝫ ꝓcedit. ⁊ q ea iuuat quibꝫ ꝓuenit ꝺ
eis ꝺ ꝫ. ad effectum bone. in eis ꝫ. q ꝓpter ab eis
ꝫ ꝓcedit. Quedam adhuc addere q grauiorem fac

Secm hanc qonem ut qonꝫ. s. qꝺ congꝛo bonꝫ
magꝫ acquirit. ⁊ in quet uerba aug ꝓcedit fideꝫ
quibꝫ in lib ꝺ ꝓꝺestinatione scoꝝ. utinam ꝛectam.
illud ꝫbum apli. ꝫ qꝺ sufficaciꝫ ꝫ ꝺ cogi
tare ex nob aliquid. q ex nob. Attendant iq

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

hic nūba ista ꝓcedant qui putant ex nob̄ ee
fidē cepisse ex do ee fidē supplemtum cōmen
tant enī istam grām que nī dat' secūm aliq̄ mīta
s ethē omīa bona mīta mgd nī qd sufficiemēt si
m' cognare aliquid bonū ſ ex nob̄ Quī aut' nī
ndeat ꝑ' cognare ee q̄m credē Nullus q̄ppe
credit aliquid nī ꝑ' cognit' ee credendum si
q̄ cognare bonum nī est ex nob̄ ut hic aplē tra
dit nec credē q̄mquam vtpm credē meh̄ ē alī
ud quam ē assensione nīsi cognare hic uidē
tr infinuare qd' cognō bona ꝓcedat fidem ita
bona uolūtas ꝓuenīat fidem nī ꝓuenīat
qd' ꝓdeūs adūs art uidē A d hoc aut' dīr
qd' aliq̄ cognō bona siue uolūtas ꝓuenit fi
dem si nō ē illa bona uolūtas l' cognō qua recte
mūt' Illa enī sī fide rectitudē nō ē sīam ut
ait aug' ad anastasium sine spū non ē uolūtas
hominis iūba cum cupiditatibus umcat' non est
iūba ad bonum nī iūbā fuit nī aut' iūbat' usi ꝓpm
carnal' diffundat' mōrdibus sīon ē iūba uolun
tas mīa eam liber grā plegem fidei et nī ē iūba
sine fide operante ꝑdilectionē Illa sufficiem'
et nūe bona ē nī ē enim fructus bonus qui de
cor mala radice nī surgit sīm ad sīm fidei opans
ꝑdilectionem sit delectacio bom. De illa cognō
Illa aut' cognō siue uolūtas q̄ ne bom quę ꝑ
fidem et caritatem aliat q̄ mīfiō credit fidem
nec ꝓdest nī fuerīt ad salutem nec plene dīcit'
recte mūt' ea hac uolūtate acceptā illa bo
na uolūtas q̄ē magnī homī ista ū nī alia q̄
ē illa uolūtas siue cognō alia ista Et illa istam
ꝓcedit ita istam ꝓuenit mīta Vñ aug' ista di
tinguens sī illī locum ꝑ Concupiuit a m de
si nō vult Concupiuit desiderare inquid nī sīam
videm enī rōne nī minꝰ in q̄ mīfestā mīfiō
nec dī si mīfestatur ꝓcedit aliqī nī desīdat
ꝓuolat q̄ mīta sequit' tarde aut' nullus affec
tus Sem' bonum nec delectat age et cupiat
ut delectet Sic iste olim desīdare cepisset ac
q̄ bona ee cernebat cupiens eoꝝ hre delectōnē
quoꝝ potius inde rōnem ostendat unde ꝑ
gradibus ad eas ꝓueniat' Prī enim ē ut inde
atur q̄m sint utiles et honeste Deīn ut earū
ꝓfectum cupiscat' ꝓremo ut ꝓficiente grā de
lectet earum opacio q̄rum sola rō delectabat

Ante hinc ordinē grāe quē hic distincte assig
nat aug' qualīs s mētis hoīs ꝓcedat cupiscētia
eoꝝ dē Cupa cupiscēa delectōne q̄ sit ꝓ fidē tam
tāē q̄ habita uere bona ē uolūtas qua recte
mūt' Ipaq; fidei comes ē nī ꝓua quidē aug̃
ꝓmissa secūm hāc distinctionē si dat' nulla ibi
repugnantia fore adiūxīt nī ignoras enī aī
grām ꝓuenīre et opante q̄ uolūtas bona ꝓpa
rat' in homine ꝓcedē q̄dam bona ex dī grā libe
ar q̄dā ī ex solo libo aī quibꝰ nī mīta nō mer
ne grām qua iustificat' Illī enī grē ꝓcipiēte q̄
uolūtatē hominis sanat ut sanata legem ī plea
nulla mīta ꝓcedit Ipa ē enī qua iustificat' ipi i fit
iust' q̄ ꝑ' erat ipi mīus a mpu nī grām pena de
bet' nec ista ee grā si nī daret' gratuita dat' aut'
gratuita q mēh̄ bom aī fecām nī li mereī' sō
negam' nī mīta aī hāc grām et ꝓ hāc grām ab
hoīe fi bona ꝓ libm ait ut mō aug' mī respōsi
omibꝰ ee pelagianos ū dic hominem ꝓ libm ar
ags cole domos edificare et alia plā bona face
sine grā cooperante Vī una eaq̄ sit grā que di
re oīdandum ē cum ꝓdictū opans et cooperans
sit ꝑ grām operante et ꝓuenīente uoluntatem
hoīs libari ac ꝑari ut bonum uelit et ꝑ grām
cooperante et subsequente adiuuari ne frustra ue
lit ut' una et eadē sit grā et unū munꝰ gratis da
tum qđ operet et cooperetur an duīa alīs operā
et alīs cooperā Q vīdam ū ir rōnabiliter mdr
qd' una et eadē sit grā Ide dom' eadē ut' q̄ operat'
et cooperat' et ꝓ hoc duīor ei effectus et dr operans et coo
perans Operans enī dī mīstrum libat et ꝑat uo
luntatē hoīs ut bonū uelit si ut op̄ facīt bonū
cooperans mīstrum eam adiuuat ne frustra ue
lit Ipa enī grā nī ē ociosa si mēh̄ augeri ut aue
ra mereatur ꝓficī Quid sit ipa grā et q̄m me
ritis q̄ q̄m ipa grā ꝓuenīens recte augeri q̄
meatur augeri enim mīlū nūm sit sī libo
ar et q̄d sit ipa grā annumt' annī et si ut' annī aut
l' nī ut hī apte mīnuari nequeat ꝓmerendo et ita
ee grā bonoꝝ alia namq; sit magna alia mīn
ma alia media ut aug' ait m i li rect et mūtet
mēp quibꝰ recte mūt' magna bona s Spēs
aut' q̄ rum liber corpus sit quibꝰ recte uiuit' por
minima bona sit Potēne ū aī sit quibꝰ recte uiui
nī por media bona s Ire utrumbꝰ nemo male ut

Secūm ista aug
grām unus each
mus exponit

Q aug grām
unificēm nī
tum bonum
ꝑdē bona ipi
ex grā et liberū
arbitrio ꝑdem
ex liberū ar
bitrio

Aug

Aug de bapo
parulos

Ad mell ee
cognōnē bo
nī uolūtas
ee bonam ꝑ
dr

Aug

Aug de ꝑdo
et bapo ad
florum

Hinc dī q̄ mu
sit si ꝓ dīs
sol effectus dī
sa sortis nōis

Q ab homīe
bona fiunt ꝑ
libm ar nī

Ad ꝓbandū de
ꝓbo arbitrio

nm. Ceūl aūt bonū ⁊ malū ⁊ mutabile ⁊ mutabilē ñ solum
bū ⁊ ī male. quisq; im p̄ ⁊ nō īmutē nemo male
mutē. q. op' īmutis ē. bonū ⁊ malū. quibꝫ bñ ut bñ
p̄tium. Nemo aūt bñ utendo. male utē. sed solo
lum aūt magna ⁊ ī media. ⁊ mutabilia bona ee
p̄mut. bonitas dī. Ecce hꝫ ta gūa bonoꝝ distinc
ta. In quibus bonū sit liberum arbitrium.....

Aug. Queritē in quibꝫ bonū sanari lib'm. ar. Dicit hoc
aūg. m. ⁊ li. retr. aut ita. ⁊ medius q̄ bonū inue
nitē lib'm. ar. uoluntatis. q. ⁊ male illo uti p̄ti
mꝰ. ⁊ ni tale ē ut sine illo recte uiuī neq;am. Bo
nū aūt us ei que ut ē. q. imaginē ⁊ repīt bonū. q̄b
male uti nullus pōt. Eo q. bona ⁊ magna ⁊ me
dia ⁊ mutabilia. ge do sum. sequit ut ge do sit ī bonū
usus lib'e uoluntatis. q. ut ē ⁊ imaginē nūat bo
nus. Attende diligent' q̄ dicta sunt. ⁊ refer ī mēm
ste enī apiet' q̄ sup' querebat' dū equo' op' ūtu
tis ee bonū usum illoꝝ bonoꝝ quibꝫ ī nō bñ ut
p̄tium ⁊ meliorē ī q̄bꝫ poluit. ... lib'm. ar. cui
q̄ bonū utū dix. ee utentē. aliisq; q̄ si ē nō ē g
op' ūtutis q̄d sup' dix' q. op' aut aliud ē ūtens
aliud op' ei. De ūtente q̄d sit ⁊ quid actus ei.

Utendum ē q̄d sit ut. ⁊ q̄d sit act'. l' op' ei.
Utē ē ut aut aūg. bona q̄ utat nūt q̄ recte
uiuīt. ⁊ qua nullus male utitur. q̄n dās solus in
homine op'at' so q. op' dī nō ē tē de ūtente usu
ne aūg docet. si illum loc' p̄s. seu midem ⁊ usu
nam ita dicēt. Justicia magna ut' animē. q̄m ni
hil ē in homine. ñ dās. so q. cum aut ap̄ba ge p̄sona
recte. seu iustitia ñ p̄iam ūtutē. quam ñ habet ho
mo op' ei. utelligi uolum. Ecce apte intimat' hut q̄
iustitia in homie ñ ē op' hominis. sed dī. q̄. ⁊ de alīs
ūtutibꝫ mō utelligendum ē. De fide midem dic

Quam de gūa fidei ep̄bet sēbens q̄. ñ ē ge ho
ap̄le. simulis fidem ñ ge homie mutē. sed
sed ge dō ee mīa assert. inquiens. Gīa estis mī.
saluati p fidem. ⁊ hoc ñ ex uob. Donū dī est. ē. q̄d
aliis ita ge ponit. Si ⁊ fidei ñ ē ex nāe ut' o q.
uolum dī pure ē. Ecce ⁊ hic manifeste tradit.
q̄ fidei ñ ē ge lib'tate arbit' ñ sine gūa arbitrio uo
luntatis q̄d supioribꝫ sonat. ⁊ dictum ē. gūam p̄
uenientē. l' op'antē. ee ūtutē. q. uoluntatem hois
libat. ⁊ sanat. ut aūg in lib' de spū. ⁊ lit. aut. Justitia
cum sum ñ p̄liabam uoluntatē. sed p gūam xp̄i. ñ
q̄d sine uoluntate. mīa fiat. sed uoluntas mea ef

Aug.

rendā. infirma plegem ut sanet gūa uolunta
tem. ⁊ sana uoluntas impleat legem. De gūa q̄

Si g' gūa q̄ sanat. ⁊ libat libat uoluntatē. q̄. ñ
uoluntatē hois. unde ūtutis ē ūtutē ñ ē. ge lib'o
ar. l' mala l' plēs. cum p̄a gūa. ar. sine ñ ē mot' ūtutis.
ñ sit. ge arbīo uoluntatis. sed eam pot' sanet. ac
p̄paret ut bona sit. sequit' ut ūtutē ñ sit ge lib'o. ar.
ma ñ sit mot' l' affectus mūtis. Cum ois mot' ut' af
fectus mūtis ge lib'o. ar. sed bonū ge gūa. lib'o. ar. mal'
ñ ge lib'o. ar. mī. ut enim aut aūg. m. ⁊. li. retracta.
homo sponte. ⁊ lib'o. ar. cadē potuit. ñ ī resurge.
re. in libro de duab' aīab'. Animē si lib'o ad faciēn
dum. ⁊ ñ faciēdū motu aī caret. si demq; hīt absti
nendi ab ope suo potestat. nulla a creatū. earum
pcē tenie ñ p̄tum. Hic apte ostendit' q̄d mot' aī
sue ad bonū. sue ad malū. ge lib'o. ar. ē. Sequi si
gūa. l' ututis mot' mutis ē. ge lib'o. ar. ē. Sed ñ ge lib'o
. ar. l' ge parte. iam ñ solus dās. sme homie tam
sed. Propīa quidā ñ merudi. re tradunt. ñ
mutē ee bonam mūtis qualitatē sue formā que
niam formam. mta ñ ē mot' l' affectus aī. ⁊ eam
lib'm. ar. utilitatē. re ad bonū moueat. ⁊ erigat'
mta ge. immo. lib'o. ar. natat' bon' mot' l' affect'
animi. ⁊ rectū. bonū op' precedit ge rectus. sic pluuia
rigatur. ūa. ut germinet. ⁊ fructū faciat. nec plu
uia ē. ūa. nec germē. nec fructus. ñ ūa germen
l' fructus nec germē fructus. sic gratia. ūe mūtis
mīe. ⁊. arbitrio uoluntatis infundit' pluuia di
uine benedictionis. ⁊ inspirat' gūa. q̄d solus dās facit.
ñ hō ē eo qua rigat' uoluntas hois. ē germinet
. ⁊ fructificet. ⁊ sanat' ⁊ p̄parat. ut bonū uelit sed
q̄d dīr operat'. ⁊ iuuat' ut bonū faciat. secūm q̄d
dīr cooperat'. ⁊ illa gūa ututis ñ incongrue nomina
tur. q. uoluntatem hoīs infirmā sanat. ⁊ adiu
uat. ge q̄ secūm dīr ge gūa inspe bona mīa. ⁊

Aug.

Cum g' ge gūa dīr ee deq; gūa b' intelligam'.
bona mīa ⁊ inspe aut intelligē gūa gratis
data. ⁊. dās l' ponit' gūa gratis data q̄ uoluntatē
hois p̄uenit. Sed enim ēet magnū si hoc adeo
uicinē ee aquo sit omia hꝫ poni ee gūa gratis data
intelligē ge qua inspirat bona mīa. q. cum ge
sola gūa ee dicant. ñ ge excludi lib'm ar. q. nullum
mutum ē in homie. q̄. ñ sit p lib'm. ar. si in hom'
merendi causle p̄cipalitas. gūe attribuit' q. p̄n
cipal' ei bonoꝝ mutuoꝝ. ē ūa gūa q̄ creatus lib'm

Qualit' intelligē gūa cum ge sola gūa ee intelligā tur.

Hic uidē dō Augustinet A. deloce q. ūtus ē bona q̄libet inspe q. recte uiuīt ē. q. nullq; male utit' q. solus deq; hoc
operat' ⁊ ago q. quidē in mīto ⁊ ministro tradunt ūtutē ee bonā mētis qualitatē sine formā q. aliq; informat ⁊ spd
nō ē motq; ut affectus aī. sed ea lib'm. ⁊ arbitriū. ut ad bonū moueat. ⁊ erigat. ⁊ ita q. ūtus ē bonus motq; ut affectus aī. ⁊ eo modo p̄dicte op' ⁊ gūa bonus op' q. ⁊ q. god non ē actq; sed potius causat bonus actus. sic
lib' arbitriū. ūn grad. q. ūtus ē nō ē usq; libry arbitrij. ūn nigred. effectione sicut deq; op' actus. sed mō si deq; ex hac
gnd fidei ē. ap̄d gnd q. li. ar. actus op' sed credē ē ap̄e actq; idem intelligē deuotē ⁊ alios ūtutibꝫ ⁊ ap̄a bona actq;
sine motq; ut affectq; mūta sint. ⁊ dona dei quibꝫ meliorē ⁊ ap̄a augm̄ta tuetur. ⁊ alios q. scientie hic ⁊ infirmis nobis ap'omi
ti ē spūs scie q. alia qualitates informat ⁊ sanificat ut ele. aia informet ⁊ sanificetur. ⁊ sine qua alia qualitas nō dicit
ūtus. ⁊ nō ut adam saluus. q. ⁊ q. alij dicit bonos usq; nā lud pōt ⁊ ūtutes nō ex omni sed tamen meliores q. inste
sint. ⁊ ordinatus nō qui p̄ ea usq; quāq; nō ūtutes ee dicit sed opa ūtutis. ⁊ q. nichil aliud ee dicit ūtutes q. bonos
affectus. vel motus mētis quos deq; facit mīe nō thamo ap. licet illi motq; sine lib'o ar. p̄ ee negue nisi deq; ut lib'et. et
admittet gūa sua spantes ⁊ cooperantes q. ē dei gratuita voluntas ⁊ deq; ē qui spantes in nob' velle ne conem' spare bon'
Septima ⁊ q. p̄dictaꝝ diuersa sunt. ⁊ ita nudicit. sic an ūtutes sint habitus ut sunt artes. nā lud ūtutis nudicat magr. ēclesiast. Deus
domini diligentes. ⁊ strenuos q. negligentes nō tenet. in ḡs q. ordinat negare caritatē creatā. ⁊ dat sua. ⁊ sic q. ūtutes nō sit
nisi bonus usus. ⁊ opa ūtutis nō tenet. q. sun hor. in dominicis nō sunt ūtutes

·ar·ꝛ lanat' arcp unat' uolunt' hominis ut sit
bona· Qđ bona uoluntas gr̃e p̃cipaliꝰ ē ꝛ gr̃a

Qualit̃ bonũ
nr̃m·bonũ
in homine ꝛ
nr̃e ꝛ quid sit
p̃mũ bonum
nr̃m.
In parte osten
dit.

Quę ꝛ ipa ꝛ donum ē hic tot bonum nr̃m qđ
ē· homis nr̃m· imo gr̃e· qz gr̃a p̃n
cipaliꝰ ē ꝛ gr̃a ē· vñ aũ ad ſyrum pbm· Quod
ē nr̃m bonũ homis aĩ gr̃a me· cum oē bonũ nr̃m
nr̃m ñ in nob facat nr̃i gr̃a· sz gr̃a est in dictum
ē q̃ puenit· lanat arbitrium homis ꝛ gr̃e ipo arbi
trio· per quę in anima· bona affectus· siue bona mot̃
nr̃i· vbi ē p̃mi bonũ homis nr̃m· sic ubi gr̃a
gr fide unit· homis arbitrio gratis mutat mot̃
quidam bonũ ꝛ remunerabiliꝰ· ipm ēe· ita gr ca
rnate ꝛ libo· ar· alĩ quidam mot̃ puenit· dili
ge bonũ ualde· sic de ceteris unusq; unusquisq
ꝛ unus bonũ mot̃· l' affect' nr̃a sc· ꝛ dona de quib
nr̃m· ꝛ per augmentũ· ꝛ alia q̃ sequnt̃ hic ꝛ in
fine nob apponunt̃· Et qua rone dr fidei mere
Quum g dr fidei meritũ ꝛ iustificone· ꝛ alia·
iustificonẽ· ꝛ una causam· et ea rone dicũ
accipit̃ q̃ pactum fidi meret̃ illa· Similiꝰ de
carnate ꝛ de iustica· ꝛ de alĩ accipit̃· Si enim
fidei ipa· ut̃ p̃uenient dicit̃ ē nr̃i act̃· q̃ est
nr̃m iam ipa· gr libo· ar· originẽ hꝫ et qđ
q; ñ ē sic dr ē nr̃m· q· act' eius ē nr̃m si
ni adsit caritas sine qua nec credi nec sperꝫ ē
nr̃m ut̃· vñ apparet uere· q· caritas ē spes
·s· que anime qualitatem informat· ꝛ scitheat ut
et anima informet· ꝛ scitheat· sine q̃ anime fu
tas ñ dr ut̃· q· ñ ualet sanare aiam· De mutu
Ex mutuis nasq; ut̃ bonũ bus ut̃· ꝛ de
fum· ꝛ ut mutuũ· ꝛ ex gr̃a q gr̃a q̃ ñ ē· sed fac
non ē nr̃i h facit ñ ni sine libo meritum·····
·ar· puenunt nr̃a mta· s· bonũ affectus· eoz· q·
p gr̃am· aq; bona opa· que ds remunerat in nob·
hec ipa sunt dona· vñ aũ ad ſyrum pbm·
cum coronat nr̃a mta nichil aliud coronat· q̃m
mta sua· vñ una cona q̃ ñ adeo nr̃i p̃cedẽ
tibz redditꝰ· qua ꝛ eadẽ nr̃a quibz redditꝰ non
a nob sunt· ꝛ nob fca sunt p gr̃am· recte ꝛ ipa
una gr̃a mutuat̃ q· grat' datur· sic ro gratis
q· non nr̃i datur· sz q· data sunt p gr̃am· ipa
sa mta quibz dantur· Epilogus ꝛ alia addat·
Ex p̃missis iam innotescit nob aliquatenꝰ pot̃
qualit̃ gr̃a p̃uenies· meret̃ augeri· ꝛ alia
ꝛ quid ipa sit· an ut̃· an aliud· et si ut̃ sit

actus· et non ostensum· ꝛ ē sup̃ exprę q̃ runda
q̃ ipa ē ut̃· ꝛ ut ñ ē actus· si enim ca· ñ ni sine
libo· ar· vñ qđ sup̃ aũ dr· bonũ usũ libi· ar·
ē ut̃ ꝛ ita accipi p̃· ꝛ actum ut̃· Aliq; ds
conferre ut̃ q· ꝛ op ut̃ sup̃ dr ē bonũ u
sum eoz· q; bi ñ bn ut̃ p̃ut· ut quibz ponit libm
·ar· si ꝛ bonũ usũ libi· ar· op ut̃ ē· tam ut ñ est·
cum g bonũ usum ei ut̃ ē dr· nosce ut̃ us
ipius usum significat· Qđ mutuus ē ut̃· ꝛ li· ar·
Dem nepe us bonũ ex ut̃ est si ut̃ p̃cipaliꝰ·
ꝛ ex libo· ar· si ex ut̃ p̃cipaliꝰ· ex bonũ ille us
ni magis bonũ annuiam· ē· Ita aũ gr̃a puen
ens· q· ut̃ ē· ut us· libi· ar· ē· si ex ea ponꝰ bonũ us
libi· ar· q· nob ē ado ñ a nob· ꝛ sic ꝛ bonũ arbitrii
ꝛ ex ado ē· ꝛ ex nob· ꝛ ro bonũ nr̃m ē· Ibi enim sol
ds operat· hic ds ꝛ homo· si nr̃i ex illa p̃fima
gr̃a· puenit· qđ aplꝰ notant dicens· Gr̃a dei su
id qđ sum· ꝛ gr̃a ei in me uacua ñ fuit· sz q̃ loc
aũ ita aut· Recte gr̃am nominat· p̃mũ
eni sola gr̃a dat ds· ꝛ ñ nisi gr̃am ē· nõ
p̃cedunt nisi ut· mala nr̃a· sz p̃ p· gr̃am
meapunt· nr̃a ē ei bona· ꝛ ut ostendat· ꝛ lib
um· ar· addit· ꝛ gr̃a ei in me· ua· ñ fu· et ne p
sa uoluntas sine gr̃a dei putet aliq· bom p̃se
subdit· ñ aut ego solus· s· sine gr̃a· sz gr̃a dei me
cum· ꝛ cum libero· ar· Plane cum data fuit g·
ei a cepunt ē nr̃a nr̃a bona· pulsa ri q· ut
la defuit cadit homo· Alios sua hic ostendit· q
Alii ũ dicũt ut̃ ē bonos dicunt ut̃ ē ee
us natalium ut̃ aũ pot̃ bonos us· ꝛ· ar·
tiarum· ñ ni os sz nisi nr̃i· ꝛ· actus ut̃·
q̃m nr̃e sc· p̃uocat ũ qui p corp gerunt· ñ nr̃
ut̃ ē· dr· sz opa ut̃ ꝛ ro qđ aũ dic· op ut
ut̃ ē bonũ usum naturalium potentiaz· de
usu gr̃a ou accipunt· Qđ ũ dicit bonũ usum
libi· ar· ut̃ ē· ꝛ magis nr̃i arbitrii bonis de
usu nr̃i intelligunt· ꝛ ut̃ ut nichil aliud
ē· q̃m bonũ affectus· ꝛ mot̃ nr̃i affectus· qs
os in homine fat ñ homo· q· tuet illi mot̃ sunt
libi· ar· non nisi ē· quatenus nisi ds ipm liber ꝛ
adiuuet· gra sua operante ꝛ cooperante· Quam di
gnatam uoluntatem· accipiunt· q· ds ē qui
operatur· in nob· uelle· ꝛ operari bonum· Quibus
Quodam ut̃ sunt auctoritatibus nr̃is
mot̃ testimonis scor̃ astruunt· qđ dicit·

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Dñe enim aiam sr̃m ioh. Quid ẽ fidel? credẽ qđ
ñ videt. credẽ aũt mor̃ ñr̃m ẽ. Idem m. li. de
doctrina. xiana. Carnem aũt nosco mortuam am
mã. si ũ carnal. fidel mor̃ animã sunt. utrumĕ
g̃ mor̃ animã sr̃. Quib⁹ aliis respondemus p̃
missa ũba aug̃. ita intelligenda sunt. ne quis
fidel ẽ credẽ qđ ñ videt. fidel ẽ uer̃ qua credit̃
qđ ñ videt. Item carnal ẽ mor̃ ai. i. gr̃a qua mo
uet̃ aiam̃. addilig̃endũ. Et q̃ hꝫ. ihus similia ita
accipienda sunt ex his q̃ntis. q̃ alibi aũ aũ.
sentiam ipso libro q̃ntis. cuilibet inqđ. est fide
qua creditur ea. q̃ ñ vident. que pe di. fidel. Je
m. xrm. li. de t. Alia sunt ea q̃ creduntur. aliud est
fidel qua creditur. Ex quib⁹ ũbis sic argumentando.
p̃creditur. Aliud ẽ credẽ. aliud illo q̃ creditur. p̃ dilectũ
ẽ aũt fidem ex id quo creditur. sic g̃ credẽ non ẽ
fidel. qui credẽ ñ ẽ id quo creditur. Addunt q̃ ũt op̃ di
tantum. q̃m ipse solus facit in nob⁹. ipsa g̃ non
ẽ utile. Et actus libi. ar. si credẽ ẽ actus. libi. ar. si
ẽ ma q̃ inutis. Remittit aliosq; rombis ac reli
quis ut ipse hoc autem utrum dili
genter lector velit grammatice discutiat.
Deum nosse. et ignorare. Predicta repetit ut alia
reuocet. ubi m. ar. sic gr̃a addat. defuncam affer
pueriter. et adiuuante nõ nomẽ ponens de gr̃a
sufficẽ. adiuuante. et saluter. li. ar. ista pelagianos.
oppugnandam. nec ulli p̃cedentiũ gr̃am dei. ad
uocari. sicut pelagiana hæresis tradidit. sed in alt
aũ. in. i. li. retractationũ. sciam hæresim pelagianã.
ubi sic asserunt. uoluntatis arbitrium ut gr̃e
dei ubi velit quatenus locum gr̃a secũdum nostra mia dari
asserunt. Pelagiani⁹ hæresis omnium recentis
sima a pelagio monacho ẽ exorta. hui⁹ di gr̃e qua
p̃destinati sumus. et q̃ meruimus de potestate reti
nem. et ut sine hac credamus homi
nes. p̃ se facere omnia diuina mandata. Denique pe
lagius a fribus increpatus quia habuerit gr̃am dei adiu
torio ad ea q̃ mandata facienda. non eam libe
ra. ar. p̃ponebat. si ut fideles callidissime suppone
rent. ad hoc eam dari hominibus ut q̃ facere p̃ui
um. ar. iubent. facili⁹ p̃ se impleri p gr̃am. Dicen
do unumq; facilius possimus uoluntate credi. si difficilius
ut p̃ se homines sine gr̃a facere. ipsa diuina. Illam
ñ gr̃am dei. sine qua nichil bonum p̃ximum facere. ñ ẽ
dicentes nichil in libero. ar. quo nullius sunt p̃cedentib⁹

Q. in alijs hijs respondeam⁹ p̃ncipia determinan
tes. Determinatione firmant ac roborẽt. Aug⁹.

Aug⁹.

meritis. ab illo accepisse nãm. Ipso adhuc nobis
tes nos p̃ suam legem atq; doctrinam ut discamus
q̃ facere. et que speremus debeamus. Ipse aũt ad hoc p̃ dimit
tere. ut que didicerimus ẽ facienda faciamus. ac
p̃ dimittere dari nob⁹ sciam. ut me q̃ ignoran
tia pellit. Karitatem aũt negant. dimitti dari. q̃
pie utuntur. ut. s. sit donum dei. i. omnia que sine ea
recte utiliter. non sit donum dei. ipsa caritas q̃ ut
sciã ñ inflet. ædificet. Destruunt ꝫ oiones quas
facit ecclia. sine p̃ infidelibus. doctrine dei. resis
tentibus ñ orantem. ad fidem sine p̃ fidelibus ut augeat
ur eis fidel. et p̃seuerent. in eo hꝫ quippe ñ ab ipso ac
cepit. a se ipsis hominibus hæc arrogandum
est. qua libam⁹ ab impietate. dicentes sedim⁹ infra
mia dari. Parvulos ꝫ sine ullo peccato originali
inde asserunt nasci. hic ponit ea quibus sum⁹
Quod ũ dicit sine gr̃a hoiem firmare et rectum
p̃ libm. ar. oia uitia impleri ñb aug̃ sed a p
ihm inductionibus munim⁹. si sum uerum est.
manum ñ p̃ ea facere homo q̃ iubent ñ ẽ et impu
tandum admonere. sic ruit. Aug⁹ m. li. de lib. ar.
asserit. Si magis peccat. in eo q̃ nullo ñ cauere Aug⁹. testimo
potest. peccat aũt eam q̃ post hoc testimonio augi nii augi qđ in
pelagius ẽ disputans. adiutus eum. imo ad uersus gr̃am. sic aũs in. li. retractationũ. illo⁹ uicit pelagi⁹
alijs hijs modi. retractans cõmemorat magnet. Inhis p̃ se.
atq; hijs in. li. in eis q̃ gr̃a dei cõmemorata ñ ẽ. de
q̃ nune ñ agebat. Putarat pelagianus sua nos re Retractatio aug⁹.
muisse uiam. hꝫ frustra hꝫ putatur. voluntas q̃p
pe ẽ qua peccat. recte uiuit. Quo hui⁹ ubi egim⁹
hꝫ ipsa nra gr̃a dei. ubi ẽ. nec una super addimet
recte amentibus nunc ñ post. Nec apte dicim⁹
nam ex q̃ sensu illa dixit immoti gr̃e rebellem.
Simili⁹ et nunnebat. pelagi⁹ ubi aliud resp̃ mon
aginsium. et gr̃am q̃ m. li. de duab⁹ tum aug⁹ po
animab⁹ dic. peccti nequid reus teneri nit.
quiescim⁹. q. ñ fecit qđ facere ñ potuisse nequam.
et nisi ame ẽ hui audiuit gr̃am pelagius dicens.
Cur g̃ parvuli nulli. qui ñ hñt gr̃am sine q̃ Quo pelagi.
non p̃sunt facere mandata diuina retinent ẽ hꝫ
aũ qua occidere ne dixit m. li. recti. pelagio respõ
dent ar. Id enim ora manicheos dixi. qui hoiem
duas naturas ẽ sentiunt una bonam ex deo. al Determinatio aug⁹.
tam malam. ex gente tenebrarum. quasq; bona
sunt. nec bonum uelle posse. Quo si cetera ñ intel

lud vo. do. 28 q. tunc duas gñe [illegible] ma go. q. negasse teneor. et lib. exp. arbitrii sine gd p̃uenit. et p̃ueniente. et adiuuante
re. p̃ sufficere ad meritũ. et ad salutẽ. obtinendũ. nec hoc et p̃cedentibus gratiã adiutrici sanct̃ pdigrauati. exp. addidit. et p̃cedit
ne. sine dei gr̃a posse implere omia mandata diuina. Ita go. q. hic ce. et fides catholica q̃ recte dist. 37. et canone. sit. hanc fe
mandata. qui dum ñt. hoiem posse. et sine uitare ñ posse. et iumenta. que dicit. hoiem peccare. ñ posse.

Hucusq; [illegible] Augustinus Jo. amici et pelagiano. hactenus p̃ [illegible] [illegible] [illegible]

Decimano aī
mercatano
mlz.

Aug in li. de
vidua xiabi.
Aug i retrac ci
cmbi.

Retrac ci qd
cer accepi de
beate her.

Aug.

Jer.

putandum ē hm bonum facere. Aliud qd audiui ore
Albi 7 aub dicit. que huic grē. dice grē di ad
cent dice videt qua mstrauit. Aut in dr.
libro ora adamantium manichei. disputn. sh
si quisq uoluntate sua murauit bonū opari nō
pot. qō in mia potestate ē positum. dns docet
ubi ait. Aut facite arbore bonā. rc. Qō aub mur
tatiōnibz nī ē ora grām di. qm pdicam? ostēn
dit. In potestate quippe hoīs ē mutare i melī
uoluntate. si ea potestas nulla ē. nisi á dō deriuē
pe q dictū ē. Deditq eis potestatem filios di fi. cū
enim hi fuerint in potestate qō eum uolum? facim? in
dnl. tam in potestate quam ipa uoluntas ē. hi p
mutat á dnō. uoluntas eo ḡ in dat potestatem.
Huc ī intelligendum qd in eod aut. s. mma po
testate ē. ut uelis misericordiam tuam á dō
sequī uoluntate. Quia i mia potestate nī ē. nec m
am sequī uoluntatē. Qc cum ppt á dō facile
fiat op?. 7 qd impossibile 7 difficile fuit. Ih
g. pone q? quarundam ad testimonium
ppōnī epla ad romanos qdam aub misse
rit. que uidet hinc doctrine grē adiutari. Aut
em qd credim? in m ē. Qō aut bonū opā illi ē.
qui ēdemnz dat spm scm. 7 paulo p. strm ē cre
dere 7 nelle. illi aut dant credendi 7 uolendi
facultatē. bñ opandi p spm scm. Qve qualiter
intelligi debeant aub in u. pecc. apt dicens. Ve
rum ē quod ado ē. qō opā bonum. si ea? regla
tūp ē. 7 uolendi. s. 7 faciendi. 7 tūp ipi ē. qi ipe
ppat uoluntatē 7 tūp in? in qi fit. nihil uolen
tibz nob. Illa ma qp frēo nī dicturus. sua scripta
ī ipam fidem. imo munia spūs sci reputa. Adhuc
illud ī diligenter ē inspiciendū. qd addat aliud
aub in li. semi. ppri. ar. s. qō ple hre qō indi? ad
fidem. sic ple hre carnalem natā homi
nū. hre aut fidem sic hre carnalē grām ē fidei
um. Qd si ita dictum ē. tam qm ge libo. ar va
leat hri fidei ul' carnal. si qs aprime mētalem
hre. Deus hominē ad credendum 7 diligē
dum. q? di gra ppria. credat 7 dilig. qd sine
gra non valet. Testimonii ergo affert ad ut
d ḡ de gra 7 libo. ar. quid retinendū de gra 7 li
mandum? ait eam. ar. ut ipse Refis indicat. s.
qd ieiunio in explanatione communem manichei pe
fidi catholice. ad damasum papam lagam.

tommam 7 manichei. ac pelagii errores collidēs.
docet libm inquid sic obtinemus. arbitrium in
diam? nos semp indigē di auxilio. Et tam illi
los errare qui cum manicheo dicunt hoīem
pecc nutare nī pse. qm illos qui cum tommano
asserunt. hominē nī pse peccare. vtp tollit lib
tatem arbitrii. illos uero dns hominē semp
peccare 7 nī peccare pse. ut semp nos libi obtē
nī ē arbitrii? 7 fidei qm in catholica eccla
didicim? 7 qm semp teneam?. Verum homo ante
Post hoc discendum ē. utrum pecc eguerit grā
homo an pecc egerit grā opanē opante co
operante. Ad qd breuit dicim?. q? non op. co
operante nī. si 7 opante grā indigebat. nī qm
dem secūm oēm motum que opamur gre. Opat
enim libando 7 ppando uoluntatē hominis ad
bonum. egebat ita q? homo ea non ut libaret
uoluntatem suam q? pecc seruari fiat. si ut pp
aret ad uolendum efficaciter bonum. qd pse nī po
tem. Ipse enim potat bonī mereri. sine gra ut am
meneb? euidenter ostendit. Illa inquid immutabilitate
manqua potat nī mouenda humana pdidit pri
bm. ar. hanc ut inquit nī potat. nī motu accepta
erat p gram. qm fiat si non peccassēt accepturi
perseuerantiam. Quamuis sit gra nec nunc ullū mi
rum ē. potuisse q? si peccatum ī solo ēet arbi
trio constitutū. Sō nī ut hoc bñficio
sufficiebat libm. ar. ñ diuinū p?beret. ad uno
rum. Hoc ge hic ūb sanct ostendit. qd ante
pecc homo indigebat. gra opante 7 cooperante.
Ipse enim hēbat quo pedem mouere posset. si
gra opantis 7 cooperantis. auxilio. huic ut quo
potat stare. Q? homo ante lapsum immet hūc
Recta queri solet utrum homo an lapsū
immutem habuit. Quib?dam uidet qd nī ha
buit. ad ea pbare con mihi. Iustitiā inquit nī
huic. q? pceptum di exemplū. nec prudentiā q?
sibi nō prodit. neq; temperantiam q? aliena appe
tit. nec fortitudinē q? pne suggestioni cessit.
Quib? respondemus dicim?. cum quo nī nunc
hūiste has immet. qui peccauit. si an? 7 nunc a
mississe. Q? inter scos testimonijs ap. bat. ar
enim aub in qdam omelia. Adam pdita cū ma
re mal' inuenisse. Item precepti uicio. dū uere
adam de limo ere. ad imaginē di factū pudici

Jer.

Aug.

Testimoni
scōr adnat
nri hoīnis
fr'mutet.

Post hoc do ag / grem scp gelocē sr go phāno an peccand indiguit grā opātis 2 cooperātis
p sme ea nulla mīa ē / eguit ea op?ante nō ad deserendū assistere peti sed ad ipand voluntē
ad bñ agend efficacē hanc q? ipse nō potuit sine gra q? p addm peccatū quod vitauit et dīc
ēt peccando amisit sine gra q? p ipm ēt peccatū euacuatū ē de paradiso missum ad
locū sine gra q? p deū mala vita hominē lapsū ad angelos ad sigla / hinc dicit videre ne forte
mittat manū sūam et sumat et vivat in eternū sine gra q? p eccdēs ē et p ipm
angelos in paradiso visibili regnat custodia cherubim significat / et q? de paradiso spūali significat
q? ad vitā reddit / nō ni? p cherubim sapientiā me sine q? ē custos dei q? dr plenitudo legis ē
dilectio et gladius vel flabellum ē tollerantia crucis passionis. Dicta go q? potuit fieri q? adam
semel gustāt de ligno vite sed nō ē mortuus et assentio q? forte cum illud lignum nō
gustasset in spe dei vivēs

cia ar̃natum cẽpamna ꝑpoꝛum carnare ſp
lendidum. ꝓnoſ parentes ill' bonꝰ ex poliauit
paꝛtuꝝ ꝑcuꝛꝛ. De ḣ eod' ambꝝ. ad ſabbatum aꝛt.
Qui adam ſolus erat tñ ẽ ꝑuaricatuꝛ. quia eiꝰ
mens dño adhebat. Sup ꝓlatum q̃ dic̃. qđ ḣo
añ pec̃ ſpiali nitore ꝑdictum fuiſſe. nõ ꝯ ẽ dubi
tandum hominẽ ante pec̃ immunꝝ fluxiſſe. ꝛ
ill' ꝑpec̃ ex ſpoliatum fuiſſe. de exclione hominꝭ

Ad illuꝰ q̃ pec̃i pena exclusꝰ ẽ ḣo de paꝛdiſo.
de paꝛdiſo. in iſtum miſeꝛaꝝ locum. ſic̃ in
Genelim legit. ſume ⁊ ne forte mittat manũ ſu
am ⁊ ſumat de ligno uite. ⁊ cõmedat ⁊ uiuat ĩ
ẽternum. emiſit eum dñs de ligno paꝛdiſo uoluptꝰ
tis. hꝰ úb̃ inſinuare uult. q̃m mutabilẽ moueꝛet.
ſi poſſet de illo ſumpſiſſet ligno. Qđ nõ intelligendũ

Sed q̃ ꝑpec̃m iam mortuũ ſit illo ne ſumat
corp' ḣebat. illa úba ex tali de ligno uite. nõ
intellectu accipi ꝑfuit. Dñs nõ medat ⁊ uiuat ĩ
ternum loq̃ꝰ de homine ſuꝑbo aut. videat ⁊ ma
ne forte. mi. ma. ſu. ꝛc. ⁊ cauere uos angli ne cõ
medat de ligno uite q̃ indign' ẽ. De quo ſi ꝑfuit
ſet cõmedere. uiuere meꝛuit. Sz nõ ꝓpe mobe
dientiam indign' ẽ cõmedere. ⁊ ſi úbo dix. ma ope
ribus. fuiſſe enim eum dñs de paꝛdiſo uoluptatis
in loc̃m ſibi ꝛgruũ. ſic̃ plerumq̃ malus. ẽ
mi bonos unie ꝛcꝑit. ſi ĩ ꝑſ̃ mutari nolũt.
De bonoꝝ ei⁹gõne pellit. ponde ꝑue ſuccudi
mus ꝑſ̃ns.

De flãmeo gladio ante paꝛdiſi poſito.

Ne ú ꝑꝛ. ad aliud accedẽ. collocauit dñs añ pa
radiſum cherubin ⁊ flãmeum gladium aꝛp
ũſantem. ad cuſtodiendam uiam ligni uite.
Qđ uꝛba tñ. poſ. hoc nõ accipi. Quia ꝑ ministeriũ
angloꝝ ignea cuſtodia ibi ꝛdinata fuit. ſi enim ꝑ
celeſtes poteſtates in paꝛdiſo. uiſibiliter ſein ẽ ꝛe
cipiendũ ẽ. ut ꝓpꝛietũ unuſquiſq̃. ibi tẽ q̃dam
ignea cuſtodia non ut fruatur. ⁊ ſi q̃ aliquid ſuge
de paꝛdiſo ſpiritali. cherubin ⁊. mꝰ. plenitu
do ſcie. ḣ ẽ carnalẽ q̃ plenitudo legis ẽ. dilec
tio. Gladius aut flãmeꝰ pene q̃les ſunt q̃ꝰ
ſanctes ſ. q̃m q̃a uolubilis ſ. illa g̃ ad cuſtodiã
ligni uite. ꝛ poſita ſunt añ paꝛdiſum q̃ ad uitã
ñ redduc̃. uiſi ꝑ cherubin. ſ. plenitudinem ſcie
⁊ carnalem ꝓ gladium ũſantem ⁊ rotantem
paſſionum ꝛpalium. An homo ante pec̃ cõmedit

Inſuꝑ ſolet dꝰ ꝛ. atq̃ ſeptem ꝛcẽ

ligno uite ante pec̃ cõmedit homo. De ḣ autẽ in
li. de bap. paꝛuuloꝝ. ſic aut. Recte ꝑfecto melli
guum. ꝑ̃m hominem añ malũ gñã diaboli ꝓhi
bitionem. abſtinuiſſe a cibo uitio. aut ꝓhi bitꝰ
ſe conſtitit. His úb̃ oſtendit. qđ de ligno uite
añ pec̃ ſumpſerit. quibꝰ ꝑceptum erat. ut de oĩ
ligno paꝛdiſi cõmederet. mi de ligno ſcie. bo. ma.
Quare ḣ ꝑcepta ſoluebant. Qđ nõ ſunt fr̃i ĩmor
talitatem. tales. ſi cõmederet
mi ſi ſumꝛ. ut nulla mbr̃m. de ligno uite.
tate ꝛtrare. medicinã mutuaret. hanc enim ĩmu
tem natalẽ. illud lignum ḣuiſſe dr. ḣ fortaſſe. ḣ
ſi oꝛebat. mi ſepe de illo ſumeret. Potuit g̃ fi Solutio.
ri de illo ſumeret ſemel. nõ ſepi. qđ ꝑ aliquã
moꝛam in paꝛdiſo fuiſſe melius. cum ſcꝑtura di
cat. cum ibi ſopoꝛatum q̃ coſta de latꝛe eius aſſum
ta. ⁊ mi formata mulier. ⁊ animalia añ eũ. duc
ta quibꝰ nomina impoſuit. Q. ꝑ adã pec̃ ꝛpe
ſi ſuperiꝰ inſinuatum ẽ. na fuit impoſſibile. ⁊.
licet ꝛpe. ſtoꝛ. cum ꝑfecte ſubſiſtẽ. qualiter ꝓhibꝰ
deliquerit. ⁊ q̃m ꝑ pec̃o poenam ſubierit. quibꝰ
adiudicandum ẽ pec̃ ſimul ac pena ꝑ eum ſubſiſtit.
in poſteroſ. ſic̃ apl's oſtendit. inquiens. Sic̃ ꝑ unũ
hominẽ in hunc mundũ pec̃ intrauit. ⁊ ꝑ pec̃m mors
mors ꝑtransiit. Nec illud fuit originale pec̃m ani
me ꝓmo uidendũ ẽ. qđ fuit illo actuale. ⁊
pec̃. originale. ſ. an actuale. ⁊ ſi de originali
intelligatur. ſequeꝰ. quid ſit originale pec̃.
⁊ quare dicat originale. ⁊ q̃m ꝑmanſerit ut
periſcat in omnes diffuſum. intelligendũ eſt.

Quid illo ac
tuale.

Quibꝰdam placuit de pec̃o actuali ad illo
actuale aſſerentibꝰ ḣ apl's ſenſiſſe cum infer. ut
ant. Sic̃ ꝑ inobedientiam unius hominis. peccatores
ſtituti ſunt multi. ita ⁊. eundem modum ꝛpo
⁊ nomine originale pec̃. qđ ꝑ unũ hominẽ
ſtitum ĩmundũ. ſ. inobedientiam. ſ. inobedientiam
ũ pec̃ actuale ẽ. Hoc aut dixiſſe ĩmundũ

Qđ nõ ſuffi
ciunt dixit.

ñ ꝯductione originis ḣ ſimilitudine ꝑuaricationis
oſq; in illo uno ꝓfecto dicunt. q̃ omnibꝰ ille unꝰ
peccandi exemplum fecit. Hoc male ſenſerũ

Hoc dicunt
pelagiani.

quidam ḣeretici. qui dicti ſunt. pelagiani de qbꝰ
nõ nulli. de bap. paꝛ. cõmemorat dicens. Sic ẽ
dum ẽ miqđ ḣeretici quidam qui nominati
ſũ. pelagiani dixiſſe. pec̃ ꝑtine ſuggeſtionis. ⁊ alio
hominem ſi ꝛpagatione ḣ imitatione ſtitiſſe. ut

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ꝛmparuul' nolunt eccl'e ꝑbaꝑm solu. ouginꝫ
pecc̄. qđ' in nascentib; nullꝰ ee omio. ostendunt
Sed dr. qꝫ si apl'e pecc̄ mnonis ꝫ ꝓpagacōis
melligi uolunt; eius ꝓncipe ꝫ adam ꝫ demon
ꝛiablin. diceret. De q̄ mlꝰ sapie dr. Invidia dia
bolꝰ mors intrauit in orbem t̄ram. Et qꝫ ꝫ nulr in
telligi hec ꝫ ꝓpagacone ꝫ mnone. Primo sub
unxit septimꝰ. Imitant' aut' eum q̄ sunt exple
ꝛi. Imitant' quid adam. q̄ꝛ ꝑ inbedientiam
transgdiu' mandati dr. Et aliud ē qđ' exemplꝰ
ē. nolumꝰ pectantib; aliud qđ origo ē. cum
pecco nascentib; Non ē g̃ accipiendꝰ pecc̄ ade ꝫ
fuisse mos. Imitonis exemplo. ꝫ ꝓpagacōis ꝛor
ginis uicio. Huc apꝛ ille ē originale pecc̄. quod
Ere ē ille oriḡ. pecc̄. ut apꝛ fuit ꝫ posteros.
aub restatur qđ ꝑ adam trahim ꝫ ost pen'
carnem mearam accipiscentiaꝫ gnos. Quid
Quod diligent' hic originale pecc̄ hic ꝫquiren.
dum. Investigandum ē quid sit. Debem enim sci doc
tores subobscure locum sum. atꝑ scolastica docto
res uaria senserunt. Quidam em̄ putant or
ginale pecc̄ ee reatum penę ꝑ pecco ꝓmi hoīs. ꝛ.
debitum t̄ obligationē qua obligati ꝛaddicti su
nꝰ pene tpali ꝛ etne ꝑ ꝓmi hoīs actuali pecco.
q. ꝑ illo incaum. omnib; debet' pena etna. nisi
ꝑ gram libent' uꝛta hoc fuam oportet dici. ori
ginale pecc̄. nec culpam ee nec penā. culpam nō
ee ꝑ ꝓpter' penam q̄ secm eos. ee ꝰ ꝓ. Quia
si debitum pene. oriḡ. pecc̄ ē. cum debitum pe
ne ꝰ sit pena. si originale pecc̄ ē pena. Qđ' ꝰ qui
dam eoꝝ admittunt dicentes. mlcpā oriḡ. pecc̄.
sepe nominari reatum. ꝛ reatꝰ ubi melligun
tur dictum ē obligationē pene. Et ea rone asser
pecc̄ originale dica ee inparuul'. q. parulꝰ pul
lo ꝓmo pecco. rei sunt pene. sic ꝑ pecco mq̄ parē
tes ꝛ̄ culam. aliqꝫ filiꝰ secm iustiā sou. Qđ' ou
Sed qđ' originale pecc̄ ginale pecc̄ est culpa a
culpa sit ꝓbis scoꝝ testimoniis uidentib;
edocet. Sup prodictum ꝰ dr. ꝓmo genuit ꝓbat.
66. ahm. mutatꝰ oue. 66 annos in pecco nati sunt.
ger carnis delectatione accpto culpā originalem
nob; infrm. vñ uoluntate mā pecc̄is implica
mꝰ. Ecce culpam originalem dic nos trahe. vñ
Aug. star oriḡ. pecc̄ culpam ꝛ. Aug' q̄ in li. de natura
ꝛ gra. de h eod' sic ait. Os ut ait apl's. peccauerunt

Arundam de originali pecco opposito.

unꝫ t' in cepit t' madam qui pecco ꝰ sunt. t' qđ'
originalit' adherunt. t' qđ' mal' morib; addiderꝫ.
Pecc̄ enim ꝓmi hoīs ꝰ solum ꝑm ꝰ. ee nocuit
gen̄i humanō. qꝫ ex eo damnone simul ꝛ cul
pam suscepim'. Io sup psalmꝰ. qui gemmꝰ. ꝰ. do
ve corpe mortuo semmal'. ē unde pecc̄. originale
ei' ꝛ mortal. Io g̃ se inquinantib; accepti dā. qꝫ in
omib; trahitur. unꝫqꝫ ex adam ꝛ unde in mor
tal. sterno em̄ nascet' ꝰ trahens penā. ꝛ nimi pene.
Verum a pene pecc̄ ē. ois g̃ qui nascit' ꝑ carnis
accipiscia. pecc̄ trahit. pecc̄ tract originale cul
pa ē. q̄m oēs accipiscia hic accepti trahunt. vñ ecclī
alicui dogmatib; sept. firmissime tene mul
tarent' dubitat. homine q̄ ꝑ scelerū uiri ꝛ mulī
eris accipit' ē originali pecco nasci impietatem subdi
tum mortiꝫ subiectum. ꝛ obli. naturā ire filiꝰ
nasci aq̄ nullus libar. nꝰ ꝑ fidem mediatoris di
hominū. His aliisq̄ auctoritatib; eundem' os
tendit. pecc̄. oriḡ. culpam ee. ꝛ noib; accipiscia hic.
grem trahi apparentib;. Qđ sit qđ dr. pecc̄ oriḡ.

Dvnc sit ē mdē qđ sit ꝑm. ſ. fomes pecci. ꝛ accipiscia.
oriḡ. pecc̄. Qđ cum ꝰ sit actuale. ꝰ ē actuale fuit
mor' aie t' corpꝭ. si. h. actuꝭ ē anime. t' corpꝭ ac
tuale utiꝫ pecc̄ ē. ꝰ actuale ꝰ ē. ꝰ ē g̃ actuꝭ ut'
mor'. quid g̃ oriḡ. pecc̄. dr. fomes pecci. ſ. accipis
cia t' accipiscibilitas. q̄ dr. ign̄ inbroꝝ siue langor
natꝰ siue ꝛ̄ium' que ē in nīb; mtis. siue ign̄ car
nis. vñ aug' in li. de bap. par. ē inob; accipiscia.
q̄ ꝰ ē ꝓmittenda regnare. Sunt ꝛ ei delicia q̄ꝛ
actuales accipiscie. q̄ sunt arma diaboli. que ut
plurim' gr languore nasc'. Languor aut' ide trahi
tur. q̄ mouet mala delicta. Si g̃ uis ee uelit. utrum.
aliꝫ ullome mimꝫ inuenire. ꝰ ob edial accipiscie
male. Hic ꝛ̄ib; sacris ostendit. fomitē pecci ee accipi
scentiam. Q. uoīe accipiscie ꝛ̄ntiꝫ. q̄ dr. fomes pecci.

Dominice aut' accipiscie ꝰ actum accipiscendi hm
cum ꝓmi figuratur. cum ea dr. lege. carnis
vñ uoluntas de uerb' apli. Caro concupiscit aduersus
mentem. vñ mortis corpe mortis ꝰ. q. ipa accipiscia cum qua nati su
mꝰ sumꝰ ꝰ ꝑ. dm dum uiuimꝰ. minus concupi
scit sumꝰ ꝰ ꝑ. Qui aut' ē accipiscia. ea q̄ nati su
mꝰ ꝛ̄ vicia utiꝫ q̄ꝛ parulꝰ habile accipiscie fa
ctu adultꝰ ꝛ accipiscentem reddit. Sic em̄ ī oculo
ceci ī nocte uicia ceciatꝭ ē. h ꝰ apparet nec dis
cꝛnit' nec' indeme ꝛ cecum ā tuce nememe sic ī

Aug.

Aug.

Aug.

Plumbe dic

Pet.

Q̃ p adam oēs
gnale pec̃ in
ōs mūtur: r eō
cupiscēcia.
Aūb.

Aug̃ i. li. de
bap. pue. q̃s
mrelligat̃ q̃
ol pcamerūt.

Aūb.

Aug̃ ad oslm
hylarū.

Aug̃ de bapō
par.

puero unū cē nō apparet donec eranī quecūq
rīl cp̃s occūm. Ex hīs dat̃ mrelligi quid sit
oūg. pec̃. s. unum scupiscēc. Ads m ōs scupis
cemalī natos p adam mūtur eosq; maclaum.
vñ aug̃ mli de bap. pue. Adam p̃ mmōnis ex
emplum occulta trahe carnalis scupiscēc siue
tribuīcaūr ut se omnes de sua stirpe uenturos
vñ aplc recte ait. in q̃ ōs peccaverunt. cum
spēc r sñ ambiguitate dix̃ h aplc. Sicue enim
mrelligat̃ in quo pecco sanī ē. In adam enī pec
caverunt ōs ut immortalī solum ei ex emplo
ut dicunt pelagiani. ōs enim ille unº hō fuāt.
r in eo mortalis erant. Manifestum ē magis omīs
adam peccasse. qī in massa. Ipe enī p pec̃ cor
rupt̃ quos genuit ol nati sunt sub pecco. ex eo
q̃ ametu sunt peccatores. Sca r multo uno unº pec
cato. qd mūtur in mundum recte ōs dix̃ peccasse.
Una sic ab illo uno homine sic ab uno eod pec
cato immunes cē nō p̃t. nisi ab ei reatu p xp̃i b apīm
absolutam. Alia q̃ sunt q̃ peccata. in quib; nō per
cunt q̃ pecca sunt aliud. h̄ nisi in q̃s ōs peccave
runt. r ex q̃ omīs peccatores ostenti sunt. Q̃ sit pec̃
oc ē oūg. pec̃ quo in q̃ omīs peccaverē. s. oūg.
peccatores nascim̃ mala quod quot̃ mobedien
tes scupiscentia natū genuit. ea protestat.
q̃ ex adam sine g̃tiū obedientia
emāūt. in p̃tos demigrūt. vñ aplc sequit̃ p mo
bedientiam unī hominis multos dic̃ ē constitutos
peccatores. q̃ ē actuale pec̃. cum ait dix̃t p unū ho
minē pec̃ intrasse in mundū. nō eo ol peccasse. q̃ de ori
ginali dictum ē oportē accipi. Ex q̃ sensu dēm est
Quod g̃ ait p mobedientiā p inobedientiam unius
multi constituti sunt peccatores.
peccatores. eo sensu dictum cē mtelligendum ē. q̃
ex inobedientia ade. s. ex pecto actuali ade p̃cessit
oūg. pec̃ q̃ omīs nascim̃ peccatores. ut r multo ēē.
in omīs constituam. Q̃ pec̃ originale i adā fuit
Unde aug̃ ultimo de bono uiduitatis. Nullū ex inobedi
pec̃ in puerū ē rendens respondemus asse
rim. Pec̃ oūg. ex voluntate ade p̃cessisse. atq; ei
inobedientiam immundū intrasse. Quaerit enī ali
quis p quid pec̃ mutetur in paruulo. cui māgens. Nō
peccat ille qui nascit. nī peccat ille qui genuit. nī
peccat ille qui cōcipit. p quas g̃ tenebras unū tot
plicia innocentie pec̃ fingis ingressum ei respon

Aūb
Q̃ ultimā.

Resp̃o aug̃.

Alia q̃o milia
m.

Resp̃o aug̃.

uit sca pagina. Primū hominē pec̃ mutauit in
uum. p inobedientiam. aut aplc. Quid q̃rit am
plius. Quid q̃rit aplc. Iterum inq̃d aliquā. Sic hoīe
pec̃ mutauit in mundū. pec̃ l ex uoluntate l ex natu
ra. Si ex uoluntate ē. mala ē uoluntas. q̃ pec̃ fac.
Si aut ex natura ē. mala ē natura. Cui respon
deo. ex uoluntate pec̃ ē. Quaerit forte unº exigna
te p̃c̃. ex uoluntate sit. Respondeo p̃ s. oūg.
pec̃ ēē. ex uoluntate. Alia hoc ex uoluntate pri
mi hominis seminali ē. ut mille ēēt. r omīs
sint. Obiecto q̃rundā cōtra id q̃d sup̃ dēm ē.
Ad h aut q̃d q̃runt. i adam
fuisse omīs homines quidam uiboz sectato
res. sic obiciunt. dicentes. si omīs earo q̃ ab adam
traducta ē. in eo simul crucifixa ponit. ex multo
maioris q̃ntitatis ē. q̃m fuit corp̃ ade. Inq̃unt
uos r actorum fueri. q̃t ab eo homines descendūt
de ea uerum si cē assentiamur. subdam unī cuiq;
in p̃mo fuisse parenti. Respō h. apte q̃d fuer
Quibus responderi pot. i adam. secūm rōnē semi
q̃d materialiter atq; actualiter natū. q̃m ex eo des
si formatis. dix̃ fuisse in p̃mo
parēte. oē q̃d in humanis corpib; propagine
natūm ē. descendit ex p̃mo parente lege p̃pagi
nis. iuste auctum. r multiplicatū ē. nulla ex no
ua subā. in id finem. r in hūc reiurget. sonī
num quod hīt a cibis. h̄ si nō circūcīsi in humanā
subam. q̄. s. p̃pagōnē descendit ab adam. finis
ser cui adam. modici q̃d de subā sua mecū pa
ui. aut. qui cōsp̃sum. r aliquid modici. de massa subē
tis dum fī. nī formam corp̃is filii. Quaq; multi
plicōne sui reintegrasse adiectione actum ē. r de
illo nra augmtatio. aliquo modem sepat. vñ sepā
rat̃ p̃cor corpa. ita p̃gredit̃ p cānōnis ordo. lege
p̃pagōnis usq; ad finē humanā gñis. Ita q̃ diligēter
ac p̃spicue mtelligendū. patet ol secūm eor
pa in adam fuisse p̃seminalem rōnem. r ex eo des
cendisse p̃pagōnis lege. Quidam rōne p̃bare
Quos nec̃ reintegrasse. sicut i hūa
in humanā corpis. nā subam. q̃ ab adam ali
natam finiat. vnas in euāglio sigr dicens. Oē
q̃ mittit mos. i uentre ē uadit. r in secessum e
mittit. Q̃ enim rōne ostendi pot. h̄ in puer q̃
stamen p̃ omnem mouē in ma statā reiurget. q̄m
habuit. cū ait. immueret. usq; ad etatē. xx. annoz

Quidam.

Ro.

millo tucio impedir. vñ g illa subā. q ado pr
na fm mortu ī resurrectione ñ magna erit
msi sm multiplicone mse. vñ apparet qđ ī si
nagr ñ aliunde ḡ mse augmentaret illa subā
hñ costa de q fca ē mulier. ⁊ hñ panel euāgelio
sion mheatiñ nī quis dbit ⁊ humore est m carnem
⁊ sanguinē ñ seam. Si ñ uminare humane na
ture q a pmis descend parentib. Qe sola m relur
rone erit. relictū caro mēm ei ñ seum. tanq
supflua. m relurrone deponet. Q ne ñ ebor ⁊
aliarum rerum fomis coalesc. Qe ñ augma

Ad ebi mear
non fuisse.
hñ ñ in eam que
descenor ab
adam.

Oppō grunda
male credēn
mun ammaſ
ee creadue.

Quare sapi
cia dr ee in
carne.
Aug ad ualia
num.

Dvne sup ē inuestigare le pec a peccatib; tran
qualit illd peccm a sem. aut nūtiat an secūm
pribs ñ seducat influos. s. anīa an secundum
an secm solam aiam. an secm carnem.
carnē. sue secm utrq. Putauerunt quidā secm
aiam tm hn. aug. pec. ñ solum secm carnē. q nō
solum carnem ⁊ aiam ḡ creaduce ee arbitra
n fuit. sic em in gnatione pls pena subalt ē
hñ caro. ma ī de gignent anima. anima gentī
em mal deduci abhis grūm. sīc q sicut de
corrupta carne caro corrupta semnatur. ma ī
ee anima peccatrice. aia peccatr corruptione ongi
nali infecta. abilt mihi dr. p dictam opōnem
Hoc aut fides catholica damnat. ⁊ qđ p carnē
respuit. tranſm unam traducē peccm dō
adhsim damnat. q ñ anmaſ. ⁊ quo m ostendat
⁊ carnem solam sic sup dyrm creduce ee ad
mutuum sion ḡ secm aiam. ⁊ secm carnē solam
pec. aug. trahit a parentib. Est enim pec. aug.
ut sup q rmi. sapicia. ñ quid actual ⁊ meum.
vñ aut adulteriam. spa sapicia ē lgr membr
rum ⁊ carnis q ē morbo quidam affect. ⁊ lā
guor qui cō mouet illecebrum desidium. ⁊ car
nalem sapiciam q lex pecti dr. q dr mane
in carne. ñ quin ī aia sit. si q p corruptionē car
nis in anima sit. Cām corruptionis carnis ostēdi

Caro enī ppē pec dr. ex qua in aia pec fit
corrupta fuit in adam ado. ut cum aliq per
carnem ux. mulier sīl incentiuo libidinis. ⁊
sapicie feruore pcipit nouere cepit. hoc ī ma
dicunt iam p pec ñ ualet si carnal copla absq
libidinosa sapicia. q semp uenial ē. ⁊ ī culpa
mli grauaret. p bona augm. In sapicia ḡ. ⁊ li
bidine sapiē caro formanda in ceph. plal. vñ ea

Dvne d. xxxi. q. i. ormee determ
nacoē prima q. q. quid pena
uenie originale peccatū eq
no solū fm tāe sed ee
fm aiaſ. do traduce ee arbitrat
originale tragi q nobi fm cāue
ri aia in findi macula tragie qua pollu
ri fit reā. ⁊ uicid gignie dicti originale peccatū macula formaliter
n fuat originale ipse ad duas q. ī. ad 2am do q. caro ipa q concipi in uiciosa libidine q sapia pollui ⁊ corumpi
ri aia in findi macula tragie qua pollu ⁊ fit reā. ⁊ uicid gignie dicti originale peccatū macula formaliter
n fuat originale ipse ad duas q. ī. ad 2am do q. caro ner culpa habet ner actū culpe ⁊ nō p uicid gignie dicte
peccatū vñ aia uicia gignie no coīe sed do tāe tragie cō q sapia uicid ⁊ sed tamē add mes q sīmaē corupta ⁊ ima q
nasce 2a q. 2a do q. ea originale pec q dicta ē ee mea ne culpa no ē sed pena ⁊ pcipue pollucio q. ad 2 q. fomes cō
ceptus ⁊ q sapia libidinosa tragie caro ad gignie ⁊ ad originale pec q ee uicid sue corupta carnis appellari pō ī ad 1
findie q. 2 cō corupte tāe macule. Ad 2da do q. q. sue. Ad 3 uicid manet migrantes a cordis ⁊ palea ñ fructu ⁊ depurgato
nascie ea peccatū q. in pnibz ⁊ bap. purgat manz mat quoē gemicie. Ad 4 do q. io dr originale q. cō uiciosa lapsa
originie mee mq. sapiti ⁊ tāe libidinosa concupia tradiat. Ad 5 do q. no ideo originale pec tm trasmitt q. cō tāe tac
ta abada q. cepti. sunt cō q. corpa ō cō ad carne fomatā ⁊ sed q. q. cepta ne ñ fit sine libidine certū nō ē sine
peccato aut qđ simle ex pō cōcepto ee possit. Ad 6 uero fuit in originali sapia id trahie de spiac magri. Ad 7 do q. lege sapie
tradiet originale peccatū q. ñ corupa fiat ⁊ tāe aia cō tam mē quide sapie uicid ñ traheret. Ad 8 do q. matrio
ñ dd aia to pec transmitti dr. q. pec originale sit ibi sed q. eaq ī trahie id ex quo peccatū fit maia etiā in sindi
ipi carne. Ad 9 do q. ex uirtute uoca sapie sic eid caro. Ad 10 do q. aia ñ sindit ipi carm q. ee aliqm de natiuit
ti. Ad ūltm natiuitas dr in luce q. ductio uel edtio

cullat. Sic̄ mulc dignoscēt meum ee t̄ unū
insulsum accessit. Iducu sibi ostendo ū abūde filio
De aut̄ miremur mbe pcreati apparemb
mmellectu mbetis qo mundi dic
audiemes pec̄ oīg filios tradūc apparemb.
um p bapm abillo pecō mundand diuīar sim
Iructuū mductione idp̄le si mfimat aut̄ in
u de bap par ra mquid. Qō m̄ ꝑcuti p̄cum
cutionem auferet. manet ut in eo quē genuer
ti annecti. Qm̄ ī palea que ope humano tri
dūgenna sepat manet ut infructu qui de
purgato valeat tritico ra pec̄ qđ in parembs
p bapm mundat manet i eis q̄s genuerunt.
ge hoc enim gignunt. qđ adhuc uetustū tra
hunt. ū ge li qō mi ge nouant ymouit eos in
ter filios dei. Non enim gnant parentes filios
secūm illam gnationē q̄ demo ḡ nati. si potē secūm
eam q̄ carnalit nti p̄mi sunt gnati. Qr oīg
Iam ostensum e quā nale pec̄ me dicentur
sit oīg pec̄. qualit̄ apparen epilogo.
tibi mfilios. p parentū iniam filiat. ge quibs
ī mortem quare dicat oīg pec̄. ro. Q. qe. una
ola lege oīgnis mee mḡ capiti. s. carnis libidi
nosa capiscia traducunt ut sup dictum e. sic
ut qe carne tracta ab adam capti simi. ro
pec̄ trahim. qe p̄pi corp̄ ex eod carne formati
e q̄ ab adam descendit. si ei capt e celebrant.
ū lege pecī. capiscia carnis. vii. caro ei pec
tat ī sunt imo opatione spūs sci. sicut uero
capt ū sit sine libidine ro nonē sine pecō. Qō
euidēt aug̃ ost. mi. de fide ad petī sic dicēs.
Quia dum ꝑ iuncta unt mulier miscent si
ne libidine ū e parentum capiscibz obij filios ex
eoz carne nascentium. si por sine pecō ee capt
nis. ꝑ pec̄ in parulos ū trahimur ꝓpagine.
si libido nec fecundat humane nature fac
hominem nasci e pecō. si fecundat libidinis q̄m
hoiem hūt ge ulli iustissima ordinatione pecī.
ro tbs dā. ꝓpi oīg. pec̄. q̄ naturā obstrin filij
s ire dicit. Inquantibz consi. ri. pec. accep. me
mī mea. ge li ma qp apparet ex lege accipiomus ra
onem oīg pec̄. qm̄ si corrupto fieret i carne.
anima ꝓcarnis connectione capiscie meni nō
traheret. Obiecto q̄ rmdā mentemi. ꝓbare. pec̄
Sed ad li opponō dupliciter. si etiam ex lege oīg.

In ꝓpō accepti ubi dr̄ trahimur pec̄. qpagat caro.
nec ni infundit anima secūm philosos. si iam esse
gnata corpe. Qō i moy sic in greco apte significat
ubi ait. De pauissima mulieris pgnātis. si quis
inḡ p cusserit mulierem pgnantē. si abortum
fecerit. si qđ adhuc informe fuit puer puī mulc
tabit pecunia. si aut formati fuit. reddat a
mam p anima. formatio mtelligit̄ pa anima
animati. informe qđ ni dum hī anima. In ꝓpō
g accepti cum caro qpagat. ū dum infundit anima.
Qō m̄ g ibi pec̄ trahimur. e pec̄ ni p̄sit ee ubi ala
ni ee. Ad qđ dici pot. q̄ in illo accepti dr̄ pec̄ trahi
mur. ni q̄ pecō oīg. ibi fit. si q̄ caro ibi tralit
id ge quo pec̄ fit in anima e infundi. et uti q̄
no eam accepī. si ut eam caro qpagat formā q̄
corpis humani recip. ee ala infundi. qđ ī aliq̄
ordinatis. vii. Q. natum e nasci ge aut nati
tus dr̄ in lucem edito. Qō m̄ originale pec̄ di
cā sup dictum e trahit̄ in bapō e ꝓ op fit ut
oīg. pec̄ ee unū la capiscentia que dicit
capiscentie assignatio q̄m m̄ originale pec̄m.
appareat ibi trahat. originale dicat. sup e inc
rigare. qm̄ in bapō diuinitat e. i. p bapm remā
neat capiscia q̄ ante fiat. vii. uicī. i. pec̄ oīg.
ni ee capiscia. i. ni remitti i bapō. Q. manet quip
pe ut ante aug̃ in corpe mortis hui carnal capis
centia cui uiciosis delectis. si obedire ꝑcupīs
q̄ ni capiscia cordis in mutis mp fiat motibz. ro
mentibz. Si uter remaneat capiscia p bapm
ni dūatur. regnat sic ani. imo p gr̄am bapi mu
tigat. minuitur. ut p dūari non ualeat nisi q̄s
reddat ut ei hoīb. eundo p capiscias. sic p bap
tismū remanet ad reatū. q̄ ni imputat i pec̄m.
si ni pena pecī e. ani bapm. i pena e. i. alpa. q̄
Ex hac igit g rone oīg. pec̄. duob̄ mis dicitur
pec̄ dr̄ oīg. dimitti tur. s. ex remissione sui reatus
in bapō. q. p gr̄am bapi meum capiscie debi
litat. ne p̄cipitat ut ita ni regnet. nisi
ossensu reddat. et ut ei. i. reat ipius solut.
vii aug̃ m. li. de bap. par. Q. a p bapm id a
gie ut uetus homo crucifigatur. i. corp pecī dest
truat. ni ita ut in ipa uiuentibz carne capiscia
resolua. i. mata. repente absumat. ni sit. si ne
obsit. Mortuo. q̄ in trat nato. sam si p̄t bapm
ut in carne. hr capiscia. cum q̄ pugnet.

Aug̃ m li. de
mp. capt.

Ad
Andreat de
mo ri remis
sionis.

Ad

Lm. do. xx. Q. tmen p q̄ rōnē ꝓma q̄ q̄ in bapmo dr̄i trāt petm dimittit sīgle cuiq̄ p gr̄az bap. q̄ cupid de
lita. atq̄ attenuat. ita ut ad ream non regnet. ni ego consensu reddam. ei uires et p̄ tract q̄bz solut. q̄ cupid ei. ht mr
ne in bapmo dimitti. no ut no sit sed ut no imputet. mpetm. hoc ei e no fiat petrand no ee trid petī. um sentalia
cta p̄terit actu et remanet reatu ita ego si p̄ ut q̄ cupid reatu ꝑeat. et actu remaneat. Ad. ro. q̄ quid dicit. p
abilit hoc q̄ in bap. sicut aqua purgat. ita et trad apolluere. q̄ magnitudē ego q̄ cupid libidinosa. q̄ magnitudē pugnat
ta p sicut mi sterid bap. applicem. dubit sit. q̄ et spūs ita dns ubi purgat. sit aqua. et caro a tagione dla. Ad
q̄ dicit tm dr̄ in baptismo purgat carnem. no no ab illa seditate mundat. et licet caro plus exterare fidatu
mittet p̄ualet per contid et magnitudē q̄ p̄at. no tm feditate maiore trahit inde q̄ ht caro um femina habuit
dicit absurdū no sit. s. carnis nā impossibilius mag. corrupta trahat. ex ip̄ tm. aliq̄ no magis mutat. Ad
q̄ cupid q̄ an bap. e culpa et pena remanet. p̄ bap. tm. e pec̄ et non culpa et mitigat pena. e. deo ht auctore
mitigat no culpa. e. dna. uel ht. ht auctore. Ad ita q̄. q̄ aia in nate creata adeo e munda no ideo petm originale
contrahit. q̄ adelecteret corpi. cui ei in fundit ut quid dormit. q̄ tuc petrand. istud no originale. sed actuale dicet. s.
pena ei petrand illud imputat. q̄ peccato aliq̄ de carne corruptibile fecit. Ad. ro. ego q̄ petm originale pe dei no
p̄ritat no pe et uoluntaud q̄ eo uoluntate p̄ium ht. q̄ p̄cepit. Ad ma. ro. q̄ ex alterutrū. iudicat. p dei pacē. q̄ az
s. sine macula fecit corpi infecto ago peccati maculā. ht. et an fundit. q̄ p̄sit ani bap. ab eo separat. et bapm
q̄ ht. uiuat. na. ago adeo in stituta bona. et q̄ lic sit mala pecō no tm deq̄ debuit mutare lege p̄mid

cmq; admiramur do superbiri ñ immanem gra
tiam ei suscep. Non tm hoc pstitum: in bapo nñi
fore mi. clo m effabili conversiur lex pecti q; m
membris pr sui extinguat. ñ sit: sit quecunq;
malu ab homine dictum. t fem cognatum ei roni
aboleat. ac uelut fem ñ sint: h earum: ipa ii scipi
cem solumo reat unu clo. q; pillam diabolus am
mã retinebat. ra filio caore sepabat. maneat m
ceritamine. Nec hic apte ostendit. ea rõne di
mitti in bapo non qz non maneat. p bapm. si qz
reat in baptismo abolet. Deñ idem ipe ostendit.
to ih ñ dimitti. qz bapi gra scipiscia ipa mit
gat. i minuit. in eoi libro ma dicens. Ex car
nis qm apl; appellat pcm cam. Non regnet pcm
in uro mortali corpe. ñ sit manet i membs eoi. qm
ex aqua t spu sco si renati. tamqm ñ sit ei facta
remissio. ubi omino plena sit remissio pcoz.
h manet in naturalitate carnis tamqm fomes. t pp
ter nimiã illiciio sensu qdam renititur. t irre
mi. ppter dilectionem ep reuocat. Hic apte minui
ar in bapo scipiscia debilitari. ex quo dr dimit
ti. ñ solum ro qz reatus ibi soluit. qz remissio
modum. alis. i plis; testimonis. scptuz edo
cet. Aut eum alis ma ultiamq; lex q membris e
meis carnis e. qd ex pena pcti. t extraduce mor
tis pueru. Sz ex ista que est in illis remissa est
regnatione spiritus. t manet in carne mortali. hoc
remissa e qz reatus solutus e lacrimis q renascunt
fidelis. manet aut qui oppugnat desidia ora que
ommittit fidelis. Idem i sermone qdam de scipi
scia carnis. p gram baptismi. t manet regnatio
mis solue e. ipe scipiscentie reatu e quo erat nat.
t quicquid antea sensibus male scipiscie. sine o
gratione. sine locutione. sine actione. Idem in illis
ve imprius. scipiscia. i concupiscia carnis. licet
in regnet. tam ñ deprimet in pcm. qcunq; tam
plesq; nascet obligata e originali pcto. Item dimit
ti scipiscia carnis in bapo. ñ ut ñ sit. sit ñ im
putetur in pcm. h e enim ñ hre pcm. ñ ce reum
pcti. qm in gratia pcta pitum actu. t remanet re
atu aut homicidium. t filia. sta eo miso si potest
ut scipiscia ptrat reatu. t remaneat actu. Ex
p dictis euidenter monstrat. qm pcm origi. i bapo
remittit. De fedtate qm cam ex libidine coit o
let aut trahit. ut i bapo dimittat. t dilatat.

Quid ergo mal agit
de alio.

Quo?

Quo?

qui in utero t in aqua. in bapo ab illa fedtate p get
tur: qm in conceptione ex scipiscia libidinosa co
mixtio. Quibusdam uidet. qd sit anima a rea
tu purificat ma t caro ab illa pollutione purga
tur: ut sit duobus completis misticum bapi. i. aqua
t spu. ita ibi duo purgent. anima. i. a reatu. ca
ro ab illa imagione qm quide probabile e. Alii
putant tamen animam ibi mundari. carnem
uero ab illa fedtate purgari. si ii remanet illa fe
ditas usq; ad cinerem huius. q sit in carnis scipi
scia. uidet natã carnis magr ac magr corrupti.
t magr corrupta uidet caro. ylis qm parentis. q
de carne pollutione qm huius accepit retinem
ta hanc pollutam in scipiscia scipitur. Vñ t pol
luta. t rea ex duplici causa examinat. Vñ maior
uidet pollutio carnis in ple qm huius in parẽt.
Ad qd illi dicunt qz licet caro ylis ex carne fe
mine. t in scipiscia scipiatur. ñ tñ fedtate
maiore trahit qm caro uiri semmat huius. Quã
uis t si fedtior. atq; immundior sit caro ylis. ñ
magr corrupta qm caro parentis. Sed tñ ut aut
sit p iudicium unius. qz nec absurdu ee dicit
si carnis natã magr ipiorib; corrupta trahat.
nec ex ipa magr corrupta anima amplius inficit.
Recta quidem soleat ex quo auctore sit illa o
rta scipiscia que p bapm expiscia do. i. alio.
remanet. t ñ penalis e. anime bapm ii pena
erat. t culpa. ex do auctore sit. i. ex alio. Ad qd. i
ut respondemus dns. qz magnum pena e dim
hr auctorem. in quorum ii culpa e diabolu sine
hominẽ hr auctorem. Qd autem aiã mũde ex ea
Solet t queri qua iustitia nõe illo pcto ipute
renatur illo pecto anima e. si ẽ sit ipotestate sua mutare il
lud. Sed eni p libm. ar. illo cõmutat. qz ni p e aia
qm illu pecto e obnoxia. Adhuc quidam dubio
aiam ream ee illi pecti. licet munda a do sit ca
ra. qz cum unumdr corpori. delectatur car
ne quo pcti trahitur. Qd si cet iam ñ ouge. si
actuale dicet. Pone g ro recte pot dici. illi im
putari anime illo pcto. qd ex corruptione car
nis ineuitabiliter trahit. qz ut ait aug. in li. de
ci. di. Non fuit corruptio corpis que aggrauat am
mam. ea pena pcti si pena. nec caro corruptibilis
aiam peccatricem facit. sed peccatrix anima carnem

Aduersus

Obiectio ipsius
cuiusdã de illud
quod negatur.

Respo illoz.

Respo

Respo quo
dam falso.

Congruenter
posito ruere.

Quo?

humane condicionis nec multiplicate hoiem respicere. Sed ad
go q aia non omino talis e qualis creata e. p bam tate per
petem no peneq amisit. sed uiciata huius. sicut quis pollutas
aues magr no dicit. pomu ale ego mundo dedi. Nona go q
to le uis plumbi. q eo ipo creatore alio aie alas adhibet. i. alibi
domi ut in cenea alia alis sit subtilior ad intelligend. uel
memorand. abilior ut pote actiua ingenio uel p sagacitatem
telligentie predita q ead angelica ee constat. Ead go q licet die
natalibus domi alie pre alis polleant. tñ an baptismo adeptę
destendentes pace pond et p bapm. stati equalem coronã. sor
tiuntur. q ingenii acumine uel tarditate in futuro non collocat pre
mii uel pond

Q. voluntas rui et necessi por dicit.

corruptibilem fecit. vel ille peccet sic voluntarie

illud q̄ ñ magis grue q̄ri solet. utr̄ os anime q̄ cet

illud q̄ ñ magis grue q̄ri solet. utr̄ os anime q̄ cet

Aug.

illud p̄ ñ in mō quer̄i por. utr̄ ong. t' necessitatem

peccet debent dna voluntarium t' necessitatem. sic ne

cessarium p̄dicit. q. uncari ñ por. vñ ppha dicit.

De necessitatibus meis. libera me dñe. voluntarium

ñ magis grue appellat. q. q̄ voluntate p̄mi ho

minis peccat. vñ aug̃. in. v. retract. ostendit dicens.

Illos q̄d in parvul' dic ong. peccat. et adhuc libo. an

voluntarie. si absurde vocat voluntarium. q

q̄ p̄ma hominis mala voluntate contractum. scim. et q̄d

ñ hereditarium. Q. quare ds aiam mūdi. cui scit

Sed q̄ cur ds qui ea ñ macular. ñ dampnat.

fec̄ animā ipam ñ macularet eam q̄ corpis

junctione maculam peccati trahe. et aliq̄ añ bap

tismū secumgi ab ipo corpore. huc dampnare

am corpi ong̃. Respondem̄ gratuitum dm̄ mu

nus dī. quemre. nec iuste id ado ñ. Ipe enī

ñ magis grue humane actionis. modū quē a p̄n

cipio instituit. licet peccā hominū universitatem

sine imitatione semine seruat. corpora de mate

a p̄ncipio sui muneris fec. singendo animas q̄ de modo

ceteris. eorum p̄junctione hominē p̄ficeret. cui

q̄ usq̄ hominis naturam a do sui muneris fecit ut

tuta. licet a se peccato sit vacuam. ñ io immutabilis

ds humane actionis. p̄maria legem mutare

debuit. sine ab multiplicatione hominū desistere.

Hic aquib̄dam quer. An anima sit tal' qualis

soleat utrum anima tal' sit a do creatur.

ante bapt̄m. qualis adeo cātur. Q. ñ ē p̄bare

conant̄. si ñ. anima marcē cātur. p̄ eā ñre

mone peccato maculatur. Quam enī q̄ peccat hō. ñ

p̄ius fuit. q̄m peccā habuit. Non ē q̄ talis qualis

a do cātur. Creatur enim a do innocens. sine u

llo. unumq̄m talis ē. A do q̄d dicā p̄ quia nō

omnino tal' ē. qualem eam ds fecit. Ds enim bo

nā fecit eam. voluntatem ei sine corruptione m

oriam. vel illa naturalis bonitas. q̄m ī cātione a do

rore suscepit. q̄m bonitatē p peccā penitus ñ am

sit. si vacuam bonū q̄m ds ni sui muneris fecit. Si

enim vel bona ñ ēet anima. ī ea malum ē ne

q̄ret. cum ñ p̄sit malum ē nisi in bono ut p̄

diceti. Non q̄ olo tal' ē anima. qual' ē a do cātur.

sic q̄ pollutas hūs mans ñ vile hūt pomum

q̄le ego dedi mundis manibus. ego. u. dedi mun

dum. An anime p creationē sunt equales ī donis

naturalib?

Predicti d' xxxvij. utruet ds peccata p̄mo? p̄trid no imputauit puulis nec ex actu

p̄mi p̄nis sed solū stigmate q̄ a p̄ntibus traxit. Ita q̄ p̄mi puulis tm̄ mō ē stigmate peccati q̄ medio #lumale mun

desigñ. sicut et q̄ si plus nū q̄ singulare reputū in scriptura designat. Ita q̄ puulis qui q̄ solo stigmate damplant

nulla alia pena ignis inalis aet cruciet vermis sentiens. ñ q̄ dei cognitione caruerint. nec ignis. Ita q̄ quid dicit

peccatis ade grauis fuisse peccatis ecclie tri q̄ mea sll' peccata plura fuerint nā ibi fuit superbia eo q̄ Ramo p̄cauit a sua

gratie esse dilexit q̄ inda et sacrilegium q̄ deo no credidit et Ramu cidium q̄ se t̄ mortem p̄petrauit et fomentas

pudicis q̄ meretrices mulier corrupit et furtum q̄ tabi p̄hibita usurpata ē et auaricia q̄ plus q̄ sufficē ei debuit

querere / sed fuit certis gravius q̄ in loco et hora tante felicitatis ē admissa. Ita q̄ magis notum eo q̄ tactum grauius

quando contraxit / no ē tm̄ putand' grauis fuisse peccatis ī spm̄ stm̄ nec ideo grauius fuit cuncta alia peccata q̄ tacta

nā Rama corrupit sed ideo tacta ea corrupit q̄ ab Rama grauissima ē / sic mons Sion tota nā Iudea assistebat et ideo maiore

effectu malum intulit q̄ tactum ad multiplicem defectum sed no ī tactum ad pendendum et iudicium dei q̄ grauiora plectat postea #cta

alia meruerint ¶ q̄a. 3o. q. primo. Inter p primas crudelis ē et venia meruisse de peccato q̄m statim mutare animum

et p̄dam sanguine abstinens supplicio liberatus ē no tm̄ meruisse mutata vita ad paradisum tenuerit ¶ Ita. 4o. q. deus dicit. remittit

peccata patrum in filios usq̄ ad 3am et 4am generationem ideo q̄ primi filios eo q̄ pecca patrauerint sed q̄ peccata p̄tum filij imitati

Aug.

Q. in quadam epla ñ ē ita lem.

Sol.

Ad illud q̄ ñ magis grue q̄ri solet. utr̄ os anime q̄ cet

angelo equales sint. an alie alii creature. Ita

plibus ñ irrōnabiliter inditur q̄d q̄ ipa rōne creatu

re alie alius excellant. innatalibus bonis. vel

ētia. alia alius sit subtilior. et ad intelligendū

memorandum q̄ babilonicus impetu actionis ī ge

nio. et speculationis intellectu p̄dita. q̄ ñ in p̄bi

bus dicit. cum in anglis tra tunisie esset. licet natu

ralibus donis alie p alias polleant. ñ aute baptismū

cepe discedentes parem penam. et p̄ baptismū statū

equalem coronam sortuntur. q̄ magnum aeternē

et tardius p̄mium t' penam in futuro ñ collocat.

Predicti. adhuc addendum An peccata originalium peccatorum

Peccatis. Q. dicit. An peccata peccatorum ñ primi puulis originalium

primi ad parvulos ī nati. ñ hanc ut peccatis adhe

rent. hoc illud p̄mi hominis delictum ī os carnaliter

genitos diffusum redundasse. ut peccata parentum

in teneros. in parvulos. vel omnium q̄ fuerunt

ab adam usq̄ ad p̄sentem. an aliquorum. ñ omnium.

Heliandus in ench. ambigue Q. si sit ita. Augustinus

disserit. videt enim apostolum dicere. Q. dicere nō ñ.

sine peccata parentum p̄cedentium imputari par

vulis. ñ omnium ni q̄ fuerunt ab adam. ne impo

rtabilis animalia sarcina impena etiam grauentur

parvuli. si nō eorum parentum. qui est a quarta

generatione p̄cessorum. Q. confirmat ill' verbis q̄bus

mendo dominus ait. ego sum ds visitans iniquitatem

rel p̄ris. usq̄ in tertiam et quartam generationē. si

peccata parentum grauiora nō parvuli imputen

tur. vel alia. Q. ē p̄ modū dicendi. dimne misera

tus. Eos ponit dominus q̄ debet similare ī parvu

lo. q̄ si illud solum los parentum delicta.

p̄mi hominis delictum parvulos teneat. si

alia illi quibus ita videt. et eo confirmat. q̄ ī par

vulis ñ. modo maiores dicit baptizari in remissionem

peccatorum. p̄ plalem munus. ñ p̄ singulare nam in re

missionē peccati. et David de legitimo matrimonio

p̄cepti dicit. Inquinabis semen tuum. ñ. per semen

me. mū. m. si die unoquoque ut peccato. vel peccatum

ñ nō illo uno. ong. peccati. si ī p̄la que in peccato ade.

reperiri p̄sumit. alia parentum peccata parvulis

imputari. Q. in illo uno primo peccato plurare

Quod ū mortali peccato adhuc p̄tia pereuntur.

notari. Ita enim peccata ante in ench. similiter

possunt intelligi p̄tia peccata in una fragilitate

Aug.

Sol.

Ad illud

Aug.

ne ade⁹ fim sua q̄ membra dumdāt̄ stam ꝛ sup
bia ē illic. q̄ homo pot̄ in sua eō q̄m di potesta
te dilgat. ꝛ lat̄ legum. q̄ dō ñ credidit. ꝛ hom
cidium q̄ñ mort̄ p̄petuum. ēt formō spūalis
q̄ vnegr̄at̄ m̄ris humane serpentina suasione
corrupta ē. ꝛ furtum q̄ alij ꝓhibit̄ usurpat̄ ē.
ꝛ auaricia q̄ plusq̄m sufficēe illi debuit appeti
it. ꝛ siquid aliud i h̄ uno inuenire pot̄.

De parenti peccāt̄ ⁊ par tulos teneāt̄.

Deinde parentum p̄ccm̄ peccāt̄ vr̄m parulos m
putent̄ mag̃ oppugnando q̄m asserendo dilcep
tat̄ ma mquiens. Parentū peccāt̄ paruulos ob
ligari ñ solum p̄nos hominū. h̄ ⁊ suos. de quib⁹
p̄ nati sūt ñ impbabili⁹ dr. Illa quippe diuina
sentēcia. Reddam peccā parentū in filios. tener
eos aīa regnatione usq; ad. iii. ⁊ iiii. gñe
onis. me. mr. mā. cum ꝛ h̄ recte p̄ster dicat. h̄ mq
tatē ꝛ peccā dīe malum. q̄ ꝛ nullo uno q̄d in
os hominel p̄fitm. acp tam magnū ē in eo
mutarē humana nāa. requiunt. sic sup dic
serui p̄ta peccā. ꝛ alia parentum q̄ nra p̄sum
mutare naīam reatu obligant filiosm. gra

Hon dr̄ ī mq̄tate ul ī peccō.

dūs.

Vide oppinionel narrat.

dūs.

tuis. Deinde peccāt̄ aliox parentum q⁹
abipō adam usq; ad p̄rem suum p̄ generōnes
tuis. quisq; succedentiū in uno discepiari pot̄. vr̄
omniū mal̄ actibus ꝛ multiplicatis delictis origi
nabis qui nascēt̄ implicēt̄ ut ramo pel q̄no pos
tuis quisq; nascat̄. an ꝓpria dō meritam ꝛ quar
tam generōnē. de peccāt̄ parentum p̄tis eox com
munel. q. ꝛ am suam q̄mnu ad p̄genitox culpas
ñ extendat ullius modi ratione miserationis fugue
illi quibus regnationis gra ñ offert̄ numa sarcu
na in pena etna dampnatione punierent̄ si cogerēt̄
natur abipō uno grīs humani omniū peccā
tum parentum suox originaliū peccā extrahe
re ꝛ penas p eis debitas pendere an aliquid aliud de
re tanta sēpīt scis diligenti p̄sideratis. Ad quā
naleat ꝛ ñ ualeat reperire temere ñ audeo affir
mare. Ecce p̄positū sūt lectori auīs superiora diligē
ti asserendo. dubioq; oppinionel referendo. Ostē
dat alioquin sibi ꝓpi dr̄ auīs sibi fore ēternum si
contradicē ostendere. q̄m ad sentent
eod libro omniū mitissimā pena dicit̄ esse parui
lox. qui originali mī teneāt̄ peccō. his ūbis. Ad
missima sane pena eox erit. qui preū peccāt̄ q̄d ori

gnalī p̄ctm. nullum misp addidim. ⁊ ceteris q̄ addendū
tarēo quisq; ibi rōnabiliorem habebit dampnāōnem. q̄mo hic minore hūt ñ q̄rat̄. Ecce hic
apte dīt. puniox penam oīū aliā penā esse le
uissimā. Quō ñ non g̃ peccāt̄ prīm p̄cedentium
obligāt̄ nisi ade. Si enim p̄ peccāt̄ actualibus pa
rentum originalē punit̄ur. ꝛ p̄prio originali.
ñ iam mnīs fortē mag̃ q̄m ꝓpox parentes. pun
ient̄ sion g̃ p̄ peccīs parentum actualibus nec ī
p̄ peccāt̄ actualibus ꝓpm parentes. h̄ p originali. qō
a parentibus trahūt̄ paruli dampnabunt̄ p eo
nullam aliam ignis materiale. t̄ sēnie unus pe
nam sentiat. ñ qā dei ordinatione caret̄ ingressu
vno g̃ ñ ꝓpriis peccīs paruli obligari sūt. vnde
ea quibus illa optimo munere uidel. s. qā peccā ꝛ
mūgrat̄ imparuit. aliqñ sēpīt̄ esse sigē utens
plāu mio ꝛ an decimar aut̄ in eod. li. qr. ī sēpīt
p̄singlarem mīm. plāuis numer̄ sepe sigari lo
let. ut ibi. Ora g̃ ad̄m ut auferat nobis serpē
tem. ñ aut serpentes q̄s pacebat̄ ꝓpīs. reconcilio
p plalem sigat̄ singulis numer̄ ut ē illig. Mo
nu enī sunt q̄ rebant annua pueri. ñ aut mo
nui ē. ē lo q̄rer̄ de ipso de ꝛ in exodo. fecerunt de
os aureos ē unū fecerūt unulū. de quo dr̄ imm.
ista sū dū nu ist̄. ma ꝛ illud originale unū pla
ui mio sigat̄ cum dnīs parulos in peccox re
missione baptizari. ꝛ in peccīs ē immaquemq;
concipi. An actuale peccm̄ sit grauius ceteris.

Dic q̄ri solet ut̄ peccm̄ ade. fugissionis ex q̄ pec
cāt̄. originale ꝛ unq̄q; plā supi notatum. peccā gra
uiul sint cetis peccīs. Quibdam ma ē indi
q̄ illud peccm̄ totam humana naīam immun
sic ad̄ meneh. dīt. Illud unū peccm̄ in loco ꝛ ha
bitu tāte felicitatis amissū. tam magnū ē. ut in
uno homine originaliter ꝛ ut ma dixim radica
biliter totum genl humanū dampnaret̄. Idem ī
li. de ciuitate dei. Tanto maiox iustitia molari
ē illud mandatum. q̄nto facilius potat̄ obseruā
tia custodiri. Quodcūm. n. uoluntas cupiditas
resistebat. q̄ de pena fugissionis p̄ceptum secutū ē.
Hic aliisq; innumer̄ auctoritatib⁹ q̄ illo peccm̄ cetis
aliox hominū peccīs gui ēe dicunt. Quō ī rone
ostendē laborant hmodo. Magis nocuit illo
peccm̄ q̄m aliq̄d aliox. q. totū humanū genus una
cum ac morte uinculo subdidit. q̄d nullo alio peccō

Quare quidam maiox mali⁹ crāt. dūs.

Quare quidam minox mali⁹ crāt. dūs.

Quare quidam minox mali⁹ crāt. dūs.

et quod ad malo hēndictus deus adnuit. Optima q⁹ prudens sp̄aliter preces notauit. q. filij solent preces suas quas sepe
diligunt mittere. ꝛ ad aures et q̄si ad gnātes eox memorauit. q. solent preces tam diu ꝛ uere donec filios eox hilares et
q̄etos q̄ patrid mq̄tatem videntes p̄mittendo. h̄ et deos efficiunt mp̄ictatis apīos. Ad terra q⁹ q̄ illud intelligendū est q
nustica exposita q⁹ parabola dr̄ q⁹ prima instar suggestionis ad cogitationē dr̄ p̄ assensū. ira et dolositas mitter̄ p̄ filiū dr̄
filiū sed q̄ placitū opis sine determinatio q̄ placitū qui et assensū uiri ꝛ sapiois p̄ filio nepos dr̄ gnāri suo mysteriū q⁹ q
nepos dr̄ et h̄ et ē q̄ta gnātio. q. q̄to loco q̄mo moriq̄ est q̄ pr̄ emulatur. deo cuius p̄mat et sedos stimulos cogita
sine quibus nullo h̄ ñ ēt pōt ñ primi et ēnar. sed si quis cogitata facē detrenit et que fieri corrigē noluit ⁊ sp̄ malo
petendā et q̄ta gnātia deo primi et ēnaliter

factum ē. Maiorem g̃ effectum mali huius illo
pec̃ g̃m alioq̃ aliud. Respō. ꝺ illos ualia pecca of
Ad qđ dicit qđ reddunt illo modo.....
Aueri illo pec̃ humanā naturā in mutabi
lem et mortalē. et in omnem grā humanā rea
tum distinguit. ñ ē ñ puniendum g̃ fuisse pec
cato in ꝑm scīm qđ neq; hic nec in futuro. ut iusti
ant dimittat. Ad uero totam humanā naturā
corrupt. ñ io ē qđ g̃ fuit omnibus aliis pecc̃is. &
qđ ab homine cōmissum ē. qđ in homine uno to
ta humana natura subrebat. et io tota in eo corrup
ta ē. Maiorem q; effectum mali mundi. quam
ad multiplicē defectū q̃ eo manauerunt. ñ
q̃m ad penam etiam. quam g̃ peccē ñ merun
q̃m plēs pena meruerunt p alia pecca. imo alio
gratiorem puerusse. credim̃ unum q̃m adam
meruit. An illo pec̃ sit ꝑmissa parentib̄ dimissum.
Sciū qđ. an illo pec̃ ꝑmissa parentibus sint di
missa. dicem̃ eos ꝑpetuam ueniam obtinuis
se. Ad illū. dicebat. ꝑ ꝺ̄m hominem
pena iuste mutando credunt ꝑ diuinā clementiā ab pe
na liberari supplicio. si ñ in culpa una merue
runt ad paradisum. reuocari. sic et caro pec̃i. et
remissis peccatis. sit homo mea iuste uiuere non
omnino mereti. eam mortem ñ ꝑpetuam. quam sint
aggregati. Ds peccata parentum infligit filiis
Cruciet pec̃is et quod non sunt adiuta que ds
parentum misi age die in exodo et in ezechiele.
paruuli ñ obligentur. si ē ñ dicendum peccata
parentum in filios redundare. sic dicit in exodo
ad moysen. ego sum ds fortis zelotes uisi
tans iniquitates patrum in filios. usq; in tertiam
et quartam generationem his qui oderunt me. Si uero
aperte inuestigat. qđ ds reddit peccata parentum
super filios. in. os. os. nullus aut modi adiutari. qđ
omnis ait in ezechiele. Quidē qđ mr nos
fabolam istam. in prouerbium illo dicentes. Pres
patres comederunt uuam acerbam. et dentes filio
obstupescunt. Vno ego dicit dns si erit nobis
ultra fabola hec in prouerbium. Ds anime mee sunt
omnes. ut anima patris ita et anima filii mea ē. et anima
q̃ peccauit ipa morietur. filius ñ portabit iniqui
tatem patris. neq; ñ portabit iniquitatē filii. Iusti
cia uiri sup eum erit. et impietas impii sup
eum erit. His uob indicit ds corrigere ꝑ hanc
qđ maledictio in lege. Si enim peccata primi reddun
tur in quartam generationem. Iniustissima ee uin
dicta. si alius peccet. et alius puniat. De in eum iu
stum ē alium peccare. et alium peccata luere.
Sed ut aut ieremie. ne lex. ꝑ hoc et prophete. et euangelii
et imo ipe ds. qui hinc et ibi locutus ē. insentiunt
discrepare. uideam̃ emendandam fore illius auctori
tatem. qui dicit. Non reddo iniquitates patrum
filios addit. his qui oderunt me. per quā eandem in
tendit. ñ io punire filios. qui peccauerint parentes.
si qs eis similes. quodam hedmatio malo dānato
dicunt illud g̃ qđ in exodo dominus dicit. sic. ieremie
dicit ñ id sonat qđ multi germinant. nec ē si
mile huic rubio. Prius comedimus uuam acerbam
et illius enim exodi. ieremie et ezechielem. et angli in
psalmis. Ds laudem meam ne tacueris. de filiis pec
cata prima inimicis accipiendum censent. si
qs dicat. ds reddit peccata prima. et punit eos eo qđ
imitant peccata prima. non qđ priores peccauerint.
sed magis corrigit duri ingenia. qđ ame quidam mise
ricordiam qm sit intelligens aperit uim et illos qui fue
rint intelligebant arguit qui dicebant priores come
derunt. ic. Quare dicit inquam et quartam gra
tiam. Quia ñ si de nouo. atque priores nō commemorant.
immerentibus malos illos accipiunt. Quare ter
tiam et quartam generationem. ñ commemorauit eis
in qualibus generatione rei reperiant. qui peccata pri
mi imitant. Et quare priores cōmemorauit. ē. ut os
tenderet. q̃ quamlibet malos peccata imitantes
Sed io priores patres nominauit. et magis me
priores filii imitari solent. ds pater diligentes
tertiam et quartam generationē io commemorauit. qui
solent parentes interdum. tam diu imitando
nec filios tertios et quartos habeam̃ qui in odiose
imitatores eos impietatis hedei punitione efficiā
tur. Secūm hunc modū recte intelligendo. ad illū qđ
in exodo legit. de illud exodi intelligi debent
Quod ñ minus intelligendo secūm misterium.
ee ostendit. et eo qđ fabola dicit. Si eius fabola
et uuam ieiunat. aliud uba sonat. aliud sensum ani
mi. Vñ aliquis in edissertum primum iuuenē ee dicit
lenē punctum sensuum. s. primi motum suggestio
nis. et cogitationis. filium ut si cogitatio accepit peccati.
mi q̃ notat assensum et delectatio mulieris ne pertra
hat. qđ cogitatus atque accepit ope compleuit. ut eum

Jnq̃ hūm mano
rem effectum
mali q̃m alia
rumque ñ hi mi
norem.

Duo.

Lucidarius ere
net. q̃ndā ad
istam legi.

Jer.

Decimum p
mittat auctori
tatem euāgē
lium ostendo re
Jer.

Jer. Duo.

Jer.

plere decretum quo notat. Sensus unius pec-
cato peccat. p. nepotem. aut si non solum fecis. h. me-
gliere. hec e quarta quidam. non quia tres pecca-
rum. h. quarta dr. quia quarto loco a primo
homine qui e qui primum commisit. dns g. primos stimu-
los cogitationum qs gen. p. patheos nocam.
sine quibus nullus hominum. ee potest. non punire et
natura. ds si cogita quis facit decuerit. que fecit
corrige nolunt q. sunt mortalia peccata. tria. quar-
ta generato. Quo. ybetur. qd primi motus non pun-

Ad phandum non aut ita. qd ad cognitionem.
primus pulsus cogitationis non punitur. ado cogna-
tur. Illud de. gen. assendum e. cham enim pec-
cauit irridens nuditatem patris. reuertentem non
pe. si filius eius chanan accep. Maledictus chanan
seruus erit fratribus suis. Que enim nuditas e. in
pre peccauit. et filius punit. sic. ds in mystio illud
dictum e. Que de peccatis mundam. da. sunt.

Post peccata de peccato actuali diligenter inquirenda sunt
gne quedam videnda sunt. s. que sint or-
go. causa prim peccati. utr res bona. an res mala.
Postea in qua re sit pecc. deni sit pecc. quid. et
quot mod sint. de differentia ipsorum peccatorum.

Causa et origo primum. Q. sint origo. causa pec-
cati. res bona creata. an. qd an. an prima.
primum pecc. non erat aliquid mali. nisi ocurrebat.
cum enim origine. et cam habuit. aut ex bono. aut
ex malo habuit. si mali. an non erat. ex bono. q.
erum e. pri. q. mangelo erum e pecc. et pea in bo
mine. et quid erat angelo. nisi bona naturalia di-
sion ex do erum e malum. qd fuit in angelo. si
ex alio q.m ex angelo. ex bono. q. erum fuit. vel
mr responsionibus ora nullatenus habentium qui
oriat. si ex nata pecc e. tunc mala e nata. an.

Quesitum si potest respondeat. Manifestum e ex
voluntate mala. tanq.m ex arbore mala. si om
ma opa mala. tanq.m fructus malos. si pa mu
tuatum malam. nisi dic. creatam in ex bono. Si
enim ex angelo. quid e angelis in bonum op. dei.
Si ex homine quid erat ipe homo in bonu op.
dic. imo quid erant. h. duo. amequam oriret
mens mala voluntas. in bonum op. di. et bona et
laudanda nata. q. ex bono oritur malum. nec
fuit nisi ouri. placet mihi ex bono. Dico. q. qa vo
luntate mala. nullum malum potuit. h. ex
bono ouginem habuit. Hic apte dr. prima causa
rouginem mali bonam fuisse natum. et ne bo
minus ostendat qui pecci sint causa. s. male nolu
tus. Q. de mala voluntate secunda. ca sint malo.

Omnis aut voluntas illa angli et hominis ca e.
mali malo. sub secundum. s. malos opm et ma
larum voluntatum. vel aus meneth. ste quadam
colubrare debem rerum bonarum. q. ad nos
pinent. cum ni. ee nisi bonitatem di. Malarum
vero abimitabili bono deficiem. bom muta
bili voluntate. p. angli. pea hominis. h. primi e
creatre rionalis malum. et. quanto prima bonu-
tate habet primam voluntatem bonu. mutabilis
et. angli et hominis deficiem. ab immutabili
bono. et ado cum ee malar rerum. ad nos pri
mum. q. causa e tam peccor. q.m penarum
qbs primi humana nata. prima g. origo et causa
pecci bonum fuit. et secda malum qd ortum est
ex bono. Inq.re sit pecc. an in bona. an in mala. et

Secunda origine mali sit dr. q. in bona rem.
e inde in qua re sit malum an in re bona.
an in re mala. Q. an recte accepit sapr. ni mi in
bono malum ee. intelligi. et in natura bona. Qu
lum enim e corrupno et quanto bonu. Ubi aut bon
ni e. ni potest ee corrupto et quanto bonu. pecc g. no
potest ee in re bona. Si ee enim morbi ac multib
corrumpunt corpa. q. ut aut aus in eccl. sint
quationes et bonu. qd dr. sanitas. ma et animo
q.cumq sint vicia naturalium. quationes bo
nor. Quid e enim aliud qd malum dr. in quan
bonu. bonu enim minus malum e. quanquam
q.cumq minuat. necse e ut aliquid remane
at. si adhuc nata e. sto enim. sum potest bonu qd
e nata in ipa. sum et. cum in corrumpit in do
malu e. corrumpto ei. q. eam q.cumq quan
bono. sam sinullo bono quan in nocet. hoc et q
admet bonum q.m dum magis corrumpit in e ei
bonum q. quet. de pti nullu e qd dr. malu. si
nullum sit bonum. h. bonu omnino carent.
malo. magnum bonum e. cum in e malum
nocturnum. et inocuum bonu e. nec malum mi
q.m potest ee ullum. in e nullum bonu. vel res un
quam habet. ut qua omnis nata magnum nata
e bonum e. michil aliud dicta nudi. e. inocua e
nata. mala nata ee dr. nisi malu ee qd bonu

Post dist. xxxvi. Contra ce sco. qce. Prima q. q. prima origo et ca pcti sive mali sive bond no bond q. deo e
voluntas q. adeo bona creata e. ea no pcti sed ca malor. opm et malar voluntatu bond sequitur e malu. q. strictu e
eo bono. Ca qo q. malu no e nisi in bono. et malu e finitio sive corrupcio boni. Ubi aut no e bond no pt ee pri
boni. sed ubi no est sanitas no pt ee infirmitas. vel no pt ee corruptio nisi sit. et corrumpat. Ergo q. non dr. ma
purum malu bond aut omnis malo carens est bond. negro. Ea qo q. bond immune e malu. et tricliga aut minuat
e. ut aliq. remaneat. si adhuc nata e. qd. qo q. ro dyaletico. q. dicit nulli rei simul duo nice. qua hic deficit. q
tu bona et mala nulla ambigat. et contra no solu sil. ee pnt. sed mala sub. sine bono et in bono ee no pt. Ad
tame intelligend. q. ro dyalectico. va e. na et. si malu no e nisi in bono. no e. tm in isto bono tm formaliter. qo
q. illud pnat. Ea qo q. sina. ppsencia q. dr. ve qui dicit bond malu et malu bond. bond intelligi debet. in quib; duo
mala sunt. non de singulis. sed qm dicit adultrium bond. vel qui dicit homicidium nisi tu homicidi malu ee et homicidu malu ee

qpo quam dyalu abona transfer et ipsa portare

Controne.

est nec malum ẽ mihi qđ bonum ẽ. Hac ꝛ
rone audeñ mmuat malum ee ñ posse.
nisi mre bona. vbi ī ticet absurdum uideat
manifeste dr ẽ malum qđ bonum ẽ. Ad qꝛ
Ex quo colligit mlis seqr. s. qđ dr malus hō
meh aliud sigrari dicim malum bonum.
eam dr. homo malus ñ bonum mali. vnde
Aug. auc in eod subdit. Quid ẽ malus homo nisi
mala nata qꝛ homo natꝰ ẽ porro si homo a
tuꝝ bonum ẽ. qꝛ natꝰ ẽ. quid aliud ẽ malus
homo ñ malum boni tam cum duo ista dis
cum ñ mmi nec io malum qꝛ hō ẽ nec io boni

Solis aut. Qui facit pec / qñ unquis. Si boni
catum ꝛ mgrare. Sup / qꝛ homo mali. qñq.
quem loc dic aug. Mo / omnis naq; natura ī
nol ge lac lex ẽ inde / si uiciosa fit. inquatꝰ
anomia mgrat. qui / natura ẽ bona ẽ. mgn
ora legem t est sine / rum uiciosa ẽ mala ẽ.
lege. Inde dic. Pecm / Ad regꝰ diatenoꝝ de
ẽ unquis. Quicquid / cōtris fillus mihi. s.
peccam ora legem di / bono et malo ....
facum. vñ puariaue / Deoq; mihi contrariꝰ
repu. o. pec. ī. ñ solū / quie mala ꝛ bona uo
qui scpram legem o / cant illa dialectoꝝ
umpnum. h ī qui m / regꝰ deficit qđ dicunt
notum gn nmat le / nulli rei. duo simul ī
gis scripnum / ee ꝛraria. sicut si ei
ponis aut alb simul / dulcis ẽ ꝛ amar. sicut ī
simul ī album. ubi ngr. vbi ī mistis ac pane
m omnib repit contraria. nr ī una re simul
ee ñ pñm. cum aut bona ꝛ mala nullus am
bigat ee ꝛraria ñ solum simul ee pñm. h
mala oio fine bono. nihi nibonu ee ñ pos
sunt. Et hec duo contraria ita simul. s. ut ī
bonum ñ eet mq eet prius. nec malum ẽ po
nus. Una ñ modo ubi ꝛsisteꝝ. h ñ oporꝰ
corruptio. ñ hꝰ nihi eet. qđ ẽ corrumpere
qñ mihi ẽ aliud corruptio. quam boni ꝛrer
minatio. Et bonus g mala ora sunt ꝛ nisi m
bonus ñ sunt. nec sunt prius nisi ora. Una
li nata. nihi et angli ꝛ homines nata bona ꝛ ñ
pma ora ẽ. uolumtas mala. Sylogism sicut
Et hui apparet qđ pmo ꝛ sedo ad alia distinc.
Et supra dixim mueligendum. s. q sint ora
go malo ꝛ inqua re sit. Et bona enim re ora

Aug.

Aug.

Aug.

Ad Et bono ora
tur ꝛ ñ ñ bo
no consistit
malum.

ꝛm bona re ꝛsistẽ. p multos testimonis comproba
tur. Semꝛ ille qui dem ẽ bonum ẽ malum oppo
sꝝ hꝝ aut qđ dictum ẽ. malum ẽ nisi de ypbia.
qđ bonum ẽ. Quidam sic opponunt. Si bonum
malum ẽ dicim. ī cadum nullam sentenciam
ypbicam ñ legim. ve his qui dicunt bonum ma
lum. ī malum bonum. Et si hanc maledictionem
timere uolum nullatenꝰ dre debem bonum
ẽ malum. ꝛ econuerso. hꝝ aut aug in eod. li. determ
nat. dicens. Ad qđ dictum ẽ mypbia. intelli Determinatio
gendum ẽ de ipsis rebus. quibus homines mali
sunt. ī de hominibus. vñ qui adultinum dicit bonum.
meum ulla cadit ypbica detestatio. ī cum q
dic malum ẽ hominem t bonum ẽ unquam. Et
cum dic hominem maximum hō ẽ. malum ẽ. ꝛ
hominem ẽ ī qnatꝰ op dr culpar. qđ ẽ hō. ꝛ
unum horis laudar. qđ ẽ unquam. Quid sit
Post hꝝ intendum ẽ quid sit pec. peccm. Aug.
pec ẽ ut aut aug. ee dictum t fim t scripi
rum qđ sit ora legem dr. Ioh. iii. de duab am
nibus. Pec ẽ uolumtas retinenda. t obseqndi. qđ Alia descio.
nullus uetat. In ultio assignatione de actuali
pecto agit. mortali ī uenali. Et pma descp
tione ostenditꝰ pec ee uolumtas mala siue lo
cuno. ropacio prava. ī actus malus tam mi
oꝝ qm exterioꝝ. Et alia ī ñ ostenditꝰ ee actus in
rioꝝ. uolumtas enim ut ī superioribus dictum est.
mor animi ẽ. Ambo qꝛ m. ii. de padiso aut. Qđ Ambo.
ẽ pec ī pmario bom. legis diuine. ꝛ celestis
obedientia pceptoꝝ. g mpuariantꝰ pecm
ẽ. h mmandate culpa ñ ẽ. Sed hic aliter pec.
in medicina ñ simili. Non enim existente aut pec
cato. ī solum malicia. h ī ut forsitan ī eet.
Qꝛ ī aq malue fuissent semina. t subsistere
t emmere. ī pñt. Cece pmariõe legis ī mi
obediemam diffinit ambo ee pec. Diuer
Duo ꝛa diuisimus. scz sentenciales de pecto pmo. sitates
h ubeꝝ occone de pecto plm sensimus
dubia. Alii enim dixerunt uoluntatem malam un
pecm ee. ī actus exteriores. Alii uoluntatem ꝛ act. Triplex opio
Alii neutrum dicentes. Quia actus ee bonos. ꝛ a de pecto.
pecto. ꝛ ex dño. auctore ee. Malum aut mihi ee
ut aut aug hꝝ ioh. Omnia pcipim fca sunt. ꝛ si Ad malum mihi
pio scin ẽ mihi. t pecm. qꝛ mihi ẽ mihi sunt est.
homines ẽ peccam. Supra 7 dxit aug qđ malum

Post hꝝ do xxxvo atmeto qđ ꝑma qꝛ q petim fim aug 7 ẽ amc dictum uel factum uel cogitatum q fit cam legem dei
ꝑ q peccatum fim aug 7 ẽ voluntas recedendi uel seqndi q ipsum dei etatem ꝑ q petim fim ambrosium ẽ pmarium
mortale et no veniale sed oppma ostendit arg mult tam mior qꝛ exterior oppa aut tm arg mior qꝛ minuta qꝛ q
actus dicim uerborum quos dixim voluntatem mali tm ee peccati et no arg exteriores. alii voluntatem et actum alij
neutri dicentes omed arg bonos esse ꝺ adeo malum aut nichil ee sed credi debet actum interiorem malum ee et
exteriorem sic malum cogitationem et locutionem et spationem peccati ee principue ī voluntate consistere peccatum ex quo
ī exarbore predixim opera mala ī fructu ꝺ. Ago quidem no indecte tredixim voluntatem malum et actum malos mgrum
sed vel mgrum actum sic bona ee et adeo mgrum no mordinato et tamen legem dei sic peccatum ee et ita petim mgrum dixim
nichil ẽ sicut et pmatos. Ama qꝛ q adulterium et fornicatum et hꝝ no designant actus simpr sed et actum uiciatum et adeo
actus qui li mechia et adulteria sic adeo sic no ī hominidia et adulteria adeo sic sed tantum qꝛ q petim ī corrupto bo
tum aut q petim ī copulam ī tribus et vinculum ī bonis malibus sic no memoria intellectus nigenium et hꝝ q petim ob
umbrian et obfuscatione et viam per petim et pma homo isto bono ex participatione ecta sic bona q ī eo sit magis
pto se magis alieno elongat. Ama qꝛ q per petim se elongat aut adeo ea loci distantia sed ab eo similitudine recedit
et tanto longius pcto fit alijs dissimilor. Dictum qꝛ q pmatos pdestinatos actus uel fuisse puas aut fore corrupto bono
dr petim et pena sic petim actus qꝛ fuit fuit corrumpre bonum pena aut passione qꝛ ẽ effectus peccati aliud ei qꝛ
pe aliud pena culpa ī dyo ad honor poenadei

ē ꝑuarō bonū. & corruptio bonī. qđ ī mli. lxxx. ·iij· qōnum ar. Sūmū malū millū modum hꝫ. Caret enim omni bono. ar mod' aliquid bo mis. nīg ē. q nulla ſpe ornet. vtrumq; li nomē malī. de ſpecie ꝑ natōne rerum ē. ſz in dogma ribi eccliaſtici. dr. Q alium ē malicia nī eſſet a deo. Ceterum ſi adiabo ſuemann q ꝛrpe bonus ē. ſdem ī m. li. xra manicheos. Quid ſit peccare oſtendō. dicens. peccare quid aliud ē nisi mandata ꝑcepti ē. nō facere. qđ ſi nī m voluntate faciūt. peccatores iuſte iudicant. Quid g mihi hac tanta varietate tenendū. Ad dicendum. Vera ſententia de peccato ꝑcipium.

Same dicit ꝑ. ꝛ. ubi tractat debet peccē ē. actū malum uniuerſum ꝛ. gr̄iorem. ſ. malā cognomē. locationem. ꝛ. opationem. ꝑ caput nī in nolūtate peccē oſtitit. gr qua tanquā gr arbore mala. ꝓcedunt opa mala tanquam fructus mali. Tradicio q̄ fundam q̄ dr̄ voluntatem malā. ꝛ actum mīm ſunt ee naturas. ꝛ ideo bona inquantum uero mala ſunt eſſe peccatum.

Quidam aut dicunt ad rem. ſi ubi agit quibz ſup. ꝛ m aliū ſcīpt̄ loci. nō ī deo re tradunt voluntatē malam. ꝛ actū malos ī quantum ſunt. Et m qmū actus ſ. bona ē. in mīm nī mala ſ. peccata ē. qui voluntatē. ꝛ actum. qđ ē. qz bonam naturā dī ē. dicunt. mīm actus ē. & voluntas. ꝛ ex deo auctore ē. In mīm nī ī ordinate. ꝛ ē legem ſit. ꝛ nī debito caret. peccat. Ista. mīm peccē ē. inch ē. Nulla enī ſubſtantia cum natā ē. Auctoritatibz ꝓbat voluntatem. ꝛ

Quod aut voluntas actus oīs ē bona ī qmū ſunt omnis. ꝛ actio bonum ſit in qntum ē. ex eo ꝓbant. qđ aut aug. in. li. de octogīta. iij. qonib. dr̄ bonū nī nī causa ē. quo ceteri mali auctores ſunt. qz omne q ſ. auctores ē. q inqntum ſ. tantum bona ſ. ſz ꝓbant meli casu ſi ī mundo. aut in eo. Q. nisi quid casu ſit. temere ſit. quicqd temere ſit. nī ſit ꝓuidentia. Si g casu aliqua ſunt ī mundo. nī ꝓuidentia uniuſus mundi. annullatur. Si nī ꝓuidentia uniuſus animaliū aliqua nata ſ. & ſuba ē. q ad op ꝓuidentie nō ꝑtinet. Omne aut qđ ē. inquantum bonū ē. Omne enim ē illud bonū. aut ꝑparticipatione ſunt ceteri bona. ꝛ omne qđ mutabile ē. nī p ſe. ſz bonū il

luſ participatione inquantum ē. bonum ē. qđ dicunt ſ. Augustinum ī. li. de doctrina xana aut. Ille ſummē ac ꝑmus ē. qui oīo ī cōmutabil ē. ꝛ certa q ſunt ab illo ee nī ꝑſunt. ſunt tamen bona ſ. m inquantum accepimus ut ſint. Quid ꝓpredicti ſequatur.

Expdictis colligit amp unſertur. qđ ſi mala nolumtas ꝛ mala actio ē. inquantum ē. bona. ē. & qui ē qui diſtinxit malam nolumtatē ee. ꝛ malam actionē. ꝛ mala g nolumtas ſine actio in qntū ē. bonū ē. ꝛ inquantum nolumtas ē. & actio. bonum ſimul ē. ſz ex uitio mala ē. qđ unum a deo nī ē. neq aliquid ē. Q. d' aug notaſſe mīm. li. de. lxx. nīj. qoni dicens. Vitium ē voluntas ſ. quo homo ē deterior. qđ unum longe abeſt a voluntate dī ut nō doceat. gr ſz loco ꝓbant voluntatem ī quantum uiciosa ē. nī ee a deo. ꝛ in qntum uiciosa ē. peccē ē. ꝛ peccē ē ut amittat. inquantum nī hꝫ ordinem. nec finem debitū. ſed ratione inquantum gr malo peccat. ꝛ ordinē non hꝫ. ꝛ ad malum tendit. Alia ꝓbatio qđ omnis actus tam ꝛ alte ꝓbant inquantum est bonum est. oēm actum inquantum ſ. gr̄iorem. inquantum ē bonū ee. q. nī eet actus malus. nisi eet ī re bona. quā ē aliqua res mala. nisi eadem res bona fit. unde aug in ench. Omnis natā bonum ē. nec res aliqua mala eet. ſi res ipā q mala ē. natā eet. ſi nec g potest ee malum. nī eet aliqđ bonum. Q. d' cum dicunt absurde magno tī rōnationis nos compellit hoc dicere. Expmittis rationibus aſſerunt oīs actus inquantum ſ. ee res bonas. nec aliquid ee malum. ꝛ peccē. nisi idem q ſcīlicet aliquid bonum ſit. ꝛ omnium q ſunt inquantum ſ. dī auctorem ꝓdicant. ꝛ ei voluntate omnia ee. que quicq; ſunt. q inquantum ſ. natā ſunt. Obiectio

Quibz opponuntur. contra illos qui dicunt oīs. Si omnia q ſit inquantum actus inquantum ſit bona ſunt. ꝛ mauere ſunt. g esse bonos. adulterium homicidium. ꝛ ſimilia inquantum ſunt bona ſ. ꝛ nate ſunt. ꝛ voluntate ſunt. Q. d' ſi. ee illi qui faciunt illa. bona agunt. Q. d' penit absurdum ē. Bene ſi ſic illi reſpondent. dicentes quod adulterium homicidium. ꝛ hmi. inquantum ſimpli

Ad 6.

De uitio voluntatis.

Ad 2.

Ad 3. Solutio dicte rationis.

Ad 4. Reſpō ad illa.

actus denotare· ꝙ actuum uicia· actusq; ꝓpor ad
ultiū· ꝙ homicidiū maximum sunt· ꝙ maximum
actus sc. adeo eē· ꝙ bonas naturas eē· ꝙ ñ maximum
adulteriū ꝙ homicidiū sc. Et hō ñ sequi dicunt·
si actus qui homicidia· ꝙ adulteria sunt· a deo sc
qđ homicidia· ꝙ adulteria á deo sunt. Alia aliorū
Tem alit̄ ei opponit̄· si aliquid oppo eē eoldem·
ñ eē malum qđ ñ sit rei bona ꝙ naturā· qñ ꝙ pecca
sine crede m̄ din ñ ire ad ecclīam· ꝙ hoc modo· cum
istaꝝ sint naturē unius oio ñ sunt· Hon ē enim
aliquid ꝙ rei aliqua· ñ ire ad ecclīam ꝙ ñ credē
ꝙ huiusmodi. Ad qđ dicunt· hoc accp hūmōi dictū
only q; uident̄ priuationes simplic notare· ꝙ
mō ponere q· ꝓnegōnem dicunt· ve aliqua
pom actusq; ꝓ eosq; significari· Hon credē eū
maxim mercedulinarem dicunt· ꝙ nomine mē
ouluntas malum ūnis actum significari· ꝙ ñ
ē dr. Hō ire ad ecclīam malum ꝙ· ñ eum uolūtas oēp
tus significat· ꝙ uolumtas mala ꝙ ꝓpositum· Hec eū
declinare a bono· ꝙ hō malum ē· sic· ꝙ accomūso de
clinare a malo· bonum ē· sic ꝙ declinatio a ma
lo aliquid ponit· ꝙ uoluntatem· ꝙ ꝓpositum u
randi malum· Hon enim pōt eē bonum qđ
oio mō ē· ꝙa declinatio a bono· qđ ē figē· ꝙ uo
luntatem ꝙ ꝓpositum mali· ꝙ secūm li· ꝙ uera est·
gratia· illa peccī mortal' deſpto quam supra
posuit aūb. Vtr malus actus ꝙ quanti peccī ē· sit ꝓ
Poterit ꝙ queri ab eisdem ꝙa ꝙ corruptio bon·
cum peccī sit qđ supra dictum ē· ꝓ malo
bom· ꝙ corruptio· ꝙ omnis actus mal' sit peccm
uel sit ꝓ malo ꝙ corrupto bom· maximum ē ꝙ ñ
ē· Si enim maximum peccī ē· corruptio bom est·
ē corruptio boni ꝙ ꝓ malo pena sit homm· m
ximum ḡ peccī ē pena ē· qđ si ē tunc maximum
peccī ē· bonum eē uidr· ꝙ á do eē· Si autē ñ maxi
mum peccī ē· corruptio ē· qr ḡ secūm quid corr
ruptio sit· si enim corruptio ē ñ maximi peccī
ē· cum ñ sit ī bonum pōt qm in eo qđ peccī est·
ḡ maximum boni ē· corruptio ꝙ ꝓ malo bom
est. Ad qđ ī ipi dnt actum malum· ñ maxi
mum ē· nec maximum boni ē· eē ꝓ malo ꝙ· ꝙ cor
ruptionem bom· ꝙ maximum peccī ē· ñ ñ maxi
peccī ē· pena ē· ꝙ aliquid qđ a do sit· vt enim ꝙ
bis auct· primitiū colit· Peccī dr corruptio ul'
ꝓ malo· actus ñ passus· Ham hō malum ul'

peccī dr corruptio bom· qm naturam bonam q;
q; priuat bono· Ham si ñ ꝓuat aliquo bono· nec
nocet· ve sup' aūb' aut· si nocet aūb' adimit ḡ bon·
ñ aut̄ nocet mihi maximum peccī ē· ꝓuat bono·
ꝙ maximum peccī ē· ꝓ malo ē· ꝙ corruptio bo
m· Qđ ñ maximi peccī ē ꝓ sit contra bonum cum
Sed cum mch sit maximum· nichil sit·
peccī ē· qñ pōt bonum corrumpe ꝙ admine
ret aūb' re docet· m̄lt' de natura bom· dicens·
Abstinere a cibo ñ ē aliqua iuba· ñ iuba corpis
si oio abstineat' a cibo· langueret· ꝙ frangit· sic
ñ ē iuba peccī· eo ñ natura animē corrumpit·
Peccī ñ· ꝙ culpa ꝓ e anime Qđ peccī ꝓ e corrup
corruptio ē· si aut̄ qi· no ē anime· ꝙ quomodo·
mō corrumpi anima· ꝙ parabola illi' qui incid'
in latrones· q; cum spoliauerunt· ꝙ uulnerauerunt·
dareter· ꝙ ineūt cum hō· m latrones· qñ ꝙ peccm
in potestatem diaboli tradunt· ꝙ ꝓ peccm ꝓpo
hāt gratuita boni· ꝙ· ī omnib; ꝙ in naturalib; bo
nis uulnerant· q; sunt rō ꝙ memoria ꝙ
igentum· ꝙ ī· q; ꝙ peccī obtenebrant· ꝙ intellt'
ꝙ peccī· ꝙ ꝓuat' ab illo bono· cui' participone ce
tera bona sunt· quo ramo magis ꝓuat' ꝙ quo ma
gis se ab eo elongant. Qualit' homo se elongat
Ab eo aut̄ se elongat a do· sc. ꝓ similitudinē q;
ꝙ peccm ñ loci distantia· ꝙ ubiq; sit peccm.
omnis· ꝙ ꝓsens omnib· ꝙ omnia in ꝓ sunt· ut
ait aūb' in li· de lxx· ñ· q̄on· ꝙ ꝓ locus ñ est·
locus ni di· abusiue dr templum di ñ qđ eo ꝙ
meat· si qđ ea ꝓsens sit· ꝙ habitaculū aūb' am
mamunda uelit· ꝙ peccī ḡ ñ se cum loco alī
qui longe sit a do· ꝙ eo longe sit· qđ ab ei
similitudine recedit· ꝙ tanto longe quanto sit
dissimilior· Illa aut̄ ut ait aūb' in li· de lxx·
·mij· q̄on· Que participone similia sunt do·
recipiunt dissimilitudinē· Ut ipa similitudo
nullo mō ꝙ aliq; parte ꝓsit eē dissimilis· vñ
sit ut cum similitudo pris filii sit· ꝙ nulla par
te pris ꝓsit eē dissimilis· vñ sit ut cum similitu
do pris filii sit· ꝙ nulla parte pris ꝓsit eē dissi
mile· cui' participone similia sunt· q; tanto qđ
similia sc· ꝙ illa ꝓsunt recipe dissimilitudinem.
Qđ ē aut̄ qđ homini a do· do dissimilem
facit· quemadmodum peccī. Cum aut̄ pec
catum sit corruptio ꝙ ꝓ malo bom· q; ē in aia.

ꝙ ī qñ peccī ē·

Ad ī·

Ad peccī· ꝙ est ꝓ malo boni cor
poris.

Respo ad ī· q; dicunt· ꝙ ne
gōnē· aliquid ponit ī ñ ire
ad ecclīam· ꝙ
huiusmodi·

Opponit ut
ubiq;.

Respo ubi dr·
in quantum
peccī ē· ex ꝓ ma
lo ꝙ corruptio
boni· ñ ñ ꝓ
na·

Respo aut̄ ꝙ
similr.

ē ꝑ̄uatiõ ⁊ corruptio bom corpl. Sic̄ corp̄ bo
mīs ꝑuatur bīficio illius. ī motualitate ⁊ im
passibilitate. quam habīt ante pecc̄m. An pe
na sit ꝑuatio
Quer. aut̄ solet utr̄ ⁊ pena sit
ꝑuatio ⁊ corruptio bom. Ad qd̄ bom.
facile respondi potest: si p̄dicta ad memoriam
reuocemus. Dixim̄ enim supꝑ ꝑuatione ⁊ cor
ruptionem bom. accipi actiue ⁊ passiue. ⁊ secm̄
effectum ⁊ effectum. Sic q̄ ꝑuatio ⁊ corruptio
bom. dr̄ pecc̄m ⁊ penam si pecc̄ secm̄ effectum
am. q̄ ꝑuat ⁊ corrumpit bonum. Pena aut̄
secm̄ effectum. ⁊ secm̄ passionem. que ē effect̄
pecc̄i. Aliud ē em̄ culpa. aliud pena. alīs ē dr̄
⁊ pena. alīs diaboli ⁊ hominis ē ⁊ culpa. Q̄
q̄dam simul fr̄ pecc̄a ⁊ pena pecc̄i. Quedam pec
cata ⁊ culpa pecc̄m. Alia uero peccata ⁊ culpa et
Sciendum ē tñ quedam fr̄ ē pena peccati.
Amb. peccatum sunt ⁊ pene peccat̄. vñ aug̃ sup̄ il
lum locum psalm. l. vij. sup̄ cedidit ignis sup̄
me. solem. ait. Ignis superbie ⁊ concupiscie. ⁊ me
retrix. Stat pena pauca uidem. ideo eas ingre
Amb. commemorat apl̄s. nepta adromanos. ⁊ enume
rat multa q̄ sunt peccata ⁊ pena pecc̄i. Item. sup̄
ꝑmū enī pecc̄m apostasie. ⁊ ultimam penam
ignis eīn. media que sunt ⁊ peccata sunt. ⁊ pene
Gre. pecc̄i. Gre. q̄ si excelsiorem aīt. contemptorem
qui ñ multr peccāt. ponit dr̄s offendiculum. li. s.
grauī impingat. Pecc̄ enim q̄ ꝑ penitentiam
non ī deletur. aut pecc̄ ē ⁊ causa pecc̄i. aut pec
catum ⁊ pena pecc̄i. aut pecc̄ simul ⁊ causa. ⁊
Q̄ ꝑmū pecc̄ fuit. pena pecc̄i. vñ moyses non dum completa pec
cata amorreor. &c. dauid mīd. appone iniqui
tatē sup̄ iniquitatē eor. &c. alius apl̄s. Sanguis sā
guinē tetigit. i. pecc̄ pecc̄o. addidit ē. Paulus
q̄ aīt. ꝑpter hoc tradit illos dr̄s. in passiones igno
minie. &c. &c. ut impleant peccata sua semp. Jo
hīs q̄ ꝑ anglīn dr̄ Q̄ in sordibus ē. sordescat ad
huc. &c. hīs testimonijs colligit. pecc̄ aliq̄d
⁊ pecc̄ ē ⁊ pena pecc̄i. &c. ꝑ dictus q̄ cum ⁊ aīa in q̄n
Et ī hoc ipso q̄r cum pecc̄ ē. sit pena peccati. ...
unī inquantum pecc̄ ē. sit pena pecc̄i. Q̄ nō
mltr. ē oīs pena pecc̄i iusta sit. vñ aug̃ in tr. re
Ro. q're ñ sit. tractationum. Oīs pena pecc̄i iusta ē ⁊ supplici
um noīal. sig̃ pecc̄ q̄ ē pecc̄. ⁊ pena pecc̄i ī ch̄o
pecc̄ ē. pena pecc̄i ē. ann oīs pena iusta de iustitia
dī uenat. uidr̄ inq̄nīt pecc̄ ē. ītium ē. ⁊ dō
ꝓcurre. Ad q̄d illi respondent: pecc̄ sic dr̄
penam pecc̄i. Qa ꝑ pecc̄ inq̄ nitur ꝓcedentis pec
cati. homo labitur. deseritur dō. corrumpitur
bona nata. Sic igit̄ ē ītium ē. ⁊ dō dr̄ pena malo. q̄
ea cruciat. nec ī ipe cruciat malo. igit̄ ē.
Respō illud. ge
quo sensu possit
dr̄ pena pecc̄i
⁊ pena.
si ꝑ pigriem fit in homine. ista ꝑ pecc̄ corrumpit̄
natura ⁊ imminuit̄ bonum nature. ⁊ ē ista imminu
tio ⁊ corruptio bom passio. ⁊ pena ñ ē. ē malū ꝑ
Salomon ex
plicat ꝑmissa
tio ma.
sum ꝑ q̄d fit. Sed ō dr̄. pecc̄ ut ꝑmissū ē. q̄ ꝑ
pecc̄ illico ut peccat homo. fit in homine illa cor
ruptio que ñ fit dō auctore. Illa enim pena si
ne passio. q̄ ē bom corrupto a dō ē. Illius ī ut
sic dicam natura. ⁊ ea ē pecc̄. q̄d a dō ñ ē. Q̄d nūdr̄
mīs notasse. ⁊ ut ista huic sensum mitiget. sic
cum aut. in libro de ꝓdestinatione scōr. predes
Aug. tinatione dr̄s ea ꝑtenuit. q̄ ipe fiat factorus. ⁊
ꝑtenuit dr̄s. ⁊ que ñ ē ipe facturus. ⁊ omnia mala
Qa. ⁊ ē q̄dam q̄ peccata sunt. ut ī pene. sunt
ut ī pene sunt pecc̄i. secm̄ ill̄d apl̄i. Tradidit illos
dr̄s in passiones. &c. ñ ut ñ pecc̄ dei ē. ⁊ iudicium. ⁊
pena. Inscīpta enim sepe nomine iudicii pena
intelligit. Hic diligenter intendentibus minime
re uidetur ea q̄ peccata sunt. ⁊ pene pecc̄i. ñ mīs
tum peccata sunt. ⁊ maximum pene. dī ē. Nam ē
quidam ꝑ ñ ē ꝑfectus mala aliqua. ⁊ peccata. q̄
posset ei obici q̄dam peccata ē ī penas pecc̄i. ⁊ pena
pecc̄i. omnis iusta ē. ideo a dō ē. q̄ ꝑ mandato
secm̄ q̄d faciat ea ut. secm̄ quid ñ faciat. addidit
reliqua. Juxta ꝑ dictam intelligentiam. peccata
sunt dicenda pene. vñ apl̄e appellat ea passiones
ignominie. quia aut auctoritas licet quedam
peccata sunt. que delectent. sunt ei passiones na
ture ī nonnunquam. q̄ ꝑ ea corrumpit̄ natura. Q̄d
Et licet ꝑ hīc sensum omne ē omne pecc̄. ꝑ ꝑ dr̄
pecc̄ mortale ꝑ dr̄ dici pena. ⁊ pena ut ī ē
ut ī omne. Pot dici pena pecc̄i. pena ē pena pecc̄i.
enim pecc̄i ut ꝓdictum ē. ē ille ei causa est.
Aliud ꝓcedens pecc̄. sicut dr̄. pena pecc̄i.
respectu ꝓcedentis. sic dr̄ causa pecc̄i. respectu se
quentis. Quo fit ut idem pecc̄. ⁊ causa sit. ⁊ pena
pecc̄i. ⁊ alicuius pecc̄i. pena ⁊ alicuius ei. ut enim gre
inordinatio aut. pecc̄m q̄ penitentia ñ diluit. huic
ponde mor. ad aliud trahit. vñ fit ut ñ solum
pecc̄ fit. ⁊ causa pecc̄i. sed illo quippe culpa sub

Ad iend̄ d'o ꝓpon̄ / q. tm̄ et vij gcās / ꝑna q̄ ꝑ q̄ pcād sīm̄ que cās sīm̄ pne pcātō ꝑt̄ cm̄ ꝑmū pcām̄ ꝑ
et vltīma pnā ignis cm̄ aqua que sīm̄ et pcāta ꝑ et pne pcām̄ / Ad q̄ ipm̄ pcātū sm̄ quo ad q̄
talit̄ ipā pnā / sd pcāue ipā mutatio ad corrupcōm bam̄ q̄ fit per pcām̄ pnā pcām̄ / ꝑcām̄ et corrumpī nā et
mutat̄ bam̄ nō / q. ꝑcām̄ illico ut pcāt ho fit in hoīe illa corrupcō / q. tm̄ fit deo acceptō / Ad q̄ q̄ sm̄ ther mo
pcātū mortale pnā dia ꝑ / sd nō pna pcām̄ / q. pna pcām̄ ē id tm̄ ad ē alīq̄ ꝓcedēs pcātū / Ad q̄ q̄ q̄d pna
ꝑpna et ad pcām̄ / et id pcātū dr̄ pna pcām̄ q̄ cām̄ ꝓcedēnt ꝑ ꝑ pcām̄ et sīm̄ id pcātū ad ē ad pcām̄ q̄ ē mitud ꝑ
tulp ꝑ q. Ad q̄ q̄ m̄ illo vitari ꝓdicat̄ ꝑ dicam̄ ipā pcād cām̄ ut ista dicam ee pnas et i. ꝑmittēdo ꝓcedēn
pcām̄ que ista ꝑ tradēs nō tm̄ mīt̄tit pcād ꝑ adeo nec mīt̄tit pcād ꝑ pna pcām̄ et tm̄ mīt̄tit pcād ꝑ ꝑmittēdo
ꝑ sd ut ꝓdictū est̄ actiue ꝓmittēdo sīm̄ / Ad q̄ dēdo q̄ diligenter oppōnīs sīmz illoz qui dicūt omēs actiōs
ee naturr bonas et mīt̄tit ꝑ bonas et mīt̄tit nō inordinate ꝑ pcātā et / Ad q̄ q̄ sm̄ eas quid actiōs ꝑ bam̄ m
que et refictā essentiale / actiōs de gnē spūs bam̄ nō ꝑtīt mīt̄tio ꝑ sīm̄ ꝑm gorg sd tm̄ ad et sīm̄ et / Illa q̄ q̄
bona voluntate ꝓcedunt et bam̄ sīm̄ meritū

q̄d q̄ ꝑ ... ...

Aug de mul-
tum.

sequens est enim. Peccū ū qđ̄ ex pecco oritur ū solum
peccū h; r pena peccī ē. q; iusto iudicio dō cor pec
cantis obnubilat. ut p̄cedentis peccī nimo ī m
alia cadat. Quem enim libare nolunt. deseren
do pensit. Pnī ut aut aub; p̄cedentis ē. h; pena
peccī. r nī ī ip̄a peccī ē. Judmo enī iustissim dī
mdari sumo ut aut ap̄le. de quib;dam sine de
sernndo. sine aliom explicabili. r inexplicabi
li. ī passionel ignominie. ū emma emmuby um
dicar enī. r supplicia peccatorum ī nī sunt cor
rūm. h; r unioy merenīa. Illa g̃ peccā q̄ nem
nīar ap̄le. q; de superbia sunt. non solum peccā
h; r supplicia sunt. Ecce ex his iam sit ꝑspicuū
q̄dam peccā ī penas. r causas peccī ē. r illo pec
catum ē penam peccī. qđ̄ cūm p̄cedente hē peccī
aug illo peccī ē causam peccī. qđ̄ ē inūtum se
quens culpe. Expdiens indī sigāt ipa cavē
Sed cum aut que peccā sunt ē. r penas peccī.
emma emmuby mndicari. indī mfinua
re. ea ipa q; peccā sunt. eēmatuī ē penas peccī.
r punitones peccī. Ad h; aut mquit illi. h; si
milia dicta ē secm rōnem pdictam nō intel
ligenda sunt secm p̄millam expōnē. intelligē
na enim dictor; ex consē ē assūmda dicendi. q̄d
si nullo nī p̄iudicū nī obmar citram. siquis dicat
si. unam putat. siqs ip̄a peccā ē penas peccī eēn
dicat ip̄a eaď peccā sunt. eēmatuī. naturā.
ut na dicam ē penas. r punitones peccor; pec
dentum q; iuste sunt. r adō sunt nec nī m
finum peccā adeo sunt nec in finitum peccā
sunt. pene peccī sunt. r nī in finitum peccā sūt
puationel bom sunt. sz ut supplicium consati
vacue dicant puationel. Apte ostendat peccī
Quodam ādam peccā q̄dam. ē penam peccī.
pena sunt. r ip̄a pena. r penam ip̄am iustam
iusta sit. r adō sit. eundem cui mdit aug ē adeo.
mti. recitationum p̄mo dicens. q̄dam necessarie
si ab homine q; mala sunt. r eaď iusta pena pec
catum sunt. Sunt inqt necessarie scā mpbanda.
ū nullr homo recte facē nī pot. vii ē illud apli.
sm. qđ̄ volo facio bonum. h; qđ̄ odi malum hoc
ago. nullo enī capiscet adiuuī spm. r spe adū
sui carnem. h; enī mundam mūlamur. ut nī ea q̄
nutui facianī. sz h; omma ex illa mouī damp
natione sunt. nam si nī est ista pena hominī h;
natā nulla ista peccā sunt. Si enī nī recedentur
ab eo nī q; natūliter fos ē homo cum h; facit ea
minp facit que debet. Si aut homo q; na ē nō
ē bon. nec hē imporestate ut sit bon. sine ī u
endo qual ē debeat. sine undendo nī ualen
do ē. qualem se ē debē under. penam istam ē
qui dubitare omnī. aut pena si peccī pena est.
iusta ē. r supplicium notat. Si aut iniusta ē pe
na. q̄m penam ē nemo ambig. ī ito aliq̄ dom
nante homī imposita ē. Porro q; de potentia dī
mea dubitare demens ē. iusta ē hec pena.
r p peccō aliq̄ impendī. sicut enī quisq̄m ī iuste
occisus. aut sicut ipe homīē potuit uelut ig
nerant dō aut ex eo q̄re iusto. tamq̄m iuste
occū. ū hominē mitta pena crucians. Relinq̄t g̃
ut h; pena ira de dampnatione homīs uenat.
hyl aug aliis plib; testimoniis docet. quedam
ē peccā. r penas peccī ē crimatuī. De quib;dam q̄
Peccā nullarem ambigendū sī dubio peccā
ē. q̄dam peccā absq; illo sunt. r pene ira
scrupulo penas ē ut iudex q; iniuste
ē dolor aliem bonī. ira. q; ī non mfinitum pe
ne sunt. peccā sunt. ira ī de cupiditate. r amore
r alia. hui semendū. ē. vii aug. in li. hyr. mi.
qōnum ait. Omnis perturbatio passio. omnis p̄
turbatio cupiditas. omnis g̃ cupiditas passio. Omnis
ū passio cum ē in ob. ip̄a passione patim. ois g̃
cupiditas cum ē in ob. ip̄a cupiditate patimur
r inquantū cupiditas ē patimur. Omnis aut
passio mfinitum ip̄a patim. nī ē peccā. ma. r de
more. Non enī sequit ē ut si patim. r amore. ita
sit peccā. q; multa sunt peccā q̄ patim. h; nī mfi
nitum patim. est. a. d̄ ub aug p̄missis. q̄dam sentē
Illud aut diligenter ē ea ieiu. obuiare uidetur.
adnotandum. qđ̄ sup̄ponit ub aug. dicentis.
q̄dam necessarie scā ē. mpbanda. r mala uidē
obuiare. qđ̄ ieiu. aut mexplanatione tidi qđ̄
uere sup̄ sit ponendum nī ut pfecti scianī uare
ni pigeat. Ex eorum inquit eor blasphemiam qui
dicunt impossibile aliquid hominī a dō ē p̄cep
tum. r mandata dī nī a singlis. h; ab omnibus in
omune p̄ce seruari. Et paulo p̄. r am illos erra
re dicens. qđ̄ cum mandato dicunt hominē pec
catum uare nī p̄ce. cum illos qui ē iouniano as
serunt hominē nī p̄ce peccare. Ecce ieiu. dic erro

Aug.

Aug.

Ieiu.

rem ē. Si quis dicat hominē uitare peccā nō pōt
qui autē dicit q̄dam necessario fi. quedam dicit
nō pōse uitari. cum g̃ id aūs dicat uicii aut erro
ris ē q̄ tradit aut nō ē uer. q̄ iccirco aī. Dec̃
aūs
Ad q̄ dicū pot̃ q. aūs minatō communicantem
secūm statum h̄ miserie. submouēt de scōy me
ad q̄m pmer. ignorantia ↄ difficultas. ut dic
nō aī m. u. de ubo. ar. q̄ grauia dampnatōne
delectandum illud tradidit. ū. uenialia peccā in
cludit. Jesꝰ. ū de mortalib; tantum loq̄t peccis.
q̄uisq; grā illuminat̃. uitare ualet. ut de
homine secūm statum ubi. ar. aī peccā illō dicit
rep.
Rep̄ logicum facit ad alia translatum
Sciat diligent̃ cor. possum̃ sententiā qui dic̃
os actus naturales ē. mōnal mālium sunt bonos ē.
mquo tractatu q̄dam miserum. q̄ū ex cor. mū
plona acceptenda sunt. q. ab omnibꝫ catholice
sapientibꝫ absq; hesitōne teneñ. atq; auctoritā
tum testimonijs rōnibꝫ eor̃dem traditionem
munitum. q̄ dicūt os actꝰ ēmia sūt. i. mālium
sunt ē bonos. q̄sdam ū mālium ordinate fiūt
peccā ē. Addunt q̄ q̄sdam nō mū ēmia. si. i. gñe
bonos ē. ut refocere eluriente. qui actꝰ ē de ge
nere opꝰ mie. q̄sdam ū actꝰ absolute acceptē
te bonos dicunt quos nō solum ēmia. ꝫ genus
ī causa. ut sint illi qui ex bona uo
luntate. proueniunt. ↄ bonum sunt. meritū. Alio
Sunt aūs. ↄ alii plūm. rum ponūt sententiam
longe aliā de peccō. q̄ dicūt malos actus nullo
ↄ de actu sementes. affe. nō ē actō. nec ē bonos
runt enī uoluntatem sine ī eo q̄ fiunt sine alio
malā. ↄ actum malū. peccā ē. nulla rōne
bona. nec secūm aliquā rōnem ex dō auctore ē.
q. sine dō fiunt. Sine eo namq; ut aīt emūgilis
ra. fein ē mēb. ↄ peccō. q̄ dr ē mēb. ē. ū q. non
sit actio. ꝫ uoluntas mala q̄ aliquid ē. ꝫ quia aū
ē separ hominē. ↄ a malum trahit. ↄ sic ad
nō ē deducit. Cum enī asūm bom participatione
re. reddunt. q̄ solum ūe ac pō est. nimo non
ē dicunt. Jō q. aūs dicit sup̄ iohīm. peccō mēb
ē. mēb q. si homines cum peccant. hac enī rō
ne astruunt peccō mēb ē. q. auero ē homi
nē elongat uoluntatē p̄p malam. aīq; actionē
sine locutionem malam. peccō ē dicunt. q. pua
ricato. ↄ inobediēntia h̄ sunt. ↄ ē legem dī sunt

q̄ū sunt. ꝫ ab homine ut. aduabo. nō actō. Hui
lacet enim actō ꝫ ē dicunt sine mōtum ꝫ
sine alio nū. Quatuō dō mēb ūba aūs ꝑmit
lla q. aūs ūba. sa quibꝰ aīs omne qō ē mālium
quibꝰ dic̃ omne qō ē mālium est. ē bonum ē.
bonum ē. ↄ dic̃ hūe auctorem. de natūl sue
subūs. accipienda fore tradunt. Subē ū noīe
aīq; nāe dicunt significari subāl rpāl. ↄ ea q̄ natū
ut hūī. s. q̄ cor̃ cāta sunt est. ē anima naturalē
hē intellectum. ↄ ingenū. ↄ uoluntatē. ↄ hūm
q̄ grūb aūs ꝑmissis colligūt. ū hominē appel
lat natūm. ↄ malum hominē malā natūm. Se
cundum hanc ꝫ assertionē ē acceptionē mali
actul. nō sunt naē ē subē. nec ↄ bom actul. q̄
mq; aūs uidr ītuere in libro retractationū. dic
tinguendū ut subāl sine naturāl. ↄ bonal actiones
sine malas. Aptius enī q̄m intelligendum sit
quoddam in libro de ūa religione. ab eo tradi
tum. aī. li. de subūs. acq; naturis dictum est.
hī enī dubitabat. nō de bonis actionibꝰ aīq; pec
cis. Apte hinc uidr dun dē ut naturāl sine subā
ↄ actiones. sine peccā. ioq; asserunt ꝑtim doctō
res. actiones uitiosas ē grūosas nō ee naturāl. ē subā
les. q̄ū male sunt. peccā sunt. nec actō. sunt. q̄
ū mali actul nō sunt naē. aūs uidr notare. in
pma responsione sua pelagianos. un dicens.
Opa diaboli q̄ uicia dr̃. actul sunt nō rel. Idem
in quarta. De malum naā nō ē. ū actul accidens
alicui. defectu bom. Quamobrē q̄ naā nō est.
ō nō fec̃. quia naā ē omne q̄ fecit. ſr. Omne q̄
naā bonū ē. ds ex nicho fecit non diabolus.
Ex q̄ colligitur rel. Secūm hos rel aliq̄ sunt q̄
aliq̄ ē que actiones. actō nō sunt. quibꝰ ho
esq; hominel mali sunt. q. ō mines mali sunt.
mēb hominū. ut. i. ccdunt in uitiosos ūb aūs.
sup̄ potūl. qui meritō dicūtur illa ūba ꝑ
hie. ve his qui dicunt bonū malum dic̃ de ꝑ
sis rebꝰ. quibꝰ hominel mali sunt. nō de hom
nibꝰ. hī ē intelligendū. Sunt ꝫ aliq̄ rel quibꝰ ho
minel mali s. ꝫ a. q̄ homo sit deterior. actō nō
ē q̄ ut aīt aūs. in. li. lxxx. iij. q̄ōn. dō auctore
nō sit homo deterior. nō ē ꝫ dō auctor rerum q̄b
hō sit deterior. dr sunt aliq̄ rel ut dictum ē. qui
bꝰ hominel mali sunt. Sunt ꝫ aliq̄ rel. que
actō nō sunt. q. peccā ↄpa sunt. ioq; scīptura

Sunt. d'o xxxvii. gtuor sco. ecc̃ sp̃ma. q. q. plūm alij asserunt. uolūtat̃ mala. et actiōs malā. peccm ee. et nulla
rōe bona aut sm aliq̄ rōs. eodem auctore ee. q. sme deo fiunt. Ra. q. ista dicūt. peccatā ee. nec sil nō q. non fit a q. uel
uolūtas mala. que aliq̄ d. sed q. a deo ee. sequat̃. Quia. et ea. malā. sed. peccm ee. nec sil nō q. non fit a q. uel
pter quā ee. q. solū uere ac ꝑpe. e. nitō nō ee dicūt. Ra. q. q. sm istos dicūt aliq̄ id sme q. e. nisi pter
et deū hnt auctore. intelligend. e. de subūs sue naturis. et q. ualeret hmōi. ee non dr accēbus. Sed ita. q. ꝑsm istos aliq̄
rōs sil. q. adeo nō sunt. ee. q. homines mali. sp. et hr. sp. apd. peccata. Sed ita. q. dicatos sme. q. indicūt. magi. tol. mpur
prudenter legent. arbitrēs tm. uitiosi. sine. notand. magi. plenarie. dedic. Ita. q. sm. q. dcm. tractatores. catholici. gtuor
p. dcm. nō. e. auctor. malos. intelligend. uitia. mala. pter. nō. p. malos. q. malos. pena. q. adeo. e. malū. e. malus. sed. nō
bonus. oppositū. sm. istos. e. ut. malū. punit̃. et. q. iustū. e. bonū. e.

q. nō sunt. ꝫ. q. nō sunt. malos. q. malos. nō. p. malos. nō. ē. auctor
ꝫ. peccatos. q. nō. nō. magi. ledit

mplib⁹ nr̃is tñ locis dr̃m nñ cẽ auctorem malo⁹
i· eo⁹ que pecca sunt· Separate hoc ꝓmisse oppo
sitũ aut̃ vbo supio⁹ mõ semenne in illo vbo dñs
semenne recte opponit̃ qui auctor malo⁹ nñ est·
dr̃ dr̃m nñ cẽ auctorem eo⁹ q̃ mala sunt· i q̃dam
mala s· sz mq̃dam s· multi mi mala sunt· dr̃
ea multi ẽ· Quid g̃ mr̃ sic⁹ dr̃ nñ cẽ auctor eo⁹
i q̃dam multi s· ẽ multis nullꝰ auctor gr̃ie queat
ꝙ op ẽ dr̃· dñs cẽ auctor oñm q̃ sunt· bono⁹ usq; sub
mtelligi uolum⁹ bona aut̃ illa dicim⁹ ee q̃ na
tãlit̃ sunt· ea ũ natãlit̃ ẽ dr̃· nñ solum q̃ sub ee
sunt· ꝛ cetera substantijs qualit̃ sup accepunt·
sz omia q̃ natãm nñ ꝓnam bono· ma sc̃m eol
dem multiplr mlꝑtis fr mtelligentia ubi de
natã siue sub̃a ꝛ de his que naturalit̃ sunt ser
mo occ̃rit· sz fr illum locum ꝑsi· nñ ẽ sub̃a ma aũ
de sub̃a dr̃ scr̃m· ut ꝓmisse sue uideat̃ oscripsse
dicens· Sub̃a mtelligũ illꝰ q̃ sum⁹ que q̃ sum⁹ bo.
pec̃ ma· sol· omia ista sube· s· eo ipo q̃ sunt na
turꝫ· ipo sube dr̃· Nam q̃ nulla ẽ sub̃a· melꝰ
omnino ẽ· sub̃a g̃ ẽ aliquid ee· dñs fecit homine
sub̃am· sz ꝓ unq̃ quem lapsꝰ est hõ a sub̃a· in qua
fec̃ ẽ· in quibus quippe ꝓa nñ ẽ sub̃a· nñ enim mq̃
ẽ natura· cũ formatur dñs· sz mq̃ fit ẽ ꝓlio· cũ
fit homo· nat̃ os ꝓpin fec̃ sunt· in quibus ꝓp
sunt fc̃a nñ ẽ· q̃ in quibus nñ ẽ sub̃a· In illo ymno pue
roꝝ· unusa etenim laudant dñm· cõmemorant·
Laudant eũ omnia dñm· sz q̃ fecit dñs· laudat ibi
draconẽ serpentes· sz nñ auaricia· omnia reptilia ibi no
minata sunt· sz nñ aliq̃ uma· uicia eni ꝙ nob ꝛ ge
nã uolumꝰ hñi· mala nñ sunt sub̃a· Intendam
dam diligenꝰ his ubi ꝓmissarum asserꝰ mel
semenna· ꝛ pepe poterunt uõem reãm dicto
rum· ubi sẽpna de natã ꝛ sub̃a mentionẽ fac.
Harum ũ sententiarum uidimus prudentes lecto
res an uñq̃ sententie nonnam plenarie decidi
arbitro relinq̃ui· ad ea q̃ adhuc nob sup sunt ꝛ
manda sunt· sententias· Qꝫ de pecco nñ de pena

Quum g̃ m hos dicentem· mtelligẽ cum dr̃
catholica ecclam el· s· q̃ dñs· dñs nñ cẽ auctor ma
li nñ auctor malo⁹· Cauendum ẽ ni ne malo⁹ u
nomine penal· sic pecca q̃dã· melius· pena
lem nñ dñs auctor ẽ· sic ipe ꝓphan ait· Nõ ẽ malũ
in ciuitate q̃d dñs nñ fecit· sz alibi ꝙ ipsa sua
ait· Ego sum dñs ẽns malum· facies boni· Nec

hoc dr̃ ee· sc̃m malum· malu nomine pena
mtelligi nñ pecc̃· sic ecclesia cum dr̃· dñs nñ cẽ auctor
malo⁹· nomine mali pecca mtelligunt· Itaq; aũ
qui dr̃at· m· li· lxxxvij· q̃stione· q̃d dñs auctor mali
nñ sit· In ꝓmo· li· recctacionũ· q̃ sic id mtelligendũ
sit apte dicens· Videndum ẽ ne male mtelligat·
q̃d dr̃· dñs malu auctor nñ ẽ· quia omnium q̃ sunt
auctor ẽ· q̃ mq̃dam sunt· i nñ bona sunt· Et ne
hinc putetur nñ ab illo cẽ pena malo⁹· q̃ unusq;
malum ẽ hñs· qui punitur· Sz hoc ma dicit· sicut
dictum ẽ dñs mortem nñ fecit· cum alibi sẽptum
sit· mors ex uita a domino ẽ· Malo⁹ g̃ pena que
a dño ẽ· malum ẽ ap̃· mal· si mbonus dñs ubi esset
qui ultionem ẽ· ut mali puniant· cum q̃ bonum
ẽ· et q̃d iustum ẽ· hoc g̃ dr̃ dñs nñ fecisse mortem
q̃ nñ fecit illo· p quo mors infligit· i· pecc̃· Audiat
ur lector· cum dictoꝝ gr̃a mtelligentia sana fir·
mat· cum dr̃· dñs nñ cẽ auctor mali· ꝛ dñs mortem
non fecit· De uoluntate finis· et q̃ ꝓpa uidentur·

Post predicta dñs· Et quia uoluntas est ꝓpe dicenda· ne forte ea que de uoluntate eius fine differendo nñ ẽ·
Sciendum g̃ ẽ q̃d gr̃e finis sue ut aut aliq̃ uo
luntas cognoscatur· utrũ recta an ꝓua sit· finis autem
bone uoluntatis ũmodo ẽ· una eẽna dñs ipe· Ma
le ũ finis ẽ aliud· s· mala delectatio ꝙ aliquid ali
ud· iq̃ nñ debet uoluntas quiescere· finem bonũ ih
mur ꝓpha dicens· Vidi finem ꝛsummationis oĩs· re
tributionis g̃ eius latum mãdatũ ẽ· finis oĩs ꝛsumma
tionis ẽ· i omis bone uoluntatis actionis· Ad q̃
omne ꝓpositum referendum ẽ· ni aliꝰ m eneh· Om
nia ꝓcepta diuina referuntur ad caritatem de q̃
orat apte· finis ꝓcepti ẽ caritas de corde puro· ꝛ
sccia bona· ꝛ fide non ficta· Dis itaq; ꝓcepti finis
caritas ẽ· i· ad caritatem refert̃ omne ꝓceptum
q̃d ũ ita sit ꝙ timore pene· ꝙ aliq̃ mentione car
nali ut nñ referat ad caritatem· que ẽ dilectio dei
ꝓximi· si dum sit que ad modum si oporteat· cum
ut si indecẽter tamen ẽ recte fiunt· q̃ mandat dñs·
ꝛ q̃ filio monet· ẽ referunt̃ ad dilectionẽ dei ꝓxi
mi· his ũb apte ultimat̃ q̃s sit rect⁹ finis· uolũ
tatis siue actionis· s· caritas q̃ dñs ẽ· ut sup ostendi
dum· Q dñs ẽ finis omnis bone actionis· q̃ cari
tas ẽ uee mi spe fec̃ si i xpo ꝛ pximo nec hu se ipsi si
ne sed unusq;

Quod g̃ caritatem sibi ponit· finem· vñ ꝛ ꝓpm finem
legi ad uitam die apte· ee omnia credenti· et

Quid sit bonus finis· s· caritas·

Aug⁹ q̃ finis bonorum. Quod autem deus ipse sit caritas et unde hoc probetur et quibus uerbis ostendatur et quibus oppositis confirmetur et quibus obscuris exponatur

Post predicta dñs· 38 q̃nice· v· gcos· Et quia uoluntas an ste tract an ꝓua· eo ipso finis q̃ ostenditur· Secunda q⁹ q̃ finis bone
uoluntatis ẽ beatitudo uita etna caritas deus· Vñ caritas ẽ finis omis bone uoluntat· et actionis· ad q̃ ame ꝓcepti· ꝛferendi
ag ale nõ uolumꝰ finis ẽ aliud s· mala delectatio uel aliquid aliud inquis non debet uoluntas q̃ quiescit· Ad q⁹ dicendum
tatem s· finis dicit· sic pame finem et finis fidelium ppe ẽ finis rei atq; simplicis dei ẽ et filius et spe sancte et tres
tres fines sed unus finis q· nõ s· tres dii sed unus deus· Et ad q⁹ alie bone uoluntates sicut ipse fines ipse
ad unum quo ẽ finis finitur dicuntur· Et q⁹ rei s· uoluntates et amicitie sibi colligate· et bona ẽ illa ad q̃ amicitia
ꝙ dicit ẽ· finem uoluntates intentas et fines· q· uoluntas ẽ q̃ uolumꝰ aliq̃· finis uere uoluntat ẽ· uel id q̃ uolumꝰ uel pacis
Propter quod illud uolumus· uoluntas ꝓpe natur ꝓpter· Intentio ito dr̃ illud ꝓpter quod mouet ad uolendꝫ
Intentio uõ medio ꝙ uoluntas· Intendit ꝙ finem uoluntas attingit· Ad tertiũ q⁹ finis uoluntatis ẽ
delectatio bona uel mala· ad q̃ quisq; uenitur· uenire· finis est uoluntatis dicit· Quid ꝙ uolumꝰ et
quid ꝓpter q· uolumꝰ et intentio respicit· ad illud ꝓpter quod uolumꝰ et uoluntas· ad id q̃ uolumꝰ
Persona q⁹ ꝙ intentas q̃ respicit· ad quid ꝓpter q̃ uolumꝰ uidet ee uoluntas· Sicut et est uoluntas q̃
uolo reficere pauperem ita et uoluntas· s· q̃ ꝙ quid uolo hoc intendo· Tertio· Secundo q⁹ ꝙ nñ aliquos
alia ẽ uoluntas q̃ uolo hoc uitã intendo et alia qua uolo pauper fieri ꝓpter uitã intendo· Sed
aliquos nõ una uoluntas ẽ hoc et i sed ꝓpter subsecutos multiplicatur uoluntatis· Diuisas· nonnulli

rēte dr̄. dēs finē legis adunitā am· ſīna ut am
aūs m h· ſententiā. ꝓpi· nē lex unitate ī con
ſūmāt. h impl ēt. Omnis enī ꝓfectio ex ꝑte ē. nīs
qđ ī ē. q̄ ſpēl ſe extendat. finē fidelium xp̄o ē. ad
qđ eam puenīt. extrēm unītō· ī hāc q̄ ꝑtīc am
plīuenīre· h hāc id q̄ debeat ꝑmanere· finē ḡ rec
tūl arḡ ſupūs. dēs ē pr̄· ch· rl· ſ· neq; hūc rel· ſī
uel finel· h unū finī. q· ī uel dūo h unū dēs. Qđ

Sed q̄r̄ tm· ōs bone omnel bone uolumtarel
uolumtarel unū nī unū hāc finē· ni quedā
hām finē· De h aūs m. xi· li· bone duīo fine ſcen
de· t· am ta· Alīe arḡ alie uolumtarel ſuos unū
ꝑ finel hm̄· qui nī referūt ad finē illi notū
tāl q̄ uolūs beate unīe· ad eam puenīt u
tum· q̄ nī referāt ad aliud· ſ· amam ꝓ ſe ipā fini
ficat· quēadmōd uolumtas uidendi· finē hōr u
ſionē· uolumtas uidendi fenestrā finē hō fe
neſtre uſionē. Alīa nī ē uolumtas ꝑ fenestrā u
endi ēt̄ſeruel aū nem finī ē· uſio ēt̄ſeru
tum. Ad qđ· ī ꝑdūcēt referūt uolumtarel· ſīc
rectē fiunt uolumtarel· ꝛ omīs ſibīmet relīqt.
Si bona ē illa ad q̄m aīmēt referūt· ſīa ꝑa
na ē· ꝑnē ſunt os· et iō rectarum uolumtā·
impio im̄ q̄ddam ē aſcendentium ad hūdinē
qđ cēt uelūt paſſibs agrum· ꝑmat aūt· ꝛdūl
tantarum uolumtatum implicatio unelīn ē q̄
alligabīt· qui h agit ut ꝓnat ūtenebrat· ex
nōtel· hm̄ auctoritatum teſtimoniſ euidēt
mōſtrat· ꝑtēs mfidelibs rectat ē uolumtarel· ꝓ
ac duīſos finel hūtel· ꝛ nī unū cumꝓ q̄ ōs re
ferāt ad unū· q̄ ē finī finū· de q̄ paulo ante
ōrūt· ſna ꝛ econūſo fortē ē· ſīm alīs. Quedam

Ceruīt mue ſententie qua hunc ſcīemie in
dictū ē· fidelium qualdam deūs adiſſ. ī·
rectat uolumtarel· duīſos finel ſoluīt· ꝛ nī ad u
num referri· uidī· obuiare qđ alībi aūs mo
net· ne· ſ· nob duos finel ſtituam· ſīa mqui
tūs m. li· de ſermone dñī īmōrt. ſīon debem
iō euāgelizare· i manducēm· h iō manducare
i euāgelizem· i alīs ī ſit domus qđ appet.
ſi neceū qđ adducāt· ut illō impleat. Querue
ꝓmū· reg· dī· ch· o· adr· nob· hoc dr̄ ꝓmū
q̄rue reg· dī· ꝛ deū· querue ſīa· q̄mul ſunt
neceīa· h aut· h omīa adiuuēt· i· hec ſeq̄mur·
ſi illa q̄rant· ne eum ſīa q̄rem· illuc autem

m· aut ne duos finel ſtituarīſ· ut· reg· ꝓpt̄ ſe
appetam· ſīa neceīa ꝓpt̄ illō· g ꝓpt̄ regnum
dī uīs debeam operari tūs omnia· ī ſolam· b eum
regno dī mereadem tpālē mediari· ecce hic
apte dicē ne duos finel nob ſtituam· h unū
mū· ī· reg· dī· cum ſupīs dr̄ bonas uolumtarel
alias· alias ꝑ hāc finel· hūc ſeruādā· quomo
do ec aut ſibi ī repugnare do uere uidēt
ammachum· q̄ uer· b ꝓmīſ· ī repugnet
ſil ſimplicī octō dūligrūt mtrō. ꝑdicta·
Qm enī dr̄ ne duos finel nob ſtituam· h oīa ꝓpt̄
reg· facim· Ipe ꝓmīſit qđ debem manducare.
ut euāgelizem· Cum aut· b ma facim· actionē illi
finē euāgelium ſtituim· h hunc finē ad regnū
dī referim· manducam· enī ꝓpt̄ euāgeliū· man
ducam· euāgelizam· ꝓpt̄ reg· duos ergo fines
nob īmanducando ſtituim· h ita faciem·
mmād peccam· Abſit· Sam· ipe ſic facē ſua
per· ſi dūligem· ei uba mſpicam· Cui g aut· ne du
os finel nob ſtituam· finel m dmīſa rem dentur
uelīgi uolum· ſ· qđ· alīo ad alīm ī referāt· ſic
eam dicam· ꝓpt̄ reg· dī· nī omīa agenda ne eum
ꝓ nīcedem tpālem mediandam ma uelīgē
dum ē· ut ī appetendo mediem· ē regno nīcedē
tpālem ma qđ ī ꝓpt̄ reg· h ꝓpt̄ ſe· ut· ſ· reg· ꝓpt̄
ſe appetam· ſīa ꝓpt̄ illō hīc ipe docet· Si enim
petim· uīa ēnam· petim· q· ī tpālia a dō· h ea
petim· ꝓpt̄ ēnā uīa· ī offendam· neq; ſimilia
eam ſem· quid faciat dr̄īa· q· nīcedē tpālem ī
ꝑ ſe mediam· h ꝓpt̄ regnum dī· ut ſit ſecūa ſub
capite· dr̄īa mapletur· Alioqn ſibi ē tpālia
ꝑ ſe q̄rim· hīc ēnā amſem· dr̄īe ſimilia· ſ· dq
cum dīſ dr̄it· Attendite ne iuſticam uīam
faciatis coram hoīb· ut uideamini ab eis· du
bi aut· ſic luceat opa uīa bona· ca· lyo· ut glo
pa· uī· q· ī· ē· eſt ꝓpt̄ dīm g omīa facienda ſīt
ut omīa q̄ facim· ōīm q· finel ad eum refe
ramus. De differentia uolumtatis ꝛ uerborum

Soler ī q̄ri quid diſter uīs uolī ſtitis
tatem ꝛ uerborē· ac finē· Ad qđ dici pōt
uīs uolumtatē ꝛ finē· certo atq; euidēter mo
do diſtingu· q· uolumtas ē qua uolim aliq̄d.

Finis uero uolumtatis ē· ille· qđ uolim ꝑ
qđ impletē ipa uolumtas· ē· pōt aliud· ꝓpt̄ qđ
illō uolim· ſicut emo li uītdum ꝑ uolumtate

Quid sit fruct.

Aug.

Aug.

Repetit ꝓdicta sub dentes ceꝑtum.

Hic dr illa intermo voluntas.

Vtr alia voluntas hec ab illa sit. Aug. de ci.

mrdum ꝙ sine voluntas accipiē q diligens ac ꝑfectus lector in sc̄ptura ubi h occurrerint discernere studeat. Fructus aut voluntatis ē delectatio. bona ⁊ mala ad qm unusq; quisq; ꝑueniat. vñ aut sr̄m illum locum ꝑfectorum sit. Seruate corda ⁊ uestes eoꝝ aut sic. Dns solus scrutat corda ⁊ quid quisq; eogitet ⁊ uelit. ⁊ quid quemq; delectet. Quia sm curre ⁊ cogitōnes ē delectatio ad qm cura ⁊ cogitōne unusq; quisq; ꝑueniret. Et paulo ꝑ. opa nra q sunt mdicta ⁊ fcta ꝑsunt hominis mde si quo animo fiant. ⁊ q uenire cupiam. solus dns inder q ē inder cor ee melo. nō delectari nos carne. si mn dno. ⁊ cum bone sunt cogitones ⁊ eaꝝ fines ordinē ultimus ꝙ sit alterius bonum ꝑfectum illius. Sin malo ulto quē abscondimur cōpy entium ē pfectoꝝ. Pfectum mne monstrat qui ꝑfectus ē dr cupitus. ⁊ libido. si recte dr carnalis eo mouet aīa. qi ad locum. q tendat. ⁊ ad delectatione bonam ⁊ malam q se ꝑuenisse p amore letat.

Fructus g uoluntas ut ꝑfectum ē dr. illud qd uolum. ultio ꝑpe qd uolumus. ⁊ mremo ad illud respicit ꝑpe qd uolumus. ⁊ uoluntas. ad ultio qd uolumus. ut uerbi gr. Si uelim eligere. ut habeam unam ecām. voluntatē qua uolo refice eligere. cui finis ē refectio esurientis. In remo ut q sit ad unam ꝑuenire uolo. finis aut supiꝰ ē ipa una ad qm ⁊ alius finis referunt.

Sed qr unū ⁊ mremo tal sit uoluntas. ⁊ uoluntas est an in hoc ope sit una eademq; voluntas q uolo hre tal. unam ecām. ⁊ qua uolo refice eligere. videlicet nempe tal ee mremo voluntas. ut cū uolumus ē. q uolo refice ꝑpem ma. ⁊ uoluntas ē qua ꝑstud uolo hre unam. Et alia quo indr ee voluntas q uolo hre unam. ⁊ alia q ꝑpi sub nemine uolo. si ista ad illam referant. Nam si hoc ita placet. ut meo cum alia delectatione voluntas ac quiescat. nō dum mi ē illo q requiritis. si ad illud referē ut illo depmer tm qm ꝑfecta esset. Illud ū tm qm refectio ⁊ mansio uacuus. ree ubi voluntas affect sine mor mutabilis q bus qi gstibus ⁊ passibus tendit ad patriam. Sic g aliqn ē voluntas uidendi fenestras. ut sup docente augo. dicente. atra q gr ista uestre voluntas ⁊ fenestras uidendi transeamus. ita nō multis

alia ee indr. voluntas elemosinas dandi pauperi. alia uoluntas hūdi uerum. Illa aut pinet qd una sit uoluntas. ⁊ hic ⁊ ibi. si ꝙ ꝑpe subiectoꝝ multiplicatē. diuersas memoratas uoluntates. cum qlibet hoꝝ uere sit illo multe in ambiguū ueniat. qm uoluntas ex suo fine pensē. ⁊ rum recta sit an ꝑua peccām. an gra. ⁊ qm nomine uoluntatis aliqn finis. aliqn uoluntas intelligat. Cum uoluntas sit de his q naturē homo. ee aut oriū hr. qd peccē finē dicat cum nullū ꝙ sacul necia. aliud naturale peccatum sit. ⁊ superioribus eam tñens. Dictum ē enī sup nolle tamen ee naturē hominis sic intellectus. ⁊ memoria. q aut hominis naturalia sunt. qm̄ cumq; meremur bona tm ee ñ desinunt. Quia ñ aliter uoluntatē hominis ds eam fecit. peccē simile ut ubi gra. Intellectus ut rō. ingenium. ac memoria. ⁊ si uoluntas. ⁊ peccē obnubilemur. ⁊ eorum pauca bona tm sunt nec peccā nominat. Sic aut ꝓpter hoc q ē imago di. inqua fei sumi endemur ostendi. in. xv. li. de ⁊. h ē inquid imago i qua homines sumus eam. q ceteris animalibus ꝑstat. q ꝺ aura mrebz carnis excellentissima. ē ado mutata. ut ade formi forma informosa mutat formā. fiat eni ⁊ mē uita naturā bona. h aut imago rō ē ⁊ intellectus. Cum g uoluntas de naturalibus sit. qē ipa uoluntas non semp bonum ē. si aliqui subiacat. ad h facile respondet quicum oia q sunt. inq̄nti s. bona ee. qm ⁊ ipsam uoluntatē inq̄nti ē. ⁊ inq̄nitum uoluntatē ē ut sup posuimus. bonū ee asserunt. h inq̄nitum ordinata ē. mala ē. ⁊ peccē. ubi pot abesse rōnabiliter qri. si uoluntas si uoluntas inq̄nti inordinata ē. peccē ē. qm̄ g intellectus rō. ingenium. ⁊ sibi. cum inordinata sunt. peccā non sunt. In ordinata ū sunt sic uoluntas. cum ad rectū finem ñ tendunt. eoꝝ q actus ꝑuersos ꝑfectos nunc. Ad qd illi dicunt voluntatis nomine aliqn inq̄nti. s. naturalem. potestatem uolendi. aliqn actum ipi⁹ uis siḡ. ut. vii. aut ipa naturā. amine intima. nunqm peccām ē. sic nec uis memorandi. ⁊ intelligendi. q actus huius uis. qui ⁊ uoluntas dr. ee peccē est qui inordinatus ē. Qui actus voluntatis

Sed adhuc unus sit peccām. actus alterius po qd quare h naturalis

Resp̄o secūm qd dam.

Hic aut augin. dr ꝑpria gratia qd gratis est. q nec ipa voluntas naturalis hoi in sta iustic ē peccatū sic nr vis memorandi nel intelligendi sed actus quibus qn et voluntas dicat tur peccatū ē qn inordinatus ē. Ergo q aliquis gratis ē actus voluntatis q actus intelligentie uel memorie q actus voluntatis ē ad aliqd adipiscend uel non ad mittend qui no pt ee de malis qn sit malus uelle an mala nolle/intelligere aut uel memorari mala no ē malus. Ergo q sm aliquos modos ē duplex motus voluntatis quibus naturaliter voluntas humana et potest superiar. omnia tamen illa tribus q homo semper habuit a ult et malus adiit q sm qd mera mi. ao tm̄ gu non potuit aliquis motus ē quo mens relicta lege superiori subiicit se potius ascripte dominationi tabule ac deprimit priuilegio naturali tamen ea libi arbitrio ē. Vicia. Ergo ꝙ. vemente gra ille malus motus elidit. et aliter naturaliter bonus liberat et adiuuat ut bonus efficatius velit an gratia. vera licet naturaliter bonus velit homo no tm absolute concedi. q bonus ipse voluntates sed potius malus. Ergo ꝙ. aliq dicit unus malus voluntatis quo homo naturaliter ult bonus et ea vicio ult malus eo q detrahitur et nigritudo ult bonus naturalis bonus ē nisi ult malus malus ē

q̄ ꝑ sua ꝑpria actus voluntatis aliqn malus ē. no actus ouerius ut ꝑ nisi actus intellectus

poreme actuſ. pecc̃ ſm. Si aliq̃ rum poremaꝫ
actuſ peccã nõ ſunt. ſ. poreme mõ̃ memoꝛandi. cui aĕ
ẽ memoꝛan. ꝛ poreme mtelligendi. cui actuſ
Reſpõ. ẽ mtelligẽ. Ad qꝫ ſ nõ dicenꝫ qꝺ actuſ gñl eſt
actuſ ille uolunt̃ris q̃m actuſ memoꝛie l'm
rellectuſ. hic enim actuſ ẽ ad aliquid adipiſcẽ
dum. & ſi amittendum qui nõ põt eẽ de mlt. q̃n
ſit mlt. uelle enim mala malum ẽ. Si mtelligẽ
Q̃ ſ memoꝛe ꝛ mtelligeme & memoꝛare mala. malum nõ ẽ. Quamuis eoꝝ
ꝛ mtelligẽme quidam ĩ hoc actuſ malos cẽ. mrdum nõ mpbe
aĕ aliq̃ malo ꝛ dicenꝫ. aſſeꝛam. Q̃ memoꝛat enim mrdum q̃ malum nõ
ur facias. ꝛ querit mtelligẽ utrum ur faciat. m
Reſpõ ſecm q̃ ꝛ pugnare. Ecce qualiꝫ ſoluit̃ p̃miſſa q̃ꝺ. ab hiſ
am. qui ſ̃oluꝫ omia cẽ bona inquantum ſunt. Q̃
ſi dñs̃ uolunt̃ris malaſ pecca cẽ ꝛ nullo mõ bo
na. breuiꝫ reſpondeꝫ dicentes. actum uolun
tatis nõ cẽ de natalib; ſ. mm ipam ꝛ poteñam
nolendi. q̃ ſemp bonum ẽ ĩ oĩb; ẽ. ĩ paꝛtiꝫ
mqnibꝫ nõ dum ẽ ei actuſ. Q̃ ſ mtelligendum
Recta queri ſolet q̃ſ ſit actꝰ homo ꝛ qui ſcr
mtelligendꝰ ſit. qꝺ aut ambꝫ. uſꝰ ẽ pecti. na
ꝛponentiſ actꝰ ũbum apti. ſ. nõ enĩ ſtatuer mlt bo
qꝺ uolo illꝺ ago. ſ. qꝺ nolo illꝺ facio. Dñ
mm. enim qꝺ homo ſubiectuſ ẽ peccõ. facẽ qꝺ ĩ mlt
q̃ natalĩ mlt bonum. ſ. uolumꝰ hec ſemp
car. effectu. niſi gꝛã di adiuuet. libet. ſi hõ
ſubꝺ peccõ ẽ. mlt quꝺ malum ꝛ opanum q̃ ſcr
uiſ ẽ peccti. ꝛ ei uolumꝰ. ſic ſup̃ dñ. aũ ubet
Ad ea uolumꝰ ter facer. Quo nõ q̃ natalĩ mlt bonum. Ad
q̃ natalĩ uelꝰ bonum ẽ ea uolumꝰ. ꝛ ꝺ mor. qua libet peccõ ſer
uiꝫ. ꝛ qua natalĩ mlt bonum. Si nõ ẽ eadem
uolumꝰ. q̃ q̃ ſtarum ẽ q̃ cum hõ iuſtificaꝫ a
ſeruitute peccti libꝫ. ẽ. ut eni ſupꝺ diſſeruim. q̃
gꝛa dñi uolumtatem hominis libꝫ. ꝛ aduuat. q̃
uolumtatẽ bonum ſ̃p̃ar. aduuandã. ꝛ aduu
at ſ̃p̃aram. Et q̃ ẽ illa uolumtas. an illa que
natalĩ mlt bonum. an q̃ libet ſeruꝫ peccto
Ꝓpoſitum q̃ſ ſi nõ duc̃ ſunt uolumtes. Ꝓpoſita ẽ q̃ſ pfunda
ceq̃ntur ꝓut ſed̃ illos qui ꝺ q̃ uaria a diuiſa ꝛpone determinatum. Alij enim
cunt duos cẽ motus. unũ q̃ mlt bonum natã
tũ. Alĩ natalĩ. Et q̃ natalis ꝺr. Quia tal ſunt
mor. nati humanitus ĩ p̃ma oditione in qua
cã ſunt in uicio ſunt. que ꝓpe naturã ꝺr. fiunt eni
hõ cãtꝰ ĩ uolumtate recti. uñ in eccliaſticis
Cognadum. ꝛogmatib; ſcptum ẽ. firmiſſime tene ꝑ mos

homines bonos. ꝛ rectos cẽ cãtos cum libo. ar. q̃
ꝑſeuꝛ tuellem. ꝑa uolumtate peccare. eoſq nõ
necturare. ſ. ꝑa uolumtate peccaſſe. Recte q̃ ꝺr hõ
naĩlĩ uelle bonum. q̃ in recta ꝛ bona uolum
tate ꝺi cũ ẽ. Supioꝛ enim ſcmilla ꝛomi q̃ut ar
tex. mchanm nõ ponit ꝛtrugu. bonum ſemp
mltr ꝛ malum odit. Bonum aũt dñi morum
ẽ nñl q̃ mentẽ relicta ſuꝑioꝛ. lege ſubiuit ſe pec
cati eiſq obtectatur. Iſte moꝺ ur animꝰ. antequã
aliqm aſſir gꝛã dominat̃ in homine. ꝛ regnat. Al
cũmq deſerit mortẽ. utq nõ q̃ libo. ar. ẽ. ven
turꝰ aũt gꝛã ille malũ moꝺ eliciꝫ. ꝛ aũ naĩlĩ
boni ubiq ꝛ admat̃ ur efficaciꝫ bonum ue
lit. Ad gꝛãm ꝑ uenit naturaliꝫ. uelit homo bo
nũ nñ absolute. ſecꝺ oportet. bonam hꝰe uolumta
tẽ. ſ. non malam. Alij aũt dicunt mã ẽ volum
tatem. ꝛ unũ motũ q̃ naĩlĩ unlt hõ bonum.
Secm̃ alios
na ditꝰ ẽ uolun
tas.
ꝛ ꝺe uno unlt malum. eo q̃ delectat. ꝛ in q̃mli
mltr bonum. naĩlĩ bonꝰ ẽ. mq̃mli malum
unlt malus ẽ. An ea ſint oꝺ actus pensari debeã
Poſt hꝰ de actibꝰ ur ſumpliciꝫ bonꝰ ꝛ mali dicen
adiacendum uidꝺr. unꝰ ꝛ ipe ex hiſ ſit. uo
luntas. pensari debeant bonꝰ ꝛ mali. Licet
eni ſecm̃ q̃ſdam oꝺ bonum ſint mq̃mum. s. ũ ti
absolute omiſ dicendi. s. bonꝰ. nec oꝺ remmia
bilis. ſ. quꝺam ſimpliciter mali dñi. ſic ꝛ alius bo
nus. ſiam ſimpliciter acuere bonum ſint illi actus.
q̃ bonam hñt cam ꝛ mtionẽ. ꝛ q̃ bona uolun
tate omittant. ꝛ ad bonũ finẽ tendunt. Manifeſtũ
ſimpliciter dici debent. qui ꝑfam hñt cam ꝛ in
tentionẽ. uñ ambꝫ aĕ. affectus mus nomĩ opi
mo imponit. Et aũ ſic ꝓbatum ĩ ſecmũ pri
mũ. Hemo compleret bona opa ſua ante fidẽ.
ſi ea ĩ ꝺubium uideant̃ ẽ. ut magne utrel ꝛ aug
ſtinꝰ ꝑ uiam. q. ubi fides non erat. bonũ opꝰ
ſi erat. bonũ. ſ. opꝰ inuentio facit. Intentionẽ fidei
ourgẽ. Non ualde attendas. quid homo faciat.
ſi quid ẽ faciat attendat. quo lacros opinione gu
bnatoꝝ durigat. hui ſententie ſententiam
uidꝺr. ex affectu ꝛ fine opa ẽ bona ꝛ mala. q̃ſ
ſonat q̃ in euangelio dñs ait. Non pot arbor bo
na fructus malos facẽ. neq; arbor mala. fructꝰ
bonos facẽ. nomine arboꝝ ſi natã humane
mtis. ſ. uoluntatis intelligẽ. q̃ ſi mala fiũt. nõ
bona ſi mala opa fiant. ſi ũ bona fiũt. bona nõ

Poſt hoc. dº ꝺ̃ ſ. q̃ ſtinct q̃ ꝺ̃ ꝺ̃ſ ſpma q̃ꝺ q̃ licet ſint quoſdam actꝰ mp̃tis ſ. bni. ſine illis tñ actꝰ ſmplr ar bni ſint qui bona ſine cãm et intencõe. et qui bona uolumtate cõcomitant̃. et ad bonũ finẽ tendunt. mali uero ſmplr de debent qui priuam ſine cãm et intencam. Nam ſine ambitꝰ affectꝰ tuus nomine opis tui mpanit. ſcda q̃ꝺ. q̃ ſecm̃ aliquos anteꝫ actus diſcr̃e & mdiffens et ꝑ ſe bonꝰ ſi fiat bona intencõe et mali ſi mala. ſcda q̃ꝺ. q̃ ſm aliquos triplex ꝺia actus q̃ꝺ eni ſine opa q̃ ſint bona ita q̃ mala ẽ non ꝑnt quocũq; mõ fiant. aduerꝺ uero ſi mala q̃ poſſint ee bona. ex q̃ gracie cõ fiant. Alia uõ ſint̃ que ex fine ſint ex causa bona ſint uel mala. ſcdm̃ q̃ꝺ. ſm aliquos ex affectu et intencõe nomẽ impoſitũ opis. q̃ e mli qualiter mbonis ex bis. ſed minalis ex ibus ex ceptis q̃ꝺ ſunt mala ſi ita q̃ oia opera hominis ſm et cã indicant bona uel mala ex ceptis bis que ꝑſe mala ſi. ꝺ ex q̃ ſmlr uidetur ee fidei negnciue. ſ. augꝰ q̃ alij ꝺicũt q̃ mala publica ſcã finiũt et quoꝺ bona cum hiis neq; licet uidetur
hiis

q̃ſ primum ſ. ꝺa ſunt actꝰ nõ iſtinctiues et p̃ceſſum. ſte nrime et
Finem ſcripturarum alij ponunt diligentes bonos nõ malificabiles et gnes
bonos nõ poſſe malificari

Primo q̄rum dam qui dic̄ ōs indifferentes.

Alios primo qui ꝓpharisaicum factum actū. differentiam.

dūo.

dūo.

dūo.

mala facit opa. Verum omnia opa hoīm̄ gr affectu
Sed q̄ nr̄ omnia ut fit ⁊ fine sint bona ⁊ ma
opa homis. gr affectu ⁊ fine sint bona ⁊
ut mala. Quibd am ita ē medii qui dicunt ōs
actus ee indifferentes ut nec bon̄ nec mali. ꝑse sm̄
si ex intentione bona boni. ⁊ ex mala mali sint ōs
actus. Sc̄dm q̄s. quilibet actus poss ee bon̄ si
bona intentione geratr. Alii aut medii. q̄ quā
dam actus in se mali sint. ita ut n̄ ꝑsint ee insi
pcca. ⁊ si bonam hānt cām. ex quadam in se bo
nitate. ut si malam hānt cām n̄ nisi bon ee de
sinant. q̄ testimonio auctoritatis fir mant. q̄ dicit
bonū aliqū n̄ bū si. q̄ cum q̄s mutt ꝑ necessita
te fac. n̄ bn̄ fac. q. si bona intentione fac. vt aut
mū si ros. Sed ut q̄uis ē meritor.
mq̄ q̄nus cū ad dō. n̄ nisi in dm̄ ⁊ si fiat bonum
n̄ ei bū. Hemo enim iuste bñfac. ⁊ si bonum est
q̄ fac. ecce habet q̄ aliquis n̄ bū facere illō q̄
bonum ē fac. q̄ bonum ē intentione si bona
ro asserunt alii quedam opa ee talia. q̄ sic bona
sunt. q̄ mala ee n̄ ꝑsint q̄cumq̄ n̄ fiant. sic̄
ecōtrario. q̄dam sic sunt mala ut n̄ ꝑsint ee bo
na q̄cumq̄ ex causa fiant. Alia aut ee opa que
ex fine ⁊ ex causa bona sunt. ⁊ mala ad illa refe
runt scōz testimonia quibz ex affectu ⁊ intentio
one indicium opm pēsari dicunt. Ipsam ediñ
ūm differentiam actuū. Alii aut sentiunt indif.

Sed aut eudemissime qui dic̄ opa hominū
docet. nihil ita nāda
ee bona ⁊ mala. ex in
tentione ōs actus secūm intentionē ⁊ ei ꝓ que
ne. etiam indicando bonos
dam q̄ ꝑse pcca sint.
⁊ malos ꝓ q̄dam. qui ita sunt mali ut nūq̄m
ꝑsint ee boni. ⁊ si bonam indicant hīc cām. imo
ē aut indi. ⁊ si bonam hānt cām ex fine q̄ intentione ad
fiat. Sz ea que ostat ee pcca. nullo bone cause
obtentu. nullo q̄ bono fine. nulla ueluti bona
intentione facienda sunt. ea quippe opa homi
num si cās habuerint bonas ⁊ malas. nunc sunt
bona nec mala. q̄uon sunt ꝑse ipa pcca. nec no
strum ꝓbe pauperibz. bonum ē si sit causa mīe ea
recta fide. ⁊ caritate iungat. qui sit ea grandi. si ea
fide fiat ut gigantum regnandi. hec rursus
mala sunt si malas hīnt causas. ueluti si actan
te ea pascat pauperem. aut tabernē ea cum proxe
cumbit. aut filii grauē. n̄ ut dō ꝫ ut diabolo

nuant. cum n̄ opa ipa pcca sunt ut furta. struprā.
pria. blasphemie quis dicat eatenus bona ee facie
ra. ⁊ pcca n̄ ee. ⁊ quod ē absurdius. ita pcca ee.
Nec dicat furem dumtaxat ut habeam̄ quod de
ni pauperibz. aut falsa testimonia ꝓferam̄ si mi
nocentes ledam. ꝫ ꝓsint saluentur. Duo enim bo
na hic sunt ut innocentes liberentur. ⁊ innocentes n̄ puniant.
aut quis dicat adulterium ee faciendum ut pu
tam cum q̄s hō de morte liberetur. testimoniū
falsum cum n̄ suppmitt. ⁊ falsa supponunt. ne hē
mutet hānt q̄ melius bonum agunt. ex bn̄ ꝓsit qui
indigentes adiuuant. cum n̄ fiant ulla mala. ꝓ
ut hec bona. ⁊ ꝓ hec bona. nec ulla sunt mala.
lus n̄ ab immundis meretrib; que duram ꝓstitu
tes. rapiat diuitias ut boni. ut indigentib;
eas largiat. cum nullū malū malum sit ꝑ
bono ꝓfectū. Quis ꝫ dicat. nisi qui rei humā
nas mores q̄ conat. ⁊ legem subuertere. Qd enim fa
ciendum n̄ dicat recte ꝑse si. nec impune nīhil. etiā
gētes ut meo n̄ numeat. supplicij ꝫ spectr. ⁊ ꝓ
mum ꝫ semel. cessarint a malis actibz non aliter
fiat ꝫ ꝑre fiat ee q̄rendum ut q̄cumq̄ ꝓbo
nis sunt cause. nec ipa mala ee iudicentur. ne
ar ineuitabiliter punit eū qui dic̄ se subtraxisse
superflua diuitum. ut ꝓbet pauperum. ⁊ falsarium q̄
alienū eorum̄ testamentū. ut hīs ee heres qui
facit elemosinas largas n̄ ille qui nullas. enim q̄
se fecisse adulterium ostendit. ut ꝓbet q̄ fecit ho
minē de morte liberet. ꝫ dicet aliquis. q̄ equandū
ē sint quilibet furti. q̄ nolimus furtū fieri. Qs
ꝫ dicere. ꝫ hoc. dnoz n̄ iō quilibet ē bonus. q̄ pecc
ē unus. Peior ē enim q̄ capiendo q̄m q̄ miserā
do furatur. Sz si furtum ōe pcc ē. ab omni furto
abstinendum ē. Quis enim dicat ee peccandū ⁊ si
aliud sit grue. aliud leue pcc ē. Suo aut q̄rimur
quis actus. pcc sit ⁊ non. Hoc q̄ grue sit ⁊ le
ue. Intende lector ꝓbatis rōib. tota rōnis subtilita
one. q̄ n̄ mutile hui⁹ ꝙstionem ⁊ dubitet. q̄s ac
tus sit pcc. qui. s. malam hīt cām. nec ille nō.
Sint non nulli actus qui ⁊ si bonam hānt cā
sam n̄ pcca sunt. ut supra positū ē. Ex q̄ sect
nūr. q̄ n̄ semp ex fine iudicēt uolumus. siue
actio mala. sicut m ut q̄ ꝑse pcca sunt. Illa enī
cum quis gesserit. p aliqua bona causa bonum
iudicēt hīc fmem. nec ex fine uolumus esse ma

Hoīm n̄ q̄re ꝫ ⁊ quid fiat ar rendum ē.

Peior ē qui cupiendo q̄m qui miserando furatur.

Int̃ ea que ꝑ se mala sunt quedam ponunt actum nr̃m.

La nec ꝙ voluntate actio sit mala. ꝙ ꝙ actione nolumꝰ sit ꝓua. Inquibꝫ aliqui ponunt actum nr̃m. qui crucifigendo xp̃m arbitrabant̃ se obsequiū ꝑstare dō. ꝙ bonum finē dñi tol̃ ꝑpo sitū. s. dī obsequium nr̃m voluntatē ꝙ ꝙ actionē pulsam fore asserunt. De bonis aut̃ sit nulla ꝙ ceptio. mp̃missis ūb aīoꝝ. qn omis voluntas bona ꝙ fine sit bona. ꝙ ꝙ fī voluntate omis bona actio bona ē. ꝙ nō omnis mala voluntas ꝙ fī mala ē. nec omis mala actio ꝙ fī voluntate mala ē. omnis q̄ hēt malam cām mala ē. ꝙ nō oīs q̄ bonam hēt cām bona ē. ꝯ ꝙ cum ꝙ affectu dr̃ mpom nom̃ opꝝ. In bonis opibꝫ gīa int̃ uera ē hec regla. ꝙ in mal' illa ꝙ cupiunt̃ q̄ ꝑ se mala sunt. Omnia ꝙ homis opa. secūm memonē ꝙ cām iudicantur bona ut̃ mala ceptis his que ꝑ se mala sunt. i. que fine p̃ naricōne fieri nequunt. Quidam dñr ꝙ ꝓdicta

Qd̄ non sint bono fine nota. ūb aui ꝑ milis;

Qve nō quidam ꝛendunt nō ꝑte fieri bono numquam hēre bonam cām q̄ enim aliena furantur ut pauꝑibꝫ ꝛibuat. nō ꝑ bono ut aiunt furat̃. non enim bonum ē aliena pauꝑibꝫ dare. Qui enim de rapina sacrificium deo offert. ut ait auctoritas idem facit ac si filiū in conspectu ꝑis iugulet ꝙ sacrificium carnis dō offerat. abhominabīle nempe dō ē impio oblatio. Ita ꝙ homnem ꝑ adulteriū amore ubare malum ē dicunt. nō enim bonum sit hominē amore ubare. nō sic ubare malū fore asserunt. ꝯ ꝙ aūm ut supioꝝbꝫ dicunt tempꝰ fine. bona

fine

ssē ꝓcta. nullo quasi bono fine. nulla ue lud bona intemone facienda. si enim simplr̃ ꝙ bono fine. ꝯ bona intemone ꝙ addidit q̄ uelut ꝙ talia nō sunt bono fine. ꝯ bona intē tione. ꝙ intemone q̄ dr̃ bona. ꝯ me quipꝫ tantꝫ bonū ꝙ nō ē. Hec ō ꝛceptū aūb̃ ita ut aūt. quin cās hām malas. ꝙ ꝙ causas hñr que ui ꝛentur bone sunt nō male. An omis intemone

Qd̄ dā dñr oēs ac tiones homis sine fide ee ma

Cvmꝙ intemo ut supdictū ꝛacio ꝛꝫ quis ꝙ est bonum op̃ faciat. ꝯ fidel de caret. sit ma intemonem dirigat. nō in mō quer̃i ꝑt. Ca. vī omnis intemo ꝛcep op̃ illoꝝ malū sit. q̄ fidē nō hñt. Si. n. fidel intemonē dirigꝫ. ꝯ intemo op̃ bo nū fac. ū nō ē fidel nec intemo bona nec bonū op̃ ee dicī. Q; aquibusdam nō ꝛationabiliꝰ astruꝰ q̄dñ oēs actiones voluntates hoīs sine fide malas ē. q̄ fide habita bone ꝛistunt. vñ apl's ait. Oē q̄ nō ē ex fide. peccm ē. Q; aūb̃ ꝙponent ait. Dis mihi obsequiū una pecc̃ ē. meb̃ bonum ē sine bono. ꝙ deo agimo cūcte ūtates falsa ut̃ ē. nō obstāt mōrib̃. ꝛ rationib̃ ut ꝑfecta canonica ait. Qui offendit uno. s. mandato factus ē omnium reꝰ. Qui ꝙ fidem ꝛcariatem nō hēt. omnis eī actio peccm ē. quia ad cariatem nō refert. Qd enim ad cariatem non refert. ut supra memimꝰ aūb̃ nō fit. quēadmodum si oporteat. ꝙ q̄ malū ē nō ꝙ mandata custodiat. qui cariatē habet. habet q̄ simul cariatē multa mandata custodit. vñ aūb̃ si epla ad galathas ait. Custodiendo legis dictū apl's. nō occidē. non mechabꝝ. ꝛalia hui⁹mōdi. ad bonos mores ꝑtinentia q̄ nisi cariate fide ꝛficī nō ꝑsunt. nullum ꝙ implet mandatū. nullum q̄ op̃ bonū facit qui fidem ꝛcariatē nō hēt. Impossibile ē enim ut ait apl's sine fide ali quid placē dō. Quic ꝙ sine fide fiunt. bona nō sunt. q̄ nec bonum placet deo. Obiectio ꝑmissē obrui

His aūt obiectis q̄ supra dr̃ ꝑ sententiā aūb̃. s. q̄ miserīcordia amore ꝛsi ꝙ abūt bonum fiat nisi nī bñ. Nemo iustus bñ facit. nisi bonum ē q̄ fac. hic enim bonū dicē si. bñ bñ ab illo qui cariatem nō hēt. qui enim seruiūt mīe. cariate uacuus ē. de quo nī hic dicē. q̄ bonū facit. ꝙ nisi bñ. Qui ꝛ si illum loc ꝑsi. ut ē sueī sibi ꝛcidum. ū. rr. pul. su. dicē q̄ mīe. ꝛhenet ꝛ pagan. opa bona faciunt. q̄ nec hunc mīe. ꝛ ꝑcium pauꝑes. ubīm. ꝙ nisi in ecclie. i. in fide ꝛ nō zelent̃ pulli eoꝝ. Quibꝫ illi respon dent dicentes. opa bona appellari ubīm q̄ sine cariate fiunt. nisi q̄ bona sunt q̄ sic fiunt q̄ sup̃ eudenter docuit aūb̃. ꝙ q̄ bona ēnt si aūt fierent. q̄ ꝛ sui genere sunt bona ꝙ ex affectu fiunt mala. Aliox sententia de ꝑmissa qone q̄

Alii ū q̄ ꝑhariam querebatur. si oēs eoꝝ ac distinctionē actuū facerent. nō mala ē qui opa cuncta q̄ ad natē subsidium fidem nō hñt. sine fiunt. semꝑ bona ee astruūt. ꝙ q̄ aūb̃ mala ee dicit si malas hās causas nō ma ꝛcipiendū est. q̄ ipa mala sunt. ꝙ q̄ peccant ꝛ malis. s. q̄ ea malo fine agunt. Ex illud aliud. s. bonum opus

Quoniam dō voluntatem suam gratiose ꝛfert quod nō uult dicunt omnes actiones et voluntates hoīm sine fide malas ee et sic omnia ꝛdictū uera ꝑtim ē. ꝛ ꝛdictū nullā mandatā nullū q̄ ꝑ se bonū facit qui fidē et caritate nō hꝫ. et fides mentem dirigit ut ꝑ aplm dicit q̄ sine qua impossibile ē placē deo. et ꝛfidē peccata ē ut ꝑ q̄ ad caritatē nō refert nō fit. ꝙ admodū fīcī aptꝫ adeo q̄ malū ē nō ꝛdictū uera ee et bona intencōe fīcī. sed nō illa bona intencōe q̄ ē remunerabilis ad vitā. ut fides dirigit. intelligo ꝛcitate. si cū mala intencōe fiunt peccata ēt. sic q̄ ipsum ꝙ dicit augs. si peccata sunt. peccata sunt. quēd dicit non voluntaria. sit q̄ ꝓgnorantia uel infirmitate fiunt. cui ꝛdictū nō q̄uenit. Sed ꝛtra hoc augustī. ꝙ peccm insuperabile ē. si involuntarie. Ad illud q̄ iusta damnatio ꝙsequitur ꝛfessa ē. ꝛ primus ꝓtus et voluntas ē animi mali. cogente nullo ꝙsequitur. ꝙ sicut ē cām dei ꝓceptū fiat. ꝛ voluntas fiat. ꝛ ē voluntas ꝙ nolo ꝛfert quod peccatum nō credit voluntarie fieri. sed ꝛtra hoc augustī. ꝙ peccm insuperabile ē. si involuntarie. ꝙ ꝓptus dicit ꝙ volo hoc facias. ꝛ ꝙ nō peccat. nisi voluntate. ad aliud adimplend̃ uel nō admittend̃ ꝛcitur. uel ꝙ ꝓcepto ꝓtus ad ꝓcepti. ꝙ de dim peccato actuali nihil ꝙcludit. quo ad ꝓcepti nīe ꝛ ꝙ videat. ꝓpensa et hēte ꝛ voluntas ꝙ uult ꝛfert peccata. ꝛ ꝙ ꝓpria ꝓtus ꝛfert. quod peccatum nō credit voluntarie fieri. ꝛtra hoc augustī. ꝙ voluntas ē ꝓtus ad peccandū uel aliq̄d ꝛ ea nolumꝰ ꝙ ipsa voluntas mala ē. ꝛ voluntas mala voluntatem ꝓcipit. ꝛ

n voluntatem ꝙsistit

Qui sine corde ut ꝛfessa ꝙcludit mandata.

Deinmat ꝙ ꝓcedentia.

mrencio laut. mtencionē dirig. fidel decimār
ctencel ibi bonū nocumū qđ remuñabile est
ad uram. qđ illud solum sit bonum op. imo
alia plā uert non ea rone qua illd sit bona
bonum enī multiplr accipit. s. p utili. p remu
ñabili. p signo boni. p spe boni. p lucro. alius
forte modis. Sola q illa uere mo remuñabil
ē ad uram quam fidel dirigūt ñ illa sola
bona ē ut aumr. Nam si quis uidēs l' malus
xam. necessarē q̄rimus relenamur natāli pcare
ouctus. bonum fec. bona sint uoluntas q̄
illud fecit. Hic ponit q̄dam capitula anīb; que
post hec mueligari oportet retractaūt ñ
qualūr mtelligend' sit qđ q̄ pue dictis
aut aūg. mlt. de ūa religione. quo sensu dr
Vsq ado unquid pec uoluntas, rec mfirmant.
rium malū ē. ut nullo th sit pec. si ñ sit uolū
tarium. h' dicti rone aūg apiens in libro rec
tationum dicens. Por uidi falsa h' diffinitio
h' si diligenē discutiat' mtuebit' ē uerissima.
Pec quippe illo cogitandum ē qđ uñ ñ pecm
est. ñ qđ est q pena pcti. Pec p̄mū hominis qđ
fuit pec. rea pecti. h' ñ pena. Quamus nulla q̄
ñ uoluntaria pecta ñ in nūo diu. qđ l' anteced
ntis l' actualis ppetimur. ñ omnia th p̄mūt sine
uoluntate omnia. quis nulle qui peccat ignorāt
uoluntate utiq facit qđ cum faciendum non sit
putat ee faciendum. nulle qui accipit ecme adū
terū spūm carne. ñ ea q̄ utr facit accipiat quod
uolens. nec eo ñ facit qđ utr. h' si unusq accipit
ecme sentit uolens. nec eo non facit nisi quod
utr. Er illo qđ in p̄mis ē originale pec ger p
mā hominis uoluntate mala. rectum ē. sicut
utiq falsum ē qđ dr. usq adō pec uoluntas
un ē. nec esse quatūr illo accipiendo sit. s. l' de pri
mo pecto hominis. l' de omnib; grauib; pectis mor
tuis. si q̄rimus uter q̄dam dicant ñ uoluntaria
q. s. pigneratam l' p̄ustrmatā fuisse. eadē
ñ ea rone p̄mūt dici uoluntaria. qu sine uolū
tate non cōmittūt. Illud mtelligentia
p̄quirenda ē. qđ in libro de duabs animab; edi
dit mens. sicut quam ñ in uoluntate pec ē. qđ
ñ utiq recte. plane decimat dicens. Por puta
ri falsa ee illa sententia qua dr. nullū nusquam
ñ in uoluntate ee pec. c aplē dicat qđ nolo hoc
facere. ro th pec qđ nullam ē mihi uoluntate illd
pcepit mtelligendum ē. qđ utilia damnamus
secuta ē. i. p̄mum hominis pec. In eo q̄ libro
de duabs animabs aliud tractat oblicatione dig
num. Aut enim sic in uoluntate peccat. Jam
q nolumus diffinimur dies. voluntas; ai mo
ri cogeme nullo ad aliquid. l' ñ adimplendū
l' adipiscendum. h' dicti cām apiens mtelligē
nam pandens. nullo reflectionis. aut h' ppta
victum ē. ut hac diffinitione uolens. a uolēte
discernēt. sic ad illos referet mtemo. q̄ pacti
so fecim ougnē mali. nullo cogente peccando
nulla uoluntate q. sic accipit. ora p̄ceptum fece
rum. ille rempturus suasit. ut h' faceret. ñ cor
gut. Jam qui nesciens peccant. ñ ingruente
nolens peccasse dici pot. Quidam. ripe quod nes
ciens fec. uolens tñ fec. Jta nec tale peccatum
ñ uoluntate ee potuit. h' uoluntas fec ibi fu
it. ñ uoluntas pcti. qđ tñ fecim fuit pec. hoc si
fecim ē. qđ h' ñ debuit. Quis q̄l autem sciens
peccare. si pot cogeri ad pec. ñ pecto resistere.
nec tñ facit utiq nolens peccat. q̄ qui potest
resistere ñ cogit' ecte. Qua ppt pec ñ uoluntate
ee ñ posse nec illimi ē. Er hic liquet qualiter
supiora accipienda sint. Q. d' mala uoluntas ē
Si aut omne pec mortale uolun
tarium ē. ē uoluntas mala pec sit mortale. stat ipam ee uoluntatē pec. pecto.
Quid enī ut aut aūg. nam uoluntate quam
ipa uoluntas sua ē. Voluntas utiq mala rec
te uoluntatē dr pec. qđ in uoluntate sistit.
Voluntas quippe ut aut aūg in eo ē. ē p̄ma cau
sa peccandi. aut nullū pec ē. p̄ma causa pec
candi. ñ ē cui recte imputet' pec nisi peccan
si. Non g ē cui recte imput' nisi uoluntas. h' aut
de pecto actuali. mortali. mtelligendum ē. ne
qđ his uīb; aliud uolunt ostendere aūg. ut ipe aut
mtractationib; ñ qđ uoluntas ē. qua peccat. i
recte uiuit. In uoluntas. actio mala in eo ho
Cum aut uoluntas mutabilia eam rem sint
mala. operatio pecm unum pecm ut plura
sint. queri solet utr in eo homine. circa eam
rem h' duo unū sint pec. l' culpa. Ut siquis no
luntate furandi uoluntatē huius malam q̄ pec
ē. actum malū. q̄ me pec ē. h' aut duo culpa

Quid aliud capitulum.

Quō. Retractatio.

Non semper uoluntas scā qđ pecm ē uoluntas pecti. ē. qđ multi qđ qđ pecm ē. nec tñ pecm.

Quō in li. de libo ar.

Aug.

Quō. Retractatio gemina mtis pcēmnationē.

Aug.

Aliud capitulum. Aug. Retractatio.

Prumū capitulum.

Quom aut dr poly grece nomē hoc sonet. Prima q̄ q̄ q̄dq̄ voluntas impetus mōtale et operis malū. luctus sunt duo no tñ
duo pecta sed unū et una transgressio legis alio precepto actu melior et alius actu quo tūr phibame sunt et duo pariūt
dilectio operatione. q̄ no ē n' una caritas magis tamē pertinēs ad spē optinere. q̄ sine ea. Sedd q̄ pecm dr fieri actu
melior uel optimi manet actu et reatu sed tñ fuit actu manet reatu. tñ pecm no ē malus actu pecti signale qui cessa
te et reatu et in mtendo pp̄ q̄ transiuit actu manet reatu. Sz q̄ reatu accipiem in sententia culpa. p pena et
obligatione pone tempalis uel eterne rea. q mōtale obligat nos pene eterne. venialia pene tpali et hec. Duo genera
pecti. sc. mortale et venale. Sz q̄ ad augustinū ē illud q̄ digne actu facto et damnatione. q̄ q̄ mōr
pecandi. uale sumit. Nam sm augustinū ame pecm mōtale dr uel cupiditate male intendente uel cupiditate
male humante. Sm aut q̄ peccat aut cupiendo aut lacundo aut operando et aliqm addit. greg mag. sc. fruendo
peccat. Sedd h' amplius addit et optimo et in sensum. q̄ q̄ pecm dr pecm et delictū. sed dr delictū dereliquere
bono peccato aut facto malo. vel delictū dr q̄ fit ignorant. pecm vero q̄ sciens. Licet mdifferenter unusq q̄ alios appellet
Sz q̄ vera capitalia. sc. septem. sc. superbia. inuidia. ira. tristicia. auaricia. gula. et luxuria. q̄ omnia
capitalia q. op. ab amid mala. atq; ex. sed prima q̄ q̄ superbia. q̄ amid. h' operationes. amid mala struxit. op. sicut
q̄ tur. sed sm beti gregoriū prima. q̄ quando q̄ sibi ipi attribuit. Sedd tñ credit addit. et docet. sed tñ q̄ singu
lis. Sz ad. sc. actum. dicit q̄ non. sc. spiritu ad actus desperatos. ut. plg. vidit. Mona q̄ in eo amid. mala petri. c. superbia. aut
cupiditate. et no. tñ. op. malos. c. cupiditas. p. thessalonicenses. Sedd. utrisq; cor. unū. c. sc. fuit. distinctio. p. quibus. singuli. corp
no. singuli. gracie. alii. c. gong. petri. q̄ in cordia. op. superbia. et mīs. operositate. no. deprendere. dicit. q̄ in. gong. fuit. sup
bi. et. ñ. op. superbia. fuit. cupidi

Oppo & illoꝰ cum unū dicꝫ peccꝫ. Resp̃o.

Resp̃o.

Resp̃o.

duo.

Resp̃o ad primū de immutabili.

Quando sit mortale peccm.

Quando sit veniale.

Prima differentia.

Secūda differentia.

Tertia.

ſumꝰ ſ. uoluntaſ z actio. Si mūdꝫ duāſa ſunt
peccā. an unum? Quidam dicꝫ unum eē peccm.
dm̄ ū duāſa peccā eē dicunt. Quia cum ſit h
—ono eē duāſa. aut duāſa duo peccā dicꝫ. aut
—ono duāſa nō peccā. Quibꝰ alii respondent hec
—ono duāſa eē nō peccā. Non enī peccā ſunt ſi peccē
mittꝫ. q. una p̄uaricō v̄ inobedientia. mutꝫ ad
mittꝫ. ſiue qñ uult ſiue qñ agit. z unꝰ est ibi
promptꝰ. ſi minor cum uoluntate ſolum peccē
omittꝫ. maior ū cum uoluntate. nō opꝫ addi
tum. nō maꝫ fit peccm. ū p̄ma cū uoluntaſ opi
manparatur. Alia contra eosdem oppoſitio.
Sed adhuc eisdem obiicitur ſi unū nō illa
duo peccā ſunt. cum q̄ uoluntate malꝰ p̄
cepta. deni opꝫ paratus nō p aliquo reꝫ ē. nisi p
quo aū opꝫ reus erat. cum adhuc in ſola uolū
tate peccē ſistebat. Nullus enim reꝫ ē eēne mor
taſ nisi p peccm. Si peccm aliud nō ē admiſſum actu
one quam p̄ius admiſſum erat uoluntate. ſō
ꝯ p aliquo alio iste fit dampnabilꝫ actu pec
cando quam aū fuāt. cum ſola uoluntate de
linquebat. Adhoc nō illi respondent di
centes. q̄ peccm quod cū illum fuerem reum
ſtatum. z q̄muis ei uoluntaſ z actio unū ſint peccm
p alio nō reus factus ē actu peccando. q̄n prꝰ
erat ſola uoluntate delinquendo. q. p actu q̄
elb aliud. quam uoluntaſ uelit nō aliud peccm.
Tem z adhuc q̄ntū instant Alia adhuc eosdem
dicentes. ideo hec duo duāſa eē peccā. obiectio.
q. duāſa legis mandatoꝝ p̄uaricōnes ſunt.
Alio enī mandato legis ꝓhibet actio furti. ſ.
nō furabiſ alio uoluntaſ furandi. ſ. nō accipiē
rem. p. unū. cum autē h duo duāſa man
data ſint quibꝰ illa duo ꝓhibent. p. uter illa
duo duāſa eē p̄uaricōnes duāſa q̄ peccā. Ad q̄
nō illi dicunt duāſa quod eē mandata. quibꝰ il
la duo distincte ꝓhibentur. Vñ aliud docet. ſi
gnorum. Verumptñ in illꝫ nō obſeruaſ. una p̄
uaricō nō mereꝫ unum q̄ peccm arguitur.
licet duo duāſa illꝫ ꝓhibeantur. Sic ecōtra
duo ſunt mandata caritaſ quibꝰ duo p̄cepi
mur diligi. una ſi in eis nos cōiūdat caritaſ.
Preterea queri ſolet cum Si peccm ab aliq̄ admiſ
ab aliquo ꝓpetrato uolun ſum ſo ſit duāſ
tate peccō. uoluntaſ id agendi penitet.

racio finierit nō dum nī ita habita penitentia
unꝰ illoꝰ peccī usq̄ q̄ penitear sit in eo q̄ nō eē in
—oeē q. uoluntaſ illa q̄ prius fuit nō ē neq; actio q.
nō illo uultꝰ agit. q̄ anue uoluit z egit. Sꝫ nō
ē ignorandum peccm duoꝝ ſimꝫ dici eē manēs
transire. ſ. actu z reatu. Actu ē in aliquo dum
ip̄m qō peccm ē ut actio v̄ uoluntaſ in peccante ē.
Reatu nō cum p eo siue fuerit siue adhuc mēs
hominis polluta ē z corrupta. unde q̄ homo ſup
plicio obligat̄ ꝓpetuo. ſic etiam in aliquo
peccm actu p̄ce originale quum sit in reatu. ſi ē rea
tu mortali. p̄quam fuit actu. Quibꝰ ſimꝫ dimit
tit aut unicuique mutipliꝫ ſuper reatus.
accepti. ſ. p culpa. p pena. p obligatione pe
ne q̄ad v eēne. Si enim mortale ē obligat nos
pene eēne. si uenale obligat nos pene q̄ad duo
enī sunt peccoꝝ gra mortalium. ſ. z uenialium. q̄
tale ē p qō homo morte eēnam mereꝫ. Crimen enī
ut aut. ē qđ ē dignum accusatione z damp
natione. venale autem qō hominē usq; ad rea
tum ꝓpetue mortis nō fuat. Verumptñ penā me
reꝫ t̄ale indulgentia. Deinde peccoꝝ q̄ntū
Modi aut peccoꝝ uariaſ plurimi assignantur.
Inuenta hī distinctionem in qua dī. duobꝰ mo
dis peccm cōmittꝫ. ſ. cupiditate. z timore. Vtrāq; tm
—ore ſi illum locum p̄ſ. Inuenta ignis z ſulphur.
his enim duobꝰ dicē omnia peccā mortalia ſelu
—ia. z mensa ea dicē q̄ ex cupiditate male mem
—bre omnia. ſ. ſuperbia ū que gignunt male
humiliante q̄ uenium. q̄ ē qui quil cup̄ non
capienda t̄net nō emenda. Alibi ū dī siem
peccm ibi ihs. ſ. cogitatio. ubo. ope. vñ ieꝝ ſi
ezechielem. ta gra delicta sunt quibꝰ humana
mī ſubiacet gen. aut enim cogitone. aut ſer
mone. aut ope peccant. hīs aliqñ z quarto ad
—dit modꝰ. ſ. ſuetudinis q̄ in quatriduano
lazaro ſignatum ē. Dī q̄ homo peccare mādi
tur. z ipse primum. In dīm enim de dō male fe
cit. ut hēnt. t̄ q dī sunt uituperare ꝓximum. in
—digne participando sacramm̄is. t̄ qui nōn de
peccando ꝓpetuo delectat. In primū peccat
eum primū in iuste ledit. ſibi uero. cum sibi
non alii noceat. Quo differant delectū z peccm.
Quariam q̄ appellone hīt. Dī. enim peccm z de
lectum. z delectum forte ſit aut aliꝰ

dñi.

qñmbꝫ leuniꝰ. Declinare a bono pcm̃ ē. facē malum. pcm̃ ē. Aliud ē enim declinare a bono. aliud ē facē malū. pcm̃ ḡ ē ꝑpetratio mali. Delictum. deserto bono qđ̄. ꝙ nom̃ ostendō. Qđ enī aliud sonat delictum nisi dēlictum. ꝙ quid dēlinquid qui deliquo i bonum. vt delictum ē qđ̄ ignorant̄ fit. pcm̃ qđ̄ secundm̃ communē. intellectum nīa ꝙ pcm̃ nomīe delicti. ꝙ delictum nomine pcī appellant.

66.

Pcta sequendum ē. vii. ēe. vii. mala ꝑncipa lia capitalia. ꝙ ꝑncipalia aut̄ ꝺ̄ꝺ̄ sup̄bia. Inuidia. ira. tristicia. auaricia. gula. luxuria. quā aut̄ ꝺ̄ Crisostom. sigrata fuit in. vii. ꝑncipalia. quia cum ꝓmissionis ifirmi ꝓmissam renebant. De hijs quasi. vii. fontibꝫ emante malū. Ex sup̄bia nī omnia mala

De sup̄bia que ꝺ̄ oriuntur. ꝙ radix omnīm malorum.

66. ira. tristicia. qua dicit. Initium omnis pcī ē sup̄bia. qđ̄ ē aīa ꝺ̄ ꝑcedente. cui. nil. fuit spēciale ꝺ̄ aīa. Prima ē. eam bonum qđ̄ hīt quis sibi tribuit. Sacra. cum ereditur a ꝺ̄ ē datum. ꝙ nī ꝓfuit nī. ter. ra. eam se iactat hīe qđ̄ non hīt. Luxuria. cum cēt̄ defectus singl̄. multi. nōi. Merito ḡ radix omnīm malorum dicit̄ sup̄bia. Hic autem nōi obmirari qđ̄ apl̄e aīt. Radix omnīm malorum ē auaricia. ḡ sup̄bia. Quoniā ḡ sup̄bia radix ē. i. principiū omnis pcī.

De. vii. sup̄bie spēbus

Qđ cupiditas radix ē oīum malorum.

Sed nīa ꝙ recte dictum nīa ꝙ radix dicat̄ ē. intelligi. Si quia peccor. omnia mala singlorum. ꝙ singla generum intellectione includi intelligimus. cupiditas. Nullum ꝗppe genus pcī ē. qđ̄ medium ex sup̄bia nō ꝓueniat. Nullum. i. qđ̄ ex cupiditate aliqui nō descendat. Dicit enī nō nulli hominū. ꝙ ex cupiditate fuimus sup̄bi. ꝙ aliqui ex sup̄bia fuit cupidi. Est enim ira aīi. homo qui nō ē contra me. Nō ꝓcul dubio ꝓcedit. ꝙ ex cupiditate. Et ē aliquis qui nō amaret ꝓcellē. nisi putaret ꝓ hoc maiorē sibi

ira.

nam hīe. Sed ḡ ꝓcellē. laborat. ꝙ dicit. Nam sup̄bia hīe a me. hinc initiatur sup̄bia. i. amor excellentie ꝓcupiditate. Patet ḡ qđ̄ ex sup̄bia oritur aliqñ cupiditas. i. ex cupiditate aliqñ oritur sup̄bia. Et ideo ꝛ̄ recte dī. qđ̄ sup̄bia radix omnīm malorum. De

Est ꝓ̄ta qđ̄dam pcī. pcm̃ in sp̄m sc̄m qđ̄ grē. ceteris grauius. ab hoc dicit̄ etiam pcm̃ immabile. qđ̄ dicit̄ pcm̃ in sp̄m sc̄m. ad mortem. ꝛ̄ q̄n cuilibet vnī aut. Qui peccauit in sp̄m sc̄m. nō remittet̄ ei neq; hic. neq; in futuro. Et ihs m. ꝓ̄ta canonica. Est pcm̃ ad mortē. nō ꝓ eo dico ut quis oret. Quia enim peccat i ꝑ̄em remittet ei. i. qui peccat in filium remittet̄ ei. Qui aut̄ blasphemauit in sp̄m s. nō remittet̄ ei neq; hic. neq; in futuro. Sed qr̄ quid sit illud pcm̃ in sp̄m s. et ad mortem. Quidam dixit illud esse pcm̃ desperationis. et obstinationis. Obstinatio ē indurate malicie mentis. ꝙ ꝑ̄ma. ꝙ q̄n sit homo impenitens. Desperatio est. qua quis penitus diffidit de dei bonitate. estimans suam malitiam diuine bonitatis magnitudinē excedere. Sic chaym qui dixit. Maior ē iniq̄tas mea q̄m ut uenia mereat. Vtrūq; illud dicit pcm̃ in sp̄m s. qr̄ spūs s. amor ē patris. et filii. et benignitas q̄ se inuicē. et nos diligunt. que tanta ē. cui simile nō ē. Recte ḡ in sp̄m sc̄m dimittere dicunt. qui suam malitiā dei bonitate nō sperare putant. Nō permittā nō assimilem. et qui unīq̄q; tam ꝑnaci mente inhient. ut eis minīm relinq̄re ꝓponat. et ad bonitatē spūs s. nullatenus redire. patiant dī abhomines. et de misericordia sua desperent. qđ̄ placet malicia ꝙ̄ se sic ꝓcul bonitatis. sue immensa ꝑnacia et ꝑsumptione peccant. animaduersi dīm nō ē nisi. Illi desperatione dīm nō boni germinat. volentes in hoc ꝛ̄bili exemplo unīq̄q; mari patrum dum ne i dulgentie. q̄ se recipiant fluctuantes. atq; ꝑ̄a desperatione addunt pcīa pcīs dicentes. Miam nullam ē. et sup̄ peccatores nocua damnatio debetur. Sed qđ̄ utr̄ obstinatio et desperatio sit pcm̃ in sp̄m sc̄m. Nisi malicia obdurate omnis q; desperatio sit pcm̃ in sp̄m s. Quidā dicunt oēm obstinationē et desperationē pcm̃ ē in sp̄m s. Qđ̄ si ē aliqui illud pcm̃ remittet̄. q; multi et obstinatissimi et desperatissimi. i. nunq̄ ut aliq̄ aut sibi illud ꝛ̄ ꝓ̄ta dñs de ꝗbꝫ dam gen⁹ pcī grauius ꝙ dicit pcm̃ in sp̄m sc̄m et pcm̃ admotē. Sed ꝙ dicit pcm̃ in sp̄m sc̄m ē pcm̃ obstinatie et desperatie est aut obstinatio i. durate mentis in malicia ꝑnacia pena. Sic hyams impenitens. Desperatio nō ē. ꝙ quis penitus diffidit dei bonitatem. ꝙ ē amor sp̄us s. ꝙ ē amor filij. ꝙ ē benignitas ꝑ ꝙ se inuicē diligunt et nos. Sed obstinatus facile cū amore. desperatus cū benignitate. Sicut ꝙ ꝑ quid dicit. amici. obstinatio. et desperatio. ꝛ̄ pcm̃ in sp̄m sc̄m et sp̄m ipse. Istud pcm̃ dicit nō remittet̄ qđ̄ nō committat̄ q; multi obstinatissimi committūt sp̄m aut. Sed ꝑ vnū aut ꝑuos aut difficulter dimittit. ꝙ ꝓ ꝙ alij. Sicut nō amici. obstinatio. et desperatio. ꝛ̄ pcm̃ in sp̄m sc̄m et dicit. et sic dī. pcm̃ dū nō remittet̄. ꝙ ꝓ ꝙ obstinatio. ꝙ ꝓ ꝙ pcm̃ ex infirmitate dicit̄ pcm̃ infirmi cui potentia attribuit. pcm̃ ex ignorantia dicit̄ filiū cui sapiē. ex abstractione. et ꝙ ex facili adipiscitur venia. Sed nō ꝙ pcm̃ ex malitia ꝛ̄ nacie bitatis agnite ꝙ ex ea stud cū bonitatem ꝙ agnitum. Sed nō ꝙ pcm̃ ex infirmitate. Sed pcm̃ sup̄bie. et ex malitia diuerse sic ostenso. Sed pcm̃ ꝑ̄a. ꝙ sic distincta. et nōnd ꝙ lucet magis in lra nō facit mentio. nisi de quatuor. Scelus pcī in sp̄m sc̄m. a magistris tm̃ sit. Sep ponitur sic. desperatus ꝑ simplē obstinatio. similis ꝑ̄ma. ꝑ magna. malitia agnite. Studentia sine gre. cui electre. et certa malicia. ꝛ̄ dimittit.

Quid sit illud pcm̃. Quorūdam op pinio.

Quedā de ꝗbꝫ dam nim.

phi. Comitcam mpfundū martir. r eos qui erant
desperatissimi. Et ibi. Q̄ unt istaliū sic frustra
punit. r obstinatos facit aliqz de ecclesi. talium
nullo ibi ī eundē ostendit ubi aut. Q̄ ut educ
unctos unfr. simulti eos q̄ graspant. qui habi
tant in sepulcris. secūm illos peccē illō irremis
sibile ñ quin aliqū remittat q̄ qui ex tanto
ac difficultatum dimittit. Non enī solum cristal
lus ū uehemēs spe impetu. Alū ū tradunt ñ quā
uber obstinationē r desperationē appellari per
eatum ī spm. s. q̄ illam tñ q̄m contra impe
nitentia. qui ī impenitentiā dicunt peccē in spm
. s. qz aliō dicē impenitē ē peccē in spm. s. Sz cum
sic obstinat ē aliquis ut non penitat. penitere
risam oportet. an aliud obstinatio. aliud im
penitentia sit in eo peccē. an idem q̄ dubit ūnf
cōmittim. Secūm illos peccē illō dr irremissibi
le eo qō nunq̄m dimittat. vñ aliō ī dicit. qō
q̄ solum peccē ultimā mori non pōt. nec y qō ca
tur peccans digne penitē ñ pōt. ñō recte solus
dicit. ut ñ pec ouet quis. qz qui sic peccat oīo
mb; ecclie hic finitō unitari ñ pōt. hūi cor
induratum tanq̄m lapis. sic de diabolo legit
p hanc unitatem q. ualde mali sunt. nisi ecclie
unitari nō p sunt. Q̄ aliō accipit peccē in spm scīm.

Est ī alia huic peccō assignatio. q̄ enim peccm
aliō dimittens in q̄ dēter mone dñi ī monte
ait. Peccē admittē ē cum p agnitionē dī. p gram
x̄ oppugnat aliquis fr̄ in tatem. r adulsus ip am
gr̄am. qua reconciliat ē do. inde mte facibus
agnitur. qd̄ forsitan ē peccare in spm. s. qō pec
catum dr ñ remitti. ñ q. ñ sit ignoscendū pec
cātī si penit. q. tanta labes ē illi peccī ut de
pendi humiliatem subire ñ plit. ī si peccm su
um mala sua agnoscē. r enumerare cogantur.
Vt nidas cum durit. peccm facilius desperat cu
ē ire ad laqum. q̄m humiliare uenam peccē.
qō ppr magnitudinē peccī. tam gr dampna
tione peccm tales hīe credendum ē. Ecce que
dam assignatio peccī. in spm. s. r admittem
hic ponā ē qua illō peccē esse tradit oppugnato
fr̄inam p agnitionem. r indemnia gr̄e post re
conciliationem. qō spes quedam obstinationis
intelligi pōt. illam ri dimissionē aug in lib
retr. rememinam. aliquid adiciendū ibi fore

nec asserendo se dixisse apr. ma dicens. Qō quō
ñ affirmam qm̄ hī putare me dix. Sz tñ addē
dum sunt si in hac sec̄la nūl pūsitate time
re hanc unam. qm̄ de q̄mq; pessimo ī hac
una asserere. ñ ē desperandum. Nec p illo imp
dendē ī oratē de quo non desperē. his ūbis insi
nuat peccē p missa dimissione desperatē so
lum debe dici ad mortē. r in spm. s. ē ñ hīe co
mittē permittē. Nec de aliquo peccore in hac una
ē desperandum. r iō p omni ē orandū. vñ illō io
his. Non p eo dico ut quis oret sic accipiendū
ut. r p aliq peccante ad mortē r in spm. s.
p̄sim fiuerit hanc unam ñ oret. Dum aut
in hac una ē. nec peccē illi iudicare. nec de il
lo desperare. sz p illo orare debem. vñ aliō de ūb
dīm. de impenitentia q̄ē blasphemia in spm. s.
sic ait. Ista impenitentia r eor impenitentī q̄m
dm q̄ sp in hac carne uiuut. ī pōt iudicari
de nullo enī desperand ē. quā diu patia dī ad
penitē adducat. Pagin ē hodie in dōs in hdē
ē hodie. Hereticē ē hodie. sermanē ē hodie. qd
si erit amplectat catholicam pacem. r sequat
catholicam unitatē. Quid si isti q̄s m̄q; eccl
gie errores notas. r tanquam desperatissimos
damnabat anteqūm finiatur ista una agnitio
penitentiam. r inimicum iam unitatis in futuro
habere q̄ amare xp̄s iudicat. q. q̄m. ex his ostēdi
tur. p singulis peccatoribus in hac una tē oandū
nec de aliquo ē diffidendum. q. nim pōt dū
in hac unitate est. Q. una non pōt seri de aliq
uno peccante ad mortē r in spm. s. nisi ē ab
hac una discesserit. ut. sicut forte aliqm p spm
. s. mirabiliter reuelatum sum. Et p dictū aliq
uem capi. pōt. quo in accipiat peccē in spm. s. f.
inimicitia gr̄e. fr̄inatem in penitē oppugnāt
q̄ unq̄ obstinatio ē inde. r omnis impenitē
tis obstinatio atq̄ desperatio. Notandū ūl ē qō ñ
oēs qui ñ penitent impenitēs dici pōt. q. impe
nitentia p obstinatio ē et ut quidam uolūt.
etiā desperatio. Alia assignatio peccati in spm scīm.

De hoc q̄ peccō in spm. s. aubus in lo. de spō
sco differens dilationem assignationē tradit
dicens. Cur dul dicit. Q. in blasphemauit ī filiū
hominis. remittet. q. aut blasphemauit in spm
scm. nec hic nec in fu. re. ei. diligenter adiun-

Numquid alia ē offensio filii alia spē se sic tū
ma dignitas sit una ūnia. Si siquis spē decepē
humanā femina aliquid sentit de xpi carne
qm digni ē. hr culpam. Non ē ni grecus a ne
ma. Siquis ū sēi spē dignitatē manifestarem. po
restatē abneget semp̄nā nisi per ū in spū dei
eici demonia. si ubeelzebub non poti ibi gre
cus ē ueme ubi sacrilegū plenitudo ē. Sanc
apte hic explicat qd sit pecā in spm. s. dō alti
ans descriptionē egrie uidi. qua illud pecā
ōr ee iudeorum grē oppugnans sēm tatē. Qui
eni p ignorōnē unam sēi spē unitatē negat. eiq
opa dicit ee belzebub. potestatem bonitatis
dei mundē ñ dubitat. Sīon magis destructio illa ū
bonis sic accipienda ē. qi tum plonat diuise sunt
offense. si ibi gia peccatoz destructa sunt. Pec
catum eni in prem id intelligit. qd sit p̄fidi
tatē. qi pfidi sēptura frequenter attribuit pote
tatem. Peccatum qd sit pignorantia. qi sapi
entia filio attribuit. Terentium exponit ē. Ac g pec
cant p̄fidi tatē. et pignorantiam facile ue
niam adipiscūt. Si ñ ille qui peccat in spm. s. C
aut una sit potentia. sapientia. bonitas trin.
qui pri potentia filio sapientia. spūi sco bonitas.
Septus assignet supi dictum ē. De potentia pec
Post predicta dō occurrit. Verum peccandi po
tentia sit nobis adō. et anobis. Putant diabolo an
quidam potentiam recte agendi nobis ee dō.
adō. potentiam ū peccandi non adō. si anobis
et adiabolo ee. sic mala uoluntas nō adō nobis
ē. si anobis et diabolo. bona aut adō ūn nobis est.
Bone namq uoluntatis regitiuus immu
nis homo ex se xpō nasci si dignus fuerit. ut
bui in eo dō euidenter ostendit. q nec diabolus
nec aliquis angelox ei ex quo in hanc caligine
s detrusi bonam potuit et potuit resumere uolū
tatem. Quia si pfidie fuerit humana na
tūi pōm adō datūsa bonitatē pdere uoluntatis
ex se pparatus eam hr potuisti multo pfidi
hoc natura hret anglica q quorum grauiorem
rem excepit pondere. Simo magis hac ee pdita fa
cultate. sīon g hō et angls a se uoluntatē bonā
hre poī si malam. Simulter et de potentia me
mor. pfidi memini me uoluisse de potentia bo

Primo qrūdam qd sit ad
pec. si fatis
p simile:
Aug in li. de
fide ad petr.
Ho ad pbandū
qd bona uolū
tas non sit ho
mini nisi ex
eo.
nē.

m malis differremus qd illa sit adō ñ nisi. Aug
Sed pbis sacre testimoniis contrarium asserunt
manifestū monstrat. potentiam peccandi
qd potestas malis adō ē. aquo ē omnis ee adō.
potestas. Aut enim aplōsion ē potestas nisi adō.
qd ñ de potestate bona ñi si mala intelligi
oportet. Cum plato unusquisq dicat. ñ bñ est in me
potestatem ū datum ee et de sup. Malicia nē Aug sr ptim.
pe hominū ut aut aug cupiditatem nocendi lyr. v.
p se hr. potestatem aut si ille ñ dat. non hō tō
q diabolus autem sin aliquid tollet iob. dicē
bat dño. Mitte manū tuam. et da potestatem
q ī nocendi potestas ñ ē ñ adō. Nē sapia aut.
Q me regis reguant. et tyrānī p me teneant ira
rū iob. de dño aut. Q in facit regnare ypocri
tā pūsantē ppli. et de ppō ait dicit ds. de
ois eis rege mea mea. Nocendi eni uolūtas p Aug sr bene
ee ab homis aīo. Potestas aut ñ ē ñ adō. si fm.
abdam apta q in ñā. Sam p potestatem diabo
lo data multos ds suos. De ij ī ōb ignorātib
aut tumoris elatio ñ potestatis odo meremur 66.
ē. Potentiam ds tribuit. elationem ūo potentie
malicia nre nūs nocuit. Tollam g qd de nro
ē. qui potentia tra. si actio prava damnat.
his auctoritatib aliisq plūmis euidēter ostendit
qd ñ ee potestas bona et mala. cuiq; ñ adō. eq. Aug.
si ne latear equitas. An aliqui resistendum sit
ne ordinatiōi ad utilitatem fidelium. potestati.
Dictum ē eni sup qd potestas peccandi et
nocendi ñ ē hominū et diabolo mihi adō. Aplē
aut dicē. Q dō qui potestati resistit dei ordinatiō
ni resistit. Cum g diabolo sit potestas mali.
oris ordinatio ne eius potestati ñ ee resistendū
nullis. Si sciendū ē. aplm ibi loqui de secularī pote
state. s. regē. et principe. et hmōi. quibus ñ ē resisten
dum nihil que nisi ber ds ei exhibi. s. mīa tribuūt
et hmōi. Si uero principes aliquis et diabolus ali Q aliqui resi
quid nitent et suadent contra dm. tunc resi stendum ē potes
stendum ē. vñ aug de ciuitate qui sit resisten tati. Aug.
dum potestati in libro de natura boni ait. Si nullo
nibeat potestas qd nō debeas facere hinc sane o
rempne potestatem. mendo potestatē mala
re. ipos humanarū rerum gra adiuuat. Si q
nullerit curare. minime faciendū ē si extra pon
sulem uibeat. Ruit sic siquid ipe p consuli ni

post predicta dō ex grauet ita q ex hoc ma q p fm aliquas potentia ree agendi ē an nobis adō / potentia
ō peccandi nō ē adō sed anobis ut adūs sciat mala uoluntas nō adō nob ē sed anobis uel aduas bona aut fm
alias adō et 2a q. q. eudent ps cas ostendit q nō ē ptas bam uel mali aliq adō et q. et p. relatare eqtas
3a q. dicit qn aplus dicit ro. 13. q qui ptati resistit dei ordinatiōi resistit. Aliquē de sentiad ptate sēs regē,
meipe et hmōi quibus nō ē resistendū nisi ps que deo iubet eis exhibēi sēs mētuēt et quasi ea q. q ptati dua
el homiē tue resistamq eid alioq ran dari suggesserint nisi dei ordinatiōi nō resistimq sed obtemperamq dic ei
aq proprie ut in malis nulle ptati obediamq

ps pmā dr. xx. nisi ptas ē adō sciat adptandū ps ipsū ut ipsi pcepti et obediēt

beat. ⁊ aliud nubeat nupturo.
Siquid dubitat illo ⁊ tempto
alii esse seruiendo. Q. si aliud im
puturo. aliud ds nubeat. ⁊ tempto
illo obtempando ē do. Poterit an
g̃ diaboli. ⁊ hominis cē resista
nti ē aliquid contra dm suggesse
re. nisi q̃ di ordinatoni nō resisti
mus. ⁊ obtempam⁹. Sic em̄ ds p̃ce
pit ut in mal' nullus poterit an
obediam⁹. Explicit liꝫ secundus
incipiunt capitula tertii libri.

Quare filius carnē assumpsit
nō pater ⁊ spūs sanctus.
Terti⁹ p̃ ⁊ spc̃s. ponit ī carnari.
An filius q̃m carnem accep. aliqd
fecit qđ nō pater ut' spc̃s fcs.
Quare totam humanā naturā ac
cepit. ⁊ quid noīe nat̄e intelligi.
Ē unde ubi ⁊ carnē mediante aīa.
Quod simul assumpsit carnē ⁊ a
niam̄ ubium nec caro prius est
accepta quam est assumpta.
Ē carne assūpta: quat' an fuerit.
Quod nullū ē sīl peccō ḥ̄ accepta ugit.
Quare ē nō fuit Abraham decima
ꝰ sicut Leui.
Quare caro xp̃i nō dicta ē peccatrix
sed humus.
Quare spūs scō tribuatur incar
nato. cum tot op̄a trinitatis.
Q. ē dictū ē accepit. ⁊ nat̄ de spū scō.
Quare apt̄ dicit xp̃m factum quē
nos suscipimus natum.
Si ꝑsona ut' natā ꝑsonam. ⁊ nat̄
am assūpsit. ⁊ si natura dei sit
incarnata.
An dumana natā debeat dici caro fcā.
Q. ē nō accep. ꝑsonā hoīs ē assūpsit ho
minē ut q̃dam ꝓbare uolunt.
Ē intelligēda hec locutionis ds
ē homo. ds fcs est homo. ⁊c. tre
sententiaꝫ ponit.
Prima ē eoꝝ q̃ dicunt unicā natu
one hoīem q̃dam grammati

carne assumpsit. nullū hominē sāc
ē dm. ⁊ dm nullū hominē sanctoꝝ
uel q̃libet ē asserunt ponit.
Secūda ē eoꝝ q̃ dicunt. hominē illū
gr̄is subis ⁊ gr̄ adiabz nat̄is
constare. ubiunc suscepit humanē
psonam. aīa incarnatōnē simpli
cem nūḟm incarnatōne cōposita
⁊ autoritatē uel q̃libz se munuunt ꝓ
ponit.
Tercia ē eoꝝ q̃ solum ꝑfm gr̄ nat̄
cōpositam negant. ḥ ⁊ aliquē ho
minē. ⁊ aliquā subam ubi gr̄ am
ma ⁊ carnē cōpositam distinctē
tio illa dū. s. aīam ⁊ carnē ver
bo unitā dicunt. unū gr̄ illi aliq
subā. ⁊ psona componere. ḥ illud duob⁹ uelut mdiuno. ds
uestitū ut mortalibz oculis ap
pareret. qui rōne incarnationis
secūm habitum accepisse.
Unde antecessores induxerunt qui
bus hec sententia roborat.
Quamor ꝑsones habuit distinguit.
Unde que singulis sententiis ad
uisari uidentur ponit.
Ex q̃ sensu dicit. ē ꝑdestinatus.
Quod non debet diabō dnāri.
An duina nat̄a debeat dici nata
ex uirgine.
Ē gentīa nascitur. ⁊ q̃ nat⁹ est.
Ē adoratione exhibenda humanita
ti xp̃i.
An xp̃c sēm qđ hō sit adoptiuꝰ filius.
An ꝑsona ⁊ nat̄a ꝑdestinata sit.
Unū. ⁊ sit cāta ut' factus.
Ē ꝑfidia ⁊ pena arrii.
An homo ille semp fuit.
An ds aliū summere potuit ut' alu
ndo q̃m de gie ade.
Si ihō ille potuit peccare. ⁊ ū ē ds.
Si ds potuit assumie hoīem ī q̃ mihil.
Ē sapia ⁊ gr̄a xp̃i. hominis an
est ꝑficere potuerit.
Si anima xp̃i hui⁹ sapiam ꝑfm

cum ds ⁊ homina sit q̃ ds.
Q. ē ds non dedit illi. anime pore
ne omniū ut sceleratam.
Ē hominis defectibz q̄s assūpsit. ē.
Ē ꝑ passione ⁊ passione immunis ut'
tristicie.
Ē quibūdam captiuit' hylarii ob
seruit. quib⁹ a carne xp̃i dolor et
submoueri uidebat.
Ē ecclesia xp̃i ⁊ ei ea secm eccl.
An in xp̃o fuit necessit. patiendi ⁊
moriendi q̄ē defectus gr̄atis.
Ē statibz hominis ⁊ quid xp̃c de si
gulis acceperit.
Si ois ꝑ eū ⁊ uoluntas impleta fu
Ē uoluntatibz ꝑ secm dual nat̄as.
Ē capitul' q̄dā ambrosii ihila
rii. ubi de dubitone ⁊ timore ꝑ agit.
Si ꝑ meritū ⁊ nob. q̃d ⁊. q̃d nob.
Quod a conceptu unitur xp̃c sibi. idē
quod ꝑ passionem.
Ē eo qđ sēpū ē. donatū illi nomē
q̄ est sup omne. nomē.
Si xp̃c sine omi uitio hūe naturē
unio obtinuit.
Ē causa passionis ⁊ mortis xp̃i.
Quam diabolo ⁊ a peccō redemit
nos xp̃c ꝑ mortem.
Cur deus homo ⁊ mortuus.
Quom a pena nos redemit xp̃c.
Quomodo penā nr̄am portauit.
Si solus ꝑ redemptor ut mediator
oeber dici. Ē mediator.
Sēm q̃m naturā sit mediator.
Quod aho nō potuit hūare.
Quare isto modo potuit.
Quanullitia sit uictus diabolus.
Ē cā ī. dm ⁊ hoīem ⁊ diabolum.
Ē ecclesie ꝑ fēm anda. a. cō. amabil.
ut. ꝑ passio sit op̄ dei ut' mdeꝝ.
Si in xp̃i morte sepata. anima fuit
caro a uerbo.
Qua rōne dr. ē mortuus ⁊ passus.
Si xp̃c mortuus fuit homo.
Si xp̃c ucumq; ē. fit homo.

Q vod xp̃c ubiq; vr. ē. ħ nr̃oñ ur
ror ē hō r ds ħ non rorum.
S ica que dicunt de dō. r de filio di
ꝑtinr dua de homīe illo ul de fi
lio hominis.
S r xp̃o habūr fidem spē r carnis.
Q vid sit fides. Q vor nīs dr fides.
Q vid sit cēle dīm in dīm. r in deo.
D e mrorum q̄tuor nīs q̄ malo r
mo ē. Q vor̃ dicar una fides.
Q vod fides ē de his que nō ridem
ꝑ. r. ꝑa nī mdr. ab eo mquo est.
D e sēpno fides.
Q vare sola fides dr fundamentum.
S r petr̄ hūr fidem passionis q̄m in
ur hominē illū pas.
S r aliqua seruntur q̄ ex nr̄is.
D e fide amīgr. D e fide sīpsorū.
Q ve aī adueniē ēde sustinebar.
D e fide cornelii.
D e eq̄nate fidei spei r caritatis r op.
D e spe quid sit. D e q̄b⁹ sit spes.
Q vo differunt spes r fides.
S i m xp̃o sunt fides r spes.
S i in inferno fidē r spē habuer̄.
D e carnate dī. r ꝑsonis. que m xp̃o
nr nobis est. Q vo sit carnis.
S r eam carnate dilīgī ds r ꝑsonis.
Q r̄ dicunt duo mādata carnis.
D e modo diligendi.
D e implone illi⁹ mandati. diliges
ominꝫ ex toto corde.
Q vod autē mandatū maius est.
Q ve carnis dilīgenda.
S imbecill̄ nr̄ī ꝑsonis dilīgere r nos
ros ⁊c.
Q vod in dilectione ꝑsonis melius dr
dilectio anglor̄. Q vid sit ꝑsona.
Q vibus modis dicitur ꝑsonus.
D e ordine diligendi q̄d ꝑ. q̄d post.
An os homines parr̄ dilīgendi sint.
D e gradibus carnis.
S i melius ē dilīgere inimicos q̄ amicos.
S i caritas semel habita amittatur.
Q vare fides spes. scīa dr euacuari.

r non carnal. ē r ꝑsona sit exparte.
S r eam ē dilīgēdi suadet quē no.
D e carnat deo.
Q vom dō ds dicitur. magis dilīgere
ul minus hunc r illum.
Q o duplr ipsa rēdat ē. dilectio di.
S i quis magis r min⁹ dilīgō ad homo
rempore quam alio.
S i ds ab eno dilīgr reprobos.
D e. mīs. ut rumbs ꝓnepalibs.
U r̄ nus sūnt r angli sunt.
D e ubiq; ear. D e. vn. dom spe scd.
U r̄ sunt unus r sunt anglis.
U r̄ ip̄ sūnt. D e unor distin
one. D e eadē r una. r una.
Q vo differunt castus r seruilis.
Q vod rumor sūtus r mendax dicit
mens sapientis ħ mdūr aut.
Q vom castus rumor ꝓmanet in mī
S rumor pene q̄ sunt ut xp̃o. sunt r
nulus ul nullus.
D e sapīa r scīa quo differant.
In q̄ differat sapīa ab intellectu.
U r̄ intellect⁹ r scīa q̄ ut dona sunt
ami sūt illa q̄ sunt in homo.
D e ingrone unius. q̄ separat.
An eadē unus r pares sūt mādat⁹
Q vom carnate vona ipe pendet.
Q e decem mandatis.
Q vomodo ambulār in duobus.
Q r̄ ydolum nichil ē in mundo dr.
Q r̄ i spū scō ꝑ dr fi remissio peccor.
D e sensu spūali r carnali legis.
D e furto. D e mendacio.
D e ipsa grē mendacior.
D e. vnis speciebus mendacii.
Q vid sit mdacū. Q vid nocu.
Q vod omne mdacū pecc sit
S ne ꝑsit sine nō. r quare.
In q̄bus rebus cum pricio erratur
ut non. D e puerio.
An sit puerū quod nō ē mdacū.
D e ipsius modo puerū.
An mendacio sit malum.
D e mendacio q̄d sit p̄ccm.

Q ve mendacio sit grauior. atque sit
pc̄m. anq̄ sit pc̄m mortal. r pc̄m venialis.
Q vid ē dicere p deum.
D e illi qui mentiunt p sanctos dos.
Q vod mendacium ul ꝓmissio contra
ceum facta non ē remenda.
S r est puerul qui non facit quod
mater mandat.
D e illi q̄ uxor callidare mentiunt.
D e illo qui cogit aliquē mentiri.
Q vare ler dicunt comprimere ma
num in animum.
Q ve sit mēra occidens.
D e legis r euāgelii distantia.

Explicunt capitula hui libri.

Iam nūc his intelligendis accingē
dus q̄ adūb⁹ incarnati misteriū
ꝓnem. mēs memoria r dilīgentia
intendam. ut de ineffabilib⁹ ul
modicum aliq̄d fari de reuelā
re ualeamus. hui⁹ uolumīs in
Dic eni rōnis nerma sub ōpen
ordo ꝓtulat. dio plingimus
ur q̄ in ꝓmo lib⁹ de mysterio abiu
mmisio sūme trinitat. in rebus
gabilib⁹ sēor̄ attestatione aliquid
ostrum. ac deinde in. ij. li. adicio
nis rerum ordine hominis q̄ap
sum subcerus auctoritatib⁹ regis
misericordie. de ei⁹ reparatione p
gr̄iam mediatoris dei r hominis
ꝑsona. atq; humane redēptionis
sacramentis. quib⁹ demones hoīs
alligantur. ac multa peccor⁹ cu
rarū. consequens initio r quar
to. li. disseram⁹ ut samaritanus
ad uulnerā. medicus ad infir
mum grā adhibēr accedat.

f. B. vij

f. vi.

f. viij.

f. ix.

sd.1.

Incipit lib' tertius de incarnatione verbi.

Quoniam plenitudo tpis
ut ait apl's misit
ds filium suu' fm
de muliere factu'
sub lege ut eos qui
sub lege tranu're. in adoptionē filioꝝ dei. Tempꝰ
aut plenitudinis dr' tps gre. qđ aduentu salua
toris gradum sumpsit. ꝑ ē tps miserendi. an
nus beningnitat' mqđ gra. ꝝtat' ꝑ ihm xpm
fca ē. Gra q ꝑ carnatē implet'. qđ in lege preci
piebat' vtas qua ꝑ xpi aduentum ꝓhibetur
atq ꝑfect' humane redemptionis sponsio fca
ab antiquo. filii ꝗ missio ē ꝓpa mea natio. Eo. n.
missus ē. qđ unforma homis visibil' mundo ap
parut. de q sup' sufficient' ductum ē. Q' filius dei
Quigent' uo ctr admorand' nem assumpsit nō
quare filius nr pr' t spūs. ē icarna pr' t spūs.
tus. solus namq filius homine assūpsit. Q vod
unusq eorme ogruo atq alto di sapienta fecit
filio ut ds. qui i sapia sua mundu' ordinat' sed
illud. Dia in sapienta fecisti dnē i eas q mecus
sunt. q q ruinis restaurat' ret. h ē mulier ecclesia
q accepto lucernam i dragmam decima q ꝑdita
fuiat repm. sapia. s. pris. q restam humane na
ture unitat' lumie sue diuinitat' accēd. ꝑdita
q hoiem repauit. noie regis i magne insigni
um. Ado i filius missus ē. i non pr' qr ogruē
ri unusq debebat quē ab alio q in quē a nul
lo. filius aut a patre ē. pr' ū a nullo alio ē. vt eum
aut aliq in li. de ē. Non enī hr de quo sit. sic ē
pr' genitus. filius genit' ē. ita ogruit pr' mitti. filii
missus ē. ab illo em' dicente unusq' di ubiq'
que ē ubum. Ab illo unusq' de quo natum ē.
Unusq' qđ genitum ē. Pr' ū qui mittit a nullo
ē. Eoq pr' missus ū ē. nec si unusq' ab alio eē pu
taretur. Missus ē ꝗ filius. pmo. qui a solo pre ē. de
ū i spūs. que ē apte i filio. Sz filius solus in car
ne missus ē. nec spūs. sic nec pr'. Q vod ꝯ fac
tum ē ut qui erat in dumitate dei filius. in
humanitate fieret hoīs fili. Non pr' t spūs.
carnem idut. ne alio indumitate eēt filius. alio
in humanitate. i ne ꝯ eēt pr' pr'. i filius alio ds pr'

Prima rō.

Secūda rō.

Tertia rō.

De homine nascentur. vbi in ecclesiastici dogmatibus. Sion pr' carnē assumpsit. neq spūs. s. ꝗ filius ꝯ. ut ꝗ eterna diuinitate dr' filius. ipse i hoie homis filius. ne filius nom' ad aliū fm tm' eēt. q nō eēt naturaliter eterna filius. Dr ꝗ filius hoīs factus est filius. nat' secm unitatē nate ex deo dr' filius. secm unitatem nate ex homine hoīs filius ut unusq genitus. ñ adoptione. ñ appellone. sz unusq natura liter filius nom' nascendo hēret. i eēt uer' ds. i ue rus hō. unus filius. nō ꝗ duos. xpos. neq duos fi lios. sz deus i hoiem. unū filiū que xpiana unge nuit dns. manete in duab' sub'ns. Sic a natura Duo. unusq' utr' ñ. sz fuit nat'. neq imperus. sic ih mothan noluit. sz societate unusq'. Ecce ba bes qr filius ū pr' t spūs. carnē assumpserit. Verū
Siuero dr unus pr' ut spūs. pr' t spūs. cōs potu
it carnari potuit. t i modo erit carnatus
potuit sane respondi p'. i potuisse olim t p'tm
i p'se nunc carnē assume. i hoiem si tam pr' em
quā spūs. sic enī filius homo fcs ē. ita pr' t
spūs. potuit. i potest. An filius qui nō carnē accep
Sed forte aliqui dicent. aliqđ. qđ ū pr' t spūs.
cum indiuisa sint opa trinitat'. si filius carnē
assumpsit. nec pr'. nec spūs. qr si filius carnē assump
sit nec hoc fecit pr' t spūs. Non oē qđ facit filius Quod inde
fac pr'. i spūs. Ar omnia simul pr'. i filius. i amboꝝ dicit Ambr.
spūs parit. i secundū opantur. Ad qđ dicim' qr
uubi opat' filius sine pr'e. i spū scō. ꝗ una ē ho
rum trium opatio. i indiuisa. i indiuisibilis. nō
filius ū pr'. t spūs. carnē assumpsit. Spūs ū
carnis assumptionē trinitat' opata sic. Aug' dic
m. li. de fide ad petr. Reconciliati sum' p filiū Aug'.
filium secm carnē. ꝗ ū solu filio secm deitatē.
trinitas enī nos sibi reconciliauit. ꝑ qđ solum
ubum carnē ipa trinitas fecit. trinitat' ꝗ carnis
assumptionē fecit. ꝗ ubo ū pr'i. t spū scō. Si
enī pr' sibi. i filius sibi. t pr' filio. i filius pr'i car
nis assumptionē op' esset. iam ū eas eēt opa
tio indiuisa. ꝗ diuisa. Si sic inseparabil' i indiuisa
ē trinitas subē trium. ut aut aliq' in li. de trī. ita
i opatio ū ui eandē trinitatē natam de virgine
crucifixam. i sepultā. catholici tractatores doc
cerunt. ꝗ nō ū filium. nec eandē trinitatē. in
spē columbe descendisse sup ihm. ꝗ nō spūs.
nec eandē dixisse de celo. Tu es filius meus ꝗ nō

Dum vant ds ꝑma trī lib' sma ꝑ qrnet. t q'cē spūs ma go ꝑ filiū da missio ē ꝑpa mēnacios co cm missa fr
usma Hanno mudo apparet visibilis ꝑ nuptia facta ē in tempore plenitudinis a. q'cē spūs ab adunatē saluatis opa
simpsit sma per xpm facta ē ꝑ per eandē implet' ꝑ in lege ꝓphetā ꝑfect' vitas ꝑ xpm ꝑficit' hmāe redemptō
olim facta spūs go ꝑ q' selue filius hoīs assumpsit nam pr' nec spūs sancte fuit deus qui in sapia sua mundū gubernat
xpm testamenti sed ceptus qui erat in diuinitate dei filius sicut mēnatus homē filius ne erat indiuisus a
filius et alius in humanitate sed ceptus missus ē filius no pr' ꝑ aggrueret mitti debebat qui ē ab alio ꝗ q ē a nullo
pr' aut a nullo ē pr' ergo a nullo ē missus ne si mitteret ē ab alio putaretur spūs go ꝑ q ex deo natus ē
filius sdm unitatē sed factus ē ex homine hominis filius sm unitatē nē sm unitatē generis no adoptiue no appellatiue
uerus natiuitate filii nomē nascendo habet sed erat verus deus et verus homo unus filius no ergo duo sed
unus deus filius sed deus et homo unus filius manente indiuisibilis subsp non confusis naturis nec mixtis sed sin
gularitas ꝑfectaq ꝗ ꝑ quē filius homo factus ē hic pr' et spūs potuit et pt carnem sumere et ho fieri q' non
filius dei carne assumpsit sapia trinitatis mēnacios ait pre | et spūs sancto opatus ē eo ꝗ indiuisa sit opa trinitat

sma spūs sancti sola ysma filii dei ꝑ virginē formata
cuius ꝓ omnem mēnacio totā trinitatē ē opata

p̄fil uocem fuiſſe ad ſtuum factam q̄mus p̄
hili⁹ ihc-s. ſic inſepabiles ſunt ura inſepabi
lis operatio. h ꝛ mea fides ē q̄n ſ ē cath olica
fides. Licet ꝑ ſolus filius carnē aſſumpſerit
ipam ni incarnatōnē. ē p̄ē ꝛ ſpūſc⁹ operat⁹ ē.

Ver q̄ in homine tota q̄ē totam humā na
tura natā uicio corrupta ſām accep. ꝛ q̄o
erat, tota aſſumpſit. ꝛ aiam ꝛ nomine huma
carnem ut totam amaret. ꝛ curauit. l' hūe na
ſcificaret. Qd aut huāe nate ſ̄e intelligendū ſit
ſine humanitatis uocabulo aia ꝛ caro intelligi
debeant. apte docet ꝛex in expōne cath olice
fidei dicens. Sic ofitem in xp̄o unam filii ē p
ſonā. ut dicam⁹ duas p̄fectas ꝛ integras ē ſub
ſtantias. diuinā ꝛ humanitatis. q̄ ex anima
omnē ꝛ corpe. Ecce apte ostendit humanitatis no
mine aiam ꝛ corp intelligi. q̄ duo aſſūpſiſſe di
filiū intellig. ſ hoiem ſiue humanitatē l' huā
natam accepiſſe legim⁹ Errant g̃ qui noie huā
tatis ſ̄ ſubam ꝛ p̄tatem q̄dam. a qua hō no
minat⁹ ſignari credunt uerumq; ex huāis ſubſ
mocat. aut enī iobs damasc. Scienđ quid q̄ꝺ
diuinā ꝛ huāna nom̄ ſubſt. ſ. natura ſ̄ est
repſentatiuū. Hanc enī ſ̄ ſic accipiē nr ut ei
dī una natā ē oium hoīū. q̄ꝺ euidenter ostendit iob
ostendit. differenē rōnem dicti aſſignās ē natā
huā nr noīat. ē una dr natā omnium hoīū.
aut enī cum una hoīū naturam dicim⁹ ſecundū est
q̄ꝺ ſ̄ ſubſtantiales ad inuicē corporis rōnem habent
impoſſibile enī ē uni nate dare. duo corp ꝛ aiam
adinuicē compara. ex q̄ plurime p̄sone hominū
ſūt. ex aut eand ſuſcipiunt rōnē nate. ex. n. ex
aia ꝛ corpe cōpoſitis. ꝛ ex natam anime par
ticip. ſ. ꝛ ſubam corpis p̄sident eādem ſpem plu
marū ꝛ differentium p̄sonarū una natura dici
tur unicuiq; ſ. p̄sone duas nat̄as habēti. ſ. duas
ſubſtantias p̄fectas corporis anime ſ. ꝛ corpis. In
domino aut ihu xp̄o. ſ ē eadem ſpes accipe
ſtis. neq; enī ex ē nec ē. nec aliquis fuit alius. ex xp̄e ex
uirgine ꝛ humanitate indiuiduaq; ihuitate
ex p̄fectus ē idem ꝛ ho p̄fectus totum ex hois
natura. ꝛ aiam ꝛ carnem. ho ex p̄tate sine ac
cidentia assumpſit ex ſ̄ carnem sine nec aiā
sine rōne ut ꝛ heretici uoluerūt. h ꝛ carnē ꝛ aiā
cum sensibus suis. ut iobs damasc. ait. Omnia

Errorem q̄
am rangit
qui humam
tatē male ac
cipiunt.
Iohs damasc⁹
mus.

Iohs damasc⁹

Iere.

q̄m una natā plantauit ex ſ̄ubum. assumpſit
ex corp ꝛ animā. intellectualem. ihq; ydioma
ta. totum enim eum assumpſit me. ut totus ih
lum gratificet. Qd enī inassumptibile ē. in cu
rabile ē. De demone ubi ꝛ carnis mediante aia.

Assumpſit ex di filius carnē ꝛ aiam. ſ carnem
mediante aia. unitā ē carni ꝓmediū intel
lectum ubi di. tanq; eni subalternatis atq; sim
plicatis ē diuina ēntia. ut corpi de limo ter
ræ formato. unirī uoluit. ut mediante rōnali
ēntia. illa aut uno ingrediabil' ē. Ado ut
ſ̄ hoīs abusiō scindat se ſ̄ ē dignum fateantur
solue corrigiam calciamēti ihu. q. illi unionis
modū inuestigare. illiusq; ingredi ſ̄ erat suf
ficiens. sed sunt ex audiendi qui ſ̄ uel hoiē
ſtuum di suscepiſſe dicunt. neq; natum de fe
mina. si fallam carnem ꝛ imaginē corpis si
mulatā ostendisse ut demibi. in quē errorem
prumpūt. q. timent qđ si ſ̄ pot. ſ. ne huma
na carne unita ꝛ subā di inquiet. ē ſ̄ pōat
ſtum uisibile tonle. solē radios suos p̄ os fe
ri spargē. ꝛ eos mundos ꝛ sinceros seruare.
si ex uisibilia munda. uisibilibus ſ̄mundis
ungi p̄sunt. ſ̄ inquiant quanto magis incōmu
tabilis ꝛ inuisibilis unita spm animā. ꝛ aiam
corp. suscipiens totum hominem sine sui natu
ra in unione assumpſit. ꝛ ab omnibus infirmitat
tibus animā. ē ecce hic dē di sapiam. p spm assū
ptisse animā. ꝛ aiam corp. spc. n. ſ. pars aie
superior. manet simplicitudine dō appropriat. ex
anima ſ. ipa eadē secūm uniōnem partē. ꝛ ani
ma magis quam corp. nō ſ̄ incongrue aia dicit
assumpta p spm ꝛ corp p animam. Q. ubi simul

Sed aut dī. uerum ubum assumpſit. aiam
carnem simul ꝛ aiam. ꝛ carnē. neq; caro
assumpſerit an aiam dm. p̄us ē accepta dm
carnē l' carnem dm aiam ꝛ uni caro assūpta.
illa p̄ fuit in uno ingressis accepta ꝛ p̄ea assūpta.
ultime ꝛ absq; ulla ambiguitate dr. q. ex q
hominē dr. assumpſit. totū assumpſit. simul
q. s unitur aiam ꝛ carnē ſ̄ caro p̄us fuit ꝛ
accepta. ꝛ p̄ modū assumpta. ex in acceptione as
sumpti. ꝛ assumptione accepta. uni autē mi

De fide. ad petr. fir. mſſime crede. ꝛ nullatenꝰ
dubites. ſ̄ carnem xp̄i sine diuinitate accep

Ysidorus de agone xpiano.

Dam⁹.

Dam⁹.

Et quia distincta ſ̄ ita ut nec ſ̄ hoc ſ̄ma q. q. in ſ̄ hāne tota nā ſ̄ humā uicio ſ̄rupta erat totā assumpſit
nat et ſ̄ne ē ſ̄ho p̄tatē ſine accidentia ut totam curaret et ſ̄ificaret. unde huāe nē ſine humanitate ſ̄ uo
lo et caro intelligi debēt. ſ̄ q. di filius assumpſit ſ̄ne mediante aia. et aiam mediante ſpō et hoc q̄ꝺ
ut ſint fidē et hāt fidē ſine q̄tamlibet ſm̄ ſcit sol p̄ ſecta radios mittit et ſ̄ nubes eos ſcindat et ſm̄ cōſ
ta q. p̄ ſpūm o ſ̄ p̄ē aie ſuperior. q. maior ſm̄ intendit me q. ꝓ̄ q̄rat q. aia ſ̄ ſ̄ q. ꝓ̄ cadē ſm̄ ſ̄ ſ̄ioren ꝓ̄ē et aia ma
gis p̄ corpus. Ind nō ſ̄ aia dr assumpta per ſ̄m et corp q. aia ſ̄ ſ̄ tago q. ſ̄ ſ̄ tibus totā ſ̄ assumpſit
ſimul q. ſ̄ unitur aia et ſ̄ne ſ̄ caro ſint p̄ne accepta et p̄ mad assumpta ſ̄ ꝓ̄ accepte assumpta
et in assumptae accepta. Sedm cm̄ grecos angelo annūciate et ſpō ad ueniente mox ex ſ̄ bus mota mox ſ̄
ceps uerbū caro factū

q. ſ̄ ſua ḡnā. ſ̄ q. ſ̄ uerbum ſ̄ assumpſit ora q. ſ̄ a na ꝓ̄ſtitut
aiam ſ̄m et carnem ſ̄ ora ſ̄ ſ̄nauit

am mutuo ugnm ꝑ qm suscepit anbo h̄ pm in
bum dm fuit carnis acceptione ꝯceptū ꝑ am q
carnem ubi marnatone ꝯceptum. Jo m. li. de
nmate. Hon erat di hominiq; mediator ñ erat
de ds. idem hō mutuq; unū nuerq; qm seruile
formā a solo filio susceptam. tota unitas anī una
ē uoluntas ꝛ opatio fecit. ſō aut mutuo ugnm
ꝑ caro susceptā ē. ꝛ ꝑ modum dumtaxat uenit
in carnē. h mgr ut uerbum uenit in unū seruā
ta unitate ꝑe nate sm ē caro. ipsius hō. i. una
re carnis ꝛ ate nate ē. De hi ſō utmor aut. An
gło nunciante. ꝛ spu aduenente inḡr ubū in
mō mgr nr uerum ubū caro De carne qm
verū ꝛ de carne ubi ubum assumptū q
an ꝑ qm ꝯceptū obligata hr an fuit. ꝛ qual
fuit peccō. ꝛ an tot assumpta fuit a assūpta fuit
ubo. Sane dicā ꝑ rōnī oportuit utrāq; scīz ratī
onis conuenientiā ꝓpter ꝑ peccō finisse obnoxi
am sic relictā ugnis caro. h spu sci operatione nā
mundari ut ab omi reatu immunis uniret
ubo. Penarū ni necessitate. h uoluntate assumit
remanere. Mariam q; tot spe. ē meam puen
ent. a peccō preseruat ꝑ gratiam. ꝛ homine peccī ubi
autē ut fomitē nr̄m penit euacuando ut qui
bdam placet. ut sic debilitando ut
ei p modū peccandi occō nullatenus ꝛ
Potimam q; gīandi absq; uri semine. ugi
in ꝓpriam ꝑa eni ubā euāgli docent ú angł
ugine alloqns ait. spe. s. supuenet in te. uir
tus. altissimi. t. ꝛ qđ nascetur exte sctm uocabit filius
dei. eni sae ugo respondet. ecce ancilla dñi. f. mi.
fiat. ut. tu. qđ exponens iohs dic. Post ꝯceptum
autē sce ugnis. spe. s. puenit in pam sedm ver
bum dñi. qđ dixe angłs ꝑ gans pam ꝛ potima
ꝯceptus ubi receptuam. ꝓpriis simul aut. ꝛ
gnatā. et ē obumbrat ipam. di altissimi
pse sapia ꝛ uirtus existens. i. filius di pri hōu
syos. ꝛ obumbrat sic dimini scīm. et operatur
spu. ex sctissimi ꝛ purissimi ꝓpriis uirginis sang
uibz carnē aiatam. anīa rōnali ꝛ intellectua. nr̄e
aut ab operis. ñ seminat h spūs. s.
cans. Qz simul caro. simul di caro. simul ca
ro aiata. rōnalisq; ꝛ intellectiue. simul di ubi
caro anīmata rōnali ꝛ intellectiua. ex hijs ꝑ
spicuū sit. qđ ait dictū carnē. i. ubi simul o

ceptam ꝛ assumptā. ꝛ eandē ipsius tota unitate
spūs scī puenientē ab oi labe peccī existentem.
cui collata ē postea nouo more gīandi. ut
sine omi uiri sui libidine ꝯciperet multo u
gnis. celebraret ꝯceptū di ꝛ hominis. Illa em
caro qm ds ex ugine sibi unire dignat ē. sine
uitio ꝯcepta. sū peccō nata ē. hanc ni carnem nō
celestis. ñ aerie ñ alterius cuiqm puri ē nate.
h ei aut ē omni hoīum caro. Quod aut sa
cta ugo ex nunc ab oi peccō immunis ꝯcepta. ab
eudem ostendit in. li. de natū ꝛ grā. imḡnis. ex
cepta scā ugine maria. de qua ꝓpter honorem
dñi nullam prsus cum de peccīs agit. hñi no
lo qonem. Jn eum enim sm̄ qđ ei plus gre sit col
latum. ad uincendū ex omni parte peccm. qđ
ꝯcepe ac parere unum. qm stat nullum hūste
peccm. hac ugine ꝯcepta. si os sci rte ꝯgari ꝑsci
ꝛ ꝑ ereretur ab eis an peccm habeat. qđ respondet in
si qđ iohs ait. si dixim qz peccm ñ habem. nos ipos
seducim. Illa aut ugo singlari gra pleniter
atq; repleta ut spm habeat uentris sui fructum
que ex nrīo habet unitas dmina. ut ille qđ
nascebat ex ꝓpagine pmi hominis nri in guis. ꝛ
ñ eni origīem duceret. Qz xpc non fuit de
Cum aut illa caro cui manus in abraham sic
excellenia singlaris sem. ē caro qm accepit
uerbi ypostasim non ualet. ideo fuit. peccō obnoxia.
amen ē ubo unita. obnoxia fuit peccō m
maria. ꝛ aliis aquib ꝓpagione traducta ē. ñ
minus uidi por abraham peccō subiacuisse
cui unita caro peccō subiacebat. mi qri soler
qre sem decimas dicat in abraham. ñ xpc. ē in
lumbis habrahe utq; fuit. secūm naturalem rō
nem qñ abraham decimas ē. i. decimas dedit
melchisedech. Tunc em aplc sem decimam dic
in abraham. unusqm in naturali ca. Quia ea de
cimatione sic abrahā unus melchisedech osten
dit em ꝑsonalit decimas solum. ita ꝛ semen ē ordo
qui in abraham secūm rōnem seminalē erat. ꝛ ex
eo ꝓpagandam carnis descendit. xpc aut
ñ est decimas. qz licet ubi fuit secūm carnē. nō
ni inde descendit secūm legē oēm. h ꝑ carnis
lubrice. Sic ē in adam oēs peccauerunt. h ñ xpc.
vñ aut sic oēs sic adam peccauit qm in lumbis
ei erant peccauerūt. sic abraham dante decimas

Quaeritur distinctio 2ª utrum et quinque quinque gradus generationis magis quam naturalis primi attestationis credi oporteat carnem ubi per quam conceperit peccatum fuisse abnegandam sicut fuit reliqua virginis caro sed spiritus sancti operatione mundatam ut ab omni reatu immunis uniret ubo. Penarum uero non necessitate sed uoluntate assumet remanere. Quinquagesima quam spiritus sanctus purificauit ut in nullo peccato originali nasceretur. Quia ut dicit augustinus per concupiscentiam carnis descendit. xpc autem non habet. Quia uero dicit. Sed quia mediatorem dei et hominum distinctio in ipso mediatore dei et hominum hominem christum ihesum. Quaeritur quomodo dicat. Et uita ut humanum consilium. Ideo passus fuerit sabbatum diebus autem memoratis per festa et notabilia facta c

qui m lumb ei erant· decimam s. hb ñ sequm
m x. licet m lumb ade habrahe fuit· qz ñ sed
accipiam carnis· ñ descendit· cum g leu·
& sedm carnem eent m lumb abrahe· qñ dec
mat ei ño parit decimam ñ fuit· qz sedm alq
modū ñ erat ibi xpc· q erat ibi leu· sedm rone
qppe illam seminalē ibi fuit leu, qua rone p
oaubitum uenis erat m matre· sedm qm rone
ñ erat ibi & caro· q̄uis sedm pam ibi fu ut ma
rie caro· ille g decimat ē m abraham· qui fuit
i lumbis abrahe· sic ille fuit m lumb pris su·
a· qui sic ē nat de pre abraham· sic ille de
suo pre nat ē· s· plegem carnis· rnsibilē accu
piscemam· Qua rone caro x dicta ē m scptura:

Secm aliquē modū ibi fuit leu.

Aug.

Quo ēca ñ fuisse peccatr· h fuit q̄ aptum· qr
primeā nre ñ fuit pcto obligata m xpo.
masse recte assumptisse dr. & q non carnem
pcti· h similitudinē carnis pcti accep. Quis
enī ds filium suū ut ar aplē· i similitudinē
carnis pcti· Assumpsit· h· ubium carnē pecca
ti sumitudinē ipena· ñ ñ m culpa· ño ñ per
catem· Cetā ū hominū ois caro peccī ē· sola illi
ñ ē caro pcti· qz ñ cum mr accipiebā· h grā a
cep· hr ñ sumitudinē carnis pcti· p passibi
itatē· mortalitatē qz eius erat sumt· ut hui ñu·
lucret g eadē caro sit que· mūa· ñ ñ ma tā ē m
ño sic mū· fuit cum scīficata i ño· mata sine
pcto· nec ipe m ulla umq̄m pccauit· In pena
g sumt ē nre· ñ m q̄tate pcti· qz pollutione
que ex accipiēte motu accpta ē· ois ñ hūt·
nec ex carnali delectatione nata ē· venit g ad
exp mmaculatum qd pr ubidinis accipiēdam
fuit accptum· nec illd m se hūt meū qd m
alus ē causa pcti· nec ideo peccauit· sed q̄ dr·
ubi caro ñ fuisse m xr· obligata pcto· Quam
llu aut sentenie q supra adr adducti· illa sen
dgrm· caro ubi ñ amte ome q dictum ē caro
fuisse accptum q̄m assumpta a xpo ñ pul accp
tudi obuiare qd aug aut fr nam· g· assumpsam·
alibi ubi legit: Solue templum hoc· in
tbus diebus egeabo illud· Dicit g mdeu· xl·
vi· annis edificatum ē h templum· tu in tribus
diebus egeabis illud· hic mād mmer pfectiom
oīa corpis assumt· qr ut dicunt physici ex
tribus formis humana corpis pficitur· hoc ex

Tres causas ponit.

Aug.

Aug. de ubis apli.

cahone uerboz quidam dre plumpleriq·
oīa corpis formam ex diebus ad modū alio
corpm pfectam· membroz humanoz distinctā
& ex uerbum dī s unisse carnē & aiam· ih
m dicunt illum mūm pfectiom oīum corpis
assumsisse· Si alia ro illi dicti· ex qua sa
na aut intelligentia ubi· sion enī ro illo dicit
aut qñ ut caro illa ope spc sīi scīficata & areli
qua sequata fuit· ubo dei cum aīa unita ut
pfectus· tuer ds ex pfectus· tuerus ho· Si qz
membroz illi dñici corpis· dilectio i ipo mo
nio acceptionis· tumonis dī· honis· adeo re
nuis erat· parua· ut huiō nihil ut pset sub
ui· Dicit aut illi qs memorat aug· pfecta ē· &
notabil fā· hic carnatū ē g ubum ut aut iohis·
apa meorpatum ē creatis· rerum i carnatū
ē· rerū ē deus scptum· Memorat corpati· & ro
nabilē· & dumne ē m deus scptū· Non ex erisia
carne ei· ē m deus scpta dumnare· Si oīs
g qui hr oīa erat· in uo sec genitis exhibebat·
sim ipa actu in carnatōnis· Q̄· in septima sep
Cum uo memoratio ubi dicunt memoratio
sic in superioribus dictum est q ē op uniuntis spūs
opatio ue sit pris· & filii· & spc sco· & de ipo & accep
sci iuestigatione diguum nob uis· mat dicat·
midi· qñ in septima spūs sco hoc op sepi attribuit·
& de ipo & accepo matis memoret· Non enī io
opatio incarnatōnis· spūs sco sepi attribuit· qd
tam ipe solus sit pris ac filio test· h qz spc sez
ē carnis· & donum pris & filii· & ineffabilis dei
caritatē ubum caro fām ē· & ingrimabili di
oono· filio di sibi unit formam serui· sion g
fragil denominatio spc sci· a bullo ope prem
& filium se cludit· Si pot uno nominato tres
intelligi· sic fit sepe in aliis opib· vñ aug hoc
hoc mouet q̄onem in hunc modū· candē de
unitate mentis· inquiens· Q̄ppono q̄onē·

Damascen.

De in erat in di gne dicat ingr.

Cum illam camerā q̄m ugo accepit & pepit
q̄minis ad solam ylonam filii· pinentem
rota tunis fecit· sicp eni separabilia sunt opa &
unitatis· cur in ea facienda spc· s· solus nomina
tus ē· an er qui uni cum alio aliquo ope nomiat
unibila opa trinitatis intelligitur· hoc uere ē· &
exemplis docet· Post audistis q̄onē· apposui
eiusdemq̄ solutionē & exposionem·

Solo aug.

Cum ūo dō iij Contuer q̄ gelas soma dō q̄ meatūs spacio non ideo sepius spūs scī attribuit q̄ cam pīus sue pīe
ac filio foret sed pcius uno nomādo eos intelligi· sed q̄ spūs sue caritas est amb patris et filij et in effabilis dei caritas
ūbū dei caro factū est et ineffabili dei dono filio dei sibi unit fōm serui Ideo q̄ licet ex pīe genit et nat
de spū sco dicat· est aut unigenit filius q̄ nō sit de illo ut de matre nat est nec e genit q̄ q̄q̄ deinceps matre nec esse
semper ipe qui dicit filius de isto nat est sicut adoptat Dicō q̄ modo iste quo ex pīe nat dicit de matre sicut filius
et de spū sco nō sicut filius ni unitate nobis gratie dei qua hanc ille nullis precedentib meritis in ipo exordio nre fue
rit accepit ubo dei copulate in unitate psone unitate ut ib cet filius dei et hanc et ex ea nec sicut in hanc ne
cessitatē fiet q̄ anc ipa grā illue hanc nāle q̄ nullo posset admitte prem q̄ria ideo q̄ spūs scī est egressiua
ex ipo esse sit et deg ut sit cet dei donū Correa dō q̄ potuit scām hanc accepi et nati pe dca de spū sco q̄ ei spūs
porgrām ei dei et ope sci spūs de cane ūgnis e assumptā q̄ uo e unitā Dicā dō q̄ nos ex ficta ex patre nati
aplis aue to· et dicit ipse facta ex semine dauid dicit ex facta ex muliere q̄ io dicit ne eius nativitas q̄ sunt
me ex sce nre sanctis putaret & ex ficta tm ex sce & seminis q̄ mystice hanc ei sunt haec generatio
no fact sed deus pe dicit ex semine dauid no q̄ ex semine hanc ingeneratā ūgnis sunt sed q̄ ex pīe sumata ex cane
ūgnis q̄ sunt ex semine dauid

q̄ quia
assumpta admigo uerbo humana caro
no sibi uat obligatu ytro debit libāe dono

Aug⁹ in ench.

Sed ne in hoc dum⁹ ad sensu xp̃e dicatur
simo⁹ndum. Illd enī sequit̃ nat⁹ de spū sc̃o.
monet q̃m dictus ē xp̃e natus de spū sc̃o. ne
filius nullo m̄ modo spe sc̃i. sum q̃d dicturi suos
prem hoīs x̄. ee spūs. ut dō pr̄i ubiq; ge
nuit. spe sc̃s homine ex qua utraq; substa
x̄ unū eēt. ut di pr̄is filius sc̄dm ūbum. ⁊ spe sc̃i
filius sc̄dm hoīem q̃d eum spe. s. ramq; pr̄ei
ne nr̄e ugine gemuiss. Quis hoc dīre audeat
cum h̄ nīa absurdum sit. ut mille fidelium
animes id ualeant sustinere. Pn̄ cum fateam̄
xp̄m nam̄ de spū sc̃o. ex maria ugine. q̃m̄
sit filius spe sc̃i. ⁊ sit filius ugini ē ⁊ de illo ⁊ de
illa sit nat⁹ dicile ē explicare. Peu dubio nō
sic de illo ut de pr̄e. sic aut̄ de illa ut de mre
natus ē. Non ē aut̄ negligendum. quicq̃d de
aliqua re nascit̄. omnio eidem rei filium mi
nandum. ut cum obmutā aliq̄ de homine na
ta filium. aliq̄ capillum pediculū. lumbricum
quoq; mlī ē filū. ut q̃ h obmutam q̄m tāte re
formid̄ compati. certe q̃ nascant̄ ex aq̄ ⁊
spū sc̃o. n̄ aque filios eos ee dēbit quispiā. sed
dicant̄ filii di pr̄is. ⁊ mris ecclie. Sic q̃ de spū
sc̃o nat⁹ ē xp̄s. nec m̄ filius ē spe sc̃i. sic ecclesia n̄
os qui dicimur alicui⁹ filii os eq̄mur ē ut de illo
n̄ nati dicam̄ ee. ut illi qui adoptiui⁹ dicuntur
filii gehenne. n̄ ex illa nati. sm illa ꝓpa. cum
magis de aliq̄ nascatur aliquid. m̄ ma ut sit filius
nec rursus oīs q̃ dr̄ filius de illo sit nat⁹. cui dr̄ fi
lius. Profecto mod⁹ iste quo natus ē xp̄s de maria
sicut filius ex spū sc̃o. n̄ sic filius usurpat nob
gram di. qua homo nullus m̄is p̄cedentibus m
ipo exordio nature sue. q̃ ee cep̄. uerbo di copu
laret̄ unitatem p̄sonalem. ut ipe eēt filius di. q̃
filius hoīs. ⁊ filius hoīs. q̃ filius di. ⁊ sic una
ture huiꝰ suscepione fieret quodam m̄ ipa
gra. illi hominu natali qua nullus p̄sit admit
tere pecc. Qd gra ip̄o ꝓ spm. s. ē sc̃ata. qui xp̄s ꝓ
sic ē dns. ut sit ⁊ dominus di. Phoc q̃ qd de spū
sc̃o ee naturaliter dr̄. Quid aliud quam ipa gra
demonstrat̄ qua homo mirabili ⁊ ineffabili m
ubo di ē adunctus atq; erect⁹ ⁊ diuina gra
corpaliū repletus? Alia rō qr̄ dicat̄ nat⁹ de spū
orest ⁊ dia xp̄s secm̄ hoīem ip̄o nat⁹ sc̃o.
de spū sc̃o qr eum fecit. Insignium em̄ ho

Aug⁹ in ench.

Ad ñ quicq̃d de aliqua re nascat. ei filius dr̄.

Nec ois qui dicit̄ alicui⁹ filius de illo nam sit.

Aug⁹

Aug⁹

ē ex pte factus ē ut ante p̄cepta. Concepit̄ q̃ ex maria
de spū sc̃o dicimur. non qd spe. s. fuit ugini
ꝑ semine. n̄ enī de substa spe. s. semī partus ac
cepit. sed q̃ ꝑ gram di. ⁊ opatione spe sc̃i de ea
ne ugini assumpti⁹ qd ubo di ē unitū. Et in
euāgelio sc̄dm hanc intelligemus legi de ma
ria q̄ iuenta ē in utō hui⁹ de spū sc̃o. cui dicta
ronem ambe. misimus in. v. li. de spū sc̃o. ne
Qd ex aliquo ē. aut ex substa. aut ex potestate
ei ē. ex substa sic filius. qui ap̄e ⁊ spū. s. qui a
p̄e filio ꝓcedit. ex potestate aut sic ex dō sca.
Qui q̃ ⁊ mutuo huius maria ex spū sc̃o. sic q̃
ex substantia. q̃ spō mea ⁊ ossa mea sunt ē. nō
mag. sic q̃ ex opatione ⁊ potestate ei ugo ⁊
cep̄. Quis neget spm sc̄m duce ī carnationis
auctorem. Qr̄ ap̄e dicat. xp̄m sc̄m ē nos fac

Jesus in greco. sidi catholice.

Dubit.

Sed queri pot̄ cum nos sal. am̄ cum nati
uitate natum ꝓmeam̄ ē ap̄e cum sc̄m di
cat ex semie dd. ⁊ alio loco sc̄m ex muliere ei
aliud sit fi. aliud nasci. Aliqd q̃ significat hoc
dictū. Qa enī in humano semine secreta ē caro
anī unito ugini ⁊ corp̄ effecta. ⁊ effectu ⁊ uim
re spe sc̄i. io ap̄e dic̄ factum in nati. Aliud ē enī
semie admixto ⁊ sanguis coagulo ꝙare. Aliud
ē in ꝓmixtione hui⁹ture ꝑcreare. Possunt
homines ꝙare filios homines ⁊ non facere. Ecce
qr̄ dix ap̄e. factum in nati. ne ei. s. natura
q̃ fuit sine uiri semine nre simile ꝓuaret̄
q̃ fieret semini⁹ admixtione. Io aut̄ ē sc̄m dice
ret ap̄e. addidit ex semie David. qr ⁊ in nō
uitate sem̄ hois. ī ꝓpone ugini ui qua
ex ea carne. xp̄e formata ē. q̃ esset ex semine ere
re dr̄. qr sic ē. Si ꝓsona ꝓ nata ꝓsonam ꝓ nam

Qr̄ g semie aliud. Aug⁹ in dubiis

Dē illa parte q̄mus q̃ nata est.

Preterea mḡri oportet ni assumpsit. ⁊ si na
ta ex p̄missis esset ubum
ta di iemata fit.
di carnem ⁊ aiam simul assumpsisse. ī unitate
ꝓsone. qui hoc ꝓbet̄ sc̄dm. s. q̃d ꝓsona ꝓ
sonam. ꝓ nata nata. ꝓ ꝓsona naturam. ꝓ na
ta ꝓsonam assumpserit. Et an ma ꝓbemat di
ci. unitā natam ee incarnatam sic dō iem
nat⁹ ⁊ ubum iemanu sane dr̄. Hoc mō sino si
ne q̃rendi rō ultra sacrum auctorum testi
monia patrum ip̄ientia atq; ꝓfectu. patrum
ū ecclesia. ē ⁊ apta. Certum ē enī ⁊ sine ambi
guitate nec. q̃d non nata ꝓsonam nec ꝓsona

Preterea dō ⁊ q̃ dnica nā
Sedā q̃ ꝓcedens q̃m
assumpsisse. unde et nā incarnata dica non est assumptio q̃m
sicut dicit̄ ubm caro factū ē intelligit̄ eo
uel tegere q̃ temē asserat ne si istud dicatur mutabilitas nē in natiz significat putaret̄
homo uel ee homo non q̃d q̃ homiem assumpsit sed q̃ ipm in unitatem et singularitatem persone accepit nā aliq̄ dna
homiem quide accepit ⁊ homie formā sibi unit sed nō in singularitatem et unitatē sue q̃ata cum ꝓpetate ac diuis
tate duaꝝ nāꝝ ex otitit persone singularitas et io non sic dicit̄ dnica nā ee homo uel facta sicut dei filius q̃m
mdifferenter ꝓcedit ⁊ q̃a q̃ palā ē unus ex aliq̄ ad carnē etalia ubi ad alia et ad carnem illud ergo nō accepit q̃m
homo sed natura q̃ nō erat ex carne illa et alia persona ꝓpria ex illud accepit sed accipiendo unit et unicodo
accepit ⁊ q̃a q̃ persa ē subd rationalis mdiuidue nē et io licet aiam non sit persona q̃ ē alteri rei unita
ꝓsonaliter sed q̃n ē perfecta/absoluta vera a corpore persona ē sicut angelus sed ē nomē ꝓprie mḡri nō teneā ia
alia separata nō ē ꝓsona/ho em inclinatiz ad corp̄ licet actu ipm nō in fomet septima q̃ ex homo rationis sue ipsius
sue quid homo dicat assimpsit aūbo nō ē intelligend̄ q̃ homiem ꝓsona sic assumpta sed nā sue aiē et caro ⁊
ihs subsistit ex deo et homie

dñe

dñe

dñe
dñe

De parte qōnis ppleri.

De coll. scdo. vnj. hic ponit qbi ſum mdr. naturā ñ accepiſſe naturam. In scdo. xj.

Aug. hic ponit in quib⁹ ꝓbare vidr. naturā accepiſſe naturam.

plonam. ḣ plona naturam assumpſit. q. scō. subdit ꝓbat testimonijs. instruitur. docu
mur. Aut enim aub⁹ mlr de fide ad petr. Dś
ungent⁹ dum sup⁹ eum. unctā carnis accep
er ugine. cum nasceret. negatā ugultam
seruauit imaculatā. Et paulo p. hic dś huma
nam naturam i unitatem plone suscep. qui se
humiliauit p miam i corrupte ugins uter.
et ea nasceretur impleret formam ḡ ser
i. naturam serui in suam accep dś ille plona.
Item. dś enī ubum ñ accep plonam hoīs ḣ
naturam. Item. Di filī unigenit⁹ ut carnem ho
nis aiam q. mundaret. suscepione carnis
aie q rōnalis. mearnauit. Ḣ ut alusq pli
bus auctoritatib⁹ euident ostendat⁹ non na
turam plonam. nec plonam plonā. ḣ plonam
naturam accepisse. De quarto ū qōnis articlo
utr. s. natā naturam assumpserit. scrupulosa
q. mō doctor qō. Ita rīb⁹ plimū. dissentire
uidem. q. auctoritate p clari aliis uoluerit
in tā pagina geratur. nec rō alū ab alis
uer. ī idem aserpsisse dissonare uidem. Legre
enī mollerano scdo. vnj. tractatum sic.
Solum ubum caro. f. ē. habi. in uo. rē to
m unitas opata sit formationē susceptionis
q. inseparabilia sunt opa unitatis. solus nī filī
accep hoīem ī singlarem plonē. ī unitatem
diuine nāe. i. id qō ē. ḣ unus filī. nō qō
cōe ē unitas. Item ī scdo. xj. collerano. Q. nī
subē credim⁹ deum p̄em. nī. ri. g. nī dicam⁹
ut ḣ unitas unitatē maria uirgo genuit
ḣ nī filium. q. solus naturam meam ī unitatē
sue plone assumpsiſſ. In carnatione q. hui⁹
filī di tota unitas opata ē ēdenda ē. solus
nī filī formā serui accep. ut singlarē plonē.
Ḣ si ut simul dr. qō plona nī tā
tum non natā naturam assumpserit. si enī
qō cōe ē unitas. ḣ accepit hoīem. ḡ ḣ nātā
diuina. assumpserit. si enī qō cōe est unitas
ḣ accep hoīem. ḡ ḣ natā diuina q. ē cōis trib⁹
plonis. cui uideat obuiare qō aub⁹ m. l. de
fide ad petr. art. Hec diuinitas in qd alie
na ē a natura pris. secm id qō in principio
erat ubum. nec humanitas ei⁹ aliena ē a
natā matris secm id qō ubum caro fēm est.
Illa enī natā q. semp genita manet et prēna
tā nām sine peccō suscep. ut nasceretur et
ugine. Hac auctoritate uidr dr qō dum
na natā humanā suscep. ꝑ uehementē moū
ptim. qō eam genitā ēternaliter dic. et prie mihi
sunt natam ꝓ plona hic accipiat. Aliō q. si
ḣ unam natam tribus plonis cōem. genitam ēē
ēternum nob⁹ gradatim q. inditam de unitate
disseruim⁹. ū dicunt. nī natā natam ḣ plonā
plonā genuisse. q. si natā natam genuit ḣ.
cui una eadēq sit. natā unitatis. eadē res se ip
sam genuit ḣ. qd aub⁹ pte fī negat. dś alibi
certum reperī documentū. q. unitas natu
rum assumpsisse monstrat. Aut enī aub⁹ in
li. de. ī. etiam sepō. xpe minor fēs ē. formā
serui accipiens. nec p̄ enī sic accep formā ser
ui. ut amitteret formā di. in qua erat equal
pri. ut in forma serui. i forma di. ō ipse
sit unigenit⁹ filī pris. q. forma di accepit
formam serui. si aut forma di formā ser
ui accep. nī dubio natā naturā accep. Eo
me cum nomie natā figuratur. ut euidenter
aub⁹ docet in li. de fide ad petr. Cum inq⁹
de xpo audis. q. in forma dei erat. oportet
te agnoscē sic minime q. te ne in ullo forme
nomine naturalem plenitudinē debe intelli
gi. In forma ḡ di erat. q. in unitate di pris sem
per erat. de quo natus erat. hyt quo qi in
ui. li. de ī. art. esse in forma di nī aliq intel
ligentia ē quam ī di manere natā. Dicit
in nomine forme intelligentiā ḣ nature et
dit. qō forma di formam serui suscep. nī
desinis ē qō natura diuina naturam hu
manā suscep. Q. ī ista explanatione ne ḣ
di euidenter insinuat in gent. Passus ē filī⁹
di ī natiue ḣ uere secm illō passus ē qō pa
ri potat. i. nī secm illam substam. q. assump
sit. ḣ secm illam q. assūpta ē. et q. aperet
diuinā substam assumpsisse humanam. et
nīb⁹ aut aut sicut positis. adhibita distinctione
inuicti. solum ubū carnē fēm et unitatem so
lum suscepisse humanam et diuinā naturam eam
accepisse. Aut enī Trinitas nos sibi reconcili
auit. p̄. qō solum ubum carnē ꝑa Trinitas
fecit. Ita q. sic unitas incommutabilit manet diuine

Quid forme noīe intelligatur.

hylam.

Jeu.

Aug. de fide ad petrum.

Sine principio sit ex nichilo quod assumptum est. Mors nichil
est. Diuinitas non potest carnem sibi assumere humanam
nisi ut ipsum nichil assumptum humanum

humanecp nate. vt hē uera semp ē ei diuinā
q̄m de pte hūana uere semp atp ieō mutabil
ei sit humanitas. q̄m s̀ unitam sūma diui
nitas gerit esse. solum ūbum dr̄ carnem
fēm. huanitatē diuinitatē. Jō q̄ supius
dr̄. seruilē formā a solo filio suscepisse quā
uera unitas fecit. Jam facile ē agnoscē q̄m dui
sa. multiplicia fr̄ q̄one ꝓpōita. auctores tradi
derunt. Jō q̄ pteriores ea legentes nativitas atp
natiuitas. ex pdictis occōnem sumerent. ꝓmun
ciandi.

Quod de hoc tenendum sit.

Nos aut̄ oīs mēdacii. et cōfictionis nouā
falsitatis paginis sectatē cupientes. ea ho
dierne prīb⁹ atp catholicis doctoribus nullatp
praue intelligentie. suspicione notatis. ꝓfen
dimus dicentes. et ꝓsonam filii assumpsisse na
turam humanam. et naturam diuinā. huāe nature
in filio unitā. eamq; s̀ unisse. et assumpsisse.
vnitate uere incarnata dr̄. Quod ū dr̄ solum
filium formā serui accepisse. pl̄ius excludit di
uina natā ab acceptione serui forme. ex hac
parte ꝓsone. pr̄. s. et spe. s. Jē. et nullo alio. s. id
qd ē ꝓprium filii. ū qd cōe ē diuinam. humanē
accepit. sic oportet intelligi. et ꝓpe in ypostasi fi
lii. non unius cōis ꝓsonis. diuina natura hu
manā naturam sibi unitam. Ad sensum grūbio
hanus damascenum ostendamus. q̄ uocē dum
naturam naturam in una ypostasim. incarnatam ee
esse euidenter asserit. vicem. sii huatione dicit ubi
annus ocem. et ꝓfectam naturam dicens in una ei
ypostasi carnatam ee. i. unitā huāe nature
et non partem patris. Omnis enī huāe nature
anīa unitā. ee ocem dicens naturam et subā.
Idem. Jē. eadem ē natā in singla. ypostasi. i. ꝓsona
rum. et qui dicens. naturam ubi. incarnatam ee.
secdin Basil. et athanasium. et cyrillum dicentes di
uinā. ee unitam carni. unitā naturam dicit ubi in
carnatam ostendens. verbum aut̄. et qd cōe est
subē ꝓsidet. et qd ꝓprium est ypostasis. i. p
sone. Ex his manifeste ostenditur. qd na
tura diuina incarnata ē. vnitate uere dr̄.
suscepisse huāam naturam. An diuina natā debe
at dici caro

Sed q̄ uerum eadem diuina ar dicta caro
natura debeat dici caro fēa. facta.
hic ūbum dr̄ fēm caro. Sicut idem ē incar

nari. qd ē carnem fieri. uidet̄ ꝓ ea debere dici qd
sit caro fēa. siē dicit incarnata. Ad qd dicim⁹. q
si ille dictum ysaie septima repetere. et eadem
intelligentia accipiatur. q̄ cum dr̄ incarnata. sig
nificare antecedas subintelligatur. atp ita cōtinuā
modus. nunc dicet̄ fore ꝓfessionē. si natā
omnia dicerent caro fēa melius fuisset puto. et
negare q̄m temere asserere. ne si ille dicatur diui
nitas nate in natum signari putet. Expri
mit mediatricē ostat. qd ꝓsona ubi sine natā
hois natum. s. carnē et aiam assumpsit. hūp
sonam hois. Si aut̄ diuina natā naturam hom
nis accep. qr̄ nō dr̄ fēa hō. et ee homo sicut ū
bum dr̄. Ad qd dici pot̄ qd dr̄ filius dr̄. fēs hō
et ee hō. Hō solum qd assumpsit hoīem. h q
ipin unitatē singlārtatē sue. i. ꝓsone accep.
Natā aut̄ diuina hoīem qd accep. et hois formā
h unitatē hūp in singlārtatē unitatē sue. Ser
nata enī ꝓpter ac diuturnitate duar̄ naturarum
ꝓsone singlārtas geritur. Jō q̄ nō sic dr̄ diuina
natā ee homo. et fēa homo sic dr̄ filius. Quā
nō indifferenter utrūq; accedimus. Qr̄ nō accep ꝓso
nam ū ū ꝓsonam hominis assumpsit. nam homis
et caro illa et anima illa nō erant. cum hoīem
unita in unitam ꝓsonam q̄m assumpsit accepit
sermo. q nō ee ille ostabat ꝓsona. q̄n ille unitā
ūbum ē. Nam h unitē h unita. simul ē ūbo unitā
unita. Alterā unione unitē unita sunt illa
duo. s. anima et caro. alia unione ūbo unita
sunt. q alia ē unio aīe ille ad carnem alia est
unio ūbi ad animā illam et carnē. Jō q accep
it verbum dr̄ ꝓsonā hominis fi natum. q nō
erat ex carne illa et anima illa una compōita
ꝓsona. q̄m ūbum accepit. h accipiendo unitum
et unitendo accepit. Contra hi oppō qd ꝓbare qui
nec aquibusdam dam nolunt. ꝓsonā accepit
se ꝓsonam.

Oppono. qd ꝓsona assumpsit se ꝓsonam.
sit ꝓsonam. Ꝓsona enī ē subā rōnalis nāe
duo nate. Hanc aut̄ ē aīa. q si animā assumpsit.
ꝓsonam qd ō ū sequit. q anima nō ē ꝓsona qui
alii rei ē unita ꝓsonaliter. si qui ꝓsa est absolu
ta enim accepe ꝓsona ē. sicut anglis. Illa aut̄
anima nullam fuit. qn eēt alii rei ounita. Jō
q nō ea assumpta ꝓsona ē assumpta. Amitte
q unitam ꝓbare ūbum dr̄ assumpsisse ꝓsonā.

Alia ꝓsona dicit idem.

Respō.

Jn. ti. de. t.

Determinato auctorum.

Johs damasc.

Idem.

Dñe.

Respō.

Determinat̄ premissat locutionem.

q̄ assumpsit aliquem hominē. Assumpsit humanitatem hominis xp̄i. ꝑ aliquē hoīem. Cū aut̄ hoīem xp̄m assumpserit. aut̄ ꝛ exponē simbolū sub nomine matris traditur dicens. Siquis dix̄it aut̄ credidit hoīem xp̄m a filio dei assumptū nō fuisse: anathema sit. q̄ ꝛ in plurib⁹ locis ꝓpt̄e locutionis xp̄i mutatur locutionib⁹. Ille homo aūbo ē assumptꝰ. ille hō fēs ē xp̄s. et ꝑ hāc de homine ꝓ loquit̄ dō aug. Beatus quē elegit ꝛ assumpsit. ꝑ quibus oīa q̄ vidit. quicquid aliquis homo assumptꝰ fuit aūbo. ꝛ una ꝑsona ap̄so na fuit assumpta. Sz q̄ li nefas ē dicere. aut semper assumpsisse locutionis exigit simulatio. sēm hāc intelligentiam sane accipi debemus. vt hō xp̄s siue hō ille. siue quidā homo dicat assumpsisse aūbo. siue unū aūbo. nō q̄ hoīs ꝑsona fuit assumpta. ꝓ una aūbo. sz q̄ aīa illa ꝛ caro illa assumpta fuit. Nunc autē uerbo utuntur subsistere ꝑsona dei ꝛ homīs. ut ad hominis naturā nō ad ꝑsonam respiciat. ē assumpsisse ꝓ unitā ꝓ quidam ꝓ aliquem in hoc loco. ubi scriptura memorat. sicut ecclā ē q̄ sine ꝓposita auctoritate an aliq̄s ꝓ quidā hō fuit assumptꝰ aūbo. ꝓ unitꝰ aūbo sit diligenter intelligēdum. nō ē sic reddenda rō. q̄n multiplex ꝓpositio fuit q̄. sz instantiā q̄rentis nō determinauit. sic hominis ꝑsona q̄rit. respondeo nō si de hoīs natura dicō est. De intelligentia harū locutionum dō xp̄m dicit. aut ēuangelica fēs ē hō. dēs ē hō. an q̄. plurimis aut̄ omnibus in his locutionib⁹ dicat dō unitatis. sz unitā distinctam. fēs ē aliq̄d. ꝓ ē aliquid aut̄ ꝓ generalis. sed nō existente ꝓpositionis. q̄. nō. ꝛ alias plurib⁹ testimoniis. oēsq̄ catholici unanimit̄ fatent̄ deū ē hōm uerū deū ē hoīem. q̄. an his locutionib⁹ dēs fēs ē hō. filius dei fēs ē filius hominis. dēs ē hō. ꝛ hō ē dēs. dicat̄ dēs fēs ē aliquid. ꝓ ē aliquid. ꝓ aliq̄d dicat̄ ē dēs. ꝛ an ita ruendum dicem. hō fēs ē dēs. ꝛ filius hoīs fēs ē filius dei. sic ecclā dicente. ē sub his locutionib⁹ nō inuenio. dēs fēs ē aliquid. ꝓ ē aliquid. q̄ sit intelligenda harum locutionum ꝛ similium. In his ꝓfundissima reseratione ꝛ scripturose q̄nis ꝓpositionis ꝑpendum differre. in omnib⁹ sapienter.

Ad mīs q̄nis ꝓpōne distinct sapienter.

Quidam enim dicunt in ista ubi scriptura refert. in carnatione hominem quidam ex anima rōnali. ꝛ humana carne existentem. ex q̄bus duobus. omnis ne rursus hō existit. ꝛ ille homo cui ē dēs non quidē

natura dicit. ꝛ ꝑsona ubi. ꝛ dēs cepit ee homo ille. Longe dum ꝛ hominē illū assumptū aūbo. ꝛ unitū ubo. ꝛ ī ē ubum. ꝛ ea rōne traditum dictum ee. ōm sēm hominē ꝓ ē hominē. q. dēs fēs ē. ꝛ cepit ee quedā subā ex anima rōnali. ꝛ humana carne subsistens. ꝛ illa subā fēa ē. ꝛ cepit ee dēs. nō ut de migratione nature in naturam. sed unusquisq; nature seruata ꝓprietate sēm ē. ut dēs eet illa subā. illa substantia eet dēs. ut ubi dicit dēs fēs ē hō. ꝛ homo fēs dēs. ꝛ dēs ē hō. ꝛ homo dēs. ꝛ filius dei. filius hominis. ꝛ econuerso. cumq; dicat illū hoīem. ex anima rōnali. ꝛ humana carne subsistere. nō ut fuerunt ex duabus naturis ee compositi. diuina. s. ꝛ humana. nec illi partes ee duas naturas. s. animam sēm ꝛ carnem.

Ut ne de suo sensu nūc loqui Auctoritatem putem. hanc suam ꝓbis testimoniis. aut enim aūbo in ·li· de t. C. legit. ubium caro fēm ē. an uerum. aūbo melligo uere dei filium in carne agnosco uerum hominis filium. ꝛ utrūq; simul. unam ꝑsonam ōm ꝛ hoīem. ineffabiliter gre largiente numen. ꝓ nobis xp̄e ihc dēs de deo ē. hō aut̄ natus ē de spu sco. ex maria uirgine. utraq; subā diuina. s. ꝛ humana filius ē unicus. ubi ꝓtinus oportunis. de q. ꝓdit spc. s. utrūq; unus. sz aliud ꝓpter ubum. ꝛ aliud ꝓpter hoīem. nō duo filii dēs ꝛ hō. sz unus dei filius dēs sine initio hō. accepto initio. sc̄ mod. quod natus humanitus in xp̄o homine meruit. ut ī unitate ꝑsone una filius dei singulariter assumpta eet. q. ne bona uoluntas. q. bona opa ꝓficerunt. quib⁹ nisi ille hō. una sit ꝑsona cum deo. Numquid ante ea fuit homo. ubi ei singulare priuilegium ē. ut singulis ꝓmereret deus esse. scilicet ex q. hō ee cepit. nō aliud cepit ee hō. q̄m dei filius. ubi unitas ꝓpria dei ubum. q. illo suscepta caro fēa ē unusq; dēs. ut quēadmodū ē una ꝑsona quilibet hō ania. ꝛ rōnal. ꝛ caro. ita sit xp̄e una ꝑsona ubi ꝛ hō. ꝓ sit ioh. Agnoscam gemmā substantiam ex duabus. s. qua equal ē pri. ꝛ humanā q. maior ē pri. utrūq; autē simul non duo sz unus est xp̄us ne sit quaternitas. nō ternitas dēs. de phoe xp̄e est dēs. anima rōnal. ꝛ caro. ipsemq; in ·li· de ꝓdest̄ natione sēm. ille homo ut aūbo pri coeterno. ī unitate ꝑsone assumpti filii dei unigeniti eet. unū h̄ unitas. Ad bonū ei ꝓfecit ut ad haneief

Ego ꝓmissa do uisa tm̄ et tres ꝓpositiones hꝭma ꝓmo dicat q̄ mihi inanes hoīes q̄d ex aia rōnali et hꝭmana ēne subsistere ex quibz duobz simul homo existat. et iste homo ceperit ee deus nō quidē natura dei sed ꝑsona vi et deus ee ceperit homo ille dicit ee hoies. quid ee assumptio aūbus et unitio ubo et tamē nō ee ubid unde dicat eccl̄a q̄ deus factus ē homo et homo factus ē deus. et homo ē deus et deus ē homo et deus ē homo et filius dei ē filius hominis et ego deus ei factus ē ceperit ee quedā subā ex aia rōnali et hꝭmana ēne subsistens et illa subā facta ē. ceperit ee deus nō de migratione nē in nās sed facti ē utriusq; finita ꝓpte. s. unusq; dicant hoies. quid ex aia rōnali et hꝭmana carne subsistere. nō tm̄ fatent ex duabz natis ee ꝓpter duas nās sed autem tm̄ et carne ēt ē stultū q̄ tm̄ ꝓpter ꝓmo ꝓfecit meruisse singulariter creatū falsū ee ꝓmotus nō ē singulariter excludat. Ecclā inpte dicat hoies. quid nō ex aia rōnali et humana nā. ex duobus subiis sz diuinitate carne ee aiā constare et hꝭmanitate xp̄m fatent. et unā tm̄ ee ꝑsonā an incānatā simplicē sed in incānatōe duas ex diuinitate et hꝭmanitate nec ē idē ꝑ ꝑ plus sed ꝓ plus esse dei tm̄ ꝑsona mea aut dei et hominis cum ꝑsona. q. plus erat simplex et mona tm̄ nō ex istis subsistere inuiabz et ex duabz natis ista aut ꝑ ex sit facta ꝓ quod ex aia et carne nō tamē ē facta ꝑ uel subā uel nās et inuisa ē iste subsistens ꝓpriet ē. inuisa aut̄ idē ē simplex. et ēt sticed q. hec ex nō falsa ē. mihi ꝛ dicit ꝑsona ee composita. ex aia rōnali et carne. ꝓpter quod negat ꝑsonā ex duabz natis ꝓpriet ee hoies assumptio uel ceperit aliq̄ subas. ex aia et carne. ꝓpter uel facti negatur. sed sic ista duo sz aia et carne ubi ꝑ nō uniuntur ut nō ex illis duobz uel ex his ē aliq̄ subā uel ꝑ ꝓponetur sed illis duobz uelut admixto ubi ē uestito et ita ꝑsona dei facta ē homo et ē ego ex ego nō tm̄ ex ego ex ego ē mulier. et deus ex ego. si ego ex aliquibz assumptis ex aut ꝑ uis q. ꝑ ꝑsona admixto assumptione indumenti nō ē diuisa uel mutata sed ubi cadit ꝓmansit et stat. q. ex apud ꝑ ē in ex. q. negat subas ex ita ex. et aia et caro. ꝓ dei nās humanā unitio illo existit

fabilem gretellemam puenuret. Facieme ac
suscipiente dō ūbo ip̄e homo ex quo eē cepit
filꝰ vi nmē eē cep̄. Item homo q̄cumq; na ḡ
na fit. tam fuē gn̄ homo ille ab initio fc̄o ē.
spem m. luc. vij. de t. Gra di nob̄ in homie x̄ō
mendat. Qma nec ip̄e ut tanta unitate deo
ho sumeret una ē ullo psona filꝰ di fieret ul
lus ē p̄cedentiū nūc. assecut. ex quo hō eē
cep̄. ex ullo ē. ds. vñ dictum ē. verbum caro
fām ē. hyl. de trin. x. li. de t. an x̄pm n ambi
gim eē dm ūbum. neq; rursū filium hois
ex anima et corpe assumpse ignoram. his alius
q; auctoritatibꝫ unum q̄ hoīem q̄dam ex
anima rōnali et carne compositum dm fac
tum dicunt. si gia n̄ natā. sola em̄ gia hūt
ille homo. n̄ merito p̄ natura ut eēt ds. sue
filꝰ ut hēret oēm scām. et posteā q̄m hō
ūbum. cum q̄ ē una psona. sicut nō multipli
ribꝫ legim̄. qō homo sit una psona cum ū
bo. et sit ip̄m ūbum. si ī. qō anima rōnalis. et
caro eadem psona sit. et sit ds. xp̄c. Sed
aut. et alii qui ista imparte sentiunt. si dicāt
hominē illū n̄ ex anima rōnali et carne nō
si ex humana et diuina natā. et ex his subsist
entia carne et aīa esse. dicime x̄pm fa
tem̄. et unam psonam nō ē. an incarnatōnē
n solūm simplicē. si incarnatōne scām. opor
tam ex diuinitate et humanitate. nec ē io alia p
sona quam p̄. si pul cum eēt di nō psona in
incarnatōne. scā ē ī homīs psona. non ut due
eent psone. sed ut una. et eadē eēt psona di et hois.
Psona ḡ que pul erat et simplex et una nō na
tura gerens. in duabꝫ et ex duabꝫ subsistit. na
tis. et p̄ q nō ds erat. scā ē ī uer homo sub
sistens. n nō ex anima et carne. si ī ex diuini
tate. nec nō psona illa vebet dici facta psona.
quāuis dicatur scā psona hominis. facta ē ex
illa psona ut quibusdam placet. quidam
subsistens ex aīa et carne. si n est scā psona vel sub
stantia. vel natura et quicquid ē ille subsis
tens compositū ē. unquam nō aut ūbum ē
simplex est. Auctoritates et ponit que hanc
ē hoc aut in libro sent̄ plenius patent. sed
clarum ps̄t ait. Modis omnibꝫ approba
re oportebimus. sabellium ecclie duob̄ stare.

Aug.

Aug. de trin.

Aug. de trin.

Aug. de trin

Abmam ibi gr anima ⁊ carne compoītam uł
factam differenē ḣ fic illa duo .ſ. aām ⁊ carnē.
uer bi pſone ł nate unita eē autūt. ut ū gr il
lis duobꝫ ł gr bris tribꝫ aliqua ſubā ł pſona fie
ret ſine componēt. ḣ illis duobꝫ uelut indutū
to ūbum dī uelaret⁹ ut mortalū oculis ꝫ gruen
tur apparēt. q̄ ro dī fēs uerus hō. q ūnitatem
carnis ⁊ anime accep. q̄ duo ī unſtūglarnatem
ł unitatē ſue p̄ accepiſſe legim⁹ non q illa duo
ł aliqua rei gr illis compoſita ſit una pſona
cum ūbo. ł ſit ūbum. ḣ q illis duob⁹ accedentibꝫ ūbo. ū ē pſonarum nūs auct⁹ ut fieret
quaūtas unitatis. et q ipā pſona ūbi. q
erat p̄ ſine indutū. aſſumptione īduti
ū ē dutila ł unitata. ḣ una eadē q̄ īmutata p
manſit. Cui ſecīn habitum dīn hoīem fēm di
cunt. accipiendo eū hoīem dicitur ē d̄s factus
hō. ypō accepto hominē dī. dī uere eē hō.
⁊ ypō aſſumente dīc. dī hō eē d̄s. ſam ſi eēt
natus m̄quunt illi. d̄s eē hō. ł hō eē d̄s uterligeret. Tunc ſi d̄s hoīem aſſumpſiſſ ī ſeru
mulierē. ⁊ mulier ēt natus d̄s eēt ⁊ reconci
ſo. Ar potuit d̄s aſſumpſiſſe hoīem. in ſeru
mulierē. potuit g̣ mulier eē d̄s. ⁊ reconciſo.

De aut⁹ ⁊ ſtis de ſuo influere Auctoritatē mdu
uidcant. teſtimonia ſūme ex quib⁹ h̄ ſenti
dium ꝓducit. qđ dictum. ⁊ firmāt ea roborat.
Aug. Ar enim aut⁹ m. h. de gr̄a. nou. t. ſic ū augeret⁹
mis pſonas ſunt caro accedit anime ut ſit unus
hō. ſic ū augeret⁹ mis pſonas ē caro hō accedit
ūbo. ut ſit unus xp̄c. Legit⁹ itaq; d̄s homo ut in
telligam⁹ h̄ pſone ſingularem ū ut ſuſpicetur
in carnē mutatā diuinitatē. ſō ch̄ſtianus illud
ūbum apli. habitu ineunt⁹ ē ut hō. manifeſte
oſtendat dīn dicat fēm eē hoīem. ł eē hominē
ſecīn habitū. In libro. lxxx. iij. q̄ōnū ra m qui
ens. Quinti ūnis habitum dīnis ł habitum ai.
ſic diſciplinę ꝓcipionem uſu firmatā. ł habi
tum corpis ſic uicinū alium alio ualidiorē. ł ha
bitum cor. q̄ ū brīs accomodant⁹ gr̄tuleē ut ei
dem⁹ aliquem uestitū ualentem ⁊ diu. In
quib⁹ omnib⁹ gr̄ūb⁹ manifeſtū ē. ſca re dia ha
bitum. q̄ accidit ł accedit. habitu ra ut eam p̄
ſit. ī non br̄e. li aut⁹ nouū ductū ē ab illo ūbo
qđ ē br̄e. habit⁹ g̣ mea re dicitur. q̄ nob⁹ ut ha
beat⁹ ł accidit ł accedit. ⁊ ūnitū ē. ḣ ſic ē q
q̄dam cor. q̄ accedunt. ł ea. ut habitum faciāt
ñ mutant⁹. ḣ ipa mutant. ī ſe integra. ⁊ ī conueni
ſa manentia. ſic ſapīa accedens hoī. ñ ipa mu
tat⁹. ḣ hoīem mutat. q̄ de ſtulto ſapientē fa
cit. Quedam ū ſic accedunt. ł acci. ut mutent
⁊ mutent. ut cibꝫ q̄n āmatens ſp̄em ſuā ī cor
p̄ū⁹. ⁊ nos cibo refecti. ab grauitate aḡ langue
re in robur aḡ ualetudinem mutam⁹. Terēti gen⁹
ē ē ea q̄ accedunt. ł acci. nec mutant ea quibꝫ
accedunt. nec ab eis ipa mutant⁹. Hic annul⁹ po
ſit⁹ indigno q̄d gen⁹ rarissime repit⁹. Quartum
gen⁹ ē eam ea que accedit⁹ mutant⁹ ñ a ſua natā
ḣ aliam ſp̄em ⁊ formam accepit⁹ ut ē uestis q̄
tincta aḡ deposita ñ hē eam formā quam ſu
mit⁹ mdata. Indicta. n. mēbris accip formam
q̄m ñ habebat gruta. q. gen⁹ agrunt huic eō
pacion. d̄s enī filī⁹ semetipm gr̄tuit⁹ ut nō
formā ſuā mutans. ḣ formā ſeruī accipiēs aḡ
ꝓſul aut⁹ ſtitutus. ī hoīe āmiſſa mēmuta
bili stabilitate. ḣ ſimilitudine hoīs fēs est
ipe ſuſceptor uer hoīem ſuſcipiēdo. ⁊ habitu ī
ueni⁹ ē ut hō. ⁊ uidō hominē ineni⁹ ē. ut hōn
ō. ḣ ei⁹ q̄b⁹ ut homie apparuit. qđ aut dicit ut
hō ūnitatē gr̄pserit. Homine g̣ habit⁹ ſancti sig
nificant⁹ apte q̄ dicit ī ſimilitudine
hominū fēs. q. non ſimulatione in homie ſi
habuit fēs ē. ē mdut⁹ ē hominē quem ſibi u
nientē q̄dam aḡ ſormam ſui mortalem ei
tam ſocaret. ſon g̣ oportet ſimilitudinē mutari
ē ūbū ſuſceptione hominis. ſic nec ūbra uestis
mdata mutant⁹ q̄nuis illa ſuſceptio meā
bilis ſuſceptum ſuſcipiens coptaret. his uer
bis apte ſinuere indic. aut⁹ dīn dicit fēm hoīem
ſecīn habitum. q. ī ꝓpria carnationis modū
nolens gr̄pere q̄rembi. ū. nis. h. de ī. ma.
am. Si q̄ ꝓpa incarnatio q̄n fēa sit ip̄m ūbum
dei dico carnē fēm. ⁊ hoīem fēm. ſon ū in hoc
qđ fēm ē ūbum aḡ mutant⁹. ḣ carne ut car
nalibꝫ agnoscat⁹ apparet⁹ mdum. ſca sane fac
tum ut ibi sit ū fēm ūbum dī. ⁊ hoīs caro. ḣ ī hō
nalis homis. ad. aḡ ḣ uerum. ⁊ d̄s dicat⁹ ypō
ōm. ⁊ homo ypō hominē. qđ si difficile intelli
gat⁹ mens fide purget⁹ a peccis abstinēdo. ⁊ bo
na opando. difficilia eni sunt h. ſō m. li. de ſ.

Prima ſpēs bonis.

Secūda.

Tertia.

Quarta.

Quarta ſpēs ægrum hunc cō pacionis.

Quinta.

De ī carnationis. Sexta.

Anō. 2ō.

~oe ad petrum. Di filius cum sit dꝰ eēt uerus
p nob hō ē homo uer⁹ ꝓfect⁹. Jn eo uer⁹. q uerū
hī dꝰ ille huām naturā. Jn eo uere ꝓfect⁹. q ~
carnem hūam suscep⁹ ~ aiam rōnalem. sē ī alt
ud sum illa di sūm germanum. nisi forme ser
uilis. ~ nate huāe susceptio. ~ ut g⁹ m x⁹ ē forma
q ut⁹ uer⁹ ~ ꝓfecta ē m x⁹o substantia duma
s. ~ huā. sc̄o mlt. stra magnumni. Cum eēt ꝑ
x⁹m ūnsibil⁹. unsibil⁹ m homīe apparuit. quē
~oe femīā suscep⁹ dignat⁹ ē. sē m eod. slo. x⁹m do
minū uer⁹ hoīem suscepisse ēdm. ~ ī x⁹o unsibi
le⁹ ūnsibilem hominib⁹ apparuisse. Jn x⁹o mt⁹ ho
mines doctam fuisse. Jn x⁹o ab hominib⁹ huā pu
lsse. Jn x⁹o homīes docuisse. hylarꝰ. q in. x. lu.

hylarꝰ.

~oe t. aut. sc̄o in di filiū nat⁹ ex maria ē. unq̄ ū
bum caro fēm ē. s. q̄ filius di eam in forma di
eēt formā serui accep⁹. ~ mi nī cuiꝰ q ū di desce
ndere. h hominis assumptione ꝓfectū. ~ in forma
~oe ꝓ nat⁹ dnāe ~ in forma serui accepto⁹
spē sēl. secūm hoīs habitum ꝓpriū fuisse. nō
sunt habē ille nī hoīs h ut homīs. neq; caro illa
caro peccī. h i similitudine carnis peccī. dudū
nīs uel secūm duōs poīat sententiaꝝ ~ p singlis
inducta testimonia. Quoniā sententiaꝝ ~ latiꝰ q

Sc̄o ꝑmā ū dr dꝰ testimonii unelligēdā
fes hō. ~ homo fes dꝰ. exponit⁹ locūm ꝑe
q dꝰ cep ē quedam suba quā. secūm singlā sen
rōnalis. q aī nī fuat. ~ ulla remanat. ~ p secūm ꝑmā.
suba cep ē dꝰ. ~ hoc grā ī nat⁹. ut⁹ meruit ha
buit. unde recte dr x⁹ē magnum homo ꝓdes
mat⁹ ē filiuī di. hunc autem sententie oppōit.
Si illa suba cep ē dꝰ. ~ di illa. quedam g suba
ē dꝰ. q̄ī semp fuit dꝰ. ~ quedam suba ē deus. q
nī ē duma suba. ~ dꝰ ē aliquid. qd ū semp fuit.
Ad ~ illi ꝛ cedunt origenis testimonio immēsel
q aut. factus ē sī dubio id qd ꝓ nī erat. h addidit
secūm carnē. secūm dīm ū erat ꝓ. nī erat. qui nō
erat. Aliꝰ q ꝓbis modis illi sententie pot oppo
ni. quib⁹ sē sedem. ꝑ eōrum studiū lectou relī
quit. ~ ad aliam ꝓpanit. hic explanat sedam
sī secta ū sententia huī dictionis sententiam ꝛe
tal⁹ indē rō. ut cum dr dꝰ factus. rudem loco
ē hō. unelligit⁹ cepisse ē subtilē. mī sensus.
ex duabꝰ naturis. ~ in ūb⁹ subsis. ~ ecōmūso homo
fes ē dꝰ. q subsistens in dualꝰ natis cep ē dꝰ. ~

Anō. 2ō.

Hylarꝰ.

Que opponantur huic sententie.

Sup explanatio romanos.

pot homo. hōs dꝰ. ~ ecōmūso dr. q dꝰ assumpsit hominē. ~ homo assumptꝰ ē adō. ~ nī aliꝰ di
cit⁹ unū. de. t. Tal⁹ fuit illa susceptio q hominē
facēt dīm. ~ dīm hoīem. variantꝰ autē unelligē
na cum dr. dꝰ ē homo. ~ hō ē dꝰ. Di enim dꝰ ē
ꝑsona subsistens in duabꝰ. ~ ex duabꝰ natis. ꝓ
sona subsistens duabꝰ. ex duabꝰ naturis dr ē di
. ~ ūbum. ~ natis duma. pot enī ꝓdicari ꝓsona
simplex. ~ natā de ꝓsona composita. slō ē autē
ut aut⁹ vobis damascen⁹. idem dīc natām ꝑsonā.
si dicunt x⁹m. ~ ꝓsonā illam. qd ū ē qd dicē na
ē ꝓdestinatū. inquantū ē hō. ~ am ~ ꝓsonam.
. ~ inq̄tū ē subsistens. ex duabꝰ subis. s. aīa ~
carne. Nam quatum ad naturam dumtaxat. ū
ē x⁹ē ꝓdestinat⁹. Hoc ex g in quī ē ea. ~ ea subsi
stit ꝓdestinat⁹ ē. in quantum subsistit ~ alius
duabꝰ subis. s. ī aīa ~ carne. hī ē ī quī ē homo.

Anō.

Dē q sententia dicunt x⁹m ꝓdestinatum.

Dēcīnat ~ auctoritatē. Quatē ex omnī
q ꝓme inemuit sententie. auctoritatē ꝓme
. hinc inde. contēdē. ut ē legī. q ūsi uideāt ob
hō ille assūpt⁹ dubo ī singlāritate manere sententi
ꝑsone. ~ fes una ꝑsona ē ubo de nata huā ~ rel
ligit⁹. q ubo unita ē. in singlāritate ꝑsone. ~ ea
qd eadem ꝑsona q ꝑ erat simplex erat. sine in
cremēto mūt. ~ īmutata ꝑmansit. licet cōposita.
compositionis ū h aliam dicunt ee rōnem q̄m
sit in aliis homīb⁹. qb⁹ h ex tribꝰ. alioꝝ ex duab⁹
subis ē compositio. elegant⁹ q̄ natām hūam ē
ꝑsonam ~ dī filiū. ee sic unū eundemq; dicunt
ē hoīem. ~ dīm ~ filium hoīs. ~ filiū di. nī unū
~ idem nī aliud. ~ aliud sic nec aliū. ~ alium.

Anō.

Sed his mdem⁹ adūlari q. Quedam ponunt q
subdus omnem⁹ capitulis. ꝑmittis mdem⁹
ant enī anō sī 10h. Aliud ē ūbū di. aduersari.
aliud hō. h ūbum caro fēm ē. ~ hō. ī una q; alia
ūbi. alia ē homīs ꝑsona. q̄m unit⁹ x⁹c. ~ una
ꝑsona. ꝺ ad felicianū. Aliud di filiꝰ. aliud hoīs
filiꝰ. h non aliꝰ. sē di filius. aliud de ꝑe. aliud

Anō.

de matre. ꝺ in ti. ꝑmo de t. Cum filius sit. ~ dꝰ.
~ hō. alia suba dꝰ. alia homo. Quatē hi ſ
ee aut⁹ in hunc modū dēcīnat⁹. ꝑ dem⁹
q ē dr. aliud ūbum di. aliud hō. sine alia
suba dꝰ. alia hō. aliꝰ nat⁹. fugiam⁹ x⁹c ee
inquantum ē hō. ~ alicui inquī ē dꝰ. ~ aliud na
tura q ē homo. aliud nata qua ē dꝰ. ut cum

Sedm d⁹ septima grām ſ. ~ gr̄a ꝓ mag⁹ q ſm ꝑmā opiniā deq dīat facta hamo ex q⁹ q. deq incepit ee p se subā
rōlib⁹ q ante no fuit ex ſta subā cepit ee ex deus ex hoc habuit cognīd ex no natura uel ineritis unde ex dīat ꝓpter hamo
predestinata ē ee filiū dei. Sedd g⁹ q ſdm ſtā. opiniō. dm dict⁹ deq facta ex hamo intelligit⁹ cepisse ee subsistens
mduabꝰ natis ex ibus subis ex q⁹ hamo factus ex deq q. subsistens mduabꝰ natis cepit ee deq uel postea dīat hō factus
ex deq uel q⁹ q. deq assumpsit ex ~ hamo assumptꝰ ex adeo isti dicit ee x⁹m predestinatū mcptū ex hamo ~ subsistens
ex duabꝰ subis. s. aīa ex carne. nō ꝓ id ad nat⁹ dnāe no ē apt predestinata. no ergo mcptū mea uel extra subsistat ꝓ
destinata ē. sed mcptū subsistit in alio duabꝰ subis. ~ in nāa ex carne. hī ē mcptū ex hamo ~ ex q⁹ q. ſdm istā dr. ꝺ
facta ex hamo q. hoc⁹ accepit ex dr. ee hamo q. hoc⁹ hī. vel quia ē hoc⁹ habens ex deq dicit ꝓ assumpta ad eo ex
ē deq q. hnē hoc⁹ ꝺ deq. Cum enim dīat deq ex hamo uel hic ꝓdicat⁹ uel ꝓ humanata. ꝺ id aut dīat deq factus
intelligit⁹ nat⁹ humana accepisse uel humanari. ubi ee incepisse. non in ſ incepit ee humanari. ubi no ſ incepit ſ
cepit ee. ubi non ſ deq factus ē humanari. ubi ſ⁹ q factus sit. ubi sim. istas x⁹ꝑ sm q hamo predestinata ē filius
dei. q ē predestinata ad eo ab etno ex mcptō collatio ē ei ꝓ gratiā. ut ipse ens hō sit filius dei hī. non no semp habuit
sed in tempore ꝓ gratiā accepit. ~ q̄a q⁹ q. licet dicit hamo deq no tm q ē dicit hō. q ē mediator dei ex hamo. unus x⁹ꝰ
ei sit. utiq; damna. ~ q̄a q⁹ q. sdm istā no dicit persona filiꝰ mduabꝰ ex eis duabꝰ assistē natis sed ex ad hoc ordinat⁹
ad illa. ~ q⁹ q. q. in diuersis smonib⁹ absq; assertae ex pudicio tractatus q̄m hoc aut firmitē ē tenend. q. deq ꝺ
assumptꝰ ex hō ad eo in sui no nō ꝺ habilitate sed dei dignatione. ut nec deq mutatꝰ in humanā subam hoc
assumēdo nec hamo in diuinā glōsicata in deū

Johs damasc̃.

Aut iohs damasc̃en. Jn̄ comise ⁊ mirabiliṫ unite suum ad nr̄m̃ nat̃ē. neq; duorum distāte a ꝑa simplicitate. neq; bina aut oīa in diuisa natūam. aut unū ex istis in alterū diuisa. neq; ex duab; una sm̄ ꝑpria natā. Composita enī nat̃a neiṫ eorum ex quib; ꝑpria nat̃a. hoūsia constabat ee. Pot̃ ex alīs plicens. alterū. vt corp̃ ex uno. elemēt̃ compositū. nec ignis noiat̃ nec aer. nec ūra nec aq̄. nec hoc aliquid hoūsion

Johs damasc̃

dr. Si g̃ secūm hēresi. xp̃m unū ꝑpria nat̃ē p̃ unionem gerunt. ex simplici nat̃a ⁊ simplē ē compositum. neq; p̃s simplicis nat̃ē ex iste. neq; mat̃ē hoūsios. neq; dīs. neq; hō demonstrat̃ ih̄u xp̃e solum. ⁊ erit hoc nom̄. ih̄u. x̄. n̄ ꝑsone ip̄i nom̄. ih̄u secūm ip̄os compositū nat̃ē. Hos aut̃ xp̃m n̄ unū compositū nat̃ē dogmatizāt. ih̄u nom̄. ih̄u xp̃e ꝑsone dicūt. n̄ monotheos ⁊ uno n̄ dictum. ih̄u duar̄ nat̃ūm ee signāt. ih̄u

Boēm.

verum. ⁊ humanum. ex diuate aut̃ ⁊ humāte. dm̄ ꝑfectū. ⁊ hoīem ꝑfectum. eundē. ex ⁊ ex duab; ⁊ in duab; nat̃is. ihm̄. Sic g̃ dr̄ aliud ee filiū di. aliud filiū homis. qz aliud ē subē ⁊ nat̃ē magnum filiū di. aliud magnum ē filiū homis. n̄ qđ ipe filiū di. ⁊ homis sit duo illa duisa ⁊ due duise nat̃e.

Auctoritate ⁊ firmat decretū nr̄m̃ hylar.

Apte enī hyl. in mono. libe. tan. cum n̄ aliud sit filius homis. neq; aliud filiū di. ⁊ verbum enim caro fm̄ ē. ⁊ anīa ille qui filius di ē. ipe ⁊ homis sit filiū rep̄ro. quē mihi filio homis clarificat̃ sit. euidenter dic̃. n̄ aliud ee filium di. ⁊ aliud filium homis. ex quo p̃missa roborantes. approbat̃ decūmano.

Alia ⁊ alia auctoritas nr̄m̃ decūmet.

Quod ⁊ dictum ē. utrq; xp̃e ē. ⁊ una ꝑsona. None potest ut rem. sic. illud qđ aliud. ⁊ aliud. dr̄.

Aliud.

Una forma dī formā serui accep̄. ut unusq; dō. utrq; homo. ⁊ utrq; dīs. ꝑ̄ accipientē. ⁊ utrq; homo. ꝑ̄ acceptum hoīem. ex illō qđ eorum ait. in libro de bono ꝑseuerantie. Quis fidelis ē nisi eum nam nat̃am hūanam edm̄. nat̃am sua sapiente dō ubo ita sublimari. ut q̄ suscep̄. ⁊ qđ suscep̄ una eet nr̄m̃ ꝑsona. assumptione illam essabilē facientē ꝑsone unū utrūq; ⁊ homie unitatē. Et aut̃ qui suscepit. ⁊ qđ suscep̄ una est ꝑsona. g̃ natura huā cum ubo. una ē ꝑsona. Et h̄ omnia ex talī sensu dicta fore tradiderunt

Aliud.

utrumq; dicat̃ ee. xp̃e. una ꝑsona. qz utrūq; unū xp̃e una ꝑsona subsistit. ita ⁊ suscepti cum suscipiente dr̄ una ꝑsona. qz suscepta suscepti cum ē socianti. i unitate ꝑsone. ita qđ unitas ꝑsone. ita qđ unitas ꝑsone ꝑmanſit. n̄ ita ut ea ro. ⁊ anīa sint dīs. qz ita aut nec. verbum ē dīs. n̄ caro assumpta. Et ambe. in. i. ut. de spū sō aut. Aliud ē qđ assumpsit. ⁊ aliud qđ assumptum ē. Est aut̃ ⁊ aliud qđ

Ambe.

hec quidam ponūt auctoritatem

hanc sententiam plenius

tatē. q; multi. uidē

dr̄ obtinere. Ut enī aug̃ hanc sententiam oppo

Aug̃.

nit. ee maximum. xp̃e una ꝑsona est

sua.

gemma. subē. qz ⁊ dō ⁊ homo ē. nec n̄ dīs ut homo parē hūi ꝑsone dici pot̃. Quoq; filius dei. ante quam susceper formā serui. n̄ erat tot. ⁊ erunt cum hō dismittat̃ ei accessit. Esse dm̄ dicat̃ n̄ ee partē illi ꝑsone. ⁊ n̄ uidē illa ꝑsona. n̄ ostare ex dō ⁊ homie. Ut qđ ⁊ illi dicunt. illam ꝑsonam n̄ ostare ita ex dō ⁊ homine. qz rerum ex partib; ita eni partes alicui tot

Respō illoy ē

uenunt ut ex illō qđ n̄ erat. ostendat̃. Sed non aut̃ sic hūa ⁊ diuina nat̃a. in. x̄. unionis. explicabit̃ eni ē illi unionis. qui ē partiū rō. Quidam n̄ nomie dī. ibi ꝑsonam sign̄ari putant. qz ꝛ̄bus agebat ꝑsonis. quarū nullam hūana nis ee partem. dicebat. sic pars illi ꝑsone n̄ ē dō. quod si de ꝑsona intelligūt. manifestū ē qz ꝑsona n̄ ē pars ꝑsone. Posita ē diligent sententia ⁊ ei explanatio. cui n̄ nullo. ⁊ i modico obuiam auctoritates. nr̄e sententie inducte. q̄ iam ostendenda ē. Nra sententia q̄ sit ꝑmissa. Et hac g̃ sententia sic dr̄. Deus factus homo. qz hoīem accep̄. ⁊ sic dr̄ ee hō qz homiē hīt. ⁊ qz ē hūs homiē. ⁊ hō ee dō. qz habet homiē ē dō. cum g̃ dr̄ dō ē homo. ⁊ habet ꝑdicet̃. ⁊ ꝑsona. ih̄uanam. ⁊ qđ ꝑsona humanam ꝑdicet̃. Casſiodo. ostendē videt̃ dicens. factus ē ut ita dicām dō hūanat̃ qui ⁊ assumptione carnis dō ee n̄ desinit. Qđ n̄ aliter accipi pot̃. ut dicat̃ dō fm̄ hūanat̃. ⁊ xp̃o fm̄ dō humanat̃. ⁊ nec enim sane dici pot̃. cum g̃ dicit̃ fm̄ ē dō hō. multiplex secūm istos sit intelligē. ne ita ut natam hūam accepisse. ⁊ hūanū ubum ee accepisse intelligant. Hec ut suscep̄ ee hūa

Alia solutio.

Casſiodo.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

rum ūbum ꝺo ſequit᷒ qꝺ̄ nec ꝓpꝛ eſſ ūbum. nec
fiꝺs fēs ē huānum ūbiem. ſequit᷒ qꝺ̄ fēm ſit
ūbum. ſic ꝺe aliq̄ vir hodie. iſte. iſte eſſ ē
bo᷒ homo. & fēs ē bo᷒ homo. nec tm̄ hodie
eſſ ē homo. & fēs ē homo. Ad ſenſum ſecm̄

Secm̄ iſtos ꝺr̄ xp̄c ſecm̄ qꝺ̄ iſtos ꝺicit᷒ pre
homo. ꝓꝺeſtinat᷒ eē filiuſ ꝺi. qꝺ̄ deſtinat᷒.
eſt ꝓꝺeſtinat᷒ a ꝺo ab eēno. & intꝛ collatū eſt
ꝑ gram. ut ipe eiuſ homo ſit filiꝰ ꝺi. hꝫ emī nō
ſemꝑ huīt. ſi intꝛ ꝑ gram acceꝑ. Ad̄ aut᷒
notaſſe uł ad ꝓpium. & hylariū dicentſ.

Auctoritate confirmat ꝓpōem.

Predeſtinat᷒ ē ihc ut qui fut᷒ erat ſecm̄ car
nem filiꝰ ꝺd̄. eēt ūmꝰ filiꝰ ꝺi. hu & cum ꝺr̄
xp̄c unus pre. ſecm̄ qꝺ̄ homo. ſecm̄ habitū.
hꝫ melligum dicti. i. maximum intꝛ filios ho
mīes unicum. vñ aut᷒ m. i. 4. de. t. ꝺs filiuſ

Aug.

ꝺo pri natꝰ ē equal᷒ habitu unus. ſm̄ forma
enim ſeruꝰ minor ē pre. ſm̄ forma ꝺi equal᷒
ē pri. Et q. ſecm̄ habitum accipienda eſt i

Ad̄ ñ ꝺr̄ ho
mificatus
ſolꝫ damaſc.

carnatoīs vō. nō ꝺr̄ huānum ñ hominē ꝺr̄
ficatū. ꝺici rudum. vñ ioh̄ damaſcen. ſic̄ ho
minē ꝺificatū ꝺnīs. ſi ꝺr̄ hominē fēm. Ad

Aug.

Ut ꝺicat᷒ homo ꝺs. ñ ñ ꝺebet ꝺi
egrue ꝺr̄. hō ꝺificat᷒. vñ aut᷒ in a hō ꝺificꝰ
libro retr. ſic̄ nūc᷒ me᷒ recte ꝺicat᷒ homo ho
minē. q̄ ē mediator ꝺi & hominū xp̄c ihc. cui
ſut᷒ unq̄ ꝺiſ. & hoc quidem ut ꝺicer ē apud
q̄ſdam legi ſtatores catholicos. ſz ñ ꝺicim q̄
hꝫ ꝺr̄i. ꝺq̄ille me nollē. poſtea quippe uidi
ñ ē ꝺicendū. quamuis ſi nulla me poſſi rōne
ꝺefendi. ſecm̄ iſtos ꝺr̄ ꝓſona filiū ꝺuabꝰ
& ex ꝺuabꝰ gristere naturł. ſecm̄ ayhennam
& unhennam. atq̄ eiꝰ uxor et. atq̄ mē. Ad ꝓ

Aug.

Aug. ꝺilgenꝫ ꝙcta ꝺicit ſufficiunt ad ex
ꝺuiſor ſententiaſ. ſupra noſcendam hanc
poſitam abſq̄ aſſertione ꝓpudio qōnem
tractatuꝫ qōnē. verumꝫ nolo in tantare. ut
q̄m ad ignoſcendum difficile putare lectorem
ſtam ſibi uīam debe ſuffice diſpitōne. hꝫ legat
& alia meliꝰ forte ꝺificata. atq̄ tractata. rea que
hic motie ꝓſumꝫ. ingilantore atq̄ intelligen

In eccliaſticis ꝺogmatibꝫ.

tore ſi poſſ nūce ꝺiſcernat. hꝫ ſit unꝰ tenēꝫ. Ad
ꝺo hominē aſſumpſit. hō in ꝺr̄ ūtum. ſi na
ture ſubſtantie. hꝫ ꝺignatione ut nec ꝺs in
tareꝫ in uiam ſubam aſſumēꝺo hominē. nec
homo in ꝺiuinā glificat᷒ in ꝺr̄. q̄ mutacio &
ūſibilitat᷒ natꝰ. ꝺiminutōne & abolitōne ſubꝫ
facit. An ꝺiuina natꝰ ꝺebeat ꝺici nata de ẏgi

Poſt ꝓdicta mḡri ꝺebet ut᷒ de natꝰ ne
ꝺiuina ꝛcedendum ſit. qꝺ̄ de ẏgine ſit na
ta. ſic̄ ꝺr̄ mẏgine mea nata. & mḡr. unq̄ ñ
ꝺebe ꝺici nata de ẏgine. cum ñ ſit nata de pa
tre. que emī rel ñ ē de pre genita. ñ uḡr de
matre nata. ne rel aliqua filiationis nom̄ hāt
in huānate. q̄ illꝺ ñ teneat in ꝺiuinate. mḡr
ñ ꝓfeabat. qꝺ̄ ſit nata de ẏgine. q. li hꝫ eſt
ōm nati de ẏgine. ſ. hoiem aſſumē in utꝺ ẏgi
nis. ē nata ꝺiuina ſupi᷒ ꝺicta ſit hominē aſſūp
ſiſſe. uḡr debe ꝺici nata. De hꝫ aut᷒ aug. in li.

Aug.

de fide ad pet. ſic aut᷒ ſata ecclia accꝑ ꝺiuina
ñ ꝑ tꝫ tꝑalit᷒ ꝛcepi. & nasci ex nata bita. ñ ſecm̄
ſuſceptionē ſitatis huīe ꝛ erat tꝑalit᷒ ꝛcepto
nē. natiuitat᷒ in effabilē. ſic ꝺiuinitat᷒ accepi
ſet. Sic ē ꝺs eēnſ ſitatis. ſecm̄ tꝑs. & ꝛcepē. nat᷒
ex ẏgine. ſ. ſta auctoritate uidē inſinuat. qꝺ̄
nata ꝺiuina ſit nata. & ꝛcepta de ẏgine. Si

Aug.

ꝓlugenꝫ noceniꝫ uba poſſ de ꝓſona agi intel
ligitur. q̄ ſi ꝺubitōne. de patre. & de matre na
ti ē ꝺici ꝺebet. De gemina xp̄i natiuitate de

Aug.

Qui ſolet uł ꝺebeat ꝺici ex quib᷒ nat᷒ ē.
bis gemin᷒ ut ꝺr̄ ꝺi & hominis filiꝰ. Ad qꝺ̄ ꝺi
a poſſ. xp̄m bis natum ē ꝺuasq̄ natiuitates
habuiſſe. vñ aut᷒ in. li. de fide ad pet. Pe ꝺs
de ſua natꝰ genuit filiū ꝺm̄ ſibi coequalē
& coetnum. ſpem q̄ unigenit᷒ ꝺs. ſecꝺo natus
ē. ſemel ex pre. ſemel ex matre. hꝫ ē enim
de pre ꝺi ūbum. natus ē de matre ūbum ca
ro factum. vñ ex q̄ ante eēn ꝺi filiꝰ. nat᷒ ē ante
ſeꝰ. nat᷒ in ſeꝰ. utraq̄ natiuitas unꝰ ē filiꝰ

Iohꝫ damaſc. huius.

ꝺi. ꝺuina. ſ. & huā de hꝫ ī nobis aīt. Dualē xp̄i
natiuitatē uenāmur. una ex pre aīe ſeꝰ. qui ē
ſi eēn & rōnem. & ꝓs & naturam. & una que
multimꝺ ꝓpꝑ nos. & ſcm̄ nos. & ſi nos. ꝓpꝑ nos. q.
ꝓpꝑ nram ſalutem. ſecm̄ nos q. natus eſt hō ex
muliere. & ꝛcepionis. ſ. nouem mēſiū. ſup
nos q. ñ ex ſemine. ſi ex ſeō ſpūs. & ſeō ẏgine ſu
pa legem ꝛcepionis. ex his manifeſte appa
ret. ex ꝺuas ē natiuitatē. eiuſdēq̄ bis natum
eſſe. De adoratione humanitatis xp̄i. an eaꝺē
ſit adoranda huānitas & ꝺeitas ꝛcribenda.

Poſt ꝓdicta ꝺo ſm̄ ... gmer duas ... ſpma q. q. ꝺm̄a nat᷒ non ꝺr̄ ꝺicitur nata de ẏgine cū non ſit de pre q. ē. nec ꝺ̄ ... non ē genita nō uḡr ... nec ... aliqua filiatōs nom̄ habet in humanitate. & nō tangit ... ꝺ̄ ... ꝙ ꝑ ꝑſm ꝺie nati ꝺiuinꝫ ꝺuas q. natiuitates habuiſſe ſc. ꝺiuinā & humanā. quod ... ante ſcula aliud ... & tempꝰ. Utraq; aue natiuitas unius ē filij ꝺi

... ꝺ̄ ... ſ ꝑſm ... ...

Quidā dicunt ñilla adoōne adoranda ē. De spēby dulie.

Preterea mediatorem oportet. unū esse. x̄ vnā una eādēq; cum ūbo debeam. adoōnem or ari. illa. s. que latria dr. dr enim anime et carnis x̄pi exhibetur latria q; intelligū seruū. siue cuiꝰ solū cāturā debū. cum aīa x̄ et caro cāturā unā sūt. cāture exhibet. qđ solū cāturi debet. qđ faciens in ydolatriam deputū. fō quibdam videt. ñ illa adoōne que latria ē carnem x̄pi et aīam. ē adorandam. sic illa q; ē dulia. cui⁹ dual spēs sut modꝰ ē dicūt. ēt enī cuidam ūm dulia. q; creature cuilibet exhibi pōt. ē quedam solū humana exhibenda. non alū cui⁹ q; x̄pi humanitas sup omnē cāturā ē uenānda. et diligenda. ꝛ non ñ adō. ut cui⁹ diuinitas debū ei exhibeat. qui cui⁹ in dilectione et latrīa exhibitione amp; reuētia consistit. qui latrie vr pietas. gre aut theosebia. i. dei cultus. et eusebia. i. bonus cultus. Aliꝰ sententia qui una

Aliꝰ autē placet x̄pi humanitē adoōnem unā adorandā ñ x̄pē se. sic illum cui scabellum est cum unita ē. nec tñ humanitas sola et nuda. sic cui ūbo cui ē unita. nec x̄pē se sic x̄pē illum ē adorāda. nec qui facit ydolatrie hōc reus iudicari pōt. q; nec solū cāturē nec x̄pē ipam. sic cāturā cum humanitate. cum humanitate sua sertum. De sic ioh. damas. dū sunt nate x̄pi. rōne vñ differentie unite ū. sc̄dm ierusalem. vñ. g. x̄pc ē. ds et homo. et homo pfectus. quē adoramꝰ cum pre. et spū. unam adorationē. ē. incommunicata carne ei⁹. non adorabilē carnē dicerem. adoratē cui⁹ una ūbi ierusalem. q; ypostatice guiata ē. Non cāture uenerationē pbemus. ñ enim cum carnē adoramꝰ. sic ut unitā diuinitati. i unā ierusalem dicimꝰ. duabꝰ reductis nature. timeo carbonem tangere. pp̄ ligno copulatū igni. ē. adoro. ꝛ nec dei simul. utraq; x̄pē carnem unitam. non enī quaritam appono pson̄ mediatā. sic unā psonam x̄pi ex duobꝰ ūbi. et carnis ei⁹. bis ūb uno sunt adorādi. et humanitatem una adoōne cum ūbo ē adoranda. De sic. et auō. et sermone dñi ū dic. Non ergo vere cor uerū ma dic. dicunt heretici. unū ñ nata ē dñs sic cāturā. q; respondeo ū ē. q; si filiū non ē ds nata. sic cāturā. nec colē dul ē. ideo nec ut ds adorandus dicemus apl̄o. Io

Quō?

Preterea d⁹ g; q; tuor tres species sc̄dm q; latria et dulia. soli deo debitus qui dilectōe et sanctitate exhibet. et reuētia consistit. q; tres dicit. species. latrie. theosebia. i. dei cultus. et eusebia. i. bonus cultus. Sed dō q; pter adiacēs. et latrā dicit. et adoratio. q; dicit dulia. ē. sc̄d dicit species. q; quē cuilibet exhibet. pdicta. et sic. q; x̄pi est exhibēda. ad. q; pp̄ humanitatē sue. omnes creaturā dilegendā. et venerandi. g; z. a. q; quod dicit aliq; p̄. et. ut ne ds adorandō. latrā sed dulia. sed nō simpta. Alij dicūt humanitatē x̄pi a. deitate. ad ipō. ē. adorandā. nō humanitatē sc̄d deitatē exhibet. quod deū exhibere dicit esse adorandū

luerunt. et seruierunt pot̄ creatē q̄m creatori. Sz illi ad h̄ replicabunt. dicent. quid ē qđ creatum ei q̄m creatam ē. ñ negat simul. ē. diuinitate adorat. et ei ñ una. q̄m diuinitatem deseruit. ego do unitati eam. ñ ē. imo p̄fectam. i. h̄ humanitatē ipō adoro. qđ diuinitate suscepta. et diuina una ē. ut ñ alium. et alium. h̄ unū eundēq; dñm. et hominē filiū dei ē. dicam. Denīq; si hominē separāt. adoro illum. nunq̄m ēdo. nec seruio. velut siquis ppuram. et diadema regale. tacens mutuat. nunq̄d ea honorabit. adorare. cum ūo ea rex fuit. indut. pelles mortui mercat. si ea cum rege adorare querit. nempe. sed. i. mē dño humanitatē ñ solam. sed unitam. h̄ diuinitati unitam. s. unū filiū dei. et hoiem. nec siquis adorare nempe. et. ymaginē. imperatoris. sc̄d. ps. psalmū nonagesimum octauum. ū dr. adorate scabellum pedum ei⁹ q̄m sc̄m ē. sciendū q; in xp̄o. una ē. i. caro. q̄ sine impietate adorat. suscep. em̄ de ūa una. quia caro de ūa ē. i. de carne marie carnē accepit. h̄ sine impietate aūbo di assumpta. adorat. nob. q; nemo carnē ei⁹ manducat. ñ prius adoret. si q̄ adorat. ñ cauet. illum pot̄ cui scabellum ē. x̄pē quē adorat. his auctoritatibꝰ p̄missis. iueniginouis absoluo. et dicit.

Solet ī aquibusdam

Arg. x̄pc secūm qđ hō est

Arguitur sc̄d. q; x̄pc secūm qđ hō. sit psona. et ī sit aliquid. et ultra parte quid. q̄onis. arguitur sc̄d. q; cui⁹ psona sit hō. ediserunt rōnibꝰ. si secūm qđ homo aliquid ē. et psona et suba. et aliud ē. h̄ aliud ñ. g; psona et suba. et si suba ē. et rōnalis. et ñ ē. rōnalis suba. g; rōnalis. si ita secūm qđ homo ē. rōnalis suba. g; psona. quia h̄ ē diffinitio psone. suba rōnalis. indiuidua natura. si g; sc̄d qđ homo ē aliquid. et secūm qđ hō psona est. sz econtra. si secūm qđ hō psona ē. et tertia nā. natura et alia h̄ alia. non g; tria. unitate psona. Ar si secūm qđ homo psona ē. tria unitate g; dō. x̄pē h̄ inconuenientia et alia. quidā dicūt. x̄pm secūm hominē. ñ ē psonam. nec aliquid. nā fore secūm sui. exprimitur unitatis psone. secūm eni⁹ multiplicem h̄ rōnē. aliqn eni⁹ exprimit. adiectionē. et peccatum nature diuine et humane. aliqn̄ unitatē psone. aliqn̄ notat ha

Iohs damas.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 2.

Ad. 3.

Ad. 4.

Ad. 5.

Ad. 6.

Ad. 7.

Ad. 8.

Ad. 9.

Ad. 10.

Ad. 11.

Ad. 12.

Ad. 13.

Ad. 14.

Ad. 15.

Ad. 16.

Ad. 17.

Ad. 18.

Ad. 19.

Ad. 20.

Ad. 21.

Ad.

bnum · aliqñ cām · cui distinctionis rōnem
diligent lector aīadūtar · atq; mīmu memo
rie recondat · ne ei ꝯfundat sensus · ē de ꝑ ser
mo occurrerit · Et si secūm qđ hō dicat ē subā
tiuū rñ ñ seqt qđ i argumtacōe rōnat · ñ rñ
supion iductum ē · qđ si xp̄c secūm sequit · qđ
qđ homo ē subā rōnat g ꝑsona · ꝑsona sit secūm
am · rñ aīa x̄ ē subā rōnat · nō rñ qđ homo.
p · qz ñ ē ꝑs sonarus · imo alīd rei ꝯiuncta · Illa
ñ ꝑsone descriptio ñ ē data p illā diū ꝑsone.
Illa descriptio ē dam · p · m · p sonus

Sed adhuc aliq̄ mutuū ꝓbare · Illa plano qđ
xp̄m secūm hoīem ē ꝑsona · xp̄c sit ꝑsona ·
qz xp̄c secūm qđ hō ꝓdestinat ē · ut sit dī filius
si illd ē qđ ut sit · ꝓdestinat ē · g si ꝓdestinat ē ·
secūm qđ hō ut sit filius dī · et secūm qđ hō ē filius
dei · ad qđ dici pot xp̄m ē id qđ ut sit ꝓdes
tinat ē · ē enī ꝓdestinat ut sit filius dī · et pe ue
ē filius dī · si secūm hoīem ꝓdestinat ē ut sit fi
lius dī · qz p gram si hō secūm hoīem · nec ñ secū
hoīem ē filius dī · ñ forte secūm unitatē ꝑsone
ꝓpriū ut sit sens xp̄e qui ē hō ē · dī filius · ut
aut xp̄e enī hō · sit dī filius ꝑ gram hō · si si cā
nonum falsum ē · ñ enī q̄ homo ē · ergo dī filius ē ·
Respō.

Sed qr an x̄ sit adoptiuus · an x̄ sit adoptiuus filius ·
filius secūm qđ hō fuit alio secūm qđ hō t aliquo ·
modo · respondem xp̄m ñ ee adoptiuū filiū ·
aliq̄ ñ si tm naturalem · qz natus filius · ñ adoptiuus
gra · Hoc aut sic dr filius natus · ut dr ds natus ·
non enī ergo filius ē · q̄ ds ó qz ꝑfuit naturalis ñ
filius · natus dumtaxat ds ē · unī dr natus t natus ñ
filius · qz naturaliter ē filius · eand · t hīs naturam · qm ille
q̄ genuit · adoptiuus aut filius ñ ē · qz ñ ꝑ fuit ꝑ
modum adoptiuū ē in filium · si ē nos ducimur
adoptiui filii · qz ē nat sum · ut re filii ꝑ gram
fi sum · filii dī · xp̄c ū nūq̄ fuit ñ filius · ergo ñ
ē adoptiuus filius · Dño qđ sit adoptiuus filius ·
Ar ñ sit adoptiuus filius.

Sed ad h opponit · sit · xp̄c filius hominis ē · ergo
filius · aut gra · aut natus · t utrūq̄ · si ū natus
aut duūa · aut hūa · et duūa nāq̄ aut hūa
natus · aut ñ natus · ē filius hominis · si nō natus · q̄
gra ut · ñ natus hūa · si nō unū ꝑ gram · si q̄
gra filius ergo ē adoptiuus · filius ē · uidet · ut id sit
naturalis filius ꝑis · et adoptiuus filius ergo · ad qđ
dici pot xp̄m filius ergo ē natus t naturaliter · gra ·
nec ñ adoptiuus filius ergo ē · qz ñ ꝑ adopta
Respō.

one · h ꝑ unione filius ergo · ē dī filius eni ergo
filius dī · eo qđ i ergo homine accepit · i unitatem
ꝑsone · et h fuit gre ñ nate · vñ aug · sup ioh · Qđ
ungenit ē equat ꝑri · ñ ē gre et h nate · Qđ aut
i unitate ꝑsone unigenit assumpt ē hō · gre
ē ñ nate xp̄c g nec di nec hoīs ē adoptiuus
filius · si dī naturaliter · et hoīs naturaliter · et gra filius · qđ
ñ naturaliter sit hoīs filius · aug ostendit · m · li · de fide
ad petr · Ille · s · ds fcs ē naturaliter hoīs filius ·
qđ est naturaliter filius unigenit dei pris · qđ aut ñ
sit adoptiuus filius · et gra sit filius · ex subdit
ꝓbat testimoniis · Jer · sit eptam adopcionis am
de · et ihu sept ē · qui semp ē pre fuit · et nūqm ei
ut eet nolunt pena ꝑcessit · Ille quid nati
filii ē · nos ū adoptione · Ille unigenit filii ñ fuit · no
an dim eent ꝓdestinati sum · et sic sm adoptois
acceptū · qui credim in filium dei · hyl · de t · am · Dūs ducit clarificet filium tuū · nō
solo nomine ostendit ē se ee filiū · et ī ꝑtate
nos filii dei sum · et ñ aliter hic filius · hic enī uerꝰ
et ꝑpr ē filius · ergo in adoptione · sed non
unicipatione nāturate ñ cānone · aug sup
ioh · Nos sum filii gra · ñ nata · unigenit
aut nata ñ gra · an hoc ī ipo filio ad hoīe
referendū ē · Ita sane · ambr · qui m · li · de t ·
am · xp̄c filius ē ñ ꝑ adoptione · et ꝑ nata · ꝑ ad
optionem nos filii dicit · Ille ꝑ ipsam nate
ē · Ex his euidenter ostendit · qđ xp̄c ñ sit filius
gra adoptionis · Illa enī gra unitiue ē aug · ei
ñ ee gra filium · asserit · cū enī sit ñ adoptionis ·
imo unois · filii dei ē · filius hoīs · reconsilo · verū
Jüng.

Jüng.

Jer.

Ambr.

Deinde si qđ uti · ꝑsona i nata ꝓdestinata sit ·
ꝓdestinatio illa qm cōmentatores aptē · sit
de ꝑsona · an de nata · sane dicit ꝑ · i ꝑsonam
filii q semp fuit ee ꝓdestinatam · secūm hoīe
assumptum · ut ipa · s · eni hō ceet dī filius · et nata
humana ee ꝓdestinatam ut ubo pris ꝑsonaliter
unitee · vñ xp̄c sit cata fuit eius ut factus.

Solet q̄ q̄m utrum debeat simpliciter dici ·
accedit xp̄m tam t eternum · t eternum · ·
Ad qđ dicit pot hoc simpliciter absq; determina
tione unius agreum · dicit · et si quis buiusmodi
ea simpliciter denunciet · nunq̄m ñ simpliciter de
bet intelligi qui ut aug · in · li · de t · am · sum
de x̄ loquitur quod · secūm qđ · et xp̄c qđ prides

Jüng.

Jüng.

Ambr.

Jer.

Xp̄c

Videt ee dō pri gruet actus ꝑma q̄ q̄ simpr et ſme detrahe no debet gredi xp̄m factū uel creatū uel ea
tura ea et si qn̄ breuitas ea simplicit enūciatur nūq̄ tame simpr pt intelligi ſma q̄ q̄ addita detrahe pt gdo
xp̄m factū uel creatura ut factq e sedm carne uel sedm hoiez ut factura h mea creatu non dco attribuit ſma q̄
unice et qđ filius e expte eternalit et coeqle sm ne nre ſuscipiendo plegmo p̄ius ꝓmittit ꝑ nemo in apīs
et unigenit ꝑ nemo pt ipm ſ aūtago q̄ hoiez ipsū assumpsit humane a mediasse dicit assumptū ibid semp fuisse nec
absq; distinctae e referenda assumpto respiciendo sm hoiez ut semper fuit nat respiciendo expte

ꝛ diligens ac pul lector intelligẽ debet. Cum
xp̃m ul' di filium n̄ ee fem̃ carnã in. li. de
ē. ostendit na inquiens In p̃cepio erat ūbũ
ꝛ ūbum caro fem̃ ē. ee oĩa p̃ip̃m fã sunt. nec
oĩ oĩa. ũ q̃ fã sunt. i. oẽm cãtam. vñ liq̃do ap
paret. ip̃m fem̃ n̄ ee. p quẽ fã ꝯ oĩa. ꝛ si fes n̄
est. cãtura n̄ ē. Si aũt cãta n̄ ē eiusdem ē pte
subie ē. Oĩs enĩ suba q̃ de n̄ ē. cãtura ē. ꝛ que cã
tura n̄ ē. de ē. Si ꝛ filius n̄ eiusdem substãcie
ē ē pte. ꝯ fã suba ē. ꝛ si fã suba ē. nõ omia p̃ip
sum fã sunt. de oĩa p̃ip̃m fã sunt. fã ꝯ suba
n̄ ē. h una cum pte assumpta suba ē. hem̃ in eod.
Si ul' filium seet pt̃. quẽ n̄ fec ipe filiꝰ. n̄ oĩa
p filium fã ꝯ. Ar omia p filiũ fã sunt. ipe ꝯ
fes n̄ ē ut ann pte facer omia q̃ fã fe. idem
m. li. lxx. un. gõnum. dr cãta quecp̃ fecit
pt̃ de p filiũ. q̃ ũ p appellari cãtura. q̃m p ip
sum fã s oĩa. Ambx. un. ꝛ li. de t. pbem unq̃
cãtam n̄ ee di filium. Duduum enĩ in euãgelio
oĩm mandasse discipl̃is. p̃dicare euãgelium
unusq̃sq̃ cãture. Qui unusquisq̃ cãtam dic̃ nullam
excep. Et ũ sum q̃ cãtam xp̃m appellam. Etiam
si cãta eet. s mandaret euãgelium p̃dicari. ꝛ
subiectus eet naturam. q. testatur apl̃o. oĩs cãta
naturam subiecta ē. h non ꝯ. xp̃c cãtura ē. h cãtu.
q̃ docẽ de cãte discipl̃is mandat officium. De p
rtu hec sufficiat fidia ꝛ pena arrii.

Allegi. ut xp̃m cãtam faceret. Jo effusa s ar
rii unda. atq; ereptus medi p̃stat. in faciem
ea quib; xp̃m negauit. fedat ora polluit. his a
lisq; plib; testimoniis instruim̃ ũ debe fateri
simpli. xp̃m ee fem̃ p cãtam h addita deitm
natione recte dici pot̃. ut si dicat fes secm̃ car
nẽ. p secm̃ hoiem ut factura humanam ũ do ar
guat ut eni aut ambx. i. ꝛ. li. de t. filiꝰ dei. fes
fes ē. h do di filius natus ē. pea ũ secm̃ carnẽ
hõ fes ex maria. Quia enĩ de filiũ suũ fac
rum ex mulere. fem̃ sub lege filiũ inq̃d suũ
s. ũ unũ de multis. ē die sinum gñationis ee
ne p̃ceptem signarent. pea fem̃ ex mulere al
terum. ut factura ũ diuinitatem h assumptionem
cepis asserdet. fem̃ ꝯ. ex mulere dicit. pt̃
carnis subtractionẽ. Sub lege. pt̃ observa
am legis. gñatio gñationem non p̃uchcat nec
caro diuinitatem. De enĩ ecclis mea uationis

lauacrem̃ suscep̃it. diuidit. h in. ꝛ mundi in.
s. damnare ꝛ corpe. Non enĩ aliꝰ ex pte. aliꝰ ex
ugne. h idem. Aliꝰ ex pte. aliꝰ ex ugne qui fac
tus ē secm̃ ut suscepti one nat. non secm̃ ee
ne subam unte q̃ legim̃ p̃mogenitũ ꝛ unigen
itum p̃mogenitus q. nemo an ip̃m. vnigen
itum q. nemo p ip̃m. ex his euidenter tradun
qua intelligenia accipiendum sit ē dr xp̃c fes
ul' simpli. ul' ē adduatio ut factura. s. t cãta
n̄ ad assumẽ dim. h ad assumptũ hoiem re
ferat. In do enĩ cãta ee n̄ pot̃ ut ambx ait. i
li. de t. singlq; ducto fes ē xp̃c. Ut quid ma
rano car ex pte. de m aũt cãtura ee m do pot̃.
te enĩ de natus simplicis ē si omnee amp co
pone cu mch accidat. h solum qd' dumi est
mata hãt sua. te ũ ꝯ. ex secm̃ hoiem dr cãta
n̄ ni ex simpli. pdicando ē cãta. Nec ex eo qd' ex
secm̃ hoiem dicat ee cãta. pot̃ quis pgredi sic
arguẽtando. Si secm̃ qd' hõ. ex ē cãtura. ꝛ hõ
natus. ꝛ non. ꝛ q̃ ē de. ꝛ non. sinem̃ ph̃s phare
xp̃m ee aliquid ũ deum. qr qd' ipe ē. secm̃ ho
mnẽ ipe ē. ꝛ io si secm̃ hominẽ ē aliq̃ suba
n̄ diuina ē unq; aliqd ũ deum. Si ex pticis
locũbus ũ ē recta argumentatio. sicut aũt
locumo ꝑticꝰ ē. qua xp̃c dr cãtura. ꝛ simplicem
ꝛ cum adunctione. An hõ ille semp fuit ꝛ cepit.

Post dicta q̃ quis homo ille cepit ee ꝛ sem
p sum sic simpli enunciam. xp̃m ꝛ dei
filium semp fuisse. ũ cepisse. de h aũt inqd si
roh. ita. hunc aliqñ di filiꝰ qd' ũ duũ hunc ide
ipe hoẽ filiꝰ. q. ũ dum erat hõ. se mendo. Prius
mundo eet nec nos eramus. nec ipe mediator dei
ꝛ hominũ. hõ ex hic. Jd' si psalmis. ex me. ali fo
re hõ reteris ni ē etnus ds. Alibi ũ legim̃. qd' pa
er ille cum stellas. et xp̃c dicit se ee p̃cepui
ꝛ ee ante habraham. Si g̃ auctoritatib; in
nullo resultamus dum hoiem illum iqmi hõ
ē cepisse. iqmi ubi ē semp fuisse. hic enĩ abs
q; dilectione ũ ē referenda responsio. Iam ꝛ
ipe aut hoc unus dicti ctione in plib; locis
dicens. p xp̃m oĩa ee fã iqmi ubi. ē. Sed
id ũ qd' hõ ē xp̃m ee fem̃ ꝛ glificam. Si g̃ ad plo
nam respicias. videm̃ duo hoiem illũ semp fu
isse. sed ad naturam hoĩs accedere eũ cepisse. Si ds al
ũ hoiem assumere potuit. ꝛ aliud ẽ. de gñe ads.

Jũb. Jũc. Jũb. Jũb. Qd sc̃ su xp̃c dr fes. Jũb. Jũb. Jũc. Jũc.

d° 12

Resp̃o

In h. m. de ē.

Ad.

Soler ī queri ut̃ alium hoīem ē alumde homuē quā de gñe illi adam ds assumĕ potuit. Ad qd sanc dicn̄ port. ip̄m ⁊ aliam aīam ⁊ aliam carnem potuisse assumĕ qz gr̄a uñ assūpta ē aīa illa ⁊ caro aūbo di. ut eni aut aūb utrelq; ppr̄ orat. Illa suma gr̄a ē. qd homo ī unitate psone unuē ē do. Potuit g̃ ds aliam aīam ⁊ aliam carnē sumĕ unqz alumde q̄m de gñe adam. vii aūb m. h. xuj. de ī. Pōcat unqz ds hominē alumde assumĕ m̄q eēt mediator dei ⁊ hominū. ī de gñe illi adam q̄ peccto suo obligauit gen̄ humanū tē ip̄m. quē ꝑmo creauit ī de gñe alic̄ cāuī. potuit g̃ ⁊ sic ⁊ alio q̄ uellet m. care unū alū. de q̄ unuēē uctor pons. Sz melī dicendū ⁊ de ip̄o qd dictum fuerat gñe assumĕ hoīem. p quē hoīs unuēē mundum. ⁊ ī ē ignē eni⁹ accepit spē ñ caro. sed ñ ubido puenit. ī uē fuit carnis appetitus. q̄ ceū accipiunt. q̄ ongnale trahunt peccatū. Et cēdendo ī accūbendo scā est. secundum ūgm tal. ꝛ hīs apte ostendit. ⁊ alium ⁊ alumde homuē dm assumĕ potuisse. Si homo ille potuit peccare ⁊ ī eē ds. potuit peccare ⁊ ī eē ds. Si eni potuit peccare ⁊ potuit dampnari. Si potuit dampnari potuit ī eē ds. g̃ si potuit peccare potuit nō eē ds. q. eē dm. ⁊ posse uelle ī ḡtem. simul eē nequit. hic distinctione op̄ē. uñ de psona an de natā agat. Si eni de psona agit̄ manifestum ē. q. peccare ī potuit. ī ds nō eē potuit. Si ū de natā distinguendū ē. uñ agit de ea ut ūbo unita. an de ea tamq̄m unita ūbo. uñ eni ⁊ an de ea sedm qd fuit unita ūbo. an de ea sedm qd eē potuit. ⁊ ī unita ūbo. Nō ē eni ambiguū aīam illam eni unitā ūbo peccare ī posse. ⁊ ī ambiguo uer. eand si eēt ⁊ ī unita ūbo posse peccare. Ad rūdam opō qd potuit

Resp̃o.

Quidam ñ ꝓbare conant ī unitā ds peccare. eam ī unitam ūbo peccare posse q. ubi ar. hī. ⁊ ita pot̃ flec. ⁊ unitarumq; partē. Ad fruolum ē. ē ⁊ angelū libm. ar. hāc ⁊ ī gr̄a ds suā ofirmari ut peccare neq̄am. Quantomag̃ g̃ ille homo cui spō ē dat̃ sine mīu rann. sūdicium q̄ auctoritate ad ꝓbandū idem. Sēpium ē eni in. h. sapie. Q. potuit ī

Auctoritate ut̃ ad idem.

Solent ctr ds viii / atmet tres gaes spūa q. q. deg potuit assumere ⁊ alia ⁊ alia ⁊ alia carnē sume et alude q. degne ado ꝑd dicunt melius deos q. victid fuerat gñe assimē hoiez ꝑq̄ie hoīs unctē in unctiō spā q. q. ctd queritur an homo ꝛc peccare potuerit vel non distinguēd ē aut agit̄ de persona aut de nā ꝑmo mo peccare nō potuit nec deg non ē potuit Ido aut agitur de nā sm q. ē potuit et non unita verbo et sic peccare nō potuit aut de nā sm q. peccare potuit ꝛa q. q. deg potuisse dr hoiez assumē in femina sicut sed gneg facta q̄ ut de femina nascitur et uirō assumēt ut ista ut ipsa gaes humo sicut liberacio ostendēt

gr̄a ⁊ ueritas d. 12

xp̄s ihc̄ q. accepit sine lege
h. habuit ut tang̃ plenitudinem gr̄e

gredi. ⁊ ī ē ūtsgtiuī. facē malum. ⁊ nō fecē. Sz h. accipiendum ē secundū mbra ꝑ. ī. de capite partium de mbis. De capite ñ ē ūtsgtiuī. ⁊ ī fecē malum de mbis potuit ūtsgdi. ⁊ facē malum. Si

Ad.

Soler ī qri q̄muis dicat̃ ds potuit assumere aīam mlr. si ds humanā hoīem ī sexu muliebri natum potuit assumĕ sedm muliebrem ebrietatem sexum. q̄dam arbitrant eū potuisse assumĕ hoīem ī femineo sexu. ut assumpsit iumentū. Sz oportuit q̄ atp̄ nouem mēsū ē. ut de femina nasceret̃ ⁊ natum assumĕret. ut ma utriq; sexū libacio ostenderet. ut. vii aūb m. h. lxx. uij. q̄nium. hoīs libacio utriq; sexu debuit apparere. g̃ q. ut̃ oportebat suscipe. q̄ sexū honorabiliorē. Et sequēs erat ut femineū sexū libacio huic appareret. qd ille ut de femina nat̃ ē. Sapia g̃ dr q̄ dr unigenitus filii hoīe suscepto ī uēo. de utro utriusq; libacio nē homīs uidicam. Si xp̄s sedm naturā hoīs

Ad.

Potuit peccare secundum ē xp̄m sapia ⁊ gr̄a ꝑfecte posedm hoīem ab ipa accepta. ut ꝑfecte one gr̄e plenitudinē recepisse cū spē dat̃ est. ñ adūsuram ⁊ q̄ plenitudo diuinarum corp aūb habitat. Ista uero habitat ut aut aūb addandam. qd omnī gr̄a plen̄ē. Sion ut habitat ī scīs. ut ī uro corpe mē sens̄ singlis mbris ñ quidem ī capite. Ibi eni uis ē audit. olfact. gust. tact. In ceteris aut solus ē tact. Ista ut̃ habitat oēs plenitudo diuinarum. q. ille ē capd unq; fr̄ os sens̄. In scīs u. q̄ solus tactus ē quibz dat ē spē. ad ūsurā. ē de illi plenitudine accepta. accepit a de illi plenitudine ñ sedm ēmam. Sz sedm similitudinē q. nunq̄. illā eandem ēmam habuit. Sz simlē accepit gr̄am. Puer. g̃ ille plen̄ sapia ⁊ gr̄a fuit. ab ipa accepta. vñ recte dicit. Simon facter dñm fr̄m. Mulier demandabit uñ q. ī uēo utriusq; ꝑtem ut̃ gerat. ñ solum. ꝑ aīam ⁊ carnē. Sz ī. ꝑ sapiam ⁊ gr̄am q. plen̄ erat. Antecessorē ponit

Ad.

Vnc aut̃ uidr obuiare sententie q̄ dr. obm. q. ī luce euāglio legr̄ ihc ꝓficiebat. ut sapia. ⁊ etate. ⁊ gr̄a. ap̄d dm ⁊ homies. Si eni ꝓficiebat sapia ⁊ gr̄a. ñ uidet̃ a conceptione habuisse plenitudinē gr̄e. sm ūsurā. ad qd sane dici pot̃. ip̄m sedm hoīem ītam a conceptione accepisse sapie ⁊ gr̄e plenitudinē ut ds et ple

De ūsurpatione antecessoris.

De plenitudine dūnarū ut habuerit xp̄s.

De ūsurpatione ut̃ de plenitudine ē ame pmi.

uul ꝺferre ñ ꝓnim· ⁊ nī ue ꝺr ꝓfecille ſapīa
⁊ grā ñ quidem in ſe ꝙ m alīſ qui de ei ſapīa ⁊
grā ꝓfitebant· dum eſſ ſapīe ⁊ grē munia ſed
ꝓfectum ecclīe· magē ac magē pfectabat· vnde
ꝺē· in qdam omelia ait· ſcīpta hominī naīam
ꝓfitebat ſapīa ñ qꝺ ipe ſapientior ⁊ ipī qui
a ꝑma ꝛeprom̄ hora ſpū ſapientie plen ꝑ
manebat· ꝙ eandem qua plen erat ſapīam·
eccīe ⁊ ipī paulatim demonſtrabat· ſcīpta ho
mini naīam ꝓfitebat ecclīe de infamia adhuc
nūc· ſcīpta hominī naīam ꝓfitebat grā· ñ ipe
qꝺ ñ habebat ꝑ acceſſum ipī accipiendo· ꝙ
pandendo domum grē qꝺ habebat· apꝺ ꝺm
⁊ hominē· ⁊ qmuis ꝓficiente ecclīa pfecta
tebat hominib; dona grē· q ſibi in eccīa ⁊
ſapīe nī eos ad laudem dei ꝛecipiebat· ⁊ ſic ꝺo
ꝓri ad laudem ⁊ hominib; ad ſalutem ꝓfice
bat· In alīſ q ñ in ſe ꝓfitebat ſapīa ⁊ grā· vñ
meꝺ euāgelio· puer ille pleꝝ ſapīa ⁊ grā ꝓfice
ē· ſic q ꝺr ꝓfeciſſe ſapīa ⁊ grā ut aliquis rector
eccīaſticꝰ· ꝺicer ꝓfice in cura ſibi creditā· dum
ꝑ ei induſtriam alīs ꝓficiunt· Predicti iudi
libi nī ſcīptum repit· aduſari qꝺ ambo
qꝺ ſecm ſenſum hominis ꝓfecit· ſicut au
ctate hominis ꝓfecit· aut enim ambo in lu· in de
ſpu ſco ſic· ꝺs ꝓfectionem naīe ſuſcep· huāe
ſuſcep· ſapīam ꝯaīam ſenſum hominis· ⁊ ñ ſen
ſu carnis· ſunt inflatꝰ ſenſu hominis anīmā diꝝ
turbatam· ſenſu hominis eſurunt ⁊ rogant ſe
ſuboles ꝓfecit ſic ſcīptum ē· ſic ꝓficiebat etate
⁊ ſapīa ⁊ grā· qꝺ ñ ꝓficiebat ſapīa ꝺi ꝓfectus
etatis· ⁊ ꝓfectus ſapīe· ⁊ huāe ē· ſꝛo autem eo
memorant ut ſecm boiem ꝯdeat ꝺictum· e
tas enī ñ ꝺicunt⁊ ⁊ coepit ē· ⁊ ſi ꝓficiebat eta
te hominis· ꝓficiebat ſapīa boīs· ſens aut ꝓfecit·
qꝺ ſens· io ſapīa· Qui ſens ꝓficiebat· ſi humana
mus ⁊ ipe ſuſcep ē· ſi ꝺiuinꝰ ⁊ mirabiliꝰ ꝑ
fectum· qꝺ enī ꝓficit mutat· in melī· ſi qꝺ ꝺiuinū
ē ñ mutat· aꝺ· ⁊ mutat· in ē ꝺiuinū· ſens· ⁊ ꝓfi
ciebat huani· ſenſum ⁊ ſuſcepit humanum·
ſion potuit ꝺicere· unus deus nec ecclīe ꝺs· nec
ſtrenuo ſapīe ꝺi impli· Qꝺ ⁊ implebat erat ñ
ꝺes· ſ ñ ſcīpta ſapīa· ſ am q̄ñ implebat· q̄ ꝺr oīa
impleret· ꝺeſcendit· ꝑ quem aut ſenſum ꝺicit
ỳſayas· Qꝺ ꝑ em puer neſciebat aut matē

ſ ꝑnum ē enī· ꝑ ſquam ſciat puer ꝑem aut
matē· accipiet ſpolia ſamarie· ſapīam enī ꝺi
ſuā· ⁊ occulta ñ fallunt experſ aut· agnitoꝛ
infamia· ꝑ huām unꝯ ipſi prudentiā qꝺ adhuc
ñ ꝺidicit· ignorat· ſ ꝺicendum ē mag̃m ne ſi ꝺus
ꝑncipalis ſens aut gemmā ſapīam· ꝑ ꝺbum·
xp̃m ꝺiuidam· ſ hiquid ē· ⁊ ꝺominicatē ei· ⁊ car- Anb.
nem adoptam· xp̃m ꝺiuidim· ſ ſumꝙ ē in eo ꝙ
magnē ꝺi crucem q̄ ꝺicam ꝺiuidim· eius· ꝺple
cere ꝙꝺ eo ꝺrm· qñ· ⁊ ſi crucifix· ē ꝙ infirmū
tate mundi· ñ ꝙ ſtute ꝺi· ipe ꝺrm· qꝺ ñ ꝺi
uiſus ē xp̃s· ſumquid ⁊ ē ꝺiuiſus· q· aīam rōnalē Anb
⁊ mentis nī ſuſcep· ea pacē· ꝺiuidim· eum· ſ ꝺo
enī ipe ꝺs ubium ꝑ anima rōnali· ⁊ mentis ea
pax· in carne ſua fiunt· ſ aīam rōnalem· ⁊ ſi rec
lectus ea pacē· ⁊ ꝑ am huām· ⁊ eiꝺem ſubē eiuſ
mōe ſunt aīe· ⁊ carnē mōe ſimlē eiuſdemq; eiꝰ
caro ē mōe ſubē ſuſcipiens ꝓfectus· ⁊ homo fiunt·
Ecce ūba ambroſii pia De mellugemma ꝑmiſ
ꝺulgemma inſpiciēda ſt· q· ſoy uerborum· De gemā ſapi
erparte hominis ignorantiā inſtruit· illuminat· entia ⁊ gemma
exparte errandi ſonum· male intellecta minuit· ⁊ carnata·
tum· hiſ· ⁊ enī euidēter tradit· duos in ꝙ ē ꝑn
cipalis ſens· ſiue gemmā ſapīam· neq; ō unu
ꝛaſ· ⁊ ſingularem ꝑſonē ꝺuuidū· ſ ſicut ꝺuas
naīas· ꝺuas hr̄ ſapīas· unā ñ ꝯaīam ſ gemmam
q· ipe ē· aliam ñ gemmam ſ ꝯaīam· ⁊ grām et
collatam· Nam ỳſayas de eo prestatur· Requiet
et ſup eum ſpūs ſapientie ⁊ intellectus· ⁊c· ſpūs q· ſa
pie· ⁊ intellectus· ⁊ ſapientia· ⁊ intelligentia ꝑſpī
ſcīm gratis data· ꝙ erat ſapiens ſecm aīam· ſed
ōm uero ſapiens erat ſapientia ētia q· ꝺs ē· et
ſic unqmq; ꝺs ē· bon ē· bonitate naīali q· ipe
ē· iuſt· iuſticia naīali q· ipe ē· ita ſapiens ſapīa
naīali· q· ipe ē· Anima ñ ei ſic bona ē· ⁊ iuſta bo
nitate ⁊ iuſticia gratis data· q· ipe ⁊ ipā ñ ē· ita
ē ſapiens ſapientia gratis data· que ipa ñ ē· et
licet gemma in ꝙ ſit ſapīa una ñ eaꝺem ꝙ
ꝑſonā ē· q· maxime ꝺs ē· ⁊ in quīt naīa ꝺiuina
eſt· ſapiens ē ſapientia ētia· ſ· ſapīa ingemma
q· ē pī· ⁊ ſapīa q· ñ ē ingemma· q· cōit ē tribꝰ ꝑſo
nis· ſi ñ gemma ſapientia· q· ñ ē alia ⁊ alia ſa
pientia ſapīa ingemma q· pī ñ ē· ⁊ ſapīa q· cōit
pī ē· ⁊ filio· ⁊ ſ· In quīt uo eaꝺ ꝑſona homo ē De ñ mellige
· ⁊ ſecm hominē acceptū· ⁊ inquinū ē ſubſiſ ꝺium ſcr·

Preterea ꝺs viii· ꝙtuor· ꝙꝺ ſ ꝑma ꝙ· ꝺicat· mulier circaꝺabit· virū· ꝙ· n· ſi ꝺs· virginē· ꝙ· ſtuū· vir· ꝙ· ſolū· ꝙ· ſter· aīa· et· carnem· ſed· ꝙ· ſ· ꝙ· ꝙꝺ· accepit· ſecm· ꝙ· mulier· tota· ſapīa· et· gra· plenitudine· ꝺeꝺit· ei· plenū· ꝙ· ferre· non· potuit· ſtuū· ei· ꝺ· et· ꝺatꝰ· ñ· ad· meſſurā· et· in· ipo· plenitudo· habitat· ꝺeitas· cōpalit· ꝙ· ipe· ē· caput· eius· ꝙ· ſ· anīe· ſpūs· in· ſanctis· nec· ſ· ꝙ· ſtuū· tactꝰ· ē· qꝺ· datꝰ· ē· ſpūs· ad· meſſurā· qui· de· eius· plenitudine· accepimꝰ· non· eandē· gratiā· ſed· ſufficientiā· ad· ſm· ſimilitudinē· ‖ 2a· 9o· ꝙ· xp̃us· ꝓficiebat· inota· hominē· natꝰ· etatē· dom· fatica· ad· unitatē· et· grā· nam· accipiendo· ꝙ· non· habebat· ſed· pandendo· ꝺnō· ꝺonū· ꝙ· habebat· apud· ꝺm· et· hominē· ꝙ· q· ad· dona· grē· et· ſapē· ꝙ· habebat· pandebat· habēs· em· eos· ad· laudē· ꝺi· operabat· et· ſe· deo· pī· ad· laudē· habēs· ad· ſalutem· ꝓficiebat· ꝛ· malꝰ· et· aut· non· in· ſe· ſapīa· et· grā· ꝙficere· ꝓhibetur· ‖ 3a· 9o· ꝙ· xp̃us· inota· duas· naīas· duas· q· ſapias· ſ· una· ita· creata· ſ· gemma· ꝙ· ē· alia· non· gemma· ſed· creata· et· per· grām· ei· collata· ‖ 4a· 9o· ꝙ· pdicta· ꝙ· ꝛpus· quo· ad· humanū· ſenſū· ꝓficiebat· ſm· aſtenſoꝛ· et· alioꝛ· ſanctoꝝ· ſpūs· et· pīes· et· multi· ꝺicūt· ignorasse· quāta· ſe· habeat· et· geraebat· ac· ſ· agnitū· et· ꝛperta

rens gr anima ⁊ carne sapiens ē. sapiā gnūm. sapiens g̃ humano sensu ⁊ diuino. Qō modo

Sed qr qua ēi illud dicti intelligendū sit. vl intelligentia ⁊ sens̄ placebat. vid sens̄ p̄ huān assumēda ē. qre enī indr placebat huān. ambo; innuere qđ ꝑ secūm humanū sensum placēt ⁊ qđ infanna ei exps agnitionē fūm ⁊ patrem ⁊ matrē ignorauīt. qđ nec eccl̄ia recēp. nec p̄ mille auctoritates pacuūt. sic intellig. Sz ita sane poē accipi. ut q̄uum ad usū hoīs. ⁊ fm sens̄ ostentionē. ꝑ placille dicat. placebat g̃ huān sens̄ meo secūm ostentionē ⁊ aliox hoīm opinionē. sta ⁊ prem ⁊ manerem dr ignorasse innfinna. q. ita se hēbat ⁊ gerebat. ac si agnitionē eēt exps. Si anima ꝑ hūc sapiē quert op̄ē. cum anima ꝑ eam parē ei ēet sapiēs sapia gnūta unī huīc dō. ⁊ hoīa sapiam equalē dō. sue omīum rerū sert q̄ dō. scīam hūc ut̄ habeat. i. utrum oīa sciat que dō sert. Cui busdā placet qđ nec parē ei deo habeat scīam. nec oīa sciat q̄ dō. qui nullo cā num equat̄ cātori. cum g̃ anima illa cātura sert in nullo eq̄tur cātori g̃ nec in sapia. ñ g̃ hūc equalem sapiam. cum deo nec sert omīa que dō. sunt. Si anima illa equalem hūc cum deo sapiam ñ g̃ dō in omni bono maiorē hūc suffitentiam. qm ei cātura. iudicant ⁊ auctoritates ad id ꝓbandum. dnt enī ꝓba ge ꝑsona hoīs assumpta. Mirabil̄ fcā ē scīa tua ge mēnī potiō ad eam. Ad qđ exponent̄ cassiodor. an. Vnaq̄ humane actionis ostendit̄. qr hō assūpt̄ omnē subē ñ poē equari. in scīa ⁊ in alio. apte ⁊ ait. Nemo nouit q̄ sunt dī nisi spē di qui solus seruat̄ omnia ⁊ ꝓfunda di. Hisa tūlap plibi rōnibꝫ ⁊ auctoritatibꝫ munimur. q̄ aīam xp̄i asserunt nec parem ē deo hūc scīam nec omīa sert que dō. qui omīa sert q̄ dō sert g̃ cātore mundum. sert ⁊ cātore se ipām. Respō qō vlb̄ respondemus. dicam. nil diffitemur aīam ꝑ plapiam g̃ dam. esse. nec ē. nūbo di cui unīta ē. qđ ⁊ ꝑfecte eam. intelligō. ⁊ omīa scire que dō sert. ꝑ ñ omnia ꝑse que poē dō. nec ea clare ac ꝑspicue omīa capit ut dō. rō ñ equatur cātori suo. ī scīa ⁊ si omīa sciat q̄ ipe. nec ei sapia equalis sapiē di. qua illā multo ē dignior digniq̄ ⁊ ꝑfect̄ omīa cap̄. qm illi omīa sapia. g̃ ⁊ illa maiorē hūc suffitentiam dō. qm anima illa que dignior est oī cātura. Aud vl apli. qđ nēmo nouit que dī sunt nisi spūs dī qui solus seruat̄ oīa. p nob̄ facit. mox enī addit apl̄s. nos aut̄ spūm dī hūm. ut ꝑ spūm quem habebat. oī ꝓfunda se scire ostenderet. Sz aīa illa p̄ omnibꝫ spūm dī hūt. cui spē ñ ē dat̄ ad mensurā ut aut̄ ioh̄ euāgelista. Dona g̃ spē sci sine mēnsura hūt. g̃ ⁊ sapiam. oīa g̃ scīat anima illa. Si enī qđam sciat. qđam nō. ī sine mēnsura scīam habet. si nō mēnsura scīam hūt. sert g̃ omīa. sūl genti ⁊ uiler more qđam multa nēsciē quib̄ asserit aīam illam rei oīū scīam hīc. mens autē certe apli dicenti. in q̄ sunt oēs thesauri sapie ⁊ scie absconditi. qđ ⁊ rōne ꝓbari poē sic. Hūc sert aliquis qđ ei anima ignorat. Si ꝑ sed omnīū actionē omīa sert. g̃ anima ei oīa sert. Ad id ñ qđ dictum. si oīa sert. g̃ sert cārē mūdū ⁊ le ipam. Respondem⁹ qđ scīam hūc cāndi mū dum si ñ poteram. ⁊ cāndi aīam. ⁊ sert q̄ dō se ipām cātor. hūc g̃ scīam sui cōtēni sui cōde qr nō ē cānda si cāta. Qr dō non dedit illi poē

Sed qđ qr dō ei dedit eam oīum ut scīam. poteram faciendi omīa ut scīam. Respō deri potē. qr naturāl capax ē scie. nō id ei ingre datum ē sine mēnsura cui ipa naturāl capax ē. ñ ē aut̄ ei datum ꝑse facē omīa q̄ dō facit. ne omnipō. ipli dō putaret. Verūm forte nec poē eam faciendi omīa ei dō ꝑstare potuit. ⁊ si po teram faciendi aliq̄ q̄ ñ facē poē. Sert g̃ aīa ꝑ oīa que dō nūbo dī. Ad liquidū ⁊ ꝑfectū omīm cātā contemplat̄. ut ei unita. in q̄ ⁊ angli. ⁊ q̄ dī sunt. ⁊ q̄ futā sunt. cognoscunt. Qō modo

Sed si anima ñ hūc tantam intelligentiā sūt poteram q̄ntam ⁊ dō. nec g̃ dam ūba ani hō assumpt̄ tantam potentiam q̄n brevi sup tu tam ei dō. q̄ ñ g̃ intelligūt illū ambīn cam. sē meam ū angl̄s de natiō filio ūgunt amb̄ erit magn̄ ⁊ hūc altissimū nocabim̄. Sōn rō m q̄d erit magn̄ qđ aīa parvum ūgunt magn̄ nō fiūt. si q̄ poteram quam dī filius natāliē hūt. hō erat ge ipi. acceptus. ut una sit ꝑsona hō ⁊ dō. Fere apte dicē qđ homo erat acceptus ge ipi

Ambr. Beda.

portionem q̄m hūc dī filiū natūrē ⁊ si ibō ac
ceptum erat illam portionem ⁊ ꝑsona ⁊ natā
hoīs ⁊ ꝑsona nī q̄ semp huīc ⁊ hēt ⁊ natā ⁊
natā ⁊ anima nā de carne ⁊ stat q̄d accipe nī ꝑ
ser. Ad q̄d dicēm illd ēt accipiendum de ꝑsona
⁊ nī mq̄m ē dī ⁊ imo mq̄m ē hominis ꝑ
sona una ē enim ꝑsona dī ⁊ hoīs filiū dī ⁊ filiū
hoīs q̄ mq̄m est deꝰ ꝑsona semp ⁊ natura
ut omportunam huīc ⁊ mq̄m ē homīs
nī semp fuit illa ⁊ ꝑsona q̄ semp fuīt dī filiū
erat homīs ꝑsona ⁊ secūm ⁊ q̄d filiū homīs erat
ꝑsona accipiam ⁊ erat ⁊ rōnī portionem q̄m na
turalē ⁊ semp habuerat mq̄m dei ꝑ. Sed
hanc distinctionē illd ⁊ similia sane accipi ꝑ
fium q̄ distinctio in ꝑtibꝫ q̄tē ar uctis ē necessa
dūtus q̄rundam ꝑplexam ūbo scurē ⁊ cum
de rebꝫ ⁊ stat mūlta fructus habeō ꝓfusa. De
illd q̄ ꝓmittendū ū ē. q̄d hoīs defectibꝫ q̄s as
dī filiū naturam homīs accep. sumpsit. ē i hūa
passibilē aīam passibilē carnē passibilē natu
ralem. ut cui pharet nec corꝑ hrē suscep defectus anime.
s. tristitiam timorē. dolorē. ⁊ hmōi. Oīs autē sensꝰ
aīe ē. nī cui caro semit. ⁊ anima uteri corpe ne
hut mistrum. vii autē sc̄ genesim. ī. hi. xu.
sōn corꝑ sentit. ⁊ anima ꝑ corꝑ. q̄ uelut nun
no untur. ad confirmandū in se ipa q̄d ꝓ tulec
mutatē ⁊ ē anima q̄d fouet ē ꝑ corꝑ tanq̄m
mistrumum uidet ⁊ audit. ita ⁊ ꝑ corꝑ quedā
sentit mala q̄ hī corpe nī sentiret ut fame ⁊ si
tim ⁊ hmōi. vii ū i minuo defectus corpis dicum
Quedam autē nī ꝑ corꝑ sino ⁊ sine corpe sentit.
ut ē timor ⁊ hmōi. Sentit ⁊ anima dolorē. ⁊ q̄s
dam ꝑ mistrumī corpis. q̄sdam nī ū. Suscepit
autē xp̄s sic ueram naturam hoīs. ita ⁊ uerū defec
tus homīs. ⁊ nō oēs. Assumpsit enī defectꝰ pene.
⁊ nī culpe. nec nī oēs defectus pene. ⁊ eos oēs. q̄s
honum eī assimie expediebat. ⁊ fuc dignitan
nī derogabat. Sic enim ꝓpter hominē hō fc̄s est.
ita ꝓpter eum homīs defectus suscepī. Suscepit
ꝛ. de nō. ut de suo nobis ⁊ uerec. ut nīm col
leret. Suscepī. ꝛ. mām ueritatem ut suā no
bis infunderet nouitē. Siplam accepit ille ueri
tatem. ⁊ pene ut mām duplam ⁊ sumeret. ⁊

pene ⁊ culpe. Q̄ natē accipiendū sit illd q̄d au
Tradit auctoritas q̄d dns nr̄ leo papa.
inse suscepī oīa infirmitatis nr̄e ꝑter pecē.
q̄d nisi accipiat de illo nī q̄ cum sumie ꝓ nob
oportuit. nec dedecuit falsum ē. ꝓbabitur. sō
enī assumpsit ignorantiam aliquam. ē sic ig
norantia q̄dam. q̄ defectus ē. nec pecē ē. ⁊ igno
rantia inuincibilis tam uincibilis pecē ē. Si mō de
hoc ē. q̄ nob expedit scire. Scit enī q̄dam q̄ nī
scia. nī affert ē ignorantia nī impedit salutem.
⁊ forte talium rerū ignorātia defectus nī ē. Cō
stat autē in nob ē ignorantiam atq̄ difficultā
tem uolendi ⁊ faciendi bonū. q̄ ad miseriā
nām pinet. vii auc̄ m. li. my. de libo. ar. dp
ꝓbare mgr falla ꝓ ueris. ut erret in nr̄e. re
sistente atq̄ tolquente dolore carnali im
culi. nī ꝑte alubinosis opibꝫ rempare. nī ē na
tura mistrum hoīs. ⁊ pena dampnati. ex q̄
miseria peccatibꝫ usistime influcta. libat
ten grā. q̄ sponte hō libo. ar. cāde potuit. nī
i surgē. ad quam miseriam pinet ignoran
tia. ⁊ difficultas q̄m patē oīs homo ab exor
dio natiuitatis suc. nec ab illo malo quisq̄m
n grā dei libatē ēcte euidēt hinc dic auc̄ igno
rantia q̄ quilq̄ unus falsa ꝓtil appbat. ⁊ dif
ficultatem q̄ non poē se tempare amalo ad mi
seriam nām primo. ⁊ penam ē hoīs. hec autē
ꝑ nī huīc. nī g̃ accep oīs defectus nr̄e infirmita
tis pter peccatum. Q̄s ignorantia tal ⁊ difficul
Sed forte aliquis dicet illa ē tal nī sit pecē.
pecē cui obuiat q̄d auc̄ tradē uidē. hec. s.
bene
ceum ignorabilis aī pecē ingressio ad dictionē
hoī potuisse tradē. ut ēent ei naturalia. sta in. li.
rectificationum ignorantia ⁊ difficultas.
⁊ si ēent homīs primordia naturalia. nec sic cul
pandi oīs ⁊ laudandi ēent. si si hī hō imor
dio naturalē habuisset. nūq̄d ēet in eo defectꝰ
⁊ penē si defectꝰ ul pena ei indicta fuisset aī
pecē. iuste ē eo agi uideret. Si aī culpam sen
tiret penam. ob hoc sane dicim illa non fuisse
defectus ꝓ penas. si naturalis hoī insultem.
sic nī fuit hoī aī pecē. nī dum grām ad pro
defectꝰ fuit pena non ꝑte ꝓfice. si p̄qm grām
recep p̄qm ꝓfice potuit. ⁊ ad rpl ⁊ ꝓfecit. eāq
culpa sua p̄ amisit. simulq̄ ꝓficiendi facul

Illud q̄ d̄o xp̄o gtmet tres gēcs hōma gō q̄ filius dei nāz humē accepit passibilem omde amē defectꝰ mās pē pter
accepit quos ei q uomebat accipe et nobis expediebat et io dr̄ ꝓ ignorantiā illd nō accepit nec ullo egritudine quos aut
fuit uel ad ostensoz de humanitatis ut timorem et tristitiā exp̄te fame et sitim exp̄te cōpis uel ad implecoz
opis ad q̄ uenerat ut passibilitatē et mortalitatē hoc aut defectꝰ nō dicatis sic nīitate sed misericordie uolūtate
suscepit. Ita go ꝓ ab aliquibꝫ dicat q̄ xp̄us non uē timuit q̄ io dicat ꝑ xp̄m passoz nō assumpsit et tm uē timuit
q̄ passoz assumpsit ēt aut passo q̄n quis timeā uel tristitia nra affligat q̄ da gremplāc et ītrīme aliq̄s dēcimat
et flet nō uē timuit exp̄te pāo aut dicat q̄n mouē et gemebat et sic xp̄s timuit. Ita go ꝓ hylarius dicit xp̄s
timore nō humāe nec dolorem mētis sensisse eo q̄ dolorē mētis nō habuit et q̄ passo timoꝛ inco dominid nō
fuit

ꝑ suam ih
xp̄s pter pctm defectus hūa nāe habuit et mīas plures laborēs
cum ꝑ ne exp̄te mīa dr̄ defectꝰ fuerunt passiōes et dolores

tare pdidit defectus hunc ei · ⁊ pena ñ posse p
hẽc · ſ · malum declinare ⁊ bonum facere. Ds g
defectus nr̃os suscep. ⁊ p̃ter peccm ds ei cum
nemebat suscipe ⁊ nob expediebat. Sunt em̃
pla eguidm̃ gnã ⁊ corpis uicia aqbꝫ oio imu
nis ge mus. Qs em̃ defectus huius t adostensio
nem ue huanitatis ut mortẽ ⁊ ignoiam · t ad im
pletionẽ opis ad qd̃ uenit ut passibilitatẽ ⁊
mortalitatem t abimortalitatis despatione
spẽ mãm erigendam · ut mortẽ suscep. hos
aut defect̃ non ẽmonis siue neccitate ſ nisi se
rationis uolumate suscep. uos quid huius de
fectus sit ⁊ nos ſ ñ eand̃ cãm. Hos em̃ ex pecto
ouginali hos defect̃ tralymꝰ sic apl̃e infirmi
as dicens. Corp̃ quid̃ quidẽ mortuũ ẽ ⁊ ne
cessitate moriendi hẽ in se. xp̃c aut ñ ex pecto
hui⁹ hui⁹ defect̃. qz sñ pecto ẽ accept̃ ⁊ nat̃
⁊ mitis sibi sat̃. ſ ex sola miserationis uolun
tate de nro ipse ẽstituit ueram ifirmitatẽ
sic accep ueram carnẽ qm sñ oio infirmitate as
sumere potuit. sic absq culpa eand̃ suscepit.
Sed q ñ nulli dẽ sensu auctoritatibꝫ pba
in passione huanitatis ut xp̃m sedm ho
xp̃i male sensisse ꝟuenium̃ nimẽ ue doloꝛes
asserẽtes simlitudinẽ aut sensisse ⁊ mmisse
imaginẽ passionis ⁊ doloris ee q̃dam h̃ nega
xp̃m hoiem pfitisse. ſ nullũ oio doloꝛe ꝛs.
nl̃ passionẽ sensisse auctoritatũ testimonia eo⁹
ꝟuecunes mdubitabile faciant qd̃ sup̃ dictum.
ppha ỹ lay. as die. ve languoꝛes nr̃os ipe tu
lit. ⁊ doloꝛes nr̃os ipe portauit. Et ũitas ipa i
euãglio ait. ego sũ e aiã mea usq ad mortem.
v ⁊ iegnẽ. ceps ihc cede ⁊ pauit. ppha ⁊ ex pso
na x̃i ait. Repleta e mat̃ anima mea. sd̃ expo
nens ait̃ mquid. Hon uacus ⁊ peccis. ſ humana
nis mat̃ ⁊ doloꝛibꝫ repleta fuit anima xp̃i
quib⁹ ipa cõpatꝰ carnis. Non em̃ doloꝛ corpis
pot̃ ee sine aiã. Dolꝰ aut̃ anima. ⁊ ñ doleꝛet
corpe pot̃. Hoc aut̃ huic infirmitatis affect̃
sic ipam carnẽ ac mortẽ ñ ex dictionis neccitate
ſ miserationis uolumate suscep. Amb ⁊ in
li. mi. de t. sic ait. Sequitur ẽ pater. si possibi
le ẽ tñ a me calix iste. Timet g xp̃c ⁊ dum
petr̃ ñ timet. xp̃c timet. Petr̃ dixit. Anima
mea pono pr̃e. xp̃c dicit. aiã mea tur

bat. Verumq uer ẽ. ⁊ rõnis plenum qd̃ ille
qui ẽ inferioꝛ ñ timet. ⁊ ille qui superioꝛ ẽ. ge
rit tamen affectum. sc̃d in eod̃. Vt homo ẽ
bat ut hõ fleret ut hõ crucifigi. ꝑ natam ho
mis ⁊ redimeret ⁊ resurgẽ. ñ turbat̃ ei ut cruc.
ñ turbat̃ ei dumtaxat. ſ turbat̃ aiã. sedm
huẽ fragilitatis affectionem turbat̃ iam
q̃ suscepit aiam suscep. ⁊ aie passionẽ. Hon e
nim eo qd̃ ds erat aut turbari. aut mori poss.
sc̃d m eodem. Suscepit ẽstitiam mea. ꝙ fidem
ẽstitiam nomino q̃ a uicem pduco. ut homo
huius ẽstitiam q̃m meo suscep affectu. m cõpa
ti. m ẽstis ẽ ñ doleꝛ. g pme ⁊ time dolui q
ꝑ se meꝝ huius. qd̃ doleret. Dolet g de ibus mea
ulnã. ñ mia. q. ni ñ pte ſ pme dolet. sec
q̃ m explanatione fidei ait. sol̃nia diem̃ ho
minẽ passibilẽ a dei filio suscepium. ut da
ret impassibilẽ pmanere. Passus est em̃ filius
dei ñ putatiue ſ ue omia q̃ scpta testant̃
sedm illd̃ qd̃ pati potuit. secm subam assũp
tam. Licet g ꝑsona filii suscepit passibilẽ ho
minẽ. ma tamen et habitone sedm suã subã
ml. passa ẽ. ut tota ẽitas q̃m impassibilẽ ne
esse ⁊ ofitẽ. hic alisq auctoritatibꝫ ꝓpicuũ
fit xp̃m ueꝝ passibilem assumpsisse hoiem.
atq in eo defectus. affectus nre infirmitatis
suscepisse. ſ uolumtate ñ neccitatis. sc̃dm one.
Quia ne
vedam rõnis repugnãs in hac pone q̃ predu
cõnibꝫ q̃ pmisit. as ad ũsari uidẽ
adulari. uidem̃ iam si illum locum
psalm. Clamauꝰ ñ cognouisti. Audi tradẽ uidi.
xp̃m nec uere timuisse. nec ũe ẽstimum ee sue
ritis. Ille m ꝟ dicit. Cum pec ñ fecit. nec inuent̃ e
do. ī. o. ei. Si de nob corpe suo ꝟ dicit. Corpis si
ui. i. ecclie gerebat ꝑsonam. sic ⁊ alibi cum
dixit. Transeat ame calix iste. ꝙ nob loquit̃ n
forte putat̃ timuisse mori. Si ñ uere time
bat dus pas. ⁊ ea die redit rectus ẽ arde
ret paulus dissolui. ⁊ ee cum x̃o. Non em̃ fortior
ẽ miles q̃m imperato. Miles g coronand̃ gau
det mori. ⁊ dominꝰ coronaturus timet mori. ẽ
Si infirmitatem mam repsentant. ꝙ sui ifir
mis qui timet mori. ꝟ dixit. Ver illoꝝ erat. qui
t ait. Erubescant q putant saluatoꝛẽ timuis
se mortem ⁊ passionis pauoꝛ dixisse. Erubescat a

Qs sola uolũ
tate illos de
fectus suscep.
ñ neccitate ⁊
oionis sue.

Aüe

Amb.

Ambro.

Jeꝛe.

Aug⁹

Sup psal.

me calyr ihe. Determinato auctoritatum.....

De aut in sacs inuis aliqua adhibita dubitari ce
re primu bar auctoritatum uba mbe modu
diamus accipienda. vt ñ unaliu mmoui r ihesue
p passionem. h mmoui r ihesue necessitatem r pas
sionem a se remouisse intelligam. hmoi enī se
ne mmoe. r ihesuam in natura hois. h ñ sic no
q sumi membra ca. sol eni causa peccati nri hi
defectiby necio subiacens. r mnob sumi ihi de
fect sedm passionem r passione. h m se ñ mi
sedm passione. sic n. m peccti gdui quidam
nocamur. passio r passio. r in his penalib affec
tib. affectur enī qui mdum mmoe p ihesuem
ta ut mens intellectui ñ in moueat ad electu
ome p dilp remplacone a ñ. passio ē. aliqñ
ñ mouetur r turbat. r nme. passio ē. xpe uo no
ra fuit hbat in anima. mmoe p ihesuem. ut ad ele
ctudine p dilp remplone aliquem declinaret.
sedm quem modum intelligt ē dr. ñ mmuisse
p ihesui fuisse. vñ ieu. sr mathm. u legit. cepit
obstupescere. r mest ei. vt uncturem inquit parabat
assumpn hoīs ue obstupescat ē. h ñ passio ei dom
nat ailo. uel passio ē. vñ aut. cepit obstupescere. Aliu
ē eni obstupescere. aliud incipere obstupescere. dr ē aliquis
obstupescit qui p passionem. aliu p passionem.
Io q sedm hanc distinctionē aliquando dr. x
non ue mmuisse. aliqñ ue mmuisse. q. uel n
moe hui. r ihesuem. h ñ sedm passionē. nec p
se necessitate odiosum. vñ ang. se cautil his
uolens assumi dictoy intelligamus dñe. xpm
ñ uere mmuisse. p ihesui ē. r incommūem iam
ihesuem humisse. hui isb. Infirmos ihe plignans
dñs aut pr ñ si pot. mstat a me. ca. iste. lon. si
ue amebat dñm. tua due resurrectionē ear
ceret paulus dissolui. r ee cum x. ihe gaudet
coronandi. r ihesui ē dñs coronatur. sc fere hic u
cetur ihesuem. r mmoē a se remouisse. mmo
autem ait. r subiungit. si ihesuā sic assumpsit q ñ
carnem. sunt eni ihesui ut euāgliū dicit. si eni
ñ ihesui sunt ē euāgl. dicat. tibi ē anima mea
rit. ō. r qñ dic. Dormiunt the ñ dormiunt ut
qñ dic manducasse ñ manducaui. Et ita ni
chil tamen retinēt. ut dicat. r qd corpi ei ñ e
rat uer. Quicqd g de illo sēptum ē uer ē. r sēm
ē. g ihesui fuit. h voluntate ihesuā sustepta ueram.

qm uoluntate carnem
ueram. apte nosti eund
o mbis uerb conclice u
uarias dictoy discernere
cis. qr quib; intelligēa
uboy assumāda ē. Si enim
oscaui intelligentie cap
dictoy uboy mihi occur
rit contradictionis. De q
busdam hylarii expositis
nalde obscuris q̄ndeni eo
rum sententie obuiare.

Quorūdā magnouerī
ac difficultatem asserē
qnē uba hyl. quib; indi
cide hic. r multa. r hui
mo. sic in xpm incidisse
ut passionis dolorem ñ
meudent. Sic relig fidei
p aqm. r ignē. r aerem ea facta. q. r eum trahit
p corpa animata. qr pforat. r compugn. ñ ti
oloremger ut. qr non sunt ille res capaces
oloris. sta. r corpis xpi sine sensu pene. ui pe
ne excepisse dicat. qr sic corpus nrm ñ hī talem
naturam ut ualeat calcare undas. ita corpus
x dic ñ hūsse naturam nri doloris. qr non hūt
naturam nri doloris. aut eni sic in decimo li. de
trinitate dr homine uel sedm humanitatem
nem nri hominis ñ deficiens ase dr sumpsit. In
q qnunt aut hyl. dicit. aut nulli desce
dere aut nodi occurrere. aut suspensio elata
res afferrent quid hī impetū passionis. ñ ti
oloremi passionis inferrent. ut retum aliqd
aqm pforans. r ignem cōpungens. r aera mul
tans. cōs quid hās passiones nate sue iferat.
ut foret ut cōpungat. ut multet. si natam
suam ih passio illata ñ retinet dum in natā
ñ ē. r aquā foueri. r compungi ignē. r aera
multari. qnunt nate reli sue. r multare. r com
pungē. r fouere. Passus quid xpc. dum cedit.
dum suspendit. dū morit. si in corpe irruens
passio. nec ñ fuit passio. ñ ni naturam passi
onis excepit. dum r penalis missio pena dese
ruit. r unus corpis sine sensu pene. ui pene ī se
se nemus excepit. hinc sane illud dñi corpis

Hylarius li. ii. de synodis.

Cum hec passionum
gia infirmitatem
carnis afficiant ds
ni uerbum caro fact
ñ potuit a se de mu
tabile ē patiendo.
verbum. n. qd caro
fcm ē licet se passio
ni subdidit. nō ni
hilominus ē passibi
liter patiendi. sic
passibilitas naturē
infirme significauit
ē. passio aut eoy ē.
quos ullata pres
sio.

hylarius.

hylarius.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

hic nutrit.

hylarus.

intelligit.

Hylarius.

dolens mr̃i naturam. Si corp̃ mr̃m id natũ hẽ. ut
aliqr undas. & fluct⁹ desuper eam nec claustr dom⁹
obstantes arceantur. dr̃ q̃ ñ si dñi corpis solum ip
a natã sit ut ferant̃ iumenta. sistat in liq̃dis.
& structa ñ sustineat. quid p naturam huãi corp⁹
carnem gr ip̃m. sed sceptram iudicant̃ caro il
la de cel̃ ẽ. & homo ille de do ẽ. hñt ad patiendũ
corp⁹. & passiui ẽ. q̃ naturam ñ hñt ad dolendũ. sde
m eod̃ videam⁹ an ille passionis ordo infirmi
tatem in dño doloris p̃mittat intelligi. Dilan⁹
.n. cautis ge quibꝫ meritis dño hesit̃ asscribit.
rel ip̃i ut gesta sunt referam⁹. Sicr enim fr̃ por ut
timor et figeret̃ imbris eius fiducia timeat̃ fac
ta. Timuisse g̃ hẽnc passionẽ iudic. Si obiigno
ramus hr̃ errorem petr̃. & sathanas. & scandalũ
ẽ. Anne timuit qui ait. manus obiu⁹ p̃duc. ẽt i
corpe ei⁹ infirmitas fuit. ad eum occurrim⁹ ip̃
nata. p̃ceptum agnã supinant corpibꝫ ce
dimꝰ. Quam g̃ infirmitatẽ dñicam hr̃ corpis
credis. cui tantam huius natã imitem. Si forte
dolorem vulnerũ timuit. quẽ rogo o tu dñice
infirmitatis asserto⁹. penetrantis carnẽ clau.
huius t̃rorem. q̃ gentilem aurẽ solo restituit
attactu. p̃ducens hr̃ aurẽ manu. clauũ dolen.
et sentit vulnꝰ. qui aliũ dolorem vulnis ñ re
liquit. Pungende carnis metu ferit ẽ. arae
ni caro p̃ eadem sanat̃. Item. Collatis g̃ dictoꝝ
gestoꝝq; utrumꝫ demonstrari ñ ẽ ambiguũ in
natã corpis ei⁹ infirmitatẽ corpee natẽ non fuis
se. et passionẽ illam licet corpi illata sit. ñ tam
naturam dolendi corpi inutilisse. q̃ licet forma
corpis mr̃i eet in dño. ñ ñi in tuose infirmitatis
nre forma erat. ne corpee. ygie conceptu spẽ sa.
ugo. p̃gemit. dñiduli lectoꝛ ũba hylarii. quib⁹
dolorem exercuẽ nũdr̃. Si si gentilis sens⁹. impi
erant. hebetudine. p̃mittit diligenter intendas
atq; ip̃i scripture eius animã inspicias dictoꝝ
rationem atq; utrumq; pcipe. ne aq; pcil. in
telligentiam arguere non attemptabis. Intelli
gitur. n. ea rone dixisse dolorem passionis
in xp̃o ñ inesse. & utrumq; corpis xp̃i. gentis
se unum pene. sine sensu pene. q̃ causam. & mer
itum doloris. nisi in hoc. qđ iudr̃. notasse ut
aut. ñ hñt naturam ad dolendum. ratio ñ indica
ea ẽ. cave illi secundũ naturam mri corpis nec in
eo & dñicũ hoc passio. Ira & ñ hoc naturam ad
mendum & standum. q̃ ñ hoc talem natã
mq; eet causa timoris & fletus. Ira q; nec in
ri ñ fuit in eo. sic ẽ in nob. ñ natura doloris
in eo. sic ẽ in nob. & fletum ñ in eo fuisse asse
rit. ñ cãm ei gentilẽ. ñ suam mortẽ. ñ defec
tum petri. & aliorũ apl̃oꝝ. dicit enim xp̃m ñ p̃
ter mortem. ñ usq; ad mortẽ timorem fuisse. hoc
ubi mirogo. quid sit timorem ee. usq; ad mortẽ
sion enim eius dñicũ significationis ee timorem ee. p̃ mor
tẽ. & usq; ad mortẽ. q̃ ñ p̃ mortem timuit ẽ ille
mors cã timuit ẽ. ubi uero timuit usq; ad mortem
ẽ. mors ñ timuit cã ẽ. & finis. Addo aut ñ p̃ mor
tem suscepturã. ẽ timuisse aut sic destruxit p̃ mortẽ.
Non g̃ timuit ẽ. & ill̃ qui in scandalo punitum
tatem earum erant. fuit. qs moneo orare ne i
ducant̃ in tempt̃onẽ. q̃ an pollueri eramus se nõ
scandalizari. An in hac hũc necessitatẽ patiendi & mo
riendi. ic erunt. qõ p̃dicti friendi q̃ ẽ defect⁹ gentis.
ducens originem. Dictum ẽ. n. sup̃ qđ. xp̃s in
se nros defectus suscep. p̃r pecc. Est aut homis
gentis. quid defect⁹ qui pecc ñ ẽ. s. necessitatẽ patiẽ
di & moriendi. vñ corp⁹ mr̃m ñ ñi mortale. & ñ
mortuũ dr̃. q̃ ñ ñi ap̃tudinẽ moriendi. & ñ ne
cessitatem hr̃. sed q̃s inde necessitatem tulit in ẽ carne
fuit. de ap̃tudine eni moriendi qđ in eo fuit. a
biguum ñ ẽ. qđ in an pecc in homine fuit. qđ
aliquis in eo ñ fuit defect⁹. Nec g̃ mortalitatis illa
ñ in eo fuit defect⁹ qđ nature ei erat. vñ in qu
dam talem mortalitatem in nob ñ ee defectum
ñ imphe tradimur. & necessitatẽ moriendi & pati
endi. q̃ in mortalitas dr̃ & passibilitas. Dr̃ enim ho
nẽ passibil & mortal. ñ in xp̃o ap̃tudinẽ. & in
xp̃o necessitatẽ. Si mundo hic defect⁹ fuit in ẽ car
nes. anima q̃ ei cum passibil gerunt̃ an mortẽ.
mundo necessitatẽ patiendi huius. Si. n. necessi
patiendi & moriendi fuit in xp̃o ñ nudr̃. sola no
luntate misericordis defect⁹ nos accepisse. s. ad
qđ dicit̃ xp̃m voluntate ñ necessitate sue na
ture hos defect⁹ sicut alios accepisse. s. necessita
tem patiendi in anima. Simul aut patiendi &
moriendi in carne nec hanc necessitatẽ ñ huius
ge necessitate sue adiectionis q̃. a peccto immunis. &
ge sola voluntate accep de mea infirmitate.
ponens tabernaculũ suũ in sole. s. sub xp̃o nata

Hic dicitur de xpo. q̃ fuit ge duas habuit. ꝑma q̃ a xpo ap̃tudinẽ habuit moriendi. et ei an peccato. Secunda fuit necessitatẽ aut patiendi in anima. Simul aut patiendi et moriendi necessitatẽ habuit. sed hanc necessitatem non habuit quia sic conditus. q̃ a peccto immunis fuit. sed eã ex sola voluntate accepit de matre infirmitatem. Tertia q̃ fuit. q̃ ꝑ tres habuit de quoꝝ quolibet xpo aliquid accepit. quo⁹ omnes voluit sanare. ꝑma a statu an peccato. Secunda ꝑ passionẽ et ante gratiã. Tertia ꝑ resurrectionẽ. et in gloria. de ꝑmo statu accepit. in infirmitate pene. de secunda penã et alios defectus. Tertia plenitudinem gratiæ. de qua no posse peccare et dei ꝑfrui. et emplacari habuit et simul quedã bona via et bo
ne fruit et quedã mala vie

16 d gr⁹ fuit xpo ea q̃ dictum
ag volubet fuerit a pte

De natura ꝑ ea sibi omnibꝰ.

Ad mortalitatem an peccti ñ fuit in eo defect⁹. An illa ñ fuit in nob defectus.

In anima xpi huius necessitatem patiendi. Solum.

bitrare ꝛ labore. vñ sup ep'lam ad hebreos
auctoritas dic. qđ sicut hominibꝫ aliis ure ꝛ
lege naĩ statutum ẽ semel mꝝ. ſra ꝛ xp̃c eadẽ
necessitate ꝛ ure naĩ semel oblatꝰ ẽ. ꝛ non sepe.
nec ꝛ dic ure naĩ. qđ ꝑ natura sue ꝺignitatis
hunc defectum ꝓtrahere. qui ꝛ non ꝓuenit nob
ꝑ natura secũdm qđ ꝓpagines ẽ instituta. hꝫ ꝑ pecto
nr̃m ꝺata. Et ꝛ ꝺic. hic defectus naturalis. q. q̃ ꝑ na
tura moleste in omnibꝫ diffusus. De statu hꝰ.
Et hic notandum xp̃m de oĩ nr̃o ꝛ quod
statu hominis aliqđ accepisse de singlis
qui os̃ venit saluare. sumpsisse. xp̃c accepit
stat̃ hominis. ꝑ quã ante pecc. ꝛ. ꝑ peccm. ꝛ ante
gr̃am. ꝛ. sub gr̃a. ꝛ. ĩgĩa. De ꝓmo statu ac
cepit immunitatẽ pecc. vñ aũ illd iohis etiã
glose exponens. sũm de sursum venit. sc̃ os̃
est. dicit xp̃m venisse de sursum. ꝛ. de alio
me humane nature añ pecc. q. de illa alie
nidine assumpsit ũbium di. hũam naturã
ꝑ ũ assumpsit culpam. cui assumpsit penã.
hꝫ penam assumpsit de statu hꝰ. ꝛ quos de
fectus. de reo ũ grẽ plenitudine. de. nũ. non
ꝓt peccare. ꝛ dĩ ꝓfectam ꝛ emplonẽ. hñt em̃
simul bona ine quedam. ꝛ bona ꝓrie. sic. ꝛ q̃
dam mala me. Si omnis xp̃i os̃ ꝛ voluntas in

Post ꝓdicta sidari oportet. nr̃e xp̃e plena fie
aliquid nolũt ꝛ ostẽdit. qđ sc̃m ũ sit. hꝫ em̃
ꝛ ꝛminari potẽ. ꝑ id qđ ipe ait. Pr̃ si ꝓsibile est
transeat ame. ca. ꝛ. verumptñ ũ qđ ego volo. hꝫ
qđ tu vis. hic namq; voluntatẽ suam a pr̃ia
voluntate discernere vidi. De voluntatibꝰ xp̃i
Duo ea ambigendo ñ ẽ dubitat secũdm duas na
in xp̃o fuisse voluntates. ꝛ. duas nr̃as
naturas. diuinã. ꝛ. voluntatẽ. ꝛ. humãm. Et hũa
voluntas ẽ affect̃ rõnis. ꝛ affect̃ sensualitatis.
ꝛ alia ẽ affect̃ animẽ secũdm rõnem. alia secũdm sẽ
sualitatem. vñ ꝓ ni dic. humana voluntas. af
fectu aũt rõnis id volebat. qđ voluntate di
uina. ꝛ. pati. ꝛ mori. ꝛ. affectu sensualitatis nõ
volebat. ĩmo refugiebat. nec nĩ in eo caro et
spũs. ꝛ et dum assumebat. qe ut aut aliq̃ ñ nul
lum ẽ meũ. ẽ caro assumsit. adiũxit spũs. caro
aũt dicta ẽ assumẽdo. qa hꝰ secũdm ꝙm agit aia.
sic anima ꝙ aurem audit. ꝙ oculo videt. ca
ro enim multꝫ usu ꝙ aiam assumsit. hꝫ assum

ere dr̃ cum aĩa carnali. assumsit spũm reluctã
tem. hũc carnalem delectationẽ de carne. ꝛ a
carne adiũxit delectationem. qm̃ spẽ hꝫ. spũs. ꝛ
carnal. assumsisse ea. ñ ẽ. ĩ aĩa. ea. q. sola nec ĩ ca
ne sola. ge utrũq; enim fit. qn̄ fine utrũq; delecta
tio ral' non sentit̃. talis g̃ ira. talisq; assertatio.
mamma ꝛ nullatenꝰ ee ponit. qn̄ carnal. assu
psisset. ibi ẽ nequid. Dei. ꝛ voluntas enim. ꝛ
rõm placebat. ut id secũdm carnem vellet. qm̃
vitas humanitatis in eo placuerit. sam q̃ homis
natam suscep. q. ꝓ. fuit subire debuit. sic. q.
sic in nob duplex est affectus vitis. s. ꝛ sensualis
tatis. ita ꝛ in eo debuit ee gemin. affect. ut men
tis affectu vellet mori. ꝛ sensualitatis affectu nol
let. sic in nr̃is scil. fit. Pec. enim ipa vitas dic.
cum senuerit. ꝛ rendet. se manib. mias. ꝛ ali. ꝓ manꝰ
te. ꝛ ducet te quo nolis. s. ad mortem. Quod
exponens aũg. dicit. qđ pecc. ad illam moles
tiam nolens ẽ ducẽ. nolens ad eam venit. hꝫ no
lens eam vicit. ꝛ reliquid affectum infirmi
tatis. q. nemo unq; mori. q. a dõ ẽ natãlitus in eo
pecto nec senectꝰ abstulit. vñ ꝛ dus aut. finiet
ame. ca. ſ. hꝫ nũc enim vitis amoris. g̃ ira. ꝛ sedm hu
manitatẽ. ꝛ nũc ei genitus ẽ affect. vñ rõnis ca
ritate informat. q. xp̃c dic. in quis multo mori. alic
sensualitatis. carnis infirmitatem. ꝓpinq; rei com
unicẽ. q. mors refugit. ut enim aut aliq. ꝑ me
ri rõne cui dissolui. ꝛ ee cum x̃. sensu aut car
nis refug. ꝛ reculat. hꝫ hoc hũani affect. qui dilig
entiam odit mortẽ. sedm istum affectum. Chris
tus mori nolum. nec obtinuit. qđ sedm istum
affectum petit. Duo voluntates pbat diuisas ĩ
x affectu g̃ humano. xp̃o voluntates.
Et quẽ de ũgme nr̃o. nolebat ĩ mori. ꝛ calicẽ
transire orabat. vñ beda ozat ẽtire calicem
a. hoc ozat discipl. pr̃. si fieri potẽ. ĩ. me. calix
iste. Ecce hũam voluntatẽ habes. ꝓpriam. vi
de iam rectum cor. hꝫ ñ qđ ego volo. hꝫ qđ tu nis.
vñ alibi. Nonnuem face voluntatẽ. in. quã. s. re
pentin sumpsi de ũgme. hꝫ voluntatẽ ei qui
misit me. quam. s. eternã habui ẽ pr̃e. hic apre
hẽ. duas in xp̃o fuisse voluntates. secũdm quas
diuisa volunt. Jesꝰ. qi si illum locum. spẽ ꝓmit
ẽ. caro autem infirma. dans intelligi. hic duas
voluntates. ꝓpinq. aut na. h contra eutichianos

Post predicta d'o vñ. atuer. qe q'ad ꝑsona q. q. in xp̃o diuerse fuerũt voluntates nota duas nãs ſ. hnãs
et diuinã et ſm humanitatẽ in xp̃o et in me bẽ cuius ẽ duplex voluntas seu gemina affectꝰ ſ. rois et
sensualitatis affectꝰ caritate informata quo ꝙd dicit quis mal. vult affectu sensualitatis mors refugit ꝛ ad q. q.
xp̃us voluntate diuina et hnã. ꝛ rois mal. voluit et nichil periit. qm obtinuit voluntate aut hnã ſ. quã
noluit et aliq̃ periit sed audiendꝰ non fuit. ad q. q. licet xp̃us affectu sensualitatis nollet mori. no tamẽ
meo carni ꝓpriet. con. ſ. tamẽ dicit. qđ ꝓtra ꝓpriet dicit. tñ add. huic carnali delectatõi de carne et. a carne
adiũcta delectatõi ſ. tibi reluctãti. q. vitia in aia. q. ee non potuit. q. nec carnalis ꝓpriet. nec vicio. dã. tñ add. volũ
erat. ne tñ placebat. ut ſm ſ. tatẽ nollet. mori. ĩmo vitas humanitatis mee ꝓbauit. ad q. q. ꝙ ſm ambi
gendi. ꝓpriet tamen dubitauit. ꝛ intelligendũ ẽ. no. q. ipe dubitauit. sed q. mos. q. ſſe dubitantis. ee tamen. dã du
bitatẽ videbat. ad dicit. tristis. ame. calix. hic. ꝙ. ad q. q. ꝙ tñ. xp̃o dicit. ſa. ee tristem et. pcat. ut calix
passionis. abeo transeat. ſm. hillariũ. non ẽ tristis. nec sibi peteret transire. calix. sed discipli. ne in ee
calix passionis. mitebat.

Sed. xp̃o fuerũt. in. xp̃o. fuerũt. gaudia. no. grauia. voluntates
ſm. quas. ipsum. velle. nolle. ꝓmulgabãt

qm dñr in xp̃o unam nñ nolumꝰ. hic aũ
ostendit huãm. q̃ xp̃s unſirmitatẽ carnis re
cusat passionem. ꝛ diuinam q̃ pmta ẽ pfic
uispensationem. Aug̃ ꝛ dual in xp̃o asserit uo
luntates. dicens. Quãanimum distat ds ab hoie.
nñ uolumꝰ dia uolumate hoīs. vñ hom
nem gerens. xp̃s ostendit pnatam q̃dam ho
mis uoluntatem. in qua ꝛ suam ꝛ nr̃am figu
rauit. q̃ cap̃ nr̃m ẽ. ꝛ ad eum sic̃ membra pr
nem. pr̃. mquid si hoīs pot̃. dñe. ame. ca. ut hu
mana uolumꝰ erant. pium aliquid ꝛ aliqm
pnamm uolens. si q̃ rectum uult ee hominẽ
ꝛ ad dñm dirigi. subdit. nñ qd̃ ego uolo. si qd̃ tu
uis. de si dicer. vide ne inme. qu poꝛ aliquid
pium uelle. ut ds aliud uelit. accidit. si huma
ne fugitari. id̃ aliby. xp̃s in passione dual ge
ꝛ. ut uoluntatꝰ mse. secm duas natas. dr. ut
pr̃. si si pot̃. dñe. ame. ca. iste. Ecce habes hoīs
uoluntatem q̃m ad duma ꝛ nmo dirigens ar
ticulũ. si sic ego uolo. si sic tu uis. Ambr̃. i m
h. uj. de i. ser pium ẽ. pr̃. si po. transfer. ame. ca.
hic. uba xp̃i sunt. si quomodo ꝛ in qua forma
dicantur. dicit. hoīs subam gerit. hominꝰ
assumpsit affectum. non g̃ q̃ ds si q̃ hō loq̃r.
suscepit quod uolumate meam. Mea ẽ uolun
tas quam suam dr̃. cum ait. non sic ego uolo
si sic tu uis. cum a dr̃. omnia q̃ hr̃ pr̃ mea
sunt. q. mch̃ accepit. sine dubio q̃m pr̃ hr̃ eã
dem ꝛ filius hr̃ uolumate. eadẽ ẽ xp̃i uolumꝰ
q̃ pia. una g̃ uoluntas ẽ pr̃is ꝛ filii. si alia
uoluntas hoīs. alia dei. ut scias unam ee uo
luntate ee hoīs. passionẽ aut̃ ee uoluntate di
uina ut pateat. pnob. hui⁹ testimonii. eudẽ
ter docetur. i. pr̃ dual fuisse uoluntates. qd̃ ꝛ
negaũ machari archiepc̃s mediolanensis synodo
dempnauit ẽ. ee. g. affectu humano. sensualitatis
quid non rones illd̃ uolunt ꝛ petit qd̃ nñ impe
trat. nec ip̃e petit ut impetraret. q. sciebat dm
nñ ee facturum illd̃. nec illd̃ si uolebat affec
tu rois. ꝛ uoluntate diuinitatis. Ad quod
g̃ petit. ut membꝛis formam p̃beret. immunẽ
ut baptismate clamandi ad dñm ꝛ subiciendi uo
luntatem suam diuine uolitati. ut si pul
sante molestia tristiã. p eiusdem ãmonitione
oret. si tm eq̃ter uitare dicant. qd̃ ipe. xp̃s

Hon g̃ ad insipientiam fuit. qd̃ xp̃s clamans
non audit. ad salutẽ corpalem. boni quidẽ
petit. si ut ñ moreret. si melius erat ut more
retur. qd̃ ꝛ fecit ẽ. de eo qd̃ ambigit dr̃ xp̃m dubi
tasse affectu humano.
Cum ñ parum nos mo
uent uba ambiu quibꝰ figurare uidet. xp̃m
secm humanum affectu de pena pr̃is dubi
tasse sic dicens. in. uj. li. de t. dẽ q. dubitat. de
se an de pr̃e. de eo unde an dicẽ manifeste dubi
tat homis affectu. sam ds de pr̃e ñ dubitat.
nec de morte formidat. ppha ꝛ non dubitat. q
mch̃ ds ee impossibile asserit. sum mia hom
nes instituet dñs. ppha ñ dubitat. ꝛ filiũ dubita
re ne credis. ut g̃ homo dubitat. ut hō locutꝰ
ẽ. hui⁹ uidr̃ imu uidr̃. qd̃ ꝛ ñ in q̃mum ds est
pr̃ filius. si in q̃mum hō dubitauit affectu
humano. id̃ ea rone dictum accipi p. ñ q. ipe
dubitauit. si q. modum gessit dubitantis. ꝛ ho
minis dubitare uidebatur. verba hylarii tō
illud ꝛ ignorando ñe. qd̃ hylar. ge dubia. ge. xp̃m
asserere uidr̃ xp̃m ñ sibi si filium. na sententiam
erasse cum dr̃. nunciat. ame. ca. sic. pmissa.
nec sibi si filium. sic eũ uoluisse ut si
ee passio. si ut a filio transferret. calix passionis a
me queret. Si passio honorificatura eum erat.
sic̃ ruda gramine ait. sume honorificat. ẽ filiũ ho
minis. q. modo ei stipem eum mee passionis effece
rat. ne forte tam irrõnabile fuit. ut pauperem
uidit ei q. pacientem se glorificatũ ee. si forte
timuisse usq eo gemebat. ut transferri a se calix
ee deposcat. ait. dicens. Pr̃ transfer. ca. hui⁹. a. me. q̃m
eni ppacendi mei transferri deposceret a se. qd̃
p dispensationis studium festinaret impleri.
Non eni uenit ut pauperem uolit. qd̃ pauperem uelit. ne
pauperem eum uelle agnoscerent. religiosius fuit hoc
offm q̃m ad id impie studium ee. prumpere. ut ei
asserent ne pateretur. a se. quem pauperem uelle
agnoscẽs. non g̃ sibi ti. neq̃ s orat transire ca
licem. si discipuli ne in eos calix passionis ire
bat. quem a se transire orat. ne in his. s. maneat.
non enim rogat ne secum sit. si ut a se transeat.
Deum aut̃ ñ sicut ego uo. si sic tu. u. humane i
se solliciti dum. si gitant. ꝛ sortium. si ñ discer
nens sententiam sibi cois cum pr̃e uolunta
tis. p hominibꝰ g̃ uult transire calicem. p quẽ

Aug.

Ambr.

Qr̃ orauit illd.

Cassiodor.

Ambr.

hyl. in cō. de trinitate

hylar.

os remprandi eram discipli. no ppet rogatus
ne deficiat fides ei. Scens g h omia p mortem
suam defa usq ad mortem ihu e. rsert hunc
calicem ni pse transire nisi bibam o am pr. mu. sm
pot transire. ca. i. n. bi. ul. fiat uolu. r. Scens m
se osumata passione meam calicem transiuit. qn
eum bibisset transire n pse. nec finis erroris nisi
osumata passione ero succederet. qz p mortem
ei p unum gram aplice infirmitatis scandalum pellerem. Intende lector his ubis pia diligen
tia ne sint t uana motus. Quare meruit ro
De uno t xpo. preundo ne bis. r quid sibi
de quo quidam dice solent. r quid nobis
qd non sibi. h nobis nn nuerit. Meruit quid
membris redemptone a diabolo. a pecto. a pena.
regni reclusione. ut amota ignea romphea u
bere pate. nunc h. sibi meruit impassibilita
tis. r immortalitatis gram sic. ait apti. xpc fcs e
p nobis obe. usq. ad. mor. mor. a. cru. ppt qd r
os exaltauit. ul. r do. ul. no. qd e. si. oe. no. Apte
rit apte. xps impia exaltatum q impassibilita
tis gram. qz e humiliat p passionis obedien
am. humilitas g passionis unus fuit exaltatio
nis. Ge exaltatio premiu humilitatis. vn aut
ge ponens pmissum capitulum. aut. Vt xpc resur
rectione clarificaretur. p humiliat e passione.
humilitas claritatis e unus. claritas humilita
tis e pnus. Sz h verum fm e in forma seru. In
forma enim di semp fuit. r erit clarus. Item
ambro. idem capitulum tractans aut. Quid r
quorum humilitas meat hic ostenditur his resti
monus euidens fit. qz xpc p humilitate obedi
entiam passionis meruit clarificatone corpis
nec id solum h in impassibilitate aie. anima. ut
xpi. an mortem erat passibilis sic caro mortalis
h p mortem unno humilitatis. anima impassibilis
fca e. r caro mortalis. vel aut anima sic fca im
passibilis qui caro fca e immortalis. s. xpo resurrec
tionis monumo. de autem erat nob certum no
e. Sz t mor p carnis separationem aia impassibi
litate donata e. aut in resurrectione qui caro
refloruit. Quare conceptus unus xpc sibi h qd p
Nec solum h meruit xpc. qui passionem. passionem.
tri obedies crucem subiit. h. r ab pa co
ceptione. qz quo homo fcs e. p carnalem mul

nam. r alias immel in quar plenitudine su
r secm hominem dns. sibi nn unum qnum
p p martiru rolamam. Tanta enim plenitudo spi
tualium karismatum in eo fuit. qd m eis placere
n potuit. nisi melior ipius anima fuisset. qm
ab unico fuit dictionis gruit. qz placet unus
tualium. vt enim gg am son hunt omnes gg sz erodium.
ture anime unum q potuisset placet. Ju mem
bris aut quos sumit. eo die placuit. s long g plu
mum s pertuit passibilium. qua acceptione me
ruit p gram unum. s long g placuit secm anime
unum. qnum ad immem unum. placuit nn qn
tum ad unum unum. Pla enim hunt una pas
sione qm in acceptione h maneat immel nn gruit
ruit immerendo. pla qm amat fiant passi
ua. Meruit g acceptione in ih gram impassibi
litatis. r immortalitatis corpis. h etiam impassibi
litate anime. p quid. p obedientia. r voluntate
placuit qm non ut primi hunt nec mortem e
pan cepit. r inori. obediens enim placuit. r bonus er
at. secm hominem. ex quo fuit homo. hunc
g anima illa aliqd bonum unse p morte. qd
n hunt ante. sui g melior. r beatior fuit qm
ante. absit qd melior fuit. qz n sanctior. n gra
cumulatior. nec in beatior fuit in di contempla
one. in q beatudo principaliter. Potest ni dici in
h fuisse beatior. qz ab omni miseria immunis
gr q neqd mferri simplr. qd beatior fuit. De
Nec un gram impassibilitatis co qd scriptu
r immortalitatis meruit. h in e donatum illi nomé qd sit
donari s nom qd e sit oe nomen s. honorificentiam qd uocat ds. oe nomen.
h un nomen an mortem hunt. hunc enim hoc
nom di filius maximum ds e abetino pnaturam.
maximum u ho fcs e. hunc gr xpi p gra. verum Quia in. h. contr
aut due. bonum donatum ce illud nom. n do. mar munus.
qz illud nom hunc cum in forma di nn erat. Ad nom
Sz cum dr. ppr qd illum gra. r do. illu. nom illi dam
qd e sit. o. no. sans appareat ppr quid gratiae e hoi r no
runt. ppr obedientiam. r in qua forma gratiam oco.
sit. In qua enim forma crucifixus est. in ea gra
tuit est. r in ea donatum e et nom. ut cui ipa
forma seru nomine unigenit filius di. hoc
illi donatum e ut hoi. qd iam hebat id xpc Sz q sensu dr
os. hoc g p gram accepit ut xpc esset homo. aptid sm.

Decima do unus gtmet nam gaet spmaq p vt no sibi sed membris suis meruit redemptas a dyaq aptio et a pena et regni
cessatum sibi meruit impassibilitatem gens incedere p humilitatem obedientiam passionis obediendo et a quo p vt no plus sibi meruit p tuis
pribulis q agregrose meruit per gram dicendi tanta et plenitudo gratie ergo fuit et dicendi mea fuit ab meas fide accepta
p mas placet non potuit. prius ad dicte mihi licet placet quia ad unum mitatis et esse in membris suis que nos sumus corpus
placet. Quare quod p inserte no dicit aliquid bonum q scam precedit. dicit. nec non fuit sicut nec quod annulatum nec
tacitum inde q templatio. aug. p tripue dicendo composuit. fuit tn dicatur. m hoc probari nu pia. r minus ego. p. neq ni ferri
p fuit beatior. simpliciter. sicuta. Io. q aplius dicat. q pt meruit q sibi daret nomen q e super omne g nomen. id e ut
sic dicatur q no intelligendo e. q ipe meruerat q cet dar. sed sm illud tropum uel modum quo dicit ecce fici qm. r notest
p meritum et eius passio ex gratia. resurrectio. r manibus. r notuit q ipe erat verus homo et verus deus. imbra tn dr. spiritus
nam sibi datus p crucifixum. sed aplius dicat. ipsum sibi datum per subditam passio. primo nudo loco. q. a. q. p vt
non patuit ce homo qui. r eo fuit plenitudo gratie et virtutis nec virtutes ei. r esse patiendi alias mortalitatis minuto
qm p eas moreretur. Da. q. p. q. p opus fuerit mortales no patuit sme mortis assequi gratias impassibilitatis et immortalitatis et
manifestatis nris deus patuit. tn assequi sme mortis passio. p. passio nichil sibi meruit q no ant p virtutes me
ruit. patuit etiam predicta habere sme ami mortis nr. r humana natas gloriosam atti pere patuit. Septima

ibd. q. Sicut xpc sibi meruit et sibi beatitudinem. et gloriam sme immortalitatis

l' subsistens in forma serui. et in anima et carne nominet. ihc dns. Et inuenio li inuenisse sufficiens. victum ē. q̄ hō nūq̄ bonum hō ille nō inuenit. q̄m g̃ hic dic. xp̄m obediendam donauit ē ei hoīem scdm ip̄um illum mīe p̄cām erebrauit hoc accipiēs ouum ē. q̄ dic rel fi q̄ nō moreret. p̄ resurrōnē ū q̄d ame emr in eadem. posuit ē ut sareī homines. demones. Manifestationem g̃ illius nomīs donauit ei dns. p̄ resurrōnē hillam meruit. p obedientiā passionis. qui eo q̄d obediuit patendo. gratiā ē resurgendo et hi manifestauit ē nomē. hi eod̄ p̄o domi uīl ē et p̄ resurrōnē dicens. Data ē mihi oīs potestas in celo et in tra. sic q̄d ut p̄mo accep. si q̄d ame hēbat. nō manifestata ē potestas. Ceciū ambr̄ die. nomen illd donatum ee dō nō hominū. audi. se aut ūbos suphicē oppōit audio. hi intelligentia nō obuiat licet dubium sapiat. stam ambr̄ de natāli donatione id dictum intellig. qua eterna lr̄ grando p̄ dedit filio. nomē. q. e. s. o. no. s. ee deum p natam. q. genuit abetern filiū. plenū et sibi equalem deo. q̄d nī nomē apte pp passionis obediemam. x̄ donatum dicit. hi p missū locum modo accipiendū ē. Sic xp̄e fi

Sm̄ q̄ ut. xp̄m illam ne omnino mortalem et impassibilem hre potuit glam et nisi deo manifestationē sine oī merito hre potuerit. Sane dicit q̄ hanc naām ita gl̄osam suscepe potuit. sic et in resurrectione gr̄am. sic nīq̄ suum et alr̄ hoīb manifestare potuit. hi homo passibil ee nō potuit. sic fuit. et ad illam gl̄am sine oi merito peuenire. Potuit q̄d peuenire ad illam sine ullo passionis q. potuit assumpta mortalitate. immortalitatis gl̄a uestiri. hi non sine merito ut uenire et carnem aliarum hominū. sic enī xp̄s homo ee potuit. in q̄ plenitudo diuinitatis et gr̄e in filio. sic ut uoluit et in ee potuerunt electi mortalitatis indutu. qn peat mereri. hui g̃ hanc unionē secdm hoiem passibilē ac mortalē non potuit ī mereri gloriam immortalitatis. sic g̃ potuit sēs mortal sine merito gl̄am impassibilitatis. et immortalitatis. ac manifestationē dei nomīs. sequ. Potuit ī hec assequi sine merito passionis q. et passionem nil sibi meri

ri q̄d ī ame p̄uenire meruerit. De eī morte et passione ꝛc.

Ad quid g̃ uolum pan et mor. si ea ī ame ad meredū illa sufficiebant. q̄re non p se. sic ih p me. et ut p̄ma passio et mors et ee forma et cā forma imitis et humilitatis et gl̄e et libertatis forma dō ut sp ad mortē obediendi. et causa me ubationis accipiamus. Meruit. n. nobis p mortē ac passionē sol'annam. q̄d p̄ peccatis non meruerant. s. admissa. p. et redemptio né a peccō. a pena a diabolo. et p mortē ei hec nō adoptionis. s. q̄ ī p mortem nos a diabolo et peccato redemit. et ad regnū gl̄e aperuit. Declinat os ī unitio ut aut ambr̄. xp̄s p̄mū peccatum ī nūm hoīs impactum. et ad di exemplationem ī admissi ī uno hominū tanta genitrix humilitas. q̄ omnib̄ sufficere p̄t. sicut in p̄mo hoīe tanta fuit superbia. q̄ omnib̄ sufficere potuit. Hoc aut meruit nī homines alios q̄d p̄ impli ī leo de tribu iuda. q̄ aperuit libr et solut signacula impleudo in se oēm iustitiam et summam humilitatem q̄ maior ee ī potest. Nam alii homines debuerel etiam unusquisq; sua ut sufficeret. et humilitas. sufficit g̃ eor hostiam potat offerre sufficienter ut ee reconciliationem. sic et homo sufficiens. et perfecta fuit hostia. q̄ multo ampli ē humilitas amaritudinem mortis gustando. q̄m ille adam superbiendo. ī ligno uetiti ligni uetiti noxia delectatione p̄fruendo. sic g̃ illi superbia omniū generum ruina. ipm de paradiso mittens. foras aliisq; accidens iram. multo magis humilitas q̄ mortē gustando. ingressum regni celestis. omnib̄ fidelib̄ reparauit. et decretum. a patre ualuit. atq; decreti delere cyrographum. ut enim ait ambr̄. tamen sunt peccata nīa ut saluari ī plenitudine. ī ungendi christi q̄ nob̄ moreret. debuerunt mortis. sic signos nos fecit testamento. q̄ promisse hereditatis. Q̄d ī ita ee. intelligendum quasi ī alio modo saluare nos potuerit q̄m p mortem suam. sic q̄d p aliam hostiam ī potuit nob̄ aperire regni ad missi et ī salutis. ī p mortē ungendi. cui tanta fuit ut dictum ē humilitas et patientia ut ei nullo pacto redemptis ī eum admissi regni. Magna

q̄ q̄ uoluit mori et pati uoluit nō esse sed p te ut eius mors et passio esset ei ad obediendi deo usq; ad mortem et per eā nob̄ meruit ad ipsi paradisi et redemptis apertio a pena a diabulo et per eā nos adepti summa redemptio et filie gr̄e adoptio q̄ nos meruerat plenitudine gratie fortitudo q̄ p deū decernebat p̄ter p̄mū p̄ccm nos intromitti hanc patrissim ī in uno tanta esset humilitas q̄ omnib̄ posset sufficere sicut in primo tanta fuit superbia q̄ omnib̄ nocuit. alij aut hoīes debitores erant et uno unusquisq; sua uita sufficiebat. humilitas. sola ut g̃ eor hostia sufficiente nre redemptis offerre potuit. sed populus dei et homo sufficiens et perfecta fuit hostia q̄ tanta humilitatem habuit q̄ maior et non potuit. qui et multo amplius humiliatus ē maiorem. q̄ adam superbiendo degustando. Nona q. q. ambr̄ dicit. q̄ tanta fuit p̄ccm nrm. q̄ salus non patuissemus. ni unigenitus dei filius. p nobis debitus mortē magnet. q̄ nō e intelligendū. q. alius nos deus saluare non potuit. q. q. mortē sed sed per aliā hostiā nō potuit nobis aperire regni aditus et sic salus ni. p. mortē unigeniti

g̃ mmcte mgemm p̃ma ſunt nob̃ ut liceat
nob̃ redire m priam· ſic olim ī morte ſũm pũ
nſtet hiſ qui ad cuitatẽ refugii ꝛfugerant ſe
mue ad p̃a remeare· ecce aliquatenꝰ oſtenſũ ẽ·
qualit̃ p xp̃i morte ad ritꝰ regni· ſit nobis
patul· hic qualit̃ adiabolo ꝛapecto redemit p

Dnmc g̃ quera ꝙm p mortem xp̃i mortem·
adiabolo· ꝛapecto· ꝛa pena redempti ſum·
adiabolo g̃ ꝛpecto p xp̃i mortem lib̃m ſum· q
ut aut apt̃c· m sanguine xp̃i iuſtificati ſum· ꝛ ī
eo qd̃ ſum· iuſtificati· ꝛ apecto ſoluti a diabo
lo ſum· tñ an· qui nos iuncti peccor renebat·
Si q̃ m apecto p ei morte ſolum ſoluti· q̃ p eius
morte ut aut apt̃c· cõmdat nobis carnal di· ꝛ ap
paret geruma recõmendabil carnal di ergo nõ
in hoc qd̃ filium ſuũ tradidit in mortem p nob̃
peccatis ſed hibita aut tanta erga nos dilecti
onis harra· ꝛ nos mouerit accendũq; ad dilu
gendũ dñm qui p nob̃ tantum fecit· ꝛ p hĩ iuſti
ficatꝰ· ꝛ ſolum apecto· iuſti efficiamꝰ· ejus g̃ ꝛ
nos iuſtificat· dum p eam carnal gerimur in
corib; nr̃is· Dicitꝰ q̃ ꝛ aut p mortem ꝛ iuſti
ficat· ꝛ q̃ fidem mouit ei· apecto mundanꝰ·
vñ apt̃· Justificati ex fide pacem habeamus ad
ꝙ fidem ihu ꝛ· ꝛ mẽ· quẽ
ꝓposuit ꝓpiciatorem p fidem in sanguine ei⁹ iuſti
ficatꝰ· ꝛ p fidem paſſionis· vt olim aſpicientes ī serpẽ
tem eneũ· in ligno erectum amorsibꝫ serpen
tum sanabantur· Si g̃ recte fidẽ unumquẽ illũ
respiem⁹ q̃ p nob̃ pependit in ligno· aunclit di
aboli ſoluimur· ꝛ a pecto· ꝛ ita a diabolo liba
mur· ut nec p hanc uitã inob̃ inueniat qd̃ pu
nat· Morte quippe ſua uno ultimo sacrificio
quicquid culparum erat vñ diabolus adlu
enda ſuppliciꝰ detinebat· ꝛ exemplo· ut in hac
una temptando nob̃ non ꝙualeat· licet enĩ nos
tempto p xp̃i mortem q̃by modis aũ temptabat·
ñ uñ unctore por· ſic aute unctebat illam petꝛ
q̃ aũ ꝛ mortem uoce aualle tꝛ uñ negauit· post
mortem aũ regis ꝛ p̃fidis ducis ñ erubuit· Quare·
Quia fortior· ꝛ ꝛ uemens i domũ fortis· ꝛ in
corda nr̃a ī diabolus habitabat· alligatus fue
rit· ꝛ a seductione compescatur fidelib; ut tempo
rem q̃ ei adhuc p̃mittit· ñ sequat̃ seductio· ſa
q̃ p xp̃i sanguẽ qui solum q̃ ñ rapuit· redempti
ſum⁹ a peccato· ꝛ p̃ a diabolo· ſi nn ut aut ab

in xp̃o unctum⁹ immune nob̃ ſunt ſibiles· poteſta
tes· ubi unctum⁹ ſunt ſibiles· pq; capiditates·
ſi ſolo eni sanguine ſine culpa· olim culpar cyro
grapha delecta ſunt· quib; debuimus· q̃ eum
tenent a diabolo aũ tenebant· vñ q̃ p multa
effundet· p illum g̃ redempti ſum⁹· m q̃ p̃cep
mundi mchi inuenit· vñ aug· Cam· ꝛ modũ nr̃e
redemp̃onis· ī summa ſi aut· ſliehi inuenit dia
bolus· nr̃ ut moreret· ñ· q̃ uoluntate p̃ris mo
ri· ꝛ uolun· ñ hui⁹ mortis cam de pecto· ñ de
obedienna· ꝛ iuſticia· morte· gustaut· p q̃m nos
redemit· a ſeruitute diaboli· ꝛ ne damnis eternis
in p̃cepem ꝛ ſibi· q̃ ſeduxe adam· ꝛ ſeruũ fece
cepim⁹ nos q̃ unctos p fide· ñ uenit redemp
tor· ꝛ unctꝰ· ẽ decepto· Et quid fec redemptor
captiuator nr̃o· Et reddi ei mulcp̃lam eru
cem ſuã· ꝛ posuit ibi q̃· ei cam sanguẽ ſuũ· Ille
aut sanguem fidei· ñ debuimus· q̃ qd̃ reddit
a debitib;· Ille quippe ad hĩ sanguẽ ſuum
fidẽ· ut pecta nr̃a deleret· vñ g̃ diabolus nos
tenebat· de cetum ẽ sanguine redempti· ſi· ñ
enim tenebat nos ñ unctis peccor nr̃or· ille
erant carnene captiuor· ꝛ erant ille alligatus
fortem mitis passionis ſue· unctus· ī domũ ei⁹
ꝛ· in corda eor· ubi ipe habitabat· ꝛ uasa ei⁹ nos·
eripit· q̃ ille impleat amar mdine ſua· bo
aũ nr̃ uasa eius eripiens· ꝛ ſua faciens fidei a
marmdinẽ ſuam· ꝛ ipleat dulcedine p mor
tem ſuam· a pecto redimens· ꝛ adoptionẽ gle
filior· largiens· Cur ds homo ꝛ mortuus·

Factus ẽ g̃ homo mortal· ut moriendo dia
bolum uincer· ñ enĩ hõ cer· q̃ diabolum
uincere· ñ iuste ſi uolem hõ ei uelli uidet·
q̃ ſe illi sponte ſubiecit· Si ſi eum hõ uicit ure
manifesto hominẽ p̃dit· ꝛ ut homo uincat ne
esse ẽ ut ds· Mecum· qui eũ a pecto· imunem
faciat· Si enĩ ipſe homo cer· l· angls· ñ hoc
facile peccaret· cum uñq; natum ipſe conſter
cendere· ſi ds filiꝰ hominem passibilem ſuſci
iq̃ ꝛ mortem gustaut· q̃ cetum nob̃ aput· ꝛ a
seruitute diaboli· ꝛ· apecto· Seruit enim dia
boli· pecto ẽ· ꝛ a pena redemit· Qm ñ ꝛ aq̃ pena
Aqua pena ipali ꝛ ecna· Aeterna ꝙ nos rede
quidem relaxando debitum· ut p̃mitt·
ꝛ temporali· ſi penitus libabit in futuro· qñ

Dnmc igit ds uiꝰ· qtmcr ñi gcis hoc ma go· q̃ xp̃us nos per mortem ſuã liberauit adhuc peccare libuit
et peccato que ſunt uincula quib; ligatos diabolus nos tenebat· Ita go· q̃ mors xp̃i nos iuſtificauit et a peccatis ſoluit
et liberauit· q̃ per eam caritas dei crescit in nobis ad diligendũ deum· que tanta in nobis facta· ut per hanc iuſti efficiamur
ſoluti a peccatis· Ita go· q̃ q̃ mortem ſibi aliter cauti dicunt iuſtificati· q̃ mõte ſua unus uerissimus ſacrificus· q̃ culpa aufert
operatur· et ut mihi uita diabolus temptando nos ꝙualebat nobis nec ꝓ uitam· ſicut ante mõte ꝙ uincebat· ſic uita
q̃ q̃ xp̃us fecit· ꝛ hamis mortalis ut moriendo diabolus uincat· q̃ ñ erat hõ qui diabolus uincit· ñ iuſte· ſed uiolenter
hamis ei tolli uidet· qui ſi illi ꝙant ſubtrahat· ſed ſi illud hamis uitat· unde hamus ꝛ ſecidit· et ut hõ uincat
mortem· et ut deus mihi ſit qui ad in mundũ aperto factus ſit· cum perſe homo eſſet· nec angelus mihi ſalute peccato
rib; uitam· nr̃am ꝙſe conſtat tradidiſſe· Ita go· q̃ xp̃us nos redemit· a pena eterna relaxando debitum· a tali ut
nos poniꝰ in futuro liberabit· et adhuc ei expectemus redemptionis· ſed nos ut redempti ſumus a
culpa· ñ a pena· nec ñ a culpa· nos· et alia ſic redempti ſumus· ut nondum ſimus· de nobis dicatur· Sed· go· q̃ peccato· mundi·
pena peccato· mors dicat· xp̃us pacem habere in corpe· ſue· ſuſtinuit· q̃ q̃ uitam· q̃ mentitur· mitte· tibi· amisi· pena
temporis· q̃ q̃ peto· commisi· dele· in baptismo· ꝓmittis· relaxat· et· nulla· aut· peccata· exigat· et· ecclie· ꝓmittit·
et· p nos· ſuſtinet· ſta pena· q̃ penitentes· ligat· celo· mſt· xp̃i· pena· cooperante· qui· q̃ nobis· ſalut· Baptiſmo

nouissima mors nunca destruet. Adhuc ⁊ expectam⁹ redemptionem corpis. secm aiam nō. iam redempti sum⁹. ⁊ exparte ⁊ gr̃a ⁊ vita a culpa ⁊ pena. sed exparte ⁊ culpa. sed non ⁊ a pena. sic et redempti sum⁹. ut ⁊ sic. si ut ⁊ dominet. Qe

Peccata q̃ nra. ⁊ pena peccat⁹ ⁊ penam nullam mor⁹ dr̃ meruit suo sup lignū portauit. qui p ipius penam quam ⁊ cruce tulit. omīs pena ⁊ alis que p peccō nō solo debetur. in bapō penitus relaxatur. ut nulla a baptiza to exigatur. ⁊ si penitentia minorat⁹ non ⁊ sufficeret illa pena qua penitentes ligat ec clesia. nth ⁊ pena cooperet. qui p nob⁹ solut⁹ ⁊ peccata multor⁹ qui fuerunt ante aduentum. unius redemptionis dei fuisse. usq; ad ⁊ mortē

Dicit apl̃s. ad ostensionē iustitie eius in tp̃e ⁊ exparte ex positum ē quo in ⁊ quid xp̃s p mortem nobis meruit. ⁊ impetrauit. Si solut⁹

Ideo xp̃s uere dr̃ mundi xp̃s debet dici redemptor ⁊ dñi hominū ⁊ p redemptor ut mediator. ⁊ mediator in sc̃ptura dr̃ solut⁹ dicit⁹ solut⁹ filius. Redemptor uero aliqñ mediator ⁊ p̃ ⁊ sp̃c. s. ⁊ hoc ap̃t usum potestatis. ⁊ ap̃t exhibitionem humilitatis ⁊ obedientie. sm sedm potestatis simul ⁊ obedientie usum. si li⁹ p̃e dr̃ redemptor. q. ⁊ mse exhibuit p que iustificati sum⁹. ⁊ p am iustificōnem ē operatus potentia dicit⁹ cum p̃e ⁊ sp̃u sc̃o. Eid g̃ redē tor mḡnum ē d̃s. potestatis usu. inquantū hō humilitatis effectu. ⁊ sepī dr̃ redemptor sedm hūanitatem. q. sedm eam ⁊ in ea suscep ⁊ im pleuit illa sacramenta q̃ fr̃ causa nr̃e redemp tionis. p̃e g̃ filius dr̃ ⁊ redemptor. De mediatore.

Qui solus dr̃ mediator non p̃ ⁊ sp̃c. s. de q̃ apl̃s. unus mediator dei ⁊ hominū hō x̃ps ihc. ⁊ phominē qui ⁊ medio arbitr̃ ē. ad componenda pacē. ⁊ ad reconciliandū homines d̃o. hic ē arbitr̃ que rob desidat. ⁊ unam cēt nob⁹ arbitr̃. Reco ciliari enī sum⁹ d̃o. ut aut apl̃e p mortem xp̃i. qd̃ nō sic ē intelligend̃ qui nos ei sic reconcilia uerit xp̃s. ut inpet amare q̃s odit. sic reco ciliatur inimic⁹ inimico. ut deū sint amici qui ante se odiant. ⁊ iam nos diligens d̃o re conciliauit sum⁹. sion enī erg̃ a reconciliari sum⁹ p sanguinem filii nos cepit diligē. ⁊ ante mun dum p̃ quam nos aliquid ēem⁹. Qe in g̃ diligē tes nos d̃o sum⁹ reconciliati. ⁊ p̃ peccm cum eo habebam⁹ inimicitias. q̃ habebat erga nos cartam rem nr̃ē inimicitiar⁹ ⁊ habebam⁹ ad nūlius eum operis do inquantū ⁊ tā g̃ inimici eram⁹ d̃o sic nullius ē in imica peccta. nō remittit peccm nisi valet inimicitie finiunt⁹ reconciliam⁹ iusto q̃ sp̃e iustificat. ⁊ g̃ dr̃ mediator. eo q̃d medius unū dñm ⁊ ho minem ipos reconciliat d̃o. Reconciliat ante oculum offendicta hominū tollit ab oculis dei. ⁊ dum peccta delet quib⁹ d̃o offendebat⁹ mo mentū ei⁹ eram⁹. ⁊ cum peccta deleat ⁊ solut⁹ filius ⁊ p̃ ⁊ sp̃s. q̃rum delectio nr̃a ē. ad dñm reconciliatio. qui solus filius dr̃ mediator. Nā De p̃e legim⁹ q̃d reconciliauit s mundū. dum non apl̃e d̃s erant nisi mundū ⁊ reconcilians. ut g̃ reconciliet q̃ ⁊ dr̃ mediator. Quia ⁊ medius est nr̃ dñs ⁊ homines. nec in se hūnr̃ illa sacra mēta q̃rum fide ⁊ unione inheretes. ⁊ reconci liem⁹ d̃o. Reconciliatur g̃ nos uita eius ut nr̃i usus. s. dum peccta delet. ⁊ filii solut⁹ im pletione obedientie in q̃ patrata sunt sedm humanam naturam p q̃ ederet ⁊ immortales inheren

Unde ⁊ mediator dr̃ sedm sedm g̃ naturam sue humanitatem ⁊ sedm diuinitatem. mediator Non ē enim mediator nisi dñs ⁊ dñs. qui unus ē d̃s. ⁊ nisi nr̃ dñs ⁊ homo qui unus duo extrema. q. medius ee ⁊ potest ⁊ nisi aliqua. mediator ē g̃ m quorum hō. nam inquantū d̃s ⁊ non mediator ⁊ equalis p̃i ē. ⁊ id q̃d p̃i. cum p̃e. unus d̃s. Ve uiat g̃ nisi homines. ⁊ dñs ⁊ inimicitie sedm bonis naturis. mḡ suscep illa p q̃ reconciliam⁹ d̃o ⁊ inimici. ⁊ sedm eand̃ hr̃ aliquid simile d̃o. ⁊ aliquid simile hominib⁹. q̃d mediator ⁊ gruebat. ne pomia sunt⁹ hominib⁹ longe eēt a d̃o. aut pomia d̃o sunt⁹ longe eēt ab homib⁹. ⁊ ita mediator ⁊ non ēet. verus g̃ media tor ⁊ x̃ps nr̃ mortales peccores. ⁊ immortalem iustum apparuit. mortal⁹ cum hominib⁹ iustus ē d̃o p infirmitatē ⁊ p infirmitatē xp̃i quē nob⁹. p iustitiam d̃o. Recte g̃ mediator dict⁹ ē qui nr̃ dñs immortalē ⁊ hominē mortalem ē d̃s homo. reconciliat hominem d̃o. nisi inter mediator in q̃rum ē hō. inquantum autē ⁊ non ⁊ ē medius. q. nr̃ eum p̃e d̃s. si g̃ ⁊ sedm nos o ⁊ ecce una ⁊ non hr̃

q̃ p̃ dicit redempt⁹ mundi et dei ⁊ inimicitie et ham mediator / mediat⁹ aut mḡnum plus dicit filius / redemptor d̃o alien⁹ p̃ alien⁹ filius alien⁹ p̃ sua sua et hec p̃ usu potatis no p̃ter exhibitio humilitatis / dicit redemptor p̃ter unitatē p̃ ⁊ p̃ter usu potatis et hac inquid dicit et p̃ exhibitio humilitatis et hac ⁊ p̃ho q. p̃m humanitatem et in ea suscepit et implauit illa sacramenta q̃ sunt ea nra redempta / dicit mediator eo q̃ medius inter deū et hoīes apte reconciliando d̃o et hoīb⁹ deū p̃cta deleret quib⁹ deus offendebat et nos ami inimici eramus / Nona q̃ q̃ tota inimicitie nos plus reconciliauit usu inuit dū p̃cta deleret / sed plus q̃ implendo obedientiae patta sc̃m humanā nāz p q̃ ederentes et immortales iustificant⁹ / Decima q̃ p̃ dicit mediator sm humanitatē non sm deitatē nam cū sint mediator inter deū et deū p unū q̃ nec inter deū sint mediator sed equalis p̃i sed inquid ham sunt mediator inter deū et hoīes apparet mortalis cum hominibus et iustis ad d̃o p infirmitatem p̃mq; nob⁹ p iustitiam d̃o / Undecima q̃ p̃ dicit media no ēet inter deū p̃ter nāz deitatis et ham p̃ nāz humanitatis xp̃s cum eisdem plus in sa humana placuit d̃no p̃ veritatis nr̃e gloriosi, nō p̃ de mdo amicos fideles p mortē sui dei reconciliauit

natam uñ medi erat · uñ ua ſit medi · ut dꝰ
ſit ꝑ ꝓ dumtaxat ihō ꝑ humanat natam ·
q̄modo hūa ī eo reconciliauit dumtꝫ ſtam
ꝑ uenies ꝑ mſe hūa ſociauit dumtꝫ put
uſq̄ nat̄ ꝰunctionē ī una ꝑſona · deū omīs
fideles ꝓ morem reconciliauit dꝰ · dū ſanan
ſunt ab mpietate · q̄umq̄ humiliatē ꝫ ere
uendo dilexerunt · z diligendo imitati ſunt.
Sūmaī intelligentie ꝑmiſſe colligit. Ecce hic aliquatenꝰ uſumat · q̄ ꝫ ſolui dr me
diator dī · z hominū · z ſedm q̄m natam mediet
ſ. huām · z eam mediet · ſ. dꝰ imitan · imitan · u
nos reconciliauit ꝓ mortē · p q̄m · ī nos rede
mit a ſeruitute diaboli · ſtam ut petꝰ ait ī epla
canonica · nō corruptibilib⁹ auro · z argento re
empti ſumꝰ · ꝫ ꝓ ꝓioſo ſanḡne agni īmaculati ·
d · xx · Sīū q̄ uñ alio nō ꝑſet. Qđ alio nō potuit
hoiem liberare · q̄m ꝓmorē liberare · z q̄ po
Aug in li. 83 de imitate. xpi. Dicunꝰ z aliū modum fuiſſe ꝑ quē liberꝰ
deo · cui potestati cuncta ſubiacent · ꝫ mē miſe
rie ſanande ꝙuenientiorē modū alium nō fuiſſe · nō
Rō q̄ ſic uñ. eē opportuiſſe. Qđ enī nūc ſit aliꝰ nō erit · z ab ūmo
rituri uñ deſpatione liberat · q̄m q̄d tamen no
ſtrum dꝰ · ut dī filius ūmutabiliter bonꝰ in ſe ma
nens · q̄d erat · z anob accipiens q̄d nō erat · dig
natꝰ uñ in ire ꝑ ſortium mala uñ mouendo
Alia rō. Aug me odē. ꝑferret · Eſt · z alia rō q̄ iſto pacto uñ q̄m alio
liberare uoluit · q. ſic iuſtitia ſup ꝑat diaboli
nō potentia · z q̄modo id fieri ſit explicabo ut po
tero. quadam iuſtitia dī in potestatem diabo
li traditum ē gen̄ humanū · peccō ꝑmi hominiſ
m ōs originaliter ſibi cum · z illius debitū oēs
obligante · unū os hominū ab origine ſ. ſub
pnape diabolo · unū apl's · Eum natā filii ire
natura · ſ. ut ē deſiderata peccō · nō ut ē recta cre
atura ab initio · Quod autē ille q̄ tradit ē hō in di
aboli potestatē · nō ita debet intelligi tanq̄m dꝰ
hoc fecit · aut ſi fieri uellet · ꝫ q̄d nō ꝑmiſerit iuſ
te nī · Illo deſerente peccatorem · peccī auctor
illico inuaſit · nī nī dꝰ ſinit ira ſua miſera
tiones ſuas ſuę hominē alegē ſue potestati
Qđ diaboli nō ē alieni · abo
lendē dei. amittit · cum ī diaboli potestate eē ꝑmittit · q.
nec diabolus a potestate dī ē alienus · hoc nec
abolendē · ſtam qualitercunq; ira diaboli
ꝑ homo nō ſub ſiſteret · nī ꝑ eum q̄ unificat oīa ·
ſion ꝫ dꝰ hoiem deſerut · ut ū ſe illū gerꝫ

berer dīm · ꝫ nī mala penalia ī mal' multa
ꝑſtant bona · et cū hoiem q̄ē cōmiſſo pec
cato diabolo ſubdidit remiſſio peccō ꝓ ſā
guinem ꝫ data a diabolo erūt · ut ſic iuſticia
uincēdi diabolus nō poterima. Sed qua uī
tute ihū ꝫ · z quo ñ uicē ē ea · q̄ in eo nichī dig
num morte ueniens · occidit eum · nī · z unūq;
miſtū ē ut debitoꝛes q̄s tenebat libi dimitat
nr. ut eum credentes q̄ē ſine ullo debito
occidit · ſō aut̄ potentia uincē nolum · q. diabo
li uiso pūnitati ſue amatoꝛi ē potentie · et de
ſeruit oppugnatoꝛi q̄ iuſticie · unūq; hominis mag̃
eum imitati · q̄ neglecta ꝫ · ī p̄ ola iuſticia po
tentie mag̃ ſtudeat · eiuſq; ad ep̄one letati
ꝫ capiditate inflāmantur · ſoq; placitum deo
ut non poterima ꝫ iuſticia uincēdi hominē
crueret · in q̄ hō eum imitari diſceret · p uiō
ne ſecuta ē potētia · q. reuīt mor
tuus nūquam ꝑ ea moritur · ꝫ nī ne iure e
quiſſimo uincereꝰ diabol' · ſi potima nīa ꝫ
cum illo agē uoluiſſet · unq; · ꝫ ꝑ poſſet ꝫ q̄d
poſſet ut ꝑius ageret q̄d oportuit · Iuſticia ḡ
hūanat hominē libauit · quē ſola poteria
equiſſime liberare potuit. De cauſa nīe dīm · z
Sicut uel illi in cām uenirēt hominē · z di
ſ. dꝰ hō diaboli · z diaboli · z abolum ·
homo · quid adūſum dīm dicent nī hēnt · di
abolus enim de iuria dī · uincerꝰ · q. ſer
uū ei ſ. hominē · z fraudulenter abduxit · z uolē
ter retinuit hō · ī iuriā dō · uincerꝰ · q. pcep
ta ei ꝛempſit · z ſe alieno dño mancipauit · De
hoiſ ī iuria uincē diabolus · q. illū ꝑ
fallaciā ꝓmiſſione decep · z ꝑ mala inferendo
leſit · Iuſte ḡ diabolus quantum ad ſe te
nebat hominē · ꝫ hō iuſte tenebat · q. diabol'
mim q̄m meruit potestatē hīe ſup hoiem ·
ꝫ hō meruit ꝑ culpā pan diaboli ſtrāndē.
Si ḡ dꝰ q̄ uolup pēat potentia hominē li
are nellet · ſola iuſtitia iuuat hominē poē
at rectiſſime liberare · ꝫ ob eam ꝓmiſſam iuſ
tica hūanat uti uoluit. Q̄m dum ī carne
mortali cruciꝰ eſt · iuſtificam ſuam · ī · p re
miſſionē peccoꝝ erum de potestate diabo
Aug in li. xiij de imitate. li · ita a ꝑ iuſticia diabolus iuſte ē · nī potentia.
Qm aut̄ ī eius ſanḡne nob peccā ſunt di

Sciuś dꝰ uñ rationem uiꝫ quēdā ſōma q° ꝑ alius modꝫ liberandi hoīes q̄ ꝑ morte ꝓ fiunt deo poſſibilis
ro potestas cuncta ſubiacet · ſed nec miſerie ſanande conueniens modꝫ non fuit nec ē oportuit mlt cū ineſtes mal
tm ægre et ab in̄ſibilitate deſperatē liberat et ctēſ q̄ · ſto mō nos liberandi iuſtica ſuper dnaꝫ non potentia ·
ſed q° q dnaꝫ q̄d ad ſe tenebat habet · muſte ꝫ mo tm muſte abeo tenebat ꝑ ꝙ poſſet iuſtificari liberauit ꝑ ſola
potentia equiſſime potuit liberare · unde et ē ut debitoꝛes quos tenebat dnus ī ꝙ ꝑ in accedentes liberi dimit
tant ꝑ ſine ullo debito dnaꝫ mentē · q. q° q° ꝑ ꝙ ē ſacerdos idem ꝙ hoſtia et precium nīe ꝛegaliaris · ꝙ ſe
m ara crucis nō dnaꝫ ſed deo tm̄ obtulit ꝑ omnibus q̄d ad ſufficientiā pretij ſed ꝑ electos tm̄ ꝙd ad efficaciā
ꝙ predestinati ꝑ tm̄ ſalutē effect · ſalutaꝛis · q. ꝑ traditꝰ ē apl's ad rō d. aſe ipſo ꝓma ꝑte · 2° a iuda aſſed
a iudeis · ſpe ſe tradidit · ꝙ ſpante ad paſſionē uenit ꝑ eid tradidit · ꝑ · ualuntate ꝑie · ymo cuius timentes
ſpiritū eſt iudas tradidit pmendo · ꝑendo et uidei ī ſtigando et fuit actꝰ uide et uidentis · male · q. mala fi
entia meritos · patiēdo aut̄ et ꝑ ſi fuit bonꝰ actꝰ q. ex ꝑ bona ualuntate et recta mente ſcti ꝑ paſſione
ſimit duſt actꝰ ſue operatōis iudas extra et uidei ſpiritu ſc̄i bonū q. ex actibꝰ ex bonū ſimiliter · ī · pa° ꝑ
et ſpiritū nō ſc̄i bonū ſed malū q. actus ex nō fuit bonus ſed malus
bonus lic.

missa sup̄ expositum ē. De traditione x̄ q̄ dic̄ p̄ce g̃ sacerdos est idem q̄ frā a prē. a filio a hostia x̄ p̄cum nr̄e recon̄ciliationis qui se manu crudelis ñ diabolo sz̄ do ñtatem. obtulit p omnibꝫ q̄ntum ad p̄tis sufficientiam sz̄ p electis m̄ q̄ntum ad efficaciam q̄ p̄destinati m̄ salutem effect. de quo x legit. qđ sit traditꝰ a prē. qđ se ip̄m tradidit. qđ mal eum tradidit. iudei. Ipe se tradidit q̄ spō te ad passionē accessit. x p̄ eum tradidit q̄ voluntate p̄ris imo potius ñtatis passus ē. Judas tradidit p̄dendo. iudei insurgendo. fuit actꝰ inde iudeoꝝ mal. actus x̄pi l̄ pa tis bonꝰ op̄ x̄pi. x p̄ris bonꝰ q̄ bona p̄ris. x filii voluntas. malum fuit op̄ inde iudeoꝝ. q̄ mala fuit ut supra. Duīsa ibi fuerunt frā sive opa. v duīsi actus. una res sive fēm. sp̄s uo ipa. sc̄o doctores aliq̄n unitur in fēo illo pa rem filium iudam iudeū. aliq̄n distinguunt. Respiacentes ut ad passionē unū op̄ illoꝝ dic̄. Attendentes intentionem. actꝰ frā duīsa discer nunt. vñ aug. frā ē mal̄ tradere a prē. frā est tradere a filio. frā ē tradere a iuda. una res fac ta ē. Quod g̃ dicunt ut colē q̄ sz̄ fec̄ p̄ filiꝰ in carnatione. iudas ū m̄ p̄dictione. videtur q ñ op̄ facta homo. sz̄ q̄ voluntate. sic dandum ē. Ju eo rem fēo tuentes q̄m q̄dam. dm̄ benedicam. iudam dereliqui. q. ds cognoscit salute nr̄a. Judas cognoscit p̄cum quo vendidit dñm. filium p̄cum. qđ dedit p nob. duīsa g̃ intentio. diversa frā facit. cum ut sit una res ex duīsis. fecit unam rem dū ibi fuisse. duīsa frā. q. una fuit ibi passio. sz̄ duīsi actus. actꝰ quid inde. accidoꝝ malu. quibꝫ op̄ari sz̄ x̄pi passionē. q̄ bonum ē. op̄ di ē. Ad x̄pi passio dr̄. Passio g̃ x̄pi. op̄ iudeoꝝ dr̄. op̄us dei. tui q. ex actibꝫ eoꝝ p̄uenit. op̄ deoꝝ. g̃ modo. dei. q. eo auctore. v volente fuit. vñ aug. sic̄ mo auferꝫ aīam x̄ ab eo q. potestatem hē ponē di. x sumendi. ecce habes auctorem op̄is. Ponꝫ aīam. ecce habes op̄ auctoris. ut g̃aliter dubitam. q. ideo ut in carne x̄pe aliquid patiatur op̄ auctoris ē. q. enim sua voluntate ñ alio cogente p̄ceptū ip̄e auctor ē op̄is. cum ād passio x̄ op̄ di sit. nō bonū. eam op̄ari sit iudas. iudi. q̄ an videndum sit eos operatos ibi ee bonum. hic distinguendū ē. Potest enim dici qđ opa sint bonum. q. ex actibꝫ eoꝝ bonū p uenit. i. passio x̄pi. rem qđ opa ñ sint bonū sz̄ malū. q. actio eoꝝ ñ sunt bona sz̄ mala. Sim posit p̄dicta obiciandū ē. x̄pō dumtio simoꝝ mortem. mors aīe l̄ carnis aīe separatio aīe a corpore. Quidam putauerūt bo. carnē sic̄ ab anima. ita a diuinitate simoꝝ fuisse dimissam. Si enī manent aīam media di uinitas sibi carnē unitā sic sup̄ pragrauī est. g̃ q̄ dimissa ē caro ab aīa dimissa est a diuinitate. q. ñ potuit ab aīa se iungi. p q̄m ubo trat unita. q̄n aīa bo dimittebatur. fuit a dimissa ab aīa simoꝝ. alio q̄n ita mors ibi ñ fuisset. q. ut aut aug. Mors q̄m tenet hoiem spacio ē a mine a carne. Mors aīa q̄m ñ tenent. separatio ē a mine ad o. v tragꝫ ū diaboli sua fit hominꝫ ap̄mata ē. si g̃ mē homine ita mors fuit dimissa ē ibi anima. de p̄ sz̄ dimittat a carne. hoc sive p̄babilium. addunt autem tenui rationum. Ambr̄ enī scribit. de x̄pi derelictione q̄ in cruce voce magna clamauit. deus deus meus ut quid me dereliquisti. Ait. Clamat hō separatoꝝ diuinitatis. mortis. Nam ē diuinitatis mortis iuba sit. unde mors ibi ee ñ potuit. i. unum dissen tiens. q. una diuinitas ē. hic iudi. tradi qđ diuinitas separata sit in mortē ab homine q̄ ñ dicens sibi. homo ille mori ñ p̄sert. qđ illi ad carnem referunt q̄m dicunt a deo separatam. Quib̄ rel pondem̄. illam separationē sic ee. accipienda sic melligit derelictio q̄ illi ubi sic grat. ut qđ me dereliquisti. q̄ ñ g̃ x̄ deberet. erat a p̄ce cum in cruce se delictum clamabat. sed non recessit rat ds ab homine ita qđ eet soluta unio di vinitatis. alioquin fuit q̄dam tps. q̄n x̄ adhuc unitꝰ homo erat. et ñ ds. q. adhuc unitꝰ se de lictum clamabat. ñ deliquendū. si g̃ illa de lictio unionis intelligatur solimodo. ante facta fuit solimodo di. et hominis q̄m. ē mortui eet. si quis sz̄ dicat ē tenemur. g̃ din quodāmodo illū hoiem in morte deseruisse. q. potestatem p̄cipiendi cum ei posuit. ad tps. ñ suam potestatem reverendo. illū defendat. ut ñ moreret. et sequitur se diuinitatis. q. subtrahit̄ protectionē. sz̄ ñ solum

Post predicta dō opī q̄mct tres q̄ctiones. p̄ma q̄ p̄ m morte ꝯ aīa fuit separata a cāne aliter non fuisset ve mortuus sed aīa et cā nō fuit separata a ds. licet quid falsē putauit et ut non scit ab initio ad cām in morte fuisse dimissam. 2a q̄ q̄ scit deus dīm̄ mortuus q̄n mortua ē caro separata cū aīa a carne mors carnis fuit. 3ia cāe q̄ vnita ds q̄ mōtua ē dicit deus mōtuus. 3z̄ q̄ sane p̄ dicta deus mortuus ē et nō ē motus passus ē da filius et non ē passus passa ē terra p̄ ce nō passa diuasiond ē nō in nō diuasiond sēm hymnariū. passa ē sēm diuinitatē in passibilē cōstent

Qr̄ primo. vi
Jn morte ꝯ ds p̄patua ē aīa a p̄ce
p̄ neutr̄ dyctꝰ dereliquit ē a diuinitate

aug. supplā nō vis.

aug. in ep̄la ad euod. fidē carbo luce cum felicia ami.

di iudi fec̄ ibi opari bonū.

Auctoritates in oppositum. Ambr. in ep̄la ad hebr.

Respō.

umonē. sepauit se hoiem ñ ad eēt ad defensio
né. h ñ uit defuit ad umonē. sñi ibi cohibuiss
potiam h grauiss ñ moueret xp̄c. Mortuꝰ ē xp̄c
~ouuntare recedente. r effectum potente defen
~dendo ñ gerbeat. hic ē hyrc apompeuꝰ q̄ atiō
hyrco īmolato. insolutudinē mutebat ut legē
m leuitico. Duo. ñ. huāual. r duum ual ē uitel
lgit. humanitate g īmolata duuntal ī solu
nidinē abuit. r ī celum. vñ est insolutudinē. r
ī celum xp̄i passionis duuntal abuisse dic. ñ loc
nuntauit. h quodāmō tuitē cohibēt ut plenit un
pñ ~simulare passionē. Abuit g. r. tuitē cohibuit
r portauit ūquitatē. mal non ut hret. h ut con
sumeret. Dō enī ignis ~stuntēt ē. gr hñt sanct ostē
~dit pmissa ūba ambōbus. sic ē accipienda ut pqui
mus. Alii q̄ auctoritatem īmunit qui asser
~ouuntatem īmorte recessisse ab hoie secdm car
nem. Ar enī athanasiꝰ. Wāl ecdꝰ qui uerum ho
minē quē assumpsit dñi filiꝰ denuo assumpti t
ubarum ūra due amoztui reiurrexisse. non ~
sisteꝰ fiat fuit. Si mḡuit. denuo assumptꝰ ē
homo īreiurrōne quē assumpsat ī carnatiōe.
~depositurg eum īmorte. sepam g fuit duuntā
īmorte ab huātate. Quibꝰ respondem. qd sum
bis ūbis assumpto tal intelligat q̄ sit secdm u
monē. ñ carnē ñ hz totū hominē. r aiam. r car
nē denuo ā unuit īreiurrōne. q. ñ simplit ho
minē hz totū hoiem assumptū dic. totū g ho
minē īmorte deposuit. r aiam. r carnē. hz q̄t ñ
hostis ūtatis diuat aiam ambo depositā. cū ñ
hoc tateat. qd totꝰ homo sit assumptꝰ ñ p eis
facit illa auctoritas q̄ totū dō assumptū. Si c
endum ē g athanasiꝰ id dixisse ~ra illoz pfi
diam q̄ reiurrōnē. ē negabant putantes mortē
~occurri. q̄ solus uē mortuos lib ē. ſo illū ma
le dicut q̄ ñ ~stitē totū hoiem denuo assūptū
reiurrexisse. r xp̄m aiam denuo corpi sumptū
se. r ñ ut duobꝰ denuo suictis reiurrōne uere
secdm hoiem urisse. sic ā mortē. sīlā ī morte
separa ē aīa a carne. vñ ue dic. ē mortuꝰ hz ne
utrum separum ē ambo de. Auctoritatibꝰ ad
Sic aiꝰ sup iohīm docet. ~ruit carnē a quē
tractans illud dñi ūbū. bo ī morte nō ē
ego pono aiam meā ut rūm sumā eā. diuisam.
Nemo tollit eam a me. hz ego pono eam a me
ipo. potestatem habeo. ponēdi eam. r ītn su
mendi eam. huc aiam dic emissam. Aq̄ emissa
ē. Ale ipā ñ ē emissa. q se ipā ñ posuit. nec ū
bum aiam posuit. ē carnem. caro g aiam po
suit. hz potestate ut se maneret dicat. Potem
na g debuit aia diuisa ē a carne. hz neutrū
uerbo dei. vñ aiꝰ. verbum ~ quo susceptꝰ
hoiem. r carnē. r aiam. ut quam deposuit am
bo. ut ēt anima separa aīo. hz caro posuit
aiam qñ ~ruauit qua redeunte surrexit. Mor
tuꝰ g ad tempus carnem. r aiam sepauit. hz neut
aīo di. caro g ponit. r sumit aiam. ñ potesta
te sua. hz potestate ut habuit ut carnem de
ret. huc eudent tradit. nec aiam nec carnē
aīo di diuisam īmorte. ut aliq̄n soluta fu
erit uno. vñ aiꝰ ē felicianus. Absit ut. ē
sic sensert. morte. ut q̄mū ut se ē. una ut am
bidā. si enī hoc ra ēt ut ecce fons aruit. Sen
sit g mortem participone huāi affect. quem
sponte suscepat. ñ nature sue ptdit potenā.
p q̄m cuncta uiuificat. Sic ut sepulē carnē su
am mouendo ñ deseruit. sic ut uīd ligatꝰ ēt
nascendo formauit. Mortuꝰ ē g ñ discedente
una. sic passus ē ñ ptente potenā. nemo tol
lit aiam ei ab eo. q. potestatem hz ponēdi. r
sumēdi. ecce. hic habes xp̄m ñ deseruisse car
nem īmorte. r utram ñ discessisse a mortuo. r
qd sponte tradidit sp̄m. ñ aliꝰ eruit. vñ am
bo. emisit xp̄c sp̄m. r ñ qñ arbitrē eruendi ei
p tendendi q̄ corpis. emisit sp̄m. ñ amisit. pē
debat in cruce. r omia cōmonebat. hz uñ emi
sit g carnē. Q. emisit. ad prēm. Qua rone ē
Recedente ā anima. mortua dr mortuꝰ. r
ē xp̄i caro. r q. caro mortua ē. mor passus.
tuus ē xp̄c. sic enī mortuꝰ dr dꝰ. qñ mortuus ē
homo. ra mortuus dr hō. qñ mortua ē caro.
separatio anime. mors carnis fuit. ppē carnē g
unitam ūbo q̄ mortua ē dr dꝰ mortuus. r ppē
carnē. r aiam que utriq; dolorē sensit. dr de
passus. cum diuinitas omīs doloris ~ sors. ~
sisteret. vñ aiꝰ. verbum caro fām ē. ut p carnē
panis celestis ad infames transiret. r secdm hz
xp̄m ūbum cruciarum ē. hz ñ ē mutatus in ho
minē. hō in illo mutat ē. ut melior fieret q̄m
erat. p id g qd homo cum mortuus ē dꝰ. r p

Ecclā sup ioh̄m
cap.

Aliā īduam
auctoritatē.
Athanasius.

Qualiter de hac
auctoritate ar
guitur adq̄ reci
tur.
Responsio

Determinatio
auctoritatis.

De eo qd̄ sepa
uit ego pono am
mam meā. rc.

Aug̃ sup ioh̄.

Ambr̃ in vñ.
li. de spū sc̄o.

Aug̃ in ep̄one
fidei catholice.

Aug̃ sup psalm̄
cxxv.

id qđ đs erat homo qđ erat ē ꝛ resurrexit ē. Nec quid passus ē homo ñ pot dici ñ passus đs. qđ đs erat homo. qm ñ potest dicē ñ ne passum ñ uriam si uestis tua scandat. qm nuđ uestis mea ñ fit ru. Multomag g quecđ pars ē caro unita ūbo: debet dici pars đs licet uerbum ñ mutatum nec corruptū nec mutari potuit. Et quecquid hoc passus ē. in carne passus ē. de hoc ꝛ ambr in li. ij. de spu scō. ait. qđ ubi caro patiebat manens in carne ūbum. ille p corpis assumptionē referebat ut pars diceretur. qđ caro patiebat. hē scptum ē. xpo in carne passo. Hic nocetur. qua rone đs ut đi filius. passus ut mortuus dr. ñ qđ mortem senserit in qm̄ đs ē. Et qđ caro ei unita mortua ē secđm quam rōnem dicit aug. Si quis dixit qđ in passione dolorem sentiebat filius di đs. ꝛ ñ caro sua cum aīa qm sibi acepat. anathema sit. Sane g dicit pot qđ mortuus ē đs. ꝛ ñ mortuus. passus est nec filius ꝛ ñ passus. passa ē tota psona. ꝛ nō passa. crucifixum ē uerbum ꝛ non crucifixum. secđm aliam naturam passus ē. secđm aliam impassibilē. vñ ambr. genialis ista ē fides. qđ xpc est đi filius ꝛ natus ex uirgine. quē qđ gigantem ppha describit. eo qđ biformis germinecp nature unā sit. z sors duarum substantiarum. corpis. idem g patiebatur. ñ patiebat. mori ebatur. ñ moriebatur. sepeliebat. ꝛ non sepelliebatur. resurgebat ꝛ non resurgebat. Resurgebat secđm carnē q̄ mortua fuerat. ñ secđm uerbum qđ apud đm semp manebat. Si xpc hic qr utrum in illo triduo in morte fuit mortuus xpc fuit homo qđ ñ uidet̄ hō. quibusdam. qm mortuus erat. ꝛ hō mortuus non ē homo. Addunt ꝛ qđ si nunc erat homo ē mortuus ē unmortalis. Et mortuus ñ. qm mortuus nec īmortalis. qm ñ p resurrōnē. Quibus respondem. qm licet hō mortuus fuit. erat ñ in morte đs homo nec mortalis. quia nec īmortalis. ꝛ ñ ue erat homo. Ille enim. huiusmodi argume mentum. ut mos est philosophis. ut argumentū est lu

bum. vñ ambr. Differt arriana ab fidei qr. Ille philosophus gna sui fuit iam dialectica tacent. piscatoribus credit non dialectice. Diani g in morte ꝛ hominē ue fuisse hominē. ꝛ ñ mortuū ꝛ hoiem q deum nec mortalem. nec īmortalē. qm unus ē ex anime ꝛ carne se iūctis. Alia enim rone dicit đs homo. Et homo đs. qm martin. Et iohēs. hō eum dr đs. ꝛ eo mō. qđ suscepcione hominis. ꝛ anime ꝛ carnis. vñ aug. talis erat illa suscepcio q đs hoiem faceret. ꝛ hominē đm. cum g illa susceptio p mortem ñ defecit. Et đs hoi ꝛ homo đs hē ante unū erant. ille ꝛ tunc đs erat homo ꝛ deus. qui unus aīe ꝛ carnis. ꝛ homo mortuus erat. qr aīa a carne diuisa erat. qđ sepationē aīe a carne mortui. Et qđ utrusq secum unionē. hō. Sed non aut sic erat hō. ut qr aīa ꝛ carne simul uniti sussisterēt. Et qua rone dr aliquis alius hō. ꝛ pe fore ante mortē. Et in ill erat homo. ꝛ resurrōnē fuit. Jn morte ū hō erat ill. qđ aīe ꝛ carnis secum unionē. ꝛ mortuus. qđ ne illa duo diuisionē. Si xpc in morte erat homo. alicubi. Dic qr si xpc in ꝛ si ubicumq est homo. sic in morte alicubi erat hō. Et si ubicumq ē hō hō. Ad qđ dicim qr ñ ubicumq erat hō erat. nec ñ ubicumq ē homo ē. qr ubicq ē secđm dām rem. nec ubq homo. qr ñ ubiq homo. unus Et ubicumq ē secđm hominē. ibi hō ē. qđ aīa rationalis. ubq erat secđm dām. ꝛ in sepulc secđm hominē. ꝛ in inferno ñ secđm hoiem. Et in inferno secđm aīam. ꝛ in sepulc secđm carnē. ñ in sepulc g erat homo. qui huānam unā. ꝛ si ñ non quia carnis ñ ꝛ in inferno erat hō. qui huānam unus Et ñ non. qr aīe ñ. Sed si in inferno aīe ñ. ñ in sepulc carnis ñ. unus erat. g nec unus inferno unus erat aīe ꝛ carnis. ñ in sepulc. Ac mg hic ꝛ ibi hō ee dic. ac ē rō dicti. qr una eadēq unione unus erat anime. in inferno ꝛ carnis in sepulc. Et sic erat ill duob. nunc separatis. nus. sic anime separacionē. ꝛ anime mortem. Ad hoc aut opponit. Si xpc anima ñ Et carnē ñ assumpsit. ñ fuit. nec hō. Et qđ utrusq simul unionem. nec hō fuit. sic g ubi carnē ꝛ aīam sibi unita ñ hebat uerus hō. ibi ñ erat. Si xpc mortis insequam illa duo unita habebat. qr ñ in sepulc. ñ in inferno. nec alibi. nus

Hinc quēritur đo ppiū. Cū tm̄ct sepo g cōd̄ ꝑma q̄o q̄ m̄ēdio morte ꝙ ūe erat ħoma. Vn̄ ꝑter. vnionē cāis et aīe ad ūbid̄ q̄ dissoluta nō fuit. et tamē ꝙ fuit vere mēdium ꝑter sepacōē aīe a cāne. Alij nec ħoīe dm ħoīe ꝑter. vnionem aīe ad cārnē qua cep fuit ħoma ante cānē mortē. et p̄ resurrectōē dicit aut dia. fuit ħoma ꝑter vnionē aīe et cōpis ad uerbū. Nec unio manſit ꝙ mēdio et nūq̄ē ꝙ erit. Et nō tenet nam dicit. q̄ ꝙ fuit mēdio nō fuit ħoma q. ħoma cānis stat ex unione carnis et aīe. Et tūc nō fuit deus nec ħoma ē. q̄ sic ꝙ fuit mēdio q̄ mēdio nūq̄ ħoma nō q̄uit. Sed dd q̄o q̄ ꝙ fuit nō ubiq̄ erat ħoma aut nec modo ubiq̄ē ħoma ē. q. ubiq̄ē secđm dmitatē et tm̄ nō ubiq̄ē ħoma q. nō ubiq̄ ħoma vnita sed ubiq̄ē sm̄ humanitatē. Et ħoma ē. Ad 2m q̄o q̄ mtempe mōtis ubiq̄ erat sm̄ deitatē sed secđm ħoīem. ꝛ sepulcro et in inferno sed in inferno sm̄ aīam. in sepulcro sm̄ cānem. Ad 3m q̄o q̄ ꝙ uerū ħoma nō fuisset ꝛ cāne et aīam non assumpsisset sed tm̄ q. corpis assumpsit nec tp̄e deposuit sed id utiq̄ cand unionem ꝛ deficiente tamen ubiq̄ē cum die uel cum uel utiq̄ē vnita. Et ħoma ee dicat. q. ꝛ humanitatē et in mō ħoma et in sepulcro erat ħō q. vnā cād q̄ cārne et aīa licet separatis habebat unione ꝙ ħoma cōd tpe totq̄ erat in mō totq̄ in sepulcro totq̄ ubiq̄ sicut modo totq̄ ē ubiq̄ē. Sed nō totid nec in sepulcro nec in inferno totid erat et sic totq̄ ꝙ fuit totq̄ erat deq totq̄ ħoma sed nō totid nō plud deq uel hō sed ch̄s deq et ħoma totū cum ad nās referet totq̄ aut adu postrasym pe aliud et aliq ad mām alius uero. aliq ad ym referunt. Ad 4m q. q. cū q. Quid possit dici si ħoma ē uel iste ħoma descendit ecclo uel ubiq̄ē sicut dr filius dei uel deq descelo uenisse et ubiq̄ ee diag ꝙ si ad unitatē ꝙ referat

dđ m̄ intelligentia sane dicta ꝙ dr ud ad distinctōē nāe utriusq̄ deitatis

Dimbr in pmo. sup de t.

Dimbr.

Aug in e. li. de trinitate.

Oppono.

Reddit rō cause.

Dimbr.

Aug inferne de fide.

Aug in eod.

Dimbr an li. ij. de spu scō.

Dimbr.

Oppono quo rundam.

Responsio q̄o firmat. qđ hō ꝛ qualis.

q̄m·ḡ erat homo·dd qđ dicam⁹ qz xp̄c unq̄
uerit hō ī tuitiō: ī carnē ⁊ aiam̄ non assūp
sisse·ꝺ; nī qz ex quo assumpsit neutr⁹ deposuit
ꝺ cum utq̄ eaꝺ unionē indefinenter teneat·
q̄m assūmendo oriḡ·ro nī incongrue dicim⁹
aiam̄ ⁊ carnē·⁊ utq̄ unū ẽ ibi hō ēt dr·qz
ibi hūa nat⁹ ẽ·ḡ ⁊ in sepulc̄ erat homo·⁊ mor
tuus erat hō·qz utrobiq̄ hūanū erat xp̄c
⁊ una eaꝺq̄ cū aiam̄a ⁊ carne licet sepa
rat⁹ habebat unionē ⁊ uno eoꝺq̄ tp̄e in sepul
cro iacuit·ꝑ·⁊ ad inferna descendit·ꝺ; in sepulc̄
iacuit secm̄ solā carnē·⁊ inferna descendit
secm̄ solam aiam·vñ aug⁹·dicit sol nō ē delictū
in inferno·xp̄c·ꝺ; in aiā sola·dicit iacuit in
sepulc̄·xp̄c·ꝺ; in carne sola·qz in his singlis
ꝑ est·xp̄m in his omnib⁹ ī singlis ostendim⁹·
ḡ hīc eaꝺem ostendē·qđ carn⁹ iacentis ī se
pulc̄·unū erat·ꝑ·cū aiam̄e in inferno·dico
quin ꝺ carn⁹ mortue nō ēet unit⁹ nō ī ea dice
tur iacuisse ī sepulc̄·anima ḡ ad inferna de
scenꝺ·caro ī sepulc̄ iacuit·sapia ē utq̄ ꝓmāsit
quin utq̄ posset uti aut ambire·dūm unie fun
debat ecc̄e radiabat illic lux ūa sapie·illu
minabat ifernū·ꝺ; inferno nō claudebat·dicit
enī loc⁹ ē sapie·de qua scptū ē·scisset hō in
ascensu nec inuenta ē mr hominis·de qua ab
yssus dic·nō ē ūme·mare dic·nō ē mecū·ḡ nec
in tp̄e·nec in loco sapia ē·cui nec mors tribu
enda ē·in regno enī caro·nī illa operatr omnīū
subā diuinā·pendebat·confitemur nī xp̄m
pependisse in ligno·⁊ iacuisse ī sepulc̄·ꝺ; ī car
ne·⁊ fuisse inferno·ꝺ; ī anima sola·dd xp̄c

Quicq̄ uult eoꝺ tp̄e erat ubiq̄ uult·ē ꝺ; non
in inferno·uult ī celo·totum·ubiq̄ totus
uult ubiq̄·ꝑsona enī illa ē hō ⁊ ds·ꝺ; in uni
cēa ū maior erat ū carnē ⁊ aiam simul unitā
sibi habebat·q̄m ū alterū nō nec maior erat
ubi utq̄ simul ⁊ alterū nō unitū habebat·
q̄m ubi erat uerbū hūanitū totū ḡ xp̄c ⁊
pfectus·ubiq̄ erat·vñ aug⁹·sicut dimittit pr̄e
xp̄c cum uenit ut surgat·ubiq̄ totus·ubiq̄ pfect⁹·
Vno ḡ eoꝺq̄ tp̄e totus erat in inferno·totus
in celo·erat apud inferos resurgēs mortuos·
erat sup celos una uiuentiū·ue mortuis·ue
uiuis·in q̄ mortē suscepto mortali unde ge

cepit·una ꝺ una mortali nī ꝓdidit·Moueri ḡ dicis
huius ī aiā nī ꝑtulit ⁊ in maiestate nī sensit·ꝺ;
nī ꝑ narationē infirmitatis rex gl̄ie crucifix⁹
ē·ꝺ; his apparet qđ xp̄c eoꝺ tp̄e totus erat in se
pulc̄·totus in inferno·totus ubiq̄ fuit·nī totus ē uidi
q̄ ē·ꝺ; nī totum·ñ in sepulc̄o·vt in inferno totum
erat·⁊ si totus fuit·ꝺ; totus ē ds·totus homo·ꝺ; nī to
tum·q̄ nī solum ē ds ⁊ hō·ꝺ; ⁊ ds ⁊ homo ē·
totum enī ad naturam referunt totus aū ad ypo
stasim·sic aliud ⁊ aliquid ad naturam·alius hō
⁊ aliquis ad ꝑsonam referunt·vñ nobis·totus
xp̄c ē·totus ds pfectus ē·nī autē totum ds ē·sō
enī solum ds ē·ꝺ; ⁊ hō·⁊ totus hō pfectus·sō autē
totum hō·nī solum enī hō·ꝺ; ⁊ deus totaliter enī
natus ē repsentatiuī·totus autē ypostasis sic a
liud quid ē natus·alius autē ypostasis sic ⁊ hūm.

Solet ī queri si congruenter dica ea que dicun
dicta ꝑ filium hominis ut nat⁹ de ds·⁊ de
ille homo·descendisse de celo·filius di·possit di
ꝛ utq̄ ea sic dr filius di·⁊ ds de ea de hoc ille
celo uenisse·ubiq̄ ea·ad qđ ⁊ de filio hominis.
Dicam⁹ si ad dignitatē ꝑsone referat⁹ dict⁹
intelligentia sane dicti potest⁹ duo ad distinctio
nē naturaꝝ illarum ꝓcedendū ē·vñ aug⁹·v
na ꝑsona ē xp̄c ds ⁊ homo·ro dr nemo ascen
dit nisi qui·descendit de ce·re·si g̃ ante
ꝓpat distinctionem subarum filius di descendit
⁊ filius hominis crucifix⁹ ē·si ꝑ unitatē ꝑsone·⁊ fi
lius hominis descendit·⁊ filius di ē crucifix⁹ ꝓpter
hanc unitatē ꝑsone·nī solum filium hois
descendisse de celo·ꝺ; ī dr ē in celo cum lo
quitur in tm·ꝓpter hanc causam dr ds gl̄ie crucifix⁹
fuit·qui tm̄ ex forma serui nō crucifix⁹ est.
Sicut secm̄ ꝺ; qđ ds gl̄ie ē·secm̄ qđ gl̄ificat cru
cifixus·⁊ nī dr ds gl̄ie crucifix⁹ recte quidē ī ex ū
nitate diuinitatis ꝺ; ex infirmitate carnis.
Dd ḡ appē quid ⁊ quid secm̄ quid dicat⁹ pru
dens·⁊ diligens·⁊ pī lector intelligat hec de
correctione calcanium dñi·q̄ sufficeant ne offare
gil ỹ dampnee ꝛsumant⁹ usq̄ ne nere·Si xp̄c ha

Cum ū supra ꝓhibitum sit hanc fidem ⁊ spem
sit xp̄m plenum gr̄ia fuisse ut cantat·
non ē supuacuū mōrere·ut nī fidem ⁊ spem
sic cantat habuit·si enī his carum⁹ tinuit·
plenitudinē hūisse gr̄arum·vt aug⁹ hec gō

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

ualeat aptius explicari · de his singlis aliq̃m
medium p̃ferenda sunt · p̃mi de fide sc̃d̃m
mensuram cui p̃cep aplc̃ unusq̃sq; sapere. Qd

Fidel ē ut tuc qua credunt̃ que fit fidel.
ñ uident̃ qđ ñ ñ de omnib; q̃ ñ uident̃ ac
apiendum ē; de his ūn que credē ut ad ab
ad religionem p̃net. Multa enī sunt q̃ si tam
ignoret meli; meminendum ē q ñ iō a religio
ne deuiat. Quot mō dicat fides.

Accipit̃ aut̃ fidel tribz mōl. s. p eo q̃ credit̃
ē ut tuc p eo quo credit̃ · non ē ut tuc
p eo qđ credim̃ · qđ aliud ē ab eo q̃ credit̃ vñ
aut̃ quid · aliud sunt ea q̃ credunt̃ aliud fi
del qua credunt̃. Illa enim in rebz sunt que
ut ēt · t fuisse · t futa ēt dicunt̃. Haut̃ mō cre
dentl ē. ei ñ obiecta aut̃ ē · ñ nomine fidei
cent̃ ut p̃ · illd · s. qđ credit̃ · id quo cre
dit̃. Id qđ credit̃ dicit̃ fides. sic ibi. hec ē fidel
catholica · q̃m ñ quisq; fi · fit · ē saluus ēt non
potit̃. fidel autem qua creditur si ē carnalē
sit · imul ē · q; carnal ut aut ambz · mal ē omn
um ūtrum q̃ os informat sine qua nulla
ūa int̃ ē fides g̃ opant p dilectionem unde dr
qua ñ usa credim̃. hec ē fundamtī qđ mu
rari ñ pot̃ · ut ait aplc̃ que posita in fundam
to nemīē pre sint · vñ aug̃ · fundamtī ē ē
ihc · i · ē fides · s. que p dilectionem operat̃ · p q̃m
xp̃c habitat in cordib; q̃ nemīē pre sint.
Alia ū ñ ē fundamtī · fides enim sine dilectione
manet ē. fidel ē dilectione ?am ē. Alia demo
nū ē. s̃am · dem̃es credunt · ?remiscent̃.
ḡ multā mīē ē · unū quis credat xp̃m · t ē · t m
xp̃m · nam p̃m ē, xp̃m · dem̃es el credidim̃.
nec ñ un xp̃m credidim̃. Quid sit credē dm.

Aliud enī ē credē in dm. ut deo. ut in deum.
Aliud credē do. aliud credē dm. credē deo
ē. credē ūa ē que loquit̃ qđ · malu facturū · nō
credim̃ homī. sī ñ in homīē. credē dm ē. ce
dere qđ ip̃e sit ds. qđ · malu facturū. credē ī
dm ē · credendo amare · credendo in eū ire. ce
dendo ei adhere · ?eum membs meo corpari. Phc
fidem mlticat̃ impl · ut deū ipa fidel incipi
at p dilectionē operari · ea · ī sola bona opa dicē
da sunt · q̃ fiunt p dilectionem dī. ipa enī di
lectio op̃ fidei dicitur. fides g̃ q̃m demones

?talē tam hñt qualem ñmō ē. h; informis q̃
sine caritate ē. sla · malos fidem hre · ē ñ ca
ritate careant aplc̃ ostendit dicens. Si habue
ro oēm fidem · ita ut montes trāsferam · caritatem aut̃ ñ ha · nō q̃ fides ?
donum dī dicī pot̃ · q ?imat̃ q̃dā dī dona sunt.

Siū qđ utrū illa informis an illa informis sit
qualis · q̃ mal · tam ūm ?imat̃ ñmal q̃ inma
nens credit · q̃ bon · tam accedē to · t · mo ē · fiat
ut caritate remaneat · ?fiat tūc ?imal cum sit bon.
an pa eliminet̃ · ?alia qualis succedat · que
utrū sit utrumlibet sine p̃iō dici p̃. Mi
chi ñ uidt̃ · qđ illa qualis que p̃ius erat re
maneat · ?accessu caritatis ?imal fiat. Et quis sē

Cumq; duplex ūus dicatur · su dicat̃ una fide
fides · tenendum ē cū una ēt fidem ut ait
aplc̃ · ūs dūs una fidel · sue enī acceptat̃ fides.
p eo qđ credit̃ · sue p eo q̃ credit̃ recte dī · fides
una · sic p eo qđ credit̃ acceptat̃ · Ex hac intelligē
da dī una fides · qua idem ubiq; credē · ūi
um id̃q; ē qđ credit̃ a cunctis fidelib; · unde
fides catholica dī · · unialis · si ū acceptū fidē
p eo q̃ credit̃ ea rōne dicat̃ una ēt fides · ñ qua
sit una numō i omnib; h; gñe · · similitudine.
Vñ aug̃ · fides q̃m q̃ hñt fidel uocant̃ · q̃ nō
hñt infideles · cōis ē omnib; fidelib; sic ploꝝ
hominib; facies · cōis ēt dī · cum ñ singli suas
hãt. Non enī fides mō ē una · h; gñe · q̃ ē sic ī
uno ē · ? alius ñ ipa · h; simil · ? p similitudi
nē mag̃ una dicunt̃ ēt q̃m multal. Sic idem
uolentiū · dī · uoluntas una ē unicuiq; sua
uoluntas · ? duoꝝ similiumꝝ dī una ?fidel
una. Qđ fidel ē de his q̃ non uident̃ p̃ q̃ tam

Dicendū q̃ ē qđ fides de his q̃ uidt̃ ab eo in quo ē
p̃pe de ñ apparentib; ñ ē · vñ ḡ · apparen
tia non hñt fidem h; agnitionē · ? cum pal
lus dicat · fidel ē sub a rerum spandat · ar gu
mēn · appa · h; iuxta dict̃ credi · qđ ñ valet u
ueri · nam credi iam ñ pot̃ qđ uidi pot̃ tho
mas aliud uidit · ? aliud credidit · hominem
uidit · ? dm ofessus ē dicens · ds mꝰ · ? dñs mꝰ
de h; ? aug̃ ait · fidem ipam quisq; uidet · ī cor
pe suo · ēt si ēdit · ? ñ ēt · si ñ credit · ñ sic corpa
q̃ uidem ocl̃s corpis · ? p̃pos ymagines q̃s
memorie teneā · ? absentia cogitam · nec sic
ea q̃ ñ uidem · ? ex his q̃ uidem · cogitōne ut

vere t' cognit.

S' t. mat. dubit' ibi ?

Aug̃ in li. de

Aug̃ in li. ?

Aug̃ in li. de fide ? op̃ib;

Aug̃ sup epl̃a 1o p̃ti.

Aug̃ de ūbis dñi.

Beda. Aug̃.

Aug̃ sup iohñm

Aug̃ in li. de p̃destinatione scōz. credē ip̃m nuch ē aliū q̃m ē assentiōe cre

Aug̃ in li. ?

Aug̃ in li. ?

Aug̃ in li. de ?

Aug̃ in li. ?

Aug̃ in li. ?

Aug̃ in li.

cumq; formam̃ ⁊ memorie cõmendam̃. nec sicut
homĩe. cui aiam ⁊ fidem̃ videm̃. qr nra aia
mus. ⁊ ger moꝛibꝫ corpis homĩe sic videndo di
cim̃. nunc em̃ ⁊ cognoscendo. sic fit vidi. fides
in corde mea ẽ ab eo cui ẽ. ⁊ eam tenet certissima
scia. cum g̃ dr credẽ videam̃. quid qd̃ credẽ m
beat̃ videbim̃. plenissime. ipam vñ fidem qui ẽ in nob
videm̃ in nob. qr ⁊ rerum absentium plenis
ẽ fides. ⁊ rer̃ q̃ foris sunt. nr̃e ẽ fides ⁊ rerũ
q̃ vñ videmur vidi. fides. ipa vꝝ salus. fit in cor
dibꝫ hominũ. ⁊ ligat fidelibꝫ infideles sunt p
vꝝ ab eis. bis ũb cuidenter nra dñi fidem ipam
in corde hominis ab ipo homĩe vidi. vñ corpalit
vñ imaginarie. ⁊ intellectualit. ipam tam ab
sentium. ⁊ ex q̃ vñ videm̃ ee. vt em̃ aug̃ alibi
Aug̃ sup̃ iohñm. ait. credim̃ ut cognoscam̃. vñ cognoscam̃ ut credam
mus. Quid ẽ enim fides. vñ credẽ qd̃ vñ videt.
fidel g̃ ẽ. qd̃ vñ videt credẽ. vnde qd̃ credidisti
vide. vñ recte fides dicit̃. argumentũ ẽ non ap
parentium. q̃ si quis de eis dubitet p fidẽ
probam̃ ut adhuc probet̃ fides. cessabit rectio. Anima
ma credidit. patriarche. ⁊ alii sci. vt probato ẽ
certissimo. qd̃ sint aliqua vñ apparentia ut su
pradictum ẽ. de aut̃ fides dr. subs. rr. spe. q̃
spandis subsistat. ⁊ q̃ fundamentũ ẽ bonor̃ qd̃
nemo mutare pot̃.

Si vlla defectio spei inue
Si vñ q̃ habet defectio spei inuenit. in
sime credi pot̃ interimi. si aut̃ dicat̃
inuenire. fi. ⁊ alia pia quibꝫ differunt fides
⁊ spes. ⁊ vñ impbe dicit pot̃ solu fidei inuenire vñ
spei. q̃ fides sola fundamentũ dicit. vñ q̃ fides
Aug̃ merch. interimi pot̃ ee sine spe ⁊ caritate. vñ aug̃. fides
operat̃ p dilectionem imq; sine spe nõ pot̃ ee.
nec amor sine spe. nec sine amore spes. nec in
q̃ sine fide. ⁊ fides sine amore michil. pdest.
pot̃ vñ credi aliquid qd̃ non sperat̃. michil
aut̃ pot̃ sperari qd̃ vñ creditur. ideoq; credẽ qd̃ est
actus fidei naturalit̃ p̃cedit sperare. qd̃ est ac
tus spei. q̃ nisi aliquid credatur non potest
sperari. credit̃ aut̃ qd̃ vñ speratur. Inde ẽ qd̃ in scꝝa
plerumq; repit̃. qd̃ fidel p̃cedit spẽ. ⁊ spes seq̃t
fidem. vñ qd̃ interim fidi p̃cedat interim spei
rõe. ẽ causa. si q̃ actus fidei naturaliter p̃cedit
actum spei. qd̃ ⁊ quidam accedunt de ipa ut
tunc fidi ut naturaliter p̃cedat spẽ vñ interi De dr fidel so
mit. ex ea sola dr fundamentũ oĩũ virtutũ. ⁊ bonor̃ o la dr fundam̃
pium. sed aut̃ fundamentũ ẽ caritas. q̃ vñ ipa ca num.
ritas. si caritas vꝝ interim fidi causa ẽ. cari Aug̃ hr iohm.
tas em̃ eã ẽ. ⁊ mr̃ oĩum virtutũ. que si deficit frus
tra bonum erit. si aut̃ adest bonum oĩa. caritas
em̃ spẽ. s. ẽ ut insuperabilis p̃paratum ẽ. ipa ẽ
g̃ eã oĩum virtutũ. vñ ipi aliqua virtus eã est.
q̃ omia munia excellit. vñ aug̃. Respice ad Aug̃ sup̃ spal
munia ecclie. ⁊ munitissimi excellentem caritatem mũ. e. inj.
mus cognosces. q̃ ut oleum vñ pot̃ primi ĩ ymo.
bi sup̃ exaltat. sed g̃ ei eã vt fundamentũ fides est. Gg̃ hr ezech.
bonum sup̃ excellentem dic̃. Quia vt pius fides
teneat. nullatenus ad spiritalem amorem attingit.
sed non est caritas fides. sed caritatem pre
cedit. q̃ nemo pot̃ amare qd̃ vñ creditum fit̃
nec sperare. sed ⁊ accipi pot̃ dictum de fide que
actus vñ ẽ ipa enim spem ⁊ caritatem frequenter
p̃cedit. ẽ de actu fidei qui forte naturaliter actui ca
ritatis p̃cedit. sic actum spei. qd̃ ibi a primitia
diligenter notanda innuit. ⁊ ea ⁊ q̃ addit dicens.
nisi ea inquid q̃ audit credendo. ad amandũ
ea q̃ audias vñ miscamur q̃ nõ de vñ ẽ ut
ait. dr unus. vñ Celestinus. fides in anima nra facit Iohĩ celestini.
subsistere ea q̃ vñ videmus. de quibꝫ spe fides ẽ. de
visis em̃ vñ ẽ fides. ⁊ agustinus. De vñ intelligit qd̃
Dicit qr si fides nõ de vñ visis signum ẽ. cum
ẽ quo vñ timat aplus aut. sui. fein fuit credant
ubi innuit. videt. qd̃ fides illi fuit de factis. ⁊ vñ
sit quo alibi moneat q̃ onem ⁊ absolutam ma
queam. Quid ẽ mirum ut cum fein fuit credant? Aug̃ hr iohm.
hoc ẽ laus fidei si qd̃ creditur vñ videt. Nam ⁊ tho
mas eu dictum ẽ. qr vidisti me. ⁊ credidisti. nõ
ꝫ credidit qd̃ videt. Cernebat em̃ ⁊ tangebat
carnem viventem̃ qm̃ mortuum videbat. ⁊ credebat
em in carne ipa latentem. credebat g̃ in ea qd̃
vñ videbat. p hoc qd̃ sensibꝫ corpis apparebat.
Si vñ dicamur credi que videm̃ sicut dic̃ mi
quisq; occisi sui credidisse vñ ipa ẽ q̃ nobis

Hic que do ppm̃ q̃mer mgr q̃ acc/ ꝑma q̃ q fides ꝑ e o non appnaud nec vla e fides q̃ in o ꝑo edifi
tamur qua dicq; vsq; nra latentia nos ea credo que vidq; vnd tq; ab no hoc credidit q; vidit vnd ebat et et
tangebat carnem vnctem q; indeat insiente et credebat deid m carne ipa latente ꝓ 2a q̃ q; videre ea q̃ credim
no ꝑe fides dic. sed fidei merces ad q̃ credendo p venitur ut eo fide nõ ꝑ transeat insq; in fidem rep ꝓ 3a q̃ q;
petq; fidem passis ꝑ hinc no mes q; videt hamos pati q; hoc vnd ebat sed mbat q; credebat deid de qui pa
tiebatur ꝓ 2a q̃ q; fides no e sic de hijs q; ignorant q; fides comdita e nis tm q; optisi visis sed ead m tisi sub
ueniunt nec e de hijs q; habuit optiam visis e tm de hijs q; visu mtisi q; intellexit quocadq; capiat et hoc ꝑ q̃
sime q; nis intelligit nisi prius credant quecq; ab aliq; prius nalr audit intelligit q; credan et ꝑ fid amplius
intelligit nec tm sic intelligit modo ut in futuro stant

edificat fides. ꝟ ꝑ rebꝫ q̄ uidem nō agnoīm nob.
ut ea credamus: que nō uidemꝰ ex ins apte m
elligim. qđ ꝑ fidē nō apparemus ē. nec illa
ē fides q̄m ꝑ edificamꝰ qua dicamꝰ iustificatu lo
cutione nos ea credē que uidem. Alibi nī di
cit aug̃. fidem cē de rebꝫ ꝑsentibꝫ qđ erit n
futō. cum ꝑ spem dīn ꝑsentem exemplabumꝰ
que nī non ꝑt dī. fides. ꝟ ūmal. est. nīquid
fides qua credim ea q̄ uidem. ꝟ nō ē ī fi
des rerum q̄ nō uidēt. ꝟ rebꝫ upis ꝑsentibꝫ
creditur. qđ erit ꝑ spem manifestam. sereni
plandam scīs prebebit dī sapīa. ꝟ nō ꝑt hec
dr fides. imo fidi merces. ad q̄m credendo p
uenīt. ut ex fide uboꝝ finiat nullꝰ i fidē rer.

Sū q̄t unꝰ petrꝰ fidem. Si petrꝰ huīus fidē
passionis huīus ē hoiem passionis. q̄ uidit
xp̄m occisū pati credebat hoiem illum pati
entem eum fidem passionis hūisse ī meo qđ
credebat hominē pati. q̄ ꝟ uidebat. ꝟ in eo
qđ credebat dīm ee qui pacebaꝫ. sīon enī ū
nus fidē erat. qđ credebatur hō pati. i meo.
qđ uidet cernens credebat. ꝟ qđ credebat
ob ee qui pacebaꝫ. vñ aug̃. sup illum locum
ps̄. Respondit eum. ma. u. s. Paul fidē ē non
q̄ creditur hominē illū moriturū qđ ꝛ pagan
credit. ꝟ quia creditur eum glificatū. ꝛ nec dīm
credit. g̃ fides dīm morituꝝ. ꝛ hoiem glificatū.
ī g̃ fuit. pōt fides credē hominē illū mori.
quod occisū cernebat. ꝟ credē dīm ē q̄ mone
bat. nec nob̄ ē fides. in ꝟ meretꝰ qđ credim
hoiem illum morituꝝ. qđ ꝛ uidēs credit. ꝟ q̄
credim hoiem dīm morituꝝ ee. Si aliqua sen
tentia de ī magnis nō. Si enī de magnis nīl
ē. de his uideꝰ ee nō q̄ ignorant. ꝟ secundum
ē qđ cum ubio alia sit mājor. alia grāuior. nī ē
fides de subtili grāuiori ubione. ē nī de his que
ubi mājori ut cum q̄ capiunt. ꝛ q̄dam utiq̄
sic capiunt ut intelligant. ꝛ nī ut infīmi. que
dam aut ī. q̄ cum fides sit grauidum. ī in gr
āuiori ꝟ mājori ū pōt ee de eo qđ omnino ignō
rant. q̄ ipa ad sensum corpis nō pmanet ut aliq̄
dicant. Quamus grauidum fides ī nob̄ sit.
nī nī ad eum sensū corpis pmanet q̄ dr audi
tus q̄ nō ē sonꝰ nec ad ullū sensū corpis q̄m co
pis est res ista. nō corpis. Quedam g̃ fide credun
tur q̄ intelliguntur natāli rōne. quedam ū q̄ nō
intelliguntur. vñ ap̄la. nisi credideritis nō intelli
getis. Qđ aug̃ apte distinguit. Alia sunt inq̄ q̄
nisi intelligant nō creduntur. alia q̄ nisi credant
nō intelligent. nemo nī pōt credē in dīm. nī ali
quid intelligat. ee fides sic grauidum ꝑdicōnis
ꝑ. m. li. de tri. Certa fides ut eamq̄ inchoat
cognitionē. cognito ū certa nō ꝑficiat. nī ꝑ hanc
uitam. Ambigit q̄ aut ū fides nō sit finis cognito
nis ū cognitio fides ꝑcedat. ex his apparet aliqua
credi q̄ nō intelliguntur. Et secundū nō ꝑficiant
tur. q̄dam ū intelligi aliqn̄ nō amen credā
tur. nec nī sic intelligunt nīl ut infīmū scie
tur. nec ē ꝑ fidem qua mundant corda. am
plius intelligunt q̄ ū ꝑ fidem diligat. ds. nī
mundat cor. ad eū sciendū. vñ aug̃. Quid est
ōm scire nī eū nūc ospice. firmeq̄ ꝑcipe. sic ꝟ
ꝑ q̄m ualeam ꝑspice. ꝛ cipe dīm. sic ꝑcipit a
mundis cordibꝫ nisi ꝑ fidem diligat. non potu
it mundari. q̄ ad eum uidendū sit apt̄. Ecce
hic apte habes. q̄ nō pōt sciri ds. nī ꝑius dilige
tur credat. sup aut dictum ē. qđ nemo pōt cre
dē in dīm. nī aliquid intelligatur. vñ colligit.
nō possent sciri. ꝛ intelligi credenda q̄dam.
nī prī credant. ꝛ q̄dam nō credi nī ꝑius intelligā
tur. ꝛ ꝑa fidem ampli intelligi. nec ea ꝑius
creditur quā intelligant. nec penit ignorant
ē fides sit grauidum ignorant. nī ex parte q̄ nō
nī scient. credit. g̃ qđ ignorat. ꝟ nī penit sic ī a
mat. qđ ignorat. vñ aug̃. Sciri aliq̄d. ꝛ nō
diligi pōt. Diligi ū qđ nesciat. q̄ro ut ꝑficiat. si
nī pōt. nemo dilig deum nī q̄m sciat. ꝑ aut
sē illa ꝑfecta. fides. spes. caritas. nī ī ḡo credente
qđ nī dum sciat. ꝛ sperare ꝛ amare qđ credit.
amat. g̃ ꝛ qđ ignorat. ꝟ nī credit. De fide amq̄.

Precedētis adquirendū ē de sufficientia fidei ad
salutē. Sit q̄ ꝑcellere ut aduenit. ꝛ qui
secum habet. ꝑcellit fides secdm ꝑ̄sens
sic ꝑficit cognitio. fides quippe magna dr cog
nitione. ꝛ articlor q̄mcunq̄ ut ꝛ summa. ꝛ de
uocatione est aut quedam fidi mēsura. sme q̄
nūquā potuit ee salutis. vñ apl's. Oportet accē
dentē credē. q. ē. ꝛ qđ remunerator ē. ꝛ panum

Predictis dō xp̄o ḡmet septem gocessibꝫ q° q̄ fides habet ꝓcessisse scdm ꝓcessum temporis siat et ꝓfiat cognitio
fidei cm dicatur magna cognitiōe et declaratiōe ḡnīe vel ḡstancia et deuotiōe ¶ 2ª q° q̄ mensura fidei sme qua mag
patuit alicui ad salutē ꝛ credē q. ē sp deꝰ et ꝑ remunerator ē. perseuerand usq̄ et ecce explicite et explicite distincte
uel relate in aperto uel in ministerio fidei de mediatore cui et fides saluat nos et antiquos et ꝑ nos credimꝰ factū
ipi credebant futurꝰ ¶ 3ª q° q̄ ei sme fide mediatois antiquis salꝰ nō fuit sic nec modernis quamuis autē aliud
illos credē aliud de mediatore q̄ nos credimꝰ quid dicēdū ꝑ sufficiat eis cū quatuor credē sp natiuitatē mortē resur
rectiōē ad dexteram ad iudiciū alios unde habiā fide tenentes ipsum de misterio mediatois sufficiē fidei ut credē deū filiū nr̄m
de hamine et iudicaturꝰ ¶ Ista q° q̄ Cornelius fidem mediatois habebat sed an facta uel futura cōt nr̄e tēpora ꝟ fides
ueri ad opera et per opera uiua solidata ꝛ ī fide petrꝰ ei missꝰ ē ad eū Ut iam natū dei filiū et mediatōrē et
sacramēta regenerationis ei conferret ¶ Tertia q° q̄ spēs fidei et caritas et opatio sm alios cōplia sp imperfecta sm̃liter
et opatio ō ipse thus q. ꝑficiēdi credimꝰ tanqđ amamꝰ et ꝑficiendi amamꝰ tm sperando et tm operādo quis quātū credit
et sperat et amat. Quia aut equalitas ipse sm actum intendat considerāda ē ¶ 4ª q° q̄ caritas dicī maior fi
et spe q. ad ad dei spm ꝓmouēt fides et spes transit. sed caritas ꝓmanet et q. caritas ē mater omn virtu
tum nō ideo ꝓ fidem et spm pauī q. oēs ois siat sed q. ꝓcula remanebit aucta ¶ 5ª q° q̄ ad aplm
dicit sme p̄cepti ꝛ finis de corde puro et ḡscia bona et fide non ficta sed augm decorde ꝛ tal
dcg scīa et spe et ita fides et spes intelliguntur precedē caritatē q̄ non ꝓcedit ea nec
que sed mul videt q. fides et spes ꝓcedit ea an aliq̄ sme caritate q̄uis ne
sit ꝓ ea spes uel fides sme caritate

Q3 sine fide mediatoris nullus q̃m fuit salus.

Aug̃

m se ss qm̃ nr̃ li credẽ añ aduentum. l' ante legem ad salutem sufficit. Iam tpe gr̃e status cer
tissime h̃ nr̃ sufficẽ. Oportet eum unusq̃sq credi q̃
m symbol' sanctor̃ ss n̄ añ aduentũ n̄ añ legem
uidet̃ h̃ sufficisse. q. sine fide mediatoris nullũ
hoiem l' añ. l' p̃. fuisse salutẽ sc̃or̃ anteomnes o
stamẽ. n̄ añ ad̃ aduentũ. Illa fides sana ẽ qua
credim̃ nullũ hoiem. sine maiorũ. sine p̃pinq
tatis tũbari a tempo mortis. r obligatione pecc̃i
qd̃ p̃ma natiuitas trahẽ. n̄ p unũ mediatorem
dei. r hominũ xp̃m ih̃m. cui hoies eiusdem q̃
di. salubrima fide. r illi uiui salui fr̃i fiunt. q̃q̃
q̃m uenirent i carnẽ credidim̃ in carnẽ uenturum. eadem em̃ fides ẽ. r nr̃a. r illor̃. p̃ nr̃ ei os
tium. sine añ i carnatiõnẽ. sine p̃. nec unq̃m n̄
uiuam. n̄ er fide incarnationis. x̃. p̃ fecto qd̃ scp
tum ẽ. n̄ ee aliud nom̃ sub celo i q̃ oporteat sal
uari nos. qr illo tpe. ualet ad saluandũ genꝰ hu
manũ. qr quo in adam uniuersi. e. sd̃. semo tubat̃
adampnatiõne que fct̃ ẽ p adam. n̄ p fidem ih̃u
x̃. eadem. eadem fides mediatoris q̃nos saluat. sal
uos uisdos faciebat animos. pusillos. ẽ magnos
q. sic credim̃ xp̃m in carne uenisse. nr̃a illi uen
tui. r sic nos mortui nr̃a illi mortuũ. r sic nos
resurrexisse. nr̃a illi resurrectui. r nos. r illi ad
unitatẽ unionis. r mortis. r uitam. ꝯ sup exe
chielem. er qui p̃ibant. r q̃ sequebant. clamabãt. os sanctũ. dñe. r ẽ. Anima os electi q̃m nudes ẽ potuerũt
siue q̃ nẽ i ecclia fuit. i mediatorem dei. r hom
inũ credidim̃. r credim̃. Hinc aliisq̃ plibꝰ nr̃is
monstrat̃ pspicue docẽ. nullu unq̃m salutẽ ẽ
factum. nisi p fidem mediatoris. oportet q̃ acce
dentẽ credẽ. que sup̃ dixi apl̃e. q. n̄ sufficiat. De
Quid q̃ dicẽ de illis simplicibꝰ fide simplicium.
quibꝰ n̄ erat reuelatum misteriũ incarna
tionis. q̃ pie credebant. qd̃ est tradutum fuit.
dia por̃ multis fuisse multũ. l' salutẽ cum n̄ eẽt fac
ta reuelatio. l' distincta. l' relata. s. i apice. l' in
mysterio distincta. ut habrahe l' moysi. aliisq̃
maioribꝰ. qui distinctionẽ articulor̃ fidei ha
bebant. velata ut simplicibꝰ. quibꝰ reuelatum
erat ea ẽ credenda que credebant illi maiores
r docebant. si cor̃ distinctionẽ aptum n̄ habe
bant. sic in ecclia aliq̃ in mꝰ capacis sẽ. qui ar
ticulos symboli distinguere. r assignare n̄ nu

lem. omia tñ creduntur q̃ in symbolo sanctor̃ cre
duntur. n̄. q̃ ignorant. h̃ uel fidem uelatam i mys
tio. sed tunc mun̄ capaces qr reuelatione d̃ facta.
maioribꝰ credendo inhebant. quibꝰ suam fidẽ
q̃ cõmunicabant. uti iob. boues arabant. asi
ne pascebat̃ iuxta eos. Simplices r innocentes sic
asine pascentes. uxr̃ boues. q. humiliter ma
ioribꝰ adhẽndo i mysterio credebant. q̃ nulli i mys
terio docebant. qual' forte fuit iudua sareptana.
Sed q̃r ẽ sic fide mediatoris. Que añ aduentũ
nec quisq̃ n̄ fuit salutis sic credẽ de mediato
re modernis. nec oportuit illos re sufficiebat.
credẽ omnia illa de mediatore q̃ nẽ credim̃. qui
buscdam uidr̃ qd̃ sufficit illi q̃nos nr̃i cred. s. na
tiuitatẽ. mortẽ. resurrectiõnẽ. aduentũ. adiudi
cium. qd̃ expressius nr̃is augẽ. colligunt ex ista. nihil
ponit. Aliis aut̃ uidr̃ habita fide incarnationis. id de
mysterio mediatoris fidei sufficisse. ut dicit filius
credulitatis. nascentẽ de homine. r mediatorẽ q̃ de
hac ẽ baptista docuit. hinc est. assumunt q̃ de
morte x̃. r descensu ad inferos i euangelio dubitasse
uidr̃. secũ exponẽ gregorius. qui mirabant p
uersipios. Tu es q̃ uenturus es. an. alium. ex. Quasi
est ui p te xp̃m descendisse ad infernum. an alium
ad hec mysteria missum es. Quidam nr̃i dicunt eum
nr̃i dubitasse de ignorantia. h̃ de pietate. r dubita
re se ostendisse. nr̃i q. ignorantiã h̃ pietatis affectu
ẽ passum ẽ. k. r ei humiliatẽ admirando i simulasse.
Solet q̃r de cornelio utrum De fide cornelii.
fidem incarnationis hũm. ẽ dictũ ẽ ei p angelum. accepte sunt elemosine tue. r exaudite sunt
oones tue. si enim fidem incarnationis nr̃i habe
bat tunc. q̃ sine fide incarnationis erat et multa
q. de illo scriptum ẽ. qd̃ nisi erat timens deum. si
nõ fidem incarnationis hebat. ad qd̃ q̃ missus
ẽ ad eum petre. ẽ dicta por̃. cum sic fidẽ
incarnationis habuerit. et incarnationi hũne di reuela
tione. h̃ incarnatiõnem eam ẽ di filium ignorasse.
nõ missus ẽ ad eum petre. ut eum natum di fili
um et annunciaret. et sacramenta regni celorum et
offerret. hebat q̃ fidem incarnationis. h̃ an fac
ta. et futa eẽt nr̃i nosset. nra p fidẽ uenit ad opa.
et p opa amplius solidat̃ ẽ in fide. p fidem enim ut
ant ꝯ uenitur ad opa. Cornelii i p fidẽ uenit
ad opa. Dimisit. unũ credebat. h̃ filium ei nesa

ꝯ.

ꝯ.

Aug̃ in li. de cor. et gra. Aug̃ in li. de imp. et pc̃ia.

Quia sanctus multa sancta facta p fidem mediatoris et h̃ posse fuerunt
Cornelius ergo et tamen egenus fuit quamuis h̃ magis ei dicta sunt

Aug.

ebat mearnatum·p fidem placuerunt dō ei opa-
sme fide enī impo. ē·d·p·aīm̄ ū dic̄ cornelio dic
tum ē̄ p angīm·accepte sunt elemosine me·r
ōrones·r añqm̄ ī xp̄m crederet nec nī sine alīq̄
fide donabat·rorabat·Nam q̄m ī nocabat·inquē
ū credebat·q̄ ū posīt sine fide·r ē̄ salutis·ū ad
eum mittēt archytect̄ ecclie petr̄·dicendo qđ
aut·sū fide·r ū posse ē̄ salutem·r nī cornelū ēē
gentilem añquam crederet in xp̄m·qđ ita por
intelligi·s·añquam sciret xp̄m mearnatū in
quē credebat nimȳ stio. De equalitate fidei spei.
Illud·ī ū ē̄ p̄mittendū qđ fides·ēt·rops que
spes earnas·ropatio secūm aliq̄d sc̄m aliq̄d sūt
equalia sunt ipsemet·vñ ōō·fidem·spē. eq̄ua-
lem. earnatē atq̄ opatione·dum ī hac vita viuim̄
equales sibi esse apud nos inuenim̄·q· q̄ntum
credim̄·tantū amam̄·r q̄ntū amam̄·tantū
ope spe p̄stamus. Quisq; enim fidet ū credit
q̄ntum spat·r amat·r tantū opat̄ q̄ntum cre
dit·r amat·r spat·sz nī maiori spe·r fide earnal
dit·q· cum ad di spem puenit spes·r fides ū
sit·z earnal pmanet·r q̄ earnal mat̄ ē omniū
vitiorū·q· nī io p̄ fidem·r spē ponit qđ ēt eis omat̄
z q· p illa remanebit anīta·Carnal enī numq̄m
credit·p missa aut equalitat̄ pe secūm actum
mōz·intentionē·r sic̄anda ē·hinc ū qđ hic·r
supl dictum ē·s·qđ carnal nī ē̄ ḡr fide·r spe·z eo
uso uidr obuiare qđ aut apl̄s·finis p̄cepti ē̄ car
nal·de corde puro·r sc̄ia bona·r fide nī ficta·qđ
exponens aīm̄·cor accep̄ p intellectu·r sc̄ām p spe
Qual̄ inquit carnal ē finis p̄cepti·p̄cedens de
corde puro·r de puro intellectu·ut mich ū ds
obligatur·r sc̄ia·r de spe bona·r fide nī ficta·
r simulata·sō ḡ carnal fidem l spem z fides
r spes carnatē p̄cedē uidenī·z ḡ ea rōne tradi
tum intelligē·nī qđ fides·r spes·causa l·rp̄e ca
rnatē omniū bonoz̄ matē p̄cedant·z q· car
nal sine illē in aliquo ē̄ pōt·non si illa sine ca
rnate p̄sunt ē̄·quamuis nī sit pia fides·l spes
sine carnatē·sō ḡ ex fide r spe p̄cede dr carnal.
q· nulli p̄uenit sine illis. De spe quid sit.

Est aut̄ spes ūtutis·qua spūalia r eterna bōa
sp̄ant̄·i·cum fiducia expectant̄·est enim
spes certa expectatio future beatitudinis ex meritis quę deo dante ex precedentibus uel ipis speramus
p quibus p̄cedit caritas ad rem sperand·i· bōz eternoz̄ sine quoz̄ meritis nō aliq̄s sperare nq̄ potest sed p̄sumptio dicit̄ pt
ex·a go q· sicut fides ē de inuisibilibz rez·a go q· sicut vocabulo fides a spe distinguit̄ ita et
rōnabili differentia·ē nī fides bonaz rez et malaz nisi fides bona et nō mala bona credimus atq; mala est
ergo fides rez p̄teritaz p̄sentiuz et futuraz·ē eēdē fides sunt rez q· se quisq; credit cepisse·et est eēdē rez alienaz
spes aut̄ non nisi bonaz rez et futuraz ad deū p̄tinentiū·4a go q· opus impio fructū bona p̄te et sperant
ex retributōz eius die futurū·nec ēt fides unde uel spem habuit q· nō enigmatice et speculariter sed clarissime
dei atq; hominū cognitoz̄ nec p̄fecta est cognouit p̄teritam q· futurā et ide intelligend·ē de bonis·r ad ineo q· claruit
in p̄sente antiq; aut̄ p̄ce qui usq; ad passū ad inferos tenebant̄ uirtutē fidei et spei habuisse·nō patet·ab
dei cognitis an passos q· spūalia a fide transiret ad spem

Aug. mench.

De differēt fi dei r spei.

Quinby.

Redit ad p̄missam q̄nē

Pueri fides r spes nup fuerunt. xp̄o fuerunt.

Si unus apud inferos remanserit fidem et spem habuerunt.

eam cognouit primam quam intellexerit fidem et spem unius christi et psalmo ait. In te domine speraui. nec ei fidem et spem unius habuit. quippe in deum debuerat ea que credebat. De animabus eorum qui apud inferos usque ad passionem tenebantur. non incongrue potest quaeri fidem et spem habuerunt quae credebant et sperabant se inferos dominum passurum eum ergo in eum non habebant quia unum patrem eis cognitio dei passionem animarum passionem et resurrectionem ad spem. De caritate qua diligitur deus et proximus.

Antiphona. Cum autem christi fidem in christo et immobilem et spem non habuerit dilectionem nisi habuerit magnum bonum. tantam quam maiorem esse in nullo erga proximum caritate gemma. Etiam possunt animae inuicem habuerint eam in corde carnali quam ope nobis exhibuerint exhibitionis summa nos addiligendum instituerit hic aliquid dicendum est de caritate dei. et ordine diligendi deum et proximum. Quis sit caritas carnalis est dilectio qua diligitur deus propter se. et proximus propter deum uel modo. haec duo mandata. unum primum addilectionem dei. quod est magnum in lege mandatum. et alterum primum addiligendum proximum illi simile. primum est. diliges dominum deum tuum ex toto corde. et ex tota anima. et ex tota mente. secundum est in deuteronomio. secundum est. diliges proximum tuum sicut te ipsum. sibi uel duobus preceptis tota lex pendet. et prophetae. simul enim preceperat dilectionem tria gemma. dei et proximi est. Si eadem caritate diligitur deus et proximus.

Augustinus in libro de doctrina christiana. Hic quaeritur si ea ipsa dilectione diligitur deus. qua diligitur proximus. malum sit dilectio dei. alia proximi. Eadem sane dilectione est. qua diligitur deus et proximus propter deum. est. ut sit dictum est. quod deus caritas est. Augustinus in libro viii. de trinitate. autem ioannes apostolus ponit dominum diligere quemquam sicut semetipsum quando non inuenit quemquam sicut semetipsum diligere. quia ipsa caritas qua caret a fratre non diligitur. quomodo potest diligere. Proximum eadem caritate dominum proximique diligimus. sicut unum eademque caritate carnalis est dilectio. quae diligitur deus et proximus propter deum. Si una eademque caritate carnalis est dilectio. quae diligitur deus et proximus propter deum. duo dilecta. et dominum proximum. uti enim una sit caritas duo ni duisa. ea diligimus est. deus et homo. et angelus. quod quidem uerum est. duisa ni diligi propterea. uti augustinus in libro

De duobus mandatis caritatis.

Obligatio secundum duo haec mandata. Augustini sententia

De ascensione.

uero in hoc sermone. bis dictum. semel minus. et tum dicebatur. ut confunderentur ignes linguis nobis duo praecepta caritatis. est dilectio proximi. una est caritas. et duo praecepta. unum speciale. et duo data. quia alia caritas non diligitur proximus nisi illa quae diligitur dominum. illa quae diligitur dominum diligimus propter deum diligimus quia quicquid est deus. aliud est proximus. et si una caritate diligimus. ideo sunt duo praecepta diuina. et altum mandatum. et altum mandatum. ut proximos modo quibus uere gerimus. dum deus diligitur et proximus. Monetur enim mens ad diligendum deum. monetur ad diligendum proximum. et mutuo magis erga deum. quam erga proximum. De modo diligendi.

Augustinus in libro de doctrina christiana.

Consequitur modum utrique dilectionis aduertamus. Si regula uiuat augustini dilectionis duumus sunt una est. ut deum propter se. et totus corde. et proximum diligas sicut te ipsum. et ad quod propter quod. te ipsum diligere debes. in bono enim et propter deum te ipsum diligere debes. In bono quidem diligendo est proximus. si in malo et propter deum. Proximum autem se diligit. minus se diligit. quia ad hoc se diligit. ut sit. Ad hoc quidem ut sit malus. non iam se diligit. Et enim diligit unumquemque. Modus diligendi. perpendendo est hominum. et quibus se diligat. ut plus sibi. Quum autem se diligat. et deesse sibi uelut debitare demeruit est. Modo autem percipiuntur cum autem sicut te ipsum ut proximum diligat. ad quod te ipsum. si quis te non propter te diligere debes.

Augustinus in primum librum de trinitate.

Si in utrumque illum in dilectionis rectissimum sunt est. non incensetur. aliquis bonis si ipsum propter deum diligis. hunc intelligat si quis quidem odit aliquem nocere illi studet non minus et mens bonis. quibus non est se odisse dicit. Sed enim est. ut filii sint ut unum habeant. De dilectionis autem diligendi modo unum dicendum est. quod totum corde. et toto intellectu. et tota anima.

Augustinus in libro de trinitate.

Augustinus in libro de doctrina christiana.

Augustinus in libro de trinitate.

Augustinus in libro de doctrina christiana.

Augustinus in libro de trinitate.

Augustinus super iohannem.

Quum autem dominus proponit septem quaestionem primam quod licet fidem et spem non habuit tamen caritatem modo quia maior est non valet. Et apertius nobis describitur. ut describitur forma nos addiligendum instituerit. Secundo quod caritas est dilectio qua diligitur deus propter se et proximus propter deum uel modo. Quae quidem mandata duo primum pertinet ad dilectionem dei. Et diliges dominum deum tuum. Secundum ad dilectionem proximi. Et diliges proximum tuum sicut te ipsum. Tertio quod caritas est dilectio qua diligitur deus et proximus propter deum et proximus propter deum. Quarto quod quae duo sunt mandata. quibus omnia mandata legis. et prophetae. Quinto quod caritas est una eademque caritate diligitur deus et proximus propter deum. Sexto quod caritas est dilectio qua diligitur deus et proximus propter deum. Septimo quod caritas est dilectio qua diligitur deus et proximus propter deum. Et ut diligas sicut te ipsum. Et te ipsum amare debes modo et propter deum. Et diligere debes modo et propter deum et tota diligendo et in bono non in malo. Et propter deum. Et angelum et totum corpus meum. Et ista diligi propter deum. Et ei sedenti te prudentiae. Et quaestionem. Et quod magis diligendi deum. Et simul ad diligendum optato corde. et optato intellectu optata. et optata. et optata mente. et memoria. ut amicos tuos et amicos. et amicos. et amicos.

Aug in li de doctrina xiana.

·o·a·hũ·dum g dili / mma·i·nolemare·ex re / dm·nõ pot cum nempne quẽ ds pcp diligi-
ge se nouit·dm dili / ta nũe·i·memoria·ut os / te qui dilg grumi·qd m eo dilg nisi dm· ipa
gat·q uo nõ dilg dm / cogões·i omnẽ mã i / ẽ dilectio ab omi mundana dilectione discreta.
ẽ sic se dilgẽ·qd ẽ na / omnẽ mellectũ·in illum / Quam distinguẽs dicit ait·sic diligi uos·Quid
turalit mdum elt / ofensa q habes ea que cõ / enim n dm dilgẽ i nob· Non quem hẽbam·sz ut
mi ũ magrue se odit / fert·hec dicens·nullam / habẽs·sic medicꝰ egs·i quadi ĩ eis dilgẽ n satu
se di·cum id agat qd / parẽ unc nũe reliquid / rem qm aip vocauerat ũ morbũ quẽ uenẽ expel
sibi adisam·i se ip / q uacare debeat·sz quicqd / lere·sic i nos ũnem diligam·ut qnum pos
sum ramqm sumꝰ ũ / ueniat ĩ animũ illuc rapi / sumꝰ ũnẽ·ad hũdũ in nobis dm·ex dilectione
mẽ miequit· / at quo dilectionis impet / arcliam· Que earnare diligenda sint.
cuerit·i diligẽ dm pp se· Quod ẽ diligendi dm· Sed q hac dilectione diligenda sint·ia iquim
i suũ ut duo sint dilgẽdi dm ut qb dã placet· De / m·Non enim oia ut arc aub quibs utendũ ẽ
llud aut pceptum implectione ulti mandati· / diligenda ·sz ea sola que ĩ nob cum societate
ũ peuit implet ab homine ĩ hac mortali u / qdam referunt ndm·sic ẽ hõ ĩ angls·i ad no
ta·sz ex parte ũ ex toto·qua ex parte diligim / relam bñficio di p nos indigent·ut ccep qd ma
sic ex parte cognoscam· Jn futo aut implebit / pacipiendũ ẽ diligi·ut ei ordinate prudenterq ꝯ
ex toto·vñ aut·cum adhuc ẽ aliquid carnal / sulat· Stillo pcepto ubem diligẽ tuũ primũ.
cupiscẽ ũ omnino ex tota anima diligẽ ds· / Ut pot queri·ut illo mãdato ·i nos totos.
lato ui ũ dr cupiscẽ·n ex carnali aĩa cupis / dilectionis primo tuũ primũ·i·aiam ꝯ cor
cit·cum aut uenit qd pfectum ẽ·ut destruat / pus·nos ex ipos totos diligẽ papiam·ad qd di
qd ex parte ẽ·i·iam ũ ex parte sit·sz ex toto car / cim·oẽ geni diligendaꝝ rerum ill duob; man
nal n auferet·sz augebit·ut implebit·Jn qua / dat primũ·Quanto enim diligenda sunt ad ali
plenitudine illd pceptum carnalis implebit· / quid qd sup nos ẽ·i ds alio qd nos simꝰ·tertiũ
diliges dnm dm·t· ex·to· cor·t·tẽ Tunc erit ĩ / qd infra nos ẽ·i· prim· quartum·qd infra no
tus sine pecto·ex nulla erit lex· repugnãs mẽ· / ẽ·i· corp· de·ii· nihil· nulla pcepta danda erant·
Tunc ex·to· cor·tota·aĩa·to·mẽ diliges dm / ẽ ut diligamus nos·i corp nrm· Precipit aut ds
qd ẽ summũ pceptũ. Qđ de pcepti ratione. / diligi·i primo· vt aut quisq se diligat· pcepto
Sed cur pceptũ hominis ista pfectio cũ hac / ñ ẽ op· Quamuis liber enim hõ gaudeat aiam tra
una eam nemo hãt· Dica ñ recte erit· si q / manet illi dilectio sui·i dilectio corpis sui·qui ne
arrendũ ẽ·ne scat· Qđ n aut sciret si de mul / mo unqm carnẽ suam odio habuit· sed nutrit ea
ti pcepti ostenderet· Ecce hõ cui illd pceptum ẽ qd / q corp sui cruciant· ñ corp· sz cor ipsum et·i
hic penit impti ñ pot implet· ni ex parte·s· / pond odium· hinc uidet ab inde· qd ex pcepto
sedm pfectionem nre· Alia ẽ enim pfectio ẽ ren / non teneam dilgẽ nos ipos· i corp nrm· qd
nis· Alia puenient· hãc hic mandatum ñ ẽ ct q / si ẽ ñ oẽ geni diligendaꝝ rer· illi duobꝰ pcepti
ẽm ani oĩa·i pximis dilgẽ nec ni oio pficit· Qđ / nitet· qz ẽ·i nos ipos·i corp nrm diligere de
Quin aut duo sint Alium mandati i alio ost. / beam· ad qd necessum ẽ pcepti·ẽ sptum sit· Qz
Cpcepta carnalis p utqp sepe unũ pximi·ñ / oligi·ihq·o·a·s· sz special de hi pcepti ñ erat
in meritu qz nec ds sit primo nec primꝰ sit do / omndum·nec special pcepto opus erat id ita
oligi pot·vñ aple·oẽ mandatum legis dicit· / ri·vt quisq se· corp suũ diligat· qz hi multo p
multiplicari·i·sumi·i·mpli mihi ubo· Diliges pri / cepto primo· dilges·pri·t·s·te·ip·Sbi enim i pri
mũ·t·sic·te·ip· Et ex dilectione primi special / mi tui·te totum intelligẽ debes·vñ aut
cõmemorat dicens· Mandatũ nouũ do uob·ut / ieod· Si te totum intelligat·i·aiam i corp·i pri
ri·i·uos sic di·uos·vbi illd mandati mai· di / mi tui·i·aiam i corp·hõ enim ex aĩa i stat·i cor
lectionis di uidi primũ·sz hinc intelligem / pe·nullũ rerum diligendaꝝ gen m his duob
bus utrop inuenit in singlis· Qui qui diligit / pcepti primũ ẽ· Cur·ii·pcipitur dilectio di·

Hinc pt quid dr proximum sicut teipm· Quos / proma q· q· omẽ geng diligendaꝝ nihil duobꝰ mandat sit gtuit· Quid
geida sit· amici supra nos sz deg / alteri q· nos simꝰ sit· Et tm q mpta nos / ex q ẽ mpta nos sz corpa quid mgo ergo
pdiat diligẽ proximũ intelligit· corpa et ad pximi / et ad dilẽ seipm· Et ipm· tu diligeris precepti intelligit· i aiam
ciã et corpa tuã· Ista q· nasc proxim intelligit· amici gnio et simen angeli et pximi· sedm hoẽm· q· sim hoẽ magꝰ
q nos diligere debemꝰ sed unusq q· dnd q· mpta hõ minor· i dr· Ista q· pximus duplr intr dicit· sz q· dicit· pme
naturales spe singlos· ppmquicte cognoie et rac humane· et hoẽs et angelis homines sm ipos·

Hinc sum nullum vitio diligendaꝝ gen p[ro]ximi· et sempiternis eum nos
et sua nouit· proximum dilectionem et hoẽs et angelis humanitus sm ipos·

ecip dilectionis mod⁹ pcipr⁹ appareat · ꝛ sequat⁹ di
lectio ꝓximi · de ma dilectione mch dictū ūcis:
si cum dictū ē diligat ꝓximū · ꝛ. ſ. re. ip. simile
ꝛnū · abl⁹ te dilectio pmissa nō ē. Ecce hic apre
ue nullo pcepto nī modo ꝓximi · hꝫ ꝛmei dilec
tione ꝛnerī · ꝛ oē ꝓximū · tecip mei · ex quo
apparet qđ dictum ē de sedo · ꝛnū · ꝛ. de dilectio
ne mī · ꝛ cepſ mī nulla pcepta danda ē · nī
ē intelligendū ſ. specialia · ꝛ dunsa · Quia in illo
uno totum ꝛnet⁹ · qđ id qđ sum⁹ · ꝛ qđ infra
nos ē ad nos nī pnent⁹ nāc legr diligim⁹ · q
mbelmus · ꝛ ē. ſo qꝫ · ꝛ de illo qđ supra nos · ꝛ de
illo qđ extra nos ē · dunsa pcepta sūplim⁹ · In
ꝓximū atq⁹ cuꝰ qđ sum⁹ · nulli qđ infra nos est ·
dilectio ꝛnet⁹ · In illo pcepto ꝛnet⁹ dilectio an

Quis modus dr ꝓximus.

Quibus modis dr ꝓximus.

Homo immor ē deo · Quibus modis dr ꝓximus.
Ne nomdū ꝓximū dicī · duplr fit⁹ · ſ. ꝛdiao
ne pme naturalis spe ōnionis · ꝓpinq̄tate
ꝛgnationis rone habitus ꝫ habitudinis · De ordi
Post ꝓdicta de ordine caritatis · ne diligendi ·
agendum ē · qꝫ dē sponsa · Jnō quid prius
dixit me rex intellā mirabilem ordinā · qđ post ·
mur in me caritatē · videam⁹ ꝫ ordinē qđ p⁹ · quid
p⁹ ee debeat · Peccat enim qui ꝓpositū agit · nam
scire quid faciat · ꝛ nescire ordinē faciendi · nō est
ꝓficte ꝛgnitionis · Ordinis namq⁹ ignorantia ꝛ
turbat nīmoꝝ formā · ordinē aut⁹ diligendi amb⁹
minuat dicens · Jpe qui ordinatam in me dilectio
nē · ne aut diligat qđ nō ē diligendū aut nō dili
gat qđ diligendū ē · aut eq̄ diligat qđ minꝰ ul⁹
ampli⁹ diligendū ē · aut min⁹ ꝛ ampli⁹ qđ eque
diligendū ē · Oīs peccor mortalis peccat ē · nō est di
ligend⁹ · ꝛ oīs hō mortalis ē hō diligend⁹ ē ꝓxꝰ
im · Deus ꝫ ꝓxꝰ se ipm · ꝛ deus ꝓxꝰ se · ōi homine
ampli⁹ diligend⁹ est · ꝛ ampli⁹ quisq⁹ debet
diligē qm se ipm · se · ampli⁹ alius homo diligē
dus ē qm corp⁹ nīm · qꝫ ꝓxꝰ dim omia ista di
ligenda sunt · ꝛ pot⁹ nobile ꝓximū deus · qđ nō
pot⁹ corp⁹ qꝫ corpus p aiam unum · qm fruim⁹
dei · Audistis aliqua de ordine caritatis ubi ꝓxꝰ
sum ē · nos ampli⁹ debe diligē dim · qm deus ho
mines · ꝛ nos ipos · ꝛ ampliꝰ animū alius hoīs ·
qm corp⁹ nīm · Jnnumiacose · ꝛ. ult⁹ · diligendo
rū supi⁹ posita · p⁹ ponit⁹ qđ sup nos ē · ꝛ sedo ·
qđ nos sum⁹ deus · qđ ugrm nos ē · ult⁹ · qđ infra
nos ē ū ordo diligendi insinuari videt⁹ ex rone
mmiacionis · Non ē aut⁹ aptum ut⁹ deus homie
par⁹ debeam⁹ diligē · ꝛ amā qm nos ꝛ unū.

Ordo sup hoīs sepe monet⁹ qđ · An deus hoiem pari
quam plenam facimus scām · ter diligendi fu
ner ba narie plana · Quia enī inde videm⁹
qđ pari affectu deus diligendi sunt · ꝫ meffectu · ꝛ
non exhibitione obsequii distinctio observanda
sit · vñ aut deus homies eq̄ diligendi sunt · ꝫ eum
omnib⁹ ꝓdesse · ꝛ ꝓsit · his potissimū ꝛsulendū
ē · ꝫ ꝓlocor · ꝛ nīm · ꝛ qm unusquisq⁹ rerum opor
tunitatib⁹ · ꝛstrict⁹ · ꝛ est quidam sortes unigen
nus ꝓsorte enī unitus ē · ꝫ quisq⁹ ē ꝓximus colliga
tus adhuc · ex ꝫ legis pot⁹ illi dandus ē · sd sup
eptam ad galath · Opemur bonum ad omnes

Ductoritas ponit qđ videm⁹ circa deus parti diligendos ꝫ in effectu differendā ē. Augus in .i. de doctr. xana.

Augus in .i. de doctr. xana.

Augus in .i. de doctr. xana.

Augus

Deum ꝓximum ꝛ se tenetur diligere et alterum duplr qđ ratione ꝓximi ꝛ status ut alter ꝛ equalis effectus beneficii ꝛ non gradus in differenti tenetur ꝛ equalis effectus diligan

Post predicta d⁹ xpūs ꝛmicet ꝛ gdā ꝓma g⁹ ꝓ ordo diligendi debet ſtari ne aliꝰ diligat ꝓ nō ē diligend⁹ aut
non diligat ꝓ ē diligend⁹ aut eque diligat ꝓ mag⁹ uel amplig⁹ ē diligend⁹ aut min⁹ uel amplig⁹ ꝓ aque peccat ei qui ꝓposterē
agit ꝫ 2ª g⁹ ꝓ amīs petor · mg⁹ rid petor · ē · nō ē diligendus · et omīs homo mg⁹ rid hō ē diligendus ꝫ ter deū deus aue ꝓ
se ipm ꝫ 3ª g⁹ ꝓ sm augſ⁹ deū debem⁹ diligere ſm ordinatā caritatē amplig⁹ ꝫ alios ꝫ sicē et nos ipos et amīc aliꝫ al
tem ꝫ amīc ꝓ ꝛpriis in me ꝫ 4ª g⁹ ꝓ ordo diligendi ostendit⁹ in emulatōe mior diligendoꝝ · ꝛ pius pmit⁹ ꝓ sup nos ē · 2º ꝓ
nos sum⁹ · 3º ꝓ mpta nos ē ꝫ 4ª g⁹ ꝓ insta nos ē ꝫ 4ª g⁹ ꝓ qui⁹ dnūt ꝓ omīs pariaffectu ſ diligendi ſed in effectu ꝛ m
optibilitate aptis sue eo obsequio distinctio ē guanda ut ꝓ mo deū ꝫ 2º nos ꝫ 3º ꝓximos deinde filios ꝓ domesticos · ꝛ ſ
lum sint mali filij ꝫ manendi sint ꝓ mixtos diligam⁹ et ꝛsti ei dicit ꝫ affectu caritatis tm diligē debem⁹ ꝓ
mos ſcīm qui nos ipos diligim⁹ · Alij aut non mdacte dicit nō posse mexhibitate aptis sed esse in affectu caritatis · Alij
dicit ordine ꝫ differente et statuit ut an amīc diligam⁹ deū an nos 3º ꝓximos ꝛ filios uel ſcīs et ſ mos ꝓ
domesticos d⁹ m mixtos ſ augſ⁹ dicat · et ꝓ ꝛ diligendos · Pius aut nō ꝛpetat ad effectū sed ad habitū
aptatū ſ alibi · Vita etna ē aptanda et an mundis ꝓfis magis rid ꝫ dilectā · et cū dilectio ꝛmē diligendi
ſ et ſcīs · adtantū habuī debem⁹ diligē ꝓxm nos licet nō tanto affectu · uel ꝛ qui ad illi cadmis nō quidem ꝫ 5ª
g⁹ qui ꝓ ſ ꝓximos mī sint mali uel filij uel ſcīs an mag⁹ uel min⁹ diligendi sint alijs ꝫ amīs · ꝛ vi⁹ q⁹ mag⁹ diligend⁹
ſ boni ꝫ nobis cāne nō ſ quieti ꝓ nob⁹ quieti corde gluma ſtrict⁹ caritatis ſ bōi · et ē capula cardinū ꝓ capud bīm eam
laboro ꝫ 6ª q⁹ qo ꝫ 6ª g⁹ ꝓ duo dicūt mīsāie diligenda ꝫ nāz et ꝛtute · vicia aue et peccā · ad ꝛtutes ꝓximos ē ꝫ
mali ſ adiendi ſ · ꝛ mici mg⁹ ſ sancti diligendi ꝫ 7ª g⁹ ꝓ duplex ſ dog caritatis · et cū ꝛpicio ꝛ ſtacē
ꝛ ꝓfecti et ꝓfectissimi caritas et ꝓfectio · aut ſ ꝓfectus ꝛ ſtribus alij · et de capite dissolu · ꝛ ec ad ꝓ

Aug.

marime aut ad do fi. ad xanos. Omibz enī pau
dilectione una cēa oprānda ē. rūñ omnibz eād
pstant exhibi dilectionis officia q̄ fribz marie
sunt exhibenda. qa sunt ūnec mbra. Cūlibet
eiusd̄ partis h si alius q̄libz testimonis inuenīt
q̄ dic̄ os homies partis diligendos ee carnalis
affectu. ti mopis exhibitione differemam. Que

Ois obuiat illd hui repugnare uidemus.
pceptū legis de diligendis parentibz. hono
ra pa. r matrē ut sis longeuus sup. vt quā u
spectatū illd pceptū de parentibz. ñ maiou dilec
tione foret diligendi. ēs hi illi referendū duc
ad exōz exhibitionē. in qua ponendi sūt pa
rentes. vñ honora dns ñ diliges. Obuiat sūt qd
ter sūt ezechielē ait. s. ut ordine carnalis sic ep
timū ē. ordinauit ūme caritatē. p oīa prem dm
carnis ds pī diligē. mrē. filiū. filiā. fr. sor
es. ambos. ds diligendi exprimens ordinē. sūt illd
cantici. ordinauit ūme caritatē capitulū. an
Quitos caritatis ordinata ē. qd in primo ē. ponit
tenum. tā rum. primo dns. diligendo ē. Secdo pa
rentes. ñ filiū. Post. domesticos. h si bona sunt
mal filius ponendi sunt. Sed h in culiglio ad
cuius dilectionē prium ponit. Diligē. d. d. t. ex
tota. c. t. r ex omnibz viris. p. ppinqui. t. sic re
p. r inimicos ñ ex tota mente. ñ sic re ipm. h si
placat. sufficit eis qd diligam. ñ odio habeam.

Ordo diligēdi hic ostenditur.

Ecce exprimitur apte minuatur. qd in affectu
caritatis distinctio sit hūda. ut differem af
fectu ñ pari. hoies diligam. et ani oia dim. Secdo
nos ipos. tcio. parentes. ñ filios. r fris. p. do
mesticos. demū inimicos diligam. sz maxime
illi. q. de ordine dilectionis supra dict. ē. refe
renda ad opm exhibitionem que differenter exi
mis exhibenda sunt. Primo parentib. ñ filiis.
p. domesticis. demū inimicis. Dim ñ tam af
fectu q̄m obsequii exhibitionē. ani omia diligē
dum. Qd aliq̄ eorum tradunt ñ primos q̄m

Quos. r non nulli
tradunt affectu caritatis ñ primos ee
diligendos. q̄mum nos ipos diligim. qd con
firmant auctoritate auctoris qui ait. ille iam
qō mouear. q̄mum caritatis debeam ipen
dere. q̄mum dō. incomparabiliter plus dō. quā
nob. fris. ñ q̄mum nobis. los aut tanto mag

nos hui
diligim. q̄nto mag diligim dm. Exhi r pmissis
testimonis aubi. asserunt os homies parē
diligendos a nob. r tantum q̄ntū nos. dim
plusq̄m nos. corpe ñ mim unū q̄m nos l. pri
mos. Sic ītimatione pmissa. s. ambos ñ q̄m
os diligendos. eodē diligendi. assignari duc
hi ñ que sunt diligenda. Secdm alios ñ partit
Verum q. pmissa ūba ambitu. fectu. os diligē
eodē diligendi secdm affectū magis dī sūt.
quam secdm effectum diligim. mmemis exhi
bere uident. ñ indocte aliq dicunt. ñ ñ inexhi
bitione opis. hi r affectu caritatis ordinem dif
ferentem ee statuūt. vt ani omia diligam dm.
secdo nos. tcio. parentes. Quarto filios l fres. r
hinc pcz. domesticos. demū inimicos. Sed ñ ab

Determinatio a uidetur mi que uidet adūsus.

oīe. pari os ee diligendos. r pari dilectione oī
bus utam optandam. sta accipi pot. ut pariat
ñ ad effectum referat. h ad bonum qd eis optat.
qui caritate oīb optare debem. ut paria bona
ueant. Sic apte dic. volo os homies ee sic me
obtanda ē enim minoribz pfecto maior. ut ip
si fiant pfecti. r sic parem mereant beatitudinē
l pari dilectione. r. eād dilectione os diligendi
sunt. sc. qd ant ut ñ diligam fres q̄mum nos.
ta uidelicet pot. r. ad ñ bonū diligam fres. ad
q̄mū nos. ut ñ bonū eis optem meliorare
quam nob. r si ñ tanto affectu. l ibi q̄mum
simultudinē ē. ñ q̄mtans. Questio de parenta

Solet q̄ queri si parentes nri hui mali. r alii
mali sunt. l filii l fres. an mag bonis. ut
ut mag diligendi sint alii bonis hac rone
nob ñ copulati. videt qd mag sint diligendi
bonis q̄ nob carne ñ sint iuncti. q̄m alii carne
iuncti. q. nob sunt iuncti corde glutino cari
tatis. Sanctior ē. h. copula cordis qua corpm vñ
beda de ut ub dñs. mat mea r fres mei. hi sunt
q̄ ubum di faciunt. aut. Non inuriose neglegit
matrē. nec mat negat. que i de cruce agnoscit.
hi religiosiores monstrantur copte memorem q̄m
corpm. verumtamen latebrosa qō ē hec. nec a nob
plene absoluenda exemplis ad alia. Mouem
ur sup ubis ut. inimicos ñ ex tota mente. ñ sic
re ipm uidet diligē hi simpliciter sufficit eis qd
diligam. ñ odio habeam. qd ñ ita accipiendū
ē. qi sufficiat l diligē inimicū. ñ sic re ipm. q.

Beda.

ōm̄l. ⁊ amicos ⁊ inimicos hñ te ip̄m diligere
debes. ꝺ̄s ad ostendendum grād diligendi ds̄m
⁊ proximū ⁊ inimicū qui mi⁹ proximꝰ ē. ꝓa. dñs ponit
eam ad diligēs ds̄m ex tota mente ⁊ ex proximū sic
te. ñ ait ex tota mente ut ostendat proximū di
ligendū mult⁹ q̄. ds̄m. Dic ⁊ diligit inimicos
nec addit. ex tota mente ⁊ sic te ip̄ ꝺ̄s simplr
sufficit enī qđ diligim⁹ ⁊ ñ odio habem⁹ ⁊ sufficit dicere
ut diligam⁹ ⁊ ñ odio habēm⁹ ñ quin eos diligere
debeam⁹ sic nos. q. proximū sum⁹ ꝺ̄s sufficeret si
eos mult⁹ diligim⁹ quam alios proximos. qđ dic
nomīl gen⁹ inuit. Q Queri ⁊ solet cur dns̄ p̄
cepit diligē inimicos. cum alibi p̄cipiat odio
hre parentes ⁊ filios. Ad qđ dicendum ē. duo
ee diligenda i homine naturam. ⁊ inimīcū. meum
ꝺ̄ ⁊ peccī odiendū. et parentes ꝑ accidens
sunt. odiendi sunt ⁊ inimici diligendi i quā
hoiem. Diligam⁹ ꝑ inimicos luctādos regno de
odiam⁹ impugnant⁹ impedunt nos a regno dī. ⁊ i omnibꝰ cōit⁹ naturam diligam⁹ q̄ ds̄ fecit
Sciendū ꝙ ē duplex ee De gradibꝰ caritatis.
Sgrād caritatis. Est enim caritas incipiens
proficiens. perfecta. perfectissima. vñ aūs. ꝙfecta ca
ritas ꝺ̄ē. ut quis paratꝰ sit pferri ꝛ mori. si ne
quid mox ut nascat iam pfecta ē. imo ut
pfectat nascat. cum enim nata nutrit. ē. nutrit nu
trita roborat. ē. nutrit roborata pficit. ē. ad pfec
tionē uenit. dic. cupio dissolui. ⁊ esse apud
ꝙ xm. ⁊ perfecta caritas insinuat. quam p
fectionē ꝛ nutrit cōmendat dic. Maiorē hac
dilectionē nemo hz. q̄m ut a. s. po. q. p. ami
sit. Ad intp dictum ē de ope dilectionis. q
maior dilectionis effectus ñ ē quam ponere ani
mā ꝙ alios. sic ut moneat qđ aīa ꝙ amicos. q
eni ponit aīam ꝙ amicos ponit ⁊ ꝙ inimicos. ad
hoc ut ei fiant amici. Si mihi ē diligēdi amicos
Hic solet queri. quid q̄m inimicos ⁊ ecōtrario.
ponit sic plurisp nim diligere amicos. an
diligere inimicos. si ꝺ̄ compatio implicata ē. si
eni offerat dilectio amicoꝝ. ñ dilectionē ami
coꝝ. ⁊ ꝺ̄ inimicoꝝ ꝑficiat ē absolutio. si in aliq
uno homine. q. diligim⁹ simul amē. ⁊ inimīcū. qđ
hoc ponit sic q̄ obscura ē responsio. q. de mo
tu ñ simul agunt. de q̄ ñ ē nob facile iudicū. an
ui ⁊ idē mot⁹ sit erga amīcū. ⁊ inimīcū. si erga a
micū meū intensior. an duo⁹ im⁹ erga inimicū. q. di
ligim⁹ alios erga amicū. q. ꝺ̄ seruemus.
sic ⁊ congrue putat melior. q. ē seruemus. ut
si im⁹ idemq; est. ñ ponit ubi ē ardentior
ñ imꝑbe ꝙtimat. duo⁹ ñ sentire ut ꝺ̄ mai
ē diligē inimicū. q̄m amīcū. qui p̄fectus ē. dic.
diligē inimicos. ⁊ ubi facē est. neq; si a tanta mul
titudine impli. q̄rta ꝙauditur i oōne dñica
ē ꝺ̄. Dimitte nobis debita nos. s. ⁊ n. di. de. nos.
sicut eni sponsionē dic. a multis impl̄ q̄n ꝺ̄
diligunt inimicos. ut eni sic. Magnum ē erga
eum qui t. mihi malu fecit. ee benuolū ⁊ be
nefactū. sed multo grādi ⁊ magnificentissime
bonitatis est. ut mihi quoq; inimicū diligat. ⁊
ei qui t. malū uult. ⁊ si pot facit. ut semp bo
num uelit. faciatq; qđ ꝑtin. audienti ductum
ihm. Diligite inimicos. u. be. hy. q. o. u. et orate
p plequib⁹ uos. u. Est qui pfectus filios filiosq; dī ē
stud. q. quid se debet omīl fidel ꝙtendere
⁊ humanū animū ad hunc affectum. orando do
mīnū seruiq; agendo. luctando q; pduce. mi q.
h ꝛa magnū bonū tante multitudinis. ñ est
q̄mis credim⁹ ꝙaturi ē ds̄. ⁊ oōne. Dimitte
nobis. s. ⁊ nos. d. de. nris. Peculdubio uer
ba sponsionis hñ implem⁹ si hō q̄dum ma
fecerit ut ⁊ diligat inimicū. ñ qui rogat ab ho
mine q. peccauit i eum. ut ei dimittat. di
mittat ꝙ corde. q. ꝛ ds̄ rogatus. mult dimitta
ē eat ⁊ dic. fac ⁊ nos. dimitte nobis. Et cui q̄
rogat hominē. i quē peccauit. si pccō suo
moueat ut roget. ñ ē adhuc deputand inimīcus
ut eum diligere sit difficile. sic erat qui inimīcus
erat ꝙcebat. Quisq; ꝺ̄ rogatus ⁊ petitus
ñ dimittit. ñ ꝙtinet a ds̄ sua peccā dimitti
nisi ꝙ ipse dimittat. Et ꝙ ei docuit hanc oōnē.
hanc in ea postmam sententiā cōmendauit dicens.
Si dimiseritis hominib⁹ peccā eoꝝ. dimittet. n. p.
uob. si aūt ñ dimiseritis hominib⁹ pa. u. di. uo. pec. u. ꝺ̄ ē
hinc hñ indic. qđ ⁊ ꝙgrauius. s. maiorē uir
tutē ē diligere inimīcū. ⁊ benefacē ei q̄m illi
qui mihi malū uob fec. Et amīcū. Qđ siquis ob
iecerit simplr nolūt discipuli. utrumlt diligē
amīcū q̄m inimīcū. ñ ille pot ⁊ uolo. decernunt
ista sedm ꝓuisā intelligentiā dic. ibi cōpa
ratione facta ⁊ dilectione qua ds̄ diligit

Hic solet do tertiam q̄rere vtrū q. q. ꝛ q̄ queritur ꝙ ste pcat plus ꝙ meriti diligē amicos vel inimicos Et
q̄ctur dilectio amicabilis cum dilectione amicabilis et cet in inimicabilis per spacia ē soluas q̄l ꝙ diligere amicos et inimicos
ē maius ꝙ meriti ꝙ diligē cum inimicos sed si malignus q. sic qui diligit amicū et inimicū difficilius cum sit dns motꝰ vnius erga inimicū qui ē difficilior alter erga amicū ꝙ m⁹ seruandus non mīge putatur meliorꝰ
ꝙ ē seruentior aut ē ang et id motꝰ erga amicū et in imicū si erga amicū intensior mde pcedit ꝙ ardē
tio non ꝙsestimat an aut sit medius motꝰ aut ang tm nos ē facile iudicare

ꝙ sunt ⁊ expresse tenenda tm motꝰ mixti dilig
ꝙ expressa cautela ē eosdem pubuenire

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

aunē · nullam · q̄ aunē · nūnē dilig̃t · ille · ū q̄ se
quit̄ mag̃ nos mouet q̄ · s · dicit · ū ē nūnē
multiplicitē · dilige · inimicos · q̄nta · gr̄a · dr̄ · ei
or̄. Dimitte · no · r · ē · p̄ dar · intelligi · q̄ alicui
a dō dimittunt̄ peccā · ñ diligenti · inimicū · si nō
fr̄i · roganti · q̄ · i · se · peccauit · dimittit · q̄ · ē · peccā
ñ dimittendum · alicui · adulto · n̄ · carnalē · hāt ·
sequit̄ · ut · carnalē · hāt · q̄ · ñ · dilig̃t · inimicū · Q̄ · m
g̃ · noīe · gr̄ē · oīs · homo · intelligit · in · illo · mā
dato · Diliges · pximū · t · s · te · ip̄m · Si · enim · oīs · homo
pximus · ē · ñ · inimicus · p̄ceptū · g̃ · inimicos · dilige ·
· q · illud · p̄ceptū · g̃nale · ē · omnibz · p̄ceptū · ōs · ho
mines · i · dilige · inimicos · Quidam · q̄d · me · dr̄ · sum
pluer · renē · uolentes · illud · p̄ceptum · determinā
· centes · illue · pfectū · dari · unicuiq̄ · diligere
oēm · hominem · inimicū · Q̄ · monēbz · ū · in · consid
um · in · p̄ceptū · ū · eos · diligē · q̄ · mēbz · malū · fece
rūt · eis · inimicos · ñ · odire · q̄z · melius · ē · ut · intelli
gāt · omnibz · illo · mandato · p̄cipi · omnes · dil
gere · i · inimicos · eum · sensum · ametitum · supi · pos
te · auctoritatē · alie · unire · Illud · ū · aūbi · nouū
simus · posuim · de · pfecta · caritate · dictū · intelli
gim · q̄ · nō · ē · pfectoz · q̄ · nō · soli · amicos · h · i · inimi
cos · pfecte · diligunt · eisq̄ · benefacunt · Q̄ · ue
pfectio · dilectionis · nō · tame · multitudinis · q̄
· q · quadā · in · oēbz · diuīa · · hi · · uia · gr̄ē · est ·
· gr̄ē · uenit · carnalē · p̄fecte · diligē · inimicū · sa
nē · diē · impli · ūba · illi · sponsionis · ab · homine
q̄ · nō · ita · pfecte · ut · diligat · inimicū · de · dilectione
pfecta · acquirendum · ē · Si · carnalē · semel · hab
illud · q̄ · ñ · ē · p̄sumdū · q̄d · quidam · ita · inuitati ·
asserunt · carnalē · semel · habitā · ab · aliquo · ñ
posse · excidē · nullūq̄ · damnandū · hanc · ali
q̄ · hr̄ē · q̄ · hanc · traditionē · subdolis · mentib
testimoniis · apl̄ic · at · carnalē · nunq̄ · excidere
dub · · inquid · carnalē · q̄ · deseri · pōt · nunquā
uia · fuit · Sē · carnalē · ē · fons · p̄ · · sing̃laris · bonor
cui · nō · cōcat · alien · Alienū · sunt · ōs · qui · audiū
sunt · ñ · nouimus · De · hz · fonte · sēpā · aq̄
uiue · ut · · p̄ · · nemo · alien · cōcet · · si · aūt · ali
eni · sunt · q̄ · audiū · sē · illam · notē · ñ · g̃ · hunc
fontem · cōcant · damnandi · Sē · aūg · supi · ep̄lam
iohis · Radicata · ē · caritas · sensus · esto · mchm · a
li · prēde · pōt · Sē · 66 · immobilis · ualida · ē · ut · mors
· dilectio · uirtutū · eni · mortis · dilectio · cōparatus ·

qui · unus · mūdum · q̄m · semel · cepit · adhesione
mundi · fundit · occid · Sē · aūg · supi · ep̄lam · iohis ·
· nullibi · carnalē · ē · q̄ · in · q̄cumq̄ · fuit · ra
or · illi · erit · qui · ardente · sole · arescere · ñ · pō
mutat̄ · calore · sol · ū · arescit · Sē · beda · supi · iohm ·
Q̄uerendū · ē · quo · ñ · q̄le · sit · ū · agnoscendi
signum · sit · q̄d · supi · eum · descendit · · manse
rit · spūs · Quid · magni · ē · filio · dei · q̄d · in · spō · ma
nere · spūs · a · firmatur · nomināq̄ · q̄d · semp · in
nō · manserit · spūs · In · scis · ū · quam · dū · mortā
le · corp̄ · gestamus · parum · semp · maneat · par
um · recedat · q̄uenit · eni · ap̄ · eos · uo · bo
nis · insistant · actib̄ · Recedit · ū · ad · ips · ne · semp · in
firmos · sancti · mortuos · sustentandi · demones
excludi · · ingrediandi · hāt · facultatē · Manet
q̄ · semp · ut · possint · hr̄e · · mutabil · ut · immobil
ipi · uniant · uenit · ad · ips · ut · · alii · p · miracl · q̄
signa · quales · sint · uisus · effulgeant · Sē · 66 · In
sanctoz · cordib̄ · sēm · quasdam · uirtutes · semp
manere · spūs · sēm · quasdam · recessisse · ne · uir
tutes · recedit · In · his · inimis · sū · quib̄ · ad · uitā
ñ · p̄uenitur · in · electoz · suoz · cordib̄ · p̄manet ·
In · his · ū · p · quas · sanctas · uirtus · ostendit · ut · in · gr
hibitione · miracl · aliqui · ad · ē · aliqui · se · sub
traht · Item · ambr · ficta · carnalis · ē · que · ad · ūtē
tate · deseritur · h · inuere · unde · enī · q̄d · carnalis · semel
habita · ñ · amittitur · Io · quidam · imperitia · p
sumunt · audacia · dicentes · carnalē · adampnan
dos · ñ · hr̄i · nec · aq̄ · quam · habitam · posse · ānul
q̄s · ro · uincat · · auctoritas · Quidam · enī · ad · ips
sunt · boni · q̄ · pea · fuunt · mali · · econtrario · uñ · quo
rundā · nomina · & · die · sēpta · milia · unt · qui · ñ
pea · abierunt · retro · hi · sēpta · die · ñ · sēm · pfectā
hi · sēm · pfectē · ustinam · cū · deserebant
q̄ · digni · erant · ē · illo · bono · q̄d · habituri · sē
pfecti · sēm · pfectam · uñ · ambr · Quib̄dam
gr̄a · data · ē · m · usum · ut · saluti · nde · · illi · dicta
pulis · quib̄ · dicit · dr · Intr · nomia · unita · sēpta · sūt
· m · cc · · p · abierunt · ret · hi · hi · dr · · ips · ustinam
cū · deserebant · q̄ · bonū · eram · frequent
ē · inter · sunt · mali · qui · fuit · sunt · boni · · ali
quoties · p · sunt · boni · qui · fuit · s · · p · mānsuri
mali · sēm · q̄d · dr · sibi · nullis · unq̄ · · deleri ·

Quod · ū · apl̄ic · at · carnalē · Determinato · auctou
nunq̄m · credit · nullateni · cani · p̄dictarū ·

Illud quoq; dō · uoi · genuer · ugo · gōd · sēm · q · quid · psiluit · mandatū · dicentib · adampnandis · non · habē · nec · ip
posse · amitti · quos · ro · uincit · et · auctoritas · quid · quid · sē · qui · sē · ad · temp · boni · erp̄ · ca · fiunt · mali · et · cog · et · ambo · dic
q̄ · quib · sē · gr̄a · data · ē · m · osd · ut · saluī · Inde · et · discipulis · illud · quib · dns · dicit · cate · nolo · uia · sēpta · ē · celo · et · p · ab
erunt · retro · sam · sequēt · qui · sē · mali · q̄ · futuri · sē · boni · et · cog · sed · q · dns · sibi · m · lo · uite · et · delet · 2a · go · q · tā · diligamus
mp̄fitē · caritas · euacuabitur · nīq̄d · ē · optē · q · tollet · mp̄fita · et · addet · perfectis · et · remanebit · ipsa · aucta · et · uiri
cuiq · et · modo · diligendi · ut · diligat · deū · ipsum · sēm · optato · caritate · et · proximū · sicut · se · ipm · sēm · mp̄fitā · modo · eliminat
fides · ubi · et · spēs · penitus · euacuabit · sed · ubi · sēm · scitū · et · modo · quid · qui · mihi · ē · nō · sim · sui · cenacul · tollet · ipsa · uita
sed · remanebit · sed · aliud · tenebit · modo · et · ysimus · 5a · go · q · p · ysid · caritate · habit · uno · modo · proximū · no · uic · et · q · ad · hoc
diligendi · impleat · q · habit · imperfecto · in · uia · q · et · 1 · pfid · beatitudo · ita · sē · adeo · iustitie · dei · addita · sit · mensi
ces · placat · ñ · q · deo · placet · ac · p · hoc · corp · tm · saluet · diligim · et · absolut · q · deo · saluti · uolet · eos · q · sibi · plac · sanct · sē
diligut · ita · et · ipsum · electos · tm · sanct · sē · dilexit · corp · q · saluti · optauit · caritate · sue · uie · amet · go · e · diligēdi
et · sum · hoc · uita · etna · e · diligenda ·

q · sē · sanct · uidetur · a · quibus · dei · sē · quidē · et · uis · 2 · sanct · ne · peccē
tanq̄ · ordinem · ipse · sanct · sm · scitū · p · uid · et · no · hoc · ne
q · ñ · possint · esse · sanct · sē · uidetur ·

p illā facet. Dignū em̄ n. carnal ostendens dic̄
tam ñ credē q̄ hec ꝛm fuīt erit. ḡ fides ꝛ spes
euacuabunt̄. ꝛ scīa. sē qđ dr carnal nunq̄
fuisse ña que deseri pot̄ ñ ad cēmam carna
lis referr̄ ḡ ad efficiendam q̄ ñ effic̄ carnal q̄
deseritˢ hoīem ñe bonum. ñ pdūc̄ ad uer̄ bonū.
hunc ꝛ fontē aliem. i. damnandi ñ cōicauit. s. ī
fine. q̄ ñ pseuerauit. Por̄ m̄ ḡ ꝛ. que de carnate
victa fuit. de pfecta intelligi. q̄m soli pfecti hñ.
que semel habita ñ amittunt. ḡ oīa ñ carna
lis aliq̄ ꝛ celestia. aliq̄ ñ deficiunt. sī em̄ ūna
lis oīa. ꝛ pfecta. ꝛ pfectio. q̄s gđ ille dilēt.
qui pabolam illam intelligit. sic ē regnum
dei quēadmodum si raceret hō semē in ꝛa. ꝛ dor
miat ꝛ exurgat semē. ꝛ germinet ꝛ crescat. nē sc̄
ḡ pfecta carnal sic radicata ē ut animi ne
q̄at. l. intelligentē ñ. ꝛ pfecta animi pot̄. ꝛ sepe
animū. ḡ dum hēcur. ñ sunt hūanem ēm
nalē peccare. qđ aūg ostendit mḡens. Quia
radix omniū malor̄ ē cupiditas. ꝛ radix oīū
bonor̄ carnal. simul ambe cē ñ pñt. ī u
na radice cuncta fuīt alia plantari ñ pot̄
sī ea conatur aliquis ramos incidē. si radicē
ñ intendit euellē. Quare fidē. spes. ꝛ scīa dñr
Addendum ē. ꝛ quoñ euacuari. ñ carnal
fidē. spes. scīa dicam̄ cū ꝛ ea ex parte sic
euacuari. q̄ ex parte sunt. ñ carnas. cum ue
nīa ex parte fit. ex parte cui. ī. imperfecte diligim̄. sic
ex parte semē. ut ei mus sup legim̄. cū ḡ omne
qđ ex parte ē euacuet̄. ē carnal ex primo. q̄ di
numquā excidet̄ carnal quđ ī ex parte ē. ut se
pe sā docem. q̄ ex parte diligim̄ nunc. nō. ue
nīa euacuabit̄. in quantū ex parte ē. q̄ tollet̄
imperfectio. ꝛ addet̄ pfectio. Remanebunt ergo
anēta. ꝛ actus ei. ꝛ mod̄ diligendi. ut diligas
ōm ex pō se. ꝛ toto corde. ꝛ primū sic te ipm.
ḡ imperfectionis mod̄ eliminabit̄. fides ū. ꝛ spes
permūt euacuabunt̄. scīa ū. sed in actū. ꝛ mod̄
simī. q̄ nē ē. ñ sed in fine cēmā tollet̄. ipā enim
imus scīe remanebunt. ḡ manum retinebit usum
ꝛ modum. Sic ergo ordinē carnalis plēnū hūa
Videam sup ē inuestigare. si xpc sedīn qđ
homo ordinē diligendi plēnum seruauit. qđ si ē oēm hoīem sic se ipm dilexit. omnib⁹
ḡ una optauit. omnē q̄ salutis fī uolum. ḡ ñ
omīs salutis fuit. ꝛa ñē scīm qđ optauit. ḡ non
ē ignorandū in eo fuisse carnalem ignorā mo
dum pīe. ñ ue. cumq̄ ordinē diligendi implē
se qui seruat̄ in patā ñ mia. Quin em̄ ī pria ḡ
ꝛam beatitudinem suam ad ministeriū dī addictus ḡ.
ut meli⁹ ei placeat. ñ qđ do placet. ac pīs illoꝝ
ñm salutē diligunt. ꝛ uolunt. q̄s dns saluari
mult. eos q̄ solos sic se diligunt. De carnate dei.
Perinissū adiciendū ē de dilectione dī. q̄ ipē
diliḡ nosq̄ ñ ē alia q̄m illa qua diligimus
eum. Dilectio aut̄ dī duma ulya ē. ex eoq̄ dilec
tione pī. ꝛ fili. ꝛ ipe. ḡ. se diligunt. ꝛ nos aut̄ sup
posuerimus. Cuiq̄ ei dilectio sit īmutabil. ꝛ ecīa
alium ñ mag. alium mus dilig. vñ aug. suc
phensibil ē dilectio. atq̄ ūmutabil qua ds u
no q̄ ñm amat. qđ fecit sic. ꝛ odit qđ fecit.
Uno g. ꝛ duno ñ. ꝛ q̄ odit dilig nos. ꝛ hoc
quđ in omīb⁹ ītelligi pot̄. Quis g. digne pīt
eloqui. q̄m ñ diligat membꝝ ūnigenti sui. ꝛ q̄m
to amplius ūnigenti ipm. de quo ī dictū ē. ne
chil odisti eoꝝ q̄ fecisti. ex his pcipit̄ qđ ds omīa
creauit suas diligat. q̄ septum ī. meli⁹ odisti
eoꝝ q̄ fecisti. ex nīm. videt ds cuncta q̄ fecerat. ꝛ
ecce ualde bona. Si oīa que fecit bona sunt.
quo bonum diligo. omīa g. diligo que fecit. ꝛ ñ
ea mag diligo rōnales creaturas. de ill⁹ eas am
plius que s membra unigenti sui. ꝛ uultro mag
ipm unigenitum. ex qua ītelligēa dr. mag uel
Cum aut̄ dilectio dī ūmutabil. mus diligere hec uel illa
si q̄. q̄ sit rō dicti ē dr. mag uel mus diligē hī
q̄m illū. ꝛ ē dr. omnia diligē dicam⁹. dilectionē
dei sic pacem ex supare. omnē sensū humanū.
ut ad mensē quodlibet intelligendā. ut aliq̄
rei aspiret. Por̄ ñ intelligi sane ea rōne dici
oīa diligi ado que fecit. q̄ omīa placent ei. oīa
appbant in q̄m opa ei sunt. nec ē p. ꝛ am
plius placuerunt ei ē fca sī. ꝛ antequam fie
rent. imo ab ēno omīa placuerē ei. ñ mus q̄
p̄q̄m ē cepimus. qđ ñ rōnales creaturas. i. homi
nes. ꝛ angelos. alios mag. alios mus diligē dr.
ñ mutabilitatē creatis ei sīgi. si qđ alios ad
maiora bona. alios ad minora dilexit. alios ad
meliores usus. alios ad mus bonos. Omīa em̄ boa
ñra ex ei dilectione nob⁹ puenīt. Electos q̄ alios

Premissa ds noster q̄ gratissima q̄ q̄ dilexit nos deq̄ dilexit nos Talia ꝛ illa qua nos diligimus deū et
ads dilexit pr et filiū et spūs scūs se diligit et nos. Ita q̄ deq̄ amez creaturā diligere q̄ sapre nō. nichil ea
odisse q̄ fecerit et genesis primo indit deq̄ uidit q̄ fecerat et ecce erant ualde bona. Si ergo ea q̄ fecerat dilexit
et meretur magis creatas rōles et deales ea amplius q̄ sē membra unigeniti sui et multo magis ipm unigenitū
Ita q̄ q̄ omia dm̄ ads diligi que fecit. q̄ amīd placent ei et sīd q̄ppbat mḡtrid opa sua sē dicit sua placuerūt
placuerūt ei nō minus q̄ pq̄quid ē ceperūt. Sz aut dicā aliqs magis diligē et aliquas minus nō mutabiliter tā
quas sīgi fecit. sed q̄ aliquos ad maiora bona aliqs ad minora aliqs ad melliores usq̄ aliqs ad minus bonos. Omia
amādo cū ea mīa op quas dilexerat fecerūt. ea q̄ q̄ dicā dm̄ pē cōsideri. qs sm̄ cēnā et sm̄ efficaciā
sm̄ cēnā nō recipit magis et minus. sed sm̄ efficaciā tm̄ recipit magis diligi dicam̄. quibus abēno minus loquend
et ineuntes oppugnāt et mag diligi quibus nō tm̄ et mdē q̄ quos aliquis quicquid dm̄ magis diligi ados quos
minus sempitna dilexit et mdo eq̄ uno et ide uno tpe dicat magis dilectos q̄ alios quos ad dilectos efficaci
nō quod ad dilectos concedit. q̄ q̄ q̄ dilectos stabilitatē. et q̄ deq̄ abēno eos dilexit nō aut de reprobis. q̄
q̄ adios eos quos sm̄ illud Jacob dilexit esau huc adios quos ad dilectos ad aut debet credi q̄ dilexit reprobos in
quod eos futuros erant

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

mag̃ alios mm̃ dilg̃ abeõno · 7 dilg̃ ī mmo
q̃ alis maiora · alis mmora ꝙ dilectione sua
ꝑ mm̃ bona · alisq̃ maiora 7 alis mmora boã
ofero mp̃e · vñ mag̃ t' mm̃ dr hos t' illos dilu
gere. Quo duobꝫ modis mſpicienda ē dilectio di-

Considãm enim duobꝫ ūnis dilectio dis cẽ
cẽmam · 7 sedm efficaciam · ī recp̃ mag̃
t' mm̃ sedm cẽmã · ꝫ sedm efficaciam mñ · ut
mag̃ dilecti dicam̃ · quibꝫ ꝙ dilectione abeõno
manis bonũ ꝑ mo · 7 mp̃e ibunt · mm̃ dilec
ti quibꝫ ī mñ · ihũ 7 ē · qd̃ aliqu q̃ ī mundo mſ
ficiam̃ dicãm̃ tunc merito dilgi · ado · sed qd̃
ds nona dilectione quemq̃ posit dilig̃ · imo
sempna dilectione dilex̃ · an mundi ostium
one q̃ sanctos dilg̃ · ꝫ cũ dr̃ merito dilgi abeo
cam cõe dilectionis di sortiuntur effectum · s ·
Aug̃ m · in · v · de gram̃ 7 glam · vñ aug̃ · Absit ut ds ꝑ ꝑ aliq̃
ciuitate dilgat q̃ nona dilectione · q̃ m ꝑo an̄ ñ erat ·
ap̃ quem nec p̃na fuerunt 7 fut̃a iam facta
sunt · sicq̃ os sos suos ante mundi ostium
one dilex̃ · sic p̃destinant · ꝫ ei ī mm̃ ī ūnem
unt illum · ante merito abeo dilgi dr̃ ut eo ꝛ
dicat̃ quo p̃ huano affectu capi · qd̃ dr · sic 7 c̄
mm̃ mal dicit · 7 placido bonis illu mutam̃ ī
ꝑe · vt lux mfirmis oculis asꝑa · fir mis leuis
est ꝑor · s · mutõne · ī sua · sta p̃ius hõne · ne q̃
ē amic̃ dr̃ ꝑe mutaur non ds. Si quis mag̃

Si ñ q̃ de aliq̃ uno ut̃ mag̃ t' mm̃ dilgat̃
dilgat̃ ado uno ꝑ q̃ dm alio · ado uno ꝑ q̃ ·
distinguenda ē distinctionis intelligẽa · alio ·
si cum referat̃ ad dilectionis effectum · accessibi
le ē · si ū ad dilectionis cẽmam · mfectibile ē · Si

De reꝑbꝰ uo qui ꝑ ds abeõno dilex̃ reꝑbꝰ
ñ sunt ad unam ꝫ ad mortẽ · si q̃ ut̃ debe
at accidi qd̃ ds abeõno dilex̃ eos · Dicunt · de e
lectis sol̃ simplr̃ hoc ē accidendum · qd̃ ds abe
õno eos dilex̃ · qs ad iustitiã 7 coronã ꝑ ꝑant · de
ñ electis ū simplr̃ ē accidendū · qd̃ odio hũm · 7
reꝑbam · sic ē legt̃ · Jacob dilexi · esau aut̃ odio
hũi · ꝫ ñ ē simplr̃ dicend̃ qd̃ dilex̃ · ne p̃destina
re intelligam̃ · ꝫ cum adiectione dilexit eos in
q̃nitum op̃ ei fut̃a erant · 7 · qd̃ ꝙ quales factur̃
eos erat · De quatuor virtutibus principalibus ·

Aug̃ m · in · v · de ciuitate ·

Post predicta d̃s ꝙ ꝑpo
fortitudo tẽpancia
ꝑferendo molestias &

q̃ sunt iustitia · fortitudo · prudentia · tempan
tia · de quibꝫ aũ ait · Justitia ē in subuenien
do miseris · prudentia · in precauendis insidiis ·
fortitudo · in perferendis molestiis · tempantia
in cohibendis delectationibꝫ p̃pis · De his dr in lib̃
lapiẽ · sobrietatẽ · 7 prudentiam docet iustitiã · 7
ũitatẽ · sobrietatem uocat ꝑpantiam · ũitatẽ
uocat fortitudinẽ · hec ũtutes cardinales di
cuntur ut ait ipe · Quibꝫ in hac mortalitate
bꝰ uiuit̃ · 7 p̃ adeptam uitam puenit̃ q̃ in ꝑpo
plenissime fuerunt · 7 sunt · de qua plenitudi
ne nos accipim̃ · In q̃ huerunt us̃ eos de q̃s in
p̃ria hist̃ · 7 quosdam ītue · Verumtamen hec ut
utes ē in ꝑe in anno ē manent · q̃ē sine illꝰ
p̃ cert̃ an̄i erat · de sinam ē ē adeptã 7
uigent̃ · ñ nulla q̃ ē · Quibꝰdam usum tẽe de
simul · de ꝥul quid̃ prudentia · s · fortitudine
ꝑpantia · ē ꝫ dr̃ ñ mch̃ dia · uidr̃ · Sancta enim mens
tal ē · 7 mag̃ nunc placet̃ in nob̃ · q̃m ē cessabit
cum hec ututes complacione nate diuine · q̃
cãnt os · cordisq̃ instituit natis · qua mch̃ me
li · 7 amabili ē cũ regenti ē subditum uisi
ue ē · ño ũnerat̃ ē oio iustitia · sic nulla bea
titudine ē delineo ꝫ tal · ac tanta erit ut ꝑfec
ta · 7 manet ē ñ ꝑfecta · sensibꝰ 7 alie tres utu
tes · prudentia sine ullo iam ꝑicio erroꝝ · for
titudo sine molestia tollãdoꝝ · malorꝝ · tẽpan
tia sine repugnatione libidinũ · erit nulla felici
tate · ut prudentie ibi sit nullu bonũ do ꝑpo
nere · 7 equare · fortitudini ei firmissime cohe
re · tempantie nullo defectu negocio delectati
onũ · ad ũ nunc agit iustitia · iubendo misere
ri · ad prudentia precauendis insidiis · ad for
titudo nec ferendis molestiis · tempãtia mcoh̃
cendis delectationibꝫ p̃pis · ñ erit ibi omnino
ũ mch̃ malu erit · Ista g̃ ītimi · opa · hinc mor
tali uite necessaria · sic fides ad q̃m referenda sunt
ꝑcepta · Hebreor̃ · Fide agre hic dr̃ am̃ · q̃d ꝑ
uicte ītuel in futo erunt · ꝫ alios usus ē ha
bebunt quam nũ · ait beda · sentit sup̃ genesim
ta dicens · Columpne aũ q̃s appensũ ē uelum
poterant · et si sunt · uty · genus ītutibꝫ ꝑclare
· 7 · fortitudine · prudentia · tempãtia · iustitia ·
q̃ alie in ecc̃ seruant̃ ab angelis 7 animalibꝫ sanc
tis quam hic a fidelibꝫ · 7 sequit̃ assignat beda us

De ꝥutibꝰ earũ · Aug̃ m · in · v · de ciuitate ·

Ad hec ītimꝰ mr̃ sentit ·

Aug̃ m · in · v · de ciuitate ·

De utilitate ꝥutũ in futo ·

Beda sup̃ genes ·

D. 33

Post predicta de ꝥutibꝰ ꝥutes sine quibꝰ ꝙ nemo ꝑfecte uiuit · q̃ sunt ꝑncipales · sc̃ fortitudo · tẽpantia · prudentia · iustitia · de quibꝰ ꝙ ꝑncipalibꝰ sine cardinalibꝰ dr̃ · 7 sp̃m ꝑsequendo · malestias · ꝑturbationes · delectationibꝰ ꝑuersis · addo · q̃ q̃ ꝥutes dr̃ cardinales quibꝰ ni
hil est ꝑ ꝑfectius in hac uita bn̄ otiũ · et ꝑ q̃ mortẽ ad eternã uitã ꝑuenitur · quo ni ꝑpo plenissime fuerunt · et sint · ceteris ꝑfecte
nos accipimq̃ magis subuenire · ꝑsis quos tñt̃ ꝑtia · addo · et q̃ ꝑ iustitia · 7 martiales · et alie tres
tẽpancie · ꝑ ds ꝑsistit · sed tanta · et talis · et ꝑfecta · et maior · ee non posset · q̃ ꝑ ipsi · e deo ꝛgnance · subiad
cet · stũta · q̃ alie · ꝛcte · ꝛdicte · ñ ee ꝑfecte · nisi · q̃tũ ad ꝑ predictas · ꝑ ꝑ ma · q̃ · sed · de · prudentia · sine · nullo · ꝑfecto
ctãli · fortitudo · sine · violẽ · tollerandis · malis · tempantia · sine · ꝛpugnancia · libidinũ · ubi · est · prudentia · multo
ꝑfectius · deo · ꝑsupponẽ · uel · equare · fortitudinis · ei · firmissima · cohere · tempantie · nullo · defectu · negocio · delectati

ꝑ no · ꝙ
Intercessio · mr̃ uirginis · ꝑ patrũ · uenerandi · ſ ·
ꝫ · a · bon · ofus · qua · q̃ · ꝑ · tut · habe · bebunt ·

illarum timuit. secdm plenem lectum. ut rum unctam. aut im impmisit. assignationibz.

Dvnc de vij. donis de vi. donis spūs scī. spe scī. agendum ē. ut pul chrādum est. An hec dona virtutes sint. sedo an mutuo de sua sint. vel omnia vel hoc aliqua. dem an mr̄ sint. cuncta vel dona. hec dona virtutes ee nec mutuo debita. ambas ostendit ea. vij. sore timi vel diceni. in anglis habundantissime ee sic. carnal di illa ter lin celestis. ñ meam aliquā fluuij ter. abluā. ut ex une fonte. procedat spūs. aut nos bn̄ faciam̄ bandu. in illi celesti bus spūbz redundam̄ nūc effluere. pleno vij. virtutū spūalū. feruent meatu. si enim fluuij riparum edmi supius grundat. quo magis spe oēm sup eminentē cātam. cum mē nūs archana tangim̄ mirora pstinguit celestē illam anglor̄ natam effusiore quadam sēficō nem ubertate letificat. Deū sēficatione ex ponens subdit. hil aut significationibz significatu. plenmodo. vij. spūalū virtutū. de quibz dr̄ ysaye al dicī. spūs sapie. i intellect. consilij. i fortitudinis scie. i pietatis. i timoris di. vnū ē. g flumen ht multa spūalū donoz meaz. Quamuis g multa dicantur spūs. ut spūs sapie. i intellectus. i cō. vnū tū ē di spūs siue libratus arbitrū oīa. p auctoritate nolumus dubitem̄ singlis hec exp̄sse tradit ē. vij. dona. i virtutes. eis sanctificō nes. p̄ fideliū mūdi. i mutuo ñ debitum. eis sint. i in anglis. Qd̄ in xp̄o fuerunt illa. vij. dona. Si xp̄o. i hec eadem fuisse ysaye al ostendit dicēs. egredietur virga de radice iesse. i. de ra. e. al. i requiescet sup eū spūs dñi. spūs sa. vnxit. spūs. cō silij. i fortitudinis. spūs sa. rpi. i replebit. e. spūs. u. dñi. Si aut̄ inde obmare Qd̄ inde obmare p̄mitto.

Beda. qd̄ beda de timore dñi dicē. sup parabolas. s. qd̄ omnis timor in futuro cessabit. aut eni sic sē illum locū. timor dñi principiū sapie. Duo sūt timores dñi. seruil' qui principiū ē sapie. i casti al' qui p̄fectionē sapientie cōsummat. Seruil' principium sapie ē. qi qui p̄ terrata sape incip̄. primo timore cor ipsum' dnūo ne punitā. sed hunc p̄fecta carnal' foras mittit. succedit huic timor dñi scs. p manentē in scīm seculū. Quē in exclusit carnal. ht auget. q timet filius ne p̄ imodico ecclesiam amittat. p̄ns offendat. virgā in futuro cessabit. carnal ū nunquam excedet. Aug. sup illum loc̄ ps. Adorabo ad templū s. virtutē timore defectū dat sic. timor dñi ē magnū p̄sidium. p̄ficientibz ad salutē. ut p̄ficientibz foras mittit. sicut enī timent ut amē. s. ad id qd̄ p̄cepit mihi ē p̄ducti finem. ex hi autē recedentibz significat qd̄ timor in cor in futuro. Si aut̄ timor in fuit in futuro. g nec. vij. dona erunt nec in sanctis in anglis. sicut i animabz scīs. ad qd̄ viam auctoritatum p̄missarū. q̄dā repugnam̄. dicunt vel. qd̄. vij. illa dona. in anglis in sunt. i animabz scīs. sed. virtutibz. in nob erunt in futuro. ht in habebunt oīa hos usus sine h officia q nunc hñt. vbi gīa. timor filialis hñt in facit timere ne offendam̄ quē diligim̄. ne separemur ab eo. facit i nos reuereri eum. pem. in futuro. ut faciet nos vereri qui in timebimus separari. et offendere. sicut g mei separationis et offensionis nō ē in anglis. et animabz scīs. ht in nob erit in futuro. ht reuerentia q ē myrra ē subiectione dilectionis. q i mystico sunt. sic apte dicē in epla ad hebreos. loquens de xp̄o. qui gradus ē p sua reuerentia. quidam in secūm effectum. timore in mr̄ in anglis in ē intendunt. plena timentium dis

Et q de timore letandi. nob occurrit notio. locus sciendum ē. vij. ee timorem scīs. mundanum siue humanū. seruilē inutilem. castum ut filialem sine amicalē. humanū timor ē ut ait castū in timentem pari pietatis carnis. et de bona mundi xp̄o. qd̄ deinquum. ht timor malus ē. q in primo gradu ē mundo delectum. quē dñs prohibet in euāgelio dicēs. nolite timere eos qui occidunt corp. ne timor aut seruilis ē. ut ait aug. cum primore ē ge hēne. timet se hō apetito. q plenam iudicis. penal metum. et timore facit quicquid boni fit. ut. in timore amittendi etiā bonū. qd̄ amittat. ht timore patiendi malū qd̄ formidat. sic timet ne p̄dat amplexū pulchrum sponsi. ht timet ne mittat in gehennā. Bonus ē iste timor. inutilis. licet insufficiens. p quē sit paulatim siue nudo influet. et succedit in eat timor. Quē map qd̄ ouis erat amari. sic incip̄ excludi seruilis timor a carnate. et succedit deinde timor castus. siue amicabilis. Quē timentem ne sponsus tardet. ne discedat ne of

Dvnc d̄o xxxviii. q timet sponsū acc̄ p̄ma. q. septem dona sti spūs sc̄ virtutes q quib multi dicunt spūs ut spūs sapie et intellectus. ut vnus tm dr̄ spūs. e sue liberalis arbitrū omia. q voluntat auctor diuides singulis. q. septem dona spūs sti mystice fuerunt et timet in angelis et beatis sed no hñt ea sic. q officia sua q timet hñt vbi quid timor filialis facit modo timē ne offendam q diligim. et ne separem ab eo facit eadē cuius nos reuereri in futuro iterum facit nos timere qui no timebimus separari nec offendere. q hic timem quidē tamē sine affectu timore mystico et in angelis tantū ea gaudia et singula nostra bona. q. q. q myster. timoris amittebz amicis mutuam sue humana et ea qui timem pauca pericula etiam nec perdere. ht mundi et huius agit. xo. Nolite timē eos qui occidunt corpa nec ht et deinde timor seruilis et ea quae ego timē iocose facit. q. q bonū facit no timē amittendū etiā bonū. q no amat. ht timore patiendi malū. q formidat. qui ea bonis et utilibz licet in sufficiens. paulatim effectus iustitie sine cautis foras mittit. et illo timore quidē deo grata. no in mortal et si bonū fiat no in bn̄ nec eni mortis in facit. si ea bonū ē. q facit. septimus timor mutat' qui succedit simili et ea qui incipit amari. q. dum erat et incipit a caritate excludi similis timor. ie timor no exclusa ē similis nec exclusa casti. sed ge aliqd de utroq facit eis simile. ut timore pene et ut amore iustitie. et est mixtura caritate non mixta. et quid nec ut caritas tamen detestatur ille timor quod ad illud q facit timē pena. quid ad tormentū iustitie. est iste timor casti siue filialis siue amicabil' qui succedit mixti timori casto timenti ne sponsus tardet ne discedat ne offendam. nec eo caream. ille timor de amore venit. ille timor many in seculū seculi. qa

Aug. sup ps. Aug. sup ps. Aug. Cassiodor sup ps.

fendam⁹ ne eo carear⁹ timor iste de amore uero
ille quid⁹ seruil⁹ ē. unde ḥ ñ ꝑmanens mecum.
ut iste timor dum⁹ comes ē ꝑ oēs grad⁹. Sol

Queritur amplius de qd⁹ dr. ḥ distinguit̄ tacio ꝓdictor.
timore sol⁹ ē sup⁹ beda dr̄t duos ē. si beda
hyeron̄ timorē pr̄ē mūd⁹ nomīe seruil⁹ duo⁹
qd⁹ hic distinxit⁹ complex⁹ fuit. s. seruilē. ti
mentalem. Timentalē ꝙ castum dic̄. Aut⁹ qꝫ seruilē
et castum timorē aptē distīnx⁹. dum ep̄le ad ro
manos illū loq̄t ꝓponit. sic em̄ accepistis sp̄m
seruitutis n̄m timore ḥ accepistis sp̄m adop
cionis filior⁹ dr̄. ita ducens. duo timores hic
insinuant⁹ unū q̄ ē imperfecta caritate. s. timor
castus alt̄ qui n̄ ē mercenarie. s. seruil⁹ unde q̄ qui
do credat⁹ ñ ni⁹ in dñm. et si bonum hab⁹ non ti
bi. sicuti⁹ unus⁹ bñfacit. et si bonū ē qd facit

Quia in gr⁹ o mel⁹ sup explī tot⁹ hic.

Dehinc eisdem timoribus de quib⁹ seruili ple
nius disputat dicens. ut ang⁹ tangens mit
tit aliquis credē diem iudicii. dū de securita
si cep̄ credere cep̄ timere. ḥ qui adhuc time
ri dum hr̄ fiduciā in die iudicii. ñ dum ē in illo
perfectā caritatē. si perfecta in illo ē⁹ caritas. ñ ti
meret. perfecta enim caritas facit perfectum usu
cam. et non hēret qui timeret. imo hr̄et qui de
fidaret. ut finiscat⁹ quicquid timetur regnū
dei. g timor ñ ē mercenarie. sic inqua caritate.
sic mchaera. ina g ē imperfecta. perfecta inq̄d cari
tas foras mittit timorem. g incipiat timor q⁹
mutū sapiē timor dñi. timor qui locū ꝓparat
caritati. ē aut⁹ ap⁹ caritas habitare. pellit⁹ ti
mor. q⁹ a ꝓparat⁹ loc⁹. Quantū in illa crescit
illa decrescit. et quantum illa fit timor timor pel
lit⁹ foras. maior caritas. minor timor. minor ca
ritas. maior timor. Si aut⁹ nulla ē timor. ñ ē q
timeret caritas. Sic ē videndū plectam inclusa lumi
qui aliquid furt⁹ secta p⁹ timorē mi⁹ crescit non
succedit lumi. Sic timor ꝓmo occupat ñiē.
ñ aut⁹ ibi remanet timor. quo mutuo ut in
troducet caritatem. Quo videt⁹ p̄dictus adūsari.

Est aut⁹ alia sententia q̄ dic̄ hunc ē contra
si ñ hr̄ pñ intellectorē. Dr enim ī ps⁹. Tim
or dñi castus ꝑmanet in scīm. scli. ēternum qui
dam timorē nob⁹ ostendit. ḥ castū. qd⁹ si ostendit
ille nob⁹ ēternum timorē. numquid contrā illū si
ra epta. q dic̄ timorē ñ ē mercenarie. ḥ ꝓfecta cari

Simile de seruil timore inducit⁹

Quia in gr⁹ de mutali timore.

tas foras mittit timorem. ḥ enim dictum ē prioh.
illud dictum ē y dd. ḥ nolite putare aliq⁹ ē spm.
si unus flat⁹ mflat duas vybias ñ pot⁹ unus spc
imple duo corda. et agitare duas unguas. Si
spūs unus. et unus flatus imple⁹ duas vybias sonāt
implere duas ungues spūs dei. dissonare p̄sumit
imo ē ibi quedam sonantia ē q̄dam concordia.
ḥ audientem desiderat studiosum ñ otiosum. ecce
motus duas unguas spē dr̄. et audientem⁹ ge una
timore si ē mercenarie audientem⁹ ge alius timor
om̄ casto ꝑmanet mistim. scli. Quod ē ḥ dicto
nat⁹ ñ. ge aute aurem intende melodiam. ñ time
causa hic addid⁹ castus illic ñ addidit. q ē. nisi
ge aliquis qui dr̄ castus ē aut⁹ aliquis timor qui ñ
dr̄ castus. Discamus istos duos timores timendi
gamus sonantiam utrāq⁹. q̄n discimus
accendat caritas nr̄a. sunt homines q̄ appetā
timēt dñm. ne mittant⁹ in gehēnā. ne forte ar
dent ē diabolo in igne eterno. spe ē timor q
mundū caritatem. ḥ sic venit in gratia. si enim
appē penas times dñm. ñ dum amas. quē sicut
vis. non bona desidas. ḥ mala cauēs. Sis ge eo
q mala cauēs. corrigis te. incipis bona desid
are. cum bona desidare ceperis inte timor
castus. Quid ē timor castus timere ne āmittas ipa
bona. timē dñm ne recedat ate. cum a times
om̄ ne te deserat. ꝑfecta et amplecteris eū p
so firmu desidas. Quo ñ desinat duo timores p si

Non potes melius explanare inmundiciē duas quid sit. inter illos duos mulier⁹ ostendit
timores. q̄m si ponas duas mulieres maritatas
q⁹ unā stimas nolentem facē adulteriū. ḥ ti
met ne dampnet⁹ amarulentā timet maritum q⁹
adhuc amat nequā. hunc ñ ē grata. ḥ onerosa
marito ꝑfecta. si forte unus nequit⁹ timet
maritū ne uenant tales sunt q timēt⁹ dñm ti
mendi. sic aliam amare inter debet illi castos
amplex⁹ nulla se adulterina inmundicia macu
re nelle. ista optat ꝑfectam uiri. Illa timet
nulla timet. Jam g mirogenit⁹ qui timent illa
dicet. timeo uir⁹ ne veniat. illa dicet. timeo
uir⁹ ne discedat. illa dicet. timeo uir⁹ ne dāp
net. illa dicet. timeo. ne deserat. Pone ḥ ista.
et inveni timorē quē foras mittit caritas. ali
um timorē castū ꝑmanentē in scīm scli. illū

q timor mundus et simulq⁹ dicat⁹ mistrura sacre dmersimode sapie sed ñ dmersa ea et alia rōne simulq⁹ dicat⁹ et
mutū sapie q⁹ pat⁹ loqd sapie et addicat⁹ ad eā non time⁹ manet eā ea sed foras expt⁹ Quia⁹ ideo dicat⁹ mundus
sapie q⁹ ē mchaera sapia q⁹ cū quo hic manet hic castitate et sapia⁹ incipit inde ceda ē q vtiq⁹ timor dicat⁹
mundus vterq⁹ ceda intendo dicat⁹ simulq⁹ q⁹ mundus aliq⁹ hō de simulat et aliquid de casto habet q⁹ q⁹ timor
castus simul et ē mixtus et beatus simul et alia dona sci⁹ simul sed nos hōnes omes istud vsq⁹ qne mo hō faciem⁹
tur nos tenēri dēd non time⁹ separari ab eo nec eo carē et ꝑm istud vsq⁹ simul mixtus et ē imbeatus ꝑ q⁹ mixtus
tus simul timor mundus q⁹ malus ē et in primo gradu cū modo deseritur nec simulus nec mundus q⁹ simul
castitate nō hō qui quo ergo simul timor quo vsque pena timuit p̄dicti malis sine huius qui omnibus hominib⁹ m est
quo hominē mortis et formidat⁹ pena et nos sequit⁹ natali⁹ pius in futuro sed ē effectu pcti

timorem pfecta caritas foras mittit. qui ille timor timendi hr. torquet. scia. pecton. in dum facta e mistrio. est ibi qd timilat timem. qd pungit qd simulet. simulat ille timor. si minuat caritas. q lanat qd mulcat timor. timor castus

Nunc

facit securitate in ano. dubium dual vbi al solo tumet. illa de timore di dicit. q timet ana ne dap net. illa de timore quo timet anima ne desera tur. ille e timor que caritas excludit. ille e timor q pmanet in seculu. scli. erit in bis ub pdicit apte ostendit aug. quis sit timor casti. et qui seruil. et qualit differant inquibus in uncalem timore significant. q nec ge totu e seruil. nec ge totu castu. si tm q. medi. aliquid de seruili. et aliqd de casto timore hr. fieri enim seruire partim timore pene. partim amore iustie. p que timet pmittit. et timendo offendere. iste timor e mchoata caritate. in pfecta. et quim crescat caritas timoi decrescit iste timor. et quim ad merii pene. et quim ad id qd facit timere penam. et quim ad remissionem scie. sam quo diligim. tanto minus timem. iste timor notat in illis ubi aug. ait non negat timore esse in caritate mchoata. si pfecta. qd non plet dicit de seruili. qui ut ipe supra dixit seruil timor in remanet ueniente caritate. nec timat caritas in pfecta. ille timor creat. in illo timore aliquis credit in deum. et si credat do. nec bn facit. et si bonum e qd facit. non ge timore illo caritate et mchoata. quia omnis qui carita tem hr. licet in pfectam. nondum credit. bn bona facit. qr seruilis in e timore ille. quem in caritate mchoata. fore negatur. et que crescente caritate decrescere dicit. si ille e timor uncial. que in negatur esse in caritate. nisi pfecta sit. Ad timor seruil

Secundum mi e. qd uno timore. timendi dicit. s. seruil. uncial. uis capere. ut uncialis. sa pientis loca dicit uincit sapie. et ita pene si diffe rent. rene. fore completi. si diligent. amoraunt loca septe in quibus de timore dni fit mentio. ge alia tamen rone. et ca dupla. dicit seruil. in eum sapie. et ge alia uncial. seruil. enim io dicit uncial sapi entiae. qui ppat locum sapie. et dicit sed sapiam. si in in remanet e ea. timo foras cetit. uncial. uo cat in eum sapie. quia e mchoata sapientia. quem cuq hre incipit sapiam. et caritatem ha

be incipit. si in e qd uno timore dicit uncial. qd in nenit potis p diuisa scripture loca. uno timore mundum dicit seruil. qui ipe uncial. qui e in caritate mchoata. aliquid hr de seruili. s. angore pene. sic. et aliquid hr de casto. s. qd timet offen dere ac plepari. De his qd auc dicit castu timore illud qi diligent e notandu. qd in su. e cum pioribus auc dicit. castum timore e cum. p qd confirmat pmissa sententia. s. qd ipe timoris e rit in futuro. sic. et alia dona spe sci. si in habebit oem illum usum qui cu hr facit cum te nos re uereri dm. si nunc separi. l. carere. futu ge. nec timore ille. si uera usum illu. qui hebit usu turo. et in scli. sion enim timuit xpe separi ul offendere dm. si cum p omnibus reuerit e. An timor cum aut fuit in xpo timor pene qd fuit in pene. qui an iste timor fuit. xpo. fuit seruil mundan. et seruil. et uncial. Ad hec e iuncial. et alt. qd dicit. nullu eor fuisse in x. qui mundan mal est. ut supdictum e. in primo gradu e mundo relict seruil. u. et uncial imperfecta caritate in e. sullus ge timor istor fuit in x. quis ge fuit timor ille. qui poriam timuit. post timor ille nat. huc hmanu. qommibus hominibus in e. q horrent mors. ac formidant pena. et dr timor iste natal. in qui accelerat homini ge natura secm qd pus fuit instituta. qui in fuit si ne timor seruil hominu. nec de bonis natu libus. si qui ex corrupta natura ppet omnib ad uenit. cui corrupto iolent unqm esse natu lis. et iste timor effectus pecti. ut pdictum e.

Posit pmissa diligenter. Qo modo differat sapia et scia. sciendum e. in quo differat sapia et scia. sapientia. scia. de his auc ita ait. philosophi di putantes de sapia. diffinierut eam dicentes. sapia e rer humanaru. diuinaru qui scia. Ego qui utraq rerum genera in. i. diuina. et hu mana. et sapiam. et sciam dici pse. in nego. ver ratam distinctione. apti. qua dicit. alia datur sermo sapie. alia sermo scie. illa diffinitio dam ouenda e. ut rerum diuinaru. genero. sapia. pe mi cipet hnia. in genero. pe scientie nomen obti net. sicut uero quicqd sciri ab homine potest in rebus humanis. in primis sit uacue uanitatis curiositatis e. huic scie ibuo si illd mi

Post distinctionem xxxxvo. q. met. Nec q. accessit licet sapia sit rerum diuinaru et humanaru. diuinaru q. scia tm ut supius distinguit. dicat alius sanctus scia alius sapie sapia ipe dicat rerum diuinaru. cognitio. et humanaru cognitio dicat ipe scia. sic sapia e pietas. si di cultus qui grece dr theosebia. q e cognitio. et dilectio di. sed id tabstinet a uitat. et ? medis ipse naturie prudent. quasi sit sapia adeptis. et ad uera ad actus. primet scia. q. si sic e. nec differant sanctus sapie. et sanctus scie. ut sapia diuinis. et scia humanis rebus. sit actus uitat. et uana in propria agnoscunt. si rerum diuina. et humana. de eis scia. de ipsa sapia. et scia. et ad dicat. uidens. q. id plenius quod ex uitate gratie ad sciam uitate ad sapiat referens. et sic in. x. sunt plena sapia. et scia. et nos scia. et sapias. de eo theologi ex ordine. q. ad dicat. aliis. dat sapia. alii sanctus huic scie no attribuit. qui sine ab hac excipit. multis humanis ingeniis. et plurimis sup uacue uanitatis et nocue curiositatis e. ibus huic scie. sed ad scia. adeo fideles salubriter. q. ad uera beatitudine duat ingenia mittit. roborat. et defendit. qua scia. no possent fideles plurimi. nisi uel possent. et ipa. fide plurimi aliud ei e. sine timore pene. sed fides debeat. propter adipiscendam beatitudinem aliud e. sine quo hac. non prius apiscule. et eam impias defendit. Quarto. quarto. quarto.

quo fidei salubrima q̄ aduiam bñdmē ducē gigmē mūdē defendim roborat̄ qua scīa ñ pol leūt fideles plīm q̄mul polleant tpā fide plīm. Aliud est eī scire rationē ñ. quid hō credē debeat ꝙ ꝓpō adipiscendam uitā beatā. aliud ē scire q̄modo hoc tpīm. r pīs opitulet̄ ro ra impios defendat̄. que ꝓpo uocabulo appel latur scientia. De his quoq; duabꝫ imūbꝫ rōē aūb differentiam mr eas assignāt. sup ꝓlm̄ ait. Distat sapientia a scientia testante iob. qm q̄dam simplā diffinerūt ait. Sapientia ē pi etas. Scientia uero ē abstinere a malo. pietatem ū hi loco ponunt di cultum. q̄ gre dr theosebia. que ē mōgmone r dilectione ei. qđ semp est. r mō mutabilr manet. qđ ē dꝫ. Abstinere uo malo ē in medio ꝓue nationē. prudentē ūsla ri. Idem q̄ mr h duo apte distinguerūt ait. di cit ab etnor. exemplacione. actiō qua bñ un mur tpalibꝫ rebꝫ. Illa sapientie. hec scie de purib. q̄mul. r illa q̄ sapīa ē ꝓpr mundanā scīa. ut aplē loquar. sume scio ꝙcpte quam scie ciam ꝓfecto exemplōrē di uinar intelligi. In hꝫ g differentia ē. q. ad exemplōrē sapientia. ad actionē uo scīa ptinet. Ecce apte demonstra tum ē mr q differat spē sapie. a spē scie. ut sapi entia dumūl. scīa humanar attribuat rebꝫ. r ut docet aug. Vtrq; agnoscam in ūsla. re di uinar. rem. humanā. nō de tpo hūno. sapiam r scīam. Cum. n. legit̄ ūbū caro factū ē. mūbo intelligam uerbis dei filī. in carne agnoscā uer bo hūnē filī. Ip̄e dr. Videbim̄ plenā gr̄e r ūtat. gram referam ad scīam. r ueritatem ad sa pientiam. q. m ꝓpo scientia. r sapientia fiunt plenarie. mol scientiam. r sapiam de eo hūnē. qui dꝰ ē. r homo. Inq̄ differat sapīa ab intellec

Differentia inr scīam. r sapīa. nr quē dubet unr sapiam et intellectū inde am. In hoc differunt illa duo. q. sapīa ꝓpe ē de etnis. q̄ uitam etne exemplande intendit. Intel ligentia ū ñ nisi de etnis ē. hꝫ. r de rebꝫ iūsibilibꝫ. r spūalibꝫ tpalibꝫ ꝙcepit. ꝓ eam enī. r natiua simia q̄ fecit omnes natales. r diuina sidat. rq̄ ꝓ tpam fr. spūales. r iūsibiles natr. ut ange li. r omnes animē bone affectiones spūuales. Inhꝫ g differentia ē. q. sapīa cātē mr conspicat.

Ad. iiij.

Aug. in xij. de t.

De in differēr scīa. intelligen tia. sapīa.

Aug. in li. xiij. de t.

De congru

Scire. r quer uter intellectus sint one intellī sibi sumere. ut separatim ñ ꝓsit q̄ ñ separatim possidi ab alīq. hꝫ qm una hr. os hr. De hac dica u. Omnes intellectus sibi hereant. ut q̄ una caruerit oībꝫ careat. q̄ g una hr os hr. Qđ quid ꝓbabile ē. tū. n. caritas mr est oīum intellī. m q̄amq; mr tpa ē. s. caritas amici filii ei. r intellectus recte fore credunt. uti aug. Vbi caritas ē. quid ē qđ ꝓsit de cē. Vbi aut ñ ē. quid ē qđ ꝓsit ꝓdēs. cum g ñ dūl. q̄ hanc intellī hr hr os. Cum plenitudo legis sit caritas. Que quo magis ē in homīe. tāto

Scire fr ylasi.

Intellectus fr roh.

Intellectus ad uos.

Scholet etiam dr ꝓpositū quidam septem gradꝫ ꝓmag. q. amicos habeas sibi adhaerent et qui una caruit omnibꝫ caruit. Item quidam habet amicos habet Deū cui tantas sit amicus. Deus habeat quicquid ē apud me et cuncti eius filij. r uirtutes ꝓ quas aliqui dicunt licet amicos habeas uirtutes quae possidet piter alie magis alie minꝰ ghnt. ab aliquo tamen aliquo dicunt sic ꝓpria in rob cum cunctis dominetur indaud qui ē dicit magis meriti alicui ꝓ aliqui ueniens q. per aliud fiat capleti ꝓpnio tm magis per aliqui meriti dicit q. ꝓ tantas nec alicui promius habet aquinꝰ q. tantas q. tantas quicquid alii dicit uerum amicos habeas et simul et pariter ē inquantas simul et qui mutua alteri par constituit moribꝫ equalis ꝓpagꝰ q. ꝓ differenciad tertium et tertio ꝓ et quarto ꝓ. Quod habeas nel amicos nel magis nel minꝰ habeas pt dicitur simul ꝓ et piter habent quod ad inde habeat nel amicos. Quod m actu uero aliud magis aliud minꝰ aliud tantum non habet q. tantum in actu q. in habitu tm habeat. Secta qꝰ q. pcedit nam dimittit pars q. forte magis facit cum tantas qui grauius peccat minꝰ qui leuius nemo ei peccat ñ cum tantas in faciendo et ideo dicit qui offendit in uno factus ē omnium reus. i. gra tantas facit aqua pendet anima. Vnita q. q. ad moralia mlegere et mysteria tradita reducunt ad decem precepta et decem precepta ad duo precepta caritas reducit. ꝓ. q. tantas impletur et ad tantas tamen ad finem fieri debent q. ꝓ. q. ceremonialia q. nō ꝓficiscantꝰ gratia q. facit caritas in futura simul sed in figura fuit et mundi ipsorum fuit celestem uitam cognoscentes aliud aliud ymbra umbram simpliciter simpliciter mediocriter q. ꝓgrediente ad caritatem accedunt ma qꝰ q. in malo ē iustitiae qui timore pene non peccat amicus uo qui amore non peccat. Legis ergo et amor diuinus scripturas plenitudine dilectio dei et proximi

qꝰ simul omnes amicos habeat in tempore omnibꝫ
patens habitu per unum quoq;

magis ē uirtus pōnit. Quamuo ū mul· tanto
mul⁹ mē uirt· ꝛ quanto unus mē uirt· tanto ma
gis ē unus. Si ergo unus uel paru⁹ sint mg
Utrum uo paru⁹ qui o⁹ ꝓsideat ū aliq; sc·
uirtus. an alie mag· alie mul⁹ in alq; fil ber ne
aut qō ē. Quibdam em uidr qd alie mag· alie
mul⁹ hāt ab alq; sū in ob patiā emunu· i dd
hūilitas· i moyse mansuetudo· q; secundum ma
gis aliquē mereri paliqm uirtē· qm p aliam
sū eam plenū hē quā alia· ū nō mag· paliqm
mereri dicunt quā p caritatē· nec aliquā ple
nū aq quam hī qm caritatē· dicat g mag· ha
bat mul⁹ in alq ē dicunt· ꝙ nullam plenū cari
tate q cetal ggitur habat q dr ē multas facere q
memorat aplē dūs. et plonis multas facerī· ꝛc·
Alii uero dicunt o⁹ uirtus ꝛ simul· ꝛ pares ee i
qamq; g. ut q; i una alā par gnāri· ōibz eid eq
lis sit· ū aug⁹. Vir uirtus q; sit i alo hnō· q̄ munt alio
ꝛ alio ū intelligant· nullo ū nō sepant ab
uirtē· ut quicq; horum equales ubi grā i formidie
eq les sint ꝛ prudentia· ꝛ iustitia· ꝛ temperantia· si
aut dr· sit equalis ee illos in formidine· ꝙ illū ꝓ
fare prudentia· sequ ut ꝙ formido unus pru
dentis sit ac ꝓfitere formidine eccles· q· ee illi for
mido prudentie· aut ra de actis uirtutibz ine
rues si o⁹ eid ꝛsideratione patiunt· et sic dare tur
omnes uirtutes· ñ nō ee onerat· ꝙ i pares in anima
homis· cum g dr aliquis aliqua ꝓmittere uir
te· ut habeam fide iob patiam· secdm usus
gētiles accipiendum ē· ut· in compatione alio
rū hominū· q· ē humilitatis habitum magne
ꝓferre· et op fidei· et alicui cetā· unum ꝓpue se
sequēs uī· ita ꝓ alis posse et nō alios homines
singlariē gerere dr· Sedm hē modum· s· secdm
rōnem actuū cetāq; alibi aut dō· in aliquo
aliam mag· ee uirtē· aliam mul⁹· ꝛ unam ee
uirtē· ñ aliam. Ut enim sic Clārissima disputa
tione nra· satis apparuit· ñ placuisse auctori
bus· nisi uno ipi uitam omnia paria ee pecā·
et sibi de uirtutibz uer sit· q· ꝛ si uerum ē· enim q
unam oēs hnt uirtes· ꝛ enim q una· ñ hī nulla
hnt· nec sic pecā sūt paria· quia ū int nulla ē· m
chil rectum ē· nec tam nō ñ ē ꝓuo ꝓmus distor
quet distortū· Si aut qd puto ee uerū sacis q uirtus
ogruum· ita sunt animē uirtutes ū corpis
ū corpis membra· ñ qd uideant locis· h qd sem
aut affectibz· ꝛ alis illuminat ampli· alis mul·
alis oio caret lumie· ꝓfecto ut quisq illustratioe
pie caritatis affectus· in alio actu mag· in alio mi
nus· in aliq· mich· Sic dicit pot hūe aliam· ꝛ aliam
ñ hnt· ꝛ aliam mag· ꝛ aliam mul· Sam ꝛ maior
ē in illo caritas qm in illo· recte ꝓmit dare· ꝛ
aliq in isto· nulla in illo qm unum primet ad cari
tem· q· pietas ē· et in uno homine quid maiorē
hāt pulchritudinem qm pacem· ꝛ maiorē hodie q·
heri· si ꝓficit· ꝛ adhuc ñ hāt memoriā· ꝛ hāt nō
ꝓuidam miam· ꝛ ut gsalis breuit complectar·
quam de unus habeo notionē· unus ē caritas q
id qd diligendum ē· diligit· h· ꝛ in alis maior
ī alis minor· in alis nulla ē· plenissima ū q̄ā
nonq ꝓfecit augi· qm diu h hō uiuit in meme·
hīe insinuari uidr· qd aliquis ea rone ꝓfit di
et hnt· unam uitē mag· quam aliam· q· pca
ritatem mag· affici· in actu unus uitus· quam
alius· q̄ppē differentiam actuū· ꝓpter uirtutes
mag· et mul· hnt dici ꝓ· ꝛ aliqm ñ hnt· ē ni simi·
os· ꝛ pares hāt· quantum ad uitus habitum
et etiam cuiq· In actu ū aliam mag· alia mi
nus hī· aliam· ꝛ ñ hī· ut ut ū uirtus augio·
ñ hī· in memoriam in actu quam ni hī· in habitu·
tur· g ñ dicam· paria pecā· esse q· mag· fit
ē caritē qui grauius pectat· mul· qui leuius·
Semo em peccat nisi aduersus illam faciendo
q· ē plenitudo legis· ꝙ recte dr· Qui offendit in
uno· factus ē omnium reus· ꝛ ē caritē facit· in q· pē
dent omnia. Reperit de caritate ut addat q̄ ū re
Cum duo sint ꝑcepta caritatis· in q̄ ī ea pendet.
quibz ut ꝓpositum ē· tota lex pendet ꝛ
ap̄he· aduertendum ē· q̄m ī si sit cum ī lege· ubi
multa sunt cerimonialia mandata· q· si ad ca
ritatis sēctionē pertinent· uident ñ debe cessa
re· Quia ū ñ in iustificōne grā· q̄m fit caritas in
stanta fē· ꝙ mitiga sunt· ꝛ mor⁹ impōta· ꝙ cla
rescente ueritate cessauerunt uelut umbra· ueri
tati· ꝛ ipa cerimonialia· secdm spiritalem intellin
quē sunt· ꝛ oia moralia ad caritē referunt·
ꝑtinet· ut oia ad x· mandata in tabul septa· ū
oium summa ꝓfitgit· et quibz certa emanant· hē
i sermone dni octo uitutes ꝑ mutuum· ad quas ce
tā referunt· et hē ad x· mandata decalogi certa

Aug⁹ in vi li ve ī.

Aug⁹ ad rom.

referunt̄ ra ꝛ pa. x. addno mandata carnal.
Omia ḡ ad duo mandata carnal pnēt. q̄ pa
rnam implent̄ ꝛ ad carnalem ramq̄m finem em
referri deberent. vñ aug̃. Totam magnitudinē
ꝛ amplitudinē dnōr eloquior possidet ca
rnal quā dñs ꝑmunic̄p dilignt̄. q̄ rachr ē oīm
bonor ut ūnus ac. subsil duob⁹ mandat̄ tm
ūla lex pendet ꝛ pphe. Si ḡ ñ uacat oīm paginar
scām plarum ꝛ omia uoluera sermonū euolue
re. tenē carnalem ū pendent omia q̄ pfecto
ē ꝛ finis omnū. Tūc ꝛ. ꝛ pcepta ꝛ sibla rete
nunt ē referunt̄ ad dilgend dm. q̄ ꝑmū ꝑpō
nim. Qđ ū rumore pene ul aliqua intencione
carnali fit ut ñ referantur ad carnalē ñdum
fr sic fī oportet. q̄mul fī audac. Immē. ꝛ. i
nocte ē. qui pene rumore ñ peccat. Annē ū q̄ eul
amore ñ peccat. Omnū ḡ h̄ suma ē. ut intelli
gatur legis. ꝛ omnī dnāq̄ scīp̄ plenitu
do ex dilectio dī ꝛ pxm. De. x. pcepis quoꝝ in se
cunda tabla. xxxvii

Sed iam distributio decalogi. nemē in duob⁹
Squi in duob⁹ mandat̄ com
pletur ꝛ sidanda ē hr̄ enim decalog. x. p̄. cons.
cepta. q̄ sunt decaccordū plalūm. q̄ sic fr distri
buta. ut ta q̄ sunt in ꝑma tabla puneant ad
dm. s. ad ognicionē ꝛ dilectionē trinitat̄. vii. q̄
sunt in secunda tabla. ad dilectionē pxm. Pri
mum i ꝑma tabla ē. ñ habēb deos alienos. nō
facies sculptile. neq̄ omnem similitudinē. rē. h
oꝝ diē ee duo mandata. h. aūb unū. h. ip̄m. ir.
qđ duat. ñ habeb deos alienos. pfecte explicat
cum phibet oēm figūra. s. ydolum ꝛ simili
nem alicuius rei. q̄ duo oꝝ. ma dē distare. ut ydo
lum sit. qđ nulli hr̄ simile sm. similitudo ño
qđ hr̄ spem alicuius rei. vt ubi grā. Siquis in au
ro ꝛ ligno. ꝛ aia ꝛ facat spem serpentis. ut
anis. ut alī rei. ꝛ statuat ad adorandum. non
ydolum. h. similitudinē feat. Qui ū facit spem
quam ūnūdi occis. h. animi sibi fingit. ut si
qui humanis membris cap̄ emis. ꝛ arietis for
met. ꝛ m uno habitu hominis duas facies. ñ
similitudinē. h. ydolum facit. q̄ facit qđ ñ hr̄
aliquid simile sm. ꝛ. dicē apl̄s. qui ydolum nichil
ē in mundo. Non enī aliq̄ ḡ rebus a stultis assu
mit spes. h. qđ mens otiosa ꝛ curiosa repit. Si
militudo ño ē. ē aliquid ḡ bis que sūt ut in celo
ꝛ in tra. ꝛ maquis formar. Duob⁹ uero ma ꝑpo
nit illd. ydolum meū ē in mundo. i. nr̄ cārum
mundi. ñ ē forma ydoli. manam enī formam
vg. h. stultoꝝ hominū formā dedi. Quecūq̄ frā s
naturāl. frā fī. p̄bum. h. forma homis in ydolo.
ñ ē frā. p̄bum. Sic pecē. ñ ē frm. p̄bum. h. ē im
ch̄l. ꝛ nichil fiunt homines cum peccant. Si q̄ fī q̄
nichil hoc dicat̄. forma ydoli. ñ ē facta. p̄bum cui
alibi legat̄. omnis forma. oīs compago. omnis cō
cordia partium frā ē. p̄bum. h. aut̄ adutilis na
ture solut̄. Quidam. h. dnt̄ oēm formā. ꝛ quecūq̄
ē ado ee mutabilem. ē. Et formā ydoli mutabilē.
ē. ꝛ mutabilem forma ē ado ee. h. non mutabilem est
ydolum. ꝛ. pōta adadorandum. Sntiā enī ñ ē crea
tura. h. pisio cantus. sic illd. qđ pecē. ē. mutabi
le. ē. nichil ē. ꝛ homines ē peccant. melius. q̄
ab illo q̄ ue ē. sepant̄. vñ nec. Qđ q̄ dō ñ ē qui
solui ue ē. ñ ee dicat̄. ꝛ q̄ pecē. qđ nos ano ee ab
uocat. ml ee ꝛ ñ ee dicunt. Alī ū dnt̄ oēm formā
q̄. s. naturāl ē. ꝛ oē qđ naturāl ē ee ado. h. forma
ydoli ñ ē naturāl. q̄ natē usticat ñ ser. Ide
nim naturāl ee dr. qđ simplic natē usticat q̄
vis ē. mutat. ñ resultat. ꝛ naturam cantam ñ mu
tat. Secūm pcepuī ē. s. ō assumel nomē dī cui m
uanū. qđ ē dicē secūm lr̄. ñ uerab ꝑ multo nomē
oci. Allegoice ū pcepī. ut ū punct̄ cantam ee. xp̄m
dī situm. Quia omnis cantica uanitati subiec
ta ē. h. equalē pri. Tercium ū ē. meminto ut di
em sabbati sanctifices. ubi secūm lr̄. pcepī sabbi
observancia. Allegoice ū ut requiē. ih̄ aucto.
ꝛ mutuo. m dī implacioē expectel. ex spū scō
ꝛ ex caritate. ꝛ dono dī. ñ qđ spe scs sine pce
filio h. operum. Accep̄ unde ecclia h. donū ut
spū scō fiat remissio peccat̄. qm remissionē ca
ꝛ unitat̄ facat. ꝑe ñ ad spm. s. dī. pmue. qui pe
ē spe adoptionis filioꝝ. ip̄ē pris ꝛ filii amor
mutuꝰ. ē. cōmunicat. ho. q̄ usticiō ma. ꝛ requies
in attribuit. sepi. h. sunt ta mandata pme tabu
le. ad dm pertinenta. xpmi. quod qđ ꝛ de uno do
lendo. pinet ad priem in quo ē unitat̄. ē auc
toritas. secūm ad situm in q̄ ē equalitat̄. Tercium
ad spm scm. in q̄ ē. utilisq̄ cōmat. Iī secta ū tabu
la. vñ. erunt mandata. ad dilectionē. pximi. p
mutua. Quorum pmū ad priem carnalē refe
runt. sic. pmi pme tabule ad priem celestē. ad

Alia aug.
Aug̃ sic solū

Aug̃ in li. de d octrina. ꝛ rana.

Aug̃ in ench.

Aug̃ ad anastasiū.

Aug̃ in li. de doctrina. ꝛa.

Aug̃ de. x. cor.

De pmo pcepto.

Aug̃

Qđ ñ ydolum nichil esse in mū do dr.

In ap̄one horum ubor oia p̄bm frā s.

Jeu sup exodū elem.

De secdo pcepto. ydolor.

De tno.

Qđ in spū scō pe dr ei remit suā peccā

Aug̃ de blas phemia spōs.

De mandat sede tabule.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

De ꝓfectꝫ ta bule

De ſcdo

De ſenſu ſpiu alꝫ ⁊ carnali.

De ⁊cio. ꝓ fidoꝫ.

Aiiꝰ fr̄ grodi.

De gr̄o. Aiiꝰ fr̄ grodi.

Aiiꝰ fr̄ ꝓlatiꝰ.

Aiiꝰ fr̄ ꝓlatiꝰ.

Aiiꝰ fr̄ grodi.

Aiiꝰ fr̄ ꝓlatiꝰ.

Aiiꝰ fr̄ ꝓlatiꝰ.

Aiiꝰ fr̄ ꝓlatiꝰ

peccē. Ut ne pueret quisq; meccūl peccūl sū pp̄ tīb
actionē hominū fiant. ita pīe ordi uenam.
Multa enī mala detestanda talem sequūt er
rorem. Possunt enī ad finiendo alicui p̄desse si
paup eū dant. semt comodū. ad uel eū vol
luē non semt in cōmodū. ita adulterando p̄ fi
nē. si aliqua nisi ad hoc ei cōsentiat̄ appareat a
mando mendā. si uxī ut pereundo purganda.
nec ō peccē. Sue negabunt tale adulterium.

Aug̃ de mench.

Aug̃ in li. de mendacio.

Scendum ē. vij. ee. Sīa mendacū. ut aug̃
in li. de mendacio tradit. q diligēt̄ notanda
sunt. ut appareat qd mendacium sit uenialе
qd dampnabile. Primū capitale ē mendaci
um. longe ap fugiendū. qd sit in doctrina re
ligionis. Ad qd nulla causa quisquam debet
adduci. Scām qd tale ē ut nulli p̄sit. si obsit
alicui. Tertiū qd ita p̄desse alicui. ut obsit al
ii. Quarum sola mentiendi. fallendiq; libi
ne. qd mr̄ mendaciū ē. Quintū qd sit pla
cendi cupiditate de suauī loquio. his omibz e
uitandi sequūt̄ vi. gen̄. qd nulli obē. ꝛ p̄desse
alicui. vt siqs periculā alic̄ mīe tollendam sci
ens ū sit nesare se mentiat̄. Septimū qd nul
li obē. ꝛ p̄desse alicui. vt siquis nolens homiē
ad mortem q̄situm p̄dē mentiat̄. Octauū qd
nulli obē. ad hoc p̄desse. ut abimundicia corpo
ris aliquem tueatur. In his aut tanto minus
peccat quisq; ē mentitur. quanto magis ap̄mo re
cedit. Quisquis ū aliqd genis ēe mendaciū. qd pec
catum ñ sit putauit. decipiet se ipm. ut pu
ē honestum ēe decepcionē alior. arbitrat̄. Omē
g̃ genus mendacii summo ope fuge. qz omne
mendacium non ē a deo. Quand sit mendacium.

Aug̃ in li. ēe mendaciū. Aug̃ mench.

Videndū ē. quid sit mendaciū. ꝛ qd sit mr̄
nr. Deus mr̄ oēs mendacii sit peccē. ꝛ qr. Oē
dacium ē ut aut aug̃. falsa sīficatio uocis ē mē
tione fallendi. vel g̃ mendacium sit. necē ē ut
falsum p̄ferat̄. ꝛ ē mentione fallendi. Hēm
malum ē p̄prium mentientis. aliud hre. dantiū
in corde. aliud p̄mtī in lingua. Qd sit mentiri.

Mentiri ū ē loqui cont̄ hoc. qd animo sentit
qui. siue illd uer̄ sit. siue non. Omnis g̃ q
loquit̄ mendaciū. mīt̄ quia loquit̄ contra ij
qd animo sentit. ꝛ uolumate fallendi. hīn oīs
qui mentitur. mendaciū dic. qz qd uer̄ ē. loqr.

aliqī mentiendo hē cognitio falsum docendo.
aliqī uerax ē. vñ aug̃. Nemo sane mentiens iudi

Aug̃ mench.

cando ē qui dicat falsum qd putat uer̄. qz qn
cum in p̄o ē. ñ fallit ip̄. h; fallit. ñ g̃ mendacii
arguendo ē. qui falsa meminī credit. ac p̄ueris
hīp̄ocūp occurrio. ille qui dic̄ mihī uer̄. qd pu
tat falsum. Animū. n. adhibēn ei animet nō
uer̄ dic̄. qz ñ qd sentit dic̄. q̄mui uer̄ inueniat̄
ēe qd dic̄. Sed ille ibi ē amendacio. q̄ oē nescies
loquī uer̄. sentit aut̄ uoluntate meminī. Sz

Q. de indeo q dic̄. xp̄m ee deum.

quer̄ solet. Iudeus dicat. xp̄m ēe dm̄. ē ñ tra sen
tiat animo. mr̄ loq̄t̄ mendacium. ñ ē mendaciū
qd dic̄. qz licet aliter teneat. ait. uer̄ ē. ñ qd dicit.
rio ñ ē mendaciū. mīt̄ ni illd qd uer̄ ē dicens.
Ad ñ omne mendaciū sit peccē. aug̃ mīmat. dū

Ad oē mendaciū sit peccē. Aug̃ mench.

mō dr. oē mendaciū ēe peccē. si multū. mr̄ ēe q
animo. de quibz rebz quisq; mentiat̄. Non enim
sic peccat qui consulendi. ut q̄ nocendi uolun
tate mīt̄. nec ut̄ nocet. q̄ mauult mentiendo in
ueniēdo mouere mentē. q̄mui q̄ mā unte mendacio
depiat. Porro oē mendaciū io dicendū ē ēe pec

Ad oē mendaciū sit peccē.

catum. qz hī debet loqui hō. qd animo gerit. si
ue illd uer̄ sit. siue putet. ꝛ non sit. verba enī
ideo sunt instituta. ut inuicē homines inuicē fallāt.
si p̄ea mentis notitiā suā cogitones ferant ver
bis. g̃ im ad fallaciā. ñ qd sunt instituta peccē.
sset. io ē ullum mendaciū ē ñ putandū ēe peccē. qz
p̄sūm aliqn aliqī p̄dē mentiendo. Possūm enī
ut p̄dictū ē. ꝛ furando. ꝛ adulterando p̄desse. Ad
uocatum. qz ñ tunc mīt̄ p̄sūm dīr. qñ aliquis le
gitur. cum enī alienum dr falsum mendaciū est.
siue quis siue nemo ledat̄. Ecce ex his constat
omne mendaciū ēe peccē. ñ mī de omni mendacio
accipiendū ē illd. p̄dest os. qui lo. mendaciū. nec
illd os qd mentitur occidi animam. nec oē men
dacium illo p̄cepto p̄hibi. nec p̄missa

Ad ñ mīt ēe mendaciū. hic solum sup̄ ponit qz.

decepcione mendacii loci uelucidi. Cum pueri
lld. ꝛ facendē qd in quibdā errantur. ut non
rebz magno malo. in quibdam paruo. in quib
dam nullo falsum. In quibz rebz mich mr̄ ē ad
capescendum dī. rēg. mr̄ credant an ñ. Et mr̄
uera putent̄ an falsa. siue sint. siue ñ. in his
errare. ꝛ aliud putare. patio ñ arbitrandū ē ēe
peccē. Et si ē immunis atq; leuissimus. ꝛ sine

Aug̃ mench.

ulla dubitatiē. qñ credant̄ ad utilitatem

qm̄ q̄ sit placendi cupiditate de suauī eloquio. Hm̄ q̄ nulli obest. et p̄dest alicui. ne tpali. Ad q̄ nulli obest. et p̄dest aliqd ne noceatur dicit q̄ nulli obest. et ad hoc prodest. ut ab i mūdicia corporali aliquis tueat. Ad his tantis mō q̄q̄
peccat. quito magis ap̄mo recedit. Sūtagio q̄ mendaciū ē falsa vocis significatio cū intentione fallendi. ut ergo mēdax
sit necē ē. ut falsū p̄ferat. et cū intentione fallendi. Ista descriptio. mendaciū pari. nō aīe mēdacii. q̄ g̃o q̄ mentiri
ē loqui cū hac q̄ sentit aliud. Sentit siue q̄d vīm sit siue falsū. Ad aīme qui dicit mendaciū mentit. q̄. Io g̃ q̄d
q̄ aliud sentit. sed nō aliud q̄ mentit. mendaciū dicit q̄. q̄ verū ē. aliqn̄ ut mentiendo. Unde dicēs p̄m̄ deū ce
verū et non dicit mendaciū mentit. cū q̄. dicit q̄ta q̄d q̄ sentit aliud. Ad g̃a q̄ aīme mendaciū p̄cepit ē. q̄
hac debet homo loqui q̄ aliud gerit siue q̄d sit verū siue putet. et non sit. sed multū mt̄ ē quo aliud et duobz
rebz quē mentit̄. Ad g̃a q̄ nō ē accipiēd̄ de aīme mendacio q̄d per deū aīes qui loquit̄ mendaciū nec q̄d ois
q̄ mentit̄ notat aīam nec aīe mendaciū ista precepto p̄hibet. Ad octaua q̄ fallm̄ malis duobz rebz magis
malo malis duobz quo malis nullo. Nona q̄ licet errāt non possit inspirationē no ēe q̄ sequi
ut q̄mino erret quisq; ē aliqua nesciat. sed si quis ea mēte se sine q̄ nesciat q̄ verū ēm apparat falsū q̄ sit
erroris q̄d sed magnare quis erret differt. Plini sē ēm ꝛ nostre sit melius q̄ sine et nō millies errare
q̄ fuit sed mora pedum nō m via mat. Decima q̄ iacob mtē debuit obedire mr̄i q̄ne per spīm nauerat
inserui io. ih̄u familiaē consilium sp̄ sti. q̄ mr̄ accepit. amendacio eripuisse.

Aug.

etiam ñ pot̄ puenire. licet error maxima
ama cauend̄ sit. ñ ñ in maioribꝫ. ḥ ⁊ in minoribꝫ
rebꝫ. nec ñ rei ignorantia p̄sit excusare. sicut ē mi
olequens ut omnino erret. quilꝫ aliquid nesci-
ḥ quilꝫ se gritinat scire qđ nescit. puero. n.
appbat falsum. qđ ē erroneū. p̄ius. verumpꝫ
inquacunq; re quilꝫ erret. mr ē plinū. Sunt enī
q̄ nescire sit melī quā scire. Item ñ milliꝰ er-
rare p̄sunt. aliqī. ḥ ī una pedum. ñ una moy. So
let queri de iacob qui se dr̄ ee esau. aut oīo se
cundm. mr̄ mūdi sit. De hꝭ aut̄ am̄ iacob qđ mater
sua auctore ut falleret p̄rem. si diligent̄ attenda-
uat̄ uidi. ñ ē mendacii. ḥ myſtiū. Intendebat
eni mat̄ obedire. q̄ p̄ spm nouat myſtiū.
tiō ḡre familiare. ſilium spē. s. qđ mat̄ acce-
pit. amendacio gratiat̄ iacob. De puerio.

An puerii sit qđ ñ ē mdacium.

Vnc de puerio uideam. puerii ē ñdacium
meaīo formacii. hoc q̄ uī sit puerii
ubi ñ ē ñdacii. qđ quidam uidr̄ ee auctori-
tate ieronimi dicentis. Admittendū ē. qđ utilꝭ
mdacii tres hāt comites. sua iuuare. nocere
um. si ista defuerint. ñ erit utilitꝭ mdacium.
um. ⁊ aut falsum utat̄ utilꝭ. de ē. si q̄ falsum
ueret̄ utilꝭ sit. ibi intencio fallendi. vidr̄ ee p
uerii. qđ de ē utilꝭ. Quidam placet ñ ee puerum. ubi ñ ē mendacii. Et sic dr̄ aliq̄n falsi-
fici mendacio. ita utilꝭ falsum fit puerio. falsi
fieri dr̄ apl̄o. ē se uenim ad eorum p̄missum
ñ sic et imponebat̄ alapam ñdacii inuti. q.
sic aio sentiebat. si utilitꝭ illud confirmasset. ñ
puerii meritū. q. q̄dam ī ipo sunt uer̄ dr̄. ⁊
si utilꝭ ñ addidisset. q̄m ī se foret uer̄ utilitꝭ
tū aliq̄ euenit q̄m dr̄. Io sic qui ñ ē mendax.
ñ aliq̄ sentiat aio quam dicat siue ita sit siue
ñ. ita uidr̄ quidam nemini puerii obstitu-
ñ aliq̄ sentiat aio q̄m loquit̄. siue ita sit siue ñ.

Semēa ūba.

Sed mdi credunt. ille De ipsis in puerii.
peccare. q falsum uoluntate fallendi ut
tur. ⁊ qui falsum putant. qđ uer ē utilꝭ. ⁊ qui
uer putant. qđ falsum ē utilꝭ. ⁊ ē falsum. ⁊ ē falsum. aut pu
tat hō uer ee qđ falsum ē. ⁊ teneret utilꝭ aut
sent. ⁊ putat falsum ee. ⁊ ī p̄ ñ utilꝭ. ⁊ ē falsum. ⁊ ē
mni ē scele utilꝭ. Distant aut̄ ista puta duo
q cōmemorauit. fac illi utilꝭ. q uer ee putat

Deūb apli in sermone.

q̄ utilꝭ. uer putat ee mi falsum ē. ñ grauiter
ille putat. ḥ fallit. ḥ p uerbū hō. qđ falsum ē. nō
p falsa re scienti ut onem imponit. Da alium q̄
sit falsum ee. ⁊ die uer ee. ⁊ utilꝭ. ⁊ q̄m uer
sit. qđ sit falsum ee. vides quam ista decipi-
tur sit bestia. sic alii qui putat falsum ee. ⁊ ut
tilꝭ. ⁊ forte uer ē. verbi gra ut
melligatis. Pluit in illo loco. ut rogat hoīem.
⁊ die pluisse. et ñ. cū pluit ibi. ḥ putat ñ pluisse
puerile ē. sic quēadmodū ūbum p̄cedat ex ano.
ream linguā ñ fac. ñ rea mens. bis euidēter pec-
cat. qđ ip̄lacet peccare. hō ut sup̄ dictum. dum ī
sciens falsum utilꝭ. ⁊ putans falsum. qđ uer
ē utilꝭ. ⁊ gritinat̄ uerū qđ falsum ē utilꝭ. ḥ
ḥ grauiter. ñ uidr̄ ee puerile. ⁊ ḥ puerile noiet̄.
eo qđ falsum utilꝭ. ñ uidr̄ ee re puerii. q̄ sic u
tilꝭ. q. ñ ē mens. et rea. tiō nec lingua. Immo et
mens rea ē. dum utilꝭ. p̄sumit. qđ p̄spicue ue
rum ñ deprehendit. sicut q̄ oē puerile mendacium
ē. ñ oīs qui peccat mentitꝭ. ḥ oīs mentiendo
utilꝭ. peccat. ergo oīs q̄ falsum utilꝭ. siue mē
tiens. siue ñ peccat. Cum ḥ q̄s utilꝭ. qđ ue
rum ē. gritinat̄ ee falsum. q̄r quid sit ibi pu
erile. ipa emī significō uocat uera ē. q. uer ne
mini loquit̄. ñ igit̄ ipa sigō. ⁊ falsum. ⁊ men
dacium. q. ita. qđ uerum ē puerile ñ uidr̄
ee. Ad hoc obiect̄ loquit sic. ⁊ intra mentē sub arct̄
tacione utilitatis. ee puerile. Mentiri q̄ ad hoc
ita utile puerile ē. puerile q̄ ē. ⁊ utilitando loq̄
falsum ē mentiendo. ⁊ fallendi. ⁊ utilitando loq̄
falsum. sine intencione fallendi. ⁊ utilitando loq̄
uer. ē mentiendo. ⁊ fallendi. Hic opponit̄ si oīs
qui falsum utilꝭ. peccat. ⁊ ē. qui aliqua p̄mittit
clare. sub eo animo aliq̄d. qđ ñ ñ facturus. et quo
uoluntarie peccaturus. q. falsum utilitatis. Nam enī
ita fuerit. ut utilitatis. Ad hoc dici pot̄. q. ñ oīs
q̄ utilꝭ. qđ falsum ē. et q̄ utilꝭ. p̄ut ē. sic. ⁊ ille
de q̄ agim̄. ḥ et q̄ oppositum mutatis mutandis
fit gredimur. Iuramento tal̄ fit puerile. An iuramento sit
malum.

Si aut̄ q̄s uer utilitatis sit malum. dicim̄ malum.
aliq̄ malum ee. aliq̄ ñ. Sponte enī ⁊ ñ ne
cessitate utilitatis. ⁊ falsum utilitatis. ⁊ falsum utili
tatis peccatum ee. et necessitate aut utilitatis. ⁊ ad
asserendam innocentiam. ⁊ fidei pacis. ⁊ fortitudi
nis. ⁊ ad p̄suadendum audientibꝫ qđ ē ei simile

Q.

Solutio.

Oppo.

Determinatio.

Dunc de. d̄o ꝓpoſo q̄ mict̄ ꝓpo. q̄ ecclēſtica ꝓma q̄o ꝓ me mirand̄ ḥt tres comites utilitatis iudicium et ingenium
et p̄sta deficiūt no ē mirandū sed ꝓmirandū. ḥa q̄o q̄ ꝓmirat q̄ falsū utilitatis fallendi et qui falsū putat
ꝓ uerū ē utilitatis et qui uīs putat ꝓ falsū ē utilitatis ꝓmg dicit mendacium et mētit. ḥg q̄ non dicit mendacium ē mēti-
tur ḥg mētit nec dicit mendacium sed tm dicit falsum. ḥa q̄o q̄ ꝓmirum ē tm utilitando loq̄ falsum ē mentiendo
uel utilitando loq̄ falsum sine intencione fallendi. ergo q̄ no amb̄ qui utilitatis falsum ē eq̄ no utilitatis ꝓmittit ē ut ſ
utilitatis aliquid se facturus sed eq̄ no ꝓsitū naturaliter uel timē tm ꝓpter aliquē inutilitatis talis sit ꝓ iuramēto tractus ⁊ q. q̄o
qui ſpante et ſine necessitate utilitatis grauē ꝓtm ē eq̄ no necessitate aliquē utilitatis uel ad ſpectū
patis q̄ firmanda uel ad p̄suadendū audientibꝫ q ē eis utile malū no ē. q. ē mām. ḥa q̄o q̄ licitū ē utilitatis ꝓ
creaturā ſanctis unus qui nō creaturis creaturē uenerant̄ Iudeis tanq̄ in firmis cōtra ſpm fuit et ꝓcepit ꝓ
creatore et non ꝓ creatura iurare. ne honorē creatis no debitū ꝓpter eq̄ obtinuerit ꝓpter quē ꝓ creaturas utilitatis
ꝓbibuit. ne aliq̄ dimidiū eis tribuere. uel ne ꝓ eas iuriū tribuere. Sic in iuramento no tenet̄ ſima q̄o q̄ ꝓ deū
iurat magis tenet̄ q̄ qui ꝓ aliq̄ uel ꝓ creaturā q. ꝓ ad hoc facta ſt. ḥa q̄o q̄ dicit uno ꝓ deū et tertio adhibet
deū. unde dicit ꝓ deo et dicit testis mihi deus ſit. et dicit testis et in deū et ad dicit q̄ ꝓ deo. q̄m iurat et no
deo reddit ius ḥ ut tutius et non falsitatis. ḥa q̄o q̄ iurat ꝓ q̄m libet creaturā et creaturā cuius testimoniū ad
hibet et ideo qui falsū iurat ꝓ lapidē ꝓmittit et deum q̄o q̄ in ami iurat et non ꝓmittit aut deū testimoniū adhibet aut
creaturā deo obligat et obligatio et ē tyeng iuramēti grauissimi. ⁊ fit ꝓ execratiōē. Et ad Gomo

Dño de sermone dñi in monte.

malū nē q̄ nec̄ar nī vī anb̄. Juramētū faciens nō ē necessarius. cum pīg sint homīes ere vere q̄ō ē eis utile. Juramto nē bona. nī mala ē nec̄a. nec nō ē appetenda sē bona. nī nī fugienda ramq̄m mala. ē ē nec̄a. sīon ē emī ē p̄cepū dī utrō. sz ma mellig̃ dñs p̄hibuisse. a iura nīo. ut q̄mum in ipō ē. quisq̄ nī iuret. Qd mlt̄ facium ī oē hūes iurēnē. tamq̄ magnū aliq̄d fuisse. Aplē enī nō q̄ut p̄cepū dñi. nī iurare. Phibē g̃ iurare cupiditate. l̄ delectatione iurandi. Qd g̃ x̄ps in euāglio. ego dico vob̄ nō iurare. ō. ma mellig̃ p̄cepisse. ne q̄s quam sē bonū appetat iurandū. rassidua rē iurandi labant impiurū. Qd nī addidit. Sit sermo ur̄ ē. ē. non. nī. bonū ē. rappetendū. qd aut̄ ampli ē. amalo ē. si iurare cogent. sa. de nec̄itate neture infirmant. cor quib aliquid suadet. q̄ infirmitas mag malū ē. vī nos oronē libari pcāū dicentes. libā nos a malo. sō q̄ nī dr̄. qd ampli ē malū ē. tu eni nī facis malum. qui bñ uīs utrōne. q̄ amalo ē illē. qui aliq̄ nī credit. ē. ab infirmitate q̄ aliq̄ pena ē. aliq̄ pena. culpa. Ibi g̃ dñs phibuit malum. suasit bonū. indulsit nec̄aru. de u

Dño 1ª epłam ad galathas.

Dño 2ª de sermone dñi.

Dño 3ª de sermone dñi.

Dño 4ª

verū ī uī lucrat. ramen qd sit p̄ cautas. iurare p̄ cām. qd nī iudic ē mlēge sēpi ē sit. Reddet aut̄ duo iuramēta nra. fē xp̄e in euāglio p̄cepiat. nī iurare oīo. nī p celum. nec p terram. nec p ierosolymā. nec p cap̄ nr̄m. Judicis q̄ paruit. cessum ē iurare p creaturem. sīp cepium. si iurare cogēt. nī nīsi p cām iurarem. nī p cām. q̄ iuramt̄ p angl̄os. relēma cām̄ uenabāt̄ honore. r metuī erat hoc exhibi do. q̄m cām̄. Infirmi g̃ illd̄ phibuit. sīs ū qui in cām̄ cadē uenabāt̄ tamē. nī phibuit vī ioseph p salutem pharaonis iurare di iudicū. i eo uenāb̄ q̄ potuī erat nimis. xp̄o ū ira p cām̄ iurare phibuit. nec aliq̄d vanum ī eis credendū. p quo reuenia eis debet. nec p ea iurare. falsum homīes se iurādo nō reneri putarent. Qz iuramto mag re

Sī aut̄ q̄ quis mag̃ teneat̄ nec̄ an quis iurando. p euāglia. nō p cām. q̄ sit p celum. q̄ sit p terā q̄ p eum h̄ facta sunt. vī c̄ losis. Si qua cautas

Dño 5ª de sermone dñi.

Dño 6ª

Dño 7ª

Dño 8ª

Dño 9ª

Dño 10ª

Dño 11ª

Dño 12ª

Dño 13ª

Dño 14ª

Dño 15ª

Dño 16ª

Dño 17ª

Dño 18ª

Dño 19ª

Dño 20ª

Dño 21ª

Dño 22ª

Dño 23ª

Dño 24ª

Dño 25ª

Dño

Ambr̄ li. 2. de de offic. ysidor. insinuat. Jn. li. sententiar.

Dvnc sup̄ ē inde. ut̄ omne iuramētū implē dum sit. Si enī quis aliquid iniuriū. & fidē seruandā qđ obseruatū peiorē uergat in ꝑiurium poci ē mutandū. qm̄ adimplendo uīam bn̄. ēst & officium n̄ minuit. primitiū solue sacramentū. ut hodie seruat. Item ysidor. Jmmalis ꝑmittis reddere fidē. mutare uoluntatē. non faciat. Impia ē ꝑmissio q̄ sceler adimplet̄. Jđ. Sōn ē obseruandum sacr̄m. q̄ malum ī cautē ꝑmittit̄. ut siquis adulter̄ ꝑtuā fidem. ē ea ꝑmanendi pollicetur. tollerabilius enī ē n̄ implē sacr̄mentum qm̄ ꝑmanē in stupro. Jr̄ beda. Si quid nos meamus iurare iuuāt qđ obseruantes peiorē uergat in ꝑiurī. libe illd salubr̄ cū ꝓfitio mutand̄ nouim. ac magis mutare necessarie peierand̄ ē nob. qm̄ ꝑmanendo ꝑiurio. ī alī enī gui ē dubitandū. De mag iuramēt dd. ꝑ dim occidere nabal mīe stulti. & ad ꝑmā intercessionē abigail femine prudentis remisit minas. reuocauit ensem imaginā. nec aliqđ culpe se tali ꝑiurio astrixisse dolu. Jō aug. ad dauid utrūnī ꝑ sanguis offusionē n̄ impleuit maior pietas fuit. Juramēt dd remē. hn̄ impleti iuratione maioꝝ pietate. Et hinc alios ꝓfectus ostendit. qđam uniuersa nō sunt ē obseruanda. ꝙ sic iurat uehemēt̄ peccat. Cui ā iurat bñfacta. q̄ aut̄ n̄ iurat dupplicat̄ peccat. ꝙ iuste iurauit. ꝙ facē qđ n̄ debet. Si ē ꝑiurū qm̄ n̄ facit quod iurauit. ut

Aug̃ in sermone de qđam.

Quidā uo iurat ut̄ ꝑiurū debeat. Ambr. dicit. Solet q̄ri. beda. Jsp. tale iuramētū uocant ꝑiurū. Johs. ī apocal. ouem alitū sedētū dn̄. De uino p̄fil ut̄ sophronū ligē. qđ melius ē uinum ē ꝑiurare q̄m seruare sacramēta. mutatione scāe ymaginis. Si ꝑiurū dr̄ tale iuramētū n̄ obseruandum. ꝙ impletur. ꝙ falsum iurat. n̄ q̄ n̄ rē sit. qđ non obseruat. Si q̄ iurauit ītuī. ex q̄ rē ē. sic ille qui peiurat. Doc ī sententiis. De eo q̄ uxor ꝓ alterius cōcubitu iurat. qđ quantumcūq̄ arte uxor quis uxorē dō mittat. ꝙ sacrame retinē ē. ma Jh accipit. sic ille cui mittit̄ intelligē. Duplr̄ aut̄ retinet fr. q̄ nomē dei iuramēt assumit. ꝙ ꝑiurū in dolo cap̄. De illo q̄ ē ī ſp̄ peccat qui hoīem cōgit aliquē iurare. Cōgit. De Jh aut̄ ait. Ex grā iuratione

Jsidor. in li. de sōn. Aug̃ in ser. de qđam.

multi ut̄ ē. si nesciat illū iurasse falsū an sciat. si enī nesciat. nō dū. iurauit ut fidel et sit. si ē peccatū humana tempto ē. si ū sciat eū fecisse. ꝙ cōgit iurare eū. hortando ē. Jđ. Ex quo uocat ad iurandū nēm hominē. ꝙ sciat eū falsum iurare uīcit hortando. qm̄ corp̄ occisum ē. ille aīam. imo duas aīas. ꝙ qđ quē iurare ꝓuocauit. ꝙ iuā. Ex scdo

Ex scdo sīnodo cercuit̄ ꝑ pace aurelianensi.

Sēa sīnodo decretum ē ꝑ pace faciendā ut oēs fideles uenīt ad sacramēta aptandā. Sacrum ꝑceptū ē. Sōn de fidelitate uxoꝝ. ꝓmum tu. Septimū ē. n̄ concupisces domū proximi tui. n̄ seruū n̄ ancillam. ꝛc. Et uidetur ꝑceptū de n̄ concupiscendis rebus. ꝓximi ē. ē eo q̄ dr̄. Sōn. Nonnullis. ꝛ ꝑceptū de n̄ concupiscenda uxore. unū ē. ē eo q̄ dr̄. Sōn. mechabil. Potest enī ꝑceptum n̄ iurandi. ī illa gīa iurare melius. ī oo n̄ cupiscenda re ꝓximi ꝑtinē. ī eo q̄ dictū ē. n̄ mechabis. potest illd melius. n̄ concupiscere. ꝓximi. Et ī illis duobus ꝑceptis. n̄ mechādi. n̄ iurandi. ipa opa notata sunt. ꝙ phibita. Jn his ū ꝓximi ipa concupiscēa. Videnū q̄ differt illa ab illis. ꝙ in illis ꝑcepto n̄ mechādi. fit sup addito ei⁹ ī euāglio. n̄ cōcupiscēa mechādi phibet. Et ē Jh phibet concupiscēa alienē uxoris. ꝙ alienē rebus. Quare dr̄ lex cōpmere manū. n̄ animū. cū illud in euāglium ū. ꝙ manū. ꝙ animū. Jllud de lege dr̄ secdm̄ cerimonialia. n̄ secdm̄ moralia. ut q̄ in lege nō ē gīale phibitū omīno mouere cōcupiscāe ut in euāglio. Si ū q̄ q̄m dicat aptē lectam occidentem in cruce. ꝛ decalogi. q̄ dr̄ lecta occidens. eo qđ mala sit lex. Jh q̄ phibens peccē augere concupiscam. ꝙ addit ꝓuocationē n̄ libet gīa. Quę g̃ nā n̄ sic habundat ī lege. ut in euāglio. Lex g̃ bona ē. nī occidat sine gīa. ē sit inuit peccī q̄ iubet. qđ sine gīa impli n̄ potē. gīa aut̄ de erat. nō lecta occidens erat. distat aut̄ euāglīū lecta. a legis lecta. q̄ dūsa sunt ꝓmissa. Jbi trena. Jh celestia ꝓmittit dūsa. ī sacramēta. qua illa mī significabant. Jh offerunt gīam. ꝑcepta. ī dūsa quantū ad cerimonialia. ꝙ tam quantū ad moralia sunt. Jd. Jh plenū in euāglio. ꝛ mentē. Audiuit. ꝛ cor. Dat platōi. utrū ꝙ lex imponat aliq̄ cui tangende sunt ut uicinum fere occidamus. Explicit liber tertius.

Quid dō vl̄ ꝙ mei ꝙ dōs. Quid ꝙ dōs ꝓmia ꝙ ꝙ quid ꝑceptū sūt̄ tabule nō desiderabis uxorē ꝓximi tui. Septimū nō furtū dominus ꝓpōit tu nō furtū nō ancillā. Quid ꝙ ꝙ nullis duobus ꝑceptis ꝓpōit̄ Ō dō Jh. dos. non mechāndi nō furandi ipa opa uetata sūt et phibita. nūquid ꝙ cōmis ipa. Quid ꝙ furtū. nūquid ergo differt ista ab illis. Quid ꝙ quāc lex dicit ꝙ mē. nāmd et cēt. Quid ꝙ nō mānd et alia. Quid hic phibetur. animū dicend. ꝙ id de lege dicit. Sm̄ tēmonia. nō sm̄ moralia. nec ꝙ in lege nō ē gīaliter phibitus. simē inordinate ꝙ mē. Quid ꝙ ꝙ trā. attendens dicit. aptius. ad col ē. decalogi. qui nō dr̄. lecta attendens. eo ꝙ mala sit lex. Jd. ꝙ phibens. ꝙ ꝑcm augeat. ꝙ addit ꝓuocationē. n̄ liberet. quid ꝙ nō sic habundat in lege ut in euāglio. Quid ꝙ ꝙ trā. distat a legis lecta. ꝙ dūsa sunt ꝓmissa. ī trena. Jh celestia ꝓmittit dūsa. ī ecclā. ꝙ alia. tm̄ signt. hec gīam conferūt. dūsa. ecclā ꝑcepta. quātū ad cēmonialia nō quātū ad moralia. Jd. ꝙ sic plenū. mentē. ꝙ tenet.

§ v. i.

Incipiunt capitula q̄rti libri.
Quid sit sacramentum.
Quid sit signum.
Quo differunt signū ⁊ sacramentū.
Quare infirma sunt sacramenta.

§ v. ij.

De differētia sacrificiorū ueteri monoy.
De circumcisione. Quod remedi
ū illi huiusmodi q̄ fuerūt an circūcisionē.
De institutione circūcisionis ⁊ causis.
De paruuli defunctis an diē octauū
quo hebat circumcisio.

§ v. iij.

De sacrificiis noue legis. De bapō.
De differentia bapti iohīs ⁊ xpi.
Quid intersint hui⁹ bapis iohīs.
Si fuit sacramentum bapis illius.
De forma bapti iohīs.
Quid sit bapa. De forma bapti.
Quod apli in xpi noīe baptizauerūt.
Si in nomie p. ⁊ f. ⁊ s. sit ⁊ hic bapis.
De institutione baptismi.
Quare maqua tantum fiat.
De mūdatione aquaꝝ fieri debeat.
Quando circūcisio cessauit ū fuam.
De causa institutionis baptismi.
De illis q̄ susceperūt sacramentū ⁊ nō
sacramentū ⁊ sacramentū nō rem.
De fictis accedentibus.
Quom intelligat illud q̄ dr mi xpo
baptizari esse xpm imitari.
Quod pallio suppleri uicem baptismi ⁊ fidei cōfessionis.
Quid sit bapis sine fide accedentis.
Quid dimittatur in bapō infanti.
Cuius rei sit sacramentū baptismus quē recipiūt infantes.
Quod bapis eque bonus sit a bono
ut a malo datus.
De potestate baptizandi ⁊ ministrio.
Quo sint potestates bapti. q̄m xpc potuit dare seruis ⁊ nō deus.
Quibus liceat baptizare.
Si re baptizandi sint ab hereticis baptizati. Quod milies in matrimonio baptizatur. Si bapis sit ei⁹ uba corrupte pferuntur.

§ v. iiij.

De illo qui p lapidem in mergitur.
De responsione patrinorum.
De catechismo ⁊ exorcismo.
De confirmatione sacramento.
Quod ni⁹ alicui sacerdos tradi p.
Quid sit hui⁹ sacramentum.
Si hui⁹ sacramenti sit dignus bapō.
Si cum possit uenire.
De sacramento altaris.

§ v.

Quod hui⁹ sacramentum ueteri figura precessit sicut ⁊ baptismus.
De institutione hui⁹ sacramenti. De forma.
Quare p paucū alicui cibū dedit hui sacramenti discipulis. De sacrificio ⁊c.
Quod res sacramenti duplex ē.
De duob⁹ manducandi modis.
De errore illoꝝ q̄ dicunt nō corpus xpi abonis sumi.
De intelligētia q̄rūdā uborū ābiguoꝝ.
De beli illoꝝ qui dr corpus xpi nō ee manducari nisi mistico.
De sanctoꝝ testimoniis quibus pbatur uerum corpus xpi ee manducari.
Quomodo dr corpus xpi esse de subā panis. Quare sub alia spē sumatur.
Quare aqua misceatur.
Quale corpus dedit xp discipulis i cena.
Ubi illa accidentia fundent.
De fractione ⁊ partibus.
De sessione berengarij.
Quid ille partes significent.
Si xp immolat manducari audito eo an sit sacrificium qd a sacerdote geritur. De causa institutionis.
Si hui⁹ sacramenti conficiat ab hereticis p ge communicant.
Quid faciat hereticis ⁊ qd sit hereticus.
De penitentia. Unde dr penitentia.

§ v. vi.

Quid sit penitentia.
De sollempni ⁊ nuda penitentia.
Quod peccata septem dimittuntur p penitentiā. Quod plibus irretitus peccatis si nō potest uere de uno penitere nisi ⁊ de omnib⁹ poeniteat.
Quib⁹ de causis iungit flagella.

De egyptiis ⁊ lodomitis qui ptas decimas ptim ne ecclie ptinent.
De generibus elemosine.
Quid sit elemosina.
Quare immortalia peccata pmanent nisi ⁊ largas elemosinas faciamus ⁊ de beatis dispensare.
Quare bona q̄ fiunt ab aliquib⁹ mortalibus ad mūdi usus cum fuerint cōuersi ad bonum.
De cribis impenitentia ostendentibus ⁊ opinionibus confessione satisfactione.
Quae sit uera satisfactio.
Quae sit falsa satisfactio.
De hiis actionibus penitentie.
De multitudine uenialium que g̃ uat ut unus gradus peccatum.
De satisfactione uencialium.
Quare sine confessione dimittant peccata.
Si sufficiat soli deo confiteri.
Quod nō sufficiat soli deo confiteri. si possit cōfiteri sacerdoti.
An sufficiat confiteri laico.
Ad quid ualeat confessio.
De remissione q̄m pstant sacerdos.
De clauib⁹. De usu clauium.
Si sacerdos p dimittat peccat ut retinet peccata. Quom sacerdotes dimittunt peccata ut retinent.
Quom sacerdotes ligant ut soluunt apetitus. Quom intelligendum sit illud. qd eumq̄ solueritis ⁊c
Quae sint maiores tenebre ⁊ maior macula. Quare hec claues dantur ingbus.
Quare indignos recipiendos gratia dignos.
Quom intelligend sit maledicam benedictionibus ⁊ri.
Quales ee debeat iudex ecclie.
De hiis qui in fine penitent.
De hiis qui penitentiam nō complent.
De illo an sacerdos mdiscret iniung penitentiam.
Quod inconuenit nō ee imponenda satisfactio. si ignorescenda.
Quod nō ē penitentia neganda. ut

reconciliacio in necessitate.
Q vod pbr ñ reconciliet aliquē
in consilio epi nisi in necessitate.
An oblacio eius sit recipienda q̄
cr̄eus ad penitenciā p̄mittē in
te. D e pecūl q̄ p̄ hanc uitā di
mittuntur.
D e hīs qui edificant aurum. ar
la. p. f. sti.
D e igne purgatorio. q̄ alii cr̄eus
alii tarditus purgantur
Q vid sit edificare. lig. f. sti.
Q vid sit edificare aur̄. ar. la. p̄.
Q vod aliquē uere penitet. ñ si nō
de omni uenali.
Q vid sit gīalis confessio.
Q vod nemo debet confiteri pecca
que non fecit.
D e pena sacdotis qui pecē confitē
tis publicat.
S i pecta dimissa redeant.
Q vid sit sacramētū. i res.
sup. vij. D e sacramento unctionis extreme.
D e tribus gradibus unctionis.
A quibus fuerit hīs sacr̄i sublatum.
D e ordine huius sacr̄amenti.
sup. viij. D e ordinibus eccl̄iasticis.
Q vor sint. Q vare. vii. sint.
Q valet assumendi sint a clero.
D e corona. i tonsura.
D e hostiariis. D e lectoribus.
D e exorcistis. D e acolitis.
D e subdiaconis. D e diaconis.
D e p̄bis. Q vi dīr ordines sacri.
Q vid appellat ordo.
D e nonnullis dignitatib. i officiis.
D e epō. D e pontifice.
D e quadripartito epōr ordine.
D e nato. D e cantore.
D e ordinibus abhereticis.
D e symonia uti dī. i quid sit.
D e hīs qui a symoniacis ordinan
tur scienter uel non.
D e hīs qui dicunt se emere co
poralia. i ñ spualia.

D e distinctione symoniace.
D e hīs qui uolenti ab hereti. uel ab
aliis symoniacis ordinantur.
D e sacramento coniugii. q. v. lx.
D e institutione eius. i causa.
Q vando solēn p̄ceptum. i secūm
indulgentiam primitus sit con
iugiū. Q vod nuptie bōe sint.
C vius rei sacramētū sit coniugium.
Q ve sint sponsalia in coniugio.
Q vid sit coniugium.
D e consensu q̄ efficit coniugiū.
Q vando incip̄ ee coniugiū.
D e oppinione q̄rundam q̄ dicunt
coniugiū ñ ee nisi carnalē copulā.
Q vod sponsa p̄ chīge monasterii si
ne sponsi consensu.
Q vod coniugat̄ sine coniugis cōsen
su. nequid p̄iudicii communetur.
D e adulterio coniugis.
Q vod multiplicetur sponsus. i spō
sa accipiatur.
Q ve sponsa sit uidua. mortuo
sponso. i que non.
S i consensus de futuro. i presenti
firmat̄ faciat coniugium.
D e hīs quo primum ad subam et
ad decorem sacr̄amenti.
C n̄ consens ille qui fac̄ matrimoniū
sit de carnali copula. an de co
habitacione an de alio.
Q vare de latere uiri formata est
mulier.
Q vod ubi ē consens legitimus ubi
ē thoalamo.
D e errore q̄ enatuat consensum.
D e coniugio marie. i ioseph.
D e finali causa coniugii.
Q vod mal̄ finis ñ grauiat sacra
mentū. D e hīs bonis coniugii.
D e duplici separacione.
D e hīs qui pecūnt uenena sibimet
Q vando sint honeste qui procu
rant abortum.
D e excusacione cōr q̄ fiunt p̄ bōa coniu

D e indulgentia q̄m fac̄ ap̄lic.
D e malo incommenendo.
D e carnali delectacione que peccatū
sit ut non.
D e solucione carnal̄ debiti.
D e communia generalium consti
tuta seruanda. Q vando cessandum sit
a cantu.
Q vibus temporibus non sint celebra
de nuptie.
D e diuersis legibus coniugii.
A n̄ iolyni uirginitas sit p̄ferenda ei
tam habitate.
Q ve erat obligatio coniugii sub lege.
C n̄ licebat unicuique hīre uxorem non.
D e plurimis legitimis.
D e frigidis separandis ut non.
D e hīs qui maleficio impediti coire
nequeunt. D e furiosis.
D e hīs q̄ dormiunt ē duabus sacris.
Q vod non ē dimittenda uxor pro
aliqua macula corporis.
D e uxore uiri. i muliere.
Q vod fornicaria nequit dimittē
uir. nisi ipe expers fuerit fornica
tionis. i reconuersio.
D e reconciliatione eor qui ppter for
nicationē separant.
D e illo qui ante unctionē se pol
luerunt p̄ adulterium. D e seruis.
A n̄ um ppter grauiorem ordinem
possit fieri separacio.
D e copula serui. i ancille diuersor
dominoū.
D e uxore qui se facit seruum ut dimit
tatur ab uxore.
D e erate cohabitacione.
I n quibus ordinibus nequeat con
trahi matrimoniū.
D e infectoribus suarum uxorū.
D e uxore. D e uxore differencia.
D e illa q̄ p̄ longū captiuitatē redeūt.
D e disparitate cultus.
D e coniugio fidelis. i infidelis. i da
mnum infidelium.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

De bouncacione spūali. ꝑter quā dimitti coniunx pōt.
Pro quibus peccatis possit fieri sep acio ul' non.
Quando liceat fideli aliā ducere ul' ñ.
Uē coniugū mē infideles sit.
Quod coniugū sit legitimum.
De cognatione carnali.
De computatione graduum consan guinitatis.
Quare vi. gradus computentur.
De dispensatione. gg. habita ad an gelos.
De affinitate gradibz.
De uariis iudicionibz affinitatis.
Si coniugum sit mē eos qui no n sanguinitate diuiduntur.
Quibus ꝑsonis cristhiomibus sint ꝓhibenda coniugia.
Quid sit fornicatio.
Quid sit stuprum.
Quid adulterium.
Quid incestus. Quid raptus.
De spūali cognatione.
Qui sint filii spūales.
De copula spūalium ul' adoptiuo rum z naturaliū filiorum.
De copula filiorum. qui ante com paterniatem ul' post nati sunt.
Si ceu liceat duas comatres ducere unam post aliam.
Si uir uxor simul ualeant tenere puerum.
De scelis z ceis z deiecto ꝛ mpuis.
De resurrōne z iudicio ꝺdicatione.
De uoce tube.
De nocte media.
De libris qui tunc apientur.
De memoria electorum si tunc ꝑ ferra mala teneat.
De his qui tunc reperiē.
Quo modo intelligitur xp̄c iudex iniquorum z mortuorum.
De carne z statura resurgentiū.
Quod resurget quicquid fuit de substantia z materia corporis. z si non in eā ꝑte corporis qđ sine omni deformitate reſgēt
Uē reproboꝝ corpora cū defor mitate resurgāt ꝙ ꝓ hac fuerūt.
Quod non consumentur malo rum corpora que tūc ardebūt.
Si demones corpali igne cruciē
Si anime sine corporibus senci unt igne materiali. De abor tiuis fetibz z monstris.
De diuersis animarum receptā culis post mortem.
De suffragiis defunctorum.
De officiis sepulture.
De duobus eque bonis quorum alter post mortem plus habz aureola.
Quibus suffragiis uniuersum infime reperiū.
Quo modo sancti z gloriosi an geli audiunt preces supplicantium. z mīs eorum ꝓs.
Si ualde malis prestarent intercessio nes.
De occulto dei iudicio.
De iustitia z mīa dei.
Quare quedam opera dicuntur iustitie. quedam misericordie ul' bonitatis dei.
Quom̄ unusquisque dñi. dicatur misericordie z iustus.
De sententia iudicii
Quod sancti iudicabunt z quom̄.
De ordinibus eccliarum qui erunt in iudicio.
De ordine iudicii z ministerio an gelorum.
Si post iudicii demones prestent hominibus ad puniendū.
De forma iudicii.
Quat' apparebit forma serui.
Quare secundum formam serui
De loco iudicii.
De qualitate luminarium z rem pore post iudicium
De differentia mansionum in ce lo z inferno.
Si quid ibi cognoscetur ab aliquo.
quod non intelligant omnes.
De partitate gradū.
Si maior sit beatitudo sanctorum post iudicium.
Si mali in inferno peccabunt.
Quare ducunt uenebre grauores.
Si damnatorum anime noticiā habeāt eorum que hic fiunt.
De lazaro z diuite.
Si boni z mali uidebunt se inuicem.
De chaos inter bonos z malos.
Quam uisa impiorum pena mi nuat ul' augeat bonoꝝ gliam.

Explicunt capitula ſm libri.

Hic incipiunt que ad doctrinā rerum pertinent. quibus fruendum est. z quibus utendū est. z que fruuntur. z utuntur. ad doctrinam signorum accedamus.

fo. x.

xv

Incipit liber quarti.

AMARICAM cum
multierum appiam seu
racionem et sacramentorum al
iganima adhibuim qu
orta peccti originali. rac
tuali multia sacramentorum
remedia deus instituit
De quibus quantum primo videnda est eorum
Quid sit sacramentum qui institutum. in quibus consis
tat. et efficatia. q sit distantia inter sacramenta ue
tus et nouae legis. Quid sit sacramentum.....

Sacramentum e sacre rei signum. Dr ni sacra
mentum. i sacri secreti. sic dr sacramentum di
ctum. ut sacramenti sit sacri signandi. et sacri signa
tum. si ne agit de sacramento secdm qd e signi.
fr. Sacramentum e inuisibil gre. inuisibilis for
ma. Signi ut e rei pr speciem quam ingerit sen
sibus aliud aliquid et se faciens in cogitionem ue
nire. Signorum uero alia sunt naturalia ut fumus
significans ignem. alia data. et eorum que data sunt
quedam sunt sacramenta. qdam non. De ois sacra
menti e signum. si no consilo. Sacramentum est rei
inuisibilis gre forma. ut ipsius imaginem gerat. et causa ipsi
us sit. non g significandi tm gra sacramenta instituta sunt.
si et sanctificandi. Que enim sanctificandi gra non
instituta sunt. solum signa sic non sacramenta.
sic fuerunt sacrificia carnalia. observantie ce
rimoniales uetus legis. q munera possunt iustos
facere offerentes. ut aur aplc. Sanguis hircorum
et taurorum. et cinis mundus aspersus inquinatos sanc
tificabat ad emundationem carnis. non animae. ad
mirabilem illa erat tactus mortui. vii anno. si
dyl. aliud intelligo mirabilem quam ter mun
dari a tactum mortui homis. que q peregrinat
mundo erat. vii diebus. si purificabant secdm
legem die tertio. et septimo. et mundi erant. ut iam in
tret templum. Mundabant et mundum accepor
ali lepra illa legalia si numquam ex oribus le
gis aliqs inficiat e. ut aur aplc. Si in fide ca
ritate fuerimus. Quare. Anna imposuit eos

Quibus sit epla ad hebreos.

in seruitute. in multitudine. et ut figura huius rei
uoluit pr sibi poti offerri quam ydoli. illa. signa
na eorum. si ni. et sacramenta licet multi pr in scptu
ris sepe uocent. qui signa eorum rei sacre quam
unqm ni pstabant. illa aut aplc opa legis dicun
q ni significandi gra. et in oi instituta sunt.

Triplex autem est causa. De causa institutionis
sacramentorum. humiliationem eruditionem. et exercitationem. Propter hu
militatem quidem. ut dum ho insensibilibus rebus
quantacumq infra ipm sunt. et precepto carnis seruili
ter subiunt. et hac humilitate et obedientia do
mag placeat. et apud eum mereantur. cui impio
salutem quis non inferioribus se et si ni abiti. si pul
la adeo. Propter eruditionem et instituta sunt. ut p
dem qd foris in spe inuisibilem cernunt. ad inuisibi
lem imitem que ut e agnoscendam. mens eru
diat. ho enim qui ait pecem. si medio dm inde
bat. et pecem adeo huius ut negaret diuina cape
re humanis exercitus. Propter exercitationem similiter
instituta sunt. qm e ho ociosus. et ni p stipendia
ei unde et salubris exercitacio in sacramentis qua
mam et ingeniam declinet occupatione. non enim fa
cile capitur a temptatore. et exercitione qui bono
uacat exercitio. ni rex moneat. semp aliquid opis
facere ut reoccupati diabolus inueniat. De

Sunt aut exercitii plures gre exercitationis.
tres spes. una ad edificationem aie pertinet. al
tera ad corpis fomentum. Alia ad inuisibilem subiectio
nem. cum g absq sacramentis quibus ni alligatur po
tentiam sua ds. hominem gram donare pset.
predictis decem sacramenta instituit. Duo aut
sunt in quibus sacramentum consistit. s. res et ver
ba. ut in inuocatione trinitatis. res ut aqua. oleum
et chrisma. Nam inde restat distantiam sacramen
torum et nouorum. ut sacramenta uocent q am
quam et res sacras signabant. ut sacrificia et obla
tiones. et circumcisionem. Cetera aut differentiam breuiter
aug assignat dicens. q illa promittebant ni et
figurabant. hec aut dant salutem. De recensione.

Fuit ni unde illa sacramentum qdam. s. cir
cumcisionis. ad conferendum remedium cont
peccatum. qd ne bapto. vii aug. Et q instituta e
circumcisio in pp di. que erat te signaculum fidei
ut haberet. ad purgationem valebat magnum et par

Que dicantur opa legis.

Prima causa.

Secda.

Tertia.

Inquibus consistat sacramentum.

De differencia sacramentorum veterum et nouorum.

Sup primum lyr.

Duo sacramentalia et ultima.

Samaritanus quod do prima pte lib gratiae nouae recipit prima q. p. sacram e sacre rei signum et sacrum secretum dicit sacramentum unde sacram est sacrum signum et sacrum signaculum vtrum dicat sacrum et hoc agit de sacro sin qre e signum 2a q. p. sacram e inuisibilis gratiae visibilis forma eq gdam similitudinem et causa existit canalia cum sacrificia et ceremonie veteris legis ni statuta fuerunt gratia significandi tm no sanctificandi et ideo tm signa fuerunt et no sacrum licet nunq pro sacramenta dicamus quia tm sacrum significabant et no prestabant sacrum aut nouae legis instituta sunt et no tm gratiae significandi sed eciam sanctificandi 3a h. q. Quod signum e res q. preter speciem ingerit sensibus aliud facit meogitanti venire. Signorum aut alia naturalia ut fumus significans ignem alia data et eorum quedam sunt data sacra quedam no et ita sunt sacram e signum et no cap 4a ago. p. sacra sunt instituta preter ea

Beda sr̃ eiꝰ gl̃ium.

unl' original' ueãlq; pecĉ. hũ bapꝰ. ex illo
nale cepit ad inouacionẽ homil ge quo ins
tuꝰ ẽ. Jam beda. sd̃ salum fere curacionꝰ aũ
lium. circumcisio in lege. ẽ original' pecĉ unl
nus agebat. qđ bapꝰ agere reuelate gr̃e xp̃i con
fuerit. ge cepit qđ regn celestꝰ ianuam ꝑ dum
nũre potuit. tam in sinu abrahe ꝑ mortem
beata requie ꝛ solam. supne patrie ingressum. spe
felici ge pectabant. hys apte tradit ꝑ circumci
sionẽ ge quo institutꝰ fuit remissionẽ pecĉ or
ginal' ꝛ actual' paruul' ꝛ maioribꝰ ado ꝑstitam
hũ nẽ ꝑ bapm datur. De uirꝰ qui fuerunt añ

Quer̃ autẽ de uirꝰ circumcisionẽ. ꝛ de femi
qui fuerunt añ circumcisionẽ. nꝰ q̃ fuer̃t añ
ꝛ de femineꝰ q̃ fuerunt añ xp̃m. qđ remediũ xp̃i
& pecĉ hũerunt. Quidã dicũt sacrificia ꝛ oblõnes
etiã ualuisse ad remissionẽ pecĉi. sz melius ẽ dice
illos q̃ de abraham ꝓdierunt. ꝑ circumcisionẽ fi
lias. mulieres ũ ꝑ fidem ꝛ opacionẽ bonam
ꝛ suam si adultre erant. ꝛ parentum si paruule.
eos ũ q̃ fuerunt añ circumcisionẽ paruulos in
fide parentum. parentes ũ ꝑ innatam sanctitatẽ
s. q̃m intelligebant. spualit' mult' sacrificiis sibi
ritibꝰ hebreis. q̃ fiebat sdm legem octauo die cultro lapideo
ꝑ obedias mandati abrahã placerent deo. cui ꝑ puricatõi. adeo displicuerit. ut in signũ magne fidei abrahe. fu tradidit. ꝛ
Babilonicũ filiũ. de quo fierẽt benedictis sue. ꝛ ne ista ꝓlixe hec signa accisi nationibꝰ distinguerentur. Vnde q̃ ꝓ causa
dicatur. ꝛ ꝑ in ꝓte ista ꝓlixe homo culpã in obedie semper decreuit. ut ibi signũ obedie acciperet. Vnde q̃ octauo die pe
tris cultro lapideo fiebat. q̃ in resurrectõe q̃mum. ꝛ octaua etate ꝑ petrã xp̃m amicꝰ abelectis absidetur. corporis. ꝛ ꝑ
resurrectionẽ octaua die facta. credidit. apetit aia. ingredi in eã tredenis etatis die. ꝛc. Sp̃ꝰ. Sanctꝰ. Sanctꝰ. Dñs. Deꝰ. Sabaoth.
mutatã ꝑ bapm ꝑ quem bapm. ꝛ quemcunq; ꝛ perfectio nõ mẽdosa pecĉa delebat. sed qđ adultos. adhuc
apud nos dubiũ. nec ꝓcul dubio ꝓcepta nec augmẽta q̃ fit in baptismo. ꝛc. q̃ de puel' s. an octauo die moriebãt pe sentiã
et dia q̃ de puella an bapm defuncte quse prius constat fore thi pub. lege vigente nãtate mortꝰ an octauũ diem
crastinũ debuit. quare nõ fit in octauo debapmo. et nõ s. in grauente nãtate mortꝰ an octauũ die crastinũ debuit. cui
sciũ effectũ esse bat. s. tame nõ crastinũ debuit an octauũ diem. et timare mortꝰ saluabat puer in fide ꝓtis. Vnde no
tare nigri q̃ dr ꝑ dampnaret.

Ihesus autẽ cum esset octauo die circũcisionis. uocatũ est nomen eius. Ihesus. quod
dicitur saluator. Ihesus. Nomen. Ihesus. Nomen. Ihesus. Nomen

De bapō iohis

Jn multo

De differentia bapi & iohis

Quē dicitur bapti iohis

Si fuit sacramētū bapis ille.

Duō mendi.

De bapismo.

Dicendū de quo loco tractabim⁹. De bapismo. De bapō iohis. Jn multo. De differentia bapi & iohis. Quē dicitur bapti iohis. Si fuit sacramētū bapis ille. Duō mendi.

Deinde ꝙ dicendū est de ꝓpriis sacramētis. Quia ꝑ ea ꝙ dicta sunt de ꝓpriis sacramētis. Et ꝑ ea ꝙ dicta sunt de sacramēto penitentie. Et ꝑ ea ꝙ dicta sunt de sacramēto eucharistie. Restat ꝙ dicendū sit de sacramēto baptismi. Et ꝑ ea ꝙ dicta sunt de sacramēto confirmationis. Restat ꝙ dicendū sit de sacramēto ordinis. Et ꝑ ea ꝙ dicta sunt de sacramēto extremē unctionis. Restat ꝙ dicendū sit de sacramēto matrimonii. Et ꝑ ea ꝙ dicta sunt de sacramēto ordinis. Restat ꝙ dicendū sit de sacramēto matrimonii. Et ꝑ ea ꝙ dicta sunt de sacramēto matrimonii. Restat ꝙ dicendū sit de sacramēto baptismi. Et ꝑ ea ꝙ dicta sunt de sacramēto baptismi. Restat ꝙ dicendū sit de sacramēto confirmationis. Et ꝑ ea ꝙ dicta sunt de sacramēto confirmationis. Restat ꝙ dicendū sit de sacramēto ordinis. Et ꝑ ea ꝙ dicta sunt de sacramēto ordinis. Restat ꝙ dicendū sit de sacramēto extremē unctionis. Et ꝑ ea ꝙ dicta sunt de sacramēto extremē unction

Nicholaus ad obiecta bulgarorum.

Amb̄r. in p̄mo li. de sac.

Roma.

Ad ambros.

Solum.

Spūs gr̄ia p̄mit loq̄ intelligē. ea. eū determinatione cuiusdā vidēt.

Amb̄r. in p̄mo li. de sac.

Amb̄r. in p̄mo li. de sac.

Quid ē immoꝛ pa. rh. ri. s.

Amb̄r.

Amb̄r. sr̄m ad romanos.

nras intelligē. intelligē. u. cum xp̄m dicā. rp̄ aq̄unctus ē. ripe qui unctus ē. rispe. s. p quem unctus ē. vñ nicholaus pp̄. a quodam iudeo multos baptizatos asserit. rquā ñ agendū sit consultus. hñ p̄fecto si in nomine sce trinitatis. t' in nomine x̄pi. hic in actibꝫ apl̄oꝝ legim⁹ baptizatū. baptizati fuisse. vnum eoꝝ dēpe. ut seꝑ reponat ambō sius. Si in nomine p̄ris ñ. t' spe sci. ut cum dr in nomine xp̄i. ambre mētr dre. qđ si fide multitudo trinitatis teneat. rna psona ñ nominē plenū ee sacramentum. r economiā. si tres noiem tur. r ñ recte de aliq̄ illoꝝ sentiat. vacuū fieri mꝫsterium. Aut. n. sic. v̄ ñ ē plenum bapt̄i sacrāmēt. nec p̄cipuum. nec spes aliqua baptizatur. plenum aut ē si. pa. rfi. rspi. s. teneat. qđ si unum negat. totum subruet. et sic si unum in sermone comprehendat. t' p̄rem t' filiū t' spm. s. fide aut nec p̄rem. nec fi. ñ. spi. s. abnegat plenum ē fidei sacramēt. Ita ī tuet p̄rem rfilium. r spm. s. dicat. rp̄ris ut. fi. t' spes. in mutat potestatem vacuū ē oē mꝫsterium. ē dr in nomine x̄pi. p unitate noīs impletum ē mꝫsterium. nec a xp̄i baptismate spe separet. qz xp̄e baptizauit in spu. Dvnc ofidem. utrum sic in xp̄i nomine legim⁹ bapt̄i plenū ee sacramentum. ita ī spu scō tantum immutato melius debet ad mꝫsterii plenitudinē ꝓcedere. qui unū dr trinitatem signauit. Si xp̄m dicat. rp̄rem. aquo unctus ē filiꝰ. r spm. q unctus ē filium. r spm. q unctus ē designatus. septimus ē enī hē. rsm. anazareth. quem unxit deꝰ spu scō. Et si p̄rem dicat. filium et. r spm. out eum parū indicat. simul id ī corde comprehendat. Et si spm dicat. in p̄rem. aquo pcedit. r filium cui ē spm. mutuo situ. vñ ut rōne copulet. aut rōnat. dñs dic. vos a. baptizabimini in spu scō. qz q indicat nos recte posse baptizari in spu scō. Et hinc apte intelligit in nomine. e. nec bapa traditū. ut quidam minuari putāt. nec ut bapa dari ꝓse in nomine p̄ris ñ. t' spes. simile qui baptizat fidem trinitatis teneat. q trinitas in quolibet hoc nomine intelligit. Si aut aliquis ꝓse credens. r errorem inducē intendēs. Et errorem inducē intendēs. Quid dębus cū incęperit nō implebit misterium. Contra. q. baptm in scripturis diuersa sūt. quia aliter baptizatus fuit qui cū eunucho regnabat. aliter tamen sic indifferenter eam tulit. ut qui pocula interrogatus fuisse trinitatis aperuerit. Vbi credit trinitas. Natuit vñ et si forma ista sit in mysterio trinitatis apl̄i ecclesiam. Sacerdos ait. Ego te baptizo in nomine patris. et filii. et spūs scī.

Iuo

rel ablum. ma bapō macīal anime lordes q̄ mun
er emundando absīgit. ī ō ū illū mopia er
ailaret. qđ p̄ter si mumo roleo fieret. ī cōis
matia baptizandi iuenirē ap̄ onis. q̄ aqua signa
ur q̄ de latē ē manauit sic̄ sanguis alūd sacra
mū figū fuit. sion g̃ in aliq̄ tiquore potes
plecti bapō nisi in aqua. De immersione q̄

De immersione ūo si q̄r
ertis si debeat.

Leandro epo q̄ si debeat p̄ase respondeī. ī semel ī
trio p uario more ecclie. vii cō. De ūa immersi
one bapi mi uer respondi p. q̄m qđ ip̄i sensisti.
q̄ in una fide multi offiat ecclie sc̄e ī sucessido di
uersa. q̄ enim in tbz [illegible] una fuba ē re
p̄hensibile ē̄ millatenꝰ pot̄ infanē in bapō. ut
ter. ī semel mergē. q̄ in tbz mersionbz p̄sona
ūitat. ūi una p̄ dnitatis sigl'aritat designari.
los ū qui trio mergit ī tūiane sepulture sac
mentum signant. Secūm ħ ucet ū modo. ī. ħ. ī
semel tantum ingere. ībi nī dum agat semel
mergere ucet ū ītuendo ecclie tal' gestū. si q̄s
ū id facē metat ū ītuendo tal' ū ē. ī semel tā
tum ingendum ē̄ asserat. reprehensibilem se con
stituit. vñ anno. Inuo sensu habundabat cyp
an. ē semel mergebat in bapō parulos. qu
qđ intelligebat studiose implebat bonis opib
habundando. ucet in ħ nesciat delinq̄re. sz q̄
bonis opib habundabat. p̄ea correctis ādo. ha
bundauit alto ou sensu. ī illos mergendo. ecce
hō q̄a delinquit q̄ semel mersit. sz ħ nō q̄a
alt' se habebat illius ecclie ostuendo. ī q̄ unam
trinitatem faciendam mersionē asserebat. De ūa mersi
one aut̄ aut. p̄ q̄m nos credē p̄mittim. trio cyprā
nus in ep̄la sua de mersionib. qui eodo bapti dup
lici misterii significone celebrat. Recte enim ter
trio mersi ecclie. qui accepistis bapm in nomine tri
nitatis. Recte trio mersi. qui accepistis bapm in
nomine ih̄u. qui che ūa resurrexit amortuis. Illa
enim trio repetita dumtio. cypriani duce ge
mit sepulture. Constat g̃ baptizandos trio debe
mergi. trinitatis si semel trinitatem ingant. uel bapti ac
cipiunt. Ee qui semel in mergit trinitatem peccat. nisi
consuendo ecclie obsistat. ut' ħ in trinitate debere fieri
asserat. Qui circumcisio amisit usum suum.

Solet q̄ri si circumcisio amisit statum ab ad
mone bapti. Ad qđ dicim. ī mouit unum

ra legalia omnia. ex time g̃ circumcisio p̄dicit ui
sum. tra qđ p̄ceptū non p̄fecerit. potuit obesse ob
seruantibz fuit. Si uisq̄ ad obitum uere hostie
potuit p̄desse. Si enim ante passionē legalia finē
habuissent. nisi ea immutāte uet̄ pascha eum dis
cipuli manducasset. De causa institutionis.

Causa ūi institutionis bapti ē monuerio nimis
ut hō q̄ p peccē ueniā sibi fiat p̄ gram bapti re
nouetur. qđ fit deposicione uicioz. ī collatio ē
uirtutū. Sic enim fit quisq̄ nouus hō ē abolitis
peccis omnib abolitio peccoz petitur sedu
ctorem. appositio uirtutū affert decorē. Ecce h ē res
h sacramū. s. mūdicia. Si q̄s ut bapt
apuerit celum qđ ī apuit circumcisio dicitur. q̄
nec bapt nec circūcisio aditum regni nob apuit. sz
hostia saluatoris. que si p̄ circumcisionis oblata
fuisset. uli ip̄is hominis in regnū introisset. Re
g̃ hui sacramī institutio est. Qđ alii suscipiunt

Dic dicendū ē aliquos sacramentum et rem. alii
suscipe sacramenti rem. sacramū ī nō rē. alios
rē ī sacramentum
rē ī sacramentum. Sacramū ī rē simul suscipi
unt os parulo. q̄ in bapō abougnali mundā
tur peccō. Quāuis quida dubitent illi q̄ puri
sunt parulis. in bapō dimitti peccā. intermes
illi ubo aubi. Sacramenta insolis electis efficiūt
qđ figurant. ī intelligentes illd ra ē accipien
dum. q̄ ē in alis efficiant remissionē. nisi ei sit ħ fa
cium ad salutem. ħ sol' electis. Nam qđ omibz
parulis in bapō remittit peccm eudem aut̄ di
ci. De parulo inquid retenis nato usq̄ ad decre
pitum senem. hē nullus p̄hibet abapō. ra mul
tis ē qui ī peccō moriat. sz parulis īn ongina
li maiores ūo ī omibz q̄ male uiuendo addide
runt. ad illd nisi uite enormitas impediat.
Adultis q̄ qui cum fide baptizant sacramen
tum rem suscipiunt. Qui ū sī fide accedunt
et fide sacramentum ī rem suscipiunt. ūi ne
Sunt lauac̄ geminū hemoz. ħ non lauant ysa
lutem. In ecclia. ī. qui ī plena fide bapm accipi
unt. ī spm ħ aqm accipiūt. Aut̄ ī aut. Iudis om
nibz cōia erant sacramenta. ħ ī cōis omnib erat
gra. q̄ ē ritus sacramentoz. ista. ī nunc bapt cōis ē
omibz baptizatis. ħ ī unit bapti. ī. tpi gra. sp. Dic
quam sue uoluntatis arbit̄ distribuit. ī ei accedit

Inbapt apuerit celum. qđ ī apuit circumcisio.

De errore quorundam. In li. de bapo.

Aug de mēcit.

De fide accedēntibus.

Iesus fr exercebat

Aug impso. Iuuen.

Aug de penit.

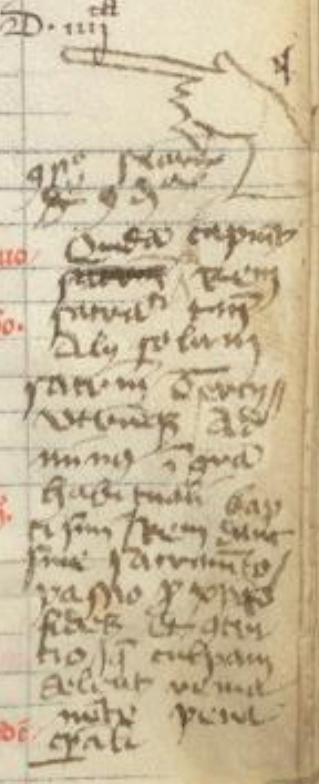

Hic dd. d. iij. q. unica. sed quia ppria q. q. aliq̄ suscipiunt sacm baptm et rem ut amicti pmuli et adulti nisi enormis
uite impediat impunit cum tm delet signacle / manule ipius signacle culpe malenitas addidere / aliq̄ suscipiunt sacm tm
et nō rem ut adulti ficte accedentes non ponere uas gre. cordis aliq̄ ad rem et nō sacm passi ei. p. pos illata / unu bapt
suplet / cet fides et cetera ad nata expeludit sacm Si cum pmuli non valeant credē suffiat credē fides pntis ecclie magis
suffiat fides adultis valentibz sed nō valentibz baptizari. Ergo q. illud apli gal. 4. quotquot in xpo baptizati estis xpm in
duistis pe intelligi q. qui mxpo. i. mxpi ca fūitate baptizant. ut sc. mōiant. uetustate peccati sunt xpi. uetustate pene
induit xpm q. per gram misterii huius / ut alii q. amen qui in nate ei baptizant xpm induit uel q. sacm assumptis uel per
ea precepta. Ergo q. ipsud dicit ap̄s nisi quis renatus fuit. equat et ipsud sc. nō pe intrat intelligendū e. de his q.
pne et tempne baptizati uel ita nisi quis ex. ei regnare. q. sit pfect et spūm sc. nō saluat / Sed ad regnandū nō tm
sit per bapt / sed et p. pnias et sanguinem. Et nō tm valet fides q. alia pmulis. q. adultis. pmulis ei nō suffiat fides
ecclie sue sacre q. ei absit bapt. nisi forte defuncti ecclia cui deseruit ad bapt dampne. q. q. q. adulti. q. fidē et cetera. nisi
sicut adebito pene eterne absolui ei bapt. q. pmisit et apostolis dixit. q. que ligaueritis et cetera. ei
sacramē. qua penitentes ligant. in celo absolui tur. et grā adiuto ei. q. hāi vīt. augent. ut ille nouus ihūs tue pie
tatis et fidei mee amplius deuitet. et ita ista tā dulcis fiducia. cui pie christi sp. ecclie illuc sacri nec ei med. mip
sa ecclia aliq̄ p̄dit sacm ut. q. ei. q. futuro. nisi aliq̄ sequat. ut in fide qui recedente ficte ecclie sacm suscepit
q. ante nō suscepat. q. si. mip. recedet. et ecclie illuc sacri id. q. fiet. ii enormitas. i. pena. q. q. de adulti. q. digne
suscipiūt sacm non subrigi. q. in. q. q. et cetera. q. prant. de pmul. aut. q. putat. ido. q. ad dicit. cui dei misere
ri mori ut ad ad maiore. venat. ecclie. q. q. q. q. et. n. q. libet. ecclia. q. q. q. q. q. q. q.
Aut. q. q. q. q.

ad sacrāmm fidelium. ñ permitat eum uecūl ui
re. nonam ñ p̄ inchoare. ab hac penitencia cum
baptizand̄ solu parulu ī mmel sunt. hūl alul
q̄ testimoniū aptē ostendū. adultis ñ fide ꝛpe
nitudine uiam bapō ñ conferri gr̄iam remissiōis
q̄ nec parulis sine fide alicui quā brē ne
queunt dar̄ in bapō remissio. siquis g̃ ficte ac
cedat ñ hūl cordis uenam contritionē sacrāmī
Attende diligē ter. sñ ꝛe accip̄. videtur ni aūs dīre. qđ ficte accedē
ti. q̄ ī hō odium fr̄num. ī pō mōtū q̄ bap
tizatur omia odonent̄. ꝛ p̄ bapm mgr redeant.
Sñ h̄ asserendo dic̄. imo hanc oppinionē ꝛp̄
Im. li. de bapō. missam sentenciā. referendo. Aut enī sic. hūl qui
cūq; corde baptizand̄ aut pecta mlla aten̄ dimit
tunt̄. q̄ spe. s. dilapsine effugiet ficti. aut ī
pō ꝛpūl puncto. p̄ quā sacrāmen dimissa rām p
fictionē replentur ut ī illd̄ uen̄ sit. Quot q̄
m x̄. baptizan estūl. re. illd̄. spē. s. dilapsine et
fugiet ficti. ut mduat eū xp̄m sētal bap̄ gra
De reditu p. at eum xp̄m. pmias fictionis. sīl redire dnus
la pecta ubi firma carnal ñ ē. aptē dūl docet ī illo
seruo. aq̄ dūl dimissum debitum peatī. q̄ ille
seruo dimittē nolut. sic ñ impedīt bapī gra
q̄ mūl oia pecta dimittant̄. ī si frm̄ odium
ī el̄ eam dimittunt̄ aīo ꝓsciat. Soluī. n. helisus
vicē. ꝛ quicq̄d sup̄ ē solut̄ ī ipa hora mōtis q̄p
ani bapm ꝛ in bapō. de inceps aut̄ annuo re ēē ī
cip̄. ñ solum sequentium. h̄ ꝛ priōꝝ dicī. horaꝝ
mōtiꝝ redeuntibꝫ oīb; q̄ dimissa sunt. h̄ aut
ut p̄dixim. ñ sit̄ assercione dic̄. ad ostendi. ge
eo qđ aut. in eod̄. lib̄ sic. Si ad bapm ficti accedit.
omissa sunt ei pecta. aut ñ sunt dimissa. Elu
gat qđ uolut. Ecce apte cernī. si ñ intendit id
Aug̃ in eod lib. ꝛ uisse abm ñ asserendo h̄ q̄rendo. ꝛ aliꝝ oppi
nionē referendo. Id enī aut. time uale inep̄ ad
salut̄ bap̄s. cum illa ficta uera confessione re
cesserit. q̄ corde inmalicia ꝓsciant. peccoꝝ ablua
onē ñ sinebat fi. sion g̃ ficte accedenti pecta di
Intelligēt illd quot quor ī f. b. e. xp̄m. m. mittunt̄. Q uē g̃ quidā accipiendi sit illd̄. qđ q̄
m x̄. bap. es. xp̄m. m. Potī dici qđ qui m x̄. ī xp̄i
conformitate baptizand̄ ut f. mouant̄ uetustim
pecta sic. xp̄c uetustam penā ī duunt xp̄m. que
p gr̄iam m habitamen hūt. Potī ꝛ salut̄ solui. duo
Jn. li. de bapō. but enī ñs induere xp̄m dicūt. ī p assumpcio
nē sacrāmī. ī ra p̄ceptionem. vñ aug̃. Jnduunt
homines xp̄m aliqui usq; ad p̄ceptionē sacrāmī.
aliqui usq; ad unctē sēticōnē. atq; illd̄ primū bonū
malū p̄ ee cōe. h aut̄ q̄ bōū ē ꝛ prox. Omīs g̃ q̄
in xp̄i nomine baptizand̄. xp̄m induit. ī secūm
sacrāmī p̄ceptionem. ul̄ secūm sētiōnē. De ill̄
Sunt ꝛ alii ut sup̄ q̄ suscepuī rē mō
posunt̄ q̄ suscepuī rē sacrāmenī.
non sacrāmī. Q. n. essendum sanguīe
q̄ nomīe ihu. ꝛ si ñ sacrāmī rem ni p̄cipiunt
uī aug̃. Quāmaq; ñ p̄cepto regnacionis lauac
p̄fessione ī mouumur. ñ ei ualet addimit
tenda pecta si mum si ablueret̄ sac̄ fonte bapī.
Add̄ passio ipler nicem bapī. Aug̃ in li. xiiij. de ciuit dī. adultis qđ passio p noīe ihu suscepta supplet u
cem bapī. sic et̄ cū passio ui bapī implet. h ī fi
Add ñ si passio h fidē ꝛ mores mpler uicem bapī. Aug̃ in li. xiij. de bapō. des ꝛ mores ui necessal exclud̄ sacrāmī. sic a
pre docet aug̃ dicēs. Bapī uicem aliqñ mplē
passionē. de latrone illo cui ñ baptizato dictū ē.
hodie mēcū eris in paradiso. Beat cyprianꝰ. in li. mj.
de bapō. ñ leue documēti assumit. Qđ ī antiq; ī
consideranī. inuenio ñ ñ passionē p̄nomīe ī id
qđ bapō de ceat ꝓsle supplē. h ī fidem ꝛ ōnionē
cordis. si forte ad celebrandū misteriū bapī in an
gustiis tp̄m sucurī ñ pot̄. sicq; cui lat̄ ille p noīe
xp̄i cruciatus ē. h p̄mia sanctoꝝ suoꝝ. ñ q̄ cre
didit passiui ē. h dum pauc̄ credidit. Quantum
g̃ ualeat sīl inuisibili ī bapī sacrāmento qđ aut
postulat. corde creditur. ad uisib. ecc. a. ofes. sic
ad. la. m illo latrone declarauī ē. h nunc mplerim
inuisibilit̄ ē. milium bapī. ñ ꝛempō religiōis
h articli necessarii exclud̄. ēē baptizatū quidē
potī ī ēē. ñ mitio cordis debuerit. mitio aut cor
dis potī quidē m ēē. ñ p̄cepto bapō. h ꝛempto
bapō non potī. nec ullo ñ dicenda ē mitio cor
dis ad dīm. ē di sacrāmī ꝛempnī. Ecce h̄ nō
solum passionē. h ī fidem ꝛ ōnionem obseruā
tionē. ī nec ꝛempnī sacrāmī ut ī latrone il
lo ostendit̄. qui ī p passionē h p fidē salvat̄ ē
sine bapō. Et dicunt quidam aug̃m h retractasse.
Retinuit quidē ꝛempli h ñ sententiam. dic. in
Aug̃ in li. retra cionum. sic in. iij. li. de bapō. ē dicere ē uicē bapī ꝓsle hre
passionem. ñ tam posse ydoneum illum latrō
ꝛemplum. q. ut ñ fuit baptizat̄ meritum
ē. Constat g̃ sine bapō aliqs uisibiliter ꝛ salua
Nimbꝰ. ri. ui ambꝰ de malefactoribus. Vēnīe mei do
leo ut ꝓbico mar eloquio. q. quē regnantē

Ad idem ob
iect. pcedit.

Determinatio.

Sup eplam ad
hebreos.

Aug in li de
unico bapo.

Obiectio qrit
tam. qd nullo
fine bapo pfit
saluari ni fi pa
tiens xpo.

Sup li de fi. ad pe
in ecclia fidel
congnatb er
roribl augi.

Eidem.

Rcdeo.

Aug.

Aug.

eam āmittā. Ille nī gīam ꝗm poposcerat nī ām
sit. hīs aut̄ mādi obuiare qđ dīs am sīsi qui re
f. gr. a. rl. s. nī. p. mīe. in. reg. ce. Ad li gīa lat̄ ue
rum ē nī iudeus ēē ūa supi posita. Sz illd mel
ligendum ē. de hīs ą p̄fiunt ꝛ temptant bap
tizari. vl ma melligendē ē. sīsi qui re
f. gr. a. rl. s. i. ea regnatione ꝗ sit pagin
rīpm. s. nī saluabit. Illa aut̄ regnatio
sit nī tm p bapīm hī ē ppetuē. ꝛ langnē. vīi aut
roulat dicit. sō aplīs plr. dr̄ille fundamtū bap
tismatis. qr ē bapīs in aqua mlangnē nr petuē
cta. Hī aut̄ nī ō dicē. qua bapī sacīm tm fiat nī
aqua. hī qr ipī un tul ꝛ scīfico dant. nī nī pagin
hī langnē. nī petuē. Bō ꝛ id suadet. si enī par
uul non ualentibz credē sufficē bapīs. multo
mag sufficē fides adultis uolentibz. hī nī valen
tibz baptizari. nī aut̄. Queris quid sit mai
fides an aqua. nī dubio quīn respondeam
fidē. si g qđ unū ē scīficare p. unē qđ maiē
ē. fides. de qua xp̄s ait. Qui credidit time ꝛ si
mo. fuit uiuer. hī dicunt aliq̄ nullī adul
tum nī xp̄m credē t̄ carnalem hr̄e. sine bapō.
nī sanguem fundat p dīm. subducta mīducen
tes testimonia. ab ant. ex illo tp̄r quo saluator
dr̄. ū. qsi re. f. gr. a. rl. s. rē. ablaq sacramento
bapī. p̄ eos qui in ecclia sanguē fundunt. ab
q̄s untam etiam accipe nī potē. ꝛ scīllū carne
am mūdā. q̄nuis in bonis opibz defunctum u
tam etiam hr̄e credim. excepto martirio ubapī
tis sacramēto implent. ꝛ baptizatis nō nē ee
salutē credim. hī q̄d in his mīs dr̄. malis ca
pitib; sup̄ponit. nō. hī sic intelligē
da sunt. ut solū hīmēt ips excipiant. si enim
aliquis hīl fidem ꝛ carnalem uolūt baptiza
ri ꝛ nī potē nec̄itate puent. suppler omnipoten
tis benignitas qđ sacramēto defuit. Dum. n. sol
uere p. mīi solugt reneē. hī nī potē ꝛ nī imput nī
imputat ei ds. ą suam potentiā sacīmentis nō
alligant. Qr ū iuisibil scīficō. sī uisibilia sacra
mēta quibdam misit. dpre aut̄ tradit dicēs hī
leum nī iuisibilē scīficōnem quibdam assumsse
ꝛ p̄fudisse sī uisibilib; sacīmentis. uisibilē ū scī
ficōnē ą sit sacīmentū uisibili. sī iuisibili p̄se
ad ee. nī ple p̄desse. nec uī uisibile sacramentum
nō temptnend qr temptor ei uisibiliter scīfica

ri nī potē hmōi cornelī. ꝛ qui ē eo erant iam spū sc̄o
pleni baptizati sunt. nec superflua mdicta ē uisi
bil scīficō. qr iuisibil̄ p̄cessit sīn uisibili g iuisi
bil scīficō ēē potē. ꝛ p desse. uisibil aut̄ ą sit sacra
mēto remis. sīn iuisibilia p desse nī potē. cum illa
sint omnīs illi utilia. sī hom mago uisibil
baps nī p̄fuit. qr iuisibil nī affuit. hī quib; iui
sibil affuit p̄fuit. nec mī valet fides aliena
parulo. quamuis ꝓa adulto. parul enim in
fluē fides eccl̄ie sine sacīmento. Qī si ablaps
bapō fuit defuncti. ꝛ ē deferunt ad bapīm.
dampnabunt. sic mutus scōꝝ testimonia nō
ꝓbatur. Ad qđ hī unum sufficiat. aut̄ sit mīs
sine rene. Parulos q̄ t̄ mutil matr̄ utero ta
ptum. sibi motuum. t̄ de mātib; nati. sine
sacīmento bapī de hī scīlo tuleum. etiō sup
plicio punendos. qr si pecē p̄ actionis non
habuerō originale nī pecē carnali ꝛcepione
nazerunt. sic parulī qui sī bapō moiun
tur nullo infidelium asseribuntur. ita qui
baptizant fideles uocant. Qī a fideli consortio
nī separant. ē ordo ecclia ꝓfidelib; definitū. si
deles ꝗ sunt nī pp̄ unitatem hī fidei sacramētum.
Vnī aug. Parulum. si nī duū fides illa que
merēdam uolūtate assistit. ita nī ipsīl fidē
sacīmentum. ꝛ bapīs fidelem facit. sic credē resi
pondet. ita ꝛ fideles uocant. nī rē ipam nūc am
mittendo. hī ipī rei sacīmentū petendo. Quā ꝓ

Solet queri de illo qui iam sit bapīs hīs qui
scīficat spū cum fide ꝛ cari. ē fide accedunt
rate ad bapīm accedunt. quid eis conferat bapīs
tisma enī uidī eis p̄stare. cum p fidem ꝛ conuer
sionē iam remisit peccā iustificati sint. Ad qđ
sane potē dici. eos quidē p fidem ꝛ conuersionem
iustificatos. ꝛ omnia peccā purgatos. ꝛ debi
to etiē pene absolutos. nī ad huc teneri sanc
tissimo tempozali. qua penitentes ligant
in ecclia. cum aut̄ bapīm petunt. ꝛ apteant
si qua mala p̄ oīonem incurrerunt mun
dant. ꝛ abterrenou sanctissima absolutiōe. ꝛ
gr̄a aduitur. ꝛ omnisq; iuē augetur. ut uere
nouus homo tunc dici p̄sit. tamen q̄ peccatis
to ample debilitatur. Ideo ieꝛ dicit. qđ fideles
q̄ fideles facti. in aquis bapī dantur. t̄ mutuū.
qua nī hmōi aliqđ ibi datur. ꝛ iam hmōi ut

firmissim. re
ne.

Aug in li de
fide ad petrū.

eliū ad bone
facum.

Rcdeo.

Qd gr̃a sac̃ fact̃o omnia p̃mittit. Q̃ntũ

plenũ habeatur: sic ꝛ de aliis intelligendũ ẽ. Q̃n ꝙ mundꝰ accedit ibi fit mundior. ꝛ oĩ hũi ibi ampli⁹ dat̃. Qd si omis gr̃a sanctificatio ibi relaxaretur: ambꝝ ostendꝫ sup illum loc̃ sine penitentia sunt dona dei. vocatio. dicens. gr̃a dei in bapt̃o nõ requirit gemitũ ℓ planctum. ℓ aliqd op⁹. sed omnia gratis donat. Qd quid de gr̃a gemitus ℓ planctu accipiendũ ẽ. Iam sine minori nemo adultꝰ renouat̃ hꝫ gr̃a cel sanctificationes ꝛ afflictiones. s. sedes penitentie ibi diminuunt. Quilt̃ ꝙ dicit ꝙ bapt⁹ ꝛ iam ꝑ fidem unificatꝰ ꝙ accedens ad bapt̃m. qui unus a columba portatur in archam. nõ erat iudicio dei. hꝫ nunc ꝛ in iudicio ecclie unꝰ ẽ. cũ si in bapt̃o pec̃ deleat̃. ꝛ iam sanctificatio gr̃a nõ impunit̃. q̃r cur penalitas ante ꝑ pec̃o addicti sum⁹ nõ tollat̃. hꝫ ideo fieri ita debuit sci. ꝙ si a pena homines ꝓ bapt̃m liberentur. ꝙm putarent bapt̃i ꝓ̃ium non esse unum regnũ ꝛ tanti pec̃i. ꝙ alius pena ibi manet. ut illa ultra studiosi⁹ q̃rantur ꝙ evitat a pena omnibꝫ aliena. ꝛ manet ut sit fideli concertandi materia ꝛ uincendi occ̃o. qui nõ uinceret si nõ pugnaret. nec pugnaret si in bapt̃o imortal⁹ fieret. Cui

To soluto

Si quer̃itur cui rei bapt̃s ꝺ̃atur iam ut bapt̃s ille sit sacrãm

rei bapt̃s ꝺ̃atur. to sit sacramentum.

tum qui datur. iam uisto. dicunt⁹ sacrãmũ ẽ ꝛ rei que ꝑficit. ꝛ remissionis añ ꝙ fidem datꝰ ꝛ remissionis ꝙ alius pene siue pec̃i. si qd̃ nõdum cõmitt̃at̃ hereticus. non uitat ne omis gr̃e ibi ꝓsint. omnis enim rei ẽ signũ cui causa ẽ. nec mirũ rem aliqñ ꝑcedẽ sacrãmentum. ẽ aliqñ ꝛ longe ꝓ sequat̃. ut in illt̃ q̃ fiebat accedunt. quibꝫ ẽ posterius penituerint recipiet bapt̃s ꝓdesse. inquibꝫ fuit ꝙ bapt̃s sacramentũ hꝫ scitis enouisse. quam peccando hñt. hꝫ si nunq̃m pen̄uerint nec a fig̃mento recedent cui rei sacrãmũ erat bapt̃s. abiit susceptꝰ. ꝓ̃ dicta rei que ibi fieret. si nõ illoꝝ ẽ nec mutat impediret.

Si paruulo ꝺ̃atur in bapt̃mo ꝙa post in maiori etate ꝓfiteri.

Solet ꝛ queri si paruul⁹ in bapt̃o ꝺ̃atur gr̃a. qua cum ꝑs hũus intelligi libero. aut possit uelle ꝛ currere. de adultis enim qui digne recipiunt sacrãmẽ. non ambigitur quin gr̃am operantem ꝛ cooperantẽ precipiat que iustificatio eis cedit. si ꝙ libẽ. ac. post mortalia deliquerint q̃ nunq̃ pec̃i gr̃am apposita ꝓdunt. vñ ꝛ dicamur remediam facere spi

rituũ leo ꝛ ripam ascẽdere. De paruulis aũt nõ uidet̃ rõne utuntibꝰ q̃ ꝛ an in bapt̃o recipiant gratiam q̃ ad maiorem uenientes etatem ꝓficiant uelle ꝛ operari bonum. uidet̃ q̃ nõ recipiant q̃ gr̃a illa carnalis ẽ. ꝛ fides q̃ uoluntatem ꝑparat. ꝛ duuat. hꝫ quis dubitet eos accepisse fidem ꝛ caritatẽ. si illi gr̃am nõ recepissent qua bñ operari ꝓficiunt cum fuerint ad usum. nõ ꝙ sufficiat eis in hac uita gr̃a in bapt̃o data. nec ꝙllam ꝓficiunt in bono ẽ. nõ alia addat̃ ꝙ sibi addit̃ nõ ẽ ex eorũ culpa. ꝙ iustificati sunt a peccato. Quidam putant gr̃am operantẽ ꝛ cooperantem cunctis paruul⁹ in bapt̃o dari minuere. si in usu. nec ẽ ad maiorẽ uenerint etatem ex munere sortiantur usum. nõ ꝙ libẽ. ac usum muneris corrumpant peccando. ꝛ ita ex culpa eorũ est non ex defectu gr̃e qd̃ mali fiunt. ꝙ ex diuinitate ualentes hñre usum bonũ libẽ. ac recuperunt. ꝛ usum prauũ elegerunt. Qd bapt̃s

Oppositio.

Post hꝫ scendum ẽ. sacramentum eque ꝛ in bapt̃i abonis ꝛ malis ministrat̃. ẽ abonis ℓ malis dari. sicut a bonis ꝛ malis sumit̃. Io dat̃ bono hõi melior ẽ bapt̃s. qui ꝙ melioꝛ dat̃. ℓ malo nec minꝰ bonus. q̃ ꝙ minꝰ bonũ dat̃. nec malus. q̃ ꝙ malum dat̃. sicut nec minꝰ in bapt̃mo a bono dato. nec minꝰ in bapt̃o dato amalo hꝫ equale. quia nõ ẽ hominis hꝫ dei minꝰ qd̃ eorum subditus declaratur testimonijs.

Aug⁹ in li. de ũmo bapt̃o

Aug⁹ ẽ consentiũ gratianꝰ.

Aug⁹ in ep. ioh.

Aug⁹ sic tolim.

aug⁹ ait. bapt̃s tal ẽ. qual ẽ ille. in cui potestate dat̃ non qual ẽ ille ꝙ cui ministrũ datur. Item ꝓ fuit fieri pot̃. ut aliqui ueri hñnt bapt̃smum. ꝛ nõ hñnt ueram fidem. Ie. si mali boni os ministros ẽ sit alius alio melior. nõ ẽ melior bapt̃s q̃ ꝙ meliores dat̃. nullo mõ malus ẽ. qui ꝛ ꝙ malum dat̃. qd ꝺ̃ bapt̃s datur. ꝛ io ꝙ ministros dispares dei minꝰ equale ẽ. qua nõ illoꝝ hꝫ ei ẽ. Idem. cum baptizat malus illd̃ qd̃ datum ẽ unum ẽ. nec impar ꝙ impares ministros. hꝫ par ꝛ equale. ꝓ̃ hoc hic ẽ qui baptizat. Item. ego dico ꝛ nos diem⁹ omis qua uisos oportet ẽ ꝙ quos baptizamus: uisos oportet ẽ tam iudicij ministꝰ. ut sint ministri uisi si uolumus. si aũt noluerimus uisi. q̃ in cathedra moy⁹ sedent. securi me facit magister meus. de q̃ ipe. s. dic̃. hic

Post hec d̃o q̃ nemo tres gr̃aces ꝓ̃ma ꝙ bapt̃mo uerg dat̃ ꝛ a bonis ꝛ a malis ministris ꝛ eque sancte ꝛ ecc̃le nmr̃ ꝺ̃atur bonis siue a bonis siue a malis baptizentes. q. ministerio bapt̃i tm̃ ẽ. non ꝓprio. sed ipsius xpi. cui⁹ sibi retinuit sed ꝓ nollet aliq̃ suus dedisse patrocinium. ꝛ ꝛ ꝛ

ē qui baptizat. Item q̄s baptizauit uidit xp̄c
baptizauit. Si quos ḡ baptizauit eb⁹ius homi
cida. adult̄. si bap̄s xp̄i erat. xp̄c baptizauit. sic
meo adultrium. ebrios⁹ homicidam q̄ cohi
bam attendo. ꝙ q̄m nō dic hic ē qui baptizat
sē homicida dedit bap̄m x̄. q̄d sacramentū
tam sc̄m ē. ut nec homicida ministrante pol
luat sē. Si mihi ꝑli de hoc
ad petrum. ī. no. pa. rñ. rl. ꝙ bap̄i sacramentū accepit. ne
grum sacramentū accep̄. ꝙ salutē q̄ utile est sac
mentū nō habebit. si ecclia catholicam ecclīam
p̄m sacramentum hūt. debet ḡ ad ecclīam redi
re. nō ut sacramentum bap̄i rūm accipiat q̄d ne
mo debet nisi aliquo repetē. ḥ ut in societate ca
tholica unitam accipiat. Bap̄s enim ecclia ecclīa
nequid ꝓdesse. ubi enim aliq̄ ꝑ ꝓdesse bapt̄m.
Ibidē. au ꝑ ꝓdesse elemosina. s. in ecclia. sc̄ Romanus
ponitifex nō hominē indicat q̄d baptizat. ḥ sp̄m
dei subministrare. grām bap̄i. licet pagani sit
qui baptizat. sic his ꝓpicue cernit bap̄m uerū
bonū. et malū dari a bono. et a malo. et p̄m nō eque
scām ee. nisi ei equale i bono. siue a bono si
ue a malo baptizetur. De potestate bap̄i rñi
Quia ministrū rñi hūt nō potestatē nistio.
bap̄i. potestatem enim sibi remitti. q̄d no
stur ih̄s ē indut columbā descendentē sup
xp̄m. vñ aug. Quid noūat ih̄s baptista. dom
nū quid nō noūat. potestatem bap̄i dñica. i nul
lum hominē a dño futurum. ḥ ministrū plane
finitum. potestatem a dño minime. ḥ mysterii
in bonos. et malos. sicut gerebat columba mun
dū malos respuat dñi potestatem. Sed fiat
ubi ministē malus ꝙ bonus ē dñs. Sleep qui
plantat. neq; qui. v. ē. ali. ḥ qui mercem emit
dat. ē. ds. Si sup̄bi sunt ministē ē diabolo cōpu
tāt. ḥ nō nauigat dominum. x̄. q̄d ꝑ illū fluit
pur ē. ꝙ lapideum carnalem transit aqua ad
arcolas. in carnali lapideo mēb̄ gr̄ātur. ḥ occ
fructus ꝙ mos affert. hūt ḡ non nō bonū ḥ ma
li ministrū baptizandi. ḥ neuī potestatē bapti
Christum enim dedit. xp̄c seruis. ḥ potestatem
sibi remittit. q̄m si uellet potat seruis dare.
Ut sicut daret bap̄m suis tamq̄m sue sue po
testatem sibi potat constituere malis. et alii
quibus seruis fuit ut tanta uis eet in bapō ser
ui quanta ē in bapō dñi. ḥ uolunt ne seruis in
seruio sp̄ē ponein. Baptizat seruis ut ministē
baptizet dominū tamq̄m potestatem hūs. q̄m
si daret seruis ut. s. ꝓpter eet q̄d dñi erat. ut est
seruī bap̄i q̄t seruus. Ut sic dicitur ē bap̄s iohis
sic dicitur bap̄s pet. et paulī. q̄d ne fieret. re
mitti a dñi potestatem bap̄i. seruis ministrū
dedit. si ḡ seruis dic se baptizare recte dicit. dūs
ḥ tamq̄ ministē baptizat. nō ñ differt siue
bonis. siue malis baptizet. Sic ī nemo dic bap̄s
meus. ē nī dicat cuiuslibet meī prudentia mea
licet hec sint a dō. in quib⁹ differentia ē. Aliis
enī alio melī opatur. in utilitatē zando. et ali alio
prudentior ē. alii aut alio mag̃ nim ue bapti
zatis siue ab inferiore. siue a maiore baptizetur
dicit non por. Que fuit potestas bap̄i quam xp̄c
Dē queritur que fuit illa po potuit dare seruo.
testas bap̄i. q̄m xp̄c sibi remisit. et potuit
dare seruis. hec ē ut plini uolunt. potestas di Oppositio.
mittendi pec̄ in bapō. Si potestas dimittendi
pec̄a que ē in dō ē ds. Sic alii dicunt hanc potes
tatem nō potuisse dare alicui seruo. q. nullus
potuit dare ut eet q̄d ipe ē. Aut hēret ēmā
quam ip̄e hūt. aut hoc ē eē q̄d posse. dicunt ī Alia.
si hanc potestatem alicui dare potuit. potuit ei
dare ēre ēmunis. q. nī ē si minoris potestatis q̄m
illud. Ad q̄d dici potest. quia potuit ei dare po
testatem dimittendi pec̄a. nī ipam tamē qua
ip̄e potuit ē. si potestatē ēre qua seruis ꝑ
ser dimittē pec̄a. nī nī ut auctor remissio
nis. si ut ministē. nec nī sine dō auctore. ut si
ut ī ministio hūt ḡtuit sēficare ē. ita ministē
tio hēret mundare. sic illd facit deo
auctore. qui ē eo et eo operatur illd ḡtuit ita
mundaret minister dō auctore. qui ei ubi ue
lud q̄dam ministio uteret ita ī posset ꝑ aliquē
creare aliqua. nī ꝑ eum tamq̄m auctorem si
ministri. cum q̄ et q̄ operetur sic in bonis
opib⁹ ip̄e operatur. et nos nec ip̄e nī. nec nos nī.
si ip̄e nobiscum et in nob. et nī in illi agendis mi
nistri ei sumi. nī sumi auctores. ita ḡ potuit da
re seruo potestatem dimittendi pec̄a ī bapō
. i. ut ī mundatione minister. seruis ē dño ope
retur nī seruus sit dño. nec dis sit seruo. si dis
ē seruo. et seruo. sic in ordine ministio dis

Nō modern nīs uerbo ꝑ uerbum ꝙd t̄ bapt̄m opat̄ dicit de l'Bapt.
Ita ḡ intellexit Aug. in tractu Iohannis dicens Ego ꝑ quē z q̄ ipe z ē
Ita ipe q̄ ē ḡtuit. et d'hoc ait
Ita Bapt ꝑ Ioh. dicit de ꝑ uerbo ꝙ ē uerbum

opantur ē seruo. nec seruo. nec dñs dr̄ scīficare
seruū. sz dñs mundibiū grā. seruū mundibiū sa
cramēto. nec aut̄ sic leuiticum. dñs ait. ego dñs q̄
scīfico de moyse ī dictum ē. scīficab eum. sz moy
ses scīficor mundibiū sacēmentis. p̄mundū dñs
aut̄ mundibiū grā. p̄ spm. nec ē mirū fructū mundibiū
tum sacramēto. sine hac scīficōne mundibiū sacra
mēta mēbi p̄sunt. si aliquis hī melius aperire potuer
it m̄ indeo.

Quibz liceat baptizare.

Diuue quibz liceat baptizare. addam. de hī
sydoz aut. constat bapā solī sacdotibz ec
clīe datum eīq; ministrū nec ip̄i diaconibz ni
si ē licitum. absq; epō uel presbō. nisi his p
cul absentibz ultima languoris cogat. necessi
tas q̄ ī laicis fidelibz p̄mittit. Item mulier
quamuis sc̄a. baptizare nō p̄sumat. nisi necessitate
cogente. De illo ī qui ab hereticis baptizat̄ iterū
rebaptizandi sunt. q̄ri solet. Ad q̄d breuit̄ dicim.
Una quaq; fides q̄ baptizet si seruata forma a
x̄o tradita. uerum bapīm dat. nō qui illud fu
mit nec debet rebaptizari. nec beda. Siue hereticus
siue schismaticus. siue facinorosus quisq;
unitatem ecclīe tenuerit baptizet. nec ualet ille
qui baptizat̄ ē a bonis catholicis rebaptizari ne
cessitate ī tenuerit inuocato uidetur annulla
ri. Item aug. Quamuis unū bapā sit. et hereti
corum. s. eoz. q̄ ī nomine. pa. et. fi. et. s. baptizant.
et ecclīe catholice nec qui foris ecclīam baptizan
tur. nec sumunt bapīm ad salutē. q̄ ad primā hui
us formā sacramenti. imitē aut̄ ei abnegantes.
nec ecclīa nec eos rebaptizat q̄ in nomine tantum
baptizati sunt. nec ipā ē forma sacramēti. Item. Re
baptizare hereticum q̄ h̄ scīmus signa p̄cepit oīo
pec̄. Catholicū uel immanissimū scelus ē. ex his
apte colligit̄ q̄d qui ī ab hereti baptizati sunt.
seruato ecclīe ritu rebaptizandi non sit. h̄ tam
manū impone reconciliandi ut spm. s. accipiāt
nec signū deprecationis hereticis. Sunt nec nulli
doctoz. ut cyp̄ianus. et alii quidam qui dicere ui
dent̄ ab hereti non posse tradi bapīm. nec eos ecclīe re
baptizandos. ē uentū ad ecclīam. q̄ ab illis dat̄
baptizati. sz hī de illis uere ē. qui extra formā ec
clesie baptizare p̄sumunt. cyp̄ianus nec ibi auctor
unitatē deuasse uidet̄. qui aut de hereticis q̄ih scī
ficare aq̄m p̄. ē. ipe immundis ē. et aq̄ que spe. s. nec
ē. Cum dñs dicat in lege. Quicūq; tetigit im
mundū. immunda erit. Quis p̄dare q̄d ipse nec hī
bi ū ge ignorauerit cum dicisse. aut̄ immundū dicī.
Manifestē gl̄osum ē. ipsum. q̄ aq̄ hereticos et schisma
ticos datum bapīm nolebat agnoscē. dū eos im
mundos declararet. tanta ei unitas usq; ad triumphū
martyrii secuta fuit. ut et ipsum sanguinē quia ecclī
lebat lucē obumbrato illa fugaret. et quicquid
purgandū erat. passionis falce colleret. Nec
nos qui bapīm unitatē hereticoz maculatē agnosci
mus. ideo ei ipsum melioresue fuisse nec penitus quia
gentes ydolatrare nō cogimus. Hoc ī scīendum ē.
q̄d licet ter immergatur. ppter mysteriū trinitatis ri
te bapīs reputatur. Q̄d nullus in mortuo uide
at ignorandū nō ē. q̄d ī mortuo baptizari pos
sit nullus baptizari pot̄. et si mox baptizetur.
nisi p̄fidē. Quia in martirio nisi fuit. ideo bapti
zari nō p̄sumit. Quia q̄ nat̄ adhuc secūm adam
nō ē. secūm xp̄m nō pot̄ renasci. nec regnacio in
eum dici pot̄ in quē gratia nō p̄cessit. Item
aug. Non pot̄ quisq; renasci ante q̄m natus
sit. Sic opponitur de ieremia. et de iohe baptista.
q̄ ab illo scīficari legunt. q̄d ī de iacob quidam
putant dicī. Si sanctificatio ibi accipitur in
ore. immundicia. immundis dicitur. potuisse ce
ssidum ut aug. ait ambigue sup hoc loquit.
Si usq; adeo in quoq; nullo puero accelerat ē. ut
rationis uoluntatis ut nitia mentis usū tam
p̄fecte agnoscē credē. q̄d malit parui ei pec
cati reatū ut p̄sumat immundis ē hydū diuine
potencie. nec ad humane habitudinem exemplī
natē. Iam qui uolunt dñs ī unū locum ē.
idem de ieremia legit̄. priusquam exiret de ui
sceribz. et sanctificacio qua efficiūt templum
dei. nō nisi renatos ē. Sicut enim q̄s renatus ē. a
ctis. s. nisi mutet in regē. dicit. Sic nemo aut̄ renascit̄ nisi
natus. ut illa sanctificatio p̄ secūm p̄destinationē
accipi. Certe dubitant̄ uident̄ loqui. qui ī eodē
libro. Non dictum ē qui credidit utique mundus
sit. credimus. nec elizabeth dicē credimus in fi
lio. sz credimus in me meo. et potuit ee sanctificatio
tanta rei antequam agnoscende indicium in apar
tulo agere. Absq; assertione de hac sanctificatione
loquimur. nec diffinimus qualem intelligenda sit
illa sanctificatio. an signum fuit ver. an unitatis aut

Dyonisius mihi de officiis.

Excommunicatio excommunicati. si rebaptizatori sunt q̄ ab hereticis baptizantur. beda.

Ad gōnes ecclīe.

Ad hūc ad magnanimū.

Oppō quorūdam.

Aug⁹ mihi de uno bapō.

Lex sup explicabilis.

Isydorus mihi de renatorum pōno.

Ad hoc ad dardanum. De iohe. bāpō. de ieremia.

Aug⁹ mihi ad dardanum.

Item eidem.

Aug⁹

Nonne quibz dō ministrat̄ quia deest forma q̄ p̄ q̄ sacrm̄ bapt̄ p̄ dat ab anima hoīe siue sit masculus siue femina
sed aplis sacerdotibz debet dari nisi necessitas cogat. Ecclīa q̄ p̄ q̄ baptizati ab hereticis in forma ecclīe rebaptizandi nō sunt q̄
uisi baptisma receperit. Et ubi ego formā ecclīe baptizatum illa baptizati non esse. Ecclīa q̄ hoc est q̄ baptizat̄ ter. et mer
gat̄ p̄ misterio trinitatis in unq; baptismo reputat̄. Ecclīa q̄ mihi uidet̄ nullo baptizari extra ecclīam. q̄ sit mr̄ baptizet̄ q̄ sim natus
nō ē. sm adam. sm xp̄m nō p̄ renasci. q̄ si abrahā de facie baptizet et natos deinceps illos preter gnos legem in utero sustine
tas et gratia p̄cientes dimisse petit. Quibus Ecclīa q̄ p̄ q̄ si quis baptizans non mandatum ecclīe seruauit uel errore sed per sedu
mentum. Lacrime lacrimose corruptę p̄ferat uerba. ego baptizo te. et patris. et filii. et sp̄us sancti. sed baptizo in nomine
illi. sc̄i baptisti. quibz nulla existente malicia. preter sumptos uel dampnatos uel uenenos q̄ fuerint baptizati. quibz q̄ nō
uidet̄ esse nō uidet̄ ad ecclīam. Sancti q̄ si quis ecclīa baptizatum. q̄ nō intendat baptizare. q̄ nō intendat baptizare
aliud facere. nam minister est. et in aliis sacris seruire debet. et quanda ita et intendat facienda ecclīe et habenda. sed ita q̄
si q̄ uidet̄ ad baptizandū gerant. non ea intendat ut baptizet̄ uel regenerent. sed ut remedium tpale recipiat. nisi aliq
regnare. Nona q̄. q. in baptizando sed ea tpe quanda nō in pascha uel pentecosten sacrm̄ baptismi celebrīd. quo
niam ecclīe nocēs uel periculo urgeri debent. aut̄ tempore baptizandi. sed q̄ ista obseruatio diuersis tpm baptizandi habeat no
uat. Decima q̄. q. ante uenit ad baptismū fidem suā profiteri debz. et quomodo quid petit. unde abeo petit quid
tenet ad eccliam petere qui sit adultus. et q̄ sit respondeat fidem sacrm̄ fidei et doctrinā. et singula interrogato se dō
mini. et filii. et sp̄us sancti. nec si aut̄ puerulus nō valens loqui. ut. accedit alius q̄ eo interdet. sub hac sensu fidē petit

Zacharias.

Leo pp.

Leo pp.

ūficonsl p ſpm ſūc. ss melius ē ut dicam illos
pr̄ cōmūe legem mūlis usitatos r gr̄a pu-
ws dimittit omnib; peccūl. qđ r multū seōz ref
mouūl edocē. Si bapt̄s fuit ill' uerbis corrupte
Quero r̄ solet si corrupte pferant̄ prolatus.
Illa ūba an bapt̄s fuit. De li zacharias bone
facio scribit. Reūlimus in numeris. qđ fuit
saldos in ead' pumcia qui latinam linguā pe-
nus ignorabat. r dum baptizaret nesc̄a latinū elo
qui. infringens linguam dicit. Baptizo te in
nomīe patr̄. r filia. r ſpūs scī. r ppt̄ li consideshire
baptizare. ss stulte qui baptizant ī errōe mr̄
uenit l' hesitī. p sola ignorantia romane loc̄u
tionis. infringendo linguā baptizant. duritiē ī
ptimō sentire ut denuo baptizet. Recte se-
cundum ē. qđ illi de quib; nulla ḡtam mdicia
mr̄ pr̄nūs l' clicos l' uicinos quib; baptizan fu
isse doceant. agendum ē ut renascant. ne pēn.
Inquibus qđ ī ostendat' gestum. vō ī sint ut
uideat' ūtatum. conferendū est uidr. qđ collatū
ē uelet' qz ī remittit mr̄iuent ptumptionis.
ū ē diligentia pietatis. De illo qui pluries īmergit.
Solet r̄ queri de illo q̄ vocat sic minus. com
memoratione trī ūmittit mmergit. utrum
baptizat' sit. li aīa aut ī diffinit ut inquirent.
Si rerum luctare. r mmitte. r ocularit' agere et
ut̄ pbandū ēet bapt̄s q̄ sic daret. dubium ui
detur. palie reuelationis mmatin occone iplo-
randū ē. cēsere. vidr. trī sapientib; ī fuisse bap
tisma. ut ē aliqui in balneū l' mfluūm mergī
tur. ī nomīe ūtatis. ī ē bapt̄s. qz ī mtentione
baptizandi illud gerit. sanam mī. r malus sac̄
mentū sic̄ forma ē seruanda. ita r intentio illd
celebrandi ē hūda. Illud r̄ ī remoueat. qđ q̄
dam ī ea fide parulos ad bapm ferunt ut p
ſpm ad unam regionē etiam si eos putant li
remedio pfale recte. l' recipe sanctatem. sīō. si
ppter illa ī regnant' q. nec ab illo hac intentio
offerunt. Aduertendū ē. ī in baptizandis elec
tis duo tpa ē seruanda. i. pascha. r pentecosten
ut in sabbo pasche l' pentecostes bapī sacram
tum celebrent. Quia ī necessitate mortis l' pcli
tantē. omnī tpe debent baptizari. De respōsio
Porro antea ad bapm uenientes fidem suam. pfiteri debent. r̄ ponē

quid pertinēt ueniunt ad eccl̄iam. vī. r ab apti
zando q̄r. Quid uenisti ad eccl̄iam petere. Quia si
adult' r̄ p se respondet. fidem. i. sacramentum fidei
r doctrinam. sin̄ r̄ singla int̄rogat' respondet
se credē in p̄rem. r filium r̄. Si aut̄ parulus
ē ī ualens credē l' loqui. alī p eo respondet. vī
delicet. Parulus alio pficiente baptizand' qui
adhuc loqui l' credē nescit. sic r̄ p egritudi
nē l' surditatē. alī pficiēt dum baptizantur. sic r
de penitentib; agendum ē. Si ī p eo qui respon
dere p alium respondeat. ī mō ualet sic dictū ē.
Etiam hr̄ p se loquat. Si ī qđ ex quo sensu p par
ulo dicatur credo l' fidem peto. Dicunt de sac̄
mento fidei id ē intelligendum. qđ respondet
petit. ē deferre ad eccl̄iam. r hr̄e. ē baptizat' ut sit
sens ē dicit fidem peto. i. sacramentū fidei p̄sto sum
recipere. credo. i. sacramentum fidei suscipio. Qđ est
hic parulus p̄sto ē. sacramentum fidei accipere. vī
mus. sicut ē aliud credē q̄m fidem hr̄e. nō cum
respondet. credē parulus. qui fidei ī dum hr̄ ē ef
fectum. respondet fidem hr̄e ppt̄ fidei sacramē
tum. r̄ ūtere se ad dīm. ppt̄ sacramentum r̄ūsio
nis. Si adhuc qr̄ ex quo sensu p parulo respō
deat. credo in dīm p̄rem. unum dñm xp̄m. r ī spm
scm. sumpt̄ de sacramēto fidei. unde fides men
tis ibi agit. Si de sacramēto cur nominatim
distinguunt̄ plones. Si ī de fidei affectu. q̄m uer
ē ē eo credat parulus. An illd factum parulus
respondet cum credunt. Sic̄ r omnibus pompis
diaboli spondet abrenunciare. Qđ si ī seruat
ur factus adult' renebit ipe l' sponsor. Sane di
a p̄ ibi spondi p parulo. qđ ad maiorem etatē
si uenit. r pompis diabli renunciabit. r sanam
fidem renebit cui nunc sacramentū recip. hoc
aut̄ sponsione parulī p quo fit renebitur. ī
sponsor. si ī ut eum impleat' qđ unum ī se
ē. r opam dedit. qz exigitur a patrino diligens
cura cum p q̄ respond̄ solliciti. De li aut̄ cer
tissimā emisistis cautionē. qua renunciare pō
pis diaboli spopondistis. De exorcismo. r exorcismo.
Illa aut̄ mr̄ogatio. r̄ responsio fidei fit mexhe
cumino cui. r addit' exorcismi. ante bapm cui
fit exhorcismi. r exorcismi. p exhorcismi sequit'
exorcismi. ut ab eo qui iam fide mstructus est. ad
ūsuria ūtus pellatur exorcismi. de greco ī lati

Item de lib. m. li. de bapo.

Item de lib. m. li. de officiis.

Item de lib. m. li. de unico bapo. De sensu illorum ūborum. Respo.

Item ad neophytos.

Item de sensu ūborum.

Respō.

Item ad exhorcismos.

ī sacrm fidei presto sim recipe. Credo. i. sacrm fidei suscipio. quod. r hic pulus presto est sacrm fidei suscipere
spondeat. qz p parulo spondet. si ad maiorem etatem venit. pompis diabli renunciabit. et sanam fidem tenebit. et sacrm
fidei suscipit. et spontanee pulo p quo sit tenebr̄. nō spontanee. Si ī ut exorcismis impleat. pmittit se et opam dedit. pr̄cipi
apatrino diligens cura. eid. p quo spondebit. sollicitudo. Quodcirca qo. q. an baptisma sit catheczandi. i. instruendis catheczi
zandis et ī struc̄ ut de symbolo fidei et rudimentis Symboli aut̄ dicat' collectis uel signo. Signum q. m. eos fideles ab infidelibus
discernimus. Collecta aut̄ q. i. eccl̄ie fides suffitentia et integritas collata ē p̄ catheczandi aut̄ scr. exorcismi. i. ab
immundis ut ab eo qui ad m fidē ē ni structus. adiuratus. Et pellat' exorcizat. et ī admittat ut exorcizet ab eo spūs m. inde
dicit. qo. q. catheczet et exorcizet. neophytos. sp̄ magis cauti. ne. p. scandala neophyti. an nouati. mgri. et dr. neophyti.
ad fidem mr̄is. quia uel indisciplina religionis. ī gustu. rudis. salutaris. ad. qo. q. hic precedit. bapm. nō tm. qn̄ sine eid
posset. et ecc̄ia bapmi. sed ut baptizandi de fide instruat. et stat cui debitor sic. de inceptis. et ut pcis. mox dicit.

nium dr adunatio. Catechism⁹ instructio. Cathe
zizare ē instruere. ut de symbolo ad rudimē
tū fidei. Exorcizare ē adiurare ut ex eo spūs
immundi. Symbolū dr signum t collatio. Sig
num q eo fideles ab infidelib⁹ discernunt. Col
latio q ibi redd fidei suffragia. rūmgrat
collata ē, catechizm⁹ z exorcizm⁹ neophytor fiūt.
magis q sacramēralia quam sacramenta dici de
bent. Neophyt⁹ nouel⁹ inexpertat⁹ t rudis. dicūt
neophyti nup ad fidem diuisus. t indisciplina
religiose conuersationis rudis. Vñ g pduxit bap
tismum. nō q̄d sine vllis rīpsīs ee nec⁹ baps. sz
ut baptizand⁹ de fide instruat⁹. rsciat cui debi
tor fiat. deinceps. rut diaboli potestas in eo im
minuatur. vñ exhan⁹. dūte bapīm catechizandi de
bet inhominē puenire officiū. ut fidei catechu
mē accipiat. rudimēta. rsciat cui debeat deinc
epi fiat. sc̄ exuf. Paruli exsufflam⁹. exorcizā
tur. ut pellatur ab eis diaboli potestas. Ne iam
orientur eos subīte. ne bapīm consequant. Non
g inimicis creatura dī exsufflatur t exorcizat⁹
sz diabolus ut recedat ab hominē. De confirmatōe

Leo pp. Vnde de sacramento confirmationis addendū
ē. de cui⁹ vnctione queri solet. forma enī apta
ē. s. vba que dicē epūs. cum baptizatos in fron
tib⁹ sacro signat chrismate. Qđ sacramēm ab alijs p
fici nō potē nisi a summis sacerdotib⁹ nec ipi a plor
ab alijs. quam ab ipis aplis legit pactum. nec
ab alijs quam q̄ locum eor⁹ tenent. fieri potē
aut debet. Nam si alibi pficiunt fiunt irrita
habentur. Nuncuū. nec in ecclia hec repetibi
tur sacramēta. Licet aut pbr⁹ baptizatos tan

Gregor⁹ ad Ianuario epō ita scribit. Quem
ad nos quosdam seni
baptizatos fuisse qđ ps
bat⁹ chrismare tangere
eos qui baptizati sunt
phibuim⁹. nos quid
sedm uetēm usum.
tuē ecclie fieri. Et si
otio de hac re aliquis
existimat. ut epi debeā
ut pbri in frontib⁹
baptizatos. chrismate ta

gere debeant secdm.
Et istud pro scandalo
sedando semel rami
re in vrbe q magnū ee
oecesim exhibeat. mm
sacramētū. sz in vrbe maiori veneratione retinēdū
sic amatoribus datū. Esse mai⁹ dicē sacramentum cō
firmationis. fore ei ob maiorem unctionē t unctionem
q̄m oferat. sz q adhibitoribus datur. rin dignior
parte corporis fit. i. in fronte. t fore q mai⁹ in
tus augmentum p̄stet. licet baps ad remissio
nem plus valeat. Qđ indē inuere rabanus dicens.
in unctione bapi spūs. s. descendē ad habitationem
eo ascendam. In hac ei eiusdem septiformis gra
tiam ē oi plenitudine scīam. rinuisibiliter in
hominē. De sacramento confirmationis. Sacramentū confirmationis
tradi debet. sic rbapō. n alit cogat necessitas. Nec
debet mari. sic nec baps t eodo. Nullū em sacra
mentū facienda ē in uia. Qđ si putat⁹ qui in nauim
dum mat⁹. sit. aliq⁹ ul⁹ milla mari pūnt. qō ē.
stam de bapō ordine. qđ nō debeant mari. apte
aut. Verumq sacramentū ē. rquadam consecra
tione dat⁹. illud quid cum baptizat⁹. illud ei cū
ordinat⁹. sc̄ q in catholica eccliā. in qua nec licet ne
mari. q neutra facienda ē in uia. ex indubitā
ter. t de confirmatione tenendum ē. de alio uo
rum mari valeant t debeant. pea differem⁹. De sa

Post sacramentum bapi. rconfirmationis sequuntur eucharistie sacramē
tum. Pbapīm mundat⁹. peucharistiam in bono
roborat⁹. baps ē maior. quia ingerit. eucharistia
spūalit⁹ refert. vñ excellenter dicit⁹ eucharistia
. i. bona grā. q alij sacramēto nō in ē augmentū
virtutis. sed gre. si ille recte sumpt⁹ q̄ē fons. rorige
recē gre. cui figura pcessit. qui manna de plus
quā pribus indefecter. q̄ cotidiano ecclī pascebamur
alimēto. vñ. Panem angelor⁹ manducauit hō. sz
tamen panem illū q̄ manducarunt mortui sūt
re ū panis unus. qui de celo descendit. unam
mundo tribuit. Manna illud de celo. sz supra celū.
Illud seruabat in diem alium reseruatum. sz
ab omni corruptione alienū. quēadmodū religiose
custodiūt. corruptionē nō indebitā illud datum
fuit. unicuiq post cibum manducationis. rubricā. ū sub
mersis egyptijs. Iudeis fuit hebreis. sed sz celeste
manna. non ū renatis pstari debet. Panis ille

Post dominicam octauam pentecostes. Sacramentum eucharistie
mundanum. qđ eucharistiam in bono roborat. baptismo ei
quasi eo tmaxo cultui spūalis respicit. vñ de cel
lesti cultu. et bona gra dicit. Et mihi datio
nis plenius augmentū dedit. et gre. sed ipse totius
summe qui e fons et origo tocius gre. sed ecclie tote
gratie appellatiue. q. myra restitue. nos ut
adpiam deducat. et sicut in mari rubro figuram
baptismi pressit ita et in manna significare
dignat. cepit que duo sacra mysteria sp ubi de
pleuit latere sanguis et aq̄. de fluuente. Reddit
go. q. sacram cultui deo t statuit. sm pceptum
agnum corpus et sanguinem suum pro cena distri
buere. Ait go. q. pceptor dns ad discipulos cum
medie dicat hoc est corpus meum et pro hic

corporal' ꝑplm aiam quĩ ad ũam ꝓmissionis pdc
sernum ecclie hĕlia celestis fidelis huĩ sĉti dc
sernum ñr̃m in celo subuehit. vñ recte in
anteum appellat. qm in tua nos reficiens usqꝫ
ꝑriam deducat. sic ḡ in mari rubro figura
bapi ꝑcessit. sca ĩmanna signacio dñica cor
ꝑis hec duo sacramẽta demonstrata sunt
ubi de latꝰ ꝫ sanguis ꝫ aqua fluẽtia. qꝫ ꝑ
p sanguinem redemptionis ꝫ aquam ablutionis
nos redimere a diabolo ꝫ a peccõ uetm. sic ĩsrl
ꝫal ꝑ sanguĩẽ agni paschal' ab egiptiis libant.
aquam maris ab egyptiis libauit. Nunc
aut sacmentũ ritum melchisedech: ostendit. ĩ
panem ꝫ uinũ. abrahe obulit. vñ ut ait ambr.
intelligi dat. ãtiqua ee sacramẽta ꝫ nouꝰ qm
uidecrum. De mistione sacramenti.

Dic aũ alia obsidanda occurrit. iiij. mistio.
forma. sacramẽtũ. ꝫ res. Sacramẽtum dñs
instituit. qui ꝑ typicum agnũ corꝑ ꝫ sanguĩẽ su
um discipulis in cena porrexit. vñ eusebi emisen.
Quia corꝑ assumptũ ablatum erat ab oculis ꝫ
illatum fidelibꝰ necte erat ut die cene sacmentũ
nob corporis ꝫ sanguinis celebraret. ut colerentur in
qñ ꝓmptius. qd semel offerebat ꝓpcium.

De forma. Forma aũ ẽ quam ipe ibidem edidit dicens. hoc ẽ corꝑ meum ꝫ hic ẽ sanguis mꝰ. cum ꝫ
hec uba ꝓferuntur. oĩno fit panis ꝫ uinum in
substãtiam corporis ꝫ sanguinis x̃ꝰ. Reliqua ad dei laudẽ
Duobus li. de sa cramẽtis. ptinẽt. vñ ambr. Sermone x̃ꝰ hĩ operatur sacramen
tum. qꝫ sermo x̃ꝰ creaturam mutat. ꝫ sic ex pane fit
corꝑ x̃ꝰ. ꝫ uinum ẽ aq̃ aqua ĩ calicem mittitur
fit sanguis celebratione uerbi celestis. Consecratio
quibꝰ fit uerbis attende q̃ sunt uba. Accipite ꝫ
comedite ex eo omnes. hic ẽ corꝑ meum. Et item. Accipite
ꝫ bibite ex eo omnes. hic ẽ sanguis meus. ꝓ reliq
omia dicit. Quia dicendo detestatur. ecclo ꝓmittit ꝓ ꝓpc
ꝓ regibꝰ. Item aug. Credendum ẽ qd uerbo x̃ꝰ
sacramenta officiant. reliq ocia uero aliud sunt
q̃m laudes ꝫ obsecrationes fideliũ ꝫ petitiones
ecce q̃ sit institutio ꝫ forma hui sacramenti. ubi
Sex omnes. ostendatione dignũ ẽ. qm illud sacramentum ꝓ ce
nam dedit discipulis. dñs ꝫ ihc ad inuisibilia
patre maiestatis migraturꝰ celebrato cum di
scipulis typico pascha. quodam memorabile est
commendare uoluit sub spe panis ꝫ uini. corꝑ
ꝫ sanguinem suum eis tradidit. ut ostenderet
legis ueteris sacramẽta. unic que ꝑcipui erat. agni
paschal' sacrificium. in morte sua terminari ac nouę
legis sacramẽta substituꝰ. in quibꝰ excellit mysti
cum eucharistie. Io ĩ ꝓ alia dedit ut hui⁹modi rei me
morie discipl'oꝝ infigeret. ꝫ ab ecclia deinceps
frequentaretur. Sz non ex uĩ disciplina sancti
mpũm. ut ꝓ alios cibos sumat. pcũ ꝫ uinum
sumi oportet. sic apl's docet. ut singlari reuerentia
ornetur. i. discernat' ab aliis cibis. qd dñs apl's
disponendum reliquit. vñ aug. Apparet cum
ꝓmo acceperunt discipli eucharistiam ĩ eos acce
pisse uerumꝫ. Non Io uñ calumpniandum ẽ unũ
se ecclie qd aliquis semp sumat. placuit enim
spũm scõ ut in honore tanti sacramẽti ꝓ in os
xp̃i am dñicum corꝑ intret. qm alii cibi. Io inge
mos iste seruat'. Non enim q ꝓ cibos dñs dedit.
Io ꝓfecto ꝫ cenam illo accipe debent. ut illu fa
ciant. qs apl's arguit. ꝫ iam saluator quehe
nũ cõmendaret mysteriũ illi alimoniam. ultra
nũ ũ li uoluit unctiõe oculis. ꝫ memorie dis
ciplorum a quibꝰ ad passionem digressurꝰ erat. Quo
aũt ordine demceps sumeretur. apl's ꝓ quos
ecclia dispositurꝰ erat. reseruauit docendũ.

De sacrificio ꝫ re. Nunc quid ibi sacramẽtum sit. ꝫ quid res intelligam. Sacramẽti ẽ in
uisibilis gr̃e uisibilis forma. forma ꝫ panis ut uini
quibus mdi sacramentum ẽ. i. signum sacre rei. qꝫ
ꝑ speciem q̃m ingerit sensibꝰ aliud aliquid fa
cit in cogitõe uenire. Tenent ꝫ spes uocabula rer̃
q̃ ante fuer̃. s. panis ꝫ uinum. Hoc aũt sacramẽtum ge
minata ẽ res. una. s. rerum ꝫ signata. alia signata
tm rerum. Res rerum ꝫ signata ẽ. caro xp̃i quam
de uirgine nat̃. ꝫ sanguis quem ꝓ nob fudit. Res
aũt signata tm rerum ẽ unitas ecclie. mpdestina
tis uocatis. iustificatis ꝫ glificatis. Hoc est duplex
caro x̃ꝰ. Una uera. Dupliciter mõstratur in
ro xp̃i ꝫ sanguis. ut illa q̃ crucifixa ẽ ꝫ sepul
ta. ꝫ sanguis q̃ militis effusus ẽ lancea. vt spu
alis illa ac diuina de qua ipe ait. caro mea
uere ẽ cibus. ꝫ sanguis meus uere ẽ potus. in ma
ducantis. e. m. ꝫ bi. sang. me. ĩ. ha. ui. e. Sed
q̃ hic ꝫa distinguenda. unũ qd tm ẽ sacramẽ
tum. Aliud qd ẽ sacramentum ꝫ res. Et tertium qd ẽ
res. tm sacramentum. Sacramentum tm res ẽ spes

Ꝛuare ꝓ alimẽ cibum dedit corꝑ ꝫ sanguinẽ discipli.

Duo m. li. de ordinatione ecclie.

Duo m. li. de ea untate dñi.

Duos in omelia paschali. De re sacramẽ n q̃ ẽ duplex. Duo sr ioh.

Ieiũ sup eplam ad ephesios.

De rebꝰ que hic possunt distin gui.

ẽ sanguis mei. Cum aũt hec uba ꝓferũtur. oĩno fit panis et uinum in substãtiam corporis et sanguinis xp̃i reliq
uaq̃ omia ad laudẽ dei dicit. Alitꝫ q̃ celebrato typico pasta corpꝰ suum et sanguinẽ sub spe panis et
uini tradidit ut ostẽdat legis uetus ꝑcepta in morte sua terminari et nouę legis substitui sacrificia. q̃ aũ ꝓ no
ĩ tam mpũ mundi creatũ q̃ ajeiunus semper corpus dñi sumit. licet ꝓ cibus alios ipm dispariter dedit. q̃
uis placuit spũs scõ ut post m ae ꝓfectam nullus corpus dñi q̃m alii cibi. Sed q̃ nulla sacra tã sp
distincta. quid ꝓ tm ẽ sacrum et non res. ut spes ipsi panis et uini. Hoc ꝓ ẽ sacrum et res ut
ẽ ꝓa caro et sanguis. Tm ꝓ ẽ res et no sacrum. ut ipsa ecclia q̃ c uniuersa fidelium spes ergo
ipsa uisibile ẽ sacrum. Tertium ꝫ rem. sigt et res. Quia quicquid ꝓmeritum
ꝫ quia hoc nobis ꝓfert ẽ corpus meum. qd ꝓ uobis ꝓfertur. et sanguis meus qui ꝓ uobis et ꝓ multis effundet in remissionem
ut qui sub hac specie. ꝫ tangit. Alius ẽ res. Et non sacrum. ut ecclia q̃ corpus xp̃i q̃ c
tantum remedia [illegible] ꝫ res et no sacrum. Et quia ꝓpter ẽ sanguinis sui mysterium
signatus unitas [illegible] ꝫ ẽ mysterium ea ꝓ ꝓ et q̃ ẽ unitas fidelium. ꝫ ẽ res n sacr
ut ecclia ꝓ et sanguis alius ẽ res. Et non sacrum. ut unitas ecclie
ut ejus ꝓ et ꝫ quia res tm ꝓ ẽ res sacrum. ꝫ sacrum
corpus xp̃i mysterium ꝓ ẽ res tm sacrum. ꝫ sacrum
mysterium [illegible] ẽ mysterium

usibil' panis t'unm. Sacramū ↄres caro xp̄i
ꝑa ↄsanguis. Ref̄ tñ sacramentum mystica cius ca
ro. Petro spes illa ubibil' sacramēti ē gemme re-
q; utraq; rē signat. ↄutrāq; rei similitudinē
gerit expressam. Sam sic panis p̄ceptis cibis corp̄
reficit. ↄsustentat. ↄunus homīē leuiter atq;
mebriat sic caro xp̄i mūdorem hoiem plus ceteris
gracijs spualit' reficit. ↄsagnat. vñ ealre. t mq;
p̄. ē. hō ꝛ similitudinē cum re. mystica q̄ē unus
fidelis. q; sic ex mutuis gnis ↄhent' unū panis ↄex
plibz acinis unū in unū ↄflum. sic ex mutuis fi
delium plonis unas ecclia ↄstat. vñ apl's. vn̄
panis ↄunū corp̄ mlta sumus. vñ aug'. vinis panis
ↄunū corp̄ ecclā dr. p eo qđ sic unus panis ex
multis gnis. ↄunū corpus ex multis membris cō
ponit sic ecclia ex mutuis fidelibz carnalit corpo
lenter mentib' hijs mysteriis paul' ↄmutuat nr̄ exp̄c
mensa ↄsecretis. qui accepto hoc mysterium
unitatis ↄ nō tenet unitatem paul' nō accepit mysti
um p se. hoc ꝛra se. cui ꝛ sacramentū ē corp̄ x̄ ꝑum
de ungue sumptū. q; in corp̄ xp̄i ex mutuis nō
bis purissimis ↄimaculatis ↄstat ꝛa societas eccl̄ie
stica ex mutuis plonis. a cunctis malis libis ↄ
sistit. In cui rei typo fea ē arcba dñi de lignis
sethim que sunt incorruptibilia ↄalbe spine simi
lia. de duobus modis manducandi.

Dño de blas phemia spc. s. Et sic due sunt res ille sacramēti. ma ꝛ ↄduo
modi manducandi. unū sacramentaliter. s. quo
boni ↄmali edunt. alter spualit' q; solus boni ma
ducant. vñ aug'. Quid ē xp̄m manducare. nō
ē hoc solum in sacramento corp̄is accipere. Multi enim
indigne accipiunt hoc impio manere ↄhre xp̄m
in se manducare. spualit' enim manducat. q̄m unus
corpori xp̄i ↄecclie q̄m sacramentū significat mem-
bris qui discordat a x̄. nec carnem xp̄i manducat
nec sanguinem bibit. ↄsi tamen rei sacramenti ad
iudicium sui cotidie accipiat. spualē manducatiō
nē aug' distinguit. a sacramentali ait. vt qui
panis demum ex uenit. credere ↄmanducare
credere. q. in eum. hoc ē manducare panē ↄnunū
q; credit in eum manducat eū. Item. Qui in me
manducat ē xp̄c. Quo in xp̄e dicit. Qui manducat
carnē. m. ↄbi. s. m. sine manet ↄego in eo. si in
me manet ↄego in eo. et bibit. Qui no in me ma
net nec ego in illo. ↄsi accipit sacramentum acquirit

Dño de sacramento fidelium.

magnū tormentum. Nec. sicut ambigendū ē cum
quemq; corpis sanguinisq; dñi participē fieri q̄
x̄ membrum efficitur. nec alienari ab illius pacis
caritatisq; fœdere ↄsi ante q̄m panē illū edat ↄ
luce bibat. de hijs scio mundare corpis x̄ sicut
absoluat. q; illū sacramēti benificio nō ꝑuat.
qui ille hijs qđ illud sacramentum sig̃t
uenit. In illo enī sacramēto corpis ↄ
sanguinem suum nob' cōmendauit. qđ ↄfecit nos
ꝓfos. Nam ↄnos corp̄a xp̄i fei sum. Item. Cum
discordat a x̄po. si manducat carnē eius nec
sanguinem ↄsi tamen rei sacramēti ad iudicium
cotidie accipit. De errore q̄rundā q̄ dñi aboīs
Hec ilba ↄalia huiusmodi. unū corp̄ x̄ sum-
si de spuali manducatione agūt. Quidam
obtuso corde legentes erroris caligine involuti
sunt. ado ut dire plumpserunt corp̄a ↄsanguinem
x̄ aboīs nō sumi. nō amaliste indubitanter te-
nendum ē. aboīs sumi. si nō sacramentaliter. sed
spualit'. Amat' ū nō sacramentaliter. sub sacramē
to. s. sub spē visibili carnē x̄ de ligno sumptā.
ↄsanguē p nob' fusum sumi. hoc mysterium que
nō bonos ē. Qđ subditur ꝓbatur testimonijs.
Sēb' quid unpecatoribz ↄindigne sumētibz via
xp̄i caro ↄquid sanguis. hoc etiam ni salub' effici
ens a. s. aug'. Multi indigne accipiunt corp̄
nū. de quibz ait apl's. Qui manducat ↄbibit in-
dicium. d. m. dig. ut. si. man. ↄbi. p qđ docem̄ q̄m
sit cauendum. male accipe bonum. certe enī
finis ē malum dum male accipit bonū. sicut
ecc̄. apl's finis ē bonū. cum bñ accipit malum
. s. dum simul' sathane patientē portat. ē ↄ
mala ꝓsunt boni. sic angl's sathane paulo
ↄsca obsunt mal' boni sunt ad salutē. mal'
ad iudicium. vñ qui manducat ↄbi. ut. si. ma.
ↄbi. sēb q; res illa mala ē. hoc q; mal' male accipit
qđ bonū ē. Sc. indigne quis sumens corp̄ xp̄i ni
si efficit. ut q; malus ē. mal' ē. malum sit qđ ac
cipit. t q; ñ ad salutem accipit. nil accipiat. Cor
pus enī ↄsanguē dñi mehilomus erat in illo qđ
ait apl's. Qui manducat indigne. re. hoc salus
q; pluribz apte ostenditur. qđ ↄamat' uerum
corp̄ xp̄i ↄsanguis sumit' in sacramento nō
spualiter. De meliginema q̄rundam ubor.
Cum hos duos modos sumēdi intelligē

Dño de sacramento fidelium.

Dño de ubis euangli.

Dño tur̄ dialogorum.

Dño de ubis euangli.

Dño tur̄ poh.

Dño.

nō dr̄ dentē hanc
cultra sr̄ bouis
rami ↄmilui gnis
ↄ ignis pugnis dr̄ gr̄
dr̄ ↄ ex ira ex ca
stra Judas ex ira
dr̄ ↄ ex ira ↄ maduit

Se judgne pmitt cultā
ply pollin dr̄ pmissū
dr̄ gr̄ dr̄ ↄ ex ira ex
ira ↄ accurate ex
ymaduit

Et sicut dō ip̄ gemet ↄnad q̄z alius q̄t q; ꝛ̄pue dñi quid ↄ manducant spualit
tm qui manet in membris xp̄i et cetat q; sacm̄ pmittat qui sacrilegi tm ut malu ↄ ve
rum corp̄ dñi ↄmittat sed sacrilegi nō spualiter ctio iudicium sibi manducat et bibat qđ
sacrilegi et spualiter ut bam ipsi sacm̄ ꝓparantes

q; pueri Eutre ꝓparauit pro dñi mensa mitt dentibi
dñi sacrificia quo ebrii et multi ebrient alter spiritalis
que pollicem quidem
ꝓmittat

cia quozdam ũbox ambigue dictoz distinguẽ
da ẽ. Aut enim aũb. Pon acip sacramẽtum. rem
sacramẽti. mal ũ sacramẽtum rẽ rem. sacramẽ
tum h dicat corp xpi ꝑ pun de ũgine dictum. Rẽ
ũ spualem ẏ carnem. Bon g ut acip ẏ carnem
acip. Mal ũ tm sacramẽtum. i. corp xpi sub sa
cramento rẽ rem spualem. frem. Non manducat
caml manducat. r manducaml ñ manducat. q
ñ manducaml sacramẽtalit. aliqi manducat
spualit. r eccõtra. Et q manducant spualit. ñ
carnem carnis. r sanguis ducunt sumẽ. qi ꝑ am
efficaciam hui. i. remissionẽ pecco ꝑ qua u
det ccarn. cum dr. Placeat tibi ob domine
qs. tua sacramẽta qd nunc spe
gerim. ret ũtatem capiam. Ret ũtatem dicit
ꝑ am efficientiam. qi ꝑ hec sacramẽta ꝑsta ut sic
sacramẽtalit carnẽ xpi sumam. na spualit suma
mus. vt pcor sacdos. ut ẏ qui mic sub spe pan
is sumit. manifesta unione sic in ecclia
ouunt. Et qui ꝑ capiat. Constat q abomi. r
a mal sumi corp xpi. h abomi ad salutẽ. a mali ad
pnam. De hoc alioz qui dicunt corp xpi
non esse in altari ñ in signo.

Precedentium mi animam intuendentes q dr ũ
utem ugrta modũ naturalium rez mirentes
audaci ac pueroli ũtatem eccliam asserentes. in
altari ñ esse corp xpi r sanguinem. nec subam pa
nis. Et unum in subam carnis. r sanguinis. ñ ta
xpm dixisse. h ẽ corp meum. hic apostol dixe pe
ra eam xpc. Dicunt enim ibi esse corp xpi. tm in sa
cramento. i. in signo. r non in signo manducari a
nob. q errandi occone sumunt. a nobis ũtatis.
uni ꝑma hostia fca ẽ in discipulis ẏ cum ait. Ac
cipite quis. man. e. in. vbi san. in. si. ha. in. et. illi
si intelligentes dixerunt. durus ẽ hic sermo. Qs
poterit eum audire. r abierunt retrosum. discedẽ
tibus in signo. rq. qui remanserunt. Spe ẽ mo
qm manducat. caro nichil prodest. vba que locut
sum vob. spe. r nta sunt. intelligentia spualit spe
nta sunt. intelligentia carnalit. Et sic spe. r nta
in sr. h ẏ ñ ẽ. Spualit intellige q locutus sum.
sion h corp qd videtis manducaturi estis. vbi
bituri illum sanguinem. que fusuri sunt q me
crucifigent. Sacramentum aliqd vob cõmenda
ui. spualit intellectum vivificabit vos. Caro

aut ñ prodest quicqm. Sunt i. r alia ulloz mi
nie formit mm stranea. Aut enim aũb. Donec
scim firmat. sursum ẽ dns. h ni i hic nob am
ẽ ũtat dns. Corp enim mq resurrexit uno loco
ee oportet. ũtat aut ei ubiq diffusa ẽ. Irem ũna
plona ds. r hõ. ubiq. Et qd ds ẽ in celo. et qd hõ
ẽ. xpc i. dicat. Pauperes semp habetis vob tm
me. a. ñ. s. habe. Uis aliusq utrum pfam hetica
assertione sim erroꝰ. Que ergo rõne
ora accipienda s. Hon. vi. Uis negat nec corp ẏ
a fidelibus sumi. et in altari ee. Si uis ũtat aplos
in eis nos instruxit. qd xpi corp ñ p partes dis
cerpum. ut putauerit illu discipuli qret. nec
h integr. nec visibiliter in forma hua. si ũvisibili
sub forma panis rerum. corp r sanguinem nob tra
deret. Que sententia aũb confirmat dicens. Spm q
vem r ñ xpm corp qd videbat manducaturi. Ip
sum ũvisibile ñ xpm visibile. frem. r si necesse
ẽ illd visibiliter celebrari. necesse ẽ ni visibile
intelligi. sm i. intelligendo ẽ corp ẏ ee i uno loco
. s. visibiliter in forma hua. ũtatis ni ei ubiq ẽ. i. di
uinitat. ẏ mat. et. i. uer corp in oi altari ẽ. ut
cumq celebret. sic i illo intelligendũ ẽ pa
nes semp ha. uo. m. a. ñ. s. ha. secm corpora
lem psentiam. s. qua cum ei nitebat. similit
qd hõ ẽ. in celo ẽ visibiliter. s. invisibiliter aut
ẽ in altari. qm ñ in forma hua apparet. h forma
panis rerum oculis. vi. r invisibile caro ei dr. que
ne ẽ in altari. Si qm ñ in sua spe appareret invi
sibiliter dr. Aut enim aũb. h ẽ qd dixi qd visis oib.
appbare rendum. sacrificiũ eccliẽ duobus constare
duobus. scilicet visibili elemẽtoꝝ spe. r invisibili
bus ni. i. ẏ carne r sanguine sacramento. r re sacra
mẽti. i. corpore ẏ. sic ẏ plona constat. r conficit
ex dõ. r homine cum ẏ sit uerꝰ ds. r hõ. qm
nis res illaꝝ rerum nr̃am. ũtatem i se or
net. ex quibus officiũ conficiũ aut sacrificiũ eccliẽ
duobus sacramẽto r re sacramẽti. i. corpe ẏ. Et q
sacramẽtũ. r res sacramẽti. id corp xpi. Ecce i uni
bile dr carnem xpi. qi forma panis operatus
mti. r tractat. sd qd corp dr ee sacramentum rei.
ex quo sic manat. qd sup dictum. Deum addit
qd magr lectorem monet. caro inquit ei ẽ. qm
forma panis operatum in sacramento accipitur. r san
guis eius. quem sub unius spe ac sapore potamus.

Aũs sup psal
mũ. l. my.

Aũs sr iohm.

De cõmmacio
ꝑmissoꝝ.

Q. d caro ẏ dr
invisibile.

Aũs in sen
tentiaꝝ pspi.

Idem in codice.

Hunc dr̃ ꝑ gratiam duas gerere spẽs ꝑma q ꝑ quod heresis dixerit ꝑ in altari non erat
corpus Dñi nec sanguis nec subam panis et vini sed tam corpus et sanguis vide gratia
xpi dr effectuꝰ sumi in sacro id ẽ in signo et ita xpus dixit hoc ẽ corpus meum sicut aplis
petra non erat xpus sed q. d. q. stat vera corpus et sanguine in altari ẽ quia in corpus
xpm subintrat spẽs et subat panis in corpus et vinum stat in sanguine gratie

qui prius Bis pasmis et dum pcepe[re]t ne pñs pertinet ad ea et sanguis dñi
tacet Tertio dicit panis ut non videatur plus ẽ veritati

caro videlicet carnis ⁊ sanguis sacramentum est
sanguis carne ⁊ sanguine utraq; inuisibili intelligi
bili spiritali significat corp⁹ x̄ visibile ⁊ palpabi
le. pleni gr̄ia ⁊ diuina maiestate. Qs sic intelli

Amb⁹

Amb⁹ in li. sermō
eccl. pfi.

Amb⁹ in li. de
sacrāmēt.

Amb.

gendum aliis
uerb⁹ augi firmat.

Amb⁹ in li. de
sacrāmēt.

Amb.

Amb⁹ in sermone quodam de
diuisi cuiusdā.

Dxj

Sciant qui quales sint illa commixio. an formali
an substantiali. et aliquis gr̄is diffinire ni fallor.
formalem nī ni ee agnosco. q. spes rerum q̄ nō
fiunt. remanēt. sapor ⁊ pond⁹. Quibdam inci
ee substantiis dicentibus. sic subam nitri in subam.
nitri h⁹ cōmixtis fiat illa. cui sententiæ pmisse auc⁹
ritates assentire videm⁹. Sed huic sententie
sic opponit ab aliis. si suba panis inquiunt et
uini simul subatis in corp⁹ uel sanguis xp̄i. cor
die fit aliqua suba corpis et sanguis xp̄i. que
ante nō erat. ⁊ hodie ē aliquid corpis xp̄i. quod
heri nō erat. ⁊ cotidie augeret corp⁹ xp̄i. atq; format

Sciant distinctiones bndē q̄ tenet quōd hēma q⁹ ad gustū qua panis mutatus ⁊ et vinū in sanguinē quātitatē no est
formalis qua spēs rez q̄ ante fuerat remanet et sapor et pondꝰ sed videt quibusdam q⁹ sit substātie q⁹ subtilitatē substātie
2ª q⁹ ex q⁹ gustone ista nulla mutatio sit mutatus vel in sanguine nec aliquid eis addit nisi augēt sed subtilitatē substātie
sine illius augmento 2ª q⁹ q⁹ quidē nō credit q⁹ subtilitatē panis aliqn sit tanta xp̄i et sit fiat caro xp̄i / sic forma ⁊ facta panis
tractus ⁊ vinū dicit q⁹ erat panis et vinū per consecrationē in corpus et sanguinē nam q⁹ manēat panis sed mutata subtilitatē
mutatus q⁹ ⁊ facta corpus ⁊ nec dicit subtilitatē panis et vini materiales ee corpis ⁊ nisi sanguinis q⁹ nō decet ut dentata formatē
et transubstantiatē et ⁊ fiat id. Aliis dicunt gustari illud intelligendū ee ut ⁊ illius actus subquibus prius erat subtilitatē panis et vini per
consecrationē fit subtilitatis corpis et sanguinis sic tñ ut nō eius officiat et sic dicit transire panem in corpus xp̄i q⁹ ubi sub eratque
nihil nisi ⁊ corpus ⁊ dicunt hoc panem vel in nichilū redigi vel in materiam primitivam resolui. Alii putant ee subtilitatem
panis et vini remanere et idem ee corpus ⁊ et sanguinem ee hac tñ die subtilitatis sed sicut ipsa q⁹ ubi hec et illa sed
⁊ nō ⁊ subtilitatis nisi corpus ⁊ et sanguis copredicat et ex subditis apte ostendi. Scientes nō ⁊ ibi
subtilitatem panis et vini licet species remanēat qm̄ in ⁊ species panis et vini sicut et sapor unde aliud ibi videt aliud intelligi
substantiatus q⁹ propter subtilitatem species corpus sui et sanguinem tradidit et demerepsimi ⁊ statuit ubi dicens primo ut fidei
habet mutuo quo ⁊ deinde quando videns Beda ne abhominaretur animus carnem crudam q⁹ nō ⁊ cum mensa ymmo 130
ne ab manducatis nobis insultare ⁊ auctor actus sicut hoie bibemus Exceptatus ⁊ subtilitatis species simul in substantiam
species xp̄i sit corpus nec plus subtractis nec minus sub aliud cum simul ut ostenda tacta natis cum mundo assumptisse et tacta

ve maria. de qua nō conceptione ī hoc factū.
Quanq; li nō respondi p. Quia ī ea rōne dr corpus xpi ofica uerbo celesti. qđ ipm corp̄ un conceptū uirginis formatum deinceps formet. si q; suba panis t unu. q; aī non fiāt corp̄ x t sanguis uerbo celesti fit corp̄ x sanguis nō sacerdotis dicētis. hoc e corp̄ x sanguinē q; eorum ministio suba panis fit caro. x suba uini fit sanguis x. nec ī aliquid additum corpori t sanguini. nec augetur corp̄ x t sanguis.
Quanq; in li de ve sacramēto.
Quanq; in li de ve sacramēto ypsi.
Sed uero queris modum q̄ ō fī possit hoc fieri respondeo. mihi hoc credi salubriter posse. mutari salubriter ī nō posse. Qđ g corp̄ xpi panis mutatione in ō nō augmentatur. nec sanguis ex uini ōnione. et uoluntate. x poterime asseri batur quidem corp̄ ei⁹ de uirgine. fit g̈ sub stantia illa. ista sine augmento. sic nī accedunt quidam qđ suba panis aliquī fit caro xpi. x si fiat caro xpi. hoc forma fēa ē panis. x aqua facta ē unū. nec nī dr forma ē panis. x aqua ē unū. Alii ū accedunt illd qđ erat panis ut unū p̄ consecrationem ē corp̄. x sanguinē nec nī sequit. panis ē caro xpi. t unū ē sanguis. Quia suba panis t unum. p̄ quam fēa ē. xpi caro t sanguis nō est suba panis t unum. si caro x sanguis. só dicendum uidr. eam dr. suba panis t id qđ erat panis. nō ē corp̄ x. manens enī panis non ē corpus xpi. ī mutata. x id qđ fēa ē. ē corp̄ xpi. sic dicimus subam panis ut unum massam ē corpis. t sanguinis. quia nō de ea ut de massa formatur corp̄. si ipa formatur. nullo reflectente illo. uni aut. corpus xpi dicem illd. qđ ex frugibus terre acceptum. x per mistica sanctificatum summi⁹ ī memoriam dominice passionis. Qđ enī prima uis hominis ad illam inuisibilem spem p ducimur. ni scirem⁹ ut sic tam dignum sacramentum nihil panis inuisibiliter spōndi.
Asserimus dicti panē conuerti ī corp̄ xpi.
Quidam ū sic dicunt ōnione fieri ī corp̄ xpi. illam ē intelligendam ut sub illis accidentibus sub quibus erat pri⁹ suba panis. x unum p̄ consecrationem fit suba corporis. x sanguinis. sic nī ut nī eis adhibeat. x sic asserimus dictum panem conuerti in corp̄ xpi. quia ū erat panis nunc ē corp̄ xpi. Qđ sic. quod g̈ fit de suba panis. x unum dicimus t impiacentem materiam resolui in nihilum redigi. Alii ū putauerunt ibi subam panis. x unum remanere. x ibidem corp̄ xpi ē. x sanguinem. x hac rōne dicta illam subam fieri illa. quia ū ē hec. ē. x illa. Qđ mirum ē xpi am subam panis t unum dicunt ē sacramentum. ex qđ nō fit ibi suba. nisi corp̄ xpi. x sanguis. exponentis. et ex subdi nis aptē ostendimus. dr enī ambrosius. Panem istum quem summus⁹ ministro illum intelligo. qui manu spūs sci formauit ē in uirginis uētre. x igne passionis decoctus in ara crucis. panis enī anglorum factus ē ex hominū. uti ait. ego sum panis uiuus qui de celo descendi. Item. Panis quem ego dabo caro mea ē. pro mundi. uita. Ex his namq; duabus sententiis aptē datur intelligi. q; panis ille. iste nō duo sed unus panis. una caro. quia dubio. unum efficitur corp̄. Illud uero. illud sane. qđ sumptum ē de uirgine. qđ resurrexit. x in celum ascendit. Item 66. Quis fidelium hoc dubium p̄sit. in tpa immolationis hostie ad sacerdotis uocē celos apiri. multo xpi ministrio angelorum choros adesse. simul. x una sociari. unum quid ex inuisibilibus atq; inuisibilibus fieri. eodem monente. qui celum rapuit ministrio angelorum. ascendum corpus suum. x ante oculos sacerdotis mactari uidit. sic dimittas ubi. nonum impletur. nunc ita multis locis illud corp̄ celebratur. nec sic ut multa corpora xpi. sed unum corp̄. unus sanguis. sic q; sine pluribus. sine minoribus ēt inde propriationis equalium corp̄ xpi. integerrime sumitur. p̄ consecrationem g̈ nō ē ibi suba panis t unum licet spes remaneat. est enī ibi spes panis. x unum. sicut. x sapor. uini aliud uidet. aliud intelligit. Quare
Sub alia aut̄ spē. quam carnē. x sanguinē tradidit xpc. x deinceps sumendū instituit. ut fides. s. hec esset minime que ē de his q̄ uidem. q; fides nō habet. nimium autē. h. ra. p̄bet gr. x ī ō ne abhorreret animus qđ cerneret oculis. quia ī his minus. carnem crudam. x sanguinē cōmedere. Quia g̈ xpm uocari debuit. is ē ministro carnem. x sanguinē hostis cōmendauit. x ī ō ne abhorreret religio mentis insultaret. ei uiuificatori. Sicut rōnabilius quam ut sanguis simulatus humanū. ut ita. x ūtas ī delitescat. x dicitur nullū fiat apagamus. qđ cruorem occisi hominis bibamus. sic g̈ hoc fieri. x ne uelum quidam horror esset cruoris. x sumi

66. in omelia paschali.

66. in omelia paschali.

Qui?

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Trudm̃ accipi sacramentum. & p̃mittis am in quem qđ sub alia spē. & qđ sub ista. hī sacramentum ꝓfūs celebrauim. & celebrari a nob̃ instituerim

Sed qđ sub dupplici spē. Qđ sub dupplici spē.

sumam̃o. cum sub altera totus sit xp̃c. vt ostendat totam hūanam nat̃am assumpsisse. ut totam redimeret. panis enī ad carnē refert. vinū ad animā. q̃ unū opat̃ sanguinē. in quo sedes ac aphysicus est dic. ꝯ. g̃ singulis spēbz celebrat̃. ut anime. & carnis suscepto in xp̃o. unūq̃ libato in nob̃ significet. valet enim ut ait ambros. ad nutrimentum corpis. & anime. qđ ꝓpinq̃ caro. & ꝓ salute corpis. sanguis. & ꝓ anima nostra offerat̃. sic̃ figurauit moyses. caro in quid ꝓ corpore nro offert̃. sanguis uo ꝓ anīa. hī sub utrq̃ spē sumat̃. qđ ad utrq̃ valet. q̃ sub utrq̃ sumunt. vt. & sum altera nō sumere. ad alterius nīm. i. corpis & anime. nī utrq̃ pars nutrimentū habere sigaretur. Sub utrq̃ nī spē vt sumat̃ xp̃c. nec plus sub utrq̃. nec min̄ sub alterutrī sumpt̃. eadem nī rō & ut ait hylarius. in corpore xp̃i. q̃ in manna ꝓfigur. de q̃ dic. Q. pl̄ collegit. nī hūit ampli. nec qui min̄ hūit min̄. Et licet sub utraq̃ spē totus xp̃c sumat̃. nī ī sit diuisio panis nisi in carnem. nec unus ī in sanguinē. Nec debēt dici duo sacrificia. hī unū. q̃ sub utraq̃ spē idem sumit̄. neq̃ dari sacramentum. q̃ diuiditio nī repetitum sit eand̄ spēm. Nec alie subē misacrificii in usu offerri debent. q̃ de aliis nī pot̄ sectari corpus xp̃i & sanguis. Quare aqua miscenda.

Aqua uero admiscenda est uino. q̃ aqua ꝓfigurat. qui ꝓ xp̃i passionem redimit fidēles. Calix g̃ dicit̃ ut ex canonum ꝓceptis aqua & uinū mixta debet offerri. q̃ uidem̄ in aqua populus intelligit. uino ostendit sanguinē xp̃i. cui g̃ in calice uino aq̃ misceri. & ꝓ his admonem̄. & certum plebs ei unq̃ credit & copulat. Que copulatio aque & uini fieri nō potest separari. Nam si unū nī q̃s offerat sanguis xp̃i inest̄ sine nob̄. Sed uero q̃ an utrumq̃ sit q̃ geritur si aqua ꝑ mutat̃ audi q̃d sequit̄ in eod̄ canone. Non ꝓ unoquod calix dn̄i est aqua sola. aut unū solū ī utrq̃ misceat̄ sed ꝝ ꝓpar̄ calix dn̄i nī est aq̃ sola. aut unum solum ī utrq̃ misceat̄. sic̄ nec corpus dn̄i ꝓ se forma sola. ī utrq̃ fuit admixtū. & panis unū cōpage solidatum. Siquis nī ns intendens introduxit helim. oblitione. i. ignorantia aq̃m ꝓmiscuerit nī uin̄ est ut unū sacramentum. hī ille grauit̄ ē corripiendo. Nā & grex ecclie nī apponit aquam dic. qđ ī ge dicit̄ ex populis uidet̄ plebs colligi. Aut cū siquis de antecessoribus nīs. & ignoranter & simplic nī hī seruauit. qđ nos dn̄s facē exemplo. & magistro docuit ꝓ simplicitate ei mīdulgentia dn̄i uenia accedit. Nob̄ ū nī ꝓ ignorantia qua nunc a dn̄o instituti sum̄. ut calicem dn̄i ē uino mixtū secm̄ qđ dn̄s operat̄ offerim̄. & hī uidet̄ qđ siquis simplic & ignoranter unū offerat sī aqua sacramentum sicut. & q̃ nullatenus sit uino ꝓ offerri in sacrificium. nec panis ī de frumento. hī granum frumenti ī redactum in panem. qđ ex & panē se dic. & granis frumenti se cōparat. dd & g sup̄dictum ē. nī ꝑte unū solū offerri: decimari oportet. Recip eni & exceptionem. nī ꝑ ī simplic & ignoranter fiat & nī pot̄. & nī debet. Quibdam nī uidet hī gratie uet. Colligit & ex p̄dictis qđ ꝑ unū aqua unum dedit discipl. Corp uero tale dedit. quale tunc hūit. i. mortale & passibile. sunt ī sumpt̄ a nob̄ immortale & impassibile. nec nī maiorem hr̄ efficientiam. Eucharistia q̃ munera nī debet dari ꝓ ꝓ supplemento cōmunic q̃ nī legit̄ xp̃c alicui discipl̄o ꝓbuisse panē in mutuum ī unde. Tunc ī nī accepit unde. corp̄ xp̃i. hī nī panē. corp̄ ī & sanguinē. & ani cui alius discipulus ꝓparat. Vbi illa accidentia fundentur.

Sed autem qđ de accidentibz q̃ remanent. s. de spēbz & sapore & ponde in quo subsistere uidentur. potest̄ in uidet̄ faciendū genitē sit subsistere q̃ ee in subsisto. q. ibi nī ē subā ī corpis & sanguis dn̄i. q̃ non afficiunt̄ accidentibz. sicut cum ee ꝓ xp̃i ualeat in se hr̄ formā. si qualē ī iudicio apparebat. Remanent g̃ illa accidentia ꝑ se subsistentia admistū ymum. ad gustus fidēq̃ sufficiunt. quib̄ corp̄ & hūit formā & naturam suam re gerunt. De fractione & partibus.

Solet & queri de fractione & partitione que sibi uidet̄ fieri uel fieri. & ubi nā fractio ē cui rei fiat. ut̄ nqua re fiat. cum ꝓ nī sit ibi alia subā. quam xp̃i. si nī aliq̃ subā ē illa fractio.

Si aut queritur d. p̄n. q. tm et d. qđ accidentia q̃ remanent sc̄z spēs sapor et pondus nī uidet̄ ee fatend̄ sine subō consistere. i. nō ē subā mī corpis et sanguis dn̄i que nō affectant illis accidentibz. nec cum tale sūmd nī se hr̄e corpus ꝓ sed quilibet audiens ait. ea ꝓ q̃ quid dicat q̃ ī non ē fractio sicut uidet̄ sed dicit̄ frangi. q. uidet̄ frangi. aliq̃ dicat q̃ ī est spēs panis sed nō ē ī specie tra uel nqua sit ista species ita ē ibi fractio q̃ nō fit nī alīq̃ re q. nichil ibi frangit. Aliq̃ dicat corpus xp̃i teri et frangi et diuidi et nī integrū et incorruptū consistere. sed dic. q. ibi ē uera fractio et partio que non fit nī subō ꝓ nī sacrosancte speciē ꝓ aut corpus ē nī singulis partibus q. ꝓ ꝓ ꝑformē ē corpus xp̃i. nam ꝑ hostie minutā mollitē corpus xp̃i iam ro suriturosse monstrat̄ ꝓ q. nec ista ambulat̄ adhuc sub̄ trad ꝓ nī alterat̄ usq̃ ad finem misse remanet corpus xp̃i latens ī sepulcro. nam usq̃ ī fine seculi corpora sancto. in sepulchris cōdit̄ fractio autē panis & passio & mortis est repetitio et ō nūq̃ ꝓ hoc no fiat. apud nos de repetendo ꝓtinus anima usq̃ ī fine misse. Celebrata ꝓ q. ꝓ celebrat quousq̃ no ī digne ꝓpriat ꝓ iudicium sibi manducat. iudicium ē dn̄m aliter celebrare. institutū q. ꝓ nē tradidit. sed qui sine mutile peccat accedit. Sit igitur unus ut eadem die nec ut ait ambros. q. ꝓ illud ꝓ gelet sacerdos maleari est. et dici debet sacrificium uel ymolatio et semel ꝓ. nūq̃ ē nisi semel ꝓ. in sacrificio eadem die ymolat̄ ē ī sacrificio. ꝓ nī sacrificio recordatio fit illius q. semel et ubiq̃ offert̄ ymo corpus xp̃i et ita unū sacrificium nī nos. q. ꝓ obtulit offerim̄ et nos sed q. nos agim̄ ē recordatio illius sacrificii. Ambros. q. ꝓ q. nos sacram ī structuri ē manducatu. ō unū sacrificium et ī remedium roborant̄ firmitatis ualet. et ad remissionem uenialium peccatorum. Ama ꝓ q. mysterium fidei dic. q. credē deū q. ibi salue mod. ꝓsitet. q. ꝓ q. ꝓ totis cultu amoris. nec laudo nec uitupo. nī dicas dicat̄ recordari et ī nō fecim̄ tam ter ī anima sit. q. nos ī forte q. ī nīb̄ impedia. sc̄z ī pasta penecost̄ et ī nāt̄ et ī festiuitat̄ q. quotidie fideles gestare nō tenen̄. nī tm sed ī anno. ꝯ de pe et re. omnib̄ uitusp̄ sep. ī nec offici sicut sit dat̄ ī q. ē mortis periculo. ꝓ ut te. gestet. q. ꝓ ut sacrificium consistat corpis ꝓ dn̄i se. di. q. relicta uel trac periculi uel ī gitur ne fiem

Supplam ad corinthios.

Julius pp.

Julius pp.

Julius pp.

Cyprian.

Decimamus p nullos.

Julius pp. ii.

Duo si. non.

xp̃i.

in corpore xpi et nidr: sz eē cum ipm corp̄ in cor
ruptibile sw q̄ immortale ⁊ impassibile. in pō nō
pse eē nidr. sam ⁊ redarguit carnalem sen
sum discipl̄oy· qui putabant xpi carnem siē
aliam imparte dumdendam ⁊ morsibz lacerā
dam. ſō quibusdam placet qd nō fit ibi fractio
sē nidr. sz dr frangi· q nidr frangi· sunt obi
ectō qd aut ambx· sūcti salui putandū ē msā
cnto ūtanſ· ⁊ sic sit imagoz pstigiſ· ut de tali
one quadam fallumur· occidi ut videant eē qd
nō ē. ad hec illud dicunt nō fallit nos ms nec fallet
qd cēn si crederet ma frangi ut videt· sic illu
sio ē q ad imitatem fidei nō addecepionē ma
fit· sic ⁊ xpc se ostendit duobz discipl̄is ūna
in spē pegrini· nec in eo nī talis forma erat sz
eoy oculi tenebant· ne eum agnoscerent. A li
i dnt· qd sic ibi spes panis est· ⁊ nō ē ibi res
nisi ē in qua sit illa species· ma ē ibi fractio·
q̄ non fit in aliqua re q nisi ibi frangat· ad
mirabiliō dī potentia fieri dicunt· ut ibi sit
fractio ū nisi frangat. A li tradunt corp̄
xi cēmali· frangi· ⁊ dumdi· ⁊ nisi integri· ut cor
ruptibile gestare· qd se colligē asserunt ex cō
fessione berengarij· qui confessus ē coram ni
cholao pp· ⁊ pluribz epis panem ⁊ unū q̄m al
tari ponunt· p̄ sanctificationem nō solum sacrāmī
mum· sz ī ueī corp̄ ⁊ sanguinē xi ē· ⁊ sensualiter nō so
lum sacrāmō sz in ūitate manibz sacdotum fi
ri ⁊ frangi· ⁊ fidelium dentibz atteri. S ed
q corp̄ xi ī corruptibile ē sane dicit· porō fractio
illa ⁊ partio non in subā corp̄is· sz in pria for
ma panis sacramētali fit· ut una fractio ⁊ par
tio sit ibi· que sit nō in subā· sz in sacramen
to· ⁊ in spē. sic autē mireris ⁊ insultes· si accidē
tia uideant frangi· cum ibi sint sine subiecti
et quidam asserunt ea fundari in aere· ē ibi
ūa fractio ⁊ partio· q̄ fit in pane· ⁊ i forma pa
nis· ut aptē aut panis quē frangim̄· q forma
panis ibi frangatur· ⁊ i partes dividit· xpc nō
integer manet· ⁊ totꝰ ē in singlis· ut aiūt. Quan
do xpc manducatur· ⁊ ita manducat· sz quis
audet manducare dnm sicut ē· et nō mutamur
nos ad manducandū aut· q manducat me uiuet
ppt me· sic occidit ut xpc manducet· sz mor
tuos uiuificat· qui manducat et edit nō deficit.

uiuit manducat· q resurrexit occīsꝰ· nec quan
do manducam· partes de illo facim· et quid
in sacrāmō sic fit· sc̄i· sc̄orum fideles q modo
manducet· carnē xi· uīq quisq accipit partē su
am· uī ⁊ pria gīa partes uocant· p partes man
ducat· ⁊ manet integer totꝰ· p partes manducat
in sacrāmō· ⁊ manet integer totꝰ in celo·
manet integer totꝰ in corde tuo· ſō ista dicunt
sacramēta· q ī est aliud uidr· ⁊ aliud intelligūt
uidr panis ⁊ calix· qd ⁊ occīi renunciant· qd a
fides p̄mittat instruenda· panis ē corp̄ xi· calix·
sanguis· ex his sacris datur intelligi· qd fractio
⁊ partes que ibi uidentur fi· in sacrāmō fiūt· ⁊
in spē misibiliꝰ· ſoq̄ bengarij uba ita distinguen
ta sunt ut sensualiter non in sacrāmō sz in ūi
tate dicat corp̄ xi tractari manibz sacdotum·
frangi· ⁊ atteri dentibz· ūe quod sz in sacrāmē
to ūm· uera q ē ibi attritio ⁊ partio. S ed in
singlis partibz totꝰ xpc ē· uī ieiunij· singli accipi
unt xpm dnm· ⁊ in singlis portionibz totꝰ est·
nec p singlas minuit sz integr se p̄bet in singlis·
ſm hylarē· ubi pars ē corpis sz ⁊ totum. Quid ille
uid autē partes ille partes significent· ut
significent· sergius pp tradit inquiens·
trifarie ē corp̄ xi· pars oblate melitē mis
sa· corp̄ xi· qd tam surrexit· monstrat· pars cō
mesta ambulans adhuc sup̄ terram· pars mal
tari usq ad finem mundi· et remanens· corp̄ ia
centis in sepulcro· q usq ad finē seculi corpa sanctorum in
sepulcris erunt· Et sic pars ille mistica te
nent significationem· ita ī· fractio passionis xi·
⁊ mortis ē repsentatio· uī xpc aut· hoc facite ī
meā cōmemoratione· ⁊ in memoriā passionis
⁊ mortis mee· sic am ut aut ambx· quia ī mor
te xi uiuam sumꝰ· sz medendo ⁊ bibendo car
nem ⁊ sanguinem· memores ee debem· S ed
caueat quisq ne indigne percipiat· q iudicium
manducat· ſō ē panis iste qui uadit in corp̄·
sz panis uite ecce· qui aie mee subam sulcat·
sic q̄ uinū ut conscie mercatis accipe· sic ac
cedat indigne· indignus ē qui alter celebrat mis
sam quam xpc tradidit· et qui his mortalē
le pec̄ accedit· q ⁊ si sint pecca cotidiana· nō
sint mortifera· aīa q̄n accedentis diminuit de
bitoribz uris· si diminuis diminuit ē· ⁊ sic se

Quorundā
eppm.
Ambx

Alex oppm.

Confessio ber
garij·

Sententia p
babilon.

Aug in serme
ne de uerbis
euāgij.

Ambr

Ex in sermone
quodam.

Ambx.

Amb

Quis indigne
sumat.

Augustinus.

cum accede. Panis enim saluificat et non uenenum. Si ergo accedis spualiter manducas. spualiter enim manducat qui innocentiam ad altare portat. Si

Dñica sup plat mil. xv.

Post hec quis quid grue illud sit sacrificium ipse sacerdos. pe dicatur sacrificium. prius immolet. Et immolacio. ihs xpc cotidie immolatur. Et semel mi immolat fuit. Ad hec dicit dia post. Illud quod offertur consecratur a sacerdote uocari sacrificium et oblacionem. quia memoria est et representacio est salutifere uere. et sce immolacionis hec mea crucis. ipse mel xpc mortuus ie cruce. i. est ibique immolatus est uno tempore. cotidie autem immolat in sacramento. quia in sacramento recordacio fit illius quod factum est semel

Dñica. infra octa pasche.

uno autem. certum habet quia resurgens ex mortuis. nunquam. ultra moritur. ne obliuiscamur quod semel factum est. in memoria nra. omni anno fit. i. quando pascha celebratur. Similiter tociens. quociens hec agimus. mysterium recolimus repetimus. quod olim factum est. et sic nos facit mouet tam quam videamus dominum crucifixum. Item. Semel immolatus est. in altari. in altari tempore. cotidie immolatur in sacramento. quod sic intelligitur. unum est. quia manifestacione corporis et distencione membrum semel cum in cruce pependit. offerens se pro nobis hostiam redempcionis efficacem. eorum. i. quos predestinauit. et ambitum. in semel oblata est hostia ad salutem potens. Quando quod nouum. pro singulos dies offerri uniuersitati fidelium cotidie offerantur. ad recordacionem mortis eius. fit. una est hostia non multe. quia non multe. quia semel immolatus est. Si autem sacrificium exemplum est illius. id est pro nobis semper id pro nobis offertur. primum. Si sacrificium. aliqui cum in multis locis offertur. multum sunt. non. sed unus ubique est. xpc. sic plenus existens nulle plenius. sic quod ubique offertur unus est corpus tra. unum est sacrificium. xpc hostiam obtulit. pro nobis offerrum. nec. sed quod nos agimus recordacio est sacrificii. nec causa fuit nunquam repetit. quia placet hominem. Si nec quia cotidie peccamus et hi colligantur sacrificium est. dicatur. quod agitur in altari. xpm semel oblatum. cotidie offerri. Si aliter nunc aliter nunc. et quia sic unitas huius sacramenti ostenditur. remissio. i. uenialium peccatorum. et profecto utrumque. De causa institucionis.

De unitate sacramenti.

Dñica. infra octa pasche.

Dñica. infra octa pasche.

Dñica. infra octa pasche.

Dñica. infra octa pasche.

dicenam cotidiane infirmitatis. vel ambitus. Si quem effundit sanguis. in remissionem peccatorum effundit. debeo semper accipere quia semper peccato debeo semper hre medicinam. Item aug. Quotidie hostia cotidie oblacio. tucet xpc semel passus fuit. quia cotidie peccamus peccatis. sine quibus mortalis infirmitas uiuere non potest. Sic cotidie labimur. cotidie ei mittere pro nobis immolatis dicitur enim nobis hoc sacramentum salutis ut quia nos cotidie peccamus. ille iam mori non potest per hoc sacramentum remissionem recipimus. cotidie comedit xpc. et bibit. mutare si mauult. manet. Item. Multum fidei dat. quia credi debet quod ibi salutis nra consistat. Si autem quis mirabitur cur cotidie celebrandum sit. audiat quod mihi uidetur aug. cotidie eucharistiam accipere nec laudo nec uitupero. omnibus mihi diuitiis diebus celebrandum hortor. si tamen mens in affectu peccandi est. quam uis magis deo eucharistie percipere. quam purificari. et lucet quis peccato mordeatur si peccandi mihi de cetero non habet uoluntatem. et sanctificatur latenter. et celebrabit accedat secure. Si hoc de illo dicto quod mortalia peccata. ingrauant. Si infrequentem patrem. et in anno homines communicet. nisi forte quis cum natalis impediat. in pascha. i. et pentecosten. et natalis dies. quia celebrant qui noluerunt ecclesiastici carere lumbis. Si hoc et gracianus hoc sanxit.

Dñica. in. ii. de corpe dñi.

Solet et quero unum. per incuriam confitear. sacerdotes hi sacramentum offerre queant ad quod dici potest quod aliqui licet pius sint. sollicite uite i. qui nec sunt nolle sacramento. et si non una quia non mundo sollicitus. hi mundo efficiet carentes. nisi aut. Item catholicam ecclesiam immutatio corporis et sanguinis dni. mei. abono malo. mihi amato mundi pietate. sacrificii sacerdotes qui in mundo sollicitus. hi mundo pietate carentes. et nutrite spe sacerdotium. credendum est enim quod mundus. sacramenta confitentis. Sicut ipse est qui baptizat. ita ipse est qui pascit. Item suam efficit carnem. et sanguinem. de. Quam quidam communionem corporis mundi est sollicitum. si alios fiat officio quorum una eorum occisi iudex ignobilis. heu unum magnum laqueum meditur in diuina et occulta misteria. plus ab aliis scitum pro se si credant. dei mundi dicit. i. aurora ecclesia iustibilis ea mistia et opando scitur. et scitando bi

Dñica. in. ii. de corpe dñi.

uicat. Ysidorus ideo dicit. quod secretam et reconditam

Solet dño pium quem sepe mirabitur non ampliatur nec sed mundo canficat saluatori canficet. licet sacerdos sit. et sacerdotem hic. et sacerdotium de hoc non uidetur et reconditam hoc dispensatorem. Sacrificium uero qui sacrificat. Sacrum non ad ista res sit ut aliqua ratione significate // accipiamus sacrificium hic. i. sub tegumento uisibilium rerum diuina. diuine secretis ueritate aperitur unde secretis ueritatibus uel sacris sacer dns panis et calix sacrum grece custodia de latine bona quia intercepta. et gratia. et quia quod mysticum sacrificium completur oportuit ut sit sit sacerdos et intencio adhibere oportet uerisimile sacrificium intendat. quod non recte accedat. de sacrificio quibus tui pretendit dicere et agere. et ab aliis generaliter implet. mysterium. et quia quod abutitur talibus corpus non sumit. hic hoc uidet. quid autem manducat deus manet. et mandit. quod manducat. ut speciem mihi et subiectibus. veracite. corpus non manducat ipsum sacrum subiectum quia est sacrum. hic. i. idem. quod est. Item. Gelasius. heresis dei contigerunt similitudo. sed est non de substantia. et secundum. i. de uia mandate. et quia. et maxime sic preparet. sua gratia nouas. et falsas animas. et signet. uel sequi

Gregorius uerba tua. Cum uita. et ei tutorem. quant

habeat dispensationem. Sacerdotum ꝙ qꝫ sacer
ficiũ. qꝫ pter mystica sacrãt ꝑ nob ĩmemoriam
vñice passionis. Sacramẽtũ ẽ ꝫ aliqua celebra
tione cum res ita fit ꝫ aliquid figurare rei acci
piam. Sacramẽta sunt bapa. chrisma corpꝰ. qꝫ iõ sacr
mẽta dr. qꝫ sub regumẽto visibilũ rez diuina
virtꝰ secretꝰ salutem operãtur. vñ ad eccl. ꝫ ut ritibꝫ. ꝫ sacris sacramẽta dr. pa
nis ꝫ calicis sacramẽtum. gre eucharistia dr. lat.
bona gra mystr. et quid melius corpe ꝫ sanguine
xpi. Sine ꝙ ꝑ bonos sive ꝑ malos ministros
mr ecclia dispenset. sacr tm ẽ. qꝫ spe. s. mun
fiat. sic bonoꝝ dispensatoꝝ ñ mal ampliat. nec
malor attenuat. hoc de corpe dñi. hꝫ ꝙ de bapt
ꝫ chrisate secundum ẽ ꝫ tenendum. qꝫ virtꝰ diui
na secretꝰ operãs mysl ꝫ diuina solũ modo ẽ hꝫ ut
sive potestas ñ humane efficacie. sm ꝙ qui ꝛeꝰ
mumeam fr. ꝫ de hesi manifeste notatꝫ non u
erit hꝫ sacramentum ꝑficere licet sacdotes
sint. qꝫ nemo dicit mpa sanctificatione offero. hꝫ of
fertum qi ꝛsona ecclie. nõ cum alia sacrãm
ta gerit ecclia ꝑsint celebrari de hꝫ ñ iudicãt. ad
ꝫ aug. tr. de iudr dicens. Recolite nõ. ꝫ adiun
re virtutem Illa enim dr eo qd celestis mistꝫ
ad sanctificandum ꝫ ministrandũ corpꝰ aduenat ut
ra dictum sacdotis dicentis. Omnipotens ds iube
hꝫ ꝑferri. p manꝰ sci angli tui. in sublime altare
tuũ. ꝛc. Ista arcus ꝛ angls venit. nulla nequaquã
ture vocari pot. Sumpsit enim si hꝫ misterium hereꝫ
fuit. ausus usurpare anglus de cel mittit ds ob
lationẽ ei sanctificare. agrume cum eisdem ꝑphe

Maledictum benedicti
omby. u. ꝛ. hꝫ ꝙ mens
bñdictionibꝫ nunc ꝑsñ
decis. vt ꝙquid a nob
bñdr. vt qñ ñ bñdicẽ
tes ꝙ corde. vt ꝙ qui
nisi ꝙ agit bñdictionẽ
ab eis adulantisꝫ precio
bꝫ dñi ñ diuitet sunt.

Maledictis bñdictionibꝫ
virtꝰ ꝛ. quicquid a nob
benedicitur. ꝑ me erit
maledictum.

tam omnia sit dicens.
Maledictis bñdictionibꝫ
virtꝰ. Qd si bñdictionibꝫ
corpꝰ se asserens maledictu
rum virtꝰ. Quid erit
de hostia. ꝙ dicens illã
ꝑsbr ab illo bñdicti. quẽ
sciꝫ ado fore maledic
tum ẽ sua bñdictione.
Si enim ds maledicẽtes. bñ
he. et symonias bñdixit
erit ꝙs corpꝰ ꝑualebit.
sumpsit bñdictio male
dicti ad nichilum potuit redigere verba vltima

cõmunitꝰ dic. Ex his colligit qd hereticã catholica
ecclia ꝑcellit. nequeat hoc sacramentũ ꝑficere.
qꝫ sci angli qui huic misterio celebrationi assistũt.
tunc enim ñ assumit qui hereticus. et symoniacus hoc mist
erium remittere ꝑsumit. sic enim dubitari posset ñ
corpus dñi. et sanguis mistica gerunt. supnoꝝ cum
um ad ea ascendit. In hꝫ autem mysterio cpletioe
sic forma seruari in ordine hꝫ. s. ut sit sacer
dos. ꝛ unctione adhibita oportet. ut illud facẽ
tur. dr si ñ credit

Gregorius sup ezechielem.
Cum incarnatione sacra
eloquia ut audientibꝫ
placeat. aliquid fingit
sua verba loquitur. ñ
dei. Cum aut in verbis
dñi. cui sunt ũba que
ñ ita adhibet ut recto
dicat.

ñ ut recto dicat. de ea ꝑficiendi ordo mysterium ri
te quærendum ea dre. agere que ab alius geruntur
implet misterium. Illud ꝙ sane pot dici. quod
abrumpi. annalibꝫ corpus xi ñ sumit. ꝛ si videat.
Quid g sumit mus. quid manducat. ds nouit.
de hꝫ celesti misterio aliqua ꝑstruximus. a catholi
cis fidelit tenenda. Cum enim his contradicit he
reticus iudicatur. Quid sit Heresis. ꝛ quid

De aut ignores quid hereꝫ sit hereticus.
sciat. et quid sit hereꝫ audi. Dicit quid ñ
sci doctores tradant. hylarius ait. Ecclesiam ples
ꝙ celestium ũborꝝ simplicitate ñ intuitus ꝑ mul ab
solutionem suscepit alia mysteriorum quam di
ctorꝝ iur ꝑpularet. de intelligentia enim hesis non
de sententia ẽ. sensus ñ sermo fit crimen. sd in. vñ.
intelligentia sensus in crimine ẽ. Jerꝰ dicit qd grauer
bis mordemur placui mereamur hesim. Audiamus
ergo quid sit hereꝫ aut hereticus ẽ qui alicui tempa
lis cõmodi. ꝛ maxie glie ꝓpter aliquas sin grãs fal
sas ac nouas opiniones. et gignit et sequitur. de

Post hꝫ de penitentia agendum ẽ. Penitentia.
Penitentia longe potius ado necessaria ẽ. ut ap
propinquemur. Est enim ut aut Jerꝰ. sed a tabu
la post naufragium. qꝫ si quis vestem innocen

hyl in q. de trin.

Jerꝰ sup ose.

aug in li. de unitate ecclie da.

Jerꝰ.

Post hꝰ. d. viii. q. tmet do. q. c. Prima q. q. pmd longe potius adeo ẽ necessaria ut appropinquet. Est enim secunda ta
bula post naufragiũ et prima tabula ꝙ bapt. 3 deperditꝰ vestis homo et mdu. nonq. secunda tabula ẽ penitentia qua
ꝙ baptismo restituimur q. licet sepius peccẽt non baptizat. Sed q. pmd dr. ꝙ sit prima melior et exterior melior
vtq. met. ꝙ exterior ꝙ sacrm exhibit ad salutem ꝙ et iustificatur. ꝛ 2a q. ꝙ gratis predicatis incepit a pmd et cet
opi. Dicit aut pmd a primeuo quicquid primitiarum. ꝙ misit virtute. ꝙ quicquid ꝙ misit vtq. aut pmd a primeuo tanti pretii salutis q. q
pmd ꝙ vtq. ꝙ omissa mala cui emendatores ꝑsonto planctum et admiratione et plangenda virtute ꝙ mittere nolumus. ꝛ q
q. q. pmd ꝙ penitet ꝙ penitud tenet. vt semp primatum se virtutis tendat ꝑ ꝙ mittere peccando ergo prima ꝙ contricta ꝙ semper
dolet penitet ꝙ m se ꝙ dolet ꝙ mittere. ꝛ 2a q. q. pmd et alia sacra meditate facta ꝙ ghe peccata manifestat ut
non ꝙ pñt meritum ꝑ mereamur ad sicut sed si de pcto mortali pmd agit et pmd ꝙ precepta et alia bona opa
meditate facta remittitur ꝙ aut sine caritate sive mortua sint et ꝙ primas tenuiste non pñt. ꝛ prima q. ꝙ solemp
pmd sim ambro. ꝙ sit extra ecclam. m. naufragio meminit et tilicio qui ꝙ gratiã dixit et hosiensis ac manifestꝰ de
licta tm. impetrat penitentia non ẽ secunda ꝑ tabula naufragio sacri et ne vilescat ꝙ temptat. Habes fiat ꝙ. Sed q. o
ꝙ credunt audire sacris testimonijs ꝙ primas non semel tm sed sepius nob apostolis surgit et vera primas sepius agit
licet alias. Quid dicunt

ꝛ 2a prima 2a tabula ꝙ naufragiũ. virtus ẽ admirata et venerabile futurum

tat in bapō p̄ceptum · peccando corrumpit · penitentiae remedio reparare potest · prima tabula ē bapt̄s · in deponit̄ uet̄ homo · & induit̄ nou⁹ sed̄ penitentia · qua p̄ lapsum resurgim⁹ · dū uerustas reuisa dispellitur · & nouitas p̄dona retinet̄ · p̄ bapt̄m · p̄ lapsi p̄ penitentiā renouari nō leuit · si nō p bapt̄m · licet homin̄ sepi⁹ peniteāt · si nō baptizari · bapt̄s ē tantum sacrāmēt̄ · si penitentia dr̄ sacramentum · tūc nimis · est · cui penitentia maior · & penitentia grauior · grauior sacrāmēt̄ ē · maior · utiq; nimis ē · & utraq; cā iustificationis · sa lutis ē · verum si omīs grauior penitentia sit sacrāmēt̄ · si nō omīs q̄ hic nomie censenda sit consequent̄ innumerabilium · Apenitentia cepit iohēs p̄ dicans · dicens · Penitentiā agite · appropinquauit · Dō autē p̄ceptum docuit · dē p̄ uitat̄ p̄dicauit · groediuntur sermonis sumens · a penitentia · Penitentia dr̄ a puniendo · q̄ quis punit illicita q̄ cōmisit · penitentiae utiq; nomine cepit · uñ ysaias · A nomine uero · dñi · cepim⁹ · & peccatis hoīm salutis · est autē penitentia uel aut ambas · mala p̄terita plangere · & plangenda nūm nō cōmittere · sicut dō · Penitentiā ē am acta peccata deflere · & flenda nō cōmittere · sic q̄ sic alia deplorat · ut alia nō cōmittat · adhuc penitentiam agēt · aut ignorat aut dissimulat · dō eni⁹ p̄dest si peccata lugubrie quis deflet · & adhuc auaritie estibus anelat · hūs uerbō quidam uehementer mōbentes nō intelligendum · uere penitentem ultra nō peccare dampnabilit̄ · & si grauit̄ peccatum iam nō peccasse penitentiam · dō · & alius munus testimonis · Aut eni ydol̄ sacrificat ē · & nō penitens qui adhuc agit q̄ penitet · Hec ut decet dñm posse subdit̄ · & subsannare supbos · cauis resistit dō · humilib⁹ · & penitenti ad peccatum · Ut lacrimas indesinenter fundunt · & peccare nō desinunt · q̄sdam accepe lacrimas ad penitentiam · cor no · & affectum penitentie nō hre · qui inconstantia nimis nō recordatione pecti lacrimas fundūt · nō reuniscentes usu · ea que fleuerunt mando cōmittunt · ysaias de peccatoribus dic · Lauamini mundi estote · lauate · & mundi ē · qui & p̄terita plangit · & flenda nūm nō admittit · lauat · uñ ē mundus · qui plangit q̄ gessit · nec deserit · & lacrimas ea q̄ defleuit repetit · sic aug · Inanis ē penitentia · q̄ sequens culpa cōmēnat · sicut · & sunt lanificia

si replicam⁹ pecta · sicut ualet uenia amabilis · cere · & mala demo nare · sic dō · Qui admissa plangit nec ea deserit · pene gnou subito se sic ambit · Repium⁹ qui sepi⁹ agendam penitentiam putauit q̄ luxuriam in x̄pō · Nam sicut in x̄pō penitentiam agim⁹ dandam p̄ea nō putarem⁹ · q̄ sic una bapt̄a · ita ē una penitentia · hinc alius q̄ plibus mutat̄ in assertione sue opinionis · Et ambit · dicit · Nūa penitentia ē cessare a pecto · Magnu p̄fectul ē re muncasse errori · mbitus enī uitii aios gruere · atq; emendare · inuitul ē p̄cte · & celestil gre · dō sane ma diffinit̄ p̄ · Penitentia ē gra qua cō missa mala · & emendationis p̄posito plangim⁹ · odim⁹ · & plangenda ultrius cōmittere nolim⁹ · q̄ sic penitentia tria ē · m aio dole · & odire uicia · uñ illa ūba p̄missa · Penitē · ē am acta deflere · f · nō · mittere · recte sic accepi p̄limus · ut nō adducila tpa · & ad idem referam⁹ ut · s · tpe · q̄ flet · cōmissa ma la · nō cōmittat uoluntate · & opt̄ flenda · Dō · m nunq̄ ex ūb⁹ sequentibus · Iam qui sic alia deplo rat · & cōmittit · Hinc aut̄ cauendum ē nequis gestiat mente nefanda illa · & mala · qualia qui agunt regnū dei nō possidebunt · cordie penitenda · & elemosinis cordie reducēda · In meli ē · hic utra mutā · & elemosinas de pecūl p̄tis p̄icando est · dis · nō ad hoc emendā q̄dam nō ut ea semp lugeat in pme cōmittit · Assumit · & dicit lugubriū peccatoi · & miserando deleat cōmissa pecta · si nō sat factio · & grua negligat · se p̄ p̄p̄ · sicut p̄dest hoī · reuocare · & alia religionis opa agere · nisi mens ab inq̄tate reuocet · Qui · & q̄ amat sic nūem reuocat ut cōmissa plangat · & plangenda com mittit nō uelit · nec satisfacere negligat · ue pen tet · sic ho nō ē ūa penitentia q̄ forte p̄ nō dep̄posito · & casu · & infirmitate peccabit · Ille aut̄ ui sor ē · qui penitens · q̄ sic cōmissa plangit · ut plan genda uoluntate · & opt̄ committere nō desinat · Ille · q̄ p̄ lacrimas repetit · que fleuit · lauat̄ ad tp̄s · & nō ē mund⁹ · i · illa mundicia nō ē · ita sufficiens ad salutē · q̄ ē monstranda nō pleniam · Item ille · Inanis ē · p · q̄m · s · e · cōmēq; sic intelligēd ē · Inanis ē · s · careat fructu illi⁹ penitentie quā sequens culpa nō mēnat · illi eni fructus ē uitatio gehēne · & adeptio glē · Morietur eni illa penitentia · & alia ante acta bona p̄sequens peccatū · ut nō sortiantur

Vñ dr̄ penitentia.

Aug⁹.

Ysidor⁹ in li. de summo bono.

Aug⁹ in solilo quo

Aug⁹ in li. de unica penit.

Aug⁹ sup epl̄am ad eruñ.

Item sup ecclesiastes. xvij.

Quid sit penit.

Dicimus q̄ p̄ missos ūbos.

Aug⁹ mendi.

Paul⁹ ppe.

meredem q̄m meruerē eam hereat. q̄m ha
berem si peccē nō succederet. & sic de peccō succedē
ti penitentia agitē. penitentia q̄ precessit. alia
nō cōm acta bona reuiuiscant. h̄ illa nūq̄ ex car
itate p̄dierunt. Illa enī sola uiua sunt q̄m cari
te fiunt. ſ. op si pleq̄ mortificant per
subsequentē penā reuiuiscē p̄sunt. os uō si
caritate fiunt mortua. & inania q̄ntūcūq; nō ppe
nā reuiuiscē nō ualent. Similiter intelligendū
ē illd. ſ. ch̄ p fiunt lauāda. sc. illd. ſ. ch̄ ualet. sc.
si em̄ replicent peccā mēa ualet ad salutem ut
ad ueniam in fine. p̄cedens lauacri. q̄ mēa reliq
runt de ure mundicia q̄ aut peccā dimissa re
deunt nec quibusdam placet cum replicent ut
si nō redeunt. eis nō deleri p̄p ingratitudinē ea
rum. & immundo ostiuntur cum adhuc ingrediendo
implicent. ac si iam delicta redirent. De hoc tñ. ſ.
an peccā redeant. p̄ plenā agenā. Similiter mēa
ualet ad salutem obtinendam. & ad mundicia
ure hūdam uenam de malefactis poscere. ymā
la denuo cūare. ita ꝙ intelligendū ē illd. qd̄ idem
aut alibi ait. Penitentia ē quedam dolentis ani
mi pena puniens in se. qd̄ dolet admisisse. & infra.
nunc dolendum ē de peccō. qd̄ declarat ipa
dilectionis uirtus. Penitet enim ē penam tenere.
ut semp punias. nūc ulciscendo. qd̄ cōmisit pec
cando. Ille penam tenet qui semp uindicat. qd̄
cōmisse dolet. Penitentia g̃ ē uindicta semp pu
niens. in se qd̄ dolet cōmisse. Quid restat nobis
n̄ dolē munitas. v. em̄ dolor finit. defiet. & penā.
Si ū penitentia finit. quid relinquit. de uenia.
tam diu gaudeat. & sic per de gr̃a. q̄dm sui libet
ratē. Apenitentia dicit em̄ dominus. vade. & iam
pli. noli peccare. s. on ap̄. ne pecces. h̄ nec nolun
tas peccandi mihi eriat. q̄d quo tñ seruabitur
in dolore in penitentia. & mihi custodiat. hinc
semp doleat. de dolore gaudeat. ut sit sanus qd̄
doleat. h̄ ex fide doleat. & non semp dolusse do
leat. Determinatio intelligentie dictorum.

De penitentia p̄fectorum. v. ad salutem ad
sufficientem intelligendum ē. qd̄ supradicta
q. penitentia ē uindicta semp puniens qd̄ cō
misit. & alia huiusmodi. Illd. uō si penitē finitur.
mihi de uenia relinquit. dupliciter accipi por.
si em̄ ex ira quorundam intelligentia peccā

omissa redeunt. facile ē intelligere mihi de uenia
reliq. q. peccā dimissa tūn replicant. sic em̄
ille qui ex seruitute in libertatem manumittitur
in tūnc libertatē. & ei ꝙ offensam miserunt rem
pea reuocat. sic. & penitentia peccā ire dimittunt.
ei ꝙ offensam q̄ replicant. tūn redeunt. si
ū nō redire dicam. sane potest dici. q. sic mihi de ue
nia reliq. sō qd̄ dimissa peccā tūn imputarent
h̄ q. ꝙ ingratitudinē ira rē ē. in mundo osti
nata. ac si illa redirent. De solempni. & mea
illd aut qd̄ ambx aut. repetitio. sc. penitentia.
sic unū bapt̄ma. & una penitentia nō secūm ge
neralem. h̄ secūm spāalem morē eccl̄ie de solemp
ni penitentia dictum intelligit. q. apud q̄sdam
semel celebrata nō iterat. Item illd. aliud amb.
Penitentia semel usurpata. nec ire celebrata. & amb.
fructum ꝑ ius affert. & ius sequentis am
mittit. de solempni intelligit. Solempnis uō
penitentia ut ambx. in eod̄ art. ē que fit extra ec
clesiam. manifesto malefacto. & ab ecclesia. q. p grauib̄
horendisq; ac manifestis delictis tūn imponit.
& illa nō ē iterāda. p reuerentia sacramenti. ne ille
cat. & irritabile hat hominib. ut aub. Quā
uis caute. & salubriter plurimum sit. ut loc̄ illi hu
millime penitentie semel in ecclia agendē. ne me
dicina nihil minus uel eē egni. que tanto magis
salubris ē. quāto minus irritabile fuit. Quis tñ
audeat dō dare. quare huic hominī q. p penitē
tiam p̄mā. rursus se laqueis miserrimis obstringi.
adhuc tūn patet. Origenes q̄ de hac solemp
ni penitentia. q. p grauioribus criminibus iungi
tur aut. si nos aliqua culpa mortalis inuenerit q̄
nō mechie mortali. & blasphemia fidei h̄ in
sermonis. ut mox. uno cessante. h̄ culpa repari
semp pot̄ nō indicit aliqui de h̄modi penitē
tiam agere. h̄ nō ita de grauioribus criminib. in
grauioribus em̄ criminibus semel nō penitentie ac
ceptur loc̄. cōmunia q. frequēter incurrimus semp
penitē recipiunt. & semp redimuntur. cōia dicit
uenialia peccā. & forte mortalia quedam. alia
minus grauia. q. sic sepe cōmittuntur. ita frequēter
p penitē redimuntur. h̄ de grauioribus criminib.
semel tñ agitē penitē. s. solempnis. iam. & de
illis si nō timeatur. iterari penitē h̄ non solempnis.
q. d. tñ nō inquibusdam ecclesiis non seruatur.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Quod uero penitencia non duobus tantum ꝓbra
semel tñ agatur. Si frequent̃ qđ ñ semel
ueniat. ꝙ tam frequent̃ tñ uenia
nñ si frequẽ
ꝑstet. plibꝫ scꝝ testimonijs ꝓbat̃ peccꝫ dimittꝫ
Aut enim aliꝫ scribens ee quosdã tm ꝑpetuo
hereticos qui peccantibꝫ ꝑ bapm semel tm̃ dare
bant utilem ee penitentiam ita. Adhuc inst
antes phidi. qm sapiunt plusquam oportet nõ
sobrijs si gratis semel mensuram dicunt. si se
mel peccantibꝫ ꝑ bapm ualeat penitencia. nõ
nñ sepe peccantibꝫ ꝓdierit tanta. Alioquin re
missio ad peccm ee uidet mentacio. Dicunt enim. Quis
ñ semp peccaret. si semp redire ꝑstet. Dicunt
enim dñi mentacem malu. si semp penitẽ
tibꝫ subuenit. Et placet pecta. quibꝫ semp ꝑ
to ee gta. Et iam autem. Constat enim ea multa
peccata displicere qui semp ꝑsto ee. ea destruere.
si ea amaret tanta semp destrueret. Idem ad
macedonium. Si tantum hominũ multitudo
qui ꝓgredit ut ꝙ ꝑ pactam penitẽ ꝑ altaris re
conciliationẽ. Et simplia. Et grauiora omittam.
tm̃ dñs facit. Et sup tales curi solem suum ñ mi
nus ostendit. quam ante tribuerit largissima mu
nera ante ac saluti. Et quamuis ecclesia in
ecclesia ille penitentiae ñ ostendat dñs tm̃ sup eos suę
pietatis ee ñ obliuiscit. Et quoꝫ numero siquis
nobis dicat. Dicere uim̃ aliquid ꝑsit ad unã
iustam. Si in ista una illecebrosissime uolup
tatis blandimenta transiero. si me penitendo
uehementi quam ꝑ afflictionis subeat fleue
ro. si melius uixero. si pauper largi sustinuero
ro. si carnem ardentis flagris uero. Quis uim
ita deripit ut hunc hominem dicat. nichil ee ulti
mi ꝑterum ꝓderimus. nade salutem suam tanta
huius uitę struere. Quam dñs tam mane sacrifi
gam. Et clementiã. Et iohs crisostomi de repa
one lapsi. Tale nichil ee. Et erga homines pietas
dñi. Sum̃m igit̃ ipsum penitentiam si ea sincere. Et
simpliciter offeramus. Etiam si ad summũ qđ ꝑ
uenat malorum. Et ñ ñ uelit retinere ad ultimi ui
am suscipit libenter amplectit. Facit omia quam
mus ad priorem reuocet statum. Quod ee adhuc
ꝑstantis. Et nouum ñ sinit ꝑuertit quis ex
plere omne sanctificandi ordinem. quamu
lamcumq ñi. Et quamlibet breui ꝑ gestã

non relinquit penitẽ. Subito. Et ipam nec patiẽ
quamuis exigue cõsionis ꝓdere mercedem.
Exemplis etiam hoc idem astruit. Post Dauid. ꝙ
ꝓpetuo adultẽ. Simul. Et homicidij uenia im
petrauit. Et ñ grauiter ꝑcauit deliquit in ꝓximi em
mentionem. qđ ꝓpli multitudo plurima ostendi.
ostendat. Illud aut̃ mirabile ee. qđ augto ferie
ri plebem se obtulit dicens. Ego rex iste quid fece
rim mea ĩme. Et in domum ꝑis mei. Quo
feo stratum sacrificio digni iudicat ee. qui ab so
lutione extimabat indigni. Nec mirum si tali
sua oblatione ꝙ ꝓpio peccm sui adeptus ee uenia
cum moyses offerendo se ꝓplebis errore pec
cata deluerit. Hinc alibi plibꝫ testimonijs euide
ter ostendit. ꝙ penitentiam ñ semel tm̃. Et si sepius
nos a peccis surgere. Et iam penitentiam sepius
agere. Et uolumus eni peccantibꝫ nobis ut aut apte
non relinquatur hostia ꝙ peccis secta. s. qe semel
tm̃ xpm operuit pan. nec relinquitur sedes
bapis. Relinquit uero secta penitẽ. Etia. Et de
inde ut iohs crisostomi sup hunc locum ait Sa
cerdotium. Nequid qđ ille quidam grauiter hor
rium ubertatis occone penitentiã auferentes qui
ꝙ penitentiã ñ ualeat peccor ꝑ lapsum resur
gere. Sedo etiã. Et deinde ut uer in hoc ĩ peni
tentiam ñ excludit. nec ꝓpitiationẽ que sepe
fit ꝓ penitentiam. Et secũm bapm. Et hostiam. Ad
huc sic sic predicti plibꝫ irritam peccis nõ
auctoritatibꝫ illoꝝ ex ꝓpis ꝓbauimꝰ. ꝙ penitentiã sepi
us agendam. Et iam a lapsis peccantes penitẽ
tiam frequẽter surgere dubitemꝰ. Ita eisdem illoꝝ op
pugnatis. qui plibꝫ irritam peccis asserunt
de uno ue penitẽ. Eisdemq uitam a cõsio rece
pisse. sine aliqua penitentia. Quos. Et auctoritatibꝫ
astruere conamur. Aut eni ꝓpha. Sion iudica
bit dñs bis in idipm. Et ut alibi transtulimus non
surget duplex tribulatio. Si g inquit illi a
liqui sacerdos fuit offensus uni de duobꝫ Et plibꝫ
peccis. Et de illo munera a sacerdote sanctificatione
expleuerit. Et peccis tacentibꝫ ꝑ illo peccto amplius
uidendo ee de quo sanctificet ad arbitrium sacer
dotis. qui uice xpi in ecclia gerit. Sic ꝙ fide et re
rum iudicet. bis in idipm iudicat dñs. Et iterũ
duplex tribulatio. Et de his g tantum oportet

Et sicut dñs noster ihc xpc primo quidem flagella quibꝫ male gentem augmentat ut ab ea
ad custodiã ciuitatis ne superbia inuehatur ut paulo post ad corrigenda peccata ut male lepra usq ad gehennas dei ut decreto nato quo ad
modum pene ut hereditatis ꝙ pena hic fuit mensurata et in finis estimata pdm illud ysaie 18 nauis primo diuersi generis etc cor
rumpet et redigo ꝙ gens hominum diluuio sodomitas igne egyptios mare israhelitas mysterio tabernaculi ꝙ peto promittit ne
in eternum permittet ꝙ dicitur debitis intelligas qui ante apud flagella primi egerunt credentes in deum hebreos ꝙ et
breue et momentaneum egerunt non tm ea recepit deus sua ꝙ ꝓpter quas flagellat ꝓpter ꝙ non e castigo sed placent
pendere et huiuscemodi tangens se forte petim hic ꝙ non intelligit deo primitus adeo pena illa satisfacit et releuat
gratiam ꝙ dicta ꝙ ꝓpter mortali promeretur et si eius largas faciat non tm ꝙ eas satisfacit ꝙ mortaliter agit
de se non meruit. Nec ꝓpter eius tale aliquid ꝙ plibꝫ inde crudelis existit. Nam placentes deo quia ꝙ ꝓpter
aliqui grauiter ꝙ transgrit non e dicenda illa peti satisfactio quicquid agat primo peto ad primum malis ꝙ integre
pdest bona agere ñ mee reuocet. Ipsum et si sacerdoti confessi fuit mortaliter et aliter tractet et sacerdote ad
arbitrio sacerdotis pena iniuncta peccatis fuit confessi imponenda deinceps primo et ei ꝙ de primo digne non satis
fecit ꝙ ea ꝙ ꝙ bona spe salutare facta et bona mentalem ꝙ si tantum mittat mortalis culpa ꝙ non delet sequens pri
ꝙ sumit ad tolerabiliorem pena sustinenda et non ad uitandam eternam obtinendam. Nam. ꝙ fiat primum ee constat de
precepto plurimus agit primus de uno solo uel ei sic ꝓpter de uno agit ut non distet ab alio ꝙ duo ꝙ ista e
ad primum ꝙ petim abolet ꝙ ista pla facit ꝙ stolam corrigit illa ita stolam corrigit ꝙ aliud quisquis emittit et
destruit sarcinam assit ꝙ nona ꝙ ꝙ non reddit ꝙ petim e non reddita ꝙ reddi ꝓpter non agit ꝙ
B finxit

Auc in ii de penit.

Amb mapole gra dd.

Ad gd macedonium.

Crisostom.

Deciman ꝓ redemum

aliud melligi qui ꝑsentib⁹ supplicijs omnium
rum bonum ⁊sic ꝑseuiam. sup ꝗs ñ ⁊surget
pplex tribulacio. ⁊am ño mr flagella duris
ros ⁊ dcões sumt. ut pharao. ꝑsentib⁹ ecia
mecum. ut tale supplicium sit eis eñe pe
ne mecũ. vñ aũ. ⁊gnis succensꝰ ẽ. ⁊ci. unde
ta hic metuer. ⁊ardebit usq ad extremam
pmptionẽm. hĩ ẽ illos notandum ẽ. qui di
cunt illꝰ. s. ñ iudicabit dꝰ. b. ĩ. id. ip. ad omia
primere flagella. qi quidam hic flagell⁹ emẽ
dam. Alii hic ⁊mecum punimur. Q⁹m
qi emẽ mlt flagella sangunt. ẽ ut ultus meri
ta ꝑ pacientiam augeam. ut iob. ꝛ ad custodiã
inimum ne superbia rumpar. ut paulꝰ. ꝛ ad cor
rigenda pcta. ut marie lepra. uꝛ ad gl̃am di
ut de ceco nato. ꝛ ad meritum pene. ut hodieq
mr hic uideat quid murmurno sequat. secũ
illꝰ. Duplici ratione cont̃ eos. illa g̃ aue
runt. nam ñ cogit nos sentire omia que tẽ
poraliter punimur. ñ ulciscit ado punienda.
Sam ⁊ si sup eund loc ⁊ci. dicit. egyptios et
sirlitas adeo qtaliter punitos. ne metet ñ pu
niret. ñ ẽ ñ de omnib⁹ qtaliter melligend.
Aut em sic. Odit gens humanũ diluuio sodom
tas. igne egyptios mari sirlitas inhemo ꝑdid.
Semel ergo tẽporaliter ꝑ pccm punisse. ne ulcer
tum punisset. qui ñ iudicabit dꝰ. bis. ĩ. id. ip. Qꝛ
g punit sunt. pcta ñ punient alioquin meri
tur sꝯra qd nefas ẽ dre. Que sit melligentia
premissoꝝ.

Attende lector hic uersic. ne de omnib⁹ qtaliter melligat. si de his
tantum q mr ipa flagella penitentiam egerẽ
g credentes in dñm hebreoꝝ quam ⁊si breue
⁊ monitanea ñ respuit dꝰ. Qd aũt qui ꝑ
pter flagellum ñ corrigunt. ꝑ eñalit punit
ant. ibidem ostendit. agens de fideli deꝑhenso
in adultio q decollatur. ubi ostendit leuia pecca
ta bñ ⁊ qtaliter supplicio purgari. magna uero
omnino eternaliter supplicia reseruari. ita inqui
unt. Quicunq hic aliquis si fidei deꝑhensꝰ in
adultio decollet quid de eo pcti fiat. aut enim
punietur ⁊ falsum ẽ qd dr. ñ iudicabit dꝰ. b.
ĩ. id. ip. aut ñ punietur. ⁊ optandum ẽ adul
tꝝ. ut hic bñ pena puniant. ut frustrent in
eternat eños. Ad qd respondent. dñm ut om

nia rerum ita supplicior. qi scire mꝰ. ⁊ nõ
punitum sententia iudicis. nec illi in pctorem
ꝓcipit de hac pene auferri potestatem. et
magnũ pcc magnis diuinisq lue cruciatibus.
Siquis punit⁹ sit ut ille qui virtute maledixit
⁊ qui in salbo ligna collegerat. tales pcta non
puniri. qi culpa leuis presens supplicio cõpẽ
sata sit. leuis em culpa leuis supplicio compen
sat. hic satis unitur. ꝛc. Erga illa pcta ⁊ hic
puniri gñs supplicio. ⁊ in futuro punienda ex
natur. de quibꝰ penitencia ñ agitur. ut flageli
la. leuia uo que hic puniuntur leui pena ꝑpẽ
sacone recipe. qd in bonis fidẽ ñ ambigim⁹. ⁊ ima
gis forte ⁊ sit ma. Saul iam apparet qd illi de
ꝑba induxerunt ñ facẽ ꝑ pcti. qui dñm ei qui ei
men. ꝛ reseruat. de alio uenam ꝑstari ꝑ pen
tentiam. aliaꝰ qꝰ auctoritatem induxiꝰ aut em
ꝯ. Pluit dñs sup uã cumatẽ et sup alteram
ñ pluit. ⁊ cand cumatem ex parte cõpluit. ⁊ ex
parte aridam reliquit. ꝯ ille ꝗ prius odit ab
alys metis se corrigit. una eadẽ ꝯ cumat ex par
te compluit. ⁊ ex parte arida remanet. qꝰ sunt
quidam ꝗ cum quedam uicia relinquunt. ni alys
grauiter ꝑdurant. ꝛc. Prima ꝛsolatio
est. qꝰ non obliuiscit misereri dꝰ. Secũda. ꝑ pu
nitionẽ ñ sic fides deficit. pena satisfacit. ꝛ rele
uat. Rõne qꝰ mrum dicentes. si his qui unum
pccm furatur. alio tanto satisfactionẽ placere
nolle ꝯiunctam exhibuerint. nũquid si ꝓpcm
tatum uersꝰ fuit. ꝛ stellini. ꝑ utrũq ei penitentia
imponet. Longe ab his rõne ⁊ certe absistendum
est que ꝑ eod peccato mihi retinentur nulli bis pe
nam imponit. sunt ꝗ illa pcti digna satisfac
tio. unũ ꝓpcm delectum mihi. Quo modo accipien
dum sit responsi ꝑ hic illd ꝯ. Data sunt ꝑmissa.

Pluit dñs ⁊ ꝛ. Non ad cumuli uenam si ad
opis pcti delectationem referend ẽ. ut ro par
cumatis dicatur compluit. qꝰ ab actu ꝛ delec
tationem pcti cui ante seruiebat. ñ cessat.
ñ qd ei uenam hãt vocatꝝ pluuia illa tal
amentia qua ab ope pcti reuocat. qꝰ ex fon
te grẽ dei ro cordi instillat. ut ꝛ sic paulatim
ad penam ueniat. ꝛ eo minꝰ a dõo puniat. ⁊ q
contrarioꝝ delectatione. ⁊ actu pcti. mai⁹ si
bi accumulatꝰ amentium. Si uo ad idul

Alius qꝰ ex 3ꝰ ꝛgꝰ ut ostendat alia mo
tiua ꝛgis ꝓpositi

Ꝯ sup ezechi
elem.

Amb sup octo
narium. xviii.

gnam rem̃ pluma referat̃ anglice lenten
ie comunre debuit̃ si enim pp̃ miserico
-diam qua quis primo n̄ misereť ꝙ dimissa
sunt replicamur ad penam. multo magis qui dū
fit dimissa ppō odium fr̄ni ad penam reser
uari pbamur. si ille qui arbuit sue uolun
tatis existim̃ē. n̄ pot̃ melioare nouā uitā ut ar
bit̃. n̄ permittit eum uenire. qui ad nouam
rem indulgentie puenit. qui odij uetustate
n̄ deposuit̃. Illud ꝙ dr ambr̄. arc. si fides de
fit pena sanctitatis. ē. n̄ de fide intelligit̃ qua
credit̃ in dm̃. sz de ecclia delicta. deē enim fides ē
peccti ecclia n̄ sub ē. sclam ē delicta omia nemo
intelligat. ē aliqui in homine pec̄. cui n̄ hō
scientiam. vii aplc̄. sluch n̄ oscl̄ sum. sz n̄ in
hoc iustific. sum. flagellat̃ quis p peccto cui nō
ē oscl̄. si patienter ferat penam. humiliat am
plectit̃. cognatis peccm̃ se fore hr̄e. qđ n̄ intelli
git p eo puniri ado. pena illa sanctitatis. re
leuat grauatum. Adh̄ aut̃ qđ obiect̃ de sa
tisfactione illa. si sanctificatio n̄ fuit tm̃ impo
nenda ē. si uo tm̃ imponenda n̄ ē. sanctificatio
fuit. si sanctificatio fuit tm̃ impetrauit. resi
pondeo. pot̃ sanctificationē n̄ fuisse qui ille dignos
fructus penitentie n̄ ferat. est enim sanctificatio
penitentie utr aut̃. peccto causal. excide nec
suggestionibus eaꝝ admitti indulgere. idem sa
ne qui sectat̃ uitium. n̄ curat talem animam
morbosq; corrigere. si mr̄ ppa facinora sua elemosi
nis frequentare n̄ cessat. frustra io sibi blā
dit̃. qui dr̄. aut. Date elemosinā. et ecce omia
munda. fr̄a uo. h̄ enim quā late patet. n̄ intel
ligunt. Multa enim fr̄ gr̄ia elemosinaꝝ. q̄ cum
facim̃ adiuuam̃. deum solum qui dat cibum
cibum sempiternum potum. xp̄m. h̄ ꝙ qui dat uem
iam peritum. elemosinā dat. et qui emendat uer
be inquieta potestat dat̃. t̄ cohet aliqua dis
plina. t̄ orat ut ea peccta dimittat̃. elemosinā
dat. qui miam p̄stat. Mitia enim bona p̄stant̃
inimici. qui cor eius mitigat. si uoluntā
tis. sz ea maior ē. qua ex corde dimittim̃. qđ in
nob̄ quisq; peccauit. Nil enim magni ē. et ga
eum ē benuoli qui meh̄ malis ubi fecit. Illo
multo gdi. ut tuum. et inimicū diligas. et ei
q̄t malum inulte. et si pot̃ facit. semp bonū

uel. facias. qđ p̄sit. Qđ ē g dr̄ aut. Date. ele. to.
m. s. uo. sta ne intellectui. sim̃ ut n̄ credentib̄
in xp̄m. inunda sunt oīa. si elemosinas ustas de
dim̃. Cum multi gloriant̃ elemosinā dare. a
se debet p̄mium ītpe. et ea p̄mii sibi dare. est
enim elemosina op̄ mīe. iustitie q; dicit̃. ē. Miser
rere aīe tue placens dō. sion g̃ se fallant. qui
p elemosinas largissimas fructui suos. t̄ pec
cata impunitate se emere gr̄amāt̃ in peccat̄
manentes. q̄ ita diligunt ut ī cel optent̃ uita
ri. Cum ū dilig. mich. o. a. su. et q̄ odit animā su
am. n̄ ē ei misericors. h̄ crudel. diligendo quip
pe eam secm̃ selm̃. odit eam secm̃ dm̃. sic g̃
multi et dare elemosinā p quam sit munda.
odiat eam secm̃ selm̃. et diligat eam secm̃ dm̃.
hanc elemosinā q̄m sibi hō primo debet. mi
serit̃ misera. do qđ ecclia. xp̄e aut. Mundate q̄
mani sunt. Immundi enim mihi ē immundum. si
polluta fr̄ cor. meum. et oscla ut aut aplc̄. Immū
di si sunt oēs. q̄s n̄ mundat fides. qua credit̃
in xp̄m. de qua scptum ē. Mundans fide cor
da eor. Sz ne istas elemosinas q̄ fiunt de
fructibus ire respuere. t̄ videt̄ h̄ mḡ oportuit
facē. s. iudicium. et iustitiam dī. et illa n̄ omitt̄. et
elemosinas fructui ireno. fr̄ hui dat̃ intelli
gi. qđ in peccto mortali p̄manentes. si elemo
sinas largas faciant. non tm̃ p eas sanctificantur
qui ordinate agunt dum aīe non meipsum
nec p̄ de. elemosina tale op̄ dum sibi ipsi cru
delis existunt. n̄ placentes dō. sion g̃ dicenda
ē illa sanctificatio peccti. q̄m quis agit p uno pec
cto dum p̄mitur in alio. Cessa malum. p desi
stere. et cessare. et alia bona agere. n̄ mens
revocet a peccto. si aliqui minus tacitum pec
cati dolor fuit. de utr imponenda ē ei
sanctificatio. qui de primo digne n̄ sanctificat. Secm̃
uiros dam tm̃ iudi. q̄dam fuit sanctificatio.
fuisse sanctificatio. si infructuosa dum in
peccto alio p̄sistit. Capiet̃ ni ei fructus inquit
proficere. cum peccti atroci penitentia timet. ip
se q; dimittit̃ peccm̃. et sanctificatio p̄cedens in
habeat̃ q̄ fiat mortua. sic baptismus illi qui sine ac
cedit. tm̃ p̄mo uatem cum fructu ad ūnē veredit
p penam. et ms opprimonis munimentū auctoritas
resi inducam. Dr enim aug̃. p̄mium ē credere. et nō

Qđ sit ele
mosina

Aug̃ in li. de
penitentia.
idem in ench.

Aug̃ in ench.

Aug̃ in li. de pe.

hdes ꝓtulat hoc ut cum grā ꝙ in homīe des
truerent mala ꝑa ꝙ remunerent bona ꝙ eī des
truit qđ sinum nō inuenit dilig bonum qđ si
peccauit plantauit ꝙ ieꝛ. Siqū uidis ut mī
ta peccā quemq̄m facē aliq̄ iusta opa nō ē tam
tō ds ut pp mlta mala obliuiscat pauco
bo nor. h facer cum merē ihesu ecclīa congā
re q̄m bona ūa semina ut. ꝫ h dicta
m telligim de illo qui mearnate quodam
tempore bona fecit ꝙ boni ē. Alio tō pi mlt
ē. multa peccā facit sion g intelligendū
ē eī ut multa peccā iusta opa fecisse qi simi
tud ꝑ pa peccā fecit. iusta opa h dnūs pibus
utiq̄ egisse. sili emī boni fuit qī bona fecit
si seminasse ē ꝛra dicē bona. Destructis g mal
ꝑ opa bona cōmittis. ꝑa bona mearnate. s. fē
que sequentia mala mortificauit. penē de ill
mal habita uulnificauit ꝙ remuniauit. ut apl
Iacentel fundamentum penē ab opib mortuis.
opā mortua nominant ꝑa bona signu fuit. q
plequens peccm erant mortua. qi his peccando
priora bona irrita fecerunt. h sicut peccando
fiunt irrita. ita ꝑpenitentiā renouant ꝙ
ad mūtum ecclīa pdesse incipiūt similit ꝙ
illd bonum amat ds. qđ plantauit in peccāt.
in illo. s. qui ꝑ illd bonum peccauit nō simul
peccat ꝙ bn opat. ergitur. qi talis homīs op nō
diligit ds ad remuneratiōem. Pot ꝙ accipi de opi
bus bonis q̄ ab aliq̄ fiunt dum mal est. ꝙ in
pecto mortali ꝓsistit. et ad rps t usq; in finē. q
nequit remunerari ad ds. non dari obliuioni
nī q̄ ꝓficiat ad uitam ecnā obtinendā. h ad tol
lerabilē ꝛrema iudicij supplicia sentiendum
sic de fide ꝙ ecclīa que sine caritate hītur. Aug
ait. Siquis nī hīs caritatē que ꝓnet ad unitatē
spūs. ꝙ uinculū pacis. q ecclīa ꝛnectit. in aliq̄ scis
mate statuim ne xp̄m neget. pati tribulatiōis
famē. ꝓsecutiōē. t flammas t bestias. t ipam
etiam mortem cum ore gehēne. nullo nī ista culpanda
sunt. imo ꝙ hec laudanda ē pacīa. sion enim dicē
potuim meli ei fuisse ut xp̄m negando. mchil
eor pacet que passus ꝙ ostendo. h ꝛremandū
ē fortasse tolerabilē ei futm iudicium q̄m si xp̄m
negando mch eor paterent. ut illd qđ ait apl.
si tradidō corp. m. ita. ut. ait. ca. a. nī. ha. mī. ih.
ꝓ. sicb ꝓdest. intelligat ad regnum obtinendū
non adeo tremū iudicij tollerabilē supplicij sub
eundū ꝙ infra. h ꝓ caritatem dicta sunt. sine q̄m
nob nī pot ee uera penī. q̄m in homī caritas di
est que tolerat omnia. ꝓstringit dicto. summā
ex his ostendit. bona q̄ ꝛ alia addit.
sine caritate fiunt. ꝓdest quid ad tollabilio
rem penam sentiendam. h nī ad uitā obtinendā.
illa q̄ que mearnate quis fecit si ꝑ ea ꝓfectus fu
erit. nec ergo surrexit non est in memoria dei. ezē
chiel dicit. si autem se iust a iustitia. ꝙ fecerit
iniq̄tē numquid uiuet. ds iustitie ei quas fece
rat nī recordabitur. In peccto suo morietur. ꝙ si erunt
ī memoria iustitie quas fecit. sicut loci ꝛponē
dū. am. h nob magnum obstandum ē. q. cum ma
la cōmittunt sīi eī ad memoriam ihsa bona
reuocant. q̄m impetuositate malox milla debet
ee fiducia bonox ꝓfectox. Intelligendū ē hic ad
uitam ꝓficiendam bona ꝑa non dare fiduciā.
si ad maiorē penā. Aliocquin ꝓmisse auctoritati
aliq̄ obuiare. et bona g sine caritate fē. ꝙ bona
mearnate fē. q̄ cōmittit mortalē culpa. quam
nī delet sequens penī. ad sensum maioris pene
ꝓficiunt nī ad uite fructum. Aual mduit auctō
ritatē arbitrat illi ee respon
sum. q̄ asserunt de uno cri
mine penitentiā agi. ꝙ nemam ꝑ ista
ri alio mdelectatione retento ut ꝑ
confessionē nī expiato. q nī mī ꝓmisit ame
tentib ꝙ futurā. si ꝙ subdit. dat enī aug. Sit
quā plēs q̄s penitet peccasse. si nī omnino ser
uantes ꝛ quedam in quib delectent nī adiuuet
tes dnūm simul mutī. ꝙ sin dū admonio libasse.
ꝓ docet nos numquam nī de oīb sanari. si eni
nellet peccā ex parte reseruari. hītem. vij. demo.
phēe potuit vi. expulsis. expulit aut. vij. ut oīa
crimina simul euacuata docerer. legionem ū de
monū ab alio euacuī nullum reliquid de oīb q̄
libarum ꝓfitet. ostendens q̄d si ꝙ peccā sunt mul
le. oportet de omīb penitē. sum q̄. aliquē sana
ut dns. que nī oīo lib auferē totum enī hoiem
sanauit in sabbo. q. ꝙ corp ab oī infirmitate ꝙ
aīam ab oī ꝛagione. iudicat penitentē oportē
simul dolere de omni crīe. Sic enim dnūm
ī iudicium oī ēmulo. et in g q̄ crīa reseruat

Aug. in li. de penitencia.

Aug.

Aug. in li. de pe nitencia.

de alio recipere uemam: sine amore di oleq̃retur
uenam sine q̃ nemo unq̃m inuenit grām. hoc
enim dī ē dum offendē pleūam. Quedam impe
ratas infidelitatis ē ab illo qui ūtis iustua ē. di
midiam spare uemā. Iam enī sine ūa penē in
uenirer grām. Penē enī ūa ad bapī puritatem
cōtēt ducere. Recte enim penitens quecquid lor
dis p̄ purificōnē exigē. oportet ut abluat lacrīs
lacrimis meritis. Et sanis duct ē. cui mentis do
lorem oculi ñ declarant. Et saat se culpabiliter
erāt. qui deflet dampna tpis. ē mortem anīe
dolorem peccī ñ ostendit in lacrimis. Quem q̃
penitet. eo penitear. Idem. Penitentes penitē
tes. sunt ecclī penitentes. non ecclī irridentes
imitare uitam. reconciliationi dō. Penitentiā
agis. germina figis. Irides sublamant pacām
cor. Si penitentiā agis. penitet te. si enon pe
nitet te ñ penitentes es. si q̃ penitet. cur facis q̃d
male feceris. Si feceris penitet. noli facere. Si adhuc
facis. certe non es penitens. Ie innocēti. is. Am
monemur fres nros. ne fallis penitentiis laqo
ais decipi. imminentiū pcliū pacam falsa
aut penitentiā ee estimat. cum spiritus ptis de uno
solo penitentiam agit. et cum sic agit. de uno ut
ñ discedat ab alio. Repetit de ea penitentia ut q̃
Expīmisti phīcia sit noticia uere dat. ala
penitē. satisfactionis. Illa enī uera ē pe
nitentia que peccatū abolet. q̃d illa sola facit
que sceleris corrigē. Illa ū sceleris corrigē. q̃ odium
cōmissi ēmittis. et cōmittendi cum desidio sanc
facienda affert. Iudas enī penituisse legitur. sed
assecutione uene. q. tali penitentia ñ corrigē er
men. ut ierē. Sicut inde patet egisse penitentia
am. p quam sceleris corrigē ñ potuit. si q̃n fr̄
sic peccat. ut frēm. ut emendare ualeat q̃d pec
cauit. potē ei dimitti. Sin aut pmanent opa. fru
stra uoce assimit penitentia. Hī ē q̃d deo dicit.
Iohō enī fiat in peccatis ut ñ solum emendare ne
querit. p̄dictionis nefas. Et pter hominē sceli
addictis cane qualit̄ intelligas illō. ut emendare
ñ ualeat q̃d peccauit. Ie. Sicut enī emendatio hī
intelligenda ē. ita dempte recōpensatio. Et delic
ti exprobratio. et abhominatio cum satisfactionis de
sidio. Dicunt enī iniuste quis alicui q̃d restituere
ñ ualet ut occidit. et uxorem. filiam. uel si penitu

erit peccī. ē amore digne satisfactionis uenā p̄
hīs sic ō quisquam putet qui rem alienam
iuste ablatā quam reddē potē de illo peccō
penitē. ac uenam elecē. si restituat ablatum.
Quam diu enī res pī quam peccē ē. ñ redditē
si reddi potē ñ agitur penitentia. Et fingitē. De
ſpfectione aīe penitet ut dicit quem
tā obseruanda sunt. s. con penitentia
punctio cordis. confessio oris. satisfactio operis. vñ Iohēs os aureū. Pfecta
penitentia cogit peccatorem omnia libenter
ferre. mendē ei contrario. more confessio ī ope
ra humilitatis. Hī ē fructifera penitē. ut sicut
ēbi modis dum offendimur. s. corde. ore. manu. ita
ibi nos satisfaciamus. Sunt enim tres peccī differē
tie. ut aut aud. in corde. in ore. in operē. Et in confu
tudine et ubo. tamen tres mortes. una q̃ in
corde. s. cum in corde consentim⁹ libidini. Alia q̃
plata iam gressa portam eum in fine producit as
sensio. Tertia cum male operamur. tamen in
mole primi anni. et ngrie defensionis clipeo
armati. q̃ in sepulcē iam putrē. Hī sunt tā gnā
mortuor. q̃ dñs legit̄ suscitasse. Hunc g̃ triplici
morti triplici remedio occurrit̄. Contritione.
confessione. satisfactione. Compunctio nob cōmē
dat ibi. Scindite corda uīa aīs nestra uīa. Con
fessio ibi. Iust⁹ in principio sermonis accusa
tor ē sui. ve enī obmutuerunt qui se excusant. qui ex
secrando malū s impunitat. et ibi. Effundite co
ram illo corda uīa. q̃ rem. Contritionis altera
utrum peccā uīa. Satisfactio a iohē papā⁹
ubi aut. facite fructus dignos penit. s. ut sed
qualitatē. et quantitatē culpe. sit qualitas. et quā
tas pene. Non enī par debet ee fructus boni op⁹
ei qui mchī et mult⁹ peccauit. et ei qui grauī cer
tam. Ad discretio penitentie ualde necessaria est
ut illa grauet. que aud tradit ducens. Consider
ret qualitatē criminis. locoꝝ. tpis. impetuan
tia. infirmitatē. psone. et quali hoc fecerit tempe
tatione. et ipī mei multiplici gressione.
Oportet enim penitere formeatē sacīm gressi
tudinem sui status. et officij. et sacīm modū meritī
ei. et modum operis sui. et qualitē ipī prudimen
egit sic in loco sacrato si in pīe. Odium. et mutuo ut
sunt festinantes. et pia uenia. Consider quantum

Augustin⁹

Iohēs os aureū.

Beda

Augustin⁹ de sermone dñi in mō. de pe.

Augustin⁹ in li. de pe.

Jnocentius pp.

Jer. sup matth.

Cap. 8 q. gradus. et primus

Jnpfectus d⁹ vos cantuar⁹ archiepūs gallie primas q⁹ p̄ pfectus primē cantuarie mihi sti m cardis apūtoe aīs p
fessione et pfectā satisfactōe. Sedm q̃ te deū offendimus tarde aīe et ape. uel tarde de facto et cogitatudine q̃ tā de
signari. et tā mortifere gnāt. et legit̄ dñs suscitasse. Beda q⁹ p̄ satisfactio et auctō precipi. et aīe facte dignos
fructus pnē sti ut sint qualitatē et quantitatem culpe sit quitas et pene non falsas pmas. et satisfactoes deus
q̃ nō sedm auctoritatē sanctoꝝ p̄ qualitate enī. et quantitate pmā sti am bap. et de pīcibus
pene quitatē pq bap. et de grauiorib⁹. qd pq omittit est eadē pmā. venialiū et cotidiana. q̃ cessante q̃libet
et p̄fectio. et remissio q̃ p venialibus peccatis et sufficiens satisfactio dmta aīe rid ieiuo et cibū sic tame
ut precedat regimen aliquida et addat. q̃ fessis sanis facultas q̃ iuuenib⁹ nō peccatis et cessantib⁹ satisfie
adhibenda sint sedmules dispensatiōes et distinctiones

Ego [illegible]

pleũaũt ꝺ defleat qꝺ pleũanꝫ̃ peccaũt ꝫ qñ
tum pleũaũt ꝫ ſm̃a uictuꝝ ſunt impugnacio
ne ſunt eñ qui ñ ſolum ñ unicuiq; ſꝫ ultro
ſe peccõ offerunt nec ꝯpectant ꝛmpꝰ̃ oñ
uenuũt uolumptatem ꝫ ꝓtr̃ea ſecum ꝯm
mꝫplicꝫ actione uꝫ delectabiliꝫ̃ peccaũt ois
illa uarietaꝫ ſ ſtuenda ẽ ꝫ defleñda ut cum cog
noũt qꝺ pecc̃ ẽ ctꝺ ñuenat ꝺm̃ ꝛpiciũ ſn cog
nolendo augmentũ pecc̃ ñuenat cuiꝰ ꝛtatis
ſũt cuꝰ ſapienat ꝫ ordinꝫ ſn mores ꝰ̃ in ſingłis
iſtiꝝ ſentiat modũ ẽnumꝫ purgauſ lacrim̃
omñe qualitatem uꝫ defleat ut rectam qua
ñter̃ eaꝝ dolendũ ẽ eñ ñ ſolum qꝺ pecca
uit ſꝫ qꝫ ſe ñmittꝫ ꝓuaũt defleat ꝫ qñ offen
ꝺat in uno factuꝝ ẽ omniũ rẽ ꝫ ingratꝰ enim
ꝛtat qui plenꝰ ut uidꝫ ꝺm̃ oĩa non ꝛmittꝫ
ſnſi enĩ quiſq; peccatoꝝ fit culpabiliorꝫ qꝺ ẽ ꝺo ac
ceptoꝝ ſ ꝺo enim adam plꝰ peccauit qꝫ oĩ bono
habundauit alio ꝫ ih̃ offendit ſ uno ſ ꝺo eſt
omniũ rẽ qꝫ omiſ ut ꝰ paꝰ detinuit ab u
no uicio Ponat ſe oĩo mundicio ꝫ poteſtate ſac
ꝺotiſ mch̃ ſui reſeruanſ ſibi ut oĩa eo uiben
te ꝓfꝰ ſit facẽ ꝓ recipienda uera anime qꝫ
faceret ꝓ eternanda corporis morte ꝫ h̃ cum de
ſidio qꝫ uitam recipat ſꝫmam ẽ gaudio ꝫ
facere debet ſmortaꝫ ſtatuꝫ qꝫ faceret ꝓ diffe
renda morte mortaꝫ ſ ſẽp depecuit ꝺm̃
offerat ꝺo uitem ꝫ cordis ouicionem deũ ꝫ
qꝺ poſ de poſſeſſione tunc qꝺ offerat ſecuꝝ of
ferat Reſpꝛ dñs ad abel ꝫ ad mmem eiꝰ
ꝓr̃ dñe ad abel quam ad mmã eiꝰ ſmundicio
ꝫ cordis conferenda ẽ elemoſina tribuenſ
ſic conſiderandũ ẽ ſm̃um ſ qua mẽte qꝺ ſſectio
ne dat qꝺ poſ Qui ꝫ ſua pecca redimere uult
tempalium oblacione ꝓ offerat uitem Cauear
ne ductuꝝ ſecundꝫ duidat aꝑ ſe confeſſionẽ
ut duĩſa duĩſi uelit ſacerdotib; manifeſtare
Quidam enĩ uitelant qꝫ alij manifeſtanda ſ
ſeruant qꝺ ẽ ſe laudare ꝫ ad ꝓpoſitum rendꝛe
ꝫ ſemp uetera ꝛtere quam uꝫ ad quam per
fruſtra putat puenire ꝓuear ꝫ ne ꝓ ad dñi
cum erꝺ accedat quam ꝺcet bona ꝺſcien
tia ꝫ doleat qꝺ nondum audeat ſumẽ quẽ
mulc̃ delicat album ſalutarem Cohibeat ꝫ
ſe audiſ aſpectaclis ſcli qui ꝓfectum uult ſe

qui remiſſionꝫ gr̃am ſſi ſunt digni fructuſ
penitencie aĩam capturam elaq̃nes ꝫ mlic̃a
re ſeruantes ꝫ mſm Quicunq; anima fructuſ dig
nos ꝫ ſi ñ dignos penit̃ ſunt ſ digni fructus
ſtantum qui ñ ſufficiunt penitentiꝫ penitẽ
cia eñ ꝯmores ꝓtulat ut dolore ꝫ gemitib; mor
tuuſ impetret uitam ſ ſic ſtendit̃ qui ſunt
digni fructꝰ penitencie quib; ꝺa ſatiſfactio ꝛ
plet̃ ꝫ qꝺ non omſ digni fructꝰ ſunt digni fruc
tuſ penitencie Ad de illa penit̃ uidetur̃ que
maioꝝ ẽ enumĩ ſlon enim ſufficiunt grauit̃
delinquentib; q̃ ſufficiunt mult̃ ẽ parũ peccã
tib; Aute ſit falſa ſatiſfactio
Ut ſic ſunt digni fructuſ penit̃ ac uera ſa
tiſfactio ita indigni fructuſ ꝫ falſa ſatiſfac
tio ꝫ falſa penitencia uñ ꝛ falſaſ penitencias
dicimꝰ̃ q̃ ſi ſedm auctoritatem ſcoꝝ ꝓ qualitate ẽ
mmi impoñunt̃ ſꝺ ꝓ miles ꝰ negociator ꝰ ali
q̃ officio detꝛ qꝺ ſine peccto ꝛceri ñ poſſit ſi
culpaſ ſuoꝝ ut reꝛ ad penit̃ uenit̃ ꝰ qui
bona alienaſ mutaſte detinet ꝰ qui odium ſ
de ꝛtat geſſ recognoſcat ſe ueram penit̃ non
poſſe ꝓpe nſi negociũ relinquat uꝰ officiũ
deſerat ſodium ꝛ corde ãmittat ꝫ bona que
mutaſte ablatuſ reſtituat Alie ni deſpet uteri
quecunq; bonũ facere poſ hortaꝛ ut faciat
ut dñs eꝝ illuſ illuſtret ad penitenciã Cum
ſit penit̃ uꝫ maioꝝ ꝫ ſeꝝ de utraq; ꝓmiſſa ſat̃
apparet que ſit uera ꝫ que ſit falſa De tribuſ
Redeũt ꝰ adiciendũ ad omiſſa penitẽcie
ẽ qꝺ uiꝝ nihil agit̃ penit̃ ad baptiſm̃ ſ de
priuatis peccatiſ ꝓ baptiſmũ de grauib; que ꝓ
ꝯtritionẽ ẽt ꝫ penit̃ uenialium cotidiana q̃
ꝫ humilitatẽ ẽ ꝫ ꝓfectoꝝ uiꝝ aũb; Tres ſunt ac
tiones penitencie qua mediãte ũa erudicio re
cognoſcit una ẽ que nouũ hoĩem parturit
ꝺonec ꝓ baptiſm omniũ ꝓtoꝝ fiat ablutio pec
catoꝝ qꝫ nullus ſine uoluntate arbit̃ miſi pe
nitentia eum ueteſ unde nouã melioare ſi poſ
Aqua paruuli ſunt ꝛmunes ẽ baptizant̃ qui
dem poſſunt ut libet ac quib; ñ ad remiſſi
onẽ originaliſ peccti ꝓdeſt eoꝝ fides a quib; offe
runt̃ Alia ẽ actio penitencie ꝓ baptiſm que ſit
ꝓpitiꝰ peccatiſ que legiſ decalogus ꝛmet Agnit
ꝫ homines penit̃ ad baptiſmum de peccatiſ

deſtruũ ꝺcta ſ ſſcripta no debet poni ꝓ ꝫ ſcripta ſ ꝺcta ſ ꝫ ſcripta uocat
ut ita uidetur ſ ut ꝛpe ſ ſ ſ

Penā in actibus apl̄oz.

poribꝫ ra nī ur ⁊ baptizent̄ sic̄ peccā aut̄ agat̄ penā ⁊ baptizetur unusquisq; uīm in nomine ꝺn̄i ih̄u xp̄i agat̄ ⁊ penā si p̄ bapm̄ ra peccauerit̄ ut ꝛeuocari ꝙp̄ reconciliari mereamur. Et ⁊ penā bonoꝝ ⁊ humiliū fideliū pene cotidiana in qua pctōa mundi ducimus. Dimitte nob. de. nos. xp̄e. neq; ea nob̄ dimitti uolum̄. q̄ dimissa in bapō nī dubitam̄. Sz illa q̄ humane fragilitati quamuis p̄ratia nī crebra surrepunt que si collecta nos frāmt. ra nos grauabunt ⁊ opp̄ment sic̄ unā aliq̄d gḡde pecc̄. Quid enī ut̄ é ad naufragium an uno gḡdi fluctu nauis opiatur ⁊ obruat̄ an paulatim surrepens aqua in semnā. p negligentium culpā impleat nauē ⁊ submergat̄. ꝛō ieiunijs ⁊ elemosinē ⁊ ozōnes nrugilem. in quibꝫ ē dñs. Dimitte nob. d. n. ⁊ē. manifestam nos hīe q̄ nob̄ dimittat̄ ī hac ūb humiliantes aiaſ nr̄as. cotidiana agere penitentiā nī cessam̄. De satisfactione uenialium.

Q ve aut̄ q̄uenialib; sit satisfactio sufficiens aug̃ insinuat ra ingens mendi. De cotidianis ⁊ biuby leuib; q̄ peccāt. sī quibꝫ h̄ unra nō uacuum. cotidiana ꝯo fideliū satisfact. Eccl̄a. ē dic. p̄r nr̄. q. e. ī. ce. delet oīo h; ꝯo minima cotidiana pecc̄a. delet ⁊ illa. aquibꝫ unra fideliū ⁊ sc̄ata gesta. h; pensando in melī cōmutata uisū est. ī ur uacem̄ dic. Dimitte n. de. n. ra uacem̄ dicam̄. sic ⁊ nos. di. n. de. nostris. i. si fiat q̄d dic. q. nr̄a elemosina ē uenam penitentiby oīo ignoscē. ex his aliisq; pmultis iam facile ē intelligere. que q̄uenalib; sit exhibenda satisfactio. Sufficit enī dñica oīo cum ieunio aliq̄ ⁊ elemosina. si ue nī ut p̄cedat oratio aliq̄mula. ⁊ adda tur confessio si affit facultas. de qua confessione p̄tractabim̄. p grauoribꝫ ū peccis h; ⁊ instanti factione adhibenda sum̄. h; multo uehemētius atq; districtius q̄ ut aut̄ aug̃. ad agenda penā nī sufficiāt mores mutati cōmutare. ⁊ amabiles factis recede. mihi. ⁊ de his que facta sunt. satisfaciat dño p penitentie dolorem. p humilitatem gemitum. p contritum cordis sacrificium. ⁊ opa misericordie. elemosinā. Tria ꝓponunt̄ querenda. p primo ne cui q̄ multiplex. an sit̄ confessione dimittat̄ Primo enī q̄r. utrum ablq; satisfactione. peccā. factione. sola confessione p solam cordis contritionē peccā aliqua dimittant̄. Sed do an aliq̄ sufficiat. ⁊ sit̄ do sit sacerdos. Tertio an laico fideli sacra ualeat confessio. In his enim ⁊ docti dubia semper inuenimus. q. sup his uaria ac pene aduersa tradidisse uidem̄ doctores. Dicunt enī quidam sine confessione cordis. ⁊ satisfactione operis neminē a peccto mundari. si tempꝰ illa faciendi habuit aliq; ño autē cordis confessionē ⁊ satisfactionē in cordis contritione peccā dimitti. Ado. si nī uotum emittendi hāt. uī xp̄ia. dixi confitebor aduersum me iniustitiam meam dño. ⁊ tu remisisti. Magna pietas di. qđ ad solam p̄fessionē peccā dimittat. Votum enī p operatiōe uidetur. Sz aūb. Sciendum p̄mittat. p̄mittit se p̄mittere. Ado dicit. q. li p̄m dicit qđam p̄mittere ē cordis. Sciendum ē uer in ore ut homo audiat confessionem. Ado audiat sacerdotem. Sacrificium do spūs tribulat̄. ⁊ ē. Alibi ⁊ legit̄. Quacumq; hora peccatoꝝ ouilis fuit. ⁊ inge. nuit. ps. mo. Non dic. ore confitis fuit. h; cordis ingemuit. uī dat intelligi. qđ ī ore tacēte uenam meritum sequit̄. hinc ⁊ illi. legis quibꝫ dic̄t p̄cep. ut ostendant se sacerdotibꝫ. minuere gr̄a quam ad sacerdotes uenientes mundari sc̄z. ⁊ q̄ confitat̄ quod antequam sacerdotibꝫ ora nra aperiam̄. i. peccā confitemur a lep̄ peccā mundam̄. Lazar̄ ⁊ non p̄ de monumēto ē adductꝰ. ⁊ p̄ a dño suscitat̄ h; ut suscitat̄ p̄dixit foras uenit. ut ostenderet̄ suscitatio animē p̄ cordis confessionē. Semo. h. p̄ ostī ī suscitat̄ q̄ a mortuo uelut ille qui non ē p̄t confessio. Sicut. g. ostreo nisi resuscitato semoī resuscitatum. nisi q̄ a peccto solut̄ q; peccā mors animē ē. q̄ut ē unra corpis ra et una dō ē. his aliisq; plibꝫ auctoritatibꝫ pbatur animē confessionem uel satisfactionē sola compunctione peccā dimitti. Q vod qui negant eas determinare laborant nec p̄ illā sententiam confessionē. ⁊ sue opinionis assertionē auctoritatibus munire ualent. Aut enī dicit p ypocrisim. dictu unquamne ruat ut iustificet̄. Item ambo. Non p quēquam iustificari a peccto. ī hac uita peccatum animē confessio. Jo. Confessio a morte animā liberat. confessio apte paradisum. confessio spē salutis tribuit. quis merito iustificari. qui ī ora sua

Testimonia p hoc in sola contritione peccā dimitti. Laici docti. Aug̃ sup eund loc̄.

Salomon.

Item auctoritas illa d pbat si ur confessione si dimittit peccā.

Aug̃ in li. de paradiso.

Idem in sermone de cine.

Hic sitim̄ do. xviii. Contmet sep̄ q̄cdā. Prima q̄. p quā dicit̄ q̄ sine confessione et satisfactione operis nemo a peccato mundat̄ si tempus faciendi ista habuit. Alij dicēt an confessio et satisfactio operis in cordis q̄tā peccatoꝝ dimittat̄ adeo ut si uoluntatem habuit confitendi et facere possit. dicit quo cōi. q̄me inter q̄uenta se confessus deo dimittere p. ē confessio cordis et si nō sit. Sc̄a q̄. q. nō nulla peccā contriti negligit uel erubescit. ideo non merentur iustificari. sc̄e ei precepta. ē minor prima ra. et sit confessio et exterior satisfactio. Sed sit facultas. Vñ ner penitentie est. qm confessionis votū. nō q̄. et sine peccti remissio. Tertia q̄. q. si quos timores detrectet culpa. sicut ne inde hostis obprio uel alij suo exemplo ad peccand̄ attendam̄. et ideo tacent. Quoꝝ ut reuelet deo. Sequit̄ ꝙmodo. Sc̄a q̄. q. Indubitanter constat. q. non sufficit deo confessionē sine sacerdote. Nam sacerdotibus necessit deus peccatorum ligandi et soluendi. que potestatem ī sacra legitur et solue. que debet. Sc̄a q̄. q. peccm̄ primo deo demde sacerdoti. ē confitend. si tm de sola sacerdote. primo uel soli confessio. ē facienda. In intelligendo q̄ est. non. ē de necessitate sed de gratia. sm̄ nō p̄ sm̄ sacerdotes. Sc̄a q̄. q. licet in confessione peccm̄ sit deletum. meritum tamen ipsius. nra. ē. ī. ē. quod punitio peccti. sicut satisfactio operis. et confessoris. et sacerdos qualit̄ iudicat de crimine. et ca. q. peccat. sit humilior et cautior

pecē nī unlr confrī. Illa confessio nos libat. q̄
fit cum penitencia. Penitencia uia ē dolor cordis
z amaritudo animē pmat' q̄ quisq; cōmisit. Iō
johs. Non pot̄ quisquam gr̄am dī accipe. nī pur
gat̄ fuit ab omni pecto. p penitencie afflictionē.
p baptīm. Item aug. Agit penitentiam q̄ tis agit
mentia. Si nemo dicat sibi occulte ago. apud dm
ago. nouit ds qui nī ignoscet. q. in corde ago. g̃
sine causa dictum ē. Que soluit nr̄a. solu. e. z
in. ce. g̃ sine causa claues date sunt. frustram
ubium z. Job dic. Si erubui in conspectu ppli
pecta mea confrī. Item aug. Venat' ē culpa q̄
sequit̄ confessio detectoz. Si aug̃ sup illum locum
Non absorbeat me profundū. neq; ur. sr̄. me pu
teus. Puteus ē profundat unaqueq; inquā si erc
erubuī erubescit̄ claudet sup te os suū. Si tu nī erubuisti os
tuum. confite g̃ z dic. De profundis. Da. ad te. do
mine. z enades. claudit sup illum. q̄ in profundo
erempnar. a q̄ morno uelut q̄ nī sit put confes
sio. Idem. Illuluī debut̄ gnoscī pene accip̄ nem
am. nulī qualecūq; z si longe minore q̄ quam de
beat. soluerit penam. Ita enim impūt̄ a do lar
gnas inīe. ut non relinq̄at̄ ulla discipline.
Item rex. Cum pecco ē. planget delicta pa ut
ppli. z ingrediatur eccliam. de qua ppt̄ pecī fue
rat egressus. z doumat in facto. ut pcral delicias
p quas dīm offendat̄ unde ambiat̄ compenset̄
his aliisq; auctoritatib; mutuī asserere. sī con
fessione uocis. z aliqua solucione pene nemīe
a pecto mundari. Cum sermone pocul consentien
dum sic.
Ouid g̃ sup his sentiendū. Quid
renendum. Sane dici pot̄. q̄d sine confessio
ne oris. z solucione pene ueracis. pecta delen
p contritionē. z humiliatē cordis. Ex q̄ enī ppone
mente opuncta se confessur. dō dimittit. q̄ ibi
ē confessio cordis. z sine oris. p quā ania mundī mun
dat̄ amicta. z magio pecti cōmissi. debitum ē
ne mortī relaxatur. Illa g̃ que sup̄ dicta sunt
de confessione. z penitencia. t̄ ad confessionē cordis
z ad maiorem penam referenda sunt. sic illud
augi. Qd nullus dr̄ uenam. sic. nī prius q̄milla
cumq; pecti soluit penam. vl de ueracī pena
accipienda sunt. z ad rempuentes t̄ negligen
tes referenda. Sic illd. Si enim dicat occulte ago
confessionem nulli enī sunt pecta aperiri negligunt

ul erubescunt. nec nī merenī nullatenus. Sic
enim pcepta ē nob̄ maior penitencia. ita maior
confessio. et maior sanctificatio si assit facultas. vīī
nec ūe penitenti ē qui confessionis uotum nī hr̄.
z sic pecti remissio munī dī ē. ita penitentia. co
fessio p quam pecti delet̄ nī pot̄ ee nisi a do. vt
aug̃ ait. Num quid donum spūs. hō qui con
fitet̄ z penitet. q. nī pot̄ ee confessio pecti. z pmu
cio ut homīe de se ipo. cum eni nouerit sibi quic
q; displicet. sine dono spūs. nī ē. Oportet g̃ pe
nitentem confī si ipse hat. z nī antequā sit con
fessio in ore. si uotum sit in corde. placitur ei re
missio. Si sufficiat soli deo confiteri.
Num secūm q̄ns ar. tacitum inspiciam. si uerū
sufficiat pecta confī soli do. an oporteat con
fī sacdoti. Quibdam uisū ē sufficere. si soli
do fiat confessio. sine iudicio sacdotali. z confessione
ecclie. q̄ dauid dic. Dixi confitebor dño. z tu remi
sisti. Solon aut sacdoti. cui remittim. s. dic pecti. Io
ambr. Io fleuit petr. q̄ culpa obrepsit ei. Si no
minemo quid dixerit. minemo q̄d fleuit. lacri
mas ei lego. satisfactionē nī lego. h. q̄d defendi nī
possum. Pot̄ tamen latine dictum q̄d uoce
pudor ē confī. tacite fleri. confiteri. z secundū
hoc dī Crisostomus dic. epe. Si Io. Crisostomus. Si
t dico. ut te pdas in publicum. neq; apud alio
rē accuses. h. obedire te uolo ppe dictum. Re
uela uiam tuā. ait dīn. do tua confite pecta ap
uet̄ uidet̄ ē ex ore delicta tua pnuncia. si lin
gua h. opet̄ que memoria. z ait demū spa re
miam p̄te consequi. Si huius pecta tua in men
te tua nunc numquam malū aduersus proximum
in corde teneb. Si. p̄ pecta tua dicto ut deleas illa.
Si si confidis alicui dīre. dicito ea coram ia
tua. si dico ut confiteris ea ei seruo tuo. ut t̄ er
ubescat dicito do. qui curat ea. Sic enī sibi dic
erit ignorat ea. cum faciebas ea. p̄sto erat cum
admittens. Si ea agnoscat. Numquid ea uult a te
agnoscere. Peccare enī nī erubuisti. z fari eru
bescis. Dicito in hac uita. ut in alia requiem
habeas. Dicito ingemiscens. z lacrimans. In o
die sepa sunt pecta tua. Spongia peccatoz tuoz
lacrime tue sint. Item psa. Illi quoz pecta hu
mana nouam latent. non absq; confessa. si
ab alijs publicata. si ea confiti ul emendare

Quis enim q̄ is Quia ecclia gfitet̄ aliquis potuit peccata
Petri dicere. Lacrimis flens. ea deo gemendo. Ex dicto gabrielis ad
Zacheum

noluerint. dñm quem hñt testem ip̄m ⁊ habitū
sunt punitorem. qđ si sūt ip̄i iudices fiant ⁊
uelint sue unūquisq; ultores: hic in se uoluntari
am penam seuissime aīadūsionis ḡtiam. tem
poralib; penis mutabunt. cōa supplicia. ⁊ lac
rimis gr̄a cordis cōtione fluentib; restringunt
cū ignis mēdacia. ⁊ umbra. facultas ꝺ̄ dīm pla
cabunt illi. qui aut ꝑpriis confessionib; crīm
ꝑdunt. aut nescientib; aliis. ip̄i in se uoluntarie
ꝺe cōicationis sententiā ferunt. ⁊ abstrari cū
ministrabant ī anno ſ̄ officio sepm. unam su
am q̄ mortuam plangunt. certi qđ reconcilia
ti sibi efficacis penitētie fructib; ꝺ̄o ī solū
amissa recipiant. si ī supne curant gaudia re
cipiant. hīs auctoritatib; munitū. qui sufficiē
ter dum ꝺo ofert̄ peccā sine sacerdote diuinit.
qđ siquis mens dereg̃i culpam suā ap̄ hoīes
ne ī opprobriū hābat: ut alij suo exemplo ad
peccandum accingant. ⁊ nō taceat hominū. ⁊ re
uelet ꝺo ⁊ sequitur uerā. Quod ī sufficiat soli

Sed qđ sacerdotib; ꝺo ofert̄. si hominū possit.
ofterri oporteat. ī solum illa auctoritate
nacti. ofitemur alium ꝑ peccā sua. ⁊ c. ſ. ⁊ alior
plib; testimonijs comp̄bat̄ ar enī aūg̃. Iudi
cet se ip̄m hō uoluntarie dum pōt. ⁊ mores con
uertat in melī. ne cum iam non pōt̄ ꝑ no
luntatem a dño iudicet̄. ⁊ iam in se ꝑuerterit se
uerissime medicine ſ̄ nī ultime sententiam
uenat ad amistos ꝑquos illi claues in eccl̄ia
ministrant̄. tamquam bonā iam incipiens ee ſ̄
luti membrorū ordine custodito. apponat̄
sacramentorū accipiat satisfactionis sue modū
offerendo sacrificio tribulatū cordis. deuot̄
⁊ supplex. ꝺo nī agat qđ ī solum sibi ꝑsit ad sa
lutem. ſ̄ ⁊ cet̄is ad exemplum. ut si pec̄ ei ī nī
gnū et malo. ſ̄ ⁊ mortuo scandalo alior̄ est.
aut ſ̄ ꝺ̄ expedire uideat̄ eccl̄ie uidet̄ amittere. ī
nouam multorū. et uocā plebē agere penitētiā
nī recolet ne terrā plagā ꝑ pudorem addat̄ ri
morem. cum tanta est plaga peccā. ⁊ impetus
morbi. ut medicamenta corpis ⁊ sanguinis do
mini. differenda sint auctoritate amistis. de
beat̄ quis se remotū ab altarī. ad agendam pen
itentiam. ⁊ eadem reconciliari. sicut leo. Adiu
uet nra ꝺi. tia lapsib; humanis subueniat ut

nī in ꝓpatim. ſ̄ ī ꝑpetuū spes uite reparet̄. sic
cunctis uolumus ꝑficiis ordinatis ut indulgē
tiam ꝺi nī supplicātib; sacerdotum necessaria obti
nere. xp̄e cum hanc ꝓpositi ecclie tradidit po
testatem ut quotiēs penitentie satisfactionē
darent. ⁊ eosdem salubri satisfactione purgato
ad cōionem sacramentor̄ ꝓ piam reconciliatio
nis admitterent. ſ̄ aūg̃. Quem penitet oīa pe
nitent. ⁊ dolorem lacrimis ostendat. repleatur
utram suam ꝺo ꝓsacerdotem. Puenat iudicij
dei ꝑ confessionem. ꝑcep̄ enim dīs mundandi
ut ostendent ora sacerdotib; docent corpali ꝑsen
tia ⁊ fatenda peccā. nī ꝑceptum manifestanda
dn̄e enī ora monstrant. ⁊ os. nī im̄ ꝓ omnib; nī
hil humani statuant iudicij. qui ꝓ nobis offerat mu
nus ad mosen statutū. ſ̄ qui ꝓ nos peccatis
nos erubescant. erubescentia enī ipa partē
hñt remissionis. ex mā enī ſ̄ ꝑceptū dīm. ut ne
mo peniteat in occulto. nihil enim qđ ꝑ se ip̄m dī
sacerdoti. ⁊ erubescentia umquā remouet. offensi
fit uenia ēnimis. fit enī uenale ꝓfessionem
qđ criminale erat in operatione. ⁊ non statim ꝑ
gat̄. fit nī uenale qđ cōmiserat mortale. cōsul
tum enī sanctionis opulent. qui erubescētie
uiam. mich̄ eor̄ q̄ cōmisit nuncio ꝺi negauit
ds enī qui misericors ⁊ iust̄ ē. sic seruat̄ miam
iustitia. ita ⁊ iustitiā in mia. ꝺ̄o enī mie ē pec
cati peccā dimittē. ſ̄ oportet ut ꝺni miserent̄
iuste. considat enī si dign̄ ē nī dico iustitia. ſ̄ ⁊
mia. iustitia enī sola damnat. ſ̄ dign̄ est mia
qui ſpūali labore querit gr̄am. Laboret enim
mens patiendo erubescentiam. ⁊ qñ ueremdia
magna ē pena. qui erubescit ꝓ x̄o. fit dign̄ mi
a. nī ꝑte q̄ quanto ꝓbris ofterbit̄ inspe ueniē
ꝑcedimen cruciat̄ tanto facili ꝺsequit̄ gr̄i
am remissionis. ſ̄ ꝑ enim sacerdotes plus iam
ꝑsunt ꝓfitē. plus confitentib; parcent. ſ̄ em
leo ꝑ. Quamuis plenitudo fidei. uideat̄ esse
laudabile. que ꝓpter ꝺi timorē ap̄ homines eru
bescere nī uereatur. nī q̄ nī oīum hmōdi sr̄
peccā. ut ea qui penitentiam poscunt. nimis
aut publicare remouentes impbabile ꝺsentiu
do. ne multa apenitētie remediis arceantur.
Quum aut erubescunt aut timent inimici sua
facta referre. quib; ꝑsint legum pericli

leo ꝑ.

leo ꝑ.

qui mouet ꝺe penitentia.

xvij.

structione. Sufficit enim confessio que primum
do offertur. nunc ꝛ sacdoti qui ꝑ delictis pen
rentium penas accedit. Tunc enim plus ad pen
nam punit quo carni. si ipsi animabus nō publicentur
scia ostendis. Et his aliis q̄ ꝑtibus indubitanter
obtendit. oportet do primum. ꝛ deinde sacdoti offer
re confessionem. nec aliter ꝑfecte puenire ad ingressum
paradisi. si affirmat sacerdos. De tercio articulo an sit
Vnde ꝑtus quam primitus ficeat ostendi Luce.
Ad hec tamen quibus hic contradicere videmur
respondeam. etiam quōnam nunc. Ad hoc enim
secunda q̄o ordinabat. an sine confessione mu
dicto sacdoti soli do contritus sufficeret. expectatum
est. ꝛ certitudinem primitus testimonijs. Ad hoc sufficit
ostendi do sine sacdote. nec ꝓfecto hunc ꝛ penitus
sibi desiderat. ꝛ requirit sacdotis iudicium. Et
nunquid ei valet alicui ostendi socio ut primo
suo. Saltem cum dei sacdos. Sane ad hoc dici
tur. q̄d sacdotis examen requirendi est studiose.
q̄ sacdotibus ecclie ds potestatem ligandi. ꝛ solu
endi. ꝛc. quibus ipi dimittunt. ꝛ ds dimittit.
Si nō desiderat sacdos. primo. est socio confessio est
faciendo. Sed caret quisq̄ sacdotem querere.
qui sciat ligare. ꝛ soluere. Talem enim ē oportet
qui alios crimina iudicat. vii aub. Cui mihi
hoc peccata ut venient grām. querat sacdotem
qui sciat ligare. ꝛ soluere. ne cum negligens cir
ca se ipsum negligat ab illo q̄ eum misericorditer mo
net. ꝛ petit. ne ambo in foueā cadant q̄.
stultus curare noluit. Tanta itaq; unis [redacted] con
fessionis ē. ut si deest sacdos confitear primo.
Sepe enim animo q̄d peccauit si potest uereor
dari quam sacdoti. quem desidero. nec tempus
nec locus offert. ꝛ ille cui confiteor potestatem
soluendi nō habet. sic mihi digni uenia ꝛ sacdotis de
fectio. q̄ cui confiteor socio. Quando sunt cum
lepsi. dum ibam ostendere ora. ꝛ se sacdotibus am
quam ad eos peruenirent. vii pater dim ad eos
respicere. dum ꝛ necessitate prohibent ad sacdotes
peruenire. Sepe quid eos queruntur fames ꝛ fleti. Si
dum q̄runtur antequam peruenant moriuntur.
Si mia dei itaq; ē. qui ꝛ nullis parce nouit. ꝛ si non
tacto sic solueretur a sacdote. Cui q̄ oio ostendi
sacdoti melioni quam potest ostendatur. ꝛ si peccata
occultum ē. sufficiat referre innocua sacdoti.

Solutio.

Qualem quere
rere debeat la
cerdotem
duo vii. de pe.

Dnō.

flam in resurrectione filie archisinagogi puella
mortuerunt qui uidebant. Nondum. ꝛ erat sepul
ta. Nondum ferunt portam delata. Nondum fe
ra domum ī noticiam portata. Iam resuscitatur
quam iam inuenit. Relicti sol' pō. iacobo. ꝛ
iohe. ꝛ pre. ꝛ matre puelle. In quibus figuratiue
ornantur sacdotes ecclie. Quos aut ferunt iue
nire dominum ē. q̄ ñ suscitatum flebat enim
turba ꝓ filium unde fleuit martha. ꝛ maria
supplicantes ꝓ fre. flebat ꝛ turba mariam se
cuta. In q̄ docti publice peccatis ñ ꝑfecte. ꝛ
ecclie sufficere meritum. Laboret igitur pe
nitens in ecclia ē. ad ecclie unitatem rende
re. Sui enim unitas ecclie sucurrat ñ q̄d ꝓdest
peccatori sua ꝛone compleat. de manibus mum
di ñ eripiet' anima mortui. Credendū ē enim q̄d
os elemosine ecclie. ꝛationes. ꝛopa iustitie. ꝛ mē
sure iuuant recognoscentem mortem suam. ad cōui
sionē. ꝛ op nemo dignus ꝓ penitē. quē ñ sustinet
ac unitas ecclie. ꝛ op ñ petant sacerdotes ꝓ aliq̄
culpam ab unitate ecclie diuisos. Et his satis
apparet. ꝛ absolutū ꝑmisse q̄onis artic. Quocirca
est enim sacdos sapiens. ꝛ discretus. qui cum po
testate simul hāt iudicii. qui si forte defuerit.
sibi debet socio. Beda ū inter confessionē uem
alium. ꝛ mortalium distinguit sup illum loc.
Confitemini alterutrū. p. u. dr enim coequalibus
cotidiana. ꝛ leuia grauiora ū sacdoti pandam.
ꝛ si huius ulterius ꝑgare curem. q̄ sine con
fessione emendationis. peccata nequeunt dimitti.
Si ꝛ grauiora coequalibus pandenda sunt ē dei
sacerdos. Iungatur ꝑcūm. ꝛ venialia ūo ꝛ sacer
dotis oblata copia. Licet confiti coequali. ꝛ sufficit
ut quibusdam placet. si nō ex contemptu ñ pre
sumptuose sacdos. Tuti ē ni ꝛ perfecti utiusq̄ gnis
peccata. sacdotibus pandere. ꝛ filium medicine ab
eis querere. quibus ecclia ē potestas ligandi
ꝛ soluendi. Hic agit quater suppositis medicinis
Cum ꝙ ex his aliisq̄ ꝑtibus intelligendo sim.
plicitatis ꝑfectum fiat ꝛ indubitabile
stat. peccata primum do. deinde sacdoti ē confite
da. ꝛ si ipe defuit ꝛ socio. Illud iohis crisost. supi
positum ni ita ē intelligendū ut licet alicui si
ipsi hāt sacdoti ñ confiti. Sed q̄ sufficit ū ei ni
occultum ē. soli do ꝓ sacdotem dire. ꝛ semel.

Bēda.

Iohis crisostom.

Hec oportet publicari eciam multis qđ occultū
ē. ad notam ducens. nō ꝛ dico ut ꝛ pdat impub
licū. Sic ē enim publica nota. publico egere reme
dio. ita occulta secreta confessione. ꝫ occulta sa
tisfactione purgandū. Hec necē ē ut qđ sacđos se
mel ofessi fuīt. rerum ofitendū si lingua eo
rū nō erubuīt ap̄ uer̄ iudicē id ungi ofitī debeāt.
Vñ idem ioh̄s ait. Fiume aut̄ si recordēt̄ peccā
mor̄ ꝫ frequēt̄ ea in conspectu dī pmuncies ꝫ
p eis deprecēt̄ cū illa delebit. Si uō obmutesca
t̄. nunc eor̄ recordabit̄ nolent̄ qui publicabū
tur. ꝫ in conspectu pferim̄ omnium amicor̄ ꝫ
inimicor̄ sēor̄ qi angl̄or̄. Ita ꝫ ille ambrosius.
Lacrime lauant delictum. qđ uoce pudor ofiteri
ad publicā penitentiam referendum ē. ibi enī
inuenit lacrimas ꝫ confessionē ostendēt̄ fugare
uolunt. qđ lacrime occulte ꝫ confessio secreta fie
ri q̄ſt̄ solū sacđoti lauant delictum. qđ pudet
aliquem publice ofitī. Qđ ū dicit se lachrimas pet̄ legisse
nō confessionē t̄ satisfactionē. p̄bi nō excludit illa.
Quia enim sēa sunt q̄ scripta nō sunt. t̄ foue nō
cum sēa erat instructio confessionis q̄m ē. Sunt
hō ꝫ illd̄ pfpi. si sui iudices fuīt. punirentur
etiā supplicia. ꝫ illd̄. facili dēm placabunt ꝺ. qui
autē pūs confessionibus eruīt pdunt. aut nescientes
huīs alius misc sententiā excommunicationis ferunt.
ad publicam confessionē ꝫ satisfactionē referri
oportet. Non enī sol̄ sacđotibus uīl ligandi ꝫ solue
ndi datum ē. si cuiq; suo arbitrio se pena uel excō
municationis sententia ligare. ꝫ absq; sacđotali iudi
cio se ipm̄ do uel alterum reconciliare liceret. qđ
ecclesiastice institutionī. ꝫ salutifere pene uīl
repugnat. Potē ē. si publice peccatis. publice con
fiteret̄ rerum. ꝫ emenda. Sūt occulte deliqui
ti. ꝫ sic nō necesse. nō tñ dico ut publices. Tacitur
nitas enim peccati et superbia nascent̄ cordis. nō enī
peccet suus quis celat. ne reprimet̄ foueāt. qualem
se tam diuino conspectui exhibuīt. qđ et fons
et superbie nascet̄. Sepes enim superbie ē se uelle
ut iustum iudicī. q̄ peccat. etiāsi ypocrita simulet̄. q
ad instar primor parentum uel temptationē
uīor peccā sua leuigare intendit. uel sic dampnū
peccati sui remedio suppinere q̄rit. vbi ū superbia
regnat t̄ ypocrisis humilitas locū nō hꝫ. Sine
humilitate uero aliqua uenia spare nō uetat. vbi q

ē tacenda confessionis. nec spanda uerecundia timor.
Iam certissime liquet. quam sit detestabile peccā
silentium. et confusio. quam sit necessaria confessio. Est
enī confessio testimonium displicē dīm reatus. Cum enī
timet iudicium dī. peccā si erubescat confitendo. p̄fecto
timor soluit eam. pudorē. Confessio peccati pu
dorem hꝫ. ipa erubescentia ē grauis pena. ſo
q̄ erubescit confitendo peccata. ut erubescentiam pena
mē. q̄ pena. Nam hoc ipm̄ pars ē diuini iudicii.
Sic q̄ſt̄. ad quid confessio sit necessaria. cum in con
fessione iam deletum sit peccatum. q. quedā
punctio peccati ē. sic satisfactio. opus. p confessionē
Intelligē sacđos qualiter debeat iudicare de
omne. penam q̄ peccatis sit humiliores et cautio
re quere solet. si peccatum De remissione sacđotis.
Dico dimissum ē. ad dō. p cordis contritionē
per quam penitens uotum confitendi. quod pri
mitus ei a sacđote. videō enī quo umeto eum
ligat. s. pālis pena. si in aquo eum absoluat. ꝫ
ſō quero ante penitudinē. quippe cordis anima
rei maculam hꝫ. ferream peccati. atq; etiā ne uide
mus umeto ligata gestari. Siuero ante confessionē
per cordis contritionē. dō ple ipm̄ sine ministerio sac
dotis. ꝫ debitum ofitī relaxat. ꝫ aīam mēti pur
gat a contagio. ꝫ ferrea peccati. Quid ḡ mundat
quid dimittit sacđos. t̄ sunt claues ille q̄s
ihūs tradidit pet̄o. ꝫ successoribus ei. Dicens. tibi da
bo claues regni celor. ꝫ qđcunq; ligaueris sup̄ terrā. erit li
gatum. etc. ꝫ qđcunq; solueris sup̄ terrā. erit solutum. etc. vt aut̄
p̄ missā qđ plenū explicari ualeat. q̄ alicui
ducto rect. de his clauibus ꝫ earum usu disserimus.
Claues iste sunt ī cōpetales. De clauibus.
ī spūales. s. discernendi scia. ꝫ potestas
iudicandi. ligandi. ꝫ soluendi. qua dignos
recipe indignos debet excludere a regno ecclīe
rectus iudex. Quas hē hꝫ ut ligandi. ita ꝫ soluen
di. vtī ambōs. dūt pariter ꝫ soluendi ē uolun
tas. ligandi qui utrumq; pari conditione p
mittit. ō qui soluendi uīt nō hꝫ. ī ligandi hꝫ
infra. Certum ē. qđ ecclīe utrōq; licet. hēlis u
trumq; nō hꝫ. Iuste enī ī sol̄ primitiuum ē sacdo
tibus. Recte ḡ ecclia ī sibi uendicat. que uetos
hē sacđotes. hēlis uendicare nō potest. que ue
tos sacerdotes non habet. De usu clauium.
Cuius ū harum clauiū multiplex ē discer

Hic q̄ri dō. id. q. ꝫ. q. pma q̄. q. claues solus sacerdotibus sūt concesse ligandi et soluendi nec ona sūt alia hēntur ḥbus
q̄stand claui. q̄t distrenc. ſt ligando uel soluendo deinde ligare et soluere qui enī indignos ligat uel soluit. q̄ a ptate ſ pulat
r dignos ptacte se facit. Secūdo q̄. q. qđ dicit. q. petre dic. ſt ligabis. ſt. meus gratiae et caritate et debitis futurae pene. q.
deo soluit. a culpa. q. qđ solus adam uiuificat. mundat et illuminat. et p̄ sacdotes uero soluit. a malis etiā mōtis. Sed
apte ostendit. q. deus solus uiuificat. nam penitentē soluit a debito pene et tue soluit. qn̄ mtō illuminat. in pectoris
uerā cordis. contritis. et ad q. nemo uero deputes q. primigenie sūt tenebre qui aut̄ q̄ſt̄ caritate digni. et uita ergo nō e
ligatus. ſ. uel solutus ligante. et dō dicit sufficientem. p̄ne confitenabis. impanie soluit. ad dō. ita alius dimittens. ī ad pēa
sup̄ ptate. purgatus ad sacerdotes. q. ad. mittit. uel ligabit. et soluit. p̄ sortem. Secunda q̄. q. id. unde. et. officij. ſ. euangelica
sacerdotes. in soluendo et ligando. q. olim. ſ. lege. q. debit. legales. mundis. leprosos. ergo. dimittere. peccā. uel. tenent. dicit
dimissa adeo uel retenta. iudicat. et audiri. Secunda q̄. q. digne. a nathomatizatos. ab. eccīa. et. gradu. et. ceteris. amplius. ſ.
trahuntur. ac. sibi. p̄. ſ. ab. imque. ut. ſt. eis. liberi. sue. mundi. petri. q. quas. eccīa. duas. maior. sanctis. dicit. p̄. ſ. ab. stare
quoq; indicatos. ac. mortuos. suffragia. eccīe. mdr̄. suffragari. putentur. Ad q̄. q. tue. ſm. sacdotis. dei. iudicio. et. exco. eccīe.
cum. absolutus. et. q. ſ. ī. ita. q. districtio. precedit. ut. ista. q. mta. nō. gradiatur. quos. ſm. mta. etiā. ſm. q. eccīe
illos. ledit. et. illi. sanos. sūt. apud. deū. q. aut. nō. mortue. ſm. q. etiā. nō. ledit. nō. contemnat. Ad. q. Sic. tue. mor.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

nere. l. ligandos l' soluendos. ac deñ ligare
l' soluie. q̃n enim indignos ligat l' solui ꝑa
potestate se ꝑuat. r dignum priuatione se
facit. Sc̃ls sacdos potest dimittere l' remittere pecã.

Sed qm̃ unꝰ apecco soluere ualeat sacdos. a
culpa ut culpe macłam abstigat. ut
debitum eñe mortis soluere ualeat. q̃ndam
arbitrati sunt eum pecco. dupliciter ligari re
neat ut ꝑdictum ē. l. meritū tragione accelera
re. r debito fiãt pene. alīm curari ꝑ sm. alīm
solui ꝑ sacdotē. patet enim ꝑ pecc quasdam re
tenebras mentes. r macłas. aquibus nisi libet
placet in tenebras exteriores. eum aut libat ab
his suscitat. a morte pecti. vii. apls. Surge qui
dormis. illuminabit te xp̃c. Solus enim xp̃e
ñi sacdos. animã resuscitat. at pulsi tenebre
mentibus. r macłis. tam illuminat. r mundat.
qui anime faciem lauat debitum ñi eñe pe
ne soluie. r celit sacdotibus. ad imitatiõne laza
ri signarum asserunt. quem xp̃s ꝑ se mortui ui
uificauit. dein fecal grate nullis. eum q̃ adhuc
ligatum soluie apls ꝑcepit. q̃ ut aiam xp̃e m
tuis aiam a caligine macłaq̃ pecti emundat.
sacdotibus ꝑ dedit unctiõ eñe mortis soluie.

Alii ꝑ dicunt solum dñm. ñ sacdotem debuiſ
eñe mortis dimittere. sic r alam. unꝰ ple unusq̃
aut nec ñi distincte sacdotibus tradiam potesta
te. pecta remittendi. r retinendi. quibus dictum
ē. Quorum remiseritis pecta. r c. hoc enim remit
tit potestate bapti. ita r penitentie. r hõ sic intuit
gñā sua aiam illuminat. ita r simul debitum
eñe mortis relaxat. Ipse enim ꝑ se ipm pecta pen
tentem regit. r iuste regit quando ad penam ñ
reseruat. tunc ē regit qñ debitū pene soluit.
Ad aut ipse regat apte dicit aug. exponens illũ
locum ps. Quorum tecta sunt pecta. r c. opta
r abolim. si enim xp̃s dñs pecta. nolunt adiuuare. si
nolunt adiuuare. nolunt animadiuuare. r punire. h
ignoscere. ira ē dicit ado tecta. ut dñs ñ videat. r
etialiter punitur. vide enim dñi pecta ē. ad penam
impunite. aiuuare aut factem apecti. hoc ē. ea ad
penam ñ reseruare. sm tex. Quibus dñs dimit
tit pecta. regnũ ne i iudicio retinentibus ꝑ. cas. Cui
gna hõ pecta. aliis dñs imputat. aliis ꝑ iam
ñ imputat. Ex his apte ostendim. qd dñs

ꝑcat ꝑ nat̃ grã. Vtutũ si qua ꝑcessit et bona
talia claudit. vñ intellectũ obtenebrat. et totus
homo melior obtundit. cessante dei caligo. p. p. ea pena
q̃ deo pellit. eid ꝑ iuste et merito ꝑ ꝑ sic ꝑ mul
tam pdita reparat. et uitata reparat. q̃ gna
ꝑ ꝑ dissimulando q̃ ni ē aie. eo pcto. et d adeo
elongatio intelligit. ed macula aie q̃ manet
tali pte. a etid pcti. ab ista macula purgat. aid
ipm. et hanc purgatio. salus dei facit. ꝑ
salus sustinet. auz. et illuat.

ipe penitentem soluit. debitum pene. nũ soluit
qui mentem illuminat. inspirando ueram cordis ꝛ
onem. cum sententie rõ suffragãt. sanctorum patres
attestant. nemo. n. de pecto uere expungit. hũi
cor. ꝛtum. r humiliatum in carnem. Qui aut ca
rnem hõ dignũ ē. una. nemo aut simul dignũ ē
una. r morte. sõ ē. g. tunc ligat. debitum eñe mor
tis. filii enim ire ē debit. ex quo diligit. r penit
et. ex nunc. g. soluit ē. ab ira. q̃ manet sup il
lum. qui credit in xp̃m. h. sup illum qui non
credit. non. g. ꝑ modũ ꝑ sacdotem cui confitet ab
ira eña libamur. aqua iam libat ē ꝑ dñm. ex q
ore confitentis. Soluit. g. dñs hominem mutat mun
dat. a macła pecti. r debitum pene eñe soluit.
Qui ꝑ apham ait. ego soluo deleo mea tacet. r
pecta xpti. sem ambr. verbum dei dimittit
pecta. sacdos. r iudex. sacdos quid offensi sui ex
hibet. h. nullã potestatis iura. ex tex. idem. Ille
soluit dimittit pecta. q̃ sol. ꝑ pecti mortui
ē. Item aug. nemo tollit pecta ñi soluit. xp̃s. qui
ē agnus tollens pecta mundi. Tollit aut. r dimit
tendo q̃ sua sunt. r ad imitando ne fiant. r ꝑ du
cendo ad patriam. Ii. n. ꝛ. ñi ꝑ xm. hui. alii. q̃ pli
bus testimoniis docet. dñs solum ꝑ se pecta dimit
tere. r sic dimittit quibusdam. ita r aliis quo
dam pecta remittit. Ad sacdotes q̃ dimittunt
pecta. non. n. ego ñi negnũ pecta. remittit pecta. sine modo.
sacdotibus ecclam potestatem dimittendi
r retinendi pecta. cum h. una. sit in ecclie corpe
vocat. hinc aug. ait. ecclie carnal. q̃ ꝑ xm sem
dissimulat in cordibus eor. q̃ paruipes sui. fr. pecta
dimittit. eor. qui ñ sunt remittit. sed sacdotibus pos
sunt a fratribus parãt. quibus eni remittunt. re
mittit dñs. Lazarum eni de monumento suscitauit.
obtulit discipli soluendum. pli ostendens po
testatem soluendi ecclam sacdotibus. dix enim.
Ad eumq. sol. fr. r. e. s. ꝛ. et. h. ē. Ego dñs r dñs ce
lestis milicie ordines. r dñs sci in gloria mea. lau
dant uos eum. r confirmant quos ligatis r sol
uitis. sicut dix. quos putatis ligare r soluere.
ii in quos exercetis opus iustitie. ut mie. Aliter
aut ut alia opa uita in peccatis ñi cognoscit.
Idem. Cum iacet ad dñm. a culo pecta dimittit.
ab eis dimittitur. quibus ipe uita a culione remit
tit. r pe. s. ea dimittit. qui dat ē omnibus scis s

Qui sui ꝛ. Et iuste erue fut. Aspernemur
ea et postea indulgentia ꝛ. Qui dicit aut peccatis
nobis dicit. ut tales ut iuste puniat. Aut
peccata. Aut peccatis. Nobis dicit. Aut ipsum
ab eterna [illegible]

carnale cohabitu. siue se nouit carpaliter siue
ñ. Similr cum alicui⁹ venerit⁹ peccā. ab eis veneran
tur. a quibꝫ ille cordis puritate diuinitꝰ. siue
noīe carpaliter. siue ignoīe. Os mali spualiter a bo
nis se nunciat sunt. Ecce hic duē peccā dimittu t
reneri. Similr scīt. re tñ spīm. s. ea dimittē dō
Er qđ maiori edificatione dicitur. nō ꝯ dicat
qđ ds p se t̄ pl̄os suos tñ peccā dimittit.
Idem ieod. Aut enim sic. Sacramentum gr̄e dat ds ꝯ pma
los. spīam ū gr̄am. tñ ū p se spīm. t̄ p sōs suos.
Et ō remissionē peccor̄ t̄ p se spīm facit. ut̄ p
spīum columbe mēbra quibꝫ aut. Si eis dimise
ris dimittent. Ecce quam varia adoctoribꝫ
sr̄e hys traditum. Et in hac tanta varietate quid
tenendum. Hꝫ sane dr̄e ac tenere pfitem. qđ
solus ds dimittit peccā. reinet. tñ eccle
sie datur potestatē ligandi. soluendi. hꝫ aliter
spe solutt̄ ligat. aut ecclia. Ipe enī pse mī
ra dimittit peccā. qr̄ ad eam mundat ab m
tione mactā. ad debitū eīne mortis solutt. De
Non aut hoc sacerdotibꝰ. in sacerdot̄ solutum
cerdtr. quibꝫ tñ tribuit ut̄ ligent a peccā.
potestatem. u. ꝯ sol. i. ostendendi hominē li
gatos t̄ solutos. vñ ad hoc lepram pul sa
cerdotem pse reputat. dein ad sacerdotes mitt.
quos iudicio ostendet̄ mundat̄. ita ꝯ Lazar
ad unitatem. obedire discipli soluendū.
qꝫ si aliquis ap̄ dim sit solutus. n tñ in fide
ecclie solutꝰ habet̄. ñ p iudicium sacerdotis. In
soluendis ḡ culpis t̄ retinendis una opat̄ sac
dos ecclie. et iudicat. sic olim legat̄ in tit̄
qui extraminat erant lepra. q̄ pcc̄ sig̃. vide
Ieq̄ sr̄ matth. ubi dñs ait petro. tibi dabo. cla.
reg. ce. ꝯ qđcumq. li. sr̄. ē. e. l. ꝯ. m. cel. ꝯ qđcumq
sol. sr̄. ē. e. l. ꝯ. m. cel. hē. nquid loc quidam nō
intelligentes aliquid sumunt de sepulcro pha
risee. ut damnare nr̄os. t̄ soluere se
putent nr̄os. cum ap̄ dim non sententia sac
dotum. sed reor̄ una queat̄ in leprosis ostende
re sacerdotibꝫ iubentur lepr̄. quos illi ñ facit̄
lepros t̄ mundos. sed discernunt. qui mundi
sit̄ immundi sō ma. i. hoc apte hic ostendit qđ ñ
sequatur ds ecclie iudicium. q̄ p subreptionē
ignorantiā iudicium iudicet. Deus aut̄ semp
iudicat secm̄ veritatem. ꝯ in remittendis t̄ ret

nendis culpis. sacerdotis officij. hui⁹ exemplū sac
dotes. qđ olim sub lege hēbant legales mundi
cij leprosi. hui⁹ḡ peccā dimittunt t̄ retinēt. dū
humilia a dō. t̄ reverenter iudicium. ostendunt.
Ponunt enī sacdotes nōn dei sed filios ut̄ hꝫ
ipe būdicē ū legit̄ in mūdi. hunc modum ligan
di. et soluendi. tex. sup notatur. Alius modus ligan
Igitur qđ sacdotes dū sanctas di et soluendi. Alius
tionem penitentie. imunibꝫ imponūt. Soluunt
eundē ea aliquid diminuunt ut̄ p eam purga
tus. ad sacramentor̄ communionē admittunt. Q
Quem modum supi⁹ leo pp̄ notauit. Secm̄ hunc
modum dicit̄. hꝫ sacdotes dimittē peccā t̄ reti
nē. vt supi⁹ auct̄ dr̄. Quibꝫ remittunt remit
tit ds. ꝛc. Qđ cum multae ecclie in peccatores. ai
eos nulla pena ligant. Qđ mō dum de ea aliqđ
relaxant. t̄ sacramentor̄ cōmunion. celebrant.
Alia opa in peccatores gerere nesciunt. Et notand
qđ quos satisfactione penitentie ligant eo ipō
a peccīs solutos ostendunt. qr̄ ñ imponit̄ aliqua
satisfactio penitentialis. ñ quem sacdos ut̄ peni
tentem arbitrat̄. Aliꝫ ñ imponit. Ideo ipō peccā
dō remissa indicat. Qđ aut̄ hꝫ ad claues pertinet.
aliꝫ ostendit dicī. Frustr̄ claues ecclie. qui sine
arbitrio sacdotis penit̄ agit. si sui⁹ confessione
et munus edulgentia impetrauit̄. Et aliꝫ mod⁹
ligandi. et soluendi. qui p gressionē gerit̄ dū
aliquis secm̄ canonicā disciplinā. tertio voca
tus ad emendationē manifesta delicta. et sanc
tae ultipendens. sententia ecclie a colo oīum.
et sacramentor̄ cōione. et fideliū consortio p
cidit̄ ut erubescat. et pudore confusus ad penite
at. ut sit spe eius salutis sit. Qđ si penitentia
p̄fitens refugerit. negare cōiom. admittē. et
ecclie reconciliar̄. hꝫ aut̄ ecclie anathematis hanc penam ut̄ qui digne p̄ cellum̄ infligit.
qr̄ gra dei. et pretio ut̄ amplius subtrahit̄. ac si
hi ipsi relinquunt̄. ut sit eis libm ruere in
terni⁹ peccī. in quos. i. diabolo maior seuien
di datur potestas. Oīones q̄ ecclie. et benedictio
nem ac meritor̄ suffragia. ecclie nequaquam
suffragari putamus. Quo tñ secm̄ hos modos
Secm̄ hos ligandi. et soluen nuncupatiue qđ sit
di modos. q̄ñ uerū qđ illd. Q. dammp
dr. Q. dcumq. sol. sr̄. ē. e. lo. ꝯ. m. ce. soluat. ꝛc

ꝙdeunq; li sic ē li im ce. Aliq̄ enim ostē
ouit solutos ℓ ligatos qui n̄ sunt ap̄ dīm ꝑpe
na satisfactionis ut̄ p̄cōnis inēdum indigno
ligant ℓ solui indignos sacramenti admit
tunt ꝙ dignos admitti arcent. Sz intelligend
ē hi in ill q̄rum n̄ia solui ut̄ ligari ꝓtulant
Tunc enī sententia sacd̄otis iudicio dī ꝙ ecclie
celestis ianue appbat̄ ꝙ firmat̄. cum ea ꝑ dis
cretione ꝓdit. ut ꝙ n̄ia si contradicant. illi
tunq; ḡ solūnt ℓ ligant ad hibendi clauē
discretionis ꝙ n̄ia solui ligat̄ ī cel
o. apd̄ dīm. q. dum iudicio sententia sacdo
tis sic ꝑgit appbat̄ ꝙ firmat̄. Quos ḡ secūm
n̄ia sententia ecclie ꝓcellit ledit. illi soli ſ
ap̄ dīm. Qui aut̄ ī nocentes sententia ecclie non
ledit ꝙ cōtemnat. vñ ois. ſ. qui aīmā ad
os acarnat. ꝓhibent de clīis ecclie. ꝙ si ꝑ ig
ce ī abiectā sic contra aliquis ī recto iudicio
forās mittit. Sz si ī egit ut mereret. ſ. ut. nō
ledat. ꝙ dum enim qui forās mittit nō est.
ꝙ qui forās ē mittit̄ redire remanere. ſ. ut qua
tus ē usus aplicā clauiū. Jam ostensum ē ex
parte qualiter sacdotes dimittit peccā ℓ re
tinent. vñ remittit ꝺ̄s quidam singlarem
potestatem dimittendi ut̄ retinendi. q. ip̄e
solus p se debitum ēt̄ mortis solut. ꝙ aīmā
n̄tus purgat. Que sint mōstra tenebre in
te q̄ que sit illa macla ꝙ ſ. macula.
ꝙ que sint ille tenebre mōstra. a quibus
ds mūdi animam purgat. ei ulam penitentia
am inuitat. De tenebris ꝙ mōstris caligine. q.
ns facile ē intelligē. ꝙ respondē. cum enī quis
mortali delinquit. ꝙ gra intrinsis ꝓtrahit. si
qua ꝓcessit. ꝙ naturalium bonoꝝ elusione patit̄
vñ intellis obtundit. ꝙ hō ita mōstr obte
nebrat̄ ꝙ ita q̄si caligine quadam. mens obnol
uit̄. que caligo pcā pena ē. hanc ds pel
lit cum penitentia ī inuitat. ꝓ quam bona ꝓ
pria restituit. ꝙ uirtutes reparat vñ ꝙphā. Asper
sabimus ſ ē ysopo ꝙ mundabor. lauabis me ꝙ
super niuē dealbabor. Sz q̄ ē macla peccati
a qua aiam̄ lauat̄ ecce enī qui uoluntarie pa
cere hominē. ꝙ patitur. quo patiendo
delinquit tam uelle quam facē. sciendum n̄ ne
ꝙ hūilit̄ peniteat nec confitē ꝓponit. Cui ꝗ re
manet in anima illi macla. Mala uoluntas

quid macla sunt illi aīe. ꝙ illa ostēdit. Macla ē
ꝙ si penitē ꝙtempnit. ꝙ ꝗ ē pcā aliud ap̄cedens.
ds ꝗ macla remansit. aqua ꝑpenitentia ꝓgat̄.
Pollutio quid ē aīa quousq; peniteat. ſ. ē ens Respō.
ountē ens prava erat uoluntas. Sic enī q̄ rang
moriendo. ℓ aliud īmundū ita pollut̄ ē ꝓ actū
quisq; lauat̄ sic fuit dum rangeret. ita ꝓ actū
pcā ita pollutio remanet anima. sic fuit ī ipō
actu pcā. q. ita longe ē a deo ꝙ dissimilitudinem
q̄ ē una ꝙ immundicia mentis. sic fuit dum pcām
ageret. ipsa ꝗ dissimilitudo q̄ in ē anime ꝙ pec 8a ꝙ
cato. ꝙ ē a deo elongatio aīme. macla intelligit̄
aqua purgat̄ ꝑ penitentia. ꝙ aīe solus ds face.
qui solus sustentat animā ꝙ illuminat. qđ sacdo
tes nequit. qui nō sic medici animar. vñ ꝙphā.
Flumē ꝺ̄i repletum est aquis. ꝙparasti cibum illo
rum. qđ medicinalit sustentabimur ꝙ confitebimur ei
dū ꝓponent aut̄ aut̄. boni doctores recte me
ouit dicunt̄ qui nullatenus curare minutio ꝑtin.
sed nō mortuos suscitare. sola enī gra dei reuiuisce.
ost quam ostensum ē. Quando hec claues

q̄ sint claues aplice. ꝙ quot dicunt. ꝙ quib.
earum usus. sic ē manifestandū. qui ille claues dent
tur. ꝙ quibus dant̄ hec claues ꝓmittitur epi
alium ꝑ promotione sacdotij. tum enī recip̄ ordi
nem sacerdotalem. simul. ꝙ has claues recip. nō
tñ inde. qđ ds ℓ soli sacdotes has claues hāt
q. plerisq; an̄ sacram ordinationē scām discer
nendi hūi ꝑtes ꝑ consecrationē ea carent. Sane
ouit pot̄ qđ alicui. clauiū. ꝙ scām discernendi.
nō ds huic sacdotes. nī dolendum ē atq; lugen
ouit. Multi enī licet misereri. atq; scē qua e
mūnere debet sacdos. ꝓmōtus sacerdotij gradū
recipe p̄sumunt. una ꝙ scīa eo indigni. qui n̄
amat sacdotium nec ꝑ scīam hui discernendi.
qui ligandi sint ℓ soluendi. ꝺ̄o q; illam clauem
in consecratione nō recipiunt. qua semp scīa ei
rem. Quia ū an sacdotium scīa discernendi pro
ouit sum. licet hāt discretionem. nī ni in ei cla
ui ē. q. ū valeat ea claude ut̄ apire. ꝺ̄o q; cum
ꝓmouet̄ in sacerdotem clauem discretionis rec
te dī accipe. qua ꝙ amet habita discretio auget̄
ꝙ fit in eo clauis ut ea iam valeat uti ad clāu
endum ut̄ aperiendum. Si aliam clauē ds hui
Quoniq; iam constet si ꝺ̄ pot̄ sol. ꝙ hīg.
ds sacerdotes illas duas hui qua scīa dis

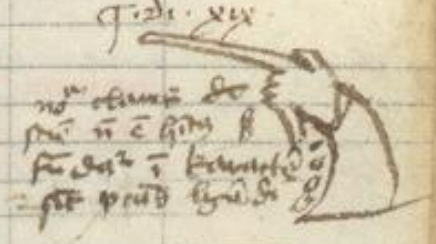

Postq̄ distinctio xxiv q. tres sacdotes ꝓma q. 1. tres ꝙ ministerium ep̄i recepit ordinē sacdotalem simul et clauē recepit
clauē scīa q. 2. q. non omnes sacerdotes istas duas habent clauēs q. scīa discernendi pleriq; carent nec illud ingressus ē recepit illi a
quo ante sacerdotium scīa discernendi ꝑdit. ſ. nō tñ ē clauis clauium ꝙ nō valent nec aperire nec claudē ꝙ tñ ꝓmouen̄ in sacdotē
ecclesiastico augē et ut sic nios clauis habet̄ sc̄ipsendi q. nō tenēt in hoc nigr. qm̄ omnes sacdotes habeant clauēs sicut ꝙ illa clauis
nō dat̄ habit nec actū scīendi q. ꝑtas ligandi. ꝙ ꝑtas ligandi et soluendi et ꝺ̄o ambas clauēs recepit sacdos
ni ordinat̄ ꝙ 2a. 2. q. quid dicunt q. soli illi sacerdotes qui doctrinā simul et usū aptorū tenēt habet ꝑtas clauis ꝙ ꝑtas ligādi
et soluendi alij dicunt quia et michi placet tuetq; sacdotibus hanc ꝑtas clauis dat̄ sed ꝙ cōd nō rite ac digne fiunt ni q. vitā et doctrina
quib̄ fiunt. vñ do multi officio sacerdotes uti debent ni sciant. minus ab illis q. alijs iudicat aliasq; sepm̄ ademptat
scīa. 3. quicunq; ab amentat fidei et sacrate ecclie separat. ſ. nec pe apertis absoluunt̄ ꝑ celū ingredi. ꝙ nulla ꝺ̄o q. alij
tribuentes q. solus cunctis sacdotibus et alij q. omnibus bonis adscribet̄. vide illi sacerdotes ni quibus ds habeat iudicium
discretionis ecclie dare nō possit transfundant gras sed possit soli licite et digne illud agere nec subditus mala vita sa
cerdotē ledit si bona facit. q. iste dicit. Sexta 3a. q. sacerdos qui alios ligat et soluit debet ee iustus et discretus. ut
ꝙ debet iudicare discretionem et in vestigat sapiens ꝙ forte petat ignorat. vel vēnidia vult aculeat. Sit etiā be
nignus dulcis et docilis ꝙ patientia. Ista 3a. q. illud maledictionibus vite quod refutat adhereticos q. ab ecclia
ꝑcisi sunt et ad oppositas ꝙ ꝑ benedictionis sunt maledictis ipse qui corp errantes sequit et amici ecclie ad vitā
sacdotes q. vita et scīa carentes benedicit quia si benedicit suos nō ds facit. ex vō corde et ꝺ̄o benedictio corporis
vera. ꝙ maledictio ut ꝙ benedicit inimicos agentibus adulant̄ peccatoribus dī no dimittes sint

cernendi pleriq; carent. de alĉa. i. poremia ligan
di. ſoluendi. queritᵘ utrum omnes ſacdotes eã
habeant. Q vidam eum putant hanc poteſ
tatem illᵘ ſol' ee ecclam. qui doctrinam ſimul
ac uitam apl'oꝝ ſeruant. illas emᵗ claues ꝓmi
ſit dñs pet' ꝛ imitatoribᵘ eᵗ mᵗ. ut aiunt. Aut
ꝛ auctoritatibᵘ unusᵘ unuſquiſq; ſue oppi
nionis. ſi emᵗ dicunt aliᵘ ſenſiſſe ſupi' ii aut. Re
miſſione pecꝯ. t' ꝑ ſe ꝓpm facit ds. ut ꝑ colum
be membra. dicᵗ ꝛ id pecĉa dimitᵗ. ut ſenten
ſeᵗ. Idem ſi' eodem libi de lamina aurea legi
tur aut lamina aurea ſemp in frõte ſacdotis.
ſi quid ligẽ fiducia bone uite. Quam qui ne
ꝑfecte ñ ligauerit ſi uere ſacdos hꝝ ſolus poꝑ
peĉa auferre. Item. ee. Illi ſoli hᵘ mᵗ hac carne
poſtᵘ ligandi ꝛ ſoluendi poteſtatẽ. ſic ſcᵗ apli ꝙ
illoꝝ exempla ſumul ẽ doctrina teneant. Item
ex dictis origenis. hꝝ poteſtas ſoli pet' conceſſa ẽ.
ꝛ imitatoribᵘ petri. ſam quicumq; ueſtigia pet'
imitatᵘ. huic recte ligandi ac ſoluendi. illᵘ ſoli
ceſſam ſacdotibᵘ qui uita ꝛ doctina polleant ſic
apli. Aliᵗ aut uidᵉ qđ ñ placẽ timori cum
ut ſacdotibᵘ hanc clauem dari ſ. ligandi ꝛ ſoluẽ
di. hꝝ ñ eam recte ac digne habᵗ. nili qui uitam
ꝛ doctrinam apticam ſeruant. ſicc ꝓmiſſe auc
toritatem. malos ſacdotes hanc poteſtatẽ hre
negant. hꝝ illos ſolos digne ac recte hac poteſ
tate uti ſignificant. qui petri ſunt uita ꝛ doc
trina aptica. qi ſoli apl'oꝝ imitatores digne rec
trep ꝑſunt ligare ꝛ ſoluere. ex dño ñ t' ꝑ ſcos
in quibᵘ habitat ſpc. s. digne ꝛ recte ſit remiſ
ſio ut' retineat pecꝯ. ſit tamen ꝛ pullos qui
ſeᵗ ñ ſunt. hꝝ ñ digne t' recte. Dat enim ds bene
dictionem digne poſcenti. ꝛ indigni ꝛ minſtᵗ.
Qđ ũ hanc poteſtatem habᵗ os ſacdotes rec
teſtat' hꝝ illum locum euãgelij. ti dabo. cla. reg. ce. ꝛc. huic inquid eccl'ie iudica
riam poteſtatem alij apli habᵗ ꝛ omnis eccl'ia un
epiſ. ꝛ pbri. ſi io petro eam ſolᵘ acceꝑ. ut omnes
intelligant. qđ quicumq; ab unitate fidei ꝛ ſocie
tate eccl'ie ſe ſeparauerit nec peccᵗ ſoluat. nec ce
lum poſſit ingredi. hꝝ. Qđ ſacdos ꝛ ſi malus ſit gram
ñ transfundᵗ ꝙ ſue dignitatis officio. auĝ oſtẽ
dit dicens. Dictum ẽ a domino i mõte ad moy
ſen. ꝛ aaron ſacdotes. vos ponite nomen meum
ſup filios iſrl. ego dñs benedicam eos. aut gram
tradito ꝓmiſſi ordinat. infundat hoibᵘ
ñ uolentat ſacdotis obe. ut ꝓdee ꝑſit hꝝ meri
tum benedictionẽ poſcentis. Quanta aut digni
tas ſit ſacdotal' officij. ꝛ ordinis hic admiranᵈ.
Deus ẽ de nec ſſimo ait. pha unxit ceĉa. hꝝ aut a
ſeneꝯpo ñ dixᵗ. ſz cum eet pontifex ame. t. ꝓph.
Poſt ostendit ſpm gratie. ñ ꝑſonam ſecᵗ digni
tatᵗ. hꝝ ordinem traditionis. ut quamuis
aliq; bonus non ſit. ñ ni ꝑſit benedicẽ ñ fuerit or
dinat' ut officij minſtrium gerere. dicit aut eſſe
effectum tribuere benedictionis. hinc eundem
oſtendit ordo ñ ꝓfuit poteſtatem tribuendi gra
tiam ob immunditiam indignitatẽ. huic ni ausi ſen
tentie uidᵉ obuiare. qđ aut electi ſacdotes mqđ
ñ ꝓfuit immunde benedictionem. hꝝ qui figuram ꝛ gerunt. ꝛ ꝓ
eum qui in ꝑſona benedictionis plenitudinem ge
runt. ſicc ſolum his ꝙ ſacdotium ſortiunᵗ. hꝝ
ꝙcumq; xpm in ſe ipſo hᵗ. ꝛ eius figuram gerunt ꝓ
commiſtionẽ bonam ſic moyſes. ydoneus eſt
ut benedictionẽ ꝑſtet. Ecce hic habes qđ ñ ſoli
ſacdos. hꝝ ds. in quo. t' habeant benedictionẽ ꝑſtat.
hꝝ alia ẽ benedictio ꝙ ſol' congruit ſacdotibᵘ alia
ꝙ ab omnibᵘ bonis ꝯmuniter exhibet. Denique illi ſac
dotes inquibᵘ xpc habitat benedictionis plenitu
dinem tribuere dicunᵗ. ñ ꝙ ſoli infundant
gram. hꝝ ꝙ illi ſoli ſuere ꝛ digne id agunt. ſicc
ſubditus mala uita ſacdotis ledit. ſi bona ſa
nauit ꝙ ille dicᵗ. vti ee. Utri dum plus uita
ſacdotum quam ſuam diſcutiunt. in errore
foueam dilabunᵗ. mutᵗ ofidantes. qđ ſi eos in
ta ſacdotum ledet. ſi humilis bonis ſacdotibᵘ
amonitionibᵘ autem accõmodare ꝛ

Remiſſe ſi ſententie ſignum ẽ. maledictio
qua dicᵗ ꝛ ꝓmalis ſacdotis benedictionibᵘ
minſtrium tranſfundi gratiam benedictionis. uestre
inuidie obuiare. qđ dñs ꝙ xpc hanc malam ſacdotibᵘ
ꝯminatᵘ. Maledictam benedictionibᵘ uris. ꝛ alibi. ve
his qui uulnificant animas. q̃ ñ uulnerant ꝛ mor
tificant animas q̃ ñ moriuntᵘ. Si enim maledicte dñs be
nedictionibᵘ eoꝝ. ſi animas ꝙs uulnificant ñ u
ulnerant. quo ñ ꝙ eos gratie benedictionis infun
dant. ꝛ ſic. Et illᵘ capitulum. Maledictam. ꝛc. quidam
referunt ad hereticos. qui ab eccl'ia ꝑciſi ſunt. ꝛ
ad gentilitatis. quoꝝ benedictiones ſunt maledic

libro. qrto. ue
teris.

Idem.

Solum.

ee. ꝓpe.

de eo qđ

Qual debet iudicare inter cathol. & hereticū. Inter mil. de penitentia.

ciones. his qui eor secundū errores. Illū ū alium excommunicant. & si ōs illos sacerdotes ex ponunt qui absq; claue scie. & forma bone uite plumū ligare uel soluere. nullus ostino sacerdotū ut debet. ū ūmuni sit abilis. q; in alijs iudicat. Aliquin se ipm ordinat. Quilem aut oportet ee qui alios iudicet. instituī. Aug. describit in decretis. sacerdos ecclie omnes offerēs peccor. ame quē statuit omīs languor. ut nullo eor sit iudicium. q; in alio iudicare ē ptm. Iudicans enī alium qui ē iudicandus ordinat se ipm. Cognoscat ergo se. & purget inse. qd alios iudicet sibi offerre. caueat ut a se proiciat quecq; in alio dāpnosum reprehendat. Ait dūs. qd qui sine peccō ē. ptm mittat lapidem. mittat. Io enim libauit peccatum. qui ū erat qui iuste ierret lapidem. Quo ū lapidaret qui se lapidandum cognoscerent. Simul enim erant sine peccō. nq; inuenit os fuisse reos. Nam ut alia sepe reprehendam peccatum mal. Si qd g; in eis peccati erat. manale erat. In hoc g; patrem illum ē omnū sacerdotum. & decretabile. qui ū ptm se iudicant. & alios alligant. Caueat spualiter iudex. sic ū cognitor criminū nec ea que non cadunt in mentē scie. oportet ut sciat cognoscere quecunq; debet iudicare. Iudiciaria enim potestas postulat ut qd debet iudicare discernat. diligenter g; inuestigare. sapiens mitto gerat. a peccatore qd forsitan ignorat. ut secundū ea ut ordinat. Augus describit in decretis. cognitor assit benigne. pariter erigat. & secum onus portare. hec dilectione mansuetudine. discretione mutatione. doceat placidam. caueat ne cor ruat. ne ut ptm iudiciaria potestate. Si enim peccatum ei ptm accrescere grauius. ū ut mox restituat in potestatem ptinam. Et si peccat ptm lapsum restituit. & sepe lapsi sacerdotes reddita sibi dignitate potestatis. ū ut ē necesse ut omnibus peccatis. qui grauiora. Inueniunt auctoritates que docent. & qui impar. Inueniunt alia que ū docent. si uetat. que scripture ū repugnant. si accordant. cum eis tot sint qui labuntur. ut ptm am dignitatem grauiora defendam. & quasi ius peccandi sibi faciant. recedenda ē spes ista. si ū locus ē ubi ista ū occurrunt restituy

ptm q; peccant. Ex his satis ptendit quat debeat esse sacerdos qui alios ligat & soluit. discretus. s. & iustus. Alio quin mouebit sepe animas. q; ū mouendum. & unit. q; ū uiuum. & ita meretur in maledictionis iudicium. Illud aut malachie. s. maledicam benedictionibus. u. sine sit hereticos uel gregicatos. sine sit os sacerdotes qui uita & scia carentes benedicē ptinuunt. dictum accipiatur. sic intelligi pot. Maledicā benedictionibus uestris. i. his qui meis benedictionibus ptideris. q. faciam ea uobis q̄ debe in maledictionem ū in benedictione. quia & si benedicet scis. ū ti facium. ex ū corde. ño eor benedictio est uertet in maledictionē. ut maledicā benedictionibus. q. d. a nob benedicti. ame erit maledictū. q. benedicunt unicq; agentibus. adulantesq; peccantibus. quorum ū diuites sunt. De his q; infine penitentiam.

Secundo ē. qd ipis penitentie ē usq; ingressum articulum mortis. Leo ppa. Desperandum ī his corpe constitutis. & q; ū numq; qd diffidentia eternis differēdo. & sitio maiore pficiat. Aug. ut de penitentia differentibus narratur. Si quis posit multum necessitate uoluerit accepto penitentiam. & accepta. & mox reconciliatus. & hinc uadat. fatear uob. non illi negamus qd penitentia. si ū ptinuus. q; hic gerit. si secum hinc feret. ego nescio. penitentiam dare ptinus. secretarium ū non. sum. qd dico dampnabimur. sed nec dico libabit. uis g; a diabolo libari. age penitentia dum sanus es. si sic agis dico tibi quia secum es. q; penitentia egisti. eo ipo quo peccare potuisti. Simul age penitentia qui tam peccare ū potest. peccata te dimisse unus. ū ut illa.

Item due res sunt quas ignoscat. & aut ū ignoscat. Quid horū sit. sunt. nescio. g; tene certum. dimitte incertum. sed qui hoc dixit. aug. Cuius penitentia q; infine agitur. psalmo appellet sacrificium. quo placatur. Nam in quacunq; die uiuorum. & sit. & quacunq; hora ingemuit. pitibus fuit peccator. uita uiuat. sed illa dixit aug. ppter illos q; penitentia usq; in finē uite p̄habunt. & unde ī ex dei amore uident penitere. si timore mortis. qui ex necessitate. uti idem qui apiens. quare supi

Secundo dō vicesima. & tmet nouē. & ccc. Prima q. q; tempus ptinet. & usq; in extremū articulū uite. et tame periculosū est differre ptinus. usq; ad finē uite. q; uidet. & tmet. & mōtis ponet. pacem q; dat amore. Secunda q. q; ptinus ne finē uite habita. et ne dum mōtis impetrat. no sit ei ut millies ponat. si forte sit tanta uehemētia gemitus. et gr̄ioris. que sufficiat ad delicti ptinus. que si non sufficiat ptinus. ignis purgatorius. qui ignis et si cuius no sit mihi certus. no ignis & excellit. & amos ponat. q; unus passus. & aliquis mihat uita. Iago. q; idem dō. & deinde qui mihat uita. no expleuit ptinus. si ea ultima ptinus. non sufficiat mundare peccata. et expiandū ptinus. no expletur igne purgatorij sentiat. et grauius punietur. q; si hic ptinus. placet ptinus. dō. & deinde qui uita expleuit ptinus. q; ei qui sacerdotis ignorantia. uel negligentia digna. no fuit. & ultra. q; q; qualitate pti. prudentia. arbitrij ptinus. discernenda. & apud deum no tm valet mensura tpis. q; dolois. nec abstinentia. ieiunio. frequentia. uigiliis. & lacrimis. & fletu. & ultra. q; ab infirmis. maritalis. mōtis patiet. & pura petitor. q; fletus requirenda. no tm ptinus. & ptinus. sed ut necessitenda. et grauius. et celis ptinus. pandat. ptinus. sublenandus. & si forte ingrauet. Si no qualitas ptinus. mensa. a sacerdote imperitia diligenter obstitit. & ita. q; tpe utitur. no. & negranda ptinus. uel regulatio penitentis. si aliquis egritudine grauat. q; an petebat. ut ptinus. sacerdotis. sigre no valet. testo. fideliū eis instanter. & desse debebunt. simul. q; ptinus. et regulatos. q; sequitur. subtrahat. & a. q; presbiter ingressus. eo. no. pt expectatos. nec publice penitentes. reconciliare. nec dominicis. officere. q; pt preceptis. ecclesiasticis. officium suum. officio ptinus. & ita. q; augustinus. penitentes publicus est. time. q; unus. & monet. uerbis. presbiter. ingressus. eo. no. regulariter. ñ. uetat. nec ritas. exigat. & nona. q; illud. q; ad ptinus. querens. sacerdotem. in somnis. no potuit. uita. defecit. oblatio eius. recipiendo

dūo

duo.

tuo.

tuo.

ca dicit am. Nullus ergo potest qñ peccare non
pot. Arbitrij em libertatem tñ dete posse com
mutta. nō necessitatē carnatem, si nñ unoē
q nñ in solo tumore unum hō. Quem g̃ sero
penit o potest nñ solū tumere iudicē. hi di
ligere. q sine carnate nemo pot salutē ēt.
sion g̃ tantum tumet penā qui peccat. s
aurieū p gtā. Que nūo si ergo aliqm
ī infine desperandum nñ ē de eius remissione
sz qñ uge ut raro est tam iusta cōfessio. unde
ouin ē de penitent. sero ingrunge cum filij
qd illicite dilexit pstitē ingemt. i mundū ad
se uocet. multos solet seronia penitentia de
cepe. sz qm ds semp potens ē semp ī mitte
re uiuere valet. quibz placet. cum g̃ op sit
nñ homīs sz di fructifera penitentia mspira
re eam pot. qlibetcp unde sua mia. i remu
nerare gr mia. qs dampnare pot. gr ultiōa.
sz qm mlta sunt q impediunt. i languent
remanent. piculosissimū ē i mūm uicinū
ad mortē grabe penitere remediū. sz mag
nū ē eū ds tunc inspirat. si quis ēiam pe
nitentiā. sz si ī sic cōfusus una uiuat. i nō mo
riatur. nñ pinitus qd euadat oēm penam.
slām p purgand ē igne purgōis. qui ī alt
ud scīm distulit fructum ouer hominis. hic
aut ignis. si ēmul nñ sit. mito nñ ē gmus. gr
cellit eū omnē penā. quam unquam passus
ē aliquis mlte una. simq ī carne tanta iuē
ta ē pena. licet mrabilia martires passi sūt
tormenta. i mlti nequeūt ēma sustinuerē sepe
supplicia. gr hīs tam ostendit. quam piculo sit
differre penitentiā usqp in finem uite.
si nñ i tunc uera habeat penitentia. hoīem
tibat. i uitam mortuo impetrat. nñ sic nñ ut
millam semat penam. i forte tanta sit uehe
mentia gemit. i timoris q sufficiat ad delicta
punitionē licet g̃ difficile. ut tunc sit ita pe
nitentia qñ tam sera uenit. qñ cruciat mem
bra lugat. i dolor sensum opprimit. ut uix hō
aliquid cogitare valeat. melior ē nñ sera qm
nulla. Penitentia em si magna semo unc hyam
adueniat. sanat. i libat. Quotum sera sunt la
trones penitentia. i si sunt sera mulgeima.
sz licet tard ueniam mūdi. infine de oī timo
rē. nñ dedit baptizati peccandi. i pleniandi aue
niam. De his qui penitentiam ī complent.

Sñō qr de illo qui habet una penitentiā
ī complent. unī filiū sunt pigne ut ibi
quali compleant qd hic unus fecerunt. id di
am. i de illis ē sermocinandum. i de his qui inge
rentur penitent. Si enim tanta fuit cordis con
tritio. i delicti exprobratio ut sufficiat ad purien
dum peccū tibi. ab alijs penis transeunt ad unū.
Ibi impleta sunt penitentia. q pfecte penitue
runt. i ingemuerunt corde. Qui ū nñ adhuc meri
tur corde. i ingemiscunt. q peccō si ante expleti
onē penitētie decesserunt. igne pgatorium
sentiunt. i gñ punitur quam si hic imples
sent penitētiā. horrendum ē cui medē īmani
tas inuenit. ds em ē sit misericors. i finis. gr
mia penitentiā ignoscat. si seruauit peccū ad penā
ētiam. gr ultiōa ū impunit. si dimittit de
lictum. sit. si. hō punit. aut ds. hō aut pu
nit penitendo. i est penitentia mōr. i ecti
a. si g̃ mōr penitudo tanta fuit. ut sit sufficiens ultio peccī. ds qui ī nouit ab illo q̃m
lit̃ penitet ultionē penam nñ exigit. si uō mōr
penitudo nñ sufficit. i mundictam peccī. nec gr̃
a penitentia impletur. ds qui modos i mēsu
ras peccat. i penas nouit. addit penam sufficientem. Suadeat g̃ quisq sic delicta corrige.
ut p̃ mortem nñ oporteat penam tollāre. Que
dam em peccā mortalia. impenitentia sunt ne
malia. nñ mox nñ sanant. sepe infirmū moreret.
si nñ medicaret. nec nñ statim medicat sanat.
Languet uitium. q p̃ eum moritur. Q aūt
impenitens moritur oīo morit. i etnaliter cruciat.
si em semp uiuer. semp peccaret. De illo au fa
Si ū de illo qui cordis mestitiā ingerit
satisfactionē iustam īpleuit parcam p̃
que ignorantia t negligentia sacdotis. nam
peccō odigna nñ sunt. unde de una migrauit ab
omnu pena tibi sit. id respondeo qd supra de il
lo. q penitentiam nñ impleuit. dum. Si nñ ē tam
num mōris dolor ut sufficiat ī iustam
peccī. oīo libat. ē. si ū nñ sufficit dol sz mōr si
mul ē pena iniūcta. addet ds penam. si. d aut
nūdum sufficiat dolor mōr ad iustam
peccī. ēnum documū huīs nullo lat ne qui

Ad mentum Theodori magistri Hispalis videnda est impetrenda.

Ad mentum Theodori.

sola mentis cruciatione et affectione flammarum cum
nullis unquam verbis precibus aut munere redimi
penitentes ecclesie statuit canonum autoritas quibus
quibus non est datum intelligere occulta cordium
omnibus leges penitentiae statuunt tam magnis quam
minimis de peccato dolentibus. Quos studium ad hoc
precipue tendere debet ut cordis dolorem quantum
fas est cognoscant et secundum spiritum modum satisfactio
nem iniungant. vii auc. In actione penitentie
id tale omittitur est ut his qui committunt a christi et ec
pore separet. non tam considerande est quantitas rerum
quam doloris. cor enim contritum et humiliatum
deus non despicit. verum quia plerumque dolor alicuius cor
dis occultus est alii. nec in aliorum notitiam venit. sed
et alia quamque signa precedunt ut cum aliquo cui de
genus mentis aegritudo non est. absconse recte distinguit
ab his qui in ecclesia publice penitentiam agunt. quia
tam eam quippe non venturam ipsa enim spiritus sanctus pig
nus accepit. sine qua non venturam nulla peccata remit
tere. Mensuram spiritualis agende penitentie iudicium
non sunt apte prefigunt canones propter quod quemque ad
decet singulis dicunt qualiter unusquisque emendandus
sit. Si magnitudo arbitrio sacerdotis intelligentis re
linquendum statuunt. quia per diem non tam valet
mensura spiritualis quam doloris. nec abstinentia cibo
rum. quantum mortificato vitiorum. sola quippe pe
nitentie. profectus remissione peccatorum. alibi re
manda precipuum propter negligentia prelanda.
Quibusdam non culpis modis penitentie sed imponi.

Solet quaeri utrum Ad monendum non sit im
satisfactionis ingressum ponenda satisfac
sit imponenda. de qua theodori chan non sit inserenda.
narientis episcopi in penitentiali suo sic autem inve
nimus imperio morti posse. sua est magnitudo confes
sio peccatorum non est illi imponenda quantas peniten
tie. Si minorescenda. sunt animorum ordinibus et ele
mosinarum largitionibus pondus penitentie sub
levandum si forte ingravatum. Si uno aliquem im
penitentie modum a sacerdote impositum diligenter
observetur. Atqui uno et qualitate peccati pluri
mum arbitrio penitentia decernenda est. vii leo pp.
Tota penitentium habita modatione statuen
da sunt. tuo iudicio. per singulos annos prosper
erit ei de omnibus. pariter et hic debes. eandem se

Leo pp.

nullis unquam verbis precibus aut munere redimi penitentes. In necessitate non est neganda pe
Secundum est quod tunc necessitas non est nitentia
negenda penitentia. et reconciliatio penitenti. vii leo. his qui tunc necessitate. et peti ut ge
nis instantia spiritum penitentie. mox reconci liationis implorant. nec satisfactio inducenda est
nec reconciliatio deneganda. et mitte dei nec me
ritum ponere. nec tua diffinire. Ad si tua aliqua
ignidme aggravant sunt ut quod paulo ante posse
bant. sub presentis sigare ne valeant. testimonia
est fidelium tenui statutum. quod esse debebunt.
simulque penitentie. reconciliationis. sequitur be
nefitium. Si nulli pp. Si presbyter penitentiam abne Nulli pp.
gant morientibus. reus erit animarum. et dubium
est non subsit fiat nunc salutis erit. vera enim
confessio ultimo tunc potest esse. et quia non tunc habet
dos inspector est. sic latro probat. Ad presbyter si reconci
Non debet ei presbyter penitentiam dare inconsulto epo liare inconsulto
rem reconciliare. inconsulto nisi necessitate.
epo nisi ultima necessitas cogat. vii marthagine
si alius presbyter inconsulto epo si reconciliet peni Si inconsulto eius
tentem. in absentia epi si ultima necessitas cogat. cui
cumque penitentiam publicam imponet quo unusquis
quam commonitus urbem ante absidem manum ecclesie
manu et imponat. sicut aurelius epc dicit. Si quis i Aurelii epi.
piscopus fuerit ostitus. et se reconciliari divinis alte
ribus peccatis. si epc absentis fuit debet presbyter con
sulere epm. sic publicam et cui presente reconci
liare. inconsulto suo epo si potest excommunicatos
et publice penitentes presbyter reconciliare. vii i
marthagine si alius. si statutum est ut clima ubi re In concilio car
conciliatio penitentium et puellarum observetur a thagine si.
presbyteris si fuerit sicut. Reconciliare quemquam
et publica missa presbyter si liceat. Puellarum si o
servetur ostitus episcopus presbyter si valeat. vii marthi.
agine si presbyter inconsulto epo urgentes si conse
cret. clima ubi unusquisque conficiat sicut presente epi et
presbyter observare urgentes. sic reconciliare penite
tes. An oblatio cuius sit recipienda queritur ad penitentiam
Sciant qui de illo qui ad penitentiam morientes
penitentiam estimant sacerdotem invenire
non potuit. sua decessit ut oblatio ei sit re
cipienda. dicitur quia est. vii concilio apanensi. In concilio apanen
Si aliquis fuit mortuus qui sit confessus. et si.

uinonu bō bonum ꝫ pōt uenire ad lāc̄dotē
si pōcipiant eum mos·in domo ē inua·facāt
p eo parentes ei oblacionem ad altare·ꝫ deni
redempcionem p capitul. De pēc̄is que p hāc

Solet ꝫ queri unde p hanc unā uel dimittāt
aliqua pēc̄a remittant. Qđ aliqua p hanc
unam remittant xp̄e ostendit in euāgelio ū aī
dam peccauit in sp̄m·s·nō remittet ei neq; in hoc
sēlo neq; in futō. ex quo datur intelligi hīe sēl
doctores tradunt qđ quedam pēc̄a in futō di
mittent. Quedam enim culpe in hoc sēlo relaxant
quedam ū parue ī infō·q quidē p meritū ē
nam si dimittunt si digni sunt si bonū actū
in hac una meruerūt ut dimittāt &c. De illī q
edificant·lig·fe·st·dic aūg qđ ignem tribulacō
ois transitue mutuet cremabilia edificia q
secum portauerunt cremanterū. Aut enī sic.
Post ultiū lane corpis mortē donec ueniat ad
iđ dampnōis·remuneracionis·sibi p̄pis unusqsq
lo·spē defunctoꝝ q edificant lig·fe·st. ꝫ modi
ignem dicam ꝑ pec̄. quem alij non sentiunt
qui hūm edificia ī portauerunt. ut inueniat
ignem tribulacionis·uenialia cremanterem. nō redarguo q forsitan uer̄ dicit salomō
ert qđ p ignem·corripit ille ignis·grauior nō
ert ille ignis·qua q quid p hō pati in hac uita
hic aget mitigat qđ illi qui edificant lig·fe·st.
quedam cremabilia edificia·i·uenialia pēc̄a se
cum portāt·q in igne emendatorio cremant
uī ostat quedam pēc̄a uenialia·p hanc uitā
dicit. Qđ alij aut alij tardē purgantur in igne
sī illo aut igne purgatorio alij tardē
alij citi purgant sēdm qđ ista peccata magis
t minus amauerūt uī auō. Post hanc uitam ī cre
dibile nō ē. nisi multos fideles p ignē quidam pga
torium·q ino magis nutuo bona pcuniā dilexerunt. tamo tardē ei q̄p saluabunt uī ū frustra
illa ta dubitat aplūs lig·fe·st. Que illi edificant
qui ꝫ si aliena nō rapuerunt rebus ui infirmitatis
cessit aliqua dilectione inhērent. q̄ secūm suos
amandi hoc modos dicunt ut lignū t̄ stipulā ut
fenū t̄ stipulā ut stipula·ignē sustinebit.
q ū sup edificant aut·ar·la·p̄ de utrop igne sen
sum. non solum de illo etiā q cruciatus ē ipsoꝝ
meritorum·ꝫ de illo emendatorio quo p̄gabun

tur quidam saluandi. Sic obiciet aliquis si p lig·
fe·st·uenialia intelligunt pēc̄a. ē multis a dō
ptestul ē qui uenialiter non peccet. g qui edificat
aut ar·la·p̄. edificant ī lig·fe·st. g p ignē finis
bunt. Ad qđ dicim. qđ nō omnes qui uenialiter pec
cant lig·fe·st. edificat hīe econtrario nō omnes q̄ nō
plantant dim ꝫ diligūt xp̄m. ꝫ opa bona faciunt. aut
edificant aut ar·la·p̄. ꝫ nō mirū. intelligēdū autem
placito dī. ī margine dilecto xp̄o in·st·p·bōa
opa. si illi qui edificant lig·fe·st. dim templā
tum xp̄i diligunt. ꝫ opa bona faciunt. nec nō e
dificant aut ar·la·p̄. Hec enī edificat qui sic u
la ta fabricat ut cogitet que dī sunt. ꝫ quo nō placeat
dō. nō mundo. lig. ū. ꝫ fe. ꝫ st. accepti p̄ limū sēlarū
rerum quātū uenit de cellarum. tales cupiditate
ut amittat hīi aī dolore. nō p̄ium. h g edificat hmōi
qui cogitat q̄ mundi sunt. q̄m placeat mundo
q̄ cras diuitiis suis. quodam carnali affectu. ꝫ nō
ex eis multas elemosinas facit. nec p eas alie
quid fraudis t̄ rapine molit. ex his g partē qđ
nō dat hō simul h ꝫ illa edificat. illa enī edificatio
pfectoꝝ nō ē. q nō cogitat placere mundo. h nō dō. q
si uenialiter aliqui peccant seruiendo carnali ne
cessitati. meis pēc̄is hīe gratia adest. ī camino ignis
hīo mundū in secum portat cremabilia. h aut in
ferioꝝ edificatio minor ē. q nō dō. h ꝫ mundo
placere cogitant. dum nō ꝑponunt si ū mundū p
ponerent. nō sup edificarent. h destruerent fun
damentū. Affectiones g carnales quib dedi
ti dominis nuptiis p̄fectionibus. tm ut nil ꝑponat
ex his ut ibi signant q̄ imemores pfectoꝝ nō eo mu
ꝫ si alia uenialia admittant. hi cordibus ū immo
mentum durant usq; in finem. qui ē talibus edifi
cijs transeunt. h dissoluent in igne. ipi tm nō in
fundamēto salutis erunt. Grauissima nī pena sen
tient. ex q apparet q̄nam ib mansiones habebit ds.
q̄nam ubi gaudebit seruabit. ē p eod pecto mul
to grauius ibi punitur quam hic. Quomo q̄dā ei
el forte dicet illd ē accipiendū. obiectione.
de pena pecti. nō de ipo pecto qđ ōō dic. Que
dam uenia minuenda. si ꝫ nam penā
nam hūt qs oia dimissa sē ei. si pena forte re
manet. sōq; sue pene ei. si pecto dimit
si aut ille penitet nō ē mobile. maclam por
tat q nunquam delebit. q̄ ū edificat lig·fe·st.

Oppō.

Solum

Aug̃ mendō. qđ sit edificare. in·ar·la·p̄.

Aug̃ de fide ꝫ op̄ib.

Aug̃.

Q; aliq̄s ne pe mittat ꝫ sit de ui uenialib

Volet etiā q̄ dō ꝑpōit q̄ mercedē. io q̄ ecc̄a Roma q̄ post hanc uitā aliq̄ pēa dimittit non solū q̄ ad pēam sed etiā q̄ ad
culpam et hoc impugnatā ꝫ ra q̄ q̄ ille qui bona fenestra amat. ea in ꝑpm ꝑponendo dnō superedificat lignū qui ca
ꝑs diligunt fenū qui imo stipulā qui nimis. et ea hoc cremabilia edificia. i. venialia pēa pēa ptant. q̄ igne pur
gatoria cremant. et ita peccata venialia pg hanc uitā remittit. ꝫ ra q̄ ille edificant aurū qui bēa q̄ tam plant argē
tū qui diligunt ꝑpmitt et lapides pretiosos qui opera bona faciūt. et qui hoc edificant simt securi ab ignis pi
cterno quo impij cruciabunt. nī etiā remedatorio quo purgabunt saluandi. ꝫ Mndat q̄ ille q̄ mūdo placet cogitat deū
tm pauit. et affectionibus tanalibus dedit. ꝫ dominis. nuptiis. possessionibus. diuitiis q̄ nil ꝑmanet ꝑpō significant.
magis finis pessimis. sc. lignus fenus et stipula. q̄ mortalibus pfectoꝝ non tadiū qui edificant aurū argentū et la
pides pretiosos licet alia venialia quotidie faciāt. ꝫ anta q̄ q̄ quis de dom̄ mortali et omni venāli ponit ꝑ excepto
mo uel pluribus venialibus q̄ sicut ḡ hoc tractatum et hmōi uel plura venialia q̄ de cimmalibus mittatur et pe
ꝫ ra q̄ q̄ anima pēa criminalia. sc. palem. ꝫ consiceā n̄ amorem exprimit illa aut quoq; hoc mortalia. sc. gnālia
ostenda gnālia aut q̄ mortalia. sc. mortalia. sc. sufficit generaliter consiceā n̄ aliq̄ sc. stipulā aut aliq̄ sc. stipulā aut aliq̄ p pecta ē tm illa
ꝑpm̄ si quis valet ꝫ Roma q̄ q̄ io generaliter q̄ste sit mortalia q̄ venialibus et q̄ illis mortalibus quoq; notā nō
getur et sit gnālis q̄ste delet mortalia q̄ q̄ notitia nō hē q̄ q̄ diuq; q̄ sicut penitēs celat nō dz pēm q̄ superbia
ē ita nec ea simulator fateri debet. sc. ecc̄a nec illius q̄ sit se nō mortaliter q̄ mandatis thīs ihūcati q̄ pecto
q̄stituit ꝫ Roma q̄ q̄ cancat sacerdos nō pēa q̄stituat aliis q̄ dat alios ꝑ depmt et omnibus diebus sue vite ꝫ

ũe penitet. qbonũ ẽ ⁊ caritatiu hẽ. ⁊ meritorie
de hac uita tũsit. ℓ sine peccto tũsit. ñ sequit̃ ue
rum quidẽ ẽ qbonũ ẽ. ⁊ caritatẽ hẽ. ⁊ ũe penitet.
⁊ nĩ ẽ uenali peccto tũsit. qđ ñ deleat penit̃. Pe
nitentia. ⁊ ñ deleo nisi pecũ illđ qđ deleri hõ.
tale autẽ pecũ sepe in hac uita ñ relinquit̃ ab
hoĩe. ⁊ nĩ ũe penitentĩ ẽ. ⁊ sic̃ de omĩbz uenalibz
penitẽt. Poẽ enim quis de oĩ mortali. ⁊ de oĩ
uenali penit̃. excepto uno. ℓ plibz uenalibz
quidẽ. sic̃ hẽ quis caritatẽ. ⁊ unũ ℓ plã uenalia.
qđ de ẽmnalibz nullateñ ẽ. poẽ est enim
aliquis bonũ caritatem hũs. ⁊ adhuc quodam
cupiditatis affectu amans ℓ sectaria. Tal̃ xp̃ianus
subita morte oppũit̃. in illo ũ̃reno affectu mo
rituꝰ ẽ. ⁊ nĩ saluabit̃. a quo ñ se hic absoluit. ℓ p
hanc uitam ab illo p̃gabit̃. constat g̃ quedam
pecta ⁊ leuia. p̃ hanc uitam dimitti. si ũ de
pena pecti. illud intelligi uoluissent auctores
tes. ẽ magꝭ cõmendasset leuia ẽm g̃ua. ei
ĩ g̃uĩ pena. hic impleta p̃ hãc uitã restitue

Post ⁊ sciendũ ẽ de gñali confessione quid ꝓfi
ciat. ꝓfic confessio illa. ú singla pecta q̃ quisq
facit ñ exp̃imunt. dane dici pot̃ qđ omĩa ẽmnia
lia semel saltem oportet in confessione exp̃imi. ñ
aliqua excideritꝰ. ⁊ q̃ delicta nemo intel
ligit. omĩa gñalit̃ fatetur. ea confitet̃ quoꝝ me
moriam ñ habes. ⁊ sic nichĩ celabit̃ de sceleribus
tuis. venialia ú q̃ innumerabilia sunt. sufficit
gñalit̃ confiteri. ñ aliqua sunt. p̃cipue nãm. p̃fecti
ẽ nĩ ⁊ illa exp̃imere. q̃ualescũq; quidẽ gñalit̃
fit confessio. in ecclia. p̃ uenialibz. ℓ pecti. q̃ co
tidie admittimus. ⁊ p illã mortifera. quoꝝ nocua
mentum ñ hũs. vñ aug̃. narratem dicẽdo peniteꝰ.
qñ nichĩ illi de cõmissis sceleribz celat. ñ qđ ⁊ si no
luerit celare. deꝰ ignoret. si uerecundiam sibi ab eo
dici. uult. ut ueniam exequat. si ú nõ aliqua
grauiora confitẽdo uerecundiam deo cum gñali. dẽ
mittit. deꝰ q̃ nosti occulta cordis. ⁊ opa mea. ⁊ delicta ñ
sunt ꝑ te abscondita. quibz ueniam largiaris. ⁊
hĩ ẽ uerus ꝓfectus. q̃m diligit deꝰ. vñ. Ecce enim ue
ritatem dilexisti. hic intimiat. qđ gñalis confessio
⁊ mortalia delet. quoꝝ intelligentia ñ habet.

Sic̃ autẽ penitentĩ celare. nemo ꝓhibet. pecti.
ñ debet pecũ. q̃ superbia ẽ. ma quod non fecit.
nec humilitatis causa fatẽ se reum illi qđ se
ñ cõmisisse noluit. q̃ mendax ẽ. tal̃ humilitatis.
⁊ pecti rem ꝓfitetur. vñ aug̃. Cũm humilitatis cã
mentiri. ⁊ ñ eius pecti. aliquam mentiretis.
mentiendo efficaciꝰ. qđ utilitatis. vtilis inter nõ
ẽ. nisi ut te deꝰ pecti rem. ut ⁊ ei cognoscat. vi
tas autẽ ipã ẽ. ut qđ ei dicat. nam quoniã ẽ utilis
ut regnat. falsitas. De pena sacdotis qui pecti

Caueat autẽ sacdos ne publicet ꝓfitentis.
pecta penitentiũ alius ꝓdat. Alioquin depo
natur. vñ gg. Sacdos ante omĩa caueat ne de gg.
his q̃ ei ꝓfitent̃ pecta. aliqui recitet. ñ ex̃pianet.
ñ germanet. ñ qđ absit. p aliq̃ scandalo. clam sibi
fecit. deponatur. ⁊ oĩbz diebz uite sue ignomi
niosus pugnando ꝑgat. Qđ ú dictum ẽ. ut peni
tens eligat sacdotem scientẽ ligare ⁊ soluere. indi
cium ei qđ in canonibz reperit. ut nemo. s. ali
ũius parrochianum iudicare. p̃sumat. si ali
ud ẽ fauore ℓ odio. p̃ium sacdotẽ attempte qđ
canones p̃hibent. aliud eorum uitare. ad im pa
ti facẽ monet. ne si ecc̃ ceti ducat. ambo in foue
am cadant. Dat̃ enim urbanus. ii. placuit ut nulli Urbanus ii.
sacdotum deinceps liceat. quemlibet cõmissũ
alii sacdoti ad penit̃ suscipe sine ei⁹ assensu. cui se
p̃ cõmisit. ñ p ignorantia illi⁹ aut̃ pusillanimitatis ẽ.
et ú omnes ib facere temptauit. gdus sui periculo
subiacebit. si pecta dimissa redeant.

Cumq; multis auctoritatibz suppleri sit assen
tiendum. in ũa cordis ↄtritione pecta dimitti ani
mo confessionẽ ℓ satisfactionẽ ei ⁊ qui aliqui in eam
relapsus ẽ. qui sup̃ cordis ↄtritionem obtinuerit
et in pecti rem recidit. an pecta di
missa redeant. ẽ quidem solutio obscura ẽ. ⁊ ꝓbata.
aliis asserentibz. aliis econtr̃ negantibz pecta
semel dimissa. ultiusq; replicari ad penam. Cum
ñ dicunt pecta dimissa redire. subdunt se nu
nunc testimonijs. Ambr̃. aut. Donare iuuenem
si alter in alterum peccet. aliquin deus repetat dimissa.
si in his semp̃ fuit. sit dubio remota ab
sentencia. q̃ quam miam dedit. Sic in euangelio
de seruo nequam legit̃. qui non conseruauit suum
unp̃i deprehensus ẽ se rabani. Sic nam seruum ma
luit deus torqueri. q̃ adusq; redderet universum de
bitum. ñ solum pecta que p baptismum hõ egit. reputa
buit̃ ei ad penam. sed ⁊ pecta originalia que ei
in baptismo fuerat dimissa. se gg. ex dictis euangelicis gg.

Quoniã multis dubiũ occurrit. quomodo pecta quoꝝ penitentia
et facendi ibi quidem loco illius peccti
martirium monasterium ad pagendum
pecta primi. et deinceps deinceps eorum de
se. et re. animo ultiusq; ꝓficiendo
p milli sacerdotio. sacerdotio plibz
missis. a plebi sacerdoti ad primi
sustipe sine cuius assensu nisi p
ignorantia illius tui pecti ꝓfitetur

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

Sacrificio amende

Aliꝰ in homelia quadam.

constat. qđ si ñ corde dimittim⁹ qđ in nos delinquit⁹ ihoc rursum exigimus. qđ iam nob⁹ p̄ peccm̄ dimissū fuisse gaudebam⁹ sc̄ aug⁹. Dicit dñs. dimittite dimittet⁹ r. h. ego p̄ dimitto dimittite t̄ p̄a. flam si ñ dimiseritis revocabo re. & q̄quid dimiseritis replicabo r. sc̄. Qui dimittit obliuiscit⁹ sua vult vindicare iniurias. ñ solum de futuris peccis uenam ñ meretur. h. ī p̄terita q̄m sibi dimissa ēdebat. adiungit am

Beda sup luca.

tam et replicabimus⁹ sc̄ beda. Recitat⁹ in domū meam. re. timend⁹ est ille iniquus ñ exponē

vul. ne culpa quam in nob⁹ grunctam credebamus. q̄p̄ mēiam nos uacuos oppimat sc̄. Quicunq; n. p̄ papā fuit p̄ncipal⁹ hēresiarcha seu mu

Aliꝰ m. h. de papa.

ltorum capitalis arripuerit. mox omnib⁹ p̄sternet in ymaginem⁹ sc̄rem aug⁹. Redire dimissa peccā in semina carnalia ñ e. aptissime dicit ī euangelio docens in illo seruo. a quo dñs dimittium debitum peccm̄ eo qđ ille conseruo suo debitum noller dimittere. hic auctoritatib⁹ imbuimur⁹ quia

Obiectio et ꝓpositio.

dicunt peccā dimissa redire. si replicant⁹ obiectibus opponim⁹. Siquis p̄ peccto de q̄ penituit & indulgentiam accep. nūm puniet⁹ ñ inde⁹ dum. si puniet⁹ p̄ eo qđ peccauit. ñ emendauit imaginē apti. Si uero requiret⁹ qđ sint adonanda ut

Solutio.

ultima ē. et ultima occulta. Iudicat⁹ & dñs his iudicium iudicare. & duplex tribulatio insurgit qđ sepultura negat. Si ad h̄ poss dici. qđ neq; duplex tribulatio insurgit. neq; iudicat dñs bis indicium. h. enim fieret si p̄ odignam satisfactionē & sufficientē penā nūm punisset. Si ñ sufficeret

Aliꝰ sup plat.

igne & sufficient qui ñ plectandus debuit eni⁹ indigem pecti hre memoriam. ñ ad faciend⁹ h. ad cauendum debuit ñ obliuisci os retributionē

Aliꝰ sententia.

ea. Et ne tot sup quot sc̄ peccoz remissiones. Tot q̄ debuit cogitare dona di. quot mala sua. ac p̄ill⁹ usq; in finē gen⁹ agere. Si q̄ ingrat⁹ ad unum sic eam⁹ redisse ante acta bona memoria

Aliꝰ sententia.

mur & pecti dimissum reuocauit. ut eu humano dñs ani pecti dimittendum ei⁹ p̄clato. & ingrato imputet. Sed q̄ absoluti iudicit⁹ ut peccā dimissa nūm imputentur: placet quibusdam nemine p̄ peccti semel dimissi. nūm ado puniri. Si io

Sententia quorundam.

dicunt⁹ dimissa redire. & imputare. q̄ pp̄ ingratitudinem⁹ ea rē. & peccoz obliuiscit⁹ ut ante fuerat

Sic eum qđ dimittim⁹ hūana dr exigi. q. remissionis perpetuitatē ita reuis sit ut ani hūana. vt q̄ parti q̄nis p̄ualeant. doctores. sōq; alicui parum si p̄uicturus studioso lectori iudicium re

linq. addens ñ mihi fore ac salutem p̄ singuli sub mensa dñor⁹ micas ēdere. Quid sit hic factum

Quid sit hic factum.

Q

est p̄dicta restat inuestigare. nūm res. quid in actione penitentie sit sacramentū. res. sacramenti eni. & signū ē sacre rei. quid g̃ h̄ signum ē. & que ē res sacram h̄ signū. Quum

Sententia quorundam.

quam dicunt sacramentū hic ē qđ exterius ñ gerimus. s. exteriorem penitentiam. q̄ē signū interioris penitentie. s. orationis cordis & humiliationis. Ad si ē nō

de sacramento unctionis extreme.

sacramentū euangelicū. id effice qđ figurat exterior. n. penitentia ñ effice interiorem. pot⁹ nūm interiorem exteriorem⁹ & ad h̄ singuli illi h̄ esse intelligendum de illo sacramento q̄ in nouo. t. illuminatur

Aliꝰ sententia.

Aliꝰ sententia.

De tribus gradibus unctionis.

ur ē sacramentum baptismi confirmationis. & accepti sacramenti. penitentie. hic & singuli ait xps ego

& a principio huius gradus sunt. unde & in nomine trium patrum. sc̄. Si extrema penitentia sacramentum ē. nūm res sacramenti. sepe precedit res sacramenti. quam sacramentum. nec hoc

Aliꝰ sententia.

se contingens est. Iam & multis sacramentis euenit qđ figurat. h. sepe contingit. Quidam autem dicunt exteriorem penitentiam & interiorem ee sacramentum. nec duo sacramenta h. unius. vt species panis & unum. ñ duo sunt sacramenta h. unius. sic & hic sacramento accepti. ma. & in h. sacramento dicunt. aliud ee exteriorem sacramentum. s. exteriorem penitentiam. aliud sacramentum & res. s. interiorem penitentiam. aliud re. & no sacramentum. s. remissionem peccatorum. Interior enim penitentia & res ē sacramenti. s. exteriores penitentie. & sacramentum remissionis peccti. quam & signat & facit exterior. q̄ penitentia interioris signum ē. et remissionis peccatorum. De sacramento unctionis extreme.

Ad h̄ premissa ē & aliud sacramentum. s. unctio infirmoz. q̄ fit ingredientis oleo p̄ epm & secundo. & sunt in. gna unctionis. Est enim unctio q̄ fit chrismate. q̄ dicunt⁹ principalis unctio. q. in ea principaliter paratur dei vim & ꝓ habundantia gr̃e duos liquores mixtos h. oleum. s. balsamum oleum olee. balsami fame. crisma uo gr̃e. unctio latine dr̃. siue ñ oē oleum ad unctionē sacramenti. chrisma uocat⁹ & illud solum quod

dō ꝓpm. gnet⁹ ni g̃ꝰ ꝓma q⁹ q̄ ꝑter ꝓmissa & aliud sacrm̄ sc̄h nūmoz ꝙ fit in cōmuni oleo ꝙ epm cōsecrato ꝙa q⁹ q̄ unctiomd ta sc̄ gr̃ecia vnd fit chrisma. q⁹ capita regū et pontificū vngit⁹ q⁹ cū baptizat⁹ vngit presbiter in vertice et pontifex ꝙ impositā manū q̄nandas vngit in fronte. Alq; cathecuminū nid et neophitū vngit imperator et inter scapulas ꝙa & ulnas & tibias q̄ dicat⁹ alid sed gaude non sed in brachio uel humoro ut dr̃. Ad hoc & ipsi⁹ q⁹ oleū dnos liquores dr̃ mixtos sc̄z oleū et balsamū oleū cōsecrē et balsamū fame bone nec de oleo ad unctiōz signa fiebat & ima adhibet sed q̄d solū ꝙ misceat⁹ ad balsamo ꝙ altera q⁹ q̄ hoc sacrm̄ in structura & ab apostolis vel⁹ habet⁹ oleū et sine ꝙ ad duplicem & sc̄z ad peccatoz remissiōz et ad copulā. ñ sic mixtū alleuiatiōz vnd deuote apm suspiciet alleuiat⁹ & spe et malā vt sc̄ in expediat mixtoz alleuiet⁹ & intentiō q⁹ unctus & ptior & sacrm̄ et signū unctio ad meliorē q̄ peccti remissiōz et virtutū ampliatiōz perficiat⁹ & ecclesiasticus q̄q; sacrm̄ Septima q⁹ sacrm̄ bapt̄m q sic mixtū ordinē militare & tradidit baptizatis primē et quingentis spe tarn vide sacrm̄ aut ꝙ sūt no requirit⁹ nisi morbi tertiū. Alij dicūt nullū sacrm̄ iterandū quod ad tactū sc̄ & tradidit q⁹ tū ad sufficiencoz qua sacramenta copulat⁹ ꝙ tradidit ad suspectoz sacri quod iterāt. et quod ꝙ tū no iterandū sc̄ q⁹ q⁹ ex contemptu uel negligentia q⁹ sacrm̄ frequenter percipit sc̄ & et damnabile.

Ego frater Prosdocimus miles et canonicus ecclesie Paduane scripsi hunc librum sancti Augustini de fide ad Petrum et eius sententias et alia quedam que in eo continentur et ea que ego inueni et negligentia non fuerunt obmissa. Deo gratias. Amen.

de parvo ordine

miscet eum balsamo q̃ capita regum ꝙ pontifi
cum ungunt. quo ꝙ baptizatos sacdos ung̃. m
itate. ꝙ ponitur ꝙ imponẽ manũ confirmandos
ung̃ infronte. est ꝙ alia unctio qua cathecumi
ni ꝙ neophyti ungunt in pectore. ꝙ ante stapulas
in perceptione bapt̃i. Tertia uo unctio ẽ q̃ dr oleũ
infirmoꝝ de qua iuxta agit. Aquibꝫ fiat ista
Hoc sacramentum unctionis. cum hꝫ sacramenti
infirmor. ab aplis instituti legim̃. aut eni
Iacobꝫ. infirmat̃ aliquis inuoc. inducat ꝓbros
ecclie. ꝙ orent sup eum ungentes eum oleo in
nomine dñi. ꝙ alleuiabit eum dñs. ꝙ si in peccis
sit dimittent ei. ꝙ quo ostenditur duplex ge
ꝰ sacramentũ hꝫ institutum. s. ad peccoꝝ remissionẽ
ꝙ ad corporalis infirmitatis alleuationẽ. vide
cultat eum qui bene unctione fidei. deuo
rep̃ ꝓpitr. ꝙ in corpore. ꝙ in anima alleuari.
si ei expedit ut unctõ alleuet. ad si forte ex
pedit ei infirmitatẽ illa hꝰe ei expedit. illam q̃ ẽ
anime sanctitatem in hꝫ sacramento acq̃rit. ꝙ
sic in aliis sacramentis ita ꝙ in isto aliud est
sacramentũ. aliud res sacramenti. Sacramentum ẽ
ipa unctio gratie. res sacramenti unctio unitor
q̃ peccoꝝ remissione. ꝙ virtutum ampliatione
ꝓficitur. ꝙ si gr contemptu ẽ negligentia hoc
sacramentum ꝓfanatur. ꝓculosum ẽ. ꝙ damp
nabile. De mutatione huius sacramenti.

Quer̃t aliqui si hꝫ sacramentum itari pos
sit cum bapo. ꝙ alia quedam sacramenta
semel suscepta ri nequeũt. Ad quẽ dico. sacramenti ri
tenendum. ꝙ sacramento facendam ri ee iniuriã.
si hꝫ dicẽ. ri agit de sacramento bapi. ꝙ ordinatio
nis. vii ri inde illud gñaliter accipiendum. si de
sacramento bapi. confirmationis. ꝙ ordinationis.
q̃ nullatenꝰ repetenda sunt. q̃ semel tm̃ ꝙ
sepi datur bapis confirmatio nis et ordinatio.
Sacramentum uo aliquis ꝙ penitentie. ꝙ iungi
sepe itari inde. q̃ sepe sacramentum corpis ꝙ
capti. frequenter ꝓuenienꝫ agit. unguim sepe
crescit. aia q̃ unctio similiꝫ non potest itari.
Si morbi ri reiterantur. medicina ri iterat. Si uero
morbi ri ꝓhibi. q̃ debet medicina ꝓhibi.
Sic etiam itari pot̃ ita ꝙ unctio itari ꝓhibe
tur. ymo ꝙ enim illuc cõmencat iacobꝫ ꝙ
utrũq; alii cooperatur. ad conferendã alleuia

onem corpis ꝙ anime. aut q̃ negretur unctione
sup infirmum ꝓhibet itari. ad impetrandam sepi
sanitatem nimis ꝙ corpis. cum q̃ idem sepe re
uocta sit ocõe. Quidam autem de omni sac̃
mento intelligi uolunt. qd ri sit itandum. s.
secũdum totum illud qd ꝓtinet ad sacramentũ. dicen
tes. quedam sacramenta sepi ꝓhibe suscepi. que
eam uo ri. nec ri q̃ sepi sumunt̃ totaliter itera
ntur. ut sacramenti altaris. ꝙ unctionis q̃ licet se
pi sumant̃ ri q̃ ri cum benedict̃ eade hostia ut
idem oleum ri itatur sacramentum ẽ iniuria. Si di
cto quis. sic. ꝙ bapis ri itatur. si aliquis frequen
ter baptizet̃ cum eade aqua ri cum benedicatur.
Sz aliud ẽ intendit illi. de benedictione aque q̃
fit bapis. aliud de benedictione panis. volet. pot̃
enim bapis celebrari in aqua. ꝙ non benedicta. q
illa benedictio ꝓcedentia cum fit decore non
itatur sacramẽ. Sz corpis xpi ri pot̃ confici. nisi
de pane consecrato. nec unctio illa fieri pot̃.
ni de oleo ab epo sanctificato. sicq illa sanctificatio ad
itat̃ sacramentum ꝓficere uidet. In contagio q̃
semel cum benedicitur quilibet ri sepi benedicat̃
eam ut ait ambro. cum ꝓma ri ei secta ꝓcedi
sit q̃ eam dr sacramentum ri ee itandum nec
iniuria ei facienda. rationem dicti referens. ad sanc
tionem rei quam sacramenti explet̃ de oi sacra
mento gñaliter idem ẽ. si ro ad susceptionem sa
cramenti. de quibusdam uer ẽ. qd ri itentur
crebra susceptione. de aliis uo quibusdam non.
q̃ frequenter sumunt̃ ut hꝫ unctionis sacramen
tum. ad moꝝ pene ecclia sepe repitur. De ordi
nibus ad ordinationem sacre mihi ecclesiastice.

Ordinationis autem sunt septem. si spiritualium
officiorum gradus siue ordines. sic ꝙ scꝝ prin cu
lis apte tradit. ꝙ exemplo nri. s. ihu xpi exemplo
monstrat̃. qui omnium officia uilissimo ꝓhibu
buit. ꝙ corpi suo qd ecclia eosdem obseruando
ordines reliquit. Septem autem sunt ꝓpter septi
formem gram spe. s. cui qui ri sunt participes
ad gradus ecclesiasticos indigne accedunt. In illo uero
in quoꝝ membris diffusa ẽ septiformis gra spe
s. cum ad ecclesiasticos ordines accedunt. in ipa
spiritus gradus ꝓmotione. ampliorem gram pa
rere credimus. Qualis assumidꝰ ad clerum.
Tales autem ad ministeriũ spiritale eligendi sũ

Dnus dns noster ihc̃ xp̃s ꝙ ꝓma ꝙ spiritualia officia ordines sunt septem gradus siue ordines ecclie quoꝝ
officia xp̃us in semetipso contribuit et quos ordines eccle obseruandos reliquit et sic septiformis gratie spes
sancti in nobis ꝓficiat. quia aute ꝓcipuos amplioris gratie ꝓficere tradimus et septem primos gradus
hij lectoris exorcistatus acoluthi subdiaconi diaconi ꝓsbiteratus ꝙ archiꝓsbiteratus ꝙ ꝓmotos ordines enumerare
libet et sortem q̃ desortes dñi q̃ dñm ꝓtem receperunt sortes aute ẽ id signaculum quo signant̃ in ꝓtem ministerii
sortis dñice summitas cum capite desuper nudat̃ et eius mentis libera ad deum nostre quo reuelata facie ad gram dei
ꝓficiendi tonditur eccie capilli usq ad reuelatos humeros seculoꝝ et aureum sue uicta mecorde et ꝓpe pullulantia decidat
preadenda ne ad audiendi et ecclesiastice intelligendi uim dei impediat ꝙ quo priuatus reddit̃ in ecclesia eo uocat. ꝙ 2a. ꝙ ostiarij
idem sibi q̃ tamdiu sic dicta ꝓtectoris templi presunt ipi tenentes clauem amicti antea et exorcizati custodiunt et introeuntes
et malos excludentes uidendi dignos recipiunt et indignos excludunt uim eis ad introeundum claues demittit ab epo et
dicit. sic eis agite tanꝙ reddituri deo rationem ꝓpter quod claues ecclie uestre reseruate. ꝙ 3a. ꝙ lectores. ad legendum sic
psalmista. ap psalmis canendis vacati sic ad lectores ꝓmouet lectiones ꝓnuntiare et eas q̃ apte ordinauerit
ꝓficere ꝓtis ut iam epo officio legat. eccie ut eccie ꝓphetas et lectiones unde ei tradit̃ ab epo codice ad im
plendum et ei dicit. accipe et esto tibi dei relator. ut dei fidelis dispensator si impleueris officium ꝓficies eis
quibus q̃ bene ꝓfuit in seculo. ꝙ 4a. ꝙ exorcistę. adiurantes uel incantantes vocant̃ inuocant̃ eum super

Aliqui oppinio.

Aliud in epla
armenica.

Aliud in h. con
tra parmen
anum.

Quot sunt.

Quare vij. sū

Clemens ꝓp.

dicu qui digne ꝑsint diuina sacramenta tractare.
ay eius est enim dñi sacdos. paucos hre mi
nistros qui ꝑsint digne opi dei exercere quam ml
tos mundos. qui ordinatores oñs grue inducam.
Tales enim decet ee ministros xpi. q̃ sepulturus
gra spos. sunt decori. q̃r doctrina. ymitacionis
forma. ead gra maiꝰ ꝙfundat ne celestes
margaritas spualium ũborꝫ officiorꝫq; diuinorꝫ
sordide ure pedibꝫ conculcem. In sacramento g̃ sep
turus spo. vij. sunt gradꝰ ecclie. s. hostiarij.
lectores. exorcistæ. acoliti. subdiacon. diacon. sac
dotes. Os mi dicit uocauit. Sorti. Corona eni signa
cion ẽ quo signant in partem sortis mulꝫ dñi
m. Corona regale decus sigt. seruire do regna
re ẽ vñi mundi ecclie reges ee debent. ut se. salus
regant. quibꝫ pcul am vos elus gen electum re
gale sacdotium. re. Summitas capitis deus mida
mur. ut eoꝝ mens ad dñm tuba monstret. que re
uelata facie gliam di contemplet. Summitas eni ca
pitis ẽ eminencia nasi. denudacio capitis ẽ re
uelacio mentis. dicit eni secretoꝝ dñi ignari ee
debent. Tondentur. capilli usq; ad reuelacionẽ
sensuum. s. oculoꝝ. auriu. ut uicia i corde. no
pe pululantia. docant̃ pcidenda. ne ad audien
dum. intelligendum uerbum di. ꝓpediantur
mens. q̃ seruato. redditꝰ mercedis corona. To
sure aut ecclie alice usꝰ. Nazarei. gr. uolu. indi.
qui p̃ crine seruato. demq; obuto. omnia
cap radebant. capillos immigne sacrificij pone
bant. hinc usus moleatur ut qui diuinis cultu
bus manupant̃ q̃ nazarei. i. sei ẽne posito mue
mane. sic ad ezechiel dr. fili hominis sume
gladium acutum. et due sup cap tuu. et barbã
inactibꝫ u apli. ꝓcellam. et aquilam li fecisse
legim. Paulus q̃ et alii quidam discipli xpi. hoc
fecerunt. Recte g̃ in quibꝫlibet gradibꝫ sortem
dicit uocant̃ quoꝝ nomina et ones nominũ
hꝫ isidoꝰ exponens ait. Cleros et electos hinc
appellatos ee credim̃. q̃ matthias electus ẽ sorte.
quem ꝑ unum p apl̃os legim̃ ordinatũ. Cleros
eum greci latine sors. uel hereditas dr. ꝙ eum
dicti sumꝰ dicit. q. de sorte sumꝰ dominu. i. q̃ do
minum partem hñt. Gñaliter u dicit numerus pa
rũ. qui in ecclia xpi deseruiunt. Quoꝝ gra
dus et nomina sic h. hostiarius. lector. ꝛc.

De corona et tonsura.

Isidoꝰ in lib. vij. ethimolo giarum.

De hostiariis.

arij dicunt̃. Numerus sum. q̃ in electi. et electi sum. ad
custodiam templi. ut ingredi ecclm in
mundi. Dicti aut hostiarij eo qd ꝑsint hostiis
templi. ipi eni venientes claues oia uasa gre
custodiunt. atq; inter bonos et malos bestes medi
um. dignos recipiunt. indignos repellunt. Vñ
et ei ordinant̃ claues ecclie dant̃ ab epo. et dr
ei sic age tanquam rones do reddẽdi pres
que claues. nihil reclusum. De officium do
mum in sua ꝑ suscep. qui flagello de funiculis seo
uendentes et ementes de templo eiecit. ipe eni
se hostiarium sigt. dicit. Ego sum hostium p
me siquis introierit.

Isidoꝰ

De lectoribꝰ

Sedꝰ ẽ gradꝰ lectoꝝ. et lectores a legendo sicut
psalmiste. a psalmi cantandi uocant̃. Illi
eni ꝑdicant ꝑplis. quid sequant. ut cantu ut
exerceant ad cõpunctionẽ animos audientiu. Hi
quidam lectores tra miserant̃ ꝓnunciem. ut q̃s
dam ad luctum lamentacionẽq; cõpellant. Sed i q
nunciatores uocant̃. qui porro annũciant. q tam
ente clara uoce ut. et longe positis aures ad
mpleat. Ad lectorem aut ꝓtinet lectiones ꝓ nũ
ciare intelligi. et ea q. ꝓphe uaticinati sunt.
ꝑplis ꝑdicare. ut tam ex officio ligat i ecclia ꝙ
phetas. et lectiones. unde et audiunt ꝑplis. tradi
tur ab epo. cui legere diuinas lectiones. et dr ei. Accipe
et esto. ubi di relator. habitus. si fideliter impleue
ris officiu. partem eum his qui bi uerbum dei
ministrauerunt. Cum ad hunc gradum quibꝫlibet
retenti. scia debet ee instructus. ut sensum uer
boꝝ intelligat. ui accentuũ sciat. distincte legat
ne confusione placentis intellectum audientiu
auferat. Attendat. quid indicatur. quid mone
antue sit legendum. et sub in occone faciendi dis
cretio. Ne eni male seruata intellectum in bis
malos ad risum ꝓuocant. auribꝫ et cordibꝫ insul
debet. uigere lectoris. Hoc officium xpo imple
uit. ẽ in medio templi librum ysaie aperiens. di
screte ad intelligendum legẽ. ꝙ de dñi sue me. ꝛc.
ex quo lectoribꝫ intelligi dat. q. gra spualis cla
rere debeat qui aliis uerbum dei annũciant.
Ii ordo formam et signum a ꝑplis accepisse uidẽ
tur. dicẽ. Clama ne cesses. q. t. quasi tuba. tua.

Isidoꝰ

Hispalē sis epc.

Tertius ẽ ordo gregis custodum. De gregis custi.
Gregis aut ꝙ gręo in latinu. adnumeres

Isidoꝰ

tos sacerdotes et super eos qui ꝑsint in medio plebis dñi. admonendos ꝓpe ut egregiam hꝫ tm ordinis ac
cipiũt. de manu epi libri. quo ordinant̃. et dicat eis accipite mẽ tute ꝓficere in predicandi munꝰ huic energinatos et ca
tholicos. Septima go q̃ acolitꝰ cereos ferarij dñi ad ꝓcessiones cereos in legendo. et oris uel sacrificii offerendi ad altaria ꝓtu
lerit. et in sacris ipe cereos ꝓtet et urceolum ui aq et uinu suggesta. idem dñm stratea. Alij dicunt. ut uasa pro
altaris subdiacone. Quit hꝫ tamen ordinat̃ nil docuerit fuisse. Nec quo. ꝛc. Octaua go q̃ subdiacꝰ dr. q̃ patenam et calicem
accipiũt. tradelabra ad tergendas uicolli bacill. Septima go q̃ subdiacꝰ dr. q̃ subiacentes ꝓcepta et officia ad
subdiaconꝰ ꝓtinꝰ calicẽ et patenam ad altare ꝑ deferre et lauet tradẽ ab epo ministrare urceolu. et manil tergendis
ꝓpe et ꝑsbiteris et ꝙ leuit. planandis an altare mantib. ad ꝑcbo. Nono loco. Septimo. Octauo. ꝛc. Nono. Decimo
de manil. q̃r patena et calicẽ bacill ab archidiacono ad urceolu. et aqua manil. et pelui et manutergendi accipiũt. Undecimo
go q̃ diaconꝰ dñi minister ad diaconiam ad ꝓtinet. ap stare sacdotibꝫ et ministrare in omnibus q̃ agunt in sacris. Duo
decimo. Eximate in patena et calice hꝫ tm ordinant̃. soluꝫ epis. Tertiusdecimus. Septimo. Quarto decimo. Quinto decimo. ꝛc.
ab aruꝫ. et stola. Sup leuam humerꝰ ut ꝓtegat. Sexto decimo. Octauo decimo. Nono decimo. Vicesimo. Vicesimo primo. ꝛc.
in diaconi. et cẽtu tate. Vicesimo secundo. Habeat accipiũt. et ad topicũ. Vicesimo tertio. Vicesimo quarto. Vicesimo quinto. ꝛc.
testamentu. ita diaconibꝫ nouꝰ ꝓdicare ꝓceptu. et Septima go dr. q̃r sacrificia dñi. Vicesimo sexto. Vicesimo septimo. ꝛc.
et consecranꝰ. qui et ꝑsbiter. id. i. seniorꝰ dr. ꝙ honore et dignitate ad ipm ꝓtinꝰ sacrificium corpis et sanguis
Patet. iam fieri ordines dicit et dona dei tradere qui eis ordinant̃ in uigilant. ad manꝰ ut intelligant

ut merepantes uocem̃ inuocant eñ ſup eos
thecuminos ſi eos qui hñt ſpm̃ immundum
nom̃ dñi. aduocamus p eum ut egrediatur ab
eis. ad ḡrecistam primer grecanos memorũ
recuñ manꝰq; ſup iergumenos. ꝛ cathecuminos
manꝰ ſup imponẽ debet aut ſpm̃ mundũ
hr̃e. q̃ ſpm̃bꝫ impar immundis. ꝛ malignũ expel
lere de corde suo. quem expellit de corpore alie
no. ne medicina quam alij faciũt sibi non pfi
ciat̃ a medice cura re ipm̃. hñ eum ordinan
tur accipiunt de manu epi libr̃ grecanos ꝛ
or eis. accipiũt ꝛ habeant̃ potestatem imponen
di manꝰ sup̃ energumenos. ℞ cathecumenos.

Hoc officio utit̃ dñs. qui salua sua redigit an
res. ꝛ linguam surdi ꝛ mutum dicit. effeta q̃ ẽ
ad aperire. p̃ q̃ discens nos spualit̃ debet aperire au
res p̃cordioꝝ hominũ ad intelligendum. uocẽ
ad obtendum. ut pulso demonẽ spc̃s. sua sibi
recipiat. Hoc ꝛ officio utit̃ ẽ xp̃s. ẽ demonia
cos multos sanauit. Hinc ordo a salomone in
uent̃ delecendisse. q̃ quendã modum grecizandi
suum. quo demones aduocati. obsessis corpori
bus pellebant̃. hunc officio manupan. grecis
te uocant̃ sunt. de quibꝫ ẋ in euãgelio. si ego ꝛ
beelzebub eiic̃ demonia. filij. u. s. grecisti. in
quo eicunt̃. De acolitis.

Quarto loco succedunt acolit. acoliti ũ grece
latine cereferarij dicũ. ad deportandũ cereũ
qñ legendum ẽ euãgelium. ℞ sacrificiũ offeren
dum. tunc eñ accenduntur luminaria. ꝛ depor
tant̃ ab eis. ñ ad effugandas aeris tenebras ẽ sol
co xp̃o ruitur. ñ ad signum letitie demonstra
dum ut sub xp̃o luminis corpal̃ illa lux ostẽ
datur de qua legit̃ erat lux tua que. i. o. ho. ue
ñ. hẽ. mundum. Ad acolitum primer ꝑpacto lu
minariũ in sacrario. ip̃ cereum portat. sug
gesta. p̃ eucharistia subdiaconis ꝑpar. hñ cum
ordinant̃ ẽ docti fuerint ab epo. qualr̃ in officio
suo agere debeant. ab archidiacono accipiunt
candelabr̃ eiic̃ cereo. ꝛ urceolum uacuum. Hoc
officium se dñs hr̃e testat̃ dicens. ego sũ lux
mundi. cum sequit̃ me ñ. ambulat̃ in tenebr̃. officij for
mam illi gerebant in ueñ. t. qui lucernas cande
labri ponebant ꝛ accendebant igne celesti ad il
luminandas tenebras aẽlonareos. Quinti

De subdiaconis.

ordo subdiaconoꝝ. Grece ypodiacones uoca
ntur. q̃ nos subdiacones dicim̃. qui ideo sic appel
lant̃. q̃ subiacent̃ preceptis ꝛ officiis leuitar̃. ob
lationes enim templo a fidelibꝫ suscipiunt.
ꝛ leuitis supponendas altaribꝫ deferunt. hij
ap̃ hebreos nathanei uocabant̃. i. in humilitate do
mino seruientes. Ad subdiaconũ primer calicẽ
ꝑ patenam ad altare xp̃i deferre. ꝛ leuitis ma
nere. eisq; ministrare. urceolum q̃. ꝛ aquã ma
nile. ꝛ mantergium renẽ epo. ꝛ pbris ꝛ leuitis
p lauandis ad altare manibꝫ aquam prebe. hñ
ler ordinem imponit̃. q̃ altaris ꝑ q̃tuor ange
sa corpis ꝛ sanguis x̃i portant. uñ illi competere
debent. Mundamini q̃ fertis uasa dñi. Ad hos
dem primer uñ de oblationibꝫ ponẽ in altari q̃mũ
sufficere possit ꝑp. nec ñ corporales ꝛ pallas ꝛ sub
tilia lauare. hñ cum ordinant̃ accipiunt
de manu epi. patenam ꝛ calicẽ uacuũ. Ab archi
diacono ñ urceolũ ẽ aqua manilu. ꝛ mantergium. Hoc officio utit̃ ẽ dñs. qui iuuero se
penit. ꝛ minist̃ aquã in pelui pedes discipu
lorum ꝛ iuuero tersit. De diaconis.

Diaconoꝝ ordo. vi. tenet locum. ꝑ septenarij
perfectionẽ. hic ordo inuenit̃. a tribulatione
men trax̃. dicunt̃ enim ꝛ leuite. precepit quippe do
mino moysi. ut p ordinationẽ aaron ꝛ filioꝝ ei.
prosternebant̃ leuitas ad diuinum cultũ ministria ordi
nare. ꝛ ministrare dño ꝛ seruirent. p tirl. coram
aaron ꝛ filijs ei. in tabernaculo. ipi q̃ gestarent ar
cham ꝛ tabernaculi. ꝛ oia uasa ei. ꝛ in circuitu
tabernaculi circumbarent. ꝛ imminsportando tab
naculo ipi deponerent. rursusq; cõponerẽt. a
xxv. annis ꝛ sursum usq; ad lx. seruire in tabernaculo.
quam regulam innouat. t. sci pres statuerũt. q
ñ essent ad ferenda onera ẽ robusta. Leuite g̃ ꝛ
nomine auctoris uocant̃ sunt. De leu eñ leuite
circumeunt. aquibꝫ in templo missarum sacramẽ
ta celebrant̃. hñ gre. diacones. latine. mi
nistri dicũ. q̃ sic in sacerdote ministerio. ita ꝛ diaco
no ministrij dispensatio habet̃. Ad diaconũ primer
assistere sacerdoti. ꝛ ministrare in omnibꝫ q̃ agunt̃
in sacramentis. x̃i. in bapo in chrismate. ꝛ patena. ꝛ ca
lice. oblationes q̃ inferre. ꝛ disponere in altari. eas
ponere. ꝛ mensam dñi. ꝛ uestire crucem ferre.
ꝛ p̃dicare euãgelium. ꝛ aplm. sicut lectori

se accepisse gram̃ ministerandi. et tractatus opera debẽ ad omnes extendere. accepto. et stolam q̃ tenet utraq; latus. q̃ debet
me mihi arma iustitie cum adiuta. et ppera accipit. eadem panem eo uno. et patena ad hostiam. ut per hec discat se accepisse
grate hostias placabiles deo offerre. q̃ deinde q̃ licet dicte septem ordines spiales. et sacri sint. q̃ excellentes. tm̃ tamen
duos tm̃ sacros appellant̃ sc̃z diaconi. et ppositi. p̃ quos plus legitur ꝑmissa. eadem ratione. Subdiaconos uo. et acolitos
precedente tempore eadem q̃ statuit. et in hijs vij notant̃ ordo. qd̃ significant. quidam. sacrũ quo spialis ptas tradit̃ or
dinato. et officium. et dñe. hij ordines sacri. i. quid conferat. qm̃ significant ea q̃ ibi gerunt̃. et scient̃ q̃ subdiaconi ordo sac
ordo ẽ. et notid constat. ẽ amonio. Gallus. Sed adhuc q̃ ꝛ sine illa non ordinati sine officiis q̃ nota. ut epus qui dicat
intedet. nel sp̃cialiter potissimo. et ꝑ ceps sacerdotij. sine q̃ dicat ꝑ. sacerdotes. et leuite efficiat. et omnes extra sacros ordines
Quodcirca q̃ ordo quasi ẽ gradus ptior. sic m̃ archiepos metropol. et epos. p̃ diocesa. sine q̃ patres inter patres. et ꝑ
pr̃ apud̃ tenet. sicut romani antiochen. alexandrinus. sed omnes sine q̃ romanus. archiepiscopus. archiepiscopus
on grece ꝑceps metropolite ad mensuram ciuitatum dñe. cum singulis cum ꝑ uicos ꝑmittit. sed nõ diocesanus. archiepis
ꝑmates. et metropolitanos. Et stiendi q̃ ꝑ patriarchas. ꝑ romanum. sicut constantinopolitanum. Sedem alexandrinam
antiochenam. et hierosolimitanam. cõ. de ꝑ in antiquis. cum. q̃ cantorem. q̃ vocem ꝑmittit. mediatorem. hic. inter deum. ꝑ cantor
et ꝑcentor. ꝑcentor. q̃ uocat ꝑmittit. in cantu. Cantor. q̃ subsequit. finit. et cantor aut dñi. qui consonat. sic
go. q̃ missa. q̃ uel ẽ missa hostia. q̃ memoriã fit in ipo officio. eu dñe. te missa ẽ. i. sequim hostia. q̃ missa. ẽ. ad
celestia. uel q̃ celesti missa uenit ad ascendi. dñi. ad. cepi. q̃ quod ad altare celesti defert hostia

Cacheumines.

Ysidor.

buf uerē. ra diacomby nouiī pficere p̄ceptī.
ē. Ad ip̄m ī primer officiū p̄ium ꝛ rectmcio
ecclesiarum nouum. ip̄e p̄monet aurel ha
bē ad dīm. ip̄e donat pacem. ip̄e annunciat q̄
aut̄ hunc ordi a mo'se statutum ē. hī ī no
uo. t. replemant cum diacono. sī leuī hu
merī stola pont̄. casula m diebꝫ ieunij opti
cat̄ q̄ quecquid laboꝝ ꝛ sustinemꝰ ī hac uita
tolamur. q̄ mlta portat̄ donec ingrām. ī m
eñtare reges hārum hic ordo ab aplis ē cele
brand̄ qui ut legit̄ in actibꝫ aplor. vij. uiros ple
nos ſpū sc̄o. ad hoc officium elegerunt. ꝛ oīone p̄
missa manꝰ eis impoſuerūt vñ ꝛ soluendo iole
mur. ut ī omm matre ecclia. vij. diacones ſta
ɨ. atrium q̄s. vij. columpne assistant. hȳ sunt
vij. angli tube canentes in apocalypsi qui q̄
les ee debeant aplē docet. timotheo scribens
hȳ eum ordinauit soluī epē eis manū impoſuit
q̄. ad ministrium applicaret. Ponit eis ornatū
ꝛ stolam sī leuī humerī. ut p hȳ intelligant
se accepisse iugum dñi suauē. quo ad ministri
primenta diuino timori subiciant. accipiunt
ꝛ patenam eucharistie. ut intelligant se ee ꝓcones
eucharistie xp̄i. hȳ aut̄ aliquam ordinem p̄ben
tur ut docet aplē. sic ministrent nullū crimē
habentes. Hoc officio utit̄ ē. ꝑ q̄ p̄ cenam sacra
mentum carnis ꝛ sanguinis discipulis dispensauit.
ꝛ q̄ aplos dominicanos ad oīonem mittunt
precepit. vigilare ꝛ orare ut nō intret in temptōnē.

Ysidor.

Septimus ē ordo pbiter. pbr. de presbiterio.
grece. senior interpretatur latine. nō m̄ p etatē
ut dicit ep̄a senectutis. ꝛ pp̄ honorem ꝛ dignī
tatem quam accepit pbri nominant̄ur.
qui mos prudentia et mansuetudo sacerdotis
p̄cellere debent in pp̄. sic̄ scriptum ē. senectus
uenerabilis ē. nō diuturna nec annoꝝ numero cōpu
tata. Cani enim sūt sensus hominis. ꝛ etas senectus.
una immaculata. sō aut̄ ꝛ pbri sacerdotes uocant̄
quia sacerdotum. Quia licet sint sacerdotes tamē
pontificatus apicem nō habent sicut epi. quia nec
crismate frontem signant. nec paterā dant.
Qđ sol' debent epi. lectio actuū aplor. ex demon
strat. vnde ꝛ apud ueteres idem epi. ꝛ pbri fue
runt. q. illō nomen ē dignitatis nō etatis. Sa
cerdos nomen hȳ compositum ex gro ꝛ latino. qđ
ē sacrum dans. siue sacer dux. sic̄ enim rex
a regendo. ita sacerdos a sanctificando dictus ē. Con
secrat enim ꝛ sanctificat. Ministri sacerdos dicti sūt ē.
ab eo qđ ante stant. primi ē enim in ordine eccle.
ad pbrm aut̄ primus sacramentum corpis ꝛ san
guis dñi in altari di officiē. orōnes dicit. ꝛ dona
dei benedicē. Cum ē ordinat̄ immunitatem manus ut
intelligat se accepisse grām ad ministrandū. ꝛ earum
ministeria debē ad omnes extendē. accipit ꝛ stolam
que tenet utrāq; latꝰ. q̄ debet ee mundus armis
iustitie. ecclie. admissa ꝛ pspa. accipit ꝛ patenam ē. unio.
ꝛ patenam ē hostis. ut p̄sciat se accepisse po
testatem placabilem dō hostias offerendi. Hic
ordo a filiis aaron sumpsit initiū. Sūmos enim
pontifices. ꝛ minores sacerdotes instituit dñs p
moysen. qui ex precepto di aaron in summū pontifi
cem. filios suo cui uxor in minores sacerdotes.
xp̄e q̄. vij. elegit discipulos p̄. quos ꝛ aplos suo
rum. quos unctem gerunt in ecclia maiores pon
tifices. deni alios. lxx. ꝛ duos discipulos deligna
uit. q̄rum unctem in ecclia tenent pbri. vnus
aut̄ inter aplos p̄ceps erat petr̄. cui uicarii
ꝛ successores ē pontifex summus. in dr aplicus q̄ ipe
papa uocatur. s. pr̄ primus. Qui aut̄ in ordine eligi de
beat pbr aplē scribens timotheo ostendit ubi
nomine epi pbrm signi. Hoc aut̄ officio utit̄
ē. ē se ipm mara crucis obtulit. id sacerdos ꝛ
hostia. ꝛ qui p̄ cenam panem i unū in corp̄ suū
et sanguinem commutauit. Et ecce de. vij. ecclie gr̄
ordinibꝫ breuit̄ elocutus. quid ad quemq; p̄tinet in
ministeriis. Cumq; ōs spūales sint ꝛ sacri. grecis
lingua nī canones duos tm sacros ordines appel
lari censent. diaconatus. s. ꝛ pbratus. q̄ hos solos
p̄mitiua ecclia legit̄ habuisse. ꝛ de his solis p̄
ceptum apli inuenit. Apli enim in singlis ciuitatib̄
epos ꝛ pbros ordinarunt. Leuitas ꝛ ab aplis or
dinatos legimus. quoꝝ maximus fuit beatus stepha
nus. Subdiaconos uō ꝛ acolitos precedente tpe
ecclia sibi strauit. Si aut̄ q̄r quid sit qđ hic
uocat̄ ordo. sane dici pot̄. significatiū qđdam ee. ꝛ
sacer quiddam. quo spūalis potestas tradit̄ aut
ordinatio. ꝛ officium. Caracter ē spūalis ubi fit
p̄ motio potestatis. ordo uel gradus uocat̄. Et di
cunt hȳ ordines sacramenta. quia in eoꝝ p̄cep
tione res sacra. i. grā conferit̄. q̄m figūant ea

Duo ordines sacri dicuntur.

Quid sit qđ dicuntur ordo.

Go signat dum T est verbi

xviij

que ibi gerunt. De nominib; dignitat l' offic.

Isidor de epo. Sunt alia quedam ñ ordinum. s. dignitatū
siul' officior nomīa. Dignitat simul & offic
nomen ē epc. Epatus aut ñ vocabulū ñ dictum ē
qđ ille qui epc officiū sup unendat. cām. s. subdi
tor gerens. Scopin enim gre. lat. unende dicū.
Epi aut gre. lat. speculatores unpatū. Nam spe
culator est ppositus in ecclia. dictus eo qđ specu
letur. aut pspiciat ppter utilia se posituz mo
res & iuram. De pmitt. Omnīg pceps sacdotum est.
qđ una sequentium. ip & suū sacdos municipa
tur. Ipe enim sacdotes & leuitas efficit. Ipe ois
ecclīasticos ordines disponit. De quadriptito

Isidor Quādo aut epor quadriptitū ē. s. epor ordinc.
unpatarchus. archiepis. metropolitus & epis.
Patriarcha gre. suū pmū unpatur. qz pmū. i.
aplicum tenet locum. ut romanus. antiochenus.
alexandrinus. Hommū suū ē romanus. Archiepe
pceps epor. archos enim gre. latine pceps dr.
Metropolite aut a mensura cuitatum dicunt.
Singlis enim puncis pmnem qrum auctou
tas ceū sacdotes subiectu sunt. sollicitudo enim
voc pmuncie ipis comissa ē. Os aut supi designa
nat ordines. epi municipaū flora qđ archiepor
nomīe pmates supi signasse uidr. & metropolita
quos nunc archiepos dnūs. hor aut discretio a
gentilib; inducta uidr. qui suos flamines alio
simplr flammes. alios archiflammes. alios p
thoflammes. Appellabant sacdotes enim gen
lium flammes dicebant. q habebant i capite
pilleum. i. q erat lane. qđ cum p estum ferre non posset filū
eū in capite ligare cepertunt. studit enim capu
bus eis medē netas erat. vii. a filo q uttabant.
flammes dicti sunt qi flammes. h in festis
diebz filo depsito pilleum unponebāt. p sa
cdotij cumenta. Vates aut nūc appellant fi
cui significo multiplr ē. Codo enim sacdotē
uh ppbam. uh poetam figē. De cantore. Cantor ño uoca
tur qui uocem modulatur in cantu. Hi sunt
duo gnia pcentor & succentor. pcentor q uocem
pmittit in cantu. succentor. q subsequent eam
do respondet. Contentor aut dr. qui consonat. qui
aut ni consonat nec concentor nec contentor ñ erit.
Hui uc tractant admonendi sunt. ē humilē quarē

haut precellunt ordinū dignitate. ma pcellant u
re latate. ut plebs eis cōmissa eop; disciplinis
docta. gratanter eis obediat. & eop; immōne de die
in diem pficiat. A quibz diuina sacramēta pcipiūt.
& missarum sollempnia audiunt. Missa aut
dr. q missa ē hostia. cui omemoratio fit in
illo officio. vii dr. Ite missa ē. i. sequimini hos
tiam q missa ē. ad celestia redentes pteamur
q missus celestis. uenit ad sclerandum domū
cop. p quem ad altare celeste defert hostia. un
dicitur missa ē. De ordinand ab hereticis.

Solet queri si haeret ab ecclia pcisi & damp
nati possint trāde sacs ordines. si ab eis or
dinati redeuntes ad ecclie unitatē debeant re
ordinari. hanc qōnem pplexam ac pene idissolu
bilem facium dictor; tuba. qui primū dissen
tire uident. vident enim quidam trāde haeti
cos ordines dare ñ pse. nec illos qui ab eis or
dinati uident. gram recipe. De uit emi inocē
ti arrianor; clicos ñ uidi suscipiendos. ē sacer
dotij. & minusti alicui dignitate. quib; solum
bapa ratum ē pmittit. qđ in noīe. p. & fi. & s.
pacit. dic & eos ñ pse dare spm. s. que amiserit
ordinatos ab hereti cap hīe uulneratum & eū
qui honorem amisit. honorem dare ñ pse nec il
lum aliquid accepisse. qm uidamne mch erat qđ
ille pser accepe. Tradit & uenientib; ab hereti
cis manū imponem. laicam ñ debuenda immuto
nem. nec ge his aliquem in clicat honorē. ut ge
rui subrogare. Negoti & dicit. sacrilegam
ē arrianor; sectionem. ē ge eor; manu immu
no percipere. Cypan & dic. Omia q tangit sa
cramt hereticor. carnalia. iama & sacrilega ē. & eor;
altaria falsa. & illicita sacdotia. & sacrificia sacri
lega. q more simiar; que cum homines ñ sūt fre
mā humanā. humanā. nulli ecclie catholice
& auctoritatem sibi uendicant. ē ipi i ecclia non
sunt. & cum sint sacrilegi. sacdotum amministrā
& altare ponūt. cum nec sacrificari ob'o illic p
sit. u spc. s. ñ sit. nec cuiqm dnūs pcs & oīo
nes. & pfm. q dum ipse uiolant. Hieronimus qđ asse
rit omia q offeruntur ab hereti contaminata ē
i conspectu domini. q licet sca uideant spe sin ti
q tacta sunt ab illo. q pollut ē pollutum oia.
Idem. Odit ds sacrificia hereticor. & a se pcul. q

Cap. vii.

Dialogor. Cypan. martir in epla ad hereticos.

Scire se aggeri.

Idem se amos.

Solet dubitari utrum acta gestorum synodalium sancte catholice ecclesie in corpore sanguinis ordinis et confirmatorum presentium possint ministrari et per eos ordinati ab episcopis eiusdem ad unitatem eiusdem reducendi debeant recordinari. Alii dicunt quod accepta sacerdotali vel episcopali unctione ab eiusdem recedentes nisi baptismum et crismam sed facultatem tribuendi sacros ordines vel quod secundi dominici non habent quod prius ab eiusdem ecclesia et damnati sunt cuius degradati non habent largiendi potestatem sacros ordines et hi qui facultatem baptizandi alii dicunt quod sacerdotes ab hereticis et prius bis summo eiusdem sicuti ecclesie catholice recedentes ab ecclesia nisi baptizandi et secundi non potuerunt et qui se ab hereticis non ordinate eidem reddunt atque ordinandi non sunt quod fuit ab hereticis alii quod in eiusdem sacrilegia et insania alii dicunt sacrum posse celebrari in summa ecclesie ab hereticis et presbyteris catholicis et de vera et recta pietate ad se sed quod ad officia falsa ecclesie et insana alii dicunt quod hereticis ab eiusdem ordinati ecclesie ordinandi et secundi sunt. Alii vero dicunt quod hereticis ordinati ecclesie ordinandi sunt sed quod ad officia falsa ecclesie et insana alii dicunt quod hereticis ab eiusdem ordinati ecclesie ordinand

Isydor fr̄ole-
leo ad anastol-
tum ostiarium
polycarpi epi-
dem leonacu
gulo.

ceml in nomine ei⁹ ag̃gam hũm. detestat⁹ ferue
cor. ⁊ claudw nares suas. ꝺ illi offerunt panē
sacrilegum. ⁊c. Hec ⁊ restat⁹ grecia ecclesiam ñ rana
ee sacdotia. nec ūd ee sacrificia. Idem ꝯscient⁹ p
erudelissimam uelaniam ialgerandrina sede oi
um sacrañor⁹ lumẽ extinctum. ⁊ incepta ē sacrifi
cij oblatio. defecer⁹ eliminat⁹ scīfico ⁊ parietalibꝫ
manibꝫ impioꝝ. omīa se subtrahere mirabilia. his
aliisq; testimonijs altrui ucār. sacrañta ecclesiasti
ca. ꝓpue cepit ⁊ sanctoꝝ ordinationes ⁊ constitutiones
ꝺ plectos ñ ꝓsẽ ministrari. Auctoritas ꝓ
contra aut⁹ alij semire udent. ut q̄ uidem
qđ abhereticꝫ ⁊ ꝓcisꝫ sacri ordinẽ ut ꝓmissꝫ
sñe ⁊ bapt⁹ tradi ual eam. nec abhereticꝫ obuiare
redeuntes qui illic ordinati sunt ⁊ baptizati ne
rum ordinandi sunt sñe nec baptizandi. vñ auc.
De hereticꝫ ⁊ dampnatꝫ. qđ quidam dicunt bap
tisma qđ acep̄ ñ ām̃ittit. qui recedit ab eccla uel
randi qđ acepit ñ ām̃ittit. multũ mihi apparet
mane dicẽ. Primo q̄ nulla ostendit causa. cur
ille qui illđ bapt̄ ām̃ittit ñ ꝓ. uel dandi ꝓtiam
mittit. vtrq; enim sacrañtum ē ⁊ quadam ꝺsecra
tione utriq; hominꝫ datꝫ. illis cum baptizat⁹ cum
ordinant⁹. ꝺ ñ licet in catholica utriq; uāri. Nam
si q̄n ex ipa parte uenientes ⁊ ꝓpositi. ꝓ bono pacis
correcto sentiant⁹ errore suscepti sunt. ⁊ in unitatem
ē op̄ ee. ut eaꝺ officia gerrent. q̄ agebant ñ sunt
rursꝰ ordinati. sic bapt⁹ in ecclia ordinatio man
sit integra. q̄ in ꝑfectione sua ut cum. qđ unitati
pacis ē correctum. ñ ī sacrañtis. q̄ubicūq; sunt ꝓ
sa sunt. ⁊ ē ipi. ꝓficere uidẽ ecclie ut ꝓpositi e
ꝝ uenientes ad catholicam societatem honō
res suos ibi ñ administrent. ñ ecclie ut ipa ordina
tionis sacrañta detrahunt̄. ⁊ si eos maneat.
ꝺo q̄ ñ ecclie manꝰ imponẽ ne ñ homi ⁊ ipi sacra
mẽto fiat iniuria. sic aut in bapo ē. qđ ꝓpos da
ri ꝓsit sic in ordinatione uel ꝺsecrandi ēmq; quiꝺ
ad ꝓpriã suam ⁊ aliud ē ñ hñe. aliud ꝓficuose
hñe. aliud salubrit̄ hñe. Idem de his qui ab
ecclie unitate sepati sunt. nulla ratio q̄ ē quin
habeant. ⁊ dare possint. ⁊ ꝓficuose hñt. ꝓficuo
seq; ꝺant. q. ecclia unitate pacis sunt. neutri
sacrañto facienda iniuria ē. sic ñ recte hẽ. qui
ab unitate recedit. ⁊ ñ hñ. ⁊ ño redeuntes ñ red
dit. sic ⁊ ñ recte dat. q̄ ab unitate recedit. ⁊ ñ ami

Ite Gregorius. ⁊c. Sunt quidam qui ordinationes
in ecclia factas. ꝺ hereticis. ꝺ schismaticis. ꝺ
excommunicatis. ꝺ neophitis. ꝺ bigamis. ꝺ
infamibus. ꝺ ꝺfectis. ꝺ ꝺmentibus. ꝺ
ꝺ ꝺ ꝺ

hereticl pcibil pſe celebrari · q̃ acatholicl li ab illi
forma eccl̃ie ſeruet̃ · ab eis celebrata uia cē ꝛa
ta quantum ad ſe. ſ̃ficium uō ad effectum fal
ſa ꝛ mutua · ꝛm bis qui male ordinant · ꝛm bis q̃
male ſuſcepuum ſ̃ō irrita ꝛ falſa q̃ qd̃ ꝓmu
mere ꝛ offerre cōtinuō · ꝛ tribuuō · dampnanda ꝛ
ꝺnabiliꝰ · q̃ illicite damnis · ⁊ accipientibꝫ ſimul iu
dicium · Pollutꝫ ꝛ duīr · ū quantum ad ſe · ⁊ ꝓ
indignam hereticoꝝ mactationē · ſ̃ō ōō omnino
nē arriꝫ · uocat̃ grecationē · ꝛ innocentl honoſtꝫ
ordinatiōnē dampnatiōnē · ū qd̃ rta in ſe ſunt · ⁊
q̃ male dantes ul̃ accipientes talel facit · ſic ꝛ
ut̃ · Sacrificia eoꝝ panem luctus uocat · ū ſ̃ficiū
ad ſe · ⁊ ſ̃ficium ad effectum · Non nulli uō rta
dicunt ullos hereticos qui ī eccl̃ia ordinati ſū uil
ordinandi ꝛ ſecūdi · ꝛ cum ſepti ſuum hīre · q̃
uō in ſeſmate ⁊ heli poſſe ab eis ordinatī iunc
ti ſuum · illo ure carere · ſ̃ō q̃ cum ordinare
nolunt · uulnꝰ poti infligunt quam grām ꝺ
mittūt · De ſimoniacl uō ū ē ambigendum
q̃n ſint hereti · qui uī aī ſententiā ꝺgradatio
nis · ordinant · ꝛ ſecerant · et licet ſymoniaci ꝓ
dicant̃ qui ad uſtiar ſymonil magi impetrabi
lem grām · ꝓcio ꝺducē uolunt · ꝛ qui ꝓ munꝰcio
ſaē pecuniā recipiunt ī modum gratie · Grecum
uocandi ſumpſi uī · ⁊ damnes · ⁊ accipientes ſymo
niaci ꝺnī · ⁊ ꝛ eā ſententiā ꝓcellunt · Differt
uī uē eos qui ordinant a ſymoniacl ſecum · ⁊
eos q̃ ignorant · Quia cum ſciam a ſimoniacl se
ꝓmiſerint ꝛ ſecrari · imo grecari · eoꝝ ꝛ ſecra
tio omnino irrita ē · Quia uō ordinant a ſymo
niacl q̃s cum ordinant neſciunt ē ſymoniacꝰ
q̃ · ⁊ tunc ꝓ catholicl habit̃ · eoꝝ ordinatio in
ſerit ordini ſuſtinet̃ · Si ū aliqui obiecerint ſe
ū ſecrationes emere · ⁊ res ſpāl q̃ ꝛ consecratiōe
ꝓmunt · penꝰ ꝺlinq̃ · ꝓbantur · Iam q̃l q̃l
hoc alt̃ uenꝺt · ſine quo alt̃ ū habet̃ · nemo
uenꝺe ꝺbet quid · Distinctio ſimoniacorum ·

Simoniace aut̃ hereſil ꝛpria ē ꝺſtinctio · Alij
enī ſymoniace · a ſymoniacl ordinant · Alij
ſymoniace a ſymoniacl · Alij ū ſymoniace
a ſymoniacl · uī micholaꝰ ꝑ · ſtatuit ꝺ decre
tum ſymoniaca · ꝛpria hereſi · ⁊ ꝺ ſymoniacl ſy
moniace ordinatoꝝ ⁊ ordinatꝰ · ⁊ ꝺ ſymoniacl ſymoniace ordinatoꝝ ⁊ ordinatꝰ · ⁊ ſymoniacl

ū ſymoniace a ſymoniacl · Symoniaci ſymo
niace ordinati · ⁊ ordinatores ſecūm canones a ꝓ
gradu ꝺcidant · Symoniaci ⁊ ſymoniace · anon
ſymoniacl ordinati · ſimilꝫ ab officio remoue
ant̃ · Symoniacos uō ū ſymoniace a ſymonia
cl ordinatos · in ſecūm ꝛ ꝓmaī · imponem ꝓpiꝰ
necessitate officio ꝓmuntiam ꝓmaneꝰ · Ad̃ intelli
gendū ē ꝺ his qui ordinant a ſymoniacl · igno
rantes eos ēe ſymoniacos · hos facit ſymonia
cos ū reat̃ · ⁊ minuit · ſi ordinatio ſymoniaca · Si mi
lit̃ cum ꝺcim̃ alexander ꝑ · ſymoniacos oīo
dampnandos · ac ꝺponendos · ſubintelligendū
ē · ū nolent̃ quil attractuſ ſūt · ꝺ his enim · q̃ q̃
bus lib̃ ⁊ hereſi nolent̃ ordinacl ꝺcī · innocentꝰ
ꝺ · ꝓmuntiat̃ · ꝓ aliquem colorē ꝛcreſiaſtici · ſi ſta
tum ꝺſecdunt ab eis · ⁊ peſſimo eoꝝ ꝺceabulo
renuntiant · De tate ordinandoꝝ ita ꝺcernit

Sacri inquit canones ſanxerūt · ut ſubdiaconꝰ ū ordinetur ante · xxv · an
nos · ſlec diaconꝰ ante · xxv · ſlec ꝑſbr ante · xxx · ꝺcī
ſi dignꝰ · ⁊ ū ad epatum eligi poſſit · ꝺ nos · ⁊ pa
ri modo ſeruare ubiq̃ · ſ̃ō fabianꝰ · Si quis · q̃ ꝛ
etatis uī impleuit annos · nullo uī ꝑſbr ordinet̃ ·
⁊ ſi ualde ſit dignꝰ · q̃ · ⁊ ꝓ ꝺcī · xxx · annoꝝ bap
tizatus ē · ⁊ ſic cepit ꝺcere · De ſacramento coniugii ·

Cum alia ſacramenta ꝓ pecc̃ · cui inſtituto · ⁊ cui
· ⁊ ꝓ pecc̃ ꝛcedium ſuſperūt · oſtendimus ·
matrimonij ſacramentum · ⁊ aī pecc̃ legitur inſti
tutū · a ꝺn̄o · ū ū ad remedium · ⁊ ad officiū · Re
fert enī ſcīptura geneſil · ⁊ adam miſſo ſopore ac
ꝛp una de coſtis ei ſumpta · ⁊ ꝛ ū mulierē formatam · ſ̃ō in ſpū intelligentem ad quem ait hic
mulier · hoc nūc · ꝓ ꝛcelſum ꝛphice ꝺcitur · Si mul
os · g · o · m · ⁊ ca · d · c · m · ꝓpter hoc relinquet hō
pa · ⁊ ma · ⁊ adhe · u · ſu · ⁊ erunt duo ī · c · una ·

Conuugiū aut̃ inſtituto ꝺpliciter ē · una ad
pecc̃ ad officium · hoc ē · ꝛ impadito · ū eēt thoꝝ ima
ginarius · ⁊ mutue honorabiles · ꝛ quibus ſit ar do
re ꝛcipiendi ſine ꝺlore pareremꝰ · alia ꝓ pecc̃m
ad remediū · hoc ꝛtra paduum · ꝓ illicitū mo
tum ꝺcertandum · ꝓmittit̃ natura multipli
cari · ſecūm̃ natuꝝ ꝛpetuit̃ · ⁊ motū cohibe
rent̃ · Nam ⁊ ante pecc̃ ꝺcī ꝺs · ꝛcrescite · ⁊ multipli
camini · ⁊ ꝓ pecc̃ omnibꝫ pene homibꝫ ꝓdoluun
tum · ⁊ ſtumpſit · Ad ū ante pecc̃m inſtitutum

Jf symon ſ ū ve my
nist̃ et pmist̃ ſcīm
ꝛbuit · 191 · ſ quis
Jf ad ep̃atꝰ ꝑmitt̃ · 191
ſ̃ō
Jf ꝛcipiendi · 193 ad 2
in ſcīptꝰ
Jf hoc ꝛcipi · ut ꝛ
191 · ꝺcī
Jf ꝛcipiendi · ut ꝛ
191 · ꝛcipiat

Alexander ꝑ ·
De his qui uolē
ter a ſymoniacꝰ
ul̃ ab hereticis or
dinant̃ ·

Nicholaus ꝑ ·

Fabianꝰ ꝑ ·
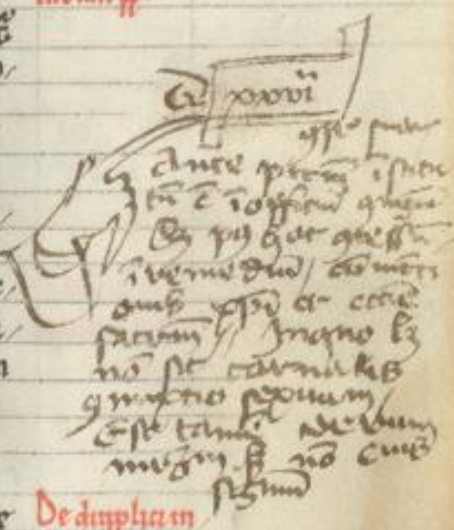
De duplici in
ſymonia con
gu ·

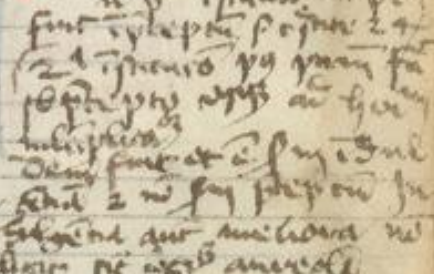

Cum alia ꝺ · xxvii · ꝛmet · ſed · q̃ ecclſia · ſma · q̃ ſacrm̃ · quigq; · ꝺplex · ē · mſtituit · ſna · aī · pecc̃m · ad · officiū · tm · pli
gitur · ꝺ · alia · ꝓ · pecc̃m · q̃ · ito · ſolū · mſſicit · ſed · in · remediū · ꝓter · motū · illicitū · ꝺcitandū · ⁊ Bda · ꝙ · ꝓ · ſma · ⁊ · ſtitu
ſi · aī · pecc̃m · ſint · imꝓcepta · ꝺ · ecc̃ · ſeda · mſtitua · mſſa · ſ̃ō · ē · mofficiū · quo · uſq; · ſint · facta · multitudo · gnis · ſ̃ō · aī · ſed · ex
hac · dicit · aplus · quigd · ꝛtractū · ſm · m · dulgentiā · no · ſm · m · peccū · ꝛa · ꝙ · ꝙ · m · dulgentiā · attigit · multa · ꝺ · ce
ꝓcessoꝝ · ꝙ · no · ad · mia · Bonū · ꝓ · remiſſoꝝ · quo · ad · pena · ꝓ · ymiſſio · ⁊ · ē · ymiſſo · in · nullo · teſtamēto · de · minoribꝫ · Bonis · ⁊
minoribꝫ · malis · de · minoribꝫ · Bonis · ⁊ · quigd · ꝙ · no · meret · palmā · ſed · ⁊ · remediū · de · nīa · ſ̃ō · malis · ⁊ · de · venialibus
⁊ · toꝝ · q̃ · ad · ingressū · ecclie · quigd · dulgt · ecclia · ꝓmittit · ⁊ · tollerat · ita · ꝙ · no · ꝓhibet · ⁊ · nōnd · ꝙ · mīt · ꝺ · Jam · de · mi
noribus · bonis · ꝙ · ſſiant · gnīa · gratificacōe · et · ꝺ · no · meri · palmā · ſ̃ō · actuale · puta · aureola · ſ̃ō · ⁊ · ꝺ · ⁊ · ꝙ · ⁊ · ꝺ · ⁊ · ꝙ · ⁊ · ꝺ · ⁊ · ꝙ

Aug̃ sup gene sim in li. de nupt̃s 7 con pisc̃entis.

sūt nuptum ad officium · p̃ peccm ad remediū
necessitatis · aut vestal' dicens · ad sanct̃ eēt officiū
egroti ē ad remedium · infirmitas enim ī cōn
mmne q̃ē in carne p̃ peccm mortia · ne cadat ī
rumam flagitior̃ · excepto honestate nuptiar̃ ·
si nō peccassent p̃mi homines · sine carnis mcō
tuo ac feruore libidinis · pl̃i ac successores eor̃
suissent · 7 sic remunabile ē aliqd bonum
op̃ · sic cōm eor̃ bon̄ eēt · 7 remunabil' · Qua uō
p̃ peccm letal' excipistis ler membr̃ nr̃is inhe
sit · si nec qua carnalis non sit cōmixtio · rep̃hē
sibile ē · 7 mal' cōm nr̃ gressū p̃ bona nupti-
arum institutio huiusmōi sc̃m sedm̃ p̃ceptum · Secūd · idul sedm̃ idulgentiā cōn
gentiam · Dicitum enī ab exactum sit nuptum ·
apl̃o · humano gn̄ p̃ vitandam fornicōnem
indultum eē nuptum · Indulgentia uō q̃ melio
ra nō eligit · remedii hō nō p̃mū aqua siquis
existimauerit meret̃ grauiale iudicium · Ad sed
indulgentiam accedit · uoluntariū ē · nō necessa
rium · Alioquin inūtilis eēt qui illud nō facit · Et
por̃ sane intelligi illud sub p̃cepto dictum ho
minib̃ p̃mis ante pecc̃ · crescere · 7 multiplica
mini · Qđ · 7 p̃ peccm tenebamur · usq̃ q̃ fīa ē mul
tiplicatio · Post q̃m sedm̃ indulgentiā matrimo
nia · contracta sunt · ita · 7 p̃ diuinū q̃ inuisum
pene gn̄ humanū delectum ē · sedm̃ p̃ceptum
dictum ē · Filii noe · crescite · 7 multiplicamini ·
Multiplicato uō homine · sedm̃ indulgentiam
contractum ē · nō sedm̃ institutum · Indulgentia
autē dubitat̃ nihil accipit̃ ē · p̃ cessione · p̃ remissi
one · p̃ missione · eēt ē p̃missio ī nouo · t · de m
noribus bonis · 7 de minoribus malis · De minoribus
bonis ē augmē · qđ nō meret̃ palmā · Et ē interme
diorum · De minoribus mal̃ · 7 de uenialibus ē cōt̃
q̃ sint cā manendi · illud · i · augmē indulget̃
· i · accedit · illud uō · i · cōtractū · i · tolerat̃
ria qđ nō p̃hibetur · Ad melius bona sunt
Dubitat̃ de bonis. verum autē nō nulli bona nuptialia detes
tantes q̃ nuptias appellari sunt · hūj nup
tialis oīo damnāt · ac parēs fornicōnibus · aliis
q̃ corruptionibus faciunt nec recipiunt in su
os · nisi magno augmento · merem uel femina ·
Qđ autē res bona sit augmentum · nō nō ex eo p̃bat
qđ dominus legitur augmentum illi tulisse inter

p̃mos parentes · Et ī qđ in cana galilee nuptiis
nr̃is fuit xp̃c · ea q̃ p miraculo · mendauit aquā
uinū · nūla · q̃ · ī p̃ea uin̄ p̃ceptū dimittit p̃hibu
tū · nō cā fornicōnis · apl̃c · ī aut · ego nō peccat · sinu
bat · constat q̃ rem bonam eē matrimonii · alio
quin nō eēt sacramentum · Sacramentū enī sacri
signū ē · Simil rei sacramentum sit augmentum ·
Cum q̃ augmentū sacramentū sit · 7 sacri signū
ē · 7 sacre rei · s · cunctionis · xp̃i · ecclie ·
sic aut apl̃c · Sacramentū ē magnū · Relinquet hō · pa
trem · 7 matrem · et · u · s · et erunt duo in carne una · Hanc magnū
mentū ē sacramentum · ego aut̃ dico in xp̃o · 7 in ec
clesia · vt eni nr̃ augmentū cumulo ē sedm̃ ordi
nem aior̃ · 7 sedm̃ p̃mixtionē corp̃m · sic ecclia x̃
copulat̃ voluntate · 7 natū · q̃ dō nulle ē co · 7 p̃
se femina assumpsit de natura hoīs · copula
ta ē q̃ sponsa sponso · spūalit̃ · 7 corpalit̃ · i · carna
te ac nature · 7 commixtate · Et nulloq̃ copule figū
ē magnificio · consens enī augmentum copulam
spūalem xp̃i · 7 ecclie que sit p̃ carnalem signi
ficat · cōmixtio uō seruū illam significat que sit
p̃ nature · 7 formam · Sū ē qđ quidam doctō
rum dixerunt mulierem illam non p̃tinere
ad matrimonium · q̃ nō exigitur ad carnalem
copulam · Aut enī auc̃. Non dubium ē illam
mulierem nō p̃tinere ad matrimonium · cum q̃
docet nō fuisse cōmixtio ser̃ · Item leo p̃ · Cum
societas nuptiar̃ · ita á principio sit instituta
ut p̃ augmentum seruū nō hō in se xp̃i et
ecclie sacramentum · nō dubium ē illam muli
erem nō p̃tinē ad matrimonium · in qua docet̃
nō fuisse nuptiale mistium · Sed auc̃. Non ē p
fectum augmentum sine cōmixtione seruū · Et
si sedm̃ sup̃ficiem uōr̃ quis accipit indutū
ī errorem tamen · vt dicat sine carnali copula
nō p̃se contrahi matrimonium · 7 me mariam
et ioseph nō fuisse augmentū · Et nō fuisse p̃fectum · qđ
natal ē semi vetamo enī sanctis fuit augmē
p̃fectū · q̃mo á carnali ope immuni · Et sup̃ po
sita ea rone dicta intelligendum ē · non q̃n
p̃tineat mulier illa ad matrimonium · cum q̃
nō ē p̃mixtio seruū · Et nō p̃tinet ad matrimo
nium · qđ ꝑfectam · 7 plenam teneat figam con
iunctionis xp̃i · 7 ecclie figurat enī illam un
onē x̃ · 7 ecclie · que ē in carnale · Et nō illam q̃ē

Qualit̃ intelligendum sit illud mulier nō tenet ad matrimonium ē qua nō ē commixtio seruum.
Aug̃ in li. de soliloquiis.

Ambitiosi accipiūt indulgentia.

amb·m·li·de bono ꝛugali·

mnaē ꝺfecmare. ſſb g̃ ⁊ in illo maīmonio ꝯſp̃
ꝛunctionē xp̃i ⁊ ecclie. ꝫ illi mñ q̃ ecclia xp̃o
carnate iūgitur. ñ illi qua p̃ſul ep̃ionē car
nis ep̃t membra iūnuntur. ſſec ī mñ
ſcān ē ꝛougium q̃ ut aut aūc ⁊mupt̃ plus
ualet ſcīal ſacamēn. q̃m ſecūd mal uenēs.
eſt ⁊ ꝛougū ſignum ſpūal ꝛunctionē ⁊ di
lectionis ālor. qua inter ſe ꝛouges unūr de
bent. vñ apt̃e aut. vni diligne ꝛoztes unāſ
ut corpa unā. Quę ſint cōſiderāda in ꝛougio.

Post h̄ adūtendum ē quid ſit ꝛougium ⁊ q̃
ſit efficiens cauſa ꝛougij. ⁊ cā ꝑ quam ꝛ
tralin deſtar. ⁊ que ſint bona ꝛougij. ⁊ quoñ
pea grauent. cōt carnal. ⁊ que ſint legitime
ꝑſone ad maīmonū. Sunt ⁊ alia pl̃a in maī
monio ꝺſiderāda q̃ ſub compendio ꝓſtingem.

Sunt g̃ nupcie t̄ maīmo Quid ſit ꝛougium.
mium uiri mulieriſq; ꝛunctio marital
nē legitimaſ ꝑſonaſ. indiuiduā unā ꝺſuetu
dinem tenentiſ. ād indiuiduam ꝺſuetudinē pti
net. qđ abſq; ꝺſenſu alīuſ neū ꝛnnemam ꝑ
ſuā. poſ. t̄ exactom uacare. ⁊ qđ nē eos dum in
unum. unelim ꝛougale ꝑmanet. ut aliꝰ ſe copu
lare ñ liceat. ⁊ ut unicem alē alū habeat qđ
quiſq; ſibi. hac aūt deſcriptione legitimoz
⁊ fideliū cōn maīmoniū ꝯcludim. De cauſa
efficiēti aūt cauſa ſit qn efficit ꝛougium.
maīmoniū ē ꝺſenſus ñ qui liber ſi puer
ba ꝛ ꝑſulſ. nec de futuō. ſi de ꝑſenti. Si enim ꝺſē
tiunt in futūm dicentes. accipiam te iunē. ⁊ ego
te iuxozem. ñ ē iſte ꝺſenſus efficax maīmoniū.
Item. Si conſentiaē nūc. ⁊ ñ ꝛ ꝑmanet uerb.
t̄ aliſ certuſ ſignis nec tal ꝺſenſ efficit ma
trimoniū. Si aūt uerbis ꝛ plicat qđ nī credē ñ
uolum. ſi ñ ſit coactio ibi t̄ dol. obligatio illa
ubiq; ubi ꝺſentiunt dicentes. accipio te iunē.
⁊ ego te in uxozem. maīmoniū facit. Auctoma

Quod aūt ꝺſenſ ubi ꝑhat qđ ꝺſenſuſ ſolus
maīmoniū faciat faciat matrimonium.
ſubditus ꝑhat reſtimoniū. aut eni ſydoꝛ. con
ſenſ facit maīmoniū. ſſ meholanſ ꝓp̃. ſuffi
cat aut ſol ſecūm legos eoz ꝺſenſ. de quoz ꝛunctio
onib; agit. Cum ſol ſi forte minuptū deſiue
rēt. ⁊ cum ꝓo comi celebrem fruſtraīt ſſ
ioh̄s criſoſtom. Maīmoniū quid ſi hoc omne

ſydoꝛ. ſcholaſt. ꝓp̃.

ioh̄s criſoſt.

ſi nolumal. ⁊ iō ñ ſoluit illud ſeparatio corpoꝛ.
ſtrum ambꝝ. ſſon deflozato uirginitatē ſuā
ꝛougium ſi pactio ꝛugal. ex hiſ apparet qđ ꝺſē
ſus. ⁊ pactio ꝛugal maīmoniū facit. ⁊ ex tunc
ꝛougium ē. ⁊ ſi non ꝑceſſit t̄ ſecuta ſit copula
carnal. Quando maptar eſſe ꝛonugium.

Quod enim ab ip̃a deſponſatione in q̃ pactio
ꝛugal ꝛcipīt. ꝛouges ſunt ſcōz teſtimonia
ꝓbant. aut eni ambꝝ. Cum mediaē ꝛougium. ⁊
nugij nom aſciſcit. cū ꝛungit uxo ꝛougī ē. nō
ē uiri āmutatione ꝛgnoſcunt. ſſ ꝯ ſydoꝛ. Cōmu
ges ueꝛ appellantur a ꝑma diſponſationis fide
quāuis adhuc nūc eos ignoꝛent ꝛugal ꝛcubi.
Item aūc cōmuxe uocat ex ꝑma deſponſationis
fide q̃m ꝛcubitū ñ agnoſcat. nec fiat agnitio.
nec pietas nec meritū manſeꝛat ꝛugij appella
tio. ubi nec fiāt nec facta erat. carnis ulla cōmix
tio. ꝯ ꝯ qđ fidele ꝛougium. ambo parentes xp̃i
uocari meꝛuerunt. non ſolum illa maīs ⁊ fil
le p̃ eā. ſed ꝛnnex matꝝ ei. utꝝq; nūc ī carne.
ex hiſ eudenē intimat. qđ ex ip̃a quo uſq; ꝺ
ſenſus uoluntaꝝ ac maritat. qui ſolus ꝛugi
um facit. ūi ꝛouges ſunt ſponſ. ⁊ ſponſa. Quōm

Quidam ñ aſſeruit quoſdam ñ ē ꝛougium
neq; ꝛugū ī anab. aī carnalem copulam ex
amoꝛe traductionē. ⁊ carnalē ſponſi. ⁊ ſponſe ſiue
copulam ex ue ꝛouges ee aliquos antequā unꝰ
ꝛoꝛ ꝛnnexo ſcōz. ex ap̃ma fide deſponſationis. ut
ſponſ. ⁊ mulier ſponſa ēnt ꝛnnex. Sponſos aut
⁊ ſponſaſ ꝛouges frequenē appellari dicāt. nō
q̃ ſint. ex q̃ futi ſunt. cui rei ſponſionē ꝛnnece
ſſitum. ⁊ ſecūm h ūba p̃miſſaꝝ auctoꝛitatū ſtelli
genda ſoꝛe tradūt. Qua ꝛone uerum.

Quod ex ñ ſponſam ⁊ ꝛougem plenī unꝰ
ſit. ex eo aſtruunt. q̃ licet ſponſe aī carna
lem copulam inconſulto t̄ nolente ſponſo mo
naſtiuum eligē. q̃ ſcō ſponſo ⁊ ſuccē aliam ducere.
ꝛonugat. ñ ex ꝛnnemā mſi ex cōi cō
ſenſu ſeruare ualet. nec monaſtiuum petē mſi
utꝝq; ꝛnnexam pariē ꝑficat. Qđ ſi liceat ſpon
ſe monaſtiuum eligē. auctoꝛitatib; ſcōz ꝓbatur.
Aut eni euſebi ꝓp̃. deſponſatam puellam ñ licet
parentib; aliq; uiro tradē. ñ licet ſibi monaſti
um eligē. Item ōō. Decreta legalia deſponſatā

Qđ ſponſa ꝑ monaſtiū eligē. ñ ex quiſito ſpō ſi. ꝺſūſu. Euſebi ꝓp̃.

ōō unregiſtro.

Post h̄ dō xxvm qm̃et ſcp̃ gocſſpma q̃ mriō ⁊ uir et mulieꝛ ꝛuncto maritalib; mr legittimas perſonas
ꝛmuniat nec ſſtetudinē ꝛtinet ¶ Ad q̃ q ad mōniam ante ſſtetudinē ptin q̃ abſq; conſenſu alterius neue ꝛtinet
ꝑſtet ꝓt uel ater uacaī et ꝑ mteeos dd uniāt ꝛmaīd ꝛougale ꝑmanet et ut alter ſe copulare nō liceat ut iuicē
alter alteꝛi ꝯſtibeat ꝑ quiſq; ꝑſi uolt ꝯſtibeī ¶ Ad q̃ ꝺ effectē mriō ē ꝺſenſ ſiue mutuꝰ ꝑ ūba de ꝑſenti ꝯ
preſſis. Si nō ſit ꝺſenſ de futuō uel mēte ꝺſentiat et nō ꝯ ꝑmat uic uel aliis certis ſignis nō efficit maīm
Si aūt ūbis ꝯꝑmat ꝯ cōtrahe nolut. Si aūt ſit ꝯ actis uel dolus ipſa obligatus alterꝰ quibꝰ dicit accipio te in
uxoꝛē et ego te in uxoꝛ mriō ſit ¶ Ad q̃ dō nupualia pacta de futō ꝯ quibꝰ ſponſe et ſponſ uacat
net ꝯ ſtis cōi ꝛougeꝰ et ē quidd pactus ꝛugalis de ꝑnti q ſponſ ꝺ et ſponſ ꝺ ꝛouges facit. ꝛtrag pactio de ſpō
ſcis uel ſponſalia interdū dr. ſſ aūt ſponſalia dr q̃ ſolēpnia pacta nupualia ¶ Ad q̃ dō q ſi q̃ ꝛtrahit cū alīꝰ
ūba de futuō ſi ꝯ mōtuo alius ꝛtrahit cū ea ꝑ ūba de ꝑnti nō ꝓſtibet ad pactoꝰ ordinē ꝓmouī ꝑ nō dupliꝛ
uidiū. Si nō ꝛtrahit ꝑ ūba de ꝑnti ꝯ mōtuo remanēt ordia et alter qui cū eo copulatꝰ fuit ꝛougis uiduꝰ
ad pactoꝰ ordinē nō accedat cū ordiō duplē. Et nōand q ꝑ dr nigr nō e ꝯtꝛa n̄ intelligat q ſſt ogmta
aſtdō ſed et ctꝛa. ꝓmo ꝯ debigamis ¶ Contra ꝛo q ſtuē ꝺſenſ de ꝑnti ꝛougium efficit ꝑ q̃ ē ꝺſenſ ſi q̃
altera ſe copulauit ccid ſi cāmb ꝛmixto ꝺſēſ ad ꝑte copulā ē tenoꝛ tradō

Exempla pō nō mulctari. Referr ꝙ rex. qđ machari int̄ xp̄i hēntes p̄cepit celebrare nupcias ꝙ nullo eim uespe thalamū ēet ingressurus ē urbe egredient̄ manū marma pecūt. ꝙ hem solu dīne sibi elegit. Beatus ꝙ algrut sunt̄ gr u upsi duma gr̄a uocat̄ sponsam delerun nudꝫ famulari cep̄. hīs auctoritatib; ꝙ grem plus uquer liēt sponsū sine ꝺsensu suaꝝ spon sarum. ꝙ cōmūlo ꝺnemam p̄fūt. qđ ꝺ nuga Doc aūt ꝺ nuganī nisi ut̄ ꝺ nugata nequāt ꝺ millarī licet. nemā p̄fūt.

Non enim poē ut melioꝝ unc ꝓpōitum su mere sine uroꝝ ꝺsensu ꝙ cōmūlo. uī ōō scri bens ch̄ristē patrē. Sunt q̄ dīnt religionī gr̄a ꝺ nuga debē solu verum faciendū ē q. si hoc lex humana ꝺcessit nī lex ꝺ numa p̄hibuit si uō uelꝫ ꝺ nemat ꝺnemem ducē. hoc qui audeat accusare. Sic enim multos sēc nouim. cum suis ꝺ nugibꝫ ꝓ ꝺ nemī unā ꝺ ui ille. ꝙ ad sē ēcclie regimina migrasse. Sutor ꝺ nemam q̄m ut̄ appet mulier nī sequt̄ aut q̄m uxor appet ut̄ regulat ꝺ nugium di uidi nī poē q. scriptum ē. Mulier. po. fu. e. nō. h. ꝫ. ut̄. Similē ꝙ ut̄. po. fu. e nī. h. ꝫ mulie Idem agathosa lacrȳs ꝓlemum questa ē int̄ suum ē uolumatem suam īmonasteriū esse ꝺ uersum. Qua ꝓ ꝙ pietate tue ꝓpinq̄. ut dili gem inquisitione ꝺsumat. ne forte ei uolun tate ꝺ uersi fuꝝ. ℓ ipā mutare se ꝓmiserit. ꝙ sili ma diligema reperit. illum īmonasteriū ꝓmanē ꝓuidere. ꝙ hanc sic ꝓmisit mutare cōpellat. Sūo mihi hoc ē. nec quidam formo nis arma ꝓ q̄b lucet uxorem dimittē. ꝓdicta mulierē ꝺmisisse. ꝙ grueris ne illi ꝺuersio uxo ris relicte inscio si possit ꝓdictoīs occasio uolum ut maritū suum illi īniam consola tui ē. redde debeas omni gratulatione cessante. qm mihi formonis cā ut̄ uxorem dimittē. nul la rō ocurrit. postq̄m enim copulacione ꝺ nugi uiri. ꝙ mulieris unū cep̄ efficat̄ ī p̄ ꝙ par te ꝺ uim. ꝙ parte remanere in sēc.

Item gr. viij. sy nodo. ·viij· ſynodo· ſi quis ꝺ nugat ꝺ uxi ad monasti um uelꝫ nī ē recipiend mihi p̄ a ꝺ nuge castimo niam ꝓfitent̄ fuerit absolutus. Tales ꝙ nunc sine culpa secundū xp̄m relicto sēc. si hūt ex pari uolumate castinati ꝺsentiūt. Item. si uir. ꝙ uxor ꝺuīt̄ ꝓsola religiōe. ut̄ se ꝺsensū una mullatenus sine ꝺsencia ep̄i fiant. ut ab eo singla ꝓ uno ꝺstituant̄ loco. Iam uxore nolente. ℓ alio illoꝝ ꝙ prali re. matrimoniū nō solut̄. Item aūc. si abstines sū uxorē uolū tate tribuī ei fornicandi licentiā. ꝙ pecē illius nue impugnabit̄ abstinente. Item nicholaus pp̄. Scīpsit uob rabīga regna regia se uelle dig nanter ut copula grui. ꝙ sola una ꝓuata esse ꝺemptā deīdare. cui scīpsi nī hoc aliī fieri posse. nī eandē uxorem ut ei lotharī elegit. Ex his patet qđ ꝺ nugari sine cōi ꝺsensu ꝺuenīā ꝓfiteri. ut̄ habitum religionis sumē nī ualeat. si frēm reuocari debēt. Sponsi nō ꝓsumit sine cōi ꝺsensu monasteriū eligē. nī uidē ut̄ sponsum. ꝙ sponsā ꝺnugi nī ēē. ꝓ q̄ asserunt a prima fide desponsacionis ꝺnuges appellari non rēpsentium. ꝫ spe futuꝝ. q. ꝙ fide quam ge desponsacione sibi mutuē debent. ꝓ ea efficiū tur ꝺnuges. ꝓmittat. ꝙ auctoritates quib; asse rit. qđ ꝺsensus matrimonii facit ma intelligi uo lumꝫ ut ꝺsens ul pactio ꝺnugal. nī aī cōsū faciat matrimonium ꝫ mecū ꝺ ē cui ꝺflora cio ꝺnugalis nī facit matrimoniū ñ ꝓcedat pac to ꝺnugal. ma ñ pactio ꝺnugal aī quam assit copula carnal. ex pactione ꝙ ꝺnugali. sponsi. ꝙ sponse fuum amor comunis. in comu uō effectum ꝺnuges. facit enim pactio ꝺnugal. ut que ꝓ erat sponsa. in comu fiat ꝺuxor. Responsio ad ꝓdicta

Dicit aūt ma respondens. cum determinatione sup̄ior. fuit aliqui desponsacio ñ est cō ꝙ mutio uiri. ꝙ mulieris de contrahendo mat monio. nī ē aūt ibi ꝺsensus deplena. ꝫ ꝺ des ponsacio hīs ꝺsensum de ꝓsenti. ꝙ pactionē ꝺnugalem. q̄ sola facit ꝺnugium. In illa ꝙ desꝓ sacione ñ ē pollicitō contrahendi matrimo nium. sponsi nī. ꝙ sponse fuum. nī ꝺnuges. mali bus sponsis fiat sū cōi ꝺsensu ꝺmittam ꝓ fitī. ꝙ monasteriū eligē. In ea ñ desponsacio ne. ñ ē ꝺsens de ꝓsenti. ꝺnugium ꝺtrahē. ꝙ ab illi desponsacionis ꝓma fide nī ꝺnuges appel lant. Secūn hanc distinctionē desponsacionis. de sponsis uarie loquunt doctores. de iii acrpta

Aliquando enim ut̄ sponsa ī subditus capitis.

sponsas uocant que talem huiusmodi desponsationem ut sunt pacto nuptiali de presenti. ille ille uxores sunt. vii. qq. Siquis puerum desponsauerit uel subarrauerit quamquam primo modum per uenerit ad nuptias ei nequeunt eam ducere in uxorem. nisi nulli de sanguinitate ei. licet accepe rit in uxorio. si uero nondum fuerit ab eo separetur uiro. Item nulli pp. Siquis desponsauerit puerum uel subarrauerit uel puerum ante duodecim annos uel ante quos dam canones eam in uxorem nec ei. nec ulli de sanguinitate ei. eandem sibi copulare in uxorem. ullo unquam tempore. Item qq. Qui desponsatam grecam sibi puellam cepit in uxorem anathema sit. Si quis alienigenas et qui secundum legem dei mori debent sua dum ne legis et mos. sponsas appellare uxores. ut in euangelio accepe maria uxorem uiam. Qui in deuteronomio. Siquis alienus sponsam in agro uel quolibet loco oppressit. uel adduxit in domum suam moriatur. qui uxorem primi sui molatur. nisi quia uxor erat. si quis appareret uxor fi debebat. Ex his colligitur quod sponse quedam uxores sunt. nisi coniugio nec secutum. Sed forte illud mouet quod in fine capituli dicit. nisi quia uxor erat. si uxor fi debebat. Quod ita debet intelligi. quasi uxor uice si fuisset ex quo pactio nuptialis interfuit. si qui nondum traducta fuit nec re uxoria uocabulum subiit uxoris. Quod alicui uocantur. et sponsa que sine uiro accipitur in desponsata ei ubi nisi uocabulum his alius ex sensui depsenti. si sponsio fuit. primi sponsa. Secundum quem modum illud decretum intelligi potest. Siquis sponsam filii oppressit. ipse filius eius eam ducere. primo postea si habeat uxorem. nec mulier uni filiorum qui primi facti ignorauit aliam ducat. Si autem illa finito quod utique fuerit. si in sponsalibus pacto uxoris uocabulum interfuit. si permittitur sponsus aliam ducere. Quicunque pena si imbecillitate. ex rigore infligitur. ut alii terreantur. Item ex eodem. Quidam desponsauit uxorem. et dotauit. et cum ea coire non potuit. dum clanculo fratri eius accurrit. et quidam redoit. Decretum est ut dum uinculum nupcie si potuerit ei legitimo uiro desponsata ni fuerit. si inde si non possit. si michi et mecha fornicatus quidem

unde dictam sustineam. Licita uo ei sunt nuptie si ne gent. Et de illa desponsatione hi intelligi debet. ubi si sunt sensus uxoris de presenti. Alioquin non liceret ei alia forsan uxoris. Quam hi. et illi intelligi debet. Si autem si a sacro uentu ut si quis sponsam alicuius rapuit. publica penne ea multetur. si si spe uxoris maneat. si ipsa eidem cum consensu non fuerit. licentia imbecillitatis alii si negetur. Apparet hanc fuisse desponsatam sine pactione uxoris de presenti. quo si non fuisse uxorem. cum uiderit sponso. alii imbecillitatis si negatur. Sunt hi. quedam precia nuptialia pacti de futuro. ex quibus sponsi. et sponse uocantur. nec dum uxores sunt. et quedam pactio uxoralis de presenti. quo sponsi et sponsam. et uxores facit. et ipsa pactio desponsatio. et sponsalia medium tenentur. de quibus sponsalia dicam. quedam solleppna pacta nuptialia. Que si non mox reddant sponse. De nuptialibus pactis si eo non sponsio futuri. Aut ambo. Sin autem si ut iam pacte sponsi si stantes reddant. ne ullam habet mariti datam. quo si ipsum uxor sponsa dilatam. Que sponsa sit in ue si secundum quod illa sponsa dum mortuo sponso. et que non sponso si remanet uidua. quo si fiat ut eius si quis eam duxit ad sacros ordines si sacerdotere non prohibetur. quo si dum uidua uidue si mi mariti. cui si bigami sacedos si prohibetur. Et ratio autem copula mulieri arcetur a sacris ordinibus. Et cum hi intelligendi si quod autem pelagi pp. De illo qui mortuo sponso. cuius sponsam duxit in uxorem. Sicut si quid quinam ad hunc articulum attinet quod ei obuiet de canonicis instituti. qui ad sacros ordines primum ualeat. Si ita sponsa fuisset. ut quidam sponsum ei. si sensui de presenti mortuo si mortuo si dua remanisset. cui copulari in nuptiis uiduam duxerit. si non si ambigendum. quin solui de presenti si sensus nuptiam efficiat. Per ni si ut nuptie appellentur si post talem si sensum. si quis alibi se copulauerit si si earnis coniugio illuc sequatur ad uxorem copulam reuocandi si. Si si sensui de suo de quem debet uxor si sensus qui nuptiarum facit de suo addito si nuptiarum ac nuptiarum.

Qui alicui sponsam eo mortuo ducat ad sacros ordines accede potest.

Duo m.li. ofes fionum.

ex alio tolle uitium.

ex concilio turonensi.

ex eodem alio.

nugnum efficiat. ut siquis primitat ℓ ī nuret
aliam se usq; ad tps placitum illam ducturū
uel illa primitat. ℓ nuret se illi nupturam. nunqd
tal' sponsio eos nuges facit? Rñdeo q; nō
alt' uel utq; ad alienam copiam fidem nunquid
ob pcem sponsionē uiri cū subintrā. sede re-
Respō. -dactionis pactum sentiēdū ē cōsidā q; longe aliud
ē primū. ⁊ aliud hoc ultimum. primum nō dum hoc
ultimū g; primus se in uxorem ducturū aliquam nō-
-dum cum dyē uxorem. ⁊ q; spondet se nupturā
nō dum nupsit. q; ih g; nuges appellari plum.
qm nō dum contrahunt. ⁊ in futō se contracturos u
rumdo primum. Item. Si cum uirginē ad fu
tū primas nupt' efficiuntur nuges. ℓ uirgo
in futō se facturos. qđ nūpsem efficiunt. Item.
Item Si ge q; uirginē nupt' efficiunt nuges. nunc hoc
rem efficiunt. qñ uirginē se facturos. ⁊ dico
q; nuges nō nī sunt. ⁊ hoc in futō primunt. Si ū
ille p' uxorem duxī. ⁊ illa maritū nupsit nuges
nūpsq; sunt. ⁊ nō pot dissolui. ꝑcedente g; mendā
cium ut' puerum pernitiā ℓ corrigendō. ⁊ nu
gium sequentiū ℓ dissoluendō. sed aut sic est
qñ uirginē nuges ꝑsentis ⁊ sensū attestatione
firmat. q; p' talem sensum. siquis alij se copu
lauit ⁊ si ꝑsentē ꝑcārit uerum debet fi. ⁊ ꝑ
ad pcem copulam reuocari. Que uidet ob
Remisse aut sententie indi' unare primi
obuiare illi qđ legis tradit. sit nouellar
Siquis tacitus diuinis scripturis inuenit. sturmo
mulieri se eam legitimā uxorem habitūm ut
si in oratorio tale sacramentū dedit sit illi le
gitima uxor. q; nisi nulla dos. nulla alia
scriptura interposita sit. ⁊ hic ostendit quid
sit ut' ē debeat ñquid nunc fiat. sed enī p illd
uirginum nō sit uxor. ⁊ si debet. q; uirginē.
Pot. ⁊ de illo uirginio ⁊ dictum intelligi. ubi
de ꝑsenti consentiūt. ac se inuicem suscipiunt.
illi ⁊ sententie qua dictum ē. solum sensū
facere nuges indi' contrahere qđ euangelio ꝑ
hibet. Alio' legitimū nō sit nuges nisi ab his qui
sup feminā dilationē hñe uidentur. ⁊ a quibus
custodie uxor petat. ⁊ a parentib' sponsetur. ⁊
legibz doceatur. ⁊ a sacerdote ut mos est benedicat'
⁊ a paranimphis custodiat'. ac sollempnit' accu
piatur. Item. Ista legitima semote ē. omnibus

Euangelio ꝑhibet.

alio' nō plumpnā nuges. ⁊ adultera ut' hermo
nes sunt. in nocturnis ꝑ suffragatā. ⁊ nota suc
cessorum legumina. ⁊ hanc nō ita intelligendum
ē. nā qm sine emunitatis nō ꝑsit ē legitimū nu
gium. si q; sine ull' in hoc decorem. ⁊ honestatē
debitam. Sin hoc enim sacramēti celebratione sic
in aliq; quedam sunt premittenda ad subam sac
mentum. ut mors de ꝑsenti qui solui sufficit ad of
fendum matrimonii. quedam in ꝑmissa addē
dum. ⁊ sollempnitas sacramentum ut parentum
traditio. sacerdotum benedictio. ⁊ hmōi. sine quibz
legitime fit nuptiū. q; minus ad imme non q;
cum ad honestatem sacramēti. sine his g; in qua
si legitimi nuges. ⁊ q; adultā ℓ formeatores
nuncupant' ut illi qui clanculo nubūt. uirq; for
meatores ecclie. in ℓ sufficiat ℓ uoluntas ut hb
ꝑ ista de ꝑsenti. q; legitimū ut' eos facit mat'
monii. sam. ⁊ sensus occult' de ꝑsenti ꝑ hec
ꝑ sint nuges facit licet in sit ibi honestus
tractus. si matrimonii in sancto consensū q; oc
culto sum si eum alt' alium duxerit in cogit' in
dicio ecclie redire. ⁊ penitie ē nuges. q; in pot ꝑ
bari testibz tract' qui in occulto ⁊ scis. qđ si ꝑ
q; occulto sibi senserunt eund' sensum uo
luntarie in manifesto ꝑfitentur. nunc unq; uo
luntas ꝑ suffragat'. ⁊ legitima uota succurunt
ad sanciendum nuges. qđ ꝑ occulte fiat tract
tum. voluntas g; uerb' ꝑ ista. in occulto ad hoc
suffragat' ut fiat nuges. manifeste uō ꝑ
ista suffragat' ut sanciat. ⁊ roboret. ac lubm fiat
ecclie. de his iudicare si ꝑ peccauit. De qua re
Die qđ cum sensus sit sensus ille an de ea
de ꝑsenti matrimonii mali copula an de
facta. cui rei sensus sit habitatione. an de
ille. an carnal' copule. an cohabitationis an alio.
utcunq; si cohabitationis sensus matrimonii fac
tum sit. cum socero ꝑ cum filia pot' intelligere
matrimonii. si carnal' copule. tunc inter mariā
⁊ ioseph in fuit nuptiarum. ꝑ soluerat cui ma
ria in uirginitate manere. nisi ds aliq; facē iube
ret. sed in qđ indi' anglo dixisse. Quo nō fiet
istud qm uirū nō cognosco. ⁊ me in nuptiam ꝑ
sua. sicq; cui q; tunc uirū nō cognoscebat. necesse
erat inqrī quo nō ꝑ hoc fieret. ⁊ q; uī
quam se nuptiam ꝑ soluerat. dicit enī beda. qđ Beda sup luc.

Hic qre d'o ꝑ ꝑ uum qtinet uxor. g; dicit ꝑma q; ait. Dico q; ait de futuro et ait matrimonio nō efficit nuptias. Unde si
uir ꝑ uxore duxerit et mulier maritū nō sit nuptias utriusq; fiunt et nō ꝑ dissolui et ꝑcedēs mendacium ℓ corrigendō
ꝑma. et sepē nuptias nō ē dissoluend' ꝑ ait. sed aut de ꝑsenti. si quis alteri se copulauit et ad ꝑsentē accessit uxorem
ut ꝑmittit traditio sacerdotis benedictio et huiusmodi quedā sic ꝑmittenda ad solēpnitatē et decorē sacri
ad ait matrimonii mixti et ecclie factis morulis. sed si alter alterū desit nō cogitur redire iudicio ecclie q; nō ꝑ testibz ꝓbari
ait. q; mulier nō ē facta de capite ade q; nō dixit nec dependet ꝑ ait ancilla sed de medio. i. de latere. ꝑ ista dolus
uxor ē uiro ait. q; cui uir dixit accipio te in uxorem meā nuptam et mulier dicit accipio te in meū uirū
sibi uel aliis significat. idem exprimit ait. sed nō copule carnalis ꝑ talis nō fuit in beāt uirgine nec tamen cohabi
tationis. ꝑ quia ea posset inire pactū et uotū sed exprimit ait. sed nuptiales ꝑfectas. quas oportet eos
habitare ℓ forte ad religionis ꝑ uoto carnali separent. uel ad tps uel usq; in finē

mūgunctare manē dispōnet. ꝛ si ḡ ēt sui⁹ appōsi
tum. p̄ sensit mea carnalem copl̄am. nūq̄ facta
uox rea. nūc. ⁊ sui ope uolam. Dicam⁹ ḡ. qđ sēl
fuit cohabuīsse. uel carnal⁹ copule non facto.
ugum. h sens⁹ nugal⁹ sonetam. sūb sēcm pre
sens. ꝛ̄ps ge⁹sist. ꝛ cum ux dic. ego accipio te
m meam. ñ dicam. ñ ancillam. h nugem. sūa
em ñ ancilla ē. dūa dat. ō. nec de sūmo. nec de
imo. a ꝓncipio formata ē. h de latē. uel ob
ugalem sonetatem. si de sūmo fieret. ut de
capite. uideret. ad dnationē cēta. si de uno
ut de pedib⁹. uideret. ad seruitutem subiecen
da. si ḡ nec ut dominā. ñ ut ancillam assum
ut. fēa ē de medio. ⁊ de latē. qz ad nugalem
sonetatem assumīt. cum ḡ sic soleamus ut
dicat ux. accipio te in meam nugē. ⁊ dicat
mulier. accipio te i meū uū. hīs uerb⁹ ul' alīs
dē signatis ge⁹ nūc. sens⁹. ñ copule carnalis
ul' cohabitōnis corpal'. h nugal' sonetatis. ex
qua oporteat eos cohabitare. nisi forte cā religio
nis pari uoto corpaliter separent⁹ ul' ad ꝛ̄ps. ul'
usq; infinem. Coactio excludit sensum nuga

Oportet aut̄ sensum nugalem libm. tem
ce a coactione. Coactus enim sens⁹. qui nec
sens⁹ appellari debet. nugum ñ facit. sic testa
tur urbanus ꝑ scribens sancto regi arogez. m
h ubā. De nepte sua nugio quā te audā mul
ti dam̄ nuptiis. instante articlo. sub fidi pol
licitōne firmasti. h equare dictamē decretum.
ut si illa ux illum dr̄ nolo ux dr̄ renuit. ꝛ
eā uoluntas. auctoritate ꝑsulis. ux uxo
illi se p̄sul deneget nuptām. ne quaq̄m eā
muliam. ac remittend⁹ eius dē uxi coga. nu
gio copulari. Idem. si uer ē. sūt. qđ nob
legam⁹ ioādis ꝓnapis recolimus. qđ ipe coac
tus. dolens. filiam suam flendo. ꝛ ꝓ uxib⁹ re
mittend⁹ ramaldo despondauit. qm̄ legum. ⁊
canonū auctoritas rata sponsalia ñ appbat
ne ignoratib⁹ leges. ⁊ canones mutā dur⁹ ui
deant. ita sententia tempant⁹. ut si ꝓnceps cū
assensu filie. id qđ inceptum ē. ꝑficē noluerit.
ceda. m. sin aut̄ legatus ut utraq; parte lau
dat. ⁊ si uti⁹ fuit ge parte ramaldi qđ ampli⁹
impediat. ab ipo ioādis sacramēto quo stent
h que dicta sunt accipiat. nos canonū ac le

gum sēpta sectores. deinceps ñ ꝓhibem⁹ quin
alt⁹ uro si uolūt ꝑdicta eius filia. ñ in duo
rubat. Ex his apparet. nugium fi. mō sen
tientes spontaneos. ñ mō reluctantes. ⁊ uiros.
uerumptā q̄ tum. ⁊ coacti. nunci fē si ꝑ ea ba
lia ꝛ̄ps spatio sine contradictione. ⁊ q̄rimonia
cohabitare. facultate discedendi ul' reclamā
di habita. sentire uidet⁹. ⁊ sensus ille sic ꝓsul
supplet. qđ ꝓcedens coactio tollebat. Inhūm
Consentire aut̄ ꝓbat⁹ qui euidēt̄ de ea. ñ
contrahē secm uld⁹. In sponsalib⁹ eoz sic
sui genitū ē. quoz. in nuptiis deliberatur. inuel
lugē. ñ semp filia ꝑ. sentire. ñ euidēt̄ dr̄
sentiat. ⁊ sponsalia sic nupte sensu fuisse ꝛ
hemum. ⁊ ō sic ī nuptiis ita. ⁊ in sponsalib⁹
simulatā filiā sentire oportet. q̄ si ꝑ. uolū
tati ñ repugnat. sentire intelligitur. De erro
re solum coactio impedit re q̄ euacuat sensū.
ut ꝓcludat sensum. h ⁊ error. sponte aut̄
omīs error sensum impedit. est enī error a
liū ꝓsone. ali⁹ fortune. ali⁹ dignitat⁹.
error ꝓsone qui hic putat⁹ ē ille hō. ⁊ ē ali⁹ error
fortune qui putat⁹ ē duc⁹. q̄ paup ē ut ē comes. lo.
error dignitat⁹ qui putat⁹ ē lib⁹. qui ser⁹ est.
error qualitat⁹. qñ putat⁹ ē bon⁹. qui malus
ē. error fortune. ⁊ qualitat⁹. nugiū sensum ñ
ꝓcludit. error uo dignitat⁹ nugalem sensū
euacuat. de qua dignitate ꝑ modum recta bi
bi. error q̄ ꝓsone sensum nugalem ñ admit
tit. ut si quis femiā nobilem i nugium pe
tat. ⁊ ꝑ ea alia ignobil⁹ uxorē. ñ ē mō eos a
nugium q̄ ñ sensit ux in uxam. h in aliā. ut
si quis ꝓmitteret ibi se uendturū aur⁹. ⁊ ꝑ auro
offert mihi auricalcū. ⁊ ita me decepit. sum
quid dicetur sensisse in auricalcum. sum q̄m
uolui emere auricalcum. sed q̄ in illo sensi. q
sensus ñ fuit uolunt⁹. ē. sic q̄ error mate ꝓclu
dit sensum. ita ⁊ nugio error ꝓsone. sicut obi
ect⁹ de iacob. qui ꝑ rachel. vii. annis seruie
rat. ⁊ supposita ē ei lia. Numquid error ꝓsone
excluser⁹ nugium. ē. ñ in eam. h in rachel sen
sit. Sic. qđ ibi ficte ē in mystio gestum. ñ impe
diuit. ibi ñ. h ñ ꝓfuit. secut ē sensus. sed
ex illo acubitu qui sensum ꝓfecit. fecundā
inclinatum. ē ille mal⁹ affectu eam cog

Dicit d⁹ xxxv. q. unica. arti. q. ꝓmo. q. ē error ꝓsone. qđ
cāis sponte qualitat⁹ error ꝓsone. ē. qñ putat⁹ ē ie. sanus et
ē alius. Error. q. dicit⁹ qñ putat⁹ ē liber. et ē seruus. Error fortune
ē qñ putat⁹ ē dnus. et ē paup. error. q. dit⁹ qñ putat⁹ ē bang. et
ē malus. Error. pe. et condicionis. q. sensus. q. nugale euacuat. non
aut̄ error fortune. et qualitat⁹. q. ꝓ. go. q. mē malus. et io sepe
uerū fuit. mihi. ⁊ seu. q. nugiū. et. q. sensus. ñ secutus. q. nugalem
uxorē. nec ꝓcreauit. q. nuptialē. carnalem. nisi. deq. auctor. ordinet. unde. ugustinus
fuit. Beata ugo. q. noluerit. meretrice. sed uxorē. non. ꝓpsserat
uxore. ꝓpter. ea. uo. simul. cū. ioseph. labijs. cognouisset. et. ñ. ugo. ꝓ
manserit. ꝛ. q. go. q. mē malus. et io. ioseph. fuit. uerus. et. per
fectus. q. nuptiis. et. sacrate. et. ꝓfectus. fm. tholo. Bonū. q. ꝛ.
plen. fidem. et. sacrm. plus. ⁊ no. fuit. nupt⁹. al'. habuit. ꝛ. q.
uxorē. q. nuptias. male. et io. ioseph. fuit. alias. cās. speciales. ꝑ. ut. ugo
placeret. uxori. sustentare. et. ut. dyas. ꝓtus. celare. et. ut
io. ioseph. testis. cet. castitat⁹. defendēs. ea. dem. fama. suppl⁹

nouū · illa grecī affectu debitum psoluāt pu
tant lege primogenitax · i patrē impiū se illi
nure copulaturam · execrant · i q. dī filio mi
ño tra actum ē hodie · i execraret ille cui mino
ri coniūx sororē lectulum ei nigrā se subiceret · q̄ē
sine spe nūgi ꝑpetuo manere censeat · ille tamē
qui nouit eam p ignorantiā execrat · q̄ p hu
mile ꝓbat · si enim diabolus trāsfigurans se in an
gelum lucis credatur bonū ē error puloris · dē
aut ur · ille in illam mulierē ñ sensisset ex
tremū ostendit · dicit hēre nomīe augī · l' am
brosij · aliquā catholicū se offerret cumq; ad
huc fidē īmutōnem uocaret · si ille assentiret ·
in cui sententiā fidē dīret · sensisse · non ī hēre
ox sectam · i in integritatem fidē · q̄m ille hēre
tic se mentebat · hēc error fortune sensum
ñ excludit · dē enim nubit pauper putant illū
ē diuitem · ñ pō renūciare prior die oī
quanimis erauerit sic error qualitatē ut si
quis ducat in uxorem meretrē · l' corruptam · q̄
putat ē castam · l' ūginem ñ pō eā dimittē ·

Remisit aliquid addendum · i. de ñ illi sens' qui mē ma
riam · i ioseph meretrīcē sane credi pō · non
solum mariam · i ioseph · ap se disposuisse
ūginitatē seruare · ñ dō alit uidet eos q̄ sic o
sensisse in nūgalem societatem · ut utrq; de al
tero reuelante spū intelligēr · qd ūginitatē
seruare nollet · nisi dō aliter inspiraret · sy
llam uoluntatē uerb ñ ex ꝓferam · ꝑ ea uō
ex ꝓferum · i ūginitatē pmansurā · constē
bit · q̄ maria in matrimonialem societatem · i ñ in
carnalem copulam · ñ de eadem spāliter dō pa
tet · cui i filio in matrimonialem consensit copu
lam · q̄ ūginitatē seruare uolebat · i ō ñ alit
sensisse in nūgalem societatē · ñ familiare
tet filium hūisse de qua aut sic aut beata
maria ꝓbatur se seruaturam uotum ūginita
tis in corde · i ipm uotum ñ ex ꝓfitur in ore · subi
ceret se diuine diuine dispōi · ꝓbatur se pse
uerantem ūginē · ñ dō aliter reuelaret ec
clēsiastes · ergo ūginitatē suam diuine dis
pōi · sensit in carnalem copulam ñ illā ap
petendo · i diuine inspōm in utq; obedien
do · postea ū simul cum uno labio ex ꝓfitur ·

uit nūgumare primaūt · Ad ꝓfecte fuit ē
stet · quos uocat aut aug · ꝓfectum fuit eos nūgiē ·
nūgium · ꝓfectum quid · si in ligatione · i in
sēcratē · sanctora · i · sunt nūgia pari uoto in
nentiū · uti aug · Ad do pari sensu uoluit am
bo · pfectam reddē debuisse · a quo ꝓposito si
lapsus ē ille · tu saltem pfecta · ñ q̄ pariē tē
pabit a nūptione carnali · ō matrī mutil
ē destructum · imo ū ramo sanctī nūgios mane
bit · q̄uo sanctora ordī placita seruabant ·
ꝓfectū ē fuit maria · ioseph nūgium i sēcun
dē · pfectum · i fuit secūm ꝑfectā bonum nūgii ·
fidem · i · pfectam · i sacramentum · dē eni nuptiaū bo
num ut aut aug · impletū ē in illi parentib;
i · fides · pfecta · sacramēti · Item nouitatem q̄m
nēm · fidem q̄ nullum adulterium · sacramē
tū q̄ nullū diuorciū · Sol ē nuptialis seruit
ñ fuit · q̄m carne peccati fieri ñ potuit · sine pu
enda concupiscētia carnis q̄ accidit ex peccō · Sine
qua nupti uoluit q̄ sū peccō fuit erat · i licet
ñ necessitī nūgat seruit · nūpti ñ ille fuerit
nisi ñ carne · fieret · i parentes · q̄muis ambi
ficat pfectum · si nūgū p carnalem copulam ·
nōi inquid matrimonio iunctio intelligitur
spūal · quam firmat · i pfecta iunctio · nupti
rio corpal · ex intelligitur ē nūgū pfecta nupti
one corpali · ñ q̄ finem ad unitatem ut' seruatem
nūgii · si q̄ finem ad significōnē · q̄ pfectū um
onem x̄ · ecclie cui figurat · Exponit quē
sit efficiens cā matrimonii sequentē ē ostendē
ob q̄m cum soleat · debeat nubi matri
monium · est · ex finali causa seruandi matri
mū principaliē pcreatio pli · ꝓpē li enī instituit
ōs nūgium mē primos parentes · quib; dī · cre
cite · i multiplicamini · ut sobolem · ē p̄ peccō ado
ptatio fornicōnis · ut apl's · ꝓpē fornicōnem
uū quisq; hāt uxorem · i una quisq; hāt uxō
rem · Secūdā · uxor · i sale causa honeste · ut iuni
or reconciliatio · i pacis rēmigio · Secūdā
ex · i sale uxō honeste causa ꝓpē quas aliqui ex
horum ut uxori mulieris pulcritudo · q̄ amore
inflāmatus sepe impellit uxore nūgū · ut
ualeant sui expellē desiderium · Quidni q̄ i
uocat ꝑfectio sacrū ē ea nūgii · i alia mul
ta q̄ cuq; diligentiam adhibeam facile ē diiceer

Ad ꝓfecte fuit ē

Aug' addenda.

Aug' in li de bon nūgali.

Aūbe i ūb' ve patriarchis.

De finali cā nūgii.

Aug' in li de nupt' i gen ptra mā.

ne ut alta dampnaret ¶ Nota q° x finalis cā uxōis · i trahendi pli
ē peccatis plis sa pō peccatū ade · uitatio fōmicatōis · Et alie cause ho
neste ut uxōris · reditus · et pacis integratus · Item et alie uxō i honeste
ut pulchitudo · i amōs · i flamdeus sepe impellit uxore nūgū · Quidni
et diuicias · et huiusmodi · Nota q° q' han ē assentiendū dictis non ē nūgi
x ptra · Et hec tā uxō i honestas · i trahit ē · Item i nūgiū nō in bonis · i tractū
bandi · q̄ uita mala uel eternas pisa sacrū nō · i tamtū

nere. Hec ē assumendum illō qui dicunt
ñ ee nuptum qō ppē hal eāl minus honestas
ostendunt. Constat enī ex pmissis nuptum fi
ri ex cōi assensu· ūb de plenti expssō· q̄minus amor
ad hūc nuptū· cui reddocunt pstare iacob· qui
rachel dectā fame· nuptio aspectu amauit
eam q̄ diligens ait· seruā t̄ p rachel· vij· an
nis· In deuteronomio legit· si duxīt in medio
captiuor mulierē pulchram· ad amandū eam
uoluerisq; uxorem hāre· introduces q; in do
mū tuam· ic̄· Q. d mal' finis ñ grammat sacēmū.
Fuerit finis ñ bono ostendit nuptum.
q̄ spes ostendentis mouet animum· nu
ptum ñ bonum ē· q; una mala t' intencio pū
sa aliquā· sacramentum ñ grammat· Habuit
aut nuptū marie· ioseph· aliaq; cās spales· s·
ut ūgo solacio uri sustinaret· aut diabolo
partus celaret· ut ioseph ēet testis castitatis· de
fendens eam ab infamia suspicionis· ne ut ad
ultā damnaret· Post h' de bonis nuptij·
sunt· q; aliq; eorum excusent· dicendū ē· tria q;
principalit bona nuptij· vñ aug· super ioh· ibi
cum ēt· fides· ples· sacramentum· In fide attē
dit· ne p' unicuiq; nuptie ē alio t' alia thorū·
Inple ut amant· suscipiat· religiose educet· in
sacramēto ut nuptij ñ separent· & dimittat· ut'
omissa nec ea plus alij nuptiant· Separatio
aut gemina ē· corpal· s· & sacramental· Corpalit
plures separi causa fornicōis· t' ex cōi assensu· ea
religionis· siue ad tps· siue usq; infinē· Sacra
mentalit ūo separari nequunt dum uiuunt
si legitime plene fuit· Manet· n· uxelin nup
tie· nec eos· & si alius a se discedentes adhesert·
vñ aug· usq; ad o manent nec uiuentes semel
mta uera nuptie· ut post fiunt nec se nupti
& separ· q̄m cum alijs quibus adhesernt· ic̄·
Manet nec uiuētes q̄dam nuptie uelim· q̄
nec separatio· nec ea alio copulatio possit auferre·
sic apostata anima· uelut de nuptij· t' recedēs·
& fide p̄mta sacramenti fidi ñ amittit· q̄d la
uat regnatio nisi aceptū· Redderetur enī redeunti
si amisisti· abscedens· hoc aut ibi q̄ recessit· ut ad
cumulū supplicij· ñ admixtum p̄mij· ic̄· Quibus
placuit ex consensu ab usu carnal' expleti nec
unpcium omnio absit ut uxelin nec illos

De libris bonis nuptij.

Nota hic Gene fin.

De duplici separatione.

Quo modo bono nuptiali

In eod·

nuptiali rumpat· imo firmi erit q̄ magis ea
pacta secum gerunt· q̄ cari coniugia seruan
tia sunt· ñ uoluptatibus corrumpentibus· sed uoluī
tatis animos affectibus· Hic mende q̄d ait·
bonum nuptij dī sacramentū· ñ q; sit ipm nupti
um· sed q; eidem rei sacre signū· i· spūale· unie
piabit' nuptionis· x· ecclesie· hec ita ñ abhīt
ut ē sentiendum ab aliquibus omne nuptio·
rum bonum· q̄d hec ita bona ñ comme
nt· Dee enī fides ñ unit ē alia· t' mulier ē alio
uir· sed q; bonū ista nuptio adhereret· ut ge eo si
abstr ampli cōmendetur nuptū· si nō abstr ñ
ñ ad melius· Que enī adultā ē ñ ió nuptie
ñ ē· imo si nuptie ñ ēet adulta ñ foret· Q̄d cum
sit culpa cōmixtū sacramentū ūo ñ quassat·
Bonū q̄ plus ñ omnibus ad ē nuptias· Quidā
enim pari uoto innētuam seruant· alij pe
ris defectu· t' alicuius rei causa grauē ñ ualent·
Nec os illi & qui plene recipiunt bonū plus
hūc tam bonum plus dī· ñ ipa ples ut' plus
spes que ad religionem ñ refertur· imo ad he
reditariam successionē· ut cum q̄s h' fides ut ne
plectionis hoc dicit· & spes ad dicendum q̄
ples ad hoc quernum· ut religione informetur·
alii q; plene hūc· qui cū bono plus carent· hec
ō ñ nuptiam ē dicunt· Sacramentū ūo ma
sepabiliter nuptio hoc ē legitimas plenarū·
ut sine ullo nuptiarum ñ ē iudicat· q; semp ma
net nec uiuentes uxelin nuptie· ut & inue
niunt duorum fornicōis ea· nuptie uxelin sit
mitas ñ solutū· t' ūo ñ nec legitimas plenas
ostendit nuptiarum· ñ ad ē illud bonum q̄d dī sa
cramentum· q; post solum ualet copulade quibus
p' dicet· Q̄d ūo nuptiarum sit nec eos· qui nuptiali
affectu ñ cū gra plus· & expleride libidinis nup
tiarum ñ fornicarij & nuptias appellent· ostendit
aug· inq̄ens· Solet queri cum maleficus & femina
nec ille marit nec illa uxor alienus subeunt nec
filios· p̄cando· sed p̄ cōmunem sobolē subeunt·
ea copulantes ea fide media· ut nec illa ē alio &
ille cum alia faciat· Q̄d nec nuptie sunt uoca
de· & post forsan ñ absurde & appellari nuptias
tum· & usq; admodū aliqui eos q̄d nec eos placu
erit· & plus gratiam q̄minus & ea causa nupti
a sunt· ñ tamē utrāmur ut ut' nolunt sibi nasci

Dist. 31

uere fotum et uidebis
[illegible] Et ñ hoc
[illegible]

filios uł ꝯ ope malo aliquo agant ne nascant
Cetꝝ si uł utrumq; t'unum hoz deserꝝ immemo
mo quo ñ hał nupnał appellare ꝑsumꝫ Et enꝝ
si aliquam ꝺ ad ꝓs adhibuerit donec aliqñ
vignam honoribꝫ aut suis facultatibꝫ muneꝛ
ar quam ī ouugio adducat animo ipo adulꝛ
E nec cum illa quam eꝝ muemre h cum ista
cum qua fre eubat ut cum ea ñ habeat mari
tale ꝺsortium Ecce ouuges dñi qui soluꝫ ꝺ cu
brui causa ouemunt si ni plus gliationem
aliquo malo dolo ñ unerem de his q̃ pannut
Qui uo uenena sñiuant uenena sñiuans.
pannut ñ ouuges si fornicarij sunt uide
Anꝺ m.u. de aud. aliqñ eo usq; puenit h libidinosa cride
nup. ꝺsponꝫ. tras ut libido cridet ut ꝯ uenena sñiuant
paueret si mch naluerint ꝺ pros feruꝫ mu
liscra aliquo th ꝺ rumpuat t' fundat uolendo
suam plem ꝑ plus mare quam uxe aut si m
uo uiuebat occidi antequam nasc ꝓ fuꝫ si am
bo tales sunt ouuges ñ sunt si ab uno tales
fuerunt ñ sibi ꝓ communum h ꝓ stupꝝ ꝑnit
ouenerunt si uero ambo ñ sunt tales audeo
re aut illa quodam ē marm mereꝛ ur aut
ille adulꝛ ꝺ uxoꝛ. Qñ ñ sunt homide q̃ paurñ
Dic queri solet de his q̃ abortñ abortum.
paurant qñ iudicentur homide ut non
dum puerpium ad homeduꝫ ꝑnet qñ forma
tum z anima hr ut aud sup ꝺ eodum asserꝛ
ut dixerꝫ Informe aut puerpiñ ū ñ ē anima
ta. lex ad homeduum ꝑnere uolunt Die ꝺ
aud. Qd informe puerpiñ dam ñ hr sꝺ q̃ mule
tantur peccuniꝝ si reddit anima ꝓ aiã h iam
formato corꝑi aiã datur si in conceptu corꝑis
naset cum semine deriuata flam ſ semine
anima ꝺ sit anima de anima ē ymlre ale corde
pium cum sem fluxu ñ phē naturam ꝑmi
oꝑtet domui cōpagnari sic habnaveem in
uxi cui g limamenta cōpacta ñ fuit ū erat
aia. sꝺ lex. Semina paulatī formatē in uꝰ
tram duꝝ ñ reputantur homeduꝫ donec ele
ñta ꝺfecta suas ymagines mbraq; suscipiant
ex his apparet tunc homeda ē qui abortñ
paurāt cui formati ē. animati puerpiñ.
Cum g h De grauiacone aut q̃ sit ꝓhec bona.
ta bona in aliquo ouugio simul ocurrñt
ad grauiacionem cui carnal' ualent. Qui enꝝ ser
uata fide thori causa plus ouuges ouemuñ sic gr
uiatur cui ut culpam ñ hāt. Qui ño deficien
te bono plus fide tam seruata ouemuñ causa
m communēte ñ sic grauiat ut ñ hāt culpam si
uenialē vñ aut. cōnugal' ocubꝰ guandi gra Anꝺ m.h. de
ñ hr culpam. cupiscie uero saciande si tamen bono ouugal.
cui ouuge ꝓ thori fidem uenialem hr culpā.
Item hoc qd ouugan uicti cupiscia minuit
tunc ultra necessitatem libos pcandi. ponā in
his i quib cotidie dimitt nob de n. xe.
ubi aut b bona desunt fides. s. xples. ñ indet
cui defendi a crimine vñ misericoꝛ. scm pr̃a
gona legitur. Dis ardentioꝛ amare pt uxoꝛis
adulꝛ ē. hom tex. sapiens iudicio amat ouugem
ñ affectu ñ regnat in eo impet uoluptas. nec
ꝓceps fertur ad comm. sicb ē fedi qua uxoꝛ
amare qi adulꝛam. Qui dñe se cā huāi gñis uxo
ribꝫ uuugi immunerit salue pcedes. ꝓ quam
uem uxoꝛis murmurat ñ pdant filios. nec ama
tores se uxoribꝫ gerhibeant h maritos. sꝺ. In
mammonio opa uboꝝ ocella fe uoluptates aut
q̃ de uictum amplexibꝫ capiunt. in uxoꝛe dꝑ
nare. De mdulgentia apli quom fr accipienda.
Sed si ocubuit qui sit causa ꝑfecte culpa caret.
quid apl̃e secm mdulgentiam ꝓmittꝰ ira
cum aut hoc aut dico secm mdulgentiam. cui
h. ꝑstatur uenia ñ culpe. ꝑfecte ꝺ quādā ꝓbare uo
lunt nupnal ee pcm. h ut sup dictum ē. Indul
gentia alia ē ocessionis alia ꝓmissionis. Egerat
apl̃e de nupnis. de carnali cotu. ꝺ adiungit q
reculet ulꝰ. h aut dico secm mdulgentiā. In
vulgent enī nupne secm ocessionem. ocubꝰ
nupnal' qui sit ñn ea ꝑfecte concubuit. ꝺ qui
ē ꝓ necessitatem gliandi. ob communem iam in
vulgent secm ꝓmissionē. Qa ibi aliqua culpa
ē h leuis. sꝺ non nubet nec ocedunt. h ꝓmit
tunt. q. non ē laudabile. h uenial. De hoc ꝺ
sic am. forte aliquis dicet. si uenia ocessit apl̃e Anꝺ m.h. de
g pcm s nupne. cui. h. uenia ñ pccto ocedunt. uenia apli.
plane qd̃ mformitas ꝓmittit secm uenia au
cto dic. pcm ee. venam namq; ocedit apl̃e
ocubitū attend ouugatoꝝ. ū ē momente ma
lum. sꝺ momente malum ē qd̃ uir cognoscit uxo Qd sit malū
rem. ꝺ ultra necessitatem pcandi libos. sed ꝺ ibi i momento.

Post hec dꝺ xxxvi. q. unica. Do. gdo. ꝓma q. q. ni mro ꝺ loco e bonū sit fides spes et ples. Quam m
fide attenꝺre post ꝺm aliud ouugiū ad dū ad alacrem myle aut ut andet. sequat. ꝺ relicto se
duat m sacro ut ouugiū no sꝑet et dimiss uel dmissa ne causa plus alter ouugii. q. 2ª. q. 9. q. separatꝰ e
duplex sit cōpalis et spualis corpal' ꝑnit separi ea fornicatio uel adoltio ꝺ consensu ad religi. anis sine ad qre
sine spualē separi nequit ad unum. s. legitimi sp quicq; 32ª. q. 9. q. 1. unū bonū ouugij dicit quam
sed q. ouugiū ut sacre signum ē. i. spualis et m separabilis quicq; 2ª. q. 1. unū bonū ouugij. 32ª. q. 5. unū bonū
nec ples ulli. sine sacro ee non ꝑnet. Amen. 32ª. q. 9. ouugē qui plem recipit bonū plus gñe na bo
ꝓlis no dicꝰ ꝺ ad ples nec plus spes q. ad religiū no refert sed ad hereditatis successū. sꝺ bonū sit
e spes ac deridet duo ples adhuc querat ut religiose in fornicet. 32ª. q. 9. ouugē dim. qui plures habuit
tam gñe si ut quidā putāt aliqua no malo dolo no autem qui uo uenena sñiuat ꝺ aut. si abo
tiens fuerint no ꝺ gnudum sꝺ saltē quemlibet. Et uo ambo no fuit tales aut ista ē magis mālis aut
ista adulter ut alis. Septima q. 1. q. abortum ꝺ aiant tue sue Gamade qñ puerperiū sꝑfectū est
et aiaꝰ tūc et no ante. Dicit. q. qñ ꝑfecte fidei tūc dicꝰ ouugis qui ut ꝺ ꝓcreandā tantum
ut culpam no ꝓbat qñ uo desistente bono plus fide tñ ꝑfecta generatione ad nuptias no ꝺcusat
ut no ꝓbat culpā sꝺ venialē. Ubi aut bona illa desit sit fides et ples no uidet coyta de sodo
mia qñ uo exigente debuit reddi defendit apte illud coyti ad ꝑfectū quisq; et
bonū imperiale

Quō sit sem-

ē nupiaꝝ bonum. Non enī qm in semetipa ma-
lum ē. nō ouguum tñ ē scandl pt̄ intentionem
gñationis. nī ꝙ bonum. nā pt̄ illd malum cui
pabile ē ꝙ bonum. ꝙ illd malū sit uemale. pt̄
bonū nupiale. Idō nō reph̄endit apl̄s. ꝙ malum
in semetipo. sd. cōcubitū quī non sit cā plis nup-
tie nī cogunt fieri. ꝙ impetrāt ignoscī. si tm̄
nō ita sit nisi ut impediat opa. que cōsequ de
bent. nec īmutet in eum usum q̄ ē nāle.
Concubitꝰ enī necessarī cā gñandi meū pabile.
ꝙ sol pt̄ nupiale ē. Ille uō qui ultra necessitatē
pgrediat. nī rōne ꝙ libidini obsequī. ꝙ hunc
non erigere. ꝙ reddē ouga. ne forniceī ad ou-
gem ponet. si uō ambo talī scipiscie fubigū-
tur rem facient q̄n ē nupiaꝝ. cui debeī nō
sint nupie horātes. ꝙ depcarī ceo. Deinde
quid ougale ē castitas pcandi. ꝙ reddendi car-
nale debitū fides. ꝙ ē op̄ nupiaꝝ. qđ ab omni
pcto defendit apl̄s dicens. sīō pccat ugo ꝙ nup
tie. cum ḡ culpabile nī sit gñandi intentiōe
scandl. qui pt̄ nupiis imputand ē. quod sēm
uemam scedit apl̄s. nī qđ ouges debitum car
nale exposcunt. nī pagunt uolūtate. ꝙ libidi
nis uoluptate. que nī uoluptas nī pt̄ nupcias
cadit in culpam. ꝙ pt̄ nupcias accipit uemam.
Immodata ḡ pgressio sēm uemā facit. Quo
circa ꝙ hmōi laudibiles sunt nupie. qꝛ illd
qđ non ponet ad se ignosci tantum pt̄ se. non
enī iste scandl. quo seruntur scipiscentes agrē
ut impleat debitum. quem ꝑtulant nupie. Dico
ḡ in gñe suo nupie bone sunt. qꝛ fidem thoī
seruant. ꝙ plis suscipiendo causa utilit̄
sequm omiscent. ꝙ impietatē sepationis hoī
rent. Bonum ē ouga. nec ouge nisi debē
pot. ꝙ pot fidē ꝙ desit infidelis. ut apl̄s docet.

Exhis ostenditur. qđ ouges qui cā plis nō
uenerunt. ē qui ḡtuitis debitū reddunt.
defendat a pcto sēm ouges. bonū nupiale
di enī absq; pcto nī pōt fieri scandl ouga-
lī pcepit dominꝰ p̄ diluuiū eos copulari di-
cens. crescite ꝙ multiplicamini. ē iam sū carna
lis scipiscia. nī pōt cōmisceri. Qđ nī omnis delec

Sed forte aliquis ratio carnis pccatum est.
duct. oēm carnis scipiscīam ꝙ delectatio-
nem q̄ ē in eotu. malam ē ꝙ pcī. q̄ ex pcto

ē ꝙ immodata. ꝙ sic dicam illam scipiscīam sē
per malam ee. q. beda ē. ꝙ pena pcti. ꝙ si semꝑ
pccī ee. Sepe enim delectatur uir seō sedm car-
nem in aliqua re. ut requiescendo p̄ laborem.
edendo. p̄ esuriem nec tñ tal delectatio ē pcm
si sit immodata. sic ꝙ delectatio q̄ ē in comu ouga-
cum assumit illa ta bona. a pcto defendū. Videō
tñ beatꝰ ōō alū semare. s. qđ sine pcto non pos-
sit si carnal cōmixtio ducens. ut cum pa ouge
dormiens. ꝙ loꝰ aqua ecclīam umare non deber.
Quinuis duīse hominū nationes de hac re duī
sa sentiant. ꝙ alia custodire uideantur. Roma
norum tñ semꝑ ab antiquorib; usus fuit post
antiquissimā pe ouga. ꝙ ad purificōnem que
rere. ꝙ ab ingressu ecclie paululum rempare. sic
ꝙ dicentes culpam deputant ee ouguum. ꝙ q-
nā lucta admixto ouga. sine uoluptate car-
nis si nī pōt a sacri loco ingressu ē abstinendū
q̄ uoluptas nā sine culpa ee nullatenꝰ pōt.

Hoc aut ne pdictis Determinat auctoritatem.
obuiet intelligendum ē mīt. qui nī gña
plis uenerunt. q̄rum uoluptas nī ē sine peccato.
Nunq aliqui reperi pōtuit adhuc ampla-ti
carnales experientes. qui nī tm̄dum uenerī
pō procreationem pcandi plis. hoc aut quo cete
sit abstinentia ecclie abstinendum ē. et qđ na
intelligendum sit. ōō. sequent ostendit. ꝙ q̄
ū sua ouge. nī cupidine uoluptatis rapiat.
ꝙ nūq̄ candoꝛ. libeꝛ gña utat. iste pfecto sine
pe ingressu ecclie. seu de sumdo corpis dñi ani-
mo suo ē iudicio relinquendū. qui pohibi a no
bis nī debet accipe. qui mḥigne potuit nesci
ardere. cum uō non amoꝛ pcandē sobolis. ꝙ uo
luptas dñanꝰ in ope ꝓcreationis. habeant ouga
ges. ꝙ de cōmixtione sua qđ defleant. Tunc aut
uir p̄ amixtionē ouginī loci aqua sumꝰ. ꝙ sacm
cionem ualet accipe. cum a sedm pōtificem
sententiam ecclīam ingredi nō debet. De soluto
Sciendum ꝙ ē quadm one carnal debiti.
Omnibꝰ aliis. uir pōt mulieri ut caput corpi.
est enī uir caput mulieris. ꝛ soluendo nī carnis
debito pares sunt. sō apl̄s utriq; parit̄ pcipit
in hac causa. sibi inuicem subiici. inquiens. uir
debitum reddat uxori. similit̄ ꝙ uxor uiro. qꝛ
mulier nī hꝫ potestatem. s. c. ꝙ uir similit̄ ꝙ

Vacat dō vsqꝫ gmcet sed q̄ debitum ꝓma q̄ ꝙ licet in aliis ꝛ
in cām debitū pares sint q̄ nec uir nec mulier licet corpa sua alteri tradē sed alteri debitū q̄ pōtē tñ postea
alteri nō licet alteꝝ negare debitū ꝓ ꝛa q̄ ꝙ reddē ouga le nulli ē timie exigē aut alia ouga gñandi facultatē cui ꝛ
uemalis sōmeā uel necessar pmendi ei ē timis ꝓ ꝛa q̄ ꝙ uir uel mlier gmcia deo offerre nō pt̄ sine gl ꝛsensu
uer alterius debitū negare pt̄ uel debet ꝓ ꝛa q̄ q̄ubidad uir ꝙ mlier non distedes ad omne uni ꝙ uiro pmit
tente gmcia pmisce coit̄ pbibere pōt nō valet et hꝰ pter dignitatem uiri qui ē caput uxoris ꝛ
melig hoc intelligit ꝙ uir credit uxoi sue gmcia ee an votū pōt pbibet imple Si nō ꝙ uid mutare
nō pe reuocare Sedm illud qui uocare pōt aliud nō accipiat ꝓ Unde q̄ licet debitū postea ꝛ
semper soluendū nō licet tñ Sed quolibet die poste sic diebꝰ p̄ceptū cōmixtionis festiuitatis ꝓ ꝛa q̄ ꝙ nō
pōt in ope cāle sed ecce meretricibus nupiis tpe sue gñandi non debet. a septima usq; ad octauā paste
et ibi addo usq; ad festū ysapie bapte et ab octabis dñi usq; ad q̄dragesimā impiare celebrare ꝙ si factū fuit
septē mensꝰ q̄ ad tempꝰ nupiarū ꝙ ꝓcepta ecclie gmplent nisi tñ sint

alterū alterū tenē debitum ꝛ debitū reddere
nec absq; ꝛsensu mutuo pt̄ gmcie / nam
reddere debitum mulier ꝛ ꝛ
petere nō peccabile ē culpa uemalis /
Est tñ mulier ꝛ nō pudenda ꝛ ꝛ
mouere ꝛ nec ꝛ ꝛ

ur ñ hñ pas. o ſ; mulier. Qua nec mulier ad
alium unē. ne ur ad aliā mulierē poteſtatē hñ
ſui corpis. ſlec ur ad ſeruiendum. nec mulier po
teſtatem hñ ſine mutuo ſenſu. ſi alt alt̄ius po
teſtatem hñ corpis. ur poſcens alt̄. ñ liceat al
ñ negare debitum. Inh enī pariſ ſunt. qua
nec uxo. nec mulier corpis ſuum liceat alt
trade. ſi ſibi inuicem debitores ſunt mhac cā
ne pereandi detur occō. pqđ non dñium tollu
tur uxo ſi uicium. Debent enī ſibi inuicē
non ſolum ipi ſex ſm cōmiſcendi fidem ſibi
p̄candi cā. que prima ē in ista mortalitate ſo
lacia. uel ſ; infirmitatis inuicem ſe capiendo
ad illicitos ſ aliter deuitandos. mutuā quodā
modo ſeruitutē. ur ſi alt̄ eor ſeruientia place
at. nihil ſe alt̄ius ſenſui ꝓſit. Ad hoc enim ueni
ret hñ poteſtatem ſui corpis. qđ a deo uel eſt
ur ſ qđ non filioꝝ procreandoꝝ. ſi infirmitatis ſ
ſeruientie cā ſe petat. Ille de matrimonio ul il
la ñ ſibi alterutrum neget. ne phibeant ideo
nabiles coruptelas. Redde enim debitū uxo
lem nullē ē criminis. ſe gerere aut ultra gran
di uel turpitudinem. culpe ē uel mat. fornicari uero
ſ mechari puniendi ē criminis. Ad hoc ſeruet

Quod uero ualeat nisi ſe consensu cōmuni.

Quod ſr ꝓſim
ſcribit.

ſine ſenſu uxoris ur ſeruire ñ ualeat sub
dituſ ꝓbatur teſtimonijs. Aut enim aud. Si dicat
ur ſeruiendam uolo. nolo. Aut uxōrē poſt. Qđ
enī ru nisi illa ñ uult. ſtumqđ p ſeruientia tua
illa debet fi fornicaria. Si alij mpſerit te u
no. adultā erit. ſlon uult talu luē ds. tale damp
nū compensari. Redde debitum. ſi ñ exigis
redde. p ſatisfōne pfecta. ds tibi computabit. ſi
ñ qđ t debetur exigis. ſi redd. qđ debes uxori.
Quod ad ſcham.
ſdem ſecūm uba aplica. ſi ur ſeruire uoluit
ſet. ſi nolusſet. debitum t redde cogerentur.
ſi illi ds imputaret ſeruientia. ſi ñ ſuſ. ſi nec ſer
uire uelit infirmitatem ne madultrium caderes. Quis
quis ex cōpatiens infirmitatem uxoris. reddat non
exigit debitum. aut ſi ipa p̄ nam infirmitatē duc
uxorem plangēs pot. q. ſine uxore ē ñ potuit
quam gaudens ex. duxit. secur. exspectat diem
Quod ad arma
tarum ſ paulus
nam.
nouissimū. ſed una causa sola ē pot. q re addi
qđ nouissimū. ſi ñ. ñ hortaretur. ſi ſ phiberet mul
tipte. si forte ma ſeruitutem subeptam

m l' carnis infirmitate recusaret. Nam nouen
na talia ñ sunt a nuptiis. ñ ex consensu. ſ uolū
tate coī. ſi ꝓ ꝓpere factum fuit. magis ē corrigen
da retinere nal. quam ꝓsoluenda ꝓmissio. Non u.
ds exigit siquis ex alieno aliquid uouit. si pos
sit usurpare uetat alienum. ſd aplus. nec ad tps ut
uacetur oōni. ñ ex consensu uoluit ſeruitus carna
lis mutue fraudari debuit. ſd enī. Manifestum ē
ma uoluisse legē feminā sub uiro ee. ut nulla
ei uota que abstinentie ea uouerit reddant ab
ea. ſ auctor fuit ut ꝓmittendo. sta ē ad peccā
dum eisdem uiri ꝓmissa uoluit lex. si ꝓ ꝓmisit ut
ſ ea ꝓsolueret. ñ ni dux. ut faceat mulier qđ
uouerat. ex ꝓmissa iam ꝓ alterō fiat uiri duc
ee pec. ex. abnuat qđ ꝓus cessarat. ſi ñ mulie
ri ex hoc nullum debitum ut ē ꝓsol ut ei cessetur
ꝓ ea si ꝓhibuerit ſeruitutē. Ex his apparet qđ
ur ē mulier seruitutem do offerre non pot ſi
cōi consensu. nec alt̄ alt̄ debitum negare debet.
Si ū quilibet eor alt̄ū alio ure absoluit ad
pristinam seruitutem nūqđ reuocare potuit hoc
enī uidr aut̄ sup uoluisse. Quibdam uidr qđ
mulier ñ discedens a domo uri. q uiro ꝓmit
tente seruitutem ꝓmisserit eod phibente solue
re ñ ualeat. ſ hñ ꝓ dignitate uiri qui ē cap mulie
ris. ſz melius ſ intelligit in talu casu ñ ur
cedit mulieri uotū seruitutis. ſ ante uotū
phiber impte. Si uō habitū uitauit. ñ pot
reuocari secūm illud. Quia uirorem sua uelare
ꝓmisserit. aliam ñ acceperit. ſ sumit. nisi uirum.

Ex alio remi
ſſo.

Et licet Quibꝫ temporibꝫ cessandū sit a cōmu
debitum poscens sit semp soluendū. ñ
licet ñ quolibet die poscē. uti aut̄ ex piano ē
uxore sua aliqui licet seruire. aliqui nō. ꝓpter
ꝓfessionis enī dies ſ nemnoꝝ aliqui ñ licet ſ
uenire. qui ſ a uetus abstinendi ē. ut facilius im
petrari ꝓsit. qđ ꝓculan. ſd. Quocienſ. ſ. t dies
natiuitatis. t reliquie festiuitates aduenerit
ñ solum a cubitu uirorum ſ somno. ſ ſ apprius uxo
ribꝫ abstinere ſr ambꝫ. Si causa procandi ex si
lioꝝ ducitur uxor. ñ multum ad tps accessum
indr ad ipm usum. qui ſ dies festi. ſ dies pces
sionis. ſ ipa rō accepti ſ parti. iuxta legem
cessare usum carnis. his debet temporibꝫ de
monstrari. Sexus inducit dissensum a ꝓmissis.

Quod m. li. de
bono ꝓnugali.

Quod m. li. de
adulterinis nu
gis. Quod m qſti
num.

Quibꝫ.

Ista in q̄d am sermone.

Illi aut̄ q̄d dictum ē. redde debitum n̄ ē pec̄t. nūc̄ obuiare q̄d aut̄ ieḡ. Quantumcūq; uxou debitum reddit. uacare n̄ p̄ō ōr̄ōm. nec carnes agnī ēde. Si panes ꝓpōnis abbis qui uxores tenent comedi n̄ potest. Quamuis magn̄ panis q̄dem celo descendi n̄ p̄ō abbis qui duobus paulo minor ēt ere. ꝓlegibus uiolari aut̄ nupti⁹ sion quod nupsit adempnent. hi q̄d eo tp̄i quo carnes agni manducari sunt. uacare a carnalibus opibus debent. hi capitulum p̄e ad minist̄s eccl̄ie pertinēt. quibus n̄ licebat sacra officia celebrare. aut multa tp̄i dugat̄ ampleꝛ. quo ꝛ presentia spē sei n̄ datur. unde sī aut cōnubia legitima careāt quid peccō. n̄ cū tp̄e illo quo duobus uxores actus generantur. p̄sentia sei spē dabitur. ꝛ si ꝓpha ēt inde aut̄. qui officio gratiarum obsequuntur. Ambo

Hec solum in ope carnali tp̄ibus n̄ sunt celebri. obseruanda sunt tp̄a. si ꝛ in celebritatibus nupti⁹ secūm uid. sion operetur a. ieḡ. usq; in octauam pasche. ꝛ ibi ebdomadibus ante festum sci iohis. ꝛ ab aduentu dñi usq; p̄ epiphaniam nuptiaꝛ celebrare. dd si fem sunt separē tum. sc̄ nicholaus. sicē uxorem ducē. nec uxores facē. quadragesimali tp̄i conuenire p̄sc. nullo n̄ arbitro. De diuersis coniugii legibus.

Q Verunt hic de antiquis p̄ribus q̄ plures simul legum habuisse uxores. et cubinalium peccatum. dd q̄d dicunt p̄ uarietate tp̄oꝝ uaria mutentur dispensatio diuina. Abraam. n. tp̄i uō duos tn̄ adam. s. ꝛ euam. melioꝛ autem ē coniugiū. dō p os ade dicentis. hō ad hēbit uxoꝛem suā. ꝛ erūt duo in carne una. ꝛ secūm uicho nationis modum. uō duos tn̄ p ōem successiones tp̄m intrabant. si p̄mi hommes inobedientia p̄stitissent. Post eoꝝ ti coplam. filij ꝛ filie eoꝝ matrimonio iunctis sunt. ꝛ uni uni n̄. sō aut̄ his seculis n̄ sunt coplan. q̄ n̄ erant habent mulieres. et uxoꝛi quibus ade filij et filie ingerunt. Post omnia lamech. duas legitur simul habuisse uxores. ꝛ hi ex eo arguit. q̄ p̄ pleccione carnal̄ uoluptatis id fecisse p̄hibentur. Postea n̄ eam pene os hoīes talis duxerunt. pauci meliꝛes dei p manē tibi ꝛ sultum ē. ado p̄les in matrimoniū copulare ꝛ. ne ill̄ paucis defectibus cultui mon

De nupti.

Ambo in h. de ui gintibus.

Ibidem.

Finditur in h. de pu beribus.

eta dei deficeret. uñ abraham uxōre ad ancillam misit. ꝛ ea genuit. Jacob ꝛ iubis ꝛ ancillis se copulauit. ꝛ filie loth patre ebrio use sunt. cum eis cecidit in ydolatria relictis abraham ꝛ filios ēt in peculiarem ꝛ p̄pīn dñs delegit. Nec uxoꝛ fecunditate mulieꝛ. p̄pter dei multiplicō gratiam. q̄ in successione sanguinis erat successio religionis. uñ ꝛ in lege. Maledicta erat sterilis que filiū relinquebat senī sup̄ terram. Hinc ꝛ sacerdotibus ui gintia decreta sunt. q̄ in successione familie successio officij. sic apti ad p̄ugia q̄ in successione familie erat successio officij. sic ap̄ dñs ad multiplicō gratiam. q̄ in successione familie erat successio religionis. Nec uxoꝛ fecundate mulieꝛ. p̄pter dei multiplicō gratiam. q̄ in successione familie erat successio religionis. Hinc ꝛ sacerdotibus ui gintia decreta sunt. q̄ in successione familie successio officij. sic apti ad p̄ugia

gūs. erat ꝯ religiosus. Denq; loth sc̄i habuit h
lue cām querende p̄ncipiū hūerunt. ne genus
defficeret humanum. ⁊ nō publici muneris g̃
cia p̄uatam culpam p̄cēd. Item aug. Iustus quā
uis cupiat diuortiū. ⁊ cē cum x̄p̄o. nō sumit ali
mentum n̄ cupiditate uuendi. ⁊ officio nutrē
di. ut maneat qđ necessarium ē pp̄ alios. Sic mu
ceri femine sunt mulieres. officiosum sunt sēs
uales. n̄ libidinosum. Qđ enim ē alys ad salutē
hominis. ⁊ ē scribū ad salutem hūan gūs. ⁊
rursus n̄ ē sū delectatione cānali. que nō mo
derata ⁊ refrenante temperantia ī ipsum natā
lem redacta. libido ē nō pōt. Qđ autem ī sus
tentando una. ducē ē alys. ⁊ ē mḡ renda pla for
mauit ut̄ illud scribunt. qđ est in labore lucro
ī mundanor appetit. ⁊ ē in nuptijs uenal illec
cubitus. Nō p̄fert ūgnalis nobis castum abrahe.

Quod uo castitas ūgnal̄ non p̄feratur m
mito. nuptali castitati abrahe aug̃ ostend
mquiens. Sic non ē impar mūm pacis. impero
qui passus ē. ⁊ nobe qui passus n ē sic non
est impar mūm carnem in nobe q̃ nullas ge
pus ⁊ nuptas. ⁊ in abraham qui filios genuit.
Iam ille celibatus ⁊ istius comubium p̄tempo
ris tribuacone. ē intellexerit. ⁊ carnalia nobis in
ope abraham in solo habebat habitu. Q̃ electi
ē aut castitas celibum q̃m nuptaꝝ. Quā n una
abraham habebat in usu. ambas in habitu.
Caste emī nuptiar uxor. ē aut castus. sī nuptio
porum. ⁊ nunc n opponit. Item ieron. Quis ignō
ret sub alta dispensacone dī. ōs p̄cē scōs eiusd
fuisse mūm cui nūc ꝑ tam sunt. Quanō abrahā
ante placuit ī nuptio. sic nunc ūgnes placēt
in castitate. Seruiunt ille legi. ⁊ p̄ri suo. seruiu
ant nos legi. ⁊ p̄ri nr̄o. in quos fines scl̃or
uenerunt. Ex his apparet qđ sci p̄res ante
legem sine pcō plures habuerunt uxores. l. cō
binas. Eas enim nūc uxores appellat scriptu.
nunc cubinas. Rachel. ⁊ lya ambe uxores fue
re. non cubine. Si quis opponat qđ fidem
thori non seruabant illi p̄res. dicimus mlt̃ ser
uasse fidem thori. qui alius ⁊ p̄ter uxores ul̃ an
cillis miscebant. Nec q̃ fūt seruando ante
legem. Legis uo p̄ri inq̃t moyses carnale cō
pulam fieri cum matre. cum nouca. cum soro

ore. cum nepti. cum amita. cum matertera. cum
nuru. ⁊ alijs quibusdam. Permisit aut̄ deuteron
mi. dare libellū repudij. in quo uir scribebat
cās p quas uxorem repudiabat. Permisit ⁊ ali
am ducē. dato p eū libello. Qđ pp̄ duriciam
cordis eor̄ permissum. xp̄s dicit. Non ut concēde
ret discidium. ⁊ ut tolleretur homicidiū. p
misit si mala ne fierent peiora. ⁊ si permitten
do n dī uisuram demonstrauit. ⁊ in pcō
minuit culpam. Cui licebat plures habere
Sed numquid sub lege licebat uel non.
ples hūe uxores. Audi quid sapiam ē in
deuteronomio. Non habebit uxores plimas que
alliciant aiam eius. Sup quem locum aug̃ ait. Da
mnosum ē salomonē ⁊ p̄ceptum fuisse. Da
uid aut̄ ples hūit nec p̄ceptum fuit. Permisit
ē eni ples hre nō plimas. q̃ alliciant animā mlt̃
plicare. Cum aut̄ addit ut n eleuet cor eius alie
nigenas. phibitum ē uidet. Veruntamen multiplicō
uxor. gḡalit̄ phibita ē. Permissum ē aut̄ regi ples
hre. ⁊ non multiplicare. Veniente aut̄ plenitu
dine t̄pis. quo xp̄i gr̃a ubiq; ē dilatata. reduc
ta ē lex nuptiarum ad pristinam honestatemq;
institutionem. ut unus uir in figura xp̄i. ⁊ ec
clesie unaq; sit. Nec q̃ electio munus in successi
one gūs. ⁊ imperfectione uite. ⁊ sanctitate scē. ūi
ginalis secundum p̄ceptum. ⁊ sacerdotij uenera
tio uidet. De uirginitate mentis ⁊ carnis.

Melior ē aut ūgnalis uitus quam carnis. uī
amb⁹. Tollibile ē uirum ūgnē. q̃m car
nem hre. utq; bonum si liceat. Si n liceat. fal
sum n homini casti. ⁊ do simp̄. Ego ꝑmitto pri
adulterari n pōt. Sicut lupanaria infamant casti
tatem. ⁊ castitas ꝯ loci aboleri infamiam. Idem
sion pōt caro ante corrumpi. n mens ante fu
erit corrupta. Si ydola. sion pōt corp̄ corrū
pi. nisi p̄ius animꝰ corruptꝰ fuit. Quamdiu enī
a ratione anima. caro non peccat. In fine
huius capitulū apte quo n uerum sit mihi aia
p̄ fuit corrupta. corp̄ non pōt corrumpi. s. per
eam. Illud ⁊ mihi aduertendum ē. Sicut mḡ
timuit ē mea fame. quam ydolorum uelatu
ra sanctē defungi sine libris. quam ex illicito
coitu surgere. Vnde mq; n nascantur
homines. si parentes uirgines n fuerimus. ⁊ dam

quā copiosa ronā. p̄ quā ꝑfecte stud
e mā fame. ꝑ uestē ydoloꝝ
ra sanctus ē mā sine libris
ꝑ quā licuit copiū stupe fed
dat ūgo. ⁊ decadyo. ꝑ ubiq;
na stue. Nonnes si pntē uerā
ns sequit. et dcd ice calat
honestissm. et salu fiat.

Aug̃ in li. de ūgnitate.

Ieron.

Oppono.

Quis erat finis uetus sub lege.

Aug̃ in li. de ūgnitate.

Johs cristost.

Aug̃.

Ambro. in li. de uirginitate.

Idem. Ysidor in sententiis.

Aug̃ in li. de bono ūgali.

rectr colant honeste ⁊ salue crimt. Semꝫ enim ꝙ qualitercunq; homie dr̃i cãta ē. ⁊ eo male utentes male crit. Non ẽ ꝑ se aliq̃ malum erit. De ꝑsona

Nunc sup̃ē adrendē que ꝑsone legitime. Sint legitime ad contrahendū matrimoniū. Legitime uidentur ꝑsone. sc̃dm statuta patrum que data sunt. Alie namq; fuerūt legitime ante legem. alie sub lege. alie in tp̃e gr̃e. Item. In primitiua ecclia quedam erant legitime q̃ hñ sunt. Earum uero q̃ legitime sunt alie legitime. quedam sunt plene legitime. que oam oio legitime. q̃dam medie plene legitime. quibꝰ non obstat uotum sanctitatis ẽ ordo sacer. ẽ cognatio ẽ disparitas cultꝰ ẽ delictū. alie nature frigiditas. ⁊ hoc q̃ ẽ aliud. Penitꝰ ⁊ legitime sunt quorum. p ordinem. p cognationem. p disparem cultum. Alie ẽ. s. nec plene legitime nec oio legitime. p frigiditatem uel delictum. Sciendum tñ q̃ non omnes tales uniformiter ignorantes cõmanē ꝑsunt. quibꝺam accidentibꝰ casibꝰ ⁊ eisdem debitis remediis diuidi. De his enim q̃ casualem frigiditatem debitum reddere nõ ꝑsumunt. solute beatꝰ gr̃. ut ꝑmaneãt. ⁊ simili casu dñs. uolo ẽ mat̃ ⁊ filios pereant. dicit. ut utrq; cop. uis. manu ꝑpinquoꝝ uirtutem q̃dam quã carnalē sciunt. ⁊ nunc mulier sedas nuptias amabat. uir aut̃ qui frigide natꝰ ẽ. absq; spe ulli⁹ ꝑmanendi. dat eum sic. Interrogasti de his qui matrimonio uniti sunt. ⁊ mihi ñ ꝑsumunt si ille aliam. ẽ illa aliū ducẽ ꝑsunt. De quibꝰ sciendum ẽ. uir. ⁊ mulier. si se mutuo nouerint. ⁊ p̃ q̃dam uirtutem mulier deuirato q̃d coire ñ ꝑsit cum ea. si ꝓt̃ probari q̃d dicit. p iudicium iudicem. accipiat aliam. Si uero ille accepit aliam. separentur. Item de his requisiti qui ob eam frigide nature dicunt se ñ ꝑse tñ cum ea copulam carnis dantes commiscere. ⁊ ille ñ si ñ ꝓt̃ ea uti p uirore. hãt eam q̃si sororem. q̃d si reuocatis amicis uxorem uoluerit retinere maneant utiq; inupta. Nam si huic ñ potuit naturaliter accidere. q̃m alii ꝙcumq; ⁊ quotiens uoluerint accipere manifesta patet rõ. q̃ suggente diabolo odii fomite eo tam huic. ⁊ tm̃ cum diuitie mei patris falsitate molitus. q̃d si mulier causas. ⁊ dicit uolo ẽ mat̃ ⁊ filios pereare. utiq; eoꝝ. uis. manu. ꝑpinquoꝝ uirtutem q̃dam quã carnalē sciunt. ⁊ nunc mulier sedas nuptias amabat. uir aut̃ qui frigide natꝰ ẽ. absq; spe ulli⁹ ꝑmanendi. dat eum sic. Interrogasti de his qui matrimonio uniti sunt. ⁊ mihi ñ ꝑsumunt si ille aliam. ẽ illa aliū ducẽ ꝑsunt. De quibꝰ sciendum ẽ. uir. ⁊ mulier. si se mutuo nouerint. ⁊ p̃ q̃dam uirtutem mulier deuirato q̃d coire ñ ꝑsit cum ea. si ꝓt̃ probari q̃d dicit. p iudicium iudicem. accipiat aliam. Si uero ille accepit aliam. separentur. Item de his requisiti qui ob eam frigide nature dicunt se ñ ꝑse tñ cum ea copulam carnis dantes commiscere. ⁊ ille ñ si ñ ꝓt̃ ea uti p uirore. hãt eam q̃si sororem. q̃d si reuocatis amicis uxorem uoluerit retinere maneant utiq; inupta. Nam si huic ñ potuit naturaliter accidere. q̃m alii ꝙcumq; ⁊ quotiens uoluerint accipere manifesta patet rõ. q̃ suggente diabolo odii fomite eo tam huic. ⁊ tm̃ cum diuitie mei patris falsitate molitus. q̃d si mulier causas. ⁊ dicit uolo ẽ mat̃ ⁊ filios pereare. utiq; eoꝝ. uis. manu. ꝑpinquoꝝ uirtutem q̃dam quã carnalē sciunt. ⁊ nunc mulier sedas nuptias amabat. uir aut̃ qui frigide natꝰ ẽ. absq; spe ulli⁹ ꝑmanendi. dat eum sic. Interrogasti de his qui matrimonio uniti sunt. ⁊ mihi ñ ꝑsumunt si ille aliam. ẽ illa aliū ducẽ ꝑsunt. De quibꝰ sciendum ẽ. uir. ⁊ mulier. si se mutuo nouerint. ⁊ p̃ q̃dam uirtutem mulier deuirato q̃d coire ñ ꝑsit cum ea. si ꝓt̃ probari q̃d dicit. p iudicium iudicem. accipiat aliam. Si uero ille accepit aliam. separentur. Item de his requisiti qui ob eam frigide nature dicunt se ñ ꝑse tñ cum ea copulam carnis dantes commiscere. ⁊ ille ñ si ñ ꝓt̃ ea uti p uirore. hãt eam q̃si sororem. q̃d si reuocatis amicis uxorem uoluerit retinere maneant utiq; inupta. Nam si huic ñ potuit naturaliter accidere. q̃m alii ꝙcumq; ⁊ quotiens uoluerint accipere manifesta patet rõ. q̃ suggente diabolo odii fomite eo tam huic. ⁊ tm̃ cum diuitie mei patris falsitate molitus. q̃d si mulier causas. ⁊ dicit uolo ẽ mat̃ ⁊ filios pereare. utiq; eoꝝ. uis. manu. ꝑpinquoꝝ uirtutem q̃dam quã carnalē sciunt. ⁊ nunc mulier sedas nuptias amabat. uir aut̃ qui frigide natꝰ ẽ. absq; spe ulli⁹ ꝑmanendi. dat eum sic. Interrogasti de his qui matrimonio uniti sunt. ⁊ mihi ñ ꝑsumunt si ille aliam. ẽ illa aliū ducẽ ꝑsunt. De quibꝰ sciendum ẽ. uir. ⁊ mulier. si se mutuo nouerint. ⁊ p̃ q̃dam uirtutem mulier deuirato q̃d coire ñ ꝑsit cum ea. si ꝓt̃ probari q̃d dicit. p iudicium iudicem. accipiat aliam. Si uero ille accepit aliam. separentur. Item de his requisiti qui ob eam frigide nature dicunt se ñ ꝑse tñ cum ea copulam carnis dantes commiscere. ⁊ ille ñ si ñ ꝓt̃ ea uti p uirore. hãt eam q̃si sororem. q̃d si reuocatis amicis uxorem uoluerit retinere maneant utiq; inupta. Nam si huic ñ potuit naturaliter accidere. q̃m alii ꝙcumq; ⁊ quotiens uoluerint accipere manifesta patet rõ. q̃ suggente diabolo odii fomite eo tam huic. ⁊ tm̃ cum diuitie mei patris falsitate molitus. q̃d si mulier causas. ⁊ dicit uolo ẽ mat̃ ⁊ filios pereare. utiq; eoꝝ. uis. manu. ꝑpinquoꝝ uirtutem q̃dam quã carnalē sciunt. ⁊ nunc mulier sedas nuptias amabat. uir aut̃ qui frigide natꝰ ẽ. absq; spe ulli⁹ ꝑmanendi. dat eum sic. Interrogasti de his qui matrimonio uniti sunt. ⁊ mihi ñ ꝑsumunt si ille aliam. ẽ illa aliū ducẽ ꝑsunt. De quibꝰ sciendum ẽ. uir. ⁊ mulier. si se mutuo nouerint. ⁊ p̃ q̃dam uirtutem mulier deuirato q̃d coire ñ ꝑsit cum ea. si ꝓt̃ probari q̃d dicit. p iudicium iudicem. accipiat aliam. Si uero ille accepit aliam. separentur. Item de his requisiti qui ob eam frigide nature dicunt se ñ ꝑse tñ cum ea copulam carnis dantes commiscere. ⁊ ille ñ si ñ ꝓt̃ ea uti p uirore. hãt eam q̃si sororem. q̃d si reuocatis amicis uxorem uoluerit retinere maneant utiq; inupta. Nam si huic ñ potuit naturaliter accidere. q̃m alii ꝙcumq; ⁊ quotiens uoluerint accipere manifesta patet rõ. q̃ suggente diabolo odii fomite eo tam huic. ⁊ tm̃ cum diuitie mei patris falsitate molitus. q̃d si mulier causas. ⁊ dicit uolo ẽ mat̃ ⁊ filios pereare. utiq; eoꝝ. uis. manu. ꝑpinquoꝝ uirtutem q̃dam quã carnalē sciunt. ⁊ nunc mulier sedas nuptias amabat. uir aut̃ qui frigide natꝰ ẽ. absq; spe ulli⁹ ꝑmanendi. dat eum sic. Interrogasti de his qui matrimonio uniti sunt. ⁊ mihi ñ ꝑsumunt si ille aliam. ẽ illa aliū ducẽ ꝑsunt. De quibꝰ sciendum ẽ. uir. ⁊ mulier. si se mutuo nouerint. ⁊ p̃ q̃dam uirtutem mulier deuirato q̃d coire ñ ꝑsit cum ea. si ꝓt̃ probari q̃d dicit. p iudicium iudicem. accipiat aliam. Si uero ille accepit aliam. separentur. Item de his requisiti qui ob eam frigide nature dicunt se ñ ꝑse tñ cum ea copulam carnis dantes commiscere. ⁊ ille ñ si ñ ꝓt̃ ea uti p uirore. hãt eam q̃si sororem. q̃d si reuocatis amicis uxorem uoluerit retinere maneant utiq; inupta. Nam si huic ñ potuit naturaliter accidere. q̃m alii ꝙcumq; ⁊ quotiens uoluerint accipere manifesta patet rõ. q̃ suggente diabolo odii fomite eo tam huic. ⁊ tm̃ cum diuitie mei patris falsitate molitus. q̃d si mulier causas. ⁊ dicit uolo ẽ mat̃ ⁊ filios pereare. utiq; eoꝝ. uis.

manu. ꝑpinquoꝝ uirtutem q̃dam quã carnalē sciunt. ⁊ nunc mulier sedas nuptias amabat. uir aut̃ qui frigide natꝰ ẽ. absq; spe ulli⁹ ꝑmanendi. dat eum sic. Interrogasti de his qui matrimonio uniti sunt. ⁊ mihi ñ ꝑsumunt si ille aliam. ẽ illa aliū ducẽ ꝑsunt. De quibꝰ sciendum ẽ. uir. ⁊ mulier. si se mutuo nouerint. ⁊ p̃ q̃dam uirtutem mulier deuirato q̃d coire ñ ꝑsit cum ea. si ꝓt̃ probari q̃d dicit. p iudicium iudicem. accipiat aliam. Si uero ille accepit aliam. separentur. Item de his requisiti qui ob eam frigide nature dicunt se ñ ꝑse tñ cum ea copulam carnis dantes commiscere. ⁊ ille ñ si ñ ꝓt̃ ea uti p uirore. hãt eam q̃si sororem. q̃d si reuocatis amicis uxorem uoluerit retinere maneant utiq; inupta. Nam si huic ñ potuit naturaliter accidere. q̃m alii ꝙcumq; ⁊ quotiens uoluerint accipere manifesta patet rõ. q̃ suggente diabolo odii fomite eo tam huic. ⁊ tm̃ cum diuitie mei patris falsitate molitus. q̃d si mulier causas. ⁊ dicit uolo ẽ mat̃ ⁊ filios pereare. utiq; eoꝝ. uis. manu. ꝑpinquoꝝ uirtutem q̃dam quã carnalē sciunt. ⁊ nunc mulier sedas nuptias amabat. uir aut̃ qui frigide natꝰ ẽ. absq; spe ulli⁹ ꝑmanendi. dat eum sic. Interrogasti de his qui matrimonio uniti sunt. ⁊ mihi ñ ꝑsumunt si ille aliam. ẽ illa aliū ducẽ ꝑsunt. De quibꝰ sciendum ẽ. uir. ⁊ mulier. si se mutuo nouerint. ⁊ p̃ q̃dam uirtutem mulier deuirato q̃d coire ñ ꝑsit cum ea. si ꝓt̃ probari q̃d dicit. p iudicium iudicem. accipiat aliam. Si uero ille accepit aliam. separentur. Item de his requisiti qui ob eam frigide nature dicunt se ñ ꝑse tñ cum ea copulam carnis dantes commiscere. ⁊ ille ñ si ñ ꝓt̃ ea uti p uirore. hãt eam q̃si sororem. q̃d si reuocatis amicis uxorem uoluerit retinere maneant utiq; inupta. Nam si huic ñ potuit naturaliter accidere. q̃m alii ꝙcumq; ⁊ quotiens uoluerint accipere manifesta patet rõ. q̃ suggente diabolo odii fomite eo tam huic. ⁊ tm̃ cum diuitie mei patris falsitate molitus. q̃d si mulier causas. ⁊ dicit uolo ẽ mat̃ ⁊ filios pereare. utiq; eoꝝ. uis. manu. ꝑpinquoꝝ uirtutem q̃dam quã carnalē sciunt. ⁊ nunc mulier sedas nuptias amabat. uir aut̃ qui frigide natꝰ ẽ. absq; spe ulli⁹ ꝑmanendi. dat eum sic. Interrogasti de his qui matrimonio uniti sunt. ⁊ mihi ñ ꝑsumunt si ille aliam. ẽ illa aliū ducẽ ꝑsunt. De quibꝰ sciendum ẽ. uir. ⁊ mulier. si se mutuo nouerint. ⁊ p̃ q̃dam uirtutem mulier deuirato q̃d coire ñ ꝑsit cum ea. si ꝓt̃ probari q̃d dicit. p iudicium iudicem. accipiat aliam. Si uero ille accepit aliam. separentur. Item de his requisiti qui ob eam frigide nature dicunt se ñ ꝑse tñ cum ea copulam carnis dantes commiscere. ⁊ ille ñ si ñ ꝓt̃ ea uti p uirore. hãt eam q̃si sororem. q̃d si reuocatis amicis uxorem uoluerit retinere maneant utiq; inupta. Nam si huic ñ potuit naturaliter accidere. q̃m alii ꝙcumq; ⁊ quotiens uoluerint accipere manifesta patet rõ. q̃ suggente diabolo odii fomite eo tam huic. ⁊ tm̃ cum diuitie mei patris falsitate molitus. q̃d si mulier causas. ⁊ dicit uolo ẽ mat̃ ⁊ filios pereare. utiq; eoꝝ. uis.

De frigidis secundis.

Consulte.

In alio apud ependium.

Inimar̃ remẽ sul archiepc.

Gõ rob̃ archiepo.

Inlegib; humanis.

Fr epla eidem.

Consulte.

Et hinc solute.

De his q̃ maleficiũt ne ea impediri coire ñ possint.

Impedimento ꝺ̃ remouendo decernũt si ꝓcerit ariaꝰ ⁊ maleficiaꝰ scribẽ ñ sequẽ horandi fr̃es quibꝰ ista cernuntur. ⁊ spũ oratõ ⁊ humiliatõ dõ ⁊ sacerdotis de omnibꝰ peccatis factam confessionem ⁊ lacrimis amp elemosinis ozonibꝰ ⁊ ieunijs. dño sanctã facãt. ⁊ p̃ grecismos ac ecclãs ecclesiarũ discipline minimum mutẽ ecclie tales sanare parentes. Quod si non poterunt separari ualebunt. Si post q̃m aliaꝰ nuptias perpetrauerint. illi minuendi quibꝰ unde sunt ꝓbꝰ quos reliquerant. ⁊ si ꝓbi sibi aliaꝰ scribendi as reddita fuerit reconciliari nequibunt. Quod in fine ꝺ̃ capituli dicitur de rigore magis dictum intelligendũ ẽ. q̃m ex canonica ecclie. ut intelligendum ẽ ñ ꝑse reconciliari ꝓbꝰ. ñ minuto ecclie q̃ dudum fr̃a fuit.

De furiosis q̃ dum sanam sunt ofsa adhibẽt.

Furiosi q̃ dum sanam sunt ofsa adhibẽt matrimoniũ contrahe ñ ualent. vii fabiani. Neq; furiosi. neq; furiosa. matrimoniũ contrahe ꝑsunt. Si si contractum fuit. ñ separent. Item nicholaus. hii qui matrimoniũ sanam ingressi sunt ex duobꝰ ⁊ amboꝝ animã ⁊ furor ⁊ aliqua infirmitas accesserit. ob hãc infirmitatem debitum ondia solui ñ ꝑsunt. Similiter ⁊ secundo de his qui ab adolescentia ecclesiam ⁊ libros eorum cum ut barbaries exsecti sunt.

De his qui cum duabꝰ sororibꝰ dormiunt.

De his ⁊ qui cum duabꝰ sororibꝰ ⁊ cum duobꝰ fratribꝰ dormiunt uidendum ẽ quid censeant canones. Qui dormierit ẽ

Et alio aureli ensi.

Dormit dñs noster ihesus xpc̃s ⁊ mater eius. hec sc̃pma p̃ persone adtrahendis mris. quod sit plene legitime q̃ non illegitime q̃ medie plene sunt. quibꝰ non obstat uotum castitatis uel ordo sacerdotalis uel cognatio uel disparitas cultꝰ uel conditio uel ne frigiditas. Penitꝰ uel illegitime sit p̃ uanitatẽ p̃ ordinem p̃ cognationem ⁊ disparem cultum uel ex delicto uel nec plene legitime nec oio illegitime p̃ frigiditatem illius conditionis sit. Ita q̃ p̃ sit ex frigore nec meum q̃ uxorem non possit cognoscere manente ut sit. et sanat q̃ si ipsa filios uelit habere et utiq; concipiat septima manu ꝑpinquoꝝ se mundasse uel eas ꝙ omnes ramis et propter nullam. q̃ pe ad alios ipso non nullo modo ꝙ se iuuauit sm quicquid ẽ expandit et para cogit reape quibꝰ ⁊ ita q̃ si uir accepit uxorem et habuit cum aliq̃ et ipsa dicit ꝙ uir mihi ignotus ea et ita de se confessa ad ea unde dicta est stand ꝙ uir caput ẽ q̃ intelligo si mulier ꝙ aspectu corpꝰ sui et mentem ⁊ ea q̃ si quicti per mris aliquos maleficos cõtrahe matrimoniũ non pnt̃ sepũ pnt̃ et alios copulari quibꝰ uinculis non ualent adhibitam copulam eam si facultas eandi reddere non q̃ si non teneat sed ceperint mgr. unde si pnt̃ ministeꝛ mris stante et non ⁊ ita q̃ q̃ sinus si diu simt in amentia mris. ceteri non ualent ita q̃ q̃ copulam legitimam ꝑ mris ⁊ quo canale si quicti ꝙ cuenat alia eoꝝ sue lepra sue fluor sue in foetus sepũ non pt̃ ita q̃ si eis dictis ꝙ uiris dormire nauarũ pt̃ ut in uxore ꝙ si una ducta alia ceperit ꝙ uenit non licet debitum reddere si uir in capitulo misit de ipsis uxoribꝰ alias non e uera et ea mortua aliud non pt̃ duci in uxorem si adulterio

ouabꝫ sororibꝫ · ꝑuma ge illi amꝫ fuit uxor · neu
nam ge ꝑpls hñ nec ipi adulti unquã mu
gio copulent̃ ſtem · ſtet ꝑe uxou ſibi uiuet redde
debitum · ſm ꝺ redchidit illicitam ſororẽ ei⁹ g
noſcendo nec ꝺ ꝑmortuꝫ uxouſ uiuet et ꝺ adul
tẽ copulari alicui in matrimonium · ſtem zacharias
Zacharias ꝑp. ꝑp · Cõcubuiſti ꝛ ſororẽ uxouſ tue ſi feciſti neu
nam habeas · uxor tua ſi ñ fuit ꝺcta ſceliſ ·
ormere ñ uult · nubat ī dño · an uult tu uo
uadultã ſti ſpe iugiꝫ maneant · ꝺ unum
penitentiam agat. Q vod aut eu uult nubat ·
Gg. Gg. intelligendũ ẽ poſt mortẽ uiri · uñ gg. Q uxores
ſuas madultio deꝓhendẽ nec ille nec illa aliã
uxorẽ accipiet · ut alium uiuẽ q· duꝫ ambo u
uunt · ſi uo adultã mortua fuit uir ei⁹ ſi uult
nubat · adultã uo numq̃m · ſi mortuꝫ fuit
uir ei⁹ hꝫ oĩbꝫ diebꝫ penitentie tanta ꝓfoluat ·
ſtet de illo adultio agitur · qđ cum aguam uiri
uti ẽ ignara uxouſ cõmittẽs Ideo ſ ſcienda
ẽ · qđ ꝓ aliq̃ infirmitate · t macla corꝑali ñ liceat
uiro uxorẽ dimittẽ · ꝛ reconciliato hꝫ debeat alẽ alã
Non ẽ dimittẽ uxor ꝓ aliq̃ macla · ſed de
formẽ corpe.
Aug̃ in li. de ſermone dñi in monte.
ſubſidia q̃uis de uñ aug⁹ · Si uxorem aſſ hab̃ ſtile
ſeu deformẽ corpe ſiue debile mẽbꝝ · t ceram · t
claudam · t ſurdam · t ſiquid aliud ſiue morbꝫ
t laboribꝫ doloribꝫ q̃ abfectam · ꝙ aliquid ꝺcepta
formoſone ge cognitam poſt uehemẽt horribile
ꝓ ſocietate fidei ꝓ ſuſtinerat. Ideo uire uxẽ uir uxẽ
Hoc · ſ notandum ẽ qđ duſl ꝺcedat uxorẽ licẽ
dimittẽ eã fornicõnſ uiro · ead licentia ñ uol
Sẽm ad oẽm hoĩ de monte ſabbati.
uitur femina · uñ ꝛex · ꝑcep duſl uxorem ñ dimit
ti ꝺcepta eã fornicõnſ · ſi dimiſſa fuit manere
ſimptam. Q uicqđ uiri ꝓpter hꝫ ſequit redundat
ad feminas. Non · u · adultã uxor dimittenda ẽ ex
uir meli⁹ renend⁹ ſꝛ · Apud nos qđ ñ licet femi
nis · eq̃ ñ licet uiris · ꝙ eadem ſeruꝫ pari ꝺiciõe
cenſentur ge hñ oſtenditur qđ mulier poſt ſñiam
Innocẽ ꝑp. ſñiã uñ ſuenire ut uir mulierẽ · uñ innocen
tius ꝑp · Xpiana religio adultrium ī utꝝ ſeru pa
ri rõne ꝺdemnat · hꝫ uiros ſuos mulieres non
facile de adultrio accuſant · uiri aũ libiũ uxo
res ſuas adultãſ ap̃ ſacdotes deferre ſoleuerũ
· ſio mulieribꝫ ꝙdto ꝛ ꝺmne cõio negat̃ · ui
roꝝ aũ latenter cõmiſſo ñ facile q̃ſq̃m ge ſuſ
picionibꝫ arceat̃ qui ſubmouebit̃ ſi ei flagitiũ
Aug⁹ obiectum. Qd fornicariam nequid dimittat uir:

Hor cap̃ ſ distinctio ꝓpoñ ꝓbma q⁹ ꝙ deꝝ concedit uiro
uxorem dimittere ꝛ fornicatã · q̃ ẽ ante ſ ipe no fuit fornicata
ſi aũ ſeparatus non ꝓ alia ca uidet nubẽ ꝓ ei⁹ dd ſibi
legalitate ꝛ ad ea ſtatur ꝓ ut ꝛ ꝺcp⁹ idem ꝓ uxor respt ad
uiri ꝙ mulier ꝓ ſuper fornicatõe quemlibet uiuẽ ꝛ ꝺcp⁹
Q a q⁹ ꝙ uir non ꝓ ducere in uxorem quã ſciebat ꝓ
adulterii ſi in mortẽ uiri finiit matrimoniũ ꝙ ſ ipe ui
uente marito duxit adultã ſciẽs ꝙ ducẽt ſi ſic uiuẽt

nili ipſe ꝓpere fuerit ꝛ conuerſo.

Sruio qr an adultẽ adultam ꝓſit dimittẽ ea
fornicõnſ · Dicim⁹ q̃ nõ ꝓ adultã uxor dimit
tat uirum · ut ipe ꝙ ꝑs fornicõnſ ꝛtilitat ꝛ reconci
lio · uñ aũ ſlicet unquã ẽ ꝙ ea fornicõnſ dimit
tẽ uxorẽ ſi ipe ꝺmnat̃ fornicari · ꝺcit enim ille ·
Jn q̃ alĩm iudicas · t ip · ꝺdemp · Q ua ꝓ q̃ſq̃ for
nicõnſ ea multr abiẽ uxorẽ · ꝓſ debet ee a form
cõne ꝓgat̃ · Qd ſimiliter ꝺ femina dicim · ſdm.
Sẽm ad oẽm hoĩ de monte.
Jndignant̃ marit ſi audiant adultos uiros ·
pende ſimiles adultãſ feminis penas · ẽ tanto
gui⁹ eos puniri oportuit · q̃nto mag⁹ ad eos pu
nire ꝙmune utilit̃ ꝛ exemplo regẽ femina ꝛ
hñ apparet qđ adultẽ adultam dimittẽ ñ uetat
ꝛ reconſilio. Qd possint reconciliari ꝺcã fornicõ
Sẽm ad oẽm hoĩ de monte.
Siquiſ aũ fornicõnſ corpe fornicari · uñ ſequit ·
am dimiſerit · alii copulari ñ ꝓt · hꝫ ꝛtinere
oportet · t addimiſſam reducere · ſic ꝛ de femi · uñ
apl̃s hñ qui matrimoniũ uiolat ſic ꝓpio ñ ego · hꝫ
uñſ uxorem a uiro ñ diſcedẽ · Qd ſi diſcellerit ma
nere ſimp · aut uiro ſuo reconciliari · ꝛ de uiro
adult · uiri uxorem ñ dimittat · hꝫ amb⁹ aut ſ ñ
ſubdit de uiro ſic de muliere · q̃ licet uiro alĩ
ouẽ · hꝫ ꝛ falſarii ſi in amb⁹ libro poſitum ere
ratum · Supplendum · u · ẽ in uiro qđ de uxore ꝓ
miſit · apte dic̃ aug⁹ ſic · Q uñ ñ addit de muliere
qđ ꝓmittit de uiro · ñ qđ ſimiliẽ formã multr ire l
ligẽ · ut ſi dimiſerit qđ cauſa fornicõnſ ꝓmanẽt
manent ſub uxore aut reconciliẽt uxori · ſdm ſi
illi mulier ꝛcedit · uiro aũ ꝛcedit nec hinc
aliam ducẽ uiua uxore ꝙm dimiſit nihil⁹ min⁹
fiet ẽ · illicita cum quibꝫlibet ſupra cõmixtẽ · ſdm.
Ut ñ facile dimittat uxor dñi ſolam fornicõnis
cãm · q̃ cap · ecclia nõ nimiũ ſit moleſta ſi que ꝛ
mittunt uiros ꝓpter aliquã · ꝛ ſp caſtitatẽ formi
ſuſtinuerit · ꝛ mechum dimittit · qui a uiro ſolutam
ducit · ꝛ hñ oſtendit · qđ ſi cauſa fornicõnis ſit
ſeparato · ñ poſt uir ꝺ mulier aliam ũxore ac
pitlam · Possunt aũ reconciliari · ꝛ habitare
ſic ꝓpt · ſi dimiſſum alẽ reuocare uolũt. Q uo
Ideo ñ nobis ecclie ꝓhibit̃ uidem̃ obſeruare
Sic credẽt · ꝛ unquiſq̃ ẽ qui caſtã dimittit ·
ſic faciat · ꝛ unquiſq̃ qui recipit mulierem · pa
ri ei⁹ ꝓhibit̃ ẽ ꝙ celat ei⁹ uxoris · ſic ꝛex · ei⁹
mulier unam carnẽ in aliam diuiſerit · ſic

Aug⁹ in li. de ſermone dñi in monte.

Jo⁹ de adultrinis coniugiis.

Jo⁹ de ſancto gemiano ſup matth. ſcr.

ꝙ pude

Determinatio.

dñs adpolenm um.

d m. lib de adulterio ouguli

de mulh. pastoz hermes m. li pastoz.

Leo pp. Ex dalio ubi reperi.

Nec pmittit ducere

dñs m. li. de nupciis seu pcedenti. de vo ouguli. Determinatio.

-se fornicõne amarno separauit ꝙ debet reuti-
nere nisi ꝙ sub maledicto faciat ducente sẽpiter-
num. Qui tenet adulterum stulte ⁊ impie ẽ. Idem ad amã-
dum scribens pbrm de quodam ꝙ uxore sua u-
xẽte alii nupsisset hic ait. Rem nouã loquor im-
mo nõ nouam si uetum ꝙ uetus ⁊ auctoritate sfir-
mat. Si reliquerit secũ nisi mulier ⁊ reconci-
liari uoluerit potẽ nõ potẽ. Sed hꝫ oĩa intelli-
genda sunt de illa que ab adultõ recedẽ nolu-
it. nec ppenit pecc dcte. Qđ si uir sacẽ pauẽ-
o lenuit uideri si eĩ madultõ pleiare elegit
pauus ut puidimus ⁊ leno amicꝫ reus martus
habebit. nisi tam adultũ ream facẽ uoluit. si
aut a pecto recessit ⁊ ppenit illd purgatur
potest uxo reconciliari. uir aut. Qđ ẽ dur. uideri
ut ꝙ adultũ reconciliet ⁊ unus. si fides assit ꝙ
erit dur. Cur eĩ adhuc deputat adultos. qs
credit penit ee sanatos. Idem. Non erit ut-
pis nec difficil. ⁊ ꝙ patam. ⁊ ꝙgata adultõa re-
conciliatio ouguli ubi ꝙ clauis regni celoꝝ nõ
oubiat. Si remissio peccoꝝ si ut post uti duce-
tum adultã reuocetur. si ut ꝙ ẽ sermum adul-
tã nõ uocẽ. Item ōō. Debet utiqꝫ peccatrem q pe-
nit egit. hꝫ nõ sepe. Item hermes. Si uir scierit
uxorem suam deliquisse. ⁊ egerit penitentiã
mulier. hꝫ manet in fornicõne sua. ⁊ uult eã
illa uir reuti erit. ⁊ parat. ps pcũ eius. Qđ si nun
luer dimissa egerit penit. ⁊ uolũt ad uir reũ
ti. debet utiqꝫ peccatrem que penit egit. hꝫ nõ
sepe. De illo qui se ante polluerit ꝙ adulterium.

Leo pp. Ex dalio ubi reperi.

Nec pmittit ducere

Solet ⁊ quer. an ualeat duci in ouguium q
ꝙ ẽ polluta ꝙ adultrium. de hꝫ leo pp ait. Stul-
tus ducat in matrimonium. qui ꝙ pollut adultõ.
Hoc relatum ẽ a uiris sacerdotum. quendam
stulti uxorem stupro uiolasse. ⁊ insup mechem
ranium dedisse. qđ ꝙ legitimum maritum mortem
hꝫ sup mulier duxerit eam uxorem. Qđ ⁊ fieri ẽ tale
ꝙ omnibus ꝓhibemꝰ. ⁊ anathamizamꝰ hui stulti
qi auctoritatibus uetant in ouguũ copulari. qui
se ꝙ adultrio maculauerunt. Si ecõtra aut relati
erint. Denuo memo ꝰ eum q fuit uir omnibus
dum. hi poss ouguium. ai q pcessit adultrium. Idem.
Posse fieri sine uitio nupciaꝝ ex ꝓlonis illatione
iunctis. honesto pacto subsequente. manifes-
tum ẽ. Sed hꝫ ultima auctoritas de scabini

loquit. ꝓhibens scabinam ꝓse uxorẽ ducere ad bone
rum placitum nupciaꝝ. si castitatem ⁊ fidem se-
uare uelit. Prima uero auctoritas aug. de ut
agit. qui de peccto penitentiã ⁊ uitã in morte
uri machinati sunt. nec uxorẽ uiro fidem
adultre dedit. Verũ. qđ eam in ouguio ducere si up
uixit. Cui uo hꝫ facultatem aliis ꝓmittit auctoritas
alꝫ ꝓhibent copulari. Utꝫ extrema additione ua-
lent de additione uideamꝰ. Item ualeat uxor se-
ruo an ualeat ouguii duci. Qđ qđ pari iuro recomisso.
dicam. qm si negatur. ingenua ꝓse nube seruo.
Si si nescitur esse seruilis additionis. libe potest
omnia. cum seruo ei fuit deprehensa secũdm il
lud. Si quis ingenuus hõ ancillam alienam ux-
orem accepit. ⁊ estimat qđ ingenua sit. si ꝓa
femina fuit ꝓ ea inseruiturum decreta. si eam
a seruitute redimere ꝓ facultate. si si ꝓ. si uolũt
aliã accipiat. Si ũ ancillam ea scierat. ⁊ collau-
dauerat ꝓ eam ut legitima hãt. Item ex add. Si
fem ingenua accepit seruũ. scienꝫ seruus ee
hãt eum. qs os uni ꝓfem hui mel. una lex
erit uiro ⁊ femine. Cum dr. scienꝫ illũ ser-
uum dare melligi. qs si nescierit illum seruũ
ee. si cogit manere cum ipo. Si enim additõis dolũ
patitur. si cogit adhere ei. cui fraude decepta ẽ.
Si aut scierit uir additione mulieris ẽ reconsu-
si ualet eam dimittere. Item zacharias pp. Si quis lib
amillam in matrimonio acceperit. si hãt ineptam
omittere eam. si assensu amboꝝ uniti sunt. nisi
ob fornicõnẽ de illo agit quibꝫ alterutꝫ additio-
nota ẽ qui iungantur. De copula sui ancille di-
uerit ⁊ si seruus uni ancillã usoꝝ dñoꝝ.
Patrũ accepit an sit unde eos iungium. De
hoc nra statuimus ẽ. Dictum ẽ nob qđ quidam
legitima seruoꝝ matrimonia. potestatiua qua
dam ꝓsumptione dirimat. si attendentes illd.
qs ds iunxit. hõ. si. seruitii nob usui ẽ ut iugia
seruoꝝ si dirimant. si duplos duos hãt si
in uno iugio ꝓmanentes. duũ seruiant sui.
⁊ hi in illo obseruandum ẽ. si legalis iunctio
fuit. ⁊ uoluntatem dñoꝝ. Unde si hui
capitali. si uidr inuitꝰ ꝓ uoluntatem dñoꝝ. u
ter seruũ ⁊ ancillam non ꝓse alii iugium.
Si hi contrahit si ee ratum. Quibdam si uidr
unde eos ꝓse si iugium. dominis ignorantibus.

Item dñs pp. qmet qđ gaci sp̃ma q. ꝙ si ingenuus ꝙdit ad ancilla ꝙ nescirebat ancillã uel ingenua ad suo
qui nescirebat suud fuisse deprehensa libe pe dimitti et ad alia ꝙtrahe. Si uo fuit ꝙ sciebat mitt. ⁊ dissolue
ꝓmanebit. Item qđ si ꝙ fuit ignorat uo ancilla et ch. colat si sine dubio inter ⁊ dimitto si fiat de ea sepa. inter
te quibus dd inde si a iugiũ mte eos dns ignorantibꝰ. Item qđ si liber ducat liberã et ape efficiet suus no qui hꝫ
din dicunt matrimo. ⁊ nec apde mutuum redimenda. Item qđ qui cũ ea. annos et puelle an xii. ꝙ matrimo
nium ⁊ mte neqeat ꝙ si mortuus separi pnt quus voluntate et assensu puelle fiunt quidem sup antiqꝫ ẽ cãi lite
nequeat ꝙ malicia supplet etatem. Item si nqueat ꝙ an annos pubertatis faciendo ꝙ dictos annos romane ita ꝓfi
ciat. Item qui ei dande neqeat. Item qđ ꝙ spansalia ante septẽ annos ꝓhi no phibẽ. salo an ꝙ sponsi ꝓhibẽt ꝙ mater
uenit no pe ñ abuti ꝙ ptẽ ñ [illegible] intelligi quid mte eod agat

Item ꝙ

Illud ꝟ notandum qꝺ si uxor quis habet seruꝫ
mulier uirꝫ ubm accepit. ꝟ ille ut diuidat ab uxore.
ut eam ꝑsequi deseruiꝫ se alicui seruꝫ fecit nec uxo
rem dimittit nec illa obmunclin augꝫ miserum
eum redigi potuit. uꝫ illꝺ. Placuit ad scam synodum
qꝺ quidam ingenuus ingenuam accepit uxo
rem. ꝟ ꝑ filios ꝓcreationem. oconem duxerit. aut
eam se seruꝫ fecit. uꝫ mulierē necdum reuerti de
beat. ꝟ si tenetur an illa ꝟ seruum subire debeat
quam ē. Iudicatum ē uxorem minime debe di
mitti. si nō ob ꝟ legem mulierem in seruitutem
redigi. dum ille non ꝓ seruitu augit se seruum
fecit. quē ubm ipa maritum accepit. De eadē re
Hoc ꝟ sciendum. qꝺ pueri ante. xiiij. hemitum.
annos. ꝟ puelle ante. xij. sedm leges matro
nū iniuste nequeunt ꝺd si ante pacta ipa copu
lam uiuerunt separi ꝑ sum. quinul uoluntate ꝟ
assensu parentum. iuncti sunt. Qui ū impuerica
copulam. ꝑ annos pubertatis notum se reliquerit
ꝟ in nuptione ꝓmanserit. iam ex hoc efficiuntur
uuges. ꝟ deinceps nequeunt separari. Item. Spō
salia ante septennium celebrari nō possunt solo enim
assensu celebrantur. Qui ū impuberes ab al
terutra parte intelligat. qꝺ nō eos agnue.
Quo ulla ꝓcreatum sunt. cum alioꝝ quorundam
adiectione quibꝰ nuptias solui potuit. nec tū sol
ui semꝑ necesse ē. nunc de aliis. que ꝑsonas ille
gitimas pariunt. Additum est ꝟ primum
de ordine. In quo ordine nequeat fieri nuptias.
Sunt ꝟ quidam ordines in quibꝰ nullatenꝰ
potest celebri nuptias. ꝟ si intercesserit copula fer
tur incestum. ut sacerdotum. diaconat. subdiaco
natus. In aliis uero
primum licere nu
ptias. si religionis
habitū sumpserit
ut uotum emittere
fecit. uꝫ leo ꝑ. cle
ricos. lectores. hos
tiarios. exorcistas. ac
tores. ſ. cetera nomi
na habitum inuenti
tum. ꝟ ornamenta ꝓ
terri noluit. ut ecclie
seruiere ingenue. cle

Romana primum
tum altaris accede. nisi eui
castus ad suscepti ministri.
fuit approbata.
nec ad subdiaconatum. ¶ Innocenti. ij. Decimum ut hi
qui ad ordine subdiaconatus.
rum. nec lectoris ꝓ
cem soluti nec ut
gnis ut bigami ad
clericatum. Item ex
carthagi. cilio. omnes sacerdotum ꝑsone debe
Placuit epos. pbros. ant et ꝺacos. indignum ē eos
diaconos. subdiaco ecclesiis ꝟ immundicis de
nos. ꝟ ab uxoribus seruire.
abstinere. ad hoc fecim. ꝟ ab ecclesiastico remoueantur officio. lectos ꝟ clericos ad hoc non cogat. Item leo. Leo ꝑ.
omnino eadem ē ministris altaris. q epi. pbri. qui cum essent laici lectores habere uxores ducere
potuerunt nec cum ad ꝑfectos puenerunt gradus ce
pit eis hoc licere qꝺ ueteri. Item in. vi. synodo. diquit synodo.
uos qui ad clerum accedere uoluerit unius nuptialis
lege mulieri copulari. hi ante ordinem subdiaconatus
ꝟ faciat. De infectionibus augum suarum.
His addiciendum ē de occisoribꝰ suis augum Nicholaus ꝑ.
de quibꝰ nicholaus scribit. Interfectores suos
augum sui uidelicet cum ei addit adulterium ē
aliquid hmoi. quod aliud huiusmodi sunt ꝗm homici
dia. ꝟ ac ꝑiurii ad penitentiam redigendi. quibꝰ penitus
non negatur augum. Hic uidit nicholaus ꝑ
tinere martis ꝑ adulterio ut alio hmoi. uxores suas
necare. ꝟ ecclesiastica disciplina spiritali gladio nō
manuali. emnosos feriri iubet. uꝫ ꝺ nicholaus.
Item hmoi. scribit addere studuit. si aut uxor adulte Nicholaus ꝑ
rium ꝓpetrauit. uel maritus ei luerat sedm mul albino archie
tam legem nuptias. et ecclesiam quam mul piscopo.
tum astringit legibꝰ. Gladium ei hoc nisi spiri
talem. Item piusꝑ papa. Quicunq; ꝑsonam uxoris Piusꝑ.
absq; lege. ꝟ sine ea nupserit aliamq; duxerit ac
cusatus deposita publica agat penitentiam. ꝟ si eam
non reuocauerit anathematizet. ulq; ꝙ uiuat. De uoto.
Nunc de uoto inquiram. Votum ē religiosa
quedam promissio spontanee. que ꝺo ꝺe his
que ꝺi sunt ꝓ ei debet. Sunt ei. ꝟ uota stultoꝝ
q frangenda sunt. De uotorum differentiis.
Sciendum uo qꝺ uotum. aliud ē uot. aliud
singulare. Commune ut illud qꝺ in bapo omis

Nunc ꝺo uotum continet duo quod ꝓma
q uotum ē. explicandum. quod promissio spontanea
debitis q ꝺi sunt. ꝙ ei debet. Sunt ei. et stulto
rum q frangenda sunt. Ad ꝙa ꝙ q aliud ē. aliud
singulare. ꝺo ē. q omnes facere. uel quandoque
uidet ꝺo ē. q ꝙdam facere uel quandoque
non facere. Singulare ut ad
quos ꝑtinet. omittere sua. uel ꝙdoque uel ꝙdoque
uel alicui ꝑsone. Singulare uotum aliud sua
uid aliud solempne. Priuatum ē. q ꝑ abs to
dito facit ꝺo. Solempne uo ē. q ꝙ ꝑ quod
ecclie. Facit ꝺo. ad ꝙa ꝙ q. si priuatum uotum
uotum uiolet. peccat ē. et ē mortale. Si
tempne uo uiolet. peccat ē. et standalum

hcuum cum spondent renunciare diabolo ypō
pis eī. singlare ut cum aliquis sponse punctur
seruare ūgimaretm. l' struenam l' aliquid ls
modi. strm. singlare uouum. aliud ē puatū. Al
ud sollempne pruatū ē in abscondito fēm. sol
lempne in spectu ecclie fēm. strm. Pruatū uo
tum si uiolatur. pec̄ ē mortale. sollempne uō
uiolare pec̄m ē. y scandalum. Q' puatum hoīm
uotum. sanctme. matīm omīū trahē ū debent. q
ortalitate mortale pcatum. siue ū. ūtra ū se
parent. q' ybari ū pōt. qd occulte actum ē. cū
tum sollempne uouent nullateūs ūugium u
re q̄um. quib; ū solum nube ū. y uelle dampna
bile ē. siue ū. aliō. In ūugali uinculo si pudicicia ser
uat. dampnato ū. unec̄. sz ūuidali. siue ūū
gali. grecllema. uir. mulis. amplioris. gr. pen.
qua. gr. pena. y electa. y uoto oblata. tam ū. solū
expescere nupiale. ū. y si ū. mibam nube uelle
dampnabile ē. vouentib; eis ūugiū. t' uidu
tatem. ū. solū nube. ū. y uelle dampnabile est.
Ad. aplc ostendit. timotheo scribens. adolescen
tiores. iu. deuiolum eis ingrū. f. ī. x. iu. uolū
t. cum p̄uoū. siue. ne. deuiol. egerint. uā
ū. dico nubere. ū. nube uolunt in xpo. q̄ nūc
ū. sint pec̄. ū. q̄d sint ostendent. subdent. habentes
dā. y quare subdit. q̄ p̄ma. fi. erit. fe. y si non
nubendo. eis uolendo. aut uoluntate. q̄ apposito
ecclie apparat. ee dampnatum. siue sequant
nupie siue ū. dampnatum. y. ypocrisim grauī. dāp
nant. tales. quia omne. fidem p̄ma. irrita
fecerunt. i. uotum. t' in uouo uiolato fidem q̄
in bapō xpō fecerūt. Si aut̄ p uoluntate nu
bendi. dampnant. stat si eam affectu mana
uerit. reuocandum ad ee in ūtrimoū. eas q̄ arcta
re uel redire ad propositum. vir. ūū. individuale. appos
to. recedentes uidentib; sup quib; nos. sūtuit
ut. credo. te nosse. a sō. paulo. mlt. simul. olim
ee dampnatas. dōs. y nos aptica auctoritate dāp
nandas. y a cōmunione fideliū arcendas. fore censem. ulq; quo obe
diant. eīs sint. y ad bonum qd̄ cepium. iunte.
aut uoluntarie. sūtant. De ūugiis aut̄
ū. uelant. si demaium. ap. decisione. ī. o. innocē
tio. talē. decium. huīs. h. ee. q̄ necdum sacro ue
lamine. refor. ū. in ūugali. p̄posito. semp. se. si

mulauerint. p̄manē. licet uelare ū. sūum. tam
si impleuerint aliquo tp̄e. his agenda. penit̄ ē. quia
sponsio earum a dño. reuebant. si enim inter
homines. soleat bone fidei. tractat. nulla rōne
dissolui. quo magis ista. pollicitacio. quam ei
dō. pepigit. solui. sine. iniuria. ū. pōt. ee. strm.
si. ingressi. nondum. uelare. tale. publica pe
nit̄. p̄mittit. et. accepta. fidelium. usq; ad. sanctifica
tionem. celebrandum. quanto magis. indue. q̄. p̄fecti
eis. eccl̄s. y. maiorib; sibi. gr̄atum. y. habitum
religionis. assumpserint. y. dem̄. ap̄tauerint
anp. ad. p̄cem. uoluntū. sum. recūse. a. nob. y. ab
omnib; fidelib; alumnis. ecclie. y. accepta. fide
lium. usq; ad. sanctificationem. s. eliminande. y. cal
cetib; tradende. ℭ. x. his. apparet. ūgines. t' ui
duas. uoto. omnino. astrictas. siue. fuerint. ue
late. siue. ū. mlt̄arū. ūugium. sororū. p̄se. ad
uide. de. omnib; intelligendum ē. qui. omnem
am. uouerunt. dō. eīs. aut̄. ecclie. p̄uo
tum. sue. illicitum. sūt. ē. hic. p̄mittendum. qd̄
innocēs. de. uidui. y. puell̄. decreuit. q. x. spīna
lē. nubunt. si. p̄ta. publice. nupserint. nō. eas. ad
mittendas. ee. ad. penit̄. ū. his. quib; se. ūgere. at
de. mundo. recesserint. si. eis. de. homib; h̄ō. eis
dūnt. ut. q̄. amp. uiuēte. uiro. alū. nupserint.
adulta. habit̄. nec. ei. agende. penit̄. licuit. ac
omnit̄. ū. uir. de. illis. sūt. defunctis. q̄. nō. magis. de
illa. tenenda. ē. q̄. ante. se. ī. mortali. sponso. sum
serat. y. p̄. ad. humanas. nupias. transgrediat
dicendo. qd̄. ū. solum. ūugium. talib; negare. ut
deant. h. y. locum. penit̄. sz. ū. ita. intelligendum
ē. ut. aliq̄. gr̄audant. a. penit̄. que. digne. penit̄
tiā. agere. nolunt. sz. ille. ū. sunt. admittende. ad
penitentiā. que. ab. incesti. copula. discede. nolue
runt. qua. p̄. religionis. p̄posito. ū. pōt. dō. ppe
nitentiam. reconciliari. que. ad. habitum. siue. p̄
fessionis. redire. neglexerunt. tunc. ille. cui. se. ūgere
nō. et. defuncti. sit. cum. ab. ei. amplexibus. illicitis
b̄. penit̄. recesserint. cum. q̄. dr. eas. non. ee. admit
tendas. ad. penit̄. ū. his. quib; se. ūgere. nō. recesse
rint. de. mundo. subaudiendum ē. eas. tunc. aut̄
eis. uiri. de. mundo. recedunt. y. de. sunguit̄. eā
ab. eor. concupiscēcia. ille. se. alienare. quem. tenuum
subdola. simulatio. declarat. y. firmat. ℭ. Unde
ℭ. Cum. uir. similiter. legitime. malū. fit. adulter.

[illegible] q. q. p̄mittit. uotū. ingrē. facere. nūs. q̄ tē
pantem. q. q. q. q. qui. solempniter. uouit. ingredi
belle. nube. damnabile. ē. unde. q. ūgnes. et. unde
q. ingrē. fieret. pne. et. nūs. q. uotū. q. solempniz. at
alienū. fieret. de. tegīs. applaut. p. sedam. aplīa. post
op. li. vj. de. nup. et. ro. te. r. q. uerum. ℭ. Septa. q. q.
ad. ē. in. ptē. p̄. ad. aliena. uxore. dormire. sed. sim. q.
q. ingressū. utat. q. sit. execrabile. in. meretrē. sed. execrabilius. nupare. ℭ. Septimo. q. q. mulier. recedēs. sūd. uiz
meretrem. p̄. et. ingrē. in. alia. execusā. per. ignoranciā. ad. p. ē. in. p̄mā. uenit. et. q. pellenda. redire. ad. p̄mā. de
uita. respūd. uxorē. ℭ. Quarto. q. p. uir. uxorē. in. ūtā. aliena. ducat. aliā. uxorem. ecclā. regit. ipm. ee. recūsa
ta. nō. q. stat. de. prima. si. uolt. redire. ad. p̄mā. et. nō. pe. aliā. debita. paste. nō. deb. sed. postea. reddit. ℭ. Quinto. q.
et. timare. ecclē. uapte. aptos. execusat. et. nō. q. ingrē. nō. tanē. ingrē. ūm. multo. mīs. debet. reddē. alio. uiuente. q. ℭ
nō. e. uxor. ēo. de. prīa. ēo. e. q. inquisitōe

q. Sexto. q. q. q. uotū. uotū. ingrē. facere. mīs. q. ingrē
pantem. q. q. q. q. qui. solempniter. uouit. ingredi
belle. nube. damnabile. e. unde. q. ūgnes. et. unde
q. ingrē. fieret. pne. et. nūs. q. uotū. q. solempniz. at
alienū. fieret. de. tegīs. applaut. p. sedam. aplīa. post
op. li. vj. de. nup. et. ro. te. r. q. uerum. ℭ. Septa. q. q.
ad. ē. in. ptē. p̄. ad. aliena. uxore. dormire. sed. sim. q.
q. ingressū. utat. q. sit. execrabile. in. meretrē. sed. execrabilius. nupare. ℭ. Septimo. q. q. mulier. recedēs. sūd. uiz
meretrem. p̄. et. ingrē. in. alia. execusā. per. ignoranciā. ad. p. ē. in. p̄mā. uenit. et. q. pellenda. redire. ad. p̄mā. de
uita. respūd. uxorē. ℭ. Quarto. q. p. uir. uxorē. in. ūtā. aliena. ducat. aliā. uxorem. ecclā. regit. ipm. ee. recūsa
ta. nō. q. stat. de. prima. si. uolt. redire. ad. p̄mā. et. nō. pe. aliā. debita. paste. nō. deb. sed. postea. reddit. ℭ. Quinto. q.
et. timare. ecclē. uapte. aptos. execusat. et. nō. q. ingrē. nō. tanē. ingrē. ūm. multo. mīs. debet. reddē. alio. uiuente. q. ℭ
nō. e. uxor. ēo. de. prīa. ēo. e. q. inquisitōe

non debent. q. si. gerunt. nō. taliē. peccare. ēm. nō. se
nullatenus. mire. q. ingrē. p̄me. quibs. nō. sūd. nubē. sed. ecclā
uata. ingrē. ante. si. sine. si. uelate. sine. non. nullatenus
p. suspectos. facit. admittit. uel. q. festos. expressa. uel. tacita
q. tacita. dirimit. nūs. et. nullā. aliud. uotū. q. ingrē. pub
malū. adulterii. unat. sponsalitos. et. unica. ab. incestu. pau
ūtā. sit. si. uir. membris. mulier. nō. ad
ūtā. aliena. ducat. dormire. sed. sim. q. q. pessimū. et. q. gra. uāt. sit. si. uir. membris. mulier. nō. ad
ūtā. aliena. ducat. dormire. sed. sim. q. q. pessimū. et. q. gra. uāt. sit. si. uir. membris. mulier. nō. ad

Clemens pp.

Aug in lib de adulteriis coniugii

Leo pp.

Leo pp.

Questio.

Solutio.

Duo ad pole mum.

Duo m li de patriarchis.

Ex gallo urbis nensi.

Duo ad pollen mum.

Amore

Dom replicat

oiuncti sunt. aliat alium alio uiuente ad aliam
ñ ple ire copulam. aliquem adulterum cõmit
te de quo clemens pp am. Quid in omnibus peccat
e adulterio quis? cum namq; in penis reneri loci
quẽ pmũ illi hũt. qui abstinent a dõo. Grauissi
me g peccant adulteri. g iuri formeary. h cunctis
his grauiꝰ merebunt. quos os ihesu dicit de na
turam delinquentes. vñ aug. Adulterium malũ unde
formone. uincitur aut ab inesto. pei enim est
cum mre. qm cum aliena uxore dormire ꝙ ho
rum omniũ pessimũ e. qd de natam fit. ut si
mur membꝝ mulieris ñ ad h accesso utat. h grecta
bilis fit in mere. h grecrabilius fit in uxore. De
ne qd de illi femina illi. q. p longi capiuitate
q putarunt uiros suos itempto redeunt
in capiuitate. t ab inqua diacone nunqm
libandos in alios nupcia fuisse uni si illi q pu
tabant uisse remearunt. uni eis reddi debeant.
an sedi fornicarij sint. ipe rex adulterio de hoc
leo pp am sic. Sicut e ñ legitimar sedã nupta
rum. redintegrida credam. remoui his q hosti
lis inualit. cuiq id legitime reformetur. qd
inualit. Quarendũ e ñ ut recipiat quisq qd p
um e. nec culpabilit iudicet. q. aliem uxor p
uasor habet. qui plonam ei marit q iã nõ esse
existimabat assumpsit. sic enim mlta q ad eos qui
in captiuitate ducti sunt pnebant. in usu alienũ
fuisse potuer. uni plene usitee e ut eisdem re
ddit reformet. ꝯ si uxor p longam captiuita
tem reuisit. ita in dilectione suaꝝ nupcium pleti
am. ut eas in suum capiant redire ꝙstantium.
Intimandum e. inculpabile iudicandũ qd ne
cessitas inualit. restituendum qd fides poscat. Sm
aut aliq mulieres ita uiroꝝ pioꝝ sunt capte
ut maluit his cohabere. qm ad legitimũ fruire
ꝙstantium. nimꝰ sunt notande. ita ut ecclesiastica
cõtione pmoti. q de re excusabili remuneratõne
carnis elegerunt redeant. g in sui statum nu
gia. qz sic mulieres q ad uiros suos redire nolue
runt impie sunt hinde. ita ille que redeunt
minꝰ sunt laudande. Ex his ostenditur illos q
tales nuptiis ut credant uir uitempnum. p ig
norantiam aliqm excusatione hre de pecto. tan
tum pmã cõplam ee legitimã. ñ sedam. ueniã
mi hre. si careat opprobrio. male uoluntis.

Sed liquit relicta m para sua uxore in longin
quam abiens regionẽ. aliam ducat. deñ peniẽ
cia ductus. eam dimittere uelit. asserenti se aliã
habuisse q uiuit. nec ecclia pmittat. q qd ille asse
rit ignorat. qz an in hac sedã copula sit nupti.
Sane dicit poti ñ ee nuptum. mulierẽ de ar
mine exulari pigneramq. uir aut adulteriũ
admisse. si ea quo ad pristinam redire uolenti. ñ
ualenti. cogitur ecclie disciplina hanc retinere in
ctp exulari p obedientiam uiri. de hoc qd
poscenti muliere debitum reddit. a qua ipe
nunqm poscẽ debet. sic de aliis hmodi iudicẽ.
Post h de disparitate cultus uidend De disparitate cultus.
est. h e. hẽ emi una de causis. quibus plone inlegi
time iunguntur ad contrahendum matrimoniũ. Non
emi licet. cano cum gentili. t uidua iure nupti
arum. h inueni. t prohibitum e. fideles uiros infide
les duce uxores. duo dicentur. Non accipies uxo
res de filiabus aliegenarum. filiis tuis ne tra
dentur eos p deos suos. Jurta hi dñi pceptum
uidet nuptias cum aliegenis inita. hesdras se
parauit. hi dem in nouo i testamento seruari vide
mus. Sic nubat femina. ñ sue religionis uiro. t
ne uir talem ducat uxorem. Id enim ut dicit ui
ctor dñs. docet apls uirum uniqm p cap restaurandum.
Sic amb. Cauete tanq gentiles. ut uidua filiam tuam
tradite. caue ne gentilem ut uideam. t aliegenã
in heredem. omnẽ aliena a fide tua uxorem ac
cipias. Jtem. Si quis uidue fuerit tanq uidua. fuerit
uidua tanq carnali seruo misceatur. quicunq tñ
nefas admiserit a xpiano ecclie pnus segregetur.
Ex his aliisq plibus apparet ñ ple contrahi nu
ptium ab his qui sunt diuise religionis. fidei.
Hic aut uidet De nupcio fidei infidei. i dirimi
obtinuerit. qd apls aut de iparibus infidelium
nuptiis. Ego dico non dirimi. Si quis fidelis habet uxorem
infidelem. i habere uult. ita ille ad illam. Et si
qua mulier. ita se habet ad illum. alium illud euiden
ter ostendat aut. sibi enim agit de ipsius nuptiis si
deliũ. infidelium. q obtinuit ab ea indisparitate
religionis. fidei manentibus. Apls ñ agit de illis.
qui uni eiusdemq infidelitatis fuerunt. quã
do nuptiis sunt. si ea uenit. ecclesiam. atterre
sine acta credidit. intelligi ne quid dicam aut
de ut rem ipam diligenti explanẽ. Ecce nuptiis

Past hec do nouo. q tm et ẽ triuar. q dos
in infidelitate facta sine ecclesie. et fidei
delitate permanente ipse fidelis aut ꝙsentiat ...
fidelis pt cum q. eid aliquo fidei. si aut ꝙsentiat
atis tue fidelis non tenet hitare cu infideli
uulte. Si aut fidelis consentiat cohitare cum
ꝙtractat. ad infidelitatem uel ad aliud mole
ste. quia aut ambo ꝙtahunt. exponat fidelis
uel infirt. dum sq dimittentes nec ad inuicem habitare nec
fidei quia q dissoluit ista pt. Ita go. q illud apli aiat
q non e expedit. pcm e. non e intelligend. ut
q. sit ab infidelibus sit peccatum. sed q aiat q sit ad fidem uel ꝙtat. peccatum e. uel ita. in ami cop
infidelis facit peccat. no q ipsum facit. sed pt no ea ad quo deuit facit. referens ad debitum. Simon
Isaye. q rapuit mirabilis. q e mtri. in fideles. quia e. ut. q e mtri. leuitas pt. sed no ratio. q
sine fide sit quia. ad fidelem. ut. e et ratio. si tamen leuitas sine pt. Ita go. q. ut. e. q legali i
matrie. uel q. mac mali. no q. impsione dñi ꝙtracte.

Illa angelica pomit 28 91 sunt cum ora cane

dñs m li de sordib i mõte

dñs ad pollen num.

dñs ad pollen num.

Non ē ria pu vicia infidel' cum fideli

dñs ad pollen num.

dñs.

dñs m li de sermõe dñi i mõte.

dñs.

dñs m li de sermõe dñi i mõte.

dñs m li de fi ve ropib;

dñs.

cheorũ infideliũ fuerũt qñ primũ sunt
sulla de hiis qđ ē que pmittat ad illud p̃ceptum
ueñ. ·no. ·t. quo phibetur fidel' cum infideli
copulare ꝛuigum. Jam sunt ꝛuges ꝛ ambo
ad huc sunt infideles. Tales sunt ad huc quale
cunq; sunt ꝛ ecctie ecclig̃ii p̃dicare ꝛ credẽdũ
ẽt; unã t̃ una. ꝫ ria ut infidelis cum infideli
habitare ꝛ cohabitare non uidet dñs ut fidelis in
fidelem dimittat. ralr̃ ꝛ punctum. ꝫ ap̃le iubet
ut si dimittat ꝫ solute. ut siquis alr̃ agat. ñ sit
sub gressor. hñ ꝛ de ũgunby ꝛ solute. Quoniã qđ ē
luctandũ occo. cum possit uelle ꝛ relinquere. ꝫ ñ
ꝓpediat. Tũne ei non ꝓpediat id qđ uelle ei ē. qđ
pmittit' quidẽ. ꝫ ubi ip̃si alii affert impedi
mẽtũ saluti. hñ discessio fidel' ab infideli. qm
ñ phibet dñs. qz coram illo ñ ē mustũ. ꝫ ap̃le ne
fiat ꝛ filio carnali suadet ut nemo in ea re uel
sponsi neglectare uideat. ꝫ solũ uoluntate libe fa
ciat. Exhibi mon̄stratur inf̃ infideles ꝛuigiũ
ee. ꝛ aplm de illr̃ agere qui infideliate quie
ri fuerũt. ip̃ alr̃ ad fidem ñ uel ē. cum q̃ infi
del' habitare ꝛ semper. ihunc ñ dimittẽ fideli.
solute ap̃le. quia forte p̃ fidem saluabitur infi
delis. De fornicõne spũali. ob q̃m p̃ dimittẽ ꝛu

Pro ri uelle dimittẽ. qz infideli ge.....
ē fornicõ. sui corpis. ri nñs. Cũm enim fornicõnis dñs ꝓceꝑ. fornicõnẽ ri gr̃alem. ꝛ nuptialẽ
intelligẽ cognũ. ri in. s. corpalem. ꝫ ꝛ spũalem.
de qua aũt ꝛ idolatra. ꝛ quelibet nequa supsti
cio fornicõ ē. dñs aũt p̃mittit cã fornicõnis ꝓpter
dimittẽ. ꝫ ri iussit. ꝛ sic dedit ap̃lo locũ monen
di. ut q̃ solũt non dimittat. P̃ pro ri uelle dimit
tere. si enim fornicõ carnis detestanda ē. ꝛ mu
ge. q̃nto magis fornicõ nñs. ꝛ infidelitas. p̃ q̃b;

Si aũt quer̃s. an pro nuptiis p̃ter dimittat.
Aliud uicium ñ ꝓ infidelitate. l̃ idolat
am p̃ter dimittẽ. Intende qđ aũt aũ. si infide
litas fornicatio ē. ꝛ idolatria infidelitas. ꝛ ava
ricia idolatra. ñ ē dubitandum. ꝛ auaritiam
fornicõnem ee. Quis q̃ quamlibet illicitam ꝛ
cupiscẽtiam p̃ter fornicõnis grãe separet. si auari
cia fornicõ est. ex quo infert. qđ ꝓ illicitas
cupiscẽtias ri nñ que inhonestis cum alienis u
ris ut' femine ꝛ mercede. ꝫ ob quas libet que
alias allege dñi abstinere facium. ꝛ matrimoniũ
rumpi possit. sine ẽtamen uir uxorem suam di
mittẽ. ꝛ uxor uir. Item. Recte sine dimittẽ
si uxor suo dicat. si ero uxor mea. si nñ de latrono
cinio aut ꝛ genit. ut' mihi soluta lenocinia ꝛ ceteras.
aut siquid aliud facinorosum ut' flagitiosum
a uiro suo exigat. tũne ille si uelit ꝛ potest
ē. hñ q̃ fidem ꝛ dilectionem ꝛ pacem. nñ rum
qđ eum scandalizare. amputabit. Exhi appa
ret qđ non solum infidelitas. ꝫ ꝛ quelibet ꝛ
piscẽtia. q̃ ꝛ matrimoniũ nr̃m̃ corrumpit. fornica
tio spũalis ē. ꝛ quam uir uxorem. t̃ uxor uir
dimittẽ. Post consulitur ri ap̃le. ne fidel' dimit
tat infidelem. uolentẽ cohabitare. nec a se re
uocare. Si fideli ducat. ducẽ infideli discedẽ
te qđ si fidelis infidelem re ut' dimissa.
dimittat. t̃ infidel' a fideli discedat. an lice
at fideli aliam ducẽ. Vidr̃ auctoritas relata qđ
uiuente illa. aliam ducẽ non ualeat. Ambr̃. ꝫ.
ũba ap̃li exponens ait. Duo quidã discedunt ab

dñs.

ꝓ ꝑ Adgnosch ꝛ ꝛ ꝛ

mulcem. vuolentes cohabitare dimittunt. ya
lud uxo copulant. adulter efficit. vfilij in fi qui de
hac copula nascunt immundi. i. spurij sunt.
Item. Si quis habet uxorem fidelem aut ba
ptizatum. uult ea p̄ baptizatum alteram ducere non
potest. cum in baptismo solummodo fides conjugia. de
Sed econtra ambigit̄ primitus contra iudeum.
Ambigit̄ restatur. si infidelis discedit. discedat. Non enim est seruitus subiecta fratri aut
soro. in hoc modo. quia non debent retinere coniugij.
ei qui horret auctorem coniugij. Non est enim ra
tum matrimonium. quod sine dei deuotione est. non
ni est peccet qui dimittitur p̄ dominum. si alius se copu
lauerit. commutatio enim creatoris solent multa
mouere. certa enim qui relinquitur ne accipiatur.
alius copulatus. infidelis autem discedens. in deum
peccat. in matrimonium non est seruanda fides con
iugij. quia recessit. ne audiret. xp̄m esse dominum. ano
nymo. Si uterque ambo credidissent p̄ dignationem dei
confirmata coniugium. Accidit hoc p̄dicte contra
rio posse videri. nam ut sibi inuicem ambo commendare
videatur. sic distinguendum est hoc aliud est dominum
nolentem cohabitare. aliud dominum p̄ dominum ab
illo quod haberet nomen. ut sibi ipse benuolentem in seruitutem. hic uitat custodiam. non cum uelit do
minum nolentem cohabitare. non uult ea uiuente a
liam ducere. discedentem uero sequi non oportet. ut ea
uiuente. aliam ducat. sic non est intelligendum
de his qui infidelitate sibi copulati sunt
sic si ad fidem ueniat. est. cum si uterque fidelis matri
monio iunctus est. p̄ alterum eorum a fide discedentem
odio fidei coniugem relinquere non dimittit. discedentem non commutabunt. nec ni illa uiuente. alte
ram ducere possit. quia nec eos fuisse ratum coniugium
quod non potest dissolui. Quidam dicunt coniugium non esse
Sunt tamen nonnulli quod nec infideles. quare
infideles asserunt non esse coniugium. quia nec ra
tum. nec legitimum est eorum copula. Rata non est. quia soli
um potest. nec legitimum quia apostolus dicit. omne quod non est
ex fide peccatum est. eorum autem iunctio non est ex fide.
non peccatum est. sed est coniugium. quia nullum a
liquem peccare. unde si dicat. quia non est uera pudi
citia infidelis cum fidele. Sed uera negatur esse
pudicitia. illa quod infidelium coniugium non sit ue
rum. hoc quia non est illud ex lege bonum quod secundum

Reſponſio.

eorum. intelligitur primum illud apostolus. Omne
quod non est ex fide peccatum est. non ita intelligendum est. ut de
quod fit ab infidelibus peccatum sit. sed omne quod fit ex
fidem. i. sciamus male fieri. et ad gehennam ethnicum ut
omnem eo quod infidelis facit peccatum non quia illud fa
cit. quia eo non illud facit. quod debet non referens ad de
bitum finem. Quod legitimum sit coniugium infidelium sic
Copula ḡ matrimonialis que est non rectum
nium infideles. coniugium est legitimum sed non ratum.
Legitimum quia est matrimonialis personalis. sed non ratum quia
sine fide. Coniugium uero legitimum fidelium est. ratum.
num. si non legitimum sunt personalis. Quod autem legitima
sint infidelium coniugia. auctoritate dicens. Aug̃ de fide et operibus.
legitima fuerant coniuncta. sine ulla culpa reli
quisti. si cum uxore sano permanere nolunt. Ex
hoc datum est. quia infideli ad fidem uolo apostolus sin
git infidelem non dimittere. Quod si facere si non esset ma
gos legitimum coniugium. Legitimum est quod legali ra
tione. et quidem modis. si et nullione dimittatur. De cognatione et primo de carnali.
Dicunt super de cognatione aliquid dicere. est autem
cognatio. alia carnalis. alia spiritualis. Primum de
carnali cognatione. et affinitate inspiciamus. Cognati
ḡ et affines in vij. gradu et infra copulari non
debent. vii cōc. Propriam suam unusquisque us
que ad septimam obseruare debet. cognationem.
quam diu se agnoscunt affinitate. quinquos ad
uxorem copulam accedere denegamus. quod si fecerint separentur. Nicholaus papa. de sanguine
re sua nullus uxorem ducat. usque propinquitatem
vij. ut quousque parentela agnosci potest. Item.
Nulli propinquitate sui sanguinis. usque ad vij.
gradum uxores ducant. His auctoritatibus aliisque
plurimis sanguineorum iunctionem plurimum usque
ad vij. gradum. Quorum autem gradus sanguinitatis
opportunum sunt. Isidorus ostendit. Sic series san
guinitatis. vi. gradibus duratum. Hoc nomen filius et filia.
quod est hic. Soror. Pater ipse frater. ille secundum tenet
ut. ex radice illa trunci. egredimur. Ita nunc
nepos et neptis primus nepos. et neptis secun
dus nepos. et neptis tertius. ad nepos. et ad neptis
quartus est nepos. et neptis quintus nepotis.
nepos. et neptis. neptis. vi. Deinde. quod vij. gradus
non ponunt. Isidorus. quia truncum unum gradum non es
putant. Alii uero quia vij. ponunt gradum truncum

Duo fratres. Duo cognati. Duo consanguinei. Duo affines. Duo coniuges. Duo socii. Duo amici. Duo inimici. Duo hostes. Duo aduersarii. Duo rei. Duo actores. Duo iudices. Duo testes. Duo accusatores. Duo defensores. Duo aduocati. Duo procuratores. Duo tutores. Duo curatores. Duo magistri. Duo discipuli. Duo domini. Duo serui. Duo liberi. Duo patres. Duo matres. Duo filii. Duo filiae. Duo nepotes. Duo neptes. Duo auunculi. Duo materterae. Duo patrueles. Duo amitinae. Duo consobrini. Duo sobrinae. Duo cognati. Duo affines. Duo uxores. Duo mariti. Duo sponsi. Duo sponsae. Duo uiduae. Duo uiduati. Duo orphani. Duo pupilli. Duo pupillae. Duo tutores. Duo curatores. Duo magistri. Duo discipuli. Duo domini. Duo serui. Duo liberi. Duo patres. Duo matres. Duo filii. Duo filiae. Duo nepotes. Duo neptes. Duo auunculi. Duo materterae. Duo patrueles. Duo amitinae. Duo consobrini. Duo sobrinae. Duo cognati. Duo affines. Duo uxores. Duo mariti. Duo sponsi. Duo sponsae. Duo uiduae. Duo uiduati. Duo orphani. Duo pupilli. Duo pupillae.

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
Baden-Württemberg

mō grad' ꝺnumant varie namq; computant' ·
grad' ꝺgnationis. Alij enim p̄m in primo g̃ /
-nu. filios in scō pomunt. Alij p̄mum gradum
filios appellant. negantes gradum ꝺgnationis
inter p̄m & filium cū una caro sint pat' & /
filius. Auctoritates g̃ que ꝺsanguinitatis tantū
lam usq; in vij. gradum ꝓhibent. p̄m po /
munt in p̄mo gradu. Ille uero que usq; ad vi.
gradum ꝓhibent. p̄mum gradum filios appel /
lant. amp̄lius sit ut heredem ꝓpinq; secūm habe
-ndi facultatem ꝺcernant. in vj. vij. gradu. p̄m
i. in p̄mo gradu ponit. qui filios dicit cē pri /
mum gradum. hoc in computu zacharias pp. Zacharias pp
-nquenit. Parentele grad' ualū computant. ego
-fr̄e meū. una gnatio sunt. p̄mus q; gradum ef /
ficiunt. Ita sunt filius mō. fr̄i q; mei filij. secūda
gnatio sunt. -n gradum secūm faciunt. Itaq; ad
hunc modum cēt successiones. Inter illos qui
vi. computant' grad'. illos qui. vij. nulla in
-ter eos gr̄itas inuenit. quamuis in nullo g̃ /
-num uarietas inueniat' ultima enim gnatio si
a fr̄ibus sumat' meū mādi. vīuentium.

Quare ūo. vi. grad' computet' ihs doc' ipe aptr
-ientē. consanguinitat' dum se paulatim ꝓpa /
ginū ordinibus diuinent usq; ad ultimū gradū
p̄ueniūt. & ꝓpinquat' ē deliciunt nunc p̄mū ter
minationū unclin eam recipiet. & quodam in
cipiet reuocare fugientem. sō autē usq; ad. vi.
gr̄ūs gradum ꝺsanguinitat' ultima ē. ut ficut
vi. etatibus mundi gnatio. & humil' stat' finiū
tur ꝓpinquitat' gr̄ūs uel gradibus terminet. In hr̄
-vi. gradibus omnia ꝓpinquitatum nomina con
tenentur. vltra quos nec affinitas inuenit. nec
successio pot' ampli' prorogari. secūm alios. vij. Quare. vij.
grad' ō computamus: ut in p̄. vij. grad' sponsa
sponse uingat'. sic p̄ hanc utrūq; que. vij. duc /
bus agitur. ecclia xp̄o ungit'. Hoc aut' occurrit De dispensa
illud qd gg̃ anglor epō aquo requisitus one gg̃ q. s. er
fuit quos gnatione debeant copulari relati / ga anglos.
bit. sic. Quedam lex romana p̄mittit ut sint
fr̄es ut sorores seu duor fr̄in germanor. seu
-ruarum sororū filius. & filia misceant. & ꝺ; cepti
-o dicitur. & tali nuptio sobolem ū p̄le succed /
-ere. & ūl necesse ē. ut quarta ut. v. gnatio fide /
lium lucent' sibi inuicē ꝺiungant'. ꝺ; p̄ multā rpi fidē Iohis. Colosi. xiij
tropolitani epi.

Dvne de affinitate uidendum ē. de qua gg̃ Gg.
-am potero de affinitate q̃m dicunt parentu /
lam ē que ad uir̄ q; parte uxoris seu que q;
parte uiri ad uxorem p̄uenit. manifesta rō est.
q; si secūm diuina sententia. ego & uxor mea
una caro sumus. p̄fecto mi & illi mea suaq; paren /
tela. ꝓpinquitas una efficit. Quo ēca ego & soror
uxoris mee in uno & p̄mo gradu erimus. filius
uō ei⁹ sēdo gradu erit ame, Nepos ū tcio. id q;
mutatis mutandis agendum ē successoribus. uxorem
uo ꝓpinqui cuiuscūq; grad' sit. ita me oportet
intrinsece. quēadmodum ip̄ius q; grad' aliqua
femina ꝓpe ꝓpinquitatis sit. Ad numer uxoris
mee de ꝓpinquitate uiri sui in cunctis ꝺgna /
-tionis gradibus seruire obseruare. Quia uero alii
ordines sanguinis. seruire sunt. sicut michi ꝺcit. Scdm michi ꝺcit.
ip̄i. equaliter uir̄ ungat' & sanguis ꝓpinq;
guineus uxoris. sō ihs doc' sane consanguinitas in Ihs doc'.
ip̄o uiro obseruanda ē. & in uxoris parentela
de lege nuptiar' custodienda ē. q; stat eos duos
os fuisse in carne una. sō q; omnino illi ē. utq;
parentela. sit nulli pp̄. Nullum in utq; sexu p̄mit
tunt. ge ꝓpinquitate sui sanguinis. ut uxoris ut
q; in. vij. gnationis gradum uxorem ducē. &
mecum matia copulari. quia sic ū liceret cuiq;
tiano de sua consanguinitate. sic nec de consangu
-initate uxoris. nuge ducē. pp̄ eam nullo unitate.
Item gg̃. De affinitate consanguinitatis p̄ gradū Gg michi dicti
gnationis placuit usq; ad. vij. gnationem dicti.
obseruare. Iam & hebraice rerum p̄legales in
-structiones diffinciones sanctas usq; ad. vij. g̃ /
-onum hebdomadem prendit successionem. Non enim
ei succedent nisi de ꝓpagine gnationis debe
-ant. his auctoritatibus infinuatur. q; sit affini /

Dvne distinctio soli q̃nct sexo q̃ab ꝓma q⁹ q; amicis q̃sanguinee uxoris usq; ad vltim̃ gradū sint affines
uiro et ego & affes sic una caro ut et uxor. unde sicut cuiq; homo non licet de sua consangte uxorem ducē sic nec
de q̃sangte uxoris p̄ter carnis unitate et ego credi. nō p̄ducē uirū ad vij grad' alq; in ordē dicē q; mq⁹
gdm affines p̄dicti quicquid et me⁹ erūt si cōtractū fuit nō separat & nām q; affines ho⁹ ultra x̄m gg̃ nō separan
gg̃ decisan. et affim non debet sm̃ jus dibus mgr̄ plat. si tñ contractus. Sed q; si q; mulier ad dnas nuptias
transit et ex eis sobole suscepit mullatenꝰ pt sobolem ex ho uiro quicquid gratie ei aliq⁹ decisanꝭ pois
uiri tri q; inter una caro cum eis extitit. et minus q; istud abrogatiū ē decisan. et affi. q; sup hys et nō debz
unde licite pt contingē sobolem de sco uiro accepta cui aliq⁹ degnacet pois uiri. si aliquid aliud impediret
scd q; si ignorante matrimonia gradus q̃sanguinitatis aliq; inter sint hinc notitia ab extra sequent. et
dnat aliq; quitas non fuisse q; non erant time p̄ ipi in peregrinorum cōtractū excusant. et si quicquid reputa
-tū ꝓbona fide et p matrimoniū celebratū unde et fm̃ corp̄ lex manebat. Alij dicūt fuisse quicquid licet non fuissent
ꝓsamelcime q; talud quitates vacant. canones quicquid ea q⁹ q̃sangtes extra corp̄ mlla actingat sed
q̃nqu ad quos noticia q; tinct si aut tota pgenies de facto ab antiquis ibi et nouellis quibꝰ q̃nqu ad
tota nota sit vitas q̃ quita et si in dubia fuit separat. Si q⁹ q; aliud ē formicatio aliud stupr̄ aliud
adulteriū aliud incestꝰ aliud raptus sacrilegiū licet sit genꝰ omnis alicui cauto q; sit ex uxore

tas · vsq; ad quem gradum sit obseruanda · s · vsq; ad septimum · varie mationes de affinitate.

Sed alij iudem' ecclie in · v · gr̃atione · nr̃e affines ornabi augustum ym · my · si tractum fuit ti separi · Aut enim fabian' pp' de ꝓpinquis qui ad affinitatem yuis' vxorem uenient · celebrata vxore ut' uiro · in · v · gr̃atione ungi · erit · In quarta si inuenta fuit ti separentur · In · my · aut ꝓpinquitate · ti licet vxorem alius accipe · p obitum ei' equaliter nup' ungat' ima timonio. est qui d' sanguinei sunt · vxoris sue sanguinei p' matrem vxoris · Ecce hic dicit' in · v · ut' in · my · ꝓpinquitate affinitatis · Et augustum · Julius pp' ait · Stultum est nr̃ reluctari · frēs vxoris sue · reluctari frēs vxoris sue · reluctari filij vxoris sue · nemo d' matrimonio sumat · reluctante vxorem sanguineo · vsq; vxoris sue · vsq; trina ꝓgeniem nemo in vxorem sumat · In quarta uero · v · si inuenta fuit in separentur · Ecce quam uarie de affinitatis obseruatione loquit' nr̃ autores · Alij enim vsq; ad · vij · gradum eam obseruari sanctiunt · Alij ti in · v · in · my · matrimonia offerta · ti diuidunt · Sz illi iuxta rigorem · istu mie dispensationem uident' ꝓponere · Pot' enim ecclia dispensare in copula affinium · vsq; ad tertium gradum · sic' gō dispensauit in · viij · gradu sanguinitatis · Illud tn̄ ē p̄uidē qd' gō uenerio epo scripsit · sedem apti eam o fuisse decernit · si mulier copula nupta ꝑ primo uiro iuncta ꝛgnacionē eius primeat · si eo defuncto ꝛgnato maneat · Et si sub alio uiro ꝛgnationis uocabula dissoluant' · uel si suscepte soboles ꝑfuit legitime ad ꝑpositum uiri ꝛgnationis duxisse optatum · Si una caro fuit · quo ti pot' aliquis eoꝝ ꝓpinquus in primis ꝑ primo ante alterū · Et minime pie fidei credendum ē · postquam uno defuncto insuperstites affinitatis ꝑ dilectum · nec alia copula iungat' affinitatem copule ꝑpositi soluere ualet · Et nec alterius iuncti soboles · placet ad affinitatis ꝑpositum uiri offerentium transire · Siquis q̄ sacrilego ꝛ temerario ausu · in defuncto querit ꝓpinquitatem ꝛgnationis inquirere · uel sub alio affinitatis uocabula dissipare · Et subsecutis soboles alterius copule ꝓpinquitatem ꝑpositi credit legitime sociari · hic ne

gat di' ūbium ualidum ē · Qd' dr̃e · erunt duo in carne una · Ecce hic phibet si mortuo ꝑmo uiro · uxor eius alij nupserit · filios de sc̄o uiro genitos ducē uxores de ꝛgnatione ꝑpositi uiri q̄ filij mediante matre ad ꝛgnationem ꝑpositi uiri perueniēt · cum quo · ymo eoꝝ una caro ꝛcrum · Idem · y innocentius pp' ait · Si qua mulier ad secundas nuptias ꝓgressa · ex eis soboles genita nullatenus ꝑ ad ꝑpositum ꝛgnationis ꝑpositi uiri pungit · Hoc aut obseruandum ē · vsq; ad · vij · gr̃ī gradum · Et maxime vsq; ad tertium uel q̄rtum licet supra posita ē · Si augustinus scribit eos qui nota

Innocentius pp'.

Ecce ē sciendum qd' ecclia sanguinitate diuidunt' · infra p̄dictos grad' sanguinitatis iunctos separant · Si aut' ignoranter iuncti fuerint in despectu ecclie · ꝑ modum ꝓbata sanguinitate eis' iudicio separant · qui ante copulā illa augustia fuit · Quibus eam uidet · si fuisse augustia · qui si erant legitime ꝓlate · Et ti de ignorantia · pignorantia · qui augustum reputant · qui bona fide ꝛpetrauerunt ecclie iuuenes · uti · Et filij eoꝝ legitimi hūntur · Alij ti dicit' fuisse augustum · licet si certa legitime ꝓlate · qui talia iunctiones uocant canones augusta · ubi de ꝓlatis agunt · Quare testimonio sanguineoꝝ sit' diremenda iunctio · uidetur urban' papa · Si duo uiri uel tres sanguinitate iure iurando firmauerint uel ipi forte confessi fuerint augusta dissoluant · Si uo nemo augustia epi eos ꝑ fidem xpi obtestetur · quatenus palam faciant · Si se recognoscant sanguineos · Si se iudicio eoꝝ legitimauerint · alia matrimonia contrahe nō phibeantur · Idem · Nouerca · Et ut cum tres · Et duo ex ꝓpinquioribus ei qui accusat · habent ꝓpi quitatem iuramento firmauerint · Et si tres uel duo ex amicabilibus genuensibus · quibus ꝓpinquus ē nota · qui bone fame · iuratis testimonij sit · remoto amore · timore · ꝓmio · omni malo studio · p̄dicto nō firmauerint sit mota augusta dissoluantur · Consanguineos uo extraneoꝝ nullus accuset · Et sanguinatem in synodo comperiet · Et ꝓpinquos ad quoꝝ notitiam ꝓueniet · Si aut' ꝑ tres testes rota defecerit · ab amicabilibus · iuratis quibus ꝓpinquitas rota nota sit · ep̄e canonice ꝑpetrat · si inuenta fuit · separent' · Ecce quibus accusantibus uel testificantibus diremenda sit o

Urbanus pp' · Quibus ꝓponitur uel quando diremenda augusta.

Fabianus pp'.

tn̄ specialit' intelligit' de usu uxoris uel gnete uel quibusdam · Gaufrid' · Ꝑe uirginis illicita defloratio adulterium · Et aliquis alterum thori violans · Inde adulterium dr̃' alterius thori accessus incestus · Et ssanguinitatis uel affinitatis offensus · Unde incestus dicit' qui sanguinis uel affinitatis sue abutit' · Raptus dicit' cū puella violenter adamo ꝑcussa · et corrupta · minorem thorum · sue puelle · Et ꝓtinus · Si uir illatis fuit · Et mater multat' · Et tn̄ ad ecclias dei confugit ꝑ ulegio moretur · Impunitatem meretur · Qa qui ꝓ fide et spem uestre ggre dni · quibus cum uere sit · et necessitate uulgus appellationis pacis tn̄ ꝓ uita ad ggregationis uerum ꝑ fessa pacis ꝓ ggregata uocat' · Et maiti dicit' · Diuersi fratres uxores habentes uocant' · Et quando eandem mentes uir et soror · Glos' appellat'

ggs̄ quando &c' · Idem · Et utrum nouerca qua' affinitatis
Ista ꝓpter · Et de ggregationes ggs̄ · Adhuc dicendum

Quid sit fornicatio.

Quid sit stupru.

Quid sit adulteriu.

Quid sit incestꝰ

Quid sit raptꝰ

Alexander pp.

De spuali ogatione.

Simach pp.

Sanguineoꝝ nunctio. que ongum uocat. dubit. Re dicendum ē. qđ aliud ē fornicō. aliud stupꝝ. aliud adulteriū. aliud incestus. aliud raptꝰ. Fornicatio ꝓprie sit gn̄ omnis illeꝫ cōr. qui fit gen̄a ꝗcūq. tñ spāliū ingredit. siue mulierū. uel meretrū. uel cubinaꝝ. Stupꝝ ꝓpe est ingenuum illeꝫa deflorato. Adulteriū ē alieni thori uiolatio. uñ adulterū dr. qđ alienū thorū uiolauit. Incestꝰ ē sanguineaꝝ uel affinū abusus. uñ incestuosi dr̄. qui sanguinei uel affinib; suis abutunt. Raptus a quibusdā cum puella uolentē a domo pris educit. ut corrupta in uxorem hāeat. siue puelle. siue parentib; uel illata obtulit. hic merit multeriū. si ad eccl̄iam cum rapta confugit. ꝓuilegio eccl̄ie meritꝰ impunitatē meret.

Antendendum ē. sm illud alexandri. qđ ait. qđ fr̄ sororē ne ducat. nec cognatā uxoris sue. nec matris uel patris. nec nutricē uulgaris appellationis. ꝓcul dubio. cum ulla agnationis causa. uxor enim fr̄is. fr̄issa ꝓpe. quā agnata uocat. Warm fr̄ legit. dr. duos fr̄es uxores habuisse. uocat. qui eandē uanā mulieres. uiri sororē. glos appellat. sororē aut̄ uxor. ñ hr̄ spāle nomē. nec uxoris fr̄. De parentelarum gradu cum famosa q̄one. aliquid dicere mihi sufficiens. ꝗrim. dām de spuali agnatione addam. que sm ꝓpositū impedit. ut ī sint legitime ad mutuā mutuā. Tria quedam sunt. sanguinitas. affinitas. spuale germanitas. Consanguinitas ē. mr̄ eos q̄ unius gn̄is. sedm lineā gn̄is. Affinitas mr̄ eos qui gn̄e quidē ī sunt. uinciunt. sm mechanicē gn̄e sunt sociati. ut pr̄i gn̄a. uxor filij mei fr̄is que nec ē de genere meo. ꝓpm q̄ē de gn̄e meo. in affinitatē trāit. ego illi. spuale ꝓximitatē ē. mr̄ compatrē. et cōmatrem. et ut eos quos uni alterī de sacē fonte leuauit. ī cathecizatione. aut firmatione tenuit. ubi. et mr̄ filios eiusdem hominis carnales et spuales. Quā sint filij spūmales.

Spuales filij sunt. qs de sacro fonte leuauit. uel in cathecizatione seu firmatione tenuit. filij et filie spuales eoꝝ sunt. q̄me mercionis uocabulo. eos sacro baptismate ungunt. dr. et spuales filia sacerdotis. que ei peccā sua confitet. uñ simach pp. Os q̄ī in penitentia suscepit. mei spuales sunt filij. ut ei. qui quos uel nos sui apientib; uel sub tne mercionis uocabulo mer

Silueſt pp.

Nicholaus pp. salomitano epo.

Fr galio cabilonensi.

Johs pp. anselmo lemouicē epo eccl̄ie.

gentib; unda bapi regnant. siluest̄ ī admonet. ut ad suam ꝓpriam penitentialem nullus sacdos accedat. qui sāpius ē. Os quos in penitentia accipim⁹ ma mri filij sunt. ut in bapo suscepti. quoꝝ omnium flagitiosa ē cōmixtio. Qđ aut̄ cōparet. cāmatē sibi iungi nequam. nec pr̄ spūalis. et mr̄ filie. et filio spūali ꝑ scelus magūtensi docetur. de eo qđ mr̄ legalis. si aliquis filiolam suam duxerit uxorem. de eo qui scelus cōmīsit spūali. et de eo qui filium suū bapizatum. uxori cui eum de fonte suscep. hac causa ut discidium fieret. nigri. si ꝑ mutuā copulā ꝓpius ꝓpinquus. sic respondendum ē. si filiolam aut cōmatrē suam alius ꝓpinquus duxerit. separandos cē iudicam⁹. et gn̄ penitentia plectendos. si uū iuuges legitimum uel utrumq; bonum ē. sin autem gn̄ penitentia ī diuortio iungat. et simul maneant. et si ꝓuaricator iuuenis superueniat. acerrima penitentia mulctet. et sine spe iuuenis maneat. Ex his apparet. qđ aliquis filiolam suam uel cōmatrem non poterit sibi copulare nuptialiter. et si ꝓsumpserit fuerit separandi sunt. Qui aut̄ legitime iuncti sunt. si ꝛō separandi sunt. qui alterū eoꝝ insidiose filium de fonte leuauit. Qđ et nicholaus affirmat dicēs. si olle delidat uxor mulier. qui uiri filium ex alia femina gentium de sacro fonte leuauit. ꝓ modo ꝓhibeat eum eodem uiro copulari. quoꝝ ō iuuenis ꝓpe decenniū. qui sedm sacōs canones. ubi amborum assensu. nullius religionis obtentu. debet iuxta dimittere iuuenem. cum apl̄e ꝓcipiat. si olle fraudari inuicē. nolite fraudare. ad. t. ꝛ. Item. Dicunt ē nob̄ quaidam feminas delidiose. quasdā ū fraudulenter. ut aut̄ sibi suos separent. ꝓpos filios coram epis ad confirmandum remisse. uñ nos dignum duximus. ut si qua mulier filiū suum delidia aut fraude aliq̄ coram epo tenuit. ad confirmandum. ꝓ fallaciam ut fraudē. quam dum uuat penitentiam agat. a uiro ni suo non separet. Item iohis pp. Qui tumma bi pr̄. homo nomine stephs uenerit. nro ꝓsulatui inuocatus. qđ filium suum mentitum ꝓpium tunc nec dum bapi unda totum absentia sacerdotum eo gente bapizatum sumq; ꝓ manib; suscep. ac q; ꝓhuiusmodi negocio rei certa tua ꝓfatum ho

Iam d'o. si ꝗs mortuo q̄ cū sp̄uali sua q̄ et sit mr̄ q̄ filios sanguineos uis q̄ sanguineas affinitas et spuales germanitas consanguinitas. et inter eas qui quisque sint. uidē q̄ genēs affinitas. mr̄ eas qui gn̄e non sit. quēri. sed inter tres spuales. et gn̄em et inter eas quas uno alterue de sacro fonte leuante. uel mentecione uel confirmatione. et sic mr̄ filias eius. et hanc carnalē et spuales. Ad q̄ dicendum q̄ spuales filij sint. quos de sacro fonte leuat. uel mentecione tenet uel magistra. et filij et filie eorū spuales sint. et eoꝝ qui eos bapte tangue dicunt. sic spuales filij sint. qui a predicta ostenti. et nand̄ q̄ adoptati bapte et confirmatis eis dicunt spuales cognitos. et mutuo. et mentecti dissoluunt. et impedient. et mutuo. et uidi no aut̄ eo alterius alio contracto. spuales q̄ cognitos dicunt mutuo. et q̄ uidi impedire no aut̄ mutuo. et mentecti dimittere eo. de quib; ꝓ mentecti. et q̄ quos filiolū uel q̄ mr̄ non possunt matrimonialiter copulare. et si ꝓsumpti fuerint separandi sunt. Si aut̄ pr̄ matrimoniū copulatus alter alterius filiolū de fonte leuat. uel mentecione tenet. uel eo mentecte baptizante. no sunt separandi. sed culpabile ē primū imponenda. Ad q̄ dicendum q̄ adoptiui filij matrimonialiter copulari no ꝓsunt. Ad q̄ dicendum q̄ naturales filij spualiter copulari non ꝓsunt. q̄ mutuo intelligunt aliq̄ et ibi non deuius cum filijs quibus ꝓpe facti sunt. de aliis uid̄ qui in ꝓximo uel ꝓ gentis sit. q̄ dicendum q̄ lex illa ꝓcedit. q̄ uxor que uxorat sue reddit debitū ꝓ q̄ illa mulier. q̄ mortuo uxore sue corruit uxore mortua uid̄ quia uxoris sue. de facto cui sue non ꝓpe. inquisitum est. ad q̄ dicendum q̄ uxor sue debitū non reddidit uxore mortua. quia mr̄ in uxore sue potest. et hr̄ sue ꝓ. mentecti. in mutatē uxore. quia non. Ad q̄ dicendum q̄ uir et uxor eius pl̄ no debet. in bapo pueri. Ad q̄ dicendum q̄ no. solū ꝓpe impedit. et sed sunt. Ad q̄ dicendum q̄ non sit dampnande. sed tm ꝓpe subtractione di. celebrē. solemnē

mmẽ a ſua ꝛuge iudicantur ee ſeparandum. Qđ ſic
ri nullateñ debet. dicente ſẽptuagesimo. Qđo ꝛumpit
homo iñ ſeipm. y dñi iñ dimittẽ ꝓcem. ñ causa
fornicõis ſubtr. Et nos tanta auctoritate fretꝰ di
mittim. dimittendũ ee. y meliꝰ abile iudicandum
qđ neñas mutuꝰ. Nam baptizandi op̃ tanꝰ fi
delibꝫ. si mõ nõe fuit libe ꝛecedunt. vide si supiꝰ
dictus hõ filiuꝫ monentẽ aspiceat. ne aiam p
ꝓcio ꝓre dimittat. unda bapt̃i lauat. ut enim
de potestate mortis eripit. bene fecisse laudantur.
Joseph fuit ꝓcus. sibi tam olim legitime sociate ꝑ
pme dum uixit iudicatũ manere ꝛumotum.
nec obꝫ separari debe. Hyl aliisq; plibꝫ auctoritati
bus ꝺocetur. ꝛuges iñ ee separandos. si p̃ legitimã
copl̃am. alt̃ alt̃ius filiuꝫ de fonte leuat. ul̃ in
firmatione tenet. Quid ꝑmissis obuiet.

Deus dedit ꝓ
Goldiano hyſ
patensis eccle
epo.

Si aũt obuiare uidẽ qđ ds dedit ꝓ aut ꝓue
nit ad nos diaconi. scitanꝰ ure eptam de ꝑ
rens. qđ quidam uiri y mulieres ꝓmo salbo pa
chali. ꝓ magno ꝓpli meritu. nefarie filios
suos fusapisse de lauacro. cupis q̃ scire. an ꝓ
hoc debeant uiri ac mulieres ad ꝓpm ultimꝰ re
uiuere ul̃ iñ. Nos ũ hac re mesti inquisitionẽ ꝓpo
sita y inuentũ in archiuis. y anariis. aplice
sedis iam talia ꝛ ingesse impijs ecclis quaꝝ ab
epis. ab hac aplica sede uolentibꝫ fieri. uirum ui
ri ac mulieres redirent ad ꝓpm thoꝝ. beate me
morie sci ꝑes ulmi. innocẽti. y celestini. cum
epoꝝ ꝑmoꝝ. sicilie ui aplorꝝ ꝓuincie ecclia ꝓbi
benter talia. relegerunt. y confirmauerunt. ut
nullo mõ se mutuo recipiant mulieres ac uiri.
quicumq; in aliqua rõne susceperint natos. hi se
parent se ne suadente diabolo tale uicium mole
ceret ꝓrem. Si quis filiastrum t̃ filiastram suam
ante epm renuit ad confirmationẽ separet̃ ab ux
ore sua. y aliam nunquam accipiat. hi aũt ul̃

Ex gestis apd
Vincennã.

ad diuortiũ dicta sunt. ꝗ ea ẽt faciendum. hinc
illud fieri sũmopẽ cauendũ. ul̃ de ul̃ est intel
ligendum. quin ꝑ ul̃ filios suos masculos de fo
te susceperunt. q̃m fierent ꝛuges. ꝑmissis aũt
auctoritatibꝫ ois ꝺemendum ẽ. ut siue ꝓpm
seu nñ uiri fidium mulier de fonte susceꝑit.
si ꝺ uiro separet. ꝺ. y de uiro similr opor
tet intelligi. De copl̃a spiritaliũ ul̃ adoptiuoꝝ. ma
ꝺo aũt spiritales ul̃ naturalium filiorum. ne

ad optatũ filij naturalibꝫ copulari. neq; aut. Nicholai
ul̃ ꝑ relatũ ꝛa inquens. ꝛa diligẽ debet homo
eum qui se suscepit de lac fonte. sic ꝑtem. inter
hoꝝ y filios spiritales gratia y sci communio ẽ. que
dicenda iñ ẽ sanguinitat̃. Si hec uida spiritat̃ gratia
uiũ uñ eos arbitror iñ ꝑle si legale ꝛugium. q
nec uñ eos qui natura. y eos qui adoptione
filiꝰ sunt. uetãnde leges matrimonia ꝛa
hi ꝓmittunt. Si ei uñ eos iñ spiritalẽ matrimo
nium. qs adoptio iungẽ. quo poss a carnali opor
tet nũ se ꝛubino cellare. quos p celeste sacrañ
tum regnãcio spes. iungẽ. Hoc aũt quidam
uolunt intelligẽ de ul̃ cũ filiul̃. quibꝫ ẽpatres
fei sunt. De aliul̃ ño qui ante compatrauerit
ul̃ ꝑ genitũ sum. ꝛeditum qđ legitime y licite
iungi ꝓhibet. quibꝫ iudicẽ. sentire uidẽ. y di
cens. Sup quibꝫ roganꝰ nos tua dilectio. hi iudicẽ
rehondendum. ut y bapt̃s sit. si nutrix necẽ
tate feñ puerũ inomine tenens baptizauit. y
qđ spiritalium parentum filiul̃ filie ante ul̃
post ꝑpatrantem genitũ ꝓhibitum legitime ꝛum
gi. ꝓter illam ꝓhibitam qua ẽpatres iñ effecti.

Nicholaus ꝑ
ad consulta bul
garoꝝ.

Si filij ante ꝑ
rentũ t̃ ꝑna
li uidẽ iungi.
Verbum ꝑ una
li ꝓcio breuiat
ti.

Paschal̃ ii. ꝓ compatrantem genitos coplã
ri ꝓhibet. scribens regno epo. ꝑ suscepti filium
de fonte ul̃ filiam spiritalem qui ge compatre. ul̃
cõmatre fuit. nam matrimonio iungi iñ ꝓhibi
tum. Illud y notandum ẽ qđ i ꝛburiensi scil̃. legi. si
sue spiritalis cõmatis filiam forsitan y ma iungere
re rerum casu uoluerit. filio maiore seruato hãt. atq;
legitimo connubio honeste opari
ꝑ. Si quis duce ꝑ uir duas cõmatres alteram post
Solet y queri si cõmatrem ꝛuus alteram.
ꝑ ei obitum quis duce ualeat. De hi nicholaus
ꝑ sic scribens consulatus a nob̃ scitat. a nob̃ scitat una. si quis du
as cõmatres hre ualeat una ꝑ aliam mq me
mmisse debes sciꝑtum ee. erunt duo i. e. u. cum
q̃ dicit qđ uir y mulier una caro efficiuntur.
restat uir ẽpatrem. alium mulieri. cui assump
ta uxor cõmat̃ erat. nõ uir illi femine iñ ꝑle o
iungi. q cõmat̃ ei erat. cum q̃ dñs fiat una caro
effectus. Hinc aũt illd comitatus iudicẽ. Qđ spiri
talem hr̃ ẽpatrem. cum filiũ de lauacro accepit.
sed uxor cõmat̃ iñ ẽ licet ei defuncto cõpatre suo
ei nuptam duce in uxorẽ. quos nulla gradus
spiritual̃ secernit. Item ge epla paschal̃ ꝑ. p

Si quis duobꝰ simul nuptiis se copulauerit. hanc
uel si duobꝰ simul nupserit. qui ultimꝰ
ꝑ una earũ ꝺo ut ecclie ꝛ ingesse ꝛ ingesse

Ex gestis ꝛbu
ronis.

Ꝓsperus ꝺ

uxoui obnuu cũ cõmatre uxoui suugo copula
ri nulla rõ uidr: ut auctoritat phibe. sion enim
p carnis uuionem ad uuionẽ spe pfitet. Sed
secundum ẽ qđ auctoritat nicholai de illo agit. q
uxori sue debitum reddidit. p qđ illi cõmatr ge
nitu. Alie ũ auctoritates de illo agunt. ẽ uxor
p quam a uiro suo delinquit. illi cõmatr effici
nec p ẽ pnãmatrem a uiro suo agnoscit. de illo
potuit agunt. ẽ uxor ante delingit. qm ab eo
agnoscatur. Si uir uxori simul plura mie puer
Solet q̃ri. si uxor ẽ uiro simul debeat in
bapo suscipe puer. de hr urbanus scribit. q
uxor cum marito in bapo simul si debeat sus
cipe puerum nulla auctoritate reppit phibi
tum. sz ut pitat spiritat pnãmatis. ab oi labe
infamia obseruent simulis. decimũ ut utrisq
simul. ad hr afpnare ñ pnãmatr. Ita ũ practica
re flagitium omnino. q duaꝝ matrũ uelut sor
oribꝫ nupsit magna pernicies ei debet iniũgi.
Secundo de secũd nupt. dampnabilis nupt
ẽ q̃ qđ ũ solum pme. t. u. mupte sunt hu
te. hr q̃ctae. nup. ñ sunt dampnande. vñ aug.
Sedat nupt aliq̃ hereat apli? accedit. De nupt aut
nup. de ut? ptibꝫ nupt? solent homes mouẽ
qonem. sz quis audeat diffinire. qđ nec apli
udeo diffinisse. aut enim si dixerim uir ei?
an ualt nubat. sion dicẽ pnt. t. u. t. nu. ut quo
ruliber. nec nob diffinendi ẽ. qđ ñ diffinit apli.
Vñ ut huic respondeam. nec illas nupt debeo
dampnare. nec eis ũecundiã nuptiarũ auferre. nec
ẽ huiãe ũecundie sensum audeo dicere. ut
quens uolũt nubant. ñ ger meo corde pũ scpt
ture auctoritatẽ. qraliber nupt dampna
re. sd relatẽ iex. ego mine liba uoce exclamo. ñ
dampnari in ecclia digamã. imo nec igumam.
una lect. t. nup. quemadmodum sedo marito
nube. Apli? vñ bigamos a sacdotali honore
excludit. si ñ facit p uno digamie. imo placen
tem ẽ unire. ut sit una uni. sic̃ unica unica.
Illud vñ ecclarientis scitu indigẽ inuere digamã
ẽ pec. pbrm inquid ẽ innuptis digam pue
rere non inuenio. q eam penitentia bigamũ in
digeat. quis ergo pbr qui talibꝫ nuptiis pbr
prebe assensum. sz li de illo intelligi potest. q
prime uxori insidiat? putat? desiderio sedendi

plignaculo sacramẽ illud dr. qđ in bigamo ñ
seruat. ambos. q dic. Nõ pme mupte unum a
uno sic unitute. sed de uno sunt pmisse. pme
mupte sub benedictione dei celebrantur. sub
unter. sed ũ q impletum careat gla. De reliquo
Postremo de ordine ne iudicii ordinis
resurrõnis. hic resurgentium. ñ q de u
rioꝝ. ac mie qualitate hui? disserendum ẽ. dibꝫ
qõmibꝫ que de hac re motu assoleunt. sanctarum
non ualeo. resurrecturam ui carnẽ omnium dic
q nam simul anp nascentiũ. q mortuu sunt. anp
morientiũ intellarem ambigere debet. Samuel an
ei? ipsa? Resurgent mortui. q resurgent qui
erant in sepulchris. et apli? solum? nos ignora
re ait. de dor. ut ñ. xii. sic. q. etc. qui spem ui hui. i.
resurrõnis. hr enim uob dicunt. uob in ubo. domi
ni. q. n. q. u. q. resi. su. ñ. pre. e. qui. dormierunt. qm
op. d. in ihu. q uo. ar. q in. ui. dei. descendet de celo. q
mor. q mx surgent. resurgẽ. p. Deũ nos qui uiui. q
relin. simul. rapiẽ. t. il. obuiã. x. i. aera. q sic. sem
per. ẽ. cũ. domino erimus. ihũ. q ubi q unus resurrõnis. q eam
sa. atq; ordo resurgentiũ. p clarissime inuniat.
Causa enim resurrõnis. De uoce tube.
mortuoꝝ erit uox tube. q audientes uidi
cet. ab omnibꝫ audiet. q aũ uirtute erit ubi
mortuꝝ. q de monumentis resurgent. unde
ppha. dabit uoci sue uocẽ uirtutis. q effectum re
suscitandi mortuos. et hoc ostendit ait. ue
nit hora in q̃ oes qui in monumentis sunt. audiet
uocẽ filij dei. q procedent boni in resurrectionẽ uite.
et mali ũ in resurrõnẽ iudicii. Si ũ q̃r ẽ ut q̃
lis erit uox illa. apli? dicit. q erit archangelica. q
simul. et qui ẽ princeps archangelorum. t uox erit ali
cui? ẽ plurium angelorum. Eadem dr tuba. q erit ma
nifesta. q nouissima. q p eam ñ erit alia. hec
tuba ut ait aug? ẽ clamor. de quo dr in euangelio.
Media nocte clamor factus est. ecce sponsus ue
nit. ob. cui. Tube nomine aliqd euidens. q p clarum signum
intellig. ad uocem archangeli. q tube dei. ab apli? dic.
q in euangelio uox filii dei. q clamor appellat. ad
mortuu audient. q resurgent. De nocte media.
Media aut nocte dr uenturus ut aut aug? nõ
q hora tpis. sz q ut ueniet ei ñ spat? Media
q nocte. t. ẽ ualde obscura. erit. q occultum. ue
niet. dies enim dñi sic̃ fur. in nocte ita ueniet. poc

Postremo dicto ostendit quod ecclesiasticus q̃ expectamus mortuos resurrectos quicquid
quidem quod nasci potest et moriens resurgit. Quo q̃ et resurrectio mortuorum dicit usq; tube q̃ audientes audient ab illis
audientur et cum virtute ex celabunt mortui et de monumentis surgent. Quo q̃ usq; dicit ut alicui angelo ve
lim angelicus vide ut aliqui audiens significat et ista usq; dicit tuba. q. erit manifesta et nouissima et pri alia non e
et dicit indeo uenturus media nocte non q̃ sic quia uere sed q̃ tunc uenit q̃n non speratur et occulte iste cum audientes
dñi dicit manifesta non p qualitate ipse sed ecce q̃ tunc cognoscuntur et ostia singulis patebunt. Quia q
q̃n die ista sicut ymago aperta sua bona uel mala tecta. et nomen tenuerint. et omnia celebrate
cum. uel obscure uel occulte. q̃ueq; q̃ sicut sua ea q̃ teste placet uel damnet. Sinita q̃ q̃ quis an electus sit
memoi. predestinatus peccator uel tormentorum. et q̃ hui? videant. tradit q̃ mic cognitis appz q̃ si malos sors sin q̃ debue
me mutas. ni fuerit in nos ad penã uel ad glie derogiem. sed ad gratiã actus. Opera q̃ p uarii peccati q̃ sequi
cet tue p dei in notitia omnium sicut mala damnatoꝝ omnibꝫ erunt nota non legi in scptura ym uo. putau
pt peccati hic p primas terra et delecta illic erit. aliqs alia uero gloria erit. q̃ apparuit. Scptra q̃ p stolam aug?
et ambro. illi sui tue rapient. uni ad occ. q rapiente obuiã. q macra subito moriet et milla plus spacio

Cassiodor hui octonarium.

De libs qui rē apti erunt.

nī non incongrue intelligi. medie noctis tpe uenturū. Anima uir aut cassiodor hi tpe primogenita egyptior percussa sunt. qui in sponsum uenturū nō credidit. Plūbi in loci orestamur auctores. qđ aduentus dñi. nr quotidie dies dñi. nī p quotidianā tpis hi ueritatem. q nunc congregationes. in sillā singlor parabunt. vti in daniele. veteribus dierum sedentibus apti fr coram eo libi sunt. in ipse singlor. q rē apient altis. nunc implebit. sicut occultum qđ nī reuelet. adueniente. in. sūmo iudice in solum tenebre aeris illuminabunt. hi in abscondita cordium manifestabunt. Vnusq; q diuina siue iniq; opa sua bona r mala. omnia in memoriā reuocant. in nemi unum intra ecclesiā ternarium. ut accuset r excuset. hoiem sicā. eaq; in die saluet. ul dampnet. De memoria electorum. Die qr intri si nunc precedentia mala timeam. electi. nunc aiis memoria precedentiū malor sic bonor. Quedam auctoritates uidentur inde bonos si habituros nunc memoriā precedentiū malor. in peccator ul reproborum. aut enim ysaiam. Ego creo celos nouos. in terram nouam. in non erunt in memoria pora. in non ascendent sup cor. hi gaudebunt in eternum. in oblionem tradite sunt angustie pores. in absondite ab oculis mis. Que de futuro exponentes dicit aut. Oblionem tradent pora mala. qr futura in futuo pfine oblationis memoria omnino delebit. sicut cum bonis bonis etiā. ne sit pars malor pouis angustie memorari. dicit. in his similia plura accipi sic. ut in preludant memoriā precedentiū malor. hi ex ea molestiam in lectionē āmoueant. sicut enī eor memoria sedos obtinebit. r eor bonum omnem offuscabit. hi gratiores deo reddit. unde sup. lxxv. vij. aut dō. Qui in miai meminī erunt. q miserie in memoria. Quo in aut plena beatudo. si memoria retatis nīrem tangit. dicit sepe terribilium meminim. in iam doloz memorium. sine dolore. in nī amplius terribilia grauia fuisse. dicit. qđ si por malor memoriā sci habebunt in futuo. nī erit ni ei ad penam. r ghie de rogationem. hi ad gratiar actionem. Sūo que erunt mi pecta que fecerunt electi. nunc qđ de aut inoriam omnium. sic mala damnandor. oib; erunt nota. si legim hi cepisium in septa.

De memoria electorum.

Quod solet utrum illi quos unos memet. mumq; oio moriti sunt. an ipo tpis pue ro quo rapient obuiā r. ad imortalitatem mutata celitate sunt tristi. Ioh cui dicendum ē si in pse. ut pcta mutabile potent in illo spacio. in moriant. in reuiuiscant. ad hunc aut sensum q estimem illos in paruo spacio. in postimo mortem. in acceptos in imortalitatem. apte no iungere uidr. ubi dic. in r oēs mutabimur. et alibi. q seminat si mutabit. in p moriat. cur aut no bis incredibile uidear illam mutationē corporum in aere. quodam modo seminari. atq; ibi prius imortali. in incorruptibile reuiuiscere. cum credam in ictu oculi futuram resurrōnē. in membra sine sine uictura. tanta uelocitate redditum. an tq simor. cadauera puluere. hi nullem de hi ponit audire doctores. Si q sos qui rapient xpo uidente inuenies. atq; obuiam rapient credidim in eod raptu de mortalibus corpibus ei os. in ad eād mor in imortalia redditos. nullas i ribis apti pauebit angustias. gliā accipientes illud. qđ dictum f. dns quidem resurgent. s. tam bon quā mali. hi non os inumerabilium. s. in sollempnitatem resurrōnis. De hi in ambr. an in ipo raptu eor qui unus rapient. mors erit in resurrō. aut anima qi p sopore egsa de corpe eidem imorti redditur. Ieron uero scribens ad marcellam. ieiunia dicit. dicens quosdam in fine sci aduentus r. ni ee mortuos. hi unos repros. in imortalitatem repente mutandos. hoc aut qđ ui sit ni ē humanum iudicij diffinire. Quo in intelligitur xpe iudex unos. Sil aut adhuc addendum ē. duplices in mortuos. intelligi. qđ dr. r iudicaturo unos in mortuos. Aut em unus accipitur. qui maduerit ei unus repient. licet in raptu moriatur in mortuus. q ante decesserunt. r unus in mortuus accipitur. ita in unus. Quo in omnes uno rapt. Quomodo cepdicit fame credi ualeat. os resurrecturos credendum ē. in qđ omnes resurgent incorrupti. in unq; ipassibiles. qr morte patient etiam. hi sui diminutione membror. ois

Ambr.

Ieron.

Ambr.

Ieron.

Vrum iste et sic e verū q dicit ap̄lus omes quidē resurgem sed n̄ oēs mutabim̄ et non morientur sed in momento subito mutabunt cum aut q verus iste nō e quia iudicij dissimilitudo sed dicit q̄ qui dicit os e iudicatis mortuos et vivos p̄ intelligi debet q̄ tūc inuenit et de mortuis qui an recesserint vel vi ui et motu atq; iusti et mali et iusti

humam corpꝰ habituri membra. Nec ñ glia
ac spē impassibilitatis mduent. De ætate & statura

De resurr. Solent aūt ñ nulli pcauētari. resurgentium.
q̄rere. an eadem etate & statura corpꝰ os
resurrecturi sint. Credam putauerē os resur
recturos. secūm mēsurā etatis. & statē xp̄i. ꝺ quia
apl̄e ait. Donec occurramꝰ os. ī uirū pfectum. ī men
suram etatis plenitudinis xp̄i. os uis ūb ñ eadem
resurgemus. assignauit statum ꝺ etas. Os em
in eadem etate resurgent. ma xp̄s mortuꝰ ē. re
surrexit. aūtaūq etatis mortui fuerūt. uir aūt
posuit ñ ut distingueret sexū. ꝺ ut significaret
pfectionē uirilē. quam tunc hēbunt. ꝺ ñ omīs
eandem statūram corpis obtinebunt. uir aūt. ꝺ
aūt mēsuram corpis. l̄ stature. ꝺ etatis. qe uir
quisq suā recipiet mēsurā corpis. cū ut dicit
m uiuentium. ī senectute obiit. ut fiat habitu
rus ꝺ in ame ē defunctus. etatē uo erit illa ad q̄m
puenit xp̄s. ꝺ uiuentiū. ut arbitr. xxx. annos. Tri
ginta em duos āños. tantum mēsuram erat etatis. ī
q̄ mortuus ē. & resurrexit. Non ē aūt fal dicit. qd̄
in resurrōne accidat corpi magnitudo. q̄m nec
habuit hic. nec erat habituꝰ dum uiueret. nec ma
iora corpa redigenda sunt. ad modū dūtaxat cor
pis. Puer em multū de ill corpibus cum nec pue
rule sit capill. ut dicit aut. capill de capite uro
ñ ybit. Qd̄ resurget. quicq fuit de suba. & nata
Omīa em pr̄ do trena corpis. si ñ in eadē par
tes. de qua mortalitē cāpit. ut corpis.
caro. ꝺ inquemlibet pulūem eius ue soluat.
inquoslibet alitus auraq̄ diffugiat. ī quacūq
alios corpis subam ul̄ mp̄a elementa uertat.
mq̄rēq̄ aīalium. & hominū cibum. carnēq
murem. illi aīe in puncto xp̄s redit. q̄llam
p̄mū ut hō fieret. creāret uiuer animaut.
Jp̄a g̈ trena manet. q̄ discedente aīa. sic cada
uer. ñ ita resurrōne reparabit. ut ea que di
labuit. & ī alias. atq̄ alias rerum sp̄es uertit.
q̄nusq ad corp̄ redeant. uñ dilapsa sunt ad eas
dem q̄ corpis partes ut fuerunt redire necē
sse. Alioq̄n si capill redit. qd̄ tam crebra tonsu
ra deperit. si unguis qd̄ quotid̄ dēpsit. resecto
modo ita. & unde cotidie ungiuis resurrōne car
nis. & ꝺ ñ credendus occurrit ifirmitas. ꝺ quē ad
modū si statua cuilibꝫ solubil metallo igne li

quefacta ul̄ aliter impulsum. l̄ fundatur in mas
sam. & eam uelit artifex rursum ꝺ illi mā
q̄mutare reparare. nichil nr̄ erit ad eius integ
ritatem. que paucula mānt an nīb statue redde
rēt. dum ut totū ꝺ q̄ stultum fiat restituta re
sumeret. tra ds mirabilit atq ineffabilit artifex
de toto. q caro nīa gerūtur. eam mirabili celitu
te restituet. nec aliquid amittet ad ei reūme
dationem. nr capilli ad capillos redeant. & un
gues ad ungues. aut quicquid cor̄ pierit. mu
tet in carnem. & in partes alias corpis reuocet.
Quame artificē quidem. nequid ud certis fiat
indecor. quippe aliquid ibi ñ erit. ꝺ quicq fu
turū ē. ꝺ decebit. qe nec futurū ē. si ñ decebit. Qd̄
Dicit aūt in corpibus sc̄or. sic sine oī deformi
tate. intelligendum ē de quibꝫ. ut resurgent.
Sequent̄ adnūg. Resurgent g sc̄or corpa. sine
ullo uicio. sic ulla deformitate. sic sine ulla cor
ruptione. onere difficultate. in quibꝫ tanta fac
tus. q̄nta fuerunt. cū pr̄ q̄ & ꝺ ipsa anima ducta ꝺ.
cum pristino corpa sunt suta ī spē. Quibus
apparet qd̄ una erit etas oīum resurgentiū.
& uuient. statūr ut dicta. & q̄m quisq hiuit in
uuentu erit. & erat habituꝰ si aī ē defunct.
Ser de suba de qua hoīs caro cāpit. aliquid
plus. & omnīū particulas ante dispersas. collecti
one reintegrabitur. natalis suba corpis. & cōr
q̄ corpa. sint oī uicio fulgida. sic sol resurgent.
pristi cuncti deformitatibꝫ q̄s hic habuerūt. Si
De regibus aūt queri solet. malū ñ habeāt q̄s h
an cum deformitatibꝫ hic habuerūt deformita
habitus resurgant. h aūt aug ñ asserit. ꝺ. tes.
dubium relinquit. ꝺ ita ingeni. Quicq ab illa p
ua omis massa. que p adam fcta ē. ñ subeamus per
xp̄m. resurgent quid ꝺ xp̄i uni quisq ē sua car
ne. & ut cum diabolo eiusq angelis puniant. uir
ū xp̄i ē uitijs & deformitatibꝫ suor corpa resur
gant. q̄uncq ī eis gestarunt. ꝺ requirendo la
borare quid op̄ ē. non em fungare nos debet
merita cor̄ b̄itudo & pulchritudo q̄ erit cer
ta & sempiterna dampnatio. Fere ñ dubitat. an
ñ habeāt deformitates q̄s h habuerūt. reprobi cor
pora. Qd̄ ñ assumūt corpa q̄ tunc ardebunt.

Siluo qr̄ de corpibus malor q̄ ñ igne ardeant
sed exhumentur. aug narrat exemplū astru

Solatium. Do plin. qui et octo gaes. Pinacy. q̄ e ama etas omi resurgentium ad sp̄m iuuenilis ad q̄ puenit xp̄s
cū etas xxx. annoꝝ amoena et tēo inerstid. Statura uero cui est diuersa sed q̄ quis habuit in iuuenili etate uel erat habitur
si an ē defuct. nec de suba dequa caro hominis erit. sed ois ptialis an dispersa collectio in integrabi
litas suba carnis sed q̄ corpora sine uicio fulgida sicut sol resurgent. pristi dissimilitudinibꝫ q̄s hic habuerūt
sed q̄ ea q̄ decor pr̄ exigebat huius dilabim et ī alias resp̄ sp̄ei uertit. q̄ius ad corpa redeant. unde dilapsa
sunt ad eas sed corpis ptes ubi fuerūt. non ē nec erit necesse. Ad q̄ ꝺ. q̄ uitijs ubi. ꝺ. non dicit aug fungare non debet incerta cor̄ h̄itudo et pulchritudo quidē erit ei et sempiterna dampnatio
sed dampnatio q̄ sim aug. Erunt aūt ea pena uiuit corpa dolorem pati pr̄ et mali non pr̄ sic mala corpa
simpliciter ignibus ardebunt et non ꝺ sim. Nec ꝺ. q. ch. ma ista q̄ stringit ignis et sulphur. ꝺ dicta ē corpis
ignis eit eternaliter dampnatoꝝ corpora et damnari sed saluda hāmi aeria dema. sic dr̄ sim. ꝺ. ꝺ. qui dicit
demones sine corpora aereola. ꝺ. Sexta q̄. Augꝫ dicit q̄ ignis etnus eqmai sit futurus mq̄ nunc uel uero
pte sit. Quod sic arbitror. neminē nisi forte eū sp̄us audit. et non q̄ te. q̄ in tenuio terre et. Septa q̄.
q̄ an resurrecturi. cōpiuere defunctoꝝ reprobꝫ materiali igne torquebunt. non solū uidendo sed et sentiendo.
ne non solū sus. non pinant. sibilis sed nec affectibꝫ sp̄e. et stridoribus metu carnes. et cetera q̄ q̄ aborteum
fetus an aiatoꝝ sagu aue renales. non resurget. q̄ aiatoꝝ resurget. et que innia dissimilitate mostra din
ad ne signa ni resurrecturi renouabunt.

Ad. 2. Ad. 3 mench. Ad. 3 mench. Longitudo fuit. Ad. 3 m. li. de natura dei. Plin statue. Ad. 3 mench.

ri ꝙ stamp̃m̃ ignibꝫ ea ardẽ. ꝛ nõ olim illa
combustione. sic̃ aiam̃ cũ ꝑsenia uiri corpus. ꝙ dolorem pati poss̃. ꝛ mori nõ poss̃. hꝫ enim
erit time ꝫ in corpibꝫ dampnatoꝝ. qđ nẽ erit sa
nus ĩ animis oĩum. Si demones corpali igne ard
Aug fr gen. Queri ꝫ solet an demones corporali igne ardeant. ad qđ aug respondens ait. Non
dicam qm̃ uis mirũ uidẽ ĩ uidẽ. ꝫ spe mi corporeos ꝑse pena corpal ignis affligi. sepe homi
num ꝫ ipi meorpei. nunc potuerunt membris corpalibꝫ membris. nunc potuit corpi suoꝝ
unicis insolubilr allig. e gehenna illa que
stagnũ ignis sulphuris dicta ẽ. corpoꝛ ignis
erit. ꝛ cruciabit dampnatoꝝ corpa hominũ ꝫ
demonũ. hꝫ solida hominũ aerea demonũ. vñ
enim utrusq ignis erit. ut unus aut. De quo ig
ne si qꝝ qualis ut ubi sit. aug sic respondet.
Aug nat ut ubi sit ille ignis. Ignis ethereus cui ubi sit. ꝛ in qua mundi ut rei
parte futurꝰ sit homines scire arbitror nem
nẽ. ñ forte cui spe diuinꝰ ostenderit. Si animę sunt
Cum aut̃ ostet animal corpibꝫ seruiũ igne
igne manali meorpibꝫ cruciari corpalem
Aug. queri solet an unũm aĩ resumptionẽ cor
pis anime defuncti reporꝝ manali igne cre
mentur. De hoc uidant toletane ecclie epi. cõ
cepta secundã scripturã. Si in uenis hominis meorpoꝛ
eius spe teneatur meorpe. aut ñ p̃ morti ꝫ corpoꝛ
eo igne reneat. Ceteꝝ aut̃ pignem ipm dicim
ut in rogũo ignis sit uidendo aut̃ sentiendo.
Ad aut̃ ñ solum uidendo hꝫ ꝫ experiendo. anima
ignis rogũum pacat. ꝛ cũ igne colligatur:
ubi unus noct dies mortuos dicit in inferno
sepultos cum aĩa qđ in igne teneat. insinuat ei
abraham deprecatur dicens. Mitte lazarum ut
intinguat. ꝛc. di. fin. ī. a. ꝓbri. lin. m. q. cru. m. h.
f. Dum q̃ pectoꝛem dum̃ dampnatũ. in igni
bus uitat phibet. quis sapiens reporꝝ animã
teneri ignibꝫ negret. ꝑcipue cum hũam aiam
corpi similitudinẽ hre doceat aug ita inquiens.
Aug fr gen. Ꝙniam hre ꝑse similitudinẽ corpis. ꝛ
corpalium oio libroꝝ aliquis reminiscat. potest ne
gare animã ee que in somnis uideat. uel am
bulare se uel sedere. uel hinc atq illinc gressu uel ꝛ
uolatu ferri. hꝫ sine q̃dam similitudine corp
is ñ sit. quã si habuit similitudinẽ ꝛ ap inferos
gerit. ñ corpalem hꝫ corpoꝛi similem. ita ꝫ in
locis indi esse corpalibꝫ. hꝫ corpalium similiu
dꝫ. siue in requie. sine indoloribꝫ. ineffabiliam ꝫ
uoluminibꝫ legimus. qđ si sunt otiose. neq mi
ri semanit. cum anes ille miserno se flamma
cruciari clamat. uii pbatur animal defunc
toꝝ ñ solum sine sensibꝫ ñ priuari. hꝫ nec ullis
affectibꝫ. hꝫ spe rdicta. gaudio ac merore carere.
Ver hil que sibi in illo grãli gemmine reseruã
tur. quiddam est iam incepe ꝑgustare. De ab
luendis ꝫ minuendis ꝑcatis oportet. Ecclesiast fenibꝫ ꝛ mõ
stris abortiuis fruit. et monstra resurgent. Aug mench.
ꝛ qualia de q̃ aug ita ait. Dicit de abortiuis
fetibꝫ qđ. qui iam nati sunt ĩ utili manu. hꝫ nõ
ita ut iam ꝑfecti renascẽ. Si enim resurrecturos
eos dixerim. de his qui iam fetuum sunt tole
rari poss̃ ut eum ꝙ qđ dr. Informes ũ qui nõ
ꝑcium pre arbitrentur. sic semina q̃ ꝛcepta ti
uerunt. Scrupulose quid me doctores queri. Aretude.
ac disputari poss̃. qui mens hõ mutuo utile. an sit
quedam uita occulta. que ñ dum membꝝ unu
ꝫ appareat. negari enim uix ille puerpia q̃
hõ membrorum ꝛsecantur. ut euitent ꝛ uis
pregnantium. ne matres ꝫ fetu mortuo ibi re
maneant. occidant. impiissima nima uidi
ex quo aut̃ mens hõ utile. ꝛ illo utiq iam mo
ri poss̃. Mortuus ũ uetum ꝙ illi mors potuit
euenire. qm̃ ad resurrõnẽ ñ pertinet. repire
nequeo. ꝙ ꝛ mostra que nascuntur ꝫ
uiuunt. q̃libet eoꝝ moriant. aut resurrec Hic de mostris
tã negabunt. aut ita resurrectura. credenda
sunt. hꝫ poss̃ correcta emendaꝛ nata. abortiua. De brmembre.
ut illum brmembrem quẽ nup natum ĩ euen
te. fi's fidelissimum. qui eũ uiderunt. repetitum
ꝙ eꝝ rex sæpium reliquid. ut unũ hoiem dup
plicem. ac non poss̃ duos qđ fuerim erit. si ge
mmu nascent. resurrecturos gemmeos. ita ꝫ
certa q̃mma deformitate mostra ducunt. ad
humane nature figuram resurrõne reuocabit.

Recta sciendum ẽ. qđ oĩs De diuisi animaꝝ
anime ut aut aug. cum de receptaclis post Aug fr 16.
sedis exierunt diuisas hꝫ receptiones. meas
bone hꝫ gaudium. male contra. hꝫ cum fe
fuerit resurrõ. ꝛ bonoꝝ gaudium amplius erit.
ꝫ malorꝝ contra grauiora q̃n cum corpore

Dno xlo

Recta Dno xlo q̃mcet 12. gdes ꝙma q̃ ꝙ amice aie cui hꝫ sentiũ coeunt diuisa gne receptacula sint una
quęq digna ꝛ bona gaudio mala tormento sed pcta resurrectione beatoꝝ gaudio maius est et malorꝝ tõme
ta grauiora q̃n cũ corpe torquebunt ꝛ Sed ago q̃ non ẽ dubiũ defunctoꝝ aias ad unam ad sedes ecclie et
sacrificia altaꝛ et cha q̃ ꝓ mortuis ꝓ ipsis offeriũ ꝫ cũ hec ut eis ꝙficiant dimittente meritum
ꝫ ago q̃ ꝙ cũ predicta ꝙ ipsis ꝙ ipsis offerunt ꝙ valde bonis grãs actiones sunt sed ꝙ non valde mal
is orationes sed ꝙ valde malis et ꝫ nulla sunt adiumenta tormentoꝝ cũ ꝑ quales ꝛ uinoꝝ consolatiõs
adiuuẽ. uera ꝙsumit. sed adhuc prosunt ut sit plena remissio uel certe tollerabilior sit ipa damnã
Et nota ꝙ large accipit dampnatos. q̃ magna purgatoria pena. Ulta q̃ ꝙ que ꝙ defunctis ꝛcipiat
ecclia mediocriter malis suffragant. in mitigatoꝝ pene mediocriter bonis ad pene absolutoꝝ. sed q̃ ꝙ
pompa funeris agenda. ꝓcuratoꝝ sumptuosa diligentia sepulture. uinoꝝ sunt placita. ñ ad mercedẽ mortuoꝝ
ꝫ cũ meritoꝛ bona opa in sacris stis ꝫ deputata sit. nec sacrificia in corpibus pria ꝫ sed ꝛ in spibus dñi ut ꝫ sciant
laudata sint. ꝫ Sopta q̃ ꝙ duobus mediocriter bonis et piter suffragijs indigentibus quaꝛ ꝙ unus duos ꝙ
sint suffragia spalia alter pauꝑ ꝙ quo tm sint suffragia qꝛa et piter meruerit liberũ qꝛ pie bonis
sunt ꝛ dici ꝙ pauꝑ tm gnalia ꝙ sunt quid dimitti gnalia et spalia. Sed duos de eni medietatẽ ꝛ
ꝙ duos cuius pie tm dica ista plia subsidia dimitti q̃ ferre ad celsitudinem absolutoꝝ ꝫ dationis plenarem ꝫ equa

treq̄bunt. Ex his ostendit qđ maĩ erit gaudium scōz in resurrōne ꝑ quam fiunt ante. qđ ouisa receptacla habebunt animę scōz. De quibus id aũg ait. Tēp̄ qđ unt hominis morę sublimā resurrōnem unc̄ ponunt ē. animas abditis receptaculis tenet. sūe una quęq; digna ē. ul requie. ul erumpna ꝓ eo qđ secuta ē in carne dum uiuit. De suffragiis defunctoz.

Dicep negandum ē ut aīe aũg. defunctoz animę malis pietate suoz uiuentiū releuari. cum ꝑ illis sacrificium mediatoꝝ offert. ꝙ elemosine fiunt in ecclia. constat qđ eis ꝓsunt qui cum uiuerent sibi ut ꝑ ea ꝓsint ꝓdesse meruerunt. Est enim quidam uiuendi modꝰ. nec tam bonꝰ ut ei requiratur ista ꝑ mortem. nec tam malꝰ ut ei nō ꝓsint ista ꝑ mortem. Est ī tal in bono ut ista nō requirat. Est rursꝰ tal in malo. ut nec his ualeat ei hūana ſuffragia adiuuari. Qđ ita hō omne nūm optarit. qđ ꝑ hanc uitam ꝗsq̄ quari et releuari. Nemo aut spet. qđ hic neglexit. cum obierit apud dīm promereri. Non ē ista que ꝑ defuncti cōmendandi. frequentat ecclia. Alii aplice sunt adiuta sententie qua dictum ē. Oēs astabimus ante tribunal xp̄i. ut referat unusquisq; sūa ꝑ corp̄ gessit. s. bona ul mala qđ hūnum sibi quisq; cum in corpe uiuer. comparauit ut possent ei ista ꝓdesse. Non enī omnibus ꝓsunt. nec ī ū ꝓpe differentiam uite. qm quisq; gessit in corpe. cum ē sacrificia siue altaris. siue quarumcūq; elemosinarū. ꝙ baptizati omnibus offeruntur. ꝙ ualde bonis grāz actiones sunt. ꝓnō ualde malę ꝓpiationes. nec ꝙ ualde malis. nulla sunt adiumenta mortuoz. nī qualecumq; uiuoz solationes sunt. Alioquī ī. ꝓsunt. et ad hoc ꝓsunt. ut sit plena remissio. et certe ut tolerabiliꝰ sit ipsa dampnatio. Oēibus ē sēt ecclie. sacrificia celebrari. et elemosinas. qđ ꝑ eoz spīibus offerunt. nō ē dubium mortuos adiuuari. ut cum eis misericordi agat. adomno. qm eoz pecta meruerunt. Hoc enim a patribus tradidimus. tota obseruat ecclia. ut ꝑ eis in cōmunione corpis. et sanguinis dominici simul. cum ad ipm sacrificium loco suo cōmemorent. oret. ac ꝓpitiꝰ ꝓ id offerri cōmemoret. Non ē ergo ambigendum ista ꝓ

esse defunctis. Hoc nobis qui ita uiuimus ante mortem. ut ꝓsint eis. Hoc nulla ē post mortem. Nam qui sine fide operante ꝑ dilectionē. eiusq; sacramenta de corpore exierunt frustra illis alius hūn pietatis officia impendunt. Cui dum hic ēent pignora seruarunt. si uitam. Hoc elauriantes. Hoc uana. Non ergo mortuis noua uita cōparant. cum ꝓ eis aliquid boni operant. sed eoꝝ ꝓcedentibus ꝓ sequitia uita redduntur. Nam illam quisq; fruentis uitam. Hoc qđ in ea meruerit. non potuit hīre ꝑ eam. Certe quibus. Hoc qualibus ꝓsunt illa. Hoc ꝓ defuncti frequentat ecclia. Medioc uite mali suffragantur ad pene mitigationē. Medioc uite bonis ad ꝓpiam absolutionē. Quia nō hūt tante perfectionis uita ut si indigeant uiuari ꝑ pauperes quoz ē regnum celoz. quos sibi fecerunt amicos. de mammona iniquitatis. Quoz tanta ē perfectio. ut his adiutoriis si indigeant. quales sunt apli. Hoc martires. Ne enim aut aũg. Hoc iniuria ē ꝑ martire in ecclia orare. cui debent oēs bonis cōmendari. Hoc alii aut defuncti orarunt. De officiis sepulture.

De pompis uo exequiaꝝ idem aũg ita dicit. Pompa funeris agmina exequiaꝝ. sumptuosa diligentia sepulture. uitioꝝ sunt quia hactenus solacia. nō adiumenta mortuoz. Si aliquid ꝓdest ipsa sepultura ꝓtecta. obtexit pomulis ul nulla. Preclaras exequias in aspectu hominū. ꝓpinato illi duxit. exhibuit turba famuloꝝ. Hoc multo clariores in aspectu dīi. ulceroso illi pupi minister exhibuit angeloꝝ. qui eum extulerunt ī ī marmoreū tumulum. Hoc in abrahe gremium. Hoc ī ī cista mortuos sepelienti. sepulcra ostruenti. qđ hec in scripturis scīs. nec bona opa deputata sunt ī solum in corpibus patriarchaꝝ aliorumq; scoz. Hoc ī in ipsius dīi corpe qui ista fecerunt laudantis. Implent ergo hi homines erga suos officia pietatis. mortuis. Hoc sui humani seminis meritis. nec illa q̄ adiuuant spē defunctoz. s. oblationes. oēs. multo obseruantius peraguntur. De duo

Solet moueri qō de his bonis. qrū alii ꝓpe ꝓ duobus uno duntaxat mortem. hī egentia. alii paupertate. hi mediocritate bonis qui ꝓ uictus suffragiis indigent. Hoc meruerunt parum

q° q mediocriter bonis que in fine seculi moriet. et hī indigent suffragiis ecclie q ex tunc nō erunt. et sic saluus ꝑ ignem transibit. his et mille similibus ecclie celestis. q ꝓfidelibus semper intendit voto et mito deducat q° q angelis suis dīs deo offerre oratis. Hoc nō q deus nō uoluit q̄ uolens et ꝓ indigeat. q̄ omnia omnia fiant sicut et ꝓ ꝓ facta est. Hoc aut eius q̄ uult uolentes. Hoc sine petendo adeo q̄ deserta sit. Hoc sine q̄ uelendo quid faciat. Hoc uolendo q° ꝓ sicut de angelis sic credendi. Hoc alias sicut deus uidentes in eius ueritate intelligere. Hoc dominū q̄ implende sine. et que non efficaciꝰ ad preces dīi exaudiri nō ualuit q̄ in manifesta effectu. sed ecclie q̄ in notitia sue militantis triumphantis quid inde sit futurum. uel non. Hoc ad q° q bī adeo addicti sit. bīi supplicet uel merito ꝑ eius uoluntate quidam uelle. Hoc ad q° q sit meritis precedit. prudens addendi. et mito dū nobis eius mita suffragia. et affectu. Hoc data mihi cupiat implē q̄ non facit ī in ualentate dei dicunt. Hoc implenda q̄ Hoc ad q° q patet q deus eis quibus Hoc agit misericordia q̄ peccata eius mentis. Hoc meritis qui suffragiis ecclie manent

ꝓ primo sic ly q̄ a reliquis separare. dicit. Hoc ad istum. assignatur

Hoc sanctus iste plenius q̄ meruit. Hoc in meritis. Hoc deo imperat

ut quis ibidem ualeat. Hoc nos ꝓ ipso uere fuit. Hoc

Alio modo suffragia

p̄ mortem unari: patrō uo· i· p duntē spāles ·
cōmunes fiunt· multiplicatis elemosinarum largi
tates· p pauperes si ñ fiunt ñ oēs oōnes· Quic
rit q̄ an ñ unicuiq; pauperū subsidiū eq̄
tum dues ampliorib; si ñ paruū unicuiq; ñ ei red
datur secūm ñiam· Dicitur cum paruū unari·
q; paruū bonū gradū· si ū ñ suffragij sequn
tur· q̄tum dues quid nocet dum illa spā
lia p eo fiāt· S· me dicit pot ñ ei magis nocuisse
gnālia ·i· spālia· quam pauperi sola gnālia suf
fragia· ·i· tamen p̄fuerunt dum spālia ñ qui
dem ad aliud ut manet aliquid· si ad idem ad
q̄ gnālia· ut ex pluribus ·i· diuisis causis unum
perficitur emolumentū· Potest tamen aliter dici
illa plia subsidia· nocuisse dum· celiorem abso
lutionem· non plenariam· Quibus suffragiis u

Sed nūm queritur de aliquo habente mediocrē
mediocrē bono qui talibus bonis qui in fine
indiget· suffragiis· nr̄is· humanis· requiescit·
nil sciū articulo cum reliquis migrabit· si saluus
fiat· p eo ñ offerēdū ulterius sacrificium· l· oō· ul·
elemosina· nec habebat tante p̄fectionis merī
ta· que his suffragiis ñ egerēt· Numquid g̃ sal
uabitur· Etiamo cum· quasi p ignem· ñ sic cum
rem saluari· nisi ·i· intercessionibus ecclesie·
que p̄fidelibus semp̄ impenditur· nocet ·i· nimo donec
impleatur· xp̄o· Quomō sēa glōficat audiūt· p̄ces

Sed forte queris· supplicantium· ·i· q̄ nūc
nunq̄d p̄ces supplicant· dicit· p nob ad dñi·
cum audiunt· ·i· nota p̄sulamini· in eor· notatā
puenisse· sūo ē mirabile animal· scōr· que in
abscondito facti dī· ñ luminis illustratione le
tantur· in p̄sul· exemplacione ea q̄ fecisse agun
tur· intelligere q̄tum ut· ill· ad gaudium· l·
nob ad auxilium p̄ficiet· sic enī angli· ita ·i·
scīs· qui do assistunt· petitiones nr̄e· ignorēt·
in ūbo dī· q̄ exemplant· vñ ·i· dicunt· angli· oō
nes· ·i· nota mea offerre dō· ñ q· cum doleant·
si qua eius voluntati· sup· eis· stulunt· vnde
aūb· Anglis· qui fr̄ apud deum ignorēt· pe
titiones nr̄e· ut quodāmodo eas offerant deo·
·i· de his stulant· ·i· q̄ dō· ubi tunc impletum
ē· agnouerunt· si nob ul· eidem ul· latenter
reportent· vñ ·i· angli hominib; autem cum ora
retis· oriontem uersam obruli dō· ad omnia q̄dē

lecenda· sufficit dō sua p̄fectio· hī tamen mu
tuos· ·i· anglos· non qui ei que nesciat animum
tm· Non enim si nulla que nesciat si bonum eo
rum ē de opib; suis ei· stulte· ·i· ratem· ·i· ē q̄d
ei dicimus· ñ nulla mutare· sicut ut ipse ab
eis discat si ut ab eo ipi· p̄bium ei· sine corpali
sono· sumendam· ·i· q̄d uoluerit ab eo mysti· ad q̄d
uoluit rotum ab illo· p illud ūbum ei· audien
tes· ·i· in ei· intente· memenentes· quid s· faciendū
quid quibus ·i· qui· mutuandum sit· Nam· mo
dernes cum· ñ ei docent· q· nouit aut ūbum
ei· sert· p̄· ut· quid nob necessarium sit· p̄scin
perunt ab eo· Hec ista ge· p̄· agnouit· si futura
omnia p̄talia· accepit· ·i· quid ·i· qui ab illo pe
tit· fiamus· ·i· quos ·i· de quibus rebus· l· grandi
tur· ut· ñ grandimur· ēt sine multo ante p̄scī
tum· sicut ñ grandimur· ēt sine multo ante ēsci

Siant angli ado ūbum de angel· antiqui
ei· discant petitiones nr̄as· et scīl· alia bona·
·i· quid de eis impetrandum sit· ut· ñ· cum ñ credā
mus· ·i· animas sōr· di· facient exemplarium· ·i· cum
unitate intelligē· p̄ces hominū· ·i· que impleri de
bent· et· ñ· sū· ē q̄d dō· dr· grandere p̄ces q̄ rundā
ñ solum qui effectu manapat si· ·i· q̄ ñ innotes
cit curie anglor· ·i· scāe· animar· quid ñ sunt
rū sit ut· ñ· ·i· q̄d ignoscant in di· voluntate
ē· uolunt ·i· ipi· Ado enī supne unctā addu
ri sunt· ut· ut ch̄ p̄· ei· voluntatem queant· uel
le· succedunt g̃ ad dñm p nob scī· ·i· mutuandum
eor· unctā suffragatē nob· ·i· affectui dum uota
mea cupiūt· impli· ado tamē ñ facient· ñ i· vo
luntate di· impleuda dicētes· Quam g̃ ut ut
eadem p nob· ·i· ut nūta eor· nob suffragent· ·i·
ut ipi· uelint bonum nr̄m q· ei· voleribus· dis
unit· ·i· ita fiet· ex· p̄nullis· stat q̄d cum quibus
dam miseri· agit dis· q̄m aliqua eor· pecca me
ruerunt· si· cum mediocrē· mal· qui suffragi
i· ecclie· uiuantur· Sualde mal· dent· nunqa
Sed q̄r· hic de ualde mal· utrum ea peni·
Simpi· in alia penarum mutatione dei

Sed quē· dō· vlt· q̄ timet· spō· q· ps· ma· q· p· nam· mag· dia· p· dei· et· si· iuste· punit· non· sū· tm· punit· malos
m· futuros· q̄ tu· meruerunt· sed· alios· eos· q̄ redirig· mali· sciat· depana· relaxare· hic· sit· mdo· iudicio· mia· et· uitas· sue
iustia· adducte· sunt· Sed· d· q· ad· diac· si· iudicii· sue· mia· in· futuro· q· hic· multos· modis· miserat· deus· quib; non
misebat· tue· vocat· oīs· tue· peccatorem· q· iustificat· q· tue· nō· facit· et· manifeste· iudicabit· hic· q· nūc· occulte· ni
dicte· ps· a· q· q· occulte· deus· iudicii· sm· dues· inte· pena· ina· quosq; ōpte· ad· purgatoz· ut· mouet· adq; nos
uel· p· te· impiet· addampnet· ōpetat· et· ps· q· indes· tidem· mia· iustia· et· bonitas· et· spia· et· misias· q· dilia
cōtia· et· non· aliud· effluit· iustia· aliud· mia· dei· s· ad· cōtia· referūt· sed· q· ex· quibus· effectib; meliet· iusti· ex· p
quibus· d· mitare· ex· quibus· bonus· ma· quedā· opera· dei· septime· diac· amet· ce· mie· quedā· id· iustie· et· mia· q· q·
vnius· vie· dni· dni· mia· et· vitas· p· impio· aduentu· multiplicem· miaz· nobis· exhibuit· in· sō· requirenda· mita
iustis· exhibebit· et· vnius· vie· equibus· addeti· astendit· p· iustia· q· amalo· decimas· et· mia· q· bonū· facis· et
mitis· zelis· mie· bonū· nūcd· meludit· sperata· q· q· quid· dicit· non· in· sm· ape· da· si· dns· sc· miaz· et· iustiaz· gēte
sm· effectū· sm· cōtiā· ad· em· quid· sue· et· nō· dinoscit· patet· ēt· in· quibusdā· effectib; tm· ce· iustiaz· et· in· quibus
tm· miaz· et· in· quibusdā· vtrisq; Alys· vide· q· sicut· deus· sua· opera· sua· facit· iuste· et· misericordie· ita· scdm· e· p· om
ape· da· iustiā· et· miaz· ce· sm· effectū· uel· signū· q· nullū· ape· da· e· in· quo· nō· sit· effectus· uel· signū· ostatis
uel· clemēcie· sue· occulte· sue· apte· / aliqn· ēt· manifeste· clemētia· sue· benignitas· et· occulta· ostatis· et· iusti· ō

miam lemaam ut unū q̄m meruūt pum
am. Quida autumāt eos nullam relaxacio
nem pene habitos. qđ confirmant iacobi aut
tolitane dicentis. Judaū sū mīa fiet illi qui nō
fec̄ miam. Aug̃ i ar. Ōīa hic iudicium in fu
turo. sd distinguendū. q̄n ue di sunt mīa nū
ras aut erga seos. oē ue di mīa. os ūtras. q
iudicando subuenit. una ū de ē mīa. unum
secundo id ꝯtribuit qđ p̄mittit. ne desit ūtas.
ēga os autem qs lib̄at. dampnat os ue si
nisedia. ūtas. q ubi ū misereūt. iudicio
ūtas datur. dicentis. ū ū misereō dat intelligi
aliquid a do fi. ū ip̄e ū misereō. hīs occurit qđ
cassyodor aut sup psalm. l. loqnt de mīa. ypo
crate di. hec dne inquid res. iudicio di semp ad
iunctę s. ē impunitōe malox ū ē iniusta sū
mīa. sd de mīa. iudicio aut h̄ duo mutua so
cietate s iungunt. in hīs buīc omīa opa di in
cludit. Aug̃ quo q respondens illi. qui reprobox
supplicia finem habitura arguebant. ira illox
repellit opinionē. asserens reprobos ꝑpetuo pu
niendos. ut eox supplicia aliquantenus mitiga
ri. ñ neget. frustra inquid ñ nullu etiam dāp
nandox penam. cruciat sū remissione ꝑpe
tuos. humano miserant affectu. atq ira fu
rie ē ñ ędunt. sion qđ sapuit. adulando di
xisse. h ꝑ suo motu dira quęq; molliendo. i
lenitatem flectendo semētiam. q̄ pinauī ei
tribuit ē dicta. q̄n ūt. sion enī inquiūt obli
uisc̄ miserendi ds. aut. in ira. s. mi. s. h qđ
implō legit. sz de his intelligi. qui sē uala mīe. q
ipi ū ꝑ nīs suis h̄ do misereatur de mise
ria libentur. aut sic ad omīa gentium pu
nire. ñ ō necē ē ut dampnationē oppetant
suam. ꝑse eox. de quibus dictum ē. sbuit his
in supplicium etiam. ne h ū putet. habita
finem. felicitas illox. de quibus econtrario dictū
ē. sulh aut in utram etiam. sz penas damp
natox. erit reprobis gementibus. si h ei placet aliq
tenus mitigari. sic. Quippe intelligi potest
manere ira di in illis. i. pena dampnatio. hec. n.
erit ira di. ñ diuum animi perturbatio. ut in
ira sua. i. manente ira sua non cessent misc
rationes suas. ñ etiam supplicio finem dando.
h leuamen adhibendo. ut imponendo cruci

anibus. q. nec psalmus aut ad finiendam iram suā
ut p̄ iram suam. si in ira sua. Que si sola ēet. ab
enari a regno di. carere magna multitudine
dulcedinis di. tam gnalis tamen ē pena. ut ei p̄
sint nulla tormēta que nouimus ꝑparari. si illa
sit etna. ista aut sit q̄nlibet multis seculis lon
gis. Manebit g sū finis mox ꝑpetua dampna
tox. sonnullis erit ꝑa cōis. sicut manebit com
munis omnium una etna sedox. Licet ra allerit h
penas reproborum ñ ee finiendas. qđ ñ impiabat. si
dicat. eox. supplicio aliqđ leuamīs adhibi. vñ nō
magnue dni pot̄ dim. si iuste id ꝑfecit ñ ois nō
punire malos ut iustos. quamuis meruerint.
si aliquid est q̄ minuq; mali sint de pena relaxa
re. Determinat primitas antidotarios.

Quod g dictum ē iudicii sine misi. fi. il. qui ñ
fecit mīa. intelligi pot̄. qđ iudicium dāp
nationis fiet illi. qui non fecit mīam. p eo qđ sint
sū mīa. vl fiet ei iudicii sū mīa liberante. salu
ante. q ñ in aliqua pene alleuiatione mīam
dei sentiens. tam dū mīa. hic iudicii in futo
ro negat. quin i futo sit mīe effectus. in electis
qui p mīam ab omni miseria liberabunt. in
reprobis qui mīa q̄m meruerunt. eruabunt.
Si hic non sine eā dī si mīa. iudicium in fu
turo. q. i. hic multis modis misereb̄ ds. quibus ñ
misereb̄it. nunc vocat enī nō peccatores. iustos
eat. qđ ei ñ faceret. nunc reddens singulis secm
mīa. manifeste iudicabit. qui nunc occulte in
vocat. Quia occultum iudicii ut aut aub̄ m
tis pena qua q̄sq; ul ꝑcep̄ ad purgōem ul
moneat. ad oīonem. ul si exemplum ceteros
ad penam. Occulti g dī iudicium dī pena. q
iudicabit ꝑgando. mūendo. cruciando. Iudicia
q̄ di mīdium appellant. dispensationes ei de oī
bus rebus. Unde q̄m incōprehensibilia ē iudicia
ei. abyssus multa. Iudicium aut q̄ infuto iudi
cabit. intelligi sententia qua uenturā area. i.
omnem̄ localiter bonū a malū. minister angelox.
illa iuxta ducent. illi in supplicii mittentur.
qui nō simul mixti sunt. Sed quoniā iustitia dī. ꝑtinet. i. mīam sup
tas. dual res ē dicē. que semp adiuncte sunt
dei iudicio. Justitia. n. dī. i. mīa. non due res. h
una res. i. diuina etna ē. sicut sup pluribus

De occulto iudicio.

Aug̃ sup. xv. ps.

De sententia iudicis.

De opib⁹ mīsēr nec mīsēdis ⁊ bonitatis.

auctoritatib⁹ ostendum ē. Quia nī ē do aliud ēe mīsēdem. quam mīsēdiam nec mīsī q̄d mīsticā ⁊ sō p̄fūl nec aliud ē ēe mīsēdem quam mīsī-cōl mīam ⁊ mīsticā ⁊ sīc sō. q nī de nomina tue ⁊ ēnāl⁹ b de do dicam⁹ cur ḡ dicat sēp tura de opib⁹ dī. quedam ē mīe. quedam mī tate. si enim mīhīa dī mīa ē. quecunq; sunt opa mīe. ēe videm⁹ mīhīae ⁊ ecōtrō. hys respō Respō. deri pot sic illis locutionib⁹ quib⁹ huīmodi opm fiunt distinctiones. ut alia mīe. alia mī tate. alia bonitatī tribuant⁹ nī diuīsa subiacē mī. ⁊ rei hys uocabulis significate ꝯpetunt⁹. ⁊ varietat sensuum. ⁊ effectuū. in eāq; mon Da memoria. strat⁹ cum ens dī. ds mīs⁹ cōl⁹ mīsticā ēnāl⁹ di uina p̄dicat⁹. ⁊ sic q̄d ipe sit distributor. iudex mūnor⁹ melligi datur. sta ⁊ cum dī. misericors ēnāl⁹ diuina p̄dicat⁹. ⁊ insup q̄d ipe sit miser ror⁹ libator melligi datur. similr cum dī. bonꝰ ēnāl⁹ diuīa p̄dicatur. ut cum dī. ds ⁊ insup auctor bonor⁹ ostendit⁹ omnīū sta ⁊ cum dī. ds ēnāl⁹ diuina p̄dicat⁹. ⁊ insup mendō ostendit⁹. sīc ⁊ quedam opa mīe. quedam mīhīae dicunt⁹. nī quia essentia diuina. hī ⁊ illa operat⁹. ⁊ quia hī ⁊ illa sunt opa diuine ēnāl⁹ que dicunt⁹ misēdia ⁊ mīstica. hī qua q̄ dam sunt quib⁹ ostendit⁹ iudex. ⁊ equus distri butor. quedam quib⁹ ostendit⁹ misericors. misericors enī dī m natā. misericors ex hibi tione. ⁊ in quib⁹dam opib⁹ dī effectus ēe mīe. in quib⁹dam effectus mīstice. ⁊ non q̄d aliud ef ficiat mīstica. aliud mīa dī si ad ēnām refe rat. hī qua ex quibusdam effectib⁹ melli⁹ iu dex. ex quibusdam misericors. vt ut quibusdā placet mīstus ⁊ misericors. hī sēdm hī occurrit q̄. quomodo ex alīs ostendat⁹ mīst⁹. ⁊ ex alīs misericors. cum sit ei dē ēe mīstum. ⁊ ēe mise ricordem. hī enim sēdm eand rōnem dī mīst⁹. ⁊ misericors. ex eo ope quo melli⁹ mīstus. melli tur misericors. ⁊ ecōtrō. hī dicī supra. q̄d cum dī. ds mīstus ⁊ misericors. ita eād diuina ēnāl⁹ diuina p̄dicatur. ut ⁊ quedam diuīsa melligant⁹. ⁊ melligi⁹ enim phoc cum misericordem ⁊ iustum iudicem. dī Origenes. euidenter orig⁹. ostendit dicens. Omnia q̄ dī fiūt xp̄o ē. ip̄e sapientia ei⁹. ip̄e fortitudo. iustitia.

ēnāl⁹. ip̄e prudentia. hī enim unū sit in subia cem. p varietate sensuum. diuīsil mīcuiq; re cabulis. Aliud enī sīgē sapīa. aliud mīstica. q nī enim sapīa dī. disciplinil re diuinar hu manar⁹q; rerum mīstituere. mīstī: q nī mīsti tia. distribuit⁹. iudex mīnor⁹ mīsericordia ⁊ prudentia cum dr. doctor. ⁊ consiliator bo narum ⁊ malarum rerum. p neutra ea⁹ mel lig⁹. Auctoritatib⁹ p̄bat⁹ quēdam mīstice. alia mīe. alia bonitati tribuī.

Quod aut quedam opa mīe. quedam mīstice. q̄dam bonitati attribuant⁹ insēpturil facile est repire. de mīa quid. ⁊ mīstica manifestum ē. de bonita te nī. ⁊ mīa amplī⁹ latet. hī aut⁹ doctr illa opa p̄t ad mīam p̄tinē. quib⁹ aliqui amīseria lib⁹ antur. ad bonitatem uo nī solum illa. hī factu ram ⁊ gubnationem naturāl⁹. ita dicent. Ad Auct sup ps. 9 mīam p̄tinet q̄d aperīl mundat. ⁊ de mīa lib⁹. ad bonitatem uo q̄d celum creauit ⁊ ois ualde bona ēant. ut ēēm. sō. celi nī indigent mīa ut nulla ē mīa. mīa hoīl habundat mīseria. ⁊ sup habundat dīl mīa. Mīa ḡ hois ⁊ mīa dī. plena ē terra. nī celi. qui nī indi gent mīa. indigent tamen regime dīo. Mīa enī indigent dominio. ⁊ miseria ⁊ felicia. q nī illo miser nī subleuat⁹. felix non regnat. Item alibi. Mīa erga miseros. benīas erga quoslibet. Iudicium enī mīa large accipit⁹ ut bonitas. Quo ꝑ unmise me dīl dicam⁹ mīa ⁊ ūitas.

Post hī assidari oportet. ex quo sentiu unmise me dīl. dicam⁹ mīa ⁊ ūitas. hī multiplicem reap ex ponem. v unmise enī me dīl quib⁹ ad nos uenit ut aut⁹ sup plin melligam⁹ duo aduenī. primī modo mani festam ⁊ multiplicem mīam nob ex hibit⁹. ex sēdē in quo requirendo mīta mīsticam ex hibebit. v misē ⁊ me dīe. i. quib⁹ ad dīm af fectum⁹ sum⁹ mīstica. qua a malo declinam⁹. ⁊ mīa qua boī facim⁹. In his enī duob⁹ ē bonum mūnm meditam⁹. Sed cum sup⁹ assignatos dicte. in his duob⁹ omnia opa dei meditādi. nunc q̄rī pot. an in omni ope dīl hī duo mutuo sē iungant⁹. Quibusdam placuit nī moī ope dīl hī duo occurrere. et sēdm effectum dico. nam sēdm ēnām nī dicūt⁹ mīa a mīt

nea ℔ unum ē vel̄ secūm effectum ñ mō opē
tiam ē mīam ⁊ nullā am. sz in quib̄dam
ñ mīam. in alīs nullā am. aīp in alīs mīe
ricordiam ⁊ nullā am. facīt tām din oīa q̄
facīt misericordiā agere. ⁊ iuste. referentes rōnem
pcti. ad dī uoluntatē q̄ nullā ea ē ⁊ mīa. ñ ad
effectū mīe. ⁊ iustīe. qui sunt ī rebz. Aliās aūt
dicūt. qđ sic dī. ds omnia opa sua facīt iuste ⁊
misericordī. ita accedendum sit ī omnī opē dī ñ
tam ea ē ⁊ mīam. ⁊ clementiā. secūm effectum
ut signū. q̄ nullū op̄ dī ea. in q̄ ñ sit effectus.
ut signū equitatis ⁊ clemētie. siue occulte. si
ne apte. Aliq̄ eni manifesta ē clemētia. siue
benignitas ⁊ occulta equitas. aliq̄ ecōtrario.

Solet ⁊ quēri qualiter De sententia iudicij.
dabitur iudicij sententia. si ñ ē ps̄ens
to ꝯplicare. sīon enim sēpiternā apte diffinit
an uoce illa ps̄entialī. Venite benedicti. ⁊ ite
maledicti. An ūnite iudicis ita fiat. ⁊ sententiis
singlōz astantibz. ut ñ dīr. secūm. ut iudi
cis potentia effectui. ip̄ius dictione significet.
Illa ⁊. Eburnū. ⁊ ñ de. ū. man. ⁊ huiusmō ma
gis videntur ꝯpetenda plimis putant. q̄m ñ
bis. q. apte ē notiō ⁊ in rebz occlis multum
sumendum trāsit. Si illā ad relinq̄ōnis statū
nō referunt. ñ ad iudicium. qui iudicij sen
tiam. ⁊ malōz increpationes. ⁊ bonōz p̄ce
mia. ūb ꝯpetenda asserunt. Qđ sēl iudicabūt

Non aūt solus xp̄s iudicabit ⁊ quo modo
Dñs ⁊ sēl cum eo iudicabunt nationes. ⁊ p̄e
cūm apl̄is am. Sedebunt ⁊ nos sup. xij. sedes iu
dicantes. xij. tribz ih̄l. Nec ē putandum qđ. xij.
apl̄is nō hoc ꝓmiserit. ubi enim sedebit
paulus. qui plus omnibz laborauit. si ñ ibi
sedebunt ñ. xij. p. xij. g̃ sedes p̄fectio tribunal.
i. munimen iudicantium mediū. s. omnī p̄fec
ti. qui relictis omnibz secum sunt xp̄m. p. xij.
tribz minister iudicandoz. Iudicabunt uero
eos sēl. ñ in compatione. ⁊ ⁊ auctoritate. ⁊ po
testate. uñ gladij acceptos in manibz eoz. i.
sententia de bonis ⁊ malis in potestate eorum.
Si uō qui que erit eorum potestati uel auctori
tati inuidicando. puto ñ ante p̄se sciri. q̄m
uideāt. ñ diuina reuelatione quis dicitur.

De ordinibus eorum quemadmodum erunt

Erunt aūt ut ordines
partes electoz. s. ⁊ reprobōz. ut ōēs am. Sz in
ordines eisdem singlis partibz annexi. Alij
eni iudicant ⁊ regnant. Alij non iudicant ⁊ regn̄.
Alij iudicantur ⁊ regnant. Alij ñ iudicantur
⁊ regnant. Iudicantur ⁊ regnant quibz diuina in
clamatiōe dicet. Eburnū. ⁊ ñ de. ū. man. ⁊ sēl
iudicant ⁊ regnant quibz diuina am. Quia ñ credi
tam iudicantur ē. bonz eni damnatio non recte
nota ē ⁊ ea. ⁊ nō dicunt. nunc non iudicant. sed
ad spectum diuini iudicij iudicat eam ap̄a damna
tione sue infidelitatis accedentem. Quia ū p̄fectio
nem fidei sue operibz huīc iudicabunt ⁊ pbabunt
redarguent. ut p̄am. Quia ū nec fidei sacramē
ta remiserē. increpatione iudicat inse fi ñ audiēt
rumq̄ infidelitatis sue reatibz p̄iudicans ei
quem despexerat. iniectione redarguit. ñ me
rentē. Illi saltem ūba iudicis audient. q̄ ei fidē
saltem ūbo tenuerūt. Illi in damnatiōe sua
eīm iudicis nec ūba p̄paum. qui ei reūtem
am ñ ūborem seruare uoluerūt. nō illi iudi
candi. Sin ñ iudicandi dicunt. ex electoz nō
parte alij iudicant ⁊ regnant. s. qui iure sacri
mal̄ macīat rergentes. ⁊ elemosinaz. sup nidue
rione opum. quibz iudex uenient nidgentia
obsistentibz dicet. Eburnū. ⁊ de. ū. man. Alij aūt
ñ iudicant ⁊ regnant. qui ⁊ p̄cepta legis p̄fecti
onis ūnice suscipiendum. q. ñ hoc solum qđ lex
p̄cipit impleūt. sed ⁊ qđ ad p̄fectionem
obsistit. implēt studentes de quibz ap̄la am. Do
minus ad iudicium uenit cum sanctis ꝑ
sibz. ⁊ salomon de ecclie sponso loquens am
plexibz imponis ut eius. q̄ sederit cum sena
toribz tuis. ⁊ iob. Qui non saluat impios. ⁊ pau
peribz iudicium tribuit. hij q̄ recte sub gñali
iudice ñ teneāt. si iudices uenit. quia ⁊ p̄
cepta gñalia iniendo uicerunt. ⁊ omnibz re
liquit xp̄s secum sunt. Recte pauperibz iudi
cium tribuit. q̄ tanto huic iniendo mag
na humiliauit despecti sunt. tanto nunc ma
iori culmine potestatis exaltat. de talibz
dr. Qui uicerit dabo ei sedere mecum in tro
no meo. sic ⁊ ego uici ⁊ sedi cum p̄re meo in
throno ei. Vincenti dns cum p̄re in throno sedere.
q̄ ꝑ passionis certamen ⁊ resurrōnis palmā

Solet etiā dō. xlvii. Eccl. 80. quod ℔ Prima q̄. ꝑ non ē perspicuum qualiter sīma iudicij dat̄ quedā cum tpe
uā ire maledicti verbi. Indicet. et ciuitatem aīe magis q̄ fuerit ꝯpimenda putant ꝑ ūbis alij vō iudicij sīma
et malorū increpatiōes et bona p̄mia ꝯpimenda asserūt. Sed ad q̄. ꝑ nō solus xp̄s iudicabit sed ecclesia sc̄i
iudicabunt nacōes et ꝑ ꝑ xii sedes ꝑsentat. Ibi malus ℔ amicitias iudicatiū inter hōies ꝑsentat. qui relicto sibi
sensu sc̄i spūs ꝑ xii tribus vniuersis iudicandis ꝯsentit. Ad q̄. ꝑ sc̄i iudicabunt nō solū q̄acōe sed aūctoritate et ꝑtate q̄ aut
ēt corpalēs et aūctas in iudicando puto nō am posse scire ꝑ videat in q̄ diuina reuelatione discret ℔ Ad ista q̄. ꝑ
Iudicas erūt ḡnā gādmos dr cū iudicabit et ꝑsidet alij iudicabūt et regnabunt. Alij nō iudicabunt et reg
nabunt quibus dicet. Eburnū et de ebore. Alij aūt nō iudicabunt et damnabūt. vt in fidelēs q̄ q̄ nō credit
ut iudicatus ē iudicabunt et regnabūt quibz dicet. Eburnū et de ebore. Alij nō iudicabunt et regnabunt ꝑ nō salum
ꝑ lex ꝑcipit sed ꝑ aduersos q̄silē impleūt sanctis quibz omnibz relictis sequi sc̄i spūs xp̄m et hij iudicet ei xp̄s erūt
Ad ista q̄. ꝑ id ait deus mittet angelos suos cū tuba et et id pōte congregate illi sc̄i. q̄ nō ē dubitand' in
plēi missio angelorū ℔ ad q̄. ꝑ dns veniente ad iudicium precedet ign̄is qui ꝯburet facies iudicis
et ꝑibit celū et tra. nō sm̄ sēm. ꝑ sedem spūs ꝑ ꝑ mutabit celū quod accēsū non ext̄ereat sm̄ ea astendet
ign̄is iudicio ꝑtēdat. q̄ dicūt. aūt ignis malis q̄ reprti fuerit vnii ēt ꝯsumptio nā purgabit
ꝑ purgand' fuit. alios aūt non accedit hō ēt ext̄ sm̄ aug̃ ⁊ in tendit iudicis spēs ꝑ q̄da fiunt carnino

qđ patri ēt equal' omnib; clarum. Hobis
uero unō filij sedē ē. et eiusdem filij potes
tate iudicare. Anna enim iudicandi primi
patum. et imme ei papiam qđ in ei throno re
sidem. et his apparet qđ ꝫ pfectores sēi cum
xpō iudicabunt potestate. ꝫ quare quidam
electorum iudicandi ꝫ nō iudicandi. De ordine
Cum aut̄ in euāglio iudicij ꝫ nūtiō ange
legatur. qđ dns mittet angelos suos locum.
qui colligent de regno ei omnia scandala. ꝫ
mittent in caminū ignis. et ibunt
ibunt angeli ꝫ separabunt malos de medio iust
oꝝ. ꝫ mittent eos in caminū ignis. et ibunt.
Mittet angelos suos cum tuba ꝫ cōgregabunt
electos a quatuor uentis. et pha dicit Long
gate illi scōs eius nūtiō angelos. illa im
pleri dubitandum nō est. Dominus enim uem
ente ad iudicium. precedet ante eum ignis. qui
comburet omnes faces mundi. ꝫ pibit celum
terra. nō secundum substantiam. sed secundum speciem qđ immuta
bitur celum quidē aereum non ethereum.
Tantum enim ascendet ignis iudicij. quan
tum descendunt aque in diluuio. Ille aut̄ ignis
malis qui reprobi fuerunt unus erit. ꝫ iumptio. bo
nis ut̄ non. ut enim ait aug. hoc erit incen
dium mundi scis. qđ fuit commune tribus pu
eris. Inquibus aliquid purgandum fuit. pu
tum ignem purgabunt. alijs uō nullam in
geret molestiam. Purgato uō per ignem mun
do. ꝫ adiudicatum uenente domino omnes
resurgent nos illa magna. qua resurgent omnes
mortui. ꝫ tunc nūtiō angelos nemus labun
tur. qua bona congregabuntur et de ipsis. par
tibus orbis angelico nūtiō. quo ꝫ impietatem
obuiam xpō macta. regibus nōn qui dilexe
runt. remanentibus. et tunc per ignem illa bo
nos. eluuium. ꝫ declinat. in. man. ꝫ increpatio
nes illę malos. eluuium. nō. de. in. man. ꝫ cōp
ferent. ut sono notali. ut alio modo. deinceps
pferet sententia super utrosq. venite benedicti
te. ite maledicti. te. ꝫ nūtiō angelos mittet
tunc dī cooperante. misericordia. mali. in cami
num ignis. hoc est in infernum. Si pr iudicium
Et solet queri unde demones perunt ho
minis ad infernū mal' nimbus ad puniendū

ad puniendum pfint demones p̄ iudiciū qs
carnifices uenores animarū scriptura appellat.
apte dicit. qđ xpc tunc euacuabit omnem pn
apatum ꝫ potestatem ꝫ imitē. Dum enim du
rat mundus. angli angli. demones demonib;
homines hominib; pfint. ꝫ omnib; collecti
tam omnis placo cessabit. hinc quidam putāt
p̄ iudiciū demones nō breē potestatem cru
ciandi hominēs sicē nō. ꝫ in demones imitē
di cruciari. sine causare nimitio asserunt.
sic reprobos homines ibi nō propationem demo
num. ꝫ imitē diuina tantum causā subia
cuabit. premissa nō auctoritas nō id cogit
asserere. que ꝫ si asserat. tunc nō demones de
monib; nec homines hominib; pcēt. nō differunt
nō. an demones hominib; pfint ad torquē
dum. nō quibdam uidet eos sic stare hom
nib; tortores in pena. sic carnifices in cere
res inculpa. De forma iudicis.
Solet ꝫ queri in qua forma xpc iudica
bit. In forma unīq; serui iudicabit. que
omnib; iudicio apparebit. ut videant ma
lum quem pupugerunt. Diuinitatē uō cuius
mali nō iudebunt. nō ꝫ lapsi tollat impius
ne uideat gloriam dī. humanitatē uidebunt ut
timeant. Diuinitatē uō nō. ne gaudeant. Di
nitas enim sine gaudio iudicij non pot. Ad appa
Sed cum in forma rebit tunc in forma hu
humana astet eum apparitūr. qui an in
forma illa gloria appareat sicē uel ē. an in for
ma qualis in passione fuerit. Quidam putāt
amat' talem iudicij. qualem crucifixerūt. i. in
formam. qđ dicit scriptura. ut videant in quē
pupugerunt. et apte aut̄ dicit. formā serui
glificatam. a bonis ꝫ mal' tunc iudicij. in
forma serui clarificata iudicantem vide
runt boni ꝫ mali. collectē impij. ut nō videat
claritatem dī qua dns ē. quam soli mundi
corde videbunt. qđ erit eis una etna forma
et humana. in qua glificata videbunt a cunctis.
unde et xpc dicitur iudicaturus. qui filius hō
is ē. ita enim legitur in euāglio iohis. et potes
tatem dedit ei iudicium facere. quia filius ho
minis ē. nō qđ ipse et imitē hominis sit iudica
turus. ut qđ ipse solus sine pre ꝫ spu sco sit

Solet. dr xlviii. gtmcr nonc. accipima q.
p ppm iudicio appebit electi. ꝫ bonis et malis
in forma humanitatis non passibili. sed gloriosa. sed be
atis appebit in forma deitatis. q est eis vita etna
non aut̄ malis. Dimittas ei sine gaudio unde no
pt humanitatem aut videbit. ut timeant. Sed q.
p. ꝫ. p. solus filius bonis in for. sua. iudicabit. bonis
et malis iudebit. rndedit ei debit. et pfecte iudi
cet. qui filius hois ē. et ame iudicium debet. filio
iudicabit en cp dicit. nō sine pre et spu
sancto. q ppm dicit. nō humanitas separa
tum. ē mortuos et ei sim forma sua dicit
eos et suscitaturos. p̄m humanitas suscepit. eam
et mittit in regnum i. passos. et ita

Dño sē eplam ad corinth.

Dño.

Dño sē iohīs.

Dñs dr xpc.

nidmum factum. h quia xpc solus in forma
serui iudicauit bonis ⁊ malis iudebuit cum g
uenit pr̃ iudicat quemcũq; h omne iudiciũ
dedit filio. ista est intelligendum qi filius so
lus iudicet ⁊ nõ pr̃. hy quia forma filij humana
natus in iudicio apparebit nõ in forma
h glosa. Iudicabit aũt ge uirtute diuinitatis
non sine pre ⁊ spũ scõ ⁊ apparebit terribilis im
pijs ⁊ malis uultus. erit enim troz malis ⁊ hu
meus uultus. Qr̃ secũm formã serui dr xpc sus
Et hic dr xpc secũm formam carnis corpa
serui iudicaturꝰ pp cãm pfitemur nra ⁊
uidetur suscitaturꝰ corpa mortuoz secũm hu
manitatem. e nõ uirtute diuinitatis sic sus
citaturꝰ nõ humanitatis hy hac rõne illud dr.
q̃m humanitate suscepit. qđ e causa nre re
surrõnis. i. passionis ⁊ resurrõnis. ꝺo ei asseri
bitur secũm hominẽ suscitato mortuoz. vñ
Ad hoc pp iob. Pũbium filium dei fit animaz ⁊ resurrõ.
Pũbium scilicet in carne filium hominis sic cor
pa resurrõnis. secũm iudicat ⁊ suscitat corpa. nõ
pr̃ hi filius. secũm dispensationem humanita
tis. m q̃ e minor pr̃e. xpc. In eo qđ e filius dei
e una. q̃ uiuificat animas. In eo qđ filius ho
minis fauda ge. Dicit secũm formam humanitatis
dr suscitaturꝰ corpa. ⁊ iudicatoꝰ. Iudicaturꝰ a
qua illa forma cunctis in iudicio apparebit. ⁊
suscitaturꝰ q̃. in eadẽ forma nimium ⁊ cãm no
stre resurrõnis. resurrõnis. suscep. ⁊ qui sedẽ
modo formã uocem dabit. qua mortui de
monumentis resurgent ⁊ procedent. secũm qđ
os e. uiuificat animas. non pr̃ uis una est.
hy filius cum eo ⁊ spc. i. eadem una est que
punit ad aiam. ⁊ ad corp. corp enim non seruat
unam sapiẽ. hy aiam q̃ illuminat a lumine
ei no. luce ge. xpc poterunt dicunt uiuificet aias
⁊ suscitet corpa ⁊ iudicet nõ odiose nõ ⁊ pter
rõnem. a secundum formã dicitur uiuifi
cauo aias ⁊ secũm formã serui iudicii ⁊ re
suscitato corpa. De loco iudicii.

Postquam quidam dñm descensurũ in uallem
iosaphat in iudicio. eo qđ ipe p iohel
pphã sic loquit congregabo omnes gentes
⁊ deducam eos in uallem iosaphat ⁊ disceptabo
bo ibi cum eis. In eius capitali exponit ma re

pi. h quidam puer ihũ intelligunt. qđ in ual
le iosaphat que e in latere montis oliueti descen
surus sit dominus ad iudicium. qđ sic uolũt
eq; g nõ intra h in spacio h aeris sedebit ꝺ
locum montis oliueti. et q̃ ascendit ihũ iohel
clos dicẽ. angli deferũt ante eum signum
crucis. uti in euangelio dicitur. tunc appare
bit signum filii hominis. ie iosaphat aũt
interpretat iudicium dñi. in uallem g iosaphat
⁊ iudicij dñi congregabuntur oẽs gẽtes. Iustũ eo
ri descendere in uallem iudicij. i. dampna
tionis. h in nubibus eleuabunt obuiam xpo.
De qualitate luminarium ⁊ pris p iudicium.

Cum autem ad iudicium dño in fortitu
dine ⁊ potestate magna. sol ⁊ luna de
cetero obscurari. non sua luminis priuatio
ne. h superuenẽte maioris luminis claritate
ut uirtutes q̃ celoz. i. angli dicunt mouẽ
ti meu dampnationis sue aliqua perturba
tione pauoris. h quadam admiratione eoz
q̃ uidebunt uti iob. Columpne celi pauent ad
nutum eius. Ante diem iudicij sol ⁊ luna ec
clipsim patient sic iohel restatur dicens.
Sol conuertet in tenebras. ⁊ luna in sanguinem.
antequam ueniat dies domini magni ihe
ribilis. Magnus iudex dr xpc magna que ibi
fient. cum autem fuit factum celum nouum
⁊ terram nouam. Tunc erit lux lune sic lux
sol restaure ysaya. Et lux sol septemplicabit
i. sic lux. vij. dierum. q̃ quantum lucet
sol in prima ydiaone. vij. dierum ante
pctm primi hominis. nũ lucebit p iudicium.
Ymmorata enim fuit lux sol ⁊ lune. aliozq; h ij
uerum p pctm primi hominis. hy nunc recipiet
sol mercedem sui laboris. q̃ septemplicatur
lucebit. ⁊ tunc nõ erit uicissitudo diei ⁊ noc
tis. h nõ dies unus zacharie. Et erit dies u
na que nota e domino. nõ dies neq; nox ⁊ in
tpe uespe. erit lux. Luna nõ erit tunc uarietas
diei ⁊ noctis que nõ e. h semina dies ⁊ lux.
ysaye nõ uidebit dr. qđ tunc nõ lucebit sol ⁊
luna loquens e congregationem beatoz. Non erit
⁊ inquit amplius sol ad lucendum p diem nec
splendor lune illuminabit te. hy erit ⁊ dñs i
lucem sempiternam. hy his ubis nõ negat solẽ

hoc pp quod putant dñm descensurũ in uallem iosaphat ad iudicium q̃ simulat dr ee quod exponitur hy q̃ descen
surus sit dñs in uallem iosaphat. Tc in motus alicuius late q̃ nõ intra sed in spacio aeris sedebit q̃ tria loca mot
oliueti exponit. ostendit iosaphat aut interpretatur iudicium dñi ad q̃ congregabuntur omes gẽtes ⁊ dicta h q̃ ascendit dño ad
iudicium in fortitudine et potestate magna sicut dicit Crisost Angeli deferent ante xpm signum crucis sol et luna
dñi obstupescat nõ sui luctu pauore sed superueniente maioris luminis claritate et uirtutes celoz i. angeli dñi mou
ti no motu dampnationis uel alq̃ pauoris peturbatione sed quadã admiratione que ami statione erit q̃ uidebunt
putrefiet diem iudicij sol et luna eclipsim patiet iohel. q̃ tradit dies iste magn ⁊ magna q̃ fiet
q̃ nõ factũ fuit celo nouũ et tra nouã erit lux lune sicut lux solis et lux solis septemplicabit q̃
sicut in prima ydiaone septem dieꝝ am pctm primi hoĩs tm lucebit post iudicium lux cũ solis et lux
solis ꝺeꝝ nmorata fuit ꝓpter pctm primi hoĩs sed tunc sol recipiet mercedẽ laboris sui q̃ septem
lucebit sicut ꝺ ait q̃ dicit. q̃ sicut ysaias sol et luna nõ ꝓpter hoc in ordine q̃ tãti
ne mpis in tm mentis poterã subtrahuntur luce exp ubi sig in fine ee subtrahi Et intend q̃
tunc pm q̃ tenẽ git et dato q̃ sol et luna nõ ꝓpter hoc in ordine mundi ut dicit
illud ꝺ Roma q̃ sic ꝑ ysa sol et luna tunc fatear me ignorare q̃ scripturã nõ
uidem me legisse

yc quando &c
Omẽ audi. Cunctis
xpc ⁊ pfuma
fidem Stephanus
p Bam Dulcis my
sterii te ubilem
iosaphat uallis
fidei lumina
Inde fluuius
pereuntes ethna
Et ordine ecclie
sunt lucis ꝺies
et probat us
que ad

ꝫlumam nunc luce. ꝫ fuge hꝫ qui erunt ter
na b̄itudine. nullum lucis usum p̄bere. q̄a
ut aut ierē hꝫ eund̄ locum. celi t̄re cap̄ . sol
aut lune nob̄ cessabit officium. sed ꝯ ip̄e
omni lum̄ sui impetu. por̄ ꝫ intelligi
tur ꝫ stay⁹. ea rōne dictum. q̄ sol ꝫluna non
nunc habebunt ortum ꝫ occasum sic nic. vñ
ꝫ sp̄dos illud ꝫ stay⁹ q̄ exponens ait. Post mul
tum sol laboris sui mercedem suscipiet. vñ
ap̄ba. Lucebit septemplic ꝫ nō uenient ad occasū
nec sol. nec luna. ꝫ modum q̄ eam sum stabit.
ne impij sub t̄ra posti inquinent fruant̄ lu
ce eor. vñ abacuc. Sol ꝫluna stet̄unt in orcha
ne suo. dece apte dū solem ꝫlumam nunc luce.
ꝫ stabilit̄ p̄manere. vñ ibi fuge unde nū
ē sub t̄ra. Sic uō q̄d quā sit usus lucis so
lis ꝫ lune nunc facere me ignorare q̄ nusq̄
quā ñ memini me legisse. de differentia mā

Duo mendi. Post resurrectionem uero siom̄ in celo ꝫ in
fēo uniuerso impleto q̄ iudicio. fer no
uos fines habebunt ciuitates due. una ꝫ
altera diaboli. una bonoꝝ. alia malox. ut
q̄ ciuis angl̄oꝝ ꝫ hominū. ſsui uoluntas illius
facultas non potit̄ ee peccandi. ut nulla o
ccasio moriendi. ſsui mortis una felicit̄ mul
tis. ſsi infeliciter in etna morte sine morien
di potestate duraturis. q̄m utq̄ sine fide ne
ꝫ in b̄itudine ista. aliud alio p̄stabilius. in mi
seria uō illi. ali⁹ alio rob̄abilius p̄manebunt
ꝫ hꝫ appareat q̄d sic bon differentie glificabū
tur ꝫ alia magis. alij minus. ꝫ mali differen
t̄ in inferno punient. sic enī in domo p̄ris ꝫ
in regno celesti mansiones multe sunt. ꝫ p̄m
ox differentie. ꝫ ingehenna duīse sunt mā
siones. ꝫ supplicioꝝ differentie. Os tamē etna
patient̄ penam. sic os electi eund̄ habebunt
denarium. que par̄ familia dedit omnib⁹
qui operati sunt in uinea. siom̄ denarij aliq̄d
omnib⁹ electis cōmune intellig. s. una etna os
ip̄e quo os fruent. ꝫ impar̄ illam sic erit dif
ferens claritudo corpm ꝫ differens erit gl̄a
animar. Stella enim a stella. ꝫ electus ab elec
to differunt in claritate mentis ꝫ corpis. Alij
enim. alius meli⁹ clariq̄ di ip̄m intuplabū
tur. ip̄a intuplandi differentia. duos fratres

mansiones uocat. dom̄ g̃ etiam. i. denarius est
unus. ꝫ duitas ē ibi mansionum. ꝫ differentia
claritatis. q̄ unusq̄ē ꝫ summi bonum. b̄itudo ꝫ
una omnis. s. ds ip̄e hꝫ bono os electi pfruent. ꝫ
alii. alijs plenius pfruent. uō uidendo ip̄m.
ñ ip̄e in mentibus hꝫ g̃ unam ē uidē re
ram. ꝫ cognoscere dīm in spē uite. vñ unusq̄sq̄ in eam
glio ait. hꝫ ē una etna ut cognoscant te. ꝫ quē
misisti. xp̄m ē unus. ꝫ solus ūm dīm. hꝫ hꝫ e
unam. ē cognoscē te. sol ē ip̄a cognitio q̄d tu
es. ꝫ p cognitionē habeant bonum q̄d tu es. ꝫ
una. Solet ꝫ queri de b̄itudine unde omnes
tam uelint. ꝫ sciant q̄ sit ista b̄itudo. De hoc
aut̄. in. l. xiij. de t̄ra disserui. Hui ē enim ca
pescende remunde q̄ b̄itudinis uoluntas una
sit omniū. nī tanta certitudo de ip̄a b̄itudine
rursus dubitat uoluntati. nī q̄d eam aliq̄s no
uit. ꝫ q̄d nī omnes eam nouerint. Si enī os eam
nosset. nī ab aliis putaret ee mutuare. ab
aliis uoluptate corpis. ab aliis aq̄ aliis. ali
bi aq̄ alibi. q̄ in g̃ omnes amant. q̄d nī omnes
scirent. quis p̄ amare q̄d nesciret. sicut sup̄
disputatum. cur g̃ b̄itudo amatur ab omnib⁹.
nec nī scit ab omnib⁹. an forte sciunt os que
ip̄a sit. ꝫ nī omnes sciunt ubi sit. ꝫ nī prompto
ē. an forte falsum ē q̄d p uero possum̄ be
ate uite. omnes homines uelle. si enī beate
uite ē. ubi gaudia sedm animum unusq̄sq̄ nī
beate uite uult. q̄ hoc nī uultis. Hōne uerū
dicimus. hō iste nī uult beate uite. q̄ non
uult sedm unusq̄sq̄ uite q̄d solum ē beate ui
te. sion g̃ omnes beate uite uolunt. imo pu
ra hꝫ uolunt. si nī ē beate uite. nisi sedm ur
bem animi uite q̄d multi nolunt. Ita ne
falsum erit unde nec ip̄e etiam uero dubitauit.
Ait enim. Beati certe omnes ee uolunt. Ab
sit. ut hoc falsum ee dicam. Quid g̃ an di
cendum ē. si nisi ch̄s sit aliud beate uite q̄m
sedm ueritatem animi uite. nī ꝫ qui hꝫ nī multi
beate uite multi. Simul quid hꝫ uidit absur
dum. Tale ē enim ac si dicant. qui nī multi be
ate uite. beate uite multi uite. Istam repugnā
tiam quis audiat. Quis fiat. Ee tamen
ad hanc cōm tradit necessitas. si omnes be
ate uite uelle uerum ē. non omnes sic

Si omnes homines uolunt ee beati.

Post resurrectionem dō. ꝫ hui⁹ ꝫ tunc dicet gaudia. ꝫ dicma q̄ post resurrectionem impleto iudicio due ciuitates habue
rint fines. sc. una. q̄ ē angelox. et ꝫ hoīm bonox. ꝫ altera diabi. q̄ ē angelox. eius et ꝫ hoīm malox. p̄mis
volūtas aliis facultas non patit̄ ee peccandi. nec ulla iudicio moriendi. et sic bani differēt in corpse et
aīa. q̄ sic ibunt̄ in malū in infernū. differunt̄ p̄mient̄. utrobiq; cū multe sint mansiones. dicit q̄. q̄
in hac domo alij. q̄ ē ambue electi. intelligūt̄ uita etna deg ipse. quo amicos fruent̄. sed impariter. dicit q̄. q̄
hec uita ē. uidē uita. et cognoscē deū in spē. non enigmate. hanc ē hec uita. cognoscere te. no ē. et quē
misisti. q̄ tu es. sed q̄ cognitio hec bonū ē. tu es. et uita. ait. q̄a. dicit. q̄ uult ē. q̄ omnes hanc uitā ee uolunt.
id q̄ ardentissimo amore appetunt. et ꝫ hꝫ recta. q̄ appetit. nec aliquis pt amare. q̄ amo. q̄ quale
sit nescit. nec nescire pt. q̄ sit. q̄ se uelle sit. certo. q̄ amicos beatos uitā sciant. dicit q̄. q̄ amicos uti
hꝫ ch̄s. q̄ uolunt. q̄ nos amicos. q̄m ch̄s. q̄ uolunt. q̄ tunc sc. beati. beatos ei no ē. nisi q̄ amicos
sanctos et nescit. malis uult. dicit q̄. q̄ beatos ee se uelle amē. meardens. sic uidens. nec tunc. ostē
dens. ad hoc. q̄ uicem. dicit. septima q̄. q̄ nescit. indeo nescibile. maiq; dignitq; q̄ uidet. q̄ cui
intelligē. q̄d et uult. et amē uti hoc cognoscit. quoq; sc. q̄ no sit aliq; uti. q̄m putes. nisi
sciat. aliqui uti. q̄ et ita amicos electa illa uidebit. quoq; cognitio uti tuum sciat. sed in
mō uidendi erit differentia alius et alius magis aliq; ut nisi fulgebit. dicit dauid. q̄ q̄ amicos
uti hꝫ uimt. par gaudiū. quis disparē cognitionē hꝫ ciuitatē. q̄m singulis erit. hꝫ secta

uolum uuie. quo modo solum unus beatus in illud ab his angulis nos potuit euertere si dicam mihi ee beate uite. mihi uiuere secundum delectationem suam. nihil falsum ni ee quod omnes beate uite uelunt. quia omnes ita uolunt. ut quae quisque delectat. eis id quod falsum e. uelle enim quod ni deceat. e ee miserrimum. nec tam miserum e ni adipisci quod uelit quam adipisci uelle quod ni oporteat. Quis ita sit ece. ut dicat aliquem ihi beatum. qui uiuit ut uult. cum praesertim. si sim ser eet. minime tamen eet. si mihi eor quae propterea uolunti hre potuisti. Mala enim uoluntate et sola miser quisque efficit. si miser ita cum deorum male uoluntati impleat. Qua pp quis uere e. quod omnes homines ee beati uelint idque ardentissimo amore appetant. et pp hoc certa quaedam appetunt nec quisquam potest amare. quod scio quid sit quale sit nesciat. nec potest nescire quid sit. quod se uelle sciat. sequuntur non omnes beatam uitam sciant. Omnes autem beatam hanc quod uolunt. quamuis non omnes qui hanc quod uolunt. immo sint beati. communis autem miseri sunt qui et ni hanc quod uolunt. ut id habent quod ni recte uolunt. Beatus igit ni e nisi qui habet omnia quae uult. et nichil ult male. Ille quippe beate uitae qui uiuit ut uult. nec male aliquid ult. cum igit his duobus ostet beata uita. utique ne hae uita. qui in his miseriis fideliter et bonum e. uenitur ad beatam. tunc erit ue quod nunc e. nullo ni pacto ut sic homo uiuat quo ni ult sum e ni ibi uoleat male uiue. aut uoleat aliquid quod ee nolit. aut de erit quod uolunt quicquid animabus ad erit. nec deficiat quod ni ad erit. Omne quod ibi erit bonum erit. et summus ds summum bonum erit. et quod est omnino beatissimum. ita semper fore certum erit. Beatos autem ee se uelle omnium hominum e. Beatos ee se nolle omnino in corde suo uidemus. nec ni omnium e fides qua ad beatitudinem puenitur.

Si quid de do cognoscat.

Soleat queri utrum aliquid noscat aliquis quod de deo cognoscat aliquis ibi ni intelligunt magis mentis ut petrus. quod no cognoscat omnes. scat aliquis minus mentis ut lupus. Plures uidere quod omnia de do ad beatitudinem spectantia eos communiter electi cognoscant. et differenter. quia ibi non nisi mirabile magis digniusque uidere quam eum intelligere unum. et unum. hoc autem omnes nunc per speculum cognoscunt. ibi sequente ut ni sit aliquid beatitudini proximum in cognitione alicuius beatorum. ds et cuncta illa uidebunt. quorum cognitio beatitudini erit. et in modo uidendi different. Aliud enim alio magis. aliud alio minus fulgebit.

iiia.

Solet et queri an in gaudio de partitate gaudii. dispares fiant sicut in claritate cognitionis differunt. De his autem. Multae mansiones in una una eruntur. sicut partes primorum dignitates. et in ds erit omnia in omnibus erit. et in disparibus claritatibus par gaudium. ut quod habebunt singuli ee sit omnibus. quia in gaudio communi erit per unumquemlibet earum. ee his datur intelligi. quod par gaudium omnes habebunt. et si disparem cognitionis claritatem. quae per claritatem unumquemque erit proprium. nemo quisque gaudebit de bono alterius. quemadmodum gaudet si ipse ipso hoc est. et si par erit cunctorum gaudium. nichil quod par sit omnium beatitudo. quod stare oio non ee. ad quod dicta potest quod beatitudo par eet. si ita eet par. ut et par eet cognitio. Si qui his non erit ni fatear partialis gaudii. participem beatitudinis. potest et sic accipi par gaudium. ut ni referat partialis ad intentionem affectionis gaudemus. et ad unumquemque eorum. de quibus gaudebit. quae de omnibus re ni gaudebit. gaudebunt omnes.

Si maior sit beatitudo seor pcedentium.

Post haec queri solet si beatitudo seorum maior sit futura precedentium quam unius. et omnium sanctorum credendum e. eos habituros maiorem gloriam precedentium quam animae. quae et erit eorum gaudium ut supra relatum e. auctoritatibus. et amplior erit eorum cognitio. ut ita dicam. Facto iudicio amplior gloria sue claritatis ds monstrabit electis. Si quem moueat quid opus sit spiritibus defunctorum corpora sua in resurrectione recipere. scias premissum corporibus suis beatitudo prebeat difficilis quaestio. et licet perfecte a nobis perfecte dissolui. sed in dubium no e. quid rapta de carnis spiritibus metem et pgnotem. ipsa carne deposita non sic uidere possint. ut immutabile sibimet dei sicut sancti angeli uident. sunt alia latentia causa. sue eo quod in e eis naturis quibus appetitus corporis administrandi. pro re tarda quodammodo. ne tota intentione pergat in id. simul et in tentat. donec ille appetitus quietatus. Porro si sit tale corpus. ut sit difficilius et gravius ad immutationis statum. aut nimis raro et crumpat. multo magis erit inde ad illa visione. summi dei. unde et hoc corporibus eo non aliale. sed spirituale recepit angelis equata. perfecte debit. ad sic modo gaudens et impassibilis. et immortalis et immutabilis tam in effabili felicitate ut sit ea gloria. quae sit carne hominis. spiritus. datus ad unum punctum

quod sanctus gaudebit de bono alterius ac in se ipso. Monachus quod sanctus beatitudo esset par. sed si par esset rectoris quia videt omnes beatitudo quae constat non ee. addho dicta potest quod beatitudo par esset. si ita esset par gaudium et cognitionis. sed quia hoc non est non facit partialis gaudii. putatur beatitudinis. vel potest accipi par gaudium ut non referat proprios ad intentionem sororum affectus gaudentium. sed ad unumquemque eorum de quibus gaudebit quae de omnibus re unus gaudebit. unus gaudebit omnes. Si maior sit beatitudo seorum precedentium. Deinde hoc quaestionis scrupulus e credendus sanctos spiritus maiore gloriae precedentium quam animae. quae et erit eorum gaudium ut supra relatum e auctoritatibus. et maior est corporum resurrectionis unius. hoc est gaudium quae ita testatur augustinus

quidam appetit corp̃ annullãdi quo retar-
datur quidam in ne tota intentione ꝑgat in
illud sũmum celum donec ille appetitus ꝯ
esset. Porro si tale sit corp̃ cui sit difficil ꝫ
uis ãmmistracio. sic h̃ caro q̃ corrumpit̃ mi-
to magis aũgetur mens ab illa unione sũmi et
h. ꝙ inde cum h̃ corp̃ iam nõ animale sed spũ
ale recepit angelis equata ꝓfectum habebit
nate sue modum obedientis. ymmo uelocitatis
eam. uelocitatis tam mirabili facilitate ut
sit ei glie qđ sunt sagitte. Si malus mitterno
Hic oritur qõ ex ꝓuidentia dicens ꝓcabitur
Augustinus supra eius alibi loquens de mali
mitterno damnatis. bonis in celo glificatis
dicẽs. qđ nec bonis uoluntas. nec mali facul-
tas peccandi erit. unde bonis quidem stat ꝫ
ne mali in quibus uoluntate malam nõ remouet
qui quomodo uideri sit eos nõ posse peccare imo quomodo
uideri sit eos nõ peccare. cum malam hãnt uolũ-
tatem. Quidam autumant illam malam uo- Solutio ſedm
luntatem nõ esse peccatum ꝫ supplicium tm̃. Alij uo- quosdã.
lunt esse peccatum ꝫ pro illo eos non mereri ali-
quam penam. quia non est ibi locus merendi.
Illud q̃ dicit non esse minus supplicij sed
supplicium mali nisi qđ in hac uita ꝓficit.
De hoc autem alibi tractauimus. dicens. Tempus acquirendi u- Aliꝰ in li. de fi
tam etiam in hac uita dat hominibus deus. ut adoꝝ.
uolunt esse. ꝫ penitentiam fructuosam. sed hic
penitentia fructuosa est. quia post hic homo depo-
sita malitia bene uite. ꝫ mutata uoluntate
mala simul opa quę mutare. ꝫ agere quę deo
placeant. Qui in hac uita non fecit habe-
bit quod penitet in futuro scilicet de malis suis. ꝫ in
dulgentiam in aspectu dei nõ inueniet. quia si
erit ibi stimulus penitendi nulla ibi e-
rit correctio uoluntatis. Aliter enim culpa Aliꝰ.
in quibus sua ut nullatenus ab eis ꝓficiat ut di-
ligi ut desiderari iustitia. uoluntas enim eorum
hoc erit. ut hãnt in se semper malignitatis fue fup-
plicium. nunquam in recipe ꝓficiat bonitatis affec-
tum. Quia hic illi qui cum xpo regnabunt mul-
tas in se male uoluntatis reliquias habebunt.
ita illi qui erunt in supplicio ignis etni cum diabolo
et angelis ei deputatis. sic nullã habebunt
ulterius requiem. sic bonam hic nullatenus pote-

runt uoluntatem. ꝫ hic cohibendo xpi. dabitur
profectus gre ad etiam gliam. ita ut eorum diabo-
li cumulabit. ut pena maligne mentis penam. qui
gregibus deputatus cum malis. nullo illustrabitur
munere lumine uultus. ex his apparet reprobos
in inferno sic penitentiam gesturos. ut ꝓ eam primam
uoluntatem non deserant. ꝫ illa maligna uo-
luntas. erit eis ad cumulum pene. ꝙ quamuis
in miserrimis. qui nullus meretur nisi in hac
uita. Qui dicuntur tenebre exteriores.

Hic queri potest quare ille tenebre quibus
inuoluent mali in gehenna dicuntur
exteriores. ex tunc mali penitus gentia lucem cor-
poralem. ꝫ spiritualem. s. dei erunt. Nunc
enim ꝫ si patent tenebras in certitudine mentis.
non tamen penitus gentia lucem dei sunt. ꝫ corporali
luce priuantur de hac sic autem ira dei. ꝫ iudicio
erit. ꝫ hic in certitudine uitas. cum damnatis malum
regnum sensum. ibi gregibus tenebre erunt.
ex tunc peccatores penitus erunt gentia dei. Ad
est enim penitus esse gentia dei nisi ee in summa
certitudine. Si quid ds habitat lucem inaccessibilem.
hec autem tenebre hic iam incipiunt in peccan-
tes. cum ab interioribus dei luce secludimur. si non pen-
itus dum in hac uita e. Vere qui peccatores ibi di-
pati gregibus tenebras. ꝫ non hic ex ibi se cludet
penitus a luce dei. qđ nõ hic ꝫ quo ih intelligen-
da ee illa secludio. an ex quibusdam dei ꝓspe-
ctum. ꝫ nec aliquis hic uidet deum ꝓspectum. an
ꝓ dissimilitudine quam hic peccatis inter deum
et hominem. ꝫ hic multa ꝓ grauia peccata elon-
gant a deo. an ex quibus deum. nam uolunt eum
non esse. ꝫ hic multi deum oderunt. de quibus
scriptum est. Superbia eorum qui te oderunt ascendit
semper. Quid est ergo illa elongatio. Nam gregibus
tenebre intelligi possunt. quedam malignitates
odii. uoluntatis que nunc gerebat in mentibus
reprobis. ꝫ quedam oblitio. ex qua tenebrosi
interiores gregibus doloribus afficient a deo. unde
habebuntur ut ab illi ad cogitandum aliquid
de deo. ut ex hoc. nunquam mittet retorquent. ut
qui numquam ponderant a deo stupefiant.
et turbabuntur. ut nunquam in alia cogitatio-
nem in certitudam. ꝫ illuc retorqueat impetus co-
gitationis ubi sentiunt uel doloris. ꝫ in hac u

Hic dicit. do. quadragesima. primum. q. quomodo. Vñ sit damnatos non posse peccare. imo quo vñ sit eos
non peccare in malo voluntate. Nam quidam auctor illis malo voluntate nõ est peccatum. sed supplicium. Nam alij
peccatum est patens. sed per illud non meretur aliquam penam. quia non est locus merendi illud. ergo peccatum dicit non es-
se. sed supplicium. sed supplicium mali nisi ꝙ in hac uita ꝓficit. Item augs dicit. tempus acquirendi
uitam etiam. quod intelligitur uita dei. Nam illi habent certa mala primi in fructuosa de malis suis. sed indulgentiam misericordie dei
non inuenient. Unde ergo illa malignitatis supplicium nisi ex accedere possit. propter hanc affectum. Ad hoc. ꝙ est
obiectio dicit. Nemo ascendit in celum. nisi qui descendit de celo. filius hominis qui est in celo. Ad hoc
in cognita. Si pedes dicit dei. velut facies dei. misterium trinitatis. de quo in hoc loco gesta est. Quia ergo deus est ee et essen-
tia. Ad hoc. ꝙ sane intelligi potest. Nam obiectio tendebat quod malignitas adiij in voluntate. quia hic exercetur in meritis re-
probis. et quod oblitio dei. ꝙ tormentis meritis et obiectio efficaciam. et tremabunt. ut ab illis ad cogitandum de deo
imo et intro et nisi metum retorqueat. ut quia minus pandere possint. adeo abstupescent. et turbant. ꝓ in terminum
alia cogitatio non se extendant. sed illuc vadant. impetus cogitationis ubi sentiunt vis doloris. Ad hoc. ꝙ ait reprobos
ut dicit augs tiram. Unde de suis malis in hac vita. ut patet exemplo diuitis qui dixit abrahe deo quia
sitiebat. Nam cum in gehenna et cruciatus. Ad hoc. ꝙ si quis queat quo modo
ꝙ de lazaro legitur de ho. ꝙ dicat augs. ꝙ nolumus a dubitare de occultis. ꝙ litigare de in certis diuine scripture

ra mlltus malus ad dō ē. ut penā secludatur
a cogitatione dī. qui nec pdit appetitum bitu
dinis. nec quendam bonū amorem quem natā
lit bō rōnal' ēatura illaf aīe gerūcos. ipsum
ossimal tenebral. regnos pfluros post iu
dicium dē aūs opponens de illo dīte qui
in inferno posit' eleuans oculos uid abraham
in sinu eius lazarum. cū compatione coac
tus fatt ostēdī mala sua usq; ad dō. ut fres re
gat ab hūs pmoneri. qđ ante iudicium fēm le
gimus. ita p̄ iudicium impfundioribus tenebs erūt
impij. ubi nullam dī lucē videbunt cui ostēdat
amata. De animabus damnatorū. si quam bītē no

Retea queri solet si reputant eorū que hic
gerunt. amīcos que hinc
boz. amīce que nunc in inferno fiunt.
tristant. nouerant. habent eoz que circa suos
hic ista gerunt. et si aliquo modo doleant
sē infortunijs suoz carorū. hanc q̄onem aūs
omemorat. et parte eam exp̄licans. et parte
ifo insolutam relinquens. ait enī. Quereret ali
quis an ut dolor tangat mortuos de his que
in hijs p̄ mortem eorum. et quo mō ea que
circa nos agunt. nouerint. ad hoc respondeo. magnam ē q̄onem nec impīsem dis
serendam. verum tamen bīt dici pō. qđ ē
circa mortuos de hijs carnis. ut de dīte legit.
qui dum tormēta apd inferos paterent. leua
uit oculos ad abraham. et ait. habeo
enī. v. frēs ut testet illis ne. et ipi veniant in hūc
locum tormētoz. hūt enī mortui curā de u
ris q̄s scimus uiue. q. nec in locis penarum
uident eos. ū diues sine frībus erat. nec in
requie beatoz ū lazarum. abraham q̄mus
longe agnoscebat. sīlr nī ō sequens ē. eos sa
pe que circa suos caros agūtur hic. ut leta et
tristia. Q. nī accipienda sunt q̄ de lazaro et dīte

Si quis aūt queat. quo mō intelli
gatur. qđ de lazaro et dīte legitur. Ad
ait aūgī responsum dicimus. Si quis putat aīas
corpe egressas locis corpalibus teneri. cui sint sī
corpe. nī de eorum qui fruentur et dīte sicut
in loco fuisse corporali credendum est. quamq; am
mā corpoream ipsa parabole linguam et stillam de
lazari digito cupisse. sz melius est dubitare de
occultis. quam litigare de manifestis. Dīte autem in

supplicio. pauperem in refrigerio ēe nī dubito. Si
quo mō intelligāt lingua dīti. flāma infer
ni. sinus abrahē. huiusmodi. ut aīmas fortia
premiorum nūmq̄m meminerint. Si fuerint

Queri solet unde nūc nisi. bonī malis. ve
le uideant illi qui sūt in inferno. illi qui
sunt in gla. sīc scī tradunt. et bonī malos. et
mali bonos uidere usq; ad iudicium. Post
iudicium uō bonī uidebunt malos. et nō ma
li bonos. vel ōēs. infideles in imo positi ante
diem iudicij. si fideles sīc se mīte attendēt.
quoz gaudia p̄ exemplari nī possimus. De da

Sed cum scī malos. ex utr̄ bonos et malos.
unoquīsl uideant. nunc aliq̄ compassione
erga eos moueant. et hōne eos de tormētis liba
ri cupiunt. Recole illd ecclīasticum. qđ abra
ham dīti respondit. inter nos et uos chaos mag
nū firmatum ē. ut hī qui uolunt hinc ad
nos trānire nī possint. neq; nī huc trānmeare.
Quid ē illud chaos inter bonos et malos. ut hīc
nullus. nī inquiunt. q̄ nullatenus sociari ma
lenē adeo q̄ scī dī nullatenus addicti sunt ut
nulla compassione ad reprobos transire uale
ant. nulla p̄ces inter scos fiat intercessio. Deinde
nī uolunt aliqui transire ad illos. et nī possunt.
Quia si uellent dī administrēt. ut fieret eis mo
lesta libatio illoz. et ita diuinū uelle nō
posse nī q̄ uelint. nī possint et q̄. et si uellēt non
possent eos iuuare. De et ōō aūt. ita. sīc reprobi
pensi ad gīam scoz trānire uolunt. non p̄
sunt. ita nulli primam nūtē ire uolunt. ad po
stos intermissi. ut eos lūbeat et ipī possint
q̄ ultoz. animē. et si inanē sue bonitatis mīa
hūt. iam tunc auctoris sui nullatenus iunctē tā
ta rectitudine astringūt. ut nulla ad reprobos
compassione moueant. Ad ultīa impioz pena

Postremo q̄ aūt ulla ipī minuit beatoz gīam.
pena reproboz decoloret gīam beatoz. aut
beatitudinem eoz. eoz pficiat. de hoc ita aūt ōō.
Apud animū uestroz nobis fulgeat. breuiter aspec
ta pena reproboz. Quia ut iam compassio nī erit.
miserie minuere beatorum letitiam nī valet
but. et licet nullis sua gaudia sufficiant ad ma
iorem nī gīam. uident penas malos. quas p̄ gra
euaserunt. et qui dī claritatē uident nichil

paupem in tē scīs ēe non dubito sed quo mō intelligit lingua diuitis et digitus lazari flāma infīn syng abyssi
huiusmodi. vbi animas iustis et a contrarijs diuisas. inuenit. Ad ea q̄ sī digit q̄ dam malos et mali bonos uidere
ad iudicium sed p̄ea dam uidebunt malos sed nō mali bonos. Nam et fideles in inferno patet. an diem iudicij
fideles sīc se mīte attendit quoz gaudia p̄ exemplari nō p̄nt. Septima q̄o q̄ q̄nos scī malos uidebunt in tor
mētis nō tm̄ passione ēt ex eoz motiue adeo in scī dī in scīa addicti sūt ut nulla p̄ passione ad reprobos transire ve
lint. nulla p̄ces inter scos fiat intercessio et hīc ad q̄nitē malos et bonos ē id q̄ bonos et malos in inf
usticia inde mestos q̄ nullatenus valent sacrati q̄ iustoz aie et sīc nec sic bonitate maz hūt ita aiabus scis iustis
gaudete tanta rectitudine astringūt. ut nulla ad reprobos p̄ passione moueant. Octaua q̄o q̄ visa pena reproboz nō ab
fustat gīaz scoz q̄ vbi am passio impie nō erit minime letand nō valebit et licet in ipsa scia gaudia suffocat
ad maiorem tm̄ gīam videbunt penas malos quas per gīam euasērunt q̄ dei caritate vident nichil i reatu
agit q̄ videt non p̄nt nō ēt ēst mala. si scia i mortales hīc vid meruerit egredient eam et ita nō loco sī
mtelligentia vel visione mutata. ad audend crudelitatis impios sīc videntes nō dolore afficiūt sed letitia suscipiūt
bibunt argentes deo gīas de sua liberatione visa impioz inestabili calamitate. unde ysaie vltimo egredient
et videbunt cadauera hominū qui preuaricati sunt in me. vermis eoz non morietur et ignis eoz non extinguetur.
Nota q̄o. q̄ dicit de pedibus sedent super solium excelsum seraphim duabus alis velabunt.

deo gīas

Jesus sup ysaiam

in ante agnt qd vide ñ ptm. Non ē aut mirū
oīm ñ scōr iam īmortales rebus vide aut
ītis intelligentia cum ꝓhē adhuc mortales
vide homīa meruerūt. Egredient enī ē elec
ti ñ loco h intelligentia vl vīsione manifesta
ad videndum impioꝝ cruciat. qs videntes ñ
volent affici ent. h lenicia sacrabunt agentes
grās de sua libatione vsla impioꝝ ineffabili
calamitate. vñ ysaiaſ. impioꝝ oīa deseri
bens. ait eoꝝ vīsione lenicam bonoꝝ exprī
mens am. Egredient. electi. s. videbunt cada
uera virorū. qui puaricati sunt īme. vermis
eoꝝ ñ morietur. ignis ñ extinguet. erunt
vsq ad sanctarem vīsionis omīm carnī. elec
ti. Letabitur enī vīs cum vidit vindictam.
Et de pedib; scdm. sup solum. celsium
quos seraphim duab; alis velabant. scripto
rib; si non audivit cōmemorasse sufficit. qm
a facie. orsus sedem. p media. ad pedes usq
illa duce puenit.

Jesus liber ē ogtus Jo Spenlin